7

ഋ

ഋ ംഹിത

പദര

മ

മിട്ട കരത്താൽ,

—പിഴിയുന്ന സ്ഥ

(Malayalam)

RGVEDASAMHITA—Part IV

9th & 10th Mandalams

Translated by
VALLATHOL

Commentary by
C. GOVINDA KURUP

First Published February 1958

PRINTED AT
VALLATHOL PRINTING & PUBLISHING HOUSE, CHERUTHURUTHY

Price Rs. 17·50

Copyright
C. Balachandra Kurup

Published by Vallathol Grandhalayam, Cheruthuruthy

Distributors:
NATIONAL BOOK STALL
KOTTAYAM – TRIVANDRUM – ERNAKULAM – CANNANORE
TRICHUR – PALGHAT – QUILON – KOZHIKODE – ALLEPPEY

Published under the auspices of the
Sahitya Akademi, India

911:21:9

ഋഗ്വേദസംഹിത

(ഭാഗം നാല്)

ഒൻപതും പത്തും മണ്ഡലങ്ങൾ

വിവർത്തനം

വള്ളത്തോൾ

വ്യാഖ്യാനം

സി. ഗോവിന്ദക്കുറുപ്പ്

വിതരണം

നാഷനൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ

കോട്ടയം

വില ക. 17.50

നാരും

പ്പെട്ടിരിയ്ക്കു

പദത്തിനർത്ഥം.

2. രക്ഷോ

മിട്ട കരത്താൽ; പൊന്ന

—പിഴിയുന്ന സ്ഥലം.

വള്ളത്തോളിന്റെ കൃതികൾ

വിവർത്തനങ്ങൾ

ശ്രീവാല്മീകിരാമായണം
പഞ്ചതന്ത്രം
ഉന്മത്തരാഘവം
മാർക്കണ്ഡേയപുരാണം
ഊരുഭംഗം
മധ്യമവ്യായോഗം
ഭ്രാവതാരം പാന
വാമനമഹാപുരാണം
അഭിഷേകനാടകം
പഞ്ചരാത്രം നാടകം
പുരാണകാവ്യമഞ്ജരി–1
പുരാണകാവ്യമഞ്ജരി–2
സ്വപ്നവാസവദത്തം
പത്മമഹാപുരാണം
മത്സ്യമഹാപുരാണം
അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം
കപടകേളി
കർപ്പൂരചരിതഭാണം
ത്രിപുരദഹനം
രുഗ്മിണീഹരണം
പത്മദളം
ബോധിസത്വാപദാന
കല്പലത (നാലുഭാഗം)
ഗ്രാമസൗഭാഗ്യം
ഋഗ്വേദസംഹിത—നാലു ഭാഗങ്ങൾ
നാടകങ്ങൾ (ഒററവാല്യം)

സ്വതന്ത്രകൃതികൾ

സല്ലാപപുരം (കൂട്ടകൃതി)
ചിത്രയോഗം
ഔഷധാഹരണം
വിലാസലതിക
ഒരു കത്ത്
ബധിരവിലാപം
രാക്ഷസകൃത്യം കിളിപ്പാട്ട്
വിലാസലതിക
ബന്ധനസ്ഥനായ അനിരുദ്ധൻ
ശിഷ്യനും മകനും
രണ്ടക്ഷരം
ഗണപതി
മഗ്ദലനമറിയം
ഋതുവിലാസം
ആരോഗ്യചിന്താമണി
ഗ്രന്ഥവിഹാരം
കൊച്ചുസീത
കാവ്യാമൃതം
അച്ഛനും മകളും
കൈരളീകന്ദളം
വിഷുക്കണി
ശരണമയ്യപ്പാ!
ഇന്ത്യയുടെ കരച്ചിൽ
എന്റെ ഗുരുനാഥൻ
ദിവാസ്വപ്നം
സ്ത്രീ
രണ്ടു താരങ്ങൾ
(പ്രകൃതിയുടെ മനോരാജ്യം)
കോമളശിശുക്കൾ
ഓണപ്പുടവ
ബാപ്പുജി
റഷ്യയിൽ
അഭിവാദ്യം
ദണ്ഡകാരണ്യം
ഭഗവൽസ്തോത്രമാല
വള്ളത്തോൾ സുധ (രണ്ടു ഭാഗം)
നാഗില
പ്രസംഗവേദിയിൽ
ഖണ്ഡകൃതികൾ
അല്ലാഹ്
സാഹിത്യമഞ്ജരി 1
,, 2
,, 3
,, 4
,, 5
,, 6
,, 7
,, 8
,, 9
,, 10
,, 11
ഇന്ത്യാചക്രവർത്തി യോഗക്ഷേമ
കമ്മിപ്പാട്ട് (കൂട്ടകവിത)
കൈരളീകടാക്ഷം (കുട്ടിക്കവിതകൾ)
പരലോകം
വീരശൃംഖല

ഋഗ്വേദം

ഒമ്പതാം മണ്ഡലം.

ആറാം അഷ്ടകം.

ഏഴാമദ്ധ്യായം.

മണ്ഡലം 9. അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ മധുച്ഛന്ദസ്സ് ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

സോമമേ, ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ ഇനിപ്പേ
റിയ, മത്തുണ്ടാക്കുന്ന ധാരയായി ഒഴുകിയാലും! 1

എല്ലാം ദർശിയ്ക്കുന്ന രക്ഷോഹന്താവു കനകത്താൽ കുഴിയ്ക്കപ്പെട്ട
കലശസമേതമായ സ്വസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു ചെല്ലുന്നു. 2

സൂക്തം 1.

1. ഈ 9–ാംമണ്ഡലത്തിൽ മുഴുവൻ പവമാനസോമസ്തുതിയാണ്. ദേവന്മാരുടെ—വിശേഷിച്ചും ഇന്ദ്രന്റെ—ഗുണങ്ങളെല്ലാം സോമത്തിൽ ഉപചരിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. പിഴിയപ്പെട്ടതെന്നോ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടതെന്നോ ആണ്, പവമാനപദത്തിനർത്ഥം.

2. രക്ഷോഹന്താവ്—സോമം. കനകത്താൽ—പരന്ന പൊന്മോതിരമിട്ട കരത്താൽ; പൊന്നണിഞ്ഞ കൈകൊണ്ടു വേണമത്രേ, കുഴിയ്ക്കുക. സ്വസ്ഥാനം—പിഴിയുന്ന സ്ഥലം.

അങ്ങ് വളരെധനം തരിക—വലിയ ദാതാവാവുക; ശത്രുക്കളെ തുലോം ഹനിയ്ക്കുക; ആ ധനവാന്മാരുടെ ധനം (ഞങ്ങൾക്കു) നല്കുക! 3

അങ്ങ് ഭക്ഷ്യങ്ങളോടേ മഹാന്മാരായ ദേവന്മാരുടെ അമീത്തിൽ വരിക; ബലവും അന്നവും കൊണ്ടുവരിക! 4

ഇന്ദോ, ഞങ്ങൾ ഭവാങ്കലെയ്ക്കു നടക്കാം: നാളിൽ നാളിൽ അതൊന്നേ വേണ്ടൂ; ഭവാങ്കൽത്തന്നെയാണ്, ഞങ്ങളുടെ ആശകൾ! 5

സോമമേ, അങ്ങയുടെ നീർ സൂൎയ്യപുത്രി നിവൃത്തിയ ഈടുററ രോമംകൊണ്ടരിയ്ക്കും. 6

ഇദ്ദേഹത്തെ യാഗത്തിൽ അഭിഷവദിനത്തിൽ, സോദരിമാരായ പത്തു പെണ്ണുങ്ങൾ—കരാംഗുലികൾ—എടുക്കും. 7

വിരലുകൾ ഇദ്ദേഹത്തെ—ഒരു ഭാസുരമായ തോൽത്തുരുത്തിയെ—കൊണ്ടുചെന്നു പിഴിയും; (ശത്രു) നിവാരകമായ നീർ മൂന്നുപാത്രങ്ങളിലാക്കും. 8

ഈ കിടാവായ സോമത്തിൽ, അവധ്യകളായ പൈക്കൾ, ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ, പാൽ കൂട്ടും. 9

ഇതിന്റെ ലഹരിയിലത്രേ, ശൂരനായ ഇന്ദ്രൻ വൈരികളെയെല്ലാം വധിയ്ക്കുന്നതും (യജമാനന്നു) ധനങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നതും! 10

സൂക്തം 2.

കണ്വപുത്രൻ മേധാതിഥി ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

സോമമേ, ദേവകാമനായ ഭവാൻ വേഗത്തിൽ വിശുദ്ധമാംവണ്ണം ഒഴുകുക; ഇന്ദോ, വൃഷാവായ ഭവാൻ ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെല്ലുക! 1

---

3. ആ ധനവാന്മാർ—ശത്രുക്കൾ.

4. ദേവന്മാരുടെ അമീത്ത്—യാഗം; അമീത്തും അമരേത്തും ഒന്നുതന്നെ.

5. അത്—ഭവത്സേവനം.

6. സൂൎയ്യപുത്രി—ശ്രദ്ധ എന്നവൾ. രോമംകൊണ്ട്—ആട്ടിൻരോമംകൊണ്ടുള്ള അരിപ്പയാൽ.

7. ഇദ്ദേഹം—സോമം. അഭിഷവദിനം=പിഴിയുന്ന ദിവസം.

8. സോമത്തെ വെള്ളം നിറച്ച തോൽത്തുരുത്തിയാക്കിയിരിയ്ക്കയാണ്.

9. കിടാവായ—തള്ള കുട്ടിയ്ക്കു പാൽ കൊടുക്കുന്നതുപോലെ.

ഇന്ദോ, മഹാനായ, വൃഷാവായ, യശസ്സേറിയ, ധൎത്താവായ നിന്തിരുവടി പാനീയം കൊണ്ടുവന്നാലും; സ്വസ്ഥാനത്തിരുന്നാലും! 2

പിഴിയപ്പെട്ട യാതൊരഭീഷ്ടദായിയുടെ ധാര അരിമപ്പെട്ട മധുവിനെ ചുരത്തിയോ, ആ സുകൎമ്മാവു തണ്ണീരുകളുടുത്തു! 3

അങ്ങ് ഗോരസമുടുപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പോൾ പെരിയ തണ്ണീരുകൾ പെരിയ ഭവാങ്കലെയ്ക്കു് ഒഴുകിവരും! 4

രസഭരിതനും, വിണ്ണിനെ താങ്ങുന്ന ഊന്നും, നമ്മെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നവനുമായ സോമം അരിപ്പയിൽ വെള്ളത്തിലെയ്ക്കരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 5

ഒലികൊള്ളുന്ന, പച്ചനിറമിയന്ന, ഒരു മിത്രമെന്നപോലെ ദൎശനീയനായ, മഹാനായ വൃഷാവ് സൂൎയ്യനോടുകൂടി വാനിൽ വിളങ്ങുന്നു! 6

ഇന്ദോ, കൎമ്മേച്ഛയുടെ കഥനങ്ങൾ അങ്ങയുടെ ഓജസ്സിനാൽ ശുദ്ധീകരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: ഇവയാണല്ലോ, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഭവാനെ അണിയിയ്ക്കുന്നത്! 7

നിന്തിരുവടിയുടെ പെരിയ പ്രശസ്തികൾ ധൎഷകനുതന്നെയാണല്ലോ; ആ ലോകകൎത്താവായ നിന്തിരുവടിയോടു ഞങ്ങൾ മത്തിന്നായി യാചിയ്ക്കുന്നു. 8

ഇന്ദോ, ഇന്ദ്രനെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ, പൎജ്ജന്യൻ മഴയെന്നപോലെ, ഞങ്ങൾക്കു മധുധാര പൊഴിച്ചാലും! 9

സൂക്തം 2.

2. ധൎത്താവ്=ധാരകൻ, ലോകത്തെ താങ്ങുന്നവൻ. പാനീയം—പേയവസ്തു.

3. മധു—മധുരരസം. തണ്ണീരുകളുടുത്തു—വെള്ളത്തിലൊഴിയ്ക്കപ്പെട്ടു എന്നു സാരം.

4. സോമരസത്തിൽ പാലും വെള്ളവും ചേൎക്കുന്നു.

6. വൃഷാവ്—അഭീഷ്ടവൎഷിയായ സോമം.

7. കൎമ്മേച്ഛയുടെ കഥനങ്ങൾ—സ്തുതികൾ.

8. ധൎഷകൻ—തൽപ്രസാദത്താൽ ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്നവൻ, യജമാനൻ.

ഇന്ദോ, പണ്ടേ യാഗത്തിന്റെ ആത്മാവായ നിന്തിരുവടി
ഗോക്കളെ തരും, ആൾക്കാരെ തരും, അശ്വങ്ങളെ തരും, അന്നങ്ങ
ളെ തരും! 10

സൂക്തം 3.

അജീഗർത്തപുത്രൻ ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഈ മരണമില്ലാത്ത ദേവൻ ദ്രോണകലശത്തിലിരിപ്പാൻ, ഒരു
പക്ഷിപോലെ പോകുന്നു! 1

വിരലുകളാൽ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട ഈ പവമാനദേവൻ അ
ഹിംസ്യനായിട്ട്, അരാതികളുടെ നേരേ പായുന്നു! 2

ഈ പവമാനദേവനെ യജ്ഞകാമന്മാർ, യുദ്ധത്തിന്ന് ഒരശ്വ
ത്തെയെന്നപോലെ, സ്തുതികൾകൊണ്ടു ചമയിയ്ക്കുന്നു! 3

ഈ പവമാനശ്ശൂരൻ ബലത്താൽ നടന്നുകൊണ്ടെന്നപോലെ,
എല്ലാദ്ധനങ്ങളും നേടിവെപ്പാൻ നോക്കുന്നു! 4

ഈ പവമാനദേവൻ തേർ തേടുന്നു; തരുന്നു; ശബ്ദം പുറപ്പെ
ടുവിയ്ക്കുന്നു! 5

മേധാവികളാൽ ചുററും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഈ ദേവൻ ഹവിർദ്ദാ
താവിന്നു രത്നങ്ങൾ നല്കിക്കൊണ്ടു വെള്ളത്തിലിറങ്ങുന്നു! 6

ധാരയോടുകൂടിയ ഈ പവമാനൻ ഒച്ചയിട്ടുകൊണ്ടു, ലോകങ്ങ
ളെ തിരസ്കരിച്ചു നാകത്തിലെയ്ക്കോടുന്നു! 7

ഈ ശോഭനയജ്ഞനായ പവമാനൻ അഹിംസിതനായിട്ടു,
ലോകങ്ങളെ തിരസ്കരിച്ചു, നാകത്തിലെയ്ക്കു നടകൊള്ളുന്നു! 8

പണ്ടേ പിറന്ന ഈ പച്ചനിറം പൂണ്ട ദേവൻ ദേവന്മാർക്കായി
പിഴിയപ്പെട്ട്, അരിപ്പയിലണയുന്നു. 9

സൂക്തം 3.

1. ദേവൻ—സോമം.

2. ഉൽപ്പാദിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട—പിഴിയപ്പെട്ട.

5. തേർ തേടുന്നു—നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിൽ വരാൻ. തരുന്നു—വന്നിട്ടു നമക്ക് അഭീഷ്ടം നല്കുന്നു. ശബ്ദം—പിഴിയുമ്പോൾ.

ഈ ബഭ്രുകമ്മാവു, പിറന്നപ്പോൾത്തന്നേ അന്നങ്ങളുളവാക്കിക്കൊണ്ടു, പിഴിയപ്പെട്ടു നീരൊഴുക്കുന്നു! 10

സൂക്തം 4.

അംഗിരോഗോത്രൻ ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

പവമാനസോമമേ, മഹത്തായ അന്നമേ, ഭവാൻ ചെല്ലുക; വെല്ലുക; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 1

സോമമേ, അങ്ങ് തേജസ്സു തരിക; സ്വർഗ്ഗവും സർവസൌഭാഗ്യങ്ങളും തരിക; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 2

സോമമേ, ഭവാൻ ബലവും ജ്ഞാനവും തരിക; ദ്രോഹികളെ കൊല്ലുക; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 3

പിഴിയുന്നവരേ, നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ സോമം അരിയ്ക്കുവിൻ. അങ്ങനെ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 4

ഭവാൻ ഭവാന്റെ കർമ്മംകൊണ്ടും ഭവാന്റെ രക്ഷകൾകൊണ്ടും ഞങ്ങളെ സൂര്യങ്കലണയ്ക്കുക; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 5

ഭവാന്റെ ജ്ഞാനംകൊണ്ടും ഭവാന്റെ രക്ഷകൾകൊണ്ടും ഞങ്ങൾ സൂര്യനെ നീണാൾ കാണുമാറാകണം; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 6

നല്ല ആയുധങ്ങളുള്ള സോമമേ, അങ്ങ് രണ്ടിടങ്ങളിലെയും മുന്തിയ സമ്പത്തു കിട്ടിച്ചാലും; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 7

യുദ്ധങ്ങളിൽ പരിക്കുപററാതെ കീഴമർത്തുന്ന നിന്തിരുവടി ധനം കിട്ടിച്ചാലും; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 8

പവമാനമേ, അങ്ങയെ (ആളുകൾ) നിലനില്പിന്നായി യജ്ഞങ്ങൾകൊണ്ടു വളർത്തുന്നു; അങ്ങനെ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 9

സൂക്തം 4.

1. ചെല്ലുക—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ. വെല്ലുക—യാഗം മുടക്കുന്ന രാക്ഷസരെ.

9. ആളുകൾ—യജമാനർ.

ഇന്ദോ, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കു നാനാരൂപവും അശ്വസമേത
വും വിശ്വവ്യാപിയുമായ ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും; അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ
ക്കു ശ്രേയസ്സു വരുത്തുക! 10

സൂക്തം 5.

കശ്യപഗോത്രൻ അസിതനോ, ദേവലനോ ഋഷി; ഗായത്രിയും,
അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമം ദേവത.

സൎവ്വത്ര അധിപതിയും വൃഷാവുമായ സമിദ്ധപവമാനം പ്രീ
ണിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ഒച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടും വിളങ്ങുന്നു! 1

തനൂനപാൽപവമാനം ഇരുകൊമ്പുകളെ മൂൎച്ചകൂട്ടിക്കൊണ്ട്,
അന്തരിക്ഷത്തിലൂടേ ഒളി വീശി നടകൊള്ളുന്നു! 2

ഈഡ്യപവമാനം അഭീഷ്ടദാതാവും ദീപ്തവുമായിത്തീൎന്നു, ജല
ധാരകളോടേ ബലത്താൽ വിളങ്ങുന്നു! 3

പച്ചനിറം പൂണ്ട പവമാനദേവൻ യാഗങ്ങളിൽ ദൎഭ തുമ്പു
കിഴക്കോട്ടാക്കി വിരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, ബലത്തോടേ നടക്കുന്നു! 4

കനകമയികളായ പെരിയ ദ്വാരദേവിമാർ പവമാനത്തോടു
കൂടി, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു, ദിക്കുകളിൽനിന്നുയരുന്നു! 5

സുരൂപകളായ, മുന്തിയ മഹതികളായ, ഇപ്പോൾ ദൎശനീയക
ളായ രാത്ര്യുഷസ്സുകളെ പവമാനം കാമിയ്ക്കുന്നു! 6

മനുഷ്യരെ നോക്കുന്ന രണ്ടു ദേവഹോതാക്കളായ ദേവന്മാരെ
ഞാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു. ഉജ്ജ്വലവും വൃഷാവുമാകുന്നു, പവമാനം! 7

സൂക്തം 5.

1. ഈ സൂക്തത്തിൽ, പവമാനസോമത്തെ നരാശംസനൊഴിച്ചുള്ള അഗ്നികളാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. സമിദ്ധൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ. പ്രീണിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും—ദേവന്മാരെ.

2. തനൂനപാത്ത്—പേർ. ഇരുകൊമ്പുകൾ—രണ്ടായി ഒഴുകിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നീര്. നടകൊള്ളുന്നു—ദ്രോണകലശത്തിലേയ്ക്ക്.

3. ഈഡ്യൻ—പേർ.

ഭാരതി, സരസ്വതി, മഹതിയായ ഇള എന്നി മൂന്നു സുരൂ
പമാരായ ദേവിമാർ നമ്മുടെ പവമാനത്തിൻെറ ഈ യജ്ഞത്തിൽ
എഴുന്നള്ളട്ടെ! 8

മുമ്പേ ജനിച്ച, ജഗദ്രക്ഷകനായ, മുന്നിൽ നടക്കുന്ന ത്വഷ്ടാ
വിനെ ഞാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു. പച്ചനിറം പൂണ്ട പവമാനസോമം ഇന്ദ്ര
നാണ്, വൃഷാവാണ്, പ്രജാപതിയാണ്! 9

പവമാനമേ, പച്ചനിറത്തിലും സ്വർണ്ണവർണ്ണത്തിലും വിളങ്ങുന്ന,
ആയിരം കൊമ്പുകളുള്ള വനസ്പതിയെ അങ്ങ് മധുധാരയാടിച്ചാലും! 10

വായു, ബൃഹസ്പതി, സൂര്യൻ, അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ എന്നി ദേവന്മാ
രേ, നിങ്ങളെല്ലാവരും ഒന്നിച്ചു പവമാനത്തിൻെറ സ്വാഹാകാരത്തി
ന്നു വന്നെത്തുവിൻ! 11

സൂക്തം 6.

അസിതനോ, ദേവലനോ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

സോമമേ, ദേവന്മാരിലും ഞങ്ങളിലും കൂറററ വൃഷാവായ
ഭവാൻ മത്തുണ്ടാക്കുന്ന നീർ ആട്ടിൻരോമങ്ങളിൽ ഒഴുക്കിയാലും! 1

ഇന്ദോ, അങ്ങ് ഇന്ദ്രനാകകൊണ്ട്, ആ മദകരമായ മധുവി
നെയും, കരുത്തുള്ള കുതിരകളെയും നേരേ ഒഴുക്കിയാലും! 2

പിഴിയപ്പെട്ടുന്ന ഭവാൻ ആ പുരാതനമായ മധു അരിപ്പയിൽ
വീഴ്ത്തുക; ബലം, അന്നം എന്നിവയെയും ഒഴുക്കുക! 3

---

9. മുന്നിൽ—ദേവന്മാരുടെ.

10. വനസ്പതി—ഒരു ദേവൻ. മധുധാര—മധുരരസപ്രവാഹം.

11. സ്വാഹാകാരം—യജ്ഞകർമ്മം.

സൂക്തം 6.

1. ആട്ടിൻരോമങ്ങൾ—കമ്പിളിയരിപ്പ.

2. ഒഴുക്കിയാലും—ഞങ്ങൾക്കായി.

തെരുതെരെ വീഴുന്ന സോമരസങ്ങൾ, തണ്ണീരുകൾ താന്നോട
ത്തുടെയെന്നപോലെ പാഞ്ഞ്, ഇന്ദ്രങ്കലണയുന്നു! 4

ആട്ടിൻരോമത്തിൽപ്പെടാതെ കാട്ടിൽ വിളയാടുന്ന യാതൊ
ന്നിനെ പത്തു മങ്കമാർ, ഒരു കെല്പേറ കുതിരയെയെന്നപോലെ തുട
യ്ക്കുന്നുവോ; 5

ദേവന്മാൎക്കു കുടിച്ചു മത്താടാൻ പിഴിയപ്പെട്ട ആ വൃഷാവായ
നീരിൽ ഭവാൻ യുദ്ധത്തിന്നായി ഗോരസങ്ങൾ പകരുക. 6

ഇന്ദ്രദേവന്നായി പിഴിയപ്പെട്ട തെളിസോമം, തന്തിരുവടിയെ
സംതൃപ്തനാക്കുന്ന പയസ്സിനെ ധാരയായൊഴുക്കുന്നു. 7

യജ്ഞത്തിന്റെ ആത്മാവു പിഴിയപ്പെട്ട്, (അഭീഷ്ടങ്ങളെ)
അയച്ചുകൊണ്ടു, വിരഞ്ഞൊഴുകുന്നു; പുരാതനമായ കവിതത്തെ പുല
ത്തുകയും ചെയ്യുന്നു! 8

അതിമാദകമേ, അങ്ങ് ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ ഇപ്രകാരം മധു
പൊഴിയ്ക്കുന്നു; മറവിൽ ഒലികളും കൂട്ടുന്നു! 9

സൂക്തം 7.

അസിതനോ, ദേവലനോ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

നല്ല കൂട്ടുകളോടുകൂടിയ, തന്തിരുവടിയുടെ ചാർച്ചയറിയുന്ന
സോമങ്ങൾ കൎമ്മത്തിൽ യജ്ഞമാൎഗ്ഗത്തിലൂടേ കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു. 1

---

5. പ്രത്യക്ഷോക്തി: പത്തു മങ്കമാർ—പത്തു കൈവിരലുകൾ. തുടയ്ക്കുന്നു—പരിചരിയ്ക്കുന്നു എന്നൎത്ഥം.

7. പയസ്സ്—പാൽ, നീര്.

8. യജ്ഞത്തിന്റെ ആത്മാവ്—സോമം. അയച്ചുകൊണ്ട്—യഷ്ടാക്കൾക്ക്. കവിതം—ഋഷിതം.

9. പ്രത്യക്ഷോക്തി: മറവിൽ—യാഗശാലയിൽ.

സൂക്തം 7.

1. കൂട്ടുകൾ—പാലും മറവും. തന്തിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ. അറിയുന്ന—അനുഭവിയ്ക്കുന്ന എന്നൎത്ഥം.

ഹവിസ്സുകളിൽ സ്തുത്യമായ യാതൊരു ഹവിസ്സ പെരിയ തണ്ണീ
രുകളിലിറങ്ങുമോ, ആ മധുവിന്റെ ധാരകൾ മുഖ്യങ്ങളാകുന്നു. 2

സത്യവ്രതവും അഹിംസവും മുഖ്യവുമായ വൃഷാവ് യജ്ഞത്തെ
നോക്കി വെള്ളത്തിൽ തക്ക ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു! 3

സമ്പത്തുടുക്കുന്ന കവി കാവ്യങ്ങളിൽ ചുററിനടക്കുന്നതെപ്പൊ
ഴോ, അപ്പോൾ വിണ്ണിലെക്കുതിര യാത്രയ്യൊരുങ്ങും! 4

കർമ്മികളാൽ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടാലപ്പോൾ, ഈ പവമാനം ഒരു
രാജാവെന്നപോലെ മുടക്കികളെ മുടിയ്ക്കും! 5

അരുമപ്പെട്ട പച്ചനിറക്കാരൻ തണ്ണീരോടു ചേർന്നിട്ടു, കമ്പിളി
യിലിരിയ്ക്കുന്നു; കലി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. 6

ഇതിന്റെ കർമ്മങ്ങളിൽ ആർ രമിയ്ക്കുമോ, അവൻ വായുവി
ന്റെയും ഇന്ദ്രന്റെയും അശ്വികളുടെയും അടുക്കൽ ലഹരിയോടേ ചെ
ന്നെത്തും! 7

എവരുടെ മധുവീചികൾ മിത്രവരുണഭഗന്മാരെ നീരാടിയ്ക്കു
മോ, അവർ ഇതിനെ അറിഞ്ഞു, സുഖയുക്തരായിത്തീരും! 8

ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന
സോമം കിട്ടാൻ ധനവും അന്നവും ജംഗമസമ്പത്തുക്കളും ഉളവാക്കുവിൻ! 9

---

2. ആ മധു—സോമം.

3. അഹിംസം=ഹിംസാരഹിതം. വൃഷാവ്—സോമം.

4. സമ്പത്തുടുക്കുന്ന—യജമാനക്കു കൊടുക്കാൻ ധനമെടുക്കുന്ന. കവി—സോമം. കാവ്യങ്ങൾ—സ്തോതാക്കളുടെ സ്തുതികൾ. വിണ്ണിലെ കുതിര—ഇന്ദ്രാശ്വം. യാത്രയ്ക്കു—യാഗത്തിന്നു പോരാൻ.

5. മുടക്കികൾ—യജ്ഞവിഘ്നകാരികളായ കൂട്ടർ.

6. അരുമപ്പെട്ട—ദേവകൾക്കു പ്രിയനായ. പച്ചനിറക്കാരൻ—സോമം. കമ്പിളി—കമ്പിളിയരിപ്പ.

7. കർമ്മങ്ങൾ—പിഴിയുകയും മററും.

8. എവരുടെ മധുവീചികൾ—എവർ പിഴിഞ്ഞ സോമത്തിന്റെ നീരലകൾ. അവർ—ആ യജമാനർ. ഇതിനെ അറിഞ്ഞു—സോമത്തിന്റെ പ്രഭാവം അറിഞ്ഞ്.

9. ജംഗമസമ്പത്തുക്കൾ—ഗവാശ്വാദികൾ.

സൂക്തം 8.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഈ സോമങ്ങൾ ഇന്ദ്രന്നു വീര്യം വളർത്താൻ, അവിടെയ്ക്കു കാ
മ്യവും പ്രിയവുമായ (നീർ) പൊഴിയ്ക്കുന്നു. 1

പിഴിയപ്പെട്ടു ചമസങ്ങളിലിരുന്നു വായുവിങ്കലും അശ്വികളിലും ചെല്ലുന്ന അതുകൾ നല്ല വീര്യത്തെ ഉളവാക്കട്ടെ! 2

സോമമേ, കൊതിച്ചു പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ ഇന്ദ്രനെ ആരാധി
പ്പാൻ യജ്ഞസ്ഥാനത്തു വിളിച്ചിരുത്തിയാലും! 3

അങ്ങയെ പത്തുപിരലുകൾ തുടയ്ക്കുന്നു; ഏഴു ധീമാന്മാർ പ്രീ
ണിപ്പിയ്ക്കുന്നു; മേധാവികൾ മത്തും പിടിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 4

ദേവന്മാരുടെ മത്തിന്നു, വെള്ളത്തിലും കമ്പിളിയിലുമിട്ട ഭവാ
ങ്കൽ ഞങ്ങൾ ഗോരസങ്ങൾ പകരുന്നു. 5

പച്ചനിറം പൂണ്ട സുപ്രഭൻ അരിച്ചു കുടങ്ങളിലാക്കപ്പെട്ടിട്ടു,
ഗോരസങ്ങളുടുക്കുന്നു! 6

ഇന്ദോ, അവിടുന്നു ധനവാന്മാരായ ഞങ്ങൾക്കായി നീരൊഴു
ക്കിയാലും; വിദ്വേഷികളെയെല്ലാം ആട്ടിപ്പായിച്ചാലും; സഖാവിങ്കൽ
ചെന്നാലും! 7

സോമമേ, ഭവാൻ വാനിൽനിന്നു മഴ പൊഴിയ്ക്കുക; ഭൂമിയിൽ
അന്നമുണ്ടാക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു യുദ്ധങ്ങളിൽ കെല്പും ഉളവാക്കുക! 8

മനുഷ്യരെ നോക്കുന്ന, ഇന്ദ്രൻ നുകരുന്ന, എല്ലാമറിയുന്ന ഭവാ
നെക്കൊണ്ടു ഞങ്ങൾ സന്തതിയും അന്നവും നേടുമാറാകണം! 9

സൂക്തം 8.

2. അതുകൾ—സോമങ്ങൾ.

4. ഏഴു ധീമാന്മാർ—ഹോതൃകന്മാർ. മത്തും പിടിപ്പിയ്ക്കുന്നു—സ്തുതിച്ച് ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്നു.

6. സുപ്രഭൻ—സോമം.

7. ധനവാന്മാർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമുള്ളവർ. സഖാവ്—ഇന്ദ്രൻ.

സൂക്തം 9.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

ക്രാന്തകർമ്മാവായ കവി, പിഴിയാൻ ഇരുപലകകളിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടു, വിണ്ണിന്നാരോമലായ അമ്മിമേൽ ചെല്ലുന്നു. 1

ത്രാണിയുള്ള ഭവാൻ, ഭവാൻെറ ഇരിപ്പിടമായിത്തീൎന്ന, അദ്രോഹിയായ സ്തോതാവിന്നു ഭക്ഷിപ്പാൻ ധാരാളം അന്നവുമായി വന്നാലും! 2

പിറന്നു പരിശുദ്ധി പൂണ്ട ആ മഹാനായ മകൻ മഹതികളും യജ്ഞത്തെ വളൎത്തുന്നവരും ജനയിത്രികളുമായ ഇരുതായകളെ വിളങ്ങിയ്ക്കുന്നു! 3

മുഖ്യമായ അത് അംഗുലികളാൽ പിടിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട്, ഏഴുനദികളെ—അതിനെ ചടവുപററാതെ വളൎത്തിപ്പോന്ന ദ്രോഹവൎജ്ജിതകളെ—പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 4

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്കുള്ള വലിയ കൎമ്മത്തിന്നാണ്, ആ അംഗുലികഠം ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടാത്ത, യുവാവായ ഇന്ദുവിനെ എടുത്തത്. 5

ഏററവും മതി വരുത്തുന്ന, മരണമില്ലാത്ത ഭാരവാഹി ഏഴുദേവിമാരെ നോക്കുന്നു, ഒരു കിണററായിത്തീൎന്ന സംതൃപ്തകളാക്കുന്നു! 6

ഒരു പുരുഷനായ പവമാനസോമമേ, യജ്ഞദിവസങ്ങളിൽ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും; ആ പൊരുതപ്പെടേണ്ടുന്ന തമസ്സുകളെ തകൎത്താലും! 7

സൂക്തം 9.

1. കവി—സോമം. വിണ്ണിന്നാരോമലായ—സോമം പിഴിയാനുള്ള ഉപകരണം വിണ്ണിന്നു (ദേവന്മാൎക്കു) പ്രിയപ്പെട്ടതായിരിയ്ക്കുമല്ലോ.

3. മകൻ—സോമം. ജനയിത്രികഠം—ഭൂതജാതത്തെ ജനിപ്പിച്ചവർ. ഇരുതായകളെ—ദ്യാവാപൃഥിവികളെ.

4. അത്—സോമം. ദ്രോഹവൎജ്ജിതകഠം—സ്നേഹശാലിനികഠം.

6. മതി—ദേവന്മാൎക്ക്. ഭാരവാഹി—യജ്ഞത്തിൻെറ ഭാരം വഹിയ്ക്കുന്ന സോമം. ഏഴുദേവിമാർ—സപ്തനദികഠം. കിണററായിത്തീൎന്ന—വലിയ കുട്ടകത്തിൽ നിറഞ്ഞുനിന്നു, ദേവന്മാരാൽ കുടിയ്ക്കപ്പെട്ട്. സംതൃപ്തകളാക്കുന്നു—മഴ പെയ്യിച്ച്.

7. തമസ്സുകഠം—രക്ഷസ്സുകഠം.

ശ്ലാഘ്യമായ പുത്തൻസൂക്തത്തിന്നു നിന്തിരുവടി വെക്കം വഴി
യിലിറങ്ങിയാലും; മുമ്പേത്തെപ്പോലെ വെളിച്ചവും വീശിയാലും! 8

പവമാനമേ, മഹത്തായ അന്നത്തെയും ഗോവിനെയും അശ്വ
ത്തെയും പുത്രനെയും നിന്തിരുവടി നല്ലാറുണ്ടല്ലോ; ആ നിന്തിരുവടി
മേധ തരിക—എല്ലാം തരിക! 9

സൂക്തം 10.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

തേരുകൾപോലെയും കുതിരകൾപോലെയും ഒലിയിടുന്ന സോ
മങ്ങൾ അന്നത്തിന്നും സ്വത്തിന്നും വന്നെത്തുന്നു! 1

തേരുകൾപോലെ വരുന്ന സോമങ്ങൾ, ചുമട്ടുകാരുടെ ചുമട്ടു
കൾപോലെ ഇരുകൈകളിൽ എടുക്കപ്പെടുന്നു. 2

രാജാവിന്റെ സ്തുതിപോലെയും, യജ്ഞത്തെ സപ്തഹോത്രുകൾ
പോലെയും, സോമത്തെ ഗോരസം പൂശിയ്ക്കുന്നു. 3

പിഴിയപ്പെടുന്ന സോമം മഹത്തായ സ്തുതിയോടേ പിഴിയ
പ്പെട്ടു, മത്തിന്നായി ധാരാരൂപേണ ചുററും നടക്കുന്നു. 4

ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാനുള്ളതും, ഉഷസ്സിന്നു ശോഭയുണ്ടാക്കുന്നതുമായ
സോമം ഒഴുകിക്കൊണ്ട് ഒച്ച പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു! 5

---

8. സൂക്തത്തിന്നു—സ്തോത്രം കേൾപ്പാൻ. വഴിയിലിറങ്ങിയാലും—ഇ
ങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടാലും.

9. നല്ലാറുണ്ടല്ലോ—ഞങ്ങൾക്ക്.

സൂക്തം 10.

1. അന്നത്തിന്നും സ്വത്തിന്നും—ശത്രുക്കളിൽനിന്ന് അന്നവും സ്വത്തും
കവന്നു യജമാനന്നു കൊടുക്കാൻ.

2. വരുന്ന—യാഗശാലയിലേയ്ക്കു്. ഇരുകൈകളിൽ—ഋത്വിക്കുകളുടെ.

3. പൂശിയ്ക്കുന്നു—കർമ്മികൾ.

4. മത്തിന്നായി—ദേവന്മാരെ മത്തു പിടിപ്പിയ്ക്കാൻ. ചുററും നടക്കുന്നു
—യാഗശാലയിലെങ്ങും കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു.

പഴയ സ്തുതികാരന്മാരും, വൃഷാവിനെ കൊണ്ടുവരുന്ന മനുഷ്യ
രും (യജ്ഞത്തിന്റെ) കതകുകഠം തുറക്കുന്നു! 6

നല്ലവരായ, ചാച്ച്ക്കാരായ ഏഴുഹോത്രകർ ഒന്നിന്റെ അടു
ക്കൽ തിക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു! 7

നാഭിയെ ഞാൻ നാഭിയിലാക്കുന്നു; കണ്ണു സൂര്യ്യങ്കലും ചേരുന്നു.
കവിയുടെ കുഞ്ഞിനെ ഞാൻ വളർത്തുന്നു! 8

വിണ്ണിന്റെ അരിയ ഇരിപ്പിടം അധ്വര്യ്യുക്കളാൽ ഗുഹയിലട
യ്ക്കപ്പെട്ടതും ഇന്ദ്രൻ തൃക്കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കുന്നു! 9

സൂക്തം 11.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

ദേവന്മാരെ യജിപ്പാൻതുടങ്ങുന്ന ഈ പവമാനസോമത്തെപ്പ
ററി, നേതാക്കളേ, നിങ്ങഠം ഗാനംചെയ്യുവിൻ! 1

ദേവ, ഭവാന്റെ ദേവകാമമായ (നീരിൽ) ദേവന്നായി അഥ
ർവ്വാക്കഠം ഗോക്ഷീരം പകരുന്നു. 2

രാജാവേ, ആ തിരുമേനി ഗോവിന്നു സുഖമാംവണ്ണവും, ആളു
കഠംക്കു സുഖമാംവണ്ണവും, അശ്വത്തിന്നു സുഖമാംവണ്ണവും, സസ്യ
ങ്ങഠംക്കു സുഖമാംവണ്ണവും നീരൊഴുക്കിയാലും! 3

---

6. വൃഷാവ്—സോമം. കതകുകഠം—ദ്വാരങ്ങഠം.

7. ചാച്ച്ക്കാർ—പരസ്പരസ്നേഹികഠം. ഒന്ന്—സോമം.

8. നാഭിയെ—യജ്ഞത്തിന്റെ പൊക്കിളായ സോമത്തെ. നാഭിയിലാക്കുന്നു—കുടിയ്ക്കുന്നു എന്നത്ഥം; സോമം കുടിച്ചാൽ സൂര്യ്യനെ നോക്കാൻ കെല്പുണ്ടാകും. കവിയുടെ കുഞ്ഞ്—സോമവല്ലിത്തയ്യ്.

9. വിണ്ണിന്റെ അരിയ ഇരിപ്പിടം—സോമം. ഗുഹയിലടയ്ക്കുക—വയററിലാക്കുക, കുടിയ്ക്കുക.

സൂക്തം 11.

1. ഋത്വിക്കുകളോട്:

2. ദേവന്നായി—ഇന്ദ്രാത്ഥം. അഥർവ്വാക്കഠം—ഋഷിമാർ.

തവിട്ടുനിറം തടവുന്ന, തുടുപ്പിയന്ന, സ്വൎഗ്ഗത്തെ തലോടുന്ന, സ്വതവേ ബലവത്തായ സോമത്തിന്നു നിങ്ങൾ സ്തോത്രം ചൊല്ലുവിൻ. 4

അമ്മിക്കുഴകൊണ്ടു ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ സോമം നിങ്ങൾ അരിയ്ക്കുവിൻ; ഈ മധുവിൽ പശുവിൻപാലും പകരുവിൻ. 5

ഇന്ദുവിനെ നിങ്ങൾ വണങ്ങി സമീപിയ്ക്കുവിൻ; തയിർതന്നേ ചേൎക്കുവിൻ; ഇന്ദ്രന്നു വെയ്ക്കുവിൻ. 6

സോമമേ, വഴിപോലെ കാണുന്ന, വൈരികളെ വധിയ്ക്കുന്ന, ദേവന്മാൎക്കഭിമതം നല്കുന്ന നിന്തിരുവടി ഗോവിന്നു സുഖമാംവണ്ണം നീരൊഴുക്കിയാലും! 7

സോമമേ, മനസ്സറിയുന്ന മനസ്പതിയായ ഭവാൻ ഇന്ദ്രന്നു കുടിച്ചു ലഹരിക്കൊള്ളാനായി പകൎന്നുവെയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 8

ഇന്ദോ, പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു, ഞങ്ങളുടെ ഇന്ദ്രന്റെ തുണയാൽ നല്ല വീൎയ്യവും ധനവും തന്നാലും! 9

സൂക്തം 12.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇനിപ്പേറിയ ഇന്ദുക്കളായ സോമങ്ങൾ യാഗശാലയിൽ ഇന്ദ്രന്നായി പിഴിഞ്ഞുവെയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 1

സോമം കുടിപ്പാൻ ഇന്ദ്രനെ മേധാവികൾ, കന്നിനെ തള്ളപ്പൈക്കൾപോലെ വിളിയ്ക്കുന്നു. 2

മനീഷിയായ, മത്തൊഴുക്കുന്ന സോമം സ്ഥാനത്തു വസിയ്ക്കുന്നു—നദീതരംഗത്തിൽ, വാക്കിൽ മേവുന്നു. 3

---

4. സ്തോതാക്കളോട്.

5. ചിലപ്പോൾ തവിട്ടുനിറം, ചിലപ്പോൾ തുടുപ്പ്. സ്വൎഗ്ഗത്തെ തലോടുന്ന—സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ പെരുമാറുന്ന എന്നൎത്ഥം.

6. ഋത്വിക്കുകളോട്:

സൂക്തം 12.

3. നദീതരംഗം—വസതീവരീജലം. വാക്കിൽ മേവുന്നു—ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു.

വഴിപോലെ കാണുന്ന, ശോഭനയജ്ഞനായ, കവിയായ സോമം അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ നാഭിയായ കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ ആരാധിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 4

യാതൊന്നിനെ അരിപ്പയിലും കുടങ്ങളിലും പകരുവോ, ആ സോമത്തെ ഇന്ദു പുണരുന്നു! 5

ഇന്ദു മഴ പൊഴിയ്ക്കുന്ന മേഘത്തെ രസിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, അന്തരിക്ഷപദത്തിൽ ഒലികൊള്ളുന്നു! 6

സദാ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന, അമൃതു ചുരത്തുന്ന വനസ്പതി മാനുഷദിനങ്ങളെ പ്രീണിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കമ്മങ്ങളിൽ പെരുമാറുന്നു! 7

കവിയായ സോമം അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നയയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു മേധാവിയുടെ പ്രിയസ്ഥാനങ്ങളിലെയ്ക്കു് ഒഴുകിച്ചെല്ലുന്നു! 8

പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് അത്യുജ്ജ്വലമായ നല്ല ഭവനവും ധനവും ഞങ്ങളിൽ പകന്നാലും! 9

ഏഴാമധ്യായം സമാപ്തം.

എട്ടാമധ്യായം.

സൂക്തം 13.

അസിതനോ ദേവലനോ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

ആയിരം ധാരകളോടുകൂടിയ പവമാനസോമം വായുവിന്നും ഇന്ദ്രന്നുമായി, കമ്പിളിയിൽനിന്നു പാത്രത്തിലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു. 1

---

4. നാഭിയായ — മധ്യസ്ഥിതമായ എന്നൎത്ഥം.

5. സോമത്തെ — തന്റെ ഒരംശമായ നീരിനെ.

7. വനസ്പതി — സോമം.

8. മേധാവിയുടെ (യഷ്ടാവിന്റെ) പ്രിയസ്ഥാനങ്ങൾ — യജ്ഞസദനങ്ങൾ.

സൂക്തം 13.

1. കമ്പിളി — അരിപ്പ.

രക്ഷാകാംക്ഷികളേ, നിങ്ങഠം ദേവന്മാൎക്ക കുടിപ്പാൻ പിഴിയപ്പെടുന്ന മേധാവിയായ പവമാനത്തെപ്പററി ഉറക്കെപ്പാടുവിൻ! 2

ഒരായിരം കരുത്തുള്ള, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന സോമങ്ങഠം യജ്ഞസിദ്ധിയ്ക്കും അന്നസിദ്ധിയ്ക്കുമായി നീരൊഴുക്കുന്നു. 3

ഇന്ദോ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങഠംക്ക് അന്നം കിട്ടാൻ, വളരെ നീരും തിളങ്ങുന്ന സുവീൎയ്യവും ഒഴുക്കിയാലും! 4

ആ പിഴിയപ്പെടുന്ന ഇന്ദുദേവന്മാർ നമുക്ക് ഒരായിരം ധനവും നല്ല വീൎയ്യവും ഒഴുക്കട്ടെ! 5

യുദ്ധത്തിന്നു തെളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുതിരകഠംപോലെ ശീഘ്രഗാമികളായ (സോമങ്ങഠം) ആളുകളാൽ കമ്പിളിയിലിറക്കപ്പെടുന്നു! 6

കൈകളിലെടുക്കപ്പെട്ട സോമങ്ങഠം, ഉമ്പയിടുന്ന പൈക്കഠം കന്നിൻെറ അടുക്കലെയ്ക്കെന്നപോലെ, പാത്രത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്നു. 7

ഇന്ദ്രന്ന് അരിമപ്പെട്ടതാണല്ലോ, സോമം: പവമാനമേ, ഭവാൻ, ഒച്ചയിട്ടു ദ്രോഹികളെയെല്ലാം ഓടിച്ചാലും! 8

പവമാനങ്ങളേ, അദാതാക്കളെ ഹനിയ്ക്കുന്ന അഖിലദൎശികളായ നിങ്ങഠം യജ്ഞസ്ഥാനത്തിരുന്നാലും! 9

സൂക്തം 14.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

കവി നദീവീചിയിൽ നീന്തി, ബഹുകാമ്യമായ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടു, നാലിടത്തും നീരൊഴുക്കുന്നു. 1

---

2. ഉദ്ഗാതാക്കളോട്:

5. ഇന്ദുദേവന്മാർ—സോമങ്ങഠം.

9. അദാതാക്കഠം—യജ്ഞമനുഷ്ഠിയ്ക്കാത്തവർ. അഖിലദൎശികഠം=എല്ലാം കാണുന്നവർ.

സൂക്തം 14.

1. കവി—സോമം. നദീവീചി—വസതീവരി.

കരേനിയന്ത്രണം പൂണ്ട പഞ്ചജനങ്ങൾ കമ്മത്തിന്നായി ഈ ധത്താവിനെ സ്തുതിയണിയിയ്ക്കുകയും, 2

ഗോരസമുട്ടപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോടേ, ദേവന്മാരെല്ലാം ഈ കരുത്തന്റെ നീരിൽ മത്തടിയ്ക്കുകയായി! 3

ഇത് അരിപ്പത്തുളകളിലൂടേ കീഴ്പോട്ടോടുന്നു; ഇവിടെവെച്ച സഖാവിനോടു ചേരുന്നു! 4

ഈ യുവാവ്, ഒരുജ്ജ്വലാശ്വംപോലെ, പരിചാരകന്റെ പൌത്രിമാരാൽ തുടയ്ക്കപ്പെടുന്നു; രൂപം തെളിഞ്ഞു, ഗോരസങ്ങളോടിണങ്ങുന്നു! 5

ഇതു വിരലുകളാൽ (പിഴിയപ്പെട്ടു), ഗവ്യങ്ങൾ ചേക്കപ്പെട്ടു, വിലങ്ങനെ നടകൊള്ളുന്നു; അറിയാവുന്ന ഒരു ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു! 6

വിരലുകൾ അന്നപതിയെ തലോടാൻ സമീപിയ്ക്കുന്നു; ബലവാന്റെ മുതുകത്തു പിടിയ്ക്കുന്നു. 7

സോമമേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, വിണ്ണിലും മന്നിലുമുള്ള സകലധനങ്ങളും എടുത്തു വന്നുചേൎന്നാലും! 8

സൂക്തം 15.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഈ ശൂരൻ വിരലുകളാൽ പിഴിയപ്പെട്ടിട്ട്, ഓടുന്ന തേരുകളിലൂടേ ഇന്ദ്രന്റെ ഇരിപ്പിടത്തിലെയ്ക്കു പോകാൻ, കമ്മത്താൽ പുറപ്പെടുന്നു! 1

---

2. ഈ ധത്താവിനെ—ലോകത്തെ താങ്ങുന്ന സോമത്തെ.

3. ഈ കരുത്തൻ—സോമം.

4. ഇവിടെ—യജ്ഞത്തിൽ. സഖാവ്—ഇന്ദ്രൻ.

5. ഈ യുവാവ്—സോമം. പൌത്രിമാർ—പുത്രരായ കരങ്ങളുടെ പുത്രിമാർ, വിരലുകൾ.

6. അറിയാവുന്ന—യജമാനന്നു മനസ്സിലാവുന്ന.

7. അന്നപതി—സോമം. ബലവാന്റെ—സോമത്തിന്റെ.

സൂക്തം. 15.

1. ഈ ശൂരൻ—സോമം. തേരുകൾ—ഇന്ദ്രൻതന്നെ അയച്ച രഥങ്ങൾ. കമ്മം—ഹോമം.

ഇത്, അമരന്മാരിരിയ്ക്കുന്ന മഹത്തായ യജ്ഞത്തിന്നായി വളരെ കമ്മം കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു. 2

ഒരുക്കിവെയ്ക്കപ്പെട്ട ഇതിനെ ഭാരവാഹികൾ ഇടയിലെ ശുചിയായ മാൎഗ്ഗത്തിലൂടേ, കൊടുപ്പാനായി കൊണ്ടുപോകുന്നു. 3

ബലത്താൽ ധനങ്ങളെടുത്തിട്ടുള്ള ഇത്, ഒരു കൂട്ടത്തലവനായ കാള കൊമ്പണയ്ക്കുന്നതുപോലെ, തുമ്പുകൾ കുലുക്കുന്നു. 4

ഈ വേഗവാനായ നീരരചൻ തിളങ്ങുന്ന പൊൻകതിരുകളോടേ എഴുന്നള്ളുന്നു! 5

ഇതു കമ്പുകൊണ്ട്, ഒളിച്ച പീഡിതരെ കടന്നുപോന്നു, പീഡിപ്പിയ്ക്കേണ്ടുന്നവററിൽ ചെല്ലുന്നു! 6

വളരെയന്നമുളവാക്കുന്ന ഇതിനെ ആളുകൾ ദ്രോണകലശങ്ങളിൽ ഞെക്കിപ്പിഴിയുന്നു. 7

നല്ല ആയുധങ്ങളുള്ള ഈ മികച്ച മദകാരിയെ ഏഴ് ഋത്വിക്കുകൾ പത്തു കൈവിരലുകൾകൊണ്ടു പരിചരിയ്ക്കുന്നു! 8

---

2. ഇത്—സോമം.

3. ഇതിനെ—സോമരസത്തെ. ഇട—ഹവിൎദ്ധാനത്തിൻെറയും ആഹവനീയത്തിൻെറയും മധ്യം. കൊടുപ്പാനായി—ദേവന്മാൎക്കു ഹോമിപ്പാൻ.

4. എടുത്തിട്ടുള്ള—നമുക്കു തരാൻ. ഇത്—സോമം. അണയ്ക്കുക=മൂൎച്ചകൂട്ടുക.

5. നീരരചൻ—രസങ്ങളുടെ രാജാവ്, സോമം.

6. ഇതു്—സോമം. ഒളിച്ച പീഡിതരെ—സോമത്താൽ പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട് ഒളിച്ച രാക്ഷസരെ. പീഡിപ്പിയ്ക്കേണ്ടുന്നവററിൽ—ബാക്കിയുള്ള പീഡനീയരിൽ.

7. അന്നം—ആസ്വാദ്യമായ നീര്. ഇതിനെ—സോമത്തെ.

8. മദകാരി—സോമം.

സൂക്തം 16.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അങ്ങയുടെ നീർ, വാനുഴികളുടേതുപോലെ, ധർഷകമായ മദത്തിന്നായി പിഴിയപ്പെടുന്നു; അതു, നനയ്ക്കപ്പെട്ട കുതിരപോലെ നടകൊള്ളുന്നു. 1

തണ്ണീരുടുത്ത, അന്നസഹിതമായ, ഗോക്കളെ ഒഴുക്കുന്ന ബലനേതാവിനെ നാം കർമ്മംകൊണ്ടു കൈവിരലുകളിൽ ചേർക്കുക! 2

അധർഷിതമായ, അധൃഷ്യമായ സോമനീർ ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാനായി ഭവാൻ അരിപ്പയിൽ പകന്ന് അരിച്ചാലും! 3

സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട് അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന സോമനീർ അരിപ്പയിലണയുന്നു; പിന്നിട്ടു കർമ്മത്താൽ ഇരിപ്പിടം പൂകുന്നു. 4

ഇന്ദ്ര, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഇന്ദുക്കൾ—സോമങ്ങൾ—പെരുംപോരിന്നു കരുത്തുണ്ടാക്കാൻ ഭവാങ്കലണയുന്നു! 5

കമ്പിളിത്തുണിയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു ശോഭയെല്ലാം നേടിയ (സോമം), ഒരു ശൂരൻ ഗോക്കൾക്കായിട്ടെന്നപോലെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു! 6

പിഴിയപ്പെട്ട വിധാതാവിന്റെ പോഷകമായ ധാര, വാനിൽനിന്നു മഴയെന്നപോലെ നിഷ്പ്രയാസം അരിപ്പയിൽ വീഴുന്നു. 7

സോമമേ, മനുഷ്യരിൽവെച്ചു മനീഷിയാൽ തുണികൊണ്ടരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ കമ്പിളിയരിപ്പയിലെയ്ക്കു കുതിച്ചുപായുന്നു! 8

സൂക്തം 16

1. പ്രത്യക്ഷോക്തി: വാനുഴികളുടേതു—വാനുഴികളിലെ വെള്ളം. മദത്തിന്നായി—ഇന്ദ്രന്റെ മത്തിന്നായി. നടകൊള്ളുന്നു—പാത്രത്തിലെയ്ക്ക്.
2. അന്നം—കൂട്ടുദ്രവ്യം. ഒഴുക്കുന്ന—നല്കുന്ന. ബലനേതാവ്—സോമം.
3. അധ്വര്യുവിനോട്:
4. ഇരിപ്പിടം—ദ്രോണകലശം.
6. ഗോക്കൾക്കായിട്ടെന്നപോലെ—ജയിച്ച ശത്രുക്കളുടെ ഗോക്കളെ നേടാനെന്നപോലെ.
7. വിധാതാവ്—ബലകരമായ സോമം.
8. മനീഷി—അധ്വര്യു.

സൂക്തം 17.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

വൈരികളെ വധിയ്ക്കുന്നവയും, ശീഘ്രഗാമികളും, വ്യാപ്തങ്ങളു
മായ സോമങ്ങൾ, താനോടത്തുടേ പുഴകൾപോലെ പായുന്നു! 1
പിഴിയപ്പെടുന്ന സോമങ്ങളുടെ നീര്, മഴ ഭൂമിയിലെയ്ക്കെന്ന
പോലെ, ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു! 2
മത്തുണ്ടാക്കുന്ന സോമമധു ഓളംവെട്ടിക്കൊണ്ടു, രക്ഷസ്സുകളെ
ഹനിപ്പാൻ, ദേവന്മാരെ കാംക്ഷിച്ച് അരിപ്പയിൽ വീഴുന്നു: 3
അരിപ്പയിൽ ഒഴിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; കലശങ്ങളിലെയ്ക്കോടുന്നു; യ
ജ്ഞങ്ങളിൽ സ്തോത്രങ്ങളാൽ വദ്ധിയ്ക്കുന്നു! 4
സോമമേ, അങ്ങ് മൂവുലകം കടന്നു കേറിച്ചെന്നു വിണ്ടലത്തെ
വിളങ്ങിയ്ക്കുന്നു; പോയി സൂൎയ്യനെയും പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 5
മേധാവികളായ കൎമ്മികൾ യജ്ഞശിരസ്സിൽ, ദ്രഷ്ടാവിനെ
പ്രീതിപൂൎവ്വം സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു. 6
ആ വേഗശാലിയായ ഭവാനെ, മേധാവികളായ നേതാക്ക
ന്മാർ അന്നത്തിന്നും യജ്ഞത്തിന്നുമായി, അരിച്ചു വെടുപ്പുവരുത്തുന്നു. 7
അങ്ങ് മധുധാര തൂകുക: കൊടുമയോടേ നടന്നു, യജ്ഞത്തി
ന്നു, കുടിപ്പാൻ സ്വസ്ഥാനത്തണയുക. 8

സൂക്തം 18.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അമ്മിയിൽ പിഴിയപ്പെടുന്ന സോമം അരിപ്പയിലെയ്ക്കൊഴു
കുന്നു: പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 1

സൂക്തം 17.

1. പായുന്നു—ദ്രോണകലശത്തിലെയ്ക്ക്.
6. യജ്ഞശിരസ്സ്—അഭിഷവദിനം. ദ്രഷ്ടാവ്—സോമം.
7. പ്രത്യക്ഷോക്തി:
8. കുടിപ്പാൻ—ദേവന്മാൎക്ക്.

സൂക്തം 18.

1. രണ്ടാംവാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി.

ഭവാൻ വിപ്രനാണ്; ഭവാൻ കവിയാണ്; ഭവാൻ അന്ന
ത്താൽ മധുവുളവാക്കുന്നു. പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 2

ഭവാനെ കുടിപ്പാൻ, ദേവന്മാരെല്ലാം ഒരേപ്രീതിയോടേ
വന്നെത്തുന്നു. പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 3

വരണീയമായ ധനമെല്ലാം ഭവാൻ ഇരുകൈകളിലും വെച്ചു
കൊടുക്കാറുണ്ടല്ലോ; പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 4

ഈ പെരിയ വാനൂഴികളെ ഭവാൻ, ഇരുതള്ളകളെയെന്നപോ
ലെ കറക്കാറുണ്ടല്ലോ; പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 5

വാനൂഴികൾ രണ്ടിനെയും ഭവാൻ ഉടനടി അന്നംകൊണ്ടു നി
റയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ; പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 6

ആ ബലവാൻ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു കലശങ്ങളിൽ ഒലികൊള്ളുന്നു.
പിഴിയുന്നവൎക്കു ഭവാൻ സമസ്തവും നല്കും! 7

സൂക്തം 19.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

സോമമേ, വിണ്ണിലും മന്നിലും വിചിത്രവും സ്തുത്യവുമായ യാ
തൊരു ധനമുണ്ടോ, അത് അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു കൊ
ണ്ടുവന്നാലും! 1

സോമമേ, നിങ്ങൾ—അങ്ങും ഇന്ദ്രനും—വിണ്ണിന്റെ പെരു
മാക്കളും ഗോപതികളുമാണല്ലോ! ഈശ്വരന്മാരായ നിങ്ങൾ കൎമ്മങ്ങ
ളെ തഴപ്പിച്ചാലും! 2

---

2. വിപ്രൻ—വിവിധം പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. അന്നം—സ്വന്തം. മധു—മധുരമായ പേയം.

4. ഇരുകൈകളിലും—സ്തോതാവിന്റെ.

5. ഇരുതള്ളകളെയെന്നപോലെ—ഒരു പൈക്കുട്ടി രണ്ടു പൈക്കളുടെ പാൽ കുടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. കറക്കുക—സാരാംശമെടുക്കുക എന്നൎത്ഥം.

6. അന്നംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുക—ധാരാളം അന്നം കൊടുക്കുക.

7. ആദ്യവാക്യം പരോക്ഷം.

സൂക്തം 19.

2. കൎമ്മങ്ങളെ—ഞങ്ങളുടെ.

പച്ചനിറമിയന്ന വൃഷാവു മനുഷ്യരുടെഇടയിൽ അരിയ്ക്ക
പ്പെട്ട്, ഒലികൊണ്ടു, ദർവിരിയിൽ സ്വസ്ഥാനത്തിരിയ്ക്കുന്നു. 3

കുടിയ്ക്കപ്പെടുന്ന തണ്ണീരുകൾ—മകനായ കന്നിൻെറ തള്ള
മാർ—വൃഷഭനെ സ്വകീയമായ സത്തുകൊണ്ടു വീണ്ടും വീണ്ടും വള
ത്താൻ നോക്കുന്നു! 4

അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന സോമം, വൃഷഭനെ ഇച്ഛിച്ചു വെൺപാൽ
ചുരത്തുന്നവയെ പലവുരു ഗർഭം ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 5

പവമാനമേ, അങ്ങ് ദൂരസ്ഥങ്ങളെ അടുപ്പിച്ചാലും: ക്രൂടല
രെ പേടിപ്പിച്ചാലും; ധനം നേടിയാലും! 6

സോമമേ, അങ്ങ് ദൂരത്തോ ചാരത്തോ വർത്തിയ്ക്കുന്ന വൈരി
യുടെ കെല്പൊടുക്കുക, പ്രതാപമൊടുക്കുക, കൊററും ഒടുക്കുക! 7

സൂക്തം 20.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അമിത്രരെയെല്ലാം ചെറുത്തു കീഴമർത്തുന്ന കവി ദേവന്മാർക്കു
കുടിപ്പാൻ കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ കടക്കുന്നു. 1

---

3. പരോക്ഷം: വൃഷാവ്—സോമം.

4. വസതീവരികളെന്ന തണ്ണീരുകൾ സ്വപുത്രനായ വൃഷഭനെ (സോമ
ത്തെ), തള്ളപ്പൈക്കൾ കന്നിനെയെന്നപോലെ വളർത്താനിച്ഛിയ്ക്കുന്നു. സത്ത്—
സാരാംശം, പാൽ

5. വൃഷഭശബ്ദത്തിന്നു വർഷകനായ സോമം എന്നും വൃഷമെന്നും രണ്ട
ർത്ഥം. ചുരത്തുന്നവയെ—തണ്ണീരുകളെ, പൈക്കളെ. കാളയാൽ പൈക്കളെന്ന
പോലെ, സോമത്താൽ ഗർഭിണികളാക്കപ്പെട്ട തണ്ണീരുകൾ സസ്യങ്ങളെ പ്രസവി
ക്കുന്നു എന്നു വ്യംഗ്യം.

6. ദൂരസ്ഥങ്ങൾ—ദൂരസ്ഥിതങ്ങളായ ഞങ്ങളുടെ അഭീഷ്ടങ്ങൾ. ധനം—
ശത്രുക്കളുടെ. നേടിയാലും—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

7. വൈരി—ഞങ്ങളുടെ ശത്രു.

സൂക്തം 20.

1. കവി—സോമം.

ആ പവമാനം സ്തോതാക്കൾക്കു കിട്ടിയ്ക്കുമല്ലോ, വളരെഗ്ഗോക്കളെയും ആയിരമന്നവും! 2

സോമമേ, അവിടുന്നു മനസ്സോടേ എല്ലാം കിട്ടിയ്ക്കുന്നു; സ്തുതിയാൽ നീരൊഴുക്കുന്നു. ആ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്ക് അന്നം തന്നാലും! 3

നിന്തിരുവടി ഹവിർദ്ധനന്മാക്ക് അനല്പമായ യശസ്സും അക്ഷയമായ ധനവും കിട്ടിച്ചാലും; സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നവും കൊണ്ടുവന്നാലും! 4

വോഢാവും മഹാനുമായ സോമമേ, അരിയ്ക്കപ്പെട്ട സുകമ്മാവായ ഭവാൻ ഒരു രാജാവിനെപ്പോലെ സ്തുതികളിൽ പൂകുന്നു! 5

ആ വോഢാവും അന്തരിക്ഷസ്ഥവും ദുസ്തരവുമായ സോമം കൈകളാൽ വെടുപ്പുവരുത്തപ്പെട്ടിട്ടു, പാത്രങ്ങളിൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു. 6

സോമമേ, യജ്ഞംപോലെ ദാനേച്ഛുവായി വിളയാടുന്ന ഭവാൻ സ്തോതാവിന്നു നല്ല വീൎയ്യം നല്കിക്കൊണ്ട്, അരിപ്പയിൽ ചെല്ലുന്നു! 7

സൂക്തം 21.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

കീഴമത്തുന്ന, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന, സ്വൎഗ്ഗം കിട്ടിയ്ക്കുന്ന ഈ ഇന്ദുക്കളായ സോമങ്ങൾ ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കു പായുന്നു: 1

ചെല്ലുന്നു, ചേക്കുന്നു, പിഴിയുന്നവന്നു ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്നു, സ്തോതാവിന്നു സ്വയം അന്നമുളവാക്കുന്നു! 2

അനായാസേന കളിയാടുന്ന ഇന്ദുക്കൾ ഒരേസ്ഥലത്തു നീരൊഴുക്കുന്നു; പുഴയലയിൽ നീരൊഴുക്കുന്നു. 3

---

4. സ്തോതാക്കൾക്ക്—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്ക്.

5. സ്തുതികളിൽ പൂകുന്നു—ചുററും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു.

സൂക്തം 21.

2. ചെല്ലുന്നു—പിഴിയുന്നവന്റെ അടുക്കൽ. ചേക്കുന്നു—ഹവ്യാദികളെ.

3. ഒരേസ്ഥലത്തു—ദ്രോണകലശത്തിൽ. പുഴയലയിൽ—വെള്ളത്തിൽ.

ഈ പവമാനങ്ങൾ, തേരിന്നു പൂട്ടിയ കുതിരകൾപോലെ എല്ലാദ്ധനവും കൊണ്ടുവരുന്നു! 4

ഇന്ദുക്കളേ, നിങ്ങൾ പലതരം സ്പൃഹണീയം ഇദ്ദേഹത്തെ കല്പിച്ചേല്പിയ്ക്കുവിൻ: ഇല്ലെങ്കിൽ ഇദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കു തരില്ലല്ലോ! 5

ഒരു മഹാൻ മിടുക്കനായ സാരഥിയെയെന്നപോലെ, നിങ്ങൾ ഈ നാഥങ്കൽ പ്രജ്ഞാനത്തെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുവിൻ; ജലത്താലൊലിതിരണ്ടു നീരൊഴുക്കുവിൻ! 6

ഇതാ, ആ ബലിഷ്ഠർ കാമിച്ചു പാർപ്പിടം നിർമ്മിച്ചു; നല്ലവന്റെ സ്തുതിയും തുടങ്ങിച്ചു! 7

സൂക്തം 22.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഈ സോമങ്ങൾ, തെളിയ്ക്കപ്പെട്ട തേരുകൾപോലെയും, അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ട കുതിരകൾപോലെയും പാഞ്ഞു, ശബ്ദം മുതിക്കുന്നു! 1

ഇവ വൻകാററുകൾപോലെയും, പർജ്ജന്യന്റെ മഴകൾപോലെയും, തീയിന്റെ പടച്ചകൾപോലെയും അനായാസേന (ഒഴുകുന്നു)! 2

അരിച്ചു തയിർ ചേർക്കപ്പെട്ട ഈ വിജ്ഞരായ സോമങ്ങൾ വിജ്ഞാനത്താൽ കർമ്മങ്ങളിൽ പെരുമാറുന്നു! 3

---

4. കൊണ്ടുവരുന്നു—ഞങ്ങൾക്ക്.

5. സ്പൃഹണീയം—ധനം. കല്പിച്ച്'—'ഇവക്കും കൊടുക്കണെ'മെന്നു നിർദ്ദേശിച്ച്. തരില്ലല്ലോ—യജമാനനു മതിയാവോളം കിട്ടിയാലേ, അദ്ദേഹം ഋത്വിക്കുകൾക്കു കൊടുക്കൂ.

6. സാരഥിയെയെന്നപോലെ—സാരഥിയെ തേരിൽ മുമ്പിലിരുത്തുന്നതുപോലെ ഈ നാഥങ്കൽ (ഞങ്ങൾക്കു തരുന്നവനായ യജമാനങ്കൽ) പ്രജ്ഞാനത്തെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുവിൻ—പ്രജ്ഞാനം നല്കുവിൻ എന്നത്ഥം.

7. ബലിഷ്ഠർ—സോമങ്ങൾ. കാമിച്ചു—യജ്ഞത്തെ; പാർപ്പിടം നിർമ്മിച്ചു—പാത്രങ്ങളിൽ പുകി. നല്ലവൻ—യഷ്ടാവോ, സ്തോതാവോ.

സൂക്തം 22.

3. കർമ്മങ്ങളിൽ—നമ്മുടെ.

ഈ അരിയ്ക്കപ്പെട്ട അമൎത്ത്യർ പുറപ്പെട്ടു, വഴികളിലും ഉലക
ങ്ങളിലും തളരാതെ നടക്കുന്നു! 4

ഇവ നാനാമട്ടിൽ നടന്നുകൊണ്ട്, അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ മുക
ളിലും ഈ ഉത്തമലോകത്തിലും ചെല്ലുന്നു! 5

യജ്ഞത്തെ പരത്തുന്ന ഉത്തമനെ നദികൾ പുണൎന്നു; ഇത്
ഉത്തമവുമാക്കപ്പെട്ടു! 6

സോമമേ, അവിടുന്നു പിശുക്കന്മാരിൽനിന്നു ധനത്തെയും
ഗോഗണത്തെയും കയ്യടക്കുന്നു; യാഗത്തിൽ പരക്കെ ഒച്ചയുമിടുന്നു! 7

സൂക്തം 23.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ശീഘ്രഗാമികളായ സോമങ്ങൾ എല്ലാസ്തോത്രങ്ങളുടെയും നേ
ൎക്കു, മത്തുണ്ടാക്കുന്ന മധുധാര തൂകുന്നു! 1

പഴയ കുതിരകൾ പുതിയ നട നടക്കുന്നു; വെളിച്ചത്തിന്നു
സൂൎയ്യനെ ഉദിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 2

പവമാനമേ, അങ്ങ് പിശുക്കനായ ശത്രുവിന്റെ ധനം ഞ
ങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നാലും; സന്തതി, അന്നം എന്നിവയും തന്നാലും! 3

ആശുഗാമികളായ സോമങ്ങൾ മത്തുണ്ടാക്കുന്ന നീർ മധുസ്രാ
വിയായ കലശത്തിലെയ്ക്കൊഴുക്കുന്നു. 4

---

4. അമൎത്ത്യർ—അനശ്വരസോമങ്ങൾ. പുറപ്പെട്ടു—ഹവിൎദ്ധാനത്തിൽ
നിന്ന്.

5. ഉത്തമലോകം—സ്വൎഗ്ഗം.

6. ഉത്തമൻ—ശ്രേഷ്ഠസോമം. നദികൾ—ജലങ്ങൾ. ഇത്—കൎമ്മം.

സൂക്തം 23.

1. സ്തുത്യവസരത്തിൽ മധു(മധുര)നീർ തൂകുന്നു.

2. പഴയ കുതിരകൾ—സോമങ്ങൾ.

4. മധുസ്രാവി=തേനൊഴുക്കുന്നത്; ഈ ഗുണം കലശത്തിന്നു സിദ്ധിച്ചതു,
സോമരസസമ്പൎക്കത്താലാണെന്നു ഹൃദയം.

നല്ല വീൎയ്യമുള്ള, അഭിശാപം പോക്കുന്ന, ഇന്ദ്രിയപോഷകമായ
നീർ വഹിയ്ക്കുന്ന, ഒരുന്നായ സോമം (കലശത്തിലെയ്ക്കു) പോകുന്നു! 5

ഇന്ദോ, സോമമേ, യജ്ഞാൎഹനായ ഭവാൻ ഇന്ദ്രനും ദേവന്മാ
ൎക്കുമായി നീരൊഴുക്കുന്നു; അന്നം തരാനും തുടങ്ങുന്നു! 6

ഉല്ലോം മദകരമായ ഇതു കുടിച്ചിട്ടാണല്ലോ, ഇന്ദ്രൻ എതിരി
ല്ലാതെ വൈരികളെ വധിച്ചത്; ഇനിയും വെക്കം വധിയ്ക്കട്ടെ! 7

സൂക്തം 24.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാഃ പൂൎവ്വോക്തവ.

അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഇന്ദുക്കളായ സോമങ്ങൾ പാഞ്ഞു, ഗോരസ
ത്തോടു ചേൎന്നു, വെള്ളത്തിൽ കഴുകപ്പെട്ടു. 1

ഗന്താക്കൾ, കീഴ്പോട്ടൊഴുകുന്ന വെള്ളംപോലെ ഇറങ്ങി; അരി
യ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട്, ഇന്ദ്രങ്കലണഞ്ഞു! 2

പവമാനസോമമേ, ഇവിടുന്ന്, ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ നടകൊ
ള്ളുന്നു—നേതാക്കളാൽ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു. 3

സോമമേ, ആളുകളെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ അരിന്ദമ
നായി നീരൊഴുക്കിയാലും: വിശുദ്ധനും സ്തുത്യനുമാണല്ലോ, ഇവിടുന്ന്! 4

ഇന്ദോ, അമ്മിക്കുഴകൊണ്ടു പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ അരിപ്പയിലെ
യ്ക്കോടിയാൽ, ഇന്ദ്രന്നു തിരുവയർ നിറയുകയായി!
5

വലിയ ശത്രുഹന്താവേ, ഉക്ഥങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുത്യനും, വിശു
ദ്ധനും, പരിപാവനനും മഹാനുമായ നിന്തിരുവടി നീരൊഴുക്കിയാലും! 6

മധുരനീരിയന്ന സോമം വിശുദ്ധനും, പരിപാവനനും, അമര
തൎപ്പകനും, അസുരമൎദ്ദകനുമാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു! 7

---

5. അഭിശാപം—അപവാദം. ഒരുന്നായ—ലോകത്തെ നിലനിൎത്തുന്ന.
6. തരാൻ—ഞങ്ങൾക്ക്.

സൂക്തം 24.

3. നേതാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ.
4. അരിന്ദമൻ—ഇന്ദ്രൻ.
7. അമരതൎപ്പകൻ—ദേവന്മാൎക്കു തൃപ്തി വരുത്തുന്നവൻ.

സൂക്തം 25.

അഗസ്ത്യപുത്രൻ ദൃള്ഹച്യുതൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

നീരൊഴുക്കു, കെല്പും മത്ത്വ–
മാരചിയ്ക്കും ശ്യാമളൻ നീ
വാനോക്കും, മരുത്തുക്കൾക്കും
വായുവിന്നും കുടിയ്ക്കുവാൻ! 1

കൈവിരലിലുൾച്ചേർന്നൊലി
താവിന നീ പൂകുകി,ടം—
പൂവുക, പവമാനമേ,
നീ വായുവിൻ ഭാജനത്തിൽ! 2

സ്വസ്ഥാനത്തു ദേവന്മാരോ–
ടൊത്തു വിളങ്ങുന്നൂ പ്രിയൻ,
വൃത്രമാഥി, തുലോം ദേവ–
സക്തൻ, കവി, സുവഷ്കൻ. 3

നില്ക്കാതെല്ലാരൂപത്തിലും
പുക്കരിയ്ക്കപ്പെട്ട രമ്യൻ,
വാനവന്മാരുടെ വാസ–
സ്ഥാനത്തെയ്ക്കായ്ഗ്ഗമിയ്ക്കുന്നു. 4

ഉന്നാദമായൊഴുക്കുന്നു
തൻനീർ നിരന്തരം സോമം,

സൂക്തം 25

1. ആരചിയ്ക്കും=ഉണ്ടാക്കുന്ന. ശ്യാമളൻ=പച്ചനിറൻ.

2. ഇടം—പാത്രം, വായുവിൻ—വായുവിന്നായി വെച്ച.

3. പ്രഥമാന്തപദങ്ങളെല്ലാം സോമവിശേഷണങ്ങൾ. ദേവസക്തൻ—ദേവകാമൻ.

4. എല്ലാരൂപത്തിലും പുക്ക്—സർവ്വരൂപവ്യാപിയായി. രമ്യൻ—രമണീയസോമം.

ഇന്ദ്രങ്കൽച്ചെന്നണയുവാ_
നു,ന്നിദ്രാഭനു,രുപ്രജ്ഞൻ. 5
നീരരിപ്പയിങ്കൽനിന്നു
ധാരയായൊഴുക്കുക നീ,
ഇന്ദ്രനുടെ പദം പൂകാൻ,
നന്നായ് മത്തുണ്ടാക്കും കവേ! 6

സൂക്തം 26.

ദൃള്ഹച്യുതപുത്രൻ ഇധ്മവാഹൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

ഭൂവിൻമടിത്തടത്തിൽവെ_
ച്ചാ വാജിയെത്തിരുമ്മിനാർ,
ധീവിലാസവിശിഷ്ടന്മാർ
കൈവിരലാൽ,സ്തവനത്താൽ. 1
ആയിരം ധാരകളോലു_
മാ വിൺതാങ്ങാമിന്ദുവിനെ
വാഴ്ത്തുകയായ്, വചനങ്ങൾ
വാട്ടം പിണയാത്തവനെ. 2
അപ്പവമാനനെ,ത്താങ്ങായ്_
നില്പവനെ,ധാതാവിനെ

---

5. ഉന്നാദമായ്—ശബ്ദത്തോടേ.

6. പദം=പാപ്പിടം.

സൂക്തം 26.

1. വാജിയെ—സോമമാകുന്ന കുതിരയെ. ധീവിലാസവിശിഷ്ടന്മാർ—മേധാവികളായ അധ്വര്യുക്കൾ. കൈവിരലുകൾകൊണ്ടും സ്തുതികൊണ്ടും തിരുമ്മി നാർ—സംസ്കാരപ്പെടുത്തി.

2. വിൺതാങ്ങാം=സ്വർഗ്ഗത്തിന്നാധാരമായ. വചനങ്ങൾ—സ്തുതികൾ; സ്തോതാക്കൾ എന്നർത്ഥം.

നാകത്തിലെയ്ക്കുയയ്ക്കുന്നു,
നൈകകർമ്മാവിനെ പ്രാജ്ഞർ. 3

ഹസ്താംഗുലികളാൽസ്സേവാ-
കർത്താക്കന്മാരയയ്ക്കുന്നു,
സുസ്ഥിതനായ്, സ്തുതീശനായ്,-
ദുർദ്ധർഷനാമദ്ദേഹത്തെ! 4

പച്ചനിറം പൂണ്ട പുരു-
ദൃശാവാമസ്സുരമ്യനെ
വെച്ചമ്മിയാൽപ്പിഴിയുന്നു-
ണ്ടു,ച്ചസ്ഥാനേ വിരലുകൾ. 5

ഇന്ദോ, പവമാന, കർത്താ-
വിന്ദ്രനായിട്ടയയ്ക്കുന്നു,
മത്തുടിപ്പിപ്പോനും സ്തുതി-
വർദ്ധിതനുമായ നിന്നെ. 6

സൂക്തം 27.

അംഗിരോഗോത്രൻ നൃമേധൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇതാ, മാററാരെ മണ്ടിയ്ക്കും പവമാനമഭീഷ്ടതം
അരിപ്പയിലമർക്കപ്പെട്ടരുളുന്നു, മഹാമതി, 1

---

3. താങ്ങായ്നില്പവനെ—ജഗദാധാരഭൂതനെ. ധാതാവ്—ഫലകർത്താവ്. നൈകകർമ്മാവ്=അനേകകർമ്മകാരി.

4. മുൻഋക്കിലെ പ്രതിപാദ്യംതന്നെ: സേവാകർത്താക്കന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ. സുസ്ഥിതൻ—പാത്രസ്ഥൻ. സ്തുതീശൻ=സ്തുതികളുടെ ഉടമ. അദ്ദേഹത്തെ—പവമാനസോമത്തെ.

5. പുരുദൃശാവ്=ബഹുദർശി. ഉച്ചസ്ഥാനേ=ഉയർന്ന സ്ഥലത്ത്. അമ്മിമേൽവെച്ചു പിഴിയുന്നുണ്ട്.

6. കർത്താവ്—ഋത്വിക്ക്.

സൂക്തം 27.

1. അമർക്കുക=ഞെക്കുക.

ഇതാ, വിണ്ണുലകത്തെക്കീഴണച്ച ബലകാരിയെ
അരിപ്പയിലൊഴിയ്ക്കുന്നു, ശക്രനും വായുവിനുമായ്. 2

ഇതാ, വിൺതലയും വിശ്വവിത്തുമായ വൃഷേന്ദുവെ
പിഴിഞ്ഞു, വേണ്ടിടത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു, കർമ്മികൾ. 3

ഇതാ, വമ്പരെ വെല്ലുന്ന പവമാനേന്ദു ഭദ്രമൻ
ഒരു ശബ്ദം മുതിക്കുന്നു, പൊന്നും പൈക്കളെയും തരാൻ! 4

ഇതാ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കും പവമാനേന്ദുനീരിനെ
അരിപ്പയാം വിഹായസ്സിൽപ്പകരുന്നു, പകൽപ്പുരാൻ! 5

ഇതാ, പച്ചനിറം പൂണ്ട കെല്പാളും പവമാനനീർ
വാനിടത്തിലൊലിയ്ക്കുന്നു; ചെല്ലൂ, വർഷകമിന്ദ്രനിൽ! 6

സൂക്തം 28.

പ്രിയമേധൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇതാ, നേതാക്കൾ സൃഷ്ടിച്ച വാജി, സർവ്വവിചക്ഷണൻ
തൃക്കമ്പിളിയരിപ്പിൻനേർക്കോടുന്നു, കരളിൻപുരാൻ! 1

ഇതാ, ദേവഗണത്തിന്നായ്പ്പിഴിയപ്പെട്ട സോമനീർ
അരിപ്പയിങ്കലൊഴുകീ, മെയ്യിലെല്ലാം കടക്കുവാൻ! 2

---

2. ബലകാരിയെ ബലമുണ്ടാക്കുന്ന സോമത്തെ. ഒഴിയ്ക്കുക=പകരുക.

3.. വിൺതല—സ്വർഗ്ഗപ്രധാനഭൂതൻ. വിശ്വവിത്ത്=സർവ്വജ്ഞൻ. വൃഷേന്ദു=അഭീഷ്ടവർഷിയായ സോമം. കർമ്മികൾ—ഋത്വിക്കുകൾ.

4. വമ്പരെ—വലിയ ശത്രുക്കളെയും. തരാൻ.—നമുക്ക്.

5. പകൽപ്പുരാൻ=ദിനാധിപൻ, സൂര്യൻ. അരിപ്പയെ വിഹായസ്സും (അന്തരിക്ഷവും), അധ്വര്യുവെ സൂര്യനുമാക്കിയതു വീര്യാതിശയത്തിന്നാകുന്നു.

6. വർഷകം—അഭീഷ്ടങ്ങളെ വർഷിയ്ക്കുന്നത്; നീരിന്റെ വിശേഷണം.

സൂക്തം 28.

1. സൃഷ്ടിച്ച—പാത്രത്തിൽ പകർന്നുവെച്ച. വാജി—വേഗവാനായ സോമം. കരളിൻപുരാൻ=മനസ്സിന്റെ സ്വാമി: സോമ(ചന്ദ്ര)ന്റെ മനോധിപത്വം പ്രസിദ്ധം.

2. മെയ്യ്—ദേവന്മാരുടെ ശരീരം. കടക്കുവാൻ—അവരാൽ കുടിയ്ക്കപ്പെടാൻ.

ഇതാ, വിളങ്ങുന്നു നിജസ്ഥാനത്തു മൃതിവജ്ജിതൻ,
അതീവ ദേവപരനാം ദേവൻ, വിമതസൂദനൻ! 3
ഇതാ, പത്തംഗുലികളാലെടുക്കപ്പെട്ട വഷകൻ
ഒലിയും കൂട്ടിയോടുന്നു, മരപ്പാത്രങ്ങളാം പൂകുവാൻ. 4
ഇതാ, വിളങ്ങിയ്ക്കുകയായ്, പവമാനം ദിനേശനെ;
സവ്തേജസ്സുകളെയും സവ്ജ്ഞൻ, സാധ്വുദശ്നൻ! 5
ഇതാ, ബലിഷ്ഠനാം സോമമസുരഘ്നൻ,നധഷിതൻ
അരിയ്ക്കപ്പെട്ടൊലിയ്ക്കുന്നു, വാനോരെത്തൃപ്തരാക്കുവാൻ! 6

സൂക്തം 29.

അംഗിരോഗോത്രൻ നൃമേധൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

ഇപ്പിഴിഞ്ഞ വൃഷാവിൻനീർ
കെല്പിനോടേ ദേവന്മാക്കായ്
സ്വപ്ലേതരമൊഴുകുന്നു,
സുപ്രഭാവം ലഭിയ്ക്കുവാൻ! 1
മേധകമ്മകരർ നതി_
ഗാഥകൊണ്ടു തുടയ്ക്കുന്നു,
ജ്യോതിസ്സോടേ തഴയ്ക്കുമീ
സ്തോതവ്യമാം തുരഗത്തെ! 2

---

3. മൃതിവജ്ജിതൻ=മരണരഹിതൻ. ദേവപരൻ=ദേവകാമൻ. ദേവൻ—സോമം. വിമതസൂദനൻ=ശത്രുനാശനൻ.

4. വഷകൻ—സോമം.

5. സൂര്യനെമാത്രമല്ല, സവ്തേജസ്സുകളെയും വിളങ്ങിയ്ക്കുകയായ്. സാധ്വുദശ്നൻ=വഴിപോലെ കാണുന്നവൻ.

സൂക്തം 29.

1. സുപ്രഭാവം ലഭിയ്ക്കുവാൻ—ദേവന്മാരുടെയിടയിൽ മേന്മ നേടാൻ.

2. മേധകമ്മകരർ—അധ്വൎയ്യുപ്രഭൃതികൾ. നതിഗാഥ=സ്തുതിഗാനം. തുടയ്ക്കുന്നു—ശുദ്ധീകരിയ്ക്കുന്നു. തുരഗത്തെ—സോമത്തെ.

ശ്രീ മുഴുത്ത പവമാന-
സോമമേ, നിൻതേജോഭരം
എത്രയും ധഷ്കമല്ലോ:
സ്തുത്യമാഴി നിറയ്ക്കു, നീ! 3

സോമമേ, സ്വത്തെല്ലാം നേടി,
നീർ മികവിൽപ്പൊഴിച്ചാലും;
ആട്ടിപ്പായിച്ചാലും ഭവാൻ
ദ്വേഷ്ടാക്കളെയൊപ്പംതന്നേ. 4

എല്ലാലുബ്ധൻെറയും കെട്ട-
ചൊല്ലു,മേതൊരുത്തൻെറയും
പൊല്ലാപ്പും വിടുത്തെ,ങ്ങളെ
നല്ലവണ്ണം രക്ഷിയ്ക്കു, നീ! 5

ഒന്നായൊഴുക്കീടുക, നീ-
രി;-ന്ദോ, കൊണ്ടുവരിക, നീ
ഭൌമദിവ്യധനത്തെയും,
ശ്രീമത്തായ ബലത്തെയും! 6

സൂക്തം 30.

അംഗിരോഗോത്രൻ ബിന്ദു ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

ഇപ്പവമാനത്തിൻെറ നീർ
നില്പുപെടാതരിപ്പയിൽ

---

3. ശ്രീ=സമ്പത്ത്. സ്തുത്യമാഴി—സ്തുത്യമായ ദ്രോണകലശം. കലശം നിറയുമാറ നീരൊഴുക്കുക.

4. നേടി—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ. ദ്വേഷ്ടാക്കൾ—ദ്രോഹികൾ.

5. കെട്ടചൊല്ല്=ദുർഭാഷണം. പൊല്ലാപ്പ്=വൃഥാ പഴിയ്ക്കൽ.

6. ഒന്നായ്—ധാരമുറിയാതെ. ശ്രീമത്ത്=ശോഭയേറിയത്.

നിഷ്പ്രയാസം പൊഴിയുന്നു;
കെല്പനെന്തോ മൊഴിയുന്നു!　　1

സോതാക്കൾ കൈക്കൊണ്ടരിയ്ക്കും-
പോഴതൊലിക്കൊണ്ടരുളുന്നു—
ഇന്ദ്രൻേറതാം നിനാദത്തെ-
യുന്നമിപ്പിയ്ക്കുന്നു, സോമം.　　2

വൈരികളെക്കീഴമർത്തും
ഭൂരികാമ്യബലത്തെയും
ധാരയായ്ച്ചുരത്തുകകെ,ങ്ങൾക്ക
വീരരെയും സോമമേ, നീ!　　3

നിന്നിടാതെയരിപ്പയിൽ-
നിന്നു പവമാനസോമം
ധാരയായിട്ടൊഴുകുന്നു,
ദാരുപാത്രങ്ങളിൽപ്പൂകാൻ.　　4

പച്ചനിറ,മിനിപ്പിൻെറ
മെച്ചമിവ ചേർന്ന നിന്നെ
വെൺനീരിലിടുന്നു, ചത-
ച്ചിന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാനിന്ദോ.　　5

മത്തുണ്ടാക്കും മാധുര്യ്യവാ-
യ്പൊത്ത മഞ്ജുസോമം നിങ്ങൾ
കെല്പു കിട്ടാൻ പിഴിയുവിൻ,
വജ്രഭൃത്താമിന്ദ്രന്നായി!　　6

സൂക്തം 30.

1. നില്പപെടാതെ—ധാരയായി. കെല്പൻ—സോമം. എന്തോ മൊഴിയുന്നു—ഒരൊച്ച പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു.

2. ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ എടുത്തുപറയുന്നു: ഇന്ദ്രൻേറതാം—ഇന്ദ്രൻെറ ശബ്ദം പോലെ ലോഭനീയമായ.

3. വീരർ—പുത്രന്മാർ.

4. ദാരുപാത്രങ്ങൾ=മരപ്പാത്രങ്ങൾ.

5. ചതച്ച്—അമ്മിമേൽ.

സൂക്തം 31.

രഹൂഗണപുത്രൻ ഗോതമൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

പോവുകയായ് നേരേ സുക-
ർമ്മാവിപ്പവമാനസോമം:
കൈവരുത്തും, (നമുക്കി)തു,
കേൾവിപ്പെടത്തക്ക ധനം! 1

മന്നിലും വിണ്ണിലുമിന്ദോ,
പൊന്നുവെള്ളി വളർത്താലും—
അന്യൂനമായ് വളർത്താലു,-
മന്നപ്പെരുമാളാം ഭവാൻ! 2

അങ്ങയെസ്സുഖിപ്പിപ്പൂ, കാ;-
റ്ററങ്ങയ്ക്കായൊലിപ്പൂ, നദി;
സോമമേ, വളർത്തുന്നു, നിൻ
ഭൂമാവിനെയവ രണ്ടും! 3

വർദ്ധിയ്ക്കുക, സോമമേ, നീ:-
യെത്തട്ടേ, കെല്പെല്ലാം നിങ്കൽ;
സംഗരത്തിലന്നങ്ങളെ-
സ്സംഘടിപ്പിച്ചരുൾക, നീ! 4

തുംഗവളർനിലത്താളു-
മങ്ങയ്ക്കായിബ്ബഭ്രുതേ,
ധാരാളമായ്ച്ചുരത്തുന്നൂ,
ക്ഷീരവും തൂനെയ്യും പൈക്കൾ! 5

---

6. ഋത്വിക്കുകളോട്: കെല്പു കിട്ടാൻ—നമുക്ക്.

സൂക്തം 31.

2. വളർത്താലും—ഞങ്ങൾക്കായി.

3. നദി—ജാത്യേകവചനം: നദികൾ. ഭൂമാവ്=മഹത്ത്വം. അവ രണ്ടും—കാററും നദിയും.

4. സംഘടിപ്പിച്ചരുൾക—ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിച്ചാലും.

5. തുംഗവളർനിലത്താളും=ഉയർന്ന പ്രവൃദ്ധപ്രദേശത്തു വസിയ്ക്കുന്ന. ബഭ്രുതേ=തവിട്ടുനിറമൊത്തവനേ.

മംഗളായുധനായ്മേവു-
മങ്ങയുടെ ചങ്ങാതിത്തം
കാമിച്ചുപോരുന്നു, ഞങ്ങൾ
സോമമേ, വിശ്വാധിപതേ! 6

സൂക്തം 32.

അത്രിപുത്രൻ ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

സത്രത്തിൽപ്പിഴിയപ്പെട്ട,
മത്തു പൊഴിയ്ക്കുന്ന സോമം
അത്യന്തമൊലിപ്പൂ, ഹവി-
സ്സോത്ത നമുക്കന്നത്തിന്നായ്! 1

അങ്ങനെതാൻ, ത്രിതനുടെ-
യംഗുലികൾ ചതയ്ക്കുന്നു,
പച്ചയാമിസ്സോമത്തെ ഹ-
യ്യശ്വനുണ്ണാനരകല്ലാൽ. 2

ചെല്ലം, ഹംസം പരിഷയിൽ-
പ്പോലി,തേവന്റെയുമുള്ളിൽ;
അശ്വത്തിനെപ്പോലിതിനെ-
യംഭസ്സിനാൽ നനയ്ക്കുന്നു. 3

രണ്ടിനെയുമുറനോക്കി-
ക്കൊണ്ടോ,രു മാൻപോലിന്ദോ, നീ
തേപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട,ധ്വരത്തിൻ
പാപ്പിടത്തെയ്ക്കാഗമിപ്പൂ! 4

സൂക്തം 32.

1. സത്രം=യാഗം.
2. ത്രിതൻ—ഋഷി. ഹയ്യശ്വനുണ്ണാൻ=ഇന്ദ്രനു കുടിപ്പാൻ.
3. ഇത്—സോമം. ഏവന്റെയുമുള്ളിൽ ചെല്ലം—എല്ലാവക്കും പ്രിയമായിത്തീരുന്നു.
4. രണ്ടിനെയും—വാനൂഴികളെ. തേപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട്—ഗോരസങ്ങൾ പുരട്ടിയ്ക്കപ്പെട്ട്. ഒരു മാൻപോലെ—വളത്തുമാനിനെ എണ്ണയോ മറേറാ തേപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ. അധ്വരത്തിൻ പാപ്പിടം—യാഗശാല.

നല്ലാർ പൊന്നുജാരനെപ്പോ–
ലല്ലോ വാഴ്ത്തീ, ചൊല്ലുകൾ (നിന്നെ;)
ചെല്ലുകയാ(യവിടുന്നു,)
നല്ല പോരിൽശ്ശൂരൻപോലേ! 5

തന്നാലും നീ, ഹവിസ്സർപ്പി–
യ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്കി,യെനിയ്ക്കും
ദ്യോതമാനമന്നം, ധനം,
മേധ, യശസ്സെന്നിവയെ! 6

സൂക്തം 33.

ത്രിതൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

സൂരികളാമിസ്സോമങ്ങൾ
നീരലകൾപോലോടുന്നു,
ആരണ്യപ്രദേശത്തെയ്ക്കു
സൈരിഭങ്ങൾപോലെയുമേ! 1

തൂമ പൂണ്ട കുരാൽനിറ–
(സ്സോമം) കുടങ്ങളിലെയ്ക്കായ്
ധാരയായിട്ടൊഴുകുന്നു,
ചോറും ഗോക്കളെയും തരാൻ! 2

സോമം പിഴിഞ്ഞതിന്ദ്രന്നു,–
മാ മാരുതവരുണക്കും,

---

5. പൊന്നുജാരൻ—പ്രിയപ്പെട്ട ജാരൻ. ചൊല്ലുകൾ—സ്തുതികൾ. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷകഥനം: നല്ല—ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്ന എന്നു താൽപര്യം. ചെല്ലുകയായ്—പാത്രത്തിൽ.

6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ദ്യോതമാനം=ഉജ്ജ്വലം.

സൂക്തം 33.

1. ഓടുന്നു—പാത്രങ്ങളിലെയ്ക്കോടുന്നു. സൈരിഭങ്ങൾ=പോത്തുകൾ.
2. തരാൻ—നമുക്ക്.

വായുവിന്നും, വിഷ്ണുവിന്നു-
മായൊഴുകിഗ്ഗമിയ്ക്കുന്നു! 3

മുച്ചൊല്ലുയരുന്നു; മോദി-
പ്പിച്ചു പൈക്കളുമ്പ കൊാംവൂ;
ഒച്ചയിട്ടുാംപ്പൂകീടുന്നു,
പച്ചനിറമാൎന്ന (സോമം). 4

ബ്രഹ്മേരിതമാർ, മഖത്തി-
ന്നമ്മമാരാം മഹതികാം
എമ്പാടും പുകഴ്ത്തുകയായ്;
വിൺപൈതലെത്തുടയ്ക്കുയായ്! 5

സോമ, തിരുമേനി സമ്പൽ-
സ്തോമത്തിൻ നാലാഴിയെയും,
ആയിരങ്ങളെയും ഞങ്ങാം-
ക്കായൊഴുക്കുകെ,മ്പാടുമേ! 6

സൂക്തം 34.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാം മുമ്പേത്തവ.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

പുഷ്ടമായ്പ്പിഴിഞ്ഞൊഴുക്ക-
പ്പെട്ടു,രിപ്പ പൂകും സോമം
കെട്ടുറപ്പുള്ളവയെയും
തട്ടിയുടയ്ക്കുമേ, കെല്പാൽ! 1

---

3. മാരുതർ—മരുത്തുക്കാം.

4. മുച്ചൊല്ല്—ഋഗ്യജുസ്സാമസ്തുതികാം. ഉാംപ്പൂകിടുന്നു—കലശങ്ങളിൽ.

5. ബ്രഹ്മേരിതമാർ=ബ്രാഹ്മണരാൽ ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെട്ട. മഖത്തിന്നമ്മമാരാം മഹതികാം—സ്തുതികാം. വിൺപൈതൽ—സോമം. അമ്മമാർ കുട്ടിയെ സ്തുതിയ്ക്കും, ശുശ്രൂഷിയ്ക്കും.

6. സമ്പൽസ്തോമം=ധനസമൂഹം. നാലാഴി എന്ന പദം ചതുസ്സമുദ്രാന്ത ഭൂമിയെക്കുറിയ്ക്കുന്നു; ഭൂസ്വാമിത്വമെന്നൎത്ഥം. ആയിരങ്ങാം—അനേകാഭിമതങ്ങാം.

സൂക്തം 34.

1. കെട്ടുറപ്പുള്ളവയെയും—സുദൃഢങ്ങളായ ശത്രുപുരങ്ങളെപ്പോലും.

ഇന്ദ്രന്നും, മരുത്തുക്കൾക്കും,
വായുവിന്നും, വരുണന്നും,
വിഷ്ണുവിന്നുമായ്ച്ചെല്ലുന്നി-
തി,പ്പിഴിയപ്പെട്ട സോമം! 2

നീരൊഴുക്കുമിന്ദുവിനെ
നീരൊഴുക്കുമമ്മികളിൽ
നേരേ കുത്തിപ്പിഴിയുന്നു;
ക്ഷീരം കറന്നൊടുക്കുന്നു; 3

ശോധിതമായ് ത്രിതർഷിയാൽ,-
പ്പീതമായി മഘവാവാൽ,
പാൽ-തയിർ ത്തേപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടും
മാദകം, ശ്യാമളവർണ്ണം. 4

യാഗത്തിന്നൊരാസ്പദമീ-
യാക്രമമാം പ്രിയഹവ്യം
ആകെക്കറന്നൊടുക്കുന്നു,
നാകപ്പൃശ്ശിൻ തനൂജന്മാർ. 5

ചെന്നവിടുത്തോടു ചേൎന്നി-
ടുന്നു, സത്യപ്രിയോക്തികൾ:
കാമമൊലികൊണ്ടി,വയെ-
ക്കാമിയ്ക്കുന്നുമുണ്ട,ദ്ദേഹം! 6

---

3. ക്ഷീരം—രസം. അധ്വര്യുപ്രഭൃതികൾ എന്നധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

4. ശോധിതം=ശുദ്ധീകൃതം. പീതം—കുടിയ്ക്കപ്പെട്ടതു്. മാദകം—സോമം.

5. പ്രിയഹവ്യം—സോമം. നാകപ്പൃശ്ശിൻ തനൂജന്മാർ—പൃശ്നിപുത്രന്മാരായ മരുത്തുക്കൾ.

6. അവിടുത്തോടു—സോമത്തോടു്. സത്യപ്രിയോക്തികൾ—നമ്മുടെ സ്തുതികൾ. കാമം=ഏററവും.

സൂക്തം 35.

അംഗിരോഗോത്രൻ പ്രഭൂവസു ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

ധാരയായിട്ടൊഴുക്കുക,
വാരാളും സ്വത്തെങ്ങൾക്കു നീ,
ഹേ പവമാനമേ, യജ്ഞ-
ലാഭമെങ്ങൾക്കുണ്ടാകാനായ്! 1

ആരെയും വിറപ്പിപ്പോനേ,
മാരിപെയ്യിപ്പോനാമിന്ദോ,
നീരൊഴുക്കുകെ,ങ്ങൾക്കത്ഥ-
പൂരം കെല്പാലെടുത്തു നീ! 2

വീരനാം ഭവാനെക്കൊണ്ടു
വൈരികളെ വെല്ലുകെ,ങ്ങൾ:
നേരേ പൊഴിയ്ക്കുക ധനം,
വീരവാനേ, ഞങ്ങൾക്കു നീ! 3

അന്നദാതാവൃഷി സോമ-
(മധ്വരിയെ) പ്രാപിപ്പാനായ്
കല്പിച്ചയയ്ക്കുമേ, ഭോജ്യം
കമ്മായുധവിചക്ഷണൻ! 4

ഉൽപ്പാദിതവചനനാ-
മപ്പവമാനേന്ദുവിനെ—
ആൾകളുടെ ഗോപതിയെ—
ച്ചൊല്ലു,ളുടപ്പിപ്പൂ, ഞങ്ങൾ. 5

സൂക്തം 35.

1. യജ്ഞലാഭം=യാഗസിദ്ധി.

2. ആരെയും—ഏതൊരു ശത്രുവിനെയും. അത്ഥപൂരം—ധനസമൂഹം.

3. വെല്ലുക—ജയിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ. വീരവാനേ=വീരസമേത.

4. അധ്വരി=യജമാനൻ. കമ്മായുധവിചക്ഷണൻ=കമ്മങ്ങളും ആയുധങ്ങളും അറിയുന്നവൻ.

5. ഉൽപ്പാദിതവചനൻ—വചനങ്ങളെ (സ്തുതികളെ) ഉളവാക്കുന്നവൻ, സ്തുതിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. ചൊല്ലുകൾ—സ്തോത്രങ്ങൾ; സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു മൂടുന്നു.

ഇദ്ധധനൻ, ധർമ്മത്രാതാ-
വി,പ്പവമാനത്തിന്നുടെ
കർമ്മത്തിങ്കലല്ലോ വെപ്പൂ,
തന്മനസ്സാളുകളെല്ലാം! 6

സൂക്തം 36.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ)

തേരശ്വംപോലി,രുദാരു-
നീരരിപ്പിൽ വിടപ്പെട്ടു:
പാറുകയായ,ത്തുരഗം
വീരാകർഷകത്തിലെങ്ങും! 1

ദേവകാമൻ, ജാഗരൂക-
നാവഹിപ്പോനാ നീയിന്ദോ,
മട്ടുതിക്കുമരിപ്പയെ
വിട്ടൊഴുകീടുക, നേരേ! 2

ജ്യേഷ്ഠ, പവമാന, കതിർ-
ക്കോട്ടകളാ നീയെങ്ങളെ
കാട്ടുകി;-റക്കുകെ,ങ്ങളെ
വാട്ടം പോക്കും ക്രതുവിങ്കൽ! 3

---

6. ഇദ്ധധനൻ—സമ്പത്തേറിയവൻ. ആളുകൾ—യജമാനർ.

സൂക്തം 36.

1. ഇരുദാരുനീര്—രണ്ടു പലകകൾക്കിടയിലെ സോമരസം. അരിപ്പയിൽ, ഒരു തേർക്കുതിരപോലെ അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ടു; അപ്പോൾ അത്തുരഗം—സോമം—വീരാകർഷകത്തിലെങ്ങും പാറുകയായി. വീരാകർഷകത്തിന്നു രണ്ടർത്ഥം: വീരന്മാരെ ആകർഷിയ്ക്കുന്ന യുദ്ധം; ദേവന്മാരെ ആകർഷിയ്ക്കുന്ന യജ്ഞം.

2. ആവഹിപ്പോൻ—ചുമതലയേല്ക്കുന്നവൻ. മട്ട്=തേൻ; അരിപ്പയിൽനിന്നു ചോരുന്ന സോമരസംതന്നെ, തേൻ. നേരേ—കലശത്തിലെയ്ക്കു്.

3. ജ്യേഷ്ഠ—പുരാതന. കതിർക്കോട്ടകൾ—ജ്യോതിർഗ്ഗോളങ്ങൾ; വെളിച്ചം. വാട്ടം പോക്കും—ബലകരമായ. ക്രതുവിങ്കൽ ഉറക്കുക—യജ്ഞം ചെയ്യിച്ചാലും.

കൈകളാലേ ശുചിയാക്കി-
ശ്ശ്രീ കലത്തിക്കൊണ്ടിതിനെ
കമ്മപരരരിയ്ക്കുന്നു,
കമ്പിളിയരിപ്പതന്നിൽ. 4

അസ്സോമംതാനൊഴുക്കട്ടെ, -
യധ്വരകാരന്നു ധനം,
മന്നിലും വിണ്ണിലും വാനം-
തന്നിലുമുള്ളതെല്ലാമേ! 5

അന്നപാല, സോമമേ, നീ
വിണ്ണുലകിൽക്കേറീടുന്നു,
അശ്വത്തെയും ഗോവിനെയും
പുത്രനെയും കൊടുക്കുവാൻ! 6

സൂക്തം 37.

രഹൂഗണൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

ദേവകാമൻ, പിഴിയപ്പെ-
ട്ടാ, വൃഷാവാം പേയസോമം
പൂവുകയായ്, രക്കർതൻ
ജീവൻ കവന്നരിപ്പയിൽ! 1

സ്വച്ഛദ്രഷ്ടാവു്, ററതാങ്ങാ-
പ്പച്ചനിറമാന്ന സോമം

---

4. ശ്രീ കലത്തിക്കൊണ്ടു്—മോടിപ്പെട്ടത്തിക്കൊണ്ടു്. ഇതിനെ—സോമത്തെ. കമ്മപരർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

5. അധ്വരകാരൻ—യജമാനൻ. വാനം.—അന്തരിക്ഷം.

6. കൊടുക്കുവാൻ—സ്തോതാക്കൾക്കു്.

സൂക്തം 37.

1. പേയാ—ദേവന്മാക്കു കുടിപ്പാനുള്ള.

ഉൽച്ചേരുന്നിതരിപ്പയി,-
ലൊച്ചയിട്ടു കുടത്തിലും! 2

സ്വൎദ്ദത്തെശ്ശോഭിപ്പിയ്ക്കു-
മപ്പവമാനമാമംശു
കമ്പിളിയരിപ്പിലെയ്ക്കു
വെമ്പിച്ചെല്ലൂ, രക്ഷോഹരൻ! 3

പാഥസ്സുതനുടെ പെരും-
മേധത്തിലപ്പവമാനം
ജാതപ്രഭനാക്കിയല്ലോ,
ജ്ഞാതികളോടൊത്തക്കനെ! 4

വൃത്രഘ്നാതി, പിഴിയപ്പെ-
ട്ടൎത്ഥം കിട്ടിയ്ക്കുമസ്സോമം
യുദ്ധത്തിൽപ്പോലിറങ്ങിനാൻ,
ദക്ഷൻ, വൎഷണശീലൻ! 5

ബുദ്ധിമാനാലയയ്ക്കപ്പെ-
ട്ടുത്തമനീസ്സോമദേവൻ
ഇന്ദ്രന്നായി മരപ്പാത്ര-
വൃന്ദത്തിലെയ്ക്കോടീടുന്നു! 6

സൂക്തം 38.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

തേർക്കൊപ്പമാ വൃഷാവിതാ,
നൂൽക്കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ

---

2. സ്വച്ഛദ്രഷ്ടാവ്—സ്പഷ്ടമായി കാണുന്നവൻ.
3. സ്വൎദ്ദം—സ്വൎഗ്ഗം. വെമ്പിച്ചെല്ലൂ—പായുന്നു. രക്ഷോഹരൻ=രാക്ഷസഘ്നൻ.
4. പാഥസ്സുതൻ—ത്രിതനെന്ന ഋഷി. ജാതപ്രഭനാക്കി—പ്രകാശിപ്പിച്ചു. ജ്ഞാതികൾ—സ്വന്തം തേജസ്സുകൾ എന്നൎത്ഥം.
5. അൎത്ഥം=ധനം. ഇറങ്ങിനാൻ—കലശത്തിൽ.
6. ബുദ്ധിമാൻ—അദ്ധ്വൎയ്യു.

കേറി നടകൊണ്ടീടുന്നു,
നൂറുനൂറനാങ്ങൾ നേടാൻ! 1

പച്ചയാകുമിസ്സോമത്തെ
വജ്രവാനു കുടിപ്പാനായ്,
അമ്മികളാൽ ത്രിതനുടെ-
യംഗുലികൾ ചതയ്ക്കുന്നു! 2

ആയതിനെയിതാ, ക്രിയ-
യ്ക്കായിത്തുമപ്പെടുത്തുന്നു,
മത്തുണ്ടാക്കാനരിയ്ക്കുന്ന
പത്തു കരവിരലുകൾ! 3

ആയതിതാ, പെൺപക്കലെ-
യ്ക്കായിപ്പോകും ജാരൻപോലേ
ചെന്നു വസിയ്ക്കുന്നു, പരു-
ന്തെന്നവണ്ണമാളുകളിൽ. 4

നന്മാദകരസമോലും
വിൺമകനസ്സോമമിതാ,
കമ്പിളിയരിപ്പയുരുപ്പു-
ക്കെമ്പാടും കൺ നടത്തുന്നു! 5

ആസ്വാദിപ്പാൻ പിഴിയപ്പെ-
ട്ടാ, ശ്യാമനാം ധർത്താവിതാ,
ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിലെയ്ക്കൊലി-
യിട്ടുകൊണ്ടു ഗമിയ്ക്കുന്നു! 6

സൂക്തം 38.

1. നേടാൻ—യജമാനന്നായി.

2. പച്ചയാകും—പച്ചനിറമിയന്ന. വജ്രവാൻ=ഇന്ദ്രൻ.

3. ക്രിയ—ഹോമം. മത്തുണ്ടാക്കാൻ—ഇന്ദ്രന്ന്..

4. പെൺപക്കലെയ്ക്കായി—സങ്കേതം കുറിച്ച കാമിനിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്ക്. പരുന്തെന്നവണ്ണം—ഒരു പരുന്തു പക്ഷിക്കൂട്ടത്തിലിരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ആളുകളിൽ—യഷ്ടാക്കളുടെഇടയിൽ.

6. ആസ്വാദിപ്പാൻ—ദേവന്മാൎക്കു കുടിപ്പാൻ. ശ്യാമൻ=ഹരിദ്വൎണ്ണൻ. ധർത്താവ്—ഭുവനധാരകൻ.

സൂക്തം. 39.

അംഗിരോഗോത്രൻ ബൃഹന്മതി ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

നീ വേഗത്തിൽബ്ബൃഹന്മതേ,
പോവുകോമലുടലോടേ,
'ദേവന്മാർതൻ ചാരത്തെയ്യേ'—
ന്നേവമുരിയാടിക്കൊണ്ടേ! 1

ശുദ്ധി വന്നിട്ടില്ലാത്തേടം
ശുദ്ധമാക്കിക്കൊണ്ടു ഭവാൻ
വാനിൽനിന്നു മഴ പെയ്ക,
മാനുഷക്കു കൊററു കിട്ടാൻ! 2

ഉൾപ്പുകുന്നു, പിഴിയപ്പെ-
ട്ടുൽപ്രഭനായ് വിചക്ഷണൻ
കെല്പിനോടേ വിളക്കമൊ-
ന്നപ്പിച്ചുംകൊണ്ടരിപ്പയിൽ. 3

വിണ്ണിൻമുകൾവശത്തെയ്ക്കു
തിണ്ണം പോകുമവനിതാ,
ചോരുമരിപ്പയിൽപ്പുകി
നീരലയിലെയ്യോഴുകി! 4

ദൂരത്തും ചാരത്തുമിരി-
പ്പോരെപ്പരിചരിയ്ക്കുവാൻ

സൂക്തം. 39.

1. ബൃഹന്മതേ—ബുദ്ധിയേറിയ സോമമേ. ഋഷിയുടെ പേരും വരുത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഓമലുടൽ—ദേവന്മാക്കു പ്രിയപ്പെട്ട രസധാര. 'ഞാൻ ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോവുകയാണെ'ന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ടു പോയ്ക്കൊൾക.

3. പരോക്ഷകഥനം: ഉൽപ്രഭൻ=പ്രഭയുയന്നവൻ. വിളക്കമൊന്നപ്പിച്ചുംകൊണ്ട്—ഒരു പ്രകാശം വിരിച്ചുംകൊണ്ട്. അരിപ്പയിൽ ഉൾപ്പുകുന്നു.

4. തിണ്ണം=വെക്കം. അവൻ—സോമം. നീരല—ജലസംഘാതം.

സ്ഥാനേ പിഴിഞ്ഞൊരു സോമ-
ത്തേനിന്ദ്രന്നായ്പ്പകരുന്നു! 5
അച്ചിയ്ക്കുന്തു, സമേതന്മാർ;
പച്ചവർണ്ണമാന്തിനെ
അമ്മികളാൽച്ചതയ്ക്കുന്നു—
സമ്മേളിപ്പിൻ, മഖസ്ഥാനേ! 6

സൂക്തം 40.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

തേച്ച്ക്കാരെയെല്ലാം വെന്നാൻ,
കാഴ്ചയേറും പവമാനം;
ആ വിപ്രനെ സ്തുതികളാ-
ലാഡംബരപ്പെടുത്തുന്നു. 1
ആരക്താഭൻ, പിഴിയപ്പെ-
ട്ടാസ്പദം പുക്കാ വഷ്കൻ
ഇന്ദ്രങ്കൽച്ചെന്നാ,നശ്വര-
മന്ദിരത്തിൽ മരുവുന്നു. 2

---

5. ഇരിപ്പോരെ—വസിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാരെ. സ്ഥാനേ—നിശ്ചിതസ്ഥലത്തുവെച്ച്. പകരുന്നു—ഋത്വിക്കുകൾ.

6. ദേവന്മാരോട്: അച്ചിയ്ക്കുന്നു—സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. സമേതന്മാർ—ഒത്തൊരുമിച്ച സ്തോതാക്കന്മാർ. മഖസ്ഥാനേ സമ്മേളിപ്പിൻ—നിങ്ങൾ യജ്ഞസദനത്തിൽ ഒന്നിച്ചിരിയ്ക്കുവിൻ.

സൂക്തം 40.

1. തേച്ച്ക്കാർ—എതിരാളികൾ. കാഴ്ചയേറും=സമ്യഗ്ദ്രഷ്ടാവായ. ആ വിപ്രനെ—മേധാവിയായ സോമത്തെ. ആഡംബരപ്പെടുത്തുന്നു—സ്തോതാക്കൾ അലങ്കരിയ്ക്കുന്നു.

2. ആരക്താഭൻ=അരുണവർണ്ണൻ. ആസ്പദം—കലശം. ആ വഷ്കൻ—സോമം. അനശ്വരമന്ദിരം—സ്വർഗ്ഗം.

ഇന്ദോ, സോമ, തിരുവടി
മന്ദിയാതേ ഞങ്ങൾക്കായി
ഒന്നിച്ചൊഴുക്കുകെ,മ്പാട്ടു-
മുന്നതസ്വത്തോരായിരം! 3
ഇന്ദോ, പവമാന, കൊണ്ടു-
വന്നാലും നീ നാനാധനം;
അഷ്ടിക്കോപ്പുമോരായിരം
കിട്ടിയ്ക്കുക, സോമമേ, നീ! 4
ആനയിയ്ക്കു, വാഴ്ത്തുമെങ്ങൾ-
ക്കായ് നീ സുവീര്യമാം ധനം;
വായ്പിച്ചാലും, സ്തുതിപ്പോന്റെ
വാക്യം പവമാനമേ, നീ! 5
ഇന്ദോ, പവമാനസോമ,
സന്നുതൃഹം ധനം—വർഷിൻ,
രണ്ടിടത്തുള്ളതും—ഭവാൻ,
കൊണ്ടുവരി,കെങ്ങൾക്കിന്ദോ! 6

സൂക്തം 41.

കണ്വഗോത്രൻ മേധ്യാതിഥി ഋഷി; പവമാനസോമം ദേവത; ഛന്ദസ്സും മുമ്പേത്തതു.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ക്ഷിപ്രഗതിശീലരാമി-
സ്സുപ്രകാശർ, ഗോക്കൾപോലെ
വെക്കം വന്നുചേൻവല്ലോ,
ദുഷ്ടരിംതോലിനെപ്പോക്കി! 1

---

3. ഉന്നതസ്വത്ത്=ഉത്തമധനം.

4. അഷ്ടിക്കോപ്പ്—അന്നങ്ങൾ.

6. സന്നുതൃഹം=സ്തുത്യം. രണ്ടിടം—ദ്യോവും ഭൂവും. ഇന്ദുപദത്തെ ആവത്തിച്ചത് ആദരാതിശയത്തെ ദ്യോതിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 41.

1. സുപ്രകാശർ—സോമങ്ങൾ. ദുഷ്ടരിംതോലിനെ—കെട്ട രാക്ഷസവർഗ്ഗത്തെ.

ശിഷ്ടൻെറ തുറങ്കിനെയും,
ദുഷ്ടഹതിരതിയെയും
വാഴ്ത്തുന്നു, നിഷ്കർമ്മാവായ
ശാത്രവനെയമർത്തേണ്ടാം. 2

ശക്തപവമാനത്തിൻെറ
ശബ്ദം, മഴയുടെപോലെ
ഉണ്ടു കേൾക്കാകുന്നു; മേയു-
ന്നുണ്ടു, വാനിൽ വാർമിന്നലും! 3

ഇന്ദോ, പിഴിയപ്പെട്ട നീ-
യൊന്നായൊഴുകുക, പൊന്നും
അസ്തോകാന്നങ്ങളും കെല്പ്പ-
മശ്വത്തെയും ഗോവിനെയും! 4

നീരുതിക്ക: കാണ്മോനേ, നീ
പാരിച്ച വാനൂഴികളെ
പൂരിപ്പിയ്ക്കൂ, കതിർകളാൽ-
സ്സൂരൻ ദിനങ്ങളെപ്പോലെ! 5

സ്സോമമേ, നീയെങ്ങൾക്കേററം
ക്ഷേമമേകും നീരൊഴുക്കാൽ
പായുകെ,മ്പാടുമേ താന്ന
പാരിലെയ്ക്കു പുഴപോലെ! 6

---

2. ശിഷ്ടൻ—ശോഭനമായ സോമം. തുറങ്ക്—രാക്ഷസസംബന്ധനമെന്നത്ഥം. ദുഷ്ടഹതിരതി=ദുഷ്ടവധതാൽപയ്യം. നിഷ്കർമ്മാവ്=കർമ്മരഹിതൻ. ശാത്രവൻ=ശത്രു.

3. ശക്തപവമാനത്തിൻെറ—ബലവാനായ പവമാനസോമത്തിൻെറ. മേയുന്നുണ്ട്—ചുററിനടക്കുന്നുണ്ട്. വാർമിന്നൽ—സോമത്തിൻെറതന്നെ തിളക്കങ്ങൾ.

4. അസ്തോകം=അനല്പം.

5. കാണ്മോനേ—വിശ്വദ്രഷ്ടാവേ. പൂരിപ്പിയ്ക്കൂ—നീരുകൊണ്ടു നിറച്ചാലും. ദിനങ്ങൾ=പകലുകൾ.

6. പാരിലെയ്ക്കു—നിലത്തെയ്ക്ക്.

സൂക്തം 42.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

തീർത്തു വിണ്ണിൽത്തിളക്കങ്ങൾ;
തീർത്തു വാനിൽപ്പകലോനെ,
പായും ജലച്ചാർത്തുടുത്തു,
പച്ചനിറം താവുമെവൻ; 1
അദ്ദേവൻ പുരാണസ്തവ-
മൊത്തു പിഴിയപ്പെട്ടിതാ,
നീരൊഴുക്കീടുന്നു, ദേവ-
ന്മാരെയുദ്ദേശിച്ചെമ്പാടും! 2
ധാരാളമായന്നം തെല്ലും
പാരാതേ കൈവരുത്താനായ്
നീരൊഴുക്കീടുന്നു, കരു-
ത്തോരായിരമുള്ള സോമം! 3
പണ്ടേത്തെ നീർതാൻ ചുരത്തി-
ക്കൊണ്ടു,രിപ്പയുൾപ്പുകുന്നു;
നാദംകൊണ്ടു ദേവന്മാരെ-
പ്രാദുഷ്കരിയ്ക്കയുംചെയ്യു! 4
സോമം പവമാനമിതു
കാമയോഗ്യങ്ങളിലെല്ലാം

സൂക്തം 42.

1. തീർത്തു—നിർമ്മിച്ച്. തിളക്കങ്ങൾ—നക്ഷത്രങ്ങൾ. പായും—കീഴ്പോട്ടൊലിയ്ക്കുന്ന. അവൻ—സോമം.

2. പുരാണസ്തവം=പണ്ടേത്തെ സ്തോത്രം.

3. തെല്ലും പാരാതേ=ഒട്ടും വൈകാതെ, അതിവേഗത്തിൽ. കരുത്ത്—ഗതിവേഗം.

4. പ്രാദുഷ്കരിയ്ക്ക—പ്രത്യക്ഷരാക്കുക. സോമം പിഴിയുന്നേടത്തു തീർച്ചയായും ആവിർഭവിയ്ക്കുമല്ലോ, ദേവന്മാർ.

നേരേ ചെല്ലൂ, സവനത്തെ–
പ്പാരിപ്പിയ്ക്കും സുരരിലും! 5
സോമമേ, പിഴിയപ്പെട്ട
നീ മഹത്താം കൊററും കെല്പും
നേക്കൊഴുക്കുകെ,ങ്ങൾക്കശ്വ–
ഗോക്കളെയും വീരരെയും! 6

സൂക്തം 43.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

ആരെ മത്തിന്ന,ശ്വത്തെപ്പോ–
ലാജ്യാദികൾ തേപ്പിപ്പിതോ;
ആ രമ്യനെ സ്തുതികളാ–
ലാട ചാത്തിയ്ക്കുന്നു, ഞങ്ങൾ. 1
ആയിന്ദുവെപ്പുരന്ദര–
ന്നാസ്വദിപ്പാൻ മുന്നെപ്പോലെ
മോടിപ്പെടുത്തുമേ, രക്ഷ
തേടുമസ്മൽസ്തുതിയെല്ലാം! 2
ശ്രീമാനായ പവമാന–
സോമമെഴുന്നള്ളീടുന്നു,
ധീ മെത്തും മേധ്യാതിഥിതൻ
സ്തോമങ്ങളാലണി ചാത്തി! 3

---

5. കാമയോഗ്യങ്ങൾ—കാമ്യങ്ങൾ, ധനങ്ങൾ. സവനം=യാഗം. പാരിപ്പിയ്ക്കും=വളത്തുന്ന.

സൂക്തം 43.

1. മത്തിന്ന്—ദേവന്മാരുടെ മത്തിന്ന്. ആ രമ്യനെ—സോമത്തെ. സ്തുതികളാലാട ചാത്തിയ്ക്കുന്നു—സ്തോത്രവസ്ത്രമുടുപ്പിയ്ക്കുന്നു.

3. ശ്രീമാൻ=സുന്ദരൻ. എഴുന്നള്ളീടുന്നു—കലശത്തിലെയ്ക്കു്. ധീ മെത്തും—മേധാവിയായ. സ്തോമങ്ങളാലണി ചാത്തി—സ്തോത്രമാകുന്ന ആഭരണമണിഞ്ഞ്.

ഇന്ദോ, പവമാനസോമ,
തന്നരുൾകെ,ഞങ്ങൾക്ക ഭവാൻ,
ഓരായിരം തിളക്കവും
ചാരുശ്രീയും ചേൎന്ന ധനം! 4

നീരരിപ്പിലെയ്യോഴുകും-
നേരം, ദേവേച്ഛുവാം സോമം
പാരമൊലി കൂട്ടീടുന്നു,
പോരിൽച്ചെന്നൊരശ്വംപോലെ. 5

പാടിവാഴ്ത്തും പ്രാജ്ഞന്നന്നം
നേടുവാനും വളരാനും
നീരൊഴുക്കു; തരു, നല്ല
വീരനെയും സോമമേ, നീ! 6

എട്ടാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം

ആറാമഷ്ടകം സമാപ്തം.

ഏഴാം അഷ്ടകം.

ഒന്നാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 44.

അംഗിരോഗോത്രൻ അയാസ്യൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

(കേക.)

നിയ്യിന്ദോ, ഗമിയ്ക്കുന്നു, ഞങ്ങൾക്ക വൻസ്വത്തിന്നായ്;
നിന്നലയെടുത്തിനുമ്പരിലെയ്ക്കയാസ്യനും. 1

5. ദേവേച്ഛു=ദേവകാമം.
6 പ്രാജ്ഞന്ന്—എനിയ്ക്ക്.

സൂക്തം 44.

1. അല—നീര്. അയാസ്യനും, ഞാനും.

സൂരിയാൽ സ്തുത്യാ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു, ദൂരത്തെയ്ക്കു
പ്രേരിതനാകുന്നു, നീർ തൂകിന കവി, സോമം. 2

ഉമ്പക്കായ്പ്പിഴിയപ്പെട്ടെങ്ങും വാന്ന,രിപ്പിലെ-
യ്ക്കിമ്പമോടിതാ, ചെല്ലു കാഴ്ച കൂടിയ സോമം. 3

ഋത്വിക്സേവിതനാ നീയന്നമെങ്ങൾക്കു തരാ-
ന്നു,ധാരം ശുഭമാക്കിക്കൊണ്ടു നീർ പൊഴിച്ചാലും! 4

മേധാഢ്യർ ഭഗവായുക്കൾക്കയച്ചൊരസ്സോമം
നാൾതോറും വളൎന്നെങ്ങൾക്കേകട്ടെ, ദേവദ്രവ്യം! 5

കമ്മദൻ, വന്മാൎഗ്ഗജ്ഞനബ്ഭവാനിന്നെങ്ങൾക്കു
നന്മുതൽ കിട്ടാൻ നേടുകേ,റിയ കൊററും കെല്പും! 6

സൂക്തം 45.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

ഇന്ദോ, നീരൊഴുക്കുക, സുഖമായ് മഖത്തിങ്ക-
ലിന്ദ്രന്നു കുടിച്ചു മത്താടുവാൻ നൃദശി, നീ! 1

ദൂതനാകെ,ങ്ങൾക്കാ നീ;-യിന്ദ്രനായ് നിഷേവ്യൻ നീ;-
യാദിത്യരോടത്ഥിയ്ക്കു, നീ വരം സഖാക്കൾക്കായ്! 2

---

2. സ്തുത്യാ=സ്തുതിയോടുകൂടി. ദൂരത്തെയ്ക്കു പ്രേരിതനാകുന്നു—അരിപ്പയിൽനിന്നു് അകലത്തെയ്ക്കുതന്നെ അയയ്ക്കപ്പെടുന്നു.

3. ഇമ്പം—ഉന്മേഷം.

5. മേധാഢ്യർ—ഋത്വിക്കുകൾ. ദേവദ്രവ്യം—ദേവന്മാരിലിരിയ്ക്കുന്ന സമ്പത്തു്.

6. കമ്മദൻ—കമ്മം നിറവേററുന്നവൻ. വന്മാൎഗ്ഗജ്ഞൻ—വലിയ, മികച്ച മാൎഗ്ഗജ്ഞൻ.

സൂക്തം 45.

1. നൃദശി=നേതാക്കന്മാരെ നോക്കുന്നവൻ.

2. ഇന്ദ്രന്നായ് നിഷേവ്യനാണ്, കുടിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവനാണ്, നീ. ആദിത്യർ=ദേവന്മാർ. വരം=ശ്രേഷ്ഠവസ്തു, ധനം. സഖാക്കൾക്കായ്—ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി.

ഇടുത്ത നിങ്കൽഗ്ഗവ്യം കൂട്ടുന്നു, മത്തിന്നൊങ്ങൾ:
തുറക്കുകെ,ങ്ങൾക്കത്ഥലബ്ധിയ്ക്കുബ്ഭവാൻ വാതിൽ! 3
വഴിയിൽബ്ഭരമൊഴിഞ്ഞശ്വംപോലെ,രിപ്പ വി-
ട്ടൊഴുകീടുന്നു, സോമം ദേവപംക്തിയിലെയ്ക്കായ്! 4
കമ്പിളി വിട്ടംഭസ്സിൽക്കളിയ്ക്കുമിസ്സോമത്തെ-
ത്തൻപ്രിയർ വാഴ്ത്തിക്കൊണ്ടാർ; പുകഴ്ത്തീ, മൊഴികളും! 5
യാതൊന്നു കുടിയ്ക്കുകിൽസ്സദ്വീര്യം വിദഗ്ദ്ധനാം
സ്തോതാവിനുണ്ടാ,മാ നീർ തൂകുക, ഭവാനിന്ദോ! 6

സൂക്തം 46.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ

(കേക.)

യാഗത്തിൽപ്പിഴിയുവാനയപ്പൂ, കമ്മപ്രൌഢ-
മാകിയ ഹയത്തെപ്പോലെ,ചലപ്രഭൃതത്തെ. 1
അണിഞ്ഞ കുളിർസോമ,മച്ഛനുള്ളൊരു മങ്ക-
കണക്കേ നടകൊൾവൂ, വായുവിൻചാരത്തെയ്ക്കായ്! 2
ഇയ്യിരുപലകയാൽപ്പിഴിഞ്ഞ കുളിർസോമ-
മിന്ദ്രനെ വളത്തുന്നു, ക്രതുവാലന്നോപേതം! 3
പാഞ്ഞുവന്നൊടുക്കുവി,നിന്ദുവും കടകോലും:
പാൽ പകരുവിൻ, ശുഭഹസ്തരേ, മധുവിങ്കൽ. 4

---

3. ആ ഭവാൻ അത്ഥ(ധന)ലബ്ധിയ്ക്കു വാതിൽ തുറന്നാലും.

4. ഭരമൊഴിഞ്ഞ—അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ട.

5. തൻപ്രിയർ—സ്തോതാക്കൾ. മൊഴികളും—സ്തോത്രങ്ങളും. ഭക്തന്മാർ സ്തുതിച്ചു; സ്തോത്രങ്ങളും ചൊല്ലി.

സൂക്തം 46.

1. അചലപ്രഭൃതം—മലയിൽ വളൻ സോമം.

2. മങ്കകണക്കേ—അച്ഛൻ വരൻെറ അടുക്കലെയ്ക്കു് അയച്ച കന്യക പോലെ.

3. അന്നോപേതം=അന്നത്തോടുകൂടിയതു്; സോമവിശേഷണം.

4. ഋത്വിക്കുകളോടു്: മധു—മദകരമായ സോമനീരു്.

സോമമേ, ധനഞ്ജയ, നിരൊഴുക്കുകെ,ങ്ങൾക്കു
വാർമുതലരുളുവോൻ, വഴികാണിപ്പോൻ ഭവാൻ! 5

അരിച്ചു നന്നാക്കുന്നു പത്തുകൈവിരൽ, മത്തു
പെരുമിപ്പവമാനസോമത്തെയിന്ദ്രന്നായി. 6

സൂക്തം 47.

ഭൃഗുപുത്രൻ കവി ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക)

വമ്പരെയുദ്ദേശിച്ചിശ്ശുഭകർമ്മത്താൽ വള-
ന്നിമ്പമാണ്ടൊരു കൂററൻകാളപോലായീ, സോമം! 1

ദസ്യുനാശകമെന്നു വിജ്ഞാത,മാർതൻകർമ്മ,-
മസ്സുധൃഷ്ടാത്മാവിവൻ വീട്ടുന്നു, കടങ്ങളും! 2

ഇന്ദ്രനെസ്തുതിപ്പതോടൊത്തു തൽപ്രിയം, വജ്ര-
സന്നിഭം, ബലി സോമമായിരം തരുമല്ലോ! 3

വിരൽകൊണ്ടരിയ്ക്കുന്ന വിപ്രനിക്കവി താൻതാൻ
വരധാരിയെക്കൊണ്ടേകിയ്ക്കുവാൻനോക്കും, രത്നം! 4

---

5. ധനഞ്ജയ—ശത്രുസമ്പത്തടക്കുന്നവനേ. വാർമുതൽ=വിപുലമായ ധനം.

സൂക്തം 47.

1. വമ്പർ—വലിയവർ, ദേവന്മാർ. ശുഭകർമ്മം—പിഴിയലും മററും. കൂററൻകാളപോലായീ—കാള മുക്രയിടുന്നതുപോലെ, ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു.

2. കടങ്ങളും വീട്ടുന്നു—യജമാനൎക്കു ഫലം നല്കുക എന്ന കടം കൊടുത്തു തീൎക്കുന്നു. സുധൃഷ്ടാത്മാവ്—തെല്ലും കൂസലില്ലാത്ത ഹൃദയത്തോടുകൂടിയവൻ.

3. തൽപ്രിയം—ഇന്ദ്രന്നു പ്രിയപ്പെട്ട. വജ്രസന്നിഭം—അജേയം എന്നത്ഥം. ബലി=ബലവാൻ. ആയിരം—വളരെദ്ധനം.

4. വിപ്രൻ=മേധാവി. ഇക്കവി—സോമം. വരധാരി—ഇന്ദ്രൻ. രത്നം—രമ്യധനം.

പോരിങ്കൽക്കുതിരകഠംക്കെന്നപോല,ടർവെല്ലോ-
ക്കേററിയ വിത്തം വീതിച്ചരുളാനിച്ഛിപ്പോൻ, നീ! 5

സൂക്തം 48.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

പെരുവിൺപ്രദേശത്തു, ഭദ്രനായ്ദ്ധനം കൈക്കൊ-
ണ്ടരുളും നിന്നോടത്ഥിയ്ക്കുന്നു, സുവ്രതരെങ്ങഠം: 1
എതിക്കുന്നോരെക്കൊയ്യോൻ, മഹിതബഹുവ്രതൻ
മദൻ, സ്തുത്യൻ, നൂറുപുരികഠം തകപ്പോൻ, നീ! 2
കൊണ്ടുവന്നാനാ വിണ്ണിൽനിന്നു സുക്രതോ, പരു-
ന്തിണ്ടലേശാതേ സമ്പൽത്തമ്പുരാനാകും നിന്നെ— 3
സവ്വവിണ്ണോക്കും സാധാരണനെ, നീർ പെയ്യോനെ,-
സ്സത്രപാലനെക്കൊണ്ടുവന്നാനി,ങ്ങൊരു പക്ഷി! 4
പില്പാട്ടു, പുകഴ്ത്തീണ്ടും പെരുമയാജ്ജിയ്ക്കുയായ്,
കെല്പു കാണിച്ചീ,ക്കാഴ്ചയേറിയ ഫലപ്രദൻ! 5

---

5. പ്രത്യക്ഷോക്തി: കുതിരകഠംക്കു തീററ കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, ഭവാൻ യുദ്ധവിജയികഠംക്കു ധാരാളം ധനം വീതിച്ചുകൊടുക്കും.

സൂക്തം 48.

1. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഭദ്രൻ=മംഗളരൂപൻ. അത്ഥിയ്ക്കുന്നു—ധനം യാചിയ്ക്കുന്നു. സുവ്രതർ=ശോഭനകമ്മാക്കഠം.

2. സോമത്തിൻെറ ധനപ്രദാനസാമത്ഥ്യം പ്രതിപാദിയ്ക്കുന്നു: കൊയ്യോൻ—തലവീശിക്കൊല്ലുന്നവൻ. പുരികഠം—ശത്രുനഗരങ്ങഠം.

3. സുക്രതോ=ശോഭനകമ്മൻ. ഇണ്ടലേശാതേ—നിരപായം. സമ്പൽത്തമ്പുരാൻ=ധനങ്ങളുടെ രാജാവു്.

4. സാധാരണൻ=പൊതുവിലുള്ള ആഠം. സത്രപാലൻ=യജ്ഞരക്ഷകൻ.

5. പരോക്ഷോക്തി: ഈ ഫലപ്രദൻ—സോമം.

സൂക്തം 49.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

തൂകുക, മഴ—വാനിൽനിന്നു നീരല—നീളേ,
രോഗഹീനമാമന്നമല്ലാന്നവുമെങ്ങൾക്കു നീ! 1
എതിർനാട്ടിലെഗ്ഗോക്കളിങ്ങെങ്ങളുടെയില്ല-
ത്തെതിനാലെത്തിച്ചേരു;-മാ നീരു പൊഴിയ്ക്കു, നീ! 2
യാഗത്തിൽത്തൂലോം ദേവകാമനാം നീയെങ്ങൾക്കു
തൂകുക, ജലധാര—പെയ്യുക, മഴയെങ്ങും! 3
ഞങ്ങൾക്കു കൊററിന്നാ നീ കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ-
ബ്ഭംഗമററോടിച്ചെല്ലു: കേൾക്കട്ടെ, ഗാനം വാനോർ! 4
അരക്കന്മാരെ വധിച്ചൊ,ളിയും മുന്നേപ്പോലേ
പരത്തി,പ്പവമാനം നീരൊഴുക്കുകയായി! 5

സൂക്തം 50.

അംഗിരോഗോത്രൻ ഉചത്ഥ്യൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

പൊങ്ങുന്നു നിന്നൂക്കാ,ഴിത്തിരതന്നിരമ്പംപോ-
ലു;—ങ്ങുന്നു പുറപ്പെട്ടുവിയ്ക്കുകൊ,രമ്പിൻചീററം! 1

സൂക്തം 49.

1. പ്രത്യക്ഷോക്തി: രോഗഹീനം—രോഗജനകമല്ലാത്ത, ആരോഗ്യകരമായ.

2. എതിനാൽ (യാതൊന്നുകൊണ്ടു) ശത്രുക്കളുടെ ഗോക്കളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോരാമോ, ആ നീര്.

4. ഭംഗമററ്—മുറിയാതെ, ധാരയായി. ഗാനം—ഭവാൻെറ ശബ്ദം.

5. പരോക്ഷോക്തി: ഒളി—സ്വന്തം തേജസ്സ്.

സൂക്തം 50.

1. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഊക്ക്=വേഗം. അമ്പിൻചീററം—ഒഴുകുമ്പോഴത്തെ ശബ്ദം. വേഗേന പ്രവഹിയ്ക്കുക എന്നത്ഥം.

ഉയർകമ്പിളിയിങ്കൽപ്പൂക്ക നീ നീർ തൂകുമ്പോഠം-
സ്സയജ്ഞനുടെ മൂന്നു ചൊല്ലുകഠം മുതിരുന്നു! 2
ഓമലാം പച്ചപ്പവമാനത്തെച്ചതകല്ലാൽ-
ത്തൂമധു തൂകിച്ചാ,ട്ടിൻരോമത്തിൽപ്പകരുന്നു. 3
നീരരിപ്പയിൽനിന്നു ധാരയായ്പ്പൊഴിയ്ക്കൂ, നീ-
യേറെ മത്തേകും കവേ, പൂജ്യൻെറ പദം പൂകാൻ! 4
നന്നെ മത്തേകുന്നോനേ, ഗവ്യങ്ങഠം പൂശിയ്ക്കപ്പെ-
ട്ടി,ന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാനായ് നീരൊഴുക്കുകി,ന്ദോ, നീ! 5

സൂക്തം 51.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

അമ്മിയാൽപ്പിഴിഞ്ഞ സോമത്തെ നേർക്കരിപ്പയി-
ലധ്വര്യോ, പകൎന്നരിയ്ക്കുക, നീയിന്ദ്രന്നുണ്മാൻ! 1
എത്രയുമിനിപ്പൊത്ത, വിണ്ണമൃതാകും സ്സോമ-
മുത്തമം പിഴിയുവിൻ, വജ്രിയാമിന്ദ്രന്നായി! 2
സോമമേ, പവമാനമായ നിൻ മധുനീരി-
ലാ മരുത്തുക്കളൊടും വന്നുചേരുന്നൂ, വാനോർ! 3

---

2. ഉയർകമ്പിളി—ഉയൎന്ന കമ്പിളിയരിപ്പ. സയജ്ഞൻ=യജമാനൻ. മൂന്നു ചൊല്ലുകഠം—ഋഗ്യജുസ്സാമസ്തുതികഠം.

3. പരോക്ഷം: ഓമലാം പച്ചപ്പവമാനത്തെ—ദേവന്മാൎക്കുമപ്പെട്ട പച്ച നിറസ്സോമത്തെ. തൂമധു തൂകിച്ച്—പിഴിഞ്ഞ്. ആട്ടിൻരോമത്തിൽ—കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ. പകരുന്നു—ഋത്വിക്കുകഠം.

4. പ്രത്യക്ഷം: പൂജ്യൻ—ഇന്ദ്രൻ. പദം—വാസസ്ഥാനം.

5. നന്നെ=ഏററവും.

സൂക്തം 51.

2. അധ്വര്യുക്കളോട്:

3. മധുനീർ=മദകരമായ രസം.

പിഴിയപ്പെട്ടു വളർത്തിന്ദ്രോ, നീ സ്തുതിപ്പോനിൽ-
പ്പൊഴിപ്പൂ, രക്ഷിയ്ക്കുന്നൂ, ക്ഷിപ്രമാം മത്തേററുന്നു! 4
പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ നീർദ്ധാരയരിപ്പയിൽ-
പ്പൊഴിയ്ക്ക, പുകളുന്നാമിവയും കണ്ണുള്ളോനേ. 5

സൂക്തം 52.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക)

കെല്പുകൊററെങ്ങൾക്കേകു,ദ്ദീപ്തൻ ദ്രവിണദൻ;
ഉൾപ്പൂകുക,രിപ്പയിൽപ്പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ! 1
അൻപേകിപ്പുരന്നു നിന്നാനേകരസധാര
കമ്പിളിയരിപ്പ പൂകുന്നു, മുൻമാർഗ്ഗത്തൂടേ. 2
ചരുപോലുള്ളൊന്നെത്തിയ്ക്ക,ത്തിയ്ക്കുകിന്ദ്രോ, ദാനം—
ചതയ്ക്കപ്പെട്ടെത്തിയ്ക്ക, ചതച്ചാലൊലിപ്പാനേ! 3
ഞങ്ങളെ വലയ്ക്കുവാൻ വിളിയ്ക്കുമെതിർകെല്പി-
ന്നിങ്ങിടിവരുത്തേണ,മിന്ദ്രോ, നീ പുരുഹൂത! 4

4\. വളർത്ത്—ദേവന്മാരെ തൃപ്തരാക്കി. പൊഴിപ്പൂ—അഭീഷ്ടം വർഷിയ്ക്കുന്നു. ക്ഷിപ്രം—സദ്യഃഫലം.

5\. ഇവയും പൊഴിയ്ക്ക. കണ്ണുള്ളോനേ—സമ്യഗ്ദ്രഷ്ടാവേ.

സൂക്തം 52.

1\. കെല്പുകൊററ്=ബലവും അന്നവും. ദ്രവിണദൻ—ധനദാതാവായ സോമം. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷോക്തി:

2\. അൻപേകി—ദേവന്മാരെ പ്രീതരാക്കിക്കൊണ്ട്. മുൻമാർഗ്ഗം—പതിവുവഴി.

3\. ചരുപോലുള്ളൊന്ന്—അന്നപൂർണ്ണപാത്രം. ദാനം—ദേയവസ്തു.

4\. ഞങ്ങളെ വെല്ലുവിളിയ്ക്കുന്ന ശത്രുക്കളുടെ ബലത്തിന്ന് ഇവിടെ ഇടിവ് (നാശം) വരുത്തണം. പുരുഹൂത=വളരെയാളുകളാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനേ.

നൂറുമായിരവും തൂനീരൊഴുക്കുക, സമ്പൽ-
പൂരകനവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കു രക്ഷയ്ക്കിന്ദോ! 5

സൂക്തം 53.

കശ്യപഗോത്രൻ അവത്സാരൻ ഋഷി; ച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

പൊങ്ങിനില്ക്കുന്നു, രക്ഷോഭേദികൾ നിൻവേഗങ്ങ-
ളുങ്ങാട്ടിയോടിച്ചാലു,മശ്മവൻ, വിപക്ഷരെ! 1
ഇബ്ബലാൽക്കൊല്ലുന്നോനാമങ്ങയെപ്പുകഴ്ത്തുന്നോൻ
നിർഭയനായ് ഞാൻ, തേർ പൂട്ടാനും സ്വത്തടക്കാനും! 2
ദുർദ്ധർഷമല്ലോ, പവമാനവിക്രമം ദുഷ്ട-
ർക്കു;-ത്തിരുവടി തുലച്ചരുളുകെ,തിർപ്പോനെ! 3
ആ മധുസ്രവാൽ മത്തേകുന്ന കെല്പാളും പച്ച-
സ്സോമത്തെയിന്ദ്രനായിത്തണ്ണീരിൽപ്പകരുന്നു. 4

സൂക്തം 54.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

കറന്നാരി,തിൻ പൂർവ്വദീപ്തമേനിയിൽനിന്നു
പെരികെത്തരുമൃഷിത്തെളിനീരനൂചാനർ! 1

---

5. സമ്പൽപൂരകൻ—സ്തോതാക്കളെ സമ്പത്തുകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുന്നവൻ.

സൂക്തം 53.

1. രക്ഷോഭേദികൾ=രാക്ഷസരെ പിളർക്കുന്നവ. അശ്മവൻ—കല്ലിനോടു, അമ്മിയോടു, കൂടിയവനേ; അമ്മിമേൽ ചതയ്ക്കപ്പെടുന്നവനേ. വിപക്ഷരെ=ശത്രുക്കളെ.

2. കൊല്ലുന്നോനാം—ശത്രുക്കളെ. തേർ പൂട്ടാനും—ഞങ്ങൾ തേർ പൂട്ടി യുദ്ധത്തിലിറങ്ങാനും. സ്വത്ത്—ശത്രുധനം.

4. മധുസ്രവാൽ—മധുരനീരൊഴുക്കിനാൽ. പച്ച—പച്ചനിറം പൂണ്ട. പകരുന്നു—ഋത്വിക്കുകൾ.

സൂക്തം 54.

1. ഇതിൻ—സോമത്തിന്റെ. പൂർവ്വദീപ്തമേനി=പുരാതനവും ഉജ്ജ്വലവുമായ ദേഹം. പെരികെത്തരുമൃഷിത്തെളിനീർ=ഭൂരിദാതാവും ഋഷിയും (അതീന്ദ്രിയദ്രഷ്ടാവും) ആയ വിശുദ്ധരസം. അനൂചാനർ=വേദവേദാംഗജ്ഞർ.

ഇവനീക്ഷിപ്പോന,ക്ക്ൻപോ;-ലിവൻ സരോഗാമി;
നിവസിപ്പവൻ, വിണ്ണിന്നായേഴുനദികളിൽ! 2
മേവുന്നു, പവമാനമിസ്സോമം, പകലോനാം
ദേവനെപ്പോലേ സവ്വവിഷ്ടപങ്ങാംക്കും മീതേ. 3
ഇന്ദ്രേച്ഛ പവമാനം നീ മഖത്തിനായ് ഞങ്ങാം-
ക്കിന്ദുവേ, ചുററും തൂകുക,നാവും ഗോക്കളെയും! 4

സൂക്തം 55.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാം മുമ്പേത്തവ.
(കേക.)

തൂകുക, ബഹുബഹു ചേന്നചേന്നന്നം ഞങ്ങാം-
ക്കാകമാനമാം സ്വത്തും സോമമേ, തിരുവടി! 1
നിന്നെ വാഴ്ത്തുന്നുണ്ടല്ലോ, ഭോജ്യവുമുണ്ടായല്ലോ,
നിന്നിൽനിന്നി—ന്ദോ, വാഴ്ക,യരുമക്രതുവിൽ നീ! 2
ഞങ്ങാംക്കു ഗോദാതാവു വാജിദാതാവു ഭവാ-
നിങ്ങന്നം പൊഴിയ്ക്കി,ന്ദോ: പാഞ്ഞുപോമല്ലോ, പകൽ! 3

---

2. ഇവൻ—സോമം. അക്ൻപോലേ (ലോകത്തെ) ഈക്ഷിയ്ക്കുന്നവനാണ്; കമ്മസാക്ഷിയാണ്. സരോഗാമി—സരസ്സുകളിൽ, ജലങ്ങളിൽ, ചെല്ലുന്നവൻ. വിണ്ണിന്നായി—സ്വഗ്ഗത്തെ (ദേവന്മാരെ) ഊട്ടാൻ. ഏഴുനദികളിൽ നിവസിയ്ക്കുന്നവനാണ്: നദീതീരങ്ങളിലാണല്ലോ, സോമം തഴച്ചുനില്ക്കുക.

3. വിഷ്ടപങ്ങാം=ലോകങ്ങാം.

4. ഇന്ദുവേ=സോമമേ.

സൂക്തം 55.

1. ബഹു എന്നും ചേന്ന എന്നും ആവത്തിച്ചതു സ്തോതാവിൻെറ തൃഷ്ണാധികൃത്താലത്രേ. ചേന്ന—ഭവാങ്കൽ വന്നണഞ്ഞ. ആകമാനമാം സ്വത്തും=സമസ്തസമ്പത്തും തൂകുക.

2. നീ വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നവനാണ്, അന്നോൽപാദകനുമാണ്. അതിനാൽ, നീ ഈ അരുമക്രതുവിൽ (പ്രിയയജ്ഞത്തിൽ) വാഴ്ക, ഇരുന്നാലും.

3. പറഞ്ഞുപോമല്ലോ, പകൽ—സമയം കളഞ്ഞുകൂടാ.

കൊല്ലും—ചെന്നരാതിയെജ്ജയിക്കും—തോല്മപ്പെട്ട-
കില്ലൊ;-ഴുകകി,ത്രയ്ക്കു സഹസ്രജിത്താം ഭവാൻ! 4

സൂക്തം 56.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക)

ദേവേച്ഛു, വെക്കംചെയ്യോനിസ്സോമമരിപ്പയിൽ
മേവി, രാക്ഷസരെക്കൊന്നൊ,ഴുക്കും, പെരുതന്നാം! 1
നൂറുധാരകൾ കമ്മത്തിന്നിന്ദ്രസഖികളായ്-
ത്തീരുമ്പൊളന്നാം പുറപ്പെട്ടുവിയ്ക്കുമേ, സോമം! 2
ഈരഞ്ചുവിരൽ നിന്നെക്കൊഞ്ചിക്കൊണ്ടരിയ്ക്കുന്നു,
ജാരനെപ്പെൺതൈപോലെ സോമമേ, നേട്ടത്തിനായ്! 3
ഉതിക്ക്, നൽത്തേനിന്ദോ, വിഷ്ണുവിന്നിന്ദ്രനും നീ;
സ്തുതിയ്ക്കും നേതാക്കളെപ്പാലിയ്ക്കു, പാപം പോക്കി! 4

സൂക്തം 57.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

നിന്നുടെ തടവില്ലാദ്ധാരകളൊരായിര-
മന്നമിങ്ങുണ്ടാക്കുന്നു, വാനിൻ വൃഷ്ടികൾപോലെ! 1

---

4. സഹസ്രജിത്ത്—ഒരായിരം ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചവൻ.

സൂക്തം 56.

1. വെക്കംചെയ്യോൻ=ക്ഷിപ്രകാരി.

2. പുറപ്പെട്ടുവിയ്ക്കുമേ—നമുക്ക്.

3. പെൺതൈ (കന്യക) കൊഞ്ചിക്കൊണ്ടു ജാരനെ ശുശ്രൂഷിയ്ക്കുന്നതു പോലെ, പത്തുകൈവിരൽ നിന്നെ ശുദ്ധീകരിയ്ക്കുന്നു. കൊഞ്ചുക—ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടുവിയ്ക്കുക. നേട്ടം—ഞങ്ങൾക്കു ധനം കിട്ടാൻ.

4. നൽത്തേൻ—തേൻപോലെ മധുരമായ നീർ.

പ്രേയസ്സാകിയ കർമ്മമൊക്കവേ നോക്കിക്കൊണ്ടു,-
മായുധം ചാട്ടിക്കൊണ്ടുമെത്തുന്നു, ഹരിദച്ഛന്നൻ! 2
നരരാലരിയ്ക്കപ്പെട്ടു,രചൻപോലംഭസ്സിൽ-
ച്ചരിപ്പൂ, പരുന്തെന്നപോലെയുമസ്സദൃപ്തൻ! 3
വാനൂഴികളിലുള്ള സർവസമ്പത്തും പവ-
മാനമാമാ നീ കൊണ്ടുവന്നാലു,മെങ്ങൾക്കിന്ദോ! 4

സൂക്തം 58.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

തുകുന്നൂ, കടത്താനാ മാദകനഭിഷുതൻ—
തുകുന്നൂ, കടത്താനാ മാദകനിരയേററം. 1
സ്വത്തുറവാമദ്ദേവി മർത്ത്യരക്ഷാഭിജ്ഞതാൻ—
തുകുന്നൂ, കടത്താനാ മാദകനിരയേററം! 2
നൂറുനൂറെങ്ങൾക്കേകീ, സധ്വസ്രൻ പുരുഷന്തി—
തുകുന്നൂ, കടത്താനാ മാദകനിരയേററം! 3

സൂക്തം 57.

2. പ്രേയസ്സ്=പ്രിയം. ചാട്ടിക്കൊണ്ടും—രക്ഷസ്സുകളുടെനേരെ. ഹരിദച്ഛന്നൻ—സോമം.

3. നരർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

സൂക്തം 58.

1. മാദകനഭിഷുതൻ—പിഴിയപ്പെട്ട സോമം. കടത്താൻ—സ്തോതാക്കളെ പാപം കടത്തിയയപ്പാൻ. ഇര (അന്നം) ഏററം തുകുന്നു.

2. സ്വത്തുറവാമദ്ദേവി—സമ്പത്തിൻെറ ഉറവായ സോമരസധാര. മർത്ത്യരക്ഷാഭിജ്ഞതാൻ—മനുഷ്യരെ രക്ഷിപ്പാൻ അറിയുന്നവളാംതന്നെ; ആ ദേവിയ്ക്കറിയാം, മനുഷ്യരെ രക്ഷിപ്പാൻ.

3. സധ്വസ്രൻ പുരുഷന്തി—ധ്വസ്രനോടുകൂടിയ പുരുഷന്തി; ഇവരിരുവരും സ്നേഹിതന്മാരായ രാജാക്കന്മാരാണ്. രണ്ടുപേരും വളരെ വളരെ ധനം ഞങ്ങൾക്ക തന്നു.

മുപ്പത്തായിരം തന്നൂ, വസ്ത്രവുമെങ്ങൾക്കവർ—
ത്തുകുന്നൂ, കടത്താനാ മാദകനിരയേററം! 4

സൂക്തം 59.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.
(കേക.)

തുവുക, ഗവാശ്വത്തെ, വിത്തത്തെ, വിശ്വത്തെയും
കീഴ്പ്പെടുച്ച നീ;-യെത്തിയ്ക്കൂ, രത്നപുത്രരെയിന്ദോ! 1
ഒഴുക്കു ജലത്തിൽനിന്ന,ങ്ങു നാർകളിൽനിന്നു,-
മൊഴുക്കു സസ്യത്തിൽനിന്നൊ,ഴുക്കു കല്ലേൽനിന്നും! 2
കവി നീ പവമാനസോമമേ, ദുരിതങ്ങൾ
കടത്തിവിടുകെല്ലാ;-മിരിയ്ക്കൂ, ദർഭപ്പുല്ലിൽ! 3
പവമാനേന്ദോ, നല്കുകൊക്കയും, പിറപ്പിലേ
ഭുവനങ്ങളെക്കീഴിലാക്കിയ മഹാനാം നീ! 4

സൂക്തം 60.

അവത്സാരൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും പുരഉഷ്ണിക്കും ഛന്ദസ്സുകൾ;
പവമാനസോമം ദേവത.

(കേക.)

ആയിരം കണ്ണാൽക്കാണുമപ്പവമാനേന്ദുവി-
ന്നായിട്ടു ഗാനംചെയ്വിൻ, ഗായത്രസാമം നിങ്ങൾ! 1

സൂക്തം 59.

1. തുവുക—നീരൊഴുക്കിയാലും. ശത്രുക്കളുടെ ഗോക്കളെയും അശ്വങ്ങളെയും ധനത്തെയും, വിശ്വത്തെയും കീഴ്പ്പെടുച്ച, കീഴടക്കിയ, നീ ഞങ്ങൾക്കു രത്നപുത്രരെ (രമ്യധനത്തെയും പുത്രനെയും) എത്തിയ്ക്കൂ, കൊണ്ടുവന്നാലും.

2. അങ്ങു—ഭവാൻ. നാർകൾ—ലതയുടെ സൂക്ഷ്മതന്തുക്കൾ. കല്ലേൽനിന്നും—അമ്മിമേൽനിന്നും.

4. ഒക്കയും നല്കുക—യജമാനന്നു് എല്ലാ അഭീഷ്ടവും കൊടുത്താലും.

സൂക്തം 60.

1. സ്തോതാക്കളോടു്:

ആയിരം ഭരണവുമായിരം കണ്ണും ചേന്നോ-
നായ നീയരിപ്പയിലരിയ്ക്കപ്പെട്ടീടുന്നു. 2

അപ്പവമാനമരിപ്പയിൽനിന്നൊഴുകി,പ്പാ
ഞ്ഞുറ്റംപ്പുകിടുന്നൂ ദ്രോണ,മിന്ദ്രന്റെയുള്ളിൽച്ചെല്ലാൻ! 3

ഇന്ദ്രനെക്കിട്ടാനിന്ദോ, തൂകുക, സുഖം; കൊണ്ടു-
വന്നാലും, പ്രജയെയുമന്നവും കണ്ണുള്ളോനേ! 4

സൂക്തം 61.

അംഗിരോഗോത്രൻ അമഹീയു ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

(കേക.)

തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതുപുരി തകർത്തുവല്ലോ, പോരിൽ;
നിന്നുടെയാ നീർ തൂകുകിന്ദോ, നീയമീത്തിന്നായ്! 1

സത്യകർമ്മാവാം ദിവോദാസന്നായ്പ്പുരികളും
ശംബരനെയുമൊപ്പം യദുതുർവ്വശരെയും! 2

അശ്വത്തെ,പ്പശുവിനെപ്പൊഴിയ്ക്ക, പൊന്നും ഞങ്ങൾ-
ക്കശ്വദൻ ഭവാനിന്ദോ, നൂറുനൂറന്നങ്ങളും! 3

അരിപ്പ കുതിക്കുന്ന പവമാനമാം നിന്റെ-
യരികിലപേക്ഷിച്ചീടുന്നു, ചങ്ങാതം ഞങ്ങൾ! 4

ധാരയായരിപ്പതന്നുള്ളിലെയ്യൊഴുകും നിൻ-
നിരലകളാൽസ്സോമ, നല്കുകെ,ങ്ങൾക്ക സുഖം! 5

---

2. ആയിരം ഭരണം—വളരെയാളുകളെ ഭരിയ്ക്കൽ.

3. ദ്രോണം—കലശം. ഉള്ളിൽ—വയററിൽ.

4. കിട്ടാൻ—വശത്താക്കാൻ. സുഖം—സുഖകരമായ നീര്. കൊണ്ടുവ
ന്നാലും—ഞങ്ങൾക്ക്. പ്രജ=സന്തതി.

സൂക്തം 61.

1. ഇന്ദ്രൻ ചെയ്ത പുരഭഞ്ജനം നീരിൽ ഉപചരിച്ചിരിയ്ക്കയാണ്. അമീ
ത്തിന്നായ്—ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ.

2. മുൻപദ്യത്തിലെ തകർത്തു എന്ന ക്രിയാപദം ഇതിലും ചേക്കണം.

4. ചങ്ങാതം=സഖ്യം.

അപ്പവമാനം, പാരിൻതമ്പുരാൻ ഭവാൻ സോമ,
സൽപുത്രനെയുമെങ്ങൾക്കെത്തിയ്ക്ക, കൊററും സ്വത്തും! 6
പത്തുകൈവിരലിനാലരിയ്ക്കപ്പെട്ടും നദീ-
പുത്രനാമിവൻ ചെന്നുചേരുന്നു, ദേവന്മാരിൽ: 7
ചേരുന്നു, പിഴിയപ്പെട്ടരിപ്പിലിന്ദ്രനൊടും,
സൂര്യരശ്മികളൊടും, വായുവിനൊടും ചെമ്മേ; 8
അഴകൊത്തിനിയ നീയെങ്ങൾതന്നാനിലന്നാ-
യൊഴുകു, ഭഗപൂഷവരുണമിത്രക്കായും! 9
നിൻനീർതന്നുയർജന്മം, വിണ്ണിലെപ്പെരുംശർമ്മം,
കുന്നിച്ചോരന്നമിവ കൈക്കലാക്കുന്നു, ഭൂമി! 10
ഇവനാൽ മനുഷ്യർതൻ സ്വാന്നങ്ങളിലും ചെ-
ന്നു,വ കൈവരുത്തുവാൻ ഭജിച്ചീടുന്നു, ഞങ്ങൾ. 11
പരക്കെയൊഴുകുകെ,ങ്ങൾക്കീജ്യനാമിന്ദ്രന്നും,
മരുത്തുക്കൾക്കും, വരുണന്നുമായ്ധനദ, നീ! 12
സുഷ്ഠുജാതമായ്ത്തണ്ണീർ വിട്ടതായ്ഗ്ഗവ്യം ചേക്ക-
പ്പെട്ടതായ്, പ്രഹന്താവാം സോമത്തിലെത്തും, വാനോർ! 13
ഇന്ദ്രൻെറയുള്ളിൽച്ചെല്ലുമതിനെ വളർത്തട്ടേ,
കന്നിനെക്കറക്കാപ്പെപോലെ, നമ്മുടെ ഗീതി! 14

---

7. പരോക്ഷോക്തി: ഇവൻ—സോമം.

9. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഞങ്ങൾതൻ—ഞങ്ങളുടെയാണ്, അനിലനും (=വായുവും) മററും.

10. ഉയർജന്മം=ഉൽകൃഷ്ടജനനം. വിണ്ണിലെ—ഇതൊക്കെ സ്വർഗ്ഗത്തിലാണിരിയ്ക്കുന്നതെങ്കിലും, ഭൂമി കൈക്കലാക്കുന്നു.

11. ഇവനാൽ—സോമത്തെക്കൊണ്ടു ഞങ്ങൾ മനുഷ്യഭോജ്യങ്ങളെല്ലാം നേടുമാറാകണം.

12. എങ്ങൾക്കീജ്യൻ—ഞങ്ങളാൽ യജിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവൻ.

13. തണ്ണീർ വിട്ടത്—വെള്ളത്തിൽനിന്നെടുക്കപ്പെട്ടത്. പ്രഹന്താവ്—ശത്രുക്കളെ പരിക്കേല്പിയ്ക്കുന്നത്. സോമത്തിലെത്തും—സോമത്തിൻെറ അടുക്കൽ വന്നുചേരും.

14. അതിനെ—സോമത്തെ. കറക്കാപ്പെ—കറക്കാഞ്ഞതിനാൽ അകിട്ടിൽ പാൽ കെട്ടിനില്ക്കുന്ന പയ്യ്. ഗീതി—സ്തുതി.

ഒഴുക്കു സുഖം സോമ, ഞങ്ങൾതൻ ഗോവിന്നു നീ;
പൊഴിയ്ക്കൂ, പെരുതന്നം; വൎഷിയ്ക്കൂ, വൎഷ്യം തണ്ണീർ! 15

പവമാനത്താലത്രേ, വൻവൈശ്വാനരജ്യോതി–
സ്സവക്ലൃപ്തമായ്, വാനിൻ വിചിത്രാശനിപോലെ! 16

പവമാനമാം നിൻെറ മധുനീരരക്കരെ–
ക്കവിച്ചു പെരുമാളേ, കമ്പിളിയുൾപ്പൂകുന്നു! 17

പവമാനമേ, വളൎന്നൊളിമിന്നുന്നൂ, നിൻനീർ;
പരന്ന തേജസ്സിനെയൊക്കയും തെളിയിപ്പൂ! 18

ദേവകാമവും രക്ഷോഘ്നാതിയുമല്ലോ, നിൻനീ;–
രാ വരേണ്യമാമന്നമിങ്ങൊഴുക്കുക, ഭവാൻ! 19

നീ കൊല്ലു,മമിത്രനാം വൃത്രനെ;–ദ്ദിനേദിനേ
പോർകളിൽച്ചെല്ലും; ഗോവെത്തരു,മശ്വത്തെത്തരും! 20

അദ്യ ശോഭനങ്ങളാം ഗവ്യങ്ങൾ ചേൎന്നു ഭവാൻ
സ്വസ്ഥാനേ പരുന്തുപോലണഞ്ഞു ശോഭിച്ചാലും! 21

ഒഴുക്കൂ: ഭവാനല്ലോ വജ്രിയെസ്സഹായിച്ചൂ,
മഴതണ്ണീർകൾ നിരോധിച്ച വൃത്രനെക്കൊല്ലാൻ! 22

സ്വത്തടക്കാവൂ, വൎഷിൽ, സോമ, സത്സുതരെങ്ങൾ:
മെത്തിയ്ക്കൂ, പവമാനമായ നീയസ്മൽസ്തോത്രം! 23

ചെന്നു കൊല്ലാവൂ, നിന്നാൽ ത്രാതർ, നിൻത്രാണാലെങ്ങൾ;
നിന്നിദ്രനാക, ഭവാൻ സോമമേ, കൎമ്മങ്ങളിൽ! 24

---

15. വൎഷ്യം=വൎഷിയ്ക്കേണ്ടുന്ന.

16. അവക്ലൃപ്തമായ്=ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടു. അശനി=ഇടിവാൾ.

17. കവിച്ചു—പിന്നിട്ട്.

18. തെളിയിപ്പൂ—കാണുമാറാക്കുന്നു.

20. അമിത്രനാം വൃത്രനെ—ദ്രോഹിയ്ക്കുന്ന ശത്രുവിനെ.

21. അദ്യ=ഇപ്പോൾ. പരുന്തുപോലെ—പരുന്ത്, അതിൻെറ കൂട്ടിലെന്നപോലെ.

23. സത്സുതർ—നല്ല പുത്രരോടുകൂടിയവരായ എങ്ങൾ സ്വത്ത് (ശത്രുധനം) അടക്കാവൂ. മെത്തിയ്ക്കൂ—വൎദ്ധിപ്പിച്ചാലും.

24. ചെന്നു കൊല്ലാവൂ—ശത്രുക്കളെ ചെറുത്തു വധിയ്ക്കുമാറാകണം. നിന്നിദ്രൻ—ഉണർവുററവൻ. കൎമ്മങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ.

അഴൽ ചേർപ്പോരെക്കൊന്നും, പിശുക്കന്മാരെക്കൊന്നു-
മൊഴുകീടുന്നു, സോമമിന്ദ്രന്റെ പദം പൂകാൻ! 25

പവമാനേന്ദോ, ഞങ്ങൾക്കെത്തിയ്ക്കു, പെരുംമുതൽ;
പരരെക്കൊല്ലു; നൽകു, വീരവദ്യശസ്സം നീ! 26

ദാനതൽപരനായ് സ്വത്തെടുക്കാൻനോക്കും പവ-
മാനമാം നിന്നെത്തടുക്കില്ല, നൂറെതിരാളും! 27

നീർ പൊഴിയ്ക്കുക വർഷിൻ, പിഴിയപ്പെട്ടിന്ദോ, നി:
പേർ പാകുകെ,ങ്ങൾക്കൂരിൽ;-കൊല്ലു, മാററരെയെല്ലാം! 28

ഇന്നിന്റെ സഖ്യംമൂലം നിന്നുത്തമാന്നം നേടി
വെന്നമത്താവൂ, ഞങ്ങളെതിരാളരെയിന്ദോ! 29

വീക്കവാൻ നിനക്കുള്ള തീക്ഷ്ണോഗ്രായുധങ്ങളാൽ-
ക്കാക്കകെ,ങ്ങളെ നീയേവന്റെയും പഴി പോക്കി! 30

സൂക്തം 62.

ഭൃഗുപുത്രൻ ജമദഗ്നി ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

ശീഘ്രമാം പവമാനനീരിതാ, ധനമെല്ലാം
നോക്കിക്കൊണ്ടരിപ്പയിൽ നിറയെത്തുകപ്പെട്ടു: 1

---

25. അഴൽ ചേർപ്പോർ—ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്നവർ.

26. പരർ=ശത്രുക്കൾ. വീരവദ്യശസ്സ്=വീരരോടുകൂടിയ യശസ്സ്; പുത്രരെയും യശസ്സും.

27. ദാനതൽപരനായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻവേണ്ടി. നൂറെതിരാളും—അനേകവിരോധികളും.

28. എങ്ങൾക്ക് ഊരിൽ (നാട്ടിൽ) പേർ പാകുക—യശസ്സുണ്ടാക്കിയാലും.

29. ഇന്നിന്റെ=ഈ നിന്റെ.

30. വീക്കവാൻ—ശത്രുക്കളെ പ്രഹരിപ്പാൻ, കൊല്ലാൻ. ഏവന്റെയും പഴി പോക്കി—ഏതൊരുത്തന്റെയും നിന്ദനത്തിൽനിന്നു കാക്കുക, രക്ഷിച്ചാലും.

സൂക്തം 62.

1. ധനമെല്ലാം നോക്കിക്കൊണ്ട്—സർവ്വധനേച്ഛയോടേ. ഋത്വിക്കുകളാൽ എന്നു, കർത്തൃപദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

വിസ്തീർണ്ണദുരിതഘ്നം, കുഞ്ഞിന്നും കുതിരയ്ക്കും
വിത്തവും സുഖങ്ങളും നല്കുവൊന്നോ,ജോയുക്തം! 2
ഗോവിന്നും നമുക്കും കീഴ്നിർത്തുന്ന കൊററും സ്വത്തും
കൈവരുത്താനായ് വന്നുചേരുന്നു, നൽസ്തോത്രത്തിൽ! 3
മത്തിനായ്പ്പിഴിയപ്പെട്ടും,ഭസ്സാൽത്തഴപ്പിയ-
ന്ന,ദ്രിജം സോമം, പരുന്തെന്നപോലെത്തീ, സ്ഥാനേ! 4
ഗോവുകൾ പാലാലിനിപ്പിപ്പതാം ശുഭമായ
ദേവാന്നം നരർ പിഴിഞ്ഞംഭസ്സിലരിയ്ക്കുന്നു; 5
പിന്നീടൊരശ്വത്തെപ്പോലണിയിയ്ക്കുന്നു, യജ്ഞം-
തന്നിലീ മധുവിനെ ഹോതാക്കളമൃതാർത്ഥം! 6
ഇന്ദോ, തേനൊഴുക്കുന്ന, രക്ഷയ്ക്കായ്പ്പിഴിയുന്ന
നിൻനീർദ്ധാരകളാൽ നീ പുക്കാലുമരിപ്പയിൽ! 7
കമ്പിളിയരിപ്പ വിട്ടാ,സ്സദേ പാത്രങ്ങളിൽ-
സ്സമ്പതിച്ചരുളേണ,മിന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ നീ! 8
മുഴുമാധുരിയുള്ളോൻ മുതൽ കിട്ടിപ്പോൻ ഭവാൻ
പൊഴിയ്ക്കൂ, പാലും നെയ്യുമംഗിരസ്സുകൾക്കിന്ദോ! 9
ശരിയായ്ക്കാണ്മോനാമീ നിഹിതം പവമാന-
മറിയപ്പെടുന്നുണ്ടു, പുരുനീർ പൊഴിയ്ക്കയാൽ! 10

---

2. നീരിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ: കുഞ്ഞ്—നമ്മുടെ മകൻ.

3. കീഴ്നിർത്തുന്ന—നമ്മെ അടക്കിബ്ഭരിയ്ക്കുന്ന. നൽസ്തോത്രത്തിൽ—നമ്മുടെ നല്ല സ്തുതിയിൽ. കർത്തൃപദം, പവമാനനീർതന്നെ.

4. തഴപ്പിയന്ന്=വർദ്ധിച്ച്. അദ്രിജം=മലയിലുണ്ടായത്.

5. ഇനിപ്പിപ്പതാം=മധുരിപ്പിയ്ക്കുന്നതായ. ദേവാന്നം—സോമം. നരർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

6. അമൃതാർത്ഥം=മരണമില്ലായ്മയ്ക്കുവേണ്ടി, അമർത്ത്യത്വം ലഭിപ്പാൻ.

7. പിഴിയുന്ന—ഋത്വിക്കുകൾ.

8. ആസ്സദേ=സ്വസ്ഥാനത്ത്. പാത്രങ്ങളിൽ സമ്പതിച്ചരുളേണം—പാത്രങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഒഴുകിയാലും.

9. മുഴുമാധുരി=പൂർണ്ണമാധുര്യം.

10. നിഹിതം—പാത്രങ്ങളിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട. അറിയപ്പെടുന്നുണ്ട്—സർവ്വരാലും: മററാർ ഇത്ര നീർ പൊഴിയ്ക്കും?

വൃഷകർമ്മാവാം വൃഷാവിപ്പവമാനം സമ്പ-
ത്ത്,ശ്ശുഭന്മാരെക്കൊന്നു ഹവ്യദന്നരുളുന്നു! 11

നീയൊഴുക്കുക, ഗോക്കളൊട്ടുമശ്വങ്ങളൊട്ടു-
മായിരം വിത്തം, പുരുഹർഷകം, പുരുകാമ്യം! 12

ആളുകളിതാ, ശരിയ്ക്കരിച്ചു പകരുന്നു,
നീളമുള്ളറിവാളുമപ്പുരുഗാതവ്യനെ! 13

നൂർ ധന,മൊരായിരം രക്ഷയുമിയന്നോനാം
പാർ തീർത്ത കവി സോമമിന്ദ്രന്നായൊഴുകുന്നു! 14

ദൃഷ്ടമായ് സ്തുതം സോമമിവിടെ സ്ഥാനേ വെയ്ക്ക-
പ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു, കൂട്ടിൽപ്പക്ഷിപോലിന്ദ്രന്നായി! 15

നരന്മാർ പിഴിഞ്ഞോരു പവമാനമാം സോമ-
മിറങ്ങീ, പോരിൽപ്പോലേ, പാത്രത്തിൽബ്ബലാൽ വാഴ്വാൻ. 16

അതിനെച്ഛന്ദസ്സേഴാൽക്കേറുന്നു പോകാൻ, മൂന്നു
മുതുകും മൂന്നു നകത്തണ്ടുമുള്ളൃഷിത്തേരിൽ! 17

കരുത്തു, ഗതിവേഗം, സമ്പത്തെന്നിവയുള്ളാ
ഹരിയെപ്പോരിൽച്ചെല്ലാൻ തെളിപ്പിൻ, പിഴിവോരേ! 18

പിഴിയപ്പെട്ടു കുടമുറ്റപ്പുക്കു, ധനമൊട്ടു-
കൊഴുക്കി നിലക്കൊൾവൂ, ഗോക്കളിൽശ്ശൂരൻപോലെ! 19

---

11. വൃഷകർമ്മാവ്—വർഷണശീലൻ. അശുഭന്മാർ—അരക്കന്മാർ. ഹവ്യദന്ന്—യജമാനന്ന്. അരുളുന്നു—കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

13. പരോക്ഷോക്തി: പകരുന്നു—പാത്രങ്ങളിൽ. അപ്പുരുഗാതവ്യനെ—ബഹുസ്തുത്യനായ സോമത്തെ.

14. പാർ തീർത്ത=വിശ്വവിധാതാവായ.

15. ദൃഷ്ടം—ആവിർഭൂതം. ഇവിടെ—യജ്ഞത്തിൽ.

17. പോകാൻ—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്ക്ക്. മൂന്നു മുതുക്—സവനത്രയം. മൂന്നു നകത്തണ്ട്—വേദത്രയം. ഋഷിത്തേരിൽ—യജ്ഞമാകുന്ന തേരിൽ കേറുന്നു.

18. ഹരി—സോമമാകുന്ന അശ്വം. പോരിൽ—യജ്ഞമാകുന്ന യുദ്ധത്തിൽ.

19. ഒഴുക്കി—നമുക്കായി. ഗോക്കളിൽ—ശത്രുക്കളുടെ ഗോക്കളെ പിടിച്ചടക്കാൻ, അവയുടെയിടയിൽ.

സോമമേ, നറുതേനാം നിൻനീരു കറക്കുന്നു,
സ്തോമകാരികൾ നരർ വാനോക്ക മത്തിന്നായി! 20

അരിപ്പിൽപ്പകരുവിനമരക്ക്,മരരാൽ–
പ്പെരികെക്കേൾക്കപ്പെട്ടും നമ്മുടെ നൽത്തേൻസോമം! 21

ഏറെ മത്തുളവാക്കും സ്തുതമാം സോമമിതാ,
ധാരയായ്പ്പകരുന്നു, പെരുതാമന്നത്തിന്നായ്! 22

ഭുക്തിയ്ക്കു ഗോസമ്പത്തിൽച്ചെന്നെത്തിയല്ലോ, ഭവാൻ:
സ്വത്തേകാനൊഴുകീടുക,പ്പവമാനം ഭവാൻ! 23

ജമദഗ്നിയാൽ സ്തൂയമാനൻ നീ സുശ്ലാഘ്യമാം
സമസ്താന്നവുമെങ്ങൾക്കേകുക, ഗോക്കളെയും! 24

വാക്കിലെയ്ക്കു—ശ്ലോകാവൃത്തിലെയ്ക്കും—മുമ്പൻ ഭവാൻ
നേർക്കൊഴുകേണം, സോമ; ചിത്രരക്ഷകളോടും! 25

വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു, വാനിലെ വെള്ളം
നേക്കൊഴുക്കുക, വിശ്വം കുലുക്കും മുമ്പൻ ഭവാൻ! 26

നിന്മഹിമയ്ക്കേ നില്പൂ, ലോകമിതിന്ദോ; ക്രാന്ത–
കർമ്മാവേ, സരിത്തുകളങ്ങയ്ക്കായൊഴുകുന്നു! 27

നിൻനീർദ്ധാരകൾ, വാനിൽനിന്നു മാരികൾപോലേ
നിന്നിടാതൊഴുകുന്നു, ശുഭ്രമാമരിപ്പയിൽ! 28

ഇന്ദ്രന്നായരിയ്ക്കുവിൻ നിങ്ങൾ, കെല്പുളവാക്കു–
മിന്ദുവെ,സ്സതീവ്രനെ, സ്വത്തേകും പെരുമാളെ! 29

---

20. സ്തോമകാരികൾ=സ്തോതാക്കൾ.
21. ഋത്വിക്കുകളോട്: നൽത്തേൻസോമം—അതിമധുരമായ സോമരസം.
22. പകരുന്നു—ഋത്വിക്കുകൾ.
23. ഗോസമ്പത്ത്—ക്ഷീരാദി.
24. ജമദഗ്നിയാൽ—എന്നാൽ.
25. വാക്കിലെയ്ക്ക്—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയിലെയ്ക്ക്; കാവ്യവും സ്തുതിതന്നെ. ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളിൽ സന്നിഹിതനാവുക എന്നർത്ഥം.
26. വാക്കുകൾ—ശബ്ദം.
27. നിന്മഹിമയ്ക്കേ നില്പൂ—അങ്ങയെത്തന്നേ പുരസ്കരിയ്ക്കുന്നു.
28. നിന്നിടാതെ—തടവു പെടാതെ.
29. ഋത്വിക്കുകളോട്:

സദ്വീൎയ്യം സ്തുതികൃത്തിന്നേകിക്കൊണ്ടരിപ്പയിൽ
വൎത്തിപ്പൂ, യഥാൎത്ഥനാം പവമാനേന്ദു, കവി! 30

സൂക്തം 63.

കശ്യപഗോത്രൻ നിധ്രുവി ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

ആയിരമൊഴുക്കുക, സദ്വീൎയ്യമായ ധനം;
നിയരുളേണം, സോമ, ഞങ്ങളിലന്നങ്ങളും! 1
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുക്കുന്നു, രസവുമന്നങ്ങളും;
ചെന്നു മേവുന്നു ചമസങ്ങളിൽ, മത്തേററം നീ! 2
ഇന്ദ്രവിഷ്ണുനിലക്കായ്പ്പിഴിയപ്പെട്ടു കുടം
ചെന്നു പൂകിയ സോമനീരേററമിനിയ്ക്കട്ടേ! 3
ഇക്കരാൽസ്സോമം രസധാരകളുതിക്കുന്നു;
വെക്കം ചെന്നെതിക്കുന്നു, രാക്ഷസപ്പരിഷയെ! 4
ഇന്ദ്രനെ വളൎത്തുന്നു; തൂകുന്നു, തണ്ണീരെ;-ല്ലാം
നന്നാക്കിവെച്ചീടുന്നു; കൊല്ലുന്നു, ലുബ്ധന്മാരെ! 5
പിഴിയപ്പെട്ട കുരാൽസ്സോമങ്ങളിന്ദ്രങ്കൽച്ചെ-
ന്നൊഴുകനല്ലുന്നു, പിന്നെ സ്വന്തമാം സ്ഥാനത്തെയ്ക്കായ്! 6
മൎത്ത്യക്കായ് മഴ പെയ്യു, യാതൊന്നാൽക്കതിരോനെ
പ്രത്യക്ഷനാക്കീ ഭവാ,നാ നീരു പൊഴിച്ചാലും! 7
ഭാനുവിൻ കുതിരയെപ്പൂട്ടുന്നു, പവമാനം
മാനുഷക്കായിട്ടന്തരിക്ഷത്തിലൂടേ പോകാൻ— 8

---

30. സ്തുതികൃത്ത്=സ്തോതാവ്. യഥാൎത്ഥൻ=സത്യവ്രതൻ.

സൂക്തം 63.

1. സദ്വീൎയ്യം=നല്ല വീൎയ്യത്തോടുകൂടിയത്.
3. ഇനിയ്ക്കട്ടേ—മധുരീഭവിയ്ക്കട്ടേ.
5. എല്ലാം—കൎമ്മത്തിന്നുള്ളത്.
8. ഭാനു=സൂൎയ്യൻ.

'ഇന്ദ്ര'നെന്നുരചെയ്തുംകൊണ്ടു പൂട്ടുന്നു, പത്താ-
കുന്ന ദിക്കിലും പോകാൻവേണ്ടിയക്കുനു സോമം! 9

വായുവിന്നിന്ദ്രന്നുമായ്പ്പിഴിഞ്ഞ മധുവെട്ടു-
ത്തിയാട്ടുരോമച്ചാത്തിലൊഴിപ്പിൻ, സ്തോതാക്കളേ. 10

തരിക, പവമാനസോമമേ, ഞങ്ങൾക്കു നീ
പരന്നു പോക്കാവതല്ലാത്ത ദുസ്തരവിത്തം! 11

നീയിങ്ങു കിട്ടിച്ചാലും, ഗോക്കളൊത്തശ്വങ്ങളൊ-
ത്തായിരം ധനത്തെയും, കെല്പ,നാമിവയെയും! 12

അമ്മിയാൽപ്പിഴിയപ്പെട്ടമരപ്രഭം സോമം,
തൻമധുവൊരു കുടത്തിങ്കലെയ്യൊഴുക്കുന്നു. 13

നല്ലൊളിപെറുമിതു നീർദ്ധാരകൊണ്ടായ്യൻെറ-
യില്ലത്തെയ്യൊഴുക്കുന്നു, ഗോസമേതമാമന്നം! 14

വജ്രിയാമിന്ദ്രന്നായിപ്പിഴിഞ്ഞു, തയിർ ചേർത്തു-
വെച്ചതാം സോമമരിപ്പയിൽനിന്നൊഴുകുന്നു. 15

സോമമേ, സ്വത്തിന്നായ് നീ പൊഴിയ്ക്കു, തുലോം ദേവ-
കാമവും മധുരവുമായ നീരരിപ്പയിൽ! 16

മത്തേറും കരുത്തുള്ളാപ്പച്ചയിന്ദുവെയിതാ,
മർത്ത്യരിന്ദ്രനുവേണ്ടി വെള്ളത്തിൽക്കഴുകുന്നു. 17

സോമമേ, പൊഴിയ്ക്കുക,ശ്വത്തെ, വീരനെ,പ്പൊന്നും;
ഗോമണ്ഡലാന്നങ്ങളും കൊണ്ടുവന്നാലും, ഭവാൻ! 18

---

9. ആവർത്തനമാണ്: അക്കുനു പൂട്ടുന്നു—സൂര്യരഥത്തിൽ കുതിരയെ പൂട്ടുന്നു. ഇന്ദ്രനെന്നുരചെയ്തുംകൊണ്ട്—'ഇന്ദ്രൻ ആജ്ഞാപിയ്ക്കുന്നു: പുറപ്പെടുക' എന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ട്.

10. ആട്ടുരോമച്ചാത്തിൽ—കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ. ഒഴിപ്പിൻ=പകരുവിൻ.

13. അമരപ്രഭം=ഒരു ദേവന്നൊത്ത ശോഭയുള്ളത്. മധു—മധുരനീർ.

14. ആയ്യൻെറ—യജമാനൻെറ. ഗോസമേതമാമന്നം—ഗോക്കളെയും അന്നവും.

16. സ്വത്തിന്നായ്—ഞങ്ങൾക്കു സമ്പത്തുണ്ടാകാൻ.

18. ഗോമണ്ഡലാന്നങ്ങളും—ഗോവൃന്ദം, അന്നം എന്നിവയും.

ഇന്ദ്രനായ്പ്പകരുവിൻ കമ്പിളിയിങ്കൽ,പ്പോരി–
ലെന്നപോലി,നിപ്പേറും പോർക്കൊതിയനെ നിങ്ങൾ! 19
അവനൈഷികൾ വിപ്രർ വിരലാൽ വെടുപ്പേററും
കവിയാം വൃഷാവൊച്ചയിട്ടുകൊണ്ടൊഴുകുന്നു! 20
നീർ തൂകും വൃഷാവായ സോമത്തെജ്ജലധാരാ–
ധൌതമാക്കുന്നൂ, ധീരർ വിരലാൽ സ്തുതിപൂർവം. 21
നീയൊഴുകുകി:–ന്ദ്രങ്കൽച്ചെല്ലട്ടെ, മേന്മേൽ നിൻനീര്;
വായുവിങ്കലും ദേവ, കേറുക, ധമ്മത്താൽ നീ! 22
പേർ കേട്ട ധനത്തെ നോവിപ്പോനാം ഭവാൻ പ്രീത്യാ
പൂകുക, പവമാന സോമമേ, സമുദ്രത്തിൽ! 23
മാററരെക്കൊന്നുംകൊണ്ടു ബുദ്ധി തന്നൊഴുകുന്ന
മാദകൻ ഭവാൻ സോമ, മണ്ടിയ്ക്കുക,രക്കരെ! 24
എല്ലാ സ്തോത്രങ്ങളിലുമിണക്കപ്പെടുന്നുണ്ടു,
നല്ലൊളിയോടേ മിന്നും പവമാനമാം സോമം. 25
ദ്രുതഗാമിയായ് മിന്നും പവമാനമാം സോമം
പ്രതിപക്ഷരെയെല്ലാം കൊന്നുകൊണ്ടൊഴുകുന്നു! 26
ഉന്നതസ്ഥാനത്തെങ്ങുമൊലിപ്പൂ, പവമാനം
വിൺനാട്ടിൽനിന്നും, വാനിൽനിന്നു,മൂഴിയിൽനിന്നും! 27

---

19. ഋത്വിക്കുകളോട്: പോർക്കൊതിയനെ—യുദ്ധമിച്ഛിയ്ക്കുന്ന സോമത്തെ.

20. അവനൈഷികൾ=രക്ഷ തേടുന്നവർ. വിപ്രർ—ഋത്വിക്കുകൾ. വെടുപ്പേററും=ശുദ്ധീകരിയ്ക്കുന്ന.

21. ജലധാരാധൌതമാക്കുന്നൂ—വെള്ളം പകർന്നു കഴുകുന്നു. ധീരർ=ബുദ്ധിമാന്മാർ, ഋത്വിക്കുകൾ.

22. ധമ്മത്താൽ—ധാരകമായ നീർകൊണ്ട്. വായുവിങ്കലും ചെല്ലട്ടെ, നിൻനീരെന്നർത്ഥം.

23. ധനത്തെ നോവിപ്പോനാം—ശത്രുധനത്തെ പീഡിപ്പിയ്ക്കുന്ന(പിടിച്ചെടുക്കുന്ന)വനായ. സമുദ്രം—കുണ്ടേറിയ കലശം.

25. ഇണക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്— ഋത്വിക്കുകളാൽ.

26. പ്രതിപക്ഷർ=ശത്രുക്കൾ.

27. വാന്—അന്തരിക്ഷം.

നീർ പൊഴിച്ചരിയ്ക്കപ്പെട്ടിന്ദോ, നീ സുകമ്മാവേ,
പാപരെയെല്ലാം കൊല്ല, രാക്ഷസരെയും സോമ! 28
അരക്കന്മാരെത്തുലച്ചൊലിക്കൊണ്ടൊഴുക്കുക,
പെരികെത്തിളങ്ങുന്ന നൽബ്ബലം ഭവാൻ സോമ! 29
എത്തിച്ചുതരികിന്ദോ, സോമമേ, നീയെങ്ങൾക്കു
പൃഥ്വി, വിണ്ണിവയിലെക്കാമ്യമാം ധനമെല്ലാം! 30

സൂക്തം 64.

മരീചിപുത്രൻ കശ്യപൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.
(കേക)

ധാമവാൻ, വൃഷാവാം നീ; വഷ്ണൻ, വൃഷാവാം നീ;
സോമമേ, വൃഷാവാം നീ ധമ്മധാരകൻ, ദേവ! 1
വഷ്ണം, വൃഷാവാം നിൻകെല്പു; വഷ്ണം, സേവ;
വഷ്ണം, നീരും—നേർതാൻ: വഷ്ണൻ, വൃഷാവേ, നീ! 2
അശ്വംപോലൊലിയിട്ടും, വഷി നീ;–യിന്ദോ, ഗോദ–
നശ്വദൻ തുറക്കുകെങ്ങൾക്കു നീ സ്വത്തിൻവാതിൽ! 3
വെക്കവും കെല്പും പൂണ്ട സോമത്തെത്തിളങ്ങിച്ചു–
വെയ്ക്കുന്നു, ഗോകാമാശ്വകാമസത്സുതകാമർ. 4
ഇഷ്ടികാമർതൻകയ്യാൽ നന്നാക്കിച്ചമയിയ്ക്ക–
പ്പെട്ടു, കമ്പിളിയരിപ്പയിലൊഴുക്കുന്നു. 5

---

28. പാപർ—ദ്രോഹികൾ.
29. ഒഴുക്കുക—ഞങ്ങൾക്ക്.

സൂക്തം 64.

1. ധാമവാൻ—തേജസ്വിയാകുന്നു. ധമ്മധാരകൻ—ദേവ–മനുഷ്യഹിതങ്ങളായ കമ്മങ്ങളെ താങ്ങുന്നവനാകുന്നു.

2. നേർതാൻ വഷ്ണൻ—വാസ്തവത്തിൽ വഷ്ണൻതന്നെ.

4. ഗോകാമരും അശ്വകാമരും സൽപുത്രകാമരും സോമത്തെ ശുദ്ധീകരിച്ചുവെയ്ക്കുന്നു.

5. ഇഷ്ടികാമർ=യജ്ഞതൽപരർ. നന്നാക്കി—വെടുപ്പു വരുത്തി. സോമം എന്ന പദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

അസ്സോമം ഹവിദ്ദാതാവിന്നൊഴുക്കട്ടേ, ദ്യോവി-
ല,ന്തരിക്ഷത്തിൽ,ബ്ഭൂവിങ്കലുമുള്ളെല്ലാസ്വത്തും! 6
സർവ്വജ്ഞ, പവമാനമായ നിൻ നീർദ്ധാരകൾ
സമ്പ്രതി പൊഴിയുന്നു, സൂര്യരശ്മികൾപോലെ. 7
കൊടി കാട്ടിക്കൊണ്ടാകാശത്തിൽനിന്നു നീ നാനാ-
വടിവിലൊഴുകുന്നൂ; നല്കുന്നൂ, പയോധി നീ! 8
ഉന്നദിയ്ക്കുന്നൂ, പവമാനമേ, രവിദേവ-
നെന്നപോലവേ, നിൻനീരരിപ്പിൽപ്പൂകുമ്പോൾ നീ. 9
സൂരീന്ദ്രസ്തുതികളാൽ, ജ്ഞാപകനോമൽസ്സോമം
തേരിനെ രഥിപോലെ, നീരിനെയൊഴുക്കുന്നു: 10
വാനോരെക്കൊതിയ്ക്കുമീത്തവ നീരല യജ്ഞ-
സ്ഥാനത്തിലണഞ്ഞരിപ്പയിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു. 11
അങ്ങിന്ദ്രോ, മദകൃത്താണ്ണെ,ത്രയും ദേവേച്ഛുവാ-
ണ്ണെ;-ങ്ങൾതന്നരിപ്പയിലൊഴുകുകി,ന്ദ്രന്നുണ്മാൻ! 12
സൂരികളരിയ്ക്കും നീയൊഴുക്കുകെങ്ങൾക്കന്നം;
ധാരയാൽപ്പശുക്കൾക്കും സോമമേ, നല്കാ,ഹാരം! 13
ആളിനു കൊററും സ്വത്തും നല്കുക, നതിസേവ്യ,
പാലിലെയ്ക്കരിയ്ക്കപ്പെട്ടീടും നീ ഹരിദ്വർണ്ണ! 14
അധ്വരത്തിനായ്ക്കെല്പന്മാരെടുത്തരിയ്ക്കുന്ന
സുദ്യുതിയായ ഭവാൻ ചെന്നെത്തുകിന്ദ്രോപാന്തേ! 15

---

8. കൊടി—നീർദ്ധാരയെ കൊടിയാക്കിയിരിയ്ക്കുയാണ്. പയോധി=പയസ്സിൻെറ (നീരിൻെറ) ഇരിപ്പിടം. നല്കുന്നൂ—ഞങ്ങൾക്കു നാനാധനങ്ങൾ തരുന്നു.

9. രവിദേവൻ അന്തരിക്ഷത്തിലെന്നപോലെ, നിൻെറ നീർ അരിപ്പയിൽ കടക്കുമ്പോൾ, നീ ഉന്നദിയ്ക്കുന്നു, ഒച്ച പുറപ്പെട്ടുവിയ്ക്കുന്നു.

10. സൂരീന്ദ്രർ=മികച്ച സ്തോതാക്കൾ. തേരിനെ രഥിപോലെ—ഒരു തേരാളി തേരിനെ ഓടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

11. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

12. മദകൃത്ത്=മത്തുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

13. സൂരികൾ—ഋത്വിക്കുകൾ.

14. ആളിനു—യജമാനന്ന്.

15. കെല്പന്മാർ—യജമാനന്മാർ. സുദ്യുതി=ശോഭനപ്രഭൻ.

വിരലാൽ ഞെക്കിപ്പിടിച്ചൊഴുകിയ്ക്കുന്നു, വേഗം
തിരളുമിസ്സോമത്തെ വാനിലെയ്ക്കുയയ്ക്കുവാൻ. 16

അരിയ്ക്കപ്പെട്ടും സോമം ചെന്നുചേരുന്നു, നട-
ന്നരിപ്പം കൂടാതന്തരിക്ഷത്തിൽ,ജ്ജലസ്ഥാനേ! 17

എങ്ങൾതൻ സ്വത്തിൻചുററും ലാത്തുകെ;-ങ്ങളിൽക്കുറു-
ള്ളങ്ങു കാക്കകെ,ങ്ങൾതൻ പുത്രവദ്ഗേഹം കെല്പാൽ! 18

ഒച്ചയിട്ടൃ,ത്വിക്സ്തോത്രത്തിന്നെത്തും ധുരീണമാ-
മശ്വമങ്ങിറക്കപ്പെട്ടീടുന്നു, തണ്ണീരിങ്കൽ! 19

യാഗത്തിൻ ഹിരണ്മയസ്ഥാനത്തിലെഴുന്നാളും;
വേഗവാൻ വെടിയുമേ, വിജ്ഞാനഹീനന്മാരെ! 20

വേണ്ടുവോർ പുകഴ്ത്തീടും; യജിപ്പാൻ നോക്കും, ശിഷ്ടു;-
രാണ്ടുമുങ്ങിപ്പോമല്ലോ, സദ്ബുദ്ധിരഹിതന്മാർ! 21

സോമമേ, മരുത്വാനാമിന്ദ്രന്നായൊഴുകുക,
ത്തുമധു തഴച്ച നീ യജ്ഞത്തിൻപദേ വാഴ്വാൻ! 22

ആ നിന്നെ സ്തുതികൾകൊണ്ടണിയിയ്ക്കുന്നു, പ്രാജ്ഞ-
രായ കർമ്മികൾ; നിന്നെയാളുകളരിയ്ക്കുന്നു. 23

ക്രാന്തകർമ്മാവേ, പവമാനമാകിയ നിൻ നീർ
മോന്തുന്നു, വരുണമിത്രാര്യമമരുത്തുക്കൾ! 24

---

16. കർത്തൃപദം, ഋത്വിക്കുകൾ; അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

17. അരിപ്പം=പ്രയാസം.

18. പ്രത്യക്ഷോക്തി: സ്വത്തിൻചുററും ലാത്തുക—തദ്രക്ഷയ്ക്ക്. അങ്ങ്= ഭവാൻ. പുത്രവദ്ഗേഹം=പുത്രനോടുകൂടിയ ഗൃഹം.

19. ഋത്വിക്സ്തോത്രത്തിന്ന്—ഋത്വിക്കുകളുടെ സ്തുതി കേൾപ്പാൻ. ധുരീണം=ഭാരവാഹി. അശ്വം—അശ്വസദൃശമായ സോമം.

20. ഹിരണ്മയസ്ഥാനത്തിൽ—പൊന്മോതിരമിട്ട കൈകൊണ്ടു കുഴിച്ച സ്ഥലത്ത്. വിജ്ഞാനഹീനന്മാരെ വെടിയുമേ—കഥയില്ലാത്തവരുടെ യാഗത്തിൽ പോകില്ല.

21. വേണ്ടുവോർ—വേണമെന്നുള്ള സ്തോതാക്കൾ. ശിഷ്ടർ=സജ്ജനങ്ങൾ. ആണ്ടുമുങ്ങിപ്പോം—നരകത്തിൽ.

24. മോന്തുന്നു=കുടിയ്ക്കുന്നു.

നീയിന്ദോ, പവമാനസോമമേ, കിളിത്താറു-
ണ്ടാ,യിരംപേരെബ്ഭരിയ്ക്കുന്നോരാര്യ്യമാം ശബ്ദം; 25
ആയിരംപേരെബ്ഭരിയ്ക്കുന്നോരർത്ഥേഷിവച-
സ്സാനയിച്ചാലും, സോമ, പവമാനേന്ദോ, ഭവാൻ! 26
ഈയാളുകൾക്കാരോമലായ്ത്തീർന്നു, പവമാന-
മായ നീ പുരുഹൂത, പൂകുക, കലശത്തിൽ! 27
വാരൊളി മിന്നി,ച്ചുററുമൊലിക്കൊണ്ടൊലിയ്ക്കുന്ന
നീരുമായ് ക്ഷീരത്തോടു ചേരുന്നു, തെളിസോമം! 28
വാർത്തുമാളുകൾ വശപ്പെടുത്തിത്തെളിയ്ക്കുന്നു
വാജി യുദ്ധത്തിൽക്കേറീ, ഭടർ ചെല്ലുതുപോലേ! 29
വായ്പിപ്പാനണഞ്ഞു സദ്വീര്യൻ നീ കവേ, സോമ,
വാനിൽനിന്നൊഴുകുക, നമുക്കു, കാഴ്ചയ്ക്കായും! 30

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

രണ്ടാമധ്യായം.

സൂക്തം 65.

വരുണപുത്രൻ ഭൃഗുവോ, ജമദഗ്നിയോ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

പണിയെടുക്കുന്ന ചാർച്ചക്കാരായ വിരലുകൾ അഭിലാഷം പൂണ്ടു
സുവീര്യനും മഹാനും സ്വാമിയുമായ സോമത്തെ പിഴിയുന്നു. 1

---

25. ഭരിയ്ക്കുന്ന—പോററുന്ന. ആര്യ്യം—പരിശുദ്ധം. ശബ്ദം കിളിത്താറുണ്ട്—ഒച്ച പുറപ്പെടുവിയ്ക്കാറുണ്ട്.

26. അർത്ഥേഷിവചസ്സ്=ധനകാമമായ ശബ്ദം. ആനയിച്ചാലും—ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവരിക. അങ്ങയുടെ ശബ്ദം അനേകമാളുകളെപ്പുലർത്താനുള്ള ധനം തരുമെന്നർത്ഥം.

27. ഈയാളുകൾക്ക്—യജ്ഞപ്രവൃത്തർക്ക്.

29. വാജി—സോമമാകുന്ന അശ്വം. യുദ്ധം—യാഗമാകുന്ന യുദ്ധം.

30. വായ്പിപ്പാൻ—ഞങ്ങളെ വളർത്താൻ.

സൂക്തം 65.

1. ചാർച്ചക്കാർ—ഒരേകയ്യിന്മേൽ ജനിച്ചവർ.

പവമാനമേ, ഓരോ പ്രഭകൊണ്ടും തിളങ്ങുന്ന ഭവാൻ ദേവകൾ
ക്കായി പാത്രങ്ങളിലെല്ലാം പ്രവേശിച്ചാലും! 2

പവമാനമേ, ദേവകളെ പരിചരിപ്പാൻ നല്ല സ്തുതിയും, അ
ന്നത്തിന്ന് അച്ഛടക്കമുള്ള മഴയും ഭവാൻ പൊഴിച്ചാലും! 3

പവമാനമേ, വൃഷാവാണല്ലോ, അവിടുന്ന്: തേജസ്സാൽ തിള
ങ്ങുന്ന നിന്തിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ വഴിപോലെ ധ്യാനിച്ചു വിളിയ്ക്കുന്നു. 4

ശോഭനായുധ, ഭവാൻ സന്തുഷ്ടനായി നല്ല വീര്യത്തെ ഒഴുക്കി
യാലും; ഇന്ദോ, ഇങ്ങോട്ടുതന്നെ എഴുന്നള്ളിയാലും! 5

കൈകൾ അങ്ങയെ മേൽത്തേപ്പിച്ചു വെള്ളം പകരുന്നു; ഉട
നേ അങ്ങ് മരപ്പാത്രത്തിലൂടേ സ്വസ്ഥാനം പ്രാപിയ്ക്കും. 6

ആയിരം കണ്ണുകളുള്ള മഹാനായ പവമാനസോമത്തെക്കുറിച്ചു
നിങ്ങൾ വൃശനെപ്പോലെ പാടുവിൻ: 7

ഇതാ, നിവാരകനായ, മധു തൂകുന്ന, പച്ചനിറം പൂണ്ട സോമ
ത്തെ, ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ, അമ്മിക്കുഴകൊണ്ടു ചതയ്ക്കുന്നു. 8

അന്നവാന്മാരായ ഞങ്ങൾ ആ സമ്പത്തെല്ലാം കീഴടക്കുന്നോ
നിന്തിരുവടിയുടെ സഖ്യം വരിച്ചുകൊള്ളുന്നു! 9

എല്ലാം ബലത്താൽ നല്കിപ്പോരുന്ന വൃഷാവായ ഭവാൻ നീ
രൊഴുക്കുക; മരുത്വാനെ മത്തും പിടിപ്പിയ്ക്കുക! 10

പവമാനമേ, സർവദ്രഷ്ടാവായ, വാനൃഴികളെത്താങ്ങുന്ന, ബല
വാനായ ഭവാനെ ഞാൻ അന്നത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 11

ഈ നടക്കുന്ന വിരലുകളാൽ പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ നീർ ധാര
യായി ഒഴുക്കുക; സഖാവിനെ സമരത്തിന്നിറക്കുക! 12

---

3. അച്ഛടക്കം—ഒതുങ്ങിനില്ക്കൽ.

6. മേൽത്തേപ്പിച്ചു—വെടുപ്പു വരുത്താൻ.

7. സ്തോതാക്കളോട്: വൃശൻ—ഋഷി.

8. നിവാരകൻ—ശത്രുക്കളെ തടുക്കുന്നവൻ.

9. അന്നവാന്മാർ—ഹവിസ്സമേതർ. സമ്പത്ത്—ശത്രുധനം.

10. എല്ലാം—സമസ്തസമ്പത്തും. നല്കിപ്പോരുന്ന—സ്തോതാക്കൾക്ക്. മരുത്വാൻ=ഇന്ദ്രൻ.

11. അന്നത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു—എനിയ്ക്കന്നം തന്നാലും.

12. നടക്കുന്ന—കർമ്മങ്ങളിൽ പെരുമാറുന്ന. സഖാവ്—ഇന്ദ്രൻ.

ഇന്ദോ, ഏവക്കും ദശ്നീയനായ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ധാരാളം അന്നമൊഴുക്കുക; സോമമേ, അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു വഴി കാട്ടിത്തരിക! 13

ഇന്ദോ, ബലവാനായ ഭവാൻെറ നീർ നിറച്ച കലശം സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: ഭവാൻ ഇന്ദ്രന്നു കുടിപ്പാൻ ചെന്നാലും! 14

അങ്ങയുടെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന കടുംനീർ അമ്മികൾകൊണ്ടു കറക്കപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ; ആ ഭവാൻ ശത്രുക്കളെ ഹനിപ്പാൻ ഒഴുകിയാലും! 15

പവമാനസോമം യജ്ഞത്തിൽ, അന്തരിക്ഷത്തിലൂടേ പോകാൻ, സ്തുതികളോടുകൂടി നടക്കുന്നു. 16

ഇന്ദോ, അവിടുന്നു ന്യൂറുഗോക്കളെയും തീററയും, നല്ല അശ്വങ്ങളെയും, ധനവും ഞങ്ങൾക്കു രക്ഷയ്ക്കായി കൊണ്ടുവന്നാലും! 17

സോമമേ, ദേവകൾക്കു കുടിപ്പാൻ പിഴിയപ്പെടുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു തടവില്ലാത്ത ബലവും ഒളിവീശുന്ന വടിവും കൊണ്ടുവന്നാലും! 18

സോമമേ, മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ഭവാൻ, ഒരു പരുന്തു കൂട്ടിലെയ്ക്കു പോകുന്നതുപോലെ, ഒച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടു കലശത്തിലെയ്ക്കൊഴുകിയാലും! 19

വെള്ളമുൾപ്പുക്ക സോമം ഇന്ദ്രന്നും വായുവിന്നും വരുണന്നും മരുത്തുക്കൾക്കും വിഷ്ണുവിന്നുമായി ഒഴുകുന്നു. 20

സോമമേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ മകന്ന് അന്നം തന്നുകൊണ്ടു, ഞങ്ങൾക്കും നീളെ ആയിരമൊഴുക്കുക! 21

യാതൊരു സോമം അകലത്തും, യാതൊന്നാരികത്തും, യാതൊന്ന് ആ ശര്യ്യണാവത്തിലും പിഴിയപ്പെടുന്നുവോ; 22

യാതൊന്ന് ആർജ്ജീകത്തും, കൃത്വാവിലും, യാതൊന്നു നദികൾക്കിടയിലും, യാതൊന്നു പഞ്ചജനങ്ങളിലും പിഴിയപ്പെടുന്നുവോ; 23

---

14. ചെന്നാലും—ചമസങ്ങളിൽ.

16. പോകാൻ—കലശത്തിലെയ്ക്ക്. സ്തുതികളോടുകൂടി—സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ട്.

18. ഒളിവീശുന്ന വടിവ്—ഉജ്ജ്വലമായ ആകൃതി.

21. ആയിരം—വളരെദ്ധനം.

23. ആർജ്ജീകവും കൃത്വാവും ദേശനാമങ്ങളത്രേ.

ആ പിഴിയപ്പെടുന്ന സമുജ്ജ്വലമായ ഇന്ദു നമുക്ക് അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നു മഴയും സുവീര്യവും ഒഴുക്കട്ടെ! 24

കാമിയ്ക്കുന്ന ഹരിതവർണ്ണൻ കാളത്തോലിലാക്കപ്പെട്ടു, ജമദഗ്നിയാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട്, ഒഴുകുന്നു. 25

അന്നമയയ്ക്കുന്ന ഇന്ദുക്കൾ (ക്ഷീരാദികളോടു) ചേൎന്നു, തെളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കതിരകൾപോലെ വെള്ളത്തിൽ കഴുകപ്പെടുന്നു. 26

അങ്ങയെ സവനത്തിൽ ഋത്വിക്കുകൾ ദേവന്മാൎക്കായി പിഴിയുന്നു; ആ ഭവാൻ ഈ ശോഭയോടേ ഒഴുകിയാലും! 27

സുഖകരവും, കൊണ്ടുവരുന്നതും, രക്ഷകവും, പുരുകാമ്യവുമായ അങ്ങയുടെ ബലത്തെ ഇന്നു ഞങ്ങൾ വരിയ്ക്കുന്നു— 28

മദകരനെ, വരണീയനെ, മേധാവിയെ, മനീഷിയെ, രക്ഷകനെ, പുരുകാമ്യനെ (ഞങ്ങൾ വരിയ്ക്കുന്നു). 29

സുകൎമ്മാവേ, പുത്രന്മാൎക്കായി ധനത്തെയും നല്ല ജ്ഞാനത്തെയും (ഞങ്ങൾ വരിയ്ക്കുന്നു); രക്ഷകനെ, പുരുകാമ്യനെ (ഞങ്ങൾ വരിയ്ക്കുന്നു). 30

സൂക്തം 66.

ശതവൈഖാനസന്മാർ ഋഷികൾ; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമവും പവമാനാഗ്നിയും ദേവതകൾ.

എല്ലാം കാണുന്നവനേ, സഖാവായ ഭവാൻ സ്തുത്യനായിട്ടു, സഖാക്കളായ ഞങ്ങൾക്കായി സൎവ്വസ്തോത്രങ്ങളിലും സമാഗമിച്ചാലും! 1

പവമാനസോമമേ, ഇരുപേരുകളുണ്ടല്ലോ, തിരുമുമ്പിൽ വന്നു നില്ക്കുന്നു; അവമൂലം ഉലകിന്നൊക്കെ അരചനാണ്, നിന്തിരുവടി! 2

---

25. കാമിയ്ക്കുന്ന—ദേവന്മാരെ. ജമദഗ്നി—ഞാൻ.
27. പ്രത്യക്ഷോക്തി: സവനം—സോമയാഗം. ഒഴുകിയാലും—കലശത്തിലെയ്ക്ക്.
23. കൊണ്ടുവരുന്നതും—ധനാദികളെ.

സൂക്തം 66.

2. ഇരുപേരുകൾ—അംശു(ലത), സോമൻ; അങ്ങ് ലതയായി ഭൂമിയെയും, സോമ(ചന്ദ്ര)നായി ആകാശത്തെയും ഭരിയ്ക്കുന്നു.

കവേ, പവമാനസോമമേ, എങ്ങുമുണ്ടല്ലോ, ഭവാന്റെ തേജ
സ്സുകൾ; അതിനാൽ ഭവാൻ ഋത്വക്കളോടുകൂടി എല്ലാടത്തും വർത്തി
യ്ക്കുന്നു. 3

സഖാവായ ഭവാൻ സഖാക്കൾക്കു ജീവിപ്പാൻ അന്നമുളവാ
ക്കിക്കൊണ്ട്, എല്ലാ സ്തുതികളിലും സമാഗമിച്ചാലും! 4

സോമമേ, തേജസ്വിയായ ഭവാന്റെ തെളിരശ്മികൾ ദ്യോവി
ന്നുതാഴേ തണ്ണീർ പരത്തുന്നു! 5

സോമമേ, ഈ സപ്തനദികൾ അങ്ങയുടെ ശാസനം അനുസ
രിച്ചുപോരുന്നു; കറവപ്പൈക്കൾ അങ്ങയ്ക്കായി പാഞ്ഞണയുന്നു! 6

സോമമേ, പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ ഇന്ദ്രനു മത്തുളവാക്കാനും,
(ഞങ്ങൾക്ക്) അക്ഷയമായ അന്നം തരാനും ധാരയായൊഴുകുക! 7

മേധാവിയായ അങ്ങയെത്തന്നെയാണല്ലോ, സേവകന്റെ യ
ജ്ഞത്തിൽ ഏഴുചാർച്ചക്കാർ സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി സ്തുതിയ്ക്കുന്നത്! 8

അങ്ങ് ഒച്ചയിട്ടു വെള്ളത്തിൽ നനയുന്നതോടേ, ഭവാനെ വി
രലുകൾ തുലോം ഒലിക്കൊള്ളുന്ന, കല്മഷഘ്നമായ കമ്പിളിയിൽ വഴി
പോലെ അരിയ്ക്കുന്നു. 9

കവേ, അന്നവാനേ, അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാന്റെ നീരുകൾ
അന്നം നല്കാനായി, കുതിരകൾപോലെ പുറപ്പെടുന്നു! 10

തേൻ തൂകുന്ന (സോമത്തെ) കലശത്തിലാക്കാൻ കമ്പിളിയിൽ
പകരുന്നു; കൈവിരലുകൾ കൊതിയ്ക്കുന്നു! 11

സോമനീരുകൾ കലശത്തിലെയ്ക്കു, കറവപ്പൈക്കൾ തൊഴുത്തി
ലെയ്ക്കെന്നപോലെ ഗമിയ്ക്കുന്നു; യജ്ഞസ്ഥാനത്തുമെത്തുന്നു. 12

ഇന്ദോ, ഭവാനെ ഗോരസങ്ങളുടുപ്പിയ്ക്കുമ്പോഴെയ്ക്കും, ഞങ്ങളു
ടെ പെരിയ യജ്ഞത്തിന്ന്, ഒഴുകുന്ന തണ്ണീരുകൾ വരികയായി! 13

---

4. സഖാക്കൾക്കു—ഞങ്ങൾക്ക്.

5. തണ്ണീർ പരത്തുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു.

6. അങ്ങയ്ക്കായി—അങ്ങയുടെ നീരിൽ പാൽ പകരാൻ.

8. സേവകൻ—യജമാനൻ. ഏഴുചാർച്ചക്കാർ—സപ്തഹോതൃകന്മാർ.

10. നല്കാനായി—യഷ്ടാക്കൾക്ക്. കുതിരകൾപോലെ—കുതിരകൾ ലാ യത്തിൽനിന്നെന്നപോലെ.

11. കൊതിയ്ക്കുന്നു—വീണ്ടും വീണ്ടും ശുദ്ധീകരിപ്പാൻ.

ഇന്ദോ, യജിപ്പാൻവേണ്ടി ഈ ഭവാന്റെ സഖ്യത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾ ഭവാന്റെ രക്ഷണത്താൽ സഖ്യം കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു. 14

സോമമേ, ഭവാൻ ഗോക്കളെ തിരഞ്ഞുപിടിച്ച മനുഷ്യദ്രഷ്ടാവായ മഹാന്നായി ഒഴുകിയാലും; എന്നിട്ട് ഇന്ദ്രന്റെ തിരുവയററിൽ പ്രവേശിച്ചാലും! 15

സോമമേ, ഇന്ദോ, അവിടുന്നു മഹാനാണ്, മുതിർന്നവനാണ്, ബലിഷ്ഠരിൽവെച്ച ബലിഷ്ഠനാണ്: അവിടുന്നു യുദ്ധംചെയ്ത് എന്നും ജയിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 16

കരുത്തരെക്കാൾ പെരുംകരുത്തനും, ശൂരരെക്കാൾ തുലോം ശൂരനും, വളരെക്കൊടുക്കുന്നവരെക്കാൾ അത്യുദാരനുമത്രേ, അവിടുന്ന്! 17

സോമമേ, സുവീര്യനായ ഭവാൻ അന്നങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നാലും; പുത്രപൌത്രന്മാക്കും തന്നാലും: ഞങ്ങൾ (അങ്ങയെ) സഖ്യത്തിന്നു വരിയ്ക്കുന്നു; സാഹായ്യത്തിന്നു വരിയ്ക്കുന്നു! 18

അഗ്നേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കു ജീവനെ രക്ഷിപ്പാൻ അന്നരസങ്ങൾ അയച്ചാലും; രക്ഷസ്സുകളെ ദൂരത്തുവെച്ചുതന്നേ പീഡിപ്പിച്ചാലും! 19

ഋഷിയും, പഞ്ചജനഹിതനും പുരോഹിതനുമാണ്, പവമാനാഗ്നി: ആ മഹൽസ്തുത്യനോടു ഞങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നു! 20

അഗ്നേ, സുകർമ്മാവായ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു നല്ല വീര്യമുള്ള തേജസ്സു കിട്ടിച്ചാലും; എനിയ്ക്കു ധനവും പുഷ്ടിയും തന്നാലും! 21

പവമാനം പരിപന്ഥികളെ പിൻതള്ളുന്നു; നല്ല സ്തുതിയിലെയ്ക്കെഴുന്നള്ളുന്നു. സൂര്യൻപോലെ എല്ലാം കാണുന്നു! 22

മനുഷ്യരാൽ വെടുപ്പുവരുത്തപ്പെടുന്ന, അന്നവാനായ, ഹവിസ്സിന്നു ഹിതനായ, വിചക്ഷണനായ ആ ഇന്ദു പോയിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കും! 23

---

16. മഹാൻ—ഇന്ദ്രൻ.

18. തന്നാലും—അന്നാദികൾ.

20. മഹൽസ്തുത്യൻ—മഹാന്മാരായ ദേവന്മാരാൽപ്പോലും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവൻ. യാചിയ്ക്കുന്നു—ധനവും മററും.

23. പോയിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കും—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്ക്ക്.

പവമാനം കറുത്ത ഇരുട്ടിനെ അറുത്തു, യഥാൎത്ഥവും മഹത്തു
മായ വെളുത്ത തേജസ്സിനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു! 24

അറുത്തുവിടുന്ന, ഒളി വിതറുന്ന പച്ചപ്പവമാനത്തിന്റെ ഇമ്പ
പ്പെടുത്തുന്ന നീരുകൾ തെരുതെരെ ഒഴുകുന്നു! 25

മുന്തിയ തേരാളിയും, നിൎമ്മലങ്ങളെക്കാൾ നിൎമ്മലതരവും,
പച്ചനിറം തിളങ്ങുന്നതും, മരുത്തുക്കളുടെ മിത്രവുമാണ്, പവമാനം; 26

ആ മികച്ച അന്നദാതാവായ പവമാനം സ്തോതാവിന്നു സുവീ
ൎയ്യം നല്കിക്കൊണ്ടു, രശ്മികൾ പരത്തട്ടെ! 27

പിഴിയപ്പെട്ട സോമം കമ്പിളിയരിപ്പയിൽനിന്നു നിൎഗ്ഗളി
യ്ക്കുന്നു; അരിയ്ക്കപ്പെട്ട സോമം ഇന്ദ്രങ്കലണയുന്നു! 28

ഇതാ, സോമം ഇന്ദ്രനെ മത്തിന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ടു, കാളത്തോ
ലിൽ അമ്മിക്കുഴയുമായി കളിയാടുന്നു! 29

പവമാനമേ, അങ്ങയുടേതാണല്ലോ, സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്ന് ആ
ഹൃതമായ കീൎത്തിപ്പെട്ട പാൽ; അതു ദീൎഘായുസ്സിന്നായിത്തന്നു ഞങ്ങ
ളെ സുഖിപ്പിച്ചാലും! 30

സൂക്തം 67.

ഭരദ്വാജൻ, കശ്യപൻ, ഗോതമൻ, അത്രി, വിശ്വാമിത്രൻ, ജമദഗ്നി, വസിഷ്ഠൻ, അംഗിരഃപുത്രൻ പവിത്രൻ എന്നിവർ ഋഷികൾ; ഗായത്രിയും ദ്വിപദാഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും പുരഉഷ്ണിക്കും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമവും പവമാനാഗ്നിയും പവമാനസവിതാവും വിശ്വേദേവകളും പവമാനമണ്ഡലാദ്ധ്യേതൃസ്തുതിയും ദേവതകൾ.

സോമമേ, തുലോം മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നവനും, തുലോം ബലി
ഷ്ഠനും, അധ്വരത്തിൽ ഒഴുകാനിച്ഛിയ്ക്കുന്നവനുമാണല്ലോ, ഭവാൻ; അവി
ടുന്നു ധനം നല്കിക്കൊണ്ട് അരിയ്ക്കപ്പെട്ടാലും! 1

---

25. അറുത്തുവിടുന്ന—ഇരുട്ടിനെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന. പച്ച—പച്ചനിറം. ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്ന—ദേവന്മാരെ.

30. ആഹൃതമായ—പരുന്തിനാൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട. പാൽ—സോമരസം.

നേതാക്കളെ ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്ന, ദാതാവായ, പ്രാജ്ഞനായ ഭവാൻ പിഴിയപ്പെട്ട്, ഇന്ദ്രനെ അന്നംകൊണ്ട് അത്യന്തം മത്തുപിടിപ്പിച്ചാലും! 2

അമ്മിക്കുഴകൊണ്ടു പിഴിയപ്പെടുന്ന ഭവാൻ ഒച്ചമുഴക്കിക്കൊണ്ടു, തിളങ്ങുന്ന മികച്ച കെല്പെടുത്താലും! 3

പിഴിയപ്പെടുന്ന പച്ചസ്സോമം കമ്പിളിയിൽനിന്നു നിർഗ്ഗളിയ്ക്കുന്നു; അന്നത്തെ ശബ്ദിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 4

ഇന്ദോ, സോമമേ, ഭവാൻ കമ്പിളിയിലണയുന്നു; അന്നങ്ങളിലണയുന്നു; ധനങ്ങളിലണയുന്നു; പശുക്കളിലും ബലങ്ങളിലുമണയുന്നു! 5

ഇന്ദുവേ, സോമമേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കു നൂറുഗോക്കളോടും മാടുകളോടും അശ്വങ്ങളോടുംകൂടിയ ആയിരം ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും! 6

പവമാനസോമം അരിപ്പയിൽനിന്നു ചിക്കെന്നൊഴുകി, ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെന്നെത്തുന്നു! 7

സർവോൽക്കൃഷ്ടമായ ഇന്ദു—പണ്ടേ ഉള്ള സോമരസം—സഞ്ചരിഷ്ണുവായ ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെല്ലാൻ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 8

മധു തൂകുന്ന സുവീര്യമായ പവമാനത്തെ വിരലുകൾ പിഴിയുന്നു; സ്തോതാക്കൾ വഴിപോലെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 9

മേഷവാഹനനായ പൂഷാവു യാത്രയിൽ യാത്രയിൽ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; കന്യകന്മാർ ഞങ്ങളോടു ചേരുമാറാകട്ടെ! 10

ഇതാ, സോമം കപർദ്ദിയ്ക്കായി, മത്തുണ്ടാക്കുന്ന നെയ്യുപോലെ ഒഴുകുന്നു. കന്യകന്മാർ ഞങ്ങളോടു ചേരുമാറാകട്ടെ! 11

എങ്ങും വിളങ്ങുന്നവനേ, ഇതാ, അങ്ങയ്ക്കായി പിഴിഞ്ഞതു, പരിശുദ്ധമായ നെയ്യുപോലെ ഒഴുകുന്നു. കന്യകമാർ ഞങ്ങളോടു ചേരുമാറാകട്ടെ! 12

സൂക്തം 67.

2. അന്നം—നീരാകുന്ന ഹവിസ്സ്.
4. അന്നത്തെ—തന്റെ നീരിനെ.
5. അന്നാദികൾ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിച്ചാലുമെന്നു ഹൃദയം.
10. ചേരുമാറാകട്ടെ—ഞങ്ങൾക്കു നല്ല കന്യകമാരെയും തരിക എന്നർത്ഥം.
11. കപർദ്ദി—പൂഷാവ്.
12. പൂഷാവിനോട്; പിഴിഞ്ഞതു—സോമരസം.

സോമമേ, കവികൾക്കു വാക്കുളവാക്കുന്ന ഭവാൻ ധാരയായൊഴുകിയാലും: ദേവന്മാർക്കു രത്നം കൊടുക്കുന്നവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്! 13

കലശങ്ങളിലെയ്ക്കു പായുന്നു: പരുന്തുകൂട്ടിൽ കടക്കുന്നു—ഒച്ച മുഴക്കിക്കൊണ്ടു ദ്രോണത്തിൽ പൂകുന്നു! 14

സോമമേ, കലശത്തിൽ പിഴിഞ്ഞ ഭവാന്റെ നീര് പകർന്നു വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; ഇതു പരുന്തുപോലെ പറന്നുചെല്ലട്ടെ! 15

സോമമേ, ഇനിപ്പേറിയ ഭവാൻ ഇന്ദ്രനായി, ഇമ്പപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടൊഴുകിയാലും! 16

അന്നദാനപരം ദേവകൾക്കു കുടിപ്പാൻ, തേർപോലെ അയയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 17

ആ പിഴിയപ്പെട്ടു തിളങ്ങുന്ന അതിമാദകം ഒച്ച പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു! 18

സോമമേ, അമ്മിക്കുഴകൊണ്ടു ചതയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ സ്തുതനായി, സ്തോതാവിന്നു സുവീര്യം നല്കാൻ, അരിപ്പയിലെയ്ക്കു പോകുന്നു. 19

ഇതാ, ചതച്ചു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട രക്ഷോഹന്താവു കമ്പിളിയരിപ്പവിട്ട് ഉൾപ്പുകുന്നു. 20

ഇവിടെ അരികത്തോ, അകലത്തോ യാതൊരു ഭയം എന്നെ ബാധിയ്ക്കുമോ; പവമാനമേ, അതിനെ ഭവാൻ നശിപ്പിയ്ക്കണം! 21

സർവ്വദ്രഷ്ടാവായ നമ്മുടെ പവമാനൻ തേജസ്സുകൊണ്ടു നമ്മെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ വിശുദ്ധിപ്പെടുത്തട്ടെ: പരിശുദ്ധനാണല്ലോ, താൻ! 22

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ യാതൊരു തേജസ്സു ജ്യോതിസ്സുകളുടെ ഇടയിൽ പരന്നിരിയ്ക്കുന്നുവോ; അതുകൊണ്ടു ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ ദേഹം വിശുദ്ധിപ്പെടുത്തിയാലും! 23

---

13. കവികൾ—സ്തോതൃകാരർ. ദേവന്മാർ—കർമ്മികൾ.

14. സോമം കലശങ്ങളിലെയ്ക്കു പായുന്നതു, പരുന്തു കൂട്ടിൽക്കടക്കുന്നതുപോലെയാണെന്നു, ലുപ്തോപമ. ദ്രോണം—മൂന്നു പാത്രങ്ങളിലൊന്ന്.

15. വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—ചമസങ്ങളിൽ. പറന്നുചെല്ലട്ടെ—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ.

17. അന്നദാനപരം—സോമം. അയയ്ക്കപ്പെടുന്നു—ഋത്വിക്കുകളാൽ.

18. അതിമാദകം—സോമം.

20. രക്ഷോഹന്താവ്—സോമം. ഉൾപ്പുകുന്നു—കലശത്തിൽ.

23. 'പവമാനാഗ്നിയോട്':

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ യാതൊരു തേജസ്സു ജ്യോതിസ്സുകളിൽ വ ൎത്തിയ്ക്കുന്നുവോ; അതുകൊണ്ടു ഭവാൻ ഞങ്ങളെ വിശുദ്ധിപ്പെടുത്തിയാലും—സോമാഭിഷവങ്ങൾകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ വിശുദ്ധിപ്പെടുത്തിയാലും! 24

സവിതാവേ, ദേവ, നിന്തിരുവടി തേജസ്സുകൊണ്ടും സവനം കൊണ്ടും—രണ്ടുകൊണ്ടും—എന്നെ എങ്ങും വിശുദ്ധിപ്പെടുത്തിയാലും! 25

ദേവ, സവിതാവേ, സോമമേ, അഗ്നേ, അവിടുന്നു ത്രാണിയുള്ള തടിച്ച, മൂന്നു ശരീരങ്ങൾകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ വിശുദ്ധിപ്പെടുത്തിയാലും! 26

ദേവന്മാർ എന്നെ വിശുദ്ധനാക്കട്ടെ; വസുക്കൾ കൎമ്മത്താൽ വിശുദ്ധനാക്കട്ടെ; വിശേദേവകളേ, നിങ്ങൾ എന്നെ വിശുദ്ധനാക്കുവിൻ; ജാതവേദസ്സേ, ഭവാൻ എന്നെ വിശുദ്ധനാക്കുക! 27

സോമമേ, അവിടുന്നു തുലോം വൎദ്ധിപ്പിച്ചാലും—എല്ലാ ലതകൾകൊണ്ടും ദേവന്മാൎക്കു് ഉത്തമഹവിസ്സു് ഒഴുക്കിയാലും! 28

ഒച്ചമുഴക്കുന്ന, ആഹുതിവൎദ്ധനീയനായ പ്രിയയുവാവിനെ നാം നമസ്സോടേ സമീപിയ്ക്കുക! 29

ദേവ, സോമമേ, എതിരിടുന്നവന്നു് ഒരു കോടാലിയായ ഭവാൻ അവനെത്തന്നെ—ദേവ, സോമമേ, ആ ദ്രോഹിയെത്തന്നെ—നശിപ്പിച്ചാലും; ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളിയാലും! 30

ഋഷിമാർ സംഭരിച്ച സത്തായ പാവമാനസൂക്തം യാവചിലർ ജപിയ്ക്കുമോ, അവൎക്കെല്ലാം വായുവിനാൽ മധുരിതമായ പരിശുദ്ധാന്നം കിട്ടും! 31

ഋഷിമാർ സംഭരിച്ച സത്തായ പാവമാനസൂക്തം ആർ ജപിയ്ക്കുമോ, അവന്നു പാലും നെയ്യും മധുരസവും സരസ്വതി കറന്നുകൊടുക്കും! 32

---

25. സവിതാവേ, ദേവ—സൎവ്വപ്രേരകനായ സോമമേ.

28. വൎദ്ധിപ്പിച്ചാലും—ഞങ്ങളെ ഹവിസ്സു്—നീരു്.

29. പ്രിയയുവാവു്—സോമം.

30. കോടാലിയായ—കോടാലിപോലെ ശത്രുവിനെ വെട്ടിവീഴ്ത്തുന്ന. അവനെത്തന്നെ—അനപരാധരായ ഞങ്ങളെയല്ല.

31. സത്തു്—വേദങ്ങളുടെ സാരം. വായു—അരിപ്പ. മധുരിതം=സ്വാദൂകൃതം.

32. മധുരസം—മദകരമായ സോമനീർ,

സൂക്തം 68.

ഭലന്ദനപുത്രൻ വത്സപ്രി ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകരം; പവമാനസോമം ദേവത.

സോമങ്ങരം ഇന്ദ്രനായി, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന നീർ, കറവപ്പൈക്കരംപോലെ ഒഴുക്കുന്നു; ദർഭയിൽ നില്ക്കുന്ന ഗോക്കരം ഉമ്പയിട്ടുകൊണ്ട്, അകിടുകളിൽ പരിശുദ്ധമായ രസം വഹിയ്ക്കുന്നു. 1

ആ ഒച്ചമുഴക്കുന്ന, പച്ചനിറം പൂണ്ട ദേവൻ മുഖ്യസ്തുതികളെക്കുറിച്ചു ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു; മുളച്ചുപൊന്തിയവയെ വിടത്തിസ്വാദുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നു; അരിപ്പ വിട്ട്, അതിവേഗത്തിൽ ഒഴുകുന്നു; ഹന്തവ്യരെ തട്ടിനീക്കുന്നു; വരം നല്കുന്നു. 2

ഈ സോമം തമ്മിൽച്ചേർന്ന ഇരുവരെ വിനിർമ്മിച്ചു; ഒപ്പം വളൎന്ന അവരെ, ശക്തകളാക്കാൻ പാൽകൊണ്ടു നനച്ചു; അററമില്ലാത്ത വലുപ്പമുള്ള ഈ ദ്യാവാപൃഥിവികളെ വേർതിരിച്ചു, ചുററും നടന്ന്, അക്ഷയമായ ബലം കൈക്കൊണ്ടു! 3

ആ മേധാവിയായ സോമം ഇരുമാതാക്കളിൽ സഞ്ചരിച്ചു, ജലം പൊഴിച്ച്, അന്നത്തോടുകൂടി സ്വസ്ഥാനം തടിപ്പിയ്ക്കുന്നു; നേതാക്കളാൽ എടുത്തു യവത്തോടു ചേൎക്കപ്പെടുന്നു; വിരലുകളോടു ചേരുന്നു; ശിഥിലങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു! 4

വളൎന്ന മനസ്സോടേ പിറന്ന കവി, തണ്ണീരിൻെറ ഗൎഭമായി മുകളിൽ നിയമപൂൎവ്വം നിൎത്തപ്പെട്ടു. യുവാക്കളായ രണ്ടു പേരും മുമ്പു

സൂക്തം 68.

1. കറവപ്പൈക്കരംപോലെ—പൈക്കരം കുട്ടിയ്ക്കു പാൽ ഒഴുക്കുന്നതുപോലെ. രസം—പാലായിത്തീൎന്ന സോമരസം. വഹിയ്ക്കുന്നു—ഇന്ദ്രനായി.

2. ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു—സ്തുതി നന്നായി എന്നു പറകയാണെന്നു തോന്നും. മുളച്ചുപൊന്തിയവയെ—സസ്യങ്ങളെ. ഹന്തവ്യർ—രാക്ഷസർ. വരം—ധനം. നല്കുന്നു—യജമാനന്മാൎക്കു.

3. ഇരുവർ—ദ്യോവാപൃഥിവികരം. വിനിൎമ്മിയ്ക്കുക—വിശേഷേണ നിൎമ്മിയ്ക്കുക. ശക്തകരം=ത്രാണിയുള്ളവർ. പാൽ—സ്വന്തം നീര്.

4. ഇരുമാതാക്കരം—ദ്യാവാപൃഥിവികരം. യവം—യവമലർപ്പൊടി. ശിഥിലങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു—തളൎച്ച പെട്ടവയ്ക്കു സ്വന്തം നീരുകൊണ്ടു വളൎച്ച വരുത്തുന്നു.

തന്നെ അറിയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു: പകുതി ജനനം ഒളിവിലും പകുതി
വെളിയിലുമാകുന്നു. 5

മനീഷികൾക്കറിയാം, മാദകമായ സോമത്തിൻെറ രൂപം:
പരന്ന ദൂരത്തുനിന്നു യാതൊരന്നം കൊണ്ടുവരുന്നുവോ, അതിനെ—വഴി
പോലെ വളൎന്ന, ദേവകാമമായ, ചുററും നടക്കുന്ന, സ്തുത്യമായ സോമ
ത്തെ—തണ്ണീരുകളിൽ കഴുകുന്നു. 6

സോമമേ, ഋഷിമാർ പിഴിഞ്ഞുവെച്ച അങ്ങയെ സ്തുതിയോടും
കൎമ്മത്തോടുംകൂടി പത്തുവിരലുകൾ കമ്പിളിയിൽ അരിയ്ക്കുന്നു; ദേവ
ന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്ന നേതാക്കന്മാരാൽ എടുക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ദാനത്തിന്ന്
അന്നം തുറക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! 7

ചുററും നടക്കുന്ന, കാമ്യമാനമായ, ശോഭനാഗമമായ സോമ
ത്തെ മനീഷികൾ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഈ മധുമാൻ തണ്ണീരലയോടുകൂടി
വാനിൽനിന്നു പൊഴിയുന്നു; സമ്പത്തടക്കുന്ന ഈ അമൎത്ത്യൻ ശബ്ദം
പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു! 8

ഈ സോമം വാനിൽനിന്നു വെള്ളമെല്ലാം ഇങ്ങോട്ടയയ്ക്കുന്നു;
അരിയ്ക്കപ്പെട്ട കലശങ്ങളിൽ കടക്കുന്നു. അമ്മികളിൽ പിഴിഞ്ഞ് അ
രിയ്ക്കപ്പെട്ട ഇന്ദു തണ്ണീരുകൾകൊണ്ടും ഗോരസങ്ങൾകൊണ്ടും ചമയി
യ്ക്കപ്പെടുന്നു; അരിയ ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്നു! 9

സോമമേ, കയ്യിലെടുത്തിട്ടുള്ള ഭവാൻ, സേചിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോൾ
ത്തന്നെ, ഞങ്ങൾക്കു വിചിത്രമായ ധനം ഒഴുക്കിയാലും! ഞങ്ങൾ ദ്വേ
ഷമില്ലാത്ത ദ്യാവാപൃഥിവികളെ വിളിയ്ക്കാം. ദേവന്മാരേ, നിങ്ങളും
ഞങ്ങൾക്കു ധനവും നല്ല വീരരെയും തരുവിൻ! 10

---

5. മുകളിൽ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. നിൎത്തപ്പെട്ടു—ദേവന്മാരാൽ. രണ്ടുപേ രും—സോമസൂൎയ്യന്മാർ. ഒളിവിലും—രാത്രിയിലും. വെളിവിലും—പകലിലും. സോമൻ രാത്രിയിൽ; സൂൎയ്യൻ പകലിൽ.

8. കാമ്യമാനം—ദേവന്മാരാൽ കാംക്ഷിയ്ക്കപ്പെടുന്നത്. പൊഴിയുന്നു—കലശത്തിലെയ്ക്ക്. സമ്പത്ത്—ശത്രുധനം.

10. കയ്യിലെടുത്തിട്ടുള്ള—ധനം.

സൂക്തം 69.

അംഗിരോഗോത്രൻ ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

സ്തുതി, വില്ലിന്മേൽ അമ്പുപോലെ വെയ്ക്കപ്പെടുന്നു; തള്ളയുടെ അകിട്ടിലെയ്ക്കു കന്നൊന്നപോലെ അയയ്ക്കപ്പെടുന്നു. തന്തിരുവടി, ഒരു പയസ്വിനിപോലെ, മുമ്പിൽച്ചെന്നു ചുരത്തും. തനിയ്ക്കുള്ള കർമ്മങ്ങളിലും വേണമല്ലോ, സോമം. 1

സ്തുതി ചേക്കപ്പെടുന്നു; മധു സേചിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന നീര് തിരുവായിൽ വീഴ്ത്തപ്പെടുന്നു. മത്തുണ്ടാക്കുന്ന പവമാനം, യോദ്ധാക്കളുടെ ശരംപോലെ, പാഞ്ഞു കമ്പിളിയിലണയുന്നു. 2

പച്ചനിറം പൂണ്ട യഷ്ടവ്യനായ സോമം വധൂക്കളോടുകൂടി കമ്പിളിയിൽ ചുററി നടക്കുന്നു; പൃഥിവിയിൽ പിറന്ന മക്കളെ യഷ്ടാവിന്നായി വിടത്തുന്നു; എടുക്കപ്പെട്ടു കേറുന്നു; കെല്പു മൂച്ച്പ്പെടുത്തി, ഒരു മഹാൻപോലെ ശോഭിയ്ക്കുന്നു! 3

കൂററൻ മുക്രയിടുന്നു, പൈക്കൾ പിറകേ ചെല്ലുന്നു—അതുപോലെ ദേവിമാർ ദേവനെ സമീപിയ്ക്കുന്നു. ആ സോമം വെള്ളക്കമ്പിളി വിട്ടിറങ്ങി, ഒരു കവചമെന്നപോലെ ക്ഷീരപദാർത്ഥം ധരിയ്ക്കുന്നു! 4

പച്ചവർണ്ണമിയന്ന അമർത്ത്യൻ നീരാടിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട്, അലക്കാഞ്ഞാലും നിറപ്പൊലിമയുള്ള പുടവകൊണ്ടു പുതയ്ക്കുന്നു. പാപങ്ങളെ

സൂക്തം 69.

1. വെയ്ക്കപ്പെടുന്നു—പവമാനരൂപനായ ഇന്ദ്രങ്കൽ. അയയ്ക്കപ്പെടുന്നു—ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്ക്. പയസ്വിനിപോലെ—പാലേറിയ പയ്യ് കുട്ടിയ്ക്കു പാൽ ചുരത്തിക്കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, തന്തിരുവടി (ഇന്ദ്രൻ) സ്തോതാക്കളുടെ മുമ്പിൽ ചെന്ന് അഭീഷ്ടങ്ങൾ നല്കും. തനിയ്ക്ക്—ഇന്ദ്രന്ന്.

2. ചേക്കപ്പെടുന്നു—പവമാനരൂപനായ ഇന്ദ്രങ്കൽ. മധു—മദകരമായ സോമം. തിരുവായിൽ—ഇന്ദ്രന്റെ.

3. വധൂക്കൾ—തണ്ണീരുകൾ. മക്കളെ—ഓഷധികളെ. വിടത്തുന്നു—ഫലവതികളാക്കാൻ തുമ്പത്ത് വിടത്തുന്നു. കേറുന്നു—പാത്രങ്ങളിൽ.

4. ദേവിമാർ—സ്തുതികൾ. ദേവനെ—സോമത്തെ. ക്ഷീരപദാർത്ഥം—ക്ഷീരാദി.

കഴുകാൻ ആദിത്യനെയും, ദ്യാവാപൃഥിവികൾക്കുടുക്കാൻ തത്തേജസ്സി
നെയും താൻ നിർമ്മിച്ചു! 5

സൂര്യരശ്മികൾപോലെ ഒഴുകുന്ന, മത്തുണ്ടാക്കുന്ന, ഉറക്കുന്ന,
വ്യാപിയ്ക്കുന്ന സോമനീരുകൾ വസ്ത്രം ഒപ്പമുടുക്കുന്നു: ഇന്ദ്രനൊഴിച്ചു
മററൊരു ശരീരത്തിലെയ്ക്കും അവ പോകാറില്ല! 6

ഋത്വിക്കുകളാൽ ഒഴുക്കപ്പെട്ട മദകരങ്ങൾ, നദീജലങ്ങൾ നിമ്ന
സ്ഥലത്തെയ്ക്കെന്നപോലെ നടകൊള്ളുന്നു; സോമമേ, അങ്ങ് ഞങ്ങ
ളിൽ എഴുന്നള്ളി, ഇരുകാലികൾക്കും നാല്ക്കാലികൾക്കും സുഖം വരുത്തു
ക; അന്നങ്ങളും ആളുകളും ഞങ്ങളുടെഅടുക്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യട്ടെ! 7

അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു സ്വർണ്ണവും, അശ്വവും, ഗോവും, യവവു
മാകുന്ന സുവീര്യമായ ധനം ഒഴുക്കിയാലും: സോമമേ, സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ
തലകളും കർമ്മൈകതാനരും ഹവിസ്സുണ്ടാക്കുന്നവരുമായ എന്റെ അച്ഛ
ന്മാരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 8

ഈ പവമാനസോമങ്ങൾ ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കു, തേരുകൾ പോരിലെ
യ്ക്കെന്നപോലെ പായുന്നു; പിഴിയപ്പെട്ടു, കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ കേറി
യിറങ്ങുന്നു; ജര വെടിഞ്ഞു, പച്ചക്കുതിരകളായിച്ചമഞ്ഞു മഴയ്ക്കു ചെ
ല്ലുന്നു! 9

ഇന്ദോ, അതീവ സുഖകരനും അനവദ്യനും അരിന്ദമനുമായ
ഭവാൻ പെരിയ ഇന്ദ്രനായി ഒഴുകിയാലും; സ്തോതാവിന്ന് ഇമ്പപ്പെടു
ത്തുന്ന സമ്പത്തു കൊണ്ടുവന്നാലും. ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, നിങ്ങളും ഞ
ങ്ങളെ ധനംകൊണ്ടു കാത്തരുളുവിൻ! 10

---

5. നീരാടിയ്ക്ക—കഴുകുക. പുടവ—പാൽ. താൻ—സോമം.

6. ഉറക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ ദീർഘനിദ്രയിൽ കിടത്തുന്ന, കൊല്ലുന്ന. വസ്ത്രം—അരിപ്പ.

7. ആളുകൾ—പുത്രാദികൾ. സ്ഥിതിചെയ്യട്ടെ—ഉണ്ടായിവരട്ടെ എന്നർത്ഥം.

8. തലകൾ—പ്രധാനഭൂതർ. എന്റെ അച്ഛന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. നിങ്ങൾ—അങ്ങും അങ്ങയുടെ വർഗ്ഗക്കാരും.

9. തേരുകൾ—ഇന്ദ്രന്റെതന്നെ. ജര വെടിഞ്ഞു—യുവാക്കളായി(കരുത്തരായി)ത്തീർന്ന്. മഴയ്ക്കു—മഴപെയ്യിയ്ക്കാൻ. പച്ചക്കുതിരകൾ—നിറംകൊണ്ടും, വേഗംകൊണ്ടും.

സൂക്തം 70.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ രേണു ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പത്തവ.

പുരാതനമായ അന്തരിക്ഷത്തിൽ വൎത്തിയ്ക്കുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്നായി ഇരുപത്തൊന്നു കറവപ്പൈക്കൾ യഥാൎത്ഥമായ കൂട്ടുപദാൎത്ഥം ചുരത്തുന്നു; യജ്ഞത്താൽ വൎദ്ധിയ്ക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹം വേറേ നാലു മനോജ്ഞജലങ്ങളെ ശുദ്ധീകരണത്തിന്നായി നിൎമ്മിയ്ക്കുന്നു. 1

മനോജ്ഞമായ ജലം യാചിയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ ദേവൻ വാന്ഭൂഴികൾ രണ്ടിനെയും മേധാവ്യാപാരംകൊണ്ടു തുറക്കും; തന്റെ ഇരിപ്പിടം അന്നായുക്തന്മാർ കണ്ടെത്തുന്നതോടേ, അവിടുന്നു തിളങ്ങുന്ന തണ്ണീരുകളെ മഹത്ത്വംകൊണ്ടു മൂടും! 2

തന്തിരുവടിയുടെ അനശ്വരങ്ങളും അഹിംസ്യങ്ങളുമായ രശ്മികൾ ഇരുജഗത്തുകളെയും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ: അവകൊണ്ടാണല്ലോ, താൻ ബലങ്ങളെയും ദേവാന്നങ്ങളെയും പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നത്. ഉടൻതന്നെ സ്തുതികൾ ഈ രാജാവിനെ സമീപിയ്ക്കും! 3

നല്ലതു ചെയ്യുന്ന പത്തിനാൽ ശുദ്ധീകരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആ മനുഷ്യദൎശി സഹായഭൂതനായി അളക്കാൻ നടുവിലെ അമ്മമാരിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; മനോജ്ഞമായ ജലത്തിന്നായി കൎമ്മങ്ങളെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ട്, ഇരുപ്രജകളെയും ഭരിച്ചുപോരുന്നു! 4

അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആ വൃഷാവു (ലോകത്തെ) താങ്ങുന്ന ഇന്ദ്രബലത്തിന്നായി വാന്ഭൂഴികളുടെ ഇടയിൽ വൎത്തിച്ച്, എങ്ങും നടക്കുന്നു;

സൂക്തം 70.

1. ഇദ്ദേഹം—പവമാനസോമം. കൂട്ടുപദാൎത്ഥം—പാൽ. നാലു മനോജ്ഞജലങ്ങൾ—മൂന്നു വസതീവരികളും ഒരു ഏകധനയും.

2. ദേവൻ—സോമം. മേധാവ്യാപാരം—ബുദ്ധിയെ വ്യാപരിപ്പിയ്ക്കൽ, വിചിന്തനം. അന്നായുക്തന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ. തുറക്കും—വെള്ളംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുമെന്നൎത്ഥം.

3. ഇരുജഗത്തുകൾ—ചരങ്ങളും അചരങ്ങളും. അവ—രശ്മികൾ. ഉടൻതന്നെ—പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞതോടേ. രാജാവ്—സോമം.

4. പത്തിനാൽ—പത്തുവിരലുകളാൽ. അളക്കാൻ—ലോകങ്ങളെ. നടുവിലെ അമ്മമാർ—തണ്ണീരുകൾ. ഇരുപ്രജകൾ—ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും.

കെല്പിനാൽ ദുഃഖകാരികളായ ദുരാത്മാക്കളെ വിളിച്ചു വിളിച്ച്, ഒരെയ്ത്തുകാരൻപോലെ പീഡിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 5

അവിടുന്ന് ഇരുമാതാക്കളെ നോക്കി നോക്കി, ഒരു കന്നെന്നപോലെ തുലോം ഒച്ചയിടുന്നു—മരുദ്ഗണംപോലെ ഇരമ്പുന്നു. വെള്ളം സർവ്വഹിതവും പ്രധാനവുമാണെന്നറിയുന്ന ആ സുകർമ്മാവ് പ്രശസ്തിയ്ക്കായി ആരിൽ ചെല്ലും? 6

പേടിപ്പെടുത്തുന്ന വൃഷഭം—സുസ്പഷ്ടദർശിയായ സോമം—കെല്പിന്നായി, പച്ചനിറമാർന്ന ഇരുകൊമ്പുകളെ മൂർച്ചകൂട്ടിക്കൊണ്ടു മുക്രയിടും; വഴിപോലെ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട സ്ഥാനത്തു വാണരുളും. തന്തിരുവടിയ്ക്കു കാളത്തോലിലും കമ്പിളിയിലുമത്രേ, ശുചീകരണം. 7

അനഘമായ ദേഹത്തെ ശുചീകരിച്ചു തിളക്കം പൂണ്ട ശ്യാമളവർണ്ണൻ ഉയർന്ന കമ്പിളിയിൽ ഒഴിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. പിന്നീടു, സുകർമ്മാക്കൾ മിത്രവരുണവായുക്കൾക്കു മതിയാവോളം മധു മൂന്നുംകൂട്ടി വെയ്ക്കുന്നു. 8

സോമമേ, വൃഷാവായ ഭവാൻ ദേവകൾക്കു കുടിപ്പാനായി ഒഴുകുക; ഇന്ദ്രന്നു പ്രിയപ്പെട്ട സോമപാത്രം പൂകുക. ഉപദ്രവം വരുന്നതിന്നുമുമ്പു ഞങ്ങളെ അരക്കരുടെ അപ്പുറത്താക്കുക: മാർഗ്ഗജ്ഞൻ ചോദിയ്ക്കുന്നവന്നു വഴികൾ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുമല്ലോ! 9

ഇന്ദോ, തെളിയ്ക്കപ്പെട്ട കുതിരപോലെ ഭവാൻ കലശത്തിലെയ്ക്കു നടക്കുക; ഇന്ദ്രന്റെ വയററിൽ കടക്കുക. അറിവുള്ള ഭവാൻ ഞങ്ങളെ തോണികൊണ്ടു പുഴയെന്നപോലെ കടത്തണം—ഒരു ശൂരനെന്നപോലെ പൊരുതി, ഞങ്ങളെ നിന്ദകർക്കപ്പുറത്താക്കണം! 10

---

5. വൃഷാവ്—സോമം. ഇന്ദ്രബലത്തിന്നായി—ഇന്ദ്രന്നു ബലമുണ്ടാക്കാൻ. ദുരാത്മാക്കൾ—അസുരന്മാർ. വിളിച്ച്—യുദ്ധത്തിന്ന്. എയ്ത്തുകാരൻ—ശരപ്രയോഗകുശലനായ ശൂരൻ.

6. ആ സുകർമ്മാവ്—സോമം. പ്രശസ്തിയ്ക്കായി—സ്തുതി കേൾപ്പാൻ. ആരിൽച്ചെല്ലും?—നമ്മളിലല്ലാതെ അന്യരിൽ പോകില്ല!

7. പേടിപ്പെടുത്തുന്ന—ശത്രുക്കളെ. വൃഷഭം—അഭീഷ്ടവർഷിയായ സോമം; കാളയെന്നും. ഇരുകൊമ്പുകൾ—രണ്ടു നീർധാരകൾ. സ്ഥാനത്തു—കലശത്തിൽ.

8. ഒഴിയ്ക്കപ്പെടുന്നു—ഋത്വിക്കുകൾ പകരുന്നു. സുകർമ്മാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. മധു—മദകരമായ സോമരസം. മൂന്നുംകൂട്ടി—വെള്ളവും തയിരും പാലും ചേർത്ത്.

10. കുതിരപോലെ—അശ്വം യുദ്ധത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെ. കടത്തണം എന്നതിന്റെ വിവരണമാണ്, അനന്തരവാക്യം.

സൂക്തം 71.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ ഋഷഭൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ദക്ഷിണ കൊടുക്കപ്പെടുന്നു: പച്ചനിറമിയന്ന ബലവാൻ കലശം പൂകുന്നു; ദ്രോഹിയായ രക്ഷസ്സിൽനിന്ന് ഉണർവോടേ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു; അന്തരിക്ഷത്തിൽ ജലം നിർത്തുന്നു; വാനൂഴികൾക്ക് ആച്ഛാദനത്തിന്നും, ശുചീകരണത്തിന്നും മേലാളെ വെയ്ക്കുന്നു! 1

ശത്രുകർശനൻ, ഒരു പടയാളിപോലെ അലറിക്കൊണ്ടു പായുന്നു; തന്റെ ആ അസുരപീഡകമായ പച്ചനിറം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു. ജര വെടിയുന്നു: അന്നഭൃതൻ ദ്രോണകലശം പ്രാപിയ്ക്കുന്നു; ദേഹം അരിപ്പയിലണയ്ക്കുന്നു! 2

താൻ അമ്മികൾകൊണ്ടും കൈകൾകൊണ്ടും പിഴിയപ്പെട്ട്, ഒരു കാളപോലെയായിച്ചമയുന്നു; സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട് അന്തരിക്ഷത്തിലൂടേ ലാത്തുന്നു; മോദിയ്ക്കുന്നു; ചേരുന്നു; സ്തോതാവിന്നു കിട്ടിയ്ക്കുന്നു; വെള്ളംകൊണ്ടു ശുദ്ധിപ്പെടുന്നു; യജ്ഞത്തിൽ പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 3

കെല്പുററ മദകരങ്ങൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വാഴുന്ന മേഘവർദ്ധകനായ പുരന്ദരനെ സേവിയ്ക്കുന്നു; ഹവിസ്സു ഭുജിയ്ക്കുന്ന പൈക്കളാൽ മുന്തിയ അകിട്ടിലെ മുഖ്യവസ്തു മഹത്ത്വംമൂലം ഇന്ദ്രങ്കൽ കലർത്തപ്പെടുന്നു! 4

തന്തിരുവടിയെ ഇരുകൈകളിലെ പത്തുസോദരിമാർ പൃഥിവീസമീപത്തെയ്ക്ക് ഒരു തേരിനെയെന്നപോലെ തെളിയ്ക്കുന്നു. ഗാഥാകാരന്മാർ അവിടെയ്ക്ക് ഇരിപ്പിടം നിർമ്മിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, താൻ (പാത്രങ്ങളിൽ) പൂകുന്നു; പയ്യിന്റെ പാലോടും ചേരുന്നു! 5

സൂക്തം 71.

1. ദക്ഷിണ—ഋത്വിക്കുകൾക്കു ഞങ്ങൾ ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നു. ബലവാൻ—സോമം. മേലാളെ—സൂര്യനെ.

2. ശത്രുകർശനൻ, അന്നഭൃതൻ എന്നിവ സോമവിശേഷണങ്ങൾ.

3. ചേരുന്നു—പാത്രങ്ങളോട്. കിട്ടിയ്ക്കുന്നു—ധനാദി.

4. മദകരങ്ങൾ—സോമങ്ങൾ. മുഖ്യവസ്തു—പാൽ. ഇന്ദ്രൻ—പവമാനേന്ദ്രൻ.

5. സോദരിമാർ—വിരലുകൾ. പൃഥിവീസമീപം—യജനസ്ഥലം. ഗാഥാകാരന്മാർ—സ്തോതാക്കൾ.

ദേവൻ സ്വകർമ്മലബ്ധമായ സ്വർണ്ണാസനത്തിലെയ്ക്ക്, ഒരു പരു
ന്തു പാൎക്കുന്ന കൂട്ടിലെയ്ക്കെന്നപോലെ ചെല്ലുന്നു. അപ്പോൾ യജ്ഞത്തിൽ
ഈ അരിയ യഷ്ടവ്യൻ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; ഒരു കുതിരപോലെ, ദേവ
ന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പായുകയുംചെയ്യുന്നു! 6

വെളിപ്പെട്ടു വിളങ്ങിയ കവി അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നിറങ്ങു
ന്നു; മൂന്നു മുതുകുള്ള കാള സ്തുതികൾ കേട്ടു മൂളുന്നു. ഒരായിരം കൊണ്ടു
പോകലുള്ളവൻ ചെന്ന് ഉൾപ്പൂകുന്നു. വളരെ ഉഷസ്സുകളിൽ ഒരു
സ്തോതാവുപോലെ വിളങ്ങുന്നു! 7

തന്തിരുവടിയുടെ വൎണ്ണം തിരുമെയ്യിനെ തിളങ്ങിയ്ക്കുന്നു! അതു,
ചെന്ന യുദ്ധത്തിൽ പാററലരെ തട്ടിനീക്കും. ആ ജലപ്രദൻ ഹവിസ്സു
മായി ദേവന്മാരുടെഇടയിലെയ്ക്കു പോകുന്നു; നല്ല സ്തുതിയോടും ഗോ
പ്രാൎത്ഥനയോടും ചേരുന്നു! 8

സോമം, ഒരു കാള പൈക്കൂട്ടത്തിലെന്നപോലെ ചുററിനടന്ന്
ഒച്ചയിടുന്നു; സൂൎയ്യന്റെ തേജസ്സിനെ വഹിയ്ക്കുന്നു. ഈ ദിവ്യനായ
സുപൎണ്ണൻ ഭൂമിയെ തൃക്കൺപാൎക്കുന്നു; പ്രജകളെ അറിഞ്ഞുനോക്കുന്നു! 9

സൂക്തം 72.

അംഗിരോഗോത്രൻ ഹരിമന്തൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന പച്ചസ്സോമം, ഒരശ്വംപോലെ ചെന്നുചേ
രുന്നു; കലശത്തിൽ ഗോരസങ്ങൾ തേപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. അവിടുന്ന്

---

6. ദേവൻ—സോമം.

7. കവി—ദസാമം: അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നിറങ്ങുന്നു—അരിപ്പയിൽനി
ന്നു കലശത്തിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു. മൂന്നു മുതുക്—സവനത്രയം. കാള—സോമം.
മൂളുന്നു—ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു. ഒരായിരം—വളരെ ചമസങ്ങളിലെയ്ക്കും
മററും. ഉൾപ്പൂകുന്നു—പാത്രങ്ങളിൽ. സ്തോതാവുപോലെ—സശബ്ദനായി.

8. ഗോപ്രാൎത്ഥന—'ഞങ്ങൾക്കു ഗോക്കളെയും മററും തരേണമേ' എന്ന
സ്തോത്രയാചനം.

9. ചുററിനടന്ന്—സ്തുതികളിൽ. വഹിയ്ക്കുന്നു—ആകാശത്തു സൂൎയ്യാത്മ
നാ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. സുപൎണ്ണൻ—ശോഭനഗമനനായ സോമം.

ഒലിയുതിക്കുമ്പോൾ, സ്തോത്രങ്ങളും മുഴങ്ങുന്നു; വളരെ സ്തോത്രം ചൊ
ല്ലുന്നവന്നവന്ന് അദ്ദേഹം അരിമപ്പെട്ട ചിലതു കൊടുക്കും! 1
സോമത്തെ ഇന്ദ്രന്റെ വയററിൽ പകരുമ്പോഴും, ശോഭനഭുജ
രായ നേതാക്കൾ ആ സ്പൃഹണീയമായ മാദകത്തെ ഒരിടത്തിലെപ്പത്തു
കൊണ്ട് അരിയ്ക്കുമ്പോഴും, പ്രാജ്ഞരായ വളരെപ്പേർ ഒപ്പം ഉരുവിടും! 2
അവിടുന്ന് ഇളവില്ലാതെ ഗവ്യങ്ങളിലെയ്ക്കു കേറും. സൂൎയ്യപുത്രി
യുടെ ഓമനസ്ഥാനം മറയ്ക്കും: പുണ്യവചനനാൽ പുകഴ്ത്തപ്പെടും; രണ്ടിട
ത്തിലെ ചാൎച്ചക്കാരായ സോദരിമാരോടിടചേരും! 3
ഋതുവിൽ ജനിച്ചു, നേതാക്കളാൽ അമ്മിമേൽ പിഴിഞ്ഞരി
യ്ക്കപ്പെട്ട വിശുദ്ധമായ, ഗോപതിയായ, പുരാതനമായ ഇന്ദു—മനുഷ്യ
ന്നു യജ്ഞസാധനവും ബഹുകൎമ്മയുക്തവുമായ അരുമസ്സോമം—ഇന്ദ്ര,
യജ്ഞത്തിൽ അങ്ങയ്ക്കായി മുറിയാതെ ഒഴുകുന്നു! 4
ഇന്ദ്ര, നേതാക്കളാൽ കൈകൊണ്ടു പിഴിയപ്പെട്ട സോമം അ
ങ്ങയ്ക്കു നുകരാനായി ഒഴുകുന്നു: അങ്ങ് യാഗം മുഴുമിപ്പിയ്ക്കുന്നതും, യജ്ഞ
ത്തിൽ ഊററക്കാരെ തോല്പിയ്ക്കുന്നതും ആരെക്കൊണ്ടോ, ആ ശ്യാമള
വൎണ്ണൻ, ഒരു പക്ഷി മരത്തിന്മേലെന്നപോലെ ഇരുപലകകളിൽ ഇരി
യ്ക്കുന്നു! 5
ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന, വാട്ടമില്ലാത്ത, കവിയായ സോമത്തെ കവികളും
ബുദ്ധിമാന്മാരുമായ കൎമ്മികൾ കറക്കുന്നു: പുനൎഭൂക്കളായ പശുക്കളും
സ്തുതികളും ഒത്തൊരുമിച്ചു, യജ്ഞത്തിന്റെ ഉൽപത്തിസ്ഥാനത്ത്
ഇതിനോടു ചേരുന്നു. 6

സൂക്തം 72.

1. ചെന്നുചേരുന്നു—ഇന്ദ്രാദികളോട്. കലശത്തിൽ—കലശമുൾപ്പൂക്കാൽ. ചിലതു—ധനങ്ങൾ.

2. ഇന്ദ്രന്റെ വയർ—ദ്രോണകലശം. മാദകം—സോമം. ഒരിടത്തിലെപ്പത്തുകൊണ്ട്—ഒരേകുലത്തിൽ (കൈകളിൽ) പിറന്ന പത്തു വിരലുകൾ. ഉരുവിടും—മന്ത്രങ്ങൾ ജപിയ്ക്കും.

3. സൂൎയ്യപുത്രി—ഉഷസ്സ്. മറയ്ക്കും—പിഴിയുമ്പോഴത്തെ ശബ്ദാധികൃം കൊണ്ട്. പുണ്യവചനനാൽ—സ്തോതാവിനാൽ. രണ്ടിടത്തിലെ (ഇരുകൈകളിലെ) സോദരിമാർ—വിരലുകൾ.

5. ഊററക്കാർ—ഗൎവ്വിഷ്ഠരായ ശത്രുക്കൾ.

6. പുനൎഭൂക്കൾ—വീണ്ടും ജനിച്ചവപോലെ ചൈതന്യം പൂണ്ടവ. യജ്ഞത്തിന്റെ ഉൽപത്തിസ്ഥാനം ഉത്തരവേദി.

വലിയ വിണ്ണിന്നു താങ്ങായ യാതൊന്നു ഭൂമിയുടെ നാഭിയിൽ, നദീജലൌഘത്തിൽ നനയ്ക്കപ്പെട്ടുവോ; ഇന്ദ്രന്നു വജ്രവും, വൃഷാവും, സമ്പത്തേറിയതുമായ ആ സോമം തിരുവുള്ളത്തിൽ മത്തുണ്ടാക്കാൻ അഴകിൽ ഒഴുകുന്നു! 7

സുകൎമ്മാവേ, ആ ഭവാൻ സ്തോതാവിന്നും പകരുന്നവന്നും (ധനം) നല്കുന്നായി, ഭൂമിയിലെയ്ക്കൊമ്പാടും ചിക്കെന്നൊഴുകുക; അങ്ങ് ഞങ്ങളെ തറവാട്ടു പുലർത്തുന്ന ധനത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്തരുത്; മഞ്ഞച്ച വളരെ ദ്രവ്യം ഞങ്ങൾ ഉടക്കമാറാകണം! 8

ഇന്ദുവേ, അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു ഒരുനൂറശ്വങ്ങളെയും ഒരായിരം പശുക്കളെയും പൊന്നും ക്ഷിപ്രം തന്നരുളുക; വളരെ അന്നവും സ്വത്തും ഉളവാക്കുക. പവമാനമേ, ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രത്തിന്നു വന്നാലും! 9

സൂക്തം 73.

അംഗിരോഗോത്രൻ പവിത്രൻ ഋഷി. ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

കിറിയിൽ പിഴിയുന്ന സോമലതകൾ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു; നീരുകൾ യജ്ഞത്തിന്റെ ഉൽപത്തിസ്ഥാനത്ത് ഒത്തുചേൎന്നു! പ്രാണദാതാവായ അവിടുന്നു മൂന്നുതലകളെ സഞ്ചാരത്തിന്നുണ്ടാക്കി. സത്യഭൃതന്റെ തോണികൾ സുകൎമ്മാവിനെ പൂരിപ്പിച്ചു! 1

---

7. ഭൂമിയുടെ നാഭി—ഉത്തരവേദി. വജ്രം—വജ്രംപോലെ വിജയസാധനം. തിരുവുള്ളത്തിൽ—ഇന്ദ്രന്റെ മനസ്സിൽ.

8. സോമത്തോട്: പകരുക—നീർ പാത്രത്തിലെയ്ക്കൊഴിയ്ക്കുക. മഞ്ഞച്ച—സ്വൎണ്ണമയമായ. ഉടക്കമാറാകണം—ലഭിയ്ക്കണമെന്നു സാരം.

സൂക്തം 73.

1. കിറി—യജ്ഞത്തിന്റെ കാഷ്ഠപ്രാന്തം, പലക. അവിടുന്നു—സോമം. മൂന്നുതലകൾ—മൂവുലകങ്ങൾ. സഞ്ചാരത്തിന്ന്—മനുഷ്യദേവാദികൾക്കു സഞ്ചരിപ്പാൻ. സത്യഭൃതന്റെ തോണികൾ—നാലു തളികകൾ. സുകൎമ്മാവിനെ പൂരിപ്പിച്ചു—യജമാനന്നു സൎവാഭീഷ്ടങ്ങളും നല്കി.

കാമയമാനന്മാരായ മഹാന്മാർ ഒത്തൊരുമിച്ചു വഴിപോലെ പിഴിഞ്ഞു; തണ്ണീരുകളിൽ പകന്നിളക്കി. ആ മധുധാരകളാൽ, സ്തോത്രം ചൊല്ലിക്കൊണ്ട് ഇന്ദ്രന്റെ അരുമത്തിരുവുടൽ തടിപ്പിച്ചു! 2

വാക്കിങ്കൽ വർത്തിയ്ക്കുന്ന പാവനരശ്മികളുടെ നാഥനായ പുരാതനൻ കർമ്മത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു: മഹത്തായ അന്തരിക്ഷത്തെ മറച്ച ആ വരുണനെ നിഷ്പ്രയാസം വെള്ളത്തിൽ പകരുവാൻ പ്രാജ്ഞന്മാർ ശക്തരായിത്തീരുന്നു! 3

തന്തിരുവടിയുടെ ആ കാതൽക്കതിരുകൾ വൃഷ്ടിപദത്തിൽ കുനിഞ്ഞുനിന്ന് ഒച്ച മുഴക്കുന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ മുകളിൽ, തുമ്പത്തു മധുവുമായി വെവ്വേറെ പാഞ്ഞുനടക്കുന്ന അവ ഇമവെട്ടാറില്ല: ഓരോ സ്ഥലത്തും ചെന്നെത്തി, വലയെറിയും! 4

അച്ഛനമ്മമാരിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ആ രശ്മികൾ ഋക്കുകളാൽ തിളങ്ങി, കർമ്മഹീനരെ ചുട്ടെരിയ്ക്കും; ഇന്ദ്രനെ ദ്വേഷിച്ച രാത്തൊലിയെ ബുദ്ധികൌശലംകൊണ്ടു മന്നിൽനിന്നും വിണ്ണിൽനിന്നും ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കും! 5

സ്തുതിയ്ക്കു വഴങ്ങുന്നവയും, വേഗമേറിയവയുമായി അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്ന് ഒപ്പം പുറപ്പെട്ട ഇവയെ കുരുടരും ചെകിടരുമേ കൈവെടിയൂ: സത്യമാർഗ്ഗത്തിൽ കേറില്ലല്ലോ, പാപികൾ! 6

---

2. കാമയമാനന്മാർ—സ്വർഗ്ഗാദിഫലകാംക്ഷികൾ. മഹാന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

3. വാക്ക്—അന്തരിക്ഷശബ്ദം. പുരാതനൻ—സോമം. കർമ്മം—വെളിച്ചം പരത്തുകയാകുന്ന കർമ്മം. രക്ഷിയ്ക്കുന്നു—അനുഷ്ഠിച്ചുപോരുന്നു. മറച്ച—രശ്മികൾകൊണ്ടു മൂടിയ. വരുണൻ—മറയ്ക്കുന്ന സോമം.

4. കാതൽക്കതിരുകൾ—സാരഭൂതങ്ങളായ രശ്മികൾ. വൃഷ്ടിപദം—അന്തരിക്ഷം. ഒച്ച മുഴക്കുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു എന്നു സാരം. തുമ്പത്തു മധുവുമായി—സോമരശ്മികളുടെ അഗ്രഭാഗത്തുനിന്നാണല്ലോ, മധുവുണ്ടാകുന്നത്. ഇമവെട്ടാറില്ല—സദാ പാപികളെയും സുകൃതികളെയും ഉററുനോക്കും. വലയെറിയും—പാപികളെ കുടുക്കാൻ.

5. അച്ഛനമ്മമാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ഋക്കുകൾ—ഋത്വിക്കുകളുടെ സ്തുതികൾ. രാത്തൊലിയെ—കറുത്ത രക്ഷസ്സിനെ, രാക്ഷസരെ.

6. ഇവയെ—സോമരശ്മികളെ കണ്ണും ചെവിയുമുള്ളവർ കൈവെടിയില്ല, സ്തുതിയ്ക്കുയേ ചെയ്യൂ.

ആയിരം ജലധാരകളുള്ള പരന്ന പരിപാവനത്തിന്റെ വാക്കിനെ മനീഷികളായ കവികൾ പുകഴ്ത്തിപ്പോരുന്നു; അവർക്കു വശരായിത്തീരുന്നു, ശോഭനമാംവണ്ണം സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന ഗമനശീലരും, അഹിംസ്യരും, നല്ല കാഴ്ചയുള്ളവരും, നേതാക്കളെ നോക്കുന്നവരുമായ രുദ്രപുത്രന്മാർ. 7

അടക്കിനിർത്താവുന്നവനല്ല, യാഗത്തിന്റെ കാവല്ക്കാരനായ സുകർമ്മാവ്: താൻ മൂന്നു പരിശുദ്ധരെ നെഞ്ചിൽ ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ലോകത്തെയെല്ലാം അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു നോക്കുന്നു; കർമ്മിയ്ക്കു വേണ്ടി, അപ്രിയരായ കർമ്മരഹിതരെ മണ്ണുകപ്പിയ്ക്കുന്നു! 8

അരിപ്പയിൽ പരത്തപ്പെട്ട യജ്ഞനൂലു നീണ്ടു വരുണന്റെ നാവിൻതുമ്പത്തെത്തി. ധീമാന്മാർമാത്രം അതിനെ ചെന്നു ചുഴന്നു. കർമ്മത്തിന്നാളല്ലാത്തവൻ ഇവിടെത്തന്നെ വീണടിയും! 9

സൂക്തം 74.

ദീർഘതമഃപുത്രൻ കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമം ദേവത.

ഒരു പെററുവീണ പൈതൽപോലെ, ആർ ജലത്തിൽ ഒലിയിടുമോ; ഒരു കുതിരപോലെ പായുന്ന ആർ സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു നടകൊള്ളുമോ; ആർ പാൽ വളർത്തുന്ന വെള്ളവുമായി വാനിൽനിന്നു വന്നെത്തുമോ; അവനോടു ഞങ്ങൾ നല്ല സ്തുതിയാൽ വമ്പിച്ച ഗൃഹം യാചിയ്ക്കുന്നു. 1

---

7. പരിപാവനത്തിന്റെ—ശുദ്ധീകരമായ സോമത്തിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്ന.

8. സുകർമ്മാവ്—സോമം. മൂന്നു പരിശുദ്ധർ—അഗ്നിവായുസൂര്യന്മാർ.

9. യജ്ഞനൂല്—യാഗവസ്ത്രം നെയ്യാനുള്ള നൂലായ സോമം. വരുണന്റെ നാവിൻതുമ്പത്തു—വെള്ളത്തിൽ. അതിനെ—വെള്ളത്തെ. വീണടിയും—ഉദ്ഗതി നേടില്ല.

സൂക്തം 74.

1. പൈതൽപോലെ—കുട്ടി കരയുന്നതുപോലെ. ജലത്തിൽ—വെള്ളത്തിൽ പതിയ്ക്കുമ്പോൾ.

വിണ്ണിന്നും (മന്നിന്നു) താങ്ങുമായി, പാരം പരന്നു നിറഞ്ഞ ആർ സപ്ത്ര ചുററിനടക്കുന്നുവോ; ആർ ഈ വലിയ വാന്വഴികളെ വഴിപോലെ യജിച്ചു, കൂട്ടിയിണക്കിനിത്തിയോ; ആ കവി അന്നങ്ങൾ കല്പിച്ചുനല്കട്ടെ! 2

വെട്ടപ്പുവരുത്തപ്പെട്ട വളരെസ്സോമമദ്ധു, ഭൂമിയുടെ വിശാലമാർഗ്ഗത്തിലൂടേ യജ്ഞത്തിലെഴുന്നള്ളുന്ന നേതാവിന്നു കുടിപ്പാനുള്ളതാണ്: ഈ മഴയുടെ ഉടയോനും, ജലവർഷിയും, ഗോഹിതനുമാണല്ലോ, അവിടുന്ന്; ഇങ്ങാഗമിയ്ക്കുന്ന സ്തുത്യനുമാണല്ലോ, അവിടുന്ന്! 3

സാരവത്തായ പാലും നെയ്യും വാനിങ്കൽനിന്നു കറന്നെടുക്കുന്നു. യജ്ഞത്തിന്റെ നാഭിയായ ജലവും ഉണ്ടാകുന്നു. ആ (സോമത്തെ) ശോഭനദാനന്മാർ ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു. നേതാക്കളായ, രക്ഷിതാക്കളായ അതിന്റെ രശ്മികൾ സംഭൃതമായ ജലം കീഴ്പ്പോട്ടു പൊഴിയ്ക്കുന്നു! 4

സോമം ജലത്തോടു ചേരുമ്പോൾ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; ദേവരക്ഷകമായ ദേഹത്തെ മനുഷ്യന്നുവേണ്ടി ഒഴുക്കുന്നു. ഭൂമിയുടെ സമീപത്തു ഗർഭം ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നു: ഇതിൽനിന്നാണല്ലോ, നമുക്കു പുത്രപൌത്രന്മാരെ കിട്ടുന്നത്! 5

ആയിരം ജലധാരകളുള്ള മൂന്നാംലോകത്തിൽ വെവ്വേറെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പ്രജാവതികളായ നാലു കലകൾ താഴത്തെയ്ക്കു വരട്ടെ: ഇവയാണല്ലോ, ദ്യോവിന്നു താഴേ നിർത്തപ്പെട്ടു വെള്ളം പൊഴിച്ചു, ഹവിസ്സും പയസ്സും ഉളവാക്കുന്നത്! 6

സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു പോകുമ്പോൾ ധവളരൂപം ധരിയ്ക്കുന്നവനും, (അഭീഷ്ട)വർഷിയും ബലവാനുമായ സോമത്തിന്നറിയാം, വളരെധനം

---

2. ആ കവി—സോമരസം. നല്കട്ടെ—സ്തോതാക്കൾക്ക്.

3. വിശാലമാർഗ്ഗം—നൂറും ആയിരവും അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയ ഇന്ദ്രന്നെഴുന്നള്ളാൻ വഴി വിസ്തീർണ്ണമായിത്തീരുന്നു എന്നർത്ഥം. നേതാവ്—ഇന്ദ്രൻ. ഇങ്ങാഗമിയ്ക്കുന്ന—നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിൽ വരുന്ന.

4. നാഭി—പ്രധാനാംഗം. ശോഭനദാനന്മാർ—ഹവിസ്സു നല്കുന്ന യജമാനന്മാർ. കീഴ്പ്പോട്ടു—ഭൂമിയിലെയ്ക്ക്.

5. ഒഴുക്കുന്നു—പാത്രങ്ങളിലെയ്ക്ക്. ഗർഭം ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നു—ഓഷധികളെ.

6. മൂന്നാംലോകം—സ്വർഗ്ഗം. പ്രജാവതികൾ—സന്താനദായിനികൾ എന്നർത്ഥം. കലകൾ—തേജോംശങ്ങൾ. പയസ്സും—പാലും.

കൊടുപ്പാൻ. തന്തിരുവടി പ്രജ്ഞാനത്താൽ, മികച്ച കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു;
വാനിൽനിന്നു നീർമുകിലിനെ തുറക്കുന്നു! 7

പില്പാട്, ആ വാജി വെളുത്ത ജലകലശം പൂകാൻ താവ
ളത്തിൽ കേറുന്നു; ദേവകാമന്മാർ മനംകൊണ്ടു സ്തുതികൾ അയയ്ക്കുന്നു;
താൻ നൂറുഹേമന്തം കണ്ട കക്ഷീവാന്നു ഗോക്കളെയും! 8

പവമാനസോമമേ, വെള്ളത്തോടു ചേൎന്ന ഭവാന്റെ നീര്
കമ്പിളിയരിപ്പയിലെയ്ക്കോടുന്നു: ഏററവും മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന പവ
മാനമേ, അങ്ങനെ കവികളാൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ ഇന്ദ്രന്നു കുടി
പ്പാൻ രുചികരമായിത്തീൎന്നാലും! 9

സൂക്തം 75.

ഭൃഗുപുത്രൻ കവി ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

അന്നഹിതനായ മഹാൻ, തന്നെ വളൎത്തിയ അരുമത്തണ്ണീ
രിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു; ശരിയ്ക്കു നോക്കിക്കാണാനായി, പെരിയ പകലോ
ന്റെ ചുററിനടക്കുന്ന പെരുംതേരിൽ കേറുന്നു! 1

യാഗത്തിന്റെ നാവും ഈ കർമ്മത്തിന്റെ പാലകനുമായ അ
ഹിംസ്യൻ മൂളിക്കൊണ്ട് അരുമമധു ഒഴുക്കുന്നു: സ്വൎഗ്ഗത്തിന്റെ തിള
ക്കത്തിലത്രേ, അച്ഛനമ്മമാർ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത മൂന്നാംപേര് മക
ന്നുണ്ടാകുന്നത്! 2

---

8. ആ വാജി—ദസോമമാകുന്ന അശ്വം. ദേവകാമന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ താൻ—സോമം. നൂറുഹേമന്തം കണ്ട—ശതവയസ്കനായ. കക്ഷീവാൻ—ഞാൻ.

സൂക്തം 75.

1. അന്നഹിതൻ—അന്നവർദ്ധകൻ. മഹാൻ—സോമം. നോക്കിക്കാണാൻ—ലോകത്തെ.

2. നാവ്—പ്രധാനാംഗം. അഹിംസ്യൻ—സോമം. മൂളിക്കൊണ്ട്—സ്തോതാക്കളുടെ സ്തുതികളെ അഭിനന്ദിയ്ക്കയാണെന്നു തോന്നുമാറു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട്. മധു—മത്തുണ്ടാക്കുന്ന നീർ. സ്വൎഗ്ഗത്തിന്റെ തിളക്കത്തിൽ—സോമം പിഴിയുമ്പോൾ. മൂന്നാംപേർ—ഇട്ട പേരിനും വിളിയ്ക്കുന്ന പേരിനും പുറമേ, സോമയാജി എന്ന പേർ. മകന്ന്—യജമാനന്ന്. മകൻ സോമയാജിയാകുമെന്ന് അച്ഛനമ്മമാർ നാമകരണാവസരത്തിൽ അറിയില്ലല്ലോ.

നേതാക്കളാൽ പൊന്നാണിത്തോലിലാക്കപ്പെട്ട ദീപ്തിമാൻ കലശത്തെക്കുറിച്ച് ഒലികൊള്ളുന്നു: തന്തിരുവടിയെ യജ്ഞക്കാറവുകാർ പുകഴ്ത്തുന്നു. മൂന്നു മുതുകുകളുള്ള അവിടുന്ന് ഉഷസ്സുകളിൽ വിശേഷേണ വിളങ്ങുന്നു! 3

സ്തുതിപൂർവം അമ്മിയിൽ പിഴിയപ്പെട്ട വിശുദ്ധനായ അന്നഹിതൻ ഇരുതായമാരായ വാന്നൂഴികളെ പ്രശോഭിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, കമ്പിളിയിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു: തഴച്ച മധുധാരകൾ നാളിൽ നാളിൽ ഒഴുകുന്നു. 4

സോമമേ, അവിടുന്നു സ്വസ്തിയ്ക്കായി ചുററും നടന്നാലും: നേതാക്കളാൽ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു, കൂട്ടദ്രവ്യം ഉടുത്താലും. കേറിത്തല്ലുന്ന പെരിയ മധുക്കളുണ്ടല്ലോ, അങ്ങയ്ക്ക്; അവകൊണ്ട് ഇന്ദ്രനെ ധനം തരാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചാലും! 5

രണ്ടാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

മൂന്നാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 76.

ഭൃഗുപുത്രൻ കവി ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

താങ്ങായ, ദേവകൾക്കു ബലകരനായ, നേതാക്കളാൽ അഭിനന്ദ്യനായ ഹരിദ്വർണ്ണൻ വാനിൽനിന്ന്, അരിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന നീരൊ

---

3. പൊന്നാണിത്തോൽ—പൊന്മോതിരമിട്ട കയ്യിലെടുത്ത കാളത്തോൽ. ദീപ്തിമാൻ—തിളങ്ങുന്ന സോമം. കലശത്തെക്കുറിച്ച്—കലശത്തിലെയ്ക്കിറങ്ങുമ്പോൾ. യജ്ഞക്കാറവുകാർ—യജ്ഞം കറന്നെടുക്കുന്നവർ, ഋത്വിക്കുകൾ. ഉഷസ്സുകൾ—യാഗദിവസങ്ങൾ.

4. അന്നഹിതൻ—സോമം. തഴച്ച—വെള്ളം കൂട്ടിയതിനാൽ. നാളിൽ നാളിൽ—ദീർഘസത്രങ്ങളിൽ.

5. നടന്നാലും—പാത്രങ്ങളിലെയ്ക്ക്. കൂട്ടദ്രവ്യം—ക്ഷീരാദി. കേറിത്തല്ലുന്ന—ശത്രുക്കളെ ചെറുത്തു ഹനിയ്ക്കുന്ന. മധുക്കൾ—മദകരനീരുകൾ. തരാൻ—ഞങ്ങൾക്ക്.

ഴുക്കുന്നു; സലിലസിക്തനായിട്ട്, ആളുകളാൽ
കുതിരപോലെ നിഷ്പ്രയാസം കെല്പെടുക്കുന്നു!

ഇന്ദു, ഒരു ശൂരൻപോലെ ഇരുകൈകളിലും
ഗോക്കളെത്തിരയുമ്പോൾ, സ്വൎഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു പോകാൻ
നു; ഇന്ദ്രനു ബലം കൂട്ടുന്നു. കൎമ്മകാംക്ഷികളായ മനീഷികളാൽ പി
ഴിയപ്പെടുന്നു, തേപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 2

പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് ഇന്ദ്രന്റെ വയററിലെയ്ക്കു, തടിപ്പി
യ്ക്കാൻ ഓളംവെട്ടി കടന്നാലും! ഞങ്ങൾക്കായി, മിന്നൽമേഘങ്ങളെ
യെന്നപോലെ വാനൃഴികളെ കറന്നാലും: ഇപ്പോൾ വളരെയന്നം
അവിടുന്നു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കാറുണ്ട്! 3

അതുല്യകൎമ്മാവായ യാതൊരു സ്തുതിപാലകൻ സൂൎയ്യരശ്മിയാൽ
തുടയ്ക്കപ്പെടുന്നുവോ, ആ ഋഷിശ്രേഷ്ഠനായ വിശപ്പെരുമാൾ വിണ്ണു
തുകണ്ടൻപാൎക്കുന്ന സത്യരൂപനെ ആരാധിപ്പാനായി നീരൊഴുക്കുന്നു! 4

അന്തരിക്ഷത്തിൽ ഒച്ചയിടുന്ന വൃഷഭനായ ഭവാൻ, ഒരു വൃഷ
ഭം കൂട്ടത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെ, കലശത്തിലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു: ഏററവും
മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന ആ ഭവാൻ ഇന്ദ്രനായിട്ടാണല്ലോ, നീരൊഴുക്കുന്ന
ത്; അങ്ങയുടെ രക്ഷയാൽ ഞങ്ങൾ യുദ്ധത്തിൽ ജയിയ്ക്കുമാറാകണം! 5

സൂക്തം 77.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇതാ, ഇന്ദ്രന്ന് ഒരു വജ്രവും, വപ്പാവെക്കാൾ മുന്തിയ വപ്പാ
വുമായ മധുമാൻ കലശത്തിൽ ഒലിമുഴക്കുന്നു: ഈ സത്യരൂപന്റെ

സൂക്തം 76.

1. താങ്ങ്—എല്ലാററിന്നും. ഹരിദ്വൎണ്ണൻ—സോമം. വാന്—അരിപ്പ.
ആളുകൾ—സാദികൾ.

2. ഗോക്കളെ—യജമാനന്നു കൊടുക്കാൻ. തേപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു—ഗോരസ
ങ്ങൾകൊണ്ട്.

3. വാനൃഴികളെ കറന്നാലും—വേണ്ടതൊക്കെ കറന്നുതന്നാലും.

4. വിശപ്പെരുമാൾ—സോമം. സത്യരൂപൻ—ഇന്ദ്രൻ.

5. കൂട്ടം—പൈക്കൂട്ടം.

നന്നായി ചുരത്തുന്ന, തണ്ണീരുതിക്കുന്ന (ധാരകൾ), ഉമ്പയിടുന്ന കറ
വപ്പൈക്കൾപോലേ നേരിട്ടുചെല്ലുന്നു. 1
അയയ്ക്കപ്പെട്ട പരുന്തു (മൂന്നാം)ലോകത്തെ വകവെയ്ക്കാതെ യാ
തൊരുവനെ കവൎന്നുവോ, ആ പുരാതനൻ വാനിൽനിന്നൊഴുകുന്നു:
കീഴ്പോട്ടിറങ്ങിയ അവിടുന്നുതന്നെയാണ്, കൃശാനുവിൻെറ എയ്ത്തു
പേടിച്ചു മധുരനീർ വേർപെടുത്തിയത്! 2
മന്ത്രത്തെ മന്ത്രത്തെ, ഹവിസ്സിനെ ഹവിസ്സിനെ ആർ കൈ
ക്കൊള്ളുന്നുവോ, പണ്ടും ഇന്നുമുള്ള ആ ദൎശനീയൻ—ഒരു സ്ത്രീപോലെ
അഴകുററ ഇന്ദ്രൻ—നമുക്കു വളരെ അന്നത്തിന്നും ഗോക്കൾക്കുമായി വ
ന്നെത്തട്ടെ! 3
ഈ പുരുസ്തുതനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ ദ്രോഹിയ്ക്കാൻ നോക്കുന്നവരെ,
കൂടെ നടക്കുന്ന മനസ്സുകൊണ്ടറിഞ്ഞു നിഹനിയ്ക്കട്ടെ: അവിടുന്നാണ
ല്ലോ, അഗ്നിസദനത്തിൽ വൎത്തിച്ചു ഗൎഭം ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നതും, വളരെ
പ്പാലുള്ള പൈക്കൂട്ടത്തിൽ ചെല്ലുന്നതും! 4
കൎത്താവും, കൎമ്മപടുവും, മഹാനും, അഹിംസ്യനുമായ വരു
ണൻ പരിചാരകനായി നീർ വാനിൽനിന്നൊഴുക്കുന്നു: ഒരശ്വം കാമ
ത്താൽ കൂട്ടത്തിലെന്നപോലെ ഒച്ചയിടുന്ന ഈ സുഹൃത്തായ യജ്ഞാൎഹ
നെ പിഴിഞ്ഞതു്, അരിഷ്ടശാന്തിയ്ക്കാണല്ലോ! 5

സൂക്തം 78.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അരചൻ അരുളപ്പാടോടേ ഒഴുകുന്നു; തണ്ണീരുടുത്തു സ്തുതികളി
ലെയ്യെഴുന്നള്ളുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ കരടുകളെ കമ്പിളിത്തുണിയിലെട

സൂക്തം 77.

1. വപ്താവ്—ബീജാവാപംചെയ്യുന്നവൻ. മധുമാൻ—സോമം. ഈ സ
ത്യുഗ്രപൻ—സോമം.

2. അയയ്ക്കപ്പെട്ട—തൻെറ അമ്മയാൽ. മൂന്നാംലോകം—സ്വൎഗ്ഗം. ആ
പുരാതനൻ—സോമം. കൃശാനു—സോമക്കാവല്ക്കാരനായ വില്ലാളി. വേർപെട
ത്തിയതു്—സ്വൎഗ്ഗത്തോടു്; സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുപോന്നതു്.

4. അഗ്നിസദനം—വേദി. ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നതും—ഓഷധികളെ. പൈക്കൂ
ട്ടത്തിൽ—ശത്രുക്കളാൽ അപഹൃതമായ നമ്മുടെ ഗോവൃന്ദത്തെ വീണ്ടെടുക്കാൻ.

5. വരുണൻ—ശത്രുനിവാരകനായ സോമം. വാനു്—അരിപ്പ. കൂട്ട
ത്തിൽ—പെൺകുതിരകളുടെഇടയിൽ. സുഹൃത്തു്—സൽവംശജൻ.

ക്കുന്നു; അദ്ദേഹം ശുചിയായിട്ടു ദേവന്മാരുടെ വിശുദ്ധസ്ഥാനത്തണയുന്നു! 1

സോമമേ, മനുഷ്യരെ നോക്കുന്ന മഹാനും കവിയുമായ ഭവാനെ നേതാക്കൾ ഇന്ദ്രന്നായി പിഴിയുന്നു, വെള്ളത്തിൽ പകരുന്നു: ഇരുപലകകളിൽ മേവുന്ന ഭവാന്നു വളരെ വഴികളും, ഒരായിരം പച്ചക്കുതിരകളുമുണ്ടല്ലോ, യാത്രയ്ക്കു്! 2

അന്തരിക്ഷത്തിലെ അപ്സരസ്സുകൾ അകത്തിരുന്നു, മനീഷിയായ സോമത്തിന്റെ നേർക്കൊഴുകുന്നു; അവർ ഈ ഹർമ്മ്യസേക്താവിനെ—പവമാനത്തെ—പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നു; അക്ഷീണമായ സുഖവും അൎത്ഥിയ്ക്കുന്നു! 3

നമുക്കായി ഗോക്കളെ അടക്കുന്ന, തേരുകളടക്കുന്ന, പൊന്നടക്കുന്ന, വിണ്ണടക്കുന്ന, വെള്ളമടക്കുന്ന—ഒരായിരമടക്കുന്ന—സോമം അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന, മധുരതരമായ, സുഖകരമായ ഈ തുടുനീരിനെയാണല്ലോ, ദേവന്മാർ കുടിപ്പാൻ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്! 4

പവമാനസോമമേ, ഞങ്ങളിൽ കൂറുള്ള ഭവാൻ ഈ ധനങ്ങളെ തന്നരുളാനാണല്ലോ, ഒഴുകുന്നതു്: അങ്ങു് അരികത്തും അകലത്തുമുള്ള ശത്രുവിനെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു വാരുററ വഴിയും അഭയവും ഉളവാക്കുക! 5

സൂക്തം 79.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

യജ്ഞങ്ങളിൽ പിഴിയപ്പെടുന്ന പച്ചസ്സോമങ്ങൾ സ്വയം നമ്മളിൽ വന്നെത്തട്ടെ: നമുക്കു ചോറു തരാത്തവർ നശിച്ചുപോകട്ടെ;

സൂക്തം 78.

1. അരച്ചൻ—സോമം. അരുളപ്പാടോടേ—ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു്. അരിച്ചുകരടു നീക്കന്നേ എന്നു, മൂന്നാംവാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം.

2. വഴികൾ—അരിപ്പയുടെ സുഷിരങ്ങൾ. പച്ചക്കുതിരകൾ—ശ്യാമളരസധാരകൾ. യാത്രയ്ക്കു്—ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കു പോകാൻ.

3. അപ്സരസ്സുകൾ—തണ്ണീരുകൾ. അകത്തു്—യാഗശാലയിൽ. അവർ—അപ്സരസ്സുകൾ. ഹർമ്മ്യസേക്താവു്—മാളികപോലെ സുഖകരമായ യജ്ഞഗൃഹത്തെ ത്തുത്തുതളിയ്ക്കുന്നവൻ, യാഗശാലയിൽ അഭീഷ്ടങ്ങളെ ഉതിക്കുന്നവൻ.

5. ഈ ധനങ്ങളെ—മുൻഋക്കിൽ പറഞ്ഞവയെ.

ശത്രുക്കളും ഒടുങ്ങട്ടെ; നമ്മുടെ കർമ്മങ്ങളിൽ (ദേവന്മാർ) സംബന്ധി
യ്ക്കട്ടെ! 1

മദം പൊഴിയ്ക്കുന്ന സോമവും ധനവും നമ്മളിൽ വന്നണയട്ടെ:
എന്നാൽ, നമുക്ക കരുത്തരെ ചെറുക്കാമല്ലോ. നാം ഏതൊരു മനു
ഷ്യന്റെയും ദ്രോഹം തട്ടിനീക്കി, സദാ സമ്പത്തു സംഭരിയ്ക്കുമാറാ
കണം! 2

തന്റെ വൈരിയെ നേരിടുന്നവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്; മററു
വൈരിയെയും മട്ടിയ്ക്കുമല്ലോ, അവിടുന്ന്. പവമാനസോമമേ, മരുഭൂമി
സ്ഥരെ ദാഹമെന്നപോലെ, ഭവാൻ ആ ദുരാത്മാക്കളെ ആക്രമിച്ച്
ഓടിച്ചാലും! 3

സ്വർഗ്ഗത്തിലെ പ്രധാനസ്ഥാനത്തത്രേ, (ഹവിസ്സു) കൈക്കൊ
ള്ളുന്ന ഭവാന്റെ മുഖ്യാംശങ്ങൾ; അവ ഭൂമിയുടെ ഉന്നതപ്രദേശത്തു
വിതറപ്പെട്ടിട്ടു മുളയ്ക്കുന്നു. അമ്മികൾ അങ്ങയെ കാളത്തോലിൽ ഉണ്ണു
ന്നു; മനീഷികൾ അങ്ങയെ കൈകൾകൊണ്ടു വെള്ളത്തിൽ കറക്കുന്നു. 4

ഇന്ദോ, ഇപ്രകാരം, സുഭവനവും സുരൂപവുമായ അങ്ങയുടെ
നീരിനെ പ്രധാനർ വന്നുചേർന്നു നിർഗ്ഗളിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പവമാനമേ, നി
ന്ദകനെ നിന്ദകനെ അവിടുന്നു നശിപ്പിയ്ക്കണം. ഭവാന്റെ ബലക
രവും പ്രിയവുമായ മധു വെളിപ്പെടുമാറാകട്ടെ! 5

സൂക്തം 80.

ഭരദ്വാജപുത്രൻ വസു ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

നേതാക്കളെ നോക്കുന്ന സോമത്തിന്റെ നീരുകൾ ഒഴുകുന്നു;
സമുദ്രങ്ങൾപോലെ സവനങ്ങളിൽ പരക്കുന്നു. അദ്ദേഹം യജ്ഞംകൊ

സൂക്തം 79.

1. സ്വയം—പരപ്രേരണയെന്നിയേ.
2. കരുത്തർ—ബലവാന്മാരായ ശത്രുക്കൾ.
3. മററുവൈരിയെയും—ഞങ്ങളുടെ ശത്രുവിനെയും.
4. ഉന്നതപ്രദേശത്തു—മലയിലും മററും. വെള്ളത്തിൽ—മുക്കിയിട്ട്.
5. പ്രധാനർ—അമ്മികളോ, അധ്വര്യുക്കളോ. നിന്ദകൻ—ഞങ്ങളെ നിന്ദിയ്ക്കുന്നവൻ. മധു—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന നീര്.

ണ്ടു സ്വൎഗ്ഗത്തിലെ ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നു; മന്ത്രരക്ഷകന്റെ സ്തോത്ര
ത്താൽ ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്നു! 1

അന്നവാനേ, പൈക്കൾ അങ്ങയെ പുകഴ്ത്തുന്നു. അങ്ങ് സ്വ
ൎണ്ണസംസ്കൃതമായ സ്ഥാനത്തു കേറി വിളങ്ങുന്നു. സോമമേ, വൃഷാവായ,
മദകരനായ ഭവാൻ ഹവിഷ്മാന്മാൎക്ക് ആയുസ്സും വലിയ യശസ്സും വള
ൎത്തിക്കൊണ്ട്, ഇന്ദ്രന്നായി അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 2

തുലോം മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന, നീരുടുക്കുന്ന സുമംഗളനെ അന്ന
ത്തിന്നായി ഇന്ദ്രന്റെ വയററിൽ പകരുന്നു. ആ പച്ചനിറമിയന്ന വൃ
ഷാവു ലോകത്തെയെല്ലാം തഴപ്പിയ്ക്കുന്നു; കളിച്ചുനടന്നൊഴുകുന്നു! 3

അതിമാധുൎയ്യവും ഒരായിരം നീർധാരകളുമുള്ള ആ അങ്ങയെ
ദേവന്മാൎക്കായി ഹോതാക്കളുടെ പത്തുവിരലുകൾ കറക്കുന്നു: സോമമേ,
ആളുകൾ അമ്മിമേലിട്ടു പിഴിഞ്ഞ ഭവാൻ ആയിരമടക്കാനായി, എല്ലാ
ദേവന്മാരിലെയ്ക്കും ഒഴുകിയാലും! 4

ആ മാധുൎയ്യമാൎന്ന വൃഷാവായ അങ്ങയെ ശോഭനഹസ്തന്റെ
പത്തുവിരലുകൾ അമ്മികൊണ്ടു വെള്ളത്തിൽ കറക്കുന്നു; പവമാനസോ
മമേ, അവിടുന്ന് ഇന്ദ്രനെയും ദേവന്മാരെയും മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ, ക
ടൽത്തിരപോലെ പോകുന്നു! 5

സൂക്തം 81.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പത്തവ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ.

പവമാനസോമത്തിന്റെ അഴകൊത്ത നീരലകൾ ഇന്ദ്രന്റെ
തിരുവയററിലെയ്ക്കോടുന്നു: പൈക്കളുടെ ബലകരമായ തയിരിനാൽ
ഉയൎത്തപ്പെട്ട ഈ നീരുകൾ ദാനത്തിന്നു ശൂരനെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 1

സൂക്തം 80.

1. മന്ത്രപാലകൻ—സ്തോതാവ്.

2. പൈക്കൾ—നീരിലെയ്ക്കു പാൽ തരാൻ നില്ക്കുന്ന പൈക്കൾ. സ്തുതിയ്ക്കുന്നു—ഉമ്പയിടുന്നു. സ്വൎണ്ണസംസ്കൃതം—പൊന്മോതിരമിട്ട കൈകൊണ്ടു ശുചീകൃതം. ഹവിഷ്മാന്മാർ—യജമാനന്മാർ.

3. സുമംഗളൻ—സോമം. പകരുന്നു—കൎമ്മികൾ.

4. ആയിരം—ധനം.

സൂക്തം 81.

1. ഉയൎത്തപ്പെട്ട—വളൎത്തപ്പെട്ട. ദാനത്തിന്നു—യജമാനന്ന് അഭീഷ്ടങ്ങൾ കൊടുപ്പാൻ. ശൂരനെ—ഇന്ദ്രനെ.

തേർ വലിയ്ക്കുന്ന കുതിരപോലെ പായുന്ന വൃഷാവായ സോമം
കലശത്തിലെയ്ക്കു് ഒഴുകുന്നു. അങ്ങുനിന്നും ഇങ്ങുനിന്നും (യജ്ഞത്തിൽ)
വന്നുചേരുന്ന ദേവന്മാരുടെ രണ്ടുതരം പിറവിയും അവിടെയ്ക്കറിയാം! 2

പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു സമ്പത്തെമ്പാടും വി
തറുക; ഇന്ദോ, മഘവാവായ ഭവാൻ മഹത്തായ ധനം തരിക. അന്ന
കർത്താവേ, അവിടുന്നു പരിചാരകന്ന് അറിഞ്ഞു സുഖം വരുത്തിയാലും;
ഞങ്ങൾക്കു തരേണ്ടുന്നതു ഞങ്ങളിൽനിന്നു ദൂരത്തെയ്ക്കയയ്ക്കരുതേ! 3

സുദാനരായ പൂഷാവും, മിത്രനും, വരുണനും, ബൃഹസ്പതിയും,
മരുത്തുക്കളും, വായുവും, അശ്വികളും, ത്വഷ്ടാവും, സവിതാവും, സുന്ദ
രിയായ സരസ്വതിയും ഒപ്പം നമ്മുടെ പവമാനത്തിൽ വന്നൊത്തട്ടെ: 4

എങ്ങും വ്യാപിച്ച ഇരുവാനൂഴികളും, ദേവൻ അര്യമാവും, അ
ദിതിയും, വിധാതാവും, നേതൃസ്തുത്യനായ ഭഗനും, പരന്ന അന്തരി
ക്ഷവും—ദേവന്മാരെല്ലാവരും പവമാനത്തിൽ സംബന്ധിയ്ക്കും! 5

സൂക്തം 82.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

പച്ചനിറം പൂണ്ടു പരിലസിയ്ക്കുന്ന സോമം പിഴിയപ്പെട്ടു: ഈ
വൃഷാവ്, ഒരു രാജാവിനെപ്പോലെ ദർശനീയനായിട്ടു, വെള്ളത്തിന്നു
നേരേ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; അരിയ്ക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ കമ്പിളിയിൽ ചുററിനടക്കു
ന്നു; ഒരു പരുന്തുപോലെ, സജലമായ സ്വസ്ഥാനത്തണയുന്നു. 1

സോമമേ, കവിയായ ഭവാൻ കർമ്മേച്ഛയാൽ പൂജനീയമായ
അരിപ്പയിൽ കേറുന്നു; വെള്ളമുടുത്തു ചുററിനടക്കുന്നു. പിന്നെ, ഒരു
നനയ്ക്കപ്പെട്ട കുതിരപോലെ, യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നു. അവിടുന്നു ദുരി
തം നീക്കി സുഖിപ്പിച്ചാലും! 2

---

2. അങ്ങുനിന്നും ഇങ്ങുനിന്നും—വിണ്ണിൽനിന്നും മന്നിൽനിന്നും.
3. പരിചാരകന്ന്—പരിചരിയ്ക്കുന്ന എനിയ്ക്കു്.
4. പവമാനം—അരിയ്ക്കപ്പെട്ട സോമനീർ.

സൂക്തം 82.

2. യുദ്ധത്തിന്നു—യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളെ ജയിച്ച്, അവരുടെ ധനം ഞ
ങ്ങൾക്കു തരാൻ. ദുരിതം—ഞങ്ങളുടെ.

ഇല പടൎന്ന ആരുടെ അച്ഛനാണോ പൎജ്ജന്യൻ, ആ മഹാൻ ഭൂമിയുടെ നാഭിയിലും മലകളിലും കുടികൊള്ളുന്നു; കൈവിരലുകളാലും, തണ്ണീരുകളാലും അഭിസരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; മനോജ്ഞമായ മഖത്തിൽ കല്ലു കളോടും ചേരുന്നു! 3

സോമമേ, ഭാൎയ്യ ഭൎത്താവിനെന്നപോലെ, ഭവാൻ സുഖം വരുത്തുന്നു. മന്നിൻെറ കുഞ്ഞേ, ഞാൻ ചൊല്ലുന്നതു കേട്ടാലും: അവിടുന്നു ജീവനം തരാൻ സ്തുതികൾക്കിടയിൽ ലാത്തുക; സ്തുത്യനായ നിന്തിരുവടി ആപത്തിൽ ഉണർവുകൊള്ളേണമേ! 4

ഇന്ദുവേ, അഹിംസ്യനായ നിന്തിരുവടി പണ്ടുള്ളവൎക്കു നൂറും ആയിരവും നല്കിക്കൊണ്ടു, യുദ്ധത്തിൽ ചുററിനടന്നുവല്ലോ; അതുപോലെ, അതിനൂതനമായ അഭ്യുദയത്തിനായി ഒഴുകിയാലും! തണ്ണീരുകൾ അങ്ങയുടെ കൎമ്മത്തെ സേവിയ്ക്കുന്നു. 5

സൂക്തം 83.

അംഗിരോഗോത്രൻ പവിത്രൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

ബ്രഹ്മണസ്പതേ, അങ്ങയ്ക്കു് അരിപ്പ നിവൃത്തപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. പ്രഭുവായ ഭവാൻ അവയവങ്ങളിലെല്ലാം ചുററിനടക്കും. അതു ചൂടേല്ക്കാത്ത അപക്വന്നു കിട്ടില്ല; പാകം വന്ന നിൎവ്വാഹകൎക്കേ അതു കൈവരൂ! 1

---

3. അച്ഛൻ—പൎജ്ജന്യൻെറ വൃഷ്ടിയാണല്ലോ, സോമത്തെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നതു്. ആ മഹാൻ—സോമം. ഭൂമിയുടെ നാഭി—പ്രധാനദേശം. കല്ലുകൾ—അമ്മികൾ.

4. സുഖം വരുത്തുന്നു—യജമാനന്നു്. ചൊല്ലുന്നതു—സ്തുതികൾ. ആപത്തിൽ—ഞങ്ങൾക്കു ശത്രുബാധ വരുമ്പോൾ, അതു നീക്കാൻ.

സൂക്തം 83.

1. ബ്രഹ്മണസ്പതേ—ഹേ മന്ത്രനാഥ. അവയവങ്ങൾ—കുടിയ്ക്കുന്നവൻെറ. അതു—അരിപ്പ. ചൂടേല്ക്കാത്ത—തപോവ്രതങ്ങളാൽ തപ്തനല്ലാത്ത. നിൎവ്വാഹകർ—യജ്ഞം നടത്തുന്നവർ. തപശ്ശക്തിയുള്ളവൎക്കേ അങ്ങയെ അരിപ്പാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടാകൂ.

പരന്തപന്റെ അരിപ്പ സ്വർഗ്ഗപദത്തിൽ നിവൃത്തപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; അതിന്റെ മിന്നുന്ന നാരുകൾ പലമട്ടിൽ കിടക്കുന്നു. തന്തിരുവടിയുടെ നീരൊഴുക്ക് അരിച്ചവനെ രക്ഷിയ്ക്കും; ഇച്ഛയോടേ സ്വർഗ്ഗത്തിൻമുകളിൽ ചെന്നെത്തും. 2

ഉഷസ്സിന്റെ സൂര്യനായ മുഖ്യൻ ഒളി വീശുന്നു; അന്നത്തിന്നായി വെള്ളം പൊഴിച്ച് ഭുവനത്തെ ഭരിയ്ക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജ്ഞയാലത്രേ, പ്രജ്ഞാശാലികൾ സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നതും, മനുഷ്യദർശികളായ പിതാക്കൾ ഗർഭം ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നതും! 3

സത്യം: ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടത്തെ ഗന്ധർവൻ കാക്കുന്നു. ഈ മഹാൻ ദേവവർഗ്ഗത്തെ പാലിയ്ക്കുന്നു. ഈ പാശാധിപതി പരിപന്ഥിയെ പാശത്തിൽ കുടുക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മധു അതിസുകൃതികൾക്കേ കുടിയ്ക്കാൻ കിട്ടൂ! 4

ഉദകവൻ, അങ്ങ് ഹവിസ്സായ ഉദകമുടുത്തു, വലിയ ദേവസദനമായ അധ്വരത്തിൽ ചുററിനടക്കുന്നു; അരചനായി അരിപ്പത്തേരിലൂടേ അടരിൽക്കേറുന്നു; ഒരായിരം ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു പെരിയ അന്നം കീഴടക്കുന്നു! 5

സൂക്തം 84.

വാക്കിന്റെ പുത്രൻ പ്രജാപതി ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ദേവന്മാരെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന, നല്ല കാഴ്ചയുള്ള, ജലദാതാവായ ഭവാൻ ഇന്ദ്രന്നും വരുണന്നും വായുവിന്നുമായി നീരൊഴുക്കിയാലും;

---

2. അരിച്ചവനെ—യജമാനനെ. ഇച്ഛയോടേ—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ പോകാനിച്ഛിച്ച്. ചെന്നെത്തും—ഹോമദ്വാരാ.

3. സൂര്യാത്മാവായ സോമത്തെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: മുഖ്യൻ—സോമം. അന്നത്തിന്നായി—ഭുവനത്തിന്നു ഭക്ഷണം കിട്ടാൻ. വെള്ളം പൊഴിച്ച്—മഴ പെയ്ത്. പ്രജ്ഞാശാലികൾ—ദേവന്മാർ; ഇവൾക്ക് ബലമുണ്ടാകുന്നതു സോമപാനത്താലാണല്ലോ. പിതാക്കൾ—രക്ഷകങ്ങളായ രശ്മികൾ. ഗർഭം ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നതും—ഓഷധികളെ.

4. ഗന്ധർവൻ—ഗന്ധർവനത്രേ, സോമത്തിന്റെ കാവല്ക്കാരൻ. പരിപന്ഥിയെ—നമ്മുടെ ശത്രുവിനെ.

5. അന്നം—ഞങ്ങൾക്ക തരാൻ.

ഇന്ദു ഞങ്ങൾക്ക് അനശ്വരമായ ധനം ഉളവാക്കിയാലും; പരന്ന നി
ലത്തു, ദേവന്മാരെക്കുറിച്ചു പാടിയാലും! 1

അമർത്ത്യനായ യാതൊരു സോമം ഭുവനങ്ങളിലെല്ലാം ചെല്ലു
കയും, അവിടങ്ങളിൽ ചുററിനടക്കുകയുംചെയ്യുന്നുവോ; ആ ഇന്ദു ചേ
ർത്തുകൊണ്ടും വിടുത്തുകൊണ്ടും, സൂര്യൻ ഉഷസ്സിനെയെന്നപോലെ,
യജ്ഞത്തെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു! 2

ഇച്ഛയാൽ സമ്പത്തടക്കിയ യാതൊരുവൻ ദേവന്മാരെ സുഖി
പ്പിയ്ക്കാൻ ഓഷധികളുടെയിടയിൽ രശ്മികളാൽ സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെടുന്നുവോ;
ആ സോമം പിഴിയപ്പെട്ട്, ഇന്ദ്രനെയും ദേവന്മാരെയും മത്തുപിടിപ്പി
ച്ചുകൊണ്ടു, മിന്നുന്ന നീരൊഴുക്കുന്നു! 3

ഇതാ, ആയിരത്തെ വെന്ന ആ ഇന്ദുവായ സോമം, ഉഷസ്സി
ലുണർന്നണയുന്ന സ്തുതി ചൊല്ലിച്ചുംകൊണ്ടു നീരൊഴുക്കുന്നു—കാറേററു
നീർ പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു; ഇന്ദ്രനു സുഖം തോന്നുമാറു കലശങ്ങളിലിരി
യ്ക്കുന്നു! 4

സ്തോതാവിന്നൊന്നും കിട്ടിയ്ക്കുന്ന, തണ്ണീരിനെ തഴപ്പിയ്ക്കുന്ന ആ
സോമനീരിൽ പൈക്കൾ പാൽ കൂട്ടുന്നു; ധനഞ്ജയനും, കമ്മപടുവും,
മേധാവിയും, സപ്താന്നസഹിതനുമായ കവിയുടെ നീർ കമ്മികളാൽ
അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 5

സൂക്തം 85.

ഭൃഗുഗോത്രൻ വേനൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
പവമാനസോമം ദേവത.

സോമമേ, അങ്ങ് വഴിപോലെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട്, ഇന്ദ്രന്നായി
നീരൊഴുക്കിയാലും: രോഗവും രക്ഷസ്സും വിട്ടുപോകട്ടെ. ഇരുതരക്കാർ

സൂക്തം 84.

1. പ്രത്യുക്ഷോക്തി: പരന്ന നിലത്തു—യാഗശാലയിൽ. പാടിയാലും—ഒച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചാലും: അതു കേട്ടു ദേവന്മാർ വന്നെത്തട്ടെ.

2. ചേർക്കുക—യജമാനനെ ഫലങ്ങളോട്. വിടുത്തുക—ദുഃഖങ്ങളിൽ നിന്ന്.

3. ഇച്ഛയാൽ—ദേവപ്രാപ്തികാംക്ഷയാൽ.

4. ആയിരത്തെ—വളരെ വൈരികളെ. ചൊല്ലിച്ചുംകൊണ്ട്—ഋത്വിക്കുകളെക്കൊണ്ട്.

അങ്ങയുടെ നീരാൽ മത്തടിച്ചുകൂടാ; ഇന്ദുക്കൾ ഇവിടെ ധനം വള
ത്തട്ടെ! 1

പവമാനമേ, അങ്ങ് ഞങ്ങളെ പടയിലിറക്കുക: ദേവന്മാക്കരി
മപ്പെട്ട മദകാരിയാണല്ലോ, കഴിവുററ ഭവാൻ അങ്ങ് കൂടലരെ ഓടി
ച്ചാലും; സ്തുതികാമരിൽ വന്നുചേന്നാലും. ഇന്ദ്ര, നിന്തിരുവടി സോമം
കുടിയ്ക്കുക. ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുക; ദ്രോഹികളെ പോക്കുക! 2

ഇന്ദുവേ, തുലോം മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന അഹിംസിതനായ
ഭവാൻ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: ഇന്ദ്രന്റെ ആഹാരമാണല്ലോ, സ്വതവേ
ശ്രേഷ്ഠനായ ഭവാൻ! ഈ ഭുവനത്തിന്റെ രാജാവിനെ വളരെ മനീഷി
കൾ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു, ഭജിയ്ക്കുന്നു. 3

ആയിരംമട്ടിൽ നയിയ്ക്കുന്ന, നൂറുധാരകളുള്ള, അത്ഭുതകരനാ
യ ഇന്ദു ഇന്ദ്രന്നായി കാമ്യമായ മധു പൊഴിയ്ക്കുന്നു. സോമമേ, നനയ്ക്കു
ന്നവനേ, അവിടുന്നു നിലമടക്കി, ജലമടക്കി, കേറിയാലും; ഞങ്ങൾക്കു
വിശാലമായ മാർഗ്ഗം അരുളിയാലും! 4

സോമമേ, ഒച്ചയിടുന്ന ഭവാൻ കലശത്തിൽ ഗവ്യം തേപ്പിയ്ക്ക
പ്പെടുന്നു; അരികേ കമ്പിളിയിൽ പൂകുന്നു. അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ,
ഒരു കുതിരപോലെ ചെന്ന്, ഇന്ദ്രന്റെ വയററിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു! 5

മധുവോലുന്ന അഹിംസ്യനായ ഭവാൻ ദേവഗണത്തിന്നു മധു
രിയ്ക്കുമാറ്, ശോഭനാഹ്വാനനാമാവായ ഇന്ദ്രന്നു മധുരിയ്ക്കുമാറ്, മിത്ര
ന്നും വരുണന്നും വായുവിന്നും ബൃഹസ്പതിയ്ക്കും മധുരിയ്ക്കുമാറ് നീരൊഴു
ക്കിയാലും! 6

സൂക്തം 85.

1. ഇരുതരക്കാർ—പുറത്തു സത്യം, അകത്തു കപടം എന്ന മട്ടുകാർ, വഞ്ച കർ; ഇവക്കു കുടിപ്പാൻ കിട്ടരുത്, അങ്ങയുടെ നീർ. ബാക്കി പരോക്ഷം:

2. സ്തുതികാമരിൽ—സ്തുതിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ.

3. ഒടുവിലെ വാക്യം പരോക്ഷം: രാജാവിനെ—സോമത്തെ.

4. നയിയ്ക്കുന്ന—യജമാനരെ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന. നിലം—വയൽ. അട ക്കി—ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കീഴ്പ്പെടുത്തി. കേറിയാലും—അരിപ്പയിൽ.

6. ശോഭനാഹ്വാനനാമാവായ—ഇന്ദ്രനെ വിളിയ്ക്കുന്നതും, പേരുച്ചരിയ്ക്കു ന്നതും ശ്രേയസ്കരമാണല്ലോ.

അശ്വത്തെ കലശത്തിൽ പത്തുവിരലുകൾ തിരുമ്മുന്നു; മേധാവികൾ സ്തുതി മുഴക്കുന്നു. മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന പവമാനസോമം ശോഭനസ്തവത്തിലണയുന്നു; ഇന്ദ്രങ്കൽ പൂകുന്നു! 7

പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് നല്ല വീര്യവും പരന്ന മേച്ചിൽപ്പുറവും, വിശാലമായ വലിയ ഗൃഹവും കിട്ടിച്ചാലും. ഞങ്ങളുടെ ഈ (കർമ്മം) മുടക്കാൻ ആരും ആളാകരുത്. ഞങ്ങൾ അങ്ങയെക്കൊണ്ട് ഓരോ ധനവും വെന്നടക്കുമാറാകണം! 8

വിശേഷേണ വീക്ഷിയ്ക്കുന്ന വൃഷാവു വിണ്ണിൽ വാണരുളി; വിണ്ണിന്റെ വിളക്കുകളെ വിവിധമായി പ്രകാശിപ്പിച്ചു. കവിയായ രാജാവു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട് അരിപ്പ വിടുന്നു; മനുഷ്യരെ തൃക്കൺപാർത്തു, വിണ്ണിലെ അമൃതൊഴുക്കുന്നു! 9

മലയിൽ വാണ വർഷകനെ യജ്ഞത്തിന്റെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ മധുരഭാഷികളായ വേനന്മാർ വെവ്വേറെ പിഴിയുന്നു: വെള്ളത്തിൽ വളർന്ന ആ ഇനിയ നീരിനെ അരിപ്പയിലും, കലശത്തിൽ തണ്ണീരലയിലും പകരുന്നു. 10

സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു പറക്കുന്ന സുപർണ്ണനെ വേനന്മാരുടെ വളരെ വാണികൾ മോടിപ്പെടുത്തുന്നു—കളിയിട്ടുകൊണ്ടു നിലത്തിരിയ്ക്കുന്ന പൊൻപറവക്കുഞ്ഞിനെ സ്തുതികൾ നക്കുന്നു! 11

ഉയർന്ന ഗന്ധർവൻ ആദിത്യന്റെ രൂപമെല്ലാം നോക്കിക്കൊണ്ട്, അദ്ദേഹത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്നു; മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന സൂര്യൻ തെളിഞ്ഞ തേജസ്സുകൊണ്ട്, അമ്മമാരായ വാനൂഴികളെ വിളങ്ങിയ്ക്കുന്നു! 12

---

7. അശ്വത്തെ—സോമത്തെ.

9. വീക്ഷിയ്ക്കുന്ന—ലോകത്തെ. വിളക്കുകൾ—നക്ഷത്രാദികൾ. അമൃത്—തന്റെ അതിമധുരമായ നീര്.

10. യജ്ഞത്തിന്റെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ—ഹവിർദ്ധാനസ്ഥലത്ത്. മധുരഭാഷികളായ—മധുരമായി സ്തുതിയ്ക്കുന്ന. വേനന്മാർ—എന്റെ കൂട്ടർ.

11. സുപർണ്ണനെ—സോമത്തെ: പർണ്ണത്തിന്ന് ഇല എന്നും ചിറകെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. വാണികൾ—സ്തുതികൾ. നിലത്ത്—ഹവിർദ്ധാനസ്ഥലത്ത്. നക്കുന്നു—സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

12. ഗന്ധർവൻ—സോമം.

സൂക്തം 86.

ആകൃഷ്ട–മാഷർ, സികത–നീവാവരികരം, പൃശ്ന്യ–നജർ, എന്നീ ഗണങ്ങളും, ഭൂമിപുത്രൻ അത്രിയും, ഗൃത്സമദനും ഋഷികരം; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

പവമാനസോമമേ, അങ്ങയുടെ പരന്ന മനോവേഗികളായ നീരുകരം, കുതിരക്കുട്ടികരംപോലെ നിഷ്പ്രയാസം ചാടിയോടുന്നു; വാനിൽനിന്ന് അഴകിലൊഴുകുന്ന, തുലോം മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന മധുരനീരുകരം കലശത്തിൽ കടക്കുന്നു. 1

അങ്ങയുടെ പരന്ന മദകരങ്ങളായ രസങ്ങരം, തേർക്കുതിരകരം പോലെ അഴിച്ചുവിടപ്പെടുന്നു: ആ ഇനിയ സോമനീരുകരം, കറവപ്പൈക്കരം കന്നിനെ ലെയ്യേന്നപോലെ, വജ്രിയായ ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കു പായുന്നു. 2

ഒരു തെളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുതിര യുദ്ധത്തിലെന്നപോലെ, സർവ്വജ്ഞനായ ഭവാൻ വാനിൽനിന്നു ജലജനകമായ കലശത്തിലിറങ്ങിയാലും! വൃഷാവായ സോമം താങ്ങായ ഇന്ദ്രന്നുവേണ്ടി, ഉയന്ന കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 3

പവമാനമേ, ഭവാൻെറ പരന്ന, മനോവേഗമിയന്ന ദിവ്യ(ധാരകരം) പാലോടു ചേൎന്നു കലശത്തിലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു: ഋഷിസേവിത, അങ്ങയെ പിഴിഞ്ഞ കൎമ്മികളായ ഋഷിമാർ സ്ഥൂലങ്ങളായ അവയെ പാത്രങ്ങളിൽ പകരുന്നു. 4

സൂക്തം 86.

ആകൃഷ്ടർ എന്നും മാഷർ എന്നും രണ്ടു പേരുകളുള്ള ഒരു ഗണവും, സികതർ എന്നും നീവാരികരം എന്നും രണ്ടു പേരുകളുള്ള മറെറാരു ഗണവും, പൃശ്നികരം എന്നും അനുജർ എന്നും രണ്ടു പേരുകളുള്ള വെറേ ഒരു ഗണവുമാണ്, ഈ സൂക്തത്തിൽ ആദ്യംമുതൽ പതിപ്പത്ത് ഋക്കുകരംക്കു യഥാക്രമം ഋഷികരം. 31 മുതൽ 10 ഋക്കുകരംക്കും, ആകൃഷ്ട–മാഷർതന്നെ ഋഷികരം. 41 മുതൽ 5 ഋക്കുകരംക്ക് അത്രി; ബാക്കി മൂന്നിന്നു ഗൃത്സമദൻ.

1. വാനിൽനിന്ന്—അരിപ്പയിൽനിന്ന്.
2. രണ്ടാംവാക്യം പരോക്ഷം:
3. ദ്വിതീയവാക്യം പരോക്ഷം:
4. അവ—ധാരകരം.

വിശ്വദശിൻ, പ്രഭുവായ അങ്ങയുടെ പെരിയ അടയാളം എല്ലാത്തേജസ്സുകളിലും ചുററിനടക്കുന്നു. സോമമേ, വ്യാപിയായ ഭവാൻ ധമ്മമൊഴുക്കുന്നു. ഉലകിന്നൊക്കെ ഉടമയായ പെരുമാളാണ്, ഭവാൻ! 5

സുസ്ഥിരമായി വത്തിയ്ക്കുന്ന സോമത്തിൻെറ അടയാളമായ രശ്മികൾ ഇങ്ങും അങ്ങും ചുററിനടക്കുന്നു. അരിപ്പയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ, ഈ ശ്യാമളവൎണ്ണൻ, തൻെറ ഇരിപ്പിടത്തിൽ—കലശങ്ങ
ളിൽ—അടങ്ങിയിരിയ്ക്കും. 6

യാഗത്തിൻെറ അടയാളമായ, സുയജ്ഞമായ സോമം പിഴിയപ്പെടുന്നു; ദേവന്മാരുടെ വെട്ടപ്പാന്ന സ്ഥലത്തെയ്ക്കു പോകുന്നു. ആയിരംധാരകളോടുകൂടിയ വൃഷാവ് ഒലിയിട്ടുകൊണ്ട് അരിപ്പ വിട്ടിറ
ങ്ങുന്നു, കലശം പൂകുന്നു. 7

രാജാവ് അന്തരിക്ഷത്തിൽ അംഭസ്സുകളിലിറങ്ങുന്നു; വെള്ളത്തിൽ വത്തിച്ച നീരലയൊഴുക്കുന്നു; സ്വൎഗ്ഗത്തിൻെറ വലിയ താങ്ങായ
പവമാനൻ ഭൂമിയുടെ നാഭിയിൽ, ഉയൎന്ന കമ്പിളിയിൽ കേറുന്നു. 8

സോമം സ്വൎഗ്ഗത്തിൻെറ മേൽവശത്തെ ഒലിക്കൊള്ളിപ്പാനെന്നപോലെ ഒച്ചയിടുന്നു. താനാണല്ലോ, വിണ്ണിന്നും മന്നിന്നും താങ്ങ്! താൻ ഇന്ദ്രൻെറ സഖ്യം നണ്ണി, നീരൊഴുക്കുന്നു; അരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു കല
ശങ്ങളിലിരിയ്ക്കുന്നു. 9

യാഗത്തിൻെറ വെളിച്ചവും, ദേവന്മാരുടെ രക്ഷിതാവും, ഉൽപാദകനും, ബഹുധനനുമായ സോമം അരിയ മധുവൊഴുക്കുന്നു; തുലോം മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന, ഇന്ദ്രനെ തടിപ്പിയ്ക്കുന്ന ആ നീർ വാനുഴികളിൽ
മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന രത്നം (സ്തോതാക്കളിൽ) നിക്ഷേപിയ്ക്കുന്നു! 10

നൂറുധാരകളുള്ള, വിണ്ണുടമയായ, വിചക്ഷണനായ വാജി ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു കലശത്തിലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു; കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ അരിയ്ക്ക
പ്പെട്ടു, പച്ചനിറം പൂണ്ട വൃഷാവു മിത്രസദനങ്ങളിലിരിയ്ക്കുന്നു. 11

അഗ്ര്യനായ പവമാനൻ തണ്ണീരുകളുടെ മുകളിൽ ചെല്ലുന്നു, വാക്കിൻെറ മുകളിൽ ചെല്ലുന്നു, രശ്മികളുടെ മുകളിൽ ചെല്ലുന്നു; അന്ന

---

5. അടയാളം—രശ്മികൾ.
6. ഇങ്ങും അങ്ങും—ഭൂമിയിലും, ആകാശത്തും.
8. രാജാവ്—സോമം. ഭൂമിയുടെ നാഭി—ഹവിൎദ്ധാനസ്ഥലം.
10. ഉൽപാദകൻ—സവ്വസ്രഷ്ടാവ്. നിക്ഷേപിയ്ക്കുന്നു—കൊടുക്കുന്നു.
11. മിത്രസദനങ്ങൾ—യജ്ഞഗൃഹങ്ങൾ.

ത്തിന്ന് അടരിലണയുന്നു. ആ ശോഭനായുധനായ വൃഷാവു പിഴിഞ്ഞ
വരാൽ അറിയപ്പെടുന്നു. 12

ഇതാ, കൊണ്ടാടപ്പെട്ട പവമാനസോമം, ഒരു വിമുക്തപക്ഷി
പോലെ, നീരൊഴുക്കിക്കൊണ്ടു കമ്പിളിയിലെയ്ക്കു പോകുന്നു. കവേ,
ഇന്ദ്ര, നിന്തിരുവടിയുടെ കൎമ്മത്താലും, നിന്തിരുവടിയുടെ ബുദ്ധിയാലും
വാന്മൂഴികളുടെഇടയിൽ പരിശുദ്ധം അറിയപ്പെടുന്നു! 13

വാനിലുരുമ്മുന്ന കവചം ധരിച്ച, യജനീയനായ അന്തരിക്ഷ
പൂരകൻ അംഭസ്സിൽ അൎപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; സ്വൎഗ്ഗത്തെ വെളിപ്പെടുത്തി
ക്കൊണ്ടു, വെള്ളത്തിലൂടേ നീന്തിച്ചെന്ന്, ഇതിൻെറ പുരാതനരക്ഷി
താവിനെ പരിചരിയ്ക്കുന്നു! 14

യാതൊന്ന് അദ്ദേഹത്തെ മുല്പാടു പ്രാപിച്ചുവോ, യാതൊന്ന്
അത്യുന്നതമായ ആകാശത്തു കുടികൊള്ളുന്നുവോ, യാതൊന്നിനാൽ
അദ്ദേഹം എല്ലാ യുദ്ധങ്ങളിലും ചെന്നണയുന്നുവോ, അത് അദ്ദേഹ
ത്തിന്നു പ്രവേശിപ്പാൻ വലിയ സുഖം ഉളവാക്കുന്നു! 15

ഇന്ദു ഇന്ദ്രൻെറ ഉള്ളറയിൽ കേറുന്നു: സഖാവു സഖാവിൻെറ
തിരുവയറിനെ നോവിയ്ക്കാറില്ല. പുരുഷൻ യുവതികളോടെന്നപോലെ,
സോമം ഒരു നൂറു തുളകളുള്ള വഴിയിലൂടേ കലശത്തിൽ (തണ്ണീരുക
ളോടു) ചേരുന്നു! 16

അങ്ങയെ ധ്യാനിയ്ക്കുന്ന സ്തോതാക്കൾ മത്തുണ്ടാക്കുന്ന ശബ്ദ
ത്തിന്നും സ്തുതിയ്ക്കുംവേണ്ടി യാഗശാലകളിൽ പെരുമാറുന്നു—മനസ്സ
ടക്കിയ സ്തോതാക്കൾ സോമത്തെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു; പൈക്കൾ ഇതിൽ
പാൽ ചേൎക്കുന്നു. 17

---

12. വാക്ക്—അന്തരിക്ഷശബ്ദം. വൃഷാവ്—സോമം.

13. വിമുക്തപക്ഷിപോലെ—വിട്ടയയ്ക്കപ്പെട്ട പക്ഷി വെക്കം പറന്നു പോകുന്നതുപോലെ. പരിശുദ്ധം—സ്വതശ്ശുദ്ധമായ സോമം.

14. കവചം—തേജസ്സ് എന്നൎത്ഥം. അന്തരിക്ഷപൂരകൻ—അന്തരിക്ഷത്തെ വെള്ളംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുന്ന സോമം. ഇതിൻെറ—വെള്ളത്തിൻെറ. പുരാതനരക്ഷിതാവിനെ—ഇന്ദ്രനെ.

15. അദ്ദേഹത്തെ—ഇന്ദ്രനെ. മുല്പാടു—മററു ദേവന്മാരെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നതിന്നുമുമ്പ്. അത്—ആ സോമം.

16. ഉള്ളറ—ഉദരമെന്നൎത്ഥം. സഖാവിൻെറ—ഇന്ദ്രൻെറ.

17. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഇതിൽ—സോമനീരിൽ.

ഇന്ദുവേ, പവമാനസോമമേ, യാതൊന്നു ഞങ്ങൾക്ക്, ഒരു നാളിൽ മൂന്നുരു തടവില്ലാതെ, യശസ്സും ഓജസ്സും മാധുൎയ്യവുമുള്ള സുവീൎയ്യത്തെ ചുരത്തുമോ, ആ സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ട അന്നം ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ധാരാളം അക്ഷീണം ഒഴുക്കിയാലും! 18

സ്തോതാക്കൾക്ക് അഭീഷ്ടം വൎഷിയ്ക്കുന്ന, നല്ല കാഴ്ചയുള്ള, പകലിനെയും ഉഷസ്സിനെയും ദ്യോവിനെയും കൈവളൎത്തുന്ന സോമം മനീഷികളാൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; ഈ ഉദകോൽപാദകൻ ഇന്ദ്രന്റെ ഉള്ളിൽ കടക്കാൻ കലശം പൂകുകയുമായി— 19

പുരാതനനായ കവി മനീഷികളാൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; നേതാക്കളാൽ പിടിയ്ക്കപ്പെട്ടു കലശത്തിലെയ്ക്കു ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; യഷ്ടാവിന്നു ജലമുളവാക്കിക്കൊണ്ട്, ഇന്ദ്രനോടും വായുവിനോടും സഖ്യം ചെയ്യാൻ മധുവൊഴുക്കുന്നു! 20

ഈ സോമം അരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട് ഉഷസ്സുകളെ ഉദ്ഭാസിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ഈ ജഗൽകൎത്താവു തണ്ണീരുകളാൽ തഴയ്ക്കുന്നു. ഈ മദകരൻ മുവ്വേഴുരു കൂട്ടുദ്രവ്യം കറന്നെടുത്തു, മനം പൂകാൻ അഴകിൽ ഒഴുകുന്നു. 21

സോമമേ, ഇന്ദുവേ, അരിപ്പയിലും കലശത്തിലും വീൎത്തപ്പെട്ട ഭവാൻ ദിവ്യപദങ്ങളിലെയ്ക്കൊഴുകിയാലും: ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ദ്രന്റെ വയററിലെയ്ക്കു പോകുന്ന ഭവാനാണല്ലോ, നേതാക്കളാൽ എടുക്കപ്പെട്ടിട്ടു, സൂൎയ്യനെ നഭസ്സിൽ കേററിയത്! 22

ഇന്ദോ, അമ്മികൊണ്ടു പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ, ഇന്ദ്രന്റെ കുമ്പയിൽ കടക്കാൻ, അരിപ്പയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. വിചക്ഷണ, സോമമേ, അങ്ങ് മനുഷ്യരെ നോക്കുന്നു: അതാണല്ലോ, അംഗിരസ്സുകൾക്കു മല തുറന്നുകൊടുത്തത്! 23

---

18. സുവീൎയ്യത്തെ—സത്സന്താനത്തെ.

20. കലശത്തിലെയ്ക്കു—കലശം പൂകാൻ.

21. മുവ്വേഴുരു—ഇരുപത്തൊന്നു പൈക്കളിൽനിന്ന്. കൂട്ടുദ്രവ്യം—പാൽ. കറന്നെടുത്തു—ഋത്വിക്കുകളുടെ കറക്കൽ സോമത്തിന്റേതാക്കി ഉപചരിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. മനം—ഇന്ദ്രഹൃദയം.

22. വീൎത്തുക=പകരുക. ദിവ്യപദങ്ങളിലെയ്ക്ക്—ദേവന്മാരുടെയിടയിലെയ്ക്ക്. എടുക്കപ്പെട്ടിട്ടു—ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട് എന്നൎത്ഥം.

23. മല—പൈക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച പൎവതഗുഹ.

പവമാനസോമമേ, സുകമ്മാക്കളായ മേധാവികഠം രക്ഷയ്ക്കായി അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഇന്ദുവേ, സ്വഗ്ഗത്തിൽനിന്നു പരുന്തു കൊണ്ടു വന്നവനാണല്ലോ, എല്ലാ സ്തോത്രവുമണിഞ്ഞ ഭവാൻ! 24

നീർ കമ്പിളിയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഹരിതവണ്ണനെ ഏഴു ധേനുക്കഠം സമീപിയ്ക്കുന്നു; ആ കവിയെ മഹാന്മാരായ മനുഷ്യർ അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ മടിയിൽ, വെള്ളത്തിലിടുന്നു. 25

സോമം അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു യഷ്ടാവിന്നു വഴിയെല്ലാം നന്നാക്കാൻ ശത്രുക്കളെ പിന്നിട്ടെഴുന്നാളുന്നു: തന്റെ രൂപത്തെ പാലാക്കുന്ന, കമനീയനായ കവി, ഒരശ്വംപോലെ കളിയാടിക്കൊണ്ടു കമ്പിളിയിലിറങ്ങുന്നു. 26

വെവ്വേറെ ചുഴന്ന് ആ ശതധാരകഠം വെള്ളത്തിനായി ഹരിതവണ്ണനകലണയുന്നു. ദ്യോവിന്റെ രോചനത്തിൽ, മൂന്നാം മുകളിൽ, വസിയ്ക്കുന്ന ഗോപരീതനെ വിരലുകഠം ശുചീകരിയ്ക്കുന്നു. 27

പവമാനേന്ദുവേ, ഭവാന്റെ ദിവ്യരേതസ്സിൽനിന്നാത്രേ, ഈ പ്രജകഠം (ജനിച്ചത്). പാരിന്നെല്ലാം പെരുമാളാണ്, ഭവാൻ. ഈയുലകം ഭവാന്റെ കീഴിലാകുന്നു. മുഖ്യനായ ഭവാനാണ്, ഓരോ ഇടത്തിന്നും താങ്ങ്! 28

കവേ, ഒരു സമുദ്രമാകുന്നു, സവ്ജ്ഞനായ ഭവാൻ. ഈ അഞ്ചു പ്രദിക്കുകഠംക്കും ഭവാനാണ്, താങ്ങ്: വിണ്ണിനെയും മന്നിനെയും ഭവാൻ ഭരിയ്ക്കുന്നു. ഭവാന്റെ തേജസ്സുകളെയത്രേ, സൂര്യൻ തഴപ്പിയ്ക്കുന്നത്! 29

പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് ദേവന്മാക്കുവേണ്ടി, പാരിന്നു താങ്ങായ അരിപ്പയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. അങ്ങയെ കാമയമാനരായ

---

25. ധേനുക്കഠം—കറവപ്പൈക്കഠം; അല്ലെങ്കിൽ നദികഠം.

26. പാലാക്കുന്ന—സ്വാദുകരിയ്ക്കുന്ന.

27. ശതധാരകഠം—സൂര്യരശ്മികഠം. മൂന്നാം മുകളിൽ—സ്വഗ്ഗത്തിൽ. ഗോപരീതനെ—പൈക്കളാൽ പരിവൃതനായ സോമത്തെ.

29. സമുദ്രം—വൃഷ്ടിഹേതു എന്നത്ഥം. അഞ്ചുപ്രദിക്കുകഠം—നാലു ദിക്കുകളും, ആകാശവും. സൂര്യൻ തഴപ്പിച്ചുപോരുന്ന തേജസ്സ് ഭവാന്റേതാകുന്നു.

പ്രധാനർ കൈക്കൊള്ളുന്നു. അങ്ങയ്ക്കായിട്ടത്രേ, ഈ ജഗത്തെല്ലാം
അടങ്ങിനില്ക്കുന്നത്! 30

പച്ചനിറം പൂണ്ട വൃഷാവു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു കമ്പിളിയിൽ കേ
റുന്നു; വെള്ളത്തിൽ ഒലികൊള്ളുന്നു. ധ്യാതാക്കൾ കാംക്ഷിച്ചു സ്തുതി
യ്ക്കുന്നു: നിലവിളിയ്ക്കുന്ന കുഞ്ഞിനെ സ്തുതികൾ നക്കുന്നു! 31

ആ പ്രജാപാലകൻ സൂൎയ്യരശ്മികൊണ്ടു പുതയ്ക്കുന്നു. മൂവിഴനൂ
ലിനെ മുഴമിപ്പിയ്ക്കാൻ പരത്തുന്നു. സത്യകൎമ്മാവിന്ന് അതിനൂതനാ
ഭീഷ്ടങ്ങൾ കിട്ടിയ്ക്കാൻ, വെടുപ്പാന്ന പാത്രത്തിൽ ചെല്ലുന്നു! 32

അംഭസ്സുകളുടെ അരചൻ നീരൊഴുക്കുന്നു; വിണ്ണിന്റെ ഉടയ
വൻ ഒലിയിട്ടുകൊണ്ടു യജ്ഞമാൎഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ നടക്കുന്നു; അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു,
ആയിരംധാരകളോടുകൂടിയ, ധനസമേതനായ ഹരിതവൎണ്ണൻ ശബ്ദി
ച്ചുകൊണ്ടു പകൎന്നു വെയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 33

പവമാനമേ, അങ്ങ്, പൂജനീയനായ സൂൎയ്യൻപോലെ വളരെ
വെള്ളം പൊഴിയ്ക്കുന്നു; കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ പൂകുന്നു; നേതാക്കളാൽ
അമ്മികൊണ്ടും കൈകൾകൊണ്ടും പിഴിഞ്ഞരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു, ധനം നേ
ടാൻ പെരുംപോരിന്നെഴുന്നാള്ളുന്നു! 34

പവമാനമേ, അങ്ങ് അന്നവും ബലവും വഹിയ്ക്കുന്നു; ഒരു
പരുന്തു കൂട്ടിലെന്നപോലെ, കലശത്തിലിരിയ്ക്കുന്നു. ഇന്ദ്രനെ മത്തുപി
ടിപ്പിയ്ക്കുന്നതും, സ്വൎഗ്ഗത്തിന്ന് ഒരു മികച്ച തൂണും, വിചക്ഷണവുമാ
കുന്നു, പിഴിയപ്പെട്ട മാദകരസം! 35

വിദ്വാൻ, ജലോൽപാദകൻ, ഗന്ധൎവ്വൻ, ദിവ്യൻ, മനുഷ്യ
ദൎശി—ഇങ്ങനെ പുതുതായിപ്പിറന്ന ഒരു പൈതലായ സോമത്തെ, അ

---

30. പാരിന്നു താങ്ങായ—സോമനീരരിയ്ക്കുക എന്നതില്ലെങ്കിൽ, ലോകം നിരാധാരമായിപ്പോകും! പ്രധാനർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

31. കാംക്ഷിച്ചു—യജ്ഞകാമരായി. നക്കുന്നു—പൈക്കൾപോലെ എന്ന് ഉപമ വ്യഞ്ജിയ്ക്കുന്നു.

32. പ്രജാപാലകൻ—സോമം. മൂവിഴനൂൽ—സവനത്രയോപേതമായ യജ്ഞം. പരത്തുന്നു—നെയ്യുന്നു. സത്യകൎമ്മാവ്—യജ്വാവ്.

35. ഇന്ദ്രനെ എന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷം: വിചക്ഷണം—നന്നായി കാണുന്നത്.

മ്മമാരായ ഏഴു സഹോദരിമാർ, ഭുവനത്തിന്നെല്ലാം ശോഭ വരുത്താൻ (പരിചരിയ്ക്കുന്നു). 36

ഇന്ദോ, ഈശനായ നിന്തിരുവടി പച്ചപ്പെൺകുതിരകളെ പൂട്ടി ഈ ഭുവനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു: അവ അങ്ങയുടെ മധുരമായ തെളിനീർ പൊഴിയ്ക്കട്ടെ; സോമമേ, മനുഷ്യർ ഭവാൻെറ കർമ്മത്തിൽ നില്ക്കട്ടെ! 37

പവമാനസോമമേ, ഭവാൻ സർവ്വത്ര മനുഷ്യരെ നോക്കുന്നു; ജലം വർഷിച്ച്, അതിൽ നീന്തുന്നു. ആ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു സ്വത്തും സ്വർണ്ണവും ഒഴുക്കുക: ഞങ്ങൾ ലോകത്തിൽ ജീവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ! 38

ഇന്ദോ, അംഭസ്സിലപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഗോക്കളെ കിട്ടിച്ച്, സ്വത്തു കിട്ടിച്ച്, സ്വർണ്ണം കിട്ടിച്ച്, രേതസ്സു കിട്ടിച്ച് ഒഴുകിയാലും. സോമമേ, സുവീര്യനും സർവ്വജ്ഞനുമാണല്ലോ, അവിടുന്ന്; ആ നിന്തിരുവടിയെ ഇതാ, മേധാവികൾ സ്തുതിച്ചുപാസിയ്ക്കുന്നു! 39

മധുരനീര് സ്തുതികളെ പൊങ്ങിയ്ക്കുന്നു; മഹാൻ തണ്ണീരുടുത്ത് ഇറങ്ങുന്നു. അരിപ്പത്തേരിൽ കേറിയ രാജാവു പോരിലെഴുന്നള്ളുന്നു; വളരെ വളരെ ചുററിനടന്നു വലിയ അന്നം കീഴടക്കുന്നു! 40

ആ സർവ്വഗന്താവു സുഭൃതങ്ങളും സന്താനദായകങ്ങളുമായ സ്തവങ്ങളെയെല്ലാം ഇരവുപകൽ മുഴങ്ങിയ്ക്കുന്നു. ഇന്ദുവേ, കുടിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഇന്ദ്രനോടു ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രജാസമേതമായ അന്നവും, വിശാലഗൃഹസഹിതമായ ധനവും യാചിച്ചാലും! 41

ആ പച്ചനിറമിയന്ന മദകരനായ മനോജ്ഞൻ പകൽപ്പിറപ്പിൽ പണ്ഡിതന്മാരുടെ സ്തുതികളാൽ പള്ളിയുണരുന്നു; രണ്ടുപേരെയും കൊണ്ടുനടന്ന്, മാനുഷവും ദൈവ്യവും നിർവ്വാഹകന്നരുളി, നടുവിലെയ്ക്കു ഗമിയ്ക്കുന്നു! 42

---

36. ഗന്ധർവ്വൻ=ഉദകധരൻ. ഏഴു സഹോദരിമാർ—സപ്തനദികൾ.
37. പച്ചപ്പെൺകുതിരകൾ—തൻെറ ചെടികൾ.
40. പരോക്ഷോക്തി: മഹാൻ—സോമം. ഇറങ്ങുന്നു—കലശത്തിൽ.
41. ആ സർവ്വഗന്താവ്—എല്ലാവരിലും ചെല്ലുന്ന സോമം. രണ്ടാംവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:
42. രണ്ടുപേരെയും—സ്തോതാവിനെയും യഷ്ടാവിനെയും. മാനുഷവും ദൈവ്യവും—മനുഷ്യരുടെ ധനവും, ദേവന്മാരുടെ ധനവും. നിർവ്വാഹകന്നരുളി—യജമാനന്നു കൊടുത്ത്: നടുവിലെയ്ക്കു—വാന്നടുമദ്ധ്യത്തിലെയ്ക്ക്.

ബലകരനെ തേപ്പിയ്ക്കുന്നു, പലമട്ടിൽ തേപ്പിയ്ക്കുന്നു, വഴിപോലെ തേപ്പിയ്ക്കുന്നു, ഗവ്യംകൊണ്ടു തേപ്പിയ്ക്കുന്നു. വെള്ളത്തിൻമുകളിൽ നീന്തുന്ന ഉക്ഷാവായ പശുവിനെ, അതിൽ സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു ശുചീകരിച്ചെടുക്കുന്നു. 43

നിങ്ങൾ പണ്ഡിതനായ പവമാനന്നായി പാടുവിൻ: അദ്ദേഹം, മഹത്തായ മഴപോലെ അന്നം വളർത്തുന്നു. പച്ചനിറം പൂണ്ട വൃഷാവ്, ഒരു പാമ്പുപോലെ ഉറയൂരുന്നു; ഒരു കുതിരപോലെ കളിയാടിക്കൊണ്ടു നടകൊള്ളുന്നു! 44

മുമ്പേ നടക്കുന്ന രാജാവ്, വെള്ളത്തിൽ ശുചീകരിയ്ക്കപ്പെട്ട സോമം, ദിവസങ്ങളെ സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നവൻ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: ഹരിതവർണ്ണനും, ജലമുതിർക്കുന്ന ഉദകവാനും, ശുഭദർശനനും, നിവാസഹിതനുമായ ആ ജ്യോതീരഥൻ ധനം കിട്ടിപ്പാൻ ഒഴുകുന്നു! 45

വിണ്ണിന്നു നാട്ടിയ ഒരൂന്നായ മദകരൻ പിഴിയപ്പെടുന്നു; മൂന്നിടങ്ങളുള്ള താൻ വെള്ളത്തിലിറങ്ങുന്നു. സ്തോതാക്കളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോൾ കലിക്കൊള്ളുന്ന സുരൂപനായ സോമത്തെ പൂജകന്മാർ നക്കുന്നു! 46

ഇന്ദോ, ഭവാന്റെ അരിയ്ക്കുമ്പോൾ നിർത്തപ്പെട്ട ധാരകൾ കമ്പിളിയിൽനിന്നു പാഞ്ഞൊഴുകുന്നു. സോമമേ, ഇരുപലകകളിൽ വെള്ളം തളിച്ചു പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻ കലശങ്ങളിൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു. 47

സോമമേ, സ്തുത്യനും സ്തുതിജ്ഞനുമായ ഭവാൻ ഒഴുക്കിയാലും— കമ്പിളിയിൽ അരുമത്തേൻ ഒഴുക്കിയാലും. ഇന്ദോ, അങ്ങ് തിന്മന്മാരായ രാക്ഷസരെയെല്ലാം പായിയ്ക്കുക. ഞങ്ങൾ സൽപുത്രസമേതരായി യാഗത്തിൽ വളരെച്ചൊല്ലുമാറാകണം! 48

---

43. ഉക്ഷാവ്—സേക്താവ് എന്നും, കാള എന്നും രണ്ടർത്ഥം. പശു—ദ്രഷ്ടാവ്, സോമം.

44. ഋതവിക്കുകളോട്: ഉറ—തൊലി. നടകൊള്ളുന്നു—കലശത്തിലെയ്ക്ക്.

45. ദിവസങ്ങളെ സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നവൻ—സോമ(ചന്ദ്ര)ക്ഷയവൃദ്ധികൾക്കധീനങ്ങളാണല്ലോ, ദിവസങ്ങൾ. ജ്യോതീരഥൻ=ജ്യോതിസ്സാകുന്ന രഥത്തോടുകൂടിയവൻ.

48. ചൊല്ലുമാറാകണം—സ്തോത്രങ്ങൾ.

സൂക്തം 87.

കവിപുത്രൻ ഉശനസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

അങ്ങ് വെക്കം പായുക: കലശത്തിലിരിയ്ക്കുക. നേതാക്കന്മാരാൽ അരിയ്ക്കപ്പെട്ട നിന്തിരുവടി അന്നമൊഴുക്കിയാലും. ബലവാനായ ഭവാനെ, ഒരശ്വത്തെയെന്നപോലെ തുടച്ചു, കടിഞ്ഞാണുകൾകൊണ്ടു യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു! 1

ശോഭനായുധനായി, രക്ഷോഹന്താവായി, ഉപദ്രവശമനനായി, ദേവന്മാൎക്കു പാലകനും ജനകനുമായി, സുബലനായി, ദ്യോവിന്നുമ്മം ഭൂവിന്നു താങ്ങുമായ ഇന്ദുദേവൻ നീരൊഴുക്കുന്നു! 2

മേധാവിയും, ആളുകൾക്ക് ഒരു പുരോഗാമിയും, അതിഭാസുരനും, ധീരനുമായ ഉശനസ്സ് എന്ന ഋഷി ഈ പൈക്കളിൽ മറച്ചുവെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന ഗോപ്യമായ ജലം കാവ്യംകൊണ്ടു കൈവരുത്തുന്നു! 3

ഇന്ദ്ര, ഇതാ, വൃഷാവായ നിന്തിരുവടിയ്ക്കു വൃഷാവും മധുരവുമായ സോമം അരിപ്പയിൽ ഒഴുകുന്നു: നൂറും ആയിരവും അധികവും നല്കുന്ന ഈ ബലവാൻ എന്നെന്നും യജ്ഞത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യും! 4

ഇതാ, അനേകഗവ്യങ്ങൾ ചേൎക്കാൻ അരിപ്പയിൽ അരിച്ച സോമങ്ങളെ വലിയ അന്നത്തിന്നും അമൃതിന്നുമായി, തീററ തേടുന്ന യുദ്ധവിജയികളായ അശ്വങ്ങളെയെന്നപോലെ അയയ്ക്കുന്നു. 5

ഈ അരിയ്ക്കപ്പെട്ട പുരുഹൂതൻ ആളുകൾക്ക് എല്ലാ ഭോജനവും പരത്തുന്നു. പരുന്തു കൊണ്ടുവന്നവനേ, അങ്ങ് അന്നങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നാലും: ധനദാതാവായ ഭവാൻ അന്നമൊഴുക്കിയാലും! 6

ഇതാ, പിഴിയപ്പെട്ട, നടമിടുക്കും നിലയുറപ്പുമുള്ള സോമം, ഒരു വിടപ്പെട്ട കുതിരപോലെയും, മൂൎച്ചയുള്ള കൊമ്പുകൾ അണയ്ക്കുന്ന

സൂക്തം 87.

1. തുടച്ചു—ശുദ്ധീകരിച്ച്. കടിഞ്ഞാണുകൾ—കൈവിരലുകൾ. കൊണ്ടുപോകുന്നു—അധ്വൎയ്യുപ്രഭൃതികൾ.

3. ഋഷി—ഞാൻ. ജലം—പാൽ. കാവ്യം—സ്തോത്രം.

6. രണ്ടും മൂന്നും വാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

ഒരു പോത്തുപോലെയും, ഗോക്കളെത്തേടുന്ന ഒരു ശൂരൻപോലെയും അരിപ്പയിലെയ്ക്കു പായുന്നു! 7

സോമനീര് മുകളിൽനിന്നു പോന്നു, മലയുടെ ഏതോ സ്ഥലത്തുനിന്നിരുന്ന ഗോക്കളെ കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇന്ദ്ര, ഇതു, വാനിൽനിന്നു കാർമിന്നൽപോലെ ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട്, അങ്ങയ്ക്കായി ഒഴുകുന്നു! 8

സോമമേ, അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഇന്ദ്രനോടൊന്നിച്ച് ഒരേ തേരിൽ ഗോഗണത്തിലെയ്ക്കു പോവുകയുംചെയ്യുന്നു. ക്ഷിപ്രദാതാവേ, അന്നയുക്ത, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നിന്തിരുവടി, നിന്തിരുവടിയുടെ ആ പെരിയ അന്നങ്ങൾ ധാരാളം തന്നാലും! 9

സൂക്തം 88.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇന്ദ്ര, ഇതാ, സോമം അങ്ങയ്ക്കായി പിഴിയുന്നു, അങ്ങയ്ക്കായി അരിയ്ക്കുന്നു: ഇതു ഭവാൻ കുടിച്ചാലും. അങ്ങാണല്ലോ, ഈ ഇന്ദുവിനെ നിർമ്മിച്ചത്; അങ്ങാണല്ലോ, സോമത്തെ മത്തിന്നും തുണയ്ക്കുമായി വരിച്ചതും! 1

ഇതാ, ഒരു തേരുപോലെ വളരെച്ചുമക്കുന്ന ആ മഹത്തായ സോമം പെരുത്തു ധനം തരാൻ പൂട്ടപ്പെടുന്നു: പൊരുതേണ്ടുന്ന പോരിൽ മനുഷ്യജാതിയെല്ലാം ഉന്മുഖമായി ഇതിനെ പ്രാപിയ്ക്കട്ടെ! 2

സോമമേ, ഭവാൻ, നിയുത്വാനായ വായുപോലെ യഥേഷ്ടം നടകൊള്ളുന്നു; വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ, അശ്വികൾപോലെ സുഖമുളവാക്കുന്നു; ദ്രവിണോദസ്സുപോലെ സകലരാലും വരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; സവിതാവുപോലെ കർമ്മങ്ങൾ നടത്തിയ്ക്കുന്നു! 3

---

7. അണയ്ക്കുന്ന—മൂർച്ചകൂട്ടുന്ന
8. ഗോക്കളെ—അസുരന്മാരാൽ അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ടവയെ.
9. ഗോഗണം—അസുരാപഹൃതമായ ഗോവൃന്ദം.

സൂക്തം 88.

2. വളരെ—ബഹുഭാരം. പ്രാപിയ്ക്കട്ടേ—സോമത്തേര്, അതിൽ കേറിയവൎക്കു യുദ്ധത്തിൽ വിജയം വരുത്തും.

സോമമേ, അങ്ങ് ഇന്ദ്രൻപോലെ വലിയ കമ്മങ്ങറം ചെയ്യും: വൃത്രരെ കൊല്ലും; പുരികറം പിളത്തും. സോമമേ, അങ്ങ് അശ്വം പോലെ അഹികളെയും, എല്ലാദ്ദസ്യുക്കളെയും നിഹനിയ്ക്കും! 4

കാട്ടിൽ കൊളുത്തപ്പെട്ട തിയ്യെന്നപോലെ, പവമാനസോമം നദികളിൽ നിഷ്പ്രയാസം കെല്പെട്ടുക്കും; ഒരു പടയാളിപോലെ കേമനെ നിലവിളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നീർ ചൊരിയും! 5

ഈ സോമനീരുകറം, വാനിൽനിന്നു മേഘം പെയ്യുന്ന ജലങ്ങറംപോലെ അരിപ്പയിൽനിന്നു പൊഴിയുന്നു; അനായാസേന നദികറം സമുദ്രത്തിലെയ്യ്ക്കുന്നപോലെ, കീഴ്പ്പോട്ടായി കലശത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്നു! 6

ബലവാനായ ഭവാൻ, നിന്ദിയ്ക്കപ്പെടാത്ത സ്വഗ്ഗപ്രജയായ മരുദ്ബലംപോലെ നീരൊഴുക്കിയാലും; വെള്ളംപോലെ, വെക്കം ഞങ്ങളിൽ പ്രസാദിച്ചാലും! സൈന്യത്തെ അമത്തുന്നവൻപോലെ യജനീയനാണല്ലോ, ബഹുരൂപനായ ഭവാൻ. 7

സോമമേ, വരുണരാജാവായ ഭവാന്നു ഞാൻ കമ്മങ്ങറം വെക്കം (ചെയ്യാം). മഹത്തും ഗഭീരവുമാണ്, അങ്ങയുടെ തേജസ്സ്. അങ്ങ്, പ്രിയനായ മിത്രൻപോലെ പരിശുദ്ധനാകുന്നു; അര്യമാവുപോലെ ഔദാര്യവാനുമാകുന്നു! 8

സൂക്തം 89.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകറം മുമ്പേത്തവ.

ആ വോഢാവായ പവമാനസോമം വഴികളിലൂടേ ഒഴുകുന്നു; വാനിൽനിന്നുള്ള മഴപോലെ പരക്കുന്നു; ആയിരംധാരകളോടേ നമ്മളിലും, അമ്മയുടെ മടിയിലും, വെള്ളത്തിലും ഇരിയ്ക്കുന്നു! 1

---

4. വൃത്രർ—വൈരികറം. അഹികറം—ഒരുകൂട്ടം അസുരന്മാർ.
5. നദികളിൽ—വെള്ളത്തിൽ. കേമനെ—വമ്പിച്ച വൈരിയെപ്പോലും.
7. പ്രത്യക്ഷോക്തി: സൈന്യത്തെ അമത്തുന്നവൻ—ഇന്ദ്രൻ.
8. വരുണൻ—ശത്രുനിവാരകൻ.

സൂക്തം 89.

1. വഴികറം—യജ്ഞമാഗ്ഗങ്ങറം. അമ്മയുടെ മടി—ഭൂമിയുടെ മടി, വേദി.

രാജാവു തണ്ണീരാടയുടുത്തു, നേരേ പോകുന്ന യജ്ഞത്തോണിയിൽ കേറുന്നു: പരുന്തു കൊണ്ടുവന്ന നീര് വെള്ളത്തിൽ വളരുന്നു. ഈ സ്വർഗ്ഗജാതനെ ഉടമസ്ഥൻ കറക്കുന്നു—കറക്കുന്നു! 2

പച്ചനിറത്തിൽ വിളങ്ങുന്ന സിംഹത്തെ—മധുവൊഴുക്കുന്ന വിണ്ണരചനെ—(കർമ്മികൾ) ഭജിയ്ക്കുന്നു: ഈ ഒന്നാമനായ രണശൂരൻ ഗോക്കളെ ചോദിയ്ക്കുകയായി; ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ പടുത്വത്താലത്രേ, വൃഷാവു രക്ഷിച്ചുപോരുന്നത്! 3

മുതുകിൽ മധുവോലുന്ന, ഘോരമായ, ഗന്താവായ, അഴകുററ കുതിരയെ വലിയ ചക്രങ്ങളുള്ള തേരിൽ പൂട്ടുന്നു: ഈ വാജിയെ ചാർച്ചക്കാരായ, സജാതീയകളായ സഹോദരിമാർ തിരുമ്മുന്നു; കെല്പുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 4

ഒരേതൊഴുത്തിന്നുള്ളിൽ പാർക്കുന്ന നാലു പയസ്വിനികൾ ഇദ്ദേഹത്തെ സേവിയ്ക്കുന്നു: അവ ശുചീകരിയ്ക്കപ്പെട്ട് അന്നവുമായി ഇദ്ദേഹത്തെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു. വേറേ വളരെപ്പൈക്കളും ഇദ്ദേഹത്തെ എമ്പാടും ചുഴലുന്നു! 5

വിണ്ണിന്നൂന്നും, മന്നിന്നു താങ്ങുമാണ്, സോമം: തൻെറ കയ്യിലത്രേ, പ്രജകളെല്ലാം. ഇന്ദ്രന്നായി മധുവൊഴുക്കുന്ന ഈ ഉറവ് സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഭവാന്നു കുതിരകളെ തരട്ടെ! 6

സോമമേ, അരാതികളാൽ അമർത്തപ്പെടാത്ത ഭവാൻ യജ്ഞത്തിൽ വന്നാലും: ശത്രുക്കളെ വധിച്ച് ഇന്ദ്രന്നായി നീരൊഴുക്കിയാലും. അങ്ങ് ശക്തനാണ്, മഹാനാണ്: ഏററവും ആഹ്ലാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന, സുവീര്യമായ ധനത്തിൻെറ ഉടമകളാകണം, ഞങ്ങൾ! 7

---

2. രാജാവ്—സോമം. സ്വർഗ്ഗജാതൻ—സോമം. ഉടമസ്ഥൻ—യഷ്ടാവ്.

3. സിംഹം—സോമം. ഗോക്കളെ ചോദിയ്ക്കുകയായി—അസുരന്മാർ കൊണ്ടുപോയ ഗോക്കൾ എവിടെ എന്നന്വേഷിയ്ക്കയായി. വൃഷാവ്=ഇന്ദ്രൻ. രക്ഷിച്ചുപോരുന്നത്—ഭുവനത്തെ

4. കുതിര—സോമം. തേർ—യജ്ഞം. സഹോദരിമാർ—വിരലുകൾ. തിരുമ്മുന്നു—ശുചീകരിയ്ക്കുന്നു.

5. ഒരേതൊഴുത്ത്—അന്തരിക്ഷം. പയസ്വിനികൾ—കറവപ്പൈക്കൾ, രസധാരകൾ.

6. ഋഷി, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു:

സൂക്തം 90.

വസിഷ്ഠൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

വാനൂഴികളുടെ ജനിതാവ്, ഒരു തെളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന തേർപോ
ലെ അന്നം തരാൻ വന്നെത്തി: ഇന്ദ്രങ്കൽ പോകാൻ ആയുധങ്ങൾ
നന്നായി മൂർച്ചകൂട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു; ധനമെല്ലാം കയ്യിലെടുത്തിട്ടുമുണ്ട്! 1

മൂന്നു മുതുകുള്ള വൃഷാവായ അന്നദാതാവിനെ സ്തോതാക്കളുടെ
സ്തുതിഘോഷം ഇരമ്പിയ്ക്കുന്നു. വരുണൻ സമുദ്രങ്ങളെന്നപോലെ തണ്ണീ
രുകളുടുത്ത രത്നപ്രദൻ വേണ്ടുന്നവ കല്പിച്ചുകൊടുക്കും! 2

ശൂരരോടും എല്ലാ വീരരോടും കൂടിയവനും, സഹിഷ്ണുവും, ധന
ദാതാവും, തീക്ഷ്ണായുധനും, ക്ഷിപ്രധന്വാവും, യുദ്ധങ്ങളിൽ ചെറുക്ക
പ്പെടാത്തവനും, പടകളിൽ പററലരെ അമർത്തുന്ന വിജയിയുമായ നി
ന്തിരുവടി നീരൊഴുക്കിയാലും! 3

വിശാലമാർഗ്ഗനായ, അഭയപ്രദനായ, വാനൂഴികളെ ചേർത്തു
വെച്ച നിന്തിരുവടി നീരൊഴുക്കിയാലും: ഉദകത്തെയും ഉഷസ്സുകളെ
യും രവിയെയും രശ്മികളെയും പ്രാപിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ
അന്നം (തരാൻ) ഒലിക്കുടുന്നു! 4

ഇന്ദോ, പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് വരുണനെ മത്തിന്നായി
തൃപ്തിപ്പിച്ചാലും; മിത്രനെ തൃപ്തിപ്പിച്ചാലും; ഇന്ദ്രനെയും വിഷ്ണുവിനെയും
തൃപ്തിപ്പിച്ചാലും; മരുദ്ബലത്തെ തൃപ്തിപ്പിച്ചാലും; ദേവന്മാരെ തൃപ്തിപ്പിച്ചാലും;
ഇന്ദോ, മഹാനായ ഇന്ദ്രനെ തൃപ്തിപ്പിച്ചാലും! 5

ഇങ്ങനെ, സയജ്ഞനായ ഭവാൻ, ഒരു രാജാവുപോലെ ബലം
കൊണ്ടു സകലദുരിതങ്ങളെയും നശിപ്പിച്ചു നീരൊഴുക്കിയാലും; ഇന്ദോ,
നല്ല സ്തോത്രം ചൊല്ലിയതിന്ന് അന്നം തന്നാലും! നിങ്ങൾ 'സ്വസ്തി
യാൽ പാലിപ്പിനെപ്പൊഴുമെങ്ങളെ!' 6

മൂന്നാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

സൂക്തം 90.

1. ജനിതാവ്—ഉൽപാദകൻ, രക്ഷിതാവ്, സോമം. ഇന്ദ്രങ്കൽ പോ
കാൻ—ഇന്ദ്രന്നു സഹായമായി പോകാൻ. കയ്യിലെടുത്തിട്ടുണ്ട്—നമുക്കു തരാൻ.

2. അന്നദാതാവിനെ—സോമത്തെ.

3. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ക്ഷിപ്രധന്വാവ്—തെരുതെരെ അമ്പെയ്യുന്നവൻ.

5. തൃപ്തിപ്പിക്കുക—തൃപ്തിപ്പെടുത്തുക. ഇന്ദ്രനെ രണ്ടുപ്രാവശ്യം പറഞ്ഞതു,
പ്രാധാന്യത്താലാകുന്നു. വരുണാദികൾ മതിയാവോളം കുടിയ്ക്കട്ടെ, അങ്ങയുടെ നീർ.

നാലാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 91.

കശ്യപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.

(കാകളി.)

പോർത്തേരിലാംമട്ടണപ്പൂ, മനം തയ്ച്ചു
ചേർത്ത ധീമാനെ,സ്സശബ്ദനെ,ധുര്യനെ;
പത്തുസഹോദരിമാരുയർകമ്പിളി-
ക്കത്തിൽപ്പകരുന്നു, യജ്ഞാത്മമഗ്ര്യനെ. 1

തൂമയിൽ വാഴ്ത്തും മനുഷ്യർ പിഴിയുന്ന
സോമമണയുന്നു, വാനവക്കുണ്ണുവാൻ:
മർത്ത്യനേതാക്കളീ മൃത്യുവിഹീനനെ-
ശ്ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നു, നീർപാലരിപ്പയാൽ! 2

ആ വൃഷാവിന്നായ്, വൃഷാവാം പവമാന-
നാർത്തു പുല്കുന്നു, പയ്യിൻെറ വെൺപാലിനെ;
മാലററ ന്യരോടും പൂകിയരിപ്പ വി-
ട്ടോലുന്നു, ചോദകൻ, ചൊല്ലറിവോൻ, നതൻ. 3

കെല്പനരക്കപ്പുരയും പൊളിയ്ക്കു: കൊ-
ററത്ത്യാഹരിയ്ക്കു, പവമാനസോമ, നീ;

സൂക്തം 91.

1. അണപ്പൂ—യുദ്ധരംഗത്തിൽക്കേറാനന്നതുപോലെ, പാത്രങ്ങളിലൊഴിയ്ക്കുന്നു. മനം തയ്ച്ചു ചേർത്ത—ദേവന്മാർ സ്വമനസ്സിനെ സോമത്തിൽ തുന്നിച്ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്നു! ധുര്യൻ=ധുരന്ധരൻ. സഹോദരിമാർ—വിരലുകൾ. ഉയർകമ്പിളിക്കത്തിൽ—ഉയർന്ന അരിപ്പയ്ക്കുള്ളിൽ. അഗ്ര്യനെ—മുഖ്യനെ, സോമത്തെ.

2. അണയുന്നു—യജ്ഞത്തിൽ. മർത്ത്യനേതാക്കൾ—മനുഷ്യരായ ഋത്വിക്കുകൾ. നീർപാലരിപ്പയാൽ—വെള്ളം, പാൽ, അരിപ്പ എന്നിവകൊണ്ട്.

3. വൃഷാവിന്നായ്=ഇന്ദ്രന്നായ്. ആർത്തു—ഉച്ചശബ്ദത്തോടേ. പാലിനെ പുല്കുന്നു—പാലോടു ചേരുന്നു. മാലററ—നിർബാധമായ. ചോദകൻ—എല്ലാരെയും കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. ചൊല്ലറിവോൻ—സ്തുതിജ്ഞൻ.

മേലെയും ദൂരത്തുമിങ്ങുമുള്ളോരുടെ
മേലാളെ മുരുക, നിൻകൊലയായുധം! 4

കല്പിയ്ക്ക, മുൻമട്ടിൽ വിശ്വവരേണ്യ, നീ
നല്ലതുസ്തോത്രകാരന്നു തക്ക വഴി;
താവകദുസ്സഹഹിംസ്രമഹാംശങ്ങൾ
കൈവരികെങ്ങൾക്കി,രമ്പും പുരുക്രതോ! 5

ഏവം പവമാനസോമ, നല്ലേ,ങ്ങൾക്കു
നീ വിൺനഭോഭൂമിഭൂരിപ്രജകളെ:
നന്നാക്കുകൂഴി, വിരിയ്ക്ക, താരങ്ങളെ;-
ത്തന്നരുൾകേ,റെനാൾ കാഴ്ചയ്ക്കു സൂര്യനെ! 6

സൂക്തം 92.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

തേരുപോലേ, ധനാപ്തിയ്ക്കു ഹരിത്സോമ-
നീരിറക്കുന്നു, കർത്താക്കളരിപ്പയിൽ:
ഇന്ദ്രാർഹമാം ഗാഥ കേട്ടു, ഹവിസ്സമായ്-
ച്ചെന്നണയുന്നു, പവമാനമുമ്പരിൽ! 1

---

4. കെല്പനരക്കപ്പുരയും—അരക്കരുടെ ഉറപ്പുററ പുരപോലും. അഭ്യാഹരിയ്ക്ക—കൊണ്ടുവന്നാലും. ഉള്ളോരുടെ—ഉള്ള അരക്കരുടെ. മുരുക—മുറിയ്ക്കട്ടെ, കൊല്ലട്ടെ.

5. നല്ലതുസ്തോത്രകാരന്ന്—എനിയ്ക്ക്. താവകദുസ്സഹഹിംസ്രമഹാംശങ്ങൾ—രാക്ഷസൎക്കു ദുസ്സഹങ്ങളും അവരെ ഹിംസിയ്ക്കുന്നവയുമായ അങ്ങയുടെ വലിയ അംശങ്ങൾ, ഭാഗങ്ങൾ. പുരുക്രതോ=ബഹുകൎമ്മാവേ.

6. നഭസ്സ്—അന്തരിക്ഷം. പ്രജകൾ=മക്കൾ. ഊഴി—കൃഷിനിലം. വിരിയ്ക്ക—പരത്തിയാലും. തന്നരുൾക—സൂര്യനെ വളരെക്കാലം കാണുമാറാക്കുക. വെളിച്ചവും ദീൎഘായുസ്സും തരിക.

സൂക്തം 92.

1. ഇറക്കുന്നു—പകരുന്നു. കർത്താക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. ഗാഥ—സ്തോത്രം.

സ്വസ്ഥാനമാകുമരിപ്പിൽച്ചരിയ്ക്കുന്നു,
മർത്ത്യരെ നോക്കും മനീഷി ധൃതാംബുവായ്;
അധ്വരേ ഹോതാവുപോലിവൻ പാത്രത്തിൽ
വർത്തിയ്ക്കേ, വിപ്രർ ഭജിപ്പൂ, സപ്തർഷിമാർ! 2

നേർക്കരിയ്ക്കപ്പെട്ടണവൂ ധ്രുവാസ്പദം,
മാർഗ്ഗജ്ഞനിദ്ദ സുമേധസ്സുരുപ്രഭൻ; .
സ്തോത്രത്തിലെല്ലാം രസിയ്ക്കുന്നു, പണ്ഡിതൻ;
പേർത്തിണങ്ങിടുന്നു, പഞ്ചജനങ്ങളിൽ! 3

നിന്നുമ്പർ മുപ്പത്തിമുവ്വരവരൊക്കെ
വിണ്ണിലുണ്ടല്ലോ, പവമാനസോമമേ;
പത്താളുയർകമ്പിളിയിൽപ്പയസ്സിനാൽ-
ശ്ശുദ്ധി ചേർപ്പൂ, നിനക്കേഴുവാരാർകളും! 4

സ്തുത്യർക്കരേവരുമെങ്ങെത്തുമോ; ദ്രുതം
ലബ്ധമാക,പ്പവമാനസത്ര്യാസ്പദം.
കാത്തു, പകല്ക്കു വെളിച്ചമേകും ദ്യുതി-
ച്ചാർത്താ മനുവെ;ച്ചെറുത്തു, മുടിയനെ! 5

ഗോമൽഗൃഹത്തെയ്ക്കു ഹോതാവുപോലെയും,
പോർമന്നിലെയ്ക്കൃജു രാജാവുപോലെയും
കുംഭത്തിലെയ്ക്കു ഗമിയ്ക്കുന്നു, പോത്തുപോ-
ലംഭസ്സിലാണ്ട പവമാനസോമനിർ! 6

---

2. മനീഷി—സോമം. ധൃതാംബുവായ്—ജലത്തെ ധരിച്ച്, ജലത്തോടു ചേർന്ന്. വിപ്രർ—മേധാവികൾ. സപ്തർഷിമാർ—ഭരദ്വാജൻ, കശ്യപൻ, ഗോതമൻ, അത്രി, വിശ്വാമിത്രൻ, ജമദഗ്നി, വസിഷ്ഠൻ.

3. ധ്രുവാസ്പദം=അനശ്വരസ്ഥാനം, ദ്രോണകലശം.

4. അവർ—പ്രസിദ്ധർ. പത്താൾ—പത്തുപേർ, കൈവിരല്കൾ. പയസ്സ്=വെള്ളം. വാരാർകൾ=മഹാനദികൾ.

5. സ്തുത്യർക്കർ—സ്തോതാക്കൾ. ലബ്ധമാക—നമുക്കു കിട്ടട്ടെ. ദ്യുതിച്ചാർത്ത് (സോമത്തിൻെറ തേജസ്സ്) മനുവിനെ കാത്തു; മുടിയനെ (ധ്വംസകനായ അസുരനെ) ചെറുത്തു—നശിപ്പിച്ചു.

6. ഗോമൽഗൃഹം=ഗോക്കളോടുകൂടിയ ഗൃഹം; ഹോതാവിന്നു ഗോക്കളും ഗൃഹവും ഉണ്ടായിവരുമെന്നാശയം. ഋജു—സത്യകർമ്മാവ്. കുംഭം=കലശം.

സൂക്തം 93.

ഗോതമപുത്രൻ നോധസ്സ് ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

ഒത്തു നനച്ചു തുടച്ചു, സഗർഭ്യമാർ—
പത്തംഗുലികൾ പിഴിഞ്ഞു, വിദഗ്ദ്ധനെ;
എത്തി, ചുററും ഹരിദ്വർണ്ണൻ ദിശകളിൽ;—
സ്സപ്തിതുല്യനാകംപൂകീ, കുടങ്ങളിൽ! 1
തായ് കുഞ്ഞിനെപ്പോലെടുത്തു, തണ്ണീർ ശരി—
യ്ക്കാകാംക്ഷി ഭൂരിവരേണ്യൻ വൃഷാവിനെ;
നാരിയെപ്പൂരുഷൻപോലിടം പുക്കവൻ
ഗോരസത്തോടു ചേരുന്നു ഘടാന്തരേ! 2
വീപ്പിപ്പൂ പൈതനാകിടിനെ;—സ്സുമതി—
വായ്പാൻ സോമം പൊഴിയ്ക്കുന്നു ധാരകൾ;
പാത്രസ്ഥനാമീയുദഗ്രനെപ്പൈക്കൾ പാൽ
ചാർത്തിച്ചിടുന്നു, ധൌതാംബരംപോലവേ! 3
ഇന്ദോ, പവമാന, ദേവരൊത്തെങ്ങൾക്കു
തന്നരുൾകി,ച്ചുയാ സാശ്വമാം സ്വത്തു നീ:
തേരാളിപോലുള്ള വിത്തമേകാൻ കൊതി
ചേരുന്ന നിൻമനസ്സെത്തട്ടെ ഞങ്ങളിൽ! 4

സൂക്തം 93.

1. വിദഗ്ദ്ധനെ—ത്രാണിയുള്ള സോമത്തെ. സപ്തിതുല്യൻ=അശ്വസദൃശൻ.

2. ആകാംക്ഷി—ജലസമ്പർക്കം, കുഞ്ഞിന്റെ പക്ഷത്തിൽ മുലപ്പാൽ, ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ. വൃഷാവിനെ—സോമത്തെ. ഇടം—ഹവിർദ്ധാനസ്ഥലം. ഘടാന്തരേ=കലശത്തിന്നുള്ളിൽ.

3. വീപ്പിപ്പൂ—തീററകൊടുത്ത്. ഉദഗ്രൻ—ഉന്നതൻ, മഹാൻ. ധൌതാംബരം=അലക്കിയ വസ്ത്രം.

4. സാശ്വം=അശ്വസഹിതം. തേരാളിപോലുള്ള—ബലവത്തായ എന്നർത്ഥം.

ആൾക്കാരെയും സ്വത്തുമേകുകെ,ങ്ങൾക്കുട–
നാക്രമിമ്പം പെരും വെള്ളവും സോമ, നീ;
നീളുകായുസ്സ്, ഭക്തനു പവമാന:—
കാലേ വരട്ടെ, കർമ്മാപ്തവിത്തൻ ദ്രുതം! 5

സൂക്തം 94.

അംഗിരോഗോത്രൻ കണ്വൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

താനൊരശ്വംപോലണിഞ്ഞാലി,നൻപോലെ
ഭാനു പൂണ്ടാലി,ണക്കത്തായ്, വിരൽകളിൽ!
തണ്ണീരുടുത്തു ഗമിയ്ക്കും കവിപ്രിയൻ,
ഗണ്യമാമാലയിൽഗ്ഗോരക്ഷിപോലവേ. 1

ദിവ്യാസ്പദം രണ്ടുപാടും മറയ്ക്കുന്ന
സർവ്വവിജ്ഞന്നായ്പ്പരക്കുന്നു, പാരുകൾ;
പൈക്കൾ തൊഴുത്തു പാൽത്തന്നപോലിന്ദുവിൻ–
നേർക്കൊലിക്കൊൾവൂ, മഖത്തിനായ്സ്സൂക്തികൾ! 2

ശൂരൻെറ തേർ പടയിങ്കലൊട്ടുക്കുപോ–
ലേറിച്ചുഴലുന്നു, കാവ്യങ്ങളിൽക്കവി;

---

5. ഭക്തനു—അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്ന്. കാലേ—പ്രഭാതത്തിൽ.

സൂക്തം 94.

1. താൻ—സോമം. ഇനൻ=സൂര്യൻ. ഭാനു=രശ്മി. വിരൽകളിൽ ഇണക്കത്തായ്—ശുദ്ധീകരിപ്പാൻ, 'ഞാൻ മുമ്പേ, ഞാൻ മുമ്പേ' എന്നു വിരലുകൾ സ്പദ്ധിച്ചുതുടങ്ങും. ഗമിയ്ക്കും—പാത്രങ്ങളിൽ പൂകും. കവിപ്രിയൻ—സ്തോതൃതൽപരൻ. ഗണ്യം—ശ്രദ്ധവെയ്ക്കപ്പെടേണ്ടത്. ഗോരക്ഷി=ഇടയൻ.

2. ദിവ്യാസ്പദം—അന്തരിക്ഷം. മറയ്ക്കുന്ന—സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടു മൂടുന്ന. പരക്കുന്നു—ആ തേജസ്സിന്നു സഞ്ചരിപ്പാൻ വിശാലങ്ങളായിത്തീരുന്നു. സൂക്തികൾ—സ്തുതികൾ.

ദേവവിത്തം നരക്കേകാൻ മുതിൎന്നവൻ
ശ്രീ വളൎക്കുന്നു, ബഹുത്ര നൎത്ത്യഹനായ്! 3
ശ്രീയ്ക്കായ്പ്പിറന്നവൻ, ശ്രീയ്ക്കായിറങ്ങിയോൻ
ശ്രീയുമായുസ്സും സ്തുതിപ്പോക്കിയററുമേ:
ശ്രീയുടുത്തോർ മതിഹീനരായാർ; മിത-
യായിയ്ക്കു നിഷ്ഫലമാകില്ല, സംഗരം! 4
കിട്ടിയ്ക്കു ഭോജ്യപേയാശ്വധേനുക്കളെ,-
പ്പുഷ്ടവെളിച്ചവും; തപ്പിയ്ക്കുക,മ്പരെ.
ആരെയും കീഴാക്കുമല്ലോ, സുഖേന നീ:
വൈരിയെപ്പോക്കുള്ള, പവമാനസോമമേ! 5

സൂക്തം 95.

പ്രസ്കണ്വൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

ശബ്ദം മുതിപ്പൂ, പിഴിയപ്പെട്ടും ഹരി,
ശുദ്ധീകൃതനായ്ക്കുടത്തിൽ മേവുമ്പൊഴും.
നേതാക്കൾ കൈക്കൊണ്ടു പാലുടുപ്പിയ്ക്കുന്നു—
ഗാഥകൾ തീക്കുവിൻ, നിങ്ങളന്നങ്ങളും! 1

---

3. പട—സൈന്യം. ഏറി—കേറി. കാവ്യങ്ങൾ—സ്തോത്രങ്ങൾ. ദേവവിത്തം—ദേവന്മാരുടെ ധനം. ശ്രീ—സ്വാദത്തമായ സമ്പത്ത്. ബഹുത്ര—വളരെ യാഗശാലകളിൽ.

4. ഇറങ്ങിയോൻ—പുറപ്പെട്ട സോമം. ശ്രീയുടുത്തോർ—സോമംകൊടുത്ത സമ്പത്തു ധരിച്ചവർ. മിതയായി=മിതമാകുംവണ്ണം യാനംചെയ്യുന്നവൻ, മിതഗമനൻ. സംഗരം നിഷ്ഫലമാകില്ല—യുദ്ധത്തിൽ ജയംതന്നെ കിട്ടും.

5. ആരെയും—സർവരക്ഷസ്സുകളെയും.

സൂക്തം 95.

1. സ്തോതാക്കളോട്: ഹരി—പച്ചനിറം പൂണ്ട സോമം. നേതാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. പാൽ—ക്ഷീരാദിഗോരസം. നിങ്ങൾ ഗാഥ(സ്തുതി)കളും, അന്നങ്ങളും (ഹവിസ്സുകളും) തീക്കുവിൻ, നിൎമ്മിയ്ക്കുവിൻ.

തോണി കടത്തുകാരൻപോലെ, യജ്ഞാധ്വ-
വാണിയിറക്കുന്നു, നീരൊഴുക്കും ഹരി;
ദേവൻ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു, ഗുഹ്യങ്ങളാം
ദേവനാമങ്ങളും സ്തോതാവിനധ്വരേ. 2

അംഭസ്സിലെത്തിരമാലപോലെത്രയും
വെമ്പിപ്പുറപ്പെട്ടും സൂക്തികൾ സാദരം
സോമത്തെ നോക്കിഗ്ഗമിയ്ക്കുന്നു, ചേരുന്നു—
കാമേന പൂകുന്നു, കാമയമാനനിൽ! 3

പോത്തുപോലുച്ചത്തിൽ മേവും വൃഷേന്ദുവെ-
പ്പേർത്താദരിച്ചു കറക്കുന്നു, കല്ലിനാൽ;
സൂക്തികൾ ചെല്വൂ, സകാമങ്കൽ; വാനത്തു
ശാത്രവരോധിയെക്കൈക്കൊൾവൂ, മുപ്പുരാൻ! 4

ഹോതാവിനേറേറാതുവോൻപോലെ ചൊൽ പെറും
നീ തിരിയൊല്ലാ, പവമാനസോമമേ:
ഇന്ദ്രനും നീയുമിരിയ്ക്കെ,സ്സ്വവീര്യത്തി-
നിന്ദ്രരാകേണ്ടൾ; നേടാവൂ, സൌഭാഗ്യവും! 5

---

2. കടത്തുകാരൻ തോണിയിറക്കുന്നതുപോലെ, ഹരി യജ്ഞാധ്വവാണി (=യജ്ഞമാർഗ്ഗവാക്ക്, സ്തുതി) പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു. ദേവൻ—സോമം. ദേവനാമങ്ങൾ—ഇന്ദ്രാദികളുടെ നാമങ്ങൾ, ശരീരങ്ങൾ.

3. സോമത്തെ നോക്കി—സോമസന്നിധിയിലെയ്ക്ക്. കാമേന (കാമത്തോടേ) കാമയമാനനിൽ പൂകുന്നു—കാമിയ്ക്കുന്ന സോമത്തെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

4. ഉച്ചത്തിൽ—ഉന്നതസ്ഥലത്ത്. വൃഷേന്ദു=വൃഷാവായ സോമം. കറക്കുന്നു—പിഴിയുന്നു. കല്ല്—അമ്മി. ശാത്രവരോധി=ശത്രുക്കളെത്തടുക്കുന്നവൻ, ഇന്ദ്രൻ. മുപ്പുരാൻ—മൂന്നു കലശങ്ങളിൽ വാഴുന്ന സോമം.

5. ഏററച്ചൊല്ലുന്നവൻപോലെ, ഹോതാവിനു ചൊൽ പെറുന്ന (സ്തുതി പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്ന) നീ തിരിയൊല്ലാ—ഞങ്ങൾക്കഭീഷ്ടം തരുന്നതിൽ പരാങ്മുഖനാകരുത്. ഇന്ദ്രൻെറയും നിൻെറയും സാഹായ്യത്താൽ ഞങ്ങൾ സ്വവീര്യത്തിന്ന് ഇന്ദ്ര(അധിപ)രാകണം; സൌഭാഗ്യവും നേടുമാറാകണം.

സൂക്തം 96.

ദിവോദാസപുത്രൻ പ്രതർദ്ദനൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

തേർമുന്നിലായ് നടക്കുന്നു, ഗോലബ്ധിയ്ക്കു
സാമോദസൈന്യനായ്ശ്ശൂരൻ ചമൂപതി;
ഇന്ദ്രഹവത്തെസ്സഖാക്കൾക്കു സത്യമാ-
ക്കുന്നു; സോമം തുകിൽ ചുററുന്നു, സത്വരം! 1
ഹസ്താംഗുലികൾ പിഴിഞ്ഞ ഹരിൽപ്രഭൻ
വിദ്രുതശ്ശുരാശ്വഹീനമാം തേരതിൽ
കേറിയിരുന്ന,തിലൂടെ പോകും, സ്തുതി-
കാരങ്കലെയ്ക്കുറിവാളുമിന്ദ്രസഖൻ! 2
ദേവ, പവമാനസോമ, വൻഭുക്തിയ്ക്കു
നീർ വീഴ്ത്തുകി,ന്ദ്രൻെറ പേയമാം നീ മഖേ;
ദ്യോവിതിൽത്തണ്ണീർ ചമച്ചു പെയ്യിയ്ക്കുമാ
നീ വാനിൽനിന്നെത്തി മാനിയ്ക്കുകെ,ങ്ങളെ! 3
തോല്വി പററായ്വാൻ, കൊലപ്പെടായ്വാൻ, നശി-
യ്ക്കായ്വാൻ, മഖം വലുതാവാൻ വരിക, നീ:
വാഞ്ഛിപ്പതുണ്ട,തിക്കുററുകാരേവരും;
വാഞ്ഛിപ്പൂ, ഞാനും പവമാനസോമമേ! 4

സൂക്തം 96.

1. ചമൂപതി, സേനാപതിയായ സോമം, ഗോലബ്ധിയ്ക്കു, ശത്രുക്കളുടെ ഗോക്കളെ കീഴടക്കാൻ, സാമോദസൈന്യനായ്, സഹർഷരായ സൈനികരോടു കൂടി, തേർമുന്നിലായ് നടക്കുന്നു — യുദ്ധത്തിലെയ്ക്കു്. സഖാക്കൾക്കു, യജമാനർക്കു്, ഇന്ദ്രഹവത്തെ, ഇന്ദ്രാഹ്വാനത്തെ, സത്യമാക്കുന്നു—സഫലീകരിയ്ക്കുന്നു; ഇന്ദ്രനെ യജ്ഞത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നു. തുകിൽ—പാലും മററും.

2. വിദ്രുതശ്ശുരാശ്വഹീനമാം തേരതിൽ—വേഗികളായ ശ്ശുരാശ്വങ്ങളെ പൂട്ടിയിട്ടില്ലാത്ത ആ തേരിൽ, അരിപ്പയിൽ.

3. വൻഭുക്തിയ്ക്കു—ഇന്ദ്രൻെറ അമൃതത്തിന്നു്. വീഴ്ത്തുക—ഒഴുക്കിയാലും. ദ്യോവിതിൽ—ഇക്കാണുന്ന ആകാശത്തു്. എത്തി—വന്നുചേൎന്നു്. എങ്ങളെ മാനിയ്ക്കുക—ഞങ്ങൾക്കു ധനാദികൾ തന്നാലും.

4. അങ്ങു് വന്നാലേ, ഞങ്ങൾക്കു ശത്രുക്കളിൽനിന്നു തോല്വിയോ വധമോ നാശമോ പററാതെ, ഞങ്ങളുടെ യാഗം മഹത്താകൂ. അതു്—ഭവദീയമായ രക്ഷണം. കുററുകാർ—സ്തോതാക്കൾ,

സോമമൊഴുകുന്നു, സൂക്തിയെത്തീർത്തവൻ,
ഭൂമിയെത്തീർത്തവൻ, ദ്യോവിനെത്തീർത്തവൻ,
അഗ്നിയെത്തീർത്തവന,ക്കനെത്തീർത്തവൻ,
ശക്രനെത്തീർത്തവൻ, വിഷ്ണുവെത്തീർത്തവൻ! 5

ഉമ്പർക്കരചൻ, മൃഗങ്ങൾക്ക പോത്തു, ധീ-
മുമ്പർക്ക്യഷി, കവികൾക്ക തിരുത്തുവോൻ,
ഗൃധ്രരിൽത്താർക്ഷ്യൻ, മുറിപ്പോക്ക വെണ്മഴ—
ശബ്ദിച്ചണയുന്നു, സോമമരിപ്പയിൽ! 6

സിന്ധുവിരമ്പൽപോലു,ൾ കവരും സ്തുതി
പൊന്തിയ്ക്കുമേ, പവമാനസോമം തുലോം;
ഇട്ടന്നിവാരപ്പടകളിൽച്ചെന്നേറ്റ,—
മുൾത്തട്ടു നോക്കി വൃഷാവു ഗോകാംക്ഷയാൽ! 7

പോരിലെതിക്കപ്പെടാതെ കൊല്ലും ശത-
ധാരൻ മദകരൻ നീ ചെല്ലു, സേനയിൽ;
നീരുകൾ പെയ്തു, കുററിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു,
സൂരിയാകും നീ പവമാനസോമമേ! 8

സുന്ദരൻ ദേവോപയാതൻ മഹാബല-
നിന്ദു സോമം പ്രിയനിന്ദ്രൻെറ മത്തിനായ്
ധാരാശതത്തോടിറങ്ങുന്നു കുംഭത്തി,- 9
ലാരോഗ്യവാനശ്വമാജിയിൽപ്പോലവേ.

വെള്ളത്തിൽ മുന്നേ കഴുകിപ്പുരാണനെ-
ക്കല്ലിൽപ്പിഴിഞ്ഞു കർമ്മത്തിനാരിയ്ക്കുവേ

---

5. സ്തുതികളുടെയും മററും ഉൽപാദകൻ, സോമമാണെന്നു്.

6. ധീമുമ്പർ—മേധാവികൾ താർക്ഷ്യൻ=ഗരുഡൻ.

7. സിന്ധു=നദി. പൊന്തിയ്ക്കുമേ—ആളുകളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടും. ഉൾത്തട്ടു്=ഉള്ളു്, മറവിലിരിയ്ക്കുന്നതു്. ഗോകാംക്ഷയാൽ—ശത്രുക്കളുടെ ഗോക്കളെ അടക്കാൻ.

8. കൊല്ലും—ശത്രുക്കളെ വധിയ്ക്കുന്ന. ശതധാരൻ=വളരെ നീർദ്ധാരകളുള്ളവൻ. സേന—ശത്രുബലം. പെയ്തു—പൊഴിച്ചാലും. കുററിടുക—ശബ്ദിയ്ക്കുക.

9. ദേവോപയാതൻ—ദേവന്മാരാൽ സമീപിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

നേർവഴി കാട്ടുന്നു, മാററാരിൽനിന്നു കാ-
ത്താ വിഷ്ടപേശ്വരൻ, സ്വത്തു കിട്ടിയ്ക്കുവോൻ! 10
അങ്ങയാലല്ലോ സയജ്ഞരായ്, ധീരർ പ-
ണ്ടെങ്ങൾതൻതാതർ പവമാനസോമമേ:
പായിയ്ക്കു,രക്കരെ;-ക്കൊല്ലോനവാരിതൻ
നീയേകുകെ,ങ്ങൾക്കു സാശ്വവീരം ധനം! 11
വന്നുവല്ലോ, നീ മനുവിന്നമിത്രരെ-
ക്കൊന്നന്നാവും സ്വത്തുമേകാൻ, ഹവിസ്സുമായ്;
വന്നാലുമമ്മട്ടിൽ വിത്തമെടുത്തുകൊ-
ണ്ടി;-ന്ദ്രങ്കൽ നില്ക്കുക, കാണിയ്ക്കുകാ,യുധം! 12
ത്തുകുക, നീയുയർകമ്പിളിയിൽ,ജ്ജല-
മാകുമുടുപ്പിട്ടി,നിപ്പാന്ന യജ്ഞി നീ;
ചെന്നു വസിയ്ക്കുക തണ്ണീർക്കുടത്തിലു,-
മിന്ദ്രൻ കുടിയ്ക്കും മദാഹ്ലാദകാരി നീ! 13
വാനിൽനിന്നു മഴ പെയ്യു, ധാരാശത-
വാനായ്, മഖത്തിൽസ്സഹസ്രാന്നദായി നീ;
തോയഗവ്യോപേതനാക കലശത്തി-
ലാ,യുസ്സു ഞങ്ങൾക്കയത്താൻ കനിഞ്ഞു നീ! 14
സ്തോതാക്കളാലീയരിയ്ക്കപ്പെട്ടുമിന്ദു
വാതാശ്വരീത്യാ കടക്കും, സപത്നരെ;
ഗോവിൻെറ കാമ്യമാം പാലുപോലാ,മിവൻ
വാർവഴിപോലാം, ഹയംപോലെ വശ്യനാം! 15

---

10. പുരാണനെ—പുരാതനനായ സോമത്തെ. കല്ല്—അമ്മി. കാട്ടുന്നു—യജമാനന്ന്. വിഷ്ടപേശ്വരൻ—ലോകനാഥൻ.

11. സയജ്ഞരായ്—യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ചു എങ്ങൾതൻതാതർ—അംഗിരസ്സുകൾ. കൊൽവോൻ—ശത്രുഹന്താവ്.

13. യജ്ഞി=യജ്ഞവാൻ.

14. തോയഗവ്യോപേതനാക—ജലത്തോടും ഗോരസങ്ങളോടും ചേർന്നാലും.

15. വാതാശ്വരീത്യാ— കാററിന്നൊത്ത വേഗമുള്ള കുതിരപോലെ. സപത്നരെ കടക്കും=ശത്രുക്കളെ പിന്നിടും, തോല്പിയ്ക്കും. പാലുപോലാം—ക്ഷീരംപോലെ പരിശുദ്ധനാണ്. വാർവഴിപോലാം—വിശാലമാർഗ്ഗംപോലെ ആശ്രയണീയനാണ്. വശ്യനാം—പാട്ടിൽ നിർത്താവുന്നവനാണ്,

സോമമേ, ത്തക്കു പിഴിഞ്ഞെരിയ്ക്കപ്പെട്ടും
ശ്രീമദസ്ത്രൻ നീ നിഗൂഢമാം രമ്യനീർ;
അശ്വതുല്യൻ ഭവാൻ കിട്ടിയ്ക്ക, വേണ്ടപ്പൊ-
ഴന്നവും, പ്രാണനും, ദേവ, ഗോക്കളെയും! 16

സുന്ദരക്കുഞ്ഞായ വഹ്നിയാം സോമത്തെ
നന്നായ്ത്തുടച്ചണിയിപ്പൂ, മരുദ്ഗണം;
എന്നിട്ടൊലികൊണ്ടരിപ്പയിൽനിന്നൊഴു-
കുന്നു, കാവ്യത്താൽപ്പുകഴ്ത്തേണ്ടുമക്കവി! 17

സ്വരഗനാ,ഷസ്വഭാവൻ, സുദശ്നൻ,
ഭൂരിസ്തവൻ, കവികൾക്കു തിരുത്തുവോൻ
സോമം, മഹാൻ സ്തുതനായി മൂന്നാമതാം
ധാമം ഗമിപ്പാൻ വരുത്തുന്നു ശക്രനെ! 18

സ്തുത്യൻ, സമത്ഥൻ, ചമൂപാത്രസംസ്ഥിതൻ
ശസ്ത്രവാൻ, ഗോപ്രദാതാവു, സോമം മഹാൻ,
ദത്താംബുവാമന്തരിക്ഷത്തിൽ മേവുവോ;-
നെത്തിവാഴു,മവൻ നാലാമതാം പദേ! 19

കോപ്പണിഞ്ഞ നരൻപോലുടല്ക്കച്ഛത
ചേപ്പോൻ, ധനാപ്തിയ്ക്ക വാജിപോലോടുവോൻ,
ആപ്പിട്ടു കാള പൈക്കുട്ടംകണക്കിനേ
തോല്പറ പൂകാൻ കരേറീ, ചമൂക്കളിൽ! 20

അച്ഛകന്മാർ പിഴിയുന്ന നീ നീർ തൂകു-
കൊ;-ച്ഛയിട്ടിന്ദ്രോ, കരേറുക,രിപ്പയിൽ;

16. ശ്രീമദസ്ത്രൻ=ശോഭനായുധൻ. നിഗൂഢം=മറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നത്. കിട്ടിയ്ക്ക—ഞങ്ങൾക്ക്. പ്രാണൻ—ആയുസ്സ്.

17. വഹ്നി—ഭാരവാഹി. തുടച്ച്—ശുദ്ധീകരിച്ച്. അക്കവി—സോമം.

18. സ്വരഗൻ—സൂര്യസേവി. ആഷസ്വഭാവൻ—അതീന്ദ്രിയജ്ഞൻ. സുദശ്നൻ=നല്ല കാഴ്ചയുള്ളവൻ. മൂന്നാമതാം ധാമം—സ്വർഗ്ഗം. വരുത്തുന്നു—യജ്ഞത്തിൽ ആവിർഭവിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

19. ചമൂ=ചമസം. ശസ്ത്രവാൻ—ആയുധധാരി. ദത്താംബു—മഴ പെയ്യുന്നത്. നാലാമതാം പദേ—ചന്ദ്രലോകത്ത്.

20. അച്ഛത—വെടുപ്പ്. ആപ്പിട്ടു—മുക്രയിട്ട്. തോല്പറ—തോലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പറ, കുട്ടകം. ചമൂക്കളിൽ—ഇരുപലകകളിൽ.

ഇച്ചമൂയുഗേ കളിച്ചു ചെല്ലേ;-കട്ടെ-
യച്ഛമാം നിന്മധുവിന്ദുന്നു തുഷ്ടിയെ! 21
നീരു ധാരാളമൊഴുക്കിയിപ്പണ്ഡിതൻ
ഗോരസാഭ്യക്തനായ്പ്പൂക്കാൻ, കുടങ്ങളിൽ;
കല്യതരൻ പാട്ടു പാടി വിളിച്ചഥ
ചെല്ലുന്നു, തോഴൻെറ ജായയിൽപ്പോലവേ! 22
വൈരിയെപ്പോക്കിപ്പവമാനസോമമേ,
ജാരൻ ദയിതയിൽപ്പോലണയുന്നു, നീ;
പാറുന്ന പക്ഷി തരുക്കളിൽപ്പോലവേ
പാക്കുന്നു, പാവിതനിന്ദു കുടങ്ങളിൽ! 23
ഇന്ദോ, വരുന്നു, പവമാന, പെൺപോലെ,
നന്നായ്ച്ചുരത്തുന്ന നിൻദീപ്തധാരകൾ;
ഭൂരിവരേണ്യനാനീതൻ ഹരിൽപ്രഭൻ
നീരിലൊലിക്കൊൾവു, യഷ്ടൃഘടത്തിലും! 24

സൂക്തം 97.

വസിഷ്ഠനും, വസിഷ്ഠഗോത്രരായ ഇന്ദ്രപ്രമതിയും, വൃഷഗണനും, മന്യുവും, ഉപമന്യുവും, വ്യാഘ്രപാത്തും, ശക്തിയും, കർണ്ണശ്രുത്തും, മൃളീകനും, വസുക്രനും, പരാശരനും, അംഗിരോഗോത്രൻ കുത്സനും ഋഷിമാർ;
ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇട്ടിളക്കുന്ന സ്വർണ്ണത്താൽ ശുചീകരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഈ ദേവൻ നീര് ദേവന്മാരിൽ ചേക്കുന്നു: പിഴിയപ്പെട്ട താൻ, ഹോതാവു ശാല

---

21. അച്ഛകന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ. ചമൂയുഗേ—ഇരുപലകകളിൽ. അച്ഛം—നിർമ്മലം, അരിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. മധു—മദകരമായ നീര്.

22. ഇപ്പണ്ഡിതൻ—സോമം. കല്യതരൻ—ഗാനത്തിൽ അതികുശലൻ. വിളിച്ച്—ദേവന്മാരെ. ചെല്ലുന്നു—പാത്രങ്ങളിൽ.

23. ദയിത—പ്രേമഭാജനമായ സ്ത്രീ. അണയുന്നു—പാത്രങ്ങളിൽ. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം: പാവിതൻ=അരിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

24. പൂർവാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷം: ചുരത്തുന്ന—യജമാനുക്കു ധനാദിയെ നല്കുന്ന. ആനീതൻ=കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടവൻ. യഷ്ടൃഘടം—യജമാനൻെറ കലശം.

യിലെ പശ്ശബന്ധനസ്ഥലത്തെന്നപോലെ, ഒലിയിട്ടുകൊണ്ട് അരിപ്പയിൽ ചുററിനടക്കുന്നു. 1

മഹാനും കവിയും വിചക്ഷണനും ജാഗരൂകനുമായ ഭവാൻ പരിചൊത്ത പടയുടുപ്പിട്ട്, സ്തവങ്ങളെ പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ടു, യജ്ഞത്തിൽ പിഴിയപ്പെടാൻ ഇരുപലകകളിൽ പ്രവേശിച്ചാലും! 2

പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടവരിൽവെച്ചു പുകളേറിയവനും, ഭൂമിയിൽവെച്ചു പ്രിയനുമായ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കായി ഉയർകമ്പിളിയിൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ അന്തരിക്ഷത്തിലെങ്ങും ഇരമ്പിയാലും. നിങ്ങൾ 'സ്വസ്തിയിൽപ്പാലിപ്പിനെപ്പൊഴുമെങ്ങളെ!' 3

നിങ്ങൾ ഉറക്കെപ്പൊട്ടുവിൻ: നാം ദേവന്മാരെ പൂജിയ്ക്കുക. ധാരാളം ധനം കിട്ടാൻ സോമം കൊണ്ടുവരുവിൻ. ആ രുചികരനായ നമ്മുടെ ദേവകാമൻ കമ്പിളിയിൽനിന്നൊഴുകി, കലശത്തിൽ കടക്കുകയായി! 4

ദേവന്മാരുടെ സഖ്യം നേടിയ സോമം മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ ആയിരംധാരകളോടേ ഒഴുകുന്നു; നേതാക്കളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടു പുരാതനസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു—വലിയ സൌഭാഗ്യത്തിന്ന് ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കു—പോകുന്നു! 5

സ്തുതിച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഹരിതവർണ്ണനായ ഭവാൻ ധനത്തിന്നായി ഗമിച്ചാലും: അങ്ങയുടെ നീര് ഇന്ദ്രനെ യുദ്ധത്തിന്നു മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കട്ടെ; പിന്നീടു ഭവാൻ ദേവന്മാരോടുകൂടി ഒരേ തേരിൽ സമ്പത്തു കൊണ്ടുവരിക. നിങ്ങൾ 'സ്വസ്തിയാൽപ്പാലിപ്പിനെ,പ്പൊഴുമെങ്ങളെ!' 6

ഉശനസ്സുപോലെ കവിത പാടുന്ന (ഈ) സ്തോതാവു ദേവന്മാരുടെ ജനനങ്ങൾ വർണ്ണിയ്ക്കും: മഹാകർമ്മാവും ദീപ്തതേജസ്സുമായ പാവകൻ, ഒരു പന്നിപോലെ മുരണ്ടുംകൊണ്ടു പാത്രങ്ങളിൽ പൂകുന്നു! 7

സൂക്തം 97.

2. പടയുടുപ്പിട്ട്—സ്വതേജസ്സാൽ ആച്ഛാദിതനായി.
4. സ്തോതാക്കളോട്:
5. സൌഭാഗ്യത്തിന്ന്—യഷ്ടാക്കൾക്കു സൌഭാഗ്യം വരുത്താൻ.
6. ഗമിച്ചാലും—ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു്.
7. ഈ സ്തോതാവ്—വൃഷഗണൻ. പാവകൻ—പാപം നീക്കുന്ന സോമം.

ഹംസരായ വൃഷഗണന്മാർ ബലം (പേടിച്ചു) ക്ഷിപ്രപ്രഹാരിയായ പ്രധൃഷ്കനെ നോക്കി, ശാലയിലെയ്ക്കു പോകുന്നു; സ്തോതവ്യനും ദുസ്സഹനുമായ പവമാനത്തെപ്പററി സഖാക്കൾ ഒപ്പം വാണവും മീട്ടുന്നു. 8

ആ പുരുഗേയൻ, തൻെറ ഗതിയ്ക്കൊത്തു പായുന്നു: അനായാസേന വിളയാടുന്ന അദ്ദേഹത്തെ ആരും അനുഗമിയ്ക്കില്ല. തീക്ഷ്ണതേജസ്സൻ പലതരത്തിൽ വിളങ്ങുന്നു: പകൽനേരത്തു പച്ചയാണ്, തൻെറ നിറം; രാത്രിയിൽ നേരേ തെളിഞ്ഞുകാണാം! 9

ഇന്ദുവായ കെല്പുററ സോമം ഇന്ദ്രന്നു കരുത്തുണ്ടാകാൻ, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ നീർദ്ധാരകൾ കീഴ്പ്പോട്ടൊഴുക്കുന്നു. ഈ ധനദനായ ബലപ്പെരുമാൾ രക്ഷസ്സിനെ ഹിംസിയ്ക്കും, മാററലരെ എമ്പാടും മുടിയ്ക്കും! 10

അമ്മികൊണ്ടു പിഴിയപ്പെട്ട സോമം മധുധാര (ദേവന്മാരിൽ) ചേപ്പാൻ കമ്പിളിയിൽനിന്ന് ഒഴുകുന്നു: മദകരനായ (ഈ) ദേവൻ ഇന്ദ്രദേവൻെറ സഖ്യം നേടി, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 11

കാലംതോറും അരുമത്തേജസ്സുട്ടുക്കുന്ന ഇന്ദുദേവൻ, തൻെറ നീർ ദേവന്മാരിൽ ചേപ്പാൻ, പത്തുവിരലുകളാൽ ഉയന്ന കമ്പിളിയിൽ പകന്നൊഴിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട്, ഒഴുകുന്നു. 12

ഒരു ചെങ്കാള പൈക്കളുടെ നേക്കു മുക്രയിടുന്നതുപോലെ, താൻ ഒലി പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടു മന്നിലും വിണ്ണിലും ഗമിയ്ക്കുന്നു: തൻെറ ഒച്ച യുദ്ധത്തിൽ, ഇന്ദ്രൻേറതുപോലെ കേൾക്കാം; ഒരടയാളമായി, ആ ശബ്ദത്തെ പരത്തുന്നു. 13

സോമമേ, ആസ്വാദ്യനായ അവിടുന്നു പാൽകൊണ്ടു തഴച്ചു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട്, ഒരു മധുരരസമായിത്തീരുന്നു; കഴുകിയരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു, മുറിയാതൊഴുകി, ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കു പോകുന്നു. 14

---

8. ഹംസർ—ഹംസതുല്യർ. ബലം—ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമണം. പ്രധൃഷ്കൻ—സോമം. ദുസ്സഹൻ—ശത്രുക്കൾക്ക്. സഖാക്കൾ—സ്തോതാക്കൾ. വാണം—ഒരുതരം വീണ. മീട്ടുന്നു—മീട്ടികൊണ്ടു പാടുന്നു.

9. ആരും അനുഗമിയ്ക്കില്ല—ഒപ്പം നടക്കാൻ ആരും ആളാവില്ല. പച്ചയാണ്—മന്ദപ്രഭമാണ്.

10. ബലപ്പെരുമാൾ—ബലത്തിൻെറ രാജാവായ സോമം.

11. ഒഴുകുന്നു—കലശത്തിലെയ്ക്ക്.

13. പരത്തുന്നു—വ്യാപിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

സോമമേ, മദകരനായ നിന്തിരുവടി മഴക്കാറിനെ കൊലയായുധംകൊണ്ടു കമ്പിടുവിച്ചു, മത്തിന്നായി ഇങ്ങനെ ഒഴുകിയാലും; തെളിവെണ്മ പൂണ്ട, അരിപ്പയിലൊഴിയ്ക്കപ്പെട്ട നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു ഗോക്കളെത്തരാൻ ചുററിനടന്നാലും! 15

ഇന്ദുവേ, അങ്ങ് പ്രസാദിച്ചു, ഞങ്ങൾക്കു സന്മാർഗ്ഗവും സമ്പത്തും സുലഭമാക്കാൻ കലശത്തിലെയ്ക്കൊഴുകിയാലും; എമ്പാടും രക്ഷസ്സുകളെ മുൾത്തടികൊണ്ടെന്നപോലെ ചതയ്ക്കാൻ, ഉയന്ന കമ്പിളിയിൽ പ്രവഹിച്ചാലും! 16

ഇന്ദുവേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്ക് അന്നോപേതവും സുഖത്തിനിരിപ്പിടവും ക്ഷിപ്രം (ഫലം) നല്കുന്നതുമായ മഴ വാനിൽനിന്ന് എല്ലാടത്തും പൊഴിച്ചാലും; സമീപിയ്ക്കുന്ന ഈ എളിയ ബന്ധുക്കളെ, അരുമക്കിടാങ്ങളെയെന്നപോലെ തിരഞ്ഞുവരികയുംചെയ്താലും! 17

സോമമേ, അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ (എൻെറ) ബന്ധനം ഒരു കുടുക്കപോലെ അഴിച്ചാലും; നേർവഴിയും ബലവും കിട്ടിച്ചാലും. പകന്നുവെയ്ക്കുമ്പോൾ അങ്ങ്, ഒരു നടക്കുതിരപോലെ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; ദേവ, ആ പച്ചനിറം പൂണ്ട മനുഷ്യഹിതനായ ഭവാൻ ഗൃഹത്തിൽ വന്നാലും! 18

ഇന്ദുവേ, മത്തിന്നു പോന്ന ഭവാൻ യജ്ഞത്തിൽ, ഉയന്ന കമ്പിളിയിൽ എമ്പാടും ഒഴുകുക; ഒരായിരം ധാരകളുള്ള സുഗന്ധിയായ ഭവാൻ അഹിംസിതനായിട്ട്, അന്നലാഭത്തിന്നുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ചുററിനടന്നാലും! 19

കടിഞ്ഞാണില്ലാതെ തേരില്ലാതെ പൂട്ടപ്പെടാതെ ആജിയിലിറക്കപ്പെടുന്ന അശ്വങ്ങൾപോലെ, ഇതാ, തെളിസോമങ്ങൾ ഉൾപ്പൂകുന്നു; ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ അവയെ പ്രാപിയ്ക്കുവിൻ, കുടിപ്പാൻ! 20

---

15. കമ്പിടുവിച്ചു—മഴ പെയ്യാൻ.

17. ഈ എളിയ ബന്ധുക്കളെ—ഞങ്ങളെ. തിരഞ്ഞ്—അഭീഷ്ടങ്ങൾ നല്കാൻ അന്വേഷിച്ച്.

18. ബന്ധനം—പാപബന്ധം. ഗൃഹത്തിൽ—എൻെറ.

19. മത്തിന്നു പോന്ന—ലഹരിപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ ത്രാണിയുള്ള.

20. ഉൾപ്പൂകുന്നു—കലശത്തിൽ.

ഇന്ദുവേ, അവിടുന്ന് ഇപ്രകാരം, യജ്ഞത്തിന്നു വാനത്തൂനിന്ന് ഉദകം ചമസങ്ങളിലൊഴുക്കുക. സോമം നമുക്കു സ്പൃഹണീയവും മഹത്തും ബലിഷ്ഠവുമായ ധനവും വീരന്മാരെയും തരട്ടെ! 21

കാമയമാനനായ സ്തോതാവ്, ഒരു വിളിയ്ക്കുന്ന തൊഴിലാളി മേലാളിയെയെന്നപോലെ സ്തുതിച്ചുതുടങ്ങുന്നതോടേ, ഈ വരണീയനായ, പോന്നവനായ പാലകങ്കൽ—കലശസ്ഥനായ ഇന്ദുവിങ്കൽ—പൈക്കൾ കൊതിച്ചെത്തും! 22

ദാതാക്കൾക്കു നല്കുന്ന—ദാതാക്കൾക്കു പെയ്തുകൊടുക്കുന്ന—ദിവ്യനായ സുമേധസ്സ് സത്യരൂപന്നായി സത്യം ഒഴുക്കുന്നു. നല്ല കെല്പുള്ള ഈ രാജാവു പത്തുവിരലുകളാൽ പെരികെ എടുക്കപ്പെടുന്നു! 23

നരരെ നോക്കുന്നവൻ, ദേവന്മാൎക്കും മനുഷ്യൎക്കും, രണ്ടുകൂട്ടൎക്കും, രാജാവ്, സമ്പത്തിന്റെ, സമ്പത്തുകളുടെ, ഉടമസ്ഥൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള ഇന്ദു അരിപ്പകളിൽ അരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; നല്ല വെള്ളം ശരിയ്ക്കു സംഭരിച്ചുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. 24

സോമമേ, അന്നത്തിന്നായി ഒരശ്വമെന്നപോലെ, നേട്ടത്തിന്നായി ചെന്നു ഭവാൻ ഇന്ദ്രവായുക്കളാൽ കുടിയ്ക്കപ്പെട്ടാലും. ആ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഒരായിരം അന്നങ്ങൾ ധാരാളം തന്നാലും; അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ധനം കിട്ടിച്ചാലും! 25

പകൎന്നുവെയ്ക്കപ്പെട്ട ദേവതപ്പികങ്ങളായ സോമങ്ങൾ നമുക്കു സൽപുത്രോപേതമായ ഗൃഹം അയച്ചുതരട്ടെ: യഷ്ടവ്യങ്ങളും, സൎവ്വവരണീയങ്ങളും, ഹോതാക്കൾപോലെ സ്വൎഗ്ഗത്തെ യജിയ്ക്കുന്നവയുമായ ആ മാദകതമങ്ങൾക്കു നന്മനസ്സുണ്ടാകട്ടെ! 26

ദേവ, സോമമേ, ദേവപാനമായ ഭവാൻ ദേവയജനത്തിൽ പെരിയ അമരത്തിന്ന് ഇപ്രകാരം ഒഴുകിയാലും: എന്നാൽ, യുദ്ധത്തി

---

21. വാനം—അരിപ്പ. ഉദകം—നീര്.

22. കൊതിച്ചെത്തും—നീരിൽ പാൽ ചേൎക്കാൻ.

23. ദാതാക്കൾക്കു നല്കുന്ന—യജമാനൎക്ക് അഭീഷ്ടങ്ങൾ നല്കുന്ന. സുമേധസ്സ്—സോമം, സത്യരൂപൻ—ഇന്ദ്രൻ. സത്യം—തന്റെ നീര്.

26. സ്വൎഗ്ഗത്തെ—ദേവന്മാരെ. മാദകതമങ്ങൾ=അതിമാദകങ്ങൾ, സോമങ്ങൾ.

ലിറക്കപ്പെട്ട ഞങ്ങൾ വമ്പന്മാരെയും കീഴമത്തുമല്ലോ. അരിയ്ക്കപ്പെട്ട നിന്തിരുവടി വാന്വഴികളെ സുഖവാസയോഗ്യങ്ങളാക്കിയാലും! 27

ഇന്ദോ, പിഴിയുന്നവരാൽ ചേക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ ഒരശ്വംപോലെ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു: സിംഹംപോലെ ഭയങ്കരനും, മനസ്സിനെക്കാറം വേഗവാനുമായ നിന്തിരുവടി ഇങ്ങോട്ടുള്ള നേർവഴികളിലൂടേ ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സ്വാസ്ഥ്യം കൊണ്ടുവന്നാലും! 28

ദേവന്മാർക്കായി നൂറു നീർദ്ധാരകൾ പിഴിഞ്ഞിട്ടു കവികൾ ഇവയ്ക്കു് ആയിരംമട്ടിൽ വെടുപ്പു വരുത്തുന്നു. ഇന്ദുവേ, അങ്ങ് സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും: വമ്പിച്ച സമ്പത്തിന്റെ മുമ്പിൽ നടക്കുന്നവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്. 29

പകൽസ്സമയത്തു സൂര്യന്റെ രശ്മികൾപോലെ, (നീർദ്ധാരകൾ) പ്രസരിയ്ക്കുന്നു. ഈ ധീരനായ രാജാവ് സഖാവിനെ ദ്രോഹിയ്ക്കില്ല. കർമ്മങ്ങളിൽ യതിയ്ക്കുന്ന മകൻ അച്ഛനെന്നപോലെ, അങ്ങ് ഈ മനുഷ്യന്നു വിജയം കിട്ടിച്ചാലും! 30

പവമാനമേ, അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ കമ്പിളി വിടുമ്പോൾ, ഭവാന്റെ തേൻധാരകൾ പ്രകർഷേണ പൊഴിയും; അങ്ങ് പൈക്കളുടെ പാലിലെയ്ക്കൊഴുകും. പിറപ്പിൽത്തന്നേ തേജസ്സുകൊണ്ടു സൂര്യനെ നിറയ്ക്കും! 31

താൻ യജ്ഞമാർഗ്ഗത്തെ നോക്കി ഒലികൊള്ളും. അമൃതത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമായ ഭവാൻ വെണ്മ പൂണ്ടു വിശേഷേണ ശോഭിയ്ക്കുന്നു. ആ മാദകരസനായ അങ്ങ് സ്തോതാക്കളുടെ സ്തുതികളോടുകൂടി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ദ്രന്നായി ഒഴുകുന്നു! 32

സോമമേ, വാനിലെ സുപർണ്ണനായ ഭവാൻ യജ്ഞത്തിൽ നീരൊഴുക്കാൻ കീഴ്പോട്ടു നോക്കിയാലും. ഇന്ദോ, അവിടുന്നു സോമകലശം പൂകിയാലും. ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു സൂര്യരശ്മിയിൽ ചെന്നാലും! 33

ഭാരവാഹി മൂന്നു സൂക്തികളും, ബ്രഹ്മത്തെപ്പററി യജ്ഞരക്ഷകമായ സ്തോത്രവും ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നു; പൈക്കൾ കാളയെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നതു

---

27. പെരിയ അമരേത്തിന്നു—ദേവകൾക്കു കുടിപ്പാൻ. ഇറക്കപ്പെട്ട—അങ്ങയാൽ.

30. ഒന്നും രണ്ടും വാക്യങ്ങൾ പരോക്ഷങ്ങൾ: സഖാവ്—യജമാനൻ.

32. അമൃതത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടം—മരണരഹിതൻ.

പോലെ, കാമയമാനകളായ സ്തുതികൾ സോമത്തെ തേടിക്കൊണ്ടു
പ്രാപിയ്ക്കുന്നു. 34

കറവപ്പൈക്കൾ സോമത്തെ കാമിയ്ക്കുന്നു. മേധാവികൾ സ്തു
തികളാൽ സോമത്തെ തേടുന്നു; സോമത്തെ പിഴിഞ്ഞു കലത്തി അരി
യ്ക്കുന്നു; ത്രിഷ്ടുപ്പ്മന്ത്രങ്ങൾ സോമത്തോടു ചേരുന്നു! 35

സോമമേ, അരിച്ചു പകർന്നുവെയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഇങ്ങനെ ഞ
ങ്ങൾക്കു സ്വസ്തി കിട്ടിച്ചാലും; ഒച്ച മുഴക്കി ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെന്നാലും; സ്തു
തി വളർത്തിയാലും; ബുദ്ധിയുണ്ടാക്കിത്തന്നാലും! 36

കാമയമാനരായ നേതാക്കൾ—ശോഭനഹസ്തരായ അധ്വര്യു
ക്കൾ—ഒത്തൊരുമിച്ച് ആരെ എടുക്കുന്നുവോ; ആ സത്യസ്തവജ്ഞ
നായ ഉണർവുററ സോമം അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു ചമസങ്ങളിൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു. 37

താൻ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു, സംവത്സരം സൂര്യങ്കലെന്നപോലെ
(ഇന്ദ്രങ്കൽ) ചെല്ലുന്നു. വാന്മുഴികൾ രണ്ടിനെയും നിറയ്ക്കുന്നു; ഇരുട്ടക
ററുന്നു. പ്രിയനായ ആരുടെ അരുമനീരുകളോ, രക്ഷകങ്ങൾ; അദ്ദേഹം
ഉടനേ, ഭൃത്യന്നു കൂലിപോലെ, ധനം തരുമാറാകട്ടെ! 38

വളർത്തുന്നവനും വളരുന്നവനും വൃഷാവുമായ പവമാനസോമം
തേജസ്സുകൊണ്ടു നമ്മെ കാത്തരുളട്ടെ: ഇദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടാണല്ലോ,
നമ്മുടെ സർവജ്ഞരായ പൂർവപിതാക്കൾ സ്ഥലമറിഞ്ഞു ഗോക്കളെ
മലയിൽനിന്നു കൊണ്ടുപോന്നത്! 39

മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്ന രാജാവു വിശാലമായ ജലാസ്പദത്തിൽ പ്രജ
കളെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വ്യാപിയ്ക്കുന്നു. പിഴിയപ്പെട്ടു വിളങ്ങുന്ന
വൃഷാവായ സോമം ഉയർന്ന കമ്പിളിയരിപ്പയിൽ പെരികെ വളരുന്നു. 40

മഹാനായ സോമം ചെയ്തു മഹത്തുതന്നെ: താൻ തണ്ണീരുക
ളുടെ ഗർഭമായിട്ടു ദേവന്മാരെ പ്രാപിച്ചുവല്ലോ. പവമാനേന്ദു ഇന്ദ്രന്നു
ബലം ഉളവാക്കി; സൂര്യന്നു പ്രകാശം വരുത്തി! 41

---

34. ഭാരവാഹി—യജമാനൻ. മൂന്നു സൂക്തികൾ—ഋഗ്യജുസ്സാമസ്തുതികൾ. ബ്രഹ്മം—സോമം.

35. കലത്തി—ഗോരസങ്ങൾ.

36. സ്തുതി—ഞങ്ങളുടെ.

38. നിറയ്ക്കുന്നു—സ്വമഹിമാവിനാൽ. തരുമാറാകട്ടെ—നമുക്ക്.

39. പൂർവപിതാക്കൾ—അംഗിരസ്സുകൾ.

40. രാജാവ്—സോമം. ജലാസ്പദം—അന്തരിക്ഷം.

ദേവ, പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് അന്നത്തിന്നും അൎത്ഥത്തിന്നും വായുവിനെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക; മിത്രാവരുണന്മാരെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക; മരുദ്ഗണത്തെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക; ദേവന്മാരെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക; ദ്യാവാപൃഥിവികളെയും മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക! 42

നിന്തിരുവടി ഉപദ്രവം പോക്കി, രോഗത്തെയും ദ്രോഹികളെയും നശിപ്പിച്ചു, നേരേ ഒഴുകിയാലും; നീര് പൈക്കളുടെ പാലോടു ചേൎത്താലും. ഇന്ദ്രന്റെ സഖാവാണ്, നിന്തിരുവടി; ഞങ്ങൾ നിന്തിരുവടിയുടെയും! 43

ഇന്ദുവേ, അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ ധനത്തിന്റെ തേനോലുന്ന ഉറവു പൊഴിച്ചാലും: ഞങ്ങൾക്കു പുത്രനെയും വിത്തത്തെയും കിട്ടിച്ചാലും; ഇന്ദ്രനു സ്വാദു തോന്നിച്ചാലും; അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നു ഞങ്ങൾക്കു ഗോവിനെയും കൊണ്ടുവന്നാലും! 44

പിഴിയപ്പെട്ട ബലവാനായ സോമം ധാരയായി ഒരശ്വംപോലെ നടകൊണ്ടു, നദിപോലെ താഴത്തെയ്ക്കൊഴുകുന്നു: അരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഇന്ദു മരപ്പ്രായിൽ മേവുന്നു; ഗോരസങ്ങളോടും തണ്ണീരുകളോടും മേളിയ്ക്കുന്നു. 45

സൎവ്വദൎശിയും സത്യബലനുമായ യാതൊരു രഥികൻ, യഷ്ടാക്കളുടെ അഭിലാഷമെന്നാപോലെ നിവേദിയ്ക്കപ്പെട്ടുവോ; ഇന്ദ്ര, ആ ധീരനായ, വേഗവാനായ സോമം ഇതാ, കൊതിയ്ക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി ചമസങ്ങളിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു! 46

പുരാതനമായ അന്നത്തോടേ ഒഴുകി, ഭൂമിയുടെ അംഗങ്ങൾ മറച്ചു, മൂന്നിനെയും തടുക്കുന്ന ഗൃഹമണഞ്ഞു, വെള്ളത്തിൽ വാണ തന്തിരുവടി യജ്ഞങ്ങളിൽ ഹോതാവുപോലെ ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു ചെല്ലുന്നു! 47

---

42. അന്നത്തിന്നും അൎത്ഥത്തിന്നുമായി—ഞങ്ങൾക്ക്.

44. ഉറവ്—നീര്.

45. താഴത്തെയ്ക്ക്—കലശത്തിലെയ്ക്ക്. മരപ്പ്ര—ദ്രോണകലശം.

46. രഥികൻ—രഥവാൻ. നിവേദിയ്ക്കുക—അങ്ങെയ്ക്കു നല്കുക.

47. മറച്ചു—സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടു മൂടി. മൂന്നിനെയും—ശീതാതപവൎഷങ്ങളെ. ഗൃഹം—യാഗശാല. ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട്—ഹോതാവു സ്തുതിയ്ക്കുന്നതുപോലെ ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട്.

ദേവ, സോമമേ, രഥവാനായ ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ ഇരുപലക കളിൽ പിഴിയപ്പെട്ടിട്ടു തണ്ണീരുകളിലെയ്ക്കു തിണ്ണം ഒഴുകിയാലും; മാധു ര്യശാലിയും, ഋലോം ആസ്വാദ്യനും യജ്ഞവാനും സവിതൃദേവൻപോ ലെ സത്യസ്തവനുമാണല്ലോ, അങ്ങ്! 48

സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട പവമാനമായ ഭവാൻ വായുവിന്നും, മിത്രാവരു ണന്മാൎക്കും, തേരിൽ മേവുന്ന മനോജവരായ ഇരുനേതാക്കൾക്കും, വൃഷാവും വജ്രപാണിയുമായ ഇന്ദ്രന്നും കുടിപ്പാനായി ചെന്നാലും! 49

ദേവ, പവമാനസോമമേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു നന്നായി ചുററാവുന്ന വസ്ത്രങ്ങളും, സൽഘടകളായ പൈക്കളെയും, പൊരുപ്പിന്ന് ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്ന പൊന്നുകളും, കുതിരകളെയും, തേരുകളും കൊണ്ടു വന്നാലും! 50

പവമാനമേ, അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു വിണ്ണിലും മന്നിലുമുള്ള വിത്ത മെല്ലാം കൊണ്ടുവന്നാലും; ഞങ്ങൾക്കു ധനാൎജ്ജനസാമൎത്ഥ്യവും, ജമദ ഗ്നിയ്ക്കെന്നപോലെ ഋഷിയോഗ്യവും കൊണ്ടുവന്നാലും! 51

ഇന്ദോ, അങ്ങ് ഈ നീരുകൊണ്ട് ഈ ധനങ്ങൾ ഒഴുക്കുക; ധാ ടിക്കാരെ പീഡിപ്പിയ്ക്കുന്ന സരസ്സിൽ ചെല്ലുക. ആദിത്യനും, വായു പോലെ വേഗം പൂണ്ട ശതക്രതുവും പ്രപന്നന്നു നേതാവിനെ തന്നരു ളട്ടെ! 52

അങ്ങ് ഞങ്ങളുടെ ശബ്ദം മുഴങ്ങുന്നേടത്ത് ഈ നീരുതന്നെ ഒഴുക്കിയാലും. ആ പരിപന്ഥിഹന്താവു പടയ്ക്കായി അറുപതിനായി രം നാണ്യങ്ങൾ, മരത്തിന്റെ പഴങ്ങൾപോലെ കൊഴിച്ചുതന്നുവല്ലോ! 53

തന്തിരുവടിയുടെ വലിയ വഷിയ്ക്കലും വണങ്ങിയ്ക്കലും സുഖക രങ്ങളാകുന്നു: ഇവ കുതിരപ്പടയിലും കൈപ്പോരിലും കൊന്നുകളയും.

---

49. ഇരുനേതാക്കൾ—അശ്വികൾ.

50. പൊരുപ്പ്—നിതൃവൃത്തി.

51. ഋഷിയോഗ്യം—മന്ത്രം. കുത്സൻേറതാണ്, ഈ പ്രാൎത്ഥന.

52. ധാടിക്കാരെ പീഡിപ്പിയ്ക്കുന്ന—നാസ്തികൎക്കു ദുഃഖകരമായ. സര സ്സിൽ—വെള്ളത്തിൽ. പ്രപന്നന്ന്—എനിയ്ക്ക്. നേതാവിനെ—കൎമ്മനേതാവായ പുത്രനെ.

53. രണ്ടാം വാക്യം പരോക്ഷം: പരിപന്ഥിഹന്താവ്=വൈരിഹന്താവ്, സോമം.

താൻ പററലരെ ഉറക്കി; ആട്ടിപ്പായിച്ചു. നിന്തിരുവടി രിപുക്കളെയും, അഗ്നിചയനം ചെയ്യാത്തവരെയും ഇവിടെനിന്നോടിച്ചാലും! 54

പരന്ന മൂന്നരിപ്പകളിൽ വഴിപോലെ ചെല്ലുന്ന നിന്തിരുവടി അരിയ്ക്കപ്പെട്ടപ്പോഠം ഒന്നിലെയ്ക്കോടുന്നു. നിന്തിരുവടി ഭജനീയനാണ്, കൊടുക്കേണ്ടതു കൊടുക്കുന്നവനാണ്: ഇന്ദോ, ധനവാന്മാരെക്കാഠം ധനവാനാണല്ലോ, നിന്തിരുവടി! 55

ഇതാ, എല്ലാമറിയുന്ന മനീഷിയായ, പാരിന്നെല്ലാമരചനായ, ഇന്ദുവായ സോമം ഒഴുകുന്നു—യജ്ഞത്തിൽ നീർത്തുള്ളികളുതിർത്തുകൊണ്ടു, കമ്പിളി രണ്ടുപാടും വെടിഞ്ഞു, നടകൊള്ളുന്നു! 56

അഹിംസിതരായ മഹാന്മാർ ഇന്ദുവിനെ നക്കുന്നു; ധനകാമരായ കവികഠംപോലെ അരികിൽ ഒച്ചയും മുതിക്കുന്നു. കർമ്മകുശലന്മാർ പത്തുവിരലുകളാൽ കൊണ്ടുപോകുന്നു; ചെടി വെള്ളംകൊണ്ടു കഴുകുന്നു. 57

പവമാനസോമമേ, അങ്ങ് യുദ്ധത്തിൽ വളരെ ചെയ്തതു ഞങ്ങഠം അനുഷ്ഠിയ്ക്കുമാറാകണം:

(കേക.)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 58

സൂക്തം 98.

വൃഷാഗിര് എന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രൻ അംബരീഷനോ, ഭരദ്വാജപുത്രൻ ഋജിശ്വാവോ, ഇരുവരുമോ ഋഷികഠം; അനുഷ്ടുപ്പും ബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകഠം; പവമാനസോമം ദേവത.

(അന്നനട.)

തിരുമേനി കൊണ്ടുവരികിന്ദോ, ഞങ്ങഠം-
ക്കൊരായിരംപേരെപ്പുലർത്താവും ധനം,

---

54. വർഷിയ്ക്കലും, വണങ്ങിയ്ക്കലും—ശരവൃഷ്ടിയും, ശത്രുക്കളെ കുമ്പിടുവിയ്ക്കലും. കുതിരപ്പട=അശ്വായുധം. കൈപ്പോർ=ബാഹുയുദ്ധം. കൊന്നുകളയും—എതിരാളികളെ. ഉറക്കി—മൃതിപ്പെടുത്തി. അന്തിമവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

55. മൂന്നരിപ്പകളിൽ—അഗ്നിവായുസൂര്യരിൽ. ഒന്നിലെയ്ക്ക്—കമ്പിളിയരിപ്പയിലെയ്ക്ക്.

57. മഹാന്മാർ—ദേവന്മാർ. കവികഠം—സ്തോതാക്കഠം. ചെടി—സോമലത.

പുരുസ്പൃഹണീയം, തുലോമോജസ്സരം,
പെരിയോരെയമത്തുവൊന്ന,നല്പാനം! 1

അരിപ്പപൂകുന്നു പിഴിയപ്പെട്ടിട്ടു,-
പൊരു രഥി ചട്ടയിടുന്നതുപോലെ;
മുറിയാതേ കുടത്തിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു
നിറയുമാറ,ഭിഷ്ടുതനാമദ്ദേഹം. 2

പിഴിഞ്ഞോരാൽ മത്തിനായയ്ക്കപ്പെട്ടവ-
നൊഴുകുന്നു, നല്ക്കമ്പിളിയിലെമ്പാടും;
എഴുന്നാലംപൂ, ഗവ്യം കൊതിച്ചൊ,ളിപോലെ-
യെഴുന്ന നീർദ്ധാരയൊടും മഖോന്നതൻ! 3

ഹവിസ്സർപ്പിയ്ക്കുന്ന കുടുംബിയാം നര-
നാവിടുന്നു കല്പിച്ചയയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ,
ഒരുനൂറുമൊരായിരവുമായിട്ടു,
പൊറുക്കുവാൻ വേണ്ടും ധനമിന്ദ്രോ, ദേവ! 4

ഇവണ്ണമുള്ള നിനുടെയല്ലോ, ഞങ്ങ-
ളവിദിതഗതേ, വസോ, വൃത്രഘ്നാതിൻ:
അവിരളകാമ്യം ധന,മന്നം, സുഖ-
മിവയുടെയതിസമീപത്താകെങ്ങൾ! 5

ഇരുനാലും രണ്ടും വിരലുകളിന്ദ്ര-
ന്നരുമയായ്പ്പുകളിയന്ന കാമ്യനെ
തിരയടിയ്ക്കും നീർനിരയൊഴുകുമാ-
റരകല്ലാൽപ്പിഴിഞ്ഞമൃതമാടിപ്പൂ. 6

സൂക്തം 98.

1. പെരിയോരെ—വലിയ വൈരികളെ. ഉത്തരാർദ്ധം മുഴുവൻ ധനവിശേഷണം.

2. അഭിഷ്ടുതൻ=സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

3. അയയ്ക്കപ്പെട്ട്—ദേവന്മാർക്ക്. ഒളിപോലെയെഴുന്ന—ഒരു പ്രഭപോലിരിയ്ക്കുന്ന. മഖോന്നതൻ—യാഗത്തിൽ പ്രധാനഭൂതൻ.

5. അവിദിതഗതേ=ഹേ അജ്ഞാതഗമന. അവിരളകാമ്യം=ബഹുസ്പൃഹണീയം. ഞങ്ങൾ ധനാദികളോടു ചേരുമാറാകട്ടെ.

6. ഇരുനാലും രണ്ടും—പത്ത്. അമൃതം=ജലം.

കുരാൽ-പച്ചനിറം പെറുമാ രമ്യനെ-
യരിയ്ക്കുന്നു, നൂല്ക്കമ്പിളിയിലെമ്പാടും:
തിരുവടി പിന്നെ നടകൊള്ളുമല്ലോ,
സുരന്മാരെയെല്ലാം ലഹരിക്കൊള്ളിപ്പാൻ! 7

കരുത്തുളവാകാൻ നുകന്നുവല്ലോ, ത-
ന്തിരുവടിയുടെ സുരക്ഷയാൽ നിങ്ങൾ:
പെരുതാകുമന്നം സ്തുതികാരന്മാരി-
ലുറപ്പിപ്പോനല്ലോ, രവിരമ്യനിവൻ! 8

മനുവിൻെറ വിയന്മഹീദേവികളേ,
ജനിച്ചാനിദ്ദേവൻ ഭവദ്യജ്ഞങ്ങളിൽ;
അരകല്ലിലിരുന്നിട്ടുമസ്സോമത്തെ
(നരർ) ചതയ്ക്കയായ്, ക്രതുനിർഘോഷത്തിൽ! 9

പകരുന്നു, വൃത്രരിപുവാമിന്ദ്രന്നു
നുകരുവാനായിബ്ഭവാനെയിന്ദുവേ,
ഹവിസ്സദ്ദേവന്നു സമർപ്പിപ്പാൻ യജ്ഞ-
ഭവനത്തിൽ മേവും സദക്ഷിണന്നുമേ! 10

വെളിവില്ലാത്തോരാമൊളികള്ളന്മാരെ-
പ്പുലർകാലത്തെവയടിച്ചോടിയ്ക്കുമോ;
അഹപ്പിറപ്പിലപ്പുരാണസോമങ്ങ-
ളരിപ്പയിങ്കലെയ്ക്കൊഴുകുകയായി! 11

---

7. കുരാൽ-പച്ചനിറം—തവിട്ടുനിറവും പച്ചനിറവും.

8. കുന്തികളോട്: നുകന്നു—സോമനീർ. രവിരമ്യൻ=സൂര്യൻപോലെ രമണീയൻ. ഇവൻ—സോമം.

9. മനുവിൻെറ—മനുവിൻെറ സ്വന്തമായ. വിയന്മഹീദേവികൾ—വാനൂഴികളാകുന്ന ദേവികൾ. ഇദ്ദേവൻ—സോമം. ഭവദ്യജ്ഞങ്ങൾ—നിങ്ങളുടെ യാഗങ്ങൾ.

10. അദ്ദേവൻ—ഇന്ദ്രൻ. സദക്ഷിണന്നുമേ—ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്ന യജമാനന്നു ഫലം നല്കാനും. പാത്രങ്ങളിൽ പകരുന്നു.

11. വെളിവ്—അറിവ്. ഒളികള്ളന്മാർ—നിഗൂഢചോരന്മാർ. അഹപ്പിറപ്പ്—പ്രഭാതം. പുരാണം=പുരാതനം.

കരുത്തേകും നറുമണത്തോടേ മുന്നിൽ—
പ്പരിലസിപ്പതാമതിനെ മിത്രരേ,
ഭുജിയ്ക്കു, വിജ്ഞർ നിങ്ങളുമെങ്ങളുമേ;
ഭജിയ്ക്കു, ഭോജ്യവൽഭവനദായിയെ! 12

സൂക്തം 99.

കശ്യപഗോത്രർ രേഭനും സൂനവും ഋഷികൾ; ബൃഹതിയും അനുഷ്ടപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമം ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

ആണ്മ കാട്ടുന്ന വില്ലിൽ ഞാണിടും,
കാമ്യനാം ധൃഷ്ടകനായി—
വെള്ളരിപ്പു നിവൃത്തും, പൂജോൽക്കർ
കല്യനായ് വാനോർതൻ മുന്നിൽ! 1

സേവാപരൻെറ കൈവിരലുകൾ
പോവതിന്നയച്ചാലപ്പോൾ
അന്നങ്ങൾ പാത്തിറങ്ങുമേ, ശ്യാമൻ
മണ്ഡിതൻ പുലർവേളയിൽ! 2

അത്യന്തമിന്ദ്രൻ സേവിയ്ക്കുമിതിൻ—
മത്തുനീരരിയ്ക്കാവൂ, നാം:
ഗോക്കളിതിനെപ്പണ്ടുമിപ്പോഴും
വായ്ക്കൊള്ളുമല്ലോ, വിജ്ഞരും! 3

---

12. സ്തോതാക്കളോട്: അതിനെ—സോമത്തെ. ഭോജ്യവൽഭവനദായിയെ—അന്നസമേതമായ ഗൃഹം തരുന്ന സോമത്തെ.

സൂക്തം 99.

1. ആണ്മ കാട്ടുന്ന=പൌരുഷത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന. പൂജോൽക്കർ—ഋത്വിക്കുകൾ. കല്യനായ്—കരുത്തനായ സോമത്തിന്നായ്.

2. സേവാപരൻ—യജമാനൻ. പോവതിന്നയച്ചാൽ—പാത്രങ്ങളിൽ പകർന്നാൽ. ശ്യാമൻ—പച്ചനിറസ്സോമം. മണ്ഡിതൻ=അലംകൃതൻ.

3. മത്തുനീർ=മദകരമായ രസം. ഇതിനെ—ചെടിയായി നില്ക്കുന്ന സോമത്തെ. വിജ്ഞർ (സ്തോതാക്കൾ) ഇതിൻെറ നീർ വായ്ക്കൊള്ളും—ഭക്ഷിയ്ക്കും.

പണ്ടേത്തെപ്പാട്ടാലപ്പവമാന-
മുണ്ടു, വാഴ്ത്തപ്പെട്ടീടുന്നു;
കൈവിരൽകളും കുമ്പിട്ടുകൊണ്ടു
ദേവന്മാർക്കായിട്ടർപ്പിപ്പൂ! 4

അംഭസ്സു പകർന്ന,ത്താങ്ങായോനെ-
കമ്പിളികൊണ്ടരിയ്ക്കുന്നു;
മുമ്പറിയിപ്പും ദൂതങ്ങൾപ്പോലേ
സമ്പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു, ധീമാന്മാർ. 5

മത്തേററമേകുമപ്പൂതസോമം
വർത്തിപ്പൂ, ചമസങ്ങളിൽ:
വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു, നീർ ഗോവിൽപോലേ
ചേർത്തിടും കർമ്മപാലകൻ. 6

നേർക്കരിയ്ക്കുന്നു, സുവ്രതർ ദേവ-
ന്മാർക്കായ്പ്പിഴിഞ്ഞതദ്ദേവനെ;
സന്ദാതാവിവർക്കെന്നു വിജ്ഞാതൻ
വൻതണ്ണീർകളിൽപ്പൂകുന്നു. 7

ഇന്ദോ, പിഴിഞ്ഞെടുത്തരിപ്പിൽത്തൂ-
കുന്നു, നേതാക്കളങ്ങയെ;
ഇന്ദ്രനായ്ച്ചമസങ്ങളിൽ വാഴ്ത്തു,
നന്നെ മത്തേകുവോനാം നീ. 8

---

4. പണ്ടേത്തെപ്പാട്ട്—പുരാതനസ്തുതി. അർപ്പിപ്പൂ—സോമരസമാകുന്ന ഹവിസ്സ്.

5. അത്താങ്ങായോനെ—സർവ്വാധാരമായ സോമത്തെ. മുമ്പറിയിപ്പും ദൂതങ്ങൾപ്പോലേ സമ്പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു—ദേവന്മാരെ മുൻകൂട്ടി അറിയിയ്ക്കേണമേ എന്നു, ദൂതനോടെന്നപോലെ സോമത്തോടപേക്ഷിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. ധീമാന്മാർ—യജമാനർ.

6. പൂതം=വിശുദ്ധം, അരിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. ഗോവിൽപ്പോലെ—ഒരു കാള ഗോക്കളിൽ രേതസ്സ് ആധാനംചെയ്യുന്നതുപോലെ. നീർ ചേർത്തിടും—നീർ ചമസങ്ങളിൽ പകരുന്ന. കർമ്മപാലകൻ—സോമം വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു.

7. സുവ്രതർ—ഋത്വിക്കുകൾ. അദ്ദേവനെ—സോമത്തെ. ഇവർക്കു സന്ദാതാവ്, അഭീഷ്ടപ്രദൻ, എന്നു വിജ്ഞാതൻ, അറിയപ്പെട്ട സോമം. വൻതണ്ണീർകളിൽ (മഹാജലങ്ങളിൽ) പൂകുന്നു.

8. നന്നെ=ഏററവും.

സൂക്തം 100.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

ചെന്നണയുന്നു, ക്രുററ തണ്ണീ-
രിന്ദ്രനിഷ്ടനാം കാമ്യങ്ങൾ,
ഒന്നാംവയസ്സിൽപ്പെററ കന്നിനെ
നന്നായ് നക്കവാൻ തായ്പോലേ! 1

കൊണ്ടുവരിക,രിയ്ക്കപ്പെട്ട നീ
രണ്ടിടസമ്പത്തും സോമമേ:
ദാതാവിൻ ഗൃഹേ സർവ്വാത്ഥപുഷ്ടി
സാധിപ്പോനല്ലോ, നീയിന്ദോ! 2

നീർ മനോജവമായുതിക്ക നീ,
കാർമുകിൽ മഴപോലിന്ദോ:
വിണ്ണുലകിലും മന്നിലുമുള്ള
പൊന്നു വളപ്പോനല്ലോ, നീ! 3

ഏവം പിഴിയപ്പെട്ട ഭവാൻെറ
സേവനാഹമാം നീർ വെക്കം
കമ്പിളിയിലെയ്ക്കോടുന്നു, വെന്ന
വമ്പൻെറ വാജിപോലവേ! 4

ഞങ്ങൾക്ക ബലത്തിന്നറിവിന്നു-
മിങ്ങൊഴുക്കുക നീർ കവേ,
ഇന്ദ്രവരുണമിത്രക്കണ്ണവാ-
നിന്ദോ, പിഴിയപ്പെട്ട നീ! 5

സൂക്തം 100.

1. കാമ്യൻ—സോമം. തായ്—തള്ളപ്പയ്യ്.

2. രണ്ടിടസമ്പത്തും—ദിവ്യസമ്പത്തും, ഭൌമസമ്പത്തും. ദാതാവ്—ഹവിസ്സു നല്കുന്നവൻ, യജമാനൻ. അത്ഥം=ധനം.

3. പൊന്നു—ധനം. വളപ്പോൻ—ഞങ്ങൾക്കായി വദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

4. സേവനാഹം=സേവ്യം. വെന്ന വമ്പൻെറ—യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ച വീരൻെറ.

നീരൊഴുക്കുക,രിപ്പിലന്നദ-
വീരൻ പിഴിയപ്പെട്ട നീ:
ഇന്ദ്രന്നും വിഷ്ണുവിന്നുമുമ്പക്കും
നന്നായിനിയ്ക്കു, സോമമേ! 6

പച്ചവണ്ണനാം നിന്നെയരിപ്പിൽ,-
ക്കൊച്ചുകന്നിനെപ്പെപ്പോലേ
മാൽ തട്ടിയ്ക്കാതേ, നക്കുന്നു, തായാർ
മേധത്തിൽപ്പവമാനമേ! 7

നാനാംശു പാകിച്ചൂറവുന്നു, പെരും-
വാനിൽ നീ പവമാനമേ;
അല്ലിനെയൊട്ടുക്കോടിപ്പൂ ശീഘ്ര,-
മധ്വരിഗൃഹേ വാണു നീ! 8

വാനൂഴികളെത്താങ്ങിപ്പോരുന്നു,
നാനാകമ്മാവേ, നീ തുലോം;
പേത്തു മഹത്ത്വത്താലേ തൃച്ചട്ട
ചാത്തുന്നു, പവമാനമേ! 9

നാലാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

6. അന്നദവീരൻ—മികച്ച അന്നദാതാവ്. ഇനിയ്ക്കു=മധുരിച്ചാലും.

7. മാൽ തട്ടിയ്ക്കാതേ—സുഖമാംവണ്ണം. തായാർ—തണ്ണീരുകൾ.

8. നാനാംശു=വിവിധരശ്മി. ചൂറവുന്നു—ചുററിനടക്കുന്നു. അല്ലിനെയൊട്ടുക്ക്—തമോരൂപരായ രാക്ഷസരെയെല്ലാം. അധ്വരിഗൃഹേ=യജമാനന്റെ ഗൃഹത്തിൽ.

9. തൃച്ചട്ട—തണ്ണീരാകുന്ന കവചം.

അഞ്ചാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 101.

ശ്യാവാശ്വപുത്രൻ അന്ധീഗുവും, നഹുഷപുത്രൻ യയാതിയും, മനുപുത്രൻ നാഹുഷനും, സംവരണപുത്രൻ മനുവും, വാക്പുത്രനോ വിശ്വാമിത്രപുത്രനോ ആയ പ്രജാപതിയും ഋഷികൾ; അനുഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമം ദേവത.

(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ.)

വെററി മുൻനില്ക്കും മാദകമായ
കൊററിൻെറ നീരിൽനിന്നാരാൽ
പോക്കുവിൻ, നിങ്ങൾ ചങ്ങാതിമാരേ,
നാക്കു നീട്ടിയ നായയെ! 1

ശുദ്ധിപ്പെടുത്തും നീർദ്ധാരകളോ-
ടൊത്തൊഴുകുന്നു ചുററുമേ,
നേരേ പിഴിയപ്പെട്ടതാം സോമം,
പോരുന്നൊരശ്വംപോലവേ! 2

ആ യഷ്ടവ്യവും ദുർന്നിവാരവു-
മായ സോമത്തെ നേതാക്കൾ
അമ്മിയാൽച്ചതയ്ക്കുന്നു, സ്വാശാ-
സമ്മിളിതാന്തരംഗരായ്! 3

വാർമാധുരിയാൽ മത്തുളവാക്കും
സോമം പിഴിഞ്ഞരിയ്ക്കവേ
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകുന്നു: നിൻനീർകൾ
ചെന്നണയട്ടേ, വാനോരിൽ! 4

സൂക്തം 101.

1. സ്തോതാക്കളോട്: വെററി മുൻനില്ക്കും—പുരസ്ഥിതജയനായ, ഒരിക്കലും തോൽവി പററാത്ത. മാദകമായ കൊററ്—സോമം. ആരാൽ—അകലെ. സോമനീർ നായ നക്കരുതേ!

2. ശുദ്ധിപ്പെടുത്തും—പാപനാശികളായ. പോരുന്ന=ത്രാണിയുള്ള.

3. സ്വാശാസമ്മിളിതാന്തരംഗർ—മനസ്സിൽ എല്ലാ ആശകളും ചേന്നവർ.

4. നിൻനീർകൾ എന്നാദിയായ വാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

‘ഇന്ദ്രനായൊഴുകുന്നു, സോമനീ’–
രെന്നു വാൎത്തികൾ വൎണ്ണിയ്ക്കേ,
ഉച്ചശബ്ദൻ കെല്പാലൊക്കയ്ക്കും പുരാ–
നച്ഛിതനാകാനിച്ഛിപ്പൂ! 5

നൂറുനൂർദ്ധാരയൊത്തൊഴുകുമേ,
നീരാഴി, നുതി ചൊല്ലിപ്പോൻ,
വിത്തങ്ങളുടെ നാഥനി,ന്ദ്രന്റെ
മിത്രമാം സോമം നാൾതോറും! 6

ശ്രീമൂരടായോൻ, പൂഷാവു, ഭഗൻ
സോമമറിയ്ക്കപ്പെട്ടിതാ,
പൂകുന്നു, സൎവ്വദ്രഷ്ടാവാം,തേശനി,രു–
നാകോൎവ്വികളെ മിന്നിപ്പോൻ! 7

മത്തിന്നായ്ശ്ശബ്ദം കൂട്ടുന്നു, തമ്മിൽ
സ്പദ്ധയോടോമൽഗ്ഗോവുകൾ;
ത്തൂമ വരുത്തപ്പെട്ടൊ,ളികൊണ്ടു
സോമമോ, വഴി തീക്കുന്നു! 8

യാതൊന്നോ പഞ്ചജാതിയിൽ വാഴ്വതു,
യാതൊന്നോജിഷ്ഠം സുശ്രവം;
അന്നീർ പൊഴിയ്ക്കുകെ,ങ്ങൾക്കു ധനം
വന്നീടാൻ പവമാനമേ! 9

ഇന്ദുവാം സോമം സൎവ്വജ്ഞനൊഴു–
കുന്നു, പിഴിഞ്ഞ നമ്മൾക്കായ്,

---

5. ഉച്ചശബ്ദൻ—ശബ്ദമുയന്നവൻ. കെല്പാലൊക്കയ്ക്കും പുരാൻ—ബലംമൂലം ജഗത്തിന്നെല്ലാം രാജാവായ സോമം.

6. നീരാഴി—നീരുകളുടെ ഇരിപ്പിടം.

7. ശ്രീമൂരട്—സമ്പത്തിന്റെ മൂലഭൂതൻ. പൂഷാവ്=പോഷകൻ. ഭഗൻ=ഭജനീയൻ. പൂകുന്നു—കലശത്തിൽ. ഇരുനാകോൎവ്വികളെ—വാനൂഴികളെ രണ്ടിനെയും. മിന്നിപ്പോൻ—സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട്.

8. സ്പദ്ധ=ഞാൻ മുമ്പേ, ഞാൻമുമ്പേ എന്ന മത്സരം. ഗോവുകൾ എന്നതിന്നു, വാക്കുകൾ—സ്തുതികൾ—എന്നും അൎത്ഥമെടുക്കാം. ത്തൂമ വരുത്തപ്പെട്ട്—അരിയ്ക്കപ്പെട്ട്. വഴി—ഒഴുകാൻ.

മിത്രം, നിഷ്പാപൻ, ശോഭനധ്യാന,-
നെത്രയും വഴി കിട്ടിപ്പോൻ! 10

അമ്മികൾകൊണ്ടു മൂരിത്തോലിങ്കൽ-
ച്ചെമ്മേ പിഴിഞ്ഞുവീഴ്ത്തവേ,
നമ്മൾക്കന്നത്തിനായൊലിക്കൊൾവൂ,
സ്വാമ്മു കിട്ടിപ്പോനെമ്പാടും! 11

കെല്പോടംഭസ്സിൽപ്പൂക്ക ധീമാന്മാ-
രിപ്പവമാനസോമങ്ങൾ
തൈരോടിണങ്ങിദ്ദർശനീയരായ്-
ത്തീരുന്നു, സൂര്യർപോലവേ! 12

കേൾക്കൊലാ, പിഴിയുന്ന സോമത്തിൻ
വാക്കിനെ, മുടക്കുന്ന നായ്:
ഭാർഗ്ഗവർ മഖസംജ്ഞനെപ്പോലാ.
മൂഢനെത്തച്ചുപായിപ്പിൻ! 13

പുത്രൻ തായ്താതപാണിയിൽപ്പോലേ
പൂക്കാനരിപ്പിൽബ്ബാന്ധവൻ;
ജാര-വരന്മാർ പെണ്ണിങ്കൽപ്പോലേ,
സ്ഥാനത്തെത്തുവാനോടിനാൻ! 14

ഒപ്പം വാനൂഴികൾക്കു താങ്ങായോൻ
കെല്പുദിപ്പിപ്പോനാ വീരൻ
സൽക്കർമ്മിപോലേ സ്ഥാനത്തു ചെല്ലാൻ
പൂക്കാന,രിപ്പിൽ ശ്യാമളൻ. 15

---

10. മിത്രം—ദേവന്മാരുടെ സഖാവ്.

11. സ്വാമ്മു കിട്ടിപ്പോൻ—സ്വത്തു കിട്ടിയ്ക്കുന്ന സോമം.

12. കെല്പ്—സ്ഥൈര്യം.

13. സ്തോതാക്കളോട്: വാക്ക്—ശബ്ദം. മുടക്കുന്ന—കർമ്മവിഘ്നകാരി. ഭൃഗുഗോത്രക്കാർ പണ്ടു മഖൻ എന്നൊരപരാധിയെ ആട്ടിപ്പായിച്ചപോൽ. അതു പോലെ, ആ മൂർഖനെ—നായിനെ നിങ്ങൾ തച്ചുപായിപ്പിൻ.

14. ബാന്ധവൻ—ദേവബന്ധുവായ സോമം. ജാരവരന്മാർ=ജാരനും വരനും. സ്ഥാനത്ത്—തന്റെ ഇരിപ്പിടമായ കലശത്തിൽ.

15. ആ വീരൻ—സോമം. സൽക്കർമ്മി—യജമാനൻ.

പുംപശുത്തോലിൽശ്ശുബ്ധിച്ച സോമം
കമ്പിളി വിട്ടൊലിച്ചുടൻ
ഇന്ദ്രൻെറയിടത്തെയ്ക്കു പോകയാ-
ണി,ഷ്ടവൎഷകൻ ശ്യാമളൻ! 16

സൂക്തം 102.

ത്രിതൻ ഋഷി; ഉഷ്ണിക്ക് ഛന്ദസ്സ്; പവമാനസോമം ദേവത.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

കൎത്താവായ തണ്ണീർക്കിടാ-
വധ്വരത്തിൻപ്രഭ തൂകി
എത്തുന്നു, പ്രിയത്തിലെല്ലാം;
വൎത്തിപ്പൂ, രണ്ടിടത്തിലും! 1
ഇത്ത്രിതൻെറ ഹവിൎദ്ധാന-
വൎത്തിദാരുക്കളിൽച്ചെല്ലേ
മിത്രം പുകൾത്തപ്പെടുന്നു,
സപ്തയജ്ഞധാമങ്ങളാൽ! 2
ഊന്നാകി,ത്ത്രിതൻെറ സവം
മൂന്നിനും നീ: സാമങ്ങളിൽ
എത്തിയ്ക്കൂ, സുവ്രതൻ ചേൎച്ച-
യ്ക്കൊത്തു വാഴ്ത്തും വദാന്യനെ! 3

---

16. പുംപശുത്തോലിൽ=വൃഷചൎമ്മത്തിൽ. ഒലിച്ച്—കലശത്തിലെയ്ക്കൊഴുകി. ഇടം—വാസസ്ഥാനം.

സൂക്തം 102.

1. തണ്ണീർക്കിടാവ്=ജലപുത്രൻ, സോമം. അധ്വരത്തിൻപ്രഭ—തൻെറ നീര്. പ്രിയം—ഹവിസ്സ്. രണ്ടിടത്തിലും—ദ്യോവിലും ഭൂവിലും.

2. ഇത്ത്രിതൻെറ—ഈ എൻെറ. ഹവിൎദ്ധാനവൎത്തിദാരുക്കളിൽ—ഹവിൎദ്ധാനത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന ഇരുപലകകളിൽ. മിത്രം—പ്രിയപ്പെട്ട സോമം. സപ്തയജ്ഞധാമങ്ങളാൽ—ഗായത്ര്യാദിസപ്തച്ഛന്ദസ്സുകളാൽ.

3. പ്രത്യക്ഷോക്തി: സവം=സവനം. സാമങ്ങൾ—സാമഗാനങ്ങൾ. സുവ്രതൻ—സ്തോതാവ്. വദാന്യനെ=ദാതാവിനെ, ഇന്ദ്രനെ.

കൎത്താവിനെപ്പിറപ്പിൽത്താൻ
സപ്തസംഖ്യജനനിമാർ
ഋദ്ധിയ്ക്കായ്പ്പഠിപ്പിച്ചിട്ടു-
ണ്ടി:-സ്ഥിരൻ വിത്തജ്ഞനല്ലോ! 4

സമ്മിളിതരായിവന്റെ
കൎമ്മത്തിങ്കൽ നുകൎന്നാലേ
കാമ്യരാകു, കളിയാടും
സൌമ്യർ ദേവന്മാരെപ്പേരും! 5

യാഗത്തിൽക്കാഴ്ചയ്ക്കായ് മഖ-
ത്തായ്ക്കൾ പെററ കിടാവല്ലോ,
ഭദ്രരൂപൻ, പുരുകാമ്യ,-
നുത്തമദാതാവിക്കവി! 6

ഒത്തുനില്ക്കും പെരിയ ര-
ണ്ടധ്വരാംബമാരിൽ സ്വയം
ചെല്ലുമേ, യഷ്ടാക്കളിള-
വില്ലാതിടചേൎക്കുമിവൻ! 7

ത്തുമഹസ്സാലറിഞ്ഞുതാൻ
വ്യോമത്തിൽനിന്നിരുളിനെ
പായിച്ചാലും, മഖേ യജ്ഞ-
ശ്രീയൊഴുക്കിക്കൊണ്ടു ഭവാൻ! 8

---

4. കൎത്താവിനെ—സോമത്തെ. സപ്തസംഖ്യജനനിമാർ=ഏഴമ്മമാതാക്കൾ, ഗംഗാദിനദികൾ. പിറപ്പിൽത്തന്നേ ഋദ്ധിയ്ക്കായ്, യജമാനന്നു് ഐശ്വര്യം നല്കാൻ, പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇസ്ഥിരൻ—ശാശ്വതനായ സോമം.

5. ഇവന്റെ—സോമത്തിന്റെ. നുകൎന്നാലേ—നീർ കുടിച്ചാലേ, ദേവന്മാർ സ്പൃഹണീയരായിത്തീരൂ.

6. മഖത്തായ്ക്കൾ=യജ്ഞമാതാക്കൾ, തണ്ണീരുകൾ. ഭദ്രരൂപൻ—മംഗളാത്മാവു്. ഇക്കവി—സോമം.

7. ഒത്തുനില്ക്കും=ഇണങ്ങിനില്ക്കുന്ന. രണ്ടധ്വരാംബമാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ഇളവില്ലാതെ—തുടൎന്നു, തുടൎന്നു്. ഇടചേൎക്കും—ജലത്തോടു ചേൎക്കുന്നു. ഇവൻ—സോമം.

8. പ്രത്യക്ഷോക്തി: യജ്ഞശ്രീ=യാഗത്തിന്റെ ശോഭ, സ്വന്തം നീരു്.

സൂക്തം 103.

ദ്വിതൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലേ.)

ഗാനപ്രസാദിയാം പവ-
മാനേന്ദുവെ, ധാതാവിനെ
പ്രൌഢമായ്പ്പുകഴ്ത്താൻ മൊഴി
നേട്ടുക, നീ കൂലിപോലേ! 1

കേറുകയായ് കമ്പിളിയിൽ,-
ഗ്ഗോരസാഭ്യക്തനാം ശ്യാമൻ;
ആ രീതിയിലരിയ്ക്കപ്പെ-
ട്ടാരചിപ്പൂ, മൂന്നിടങ്ങൾ. 2

കമ്പിളിയിൽക്കേറി, ത്തേൻനീർ
കുംഭത്തിലെയ്ക്കുതിപ്പോനെ
നേരേ പുകഴ്ത്തുന്നുണ്ടൃഷി-
മാരുടെയേഴരുളുകൾ. 3

ശ്യാമവണ്ണൻ പവമാന-
സോമം സവ്ദേവോപേതൻ
പുക്കാന, ഹിംസിതൻ, നുതി-
മുഖ്യനിരുപലകയിൽ. 4

പോക, വാനോർപ്പടയിലെ-
യ്യേകത്തേരിലിന്ദ്രനുമായ്,

സൂക്തം 103.

1. ഋഷി, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: ധാതാവ്=കത്താവ്. കൂലിപോലേ—ഒരു തൊഴിലാളി കൂലി വാങ്ങിവെയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

2. മൂന്നിടങ്ങൾ ആരചിപ്പൂ—ദ്രോണകലശം, ആധവനീയം പൂതഭൃത്ത് എന്നീ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ നിമ്മിയ്ക്കുന്നു, അവയിൽ പുകുന്നു.

3. ഉതിപ്പോനെ—സോമത്തെ. ഏഴരുളുകൾ—സപ്തച്ഛന്ദസ്സുകൾ.

4. നുതിമുഖ്യൻ—സ്തോത്രനേതാവ്.

ഋത്വിക്കുകളരിച്ച നീ
സ്വത്തേകിക്കൊണ്ടനത്ത്യയൻ! 5
വാനോക്കായ്പ്പിഴിയപ്പെട്ട
വാനവനാം പവമാനം
പാടേ പരന്നു,ടർ തേടി-
പ്പായുകയായ,ശ്വംപോലേ! 6

സൂക്തം 104.

കണ്വപുത്രർ പർവ്വതനാരദന്മാരോ, കശ്യപപുത്രിമാരായ ശിഖണ്ഡിനികൾ
എന്ന രണ്ടപ്സരസ്ത്രീകളോ ഋഷിമാർ; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ഇങ്ങിരിപ്പിൻ: ഗാനംചെയ്യിൻ,
നിങ്ങൾ പവമാനത്തിന്നായ്;
കുഞ്ഞിനെപ്പോലണിയിപ്പിൻ,
മഞ്ജുഹവ്യം സഖാക്കളേ! 1
കന്നിനെപ്പോലമ്മയോട്ട
നന്നായ്ച്ചേർപ്പിനി,മ്മത്തിനെ,
ദേവരക്ഷകനെ, ഗൃഹോൽ-
ഭാവകനെ,ബ്ബലിഷ്ഠനെ! 2

---

5. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഏകത്തേരിൽ—ഒരേരഥത്തിൽ. സ്വത്തേകിക്കൊണ്ട്—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന യഷ്ടാക്കൾക്ക്. അനത്ത്യയൻ=മരണരഹിതൻ.

6. പരന്ന്—പാത്രങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ച്.

സൂക്തം 104.

1. സ്തോതാക്കളോട്: പവമാനത്തിന്നായ്—പവമാനസോമത്തെക്കുറിച്ച്. സോമത്തെ മഞ്ജു(മോടിപ്പെടുത്തുന്ന)ഹവ്യം (ക്ഷീരാദി) അണിയിയ്ക്കുകയും ചെയ്യിൻ.

2. അമ്മ—തണ്ണീർ; തള്ളപ്പയ്യ് എന്നും. ഇമ്മത്തിനെ—ഈ മദകരസോമത്തെ. ഗൃഹോൽഭാവകൻ=ഗൃഹത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ; ഗൃഹം നിലനില്ക്കുന്നതു സോമസാന്നിധ്യത്താലാണെന്നാശയം.

നേർക്കരിപ്പിനുദ്ധിദനെ,–
യൂക്കിന്നുമമരേത്തിന്നും
മിത്രാവരുണക്കു സുഖം
മെത്തുവാനുമായി നിങ്ങൾ! 3

ഞങ്ങൾ 'ധനദനാം നിന്നെ–
യിങ്ങു ചൊല്ലിപ്പുകഴ്ത്തുന്നു;
മൂടാവൂ, നിൻനീരിനെയെ–
മ്പാടും ഗവ്യങ്ങളാലെങ്ങൾ! 4

അങ്ങുജ്ജ്വലാംഗനാണിന്ദോ,
ഞങ്ങളുടെ മത്തിൻപതേ:
ചങ്ങാതി ചങ്ങാതിയ്ക്കുപോ–
ലിങ്ങു വഴി കാണിയ്ക്ക, നീ! 5

മുന്മട്ടിണങ്ങുകെങ്ങളിൽ:–
ത്തിന്മൻ കള്ളനരക്കനെ
പോക്കുക, നീയദേവനെ;
നീക്കുകെ,ങ്ങളുടെ പാപം! 6

സൂക്തം 105.

പർവ്വതനും നാരദനും ഋഷികൾ; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ഭോരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

മത്തിനാപ്പവമാനത്തെ–
പ്പാറിപ്പാടുകി,ഷ്ടന്മാരേ;

---

3. ഋദ്ധിദനെ, സോമത്തെ, നിങ്ങൾ നേക്കരിയ്ക്കുവിൻ: എന്തിന്? ഊക്കിന്നും (വേഗത്തിന്നും), അമരേത്തിന്നും (ദേവപാനത്തിന്നും), മിത്രാവരുണ ക്കു സുഖം മെത്തുവാനുമായി.

4. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

5. അങ്ങ്=അവിടുന്ന്. മത്തിൻപതേ—മാദകവസ്തുക്കളുടെ സ്വാമിയായുള്ളോവേ.

6. കള്ളൻ—കപടശീലൻ. അദേവനെ—ദേവകാമനല്ലാത്തവനെ. പോക്കുക—അകററിയാലും.

പൈതലെപ്പോലിനിയിപ്പിൻ,
ഗീതി-ഹവ്യങ്ങളാൽ നിങ്ങൾ! 1

കന്നിനെത്തായ്പോലേ മിനു-
ക്കുന്നു, പിഴിഞ്ഞിന്ദുവിനെ,
ദേവരക്ഷകനെ, സ്തുതി-
ഭാവിതനെ, മാദകനെ! 2

ഇന്നീർ ബലമുളവാക്കു;-
മിന്നീരൂക്കിന്ന,മീത്തിന്നും;
ഇന്നീർ ദേവഗണത്തിന്നു
നന്നായ് മധുരിപ്പതാകും! 3

തന്നാലും, പിഴിഞ്ഞ ഞങ്ങൾ-
ക്കിന്ദോ, ഭവാൻ ഗവാശ്വത്തെ;
എന്നാൽ,ബ്ബലവാനേ, ഞാൻ നിൻ-
വെൺനീർ ഗവ്യത്തോടു ചേർക്കാം! 4

അങ്ങത്യുജ്ജ്വലനാണിന്ദോ,
ഞങ്ങളുടെ മാടിൻപതേ:
ചങ്ങാതി ചങ്ങാതിയ്ക്കുപോ-
ലിങ്ങാളുകൾക്കേകുകൊ,ളി! 5

സൂക്തം 105.

1. മത്തിന്ന്—ദേവകൾക്കു മത്തുളവാക്കാൻ. ഇഷ്ടന്മാരേ—സഖാക്കളായ ഋത്വിക്കുകളേ. പൈതലെപ്പോലെ—കുഞ്ഞിനെ ആഭരണങ്ങൾകൊണ്ടും ഭോജ്യങ്ങൾകൊണ്ടുമെന്നപോലെ, നിങ്ങൾ പവമാനസോമത്തെ ഗീതിഹവ്യങ്ങളാൽ (സ്തുതിച്ചും ക്ഷീരാദി ചേർത്തും) ഇനിയിപ്പിൻ, മധുരീകരിയ്ക്കുവിൻ.

2. തായ്, തള്ളപ്പയ്യ്, കുട്ടിയെ നക്കിമിനുക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ, തായ്—തണ്ണീർ—പിഴിഞ്ഞ ഇന്ദുവിനെ മിനുക്കുന്നു, മിന്നിയ്ക്കുന്നു. സ്തുതിഭാവിതൻ—സ്തോത്രഭൂഷിതൻ.

3. ഊക്കിന്നമീത്തിന്നും—വേഗത്തിന്നും ദേവപാനത്തിന്നുമുള്ളതാണ്.

4. വെൺനീർ—വിശുദ്ധമായ നീർ.

5. മാടിൻപതേ—മാടുകളുടെ സ്വാമിൻ. ഒളി—വെളിച്ചം.

മുന്മട്ടിണങ്ങുകെങ്ങളിൽ:-
ത്തിന്മൻ കള്ളനദേവനെ
പോക്കുക, കീഴമത്തിന്ദ്രോ;
നീക്കുക, നീ ദ്രോഹികളെ! 6

സൂക്തം 106.

ചക്ഷുഃപുത്രൻ അഗ്നിയും, മനുപുത്രൻ ചക്ഷുസ്സും, അപ്സുപുത്രൻ മനുവും ഋഷികൾ; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ആ വൃഷാവാമിന്ദ്രങ്കലെ-
യ്ക്കായിട്ടെഴുന്നള്ളീടട്ടേ,
ഇപ്പിഴിഞ്ഞ പച്ചസ്സോമം,
ക്ഷിപ്രജാതമഖിലജ്ഞം! 1

ഇന്ദ്രന്നായിപ്പിഴിയപ്പെ-
ട്ടിന്ദുവിതാ, നീർ തൂകുന്നു:
എല്ലാരുംപോലറിയുമേ,
വെല്ലുവോനെ രണസേവ്യം! 2

ഇന്ദ്രനിതിൻമത്തിലത്രേ,
സന്നിഷേവ്യം വില്ലേന്തുന്നു;
വ്യോമജേതാവെട്ടുക്കമേ,
കാമം പെയ്യും വജ്രത്തെയും! 3

ഇന്ദ്രന്നായുണന്നൊഴുക-
കിന്ദ്രോ, സോമ, നീയെമ്പാടും;

സൂക്തം 106.

1. ക്ഷിപ്രജാതം—പുതിയത് എന്നർത്ഥം.

2. രണഃസവ്യം—യുദ്ധത്തിൽ സേവിക്കേണ്ടതായ സോമം, മറ്റെല്ലാരു മെന്നപോലെ, വെല്ലുവോനെ (ഇന്ദ്രനെ) അറിയും.

3. സന്നിഷേവ്യം=സംസേവനീയം. വ്യോമജേതാവ്—അന്തരിക്ഷത്തിൽ അഹി എന്നവനെ ജയിച്ചവൻ, ഇന്ദ്രൻ. കാമം പെയ്യും=അഭീഷ്ടവർഷിയായ.

കൊണ്ടുവരികെ,ല്ലാമേകി-
ക്കൊണ്ടു വിളങ്ങുന്ന കെല്പും! 4

ഇന്ദ്രന്നായിട്ടി,ഷ്ടം വഷി-
യ്ക്കുന്ന മധു പൊഴിയ്ക്ക നീ,
വിദ്വാൻ, വിശ്വദൎശനീയ,-
നധ്വകാരൻ, ബഹുമാൎഗ്ഗൻ! 5

ഞങ്ങൾക്കേററം വഴി തീൎപ്പോ,-
നമ്പക്കേററമിനിപ്പോൻ നീ
ആയിരംമാൎഗ്ഗത്തിലൂടേ
പോയാലും, കുററിട്ടുകൊണ്ടേ! 6

തുകുകിന്ദോ, സോമ, കെല്പാൽ
നീർകളമ്പക്കമീത്തിന്നായ്;
വാഴ്കെ,ങ്ങൾതൻ കലശത്തി-
ലാ,കെ മധുവുൾക്കൊണ്ട നീ! 7

ഇന്ദ്രനെ മത്തിന്നായ് വള-
ൎത്തുന്നു, നിന്റെ വൃഷാവാം നീർ;
മൃത്യു വിടാൻ കുടിയ്ക്കുന്നു,
ഹൃദ്യനായ നിന്നെ വിണ്ണോർ! 8

ഇന്ദോ, പിഴിഞ്ഞരിച്ച നീ
യിങ്ങെങ്ങൾക്കെത്തിയ്ക്ക ധനം,
തണ്ണീർ—വാനിൽനിന്നു മഴ—
മന്നിൽ വീഴ്ത്തും സൎവ്വദായിൻ! 9

സമ്പൂതം പവമാനേന്ദു
കമ്പിളിയിലെയ്ക്കു നീർകൾ

---

4. എല്ലാമേകിക്കൊണ്ടു വിളങ്ങുന്ന=സൎവ്വസാധകവും ഉജ്ജ്വലവുമായ.

5. മധു—മദകരമായ നീര്. അധ്വകാരൻ—യഷ്ടാക്കൾക്കു സന്മാൎഗ്ഗമുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

6. പോയാലും—കലശത്തിലെയ്ക്ക്.

8. വൃഷാവ്=മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നത്. മൃത്യു വിടാൻ—അമരണത്വത്തിന്ന്.

9. സൎവ്വദായിൻ=എല്ലാം നല്കുന്നവനേ.

വെമ്പിയൊഴുക്കുന്നു, വാക്കിൻ
മുമ്പിലൊലിയിട്ടുകൊണ്ടേ! 10
കമ്പിളി വെടിഞ്ഞു കെല്പ-
നംഭസ്സിങ്കൽക്കളിയ്ക്കുവേ,
ത്രിസ്ഥനെ വാഴ്ത്തിപ്പു, സ്തോത്രം—
സ്തുത്യൽഘോഷം ചുഴലുന്നു! 11
വൻപോരിലെയ്ക്കശ്വംപോലേ
കുംഭത്തിലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു;
പിമ്പൊലിക്കൊണ്ടൊഴുകുന്നു,
സംഭോജ്ജ്യേഷി പവമാനം. 12
ദുഷ്ടിപ്രിയനരിപ്പകൾ
വിട്ടു ചികെന്നൊഴുകുന്നു,
സ്തോതാക്കൾക്കു സവീരമാം
ഖ്യാതി നല്കിക്കൊണ്ടശ്ശ്യാമൻ! 13
ഏവം മധുധാര തൂകി,-
ദ്ദേവകാമൻ തിരുമേനി
കല്പിച്ചരിപ്പയിലെങ്ങു-
മുൾപ്പൂകുന്നു, സശബ്ദനായ്. 14

സൂക്തം 107.

67-ാം സൂക്തത്തിന്റെ ഭരദ്വാജാദികൾതന്നെ ഋഷികൾ; ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ദ്വിപദാഭുരിഗ്വിരാട്ടും ദ്വിപദാവിരാട്ടും പ്രഗാഥവും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമം ദേവത.

ഒരു മികച്ച ഹവിസ്സാണല്ലോ, സോമം: മനുഷ്യഹിതമായ
അതു വെള്ളത്തിൽ പൂകുന്നു; അമ്മികൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞ ആ സോമത്തെ 1
നിങ്ങൾ ഇനി എമ്പാടും പകരുവിൻ!

---

10. സംപൂതം=പരിശുദ്ധം. വാക്കിൻ—സ്തുതിയുടെ.

11. കെല്പൻ—സോമം. ത്രിസ്ഥനെ—മൂന്നു സവനങ്ങളിലും വർത്തിയ്ക്കുന്ന സോമത്തെ.

12. സംഭോജ്ജ്യേഷി—യജമാനന്ന് അന്നമിച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ.

13. സവീരമാം ഖ്യാതി=വീര(പുത്ര)ന്മാരോടുകൂടിയ യശസ്സ്; വീരന്മാരെയും യശസ്സും.

14. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

സൂക്തം 107.

1. ഋത്വിക്കുകളോട്: പകരുവിൻ—തണ്ണീരിൽ.

അഹിംസിതനായ, അതിസുഗന്ധിയായ ഭവാൻ ഇപ്പോൾ അരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു കമ്പിളിയിൽനിന്നൊഴുകിയാലും: പിഴിഞ്ഞു വെള്ളത്തിൽ പകന്ന ഉന്നതനായ ഭവാനെ, ഞങ്ങൾ അന്നവും ഗവ്യവും ചേർത്തു സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു. 2

ദേവകളെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന, വിധാതാവായ വിചക്ഷണനായ ഇന്ദു കാണത്തക്കവണ്ണം ഒഴുകുന്നു! 3

സോമമേ, അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ തണ്ണീരുടുത്തു ധാരയായൊഴുകുന്നു. രത്നദാതാവായ അവിടുന്നു യജ്ഞസ്ഥാനത്തിരിയ്ക്കുന്നു. ദേവ, ഒരു പൊന്നുറവാണല്ലോ, നിന്തിരുവടി! 4

വിചക്ഷണൻ അരിയ ദിവ്യമധു അകിട്ടിൽനിന്നു കറന്നുകൊണ്ടു പഴയ സ്ഥാനത്തിരിയ്ക്കുന്നു; അന്നവാൻ നേതാക്കളാൽ എടുക്കപ്പെട്ടു, പ്രഷ്ടവ്യനായ കർമ്മിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകുന്നു. 5

സോമമേ, അരിയ ഭവാൻ അരിയ്ക്കപ്പെടാൻ ഉണർവോടേ കമ്പിളിയിലെയ്ക്കൊഴുകുന്നു. അംഗിരസ്സുകളിൽ മുമ്പനാണല്ലോ, മേധാവിയായ അവിടുന്ന്, അങ്ങ് ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ തേൻ തളിച്ചാലും! 6

വൃഷാവായ, തുലോം വഴി കിട്ടിയ്ക്കുന്ന, മേധാവിയായ, വിചക്ഷണനായ, ഋഷിയായ സോമം ഒഴുകുന്നു. നിന്തിരുവടി കവിയാണ്, ഏററവും ദേവകാമനാണ്. അങ്ങാണല്ലോ, സൂര്യനെ വാനിൽക്കേററിയത്! 7

സോമമേ, ഋത്വിക്കുകൾ പിഴിഞ്ഞ നിന്തിരുവടി കമ്പിളിയിൽക്കേറുന്നു; പെൺകുതിരപോലുള്ള പച്ചനീരോടേ പോകുന്നു—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന നീരോടേ പോകുന്നു! 8

---

2. പ്രത്യുക്ഷോക്തി: അന്നം—മലർപ്പൊടിയും മററും.

3. ഒഴുകുന്നു—പാത്രങ്ങളിൽ.

4. ഒഴുകുന്നു—അരിപ്പയിൽ.

5. വിചക്ഷണൻ—എല്ലാം വഴിപോലെ കാണുന്ന സോമം. അകിട്—സ്വന്തം ചെടി. പഴയ സ്ഥാനത്ത്—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. പ്രഷ്ടവ്യനായ—'എന്തു വേണ'മെന്നു ചോദിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവനായ. കർമ്മി—യജമാനൻ.

6. തേൻ—സ്വന്തം മധുരരസം.

8. പോകുന്നു—കലശത്തിലെയ്ക്കു്.

മത്തിന്നായി ചതയ്ക്കപ്പെടുന്ന മദകാരി, ഗോസമേതമായ സോമം, ഗവ്യങ്ങളോടുകൂടി ഒഴുകുന്നു—ക്ഷീരാദികളോടുകൂടി ഒഴുകുന്നു; നീരുകൾ സമുദ്രത്തിലെന്നപോലെ പൂകുന്നു. 9

സോമമേ, അമ്മികൊണ്ടു പിഴിയപ്പെട്ട അങ്ങ് കമ്പിളിയെ മൂടുന്നു. ആളുകൾ പുരിയിലെന്നപോലെ, പച്ചനിറൻ ഇരുപലകകളിൽ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി മരപ്പാത്രങ്ങളിൽ മരുവുന്നു! 10

കമ്പിളിയെ മൂടുന്ന അന്നകാമമായ സോമത്തെ, യുദ്ധത്തിൽ കുതിരയെയെന്നപോലെ മോടിപ്പെടുത്തുന്നു: ആ അഭിനന്ദനീയനെ മനീഷികൾ അരിയ്ക്കുന്നു; മേധാവികൾ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 11

സോമമേ, അവിടുന്നു ദേവകൾക്കു കുടിപ്പാൻ, തണ്ണീർകൊണ്ടു, പുഴപോലെ തഴപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. മദ്യംപോലെ ഉണർവുററ ഭവാൻ ലതയുടെ നിരോടേ മധുവൊഴുക്കിയ്ക്കുന്ന കുടത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്നു! 12

മകൻപോലെ വൃത്തിപ്പെടുത്തേണ്ടുന്ന, അരിയ സ്പൃഹണീയൻ വെള്ളരിപ്പയിൽ പരന്നു: അദ്ദേഹത്തെ കൈവിരലുകൾ വെള്ളത്തിലെയ്ക്ക്, ഒരു രഥത്തെപ്പോലെ കൊണ്ടുപോകുന്നു. 13

മനീഷിയായ, മദകാരിയായ, എന്തും കിട്ടിയ്ക്കുന്ന, ഗന്താവായ സോമം മത്തുണ്ടാക്കുന്ന നീരിനെ കലശത്തിൻെറ മുകളിൽ നേരേ ഒഴുക്കുന്നു. 14

തുലോം സത്യവ്രതനായ ദേവൻ, പവമാനസോമം, കലശത്തെ നീരലകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുന്നു. തുലോം സത്യവ്രതൻ മിത്രവരുണന്മാർക്കായി കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു. 15

സ്പൃഹണീയനും, വിചക്ഷണനും, അന്തരിക്ഷജാതനുമായ സോമദേവൻ നേതാക്കളാൽ എടുക്കപ്പെടുന്നു! 16

പിഴിയപ്പെട്ട മദകാരി മരുത്ത്വാനായ ഇന്ദ്രന്നായി ഒഴുകുന്നു; ആയിരംധാരകളോടേ കമ്പിളിയിൽക്കേറുന്നു; ആ സോമത്തെ ആളുകൾ അരിയ്ക്കുന്നു. 17

---

9. പൂകുന്നു—ദ്രോണകലശത്തിൽ.

10. ആളുകൾ എന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷം:

12. മധുവൊഴുക്കിയ്ക്കുന്ന—സോമരസത്തെ തന്നിലെയ്ക്കു വീഴിയ്ക്കുന്ന.

13. സ്പൃഹണീയൻ—സോമം.

ഇരുപലകകളിൽ പിഴിയപ്പെട്ട കവിയായ സോമം സ്തുതി ചൊല്ലി
ച്ചുകൊണ്ടു ദേവന്മാരിൽ വിളയാടുന്നു; ആ ഉൽകൃഷ്ടൻ തണ്ണീരുടുത്തു,
മരപ്പാത്രങ്ങളിലിരുന്നു, ഗോരസങ്ങൾകൊണ്ടു പുതപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 18

ഇന്ദുവേ, ഭവാന്റെ സഖ്യത്തിൽ നാൾതോറും രമിയ്ക്കുന്നവ
നാണ്, ഞാൻ: കുരാൽസ്സോമമേ, എന്നെ വളരെ മറിമായക്കാർ ഉപ
ദ്രവിയ്ക്കുന്നു; അവററിനെ അങ്ങ് ആട്ടിപ്പായിച്ചാലും! 19

കുരാൽസ്സോമമേ, ഞാൻ രാവും പകലും അങ്ങയുടെ സഖ്യ
ത്തെ സമീപിയ്ക്കുന്നു: ഉജ്ജ്വലപ്രഭനായി മീതേ വർത്തിയ്ക്കുന്ന സൂര്യങ്ക
ലെയ്ക്കു ഞങ്ങൾ, പക്ഷികൾപോലെ പറക്കുന്നു! 20

നല്ല വിരലുകളോടുകൂടിയവനേ, കരടുനീക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ
കലശത്തിൽ ഒലികൂട്ടുന്നു; പവമാനമേ, അവിടുന്നു പുരുകാമ്യമായ
മഞ്ഞച്ച ധനം ധാരാളമൊഴുക്കുന്നു! 21

സോമമേ, വൃത്തിവരുത്തപ്പെടുന്ന, കമ്പിളിയിലരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന,
വൃഷാവായ ഭവാൻ മരപ്പാത്രത്തിൽ ഒലികൂട്ടുന്നു; പവമാനമേ, ഗോര
സം തേപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട അവിടുന്നു ദേവന്മാരുടെ ഇരിപ്പിടത്തിലെയ്ക്കു നട
കൊള്ളുന്നു! 22

സോമമേ, അങ്ങ് അന്നലബ്ധിയ്ക്കായി എല്ലാ സ്തോത്രങ്ങളി
ലെയ്ക്കും ഒഴുകുക: ദേവന്മാരെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ കലശത്തെ കൈ
ക്കൊള്ളുന്നവനാണല്ലോ, മുഖ്യനായ ഭവാൻ! 23

സോമമേ, ആ നിന്തിരുവടി മന്നിലെയ്ക്കും വിണ്ണിലെയ്ക്കും ഉട
നേ നീരൊഴുക്കുക: വിചക്ഷണ, നിന്തിരുവടിയെ മേധാവികൾ വിര
ലുകൾകൊണ്ടും സ്തുതികൾകൊണ്ടും വെണ്മപ്പെടുത്തുന്നു. 24

മരുത്സമേതവും, മദകരവും, ഇന്ദ്രസേവിതവും, സ്തുതികളിലെ
യ്ക്കും അന്നങ്ങളിലെയ്ക്കും ചെല്ലുന്നതുമായ പവമാനം അരിപ്പയിൽനിന്നു
നീരുകളൊഴുക്കുന്നു. 25

ആളുകൾ പിഴിഞ്ഞ സോമം തണ്ണീരുടുത്തു കലശത്തിലിറങ്ങുന്നു;
വെളിച്ചം വീശി, ഗോരസങ്ങൾ പൂശി, സ്തുതികളിൽ ഇച്ഛവെയ്ക്കുന്നു! 26

---

19. മറിമായക്കാർ—രക്ഷസ്സുകൾ.
20. സൂര്യങ്കലെയ്ക്കു—സൂര്യരൂപനായ ഭവാങ്കലെയ്ക്കു്.
21. മഞ്ഞച്ച—സ്വർണ്ണപ്രചുരമായ.
23. കലശത്തെ കൈക്കൊള്ളുക—കലശത്തിൽ പൂകുക.

സൂക്തം 108.

ശക്തിപുത്രൻ ഗൌരിവീതിയും, വസിഷ്ഠപുത്രൻ ശക്തിയും, അംഗിരോഗോത്രൻ ഊരുവും, ഭരദ്വാജപുത്രൻ ഋജിശ്വാവും, ഊർദ്ധ്വസദ്മാവും, കൃതയശസ്സും (രണ്ടുപേരും അംഗിരോഗോത്രർതന്നെ), ഋണംചയനെന്ന രാജാവും ഋഷികൾ; കകുപ്പും സതോബൃഹതിയും യവമധ്യാഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; പവമാനസോമം ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

ഇന്ദ്രന്നായ് മത്തു ചേർത്തൊഴുക്കുക,
നിൻനറുംനീരു സോമമേ,
ധീ തുലോം കിട്ടിപ്പോന,തിദീപ്തൻ,
മാദകൻ, മഹനീയൻ നീ! 1

നിന്നെക്കുടിയ്ക്കയാലൊരു കൂററൻ-
തന്നെയാകുന്നു, വർഷകൻ:
എല്ലാം കാണുമീ നിന്നെ നുകർന്നി-
ട്ടല്ലോ, സുപ്രജ്ഞനദ്ദേഹം
അന്നവർഗ്ഗത്തിൽക്കേറിയത,ടർ-
തന്നിലൊരശ്വംപോലവേ! 2

വിണ്ണിലുള്ളോരെയുദ്ദേശിച്ചു,ദ്യു-
ദ്വർണ്ണനാമവിടുന്നുതാൻ
മൃത്യുരാഹിത്യമുൽഘോഷിയ്ക്കുന്നു,
വിദ്രുതം പവമാനമേ! 3

തന്നാലല്ലോ, നവഗ്വൻ ദധ്യങ്ങു
തള്ളിത്തുറന്നായ്യക്കേകീ;

സൂക്തം 108.

1. ധീ—ബുദ്ധി.

2. കൂററൻ—കാള. വർഷകൻ—ഇന്ദ്രൻ. അന്നവർഗ്ഗത്തിൽക്കേറിയത്—ശത്രുക്കളുടെ അന്നങ്ങളടക്കാൻ ചെന്നത്.

3. ദ്യുദ്വർണ്ണൻ=തിളങ്ങുന്ന നിറമുള്ളവൻ. മൃത്യുരാഹിത്യം=മരണമില്ലായ്മ.

4. തന്നാൽ—സോമത്തെക്കൊണ്ട്. തള്ളിത്തുറന്ന്—അസുരന്മാർ ഗോക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച ഗുഹയുടെ ദ്വാരം. ആയ്യക്ക്—അംഗിരസ്സുകൾക്ക്. ഏകീ—ഗോ

തന്നാലല്ലോ കൈവന്നു നൽത്തണ്ണീ-
രന്നങ്ങൾ ദേവസൌഖ്യത്തിൽ! 4

ചെമ്മേ പിഴിയപ്പെട്ടാ വന്മദ-
നിർമ്മാതാവിതാ, ധാരയായ്
കമ്പിളി വിട്ടോലുന്നു തത്തിക്കൊ-
ണ്ടംഭസ്സിൻതിരപോലവേ! 5

ആരംബരാംബുധാരയെക്കല്ലാൽ-
ക്കാറിങ്കൽനിന്നിറക്കിയോ,
ഗോവാജിവ്യാപ്തനാ നീ ധർഷക,
നോവിയ്ക്ക, യോധൻപോലവേ! 6

വെച്ചുപിഴിവിൻ, സ്തുത്യനെ നിങ്ങ-
ളശ്വത്തെപ്പോലേ സേചിപ്പിൻ,
നീരിൽ നീന്തുന്ന വർഷിയെ,ദ്ദീപ്തി-
കാരിയെ,ജ്ജലഹാരിയെ! 7

ആയിരംധാര ചേർന്ന വർഷകൻ,
തോയവർദ്ധകൻ, വൻസത്യം,
തോയജൻ, നീരാൽ വാർദ്ധ്യവോൻ, ദേവ-
പ്രേയാനാം ദേവനി,സ്സോമം! 8

മുന്നിൽ വെളിപ്പെടുത്തുക,ജ്ജല-
മന്നം ധാരാളമന്നേരം:

ക്കളെ. ദേവസൌഖ്യത്തിൽ—ദേവന്മാക്കു സുഖമുണ്ടായപ്പോൾ. നൽത്തണ്ണീരന്നങ്ങൾ—നല്ല ജലവും അന്നവും. കൈവന്നു—യജമാനക്ക്.

5. വന്മദനിർമ്മാതാവ്=വലിയ മദകരൻ, സോമം. ഓലുന്നു—കലശത്തിലെയ്ക്കു് ഒഴുകുന്നു.

6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: അംബരാംബുധാരയെ—അന്തരിക്ഷത്തിലെ ജലധാരയെ. ഇറക്കി—മഴ പെയ്യിച്ചു എന്നത്ഥം. ഗോവാജിവ്യാപ്തൻ=ഗോക്കളിലും അശ്വങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചവൻ. നോവിയ്ക്ക—അസുരരെ പീഡിപ്പിച്ചാലും. യോധൻ=പോരാളി.

7. ഋത്വിക്കുകളോട്: സ്തുത്യനെ—സോമത്തെ. വർഷി=വൃഷ്ടികരൻ. ദീപ്തികാരി—പ്രഭ പരത്തുന്നവൻ. ജലഹാരി—ജലങ്ങളെ ആകർഷിയ്ക്കുന്നവൻ.

8. വൻസത്യം—മഹാസത്യഭൂതൻ. ദേവപ്രേയാൻ=ദേവന്മാക്കു പ്രിയൻ.

ദ്യോവിലിരിയ്ക്കും പെട്ടി തുറക്ക,
ദേവകാമനാം നീ ദേവ! 9

തൂകുക, ദാരുദ്വന്ദ്വപാത്രമാം നീ-
രാൾകളെപ്പോററും ഭൂപൻ നീ;
നാകാൽ വരുത്തുകോജസ്വിൻ, വൃഷ്ടി,
ഗോകാംക്ഷിയ്ക്കിഷ്ടിപൂർത്തിയും! 10

ആ മാദകനെ,ബ്ഭൂരിധാരനെ,
ക്കാമവർഷിയെത്താനിതാ,
ദോഹനം ചെയ്വൂ; നിശ്ശേഷസമ്പ-
ദ്വാഹിയെദ്ദേവകാമന്മാർ. 11

ജ്ഞാതൻ, ശബ്ദംകൊണ്ടവ്യയൻ വർഷി;
ജ്യോതിസ്സാലിരുൾ നീററുന്നു;
ദ്രവ്യം ചാർത്തുന്നിത,ക്കവിസ്തുതൻ;
മൂവട്ടം നില്പൂ, തൻകർമ്മം! 12

ആർ ധനങ്ങളെ,യാർ ഗോവൃന്ദത്തെ,-
യാരനേകമാമന്നത്തെ,
ആർ നൽഗ്ഗേഹത്തെക്കൊണ്ടുവന്നീടു;-
മസ്സോമം പിഴിയപ്പെട്ടു! 13

നമ്മിൽനിന്നിതുണ്ണോനിന്ദ്രൻ, മിത്ര,-
നമ്മരുൽഭഗരര്യമാ;

---

9. പ്രത്യക്ഷോക്തി: വെളിപ്പെടുത്തുക—ഞങ്ങൾക്ക്. ദ്യോവിലിരിയ്ക്കും പെട്ടി—അന്തരിക്ഷസ്ഥമായ മേഘം. തുറക്ക—മഴയ്ക്ക്.

10. ദാരുദ്വന്ദ്വപാത്രമാം—ഇരുപലകകളാൽ പിഴിഞ്ഞ. തൂകുക—കലശത്തിൽ. ഭൂപൻ—രാജസദൃശൻ. നാകാൽ=സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വൃഷ്ടി വരുത്തുക. ഗോകാംക്ഷിയ്ക്ക്, യജമാനന്ന്, ഇഷ്ടി(യജ്ഞ)പൂർത്തിയും വരുത്തുക.

11. ദോഹനംചെയ്വൂ—പിഴിയുന്നു. ദേവകാമന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

12. അവ്യയനായ (മരണമില്ലാത്ത) വർഷി (സോമം) ശബ്ദംകൊണ്ടറിയപ്പെടുന്നു. ഇരുൾ നീററുന്നു—ഇരുട്ടിനെ ദഹിപ്പിയ്ക്കുന്നു, നശിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ദ്രവ്യം—ക്ഷീരാദി. മൂവട്ടം—സവനത്രയത്തിൽ.

14. ഇന്ദ്രൻ, മിത്രൻ, ആ മരുത്തുക്കൾ, ഭഗൻ, അര്യമാവ് എന്നിവർ നമ്മളിൽനിന്ന് ഇത് (സോമം) ഉണ്ണുന്നവരാകുന്നു. ഇതുണ്ണുന്ന വരുണനും ഇന്ദ്രനും ന

സമ്മുഖനാകി,ത്തുണ്ണം വരുണൻ
ചെമ്മേ രക്ഷിപ്പാനിന്ദ്രനും! 14

ഇന്ദ്രനുണ്ണുവാൻ തൂകുക, മത്തേ-
റുന്ന മാധുരിവായ്ച നീർ
ഇന്ദോ, നേതാക്കൾ കൈവശംവെച്ച
സുന്ദരായുധനായ നീ! 15

ആഴകിന്ദ്രന്റെ ഹൃത്താം കുംഭത്തി-
ലാഴിയിൽപ്പുഴപോലവേ,
വായുവരുണമിത്രർക്കു പോന്നോൻ,
വാനത്തിന്നൂന്നു,ൽക്കൃഷ്ടൻ നീ. 16

സൂക്തം 109.

ഈശ്വരപുത്രർ അഗ്നികൾ ഋഷികൾ; ദ്വിപദാവിരാട്ട് ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി.)

ഹൃദ്യമാം നീർ തൂകുകിന്ദ്രന്നു സോമമേ,
മിത്രഭഗർക്കും നീ പൂഷാവിന്നും! 1

ഇന്ദ്രൻ കുടിയ്ക്കട്ടേ, വിദ്യയ്ക്കും കെല്പിന്നു-
മിന്ദോ, നിൻനീരുമ്പരെപ്പേരുമേ! 2

ഇത്ഥമൊലിച്ചാലും, തൂവിണ്ണമൃതാം നീ
മൃത്യു വിടാനും, വൻഗേഹത്തിന്നും! 3

മ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ സമ്മുഖരാകട്ടെ, ആഭിമുഖ്യംകൊള്ളട്ടെ. ഇന്ദ്രനെ രണ്ടാമതും പറഞ്ഞതു പ്രാധാന്യത്താലാകുന്നു.

15. നേതാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. കൈവശംവെച്ച—വശപ്പെടുത്തിയ.

16. പോന്നോൻ—പര്യാപ്തൻ.

സൂക്തം 109.

2. വിദ്യ=അറിവ്.

3. തൂവിണ്ണമൃതാം—വിണ്ണിലെ വിശുദ്ധപീയൂഷംപോലുള്ള. മൃത്യു വിടാനും, വൻഗേഹത്തിന്നും—ഞങ്ങൾക്ക് അമൃതത്വവും വലിയ ഗൃഹവും കിട്ടാൻ.

വാനോർതൻ മൈകളിലെയ്യെല്ലാമോലുക,
വാരാഴി, രക്ഷകൻ നീ സോമമേ! 4
വാനോക്കായ്ത്തൂകുക, തൂനീർ നീ സോമമേ:
വാന്തൃഴിലോകൾക്കു നല്ക, സുഖം! 5
ദ്യോവിന്നൊത്രുന്നല്ലോ, തൂവമൃതായ നീ:
തൂവുക, നീർ ബലിൻ, സത്യയജ്ഞേ! 6
മുമ്പൻ സുധാരൻ യശസ്വി നീ വാരുററ
കമ്പിളി വിട്ടോലുകിന്ദോ, ക്രമാൽ! 7
മുഖ്യർ പിഴിഞ്ഞരിച്ചേന്തിയ സവ്ജ്ഞ-
നൊക്കെയൊഴുക്കട്ടേ, സന്തുഷ്ടനായ്! 8
പുത്രരെ നല്കട്ടേ, നമ്മൾക്കു വൻസ്വത്തും
വർദ്ധകമാം പവമാനസോമം! 9
കെല്പറിവർത്ഥമൊഴുക്കുക, വാജിപോ-
ലഭ്യക്തൻ വേഗവാൻ നീ സോമമേ! 10
അത്ത്വദ്രസത്തെപ്പിഴിഞ്ഞവർ സോമമേ,
മത്തിന്നരിയ്ക്കുന്നു, വൻപേരിനും! 11
പച്ചക്കുഞ്ഞായ്വന്ന മിന്നുന്ന സോമത്തെ-
സ്വച്ഛമാക്കുന്നൂ, സുരക്കരിപ്പാൽ! 12

---

4. വാരാഴി—വൻകടൽപോലെ നീർ നിറഞ്ഞവൻ.
5. വാന്തൃഴിലോകർ—വാന്തൃഴികളും പ്രജകളും.
6. ബലിൻ=ബലവാനേ.
8. മുഖ്യർ—ഋത്വിക്കുകൾ. ഏന്തിയ=എടുത്ത. സവ്ജ്ഞൻ—സോമം. ഒക്കെയൊഴുക്കട്ടെ—നമുക്കു് എല്ലാദ്ധനവും നല്കട്ടെ.
9. വർദ്ധകം—ദേവന്മാരെ വളർത്തുന്നതു്.
10. കെല്പറിവർത്ഥം—കെല്പും അറിവും അർത്ഥ(ധന)വും. അഭ്യക്തൻ—സലിലസിക്തൻ.
11. അത്ത്വദ്രസം—ഞങ്ങയുടെ ആ നീരു്. പിഴിഞ്ഞവർ—ഋത്വിക്കുകൾ. മത്തിന്നു്—ദേവന്മാരെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ. വൻപേരിനും—തങ്ങൾക്കു വലിയ കീർത്തിയുണ്ടാകാനും.
12. പച്ചക്കുഞ്ഞായ്വന്ന—പച്ചനിറപ്പൈതലായിപ്പിറന്ന. സുരക്കു്—ദേവന്മാക്കുവേണ്ടി. അരിപ്പാൽ=അരിപ്പുകൊണ്ടു്. സ്വച്ഛമാക്കുന്നൂ—ഋത്വിക്കുകൾ ശുചീകരിയ്ക്കുന്നു.

മത്തിനും സത്തിനുമോലുന്നു, ചേലുററ
ബുദ്ധിമാൻ സോമമരിപ്പയിങ്കൽ! 13
ഇന്ദ്രന്റെ നണ്മെ തടിപ്പിപ്പൊന്നി,സ്സോമം:
കൊന്നല്ലോ, പാപത്തെയൊട്ടുക്കവൻ! 14
നേതാക്കന്മാർ പിഴിഞ്ഞഗ്ഗവ്യം കൂട്ടിയ
നീരിതു സേവിപ്പൂ, വാനോരെല്ലാം! 15
നന്നായരിയ്ക്കുന്ന കമ്പിളി വിട്ടൊഴു-
കുന്നു, പിഴിഞ്ഞത,നേകധാരം! 16
വാരിയാൽ ക്ഷാളിച്ച ഗവ്യങ്ങളാം ചേർത്തു
ധാരാശതത്തോടൊലിപ്പൂ ശീഘ്രം! 17
കല്യർ കല്ലിന്മേൽപ്പിഴിഞ്ഞു കൈക്കൊണ്ട നീ
ചെല്ലുകി,ന്ദ്രന്റെ വയററിലിന്ദോ! 18
പാരാതരിപ്പ വിട്ടിന്ദ്രനായൊലുന്നു,
നൂറുനൂർദ്ധാരകളാന്ന സോമം! 19
ഈപ്സിതവർഷിയാമിന്ദ്രന്റെ മത്തിനായ്-
ത്തേപ്പിപ്പൂ, തേൻകുഴമ്പിസ്സോമത്തെ! 20
വിണ്ണോർക്കു കെല്പിന്നായത്തമരിയ്ക്കുന്നു,
തണ്ണീരുടുത്ത ഹരിത്താം നിന്നെ! 21
ഇന്ദ്രനായ്ക്കുത്തുന്നു, കുത്തുന്നു, നീരൊഴു-
ക്കുന്ന കൂട്ടാന്ന ബലിഷ്ഠേന്ദുവെ! 22

---

13. ബുദ്ധിമാൻ—ക്രാന്തപ്രജ്ഞൻ.
14. അവൻ—ഇന്ദ്രൻ.
16. പിഴിഞ്ഞത്—സോമരസം.
17. ചേർത്തു—ചേർത്ത സോമരസം.
18. പ്രത്യക്ഷകഥനം: കല്യർ—ഋത്വിക്കുകൾ.
19. പാരാതെ—വേഗേന.
20. തേപ്പിപ്പൂ—ഋത്വിക്കുകൾ. തേൻകുഴമ്പ്—മധുരസാന്ദ്രമായ ഗോരസം.
21. പ്രത്യക്ഷോക്തി: അരിയ്ക്കുന്നു—ഋത്വിക്കുകൾ. ഹരിത്ത്—പച്ചനിറൻ.
22. കുത്തുന്നു—ചതയ്ക്കുന്നു. ദ്വിരുക്തി ഹർഷത്താലാകുന്നു. കൂട്ടാന്ന—ഗവ്യം ചേർക്കപ്പെട്ട. ബലിഷ്ഠേന്ദുവെ=ബലമേറിയ സോമത്തെ.

സൂക്തം 110.

ത്ര്യരുണൻ, ത്രസദസ്യു എന്നീ രാജാക്കന്മാർ ഋഷികൾ; പിപീലികമ
ധ്യാനുഷ്ടുപ്പും ഊർദ്ധ്വബൃഹതിയും വിരാട്ടും ഛന്ദസ്സുകൾ;
പവമാനസോമം ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ'പോലെ)

കൊററിന്നായ്ശ്ശരിയ്ക്കോലുക: വാട്ട-
മററെതിൎക്കെ മാററാരെ—
ഞങ്ങൾക്കു കടം തീക്കാനായ്ശ്ശത്രു-
ഭംഗത്തിന്നാക്രമിയ്ക്കു, നീ! 1

ഞങ്ങൾ പിഴിഞ്ഞെരിച്ചു വാഴ്ത്തുന്നു—
ണ്ടങ്ങയെ ക്രമാൽ സോമമേ:
കെല്പിലെയ്ക്കിറങ്ങാറുണ്ടല്ലോ, നീ
സപ്രജപ്പെരുംനാടിന്നായ്! 2

വെള്ളത്തിൻവാസസ്ഥാനത്തു നിത്തി-
യല്ലോ, മിടുക്കാൽസ്സൂൎയ്യനെ
ഗോത്ര്യാഗപ്പററിപ്പുള്ളവൻ, ധൃത-
യാത്രൻ നീ പവമാനമേ— 3

നിത്തിയല്ലോ നീ മൎത്ത്യരെ നോക്കാൻ
സത്യശിവാമൃതാസ്പദേ;
യുദ്ധത്തിലെഴുന്നള്ളാറുണ്ടു, നീ
നിത്യം നേട്ടത്തിനവ്യയ! 4

സൂക്തം 110.

. പ്രത്യക്ഷാകതി: കൊററിന്നായ്—ഞങ്ങൾക്കന്നം തരാൻ. ഞങ്ങൾ
ക്ക കടം തീക്കാനായ്—ഞങ്ങൾക്ക സേവനഫലം തന്നുതീക്കാൻ. ശത്രുഭംഗം—
ശത്രുവധം.

2. കെല്പിലെയ്ക്ക്—ശത്രുക്കളുടെ ബലത്തിന്റെ നേരേ. സപ്രജപ്പെരും
നാടിന്നായ്—പ്രജകളോടുകൂടിയ വലിയ സ്വരാജ്യം രക്ഷിപ്പാൻ.

3. വെള്ളത്തിൻവാസസ്ഥാനത്ത്—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. ഗോത്ര്യാഗപ്പററി
പ്പുള്ളവൻ—സ്തോതാക്കൾക്ക ഗോക്കളെ കൊടുക്കുന്നതിൽ പരിജ്ഞാനമുള്ളവൻ.

4. നിത്തിയല്ലോ—സൂൎയ്യനെ. സത്യശിവാമൃതാസ്പദേ—സത്യവും ശുഭവു
മായ ജലത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടത്തിൽ, അന്തരിക്ഷത്തിൽ.

ആളുകൾക്കു കുടിപ്പാനൊരു വററി-
പ്പോകാത്തുറവുപോലവേ
കീറി കൊററിന്നരിപ്പു, നീർക്കാരൻ
കൈവിരൽകളാൽപ്പോലെ നീ! 5

സൂരനാം ദേവനല്ലിൻെറ മറ
കീറുന്നതിനുമുന്നമേ
വാഴ്ത്തിനാർ, പാത്തിബ്ബന്ധുവെച്ചിലർ—
വാനിലെ വസുരുക്കുകൾ. 6

വൻബലാന്നാശ നിങ്കലേ വെച്ചാർ,
മുമ്പരാം ദക്ഷ് കൊയ്ത്തവർ:
വീറിന്നിറക്കുകെ,ങ്ങളെയുമാ
വീരനാം ഭവാൻ സോമമേ! 7

ദ്യോവിലെ പ്രത്നസ്തുത്യപീയൂഷം
വാർവിൺകോട്ടയിൽനിന്നുതാൻ
ഇന്ദ്രന്നായിക്കറന്നെടുത്തിട്ടു
നന്നായ് വാഴ്ത്തുന്നിതാ,ളുകൾ! 8

പില്ലാടിദ്യാവാപൃഥ്വികളിലു,-
മിപ്പാരിലെങ്ങും കെല്പിനാൽ
മേലേ വാഴുന്നു, കൂട്ടത്തിൽക്കാള-
പോലെ നീ പവമാനമേ! 9

---

5. നീർക്കാരൻ (വെള്ളം സംഭരിക്കുന്നവൻ) ആളുകൾക്കു കുടിപ്പാൻ വെള്ളത്തിന്ന് ഒരുറവു മാന്തുന്നതുപോലെ, നീ കൊററിന്ന് (മലർപ്പൊടിയോടു ചേരാൻ) അരിപ്പു കീറി, പിളർത്തി. നീർക്കാരൻ ഉറവു മാന്തുന്നതും കൊററിന്ന്—ജീവനാർത്ഥമാണല്ലോ.

6. അല്ലിൻെറ മറ—ഇരുട്ട്. വാനിലെ വസുരുക്കുകൾ എന്ന ചിലർ ഇബ്ബന്ധുവെ (സോമത്തെ) പാർത്തു സ്തുതിച്ചു, പുലർകാലത്തിനുമുമ്പുതന്നെ.

7. വൻബലാന്നാശ—വലിയ ബലവും അന്നവും കിട്ടാനുള്ള ആശ. മുമ്പരാം ദക്ഷ് കൊയ്ത്തവർ—പണ്ടത്തെ യജമാനർ. വീറിന്ന്—യുദ്ധത്തിൽ വീര്യം കാട്ടാൻ.

8. ദ്യോവ്=സ്വർഗ്ഗം. പ്രത്നസ്തുത്യപീയൂഷം—പുരാതനവും സ്തുത്യവുമായ അമൃത്, സോമം. വാർവിൺകോട്ട—വിണ്ണിലെ മഹാദുർഗ്ഗം.

9. കൂട്ടത്തിൽ—ഗോവൃന്ദത്തിൽ.

ശ്രീമത്ത,നേകധാരം, ബഹുപന്നം
സോമ,മൊരുണ്ണിപോലവേ
കമ്പിളിയരിപ്പിങ്കൽ ക്രീഡിച്ചു,
വൻപ്രഭയോടൊഴുകുന്നു! 10

സത്തുമന്നാവുമായുസ്സും നല്കും
സത്രവാൻ പവമാനേന്ദു
ഇന്ദ്രാത്മമിതാ, തേനിനിപ്പിയ-
ലുന്ന നീർദ്ധാര തൂകുന്നു! 11

പോരിനേല്ക്കും മാററാരെയും, ദുർഗ്ഗ-
ന്മാരാമരക്കന്മാരെയും
കേറിക്കീഴമർത്തോടിച്ചൊലിയ്ക്കു-
കാ,രമ്യായുധനായ നീ! 12

സൂക്തം 111.

പരുച്ഛേപപുത്രൻ അനാനതൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സ്;
പവമാനസോമം ദേവത.

പവമാനൻ ഈ പച്ചനീർകൊണ്ടു, സൂര്യൻ സ്വരശ്മികൊണ്ട്
—സ്വരശ്മികൊണ്ട്—എന്നപോലെ ദ്രോഹികളെയെല്ലാം നശിപ്പി
യ്ക്കുന്നു: പിഴിഞ്ഞ നീർ തിളങ്ങുന്നു; അരിയ്ക്കപ്പെട്ടു വിളങ്ങുന്ന ഹരിത
വർണ്ണൻ സ്തുത്യങ്ങളായ—സ്തുത്യങ്ങളായ—സപ്താസ്യങ്ങൾകൊണ്ട് എല്ലാ
നക്ഷത്രങ്ങളിലും വ്യാപിയ്ക്കുന്നു! 1

---

10. ഒഴുകുന്നു—നീർ.
11. സത്രവാൻ=സയജ്ഞൻ. തേനിനിപ്പ്—തേനിനൊത്ത മാധുര്യം.
12. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ദുർഗ്ഗന്മാർ=ദുരാസദർ.

സൂക്തം 111.

1. സ്വരശ്മികൊണ്ട് എന്നപോലെ—തന്റെ രശ്മികൊണ്ട് ഇരുട്ടിനെ എന്നപോലെ. ദ്വിരുക്തികൾ ആദരാധിക്യത്താലത്രേ. സപ്താസ്യങ്ങൾ—നീരാവികളെ വിഴുങ്ങുന്ന തേജസ്സുകൾ.

അങ്ങ് പണികളുടെ ആ ധനം കണ്ടുപിടിച്ചു. അങ്ങ് സ്വഗൃഹമായ യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ വളത്ത്മമാരാൽ വഴിപോലെ കുളിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. (അങ്ങയുടെ ശബ്ദം), ദൂരത്തുനിന്നുള്ള സാമഗാനംപോലെ കമ്മികളെ ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്നു. മുവ്വുലകത്തെ ഭരിയ്ക്കുന്ന തേജസ്സുകൊണ്ടു വിളങ്ങുന്നവൻ അന്നം നല്കുന്നു—അന്നം നല്കുന്നു! 2

താൻ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ടു കിഴക്കേട്ടിക്കിൽ പോകുന്നു: ദശ്നീയമായ ദേവരഥം—ദശ്നീയമായ രഥം—രശ്മികളോടു ചേരുന്നു. ഉടനേ, പൌരുഷപ്രകാശകങ്ങളായ സ്തോത്രങ്ങൾ ഇന്ദ്രനെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു; വജ്രവും ഇമ്പംകൊള്ളിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങളിരുവക്കുമില്ലല്ലോ, യുദ്ധങ്ങളിൽ അപജയം—അപജയം! 3

സൂക്തം 112.

അംഗിരോഗോത്രൻ ശിശു ഋഷി; പഞ്ചപദാപംക്തി ഛന്ദസ്സ്;

പവമാനസോമം ദേവത.

(‘ധാരകാമന്ദിരം’പോലെ.)

ഭിന്നഭിന്നം, നിനവെങ്ങൾ–
ക്കു;–നൃക്കുമൊന്നൊന്നാം, കമ്മം:
തച്ചൻ ചെത്തൽ, വൈദ്യൻ ഗദം,
തന്ത്രി യഷ്ടാവെയും തേടും.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,–
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 1

---

2. പ്രത്യുക്തോക്തി: പണികളുടെ—പണികളാൽ അപഹൃതമായ. ആ ധനം—ഗോഗണം. വളത്ത്മമാരാൽ—തണ്ണീരുകളാൽ. അന്തിമവാക്യം പരോക്ഷം:

സൂക്തം 112.

1. ഭിന്നഭിന്നം—നാനാപ്രകാരം. ഒന്നൊന്നാം—വേറെ വേറെയായിരിയ്ക്കും. ചെത്തൽ—മരപ്പണി. ഗദം=രോഗം. തന്ത്രി—യാജകൻ. ആശാരിയ്ക്കു മരപ്പണി കിട്ടണം; വൈദ്യന്നു രോഗിയെ കിട്ടണം; തന്ത്രിയ്ക്കു യഷ്ടാവിനെ കിട്ടണം—ഇങ്ങനെ ഓരോരുത്തന്നും ഓരോന്നായിരിയ്ക്കും, നിനവ്.

ശുഷ്കച്ചെടി, പക്ഷിച്ചിറ-
കംഗ്നി പാറും കല്ലിവയാൽ
അമ്പുണ്ടാക്കും കരുവാനോ,
വൻപണക്കാരനെത്തേടും.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ ഭവാനെമ്പാടുമേ! 2

ഗായകൻ ഞാന,ച്ഛൻ വൈദ്യൻ,
തായ നെല്ലു വറക്കുവോൾ—
കാശിന്നെങ്ങൾ നാനാതൊഴിൽ-
ക്കാരായ് വാഴ്വൂ, പൈക്കൾപോലെ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 3

വോഢാവശ്വം നൽത്തേരിനെ,
ക്രീഡാമാത്യൻ കളിമ്പത്തെ,
മേഢ്റം രോമശച്ചാലിനെ-
ബ്ഭേകം വെള്ളത്തെയും തേടും.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 4

---

2. ശുഷ്കച്ചെടി—ഉണങ്ങിയ മരച്ചുള്ളി. അഗ്നി പാറും—തീ പറക്കുന്ന. കല്ല്—മൂർച്ചകൂട്ടുന്ന ചാണ. കരുവാൻ—കൊല്ലൻ.

3. ഗായകൻ ഞാൻ—ഞാൻ യാഗത്തിൽ സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നവനാണ്. എന്റെ അച്ഛൻ വൈദ്യനാണ്. അമ്മ നെല്ലു വറക്കുന്ന(മലരും മററുമുണ്ടാക്കുന്ന) വളാണ്. കാശിന്ന്—ധനലബ്ധിയ്ക്ക്. പൈക്കൾപോലേ—പൈക്കൾ തൊഴുത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്നതുപോലെ.

4. വോഢാവ്—തേർ വലിയ്ക്കുന്ന. നൽത്തേർ—നിഷ്പ്രയാസം വലിയ്ക്കാവുന്ന തേർ. ക്രീഡാമാത്യൻ=നർമ്മസചിവൻ. കളിമ്പം—വിനോദം. മേഢ്റം=പുരുഷലിംഗം. രോമശച്ചാല്—സ്ത്രീയുടെ രോമവത്തായ ഗുഹ്യാംഗം. ഭേകം=തവള.

സൂക്തം 113.

മരീചിപുത്രൻ കശ്യപൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ശര്യ്യണാവത്തിലെസ്സോമം
ശക്രൻ കുടിയ്ക്കു, വൃത്രഘ്നൻ,
ശക്തി തനിയ്ക്കുണ്ടാകാനും,
ശസ്തവീര്യം കാണിപ്പാനും.
ഇന്ദ്രനായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 1

ഋദ്ധസത്യതപഃശ്രദ്ധാ-
യുക്തർ പിഴിഞ്ഞ നീ വഷിൻ,
വന്നുചേരുകാ,ർജ്ജീകത്തിൽ-
നിന്നു സോമ, ദിശാംപതേ.
ഇന്ദ്രനായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 2

മാരിയാൽ വായ്ച സോമത്തെ-
സ്സൂരപുത്രി കൊണ്ടുപോന്നു;
ഗന്ധർവ്വന്മാരെറെറടുത്ത-
ഗ്ഗംഭീരനിൽ നീർ നിറച്ചു.
ഇന്ദ്രനായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 3

സത്യം ചൊല്ലും സത്യകീർത്തേ,
സത്യം ചൊല്ലും സത്യകർമ്മൻ,
ശ്രദ്ധ ചൊല്ലും സോമ, രാജൻ,
കർത്തൃഭൃഷിതസോമമേ,

സൂക്തം 113.

2. ആർജ്ജീകമെന്ന നാട്ടിലെ സോമവും ശ്രേഷ്ഠമത്രേ.

3. സൂരപുത്രി—സൂര്യന്റെ മകൾ, ശ്രദ്ധ. അഗ്ഗംഭീരനിൽ—മഹാനായ സോമത്തിൽ.

ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 4

സത്യൌജസ്സേ, പെരിയ നിൻ-
സദ്രസങ്ങൾ പൊഴിയുന്നു—
മണ്ടുന്നു, സ്വാദുവാം നിൻനീർ.
മന്ത്രപൂത, ഹരിദ്ഭൃതേ,
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 5

സോമം കല്ലാൽപ്പിഴിഞ്ഞരി-
ച്ച്,സ്സോമത്താൽ തുഷ്ടരാക്കി,
ഛന്ദഃസ്തുതി ചൊല്ലും വിപ്രൻ
വന്ദിയ്ക്കപ്പെട്ടുന്ന ദിക്കിൽ
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 6

ജ്യോതിസ്സെങ്ങുണ്ടെ,ന്നുമെന്നു,-
മേതുലോകത്തക്കൻ നില്പൂ,
അശ്ശാശ്വതാക്ഷയലോക-
ത്താക്കുകെ,ന്നെപ്പവമാന;
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 7

എങ്ങരചൻ വൈവസ്വത,-
നെങ്ങക്കൻെറയന്തഃപുരം,
എങ്ങീ മഹാതടിനിക,-
ളങ്ങമൃതനാക്കുകെ,ന്നെ.

---

4. ശ്രദ്ധ ചൊല്ലും—യജമാനക്കു ശ്രദ്ധ ഉപദേശിയ്ക്കുന്ന. കർത്തൃഭൂഷിത സോമമേ—യജമാനനാൽ അലംകരിയ്ക്കപ്പെട്ട സോമമേ.

5. സദ്രസങ്ങൾ=നല്ല നീരുകൾ.

6. കല്ല്—അമ്മി. തുഷ്ടരാക്കി—ദേവന്മാരെസ്സന്തോഷിപ്പിച്ച്. ഛന്ദഃസ്തുതി—ഛന്ദോനിബദ്ധമായ സ്തോത്രം.

7, എന്നുമെന്നും—അനശ്വരമായി.

ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 8

എങ്ങു മൂന്നാം വിണ്ണിലക്കു-
നിംഗിതംപോലുലാത്തുന്നു,
എങ്ങാളുകൾ വെളിച്ചത്തി,-
ലങ്ങമൃതനാക്കുകെ,ന്നെ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 9

എങ്ങിച്ഛയും ദൃഢേച്ഛയു,-
മെങ്ങു സവിതാവിൻ വാസം,
എങ്ങന്നവും സംതൃപ്തിയു,-
മങ്ങമൃതനാക്കുകെ,ന്നെ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 10

എങ്ങാനന്ദമാമോദവു,-
മെങ്ങിമ്പവുമാഹ്ലാദവും,
എങ്ങഭീഷ്ടാഗമം ദേവ-
ന്നു,ങ്ങമൃതനാക്കുകെ,ന്നെ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 11

---

8. വൈവസ്വതൻ=വിവസ്വാന്റെ പുത്രൻ, മനു. മഹാതടിനികൾ—ഗംഗാദിമഹാനദികൾ.

9. താഴെയും നടുവിലും മീതെയുമായി, മൂന്നു സ്വൎഗ്ഗങ്ങളുണ്ടു്; മൂന്നാമത്തതുത്തമം. ഇംഗിതംപോലുലാത്തുന്നു—യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു.

10. ഇച്ഛയും ദൃഢേച്ഛയും—ഉന്നതിയ്ക്കുള്ള അഭിലാഷവും, അതു സാധിയ്ക്കണമെന്ന ദൃഢാഭിലാഷവും. സവിതാവ്=സൂൎയ്യൻ. വാസം=പാൎപ്പിടം.

11. ആനന്ദാമോദാദികൾക്കു് അല്പാല്പവ്യത്യാസം കണ്ടുകൊള്ളണം. ദേവന്നഭീഷ്ടാഗമം—ദേവനെ തൃപ്തനാക്കൽ, പൂജിയ്ക്കൽ.

സൂക്തം 114.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ഇപ്പവമാനേന്ദുവിന്റെ
സുപ്രഭയെബ്ഭജിപ്പോനും,
സോമ, നിന്നെദ്ധ്യാനിപ്പോനും
ശ്രീമൽപ്രജാവാനാമെന്നാർ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 1

മന്ത്രകാരസ്തവാൽ സ്തോത്ര-
തന്തു നീട്ടിക്കശ്യപഷേ,
സംപൂജിയ്ക്ക, സസ്യങ്ങൾക്ക
തമ്പുരാനാം സോമത്തെ നീ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 2

നാനാസൂര്യരേഴാശകൾ,
ഹോതാക്കളേഴൃത്വിക്കുകൾ,
ഏഴാദിത്യദേവരിവ-
രൊത്തുരക്ഷിയ്ക്ക, നീ സോമ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു,-
മിന്ദോ; ഭവാനെമ്പാടുമേ! 3

സൂക്തം 114.

1. സുപ്രഭ—തേജസ്സ്. ശ്രീമൽപ്രജാവാനാമെന്നാർ—നല്ല സന്താനങ്ങളോടുകൂടിയവനായിത്തീരുമെന്ന് അഭിജ്ഞർ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.

2. ഋഷി, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: മന്ത്രകാരസ്തവാൽ സ്തോത്രതന്തു നീട്ടി—ഋഷിമാരുടെ സ്തവത്തിൽനിന്നു (സ്തവമവലംബിച്ച്) സ്തോത്രനൂൽ നീട്ടി, സ്തോത്രങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ച്.

3. നാനാസൂര്യർ=വിവിധസൂര്യരോടുകൂടിയവ. ഏഴാശകൾ—സോമം നില്ക്കുന്ന ദിക്കൊഴിച്ച് ഏഴു ദിക്കുകൾ. ഹോതാക്കളേഴൃത്വിക്കുകൾ—ഏഴു ഹോതാക്കളായ ഋത്വിക്കുകൾ. ഏഴാദിത്യദേവർ—മാർത്താണ്ഡനൊഴിച്ച്, ധാതൃപ്രഭൃതികളായ ഏഴദിതിപുത്രന്മാർ.

കാക്കുകിന്ദ്രോ, നിൻപക്വാന്നം
കൈക്കൊണ്ടു ഞങ്ങളെപ്പുരാൻ:
കൊല്ലായ്കയരി ഞങ്ങളെ;-പ്പോ-
ക്കൊല്ലെ,ങ്ങളുടേതൊന്നുമേ.
ഇന്ദ്രന്നായൊഴുകിയാലു-
മിന്ദ്രോ, ഭവാനെമ്പാടുമേ! 4

ഒമ്പതാംമണ്ഡലം സമാപ്തം.

പത്താം മണ്ഡലം.

സൂക്തം 1.

ത്രിതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്. അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

അഗ്നിയെണീററുനിന്നാനുഷസ്സിന്നുമു-
മ്പ;-ല്ലിങ്കൽനിന്നു പോന്നെത്തിനാൻ, ദീപ്തിയിൽ;
കൃഷ്ണാംഗനായ്ത്തിന്നു മൂടിനാൻ, കത്തുന്ന
തന്മഹസ്സാൽ ഗൃഹമൊക്കയുമുന്നതൻ! 1

വാന്മുഴികൾതൻ വയററിൽപ്പിറന്നവ-
നാണോ,ഷധീധൃതനഗ്നേ, സുരൂപി നീ:

---

4. നിൻപക്വാന്നം—അങ്ങയ്ക്കായി പചിച്ച ഹവിസ്സ്. പുരാൻ—തമ്പുരാനായ അങ്ങ്. അരി (ശത്രു) ഞങ്ങളെ കൊല്ലരുത്, ഞങ്ങളുടേതൊന്നും നശിപ്പിയ്ക്കുകയുമരുത്.

സൂക്തം 1.

1. എണീററുനിന്നാൻ—ഉഷസ്സിന്നുമുമ്പു ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ. അല്ല്=ഇരുട്ട്. ഗൃഹം—യജ്ഞസദനം. ഉന്നതൻ—മഹാൻ.

2. പിറന്നവൻ—സൂര്യനും അഗ്നിയും ഒന്നുതന്നെ എന്നു കാണിയ്ക്കുന്നു. ഔഷധീധൃതൻ—ഔഷധികളാൽ (സസ്യങ്ങളാൽ) ഗർഭത്തിൽ ധരിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. അ

അത്തൂക്കിടാവു നീ പോകുന്നു, രാവിരു-
ട്ടു; - ദ്രവമോടുന്നു, തായാരിൽനിന്നു നീ! 2

ഇത്ഥം പിറന്നഭിവ്യാപ്തനായ മഹാ-
നിത്തൃതീയന്നരുളട്ടെ, സംരക്ഷണം:
ചിത്തസാമ്യത്തൊടംഭസ്സിരന്നീ, വിപ-
ശ്ചിത്തിനെയല്ലോ സ്തുതിപ്പതി,ങ്ങാളുകൾ! 3

അന്നം വളർത്തും ഭവാങ്കലണയുന്നി-
തന്നലാഭത്തിനായ്ക്കൊറേറകുമമ്മമാർ;
പേർത്തുടൽ മാറുമവരിലും ചെല്വൂ, നീ;
പാർത്തുപോരുന്നു, ഹോതാവായ് നരരിൽ നീ! 4

ചിത്രരഥൻ, ക്രതുഹോതാവു, ശുഭ്രാഭ-
ന,ധ്വരത്തിന്നധ്വരത്തിന്നൊരു കൊടി,
വന്മയാൽദ്ദേവന്നു ദേവന്നു നേർപാതി
നന്മ നല്കട്ടെ,യിങ്ങഗ്നി, നരാതിഥി! 5

പൊന്നാടകളുടുത്തഗ്നിത്തിരുവടി
മന്നിൻെറ നാഭിയാമുത്തരവേദിയിൽ
മിന്നിമേവുന്നു: പുരോഹിതനായിങ്ങു
വിണ്ണോരെയച്ചിയ്ക്കു, തമ്പുരാനേ, ഭവാൻ! 6

ത്തൂക്കിടാവ്—ഔഷധികളുടെ പൂജനീയനായ ശിശു, അഗ്നി. രാവിരുട്ട്=രാത്രി പോലെ കറുത്ത ശത്രുക്കളും, ഇരുട്ടും. ഉദ്രവം—ഉയർന്ന ഒച്ചയോടുകൂടും വണ്ണം. തായാർ—ഔഷധികൾ.

3. പരോക്ഷകഥനം: അഭിവ്യാപ്തൻ=എങ്ങും വ്യാപിച്ചവൻ. തൃതീയന്ന്—മൂന്നാമനായ ത്രിതന്ന്, എനിയ്ക്ക്. ചിത്തസാമ്യം=ഒരേമനസ്സ്. അംഭസ്സ്—ജലം, മഴ. ഈ വിപശ്ചിത്ത്—വിദ്വാനായ അഗ്നി. ഇങ്ങ്—ഈ ലോകത്തിൽ.

4. പ്രത്യക്ഷോക്തി: കൊറേറകുമമ്മമാർ—ലോകത്തിന്ന് അന്നം നല്കുന്ന ഔഷധികൾ. ഉടൽ മാറും—ആകാരത്തിന്നു വ്യത്യാസം (ജീർണ്ണത) വരുന്ന. ചെല്വൂ—കാട്ടുതീയ്യായിട്ട്.

5. ചിത്രരഥൻ=നാനാരൂപമായ രഥത്തോടുകൂടിയവൻ. ശുഭ്രാഭൻ=ധവളവർണ്ണൻ. കൊടി=ധ്വജം. നേർപാതി—ഓരോ ദേവൻെറയും പാതിയായി നില്ക്കത്തക്ക വന്മ, മഹത്ത്വമുള്ളവൻ.

6. പൊന്നാടകൾ—സ്വർണ്ണപ്രഭങ്ങളായ തേജസ്സുകൾ. മന്നിൻെറ നാഭി—ഇളാപദം, ഉത്തരവേദി. പുരോഹിതനായ് എന്നതുമുതൽ പ്രത്യക്ഷോക്തി.

വാന്വഴികളെ വായ്പിപ്പൂ, ബലോത്ഥ, നീ,
സൂനുതായ്ത്താതരെപ്പോലെയഗ്നേ, സദാ:
വന്നാലു,മാ നീ സകാമരി;ലെത്തിയ്ക്കൂ,
വൃന്ദാരകരെയുമിങ്ങു യുവോത്തമ! 7

സൂക്തം 2.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

സക്തരാം ദേവരെദ്ദിവ്യൎത്വിക്കുക_
ളൊത്തൃതുജ്ഞൻ നീ യജിയ്ക്കി,ങ്ങൃതുപതേ:
അഗ്നേ, യുവോത്തമ, ഹോതാക്കളിൽവെച്ചു
മുഖ്യനാം യജ്ഞകൃത്തല്ലോ, തിരുവടി! 1

മൎത്ത്യർതൻ ഹോത്രവും പോത്രവും തേ പ്രിയം;
സത്യവാൻ, മേധാവി, വിത്തപ്രദൻ, ഭവാൻ.
അന്നം ചമയ്ക്കൂ, നാം സ്വാഹാ: സമൎഹനാ_
മഗ്നിദേവൻ യജിയ്ക്കട്ടേ, നിലിമ്പരെ! 2

ദേവകൾതൻവഴിതന്നിലണക, നാ_
മാവുന്ന കൎമ്മം ക്രമേണ സാധിയ്ക്കുവാൻ!
വിജ്ഞനഗ്നി യജിയ്ക്കട്ടെ: ഹോതാവവൻ;
യജ്ഞവും കാലവും നിശ്ചയിയ്ക്കട്ടെ, താൻ! 3

---

7. വായ്പിപ്പൂ—വളൎത്തുന്നു, വിസ്താരപ്പെടുത്തുന്നു. സകാമർ—അങ്ങയെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ, യജമാനാദികൾ. വൃന്ദാരകർ=ദേവന്മാർ. ഇങ്ങു — ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

സൂക്തം 2.

1. സക്തർ—സ്തുതികാംക്ഷികൾ. ദിവ്യൎത്വിക്കുകൾ — ചന്ദ്രാദിത്യപൎജ്ജന്യന്മാർ. ഋതുശബ്ദത്തിന്നു യാഗകാലമെന്നൎത്ഥം. യജ്ഞകൃത്ത്=യഷ്ടാവ്.

2. ഉത്തരാൎദ്ധം പരോക്ഷം: നിലിമ്പർ=ദേവന്മാർ.

3. ദേവകൾതൻവഴി—സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ ചെല്ലാനുള്ള മാൎഗ്ഗം, യജ്ഞകൎമ്മം. വിജ്ഞൻ—ദേവന്മാരുടെ വഴിയറിയുന്നവൻ. താൻ—അദ്ദേഹം.

നിങ്ങളറിയവേ, കർമ്മലോപം ജഡ-
രെങ്ങൾ വരുത്തിയിരിയ്ക്കാ,മമർത്ത്യരേ;
വിജ്ഞനഗ്നി നികത്തട്ടെയതൊക്കയും,
വിണ്ണോർക്കു വീതങ്ങൾ വെയ്ക്കുമൃതുക്കളാൽ. 4
ചേതസ്സിടിഞ്ഞു ചുണ കെട്ട മാനുഷ-
രേതൊരു യജ്ഞകർമ്മത്തെ നണ്ണാതെപോം;
ആയതറിഞ്ഞഗ്നി, ഹോതാവു, കർമ്മജ്ഞ-
നായജിയ്ക്കു,മവരെ യഷ്ടാവൃതുക്കളിൽ! 5
ഇഷ്ടികൾക്കെല്ലാം മുഖവും കൊടിയുമായ്-
സ്സൃഷ്ടനല്ലോ, വിചിത്രൻ നീ പിതാവിനാൽ;
ആ നീ തരിക, ജനാഢ്യമാമൂഴിയു,-
മാർക്കും ഹിതമാം പുകഴ്ന്ന കാമ്യാന്നവും! 6
ആരെസ്സുജാതൻ പ്രജാപതി സൃഷ്ടിച്ചി-
താരെ വാനൂഴികളാ,രെയംഭസ്സുകൾ;
അഗ്നേ, പിതൃപഥാഭിജ്ഞനാമബ്ഭവാ-
നഗ്ര്യശോഭം വിളങ്ങുന്നു, സമിദ്ധനായ്! 7

സൂക്തം 3.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

ഇദ്ധനീശൻ, നീ പുരാനേ: വെളിപ്പെട്ടു,
വൃദ്ധ്യർത്ഥമുഗ്രൻ, ഗമിപ്പോൻ, ശുഭോദയൻ;

---

4. ജഡർ—വിമൂഢർ. അത്—ലുപ്തമായിപ്പോയ കർമ്മം. വീതങ്ങൾ—ഹവിർഭാഗങ്ങൾ. ഋതുക്കൾ—യാഗകാലങ്ങൾ.

5. ചേതസ്സിടിഞ്ഞു ചുണകെട്ട മാനുഷർ—നിരന്തരമായ യജ്ഞപ്രയത്നം കൊണ്ടു ബുദ്ധിക്ഷയവും നിരുത്സാഹതയും വന്ന ഋത്വിക്കുകൾ. ആയജിയ്ക്കു—പൂജിയ്ക്കട്ടെ.

6. ഇഷ്ടികൾ=യാഗങ്ങൾ. മുഖം—പ്രധാനഭൂതൻ. വിചിത്രൻ=നാനാരൂപൻ. പിതാവ്—പ്രജാപതി.

7. പ്രജാപതിയാലും, വാനൂഴികളാലും, അംഭസ്സുകളാലും ഉൽപാദിതനായ ദേവൻ. പിതൃപഥാഭിജ്ഞൻ—ഹവിർവ്വഹനമാർഗ്ഗമറിയുന്നവൻ. സമിദ്ധനായ്=ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട്. അഗ്ര്യശോഭം=മികച്ച ശോഭയോടുകൂടുംവണ്ണം.

മെത്തിയ ഭാസ്സാൽ വിളങ്ങും വിവേകവാ-
നെത്തുന്നു, രാത്രിയെക്കൈവിട്ടു വെണ്മയിൽ! 1

പോവും കറുമ്പിയെജ്ജ്വാലയാൽക്കീഴമ-
ത്താവിഷ്കരിപ്പൂ, മഹേശതനൂജയെ;
വാനു മൂട്ടും പ്രഭകൊണ്ടക്കദ്ദീപ്തിയെ
സ്ഥാനേ നിറുത്തി ലസിപ്പൂ, ഗമിപ്പവൻ! 2

വന്നെത്തിനാൻ, ശുഭശ്രീയൊടൊപ്പം ശുഭൻ;
ചെന്നണഞ്ഞാന,ഥ ജാരൻ ഭഗിനിയിൽ;
ഉന്നിദ്രദീപ്തിയായ് വത്തിയ്ക്കുമീയഗ്നി
വെൺനിറത്താൽക്കീഴമത്താനി,രുട്ടിനെ! 3

ഭദ്രൻ സഖാവീ മഹാനഗ്നി വാത്ഥീകരാ-
ക്കത്തൽ വരുത്തില്ല, കത്തും കതിർകളാൽ:
സ്തുത്യൻ വൃഷാവു സ്വവക്ത്രൻ മഹാന്റെ കെ-
ല്പൊത്ത തിക്ഷ്ണാംശു പുകഴ്ന്നൂ, മഖങ്ങളിൽ! 4

സുശ്രീകനായിജ്ജ്വലിയ്ക്കുമീ വമ്പന്റെ
രശ്മികൾ പായുന്നു, കാററിരമ്പത്തൊടേ:
വാനിൽപ്പരത്തുവോനല്ലോ, വിളയാടി
വായ്ച്ചു വിളങ്ങും വിശിഷ്ടതേജസ്സിവൻ! 5

സൂക്തം 3.

1. വെളിപ്പെട്ടു എന്നതുമുതൽ പരോക്ഷം: വൃദ്ധ്യർത്ഥം—യഷ്ടാക്കൾക്ക് അഭിവൃദ്ധി വരുത്താൻ. ഗമിപ്പോൻ—ഹവിസ്സു വാങ്ങി ദേവലോകത്തെയ്ക്കു പോകുന്നവൻ. വെണ്മയിൽ—ഉഷസ്സിൽ.

2. കറുമ്പി—രാത്രി. മഹേശതനൂജയെ—മഹാനായ ഈശന്റെ (രക്ഷകന്റെ) പുത്രിയായ ഉഷസ്സിനെ. സ്ഥാനേ—മുകളിൽ. നിറുത്തി—മുകളിൽ പരന്ന അഗ്നിജ്വാലതന്നെ, അക്കദ്ദീപ്തി (സൂര്യരശ്മി). ഗമിപ്പവൻ—ദേവലോകത്തെയ്ക്ക്.

3. ശുഭൻ—മംഗളരൂപനായ അഗ്നി. ജാരൻ—ശത്രുക്കളെ കിഴവ(ദുർബ്ബല)രാക്കുന്നവൻ. ഭഗിനി—ഉഷസ്സ്.

4. വാത്ഥീകരാ=സ്തോതാക്കൾ. കെല്പ്—തമോനാശനശക്തി.

5. സുശ്രീകൻ=നല്ല ശോഭയോടുകൂടിയവൻ. കാററിരമ്പം=കാററിന്നൊത്ത ശബ്ദം.

വിസ്തൃടജ്ഞാലനായ്പ്പോകമിവനുടെ
കെല്പുണ്ടിരമ്പുന്നു, മാരുതച്ചേർച്ച്യാൽ;
ഉന്നാദമാം പ്രത്നാവെണ്മയാലേ വിള-
ങ്ങുന്നിതി,ഗ്ഗന്താവു, ദേവവര്യൻ, മഹാൻ! 6

വമ്പരെയെത്തിയ്ക്കുകെങ്ങളിലമ്പുവാൻ;
വിൺഭൂയുവതിഗൻ നീയുമിരിയ്ക്കണം.
സുപ്രാപനുജ്ജവനഗ്നേ, വരികിങ്ങു,
സുപ്രാപരാമുജ്ജവാശ്വങ്ങളൊത്തു നീ! 7

സൂക്തം 4.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

ഞങ്ങൾ വിളിച്ചാൽ വരുമാറു വന്ദ്യനാ-
മങ്ങയ്ക്കു നല്ക്കുവന,ങ്ങയെ വാഴ്ത്തുവൻ:
അഗ്നേ, പുരാണ, പുരാനേ, മരുവിലെ-
ത്തണ്ണീർപ്പുരപോലെയല്ലോ, മഖിയ്ക്കു നീ! 1
ആൾക്കാർ ഭവാനെബ്ഭജിപ്പൂ, യുവോത്തമ,
ഗോക്കൾ ചൂടുള്ള തൊഴുത്തിനെപ്പോലവേ:

---

6. പോകം—ദേവലോകത്തെയ്ക്കു്. മാരുതച്ചേർച്ച്=മരുത്സംഗമം. ഉന്നാദം=ശബ്ദമുയന്നതു്. പ്രത്നം=പുരാതനം.

7. വമ്പർ—മഹാന്മാർ, ദേവന്മാർ. വിൺഭൂയുവതിഗൻ—ദ്യോവും ഭൂവുമാകുന്ന യുവതികളെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നവൻ. സുപ്രാപൻ—സ്തോതാക്കൾക്കു സുഖേന പ്രാപ്യൻ. ഉജ്ജവൻ=വേഗമേറിയവൻ. അശ്വങ്ങൾ—രോഹിത്തുകളെന്ന കുതിരകൾ.

സൂക്തം 4.

1. നല്ക്കുവൻ—ഹവിസ്സു്. മരുവിലെ (നിർജ്ജലപ്രദേശത്തിലെ) തണ്ണീർപ്പുര ആളുകളെ തുലോം ആശ്വസിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ ഭവാൻ മഖിയ്ക്കു (യഷ്ടാവിന്നു) സുഖമുളവാക്കുന്നു.

മർത്ത്യർക്കു മുമ്പർക്കുമററ ദൂതൻ,ഭവാൻ;
മദ്ധ്യേ മഹസ്സിൽച്ചരിപ്പൂ, മഹാൻ ഭവാൻ. 2

ജൈത്രനാം നിന്നെ,യൊരുണ്ണിയെപ്പോലവേ
ധാത്രിയെടുത്തു വളർത്തുന്നു, കൌതുകാൽ:
തുട്ടാർന്നിറങ്ങും, നഭസ്സിൽനിന്നു; വിട-
പ്പെട്ടാൽ മടങ്ങും, പശുപോലെയബ്ഭവാൻ! 3

മൂഢരെങ്ങളുശിരാളുമമൂഢ, നിൻ
പ്രൌഢിയറിയുവോൻ, നീതാൻ വിശാംപതേ:
തിന്നുനടക്കും; കിടക്കും, കിഴവനായ്;
വൻനാക്കിനാലഗ്നി നക്കും, യുവതിയെ! 4

വന്ധ്യനെയെങ്ങോ പെറുന്നു, കിഴവികൾ;
ചെന്നുചേരും, സിതൻ ധൂമധ്വജൻ വനേ;
സ്നാനത്തിനല്ല, നീർ പൂകും, വൃഷംപോലെ;
സാനന്ദനാക്കു,മിവനെസ്സമം നരർ! 5

ചാകാനുറച്ചിരുകാട്ടുകള്ളർകണ-
ക്കാ,രെയെൻകൈകൾ നാർപത്താൽ വരിഞ്ഞുവോ;

---

2. മദ്ധ്യേ—വാനൂഴികൾക്കിടയിൽ. മഹസ്സിൽ—തിളങ്ങുന്ന അന്തരിക്ഷലോകത്തിൽ.

3. ജൈത്രൻ=ജയശീലൻ. ധാത്രി=അമ്മ, ഭൂമി. കൌതുകാൽ—സംപ്രേച്ഛയാൽ. തുട്ട്—ഹവിഃപിപാസ. ഇറങ്ങും—യജ്ഞത്തിന്നു ഭൂമിയിലെയ്ക്ക്. വിടപ്പെട്ടാൽ—ഹവിസ്സർപ്പിച്ച യഷ്ടാക്കളാൽ. മടങ്ങും—ദേവസമീപത്തെയ്ക്കു തിരിയ്ക്കും. പശുപോലെ—മാടു തൊഴുത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെ.

4. മൂഢർ—നിൻപ്രൌഢി (മഹത്ത്വം) ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ; അങ്ങയ്ക്കു മാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂടൂ. അമൂഢ=ഹേ വിദ്വാൻ. ഉശിര്=ചൈതന്യം. തിന്നു—ഹവിസ്സു ഭക്ഷിച്ചു. കിഴവനായ്—മന്ദപ്രഭനായി. വൻനാക്കിനാൽ—നീണ്ട ജ്വാലകൊണ്ട്. യുവതി—ആഹുതി എന്നർത്ഥം.

5. കിഴവികൾ—രണ്ടരണികൾ. സിതൻ=ശ്വേതവർണ്ണൻ. വനേ=കാട്ടിൽ, അഥവാ മേഘജലത്തിൽ; ദാവാഗ്നിയോ വൈദ്യുതാഗ്നിയോ ആയിത്തീരും. വൃഷം (കാള) നീർ പൂകുന്നതു കുളിപ്പാനല്ല, കുടിപ്പാനാണല്ലോ. സാനന്ദനാക്കും=പ്രീതിപ്പെടുത്തും. സമം—ഒരേമനസ്സോടേ. നരർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

6. ചാകാനുറച്ച്—'ചത്താലും ഞങ്ങൾ തട്ടിപ്പറിയ്ക്കും' എന്നു നിശ്ചയിച്ചു രണ്ടു വനതസ്കരന്മാർ വഴിപോക്കനെ കെട്ടിയിഴയ്ക്കുന്നതുപോലെ, എന്റെ

അബ്ദ്ഭവാനഗ്നേ, നവീനസ്തവമിതാ—
കല്പിച്ചുടൽത്തേരു പൂട്ടുകൊളിികളാൽ! 6

ജാതവേദസ്സേ, ഹവിസ്സും നമസ്സമി–
ഗ്ഗീതിയും നിന്നെ വളൎത്തുക,ഗ്നേ, സദാ:
രക്ഷ നല്ലേ,ങ്ങൾതൻ പുത്രപൌത്രൎക്ക നീ;
രക്ഷ നല്ലേ,ങ്ങൾതൻ മെയ്യിനും ശ്രദ്ധയാ! 7

സൂക്തം 5.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി)

ഏകൻ, ബഹൂദ്ഭവനംഭോധി, നമ്മൾത–
ന്നാകാംക്ഷ നേക്ക കാണുന്നു, ധൃതധനൻ;
സേവിപ്പൂ, സന്ധ്യാദ്വയിതന്നകിടിനെ;–
പ്പോവുക, കാറിൻനടുക്കാമിടത്തിൽ നീ! 1

ഏകാസ്പദത്തെച്ചുഴന്നു, ഹവിസ്സുകൾ
തൂകി,സ്സമേതാശ്വരായാർ, പെരിയവർ;

കൈകൾ നാർപത്താൽ (പത്തുവിരൽകൊണ്ടു) ഭവാനെ വരിഞ്ഞു (ബന്ധിച്ച്); യാഗത്തിലെയ്ക്കു് എടുത്തുകൊണ്ടുപോന്നു. ഉടൽത്തേര് ഒളികളാൽ, തേജസ്സുകളാകുന്ന അശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു, പൂട്ടുക—എന്റെ യാഗത്തിൽ വരാൻ.

7. ഗീതി—സ്തുതി. ശ്രദ്ധയാ—പ്രമാദമെന്നിയേ.

സൂക്തം 5.

1. ബഹൂദ്ഭവൻ—നാനായജ്ഞങ്ങളിൽ ആഹവനീയാദിഭാവേന ആവിർഭവിക്കുന്നവൻ. അംഭോധി—രസജലോപേതൻ. കാണുന്നു—അറിയുന്നു. സന്ധ്യാദ്വയി—പ്രാതസ്സായംസന്ധ്യകൾ. അകിടിനെ—രാത്രിയെ. കാറിൻനടുക്കാമിടം—മേഘമദ്ധ്യവൎത്തിയായ വിദ്യുൽപദം. നാലാംപാദം പ്രത്യക്ഷോക്തിയാകുന്നു.

2. ഏകാസ്പദം=ഒരേ സ്ഥാനം, അഗ്നിസമീപം. സമേതാശ്വരായാർ—അഗ്നിപ്രസാദത്താൽ ബഡബകളെ നേടി. പെരിയവർ—യഷ്ടാക്കൾ. പാഥഃപദത്തെ—വെള്ളത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടത്തെ, അഗ്നിയെ. മുഖ്യനാമങ്ങൾ—വൈശ്വാ

പാഥഃപദത്തെബ്ഭജിയ്ക്കുന്നു, മേധാഢ്യർ—
ചേതസ്സിൽ വെയ്ക്കുന്നു, മുഖ്യനാമങ്ങളെ. 2

കാലമളന്നു പെററ,ുണ്ണിയെക്കൈക്കൊണ്ടു
പാലിപ്പൂ, രണ്ടുപേർ ബുദ്ധിസത്യാഢ്യമാർ:
ധീബലവാൻെറ ചരാചരവിഷ്ടപ-
നാഭിയാം നൂലിനെ ധ്യാനിപ്പവൻ സുഖി! 3

പണ്ടേ ഭജിപ്പതുണ്ടല്ലോ, ബലേച്ഛയും-
ക്കൊണ്ടസ്സുജാതനെ യജ്ഞപ്രവത്തകർ;
പാഥോഭവാന്നഘൃതങ്ങളാൽപ്പോററുന്നു,
മീതെ വാഴ്വോനെപ്പരന്ന വാനൂഴികൾ! 4

പൊക്കും, സുഖേന കാണ്മാനായ് മഖത്തിൽനി-
ന്നുൽക്കീത്തിതൻ വിജ്ഞനേഴൊളിനാവുകൾ:
അന്തരിക്ഷേ വാണവയെ നിയന്ത്രിച്ചു
ചന്തമേകും, ക്ഷിതിയ്ക്കിച്ഛയാ പൂവ്കൻ! 5

നരൻ, ജാതവേദസ്സ് മുതലായ അഗ്നിയുടെ പ്രധാനപ്പേരുകൾ. ചേതസ്സിൽ വെയ്ക്കുന്നു—ധ്യാനിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.

3. കാലമളന്നു—കാലം തെററാതെ. ഉണ്ണി—അഗ്നി. പാലിയ്ക്കയായ്—പോററിവളത്തുന്നു. രണ്ടുപേർ, ബുദ്ധിസത്യാഢ്യമാർ—ബുദ്ധിയും സത്യവുമുള്ള ദ്യാവാപൃഥിവികൾ, അഥവാ അരണികൾ. ധീബലവാൻെറ—മേധാവിയായ അഗ്നിയുടെ. നൂൽ—വൈശ്വാനരൻ എന്ന അംശം: ഇതു ചരാചരലോകത്തിൻെറ നാഭി (പൊക്കിൾ, മധ്യം) ആകുന്നു; അതിനെ ധ്യാനിയ്ക്കുന്നവൻ സുഖിയായിത്തീരും. ജാഠരാഗ്നിയെപ്പററിയാണിത്.

4. അസ്സുജാതനെ—അഗ്നിയെ. പാഥോഭവാന്നഘൃതങ്ങൾ—വൃഷ്ടിജലോൽപന്നങ്ങളായ അന്നവും (പുരോഡാശാദിയും) നെയ്യും. മീതെ വാഴ്വോനെ—മൂന്നു ലോകത്തിൻെറയും മുകളിൽ വിദ്യുത്തായും സൂൎയ്യനായും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അഗ്നിയെ.

5. കാണ്മാനായ്—സവ്വവസ്തുദശനത്തിന്ന്. ഉൽക്കീത്തിതൻ=ഉറക്കെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ, അഗ്നി. ഏഴൊളിനാവുകൾ—കാളി, കരാളി മുതലായ ഏഴു തിളങ്ങുന്ന ജ്വാലകൾ. അവ—ജ്വാലകൾ. ക്ഷിതിയ്ക്കു ചന്തമേകും—ഭൂമിയ്ക്കു സസ്യോൽപാദനത്താൽ അഴകുളവാക്കും. ഇച്ഛയാ—യജ്ഞാഭിലാഷത്താൽ. പൂവ്കൻ=പുരാതനൻ.

ഏഴതിർ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു മേധാവികൾ;-
ളാഴ്,മതിലൊന്നിലാര,വൻ പാപിയാം;
അന്നരനെത്തടുത്താരാൽ,ക്കതിർ പൊഴി-
യ്ക്കുന്നിടത്തംഭസ്സിൽ മേവും, തിരുവടി! 6
സത്തുമസത്തും പിറന്നു ചിദാത്മാവി;-
ലുത്ഥിതനായ്, ക്ഷിതിയ്ക്കന്തികേ ദക്ഷനും.
ആദിമന,ഗ്നിതാൻ കമ്മമുണ്ണും നമു-
ക്കാ;-ദികാലത്തവൻ കാളയായ്, പയ്യുമായ്! 7

അഞ്ചാമധ്യായം സമാപ്തം.

ആറാമധ്യായം.

സൂക്തം 6.

ത്രിതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(കാകളി.)

വാഴ്ത്തുന്നവൻ യജിച്ചാ,ത്തുടെ രക്ഷയാൽ
വായ്ക്കുന്നു സദ്മത്തില,ഗ്നിയവനിതാ:
മുററിയ സൂര്യ്യാംശുദീപ്ത്യാ പരീതനായ്-
ച്ചുററിനടക്കുമവനല്ലോ, സമുജ്ജ്വലൻ! 1

---

6. ഏഴതിർ—സുരാപാനം, ചൂതുകളി, സ്ത്രീസേവ, നായാട്ട്, ദണ്ഡം, വാക്പാരുഷ്യം, പാരുഷ്യം എന്നീ ഏഴു വിലക്കുകൾ; വജ്ജനീയങ്ങളാണ്, ഈ സപ്ത വ്യസനങ്ങളെന്നു വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു. ആരാൽ—ആ നരന്റെ സമീപത്ത്. കതിർ പൊഴിയ്ക്കുന്നിടം—അന്തരിക്ഷം. മേവും—വിദ്യുത്തായി വർത്തിയ്ക്കുന്നു. തിരുവടി—അഗ്നി.

7. സത്തും അസത്തും—സദസദാത്മകമായ ജഗത്ത്. ദക്ഷൻ—പ്രജാപതി. അവൻ കാളയായ് പയ്യുമായ്—പുരുഷനും, സ്ത്രീയും, ആദിമനായ അഗ്നി തന്നെയായിരുന്നു.

സൂക്തം 6.

1. വായ്ക്കുന്നു—അഭിവൃദ്ധി നേടുന്നു. സദ്മം=ഗൃഹം. ഇതാ—വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടു. മുററിയ—മികച്ച. സൂര്യ്യാംശുദീപ്ത്യാ—സൂര്യ്യരശ്മിതേജസ്സിനാൽ. സമുജ്ജ്വലൻ—അഗ്നി.

കത്തും മഹസ്സാൽത്തിളങ്ങിവിളങ്ങുന്നു,
സത്യസ്വരൂപനാമീയഗ്നി സന്തതം;
സഖ്യം പുലർത്താൻ സഖാക്കളിൽച്ചെല്ലുന്നു,
നില്ക്കാതെ പോം ഹയം പോലെ വാടാതിവൻ! 2

തമ്പുരാനി,ദ്ദേഹമേതധ്വരത്തിനും;
തമ്പുരാൻ, സത്തോഗാമിയുഷസ്സിലും;
കല്യാണഹവ്യമോരോന്നുമീയഗ്നിയി-
ലല്ലോ പൊഴിപ്പൂ, ബലാഹിംസിതരഥൻ! 3

കെല്പാൽ പ്രവൃദ്ധനായ്സ്സംകീർത്ത്യമാനനായ്
ക്ഷിപ്രം പറന്നുപോ,മുമ്പരിലെത്തുവാൻ:
അജ്ജ്വാലസംയുക്തനാമഗ്നി ഹോമകൃ-
ത്തച്ഛ്യൻ സുയഷ്ടാവു പിമ്പൂട്ട,മുമ്പരെ! 4

പൊന്നുറവാം തത്തുമഗ്നിയ്ക്കു സൂക്തിയു-
മന്നവുമർപ്പിപ്പിനി,ന്ദ്രനുപോലവേ:
ധീരരാൽസ്സംസ്തുതനല്ലോ, പ്രധൃഷ്ക-
ന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്ന ജാതവേദസ്സിവൻ! 5

നിങ്കലേ വന്നെത്തിയല്ലോ ധനമൊക്കെ,-
യുങ്കൊടോടും ഹയം പോരിങ്കലാംവിധം:
അബ്ഭൂവാനെങ്ങളിലെയ്ക്കു തിരിയിയ്ക്ക-
കഗ്നേ, പുരന്ദരൻ കൈക്കൊണ്ട രക്ഷയെ! 6

---

2. സഖാക്കൾ—യജമാനന്മാർ. വാടാതെ=അപരിശ്രാന്തനായി.

3. ഉഷസ്സിലും തമ്പുരാൻ—പ്രാതർഹോമത്തിലും യഷ്ടാക്കൾക്ക് അധിപതി. കല്യാണഹവ്യം=സുമംഗളമായ ഹവിസ്സ്. ബലാഹിംസിതരഥൻ—ബലങ്ങളാൽ, ശത്രുസേനകളാൽ, ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്ത യജ്ഞരഥത്തോടുകൂടിയവൻ, യജമാനൻ.

4. കെല്പാൽ—ബലകരമായ ഹവിസ്സിനാൽ അച്ഛ്യൻ—സ്തുത്യൻ. പിമ്പൂട്ടുമുമ്പരെ—ഉമ്പരുടെ അടുക്കലെത്തിയിട്ട്, അവർക്ക് ഹവിസ്സു ഭക്ഷിപ്പാൻ കൊടുക്കും.

5. പൊന്നുറവ്—സമ്പത്തിനെ ഉദ്ഗമിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ, ധനദാതാവ്. തത്തും—ജ്വാലകൾകൊണ്ടു നൃത്തംവെയ്ക്കുന്ന. സൂക്തി—സ്തുതി. അന്നം—ഹവിസ്സ്. ധീരർ=മേധാവികൾ. പ്രധൃഷ്കന്മാരെ—ശത്രുക്കളെ അമർത്തുന്ന ദേവന്മാരെ.

6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: പുരന്ദരൻ കൈക്കൊണ്ട—ഇന്ദ്രന്റെ രക്ഷപോലുള്ള.

അഗ്നേ, പിറന്നിരുന്നിട്ടുടൻതന്നെ നീ-
യാഹുതിയ്ക്കർഹനായല്ലോ, മഹിമയാൽ;
ആ നിൻെറ ചിഹ്നമണഞ്ഞു ഹവിസ്സേകു-
മാര്യ്യർ വളൎച്ച്യും നേടുന്നു, രക്ഷയാൽ! 7

സൂക്തം 7.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.
(കാകളി.)

ദ്യോവൃഥികളിൽനിന്നി,ഷ്ടിയ്ക്കു ഞങ്ങളിൽ-
ദ്ദേവ, നീ ചേൎക്ക, സൌഖ്യവും സ്വസ്തിയും;
സേവിയ്ക്കുമെങ്ങളെക്കാക്കുക,ഗ്നേ, ഭവാൻ
ദേവ, സുരൂപ, നിൻശ്ലാഘ്യോരുബുദ്ധിയാൽ! 1
അശ്വഗോത്ഭൂതിയെപ്പാടിവർണ്ണിപ്പതു-
ണ്ടഗ്നേ, ഭവാന്നായ്പ്പിറന്നതാമിസ്തവം:
മൎത്ത്യൻ, സുജാത, നിൻഭോഗ്യങ്ങൾ നേടവേ,
വിത്തദൻ വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു, ഭവാൻ വസോ! 2
അഗ്നിയെനിയ്ക്കച്ഛന,ഗ്നി ബന്ധുവെനി-
യ്ക്ക,ഗ്നി മേ സോദരൻ, സന്തതം തോഴനും:
അമ്മഹാഗ്നിവദനത്തെബ്ബൂജിപ്പൂ, ഞാ-
നംബരേ മിന്നുന്ന യാജ്യനാമക്കനെ! 3

---

7. നിൻെറ ചിഹ്നമണഞ്ഞു—ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്ന നിങ്കലണഞ്ഞ്. ആര്യ്യർ—ശ്രേഷ്ഠന്മാർ, യജമാനന്മാർ. രക്ഷയാൽ—ഭവാനാൽ രക്ഷിതരായിട്ട്.

സൂക്തം 7.

1. ശ്ലാഘ്യോരുബുദ്ധി—ശ്ലാഘനീയവും വിപുലവുമായ രക്ഷോപായജ്ഞാനം.

2. പിറന്നതാം—ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന. ഇസ്തവം—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി. അശ്വഗോത്ഭൂതിയെ—ഞങ്ങൾക്കു ഭവാൻ തന്ന അശ്വഗോസമ്പത്തിനെ. നിൻ—അങ്ങു നല്കുന്ന.

3. വദനത്തെ—ആഹവനീയാഗ്നിയാകുന്ന മുഖത്തെ. അംബരേ—ആകാശത്ത്. അക്കനെ—സൂര്യ്യനെപ്പോലിരിയ്ക്കുന്ന വദനത്തെ എന്നു ലുപ്തോപമ.

നൽസ്തവമഗ്നേ, ചമച്ചു ഞങ്ങൾ: ഗൃഹേ
നിത്യഹോതാവു നീയാരെ രക്ഷിയ്ക്കുമോ,
അന്നാഢ്യന,ധ്വരി, രോഹിദശ്വനവൻ;
മിന്നും ദിനങ്ങളിലബ്ഭുവാന്നാഹുതി! 4

മിത്രംകണക്കുപസേവ്യന,ഗ്നി മഖ–
സിദ്ധി വരുത്തുമൃത്വിക്കു, പുരാതനൻ—
അദ്ദീപ്തനെജ്ജനിപ്പിച്ചാർ, കരങ്ങളാൽ;
മർത്ത്യർ ഹോതാവുമാക്കിനാരാളുകൾ! 5

വിണ്ണുമ്പരെദ്ദേവ, താൻതാൻ യജിയ്ക്കു, നീ:
പൊണ്ണച്ചെറുക്കനെന്തൊന്നു ചെയ്യും തവ?
കാലങ്ങളിൽ നീ സുരരെ യജിച്ചതു–
പോലേ സുജാത, യജിയ്ക്കു, നീ നിന്നെയും! 6

കാക്കുക, രക്ഷിയ്ക്കുകെ,ങ്ങളെ—സ്സുപ്രഭ;
ചേർക്കുക,ന്നങ്ങളുമായുസ്സുമെങ്ങളിൽ;
നേർക്കേകുകഗ്നേ, ഹവിർദ്ദാനമെങ്ങൾക്കു;
നോക്കുക,ങ്ങെങ്ങൾതൻ ദേഹവും ശ്രദ്ധയാ! 7

---

4. ഗൃഹേ—യാഗശാലയിൽ. നീ ആരെ രക്ഷിയ്ക്കുമോ, അവൻ അഗ്നിസായുജ്യം പ്രാപിയ്ക്കും—അഗ്നിയെപ്പോലെ അന്നസമൃദ്ധനും, അധ്വരിയും(യഷ്ടാവും) രോഹിദശ്വനുമായിത്തീരും. മിന്നും ദിനങ്ങളിൽ—സുദിനങ്ങളിൽ എന്നു താൽപര്യം. ആഹുതി—ആഹുതി ഭവിയ്ക്കട്ടെ.

5. മിത്രം=സ്നേഹിതൻ. മഖസിദ്ധി—യാഗപൂർത്തി. കരങ്ങളാൽ—കൈകൾകൊണ്ട് അരണികടഞ്ഞ്. മർത്ത്യർ—മനുഷ്യാകാരരായ ദേവന്മാർ. ഹോതാവ്=വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. ആളുകൾ—യജ്ഞകർത്താക്കൾ.

6. വിണ്ണുമ്പർ—സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാർ. പൊണ്ണച്ചെറുക്കൻ—ഉൾക്കാതലും അറിവുമില്ലാത്തവൻ.

7. കാക്കുക—ദൃഷ്ടഭയങ്ങളിൽനിന്ന്. രക്ഷിയ്ക്കുക—അദൃഷ്ടഭയങ്ങളിൽനിന്ന്. ഹവിർദ്ദാനം നേർക്കേകുക—ഞങ്ങളെ ഹവിർദ്ദാന(യജ്ഞകർമ്മ)ശക്തരാക്കുക. നോക്കുക—പോററിപ്പുലർത്തുക.

സൂക്തം 8.

ത്വഷ്ടാവിന്റെ പുത്രൻ ത്രിശിരസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
അഗ്നിയും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

(കാകളി.)

ത്തുക്കൊടിക്കാലുയർത്തഗ്നി, വൃഷംപോലെ
മുക്രയിട്ടോടുന്നു, ഭൂവിലും ദ്യോവിലും;
വിണ്ണിന്റെ പാരത്തുമററത്തുമെത്തുന്നു;
തണ്ണീരിടത്തിൽത്തഴയ്ക്കുന്നു, വമ്പനായ്! 1

ഉൾപ്പൂക്കു തുഷ്ടനാം, പൂഞ്ഞത ചീർത്ത വൃഷം;
നൽപ്പശുക്കുട്ടി കർമ്മാർത്ഥമൊലിയിടും;
വാനോർമഖത്തിൽ മുതിർന്നുകൊണ്ടു നിജ-
സ്ഥാനങ്ങളിലെഴുന്നെള്ളുന്ന,മഗ്രിമൻ! 2

മേധത്തിൽ നിർത്തിവരുന്നൂ, സുവീര്യന്റെ
തായ്താതമൂർദ്ധ്നി പുരട്ടും മഹസ്സിനെ;
ഒത്തമരേത്തിനായ്പ്പാറിത്തിളങ്ങുന്ന
തത്തിരുമൈകളെസ്സേവിപ്പൂ, യജ്ഞഗർ. 3

ചെല്ലൂ,മുഷസ്സുഷസ്സിന്റെ മുന്നിൽബ്ഭവാ;-
നല്ലുസിയ്ക്കും, വസോ, രണ്ടുനേരത്തിലും;

സൂക്തം 8

1. ത്തുക്കൊടിക്കാൽ—ധൂമമാകുന്ന ധ്വജം. തണ്ണീരിടം—അന്തരിക്ഷം. തഴയ്ക്കുന്നു—വൈദ്യുതാത്മനാ.

2. ഉൾപ്പൂക്കു തുഷ്ടനാം—വാനൂഴികളുടെ ഇടയിൽ പുക്കു മോദിയ്ക്കും. പൂഞ്ഞത—തേജസ്സ്. വൃഷശബ്ദത്തിന്ന് അഭീഷ്ടവർഷി എന്നും അർത്ഥം. നൽപ്പശുക്കുട്ടി—തത്തുല്യനായ അഗ്നി. കർമ്മാർത്ഥം—ഹവിർവ്വഹന-ദേവാഹ്വാനാദിയ്ക്കുവേണ്ടി. വാനോർമഖം=ദേവയജനം. നിജസ്ഥാനങ്ങൾ—ആഹവനീയാദിസ്ഥാനങ്ങൾ. അഗ്രിമൻ—ദേവന്മാരിൽവെച്ച് മുഖ്യനായ അഗ്നി.

3. മേധം=യാഗം. സുവീര്യന്റെ—അഗ്നിയുടെ. തായ്താതമൂർദ്ധ്നി പുരട്ടും—ദ്യാവാപൃഥിവികളുടെ മുകളിൽ എണ്ണ തേച്ചാലത്തെ മിനുസം വരുത്തുന്ന. അമരേത്ത്—ഹവിർഭ്ഭക്തി. തത്തിരുമൈകളെ—അഗ്നിയുടെ ജ്വാലകളെ. യജ്ഞഗർ (യഷ്ടാക്കൾ) എന്ന പദം തന്നെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിലും കർത്താവ്.

തന്മെയ്യിൽനിന്നംശുമാനെജ്ജനിപ്പിച്ചു,
കർമ്മത്തിനായിട്ടു കൈക്കൊള്ളു,മേഴിടം! 4

കണ്ണുനീ, കാവലാംനീ, മാമഖത്തിന്നു;
തണ്ണീരിനായ്ച്ചെല്ലുമാദിത്യനും, ഭവാൻ;
ജാതവേദസ്സേ, ജലാത്മജസൂനു, നീ;
ദൂതനുമല്ലോ, ഹവിസ്സൂട്ടുവോനു നീ! 5

ഭദ്രനിയുദ്വാഹനോടു ചേരുമിട-
ത്തെത്തിയ്ക്കുവോൻ, നീയുദകവും യജ്ഞവും;
അഗ്ര്യനാമക്കനെ ദ്യോവിൽ നിർത്തുന്നു, നീ;-
യഗ്നേ, ഹവിസ്സു വഹിയ്ക്കുന്നു, നാക്കിനാൽ! 6

സത്രാണനാം ത്രിതൻ വേലയ്ക്കു യജ്ഞാംശ-
മത്തുംഗരക്ഷിതാവോടു വരിച്ചുടൻ
പിത്രംബികാന്തികേ സംസേവ്യമാനനായ്,
നൽസ്തവമുച്ചരിച്ചായുധമേന്തിനാൻ. 7

---

4. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഉഷസ്സുഷസ്സിന്റെ മുന്നിൽ—ഓരോ പുലർകാലത്തിന്റെയും മുന്നിൽ—പ്രഭാതത്തിന്നുമുമ്പേ. ചെല്ലും—യജ്ഞസദനത്തിൽ. ഉല്ലസിയ്ക്കുക—ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുക. രണ്ടുനേരത്തിലും—പ്രഭാത–സായംകാലങ്ങളിൽ. അംശുമാൻ=സൂര്യൻ. ജനിപ്പിച്ചു—പ്രഭാതത്തിൽ അഗ്നി ജ്വലിച്ചതിന്നുശേഷമാണല്ലോ, സൂര്യോദയം. ഏഴിടം—യാഗശാലയിലെ ധിഷ്ണ്യവും മററും.

5. മാമഖം=മഹത്തായ യാഗം. തണ്ണീരിനായ്—സോമരസമാകുന്ന വെള്ളം കൈക്കൊൾവാൻ. ജലാത്മജസൂനു—ജലാത്മജത്തിന്റെ, മേഘത്തിന്റെ പുത്രൻ; വൈദ്യുതാഗ്നി. ഹവിസ്സൂട്ടുവോൻ—യജമാനൻ.

6. ഭദ്രനിയുദ്വാഹനോടു ചേരുമിടത്ത്—നല്ല നിയുത്തുക്കളാകുന്ന വാഹനങ്ങളുള്ളവനോടു, വായുവിനോടു, ചേരുന്ന ഇടത്ത്, അന്തരിക്ഷത്തിൽ. ഉദകം—വൃഷ്ടിജലം. യജ്ഞം—ഹവിസ്സ്. നാക്ക്—ജ്വാല.

7. ഈ സൂക്തത്തിന്റെ ഋഷിയായ ത്രിശിരസ്സിനെ വധിപ്പാൻ ഇന്ദ്രൻ ത്രിതനെന്ന ഋഷിയോടു സാഹായ്യം അപേക്ഷിച്ചു. ത്രിതനാകട്ടേ, വേലയ്ക്കു കൂലിയായി യജ്ഞത്തിൽ ഒരു പങ്കു തനിയ്ക്കു കിട്ടണമെന്നായി; ഇന്ദ്രൻ അതു സമ്മതിച്ചു. ത്രിശിരസ്സു സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ട ഈ ഭാവികഥയാണ്, ഇതുമുതൽ മൂന്നൃക്കുകളിൽ: സത്രാണൻ—യജ്ഞാംശലാഭത്താൽ രക്ഷയുള്ളവനായിത്തീർന്നവൻ. അത്തുംഗരക്ഷിതാവോടു—ആ ഉൽകൃഷ്ടനായ രക്ഷകനോട്, ഇന്ദ്രനോട്. പിത്രംബികാന്തികേ—പിതാവിന്റെ(ദ്യോവിന്റെ)യും അംബിക(ഭൂമി)യുടെയും സമീപത്ത്, യജ്ഞത്തിൽ. സംസേവ്യമാനനായ്—ഋത്വിക്കുകളാൽ പരിചരിയ്ക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ട്. നൽസ്തവമുച്ചരിച്ച്—ഇന്ദ്രനെ വഴിപോലെ സ്തുതിച്ച്. ആയുധമേന്തിനാൻ—എന്നോടു പൊരുതാൻ.

താതായുധജ്ഞനത്തണ്ണീർമകൻ ത്രിതൻ
പോർ തുടങ്ങീ ചെറുത്തി,ന്ദ്രനയയ്ക്കയാൽ;
രജ്ജുവേഴേന്തും ത്രിശീഷ്നാം ത്വാഷ്ട്രനെ-
ത്തച്ചു വീഴിച്ചിട്ടടക്കി, ഗോക്കളെയും! 8

ഏററം കരുത്തെടുത്തൂററം നടിയ്ക്കുമി-
ത്ത്വാഷ്ട്രനെക്കീറിനാനി,ന്ദ്രൻ സതാംപതി;
ആത്താത്ത പിന്മാററിയാഞ്ഞുകൊയ്താൻ, പശു-
ച്ചാത്തുള്ള വിശ്വരൂപൻെറ ശിരസ്സുയം! 9

സൂക്തം 9.

അംബരീഷനെന്ന രാജാവിൻെറ പുത്രൻ സിന്ധുദ്വീപനോ, ത്രിശിരസ്സു തന്നെയോ ഋഷി; ഗായത്രിയും വർദ്ധമാനയും പ്രതിഷ്ഠയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; തണ്ണീർ ദേവത.

തണ്ണീർകളേ, സുഖം കിട്ടിപ്പവരാം നിങ്ങളെങ്ങളെ
അന്നത്തിന്നും മഹത്താം നൽക്കാഴ്ചയ്ക്കും യോഗ്യരാക്കുവിൻ! 1

ഇങ്ങേററവും സുഖദമാം നിങ്ങൾതൻ മധു ഞങ്ങളെ
കുടിപ്പിപ്പിൻ, കുതുകമോടമ്മമാരെന്നപോലവേ! 2

തണ്ണീർകളേ, നിങ്ങൾ തഴപ്പിയ്ക്കും കൊററിന്നു നിങ്ങളെ
പ്രാപിയ്ക്കാവൂ, തുലോം ഞങ്ങൾ; നല്കേ,ങ്ങൾക്കു വളർച്ചയും! 3

---

8. താതായുധജ്ഞൻ—അച്ഛൻെറ പയററു ശീലിച്ചവൻ. തണ്ണീർമകൻ—ഏകത-ദ്വിത-ത്രിതന്മാരുടെ ഉൽപത്തി ഒന്നാംമണ്ഡലത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. രജ്ജു (കയർ) ഏഴേന്തും—എതിരാളികളെ പിടിച്ചുകെട്ടാൻ. ത്രിശീഷ്ൻ=ത്രിശിരസ്സ്. ത്വാഷ്ട്രനെ—ത്വഷ്ടൃപുത്രനായ എന്നെ. ഗോക്കളെയും—എൻെറ.

9. ഊററം—ശൌര്യവാനെന്ന ഗർവ്. പശുച്ചാത്തുള്ള—വളരെ മാടുകളുടെ ഉടമസ്ഥനായ. ത്രിശിരസ്സും വിശ്വരൂപനും ഒരാൾ(ഈ ഋഷി)തന്നെ.

സൂക്തം 9

1. കാഴ്ച—അറിവ്.

2. മധു—രസം. കുതുകമോട്—പുത്രൻെറ വളർച്ച കാംക്ഷിച്ച് അമ്മമാർ മുല കൊടുക്കുന്നതുപോലെ.

3. കൊററിന്ന്—അന്നം കിട്ടാൻ. വളർച്ച—സന്താനസമൃദ്ധി.

സുഖവും, മഖവും, പാനം, ശാന്തിയും, പരിഹാരവും
തന്നുകൊണ്ടൊഴുകീടട്ടേ, തണ്ണീർദ്ദേവികളെങ്ങളിൽ! 4

ആർ മർത്ത്യരെപ്പൊറുപ്പിപ്പൂ, ധനങ്ങൾക്കാരധീശ്വരൻ,
അത്തണ്ണീരോടു കുശലമഭിയാചിച്ചിടുന്നു, ഞാൻ. 5

സോമൻ ചൊന്നാനെന്നൊടെ'ല്ലാമരുന്നും ജലസംസ്ഥിതം,
അഗ്നിയാം വിശ്വശംഭുവും'; ജലം സകലഭേഷജം! 6

ജലമേ, മമ രോഗത്തെത്തടുക്കുന്ന മരുന്നിനെ
തികച്ചും തന്നരുൾക: ഞാൻ നോക്കാവൂ, സൂര്യനെച്ചിരം! 7

ജലമേ, നീയൊഴുക്കിപ്പോക്കുക, ഞാൻ ചെയ്ത പാപമോ,
കേറി ദ്രോഹിച്ചതോ, ശാപമിട്ടതോ, നുണ ചൊന്നതോ! 8

ജലത്തിൽ മുങ്ങിനേൻ ഞാനിന്നു;-തിൻസത്തോടിണങ്ങിനേൻ;
വരികഗ്നേ, സതോയൻ നീ; തേജസ്സെങ്കലണയ്ക്കു, നീ! 9

സൂക്തം 10.

വൈവസ്വതരായ യമിയും യമനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പു ഛന്ദസ്സ്; യമീയമന്മാർതന്നെ ദേവതകളും.

'ഞാൻ നിർജ്ജനവും വിശാലവുമായ ഒരു സമുദ്രദ്വീപിൽ പോ
യിട്ടു, സഖാവിനെ സഖ്യത്തിന്നു തിരിയിയ്ക്കാം: അച്ഛനുവേണ്ടി, ഒരു
മികച്ച കുട്ടിയെ എന്റെ വയററിൽ വേധസ്സു ധ്യാനപൂർവം നിർത്തും!' 1

---

4. ശാന്തി—രോഗശമനം. പരിഹാരം—രോഗനിവാരണം. എങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ.

6. ഇതു മുതൽ നാലൃക്കുകളുടെ ടിപ്പണി ഒന്നാം മണ്ഡലത്തിലെ 20-ാം സൂക്തത്തിലുണ്ട്.

സൂക്തം 10.

1. യമി സോദരനായ യമനോടു പറയുന്നു: സഖാവിനെ—ഗർഭവാസം മുതല്ക്കു സഖാവായ ഭവാനെ. (ഇരട്ടപെററുണ്ടായവരാണിവർ). സഖ്യത്തിന്ന്—സംഭോഗത്തിന്ന്. തിരിയിയ്ക്കാം—അഭിമുഖനാക്കാം. അച്ഛൻ—സംഗമത്താൽ നമുക്കു ജനിയ്ക്കാൻപോകുന്ന മകന്റെ അച്ഛനായ ഭവാൻ. വേധസ്സു—പ്രജാപതി. ധ്യാനപൂർവം—'അനുരൂപനായ പുത്രൻ ഈ സോദരരായ ദമ്പതികൾക്കു പിറക്കട്ടേ' എന്ന സങ്കല്പത്തോടേ.

'നിന്റെ സഖ്യം സഖാവിന്നു വേണ്ടാ: ഒരേവയററിൽ പിറന്ന വരം അഗമ്യയാകുന്നു. വലിയ ബലവാന്റെ മക്കളായ വീരന്മാർ, വിണ്ണിനെ താങ്ങുന്ന വിപുലാത്മാക്കൾ ചുററും നോക്കും!' 2

'ആ അമർത്ത്യന്മാരും—സർവോൽകൃഷ്ടനായ പുരുഷൻപോലും—ഈ വർഗ്ഗത്തെ കാമിയ്ക്കാറുണ്ട്: അങ്ങയുടെ മനസ്സു ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ പതിച്ചാലും; അച്ഛൻപോലെ, ഭവാൻ ഭർത്താവായിട്ട് എന്റെ ദേഹത്തിൽ കടന്നാലും!' 3

'പണ്ടേത്തതു നാം ചെയ്തുകൂടാ: സത്യവാദികളായ നാം വല്ലപ്പോഴും അസത്യം പറയുമോ? അന്തരിക്ഷത്തിലെ ആദിത്യനും, അന്തരിക്ഷത്തിലെ ആ സ്ത്രീയുമത്രേ, നാമിരുവരെ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചത്; അതിനാൽ അത്യുൽകൃഷ്ടമാകുന്നു, നമ്മുടെ ചാർച്ച!' 4

'അച്ഛനായ ത്വഷ്ടാവ്, വിശ്വാത്മാവായ സവിതാവു, ഗർഭത്തിൽവെച്ചുതന്നെ നാമിരുവരെ ദമ്പതികളാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. ആരും ലോപം വരുത്തില്ല, അദ്ദേഹം ചെയ്തുവെച്ചതിന്ന്. നമ്മുടെ ഇതു ഭൂവിന്നറിയാം; ദ്യോവിന്നുമറിയാം! 5

ഒന്നാംദിവസത്തിന്റെ ഇത് ആരറിയും? ഇവിടെ ഇത് ആർ കാണും? ആർ വെളിപ്പെടുത്തും? മിത്രന്റെയും വരുണന്റെയും മഹത്തായ ധാമത്തിൽ മനുഷ്യരെ നരകത്താൽ തല്ലുന്നവനേ, അങ്ങെന്തു പറയുന്നു! 6

---

2. യമൻ പറയുന്നു: സഖാവിന്ന്—എനിയ്ക്കു. ബലവാൻ—പ്രജാപതി. വിപുലാത്മാക്കൾ—ദേവന്മാർ. ചുററും നോക്കും—സർവത്ര കർമ്മസാക്ഷികളാണല്ലോ, ദേവന്മാർ.

3. യമി: ഈ വർഗ്ഗത്തെ—പെൺകളെയും മററും. ഞങ്ങളുടെ—എന്റെ. പതിച്ചാലും—ഞാൻ അങ്ങയെ കാമിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, അങ്ങ് എന്നെയും കാമിച്ചാലും എന്നർത്ഥം. അച്ഛൻപോലെ—പ്രജാപതി മകളെ പുണർന്നുവല്ലോ; അതുപോലെ ഭവാൻ ഭഗിനിയെ പുണർന്നാലും.

4. യമൻ: പണ്ടേത്തതു—സർവശക്തനായ പ്രജാപതി ചെയ്തതും മററും. ആ സ്ത്രീ—സൂര്യന്റെ ഭാര്യയായ സരണ്യു. അഭിജാതരായ നാം അകൃത്യം ചെയ്തുകൂടാ എന്നാണ്, അന്തിമവാക്യത്തിന്റെ ആശയം.

5. യമി: ഇതു—ദമ്പതിത്വം.

6. ഒന്നാംദിവസത്തിന്റെ ഇത്—നാം ഒരിയ്ക്കൽ സംഗമിയ്ക്കുന്നത്. ധാമം=സ്ഥാനം; അഹോരാത്രം. മനുഷ്യരെ—പാപികളെ. നരകത്താൽ തല്ലുക—നരകത്തിലിട്ടു പീഡിപ്പിയ്ക്കുക.

യമന്നു യമിയായ എന്നെക്കുറിച്ച്, ഒരേടത്തു കൂടെക്കിടക്കാൻ, രതി തോന്നട്ടെ: ഞാൻ, ഭാര്യ ഭർത്താവിന്നെന്നപോലെ ദേഹം വെളിപ്പെടുത്താം; നാം, ഇരുചക്രങ്ങൾ തേരിനെയെന്നപോലെ ഉയർത്തുക!' 7

'ദേവന്മാരുടെ ചാരന്മാർ ഇവിടെ നടക്കുന്നുണ്ട്; അവർ നില്ക്കില്ല, ഇമ വെട്ടില്ല. തല്ലുന്നവളേ, നീ എന്നെ വിട്ടു വെക്കം മററൊരുത്തനോടു ചേരുക; അവനോടുകൂടി, ഇരുചക്രങ്ങൾ തേരിനെയെന്നപോലെ ഉയർത്തിക്കൊള്ളുക!' 8

'ഇദ്ദേഹത്തിന്നു രാവിലും പകലിലും നല്കട്ടെ; സൂര്യൻെറ കണ്ണു കൂടെക്കൂടെ തുറക്കട്ടെ. സമാനബന്ധുക്കളായ ഇരുവരും വാനൂഴികളും യോജിയ്ക്കട്ടെ; യമി യമൻെറ ഭ്രാതൃത്വവിഹീനത ഭേസിക്കൊള്ളും!' 9

'പെങ്ങന്മാർ ആങ്ങളയെ വരിയ്ക്കാത്ത യുഗങ്ങൾ മേലിൽ വരും. സുഭഗേ, നീ എന്നെ വിട്ടു മററൊരുവനെ കാമിയ്ക്കുക; നിൻെറ കയ്യ് ആ സേക്താവിന്നു തലയണയാക്കുക!' 10

'രക്ഷിയ്ക്കാത്തവൻ ഭ്രാതാവാകുമോ? ദുഃഖം വരുത്തുന്നവൾ സോദരിയാകുമോ? കാമമൂർച്ഛയാലാണ്, ഞാൻ ഇങ്ങനെ പലതും പലമ്പുന്നത്. അങ്ങ് ദേഹം എൻെറ ദേഹത്തിൽ കട്ടിച്ചാലും!' 11

'ഞാൻ ദേഹം നിൻെറ ദേഹത്തിൽ കട്ടിയ്ക്കില്ല: പെങ്ങളെ പുണരുന്നവൻ പാപിയാണെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. നീ എന്നെ വിട്ടു

---

7. ഉയർത്തുക—ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളെ.

8. യമൻ: ചാരന്മാർ—മനുഷ്യരുടെ ശുഭാശുഭകർമ്മങ്ങൾ നോക്കിയറിയുന്നവർ. നില്ക്കില്ല—സദാ ചുററിനടക്കും. തല്ലുന്നവളേ—അരുതാത്തതു സംസാരിച്ച് എന്നെ വേദനിപ്പിയ്ക്കുന്നവളേ.

9. യമി: ഇദ്ദേഹം—യമൻ. നല്കട്ടെ—ഹവിസ്സു കൊടുക്കട്ടെ. തുറക്കട്ടെ—സൂര്യതേജസ്സ് ഇദ്ദേഹത്തിൽ പതിയട്ടെ. ഇരുവർ—അഹോരാത്രങ്ങൾ. യോജിയ്ക്കട്ടെ—ഇദ്ദേഹത്തിന്ന് അനുകൂലകളാകട്ടെ. ഭ്രാതൃത്വവിഹീനത—സഹോദരസ്നേഹമില്ലായ്മ; തൻെറ അഭ്യർത്ഥന നിരസിയ്ക്കൽ. ഭേസിക്കൊള്ളും—പണിപ്പെട്ടു സഹിച്ചുകൊള്ളും.

10. യമൻ: യുഗങ്ങൾ—കാലം. സേക്താവ്—രേതസ്സേചനം ചെയ്യുന്നവൻ.

11. യമി:

മറെറാരുവനോടുകൂടി രസിച്ചുകൊള്ളുക: സുഭഗേ, ഇതിൽ നിൻെറ സോദരനു താൽപൎയ്യമില്ല!' 12

'യമ, കഷ്ടം, ഒരു ദുബ്ബലനാണ്, ഭവാൻ: അങ്ങയുടെ നിനവും നിശ്ചയവും ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അങ്ങയെ മറെറാരുത്തി, വാറ് കുതിരയെയും വള്ളി വൃക്ഷത്തെയുമെന്നപോലെ കെട്ടിപ്പുല്കുന്നുണ്ടാവാം!' 13

'യമി, നീ മറെറാരുവനെ, വള്ളി വൃക്ഷത്തെയെന്നപോലെ കെട്ടിപ്പുല്കുക, ആ മറെറാരുവൻ നിന്നെയും. നീ അവൻെറ മനസ്സിച്ഛിയ്ക്കുക, അവൻ നിൻെറയും; എന്നിട്ടു നീ സുമംഗളമായ സുഖം അനുഭവിച്ചുകൊൾക!' 14

സൂക്തം 11.

അംഗപുത്രൻ ഹവിർദ്ധാനൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്ന അഹിംസ്യനായ മഹാൻ വാട്ടമില്ലാത്ത വഷിതാവിനായി ദ്യോവിങ്കൽനിന്നു പയസ്സു കറന്നെടുക്കുന്നു: തന്തിരുവടി, ബുദ്ധികൊണ്ടു സൂൎയ്യനെന്നപോലെ എല്ലാം അറിയുന്നു; ആ യജനീയൻ യജ്ഞാൎഹങ്ങളായ ഋതുക്കളെ പൂജിയ്ക്കട്ടെ! 1

വൎഷിയ്ക്കുന്ന ഗന്ധൎവിയും, സലിലസംസ്ഥതയായ സ്ത്രീയും സ്തോതാവായ എൻെറ ഹൃദയത്തെ സ്തോത്രത്തിൽ സംരക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; അഖ

---

12 യമൻ: ഇതിൽ—ഭഗിനീസംഗമത്തിൽ.

13. യമി: ഞങ്ങൾക്ക്—എനിയ്ക്ക്. പുല്കുന്നുണ്ടാവാം—തന്നിമിത്തമാവാം, ഭവാൻ എന്നെ കാമിയ്ക്കാത്തത്.

14. യമൻ:

സൂക്തം 11.

1. മഹാൻ—അഗ്നി. വാട്ടമില്ലാത്ത—യജ്ഞകൎമ്മങ്ങളിൽ ന്യൂനത വരുത്താത്ത. വഷിതാവ്—ഹവിസ്സു വഷിയ്ക്കുന്നവൻ, യജമാനൻ. പയസ്സ്=പാൽ, വൃഷ്ടിജലം.

2. ഈ ഋക്കിൻെറ അൎത്ഥം സന്ദിഗ്ദ്ധമാണ്: വൎഷിയ്ക്കുന്ന—അഗ്നിഗുണങ്ങളെ. സലിലസംസ്ഥതയായ സ്ത്രീ—ആഹുതി. രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ—പതറാതെനിൎത്ത

ണ്ഡനീയൻ നമ്മെ യജ്ഞമദ്ധ്യത്തിൽ നിൎത്തട്ടെ! ഒന്നാമനായ ഞങ്ങ
ളുടെ ജ്യേഷ്ഠനുമുണ്ട്, സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 2

കാമയമാനനും, കാമയമാനന്മാരുടെ ഹോതാവുമായ ഈ അ
ഗ്നിയെ യജ്ഞത്തിന്നു സ്തുതിച്ചുൽപ്പാദിപ്പിയ്ക്കുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പോ
ളത്രേ, ആ ശബ്ദവതിയും യശസ്വിനിയും ഭദ്രയുമായ ഉഷസ്സ് മനുഷ്യ
നുവേണ്ടി ആദിത്യാന്വിതയായി ക്ഷിപ്രം ഉദിയ്ക്കുന്നത്! 3

ഉടനേ, കല്പിച്ചയയ്ക്കപ്പെട്ട പരുന്തുപക്ഷി ആ മഹത്തായ, വി
ചക്ഷണമായ സോമം യാഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരും; ആൎയ്യന്മാരായ ആളു
കൾ ഈ ദൎശനീയനും ഹോതാവുമായ അഗ്നിയെ വരിയ്ക്കുന്നതോടേ
കൎമ്മവും തുടങ്ങും. 4

അഗ്നേ, പശുവിന്നു പുല്ലെന്നപോലെ, സദാ രമണീയനാണ്,
ഭവാൻ. മനുഷ്യന്റെ നല്ല നല്ല യജ്ഞങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചാലും: അവി
ടുന്നു പ്രാജ്ഞന്റെ സ്തോത്രത്തെ പ്രശംസിച്ചു, ഹവിസ്സു ഭുജിപ്പാൻ അ
നേകരോടൊപ്പം വന്നെത്താറുണ്ട്! 5

നിന്തിരുവടി വാന്വഴികളിലെയ്ക്കു, സൂൎയ്യൻപോലെ തേജസ്സയ
ത്തിയാലും: കാമയമാനരെ യജിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്നു, മനസ്സുകൊണ്ടു സമീ
പിയ്ക്കുന്നു; സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു; ഭാരവാഹി ശോഭനകൎമ്മത്തിന്നൊരു
ങ്ങുന്നു; അധ്വൎയ്യു വളൎത്താൻ നോക്കുന്നു; മനീഷിയ്ക്കു മനം കിടുകിടു
ക്കുന്നു! 6

അഗ്നേ, ബലത്തിന്റെ മകനേ, അങ്ങയ്ക്കു നന്മനസ്സ് ആരി
ലോ ആ മനുഷ്യൻ തുലോം വിശ്രുതനായിത്തീരും: അവൻ നാൾ മഴ

ട്ടെ. ഞാൻ അഗ്നിയെ അവഹിതഹൃദയനായി സ്തുതിയ്ക്കുമാറാകണമെന്നു സാരം. അഖണ്ഡനീയൻ—അഗ്നി. ജ്യേഷ്ഠനുമുണ്ട്—ഞാൻ മാത്രമല്ല, എന്റെ കുലത്തിലുള്ളവരെല്ലാം യജ്ഞപ്രിയരാകുന്നു.

3. കാമയമാനന്മാർ—ഹവിഃകാംക്ഷികൾ, ദേവന്മാർ. ശബ്ദവതി—പക്ഷികളും മററും ശബ്ദിച്ചുതുടങ്ങുമല്ലോ, പുലർകാലത്ത്. മനുഷ്യൻ—യജമാനൻ.

4. കല്പിച്ചയയ്ക്കപ്പെട്ട—അഗ്നിയാൽ.

5. അനേകർ—വളരെദ്ദേവന്മാർ.

6. കാമയമാനർ—ദേവന്മാർ. ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു—യജമാനൻ. വളൎത്താൻ—സ്തോത്രങ്ങളെ വൎദ്ധിപ്പിപ്പാൻ. മനീഷി—ബ്രഹ്മൻ എന്ന ഋത്വിക്ക്. മനം കിടുകിടുക്കുന്നു—കൎമ്മത്തിന്നു പിഴ പററിയാലോ എന്ന്.

വൻ അന്നദാതാവും, അശ്വങ്ങളാൽ വഹിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനും, തേജസ്വി
യും, ഓജസ്വിയുമായി വാഴും! 7

യജനീയനായ അഗ്നേ, ഈ സ്തോത്രസംഘം യഷ്ടവ്യരായ ദേവ
ന്മാരുടെ ഇടയിൽ എപ്പോൾ ശോഭിയ്ക്കുമോ; അന്നവാനേ, അവിടുന്നു
രത്നങ്ങൾ വീതിയ്ക്കുന്നതുമെപ്പൊഴോ; അപ്പോൾ ധനാംശം ഞങ്ങൾ
ക്കയച്ചാലും! 8

അഗ്നേ, അങ്ങ് യജ്ഞസദനത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ വാക്ക കേട്ടാ
ലും: അമൃതൊഴുക്കുന്ന പള്ളിത്തേർ പൂട്ടുക; ദേവമാതാക്കളായ ദ്യാവാ
പൃഥിവികളെ ഞങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവരിക. ദേവന്മാരിലാരും വരാതിരി
യ്ക്കരുത്; അങ്ങും ഇവിടെ ഉണ്ടായിരിയ്ക്കണം! 9

സൂക്തം 12.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്.

ദേവൻ എപ്പോൾ മനുഷ്യരെ യാഗത്തിന്നിറക്കി, പോകാൻ
സ്വന്തം ഉയിരെടുത്തു, ഹോതാവായി സ്ഥിതിചെയ്യുമോ; അപ്പോൾ
സത്യഭാഷിണികളായ, മുഖ്യകളായ ദ്യാവാപൃഥിവികൾ വിളിയ്ക്കപ്പെ
ടട്ടെ! 1

മുഖ്യൻ, സർവജ്ഞൻ, ധൂമധ്വജൻ, ചമതയാൽ ഉയരെക്കത്തു
ന്നവൻ, സ്തുത്യൻ, നിത്യൻ, ഹോതാവ്, മികച്ച യഷ്ടാവ്—ഇങ്ങനെ
യുള്ള ദേവനായ നിന്തിരുവടി, ദേവന്മാരെ സ്വീകരിച്ചു, യജ്ഞത്തോടു
കൂടി ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സു കൊണ്ടുകൊടുത്താലും! 2

---

7. നാൾ—ജീവകാലം.

8. എപ്പോൾ ശോഭിയ്ക്കുമോ—ഞങ്ങൾ ദേവന്മാരെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതെപ്പൊഴോ. രത്നങ്ങൾ—രമ്യധനങ്ങൾ. വീതിയ്ക്കുക—സ്തോതാക്കൾക്ക പങ്കിട്ടുകൊടുക്കുക.

9. പൂട്ടുക—ദേവാഹ്വാനത്തിന്നു പോകാൻ. ഞങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ.

സൂക്തം 12.

1. ദേവൻ—അഗ്നി. പോകാൻ—ദേവന്മാരെ വിളിപ്പാൻവേണ്ടി. ഉയിർ—ജ്വാല. വിളിയ്ക്കപ്പെടട്ടേ—ദേവനാൽ.

3. ജനിച്ചവ—സസ്യങ്ങൾ. കറക്കുന്നതിനെ—മഴ പെയ്യിയ്ക്കലിനെ.

ദേവൻെറ സ്വാജ്ജിതമായ ജലം യാതൊന്നോ, ആ വെള്ള ത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവയത്രേ, വാന്മഴികളെ നിലനിത്തുന്നത്. അങ്ങ യുടെ ആ ദാനത്തെ—വെളുത്ത ജ്വാല ദിവ്യഘൃതമായ ഉദകത്തെ കറക്ക നാതിനെ—സ്തോതാക്കളെല്ലാം പാടിപ്പുകഴ്ത്തുന്നു! 3

നിന്തിരുവടി കർമ്മം വദ്ധിപ്പിച്ചാലും, വെള്ളത്തെപ്പെറുന്ന വാന്മഴികളെ ഞാൻ വാഴ്ത്തുന്നു: ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, എൻെറ (സ്തുതി) കേൾക്കുവിൻ. യാതൊരഹസ്സിൽ സ്തോതാക്കൾ ഗാഥ ചൊല്ലുമോ, അതിൽ അച്ഛനമ്മമാർ ഞങ്ങളെ സലിലംകൊണ്ടു സംസ്കാരപ്പെടു ത്തട്ടെ! 4

തമ്പുരാൻ നമ്മുടേതു സ്വീകരിയ്ക്കുമോ? മേത്തരത്തിലാകുമോ, നാം ചെയ്യുന്നത്? ആരറിഞ്ഞു? നമ്മുടെ സ്തോത്രം, ക്ഷണിയ്ക്കപ്പെട്ട ഒരു സ്നേഹിതൻപോലെ ദേവന്മാരിൽ ചെല്ലട്ടെ; ഹവിസ്സും ചെല്ലട്ടെ! 5

അമർത്ത്യനായ യമൻെറ പേർ ഇവിടെ പറയാൻ കൊള്ളില്ല: അദ്ദേഹം ഒരേ വയററിൽപ്പിറന്ന അഗമ്യയെ—ഇല്ല—പറയാൻ കൊ ള്ളുന്നതുതന്നെ എന്ന് ആർ സ്തുതിയ്ക്കുമോ അവനെ, മഹാനായ അ ഗ്നേ, നിന്തിരുവടി സശ്രദ്ധം രക്ഷിച്ചാലും! 6

തന്തിരുവടിമൂലമാണല്ലോ ദേവന്മാർ യാഗത്തിൽ മത്തടിയ്ക്കു ന്നതും, യഷ്ടാവിൻെറ വേദിമേലിരിയ്ക്കുന്നതും, സൂര്യ്യങ്കൽ തേജസ്സിനെ യും ചന്ദ്രങ്കൽ രാത്രികളെയും നിത്തിയതും, അവരിരുവരും മങ്ങാതെ വിളങ്ങുന്നതും! 7

ഈ ജ്ഞാനരൂപനാലാണല്ലോ, ദേവന്മാർ ജോലി നടത്തുന്ന ത്. ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ രഹസ്യം നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇവിടെയുള്ള മിത്ര

---

4. അഹസ്സ്—ഒരു നാൾകൊണ്ടവസാനിയ്ക്കുന്ന കർമ്മം. സലിലം—വൃ ഷ്ട്യുദകം.

5. തമ്പുരാൻ—അഗ്നി. നമ്മുടേതു—ഹവിസ്സും സ്തുതിയും. നമ്മുടെ സ്തോത്രം—മുകളിലുന്നയിച്ച സംശയത്തെ നിരാകരിയ്ക്കുന്നു.

6. അഗമ്യയെ—ഭഗിനിയെ പുണൎന്നു എന്നു പറയാൻതുടങ്ങിയിട്ട്, ഇട യിൽ വിരമിയ്ക്കുന്നു. ഇല്ല—ഭഗിനിയെ പുണൎന്നിട്ടില്ല.

7. തേജസ്സ്—പകൽ. അവരിരുവർ—സൂര്യ്യചന്ദ്രന്മാർ.

നം അദിതിയും സവിതൃദേവനും വരുണനോടു പറയട്ടെ, നാം നിരപ
രാധരാണെന്ന്! 8

അഗ്നേ, അങ്ങ് യജ്ഞസദനത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ വാക്കു കേട്ടാ
ലും: അമൃതൊഴുക്കുന്ന പള്ളിത്തേർ പൂട്ടുക; ദേവമാതാക്കളായ ദ്യാവാ
പൃഥിവികളെ ഞങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവരിക. ദേവന്മാരിലാരും വരാതിരി
യ്ക്കരുത്; അങ്ങയും ഇവിടെ ഉണ്ടായിരിയ്ക്കണം! 9

സൂക്തം 13

അദിതിപുത്രൻ വിവസ്വാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ;
രണ്ടു ഹവിർദ്ധാനശകടങ്ങൾ ദേവത.

(കേക)

നിങ്ങളെപ്പുരാമന്ത്രാന്നങ്ങളാൽപ്പൂട്ടുന്നേൻ, ഞാ;-
നങ്ങണയട്ടേ, വിദ്വദാഹുതിപോലേ ശബ്ദം:
വിണ്ണില്ലങ്ങളിൽപ്പാർക്കുന്നവരാമമൃതന്റെ-
യുണ്ണികളെല്ലാവരും ശ്രവിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ! 1
ഇരട്ടപെററുണ്ടായോർപോലെയേപ്പെട്ടും നിങ്ങ-
ളിരുപേർ ചെല്ലെക്കൈക്കൊള്ളുന്നു, ദേവൈഷിനരർ;
ഇരിപ്പിന,റിഞ്ഞാത്മസ്ഥാനത്തുതന്നേ നിങ്ങൾ—
ഇരിപ്പിൻ, നൽസ്ഥാനത്തു ഞങ്ങൾതൻ സോമത്തിന്നായ്! 2

---

8. ജോലി—സ്വസ്വാധികാരം. ഇവിടെ—യജ്ഞത്തിൽ. വരുണൻ—പാപനിവാരകനായ അഗ്നി.

സൂക്തം 13.

1. നിങ്ങൾ—രണ്ടു ഹവിർദ്ധാനശകടങ്ങൾ. പുരാമന്ത്രാന്നങ്ങൾ—പണ്ടേ ഉള്ള മന്ത്രവും ഹവിസ്സും. പൂട്ടുന്നേൻ—ഹവിർദ്ധാനത്തിലെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാൻ, ശബ്ദം—നിങ്ങളുടെ ഉരുളൊച്ച. വിദ്വദാഹുതിപോലെ—അഭിജ്ഞന്റെ ആഹുതി പോലെ. അങ്ങ്—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ. വിണ്ണില്ലങ്ങൾ=സ്വർഗ്ഗഗൃഹങ്ങൾ. അമൃതന്റെയുണ്ണികൾ—പ്രജാപതിയുടെ പുത്രന്മാർ, ദേവന്മാർ.

2. ഏപ്പെട്ടും—സ്വകർമ്മങ്ങളിൽ. ദേവൈഷിനരർ—യജമാനർ. ഇരിപ്പിൻ—സ്ഥിതിചെയ്യുവിൻ.

ചേക്കുവനഞ്ചിഷ്ട്യംഗം; ചെയ്യുൻ ഞാൻ ചതുഷ്പദി;
തീക്കുവനതോംകാരാല;-രിപ്പൻ, മഖമദ്ധ്യേ. 3
എവനോടരുൾചെയ്യും, വാനോരെ മരിപ്പിപ്പാ?-
നെവനോടരുൾചെയ്യാ, മർത്ത്യരെ വധിയ്ക്കായ്വാൻ?
സുരപാലകർഷിയാം യജ്ഞമാചരിച്ചോർത-
ന്നാരിയ ശരീരത്തെ മാററിനിർത്തുന്നു യമൻ! 4
ഏററവും വാഴ്ത്തപ്പെട്ടും ശ്ലാഘ്യനാമച്ഛന്നായി-
ട്ടേഴെണ്ണമൊഴുകുന്നു; മക്കളും സ്തവം ചൊല്ലു്ന്നു.
ഇരുപേരിവരീശരിരുകൂട്ടർക്കും; യതി-
ച്ചിരുപേരിവർ പുഷ്ടിയിരുകൂട്ടർക്കും ചേർപ്പൂ! 5

സൂക്തം 14.

വിവസ്വാൽപുത്രൻ യമൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; യമനും അംഗിരഃപിതൃക്കളും അഥർവ്വഭൃഗുക്കളും പിതൃക്കളും, രണ്ടു ശ്വാക്കളും ദേവതകൾ.

(കാകളി.)

സക്തരെത്തക്കരാജ്യത്തണയ്ക്കുന്നവൻ,
സദ്വൃത്തന്മാർക്കു വഴി മുടക്കാത്തവൻ,

---

3. ചേക്കുവൻ—ഞാൻ നിങ്ങളിൽ വെയ്ക്കാം. അഞ്ചിഷ്ട്യംഗം—പൊരിയവിൽ, സോമം, പശു, പുരോഡാശം, ഘൃതം. ചതുഷ്പദി—നാലു പാദങ്ങളുള്ള സ്തോത്രം. ചെയ്യുൻ—ഉണ്ടാക്കാം. അത് (സ്തോത്രം) ഓംകാരാൽ (പ്രണവംകൊണ്ടു) തീക്കുവൻ—നിർമ്മിയ്ക്കാം. അരിപ്പൻ—സോമനീരരിയ്ക്കാം.

4. വാനോരെ മരിപ്പിയ്ക്കാനും, മർത്ത്യരെ വധിയ്ക്കാതിരിപ്പാനും യമൻ (തന്റെ ആൾക്കാരിൽ) ആരോടും പറയില്ല: ദേവന്മാർ മരണരഹിതരും, തദിതരർ മരണസഹിതരുമാണല്ലോ. സുരപാലകർഷിയാം=സുരന്മാരെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നതും ഋഷിയുമായ; ഋഷി—സർവ്വഫലദ്രഷ്ടാവ്. മാററിനിർത്തുന്നു—മരണത്തിൽനിന്ന്; യജ്ഞാനുഷ്ഠായികളെ യമൻ മരിപ്പിയ്ക്കില്ല.

5. അച്ഛന്നായി—ഋത്വിക്കുകൾക്ക് അച്ഛൻപോലുള്ള സോമത്തെക്കുറിച്ച്. ഏഴെണ്ണം—സപ്തച്ഛന്ദോനിബദ്ധസ്തോത്രങ്ങൾ. മക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. ഇരുപേരിവർ, രണ്ടു ഹവിർദ്ധാനശകടങ്ങൾ, ഇരുകൂട്ടർക്കും (ദേവകൾക്കും മനുഷ്യർക്കും) ഈശരാകുന്നു. യതിച്ച്—സ്വകർമ്മമനുഷ്ഠിച്ച്.

മര്‍ത്ത്യര്‍ ചെല്ലേണ്ടവന്‍, വൈവസ്വതന്‍ യമ;—
നത്തമ്പുരാനെ ഹവിസ്സാല്‍ പൂജിയ്ക്കൂ, നീ! 1
നമ്മുടെ പോക്കറിയുന്നു, മുമ്പന്‍ യമ;—
നിമ്മേച്ചിലിന്‍നിലം നീക്കാവതല്ലതാന്‍.
നമ്മുടെ പൂര്‍വ്വപിതാക്കള്‍ നടന്നതെ—
ങ്ങ,മ്മാര്‍ഗ്ഗമാക്കും സ്വാഗതിയ്ക്കു തക്കതാം. 2
കവ്യമിന്ദ്രന്നു, യമന്നംഗിരസ്സുകള്‍,
മന്ത്രം ബൃഹസ്പതിയ്ക്കേകുന്നു, വായ്പിനെ:
വാനോര്‍ വളര്‍പ്പൂ, വളര്‍പ്പൂ വാനോരെയും;
സ്വാഹയതില്‍ച്ചിലര്‍ക്കുണ്‍, ചിലര്‍ക്കോ സ്വധ. 3
അംഗിരസ്സംജ്ഞപിതൃക്കളോടൊത്തുചേ—
ന്നിങ്ങധ്വരത്തിലിരിയ്ക്കു യമ, ഭവാന്‍:
അങ്ങയെസ്സൂരിമന്ത്രങ്ങള്‍ വരുത്തട്ടെ;
പൊങ്ങിയ്ക്ക,ന്‍പീ ഹവിസ്സിനാല്‍ത്തമ്പുരാന്‍! 4

സൂക്തം 14.

1\. തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: സക്തര്‍—ആമുഷ്മികസുഖേച്ഛയാ പുണ്യം ചെയ്തവര്‍. തക്കരാജ്യത്ത്—അവരുടെ പുണ്യത്തിനൊത്ത ഭോഗഭൂമിയില്‍. അണ യ്ക്കുന്നവന്‍—മരണാനന്തരം. വഴി—സ്വര്‍ഗ്ഗമാര്‍ഗ്ഗം. പാപികള്‍ക്കേ സ്വര്‍ഗ്ഗമാര്‍ഗ്ഗം തടയൂ; അവരെ നരകത്തില്‍ കൊണ്ടിടും. മര്‍ത്ത്യര്‍ ചെല്ലേണ്ടവന്‍—പാപികളായ മനുഷ്യര്‍ യമനെ പ്രാപിച്ചു, ശിക്ഷയനുഭവിയ്ക്കുതന്നെ വേണം.

2\. ഇമ്മേച്ചിലിന്‍നിലം—മനുഷ്യരുടെ ഭോഗസ്ഥാനം, ഇഹലോകം. നീക്കാവതല്ലതാന്‍—മാററുക വയ്യതന്നെ: യമന്റെ വ്യവസ്ഥയ്ക്കു നീക്കപോക്കു വരുത്തുക സാദ്ധ്യമല്ല.

3\. കവ്യം ഇന്ദ്രന്നു വായ്പിനെ നല്കുന്നു—ഇന്ദ്രന്‍ കവ്യഭോജികളോടു(പിതൃക്കളോടു)കൂടി വളരുന്നു; യമന്‍ അംഗിരസ്സുകളോടുകൂടിയും, ബൃഹസ്പതി മന്ത്രങ്ങളോടുകൂടിയും വളരുന്നു. വാനോര്‍ (ഇന്ദ്രാദികള്‍) പിതൃക്കളെ വളര്‍ത്തുന്നു; പിതൃക്കള്‍ വാനോരെയും വളര്‍ത്തുന്നു. അതില്‍ച്ചിലര്‍ക്കു (ദേവന്മാര്‍ക്കു) സ്വാഹയാണ് (സ്വാഹാകൃതഹവിസ്സാണ്) ഊണ്‍—ആഹാരം; ചിലര്‍ക്കോ (പിതൃക്കള്‍ക്കാകട്ടെ) സ്വധയാണ്, ഊണ്‍; സ്വധ=കവ്യം.

4\. സൂരിമന്ത്രങ്ങള്‍—വിദ്വാന്മാരായ ഋത്വിക്കുകള്‍ ജപിച്ച മന്ത്രങ്ങള്‍. തമ്പുരാന്‍ (അവിടുന്ന്) ഈ ഹവിസ്സിനാല്‍ (ഈ ഹവിസ്സു ഭക്ഷിച്ച്) അന്‍പു പൊങ്ങിയ്ക്കുക—യജമാനനെ ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലും.

നാനാവിധേജ്യാംഗിരസ്സുകളൊത്തു വ-
ന്നാനന്ദമേകുകീ, യജ്ഞത്തിൽ നീ യമ;
നിന്നച്ഛനാം വിവസ്വാനെ വിളിപ്പു ഞാൻ:
വന്നാവിടുന്നുമിരിയ്ക്കട്ടെ, ദർഭയിൽ! 5

സോമാർഹര,സ്സമൽപ്പിതാക്കൾ നവാഗമ-
രംഗിരസ്സുംഞ്ജര,ഥർവ്വഭൃഗുക്കളും:
ആ യാജ്യർ നന്മനം വെയ്ക്കാവു, നമ്മളിൽ;
ശ്രേയസ്സിനാലുൾത്തെളിവു നേടാവൂ, നാം! 6

നമ്മുടെ പൂർവ്വപിതാക്കൾ നടകൊണ്ട
മുന്മാർഗ്ഗമേ പുക്കു പോക, പോക, ഭവാൻ:
പാരാതെ കാണ്ക,മൃതുണ്ണുമിരുപുരാ-
ന്മാരെ—യമനെ വരുണദേവനെയും! 7

പ്രൌഢമാം വിണ്ണിൽപ്പിതാക്കളോടും യമ-
നോടുമിഷ്ടാപൂർത്തമോടുമൊന്നിയ്ക്ക, നീ:
കേടു പേർത്തും വെടിഞ്ഞുൾപ്പൂകുകാ,ലയം;
നേടുക, നന്നായ്ത്തിളങ്ങും ശരീരവും! 8

മാറുവിനി,ങ്ങുനിന്നോടുവിൻ, പായുവിൻ:
പാരിതിവന്നായ്പ്പിതാക്കളാൽക്കല്പിതം;

---

5. നാനാവിധേജ്യാംഗിരസ്സുകളൊത്തു—പല വടിവിലുള്ള ഈജ്യ(യജനീയ)രായ അംഗിരസ്സുകളെന്ന പിതൃക്കളോടുകൂടി.

6. സോമാർഹർ—സോമത്തെ അർഹിയ്ക്കുന്നവരാകുന്നു. നവാഗമർ—പുതിയ (സദാ പുതുപോലെ പ്രീതികരമായ) ആഗമനത്തോടുകൂടിയവർ. നന്മനം—അനുഗ്രഹബുദ്ധി. ശ്രേയസ്സിനാൽ—സൽഫലലബ്ധിയാൽ. ഉൾത്തെളിവ്—മനഃപ്രസാദം.

7. യാഗത്തിന്നിടയിൽ യജമാനൻ മരിച്ചുപോയാൽ, അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി ജപിയ്ക്കേണ്ടുന്നവയാണ്, ഇതുമുതൽ അഞ്ചു മന്ത്രങ്ങൾ: ഭവാൻ—മരിച്ച യജമാനൻ. കാണ്ക—യമ-വരുണന്മാരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുക.

8. പ്രൌഢം=ഉൽക്കൃഷ്ടം. ഇഷ്ടാപൂർത്തം—യജ്ഞം, തടാകാദിനിർമ്മാണം എന്നിവയാലുള്ള പുണ്യം. കേട—ദോഷം, പാപം. ആലയം—ധ്രിയമാണം എന്ന ഗൃഹം.

9. മൃതനായ യജമാനനെ ദഹിപ്പിപ്പാൻ ശ്മശാനത്തിൽ പുണ്യാഹജലം തളിയ്ക്കുമ്പോൾ, അവിടെയുള്ള പിശാചാദികളെ ആട്ടിക്കളയുന്നു: ഇവൻ—മൃതനാ

രാവുമഹസ്സും പയസ്സുമിണങ്ങിയ
ഭ്രുവിപ്പുമാനായ്ക്കൊടുത്തിരിപ്പൂ, യമൻ! 9

നാല്ക്കണ്ണർ, സാരമേയങ്ങൾ, ചിത്രരിരു-
നായ്ക്കളെത്തള്ളി, നന്മാർഗ്ഗേണ പോക; നീ;
എന്നിട്ടു ചെല്ക, യമനൊത്തൊരേവിധം
നന്ദിച്ചുപോരും സുവിജ്ഞപിതാക്കളിൽ! 10

നാല്ക്കണ്ണർ നിന്നിരുകാവൽനായ്ക്കൾ, വഴി
കാക്കുവോർ, മാനുഷാഖ്യാതരല്ലോ, യമ:
നോക്കിയ്ക്കുകിയ്യാളെയങ്ങവയാൽ;-സ്സുഖാ-
രോഗ്യങ്ങളും നല്കുകി,യ്യാൾക്കു തമ്പുരാൻ! 11

മർത്ത്യരെ നോക്കി നടക്കും, യമന്റെ വൻ-
ശക്തരിരുദൂതർ, ജീവനെത്തിന്നുവോർ:
അദ്ദീർഗ്ഘനാസരിന്നിങ്ങേകുകെ,ങ്ങൾക്കു
സത്താമുയിർ പേർത്തു സൂര്യനെക്കാണുവാൻ! 12

സോമം പിഴിയുവിൻ, നിങ്ങൾ യമന്നായി;
ഹോമിയ്ക്കുവിൻ, യമന്നായി ഹവിസ്സുകൾ:
ചെല്ലുന്നതീ യമൻതങ്കലല്ലോ, തുലോം
നല്ല കോപ്പുള്ളതാമഗ്നിദൂതം മഖം! 13

യ യജമാനൻ. രാവുമഹസ്സും പയസ്സുമിണങ്ങിയ—കാലത്താലും ജലത്താലും ശുദ്ധീകൃതമായ. ഭ്രുവ്.—ദഹനസ്ഥലം. ഈ ഋക്കൊഴികെയാണ്, മുൻപറഞ്ഞ അഞ്ചു മന്ത്രങ്ങൾ.

10. മരിച്ചുചെല്ലുന്നവരെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്ന രണ്ടു നായ്ക്കളുണ്ട്, യമന്ന്: നാല്ക്കണ്ണർ—നാലു കണ്ണുകളുള്ളവ. സാരമേയങ്ങൾ=സരമയുടെ പുത്രന്മാർ. ചിത്രർ=നാനാവർണ്ണർ. നന്ദിച്ചുപോരും—സഹർഷം വസിയ്ക്കുന്ന.

11. യമനോട്: മാനുഷാഖ്യാതർ—മാനുഷരാൽ (ശ്രുതി-സ്മൃതി-പുരാണാഭിജ്ഞരാൽ) പ്രഖ്യാപിതർ. അവയാൽ ഇയ്യാളെ നോക്കിയ്ക്കുക—അവയെ ഇയ്യാളുടെ രക്ഷയ്ക്കു നിർത്തുക.

12. ഇരുദൂതർ—നായ്ക്കൾ. സത്ത്—ശോഭനം.

13. ഋത്വിക്കുകളോട്: കോപ്പ്—വിഭവങ്ങൾ. അഗ്നിദൂതം=അഗ്നിയാകുന്ന ദൂതനോടുകൂടിയത്. മഖ(യജ്ഞ)ത്തിന്റെ ദൂതനാണല്ലോ, അഗ്നി.

ആജ്യം കലൎന്ന ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കുവി–
നാ, യമന്നായുപാസിയ്ക്കുയും ചെയ്യുവിൻ:
ദേവരിൽദ്ദേവനവിടുന്നരുളട്ടെ,
ജീവിയ്ക്കുവാൻ നമുക്കായതായുസ്സിനെ! 14

തനുരാനാം യമന്നായി ഹോമിയ്ക്കുവിൻ,
സമ്പന്നമാധുൎയ്യമായ ഹവിസ്സിനെ;
പൂൎവ്വപ്രജാതരായ് നേർവഴി വെട്ടിയ
പൂൎവ്വകരാമൃഷിമാൎക്കിതാ, വന്ദനം! 15

ഓരോ ത്രികദ്രുകത്തിങ്കലും ചെല്ലുന്നി–
താറു വസ്തുവിലും വാരാളുമൊന്നിലും;
ത്രിഷ്ടുപ്പു, ഗായത്രി തൊട്ട ഛന്ദസ്സുക–
ളൊട്ടുക്ക വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു, യമങ്കലേ! 16

സൂക്തം 15.

യമപുത്രൻ ശംഖൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ;
പിതൃക്കൾ ദേവത.

താന്നതരത്തിലും ഇടത്തരത്തിലും മേത്തരത്തിലും പെട്ട പിതൃക്കൾ കൈക്കൊണ്ടു കനിയട്ടെ: യാവചിലർ ചെന്നായ്ക്കളാകാതെ, യജ്ഞമറിഞ്ഞു, (നമ്മുടെ) പ്രാണൻ രക്ഷിപ്പാൻ വന്നുവോ, ആ പിതൃക്കൾ വിളിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോൾ നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 1

---

14. ആയതായുസ്സ=ദീൎഘായുസ്സ്.

15. സമ്പന്നമാധുൎയ്യം—വളരെ മാധുൎയ്യമുള്ളത്.

16. ത്രികദ്രുകം—ജ്യോതിസ്സ്, ഗോവ്, ആയു എന്നീ യാഗവിശേഷങ്ങൾ. ചെല്ലുന്നിതു—യമൻ. ആറു വസ്തു—സ്വൎഗ്ഗം, ഭൂമി, ജലം, സസ്യങ്ങൾ, സൂൎയ്യൻ, സത്യം. വാരാളുമൊന്നിലും—ഒരു വലിയ ലോകത്തിലും.

സൂക്തം 15.

1. കൈക്കൊണ്ടു—ഹവിസ്സു സ്വീകരിച്ച്. ചെന്നായ്ക്കളാകാതെ—നമ്മെ ഉപദ്രവിയ്ക്കാതെ.

മൂത്തവരും, ഇളയവരുമായ പരേതർ, ഭൂമിയിലെ കർമ്മത്തിലും പണക്കാരായ ബന്ധുക്കളിലും വന്ന് ഇരുന്നവർ—ഇങ്ങനെയുള്ള പിതൃക്കൾക്ക് ഇവിടെ ഇതാ, നമസ്കാരം! 2

നന്നായറിയുന്ന പിതൃക്കളെയും, യജ്ഞത്തിന്റെ നില്പ്, നടപ്പ് എന്നിവയെയും ഞാൻ കണ്ടെത്തി: ബർഹിഷത്തുകൾ എവരോ, അവർ ഇവിടെ സാദരം വന്നു സ്വധയും സോമനീരും ഭുജിയ്ക്കാറുണ്ട്. 3

ബർഹിഷത്തുക്കളായ പിതൃക്കളേ, ഇളയവരെ രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ: ഞങ്ങൾ ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു ഹവിസ്സുണ്ടാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ ഭുജിച്ചാലും. ആ നിങ്ങൾ അതിസുഖദമായ രക്ഷയ്ക്കു വന്നെത്തുവിൻ: എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾക്കു സുഖവും ശാന്തിയും പാപരാഹിത്യവും ഉളവാക്കുവിൻ! 4

അരിയ യജ്ഞസമ്പത്തിന്നായി വിളിയ്ക്കപ്പെട്ട സൌമ്യരായ പിതൃക്കൾ വന്നെത്തട്ടെ: അവർ ഇവിടെ (സ്തുതികൾ) കേൾക്കട്ടെ; പ്രശംസിയ്ക്കട്ടെ; അവർ നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 5

പിതൃക്കളേ, നിങ്ങളെല്ലാവരും കാൽമുട്ടു കുത്തി, വലത്തുഭാഗത്തിരുന്ന് ഈ യജ്ഞത്തെ ശ്ലാഘിച്ചാലും. ഞങ്ങൾ വല്ല പിഴയും മനുഷ്യത്വത്താൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവാം; എന്നാൽ അതുമൂലം നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്! 6

പിതൃക്കളേ, നിങ്ങൾ അഗ്നിജ്വാലകളുടെ സമീപത്തിരുന്നു, ഹവിർദ്ദാതാവായ മനുഷ്യന്നു സമ്പത്തു നല്കുവിൻ; അയാളുടെ മക്കൾക്കും ധനം കൊടുക്കുവിൻ. അങ്ങനെ നിങ്ങൾ ഇതിൽ സ്വത്തു നിക്ഷേപിച്ചാലും! 7

നമ്മുടെ സൌമ്യരായ, സമ്പത്തേറിയ യാവചില പൂർവ്വപിതാക്കൾ സോമപാനം നല്കിയിരിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ കാമയമാനന്മാരോടു

---

2. ബന്ധുക്കൾ—ശ്രാദ്ധാദ്യനുഷ്ഠായികൾ.

3. അറിയുന്ന—എന്റെ ഭക്തിയെ. ബർഹിഷത്തുകൾ—യാഗം കഴിച്ച, മരിച്ച പിതൃലോകമടഞ്ഞവർ.

4. ശാന്തി—ദുഃഖശമനം.

5. അരിയ=പ്രിയപ്പെട്ട. യജ്ഞസമ്പത്ത്—ഹവിസ്സ്.

6. മനുഷ്യത്വത്താൽ—മനുഷ്യസാധാരണമായ പ്രമാദത്താൽ.

7. ഇതിൽ—ഞങ്ങളുടെ കർമ്മത്തിൽ.

കൂടി രസിച്ചുംകൊണ്ടു, കാമയമാനനായ യമൻ വേണ്ടുന്ന ഹവിസ്സോരോന്നും ഭക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 8

യാഗാഭിജ്ഞരും മികച്ച സ്തോത്രങ്ങൾ രചിച്ചവരുമായ യാവചിലർ ക്രമേണ ദേവത്വമടഞ്ഞു തൃപ്തി കൊള്ളുന്നുവോ; ആ സുവിജ്ഞാനരും സത്യവാന്മാരും കവ്യഭോജികളും ധർമ്മപ്രവർത്തകരുമായ പിതൃക്കളോടൊന്നിച്ച്, അഗ്നേ, നിന്തിരുവടി ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളിയാലും! 9

ഹവിസ്സുണ്ണുകയും ഹവിസ്സു കുടിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന യാവചില സത്യവാന്മാർ ഇന്ദ്രനോടും ദേവന്മാരോടുംകൂടി ഒരേ തേർ നിർത്തിയിരിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ ദേവസ്തോത്രയുക്തരായ, ധർമ്മപ്രവർത്തകരായ, പണ്ടും മുമ്പുമുള്ള ഒരായിരം പിതൃക്കളോടൊന്നിച്ച് അഗ്നേ, നിന്തിരുവടി എഴുന്നള്ളിയാലും! 10

അഗ്നിഷ്വാത്തപിതൃക്കളേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ വരുവിൻ: ശരിയ്ക്കു കൊണ്ടുനടക്കുന്നവരേ, ഓരോ സ്ഥാനത്തിരിയ്ക്കുവിൻ; ദർഭയിലെ പരിശുദ്ധഹവിസ്സുകൾ ഭക്ഷിയ്ക്കുവിൻ; സർവ്വവീരോപേതമായ സമ്പത്തു തരുവിൻ! 11

അഗ്നേ, ജാതവേദസ്സേ, ഈഡിതനായ നിന്തിരുവടി ഹവിസ്സുകളെ സുഗന്ധംപിടിപ്പിച്ചാണല്ലോ, പിതൃക്കൾക്കു കൊണ്ടുകൊടുത്തത്: അവർ സ്വധ ഭുജിയ്ക്കട്ടെ; ദേവ, അവിടുന്നും പരിശുദ്ധഹവിസ്സുകൾ ഭക്ഷിച്ചാലും! 12

ജാതവേദസ്സേ, ഇവിടെയുള്ളവരും ഇവിടെയില്ലാത്തവരും, ഞങ്ങൾ അറിയുന്നവരും ഞങ്ങളറിയാത്തവരുമായ പിതൃക്കളെയെല്ലാം അങ്ങയ്ക്കറിയാം; ഹവിസ്സുകളാൽ വഴിപോലെ ഒരുക്കിയ യജ്ഞം അവിടുന്നു സ്വീകരിച്ചാലും! 13

അഗ്നികൊണ്ടു ദഹിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവരും, അഗ്നികൊണ്ടു ദഹിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാത്തവരും വിൺനടുവിൽ സ്വധ മതിയാവോളം ഭുജിച്ചുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ; അവരോടൊന്നിച്ചു, സ്വയം തിളങ്ങുന്ന നിന്തിരുവടി ഉയിർക്കൊള്ളിയ്ക്കേണ്ടുന്ന ഈ ശരീരത്തെ യഥേഷ്ടം ഉപയോഗിച്ചാലും! 14

---

8. നല്കിയിരിയ്ക്കുന്നുവോ—ദേവകൾക്കും, പിതൃക്കൾക്കും. കാമയമാനന്മാർ—യമനോടൊന്നിച്ചു ഹവിസ്സുണ്ണാൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവർ. കാമയമാനൻ—പിതൃക്കളോടൊന്നിച്ചു ഹവിസ്സുണ്ണാൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ.

11. അഗ്നിഷ്വാത്തർ—പേര്. സർവ്വവീരോപേതം—പുത്രപൌത്രസഹിതം.

സൂക്തം 16.

യമപുത്രൻ ദമനൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങ് ഇദ്ദേഹത്തെ കരിയ്ക്കരുത്; പൊള്ളിയ്ക്കരുത്; ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ തൊലിയും ദേഹവും ചിതറിയ്ക്കരുത്. ജാതവേദസ്സേ, അവിടുന്ന് ഇദ്ദേഹത്തെ വേവിച്ചിട്ടു പിതൃക്കൾക്കയച്ചാലും! 1

ജാതവേദസ്സേ, വേവിച്ചിട്ട് ഇവനെ പിതൃക്കൾക്ക കൊടുത്തേയ്ക്കുക. ഇങ്ങനെ ഉയിർ കിട്ടുന്നതോടേ ഇദ്ദേഹം ദേവകൾക്കധീനനാകും! 2

ഭവാൻെറ കണ്ണു സൂൎയ്യങ്കലും, പ്രാണൻ വായുവിങ്കലും ചെന്നണയട്ടെ. ഭവാൻ ധൎമ്മത്താൽ വിണ്ണിലോ മന്നിലോ ചെല്ലുക. അഥവാ, അന്തരിക്ഷത്തിൽ ചെല്ലുക: അവിടെയാണ്, ഭവാൻേറതു വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. ഭവാൻെറ അവയവങ്ങൾ സസ്യങ്ങളിൽ നില്ക്കട്ടെ! 3

ജാതവേദസ്സേ, ജനനമില്ലാത്ത ഒരു ഭാഗമുണ്ടല്ലോ; അതിനെ അങ്ങ് തേജസ്സുകൊണ്ടു തപിപ്പിച്ചാലും. അതിനെ അങ്ങയുടെ ശോചിസ്സും, അതിനെ അങ്ങയുടെ അൎച്ചിസ്സും സംസ്കരിയ്ക്കട്ടെ. അങ്ങയ്ക്കുണ്ടല്ലോ, സുഖകരങ്ങളായ തിരുവുടലുകൾ; അവകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹത്തെ പുണ്യലോകത്തു കൊണ്ടാക്കുക! 4

സൂക്തം 16.

1. മരിച്ച യജമാനനെ ദഹിപ്പിയ്ക്കുമ്പോൾ ചൊല്ലേണ്ടുന്ന—ആറു മന്ത്രങ്ങൾ:

2. ഉയിർ കിട്ടുന്നതോടേ—അഗ്നി പുതിയ ദേഹവും ജീവനും കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ. ദേവകൾക്കധീനനാകും—ദേവകളാൽ, അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേൎക്കപ്പെടും.

3. മൃതനോട്: ധൎമ്മത്താൽ—സ്വകൎമ്മാനുസാരേണ. ഭവാൻേറതു—ഭവാൻെറ കൎമ്മഫലം.

4. ജനനമില്ലാത്ത ഒരു ഭാഗം—ആന്തരപുരുഷൻ. അജോ ഭാഗഃ എന്നാണ് മൂലം: ഇതിന്ന് അങ്ങയുടെ അംശമായ ആട് എന്നൎത്ഥമാണ്, അധികം യുക്തമെന്നു തോന്നുന്നു. ശോചിസ്സും അൎച്ചിസ്സും ഒന്നു(ജ്വാല)തന്നെ. സുഖകരങ്ങളായ—പൊള്ളിയ്ക്കുകയും മററും ചെയ്യാത്ത.

അഗ്നേ, അങ്ങയ്ക്കർപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു, സ്വധ ഭുജിച്ചു നടകൊള്ളുന്നവനെ അങ്ങ് തിരിയേ പിതൃക്കൾക്കയച്ചേയ്ക്കുക: അദ്ദേഹം ആയുസ്സുടുത്ത് അവശേഷമടയട്ടെ; ശരീരത്തോടു ചേരട്ടെ! 5

ഭവാന്റെ യാതൊരവയവത്തിൽ കാക്ക കൊത്തിയോ, എറുമ്പോ പാമ്പോ കുറുക്കനോ കടിച്ചുവോ; അതിനെ സർവ്വഭോജിയായ അഗ്നിയും, ബ്രാഹ്മണരെ പ്രാപിച്ച സോമവും ചികിത്സിയ്ക്കട്ടെ! 6

ഭവാൻ അഗ്നിയുടെ കവചത്തെ കാളത്തോൽകൊണ്ടു മറച്ചാലും; തടിച്ച മേദസ്സുകൊണ്ടു മൂടിയാലും: എന്നാൽ, തേജസ്സാൽ ധർഷിയ്ക്കുന്ന, ഉല്ലാസം ഹർഷിയ്ക്കുന്ന, ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്ന ധൃഷ്ടൻ ഭവാനെ അത്ര പൊതിയില്ല! 7

അഗ്നേ, അങ്ങ് ഈ ചമസം തട്ടിമറിയ്ക്കരുത്: ദേവന്മാർക്കും പിതൃക്കൾക്കും പ്രിയപ്പെട്ടതാണല്ലോ, ഇത്. ദേവന്മാരുടെ ചഷകമാണ്, ചമസം; ഇതിൽ മരണരഹിതരായ ദേവന്മാർ ഇമ്പംകൊള്ളുന്നു! 8

മാംസം തിന്നുന്ന അഗ്നിയെ ഞാൻ ദൂരത്തെയ്ക്കേറിയുന്നു: ആ പാപി യമരാജ്യത്തെയ്ക്കു പോകട്ടെ. ഈ സുവിദിതനായ മറേറജ്ജാതവേദസ്സ് ഇവിടെത്തന്നെ ദേവന്മാർക്കു ഹവിസ്സു വഹിയ്ക്കട്ടെ! 9

മാംസം തിന്നുന്ന യാതൊരഗ്നി നിങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടോ, ആ ദേവനെ ഞാൻ പിതൃയജ്ഞത്തിന്നായി പുറത്തുകളയുന്നു. ഇതാ, മറേറജ്ജാതവേദസ്സ്; അദ്ദേഹം ഉൽക്കൃഷ്ടസ്ഥാനത്തു യജ്ഞത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ! 10

---

5. അങ്ങയ്ക്കർപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു—ഞങ്ങളാൽ മന്ത്രപൂർവ്വം ചിതമേൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട്. സ്വധ—സ്വധോച്ചാരണത്തോടേ പകർന്ന വെള്ളവും മററും. ആയുസ്സുടുത്തു—ജീവിച്ച്. അവശേഷം—അസ്ഥി.

6. മൃതനോട്: ബ്രാഹ്മണർ—ഋത്വിഗാദികൾ. ചികിത്സിയ്ക്കട്ടേ—സ്വാസ്ഥ്യപ്പെടുത്തട്ടെ.

7. കവചം—ജ്വാല. കാളത്തോൽ—ശവത്തെ പുതപ്പിച്ചത്. ധൃഷ്ടൻ—അഗ്നി.

8. ചമസം—ചിതയ്ക്കരികിൽ വെയ്ക്കുന്ന, മന്ത്രപൂതമായ ജലം നിറച്ച പാത്രം.

9. മാംസം തിന്നുന്ന—ശവമെരിയ്ക്കുന്ന. മറേറജ്ജാതവേദസ്സ്—മാംസഭോജിയല്ലാത്ത അഗ്നി,

യാതൊരഗ്നി കവ്യം വഹിച്ചു, സത്യവൃദ്ധരായ പിതൃക്കളെ യ
ജിയ്ക്കുന്നുവോ; അദ്ദേഹം ഹവിസ്സുകൾ ദേവന്മാരെയും പിതൃക്കളെയും
അറിയിയ്ക്കട്ടെ! 11

ഞങ്ങൾ ഇച്ഛയാ അങ്ങയെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കാം, ഇച്ഛയാ ജ്വലിപ്പി
യ്ക്കാം: ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന പിതൃക്കളെ ഹവിസ്സുണ്ണാൻ കൊ
ണ്ടുവന്നാലും! 12

അഗ്നേ, അങ്ങ് യാതൊരിടത്തെ എരിച്ചുവോ, അതിനെ വീ
ണ്ടും തണുപ്പിച്ചാലും: അവിടെ ഇത്തിരി വെള്ളവും, പല ചിനച്ചങ്ങ
ളോടുകൂടിയ മൂത്ത കറുകയും ഉണ്ടായിവരട്ടെ! 13

കുളിരും, കുളിർവസ്തുക്കളും, ആഹ്ലാദവും ആഹ്ലാദകങ്ങളും ചേ
ന്നവളേ, ഭവതി പെൺതവളയോടൊന്നിച്ച്, ഈ അഗ്നിയെ ഇമ്പ
പ്പെടുത്തിയാലും! 14

സൂക്തം 17.

യമപുത്രൻ ദേവശ്രവസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും പുരസ്താൽബൃഹതിയും അനുഷ്ടുപ്പും
ഛന്ദസ്സുകൾ; സരണ്യുവും പൂഷാവും സരസ്വതിയും ജലവും
സോമവും ദേവതകൾ.

ത്വഷ്ടാവു മകളുടെ വേളി നടത്തുകയാണ്; അതിന്നു ഭുവനമെ
ല്ലാം എത്തിച്ചേർന്നിരുന്നു. എന്നാൽ മഹാനായ വിവസ്വാന്റെ നവോ
ഢയായ പത്നി—യമന്റെ അമ്മ—എങ്ങോ മറഞ്ഞു. 1

ആ അമൃതയെ മനുഷ്യർക്കായി ഒളിപ്പിച്ചിട്ടു (ദേവന്മാർ) ഒരു
തുല്യരൂപയെ നിർമ്മിച്ചു വിവസ്വാന്നു കൊടുത്തു. ആ സരണ്യുവിൽ

---

14. പൃഥിവിദയാട്: ആഹ്ലാദകങ്ങൾ—ആഹ്ലാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന കായ്കളുള്ള
വൃക്ഷങ്ങൾ. പെൺതവള—വൃഷ്ടിപ്രിയയാണല്ലോ. ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലും—മഴ
കൊണ്ട്.

സൂക്തം 17.

1. ഇക്കഥ പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്: മകൾ—സരണ്യു. യമന്റെ—യമന്റെ
യും യമിയുടെയും. മറഞ്ഞു—ഇവരെ ഇരട്ടപെററതിന്നുശേഷം സരണ്യു ഒരു പെൺ
കുതിരയുടെ രൂപം ധരിച്ച് ഉത്തരകുരുരാജ്യത്തെയ്ക്കു പോയ്ക്കളഞ്ഞു.

അദ്ദേഹത്തിന്ന് അശ്വികൾ പിറന്നു. അവൾ രണ്ട് ആൺപെൺ
കുട്ടികളെ ഒപ്പം പ്രസവിച്ചിരുന്നു. 2

ഭവാനെ വിദ്വാനും, എന്നെന്നും പശുയുക്തനും, ഭുവനം കാക്കു
ന്നവനുമായ പൂഷാവ് ഇവിടെനിന്നു കൊണ്ടുപോകട്ടെ: അദ്ദേഹം
ഭവാനെ ഈ പിതൃക്കൾക്കും, അഗ്നി ശോഭനജ്ഞാനരായ ദേവന്മാൎക്കും
കൊടുക്കട്ടെ! 3

എങ്ങും നടക്കുന്ന വായു ഭവാനെ നാലുപാടും പാലിയ്ക്കട്ടെ; ഉൽ
കൃഷ്ടമാൎഗ്ഗത്തിൽ മുൻനില്ക്കുന്ന പൂഷാവു ഭവാനെ കാത്തരുളട്ടെ; സുകൃ
തികൾ എവിടെ വസിയ്ക്കുന്നുവോ, അവർ എവിടെ ചെന്നുവോ, ഭവാ
നെ സവിതൃദേവൻ അവിടെ പാൎപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 4

പൂഷാവിന്ന് ഈ ദിക്കുകളെല്ലാം വേർതിരിച്ചറിയാം: അദ്ദേ
ഹം ഞങ്ങളെ തെല്ലും ഭയമില്ലാത്തിടത്തിലൂടേ കൊണ്ടുപോകട്ടെ: നന്മ
നല്കുന്ന സൎവ്വവീരോപേതനായ ആ തേജസ്വി ശരിയ്ക്കറിഞ്ഞു, കരുത
ലോടേ മുമ്പിൽ നടക്കട്ടെ! 5

അന്തരിക്ഷമാൎഗ്ഗങ്ങളിൽ മികച്ചതിലാണ്, സ്വൎഗ്ഗമാൎഗ്ഗങ്ങളിൽ
മികച്ചതിലാണ്, ഭൂമാൎഗ്ഗങ്ങളിൽ മികച്ചതിലാണ്, പൂഷാവിന്റെ
നില്പ്: അദ്ദേഹം തുലോം പ്രിയപ്പെട്ട സഹവാസിനികളായ ഇരുവ
രെയും നോക്കി, അറിഞ്ഞ്, അനുകൂലമായും പ്രതികൂലമായും നടക്കുന്നു! 6

ദേവകാമന്മാർ സരസ്വതിയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; വിസ്തരിച്ച യജ്ഞ
ത്തിൽ സരസ്വതിയെ (യജിയ്ക്കുന്നു); സുകൃതികൾ സരസ്വതിയെ വിളി
യ്ക്കുന്നു; സരസ്വതി ഹവിൎദ്ദാതാവിന്നു വേണ്ടതു കൊടുക്കട്ടെ! 7

---

2. അമൃത—സരണ്യു. മനുഷ്യൎക്കായി—മനുഷ്യോൽപത്തിയ്ക്കായി. ഒരു തുല്യരൂപയെ—സരണ്യുവിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള ഒരുവളെ; ഈ മായാസരണ്യുവിൽ വിവസ്വാന്നു ജനിച്ചവനാണ്, മനു. ആ സരണ്യുവിൽ—വിവരമറിഞ്ഞ് അശ്വരൂപം ധരിച്ചു ചെന്ന സൂൎയ്യനാൽ രമിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട പെൺകുതിരയായ സരണ്യുവിൽ. രണ്ട് ആൺപെൺകുട്ടികളെ—യമനെയും യമിയെയും. പ്രസവിച്ചിരുന്നു—മുമ്പേ.

3. മരിച്ച യഷ്ടാവിനോട്: കൊടുക്കട്ടെ—അവരുടെ ലോകത്തിൽ പാൎപ്പിയ്ക്കട്ടെ.

4. ഉൽക്കൃഷ്ടമാൎഗ്ഗം—സ്വൎഗ്ഗമാൎഗ്ഗം.

5. സൎവ്വവീരോപേതൻ—എല്ലാ കൎമ്മവീരന്മാരോടും (ഋത്വിക്കുകളോടും) കൂടിയവൻ.

6. ഇരുവർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ.

7. വേണ്ടതു—കൎമ്മഫലം.

ദേവി, സരസ്വതി, അവിടുന്നു പിതൃക്കളോടൊന്നിച്ചു സ്വധയാൽ ഇമ്പം പൂണ്ട്, ഒരേ തേരിൽ വന്നെത്തിയല്ലോ: അവിടുന്ന് ഈ ദർഭയിലിരുന്നു തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും; ആരോഗ്യകരങ്ങളായ അന്നങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു തന്നാലും! 8

സരസ്വതി, തെക്കുനിന്നു യജ്ഞത്തിൽ വന്നുചേൎന്ന പിതൃക്കൾ നിന്തിരുവടിയെ വിളിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; നിന്തിരുവടി ഇവിടെ ഒരായിരം പേൎക്കു മതിയാവുന്ന അന്നഭാഗവും, ധനാഭിവൃദ്ധിയും യജമാനരെ ഏല്പിച്ചാലും! 9

അമ്മമാരായ തണ്ണീരുകൾ നമ്മെ ശുദ്ധിപ്പെടുത്തട്ടെ—പാവനമായ ഘൃതംകൊണ്ടു നമ്മെ പരിപൂതരാക്കട്ടെ: പാപമെല്ലാം ഒഴുക്കിപ്പോക്കുന്നവരാണല്ലോ, ഈ ദേവിമാർ; ഇവരാൽ വിശുദ്ധനായിട്ടു ഞാൻ മേല്പോട്ടു പോകട്ടെ! 10

യാതൊരു നീർ ഒന്നാംലോകത്തിലെയ്ക്കും സ്വൎഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കും—ഈ ലോകത്തിലെയ്ക്കും, പൂൎവ്വലോകത്തിലെയ്ക്കും—തെറിച്ചുവോ; സാധാരണസ്ഥാനത്തു നടക്കുന്ന ആ നീർ സപ്തഹോത്രരായ ഞങ്ങൾ അനുക്രമം ഹോമിയ്ക്കുന്നു. 11

നിന്റെ യാതൊരു നീർ തെറിയ്ക്കുന്നുവോ; നിന്റെ യാതൊരു ചെടി അധ്വൎയ്യുവിന്റെ കൈകളിൽനിന്നു വീഴുന്നുവോ, പലകകളുടെ വക്കിൽനിന്നു വഴുതിപ്പോകുന്നുവോ; നിന്റെ യാതൊരു നീർ അരിപ്പയിൽനിന്നു തെറിയ്ക്കുന്നുവോ; അതിനെയൊക്കെ ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ടു വഷട്കാരം ചൊല്ലി ഹോമിയ്ക്കുന്നു. 12

നിന്റെ യാതൊരു നീർ തെറിച്ചുവോ; നിന്റെ യാതൊരു ചെടി വേർപെട്ടുവോ; യാതൊരു നീർ സ്രുക്കിൽനിന്നു വിട്ടു താഴെ വീണുവോ; അതിനെയൊക്കെ ഈ ബൃഹസ്പതിദേവൻ ധനാൎത്ഥം വഴിപോലെ പൊഴിയ്ക്കട്ടെ! 13

---

8. വന്നെത്തിയല്ലോ—ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ.

10. ഘൃതം—നെയ്യ്, വെള്ളം. മേല്പോട്ട്—ഊൎദ്ധ്വലോകത്തെയ്ക്ക്.

11. നീർ—സോമരസം. സാധാരണസ്ഥാനം—വാനൂഴികൾ. സപ്തഹോത്രർ—ബിന്ദുഹോമകൎത്താക്കൾ. അൎത്ഥം ചിന്ത്യം.

12. സോമത്തോട്:

13. ധനാൎത്ഥം—ഞങ്ങൾക്കു ധനമുണ്ടാകാൻ. പൊഴിയ്ക്കട്ടെ—ഹോമിയ്ക്കട്ടെ; തെറിച്ചതിന്റെ ദോഷം നീക്കട്ടെ.

ഓഷധികൾ സാരവതികൾ; എന്റെ വചനം സാരവത്ത്; തണ്ണീരുകളുടേതെല്ലാം പാലുപോലെ സാരവത്തുതന്നെ. അതിനോടു കൂടി നിങ്ങൾ എന്നെ ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുവിൻ! 14

സൂക്തം 18.

യമപുത്രൻ സംകുസുകൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും പ്രസ്താരപംക്തിയും ജഗതിയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; മൃത്യുവും ധാതാവും ത്വഷ്ടാവും പിതൃമേധവും പ്രജാപതിയും ദേവകൾ.

മൃത്യോ, ദേവന്മാർ നടക്കുന്നതല്ലാത്ത സ്വന്തം മാർഗ്ഗമുണ്ടല്ലോ, അങ്ങയ്ക്ക്; അങ്ങ് അതിലെയ്ക്കു മടങ്ങിപ്പോയ്ക്കൊൾക. കണ്ണും ചെകിടുമുള്ള ഭവാനോടു ഞാൻ പറയുന്നു: ഞങ്ങളുടെ പെൺമക്കളെയും ആൺമക്കളെയും ഭവാൻ ദ്രോഹിയ്ക്കരുത്! 1

യഷ്ടാക്കളേ, നിങ്ങൾ മൃത്യുവിന്റെ വഴിയിൽ കേറാതെ നടന്നു, സുദീർഘമായ ആയുസ്സു തുലോം നേടുവിൻ; സന്തതികൊണ്ടും സമ്പത്തുകൊണ്ടും തഴച്ചു, വിശുദ്ധരും വിമലരുമായിത്തീരുവിൻ! 2

ഈ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നവർ മരിച്ചവരിൽനിന്നു പിന്തിരിയട്ടെ: ഇന്നു നമ്മുടെ യജ്ഞം മംഗളമായിത്തീരട്ടെ. തിരിഞ്ഞുനടന്നു, സുദീർഘമായ ആയുസ്സു തുലോം നേടിയ നമ്മൾ ആടാനും ചിരിയ്ക്കാനും പോവുക! 3

ഞാൻ ഇതാ, ജീവത്തുകൾക്കുവേണ്ടി ഒരതിർത്തിക്കല്ലു നാട്ടുന്നു: ഇവരിലാരും ചിക്കെന്ന് ഈ വഴിയ്ക്കു പോകരുത്. ഇവർ വളരെ പുണ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഒരു നൂററാണ്ടു ജീവിച്ചിരിയ്ക്കട്ടെ; മൃത്യുവിനെ മലകൊണ്ടു മറയ്ക്കട്ടെ! 4

---

14. തണ്ണീരുകളോട്:

സൂക്തം 18.

1. മൃത്യു—മരിപ്പിയ്ക്കുന്ന ദേവൻ.

3. പിതൃമേധത്തിൽ ചൊല്ലേണ്ടത്: പിന്തിരിയട്ടെ—മരിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കട്ടെ. ഇന്നു—പുല കഴിഞ്ഞ ദിവസത്തിൽ. യജ്ഞം—പിതൃമേധം, ശ്രാദ്ധകർമ്മം. ആടാനും, ചിരിയ്ക്കാനും—വിനോദങ്ങൾക്ക്.

4. ഈ വഴിയ്ക്കു—മൃത്യുമാർഗ്ഗേണ. മറയ്ക്കട്ടെ—കടന്നുവരാതാക്കട്ടെ.

ധാതാവേ, ദിവസങ്ങൾ മുൻദിവസത്തെ പിന്തുടരുന്നു; ഋതുക്കൾ ഋതുക്കളുടെ പിറകേ ശരിയ്ക്കു നടക്കുന്നു. മുമ്പനെ പിമ്പൻ വിട്ടുപോകാത്തവണ്ണം ഇവക്കു ഭവാൻ ആയുസ്സു കല്പിച്ചാലും. 5

വാദ്ധക്യമടഞ്ഞ നിങ്ങൾ എത്ര പേരുണ്ടായാലും, മൂപ്പനുസരിച്ചു പ്രയത്നം ചെയ്തുകൊണ്ടു ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുവിൻ: സുജന്മാവായ ത്വഷ്ടാവ് വന്നുചേർന്ന് ഇവിടെ നിങ്ങൾക്കു ജീവിപ്പാൻ ദീർഘായുസ്സുണ്ടാക്കട്ടെ! 6

ഈ ശോഭനഭർത്തൃകമാരായ അവിധവമാർ നെയ്യുകൊണ്ടു കണ്ണെഴുതി ഗൃഹങ്ങൾ ഉൾപ്പൂകട്ടെ; അഗ്നേ, ജായമാർ കണ്ണു നനയാതെ, കരൾ ചുടാതെ, നല്ല സമ്പത്തോടുകൂടി പാർപ്പിടത്തിലെയ്ക്കു പോരട്ടെ! 7

മങ്കേ, നീ ജീവലോകത്തെയ്ക്കെഴുനേല്ക്കുക. മൃതിയടഞ്ഞ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അരികിൽ കിടക്കണമെങ്കിൽ, വരിക: പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു ഗർഭം ധരിപ്പിച്ച ഈ ത്വൽഭർത്താവിന്റെ ജായ എന്ന നിലയിലാണല്ലോ, നീ നില്ക്കുന്നത്! 8

നമ്മുടെ ബലത്തിന്നും തേജസ്സിന്നും സൈന്യത്തിന്നുമായി ഞാൻ മൃതന്റെ കയ്യിൽനിന്നു വില്ലു വലിച്ചെടുക്കുന്നു: 'ഭവാൻ ഇവിടെത്തന്നേ ഉണ്ടായിരിയ്ക്കുക; ഞങ്ങൾ ഇവിടെ നല്ല പുത്രന്മാരോടുകൂടി, തെളിഞ്ഞെതിർക്കുന്നവരെയെല്ലാം ജയിച്ചുകൊള്ളാം! 9

ഭവാൻ പാടേ വ്യാപിച്ച പരപ്പും നല്ല സുഖവുമുള്ള ഈ അമ്മയായ ഭൂമിയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുക: ദക്ഷിണ കൊടുത്തവന്നു കമ്പിളി

---

5. ധാതാവ്—ഒരു ദേവൻ. മുമ്പനെ പിമ്പൻ വിട്ടുപോകാത്തവണ്ണം—മൂത്തവൻ ഇരിയ്ക്കെ, ഇളയവൻ മരിയ്ക്കാത്തവണ്ണം.

6. മൃതന്റെ ബന്ധുക്കളോട്: ഇവിടെ—ഈ കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്ന.

7. നെയ്യുകൊണ്ടു കണ്ണെഴുതൽ ഒരാചാരവിശേഷമായിരിയ്ക്കാം.

8. പതിയെ മൃതസമീപത്തിൽനിന്നെഴുനേല്പിയ്ക്കുന്നു: ജീവലോകത്തെയ്ക്ക്—പുത്രപൌത്രാദികളുടെ ഇടയിലെയ്ക്ക്. വരിക—'ഉടൻതടിച്ചാട്ടം' ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നു എങ്കിൽ, അതിന്നു വന്നുകൊൾക: പതിവ്രതയ്ക്ക് അനുമരണം യുക്തംതന്നെ.

9. മരിച്ച ക്ഷത്രിയന്റെ കയ്യിൽനിന്നു വില്ലെടുക്കൽ, ഒരാചാരവിശേഷം. രണ്ടാംവാക്യംമുതല്ക്കുള്ള വാക്യങ്ങൾ മൃതനോടുള്ളവയാണ്: ഉണ്ടായിരിയ്ക്കുക—മരിച്ചാലും, അങ്ങയുടെ സന്നിധാനം ഇവിടെ വേണം.

പോലെ മൃദുലയാണ്, ഈ യുവതി. ഇവൾ ഭവാനെ മൃത്യുദേവതയുടെ പക്കൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ!' 10

പൃഥിവി, ഭവതി ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ ശ്വാസം മുകളിലെയ്ക്കാക്കുക. ഇദ്ദേഹത്തെ നോവിയ്ക്കരുത്; നന്നായി ഉപചരിയ്ക്കണം. ഹേ ഭൂമി, ഉറച്ചുനില്ക്കുക. ഒരമ്മ മകനെ വസ്ത്രംകൊണ്ടെന്നപോലെ, ഭവതി ഇദ്ദേഹത്തെ പുതപ്പിച്ചാലും! 11

മേല്പോട്ടു പൊന്തുന്ന ഭൂമി ഉറച്ചുനില്ക്കട്ടെ. ആയിരമായിരം (മൺപൊടികൾ) ഇദ്ദേഹത്തെ ഉപസേവിയ്ക്കട്ടെ: അവ നെയ്യൊഴുക്കുന്ന ഗൃഹമായിത്തീരട്ടെ; എന്നെന്നും ഇദ്ദേഹത്തിന്നു പാർപ്പിടമായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ! 12

ഞാൻ നിനക്കു മുകളിൽ മണ്ണമർത്താം; നിൻെറ മീതെ ഈ മണ്ണുരുള വെച്ചു ഞാൻ ദ്രോഹിയ്ക്കയല്ല. നിൻെറ ഈ തൂൺ പിതൃക്കൾ ഉറപ്പിയ്ക്കട്ടെ; യമൻ നിൻെറ ഇരിപ്പിടത്തിൽ സദനങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കട്ടെ! 13

അർച്ചനീയമായ അഹസ്സിൽ ഞാൻ, അമ്പിൻെറ ചിറകുപോലെ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു: (എൻെറ) മാന്യമായ സ്തോത്രത്തെ നിന്തിരുവടി, അശ്വത്തെ കടിഞ്ഞാൺകൊണ്ടെന്നപോലെ ഗ്രഹിച്ചാലും. 14

ആറാമധ്യായം സമാപ്തം.

---

10. അസ്ഥിനിക്ഷേപമന്ത്രങ്ങൾ: ദക്ഷിണ കൊടുത്തവന്നു—യാഗം കഴിച്ച്, ഋത്വിക്കുകൾക്കു ദക്ഷിണ നല്കിയ ഭവാദൃശന്ന്. മൃദുലയാണ്—അസുഖം ഉളവാക്കില്ല. യുവതി—ഭൂമി.

11. ഇദ്ദേഹത്തെ—അസ്ഥിഗണത്തെ.

12. കുഴി മൂടിയിട്ട്: ഉപസേവിയ്ക്കട്ടെ -- ചേർന്നുനില്ക്കട്ടെ.

13. അസ്ഥികുംഭത്തോട്: മണ്ണമർത്താം—നിന്നിൽ മണ്ണു വീഴാതാക്കാം, അടപ്പിടാം. ഈ മണ്ണുരുള—അടപ്പായ കപാലം. തൂൺ—കപാലം.

14. പ്രജാപതിയോട്: അർച്ചനീയമായ അഹസ്സ്—സുദിനം. അമ്പിൻെറ ചിറകുപോലെ—അമ്പിൻെറ കടയ്ക്കലാണല്ലോ, ചിറകുവെയ്ക്കുക; അതുപോലെ എന്നെ ദേവന്മാർ ഉലകിൻെറ കടയായ ഭവാങ്കൽ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. കടിഞ്ഞാൺകൊണ്ടെന്നപോലെ—കണ്ണുംകൊണ്ടു ഗ്രഹിച്ചാലും.

ഏഴാമധ്യായം.

സൂക്തം 19.

യമപുത്രൻ മഥിതനോ, വരുണപുത്രൻ ഭൃഗുവോ, ഭൃഗുപുത്രൻ ച്യവനനോ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; തണ്ണീരുകളും, അല്ലെങ്കിൽ പൈക്കളും, അഗ്നീഷോമന്മാരും ദേവതകൾ.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

ഇങ്ങു വരുവിൻ, പോകൊല്ലാ,ഢ്യമാർ
നിങ്ങൾ സേചിപ്പിനെ,ങ്ങളെ!
നിത്യം മൂട്ടുവോരഗ്നീഷോമരേ,
നിറ്റുവിൻ, സമ്പത്തെങ്ങളിൽ! 1
പിന്തിരിയിയ്ക്കൂ, പേർത്തിവയെ നീ;
സ്വന്തം വശത്തു നിറ്റുക:
ഇന്ദ്രൻ നിയന്ത്രിയ്ക്കട്ടെ,യിവയെ;-
യിങ്ങിണക്കട്ടെയഗ്നിയും! 2
പേർത്തുപേർത്തുവന്നിഗ്ഗോനാഥങ്കൽ-
പ്പാർത്തിവ പുഷ്ടി കൊള്ളട്ടെ:
നിറ്റുകി,വയെയിങ്ങുതാനഗ്നേ;
സ്വത്തുമെങ്കൽത്താൻ നില്ക്കട്ടെ! 3
ആഗമം, തൊഴുത്തൊ,നിച്ചുകൂടൽ,
പോകൽ, മടങ്ങല,മ്മേയൽ

സൂക്തം 19.

1. പോകൊല്ലാ—മററ യജമാനങ്കൽ. ആഢ്യമാർ=ധനവതികൾ. നിങ്ങൾ—തണ്ണീരുകളോ, പൈക്കളോ. സേചിപ്പിൻ—വെള്ളംകൊണ്ടോ പാൽകൊണ്ടോ. നിത്യം മൂട്ടുവോർ—എന്നെന്നും സ്തോതാക്കളെ ഭോഗ്യങ്ങൾകൊണ്ടു മൂട്ടുന്നവർ, നിറയ്ക്കുന്നവർ. അഗ്നീഷോമർ=രണ്ടു ദേവന്മാർ.

2. ഋഷി, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: ഇവയെ—മററാരേടത്തേയ്ക്കു പോകുന്ന തണ്ണീരുകളെയോ, പൈക്കളെയോ. പേർത്തു പിന്തിരിയിയ്ക്കുക—ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തുക.

3. ഇഗ്ഗോനാഥങ്കൽ—ഗോക്കളുടെ (തണ്ണീരുകളുടെയോ പൈക്കളുടെയോ) പാലകനായ എന്റെ അടുക്കൽ.

എന്നിവയെയും, മേയ്ക്കുന്നോനെയും
നന്നായഭ്യൎത്ഥിയ്ക്കുന്നേൻ ഞാൻ. 4

പോയവയെയാരന്വേഷിയ്ക്കു,മാർ
മേയുവാൻ വിട്ടു,മാർ മേയ്ക്കും,
ആർ കൊണ്ടുപോരു,മായിടയനും
മാഴ്കാതേ തിരിച്ചെത്തട്ടെ! 5

ഇങ്ങെഴുന്നള്ളുകി,ന്ദ്ര: ഗോക്കളെ-
യിങ്ങോട്ടേ കൊണ്ടുപോന്നു നീ
ഞങ്ങൾക്കേകുക;-ജ്ജീവിനികളാ-
ലെങ്ങൾ വേണ്ടപോലൂട്ടാവൂ! 6

എമ്പാടും നിങ്ങൾക്കപ്പ്പിയ്ക്കുന്നേൻ, ഞാൻ
വെൺപാലും നെയ്യും തൈരുമേ:
ക്രതുപ്രഹ്രരായ ദേവന്മാരെല്ലാം
സ്വത്തു ചേൎക്കട്ടേ, ഞങ്ങളിൽ! 7

നീ മടക്കുക, ഹേ മടങ്ങുവിൻ—
നീ മടക്ക, മടങ്ങുവിൻ:
ഭൂമിതൻ നാലുദിക്കിങ്കൽനിന്നും
നീ മടക്കുക,ഗ്ഗോക്കളെ! 8

———

4. ആഗമം—ഗൃഹത്തിൽ വരുന്നതൽ. പോകൽ—മേയാൻ. അഭ്യൎത്ഥിയ്ക്കുന്നേൻ—എല്ലാഗ്ഗുണവും തികഞ്ഞ പൈക്കൾ എനിയ്ക്കുണ്ടാകട്ടെ.

5. പോയവയെ—കാണാതായ പൈക്കളെ. കൊണ്ടുപോരും—മേച്ചിൽപ്പുറത്തുനിന്നു ഗൃഹത്തിലെയ്ക്ക്. മാഴ്കാതേ—ഉപദ്രവമൊന്നും നേരിടാതെ.

6. ഗോക്കളെ—മററാരേടത്തെയ്ക്കു പോകുന്ന പൈക്കളെ. ഇങ്ങോട്ടേ—ഇവിടെയ്ക്കുതന്നെ. അജ്ജീവിനികളാൽ—പൈക്കളുടെ പാൽകൊണ്ട്. ഊട്ടാവൂ—ദേവന്മാരെയും പിതൃക്കളെയും.

7. ദേവന്മാരോട്: എമ്പാടും—സൎവത്രസ്ഥിതരായ. ഉത്തരാൎദ്ധം പരോക്ഷം: ക്രതുപ്രഹ്രർ—യജനീയർ. സ്വത്തു—ഗോധനം.

8. തന്നോടും പൈക്കളോടുമായി പറയുന്നു;

സൂക്തം 20.

ഇന്ദ്രന്റെയോ പ്രജാപതിയുടെയോ പുത്രനായ വിമദനോ വസുകൃപുത്രൻ വസുകൃത്തോ ഋഷി; ഏകപദാവിരാട്ടും അനുഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും വിരാട്ടും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിനെ നിന്തിരുവടി നന്മയിലെയ്ക്കയച്ചാലും! 1

ആരുടെ ധമ്മത്തിൽ (ആഹുതികളും സ്തുതികളും) ചെന്നു സ്വ
ൎഗ്ഗത്തെ, (കന്ന്) തള്ളയുടെ അകിടിനെയെന്നപോലെ സേവിയ്ക്കുമോ;
ആ അഗ്നിയെ, ഹവിർഭോജികളിൽവെച്ച് അതിയുവാവിനെ, ഉപദേ
ഷ്ടാവായ മിത്രത്തെ, ദുന്നിവാരനെ ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 2

കമ്മാധാരമായ ആരെ ഉപാസകർ വദ്ധിപ്പിച്ചുപോരുന്നുവോ,
ആ ജ്വാലാധ്വജൻ കോരിക്കൊടുത്തുകൊണ്ടു ശോഭിയ്ക്കുന്നു! 3

മനുഷ്യൎക്കു ഗന്തവ്യനും, ഗമനശീലനും, കവിയുമായ തേജസ്വി
ചെല്ലുമ്പോൾ, സ്വൎഗ്ഗത്തിന്റെ അററങ്ങളും അന്തരിക്ഷവും നിറയും! 4

താൻ മനുഷ്യന്റെ യാഗത്തിൽ ഹവിസ്സു ഭുജിച്ചിട്ടു, കത്തിപ്പ
ടൎന്ന് ഉയൎന്നുനില്ക്കും; വേദിയളന്നുകൊണ്ടു മുമ്പേ പോകും! 5

ആ അഗ്നിതന്നെയാണ്, ക്ഷേമവും ഹവിസ്സും യജ്ഞവും:
ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാവു പാഞ്ഞുപോകും; ദേവന്മാർ ഈ സ്തൂയമാന
നോടൊന്നിച്ചു വരികയുംചെയ്യും! 6

ഗന്താവായ ആരെ കല്ലിന്റെ മകനെന്നു പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു
വോ, ആ യജ്ഞവാഹിയായ അഗ്നിയെ ഞാൻ മികച്ച സുഖത്തിന്നാ
യി പരിചരിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്നു. 7

സൂക്തം 20.

2. ധമ്മം—അഗ്നിഹോത്രാദി. സ്വൎഗ്ഗത്തെ—ദേവന്മാരെ.

3. ജ്വാലാധ്വജൻ—അഗ്നി. കോരിക്കൊടുത്തുകൊണ്ട്—സ്തോതാക്കൾക്ക് അഭീഷ്ടങ്ങൾ.

4. മനുഷ്യൎക്ക്—യഷ്ടാക്കൾക്ക്. നിറയും—തേജസ്സുകൊണ്ട്.

5. പോകും—അധ്വൎയ്യുക്കളാൽ ഉത്തരവേദിയിലെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടു. അളന്നുകൊണ്ട്—വലുപ്പം നോക്കിക്കൊണ്ടു നടക്കുകയാണെന്നു തോന്നും; ഗമ്യോൽപ്രേക്ഷ.

6. പാഞ്ഞുപോകും—ദേവന്മാരെ യാഗത്തിന്നു വിളിപ്പാൻ.

7. ഗന്താവ്—ദൂതത്വേന ദേവന്മാരെ വിളിപ്പാൻ പോകുന്നവൻ. കല്ലിന്റെ മകൻ—കല്ലുകളുരസുമ്പോൾ ജനിയ്ക്കുന്നവൻ.

ചില ആളുകൾ നമുക്കുണ്ടല്ലോ: അവർ അഗ്നിയെ ഹവിസ്സു
കൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിച്ച്, എല്ലാ വരേണ്യവും നേടുമാറാകണം! 8

കറുപ്പും വെളുപ്പും ഉടുപ്പും വലുപ്പവും ഋജുഗതിയും പൂണ്ടു തിള
ങ്ങുന്നതായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പുകഴ്ന്ന പൊന്നിൻതേർ പ്രജാപതി നിർമ്മി
ച്ചതത്രേ! 9

അഗ്നേ, അന്നത്തിന്റെ പൌത്ര, ഹവിരുപേതനായ വിമദൻ
മികച്ച ബുദ്ധിയ്ക്കായി, ഇപ്രകാരം നിന്തിരുവടിയെ സ്തുതിച്ചു: നിന്തി
രുവടി സദ്വിചാരങ്ങളിയററി, അന്നവും രസവും നല്ല പാർപ്പിടവും—
ഒക്കയും—കൊണ്ടുവന്നാലും! 10

സൂക്തം 21.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; ആസ്താരപംക്തി ഛന്ദസ്സ്.

(കേക.)

പള്ളികൊൾവോനും പരിപാവനരോചിസ്സുമാ-
യുള്ള ഹോതാവാം നിന്നെ സ്വസ്തവങ്ങളാലെങ്ങൾ
വിരിദർഭകളിട്ട യജ്ഞത്തിനിപ്പോളഗ്നേ,
വരിപ്പൂ, വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 1

അങ്ങയെത്തന്നേ സമുജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു, സമ്പ-
ത്തെങ്ങുമേ നിറഞ്ഞോരാമസ്സ്വയംപ്രഭരഗ്നേ;
സ്രുവുമാഹുതി നേരേ നിങ്കലെയ്ക്കുണയുന്നു,
കേവലം വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 2

അങ്ങയെത്തന്നെയുപാസിയ്ക്കുന്നു ജുഹൂക്കളാ,-
ലധ്വരധുരീണന്മാർ, വർഷാംഭസ്സുകൾപോലെ.

---

8. വരേണ്യം—ധനാദി.

സൂക്തം 21.

1. പള്ളികൊൾവോൻ—സസ്യാദികളിൽ ശയിക്കുന്നവൻ. സ്വസ്തവങ്ങളാൽ—സ്വകൃതസ്തോത്രങ്ങളാൽ. വിമദാർത്ഥം—അങ്ങയ്ക്കും ദേവകൾക്കും സോമപാനത്താൽ വിവിധമത്തുളവാകാൻ. വിമദൻ എന്ന ഋഷിനാമവും മുദ്രാലങ്കാരരീത്യാ വരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

2. സ്വയംപ്രഭർ—യജമാനന്മാർ.

കറുപ്പും വെളുപ്പുമാൎന്നഖിലപ്രഭയും നീ
ധരിപ്പൂ, വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 3
മൃത്യുവൎജ്ജിത, ബലോപേത, യാതൊരു വിത്ത-
മുത്തമോത്തമമെന്നെണ്ണുന്നു നിൻതിരുവടി,
ചിത്രമാമതു കൊണ്ടുവരികെങ്ങൾക്കന്നൊപ്തി-
യ്ക്കധ്വരേ വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 4
അഥൎവ്വാവുൽപ്പാദിപ്പിച്ചീടിന വരേണ്യനാ-
മവിടെയ്ക്കുറിയാമേ, സകലകാവ്യങ്ങളും;
ദൂതനുമല്ലോ, പ്രിയനഗ്നി ദാന്തനാം കൎമ്മോ-
പേതനു, വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ ഭവാൻ! 5
അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു, ഹവ്യങ്ങളൊരുക്കിവെ-
ച്ചു,ധ്വരം മികവോടേ നടത്തുന്നവരഗ്നേ:
അങ്ങയും ദാതാവിന്നു കാമ്യമാം ധനമെല്ലാ-
മൎപ്പിപ്പൂ, വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 6
ഋത്വിക്കായ്, പ്രദീപ്തനായ്,ത്തേജസ്സാലുണർവേററ-
മൊത്തോനായ്,ത്തിരുവായ നെയ്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞോനായ്,
ഹൃദ്യനാം നിന്നെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുന്നിതഗ്നേ, നര-
രധ്വരേ വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 7
ജ്വലിയ്ക്കും തേജസ്സിനാലെമ്പാടും പുകഴുന്നു,
വലുപ്പമിയലുന്ന നിൻതിരുവടിയഗ്നേ;
ആക്രന്ദു, കാളയ്ക്കൊപ്പം; സോദരിമാരിൽഗ്ഗൎഭം
ചേൎക്കുന്നു, വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 8

---

3. അധ്വരധുരീണന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ. വൎഷാംഭസ്സുകൾപോലെ—വൃഷ്ടിജലങ്ങളുടെ ജനയിതാവാണല്ലോ, അഗ്നി. വിമദാൎത്ഥം—തന്റെയും ദേവന്മാരുടെയും മദത്തിന്നായ്.

5. കാവ്യങ്ങൾ—സ്തോത്രങ്ങൾ. ദാന്തൻ—മനസ്സംയമമുള്ളവൻ. കൎമ്മോപേതൻ—യജമാനൻ.

6. ദാതാവ്—ഹവിസ്സു നല്കുന്നവൻ, യജമാനൻ. അൎപ്പിപ്പൂ=കൊടുക്കുന്നു.

7. ഹൃദ്യൻ—മനോജ്ഞൻ.

8. വലുപ്പം—മഹത്ത്വം. ആക്രന്ദു—ദാവാഗ്നിയോ വൈദ്യുതാഗ്നിയോ ആയിട്ട് വമ്പിച്ച ഒച്ച പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു. സോദരിമാർ—ഓഷധികൾ: ഓഷധികളുടെയും അഗ്നിയുടെയും ജനകൻ ഒരാൾ(പ്രജാപതി)തന്നെയാണല്ലോ. ഗൎഭം—ബീജം.

സൂക്തം 22.

വിമദനോ വസുകൃത്തോ ഋഷി; പുരസ്താൽബൃഹതിയും അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ആർ ഋഷിമാരുടെ ആശ്രമത്തിലെയ്ക്കോ ഗുഹയിലെയ്ക്കോ സ്തുതികൊണ്ട് ആകർഷിയ്ക്കപ്പെടുമോ, ആ ഇന്ദ്രൻ ഇന്ന് എവിടെ, ആരുടെ അടുക്കലായിരിയ്ക്കും, ഒരു സ്നേഹിതൻപോലെ വിളിപ്പെടുന്നത്? 1

ആർ, ഒരു സ്നേഹിതൻപോലെ ജനങ്ങളിൽ അസാമാന്യമായ യശസ്സുളവാക്കുമോ, ആ സ്തുത്യനുരൂപനും വജ്രിയുമായ ഇന്ദ്രൻ ഇന്ന് ഇവിടെ വിളിപ്പെട്ടു, നമ്മളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 2

അങ്ങേഅററത്തോളം വലിയ ബലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ, വലിയ ധനം അയയ്ക്കുന്നവൻ, കീഴമർത്തുന്ന വജ്രം കൈക്കൊണ്ടവൻ (നമ്മെ,) അച്ഛൻ ഓമനമകനെ എന്നപോലെ (രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ!). 3

വജ്രപാണേ, ദേവനായ നിന്തിരുവടി തിളങ്ങുന്ന വഴിയിലൂടേ വായുദേവനെക്കാൾ വേഗത്തിൽ പായുന്ന രണ്ടശ്വങ്ങളെ പൂട്ടി, മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ടാക്കി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 4

എവയെ തടുക്കാനും അറിയാനും ഒരു ദേവനില്ല, ഒരു മനുഷ്യനില്ല; ആ വായുവേഗികളും ഋജുഗാമികളുമായ രണ്ടശ്വങ്ങളെ തെളിപ്പാൻ നിന്തിരുവടി താൻതന്നെ എഴുന്നള്ളും. 5

ഒടുവിൽ മടങ്ങിപ്പോകുന്ന നിങ്ങളിരുവരോട് ഉശനസ്സു ചോദിച്ചു:—'എന്തിനാണ്, നിങ്ങൾ ദൂരത്തുനിന്നു ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ —സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നോ, ഭൂമിയിൽനിന്നോ മനുഷ്യന്റെ അടുക്കൽ— വന്നത്?' 6

സൂക്തം 22.

1. ഗുഹ—വനം.
2. ജനങ്ങൾ—സ്തോതാക്കൾ. യശസ്സിന്ന് അന്നമെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. സ്തുത്യനുരൂപൻ—സ്തുതിയിൽ പ്രതിപാദിയ്ക്കുന്ന ഗുണങ്ങളെല്ലാമുള്ളവൻ എന്നു സാരം.
3. അയയ്ക്കുന്നവൻ—സ്തോതാക്കൾക്ക്.
4. രണ്ടശ്വങ്ങൾ—ഹരികൾ. മാർഗ്ഗങ്ങൾ—യുദ്ധഗമനമാർഗ്ഗങ്ങൾ.
5. അറിയാനും—ബലം.
6. ഒടുവിൽ—യജ്ഞാവസാനത്തിൽ. നിങ്ങളിരുവരോട്—അങ്ങയോടും അഗ്നിയോടും. വന്നത്—നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം കാര്യത്തിനല്ല, മനുഷ്യനായ എന്നെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻതന്നെ എന്നു ധ്വനി.

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ—ഞങ്ങൾ അർപ്പിച്ച—ഹവിസ്സു മതിയാംവരെ ഭക്ഷിച്ചാലും. അങ്ങയോടു ഞങ്ങൾ ആ അന്നവും അരക്കരെ ഹനിയ്ക്കുന്ന ബലവും യാചിയ്ക്കുന്നു. 7

കർമ്മഹീനൻ, ദസ്യു, ഞങ്ങളെ അവമാനിയ്ക്കുന്നവൻ, അകൃത്യകാരി, മനുഷ്യത്വമില്ലാത്തവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള മൂഢിയനെ ശത്രുഹന്താവേ, അവിടുന്നു വധിയ്ക്കുകതന്നെ വേണം! 8

ശൂര, ഇന്ദ്ര, നിന്തിരുവടി ശൂരന്മാരോടുകൂടി ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാൽ, ഞങ്ങൾ വധശക്തരായിത്തീരും! നിന്തിരുവടിയുടെ അഭീഷ്ടദാനങ്ങൾ വളരെയാളുകളിൽ, മനുഷ്യർപോലെ ചെന്നണയുന്നുണ്ട്! 9

ശൂര, വജ്രപാണേ, കവികളാൽ അത്യുച്ചത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നതോടേ, അങ്ങ് ആ നേതാക്കന്മാരെ, വാൾപ്പോരിൽ വൈരികളെ കൊല്ലാൻ കല്പിച്ചയയ്ക്കും! 10

ശൂര, വജ്രപാണേ, ഇന്ദ്ര, ദാനശീലനായ ഭവാന്റെ ആ യുദ്ധകർമ്മങ്ങൾക്കു വിളംബം പററാറില്ല: ഭവാൻ സഹചരരോടൊന്നിച്ചു, ശുഷ്ണന്റെ സർവ്വസന്താനത്തെയും സംഹരിച്ചുവല്ലോ! 11

ശൂര, വജ്രപാണേ, ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളുടെ വലിയ അഭീഷ്ടപ്രാർത്ഥനകൾ പാഴായിപ്പോകരുത്: ഞങ്ങൾ, ഞങ്ങൾ ഭവാന്റെ (പ്രസാദത്താൽ) അവയുടെ സുഖത്തിലെത്തുമാറാകണം! 12

വജ്രപാണേ, ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളുടെ ആ സ്തുതികൾ അങ്ങയെ അസുഖപ്പെടുത്താതെ സഫലങ്ങളായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ: അവയുടെ ഭോഗ്യങ്ങൾ, പൈക്കളുടേവപോലെ, ഞങ്ങൾക്കു കൈവരട്ടെ! 13

---

9. ശൂരന്മാർ—മരുത്തുക്കൾ. വധശക്തർ—ശത്രുഹനനസമർത്ഥർ. മനുഷ്യർപോലെ—സാധാരണർ സ്വന്തം സ്വാമിയെ സേവിപ്പാൻ ചെല്ലുന്നതുപോലെ.

10. അത്യുച്ചത്തിൽ—ശബ്ദം ദേവകളെ പ്രാപിയ്ക്കത്തക്കവണ്ണം. ആ നേതാക്കന്മാരെ—മരുത്തുക്കളെ.

11. സഹചരർ—മരുത്തുക്കൾ.

12. ഞങ്ങൾ, ഞങ്ങൾ എന്ന ആ വൃത്തി വെമ്പൽമൂലമാണ്. അവയുടെ—പ്രാർത്ഥനകളുടെ. സുഖം—സാഫല്യമെന്നർത്ഥം.

13. പൈക്കളുടേവ—ക്ഷീരാദിഭോഗ്യങ്ങൾ.

കയ്യും കാലുമില്ലാത്ത ഭൂമി സ്തുത്യൎഹന്മാരുടെ കൎമ്മങ്ങളാൽ സമൃ
ദ്ധയായിത്തീൎന്നപ്പോഠ, അതിനെ ചുഴന്നുനിന്ന ശുഷ്ണനെ നിൎത്തിയ
വടി വിശ്വായുവിന്നുവേണ്ടി നിഹനിച്ചു! 14

ശൂര, ഇന്ദ്ര, അങ്ങ് സോമം കുടിയ്ക്കുക, കുടിയ്ക്കുക: പ്രശസ്ത
നായി ധനം കൊണ്ടുവന്നിരിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങളെ വലയ്ക്കരുത്; സ്തുതി
ച്ചുപാടുന്ന ഹവിൎദ്ധനന്മാരെ അവിടുന്നു രക്ഷിച്ചാലും. വലിയ മുതൽ
തന്നു ഞങ്ങളെ പണക്കാരുമാക്കിയാലും! 15

സൂക്തം 23.

ഋഷിദേവതകഠ മുമ്പേത്തവ; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും
അഭിസാരിണിയും ഛന്ദസ്സുകഠ.

വിവിധചേഷ്ടിതരായ ഹരികളെ നടത്തുന്നവനും, വലത്തുക
യ്യിൽ വജ്രമെടുത്തവനുമായ ഇന്ദ്രനെ ഞങ്ങഠ യജിയ്ക്കുന്നു: താൻ മീശ
കുടഞ്ഞു മേല്പോട്ടെഴുന്നള്ളും; സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി സംഹരിച്ചു, ധനം
നല്കും! 1

വനത്തിൽ ചിക്കെന്നു തീററ നേടുന്ന രണ്ടു ഹരികളെക്കൊണ്ടു,
മഘവാവായ ഇന്ദ്രൻ വൃത്രനെ വധിച്ചു: ബലത്തിന്റെ അധിപതിയാ
ണല്ലോ, ആ തിളങ്ങുന്ന ബലവാനായ മഹാൻ; ഞാനും മുടിയന്റെ
തല കൊയ്യും! 2

ഇന്ദ്രൻ ഹിതരമണീയമായ വജ്രമെടുത്താൽ, തന്റെ രണ്ടു
ഹരികഠ പള്ളിത്തേർ വലിയ്ക്കുകയായി; പുകഠ നീണ്ട അന്നത്തിന്റെ

---

14. ഭൂമിയ്ക്കു കയ്യും കാലുമില്ലല്ലോ, വേല ചെയ്യാൻ; സ്തുത്യൎഹന്മാരുടെ (ഭ വാൻ മുതലായ ദേവന്മാരുടെ) കൎമ്മങ്ങളാലാണ്, ഭൂമി അഭിവൃദ്ധിയടഞ്ഞത്. വി ശ്വായു—ഉൎവ്വശീപുത്രനായ രാജാവ്.

15. വലയ്ക്കരുത്—കൎമ്മവൈകല്യം പററിയവരാക്കരുത്. വെമ്പൽമൂല മാണ്, കുടിയ്ക്കുക എന്ന ദ്വിരുക്തി. ഹവിൎദ്ധാനന്മാർ—യജമാനന്മാർ.

സൂക്തം 23.

1. മീശ കുടഞ്ഞു—സോമാംശം പററിയതു കളയാൻ. സൈന്യങ്ങഠ— മരുൽപ്രഭൃതികഠ. സംഹരിച്ചു—ശത്രുക്കളെ നല്കും—സ്തോതാക്കഠക്ക്.

2. വനത്തിന്നു യാഗമെന്നും അൎത്ഥമെടുക്കാം. മുടിയൻ—നാശകാരിയായ ശത്രു. കൊയ്യും—ഇന്ദ്രൻ പ്രസാദിച്ചാൽ.

അധിപതിയായ, പണ്ടേ വിളിപ്പെട്ട മഘവാവു സ്തോതാക്കളോട്ടുകൂടി അതിൽ കേറും! 3

ഇന്ദ്രൻ, തൻെറ കൂട്ടുകാരെയും മീശകളെയും ഒപ്പം പച്ചനീർ കൊണ്ടു, മഴപോലെ നനയ്ക്കും: യജ്ഞഗൃഹത്തിലെഴുന്നള്ളി, പിഴിഞ്ഞ മധു കുടിച്ചിട്ടു, കാററു കാടിനെയെന്നപോലെ, തിരുവുടൽ ഇട്ടുലയ്ക്കും! 4

പലതരത്തിൽ പുലമ്പുന്നവരെ അരുളപ്പാടിനാൽ മിണ്ടാതാക്കി, അനേകായിരം ദ്രോഹികളെ കൊന്നൊടുക്കുന്നവൻെറ, അച്ഛൻ ബലമെന്നപോലെ, കരുത്തു വളൎത്തുന്നവൻെറ അതാതു പൌരുഷം ഞങ്ങൾ പുകഴ്ത്തിപ്പാടുന്നു. 5

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയെക്കുറിച്ചു, നാനാപ്രകാരമായ ഒരു നവീനസ്തോത്രം നന്മയ്ക്കായി വിമദൻ നിൎമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്: ഞങ്ങൾക്കറിയാം, നിന്തിരുവടിയുടെ പക്കലുണ്ടല്ലോ, ധനം; അതിനെ ഞങ്ങൾ, മാടിനെ ഇടയൻപോലെ ഇങ്ങോട്ടു വലിയ്ക്കുന്നു. 6

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെയും വിമദൎഷിയുടെയും ഈ സഖ്യം ആരും അഴിയ്ക്കരുത്: ദേവ, സോദരനെന്നപോലെ ഞങ്ങൾക്കറിയാം, അങ്ങയുടെ മഹാമനസ്കത; അതിനാൽ, ഞങ്ങളും അങ്ങും തമ്മിലുള്ള സഖ്യം അക്ഷയമായിരിയ്ക്കട്ടെ! 7

സൂക്തം 24.

വിമദൻ ഋഷി; ആസ്താരപംക്തിയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
ഇന്ദ്രനും അശ്വികളും ദേവതകൾ.

(കേക.)

ഈയിരുപലകയാൽപ്പിഴിഞ്ഞ സുമധുര-
മായുള്ള സോമം കല്പിച്ചുണ്ണുക, പുരുവസോ;

---

3. പുകൾ നീണ്ട—യശസ്സേറിയ. സ്തോതാക്കൾ—കുത്സാദികൾ.

4. കൂട്ടുകാർ—മരുദാദികൾ. പച്ചനീർ—സോമരസം. മഴപോലെ—മഴ ഭൂമിയെ നനയ്ക്കുന്നതുപോലെ. മധു—മധുരസോമം. ഇട്ടുലയ്ക്കും—ലഹരികൊണ്ട്.

5. പുലമ്പുന്നവരെ—എതിരാളികളെ. ബലമെന്നപോലെ—മകനു ബലം വൎദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. കരുത്തു വളൎത്തുന്നവൻെറ—മഴകൊണ്ട് ഉലകിനെല്ലാം കെല്പു വളൎത്തുന്ന ഇന്ദ്രൻെറ.

6. നന്മയ്ക്കായി—ഭവാങ്കൽനിന്നു നല്ല ദാനം കിട്ടാൻ. വിമദൻ—ഞാൻ.

7. സോദരനെന്നപോലെ—സോദരൻ സോദരിയുടെ സ്നേഹമറിയുന്നതുപോലെ. മഹാമനസ്കത—അനുഗ്രഹബുദ്ധി.

ആയിരം ധനം നിക്ഷേപിയ്ക്കുകയുംചെയ്യേ,ങ്ങളിൽ
നീയിന്ദ്ര, വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 1

യാഗവുമുക്ഥങ്ങളും ഹവ്യവുമർപ്പിച്ചെങ്ങൾ
യാചിപ്പൂ, ഭവാനോടു സർവ്വകർമ്മാധിപതേ:
തുംഗമാം വരേണ്യത്തെ നിക്ഷേപിച്ചരുൾക, നീ-
യെങ്ങളിൽ വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 2

സത്തുകൾക്കീശൻ, സ്തോത്രകാരരെസ്സംരക്ഷിപ്പോൻ,
ഭക്തനെ പ്രേരിപ്പിപ്പോനിന്ദ്ര, നിന്തിരുവടി:
പാപവും പകയനുമേല്ക്കാതെങ്ങളെയാ നീ
പാലിയ്ക്കൂ, വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 3

കടഞ്ഞൂ, ചേർന്നൊത്തുദ്യൽപ്രജ്ഞർ ശക്തന്മാർ നിങ്ങൾ—
കടഞ്ഞൂ, നാസത്യരേ, വിമദൻ സ്തുതിച്ചപ്പോൾ. 4

വാഴ്ത്തിനാർ, തീ പാറുമ്പോൾദ്ദസ്രരെ വാനോരെല്ലാം—
'പേർത്തുമാവഹിയ്ക്കട്ടെ'യെന്നു ചൊല്ലിനാർ, വാനോർ! 5

പോക്കിനിയ്ക്കു മേ; വരവിനിയ്ക്കു, ദേവന്മാരേ;
നേർക്കിനിപ്പിപ്പിൻ, നിങ്ങളെങ്ങളെദ്ദേവത്വത്താൽ! 6

സൂക്തം 24.

1. പുരുവസോ—ഹേ ബഹുധന. വിമദാർത്ഥം—21-ാം സൂക്തത്തിലെ 1-ാം ഋക്കിന്റെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

2. തുംഗം—ഉൽക്കൃഷ്ടം. വരേണ്യം—പശ്വാദിധനം.

3. പ്രേരിപ്പിപ്പോൻ—കർമ്മപ്രവൃത്തനാക്കുന്നവൻ. പകയൻ=വൈരി.

4. കടഞ്ഞൂ—അഗ്നിയെ: അശ്വികൾ അധ്വര്യുക്കളുമാണെന്നു പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

5. പരോക്ഷം: തീ പാറുമ്പോൾ—അരണികളിൽനിന്നു തീപ്പൊരികൾ പുറപ്പെടുമ്പോൾ. പേർത്തും ആവഹിയ്ക്കട്ടെ—നിങ്ങളുൽപ്പാദിപ്പിച്ച ഈ അഗ്നി വീണ്ടും ഞങ്ങൾക്കു ഹവിസ്സു കൊണ്ടുവരട്ടെ.

6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: പോക്കിനിയ്ക്കു മേ—ഗൃഹത്തിൽനിന്നു പോകൽ എനിയ്ക്ക് ഇനിയ്ക്കട്ടെ, മധുരിയ്ക്കട്ടെ; നിങ്ങളുടെ പ്രസാദത്താൽ പ്രീതികരമായിത്തീരട്ടെ. വരവ്—ഗൃഹത്തിൽ തിരിച്ചുവരൽ. ദേവത്വത്താൽ ഞങ്ങളെ ഇനിപ്പിപ്പിൻ—ദേവത്വം (അണിമാദ്യൈശ്വര്യങ്ങൾ) തന്നു; ഞങ്ങളെ പ്രീതിയുക്തരാക്കുവിൻ.

സൂക്തം 25.

വിമദനോ വസുകൃത്തോ ഋഷി; ആസ്താരപംക്തി ഛന്ദസ്സ്; സോമം ദേവത.

(കേക)

മംഗളങ്ങളിൽക്കൊണ്ടാക്കേണ,മനാമേ ഭവാ-
നെങ്ങൾതൻ ചിത്തത്തെ,യാത്മാവിനെ, ജ്ഞാനത്തെയും:
ഗോതതി പുല്ലിൽപ്പോലേ രമിയ്ക്ക, നിൻസഖ്യത്തിൽ
(സ്തോതാക്കൾ) വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ ഭവാൻ! 1
തവൽക്കരളിനെ സ്പൎശിയ്ക്കുന്നവരിടങ്ങളി-
ലൊക്കയും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ടു, സോമമേ ഭക്ത്യാ;
അക്കണക്കിതാ, എന്റെ വിത്താശയെഴുന്നോററു-
നില്ക്കുന്നു, വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 2
സോമമേ, മുരട്ടുറപ്പുള്ള കൎമ്മങ്ങളെയും
കേമമായ്ച്ചെയ്യുന്നുണ്ടു, നിന്തിരുവടിയ്ക്കായ് ഞാൻ:
അങ്ങ്,ച്ഛൻ മകനെപ്പോലബാധം സുഖിപ്പിയ്ക്ക-
കെ,ങ്ങളെ വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 3
വാക്കുകളൊപ്പം നിങ്കലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു, സോമ,
തേക്കുകുട്ടകൾ കൂപത്തിങ്കലെയ്ക്കെന്നവിധം:
നിറയ്ക്ക,ചമസംപോലെങ്ങൾതൻകൎമ്മം, ജീവി-
ച്ചിരിയ്ക്കാൻ വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 4

സൂക്തം 25.

1. അന്നമേ—ഹേ സോമമേ. വിമദാൎത്ഥം—ദേവകൾക്കു മത്തുണ്ടാകാൻ: ഭവാൻ ഞങ്ങളെ സഖാക്കളാക്കിയാൽ, (ഞങ്ങളിൽ പ്രസാദിച്ചാൽ) ഞങ്ങൾ യാഗം ചെയ്തു ദേവന്മാരെ സോമപാനമത്തരാക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുമെന്നു ഹൃദയം.

2. തവൽക്കരളിനെ സ്പൎശിയ്ക്കുന്നവർ—സ്തുതികൾമൂലം അങ്ങയ്ക്കുള്ളിൽത്തട്ടിയ ആളുകൾ.

3. അങ്ങ്=ഭവാൻ. അബാധം—ബാധ(ശത്രുപീഡ)യെന്നിയേ; ശത്രുക്കളെ വധിച്ച് എന്നൎത്ഥം.

4. വാക്കുകൾ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾ. ചമസംപോലെ—ചമസത്തെ നീർകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

സോമമേ, കരുത്താളും പ്രാജ്ഞനാം നിന്നെക്കർമ്മ-
സ്തോമത്താൽബ്ഭജിയ്ക്കുന്നു, ധീരരദ്ദൃഢകാമർ:
അങ്ങു തന്നരുളേണ,മശ്വഗോനിലയങ്ങ-
ളെങ്ങൾക്കു വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 5

ഞങ്ങൾതൻ പശുവിനെമാത്രമല്ലു,ച്ചാവച-
ഭംഗിയാം വിശ്വത്തെയും സോമമേ, രക്ഷിപ്പൂ നീ;
പാരൊക്കെ നോക്കിക്കൊണ്ടു ജീവനം നന്നായ് നല്കി-
പ്പോരുന്നു, വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 6

കാത്തരുൾകെ,ല്ലാടത്തുമെങ്ങളെ വിദ്രോഹമേ-
ല്ക്കാത്ത നിന്തിരുവടി സോമമേ, പെരുമാളേ:
ആരുമെങ്ങളെക്കേറിപ്പഴിയ്ക്കായ്ക്കോ;-ടിച്ചാലും,
വൈരിയെ വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 7

അന്നമെങ്ങൾക്കു തരാനുണർവോടിരുന്നാലും,
പുണ്യകർമ്മാവേ, സോമ, പാടങ്ങൾ കിട്ടിപ്പോൻ നീ;
അങ്ങമിത്രനിൽനിന്നുമംഹസ്സിൽനിന്നും കാക്ക-
കെ,ങ്ങളെ വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 8

പൈതങ്ങളെയുമിറക്കേണ്ടുന്ന പോരിൽപ്പാടേ
യോധന്മാർ വിളിയ്ക്കുമ്പോള,രിഹന്താവാമിന്ദ്രോ,
ഞങ്ങളെപ്പാലിയ്ക്കേണ,മിന്ദ്രനു നൽത്തോഴനാ-
മങ്ങുന്നു വിമദാർത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 9

ഇന്ദ്രസോമനയായ മാദകമിതു തെല്ലും
മന്ദതപെടാതിങ്ങു വരുത്തി, വളർച്ചയെ;

---

5. കർമ്മസ്തോമം=കർമ്മസമൂഹം. ധീരർ—മേധാവികൾ, ഋത്വിക്കുകൾ. ദൃഢകാമർ—ഉറച്ച സൽഫലകാംക്ഷയുള്ളവർ. അങ്ങു=ഭവാൻ. അശ്വഗോനിലയങ്ങൾ=കുതിരലായവും, പശുത്തൊഴുത്തും.

6. പശു=ബലിമൃഗം. ഉച്ചാവചഭംഗി=നാനാപ്രകാരങ്ങളോടുകൂടിയത്. ജീവനം—ദേവകൾക്കും മനുഷ്യർക്കും പൊറുതി.

7. വിദ്രോഹമേല്ക്കാത്ത—ആർക്കും അഹിംസ്യനായ.

8. അങ്ങ്=ഭവാൻ. അമിത്രൻ—ദ്രോഹി. അംഹസ്സ്=പാപം.

9. പൈതങ്ങളെയുമിറക്കേണ്ടുന്ന—അത്ര വമ്പിച്ച.

വലിയ മേധാവിയാം കക്ഷീവാന്നിതു ബുദ്ധി
വളർത്തി, വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 10

യഷ്ടാവാം മനീഷിയ്ക്കിതന്നവും ഗോക്കളെയും
കിട്ടിച്ചുപോരുന്നുണ്ടി,തേഴ്പർക്കു വരത്തെയും;
പാലിച്ചു കുരുടനെ,പ്പംഗുവിനെയുമിതു
ചാലവേ വിമദാൎത്ഥം—പെരിയോനല്ലോ, ഭവാൻ! 11

സൂക്തം 26.

വിമദനോ, വസുകൃത്തോ ഋഷി; ഉഷ്ണിക്കും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; പൂഷാവ് ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

ഭാഷിതങ്ങളാം ഭവ്യസ്തോത്രങ്ങ-
ളാശു നേരിട്ടു ചെല്ലുന്നു:
തേർ സദാ പൂട്ടിനിൎത്തും ചേലുററ
പൂഷാവാം മഹാൻ കാക്കട്ടെ! 1

ആരുടെ മൂപ്പു ചെന്ന വഷത്ത-
ണ്ണീരായ മഹിമാവിലോ
ചേരുന്നൂ, കൎമ്മത്താലീ മേധാവി;
തേററട്ടെ,യവൻ നൽസ്തോത്രം! 2

---

10. പെരിയോൻ എന്നതുവരെ പരോക്ഷം: ഓമന—പ്രിയപ്പെട്ടത്. മാദകം—സോമം. തെല്ലും മന്ദത പെടാതെ—സത്വരം. ഇങ്ങു—ഞങ്ങളാക്ക്.

11. ഇത്—സോമം. ഏഴ്പർ—സപ്തഹോതാക്കാം. വരം—ശ്രേഷ്ഠവസ്തു, ധനം. കുരുടൻ—ദീൎഘതമസ്സ് എന്ന ഋഷി; പംഗു—പരാവൃക്ക് എന്ന ഋഷി. ചാലവേ പാലിച്ചു—കണ്ണും, കാലും കൊടുത്തു വഴിപോലെ രക്ഷിച്ചു.

സൂക്തം 26.

1. ഭാഷിതങ്ങളാം—നമ്മാൽ ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെട്ട. നേരിട്ടു—പൂഷാവിൻെറ മുമ്പിലെയ്ക്ക്. തേർ സദാ പൂട്ടിനിൎത്തും—യജ്ഞത്തിന്നു പോകാൻ.

2. മൂപ്പു ചെന്ന മഴവെള്ളംപോലെ ആസ്വാദ്യമാണ്, പൂഷാവിൻെറ മഹിമാവ്. ഈ മേധാവി—യജമാനൻ. അവൻ പൂഷാവ്. തേററട്ടെ—മനസ്സിലാക്കട്ടെ.

തേറും നൽസ്തോത്ര,-മപ്പൂഷാവിഷ്ടം
ചാറുമേ, സോമംപോലവേ:
നീരുതിക്കുന്നുണ്ടാ, രമ്യൻ നമ്മിൽ;
നീരുതിക്കുന്നുണ്ടാ,ലയിൽ! 3

ഞങ്ങൾ വാഴ്ത്തുന്നു, മേധാവികൾക്കു-
മംഗവേപഥു ചേപ്പോനും
ഞങ്ങൾക്കഭീഷ്ടസാധകനുമാ-
മങ്ങയെദ്ദേവ, പൂഷാവേ. 4

യാഗത്തിൽ നേർപാതിയ്ക്കർഹന,ശ്വ-
ത്തേർ കേറിസ്സഞ്ചരിപ്പവൻ,
മാനുഷഹിതൻ, മേധാവിയ്ക്കഴൽ
മാററുന്ന തോഴനീ,യൃഷി! 5

തന്നുടേതാക്കിനിർത്തുന്ന പെണ്ണാ-
ടിന്നീശ,നാണാടിന്നുമേ;
ആട്ടരോമത്താൽ വസ്ത്രം നെയ്യിപ്പോ-
നാ,ടകളുലക്കിയ്ക്കുന്നോൻ! 6

ഈശന,ന്നത്തിൻ നാഥന,ഹിംസ്യൻ
പോഷം വരുത്തും സ്നേഹിതൻ,
മീശ കുടയു,മായാസമേശാ-
താശായുക്തങ്കലിപ്പൂരാൻ! 7

---

3. സോമംപോലവേ—സോമം നീർ തൂകുന്നതുപോലെ. ഇഷ്ടം ചാറും—
സ്തോതാവിന്നു്. രമ്യൻ—സുരൂപൻ. ആല—തൊഴുത്തു്. നമുക്കു ധനവും പശുക്ക
ളെയും തരുന്നുണ്ടു് എന്നു സാരം.

4. മേധാവികൾക്കും അംഗവേപഥു ചേപ്പോനും—വലിയ ബുദ്ധിമാന്മാ
ക്കുപോലും (അവരെ അത്യന്തം ആദരിച്ചു്) മൈവിറ (സംഭ്രമം) ഉളവാക്കുന്നവനും:
മഹാന്മാർ അത്ര ബഹുമാനിച്ചാൽ, സാധാരണക്കു് ഒരു കിടുകിടുപ്പുണ്ടാകുമല്ലോ.

5. നേർപാതിയ്ക്കർഹൻ—ഹവിസ്സിൻെറയും മററും പകുതി പൂഷാവിന്നു
ത്രേ. മേധാവി—സ്തോതാവു്. അഴൽ—ശത്രുബാധ. ഈ ഋഷി—പൂഷാവു്.

6. പൂഷാവിന്നത്രേ, ആടുകളുടെ ആധിപത്യം. അലക്കിയ്ക്കുന്നോൻ—വെ
ളിച്ചവും ചൂടും കൊടുത്തു ശുദ്ധി വരുത്തുന്നവൻ.

7. അന്നം—ഹവിസ്സും മററും. പോഷം—പുഷ്ടി. ആശായുക്തങ്കൽ—
അഭിലാഷവാനായ യജമാനൻെറ അടുക്കൽ. ആയാസമേശാതെ—സലീലം. മീശ
കുടയും—സോമം കുടിച്ചിട്ടു്. ഇപ്പൂരാൻ—പൂഷാവു്.

ഈടുററ നിൻതുത്തേർ വലിയ്ക്കുന്ന–
താ,ടുകളല്ലോ പൂഷാവേ;
അൎത്ഥികൾക്കെല്ലാം തോഴന,ഗ്ര്യൻ, നി
സ്വസ്ഥാനഭ്രംശവൎജ്ജിതൻ! 8

നമ്മുടെ രഥം കാത്തരുളട്ടെ,-
യമ്മഹാൻ പൂഷാവോജസ്സാൽ;
ഉണ്മാനുള്ളതു വായ്പിയ്ക്കട്ടെ;-യീ
നമ്മുടെ വിളി കേൾക്കട്ടെ! 9

സൂക്തം 27.

ഇന്ദ്രപുത്രൻ വസുക്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

'സ്തോതാവേ, എനിയ്ക്കൊരു തിട്ടക്കമുണ്ട്, പിഴിയുന്ന യജമാനന്നു കൊടുക്കാൻ. ഹവിസ്സു തരാത്തവനെ, സത്യഹിംസകനെ, പാപം ചെയ്യാൻ നീളെ നടക്കുന്നവനെ ഞാൻ കൊല്ലും!' 1

'ഞാൻതന്നേ തിന്നുതടിച്ച അദേവകാമന്മാരെ യുദ്ധത്തിന്നു വരുത്തുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പോൾ ഞാൻ ഒന്നിച്ച് അങ്ങയ്ക്ക് ഒരു കൂററൻ കാളയെ വേവിയ്ക്കും; കടുത്ത പതിനഞ്ചാംസോമവും പകൎന്നുവെയ്ക്കും.' 2

'ദേവദ്രോഹികളെ ഞാൻ യുദ്ധത്തിൽ കൊന്നു' എന്നു പറയുന്ന ഒരുത്തനെ ഞാനറിയില്ല: കൊലപ്പട നിൎത്തണമെന്ന് എനിയ്ക്കു

---

8. തോഴൻ—അഭീഷ്ടപൂരകൻ. അഗ്ര്യൻ—മുമ്പൻ, ചിരജാതൻ. സ്വസ്ഥാനഭ്രംശവൎജ്ജിതൻ—തന്റെ അധികാരത്തിൽനിന്നു മാറാത്തവൻ.

സൂക്തം 27.

1. ഇന്ദ്രൻ, തന്റെ വീൎയ്യം പുത്രനായ വസുക്രന്നു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നു: കൊടുക്കാൻ—അഭീഷ്ടം.

2. വസുക്രൻ പറയുന്നു: അദേവകാമന്മാർ—യജിയ്ക്കാത്തവർ. ഒന്നിച്ച്—ഋത്വിഗാദികളോടുകൂടി. കടുത്ത—മദകരമായ. പതിനഞ്ചാം—ശുക്ലപക്ഷത്തിലെ പതിനഞ്ചാംപക്കത്തിലേതായ.

3. ഇന്ദ്രൻ: അറിയില്ല—ദേവദ്രോഹിവധത്തിന്നു ഞാനല്ലാതെ മറെറാരുത്തൻ ആളാവില്ല എന്നൎത്ഥം. കൊലപ്പട—പരസ്പരം കൊല്ലുന്ന യുദ്ധം. 'കൂററൻ

തോന്നുന്നതെപ്പോഴോ, അപ്പോൾ എന്റെ 'ക്രൂരൻകുത്തൽ' വർണ്ണിയ്ക്ക
പ്പെടും! 3

ഞാൻ അജ്ഞാതയുദ്ധങ്ങളിലിരുന്നാൽ, ഹവിർദ്ധനന്മാരെല്ലാം
എന്റെ അടുക്കൽ ഇരിയ്ക്കുകയായി: കീഴമർത്തുന്ന തടിയനെ ഞാൻ
ക്ഷേമത്തിന്നായി കൊല്ലുകതന്നെ ചെയ്യും—അവനെ കാലുകളിൽ പി
ടിച്ചു, മലയിലെയ്ക്ക് ആഞ്ഞെറിയും! 4

യുദ്ധത്തിൽ എന്നെ ആരും തടുക്കില്ല; ഞാൻ ചെയ്യാനുറച്ചതു
മലകളും താങ്ങില്ല. ഞാനൊന്നലറിയാൽ ചെകിടനും നടുങ്ങിപ്പോകും;
സദാ കതിരോനും കിടുകിടെ വിറയ്ക്കും. 5

കുറുക്കിവെച്ചതു കുടിയ്ക്കുന്നവർ, ഇന്ദ്രനില്ലാത്തവർ, തല്ലിത്തക
ർക്കുന്നവർ, കൊല്ലാനെതിരിടുന്നവർ—ഇത്തരക്കാരെ ഞാൻ കണ്ടാൽ
ക്കഴിഞ്ഞു, അവരുടെമേൽ എന്റെ ആയുധങ്ങൾ വീഴുകയായി; മഹാ
നും സഖാവുമായ എന്നെ നിന്ദിയ്ക്കുന്നവരിലും!' 6

'അങ്ങുതന്നെ പ്രത്യക്ഷനാകുന്നു, നനയ്ക്കുന്നു; ആയുസ്സു നേടുന്നു.
പുരാതനനായ ഭവാൻ പിളർത്തും; മററവൻ പിളർത്തില്ല. എങ്ങും
ചെല്ലുന്ന വാനൃഴികളും അങ്ങയെ കീഴമർക്കില്ല: ഈ ലോകത്തിന്നപ്പുറ
ത്തിരിയ്ക്കുന്ന സർവ്വവ്യാപിയാണല്ലോ, ഭവാൻ!' 7

'പൈക്കൾ കൂട്ടമിട്ടു പുല്ലു തിന്നുന്നു; ഇടയനോടുകൂടി മേയുന്ന
അവയെ അധിപതിയായ ഞാൻ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കും. വിളിച്ചാൽ

കുത്തൽ'—എതിരാളികളെ പായിയ്ക്കുന്ന വൃഷഭവിക്രമം. വർണ്ണിയ്ക്കപ്പെടും—വിദ്വജ്ജനങ്ങളാൽ.

4. ഇരിയ്ക്കുകയായി—എനിയ്ക്കു വീര്യം വളരാൻ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട്. കീഴമർത്തുന്ന—സർവ്വധർഷകനായ.

6. കുറുക്കിവെച്ചതു കുടിയ്ക്കുന്നവർ—സോമാദിഹവിസ്സുകൾ കട്ടു കുടിയ്ക്കുന്നവർ. ഇന്ദ്രനില്ലാത്തവർ—ഇന്ദ്രനെ, എന്നെ, യജിയ്ക്കാത്തവർ. തല്ലിത്തകർക്കുന്നവർ—യഷ്ടാക്കളെ.

7. വസുക്രൻ: നനയ്ക്കുന്നു—മഴകൊണ്ടു ഭൂമിയെ. ആയുസ്സു നേടുന്നു—പ്രളയംവരെ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. പിളർത്തും—ശത്രുക്കളെ. മററവൻ പിളർത്തില്ല—ശത്രു ശക്തനാവില്ല, അങ്ങയെ പിളർത്താൻ. എങ്ങും ചെല്ലുന്ന—മഹത്വത്താൽ എന്തിനെയും ആക്രമിയ്ക്കുന്ന.

അവ ഉടമസ്ഥന്റെ ചുററും ചെന്നെത്തും; അപ്പോൾ ഉടമസ്ഥൻ
അവയെ തെല്ലു കറക്കാൻതുടങ്ങും.’ 8

‘ആളുകളുടെ ഇടയിൽ പുല്ലു തിന്നുന്നവരും, ചോറുണ്ണുന്നവരും
ഞങ്ങൾതന്നെ: ഞാനാണ്, വിശാലമായ ആകാശത്തിന്റെ ഉള്ള്.
അതിൽ ചേർന്നരുളുന്ന ഭവാൻ സേവകനെ തേടുന്നു; യോഗഹീനനായ
വിഷയിയെ തള്ളുന്നു! 9

ഞാൻ ഇതിൽ പറഞ്ഞതു പരമാൎത്ഥമാണെന്നും, ഇരുകാലി-
നാല്ക്കാലികളെ സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നതു ഞാനാണെന്നും അവിടുന്നറിയണം.
ഇവിടെ പെണ്ണുങ്ങളോടൊന്നിച്ച് ആർ വൃഷാവിനോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ
നോക്കുമോ, അവന്റെ ധനം ഞാൻ പൊരുതാതെ പങ്കിടും! 10

എനിയ്ക്ക് ഒരിയ്ക്കൽ കുരുടിയായ ഒരു മകളുണ്ടായി: ആ അന്ധ
യെ ആരറിയും, ആർ കൊണ്ടാടും? ആർ അവന്റെ നേൎക്കു വജ്രമെറി
യും? ആർ അവനെ ചെറുക്കും? ആർ അവനെ തടുക്കും? 11

എത്ര പെണ്ണുങ്ങളുണ്ട്, മനുഷ്യതല്പമാന്ന മഹിളാകാമങ്കൽ,
വരണീയസ്തോത്രത്താൽ, അനുരക്തകളായിട്ട്! നന്മയും അഴകും എ
വൾക്കുണ്ടോ, അവൾ ജനമദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു പ്രിയനെ സ്വയം വരി
യ്ക്കുന്നു.’ 12

---

8. ഇന്ദ്രൻ: അധിപതി—സർവേശ്വരൻ. കറക്കാൻതുടങ്ങും—പാൽ എനിയ്ക്കായി ഹോമിപ്പാൻ.

9. ഇന്ദ്രപ്രസാദത്താൽ, സർവ്വും താൻതന്നെ എന്ന ജ്ഞാനമുദിച്ച വസു ക്രൻ അതു വെളിപ്പെടുത്തുന്നു: പശുവും മനുഷ്യനും ഞങ്ങൾ(ഞാൻ)തന്നെ. ഉള്ള്—അന്തൎയ്യാമി, ബ്രഹ്മം. അതിൽ—ഹൃദയാകാശത്തിൽ. തേടുന്നു—ആത്മസാക്ഷാൽക്കാരത്തിന്ന്. യോഗഹീനൻ—ചിത്തവൃത്തിനിരോധമില്ലാത്തവൻ.

10. ഇതിൽ—സ്തോത്രത്തിൽ. പരമാൎത്ഥം—ഗുണാരോപണമല്ലാത്തത്. പെണ്ണുങ്ങളോടൊന്നിച്ച്—സ്ത്രീകളെപ്പോലെ അബലരായ ഭടന്മാരോടുകൂടി. വൃഷാവിനോടു—വൃഷാവായ എന്നോട്. പൊരുതാതെ—പൊരുതാതെ അവനെ ജയിച്ച്. പങ്കിടും—യഷ്ടാക്കൾക്കും സ്തോതാക്കൾക്കും വീതിച്ചുകൊടുക്കും.

11. മഹാപ്രളയത്തിൽ, കാരണാത്മാവായ ഇന്ദ്രങ്കൽ ലയിച്ച പ്രകൃതിയെപ്പററിയുള്ളതാണ്, പൂർവ്വാൎദ്ധം: കുരുടി—അചേതന. മകൾ—പ്രകൃതി. ആർ അറിയും—ഞാൻമാത്രമേ അറിയൂ. അവൻ—വൃത്രൻ. വൃത്രനെ വധിപ്പാൻ ഞാനല്ലാതെ മററാരുമില്ലെന്ന്, ഉത്തരാൎദ്ധത്തിന്റെ സാരം.

12. മനുഷ്യതല്പമാന്ന—ഭോഗങ്ങൾ ഭുജിയ്ക്കുന്ന. വരിയ്ക്കുന്നു—ആ പ്രിയനായ വരൻ ഞാൻതന്നെ എന്നു ഹൃദയം.

താൻ വെള്ളം കാൽകൊണ്ടു വലിയ്ക്കുന്നു; വന്നുചേർന്നാൽ വിഴുങ്ങുന്നു. ശിരസ്സുകൊണ്ടു തലയിലെയ്ക്കുതിക്കുന്നു. സമീപത്തിരുന്നു വെളിച്ചം വിതറുന്നു; താഴത്തെയ്ക്കിറങ്ങി പരന്ന ഭൂമിയിലെത്തുന്നു! 13

ഗമനശീലനായ മഹാൻ ഇലയും നിഴലുമില്ലാതെ വർത്തിയ്ക്കുന്നു; സ്രഷ്ടാവായ ഇരിപ്പിടമില്ലാത്ത ഗർഭം ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നു. ഒരു പയ്യു മറെറാരു പയ്യിന്റെ കുട്ടിയെ എന്തൊരു വികാരത്താലോ നക്കി, പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നു; അകിടു ചുമക്കുന്നു! 14

ഏഴപുത്രന്മാർ താഴേനിന്നു ജനിച്ചു; ആ എട്ടുപേർ മുകളിൽനിന്നുണ്ടായി; ഒമ്പതു സ്ഥാനവാന്മാർ പിന്നിൽനിന്നു പിറന്നു; പത്തുപേർ മുന്നിൽനിന്നു സഞ്ജാതരായി വിണ്ണിന്റെ മേൽവശത്തെ വളർത്തുന്നു! 15

പത്തുപേരിൽവെച്ചു മുഖ്യനായ ആ ഒത്ത കപിലനെ (മററവർ) കർത്തവ്യകർമ്മത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചു. ജലത്തിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട മനസ്സില്ലാഗ്ഗർഭത്തെ അമ്മ സസന്തോഷം വഹിച്ചുപോന്നു. 16

---

13. ഇന്ദ്രന്റെ സൂര്യരൂപത്വം: താൻ— സൂര്യരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ. കാൽ—രശ്മി. വലിയ്ക്കുന്നു—ആകർഷിയ്ക്കുന്നു. വിഴുങ്ങുന്നു—മണ്ഡലത്തിൽ നിർത്തുന്നു. ശിരസ്സ്—രശ്മിവൃന്ദം. തലയിലെയ്ക്ക്—എല്ലാവരുടെയും ശിരസ്സിലെയ്ക്ക്, ഭൂമിയിലെയ്ക്ക്. ഉതിക്കുന്നു—മഴ പെയ്യുന്നു എന്നർത്ഥം. സമീപത്ത്—മണ്ഡലത്തിൽ. ഭൂമിയിലെത്തുന്നു—രശ്മിരൂപേണ.

14. മഹാൻ—സൂര്യരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ. ഇല—കൊഴിയൽ, നാശം. നിഴൽ—തമസ്സ്. ഇരിപ്പിടമില്ലാത്ത—ആകാശസ്ഥമായ. ഗർഭം—മൂന്നു ലോകത്തിന്നും ഒരുദരശിശുവായ (അത്രയ്ക്ക് അടുമപ്പെട്ട) സൂര്യൻ. ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നു—ഹവിസ്സുകളെ. ഒരു പയ്യ്—ദ്യോവ്. മറെറാരു പയ്യിന്റെ കുട്ടിയെ—അദിതിയുടെ മകനായ സൂര്യനെ. അകിടും സൂര്യൻതന്നെ: അതിൽനിന്നു പാൽ (വൃഷ്ടിജലം) ഒഴുകുമല്ലോ.

15. ഇന്ദ്രന്റെ പ്രജാപതിരൂപത്വം: ഏഴപുത്രന്മാർ—വിശ്വാമിത്രാദികൾ. താഴെനിന്നു—പ്രജാപതിയുടെ കീഴുടലിൽനിന്ന്. എട്ടുപേർ—ബാലഖില്യാദികൾ. മുകളിൽനിന്ന്—മേലുടലിൽനിന്ന്. ഒമ്പതു സ്ഥാനവാന്മാർ—ഭൃഗുക്കൾ. പിന്ന്=പൃഷ്ഠം. പത്തുപേർ—അംഗിരസ്സുകൾ.

16. ഒത്ത—പ്രജാപതിയ്ക്കു സദൃശനായ. വെയ്ക്കപ്പെട്ട—പ്രജാപതിയാൽ. മനസ്സില്ലാഗ്ഗർഭത്തെ—അതിൽ താൽപര്യമില്ലാതിരുന്ന കപിലകുഞ്ഞിനെ. അമ്മ—പ്രകൃതി. സസന്തോഷം—ഇവൻ ജ്ഞാനമുപദേശിയ്ക്കുമെന്ന സന്തോഷത്തോടേ.

ചൂതുകളിയിൽ എറിയപ്പെട്ട ചുക്കിണികൾപോലെ അനുസരിയ്ക്കുന്ന പുത്രന്മാർ ഒരു തടിച്ച ആടിനെ വേവിച്ചു; രണ്ടുപേർ മന്ത്രം ജപിച്ചു പരിശുദ്ധരായി പ്രകൃതിയുടെ ജലമദ്ധ്യത്തിൽ ധനുസ്സല്യനെ ആരാധിയ്ക്കുകയായി. 17

അവർ വിളിച്ചുകൊണ്ടു നാനാമാൎഗ്ഗങ്ങളിൽ നടന്നു. പകുതിപ്പേർ (ഹവിസ്സു) പചിച്ചുപോന്നു; പകുതിപ്പേർ പചിച്ചില്ല. അത് ഈ ദേവൻ സവിതാവാണ്, എന്നോടു പറഞ്ഞത്; വിറകും നെയ്യുമുണ്ണുന്നവനും സേവിച്ചുപോരുന്നു. 18

ദൂരത്തുനിന്നു തേരില്ലാപ്പടയോടേ വരുന്നൊത്തുന്ന ഭുവനസ്രഷ്ടാവിനെ ഞാൻ കണ്ടു: തല്ലുന്നവരെ തൽക്ഷണം കൊല്ലുന്ന നൂതനതരനായ തമ്പുരാൻ ആളുകളുടെ യജ്ഞങ്ങളിലെഴുന്നള്ളും! 19

മികവിൽ മുതിപ്പെടുത്തുന്ന എന്റെ ഈ പൂട്ടിയ ഇരുമൃഗങ്ങളെ നീ അകററിവിടരുത്; വീണ്ടും വീണ്ടും സ്തുതിയ്ക്കുക. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗമനത്തെ പിൻതുടരാൻ തണ്ണീരുകൾക്കുപോലും കഴിവില്ല; മേഘമായിത്തീൎന്ന പരിപാവനനായ സൂൎയ്യനുമില്ല! 20

ഈ വജ്രം വലിയ സൂൎയ്യമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു പലവുരു, താഴത്തെയ്ക്കു പോരുന്നു: മുകളിലുള്ള ഈ മററു ജലത്തെ സ്തോതാക്കൾ ക്ലേശംകൂടാതെ കീഴ്പോട്ടിറക്കുന്നു. 21

---

17. അനുസരിയ്ക്കുന്ന—ചുക്കിണികൾ കളിയ്ക്കുന്ന രണ്ടുപേരിൽ ഒരുവനെ അനുസരിയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ പ്രജാപതിയെ അനുസരിയ്ക്കുന്ന. പുത്രന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. വേവിച്ചു—പ്രജാപതിരൂപനായ ഇന്ദ്രന്. രണ്ടുപേർ—അംഗിരസ്സുകളിൽ ഇരുവർ. ധനുസ്സല്യനെ—ധനുസ്സു ശത്രുവിനെയെന്നപോലെ അജ്ഞാനത്തെ ഹനിയ്ക്കുന്ന കപിലനെ.

18. വിളിച്ചുകൊണ്ടു—പ്രജാപതിയെ. നാനാമാൎഗ്ഗങ്ങളിൽ നടന്നു—പലതരം കൎമ്മങ്ങളിൽ വ്യാപരിച്ചു. വിറകുണ്ണുന്നവനും, നെയ്യുണ്ണുന്നവനും—അഗ്നി. സേവിച്ചുപോരുന്നു—പ്രജാപതിയെ.

19. തേരില്ലാപ്പടയോടേ—ആത്മാവിനെ സ്വയം വഹിയ്ക്കുന്ന എന്നൎത്ഥം. തല്ലുന്നവരെ—ദ്രോഹികളെ. തമ്പുരാൻ—ഇന്ദ്രൻ.

20. വസുക്രൻ ഇന്ദ്രതാദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചു, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: മുതിപ്പെടുത്തുന്ന—ശത്രുക്കളെ. ഇരുമൃഗങ്ങൾ—ഹരികൾ. ഇദ്ദേഹം—ഇന്ദ്രൻ. മേഘമായിത്തീൎന്ന—മേഘതുല്യവേഗനായ.

21. താഴത്തെയ്ക്കു പോരുന്നു—വൃഷ്ട്യൎത്ഥം. മുകളിലുള്ള—അന്തരിക്ഷോപരി സൂൎയ്യമണ്ഡലസ്ഥിതമായ. സ്തോതാക്കൾ—മരുദാദികൾ. കീഴ്പോട്ട്—അന്തരിക്ഷത്തിലെയ്ക്ക്.

മരത്തിൽ മരത്തിൽ കെട്ടിയ മാടിൻഞെരമ്പ് ഒലിയിട്ടു; ഉടനേ ആളുകളെ തിന്നുന്ന പക്ഷികൾ പറക്കുകയായി. അപ്പോൾ, ഇന്ദ്രന്നായി പിഴിഞ്ഞ് ഋഷിയ്ക്കു (ദക്ഷിണ) കൊടുക്കുന്ന ഈ ഭുവനം പോലും ആകെ നടുങ്ങിപ്പോകും! 22

ദേവസൃഷ്ടിയിൽ ഒന്നാമത്തു സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ പിളർത്തപ്പെട്ട പ്പോൾ, വെള്ളം പുറപ്പെട്ടു; പാകുന്ന മൂന്നു പേർ ഭൂമിയ്ക്കു ചൂടുകൊടുത്തു. ഇരുവർ പുഷ്ടികരമായ തണ്ണീർ വലിച്ചെടുക്കുന്നു. 23

അദ്ദേഹമാണ്, നിന്നെ ജീവിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഈദൃശമായ സ്വരൂപം, നോക്കു, നീ യജ്ഞത്തിൽ മറയ്ക്കരുത്. ആ പരിപാവനൻെറ കാൽനട എല്ലാററിനെയും പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നു; വെള്ളമെടുക്കുന്നു. ഇതിന്നിളവില്ല! 24

സൂക്തം 28.

വസുക്രപത്നിയും ഇന്ദ്രനും വസുക്രനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രനും വസുക്രനും ദേവതകൾ.

'മററീശ്വരന്മാരെല്ലാം വന്നുകഴിഞ്ഞു; അയ്യോ, എൻെറ ശ്വശുരൻമാത്രം വന്നില്ല! അദ്ദേഹം പൊരി തിന്നും, സോമം കുടിയ്ക്കും: നന്നായി ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടേ സ്വഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു തിരിച്ചുപോകൂ.' 1

---

22. മരം—വില്ല്. മാടിൻഞെരമ്പ്—ഞാൺ: മാടിൻെറ ഞരമ്പു വില്ലിൻഞാണാക്കിയിരുന്നു. പക്ഷികൾ—ബാണങ്ങൾ. ഈ ഭുവനം—ഭൂലോകം.

23. സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ—മേഘങ്ങൾ. പാകുന്ന—വർഷാദികളെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന എന്നർത്ഥം. മൂന്നുപേർ—പർജ്ജന്യൻ, വായു, ആദിത്യൻ. ഭൂമിയ്ക്കു—ഭൂമിയിലെ സസ്യങ്ങൾക്ക്. ചൂട്—മഴയും, ചൂടും, തണുപ്പും. ഇരുവർ—വായുവും ആദിത്യനും.

24. അന്തരാത്മാവിനോടുതന്നെ: അദ്ദേഹം—സൂര്യാത്മാവായ ഇന്ദ്രൻ. മറയ്ക്കരുത്—സ്തുതിയാൽ വെളിപ്പെടുത്തണം. കാൽനട—രശ്മിപ്രസരം. ഇതിന്ന്—ഈ രണ്ടു കർമ്മത്തിന്നും. ഇളവില്ല—എന്നെന്നും നടക്കുന്നു.

സൂക്തം 28.

1. വസുക്രൻ യാഗം ചെയ്യുമ്പോൾ, ഇന്ദ്രൻ പ്രച്ഛന്നരൂപനായിട്ടാണ്, വന്നത്; അതറിയാതെ, വസുക്രൻെറ പത്നി സങ്കടപ്പെടുന്നു: ശ്വശുരൻ—ഇന്ദ്രൻ.

'ആ കൊമ്പു കൂർത്ത കാള അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ മുകൾപ്പരപ്പിൽ മുക്രയിട്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നുണ്ട്: സോമം പിഴിഞ്ഞ് എന്റെ വയറിന്റെ ഇരുവശവും നിറയ്ക്കുന്നവനെ ഞാൻ എല്ലാ യുദ്ധങ്ങളിലും രക്ഷിയ്ക്കും.' 2

'ഇന്ദ്ര, ചിക്കെന്നു മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമം അവർ അങ്ങയ്ക്കായി അമ്മികൊണ്ടു പിഴിയുന്നുണ്ട്; അത് അവിടുന്നു കുടിയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ. മഘവാവേ, അന്നത്തിന്നായി വിളിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോൾ, അവരുടെ കാളക്കറിയും അവിടുന്നു കഴിയ്ക്കാറുണ്ട്. 3

(ശത്രുക്കൾക്കു) വാർദ്ധക്യം വരുത്തുന്നവനേ, എന്റെ ഈ മിടുക്ക് അവിടുന്നറിയണം: പുഴകൾ പിന്തിരിഞ്ഞൊഴുകും; മാൻ എതിരിടുന്ന സിംഹത്തെ നേരിടും; കുറുക്കൻ പന്നിയെ കുററിക്കാട്ടിൽനിന്നു പുറത്തിറക്കും! 4

മഘവാവേ, മതിന്നു മേധാവിയായ അങ്ങയെ സ്തുതിപ്പാൻ, ഒരു ചെറുക്കനായ ഞാൻ അത് എങ്ങനെ അറിയും? വിദ്വാനായ അവിടുന്നുതന്നേ വേണ്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞുതരണം: എന്നാൽ അങ്ങയെ ഇത്തിരി സ്തുതിപ്പാൻ പണിപ്പെടേണ്ടിവരില്ല!' 5

'ഇപ്രകാരം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന, മതിന്ന് എന്നെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തുതി വിരിവിണ്ണിനെക്കാളും വലുതായിരിയ്ക്കും: അനേകായിരത്തെ ഒപ്പം ഞാൻ പൊടിപെടുത്തും; എന്നെ ശത്രുരഹിതനാക്കിയിട്ടാണല്ലോ, അച്ഛൻ ജനിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്!' 6

'ഇന്ദ്ര, ഇപ്രകാരം തഴച്ച ഞാൻ കർമ്മത്തിൽ കർമ്മത്തിൽ ഉഗ്രനും വൃഷാവുമാണെന്നു ദേവന്മാക്കറിയാം: അതുമൂലം ഇമ്പം പൂണ്ട ഞാൻ വജ്രംകൊണ്ടു വൃത്രനെ കൊന്നു; ഹവിർദ്ദാതാവിന്നുവേണ്ടി, മഹിമാവുകൊണ്ടു മേഘപടലത്തെ തുറന്നു.' 7

---

2. അവളെ പ്രീതിപ്പെടുത്താൻ, ഇന്ദ്രൻ വസുക്രനോടു സംസാരിയ്ക്കുന്നു: കാള—ഇന്ദ്രനായ ഞാൻ. ഇരുവശം—വലവുമിടവും.

3. വസുക്രൻ പറയുന്നു: അവർ—യജമാനന്മാർ. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

4. വാർദ്ധക്യം—ശോഷിയ്ക്കായ്മ. ഇതൊക്കെ സംഭവിപ്പിയ്ക്കാൻ എനിയ്ക്കു മിടുക്കുണ്ട്; അതു ത്വൽപ്രസാദംമൂലം കിട്ടിയതാണ്.

5. അത്—ഭവാന്റെ പ്രഭാവം.

6. ഇന്ദ്രൻ: വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന—സ്തോതാക്കളാൽ. അനേകായിരത്തെ—ആയിരമായിരം ശത്രുക്കളെ. അച്ഛൻ—പ്രജാപതി.

7. വസുക്രൻ: ഞാൻ അങ്ങയ്ക്കു തുല്യനാണെന്നു ദേവന്മാക്കറിയാം.

‘ദേവന്മാർ കൂട്ടുകാരോടൊന്നിച്ചു, കോടാലികളെടുത്തു ചെന്നു
പിളർത്തപ്പോൾ വെള്ളം ഇങ്ങോട്ടൊഴുകി; ആ മഴവെള്ളം നദികളിൽ
നിർത്താൻ അവർ ജലമൊളിപ്പിച്ച കാർനിരയെ തിളപ്പിച്ചുപോരുന്നു!’ 8

‘മുയൽ എതിരിടുന്ന തീക്ഷ്ണനഖരെ വിഴുങ്ങും; ഞാൻ ഒരു മൺ
കട്ടകൊണ്ടു് അകലത്തും മല പിളർത്താം; ക്രൂരനെയും ഞാൻ കുറിയവനു
കീഴ്പ്പെടുത്താം; കന്നു കനത്ത വീര്യം പൂണ്ട കാളയെ നേരിടും! 9

കൂട്ടിലടയ്ക്കപ്പെട്ട സിംഹം കാലിന്മേൽ കാൽ വെയ്ക്കുന്നതുപോ
ലെ, പരുന്തു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നഖമാഴ്ത്തി: കെട്ടിയിട്ട പോത്തിനെന്ന
പോലെ, തന്തിരുവടിയ്ക്കു ദാഹമുണ്ടായപ്പോൾ, ഗായത്രി ഇതു നിഷ്പ്ര
യാസം കൊണ്ടുവന്നു! 10

യാവചിലർ സ്വാമിയുടെ ചോറുണ്ടു (ശത്രു)വധം നടത്തുന്നു
വോ, അവർക്കായി ഗായത്രി ഇതു നിഷ്പ്രയാസം കൊണ്ടുവന്നു: അവർ
അനുവദിയ്ക്കപ്പെട്ട സോമമെല്ലാം കുടിയ്ക്കും; സ്വയം പടകളെയും, തടി
കളെയും പൊതുക്കും! 11

എവർ സോമത്തിൽ ഉക്ഥങ്ങൾകൊണ്ടു ദേഹം തടിപ്പിയ്ക്കുന്നു
വോ, അവർ വഴിപോലെ കർമ്മങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചുപോന്നു. വീരനായ നിന്തി
രുവടി, ഒരു മനുഷ്യൻപോലെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വന്നെത്തി, ഞങ്ങൾ
ക്കു് അന്നം തന്നാലും: എന്നാൽ അങ്ങയ്ക്കു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പുകഴ്ന്ന പേരു
ണ്ടാകും! 12

---

8. ഇന്ദ്രൻ: കോടാലികൾ—ഇടിവാളുകൾ. കൂട്ടുകാർ—മരുദാദികൾ. പിളർത്തപ്പോൾ—മേഘങ്ങളെ. തിളപ്പിച്ചുപോരുന്നു—വെള്ളം പുറത്തുവരുത്താൻ.

9. വസുക്രൻ: തീക്ഷ്ണനഖർ—സിംഹവ്യാഘ്രാദികൾ. അകലത്തും—മല നില്ക്കുന്നതു ദൂരത്തായാലും.

10. നഖമാഴ്ത്തി—സോമം റാഞ്ചാൻ. തന്തിരുവടിയ്ക്കു്—ഇന്ദ്രന്നു്. ദാഹം—സോമതൃഷ്ണ. ഗായത്രി—പരുന്തിൻവടിവെടുത്ത ഗായത്രി. ഇതു—സോമം.

11. സ്വാമി—ഇന്ദ്രൻ. ചോറുണ്ടു—സോമം കുടിച്ചു്. അവർ—മരുദാദിദേവന്മാർ. അനുവദിയ്ക്കപ്പെട്ട—ഇന്ദ്രനാൽ. പടകൾ—ശത്രുസൈന്യങ്ങൾ. തടികൾ—ശത്രുശരീരങ്ങൾ.

12. സോമത്തിൽ—സോമയാഗത്തിൽ. അവർ—ദേവന്മാരും ഋഷികളും മററും. പറഞ്ഞുകൊണ്ടു—‘ഇതു നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ തന്നിരിയ്ക്കുന്നു’ എന്നു വ്യക്തമായരുളിച്ചെയ്തുകൊണ്ടു്. പേർ—ദാനപതി എന്ന നാമം.

സൂക്തം 29.

വസുക്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നാഥന്മാരേ, യാതൊന്നു, മരത്തിന്മേൽ ഒരു സാധു പറവക്കുഞ്ഞെന്നപോലെ ഞങ്ങളിൽ ഇരുന്നു നോക്കുന്നുവോ; യാതൊന്നിനെ മനുഷ്യഹിതനും നേതാക്കളിൽവെച്ചു നേതാവും രാത്രിസഹിതനുമായ ഇന്ദ്രൻ വളരെ നാളായി ക്ഷണിച്ചുപോരുന്നുവോ; ആ സ്തോത്രം നിങ്ങളിരുവരിലെയ്ക്കു വരുന്നു! 1

ഇന്നും നാളെയും പുലർകാലം വരുമ്പോൾ, ഞങ്ങൾ, നേതാക്കളിൽവെച്ചു നേതാവായ നിന്തിരുവടിയാൽ പൊന്തുമാറാകണം: ത്രിശോകന്നു വളരെ ആൾക്കാരെ കിട്ടിയല്ലോ; ഒപ്പം കേറിയ പള്ളിത്തേർ കുത്സനും! 2

ഇന്ദ്ര, ഏതൊരു മത്താണ്, നിന്തിരുവടിയ്ക്കു പ്രിയം? ഓജസ്വിയായ ഭവാൻ കതകുകളിലെയ്ക്കും സ്തുതികളിലെയ്ക്കും വന്നാലും! എപ്പോഴാണ്, സോമം ഇങ്ങോട്ടു വരിക? ബുദ്ധി എങ്കൽ എപ്പോളെത്തും? എപ്പോൾ, അങ്ങയെ ആരാധിച്ചു ഞാൻ അന്നവും സമ്പത്തും അരികിൽ വരുത്തും? 3

സൂക്തം 29.

1. ഈ ഋക്ക് അശുചിപരമായി വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് അസാധുവാണെന്ന് ആചാര്യസായണൻ സിദ്ധാന്തിയ്ക്കുന്നു; എന്നാൽ ഈ ഇരുവരാരാണെന്ന്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷ്യംകൊണ്ടു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. സാധു പറവക്കുഞ്ഞ്—പറക്കാൻ ചിറകുമുളച്ചിട്ടില്ലാത്ത പക്ഷിക്കുട്ടി. നോക്കുന്നു—ഇന്ദ്രനെത്തേടുന്നു. രാത്രിസഹിതൻ—രാത്രിയിലാണ്, ഇന്ദ്രന്നു സോമം. ക്ഷണിയ്ക്കുക—കേൾക്കാൻ കൊതിയ്ക്കുക എന്നു സാരം.

2. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഇന്നും നാളെയും—എല്ലാദിവസങ്ങളിലും എന്നു വിവക്ഷിതം. നിന്തിരുവടിയാൽ—അങ്ങയ്ക്കായി ചെയ്യുന്ന സ്തുതികൊണ്ടും യാഗംകൊണ്ടും. ത്രിശോകൻ—ഒരു ഋഷി. ഒപ്പം—അങ്ങയോടൊന്നിച്ച്. കുത്സന്ന് ഇന്ദ്രൻ രഥം കൊടുത്തതു മുന്മണ്ഡലങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കുത്സനും—കിട്ടി.

3. ഏതൊരു മത്താണ്—കുറഞ്ഞതോ, ഇടത്തരമോ, മേത്തരമോ? അതിന്നൊത്ത സോമം ഞങ്ങൾ തരാം. കതകുകൾ—യാഗശാലയുടെ. വരിക—തവൽപ്രസാദത്താൽ ഫലം തരാൻ. ബുദ്ധി—ജ്ഞാനം.

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് എപ്പോഠം ഹവിസ്സുണ്ണും? എന്തൊരു കമ്മം
കൊണ്ടു നരരായ ഞങ്ങളെ അങ്ങയ്ക്കു തുല്യരാക്കും? എപ്പോഠം ഇവിടെ
വരും? ബഹുകീത്തേ, എല്ലാവക്കും അന്നത്തിൽ മനസ്സു ചെല്ലുമ്പോഠം,
അവിടുന്നാണ്, ഒരു നല്ല സ്നേഹിതൻപോലെ പോററിപ്പുലത്തുന്നത്! 4

ബഹുസ്വരൂപ, ഇന്ദ്ര, യാവചിലർ അങ്ങയ്ക്കു, ഭാൎയ്യമാക്കെന്ന
പോലെ മതി വരുത്തുന്നുവോ; യാവചിലർ പണ്ടുപണ്ടേയുള്ള സ്തോത്ര
ങ്ങളും അന്നങ്ങളും അങ്ങയ്ക്കൎപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ നേതാക്കന്മാരെ അവി
ടുന്നു, സൂൎയ്യൻ യാത്രക്കാരെ എന്നപോലെ മറുകരയിലണച്ചാലും! 5

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ മുക്കിക്കളയുന്ന കമ്മത്താലാണല്ലോ, പെ
രിയ മാതാക്കളായ ദ്യാവാപൃഥിവികഠം ക്ഷിപ്രം നിൎമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. ആ
ശ്രേഷ്ഠനായ ഭവാൻ നെയ്യു വീഴ്ത്തിയ സോമനീർ നുകരുകയും, മധുരദ്ര
വ്യങ്ങഠം ഭുജിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുമാറാകണം! 6

ഇതാ, മധു നിറച്ച പാത്രം ഇന്ദ്രന്നായി ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടു: താൻ
സത്യധനനാണല്ലോ. പ്രജ്ഞാനിയും പൌരുഷശാലിയുമായ ആ മനു
ഷ്യഹിതൻ അന്തരിക്ഷപ്പരപ്പിൽ എഴുന്നള്ളി തഴച്ചരുളുന്നു! 7

ശോഭനബലനായ ഇന്ദ്രൻ (ശത്രു)സേനകളിലെങ്ങും കേറുന്നു;
ആ കേമന്മാർ തന്തിരുവടിയുടെ സഖ്യത്തിന്നു യതിയ്ക്കുന്നു. അവിടുന്നു
ശുഭമായ നന്മനസ്സോടേ തെളിയ്ക്കാറുള്ള ആ പള്ളിത്തേരിൽ, പടയ്ക്കെ
ന്നപോലെ കേറിയാലും! 8

സൂക്തം 30.

ഇലൂഷപുത്രൻ കവഷൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; തണ്ണീരോ,
അപാംനപാത്തോ ദേവത.

സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന സോമം തിളങ്ങുന്ന തണ്ണീരുകളിലെയ്ക്കു, മനോ
വൃത്തിയെന്നപോലെ ഗമിയ്ക്കട്ടെ. ഭവാൻ മിത്രന്നും വരുണന്നും മഹാ
ജവന്നുമായി ധാരാളം അന്നവും സ്തുതിയും ഒരുക്കിവെയ്ക്കുക. 1

---

5. അന്നങ്ങഠം—പുരോഡാശാദികഠം. സൂൎയ്യൻ—യാത്രക്കാൎക്ക് ഉദ്ദിഷ്ട
പ്രദേശത്തെത്താൻ വെളിച്ചം നല്കുന്നതു സൂൎയ്യനാണല്ലോ. മറുകരയിൽ—കമ്പൂ
ത്തിയിൽ; അഥവാ, സംസാരപാരത്തിൽ.

6. മുക്കിക്കളയുന്ന—ശത്രുക്കളെ മുടിയ്ക്കുന്ന. മധുരദ്രവ്യങ്ങഠം—പുരോഡാ
ശാദികഠം.

8. കേറിയാലും—ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ വരാൻ.

സൂക്തം 30.

1. അധ്വൎയ്യുവിനോട്: മനോവൃത്തിയെന്നപോലെ—അതിവേഗത്തിൽ
എന്നത്ഥം. മഹാജവൻ—ഇന്ദ്രൻ.

നിങ്ങൾ ഹവിസ്സെടുക്കുവിൻ: ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങൾ, ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന തണ്ണിരുകളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകുവിൻ. ശോഭനഹസ്തന്മാരേ, തുടുത്ത സോമം താഴെ യാതൊന്നിനെ നോക്കുന്നുവോ, ആ വെള്ളത്തിൽ നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നീർ പകരുവിൻ. 2

അധ്വര്യുക്കളേ, നിങ്ങൾ വെള്ളത്തിന്നു നീരാഴിയിലെയ്ക്കു പോകുവിൻ: അതു നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ വിശുദ്ധമായ ജലം തരട്ടെ. എന്നിട്ടു നിങ്ങൾ അപാംനപാത്തിന്നായി മധുരസോമം പിഴിയുവിൻ; അദ്ദേഹത്തെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കുവിൻ. 3

അപാംനപാത്തേ, അങ്ങ് മേഘങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വിറകില്ലാതെ കത്തുന്നു; അങ്ങയെ മേധാവികൾ യാഗങ്ങളിൽ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ആ അങ്ങ് ഇനിപ്പുററ തണ്ണിരുകൾ തന്നാലും: അവകൊണ്ടാണല്ലോ, ഇന്ദ്രൻ വീരകർമ്മത്തിന്നു മുതിന്നത്! 4

അധ്വര്യോ, എവകൊണ്ടാണോ സോമം, നല്ല യുവതികളെക്കൊണ്ടു പുരുഷനെന്നപോലെ മോദിയ്ക്കുകയും ആഹ്ലാദിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നത്; ഭവാൻ ആ തണ്ണിരുകൾക്കായി പോവുക; അവയിൽ സോമം പകന്നാഴിയ്ക്കുക. 5

കാമിയ്ക്കുന്ന അവയ്ക്കായി കാമയമാനൻ ചെന്നാൽ, അവ, യുവതികൾ യുവാവിന്നെന്നപോലെ കീഴ്പ്പെടും: അധ്വര്യുക്കളും സ്തുതികളും തണ്ണീർദ്ദേവികളും ബുദ്ധികൊണ്ടു വഴിപോലെ അറിയുന്നു, വഴിപോലെ കാണുന്നു. 6

തണ്ണീരുകളേ, തടവിൽക്കിടന്ന നിങ്ങൾക്ക് ആർ വഴിയുണ്ടാക്കിയോ, ആർ നിങ്ങളെ വമ്പിച്ച ഞെരുക്കത്തിൽനിന്നു വിടുവിച്ചുവോ; ആ ഇന്ദ്രന്നായി നിങ്ങൾ ദേവന്മാരെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന മധുരജലം അയച്ചുതന്നാലും! 7

തണ്ണീരുകളേ, ഒരു ഇനിപ്പുററ ഉറവുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ; യാഗങ്ങളിൽ നെയ്യു പകന്നു സ്തുതിയ്ക്കേണ്ടുന്ന ആ മധുരതരംഗം

2. അധ്വര്യുക്കളോട്:

6. അവ—തണ്ണീരുകൾ. കാമയമാനൻ—അധ്വര്യു. അറിയുന്നു—സ്വസ്വകർമ്മം ഇന്നതിന്നതെന്ന്.

7. തടവിൽ—മേഘാന്തർഭാഗത്ത്. മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന—സോമരസച്ചേച്ചയാൽ.

തന്തിരുവടിയ്ക്കായി ഇങ്ങോട്ടുയയ്ക്കുവിൻ. തണ്ണീരുകളേ, ധനവതികളായ നിങ്ങൾ എന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ! 8

തണ്ണീരുകളേ, രണ്ടിനെയും നല്കുന്നതും (കർമ്മാംഗത്വം) കൈക്കൊള്ളുന്നതും, മത്തും മതിയും വരുത്തുന്നതും, ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നതും, അന്തരിക്ഷത്തിൽ ജനിയ്ക്കുന്നതും, മൂന്നിനെയും വിശാലമാക്കുന്നതും, ചരിയ്ക്കുന്നതും, മേല്പോട്ടു പോകുന്നതും, ഇന്ദ്രൻ നുകരുന്നതുമായ ആ തരംഗത്തെ നിങ്ങൾ അയച്ചാലും! 9

ഗോയോദ്ധാവിന്നെന്നപോലെ ബഹുധാരകളോടേ ഒഴുകുന്ന, ചേച്ച് തേടുന്ന, ഭുവനത്തെ പാലിയ്ക്കുന്ന ജനനിമാരായ, ഒന്നിച്ചു വളത്തുന്ന, ഒന്നിച്ചു വസിയ്ക്കുന്ന തണ്ണീരുകളെ, ഋഷേ, നീ വന്ദിച്ചാലും! 10

നിങ്ങൾ ദേവപൂജനത്തിന്നു യാഗം നടത്തുവിൻ; ധനലബ്ധിയ്ക്കു സ്തോത്രം നടത്തുവിൻ; യജ്ഞശകടത്തിലെ അകിടും അഴയ്ക്കുവിൻ. തണ്ണീരുകളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു സുഖം തന്നാലും! 11

തണ്ണീരുകളേ, സ്വത്തിന്റെ ഉടമകളാണല്ലോ, ധനവതികളായ നിങ്ങൾ; നല്ല യജ്ഞം, അമൃതം എന്നിവയും നിങ്ങളുടെ പക്കലുണ്ട്. സമ്പത്തിനെയും സത്സന്താനത്തെയും നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. പുകഴ്ത്തിപ്പാടുന്ന എനിയ്ക്ക് ഈ അന്നം സരസ്വതി തരുമാറാകട്ടെ! 12

തണ്ണീരുകളേ, നെയ്യും മധുരജലവുമേന്തി, അധ്വര്യുക്കളാൽ മനസ്സുകൊണ്ടു സംഭാഷണം ചെയ്യപ്പെട്ട്, ഇന്ദ്രന്നായി വഴിപോലെ

---

8. തരംഗം—ജലസമൂഹം. തന്തിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ.

9. രണ്ടിനെയും—ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടഫലങ്ങളെ. മത്തും മതിയും—ദേവന്മാർക്ക്. ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നതും—സോമനീരിനോടു ചേരുവാൻ. മൂന്ന്—ത്രിലോകം. ചരിയ്ക്കുന്നതും—യജ്ഞപാത്രങ്ങളിൽ. മേല്പോട്ടു—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലേയ്ക്ക്.

10. ആത്മാവിനോട്: ഗോയോദ്ധാവ്—ഗോവിന്നു(വെള്ളത്തിന്നു)വേണ്ടി പൊരുതിയ ഇന്ദ്രൻ. ചേച്ച് തേടുന്ന—സോമസമ്പർക്കം കാംക്ഷിയ്ക്കുന്ന. വളത്തുന്ന—സോമത്തെ.

11. ഋത്വിക്കുകളോട്: സ്തോത്രം നടത്തുവിൻ—ചൊല്ലുവിൻ. അകിട്—സോമം പിഴിഞ്ഞ തോൽസ്സഞ്ചി. അഴയ്ക്കുവിൻ—നീര് പാത്രങ്ങളിൽ പകരുവിൻ എന്നർത്ഥം; അപ്പോൾ തോൽസ്സഞ്ചി, കറക്കുന്ന പയ്യിന്റെ അകിടുപോലെ അഴയുമല്ലോ.

12. അമൃതം—മരണരാഹിത്യമെന്ന ഫലം. ഈ അന്നം—എല്ലാസ്സമ്പത്തും.

പിഴിഞ്ഞ സോമവുമെടുത്തു നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നതു ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്! 13

സോമം പിഴിയുന്ന അധ്വര്യുക്കളേ, ഇതാ, ജീവജാലത്തെ പോററുന്ന ധനവതികൾ വന്നുകഴിഞ്ഞു: സഖാക്കളേ, അപാംനപാത്തുമായി സല്ലപിയ്ക്കുന്ന ഇവരെ നിങ്ങൾ ഇരുത്തുവിൻ—ദർഭയിൽ ഉപവേശിപ്പിയ്ക്കുവിൻ! 14

തണ്ണീരുകൾ ഇച്ഛയോടേ വന്നുചേർന്നു; യാഗത്തിൽ ദേവന്മാരെ പ്രീതിപ്പെടുത്താൻ ഈ ദർഭയിൽ ഇരുന്നുംകഴിഞ്ഞു. അധ്വര്യുക്കളേ, നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രന്നു സോമം പിഴിഞ്ഞുകൊൾവിൻ: നിങ്ങൾക്കു ദേവയജനം സുസാധ്യമായിരിയ്ക്കുന്നു! 15

സൂക്തം 31.

കവഷൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

സ്തോതാക്കളായ നമുക്കു സ്തോതവ്യനായ യജനീയൻ ഓട്ടക്കാരെല്ലാവരുമൊരുമിച്ചു, രക്ഷിപ്പാൻ ഇവിടെ എഴുന്നള്ളട്ടെ: അവരെക്കൊണ്ടു നാം നല്ല സഖാക്കളുള്ളവരായിത്തീരണം; ദുരിതമൊക്കെ കടക്കണം! 1

മനുഷ്യൻ സർവത്ര സമ്പത്തിച്ഛിയ്ക്കണം; യജ്ഞപഥം പുക്കു ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പരിചരിയ്ക്കണം. സ്വന്തം ഹൃദയംകൊണ്ടു ധ്യാനിയ്ക്കണം—അതിപ്രശസ്യനായ ആത്മാവിനെ അന്തഃകരണംകൊണ്ടു ഗ്രഹിയ്ക്കണം. 2

---

13. ഇങ്ങോട്ടു—ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിലെയ്ക്ക്.

14. ധനവതികൾ—തണ്ണീരുകൾ. ഇവരെ—തണ്ണീർദ്ദേവിമാരെ.

15. അധ്വര്യുക്കളോട്: ഇച്ഛയോടേ—സോമരസത്തോടു ചേരാൻ കാംക്ഷിച്ച്.

സൂക്തം 31.

1. യജനീയൻ—ഇന്ദ്രൻ. ഓട്ടക്കാർ—മരുത്തുക്കൾ.

2. പരിചരിയ്ക്കണം—ദേവന്മാരെ.

ഏപ്പെട്ടത്തിയ യാഗത്തിലെ തൃപ്തികരങ്ങളായ പങ്കുകൾ, തീൎത്ഥത്തിലേവപോലെ, ഉൽകൃഷ്ടജന്മാക്കളായ ദൎശനീയരിൽ ചെന്നെത്തും; അങ്ങനെ നാം സ്വൎഗ്ഗാദിസുഖം നേടുമാറാകണം; അമൃതരെ ശരിയ്ക്കറിഞ്ഞവരുമാകണം! 3

ധനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനും ദാനശീലനുമായ നിത്യൻ കനിയട്ടെ: എവന്നു സവിതൃദേവൻ ഇതുൽപാദിച്ചുവോ, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭഗനും അൎയ്യമാവും വെളിപ്പെടുത്തുമോ; അവന്നു മററു മനോഹരരും തന്നരുളുമാറാകണം! 4

കീൎത്തിമാന്മാർ കെല്പോടേ വന്നണയുന്ന ഈ സ്തുതി, ഉഷസ്സുകൊണ്ടു ഭൂമിപോലെ പ്രാപ്യയായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ: ഈ സ്തോതാവിന്റെ സ്തോത്രം യാചിച്ചുകൊണ്ടു, സുഖകരരായ ഋഭുക്കൾ നമ്മുടെ അടുക്കൽ വന്നെത്തട്ടെ! 5

ഈ പഴയ നല്ല സ്തുതി പെരുകി, പരന്നാണ്, അവരുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു നടക്കുന്നത്. അവർ ഒപ്പം ഈ ബലവാന്റെ പുഷ്ടികരമായ സാധാരണസ്ഥാനത്തു (ഫലം) കയ്യിലെടുത്തു വന്നെത്തട്ടെ! 6

അവരുടെ രക്ഷയിൽ ശരിയ്ക്കു നില്ക്കുന്ന നിൎജ്ജരകളായ ദ്യാവാപൃഥിവികളെ ചെത്തിയുണ്ടാക്കിയത് ഏതിൽനിന്നോ, ആ മരം ഏതായിരിയ്ക്കും? കാടേതായിരിയ്ക്കും? വളരെ പുലരികൾ, പകലുകൾ എന്നിവയെയും എവർ ഉണ്ടാക്കിയോ, അവർ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 7

---

3. പങ്കുകൾ—ഹവിൎഭാഗങ്ങൾ. തീൎത്ഥത്തിലേവപോലെ—ഗംഗാദികളിൽ തപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട ജലത്തിന്റെ അംശങ്ങൾപോലെ. ദൎശനീയരിൽ—ദേവന്മാരിൽ. അമൃതർ—ദേവന്മാർ.

4. നിത്യൻ—പ്രജാപതി. ഇതു—ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടഫലം. അവന്നു—യജമാനന്ന്. മനോഹരർ—ദേവന്മാർ. തന്നരുളുമാറാകണം—ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടഫലം.

5. കീൎത്തിമാന്മാർ—ദേവന്മാർ. ഈ—നമ്മുടെ. ഉഷസ്സുകൊണ്ടു—നേരം പുലൎന്നാൽ, ഭൂമി എല്ലാവൎക്കും പ്രാപ്യയാകുമല്ലോ. പ്രാപ്യ—ദേവന്മാൎക്ക്. ഈ സ്തോതാവിന്റെ—എന്റെ. യാചിച്ചുകൊണ്ടു—ഇനിയും ചൊല്ലു എന്നപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ട്, കേൾക്കാൻ അതികൌതുകത്തോടേ.

6. സ്തുതിയ്ക്കു നദീതുല്യം വൃദ്ധിയ്ക്കുന്നു. അവർ—ദേവന്മാർ. ഈ ബലവാന്റെ—സന്താനബലമുള്ള എന്റെ. സ്ഥാനത്തു—യജ്ഞത്തിൽ. ഫലം—ന്നങ്ങൾക്കു തരാൻ.

7. നിൎജ്ജരകൾ—പഴക്കം പററാത്ത. അവർ—ദേവന്മാർ.

ഇവരല്ല, ഇവരിലും മീതെ മറെറാരാളുണ്ട്: ആ സ്രഷ്ടാവത്രേ, ദ്യാവാപൃഥിവികളെ നിൎമ്മിച്ചുന്നത്. ഈ സൂൎയ്യനെ പച്ചക്കുതിരകൾ വഹിച്ചുതുടങ്ങുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ, ആ ബലവാൻ സ്വശരീരത്തെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 8

കതിരോൻ പരന്ന പാരിനെ കവിയ്ക്കാറില്ല; വായു മഴ മുഴുവൻ മന്നിൽ പെയ്യാറില്ല. മിത്രനും വരുണനും ആരാൽ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു, കാട്ടിൽ തീയ്യുപോലെ കത്തിജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്നുവോ, (അവനെ ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു). 9

പേറുനിന്ന പയ്യു പൊടുന്നനെ രേതസ്സേകത്താൽ പെറുന്നു: ഇടയനെ വശത്താക്കിയ അവൾ നോവേററ്, നോവകററുന്നു. പഴയ മകൻ രണ്ടമ്മമാരിൽനിന്നു പിറക്കുമ്പോൾ, ഭൂമി അന്വേഷിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ശമിയെ വെളിപ്പെടുത്തും. 10

കണ്വൻ നൃഷത്തിൻെറ പുത്രനത്രേ. ആ കൃഷ്ണവൎണ്ണൻ അന്നംകൊണ്ടു ധനം വാങ്ങി: ആ കൃഷ്ണന്നു തിളങ്ങുന്ന അകിട് ഒഴുക്കിക്കൊടുത്തു; ഇതുപോലെ ആരും അദ്ദേഹത്തിൻെറ യാഗത്തെ തഴപ്പിച്ചിട്ടില്ല! 11

---

8. മറെറാരാൾ—ഹിരണ്യഗൎഭൻ. മുമ്പുതന്നെ—ജഗൽസൃഷ്ടിയ്ക്കുമമ്പുതന്നെ എന്നൎത്ഥം.

9. കവിയ്ക്കാറില്ല—അതിരിൽ നില്ക്കും. മുഴുവൻ—വേണ്ടതിലധികം. അവനെ—പ്രജാപതിയെ.

10. ശമി (വന്നിമരം) അരയാലിന്നെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു; അരയാലിന്മേൽനിന്ന് അരണികൾ കൊണ്ടുവന്ന് ഋത്വിക്കുകൾ അഗ്നിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഇതാണ്, ഈ ഋക്കിലെ പ്രതിപാദ്യം: പയ്യ്—ശമി. പെറുന്നു—അരയാലിനെ. ഇടയൻ—യഷ്ടാവ്. നോവകററുന്നു—അരണിയന്വേഷിയ്ക്കുന്ന ഋത്വിക്കുകളെ സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പഴയ മകൻ—പുരാതനനായ അഗ്നി. രണ്ടമ്മമാർ—അരണികൾ. അന്വേഷിയ്ക്കപ്പെടുന്ന—ഋത്വിക്കുകളാൽ.

11. കണ്വൻ—ഋഷി. നൃഷത്ത്—പേര്. അന്നംകൊണ്ടു—ഹവിസ്സു ഹോമിച്ച്. ധനം വാങ്ങി—അഗ്നിയുടെ പക്കൽനിന്ന്: ഇതിൻെറ വിവരണമാണ്, അടുത്ത വാക്യം: തിളങ്ങുന്ന അകിട്—ജ്വാലാജാലം. ഒഴുക്കിക്കൊടുത്തു—പയ്യിൻെറ അകിട് പാൽ കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, അഗ്നി ആ കൃഷ്ണന്നു (കറുത്ത കണ്വന്നു) ധനം ധാരാളം നല്കി. ഇതുപോലെ—അഗ്നി ചെയ്തതിൻവണ്ണം.

സൂക്തം 32.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ.

ഇന്ദ്രൻ ധ്യാനിയ്ക്കുന്നവൻെറ യാഗത്തിലെയ്ക്കു തെളിയ്ക്കട്ടെ—സൽപഥത്തിലൂടേ സമീപിയ്ക്കുന്നവൻെറ സദ്വസ്തുക്കളിലെയ്ക്കെഴുന്നള്ളട്ടെ. നമ്മുടെ രണ്ടും താൻ സ്വീകരിയ്ക്കട്ടെ: സംഭൃതസോമൻെറ അന്നത്തിൻെറ സ്വാദ് തനിയ്ക്കറിയാമല്ലോ! 1

ഇന്ദ്ര, ബൃഹസ്പതേ, അങ്ങ് ദിവ്യജ്യോതിസ്സുകളിലും ഭൂലോകങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചരുളുന്നു. അങ്ങയെ ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞങ്ങളിലെയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുന്നതെവയോ, അവ നിഘ്നരായ സ്തോതാക്കളിൽ വന്നെത്തട്ടെ! 2

മകന്ന് അച്ഛനമ്മമാരിൽനിന്നു ജനനസിദ്ധമായ യാതൊന്നു കിട്ടുന്നുവോ, സുന്ദരത്തെക്കാൾ സുന്ദരമായ അതുതന്നെ എനിയ്ക്കു കനിഞ്ഞരുളട്ടെ: ഭാൎയ്യ ഭൎത്താവിനെ വിളിച്ചു വരുത്തും; പുരുഷൻ നല്ലതും പരിഷ്കൃതവും തന്നെ കൊടുക്കും. 3

യാതൊന്നിൽ സ്തുതികൾ, ധേനുക്കൾ തൊഴുത്തിനെയെന്നപോലെ നേരുന്നുവോ, ആ യാഗത്തെത്തന്നേ നിന്തിരുവടി ഭംഗിയിൽ ശോഭിപ്പിച്ചാലും: കൂട്ടത്തിൽ ഒന്നാമത്തത്, അച്ഛകൻെറ സ്തുതിയാണല്ലോ; ആളുകൾ ഏഴുഛന്ദസ്സിലും ശബ്ദം മുതിക്കുന്നുണ്ട്! 4

സൂക്തം 32.

1. ധ്യാനിയ്ക്കുന്നവൻെറ—എൻെറ. തെളിയ്ക്കട്ടെ—ഹരികളെ. സദ്വസ്തുക്കൾ—ഹവിസ്സുകൾ. രണ്ടും—ഹവിസ്സും സ്തോത്രവും. സംഭൃതസോമൻെറ—സോമമൊരുക്കിയ എൻെറ. അന്നം—സോമരസം.

2. അവ—അശ്വങ്ങൾ. സ്തോതാക്കളിൽ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ.

3. അതു—ധനം. കനിഞ്ഞരുളട്ടെ—ഇന്ദ്രൻ. ഭാൎയ്യ—അതുപോലെ, ഞാൻ അങ്ങയെ വിളിച്ചു വരുത്തുന്നു; അങ്ങ് എനിയ്ക്കു നല്ലതും പരിഷ്കൃതവും തന്നെ തരമാറാകണം. പുരുഷൻ—ഭൎത്താവ്.

4. നേരുന്നു—ഇന്ദ്രാഗമനത്തെ. കൂട്ടം—യഷ്ടൃപ്രസ്തോതൃഗണം. ശബ്ദം—സ്തുതി. അതിനാൽ, ഭവാൻ വെക്കം വന്നാലും എന്നൎത്ഥം.

ഒരു ദേവകാമൻ നിങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് എത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഒരാൾ രുദ്രപുത്രന്മാരോടുകൂടി സത്വരം വരും. സ്തുതിയും എവരെ ദാതാക്കളാക്കമോ, ആ രക്ഷകരായ അമർത്ത്യന്മാൎക്കു നിങ്ങൾ സോമം നനയ്ക്കുവിൻ! 5

അഗ്നേ, പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെട്ട, തണ്ണീരിൽ മറഞ്ഞ ഭവാനെ ദേവകർമ്മരക്ഷകനായ ഇന്ദ്രൻ എനിയ്ക്കു പറഞ്ഞുതന്നിരിയ്ക്കുന്നു: ആ അഭിജ്ഞൻ പിന്തുടൎന്നു കണ്ടെത്തിയല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശത്താലാണ്, ഞാൻ പോകുന്നത്. 6

വഴിയറിയാത്തവൻ വഴിയറിയുന്നവനോടു ചോദിയ്ക്കും; വഴിയറിയുന്നവനാൽ ഉപദേശിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു പോവുകയും ചെയ്യും. വളവില്ലാത്ത നേർവഴി കിട്ടുകതന്നെയാണ്, ഉപദേശത്തിന്റെ നന്മ! 7

വസു ഉയിർക്കൊണ്ടതോടേ ദിവസങ്ങളെ കൊണ്ടുവരാൻ തുടങ്ങി; തേജഃപരിവൃതനായിട്ട് അമ്മയുടെ മുല കുടിച്ചു. സ്തോത്രം ഈ യുവാവിനെ ചൂഴന്നു; താൻ അരിശപ്പെടാതെ നന്മനസ്സു പൂണ്ടു! 8

കലശവംശ്യനായ കുരുശ്രവണ, ധനദാതാവായ ഭവാനുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ ഇതാ, നല്ലവ ചെയ്യാം: ധനവാനേ, തന്തിരുവടിയും, ഞാൻ ഹൃദയത്തിൽ വഹിയ്ക്കുന്ന ഈ സോമവും ഭവാനു (സമ്പത്തു) നല്കട്ടെ! 9

ഏഴാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

5. യജമാനരോട്: ഒരു ദേവകാമൻ—ഹോതാവ്, അഗ്നി. ഒരാൾ—ഇന്ദ്രൻ. രുദ്രപുത്രന്മാർ മരുത്തുക്കൾ. സ്തുതിയും എവരെ ദാതാക്കളാക്കമോ—എവർ സ്തോതാക്കൾക്ക് അഭീഷ്ടം നല്കമോ.

6. പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെട്ട—കുരുശ്രവണന്റെ യജ്ഞത്തിൽ. കണ്ടെത്തി—മറഞ്ഞ ഭവാനെ. ഉപദേശത്താൽ—ഈ വഴിയ്ക്കു പോയാൽ സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്താമെന്ന ഉപദേശത്താൽ.

8. വസു—അഗ്നി. ഉയിർക്കൊള്ളുക—അരണിമഥനത്താൽ ചേഷ്ടിയ്ക്കുക. ദിവസങ്ങൾ—സോമയാഗനാളുകൾ. അമ്മ—ഭൂമി. മുല—സോമാദിഹവിസ്സ്. ഈ യുവാവ്—അഗ്നി.

9. കുരുശ്രവണൻ—കലശകുലത്തിലെ ഒരു രാജാവ്, ത്രസദസ്യുവിന്റെ പുത്രൻ. നല്ലവ—ഹവിസ്സംഭരണവും സ്തോത്രവും. തന്തിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ. കുരുശ്രവണന്റെ പുരോഹിതനാണ്, ഈ കവഷർഷി.

എട്ടാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 33.

കവഷൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശേ്വദേവകളും ഇന്ദ്രനും ദാനവും സാന്ത്വനവും ദേവതകൾ.

ആളുകളെ പ്രവൎത്തിപ്പിയ്ക്കുന്ന വിശേ്വദേവന്മാർ എന്നെ അയ
ച്ചു; ഞാൻ ഇടയ്ക്കു പൂഷാവിനെ തുണയ്ക്കുകൂട്ടി. അവർ എന്നെ രക്ഷി
ച്ചു. 'ശാസിയ്ക്കാവല്ലാത്തവൻ വരുന്നു' എന്നൊരു ഘോഷം പൊങ്ങി! 1

എന്നെ രണ്ടുവശത്തും വാരിയെല്ലുകൾ, സപത്നിമാർപോലെ സങ്കടപ്പെടുത്തുന്നു; വല്ലായ്മയും, വസ്ത്രമില്ലായ്മയും, ചടപ്പും വലയ്ക്കുന്നു; ഹൃദയം പക്ഷിയുടേതെന്നപോലെ കിടുകിടുക്കുന്നു! 2

ശതക്രതോ, മഘവാവേ, ഇന്ദ്ര, എലികൾ നനഞ്ഞ നൂലിനെപ്പോലെ, ആധികൾ എന്നെ കരണ്ടുതിന്നുന്നു: നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ഒരിയ്ക്കൽ സുഖിപ്പിച്ചാലും; ഞങ്ങൾക്ക് അച്ഛനെപ്പോലായാലും! 3

ഋഷിയായ ഞാൻ ഋത്വിക്കുകൾക്കുവേണ്ടി, അത്യുദാരനും ത്രസദസ്യുപുത്രനുമായ കുരുശ്രവണനെന്ന രാജാവിനോടു യാചിച്ചു. 4

അദ്ദേഹത്തിൻെറ മൂന്നു കുതിരകൾ തേരിൽക്കേറിയ എന്നെ ശരിയ്ക്കു കൊണ്ടുപോരികയായി. ആ ആയിരം ദക്ഷിണകളെ ഞാൻ പുകഴ്ത്തുന്നു. 5

സൂക്തം 33.

1. ആളുകളെ—യഷ്ടാക്കളെ. അയച്ചു—കുരുശ്രവണൻെറ അടുക്കലെയ്ക്കു്. ഇടയ്ക്കു—മാൎഗ്ഗമധ്യേ. അവർ—വിശേ്വദേവന്മാർ. ശാസിയ്ക്കാവല്ലാത്തവൻ—ആരുടെയും ആജ്ഞയിൽ നില്ക്കാത്ത കവഷൻ.

2. വാരിയെല്ലുകൾ—പട്ടിണിയാൽ പൊന്തിയവ. ഇടത്തും വലത്തും ഭാൎയ്യമാരുണ്ടായാൽ, ഒരുവൻെറ കഷ്ടപ്പാടെന്തായിരിയ്ക്കും! വല്ലായ്മ—പഞ്ഞപ്പാട്. പക്ഷിയുടേതെന്നപോലെ—വേടനെ പേടിയ്ക്കുന്ന പക്ഷിയുടെ ഹൃദയംപോലെ.

4. യാചിച്ചു—ധനം.

5. കുരുശ്രവണൻ എനിയ്ക്കു മൂന്നു കുതിരകളെ പൂട്ടിയ ഒരു തേരും വളരെ ധനങ്ങളും തന്നു.

'ഉപമശ്രവസ്സിന്റെ അച്ഛൻ സംസാരിയ്ക്കുന്നതു, ദരിദ്രന്നു വയൽപോലെ രമണീയവും ആസ്വാദ്യവുമായിരുന്നു! 6

ഉണ്ണി, ഉപമശ്രവസ്സേ, മിത്രാതിഥിയുടെ മകനേ, വരു: ഞാൻ അങ്ങയുടെ അച്ഛനെ സ്തുതിയ്ക്കാം! 7

അമരണത്തിന്നോ മരണത്തിന്നോ ഞാൻ ആളാകുമായിരുന്നുവെങ്കിൽ, എന്റെ ധനവാൻ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുമായിരുന്നു! 8

ദേവകല്പിതം ലംഘിച്ചു നൂറുവയസ്സുകാരനും ജീവിയ്ക്കില്ല; കൂട്ടുകാരോടു വേർപെടുകതന്നെ ചെയ്യും!' 9

സൂക്തം 34.

കവഷനോ, മുജവൽപുത്രൻ അക്ഷനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ചൂക്കിണികളും കൃഷിയും ദേവതകൾ

(കാകളി.)

വെയ്ക്കും പലകതൻ ചായ്വിലുരുളുന്ന
ചൂക്കിണിയെന്നെ മയക്കുന്നു, മേദുരം—
നിദ്രാഹരം താന്നി, മൌജവതേന്ദുനീർ-
ബ്ഭുക്തിപോലെത്രയും മത്തേകിടുന്നു, മേ! 1
ശ്ശുണ്ഠിയെടുക്കില്ല; ലജ്ജിയ്ക്കുകില്ലിവ;-
ളുണ്ടാക്കുമേ, സുഖം മിത്രർക്കു,മിയ്ക്കുമേ—

---

6. ഋഷി പിന്നീട്, അച്ഛൻ മരിച്ച ഉപമശ്രവസ്സിനെ സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കുന്നു: ഉപമശ്രവസ്സ്—ഒരു രാജാവ്. അച്ഛൻ—മിത്രാതിഥി.

8. ജീവിച്ചിരുത്താനും മരിപ്പിയ്ക്കാനും ഞാനാളല്ലല്ലോ; ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ, എന്റെ ധനവാനെ—എനിയ്ക്കു ധനം നല്കുന്ന ഭവൽപിതാവായ മിത്രാതിഥിയെ—ഞാൻ ജീവിപ്പിയ്ക്കുമായിരുന്നു.

9. വ്യസനിയ്ക്കരുതെന്നു സാരം.

സൂക്തം 34.

1. മേദുരം ചൂക്കിണി—കനത്ത ചൂക്കിണികൾ, അക്ഷങ്ങൾ. താന്നി—താന്നിക്കുരുകൊണ്ടത്രേ, ചൂക്കിണി. മൌജവതേന്ദുനീർഭുക്തി—മുജവൽപർവതത്തിലെ ഇന്ദുവിന്റെ (സോമത്തിന്റെ) നീർ കുടിയ്ക്കൽ. ഈ സോമത്തിന്നു മദകരത്വം കൂടുമായിരിയ്ക്കാം. നിദ്രാഹരം—ചൂതുകളിക്കാരന്നു വിചാരംമൂലം ഉറക്കം ശരിയ്ക്കു വരില്ല.

ചൂതൊന്നിനായ് ഞാൻ വെടിഞ്ഞുവല്ലോ, മതി-
ഭേദം ഭവിയ്ക്കാതെ മേവിന പതിയെ! 2

ശ്വശ്രൂ വെറുക്കുന്നു, പതി ചെറുക്കുന്നു;
പിച്ച ചോദിച്ചാൽക്കൊടുക്കില്ലൊ,രുത്തനും;
വിററഴിയ്ക്കേണ്ടും കിഴട്ടുകുതിരയ്ക്കു
കൊററെങ്ങു കിട്ടും? കിതവന്നുമേവമാം! 3

കെല്പുററ ചുക്കിണിയ്ക്കാർതൻ ധനം വേണ,-
മപ്പുമാൻതൻ പത്നിയന്യരാൽ സ്പൃഷ്ടയാം!
തായ്താതസോദരർ ചൊല്ലു:-'മെങ്ങൾക്കിവ-
നേതോ നരൻ; കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊൾക, ബദ്ധനെ!' 4

'ഇന്നിക്കളിയ്ക്കില്ലി,വകൊണ്ടു ഞാൻ: കൂട്ടർ
വന്നാലൊഴിഞ്ഞുതാൻ നില്ക്കു'മെന്നോക്കവേ
അക്കുരാൽച്ചുക്കിണിയൊച്ച കേട്ടാൽ സ്ഥല-
ത്തെയ്ക്കു നടക്കയായ്, സ്വൈരിണിപോലെ ഞാൻ! 5
'വെല്ലുവനെ'ന്ന ചോദ്യത്തൊടും കൊട്ടിലിൽ-
ച്ചെല്ലുന്നു, ചൂതാളി മിന്നുന്ന മെയ്യുമായ്;

---

2. ലജ്ജിയ്ക്കുകില്ല—നാണംകുണുങ്ങിനില്ക്കാതെ ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ നടത്തും. മിത്രക്കു സുഖം ഉണ്ടാക്കും—എൻെറ സ്നേഹിതന്മാരെ യഥോചിതം സൽക്കരിയ്ക്കും. മതിഭേദം ഭവിയ്ക്കാതെ—ഭാവപ്പകർച്ച, പിണക്കം, വരാതെ.

3. ശ്വശ്രൂ—ഭാര്യയുടെ അമ്മ. വിററഴിയ്ക്കാൻ നിർത്തിയ മൂത്തൻകുതിരയ്ക്കു് ആരാനും തീററ കൊടുക്കുമോ? കിതവന്നും (ചൂതുകളിക്കാരന്നും) ഏവമാം—ഇങ്ങനെ തന്നെ; ആഹാരം എങ്ങും കിട്ടില്ല.

4. ചുക്കിണിയാൽ അപഹൃതധനനായ പുരുഷൻെറ പത്നി പരന്മാരാൽ (എതിർകിതവന്മാരാൽ) അവമാനിയ്ക്കപ്പെട്ടേയ്ക്കും. ജയിച്ചവർ തോററവനെ (പണം കിട്ടാൻ) ബന്ധിച്ചു കൊണ്ടുചെന്നാൽ, അവൻെറ അമ്മയച്ഛന്മാരും സോദരരും, 'ഞങ്ങൾ ഇവനെ അറിയില്ല; കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊൾക' എന്നു പറഞ്ഞൊഴിയും.

5. ഇവ—ചുക്കിണികൾ. കുരാൽ—തവിട്ടുനിറമാന്ന. സ്ഥലത്തെയ്ക്കു—ചൂതുകളിപ്പുരയിലെയ്ക്കു്. സ്വൈരിണിപോലെ—അഭിസാരിക ജാരസങ്കേതത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്നതുപോലെ.

6. 'ഞാൻ ജയിയ്ക്കും, ഇവിടെ പണക്കാരനാരുള്ളു' എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു ചൂതാളി (കിതവൻ) കൊട്ടിലിൽ (കളിപ്പുരയിൽ) ചെല്ലുന്നു. മിന്നുന്ന മെയ്യുമാ

അങ്ങെതിരാളിയ്ക്കു ചെയ്യുതു കാണിച്ചു
തുംഗമാക്കുന്നു, തൽക്കാംക്ഷയെച്ചൂക്കിണി! 6

തോറ്റി വെയ്ക്കും, തുലോം കുത്തു,മരിഞ്ഞിടും,
നീററു,മെരിയ്ക്കും—കരുക്കളിനിപ്പൊടേ
ഉണ്ണിയെ നല്കുന്നു, വെന്ന ചൂതാളിയ്ക്കു;
പിന്നെയും കൊല്ലുന്നു, തട്ടിപ്പറികളാൽ! 7

തത്തുന്നു, മൂന്നൊടൊത്തമ്പതുചുക്കിണി,
സത്യനാം ദേവൻ സവിതാവുപോലവേ:
കമ്പിടില്ലു,ഗ്രന്റെ കോപത്തിനുമിവ;
തമ്പുരാൻപോലുമിവയെ വണങ്ങുമേ! 8

താഴേ കിടക്കിലും മീതെയുരുണ്ടിടും;
കീഴമർത്തീടു,മഹസ്തർ സഹസ്തരെ;
ദാരുമേൽ വീണാ വിയൽക്കരിക്കട്ടകൾ
നീറിയ്ക്കുമേ മനം, ശീതങ്ങളെങ്കിലും! 9

എങ്ങോ നടക്കുന്ന ചൂതാളിതൻ പത്നി
മുങ്ങുന്നു മാലിൽ, മകനെയോർത്തമ്മയും!

യ്—കനകരത്നാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ്. ചെയ്യുതു—വിജയം വരുത്തിയത്. തൽക്കാംക്ഷയെ, ചൂതാളിയുടെ ധനാശയെ, തുംഗമാക്കുന്നു—പൊന്തിയ്ക്കുന്നു, വളർത്തുന്നു. എതിരാളി ജയിച്ചതുപോലെ താനും ജയിയ്ക്കുമെന്ന്, ഇയ്യാൾ തുലോം കൊതിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങനെ കളി തുടങ്ങുന്നു; പണ്ടങ്ങൾ ഓരോന്നായി പണയംവെയ്ക്കുന്നു.

7. തോല്വിയെയും വിജയത്തെയും പ്രതിപാദിയ്ക്കുന്നു: കരുക്കൾ (ചുക്കിണികൾ) തോററവനെ തോറ്റി വെച്ചാലത്തെ വേദനയും മററും അനുഭവിപ്പിയ്ക്കും. നേരേമറിച്ച്, ജയിച്ച ചൂതാളിയ്ക്ക് ഇനിപ്പൊടേ (മാധുര്യത്തോടുകൂടി) ഉണ്ണിയെ നല്കുന്നു; അയാളെ സുഖിതനും ധനികനുമാക്കുന്നു. എന്നാൽ, വീണ്ടും പണമെല്ലാം തട്ടിപ്പറിച്ച്, അയാളെ മൃതപ്രായനാക്കുന്നു.

8. അമ്പത്തിമൂന്നു താന്നിക്കുരുച്ചുക്കിണികൾ എറിഞ്ഞുരുട്ടുന്ന ഒരുതരം കളിയാണിത്. സവിതാവുപോലവേ—സൂര്യൻ ആകാശത്തു വിഹരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ഇവ—ചുക്കിണികൾ.

9 മീതെ—പരാജയഭീതരായ ചൂതാടികളുടെ ഹൃദയത്തിൻമുകളിൽ. അഹസ്തർ—കയ്യില്ലാത്ത ചുക്കിണികൾ. സഹസ്തരെ—കയ്യുള്ള കളിക്കാരെ. ദാരു—പലക. ആ വിയൽക്കരിക്കട്ടകൾ—ആകാശത്തുനിന്നു വീണ കരിക്കട്ടകൾപോലുള്ള ചുക്കിണികൾ. ശീതങ്ങളെങ്കിലും, മനം (ചൂതാളികളുടെ ഹൃദയത്തെ പരാജയസന്താപത്താൽ) നീറിയ്ക്കും.

പേടിച്ചുകൊണ്ടു, കടം വീട്ടുവാൻ ധനം
തേടിപ്പരാലയം പൂകും,മല്ലിലവൻ! 10
അന്യന്റെ പത്നിയെ,ച്ചാരുഗൃഹത്തെയും
കണ്ണിനാൽക്കണ്ടു ചൂതാളിയഴൽപ്പെട്ടും;
പൂട്ടും, കുരാൽത്തുരംഗങ്ങളെക്കാലത്തു;
ചേട്ടയേറ്റോനഥ തീയ്ക്കൽ വീഴും നിശി! 11
നിങ്ങൾതൻ വൻഗണത്തിന്നൊവൻ സേനാനി,
നിങ്ങൾതൻ വർഗ്ഗത്തിനാരൊരു തമ്പുരാൻ,
കൈതൊഴാ,മായാൾക്കു—കാശിറക്കില്ല, നേ–
രോതുവൻ, പത്തും കിഴക്കോട്ടു നീട്ടി ഞാൻ! 12
ചൂതാടൊലാ ധൂർത്ത, ചെയ്ക കൃഷിതന്നെ,–
യാദരം പൂണ്ടു,ധനത്താൽസ്സുഖിയ്ക്ക, നീ:
ഗോക്കളതി,ലതിൽപ്പത്നി—യെന്നോടിതു
നേക്കോതിനാനി,സ്സവിതാവുടയവൻ! 13
അൻപുകൊൾവിൻ; സുഖിപ്പിയ്ക്കുവിനെങ്ങളെ,
വമ്പിച്ച മുഷ്ക്കോടടുക്കായ്വിനെങ്ങളിൽ:
നിങ്ങൾതൻ ക്രോധമമിത്രനിൽച്ചെല്ലട്ടെ—
യിങ്ങവനെക്കുടുക്കട്ടേ, കുരാലുകൾ! 14

---

10. എങ്ങോ നടക്കുന്നു—ചൂതാളി മുതലൊക്കെ മുടിഞ്ഞ്, അലഞ്ഞുനടക്കുന്നു; അവന്റെ പത്നിയും, മകനോടു വേർപെട്ട അമ്മയും മാലിൽ മുങ്ങുന്നു. പരാലയം, അന്യഗൃഹം, പൂകും—കക്കാൻ.

11. അഴൽപ്പെട്ടും—തനിയ്ക്കു ഭാര്യയുമില്ല, നല്ല ഗൃഹവുമില്ല എന്നു ദുഃഖിയ്ക്കും. കാലത്തു—നേരം പുലർന്നാൽ, കുരാൽത്തുരംഗങ്ങളെ (തവിട്ടുനിറച്ചക്കിണികളെ) പൂട്ടും, എടുത്തു കളിപ്പാൻ പോകും. ചേട്ടയേറ്റോൻ—അലക്ഷ്മി പിടിച്ചവൻ. നിശി=രാത്രിയിൽ. തീയ്ക്കൽ വീഴും—പുതയ്ക്കാൻ ഒരു കഷ്ണം തുണിപോലുമില്ലായ്കയാൽ തണുത്തുവിറച്ച്, വല്ലേടത്തും തീയ്യിന്നരികിൽ കിടക്കും.

12. പശ്ചാത്താപം പൂണ്ട കിതവൻ ശപഥം ചെയ്യുന്നു: കാശിറക്കില്ല—മേലിൽ ചൂതുകളിയ്ക്കില്ല. പത്തും (പത്തു കൈവിരലുകളും, രണ്ടു കൈപ്പടങ്ങളും) കിഴക്കോട്ടു നീട്ടി ഞാൻ നേരോതുവൻ—സത്യം പറയുന്നു.

13. ഗോക്കളതില,തിൽപ്പത്നി—കൃഷി ചെയ്താൽ ഗോക്കളെ കിട്ടും; പത്നിയെക്കിട്ടും; വേണ്ടതൊക്കെ കിട്ടും. ഉടയവൻ—ഈശ്വരൻ.

14. ചക്കിണികളോട്: അമിത്രനിൽ—ഞങ്ങളുടെ വൈരിയിൽ. നാലാംപാദം പരോക്ഷം: കുരാലുകൾ—ചക്കിണികൾ. അവനെ വൈരിയെ.

സൂക്തം 35.

ധനാകപുത്രൻ ലുശൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

(കാകളി.)

ആയിന്ദ്രബന്ധുക്കളഗ്നികളുജ്ജ്വല-
ശ്രീയൊടും പള്ളിയുണർന്നാർ, പുലർച്ചയിൽ:
തുംഗവാനൂഴികൾ കർമ്മമറിയട്ടെ!-
യെങ്ങളിന്നമ്പരോടർത്ഥിപ്പൂ, രക്ഷണം; 1

അർത്ഥിപ്പൂ രക്ഷണം വാനൂഴികളൊടു;-
മത്തായ്ക്കളാറുകൾ, ശര്യണാവൽഗിരി,
മിത്രനുഷസ്സിവർ കുററമകററട്ടെ;
ഭദ്രം തരട്ടേ, പിഴിഞ്ഞ സോമമിഹ! 2

കുററം വരാതെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ, ഞങ്ങളെ-
ത്തുഷ്ടി ചേർത്തിന്നു വൻതായ്കൾ വാനൂഴികൾ;
ഭംഗമംഹസ്സിന്നേകട്ടേ, തെളിയുഷ-
സ്സെ;-ങ്ങളർത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 3

ധ്വസ്താഘയിപ്പരമാഢ്യ പുലരട്ടെ,
ഭക്തരാമെങ്ങൾക്ക വിണ്ണിലെ സ്വത്തിനായ്;
എങ്ങളകററാവു, ദുഷ്പ്രഭുവിൻ ക്രോധ;-
മെങ്ങളർത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 4

സൂക്തം 35.

1. അഗ്നികൾ—ആഹവനീയാദികൾ. തുംഗകൾ—മഹതികൾ.

2. അത്തായ്ക്കളാറുകൾ—ആ മാതാക്കളായ നദികൾ. ശര്യണാവൽഗിരി—ശര്യണാവത്തെന്ന സരസ്സിന്നരികത്തുള്ള പർവ്വതങ്ങൾ. മിത്രൻ=സൂര്യൻ. കുററമകററട്ടെ—ഞങ്ങൾക്ക പിഴ പററാതെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. ഇഹ—ഇന്നു്.

3. അംഹസ്സിന്നു ഭംഗമേകട്ടെ—പാപം നശിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. അക്ഷയം—നാശമില്ലായ്മ.

4. ധ്വസ്താഘ=പാപനാശിനി. ഇപ്പരമാഢ്യ—ഈ മികച്ച ധനവതിയായ ഉഷസ്സു്. വിണ്ണിലെ സ്വത്തിനായ്—യജ്ഞകാലം കിട്ടാൻ എന്നു പര്യവസിതാർത്ഥം.

പ്രത്യുഷസ്സുകളേ, സൂര്യാംശുവൊത്തൊളി
മെത്തിപ്പുലരുന്ന നിങ്ങൾ, നിഷേവ്യമാർ
എങ്ങൾക്കു നല്കി,ന്നു കൊററും വെളിച്ചവു!–
മെങ്ങളൎത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 5

അസ്തരോഗമുദിയ്ക്കട്ടെ, ഞങ്ങൾക്കുഷ–
സ്സു;–ത്ഥിതരാകട്ടെ,യുജ്ജ്വലിച്ചഗ്നികൾ;
തുംഗവേഗം രഥം പൂട്ടട്ടെ,യശ്വികൾ!–
ളെങ്ങളൎത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 6

തൂവുകി,ന്നുററ നല്പങ്കെങ്ങളിൽസ്സവി–
താവേ, സരത്നവിഭാഗനല്ലോ, ഭവാൻ:
ഇങ്ങുച്ചരിപ്പൂ, ധനം പെറും ഗാഥ ഞാൻ.
എങ്ങളൎത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 7

പാലിയ്ക്കുകെന്നെ, നരരെങ്ങൾ തേറിന–
പോലധ്വരേ ഞാൻ സുരരെ വാഴ്ത്തും സ്തവം:
എന്നുമുഷസ്സിനെത്തൊട്ടുദിപ്പൂ, രവി;–
യെങ്ങളൎത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 8

ഞങ്ങൾ ദ്ദ്ര വിരിച്ച,മ്മിയെടുത്ത,ൻപു
തിങ്ങുമാദിത്യരോടൎത്ഥിപ്പൂ, സിദ്ധിയെ:
അങ്ങിന്നു കമ്മിയായ് നില്ക്കു, തത്സൌഖ്യത്തി;–
ലെങ്ങളൎത്ഥിപ്പൂ, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 9

മത്താടുമസ്മന്മഹോദ്യന്മഖേ മിത്ര–
സപ്തഹോതൃവരുണേന്ദ്രഭഗരെ നീ

5. നിഷേവ്യമാർ=സേവനീയമാർ.

6. അസ്തരോഗം—രോഗമെന്നിയേ. തുംഗവേഗം=വേഗമേറിയ. പൂട്ടട്ടെ—ഈ യജ്ഞത്തിൽ വരാൻ.

7. നല്പങ്ക്—ധനം. സരത്നവിഭാഗൻ—രത്നങ്ങളെ വിഭജിയ്ക്കുന്നവൻ. ഗാഥ—സ്തുതി.

8. നരരെങ്ങൾ തേറിനപോലെ—മനുഷ്യരായ ഞങ്ങളുടെ അറിവിന്നൊത്തവണ്ണം. വാഴ്ത്തും—പുകഴ്ത്തുന്ന. സ്തവം എന്നെ പാലിയ്ക്കുക—രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ.

9. സ്തോതാവിനോട്: അൻപു—ദയ. സിദ്ധി—ഫലപ്രാപ്തി. അങ്ങ്=ഭവാൻ. തത്സൌഖ്യത്തിൽ=അവരുടെ, ആദിത്യരുടെ, സൌഖ്യത്തിൽ നില്ക്കു; കമ്മത്താൽ, അവരുടെ സുഖം നേടിയാലും.

എത്തിയ്ക്കു: വാഴ്ത്തുവൻ, സ്വത്തിനാ വാനോരെ!-
യെങ്ങളത്ഥിപ്പു, ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 10
നിങ്ങൾ യജ്ഞാത്ഥം വരുവിനാ,ദിത്യരേ—
ഞങ്ങളെപ്പൊങ്ങിച്ചണയുകൊ,പ്പം മഖേ!
എങ്ങളത്ഥിപ്പൂ, ഭഗാശ്വിബൃഹസ്പതി-
പൂഷാക്കൾ ചേൎന്ന ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 11
ആദിത്യദേവരേ, ഞങ്ങൾക്കു നല്കുവി,-
നാൾകളെപ്പോററും സമൃദ്ധമാം നൽഗ്ഗൃഹം,
പുത്രപൌത്രക്കു ഗോക്കൾക്കും പൊറുക്കുവാ!-
നത്ഥിപ്പു, ഞങ്ങൾ ദീപ്താഗ്നിയോടക്ഷയം. 12
ഒത്തു രക്ഷിയ്ക്കു, മരുത്തുക്കളൊക്കയും;
കത്തിജ്ജ്വലിയ്ക്കുകി,നാഗ്നികളൊക്കയും;
കാക്കാൻ വരിക,മ്പരൊക്കയുമെങ്ങളെ;
നേക്കെത്തുകെ,ങ്ങളിൽ സ്വത്തന്നമൊക്കയും! 13
ആരെ ദ്രുതം നിങ്ങൾ നോക്കും രണേ, കാക്കു-
മാരെ,യംഹസ്സററുത്താരെ നിറയ്ക്കുമോ,
ആരറിയാ ഭയം നിങ്ങൾതൻ ത്രാണത്തി;-
ലായവരാകെ,ങ്ങൾ യജ്ഞത്തിനമ്പരേ! 14

സൂക്തം 36.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

രാമകളാകും മഹാരാവുഷസ്സുകൾ, നഭോ-
ഭൂമികൾ—വാന്ദൃഴികൾ—, വരുണായ്യമമിത്രർ,

---

10. അഗ്നിയോട്: മത്താട്ടം—ദേവന്മാർ സോമം കുടിച്ചു മത്തടിയ്ക്കുന്ന. അസ്മന്മഹോദ്യന്മഖേ=ഞങ്ങളുടെ മഹത്തായ ഉജ്ജ്വലയജ്ഞത്തിൽ. ആ വാനൊരെ ഞാൻ സ്വത്തിന്, ധനലബ്ധിയ്ക്കു വാഴ്ത്തുവൻ, സ്തുതിയ്ക്കാം.

11. പൊങ്ങിച്ച്—അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തി. ഉത്തരാദ്ധം പരോക്ഷം: ഭഗാദികാൾ ചേൎന്ന—ഭഗാദികളോടും അഗ്നിയോടും.

12. പൊറുക്കുവാൻ=ജീവിപ്പാൻ.

13. ഒത്തു—ഒന്നിച്ചുകൂടി. സ്വത്തന്നം=ധനങ്ങളും അന്നങ്ങളും.

14. നിറയ്ക്കുമോ—പൂൎണ്ണകാമരാക്കുമോ. ത്രാണം=രക്ഷണം.

ഇന്ദ്രന,ദ്രികള,ന്തരിക്ഷ,മംഭസ്സ്, മരു-
ദ്വൃന്ദ,മാദിത്യർ—വിളിയ്ക്കുന്നു, ഞാനെല്ലാരെയും. 1

ശത്രുവിൽനിന്നും,ഹസ്സിൽനിന്നുമെങ്ങളെക്കാക്ക-
കു,ത്തമധീയും നേരുമിയന്ന വാന്യഴികൾ:
ഞങ്ങളെക്കീഴ്വെയ്ക്കൊല്ലാ, കുരുത്തം കെട്ട മൃതി!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 2

അദിതി, ധനികരാം വരുണമിത്രക്കമ്മ
ദുരിതമെല്ലാം പോക്കി ഞങ്ങളെപ്പാലിയ്ക്കട്ടേ;
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ, ശീഘ്രം നിബ്ബാധതേജസ്സെല്ലാം!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 3

അമ്മിക്കല്ലൊലിക്കൊണ്ടു പോക്കട്ടെ,യരക്കനെ,-
ത്തിന്മനെ, നിരൃതിയെ,ദുസ്സ്വപ്നത്തെയുമെല്ലാം;
ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടാവൂ, വിമ്പാദിത്യമരുത്സുഖം!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 4

ഇന്ദ്രൻ ദർഭയിൽ മേവുകി,ള പാററട്ടേ വെള്ളം,
നന്ദിയ്ക്ക, സാമംകൊണ്ടു നുതനാം ബൃഹസ്പതി.
ഞങ്ങൾ സുജ്ഞാനധനം നേടാവൂ, പൊറുക്കുവാൻ!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 5

ഞങ്ങൾതൻ ക്ഷിപ്രാഹിംസയജ്ഞമെത്തിപ്പിൻ, വിണ്ണി-
ലിം;-ഗിതാപ്തിയ്ക്കായുസ്സുഖം നല്കുവിൻ, നാസത്യരേ;

സൂക്തം 36

1. രാമകൾ=സുന്ദരിമാർ. മഹാരാവുഷസ്സുകൾ=മഹതികളായ രാത്രിയും ഉഷസ്സും.

2. ഉത്തമധീ=ഉൽകൃഷ്ടബുദ്ധി. നേര്=സത്യം കീഴ്വെയ്ക്കൊല്ലാ—കീഴ്പെടുത്തരുത്; ഞങ്ങൾ ചിരജീവികളാകണം.

4. തിന്മൻ—പിശാചാദി. നിരൃതി—മൃത്യുദേവത. ദുസ്സ്വപ്നം—ദുസ്സ്വപ്നജനിതമായ അനിഷ്ടം. ആദിത്യമരുത്സുഖം—ആദിത്യന്മാരുടെയും മരുത്തുക്കളുടെയും സുഖം.

5. ഇള—മാധ്യമികവാക്ക്, ഇടി; മേഘമെന്നർത്ഥം.

അങ്ങോട്ടു തിരിയിപ്പിനിഗ്ഘൃതാഹുതനെയും!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 6

ക്ഷേമവും സ്വത്തും കൂട്ടം പാവനർ, ശുഭാഹ്വാന-
രാ, മരുത്തുകളെ ഞാൻ വിളിപ്പൂ, സഖ്യത്തിന്നായ്;
ഞങ്ങൾ സത്ര്യശസ്സിന്നിക്കമ്രരെദ്ധ്യാനിയ്ക്കാവൂ!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 7

ജീവക്കു ഭാഗ്യം നല്കും; ക്രതുവിൻ ശ്രീയാം സോമം
ദേവക്കു മതി ചേർക്കും; നീർ കാക്കും, ശുഭാഹ്വാനം;
ഞങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടദ്ദീപ്തത്തോടിരക്കാവൂ, വീര്യം!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 8

സംഗതന്മാരാം ജീവൽപുത്രരൊത്തുയിർക്കൊണ്ടു
ഞങ്ങൾ തെറ്റെന്ന്യേ ശരിയ്ക്കവരെസ്സേവിയ്ക്കാവൂ:
എങ്ങുമേ ചുമക്കട്ടേ, ബ്രഹ്മദ്വേഷികൾ പാപം!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 9

നിങ്ങൾ മർത്ത്യനു യാജ്യന്മാരല്ലി? കേൾപ്പിൻ: ഞങ്ങൾ
നിങ്ങളോടത്ഥിപ്പതു തരുവിൻ ദേവന്മാരേ,
അംഗജർ, വെല്ലും ജ്ഞാനം, സമ്പത്തു, യശസ്സിവ!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 10

വായ്പൊത്ത മഹാന്മാരുമെതിരില്ലാത്തോരുമാം
വാനോർതൻ മഹാത്രാണമിന്നൊങ്ങൾ വരിയ്ക്കുന്നു:

---

6. ക്ഷിപ്രാഹിംസയജ്ഞം=ക്ഷിപ്രകാരിയും ഹിംസാരഹിതവുമായ യാഗം. ഇംഗിതാപ്തി=ഇഷ്ടസിദ്ധി. അങ്ങോട്ടു—വിണ്ണിലെയ്ക്കു്, ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു്. ഇഗ്ഘൃതാഹുതൻ—ഈ നെയ്യുകൊണ്ടു ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ, അഗ്നി.

7. കമ്രർ—കമനീയർ.

8. ജീവർ—പ്രാണികൾ. സോമമാണു് ക്രതുവിന്റെ ശ്രീ. മതി=തൃപ്തി. നീർ കാക്കും—വെള്ളത്തെ രക്ഷിയ്ക്കും. അദ്ദീപ്തം—ഉജ്ജ്വലമായ സോമം.

9. സംഗതന്മാർ—ചേർന്നവർ. തെറ്റെന്ന്യേ—അനപരാധരായി. അവർ—ദേവന്മാർ.

10. യാജ്യന്മാരല്ലി—യജനീയരാണല്ലോ. കേൾപ്പിൻ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി. അത്ഥിപ്പതെന്താണെന്നു മൂന്നാംപാദത്തിൽ വിവരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: അംഗജർ—പുത്രന്മാർ. വെല്ലും—ജയശീലമായ.

ഞങ്ങൾക്കു ലഭിയ്ക്കാവൂ, സന്തതിസമ്പത്തുകൾ!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 11

മുററിയ മഹാഗ്നിതൻ സുഖത്തിലണകെങ്ങൾ;
തെററററങ്ങളെ മിത്രവരുണസവിതാക്കൾ
തുംഗമാം വരുതിയിൽ സ്വസ്തിയ്ക്കായ് നിറുത്താവൂ!
ഞങ്ങളിന്നാ വാനോർതൻ ത്രാണനം വരിയ്ക്കുന്നു. 12

സത്യാനുജ്ഞനാം സവിതാവിന്നും വരുണന്നും
മിത്രന്നും വശപ്പെട്ട വിശ്വേദേവകൾ നിങ്ങൾ
പുത്രരെ,സ്സൌഭാഗ്യത്തെ,ഗ്ഗോക്കളെ,ക്കർമ്മത്തെയും,
ചിത്രമാം ധനത്തെയും ഞങ്ങൾക്കു തരേണമേ! 13

സവിതാ പിറകിലും, സവിതാ മുൻഭാഗത്തും,
സവിതാവടിയിലും, സവിതാവുയരത്തും—
സവിതാവയയ്ക്കട്ടേ, ഞങ്ങൾക്കീപ്സിതമെല്ലാം;
സവിതാവരുളട്ടേ, ഞങ്ങൾക്കു ദീർഘായുസ്സും! 14

സൂക്തം 37.

സൂര്യപുത്രൻ അഭിതപസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
സൂര്യൻ ദേവത.

(കേക.)

വരുണമിത്രന്മാരെ നോക്കുന്ന ദൂരകാഴ്ച
തിരളും മഹാനായ ദേവനെ നമിയ്ക്കുവിൻ:

---

11. വായ്പ്=വളർച്ച, പുഷ്ടി.

12. മുററിയ—കത്തിപ്പടന്ന. തെററററ—നിരപരാധരായ ഞങ്ങളെ മിത്രനും വരുണനും സവിതാവും, അവരുടെ ശ്രേഷ്ഠമായ കീഴിൽ നിർത്തുമാറാകണം; എന്നാൽ ഞങ്ങൾക്കു സ്വസ്തി (നാശമില്ലായ്മ) സിദ്ധിയ്ക്കും.

13. ചിത്രം—മഹനീയം.

14. അടിയിലും—താഴത്തും. ഉയരത്തും—വാണരുളുന്നു എന്നു ചേർക്കാം.

വാനോരിൽപ്പിറന്നോരു തൂക്കൊടിക്കാലായ് ദ്യോവിൻ
സൂനുവാം സൂൎയ്യന്നിഷ്ടിചെയ്യുവിൻ; ചൊല്ലിൻ, നിങ്ങൾ. 1

ഏതിനാൽ വെവ്വേറെയായ് രാപകൽവാനൂഴികൾ;-
ളേതിനാൽ,ത്തൊഴിലും വിശ്രാന്തിയും പാരിന്നെല്ലാം;
ഏതിനാലെന്നും തണ്ണീരൊഴുക്ക,മെന്നും മാൎത്താ-
ണ്ഡോദയ;-മസ്സത്യോക്തി കാക്കട്ടെ,യെന്നെപ്പാടേ! 2

പറക്കമശ്വങ്ങളാൽത്തേർ പൂട്ടാൻ മുതിന്ന നി-
ന്നരികത്തമരാറില്ല,രക്കരാരും പണ്ടേ!
ഇറങ്ങും, ജ്യോതിസ്സൊന്നു തണ്ണീരിൽക്കതിരോനേ;
മറുതേജസ്സാലുദിയ്ക്കുന്നു, നിന്തിരുവടി. 3

ഏതുതേജസ്സാൽസ്സൂൎയ്യ, ക്കൂരിരുൾ നീക്കുന്നു നീ,-
യേതൊരച്ചിസ്സാൽജ്ജഗത്തൊക്കയുമുയൎത്തുന്നു;
അതിനാലകററുകെ,ങ്ങളിൽനിന്നങ്ങുന്നനാ-
ഹുതി, പട്ടിണി, രോഗം, ദുസ്സ്വപ്നമിവയെല്ലാം! 4

ക്രോധിയാതെവൻെറയും ക്രതു രക്ഷിപ്പോനല്ലോ,
ബോധിതൻ ഭവാൻ; ഹോമാന്തത്തിൽ മേല്പോട്ടേ പോകും;
ഇന്നെങ്ങൾ സൂൎയ്യ, ഭവാനോടു ചൊല്ലുയാൽ, വാനോർ
തന്നരുളുകെ,ങ്ങൾക്കെമ്മത്തിന്നനുവാദം! 5

ദ്യോവൂ,ഴി, തണ്ണീർ, മരുത്തുക്ക,ളിന്ദ്രനും, ഞങ്ങ-
ളീ വിളിപ്പതു കേൾക്ക, ഞങ്ങളിസ്തുതിപ്പതും:

സൂക്തം 37.

1. ഋത്വിക്കുകളോട്: കൊടിക്കാൽ=ധ്വജം. ചൊല്ലിൻ—സ്തോത്രങ്ങൾ. നമസ്കരിച്ചു, സ്തോത്രം ചൊല്ലി, യജ്ഞം ചെയ്യുവിൻ.

2. രാപകൽവാനൂഴികൾ=അഹോരാത്രങ്ങളും ദ്യാവാപൃഥിവികളും. മാൎത്താണ്ഡോദയം=സൂൎയ്യോദയം.

3. ജ്യോതിസ്സൊന്നു—ഭവാൻെറ തേജസ്സിൽ ഒരംശം. തണ്ണീരിലിറങ്ങും—അസ്തമിയ്ക്കും; ഒരേടത്തസ്തമിയ്ക്കും, മറെറാരേടത്തുദിയ്ക്കും.

4. ഉയൎത്തുന്നു—പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നു എന്നൎത്ഥം. അതിനാൽ—ആ തേജസ്സുകൊണ്ട്. അനാഹുതി—ഹോമം ചെയ്യായ്ക എന്ന പാപം.

5. ബോധിതൻ—സ്തുതികൊണ്ടുണൎത്തപ്പെട്ടവൻ. ഹോമാന്തത്തിൽ—യജ്ഞത്തിൽ പ്രാതഃകാലഹോമം കഴിഞ്ഞാൽ. തന്നരുളുക—തരട്ടെ.

മാൽ വളരൊല്ല്യ,ങ്ങൾക്ക സൂർയ്യദർശനത്തിങ്കൽ–
ജ്ജീവിച്ചു കിഴവരായ് നന്മ നേടാവൂ, ഞങ്ങൾ! 6

നിത്യമങ്ങയെ പ്രീത്യാ കുററമററർച്ചിയ്ക്കാവൂ,
പുത്രരൊത്തരോഗരായ്,ക്കാഴ്ച്ചയും തെളിഞ്ഞെങ്ങൾ:
പ്രത്യഹം ഭവാനുദിപ്പതു കാണാവൂ, നേരേ
മിത്രപൂജക, സൂർയ്യ, സുചിരം ജീവിച്ചെങ്ങൾ! 7

പെരുത്ത തേജസ്സേന്തി,ക്കണ്ണിന്നു കണ്ണിന്നിമ്പം
വരുത്തിസ്സംശോഭിയ്ക്കും നല്ക്കാഴ്ച്ചയുള്ള ഭവാൻ
പരന്ന കരുത്തൊന്നിൻ മുകളിൽക്കേറുന്നതു
ചിരജീവികളെങ്ങൾ കാണാവൂ, കതിരോനേ! 8

നിൻകൊടി കണ്ടാൽസ്സൂർയ്യ, വേലചെയ്യയായ്, ലോക–
ത്തിങ്കലെപ്പേരും; രാവിൽ വിശ്രമിയ്ക്കയുംചെയ്യും;
അനാഗസ്ത്വവും, സ്വത്തും സ്വത്തുമെങ്ങൾക്കേകൊനായ്
പ്രത്യുദിച്ചാലും, നാളിൽ നാളിൽ നീ ഹരികേശ! 9

അർച്ചിസ്സാൽസ്സുഖമെങ്ങൾക്ക,ഹസ്സാൽസ്സുഖമെങ്ങൾ–
ക്കം,ശുവാൽസ്സുഖം, തണുപ്പാൽസ്സുഖം, ചൂടാൽസ്സുഖം:
മാർഗ്ഗത്തിങ്കലും സുഖം മന്ദിരത്തിലും സുഖം
ചേർക്കമെച്ച്യമാം വിത്തം സൂർയ്യ, നല്കേണം, ഭവാൻ! 10

ചേർക്കുവിൻ, ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾതന്നിരുകാലി–
നാല്ക്കാലികളാം രണ്ടുജാതിയ്ക്കും സുഖം നിങ്ങൾ;

---

6. സൂർയ്യദർശനത്തിങ്കൽ മാൽ വളരൊല്ലാ—ഏറെ ക്ലേശിയ്ക്കാതെ സൂർയ്യനെ നോക്കാൻ കഴിവുണ്ടാകണം. ജീവിച്ചു കിഴവരായ്—നെടുനാൾ ജീവിച്ച്.

7. കുററമററ്—അപരാധം പെടാതെ. മിത്രപൂജക—മിത്രങ്ങളെ (ആരാധകരെ) മാനിയ്ക്കുന്നവനേ.

8. കണ്ണിന്നു കണ്ണിന്നിമ്പം—എല്ലാക്കണ്ണുകൾക്കും ആഹ്ലാദം. പരന്ന കരുത്തൊന്നിൻ—ഒരു വിശാലബലത്തിന്റെ, സമുദ്രത്തിന്റെ. മുകളിൽക്കേറുന്നതു—ഉദിയ്ക്കുന്നത്.

9. കൊടി—കിരണോദ്ഗമം. അനാഗസ്ത്വം=നിരപരാധത. സ്വത്തും സ്വത്തും—നല്ല നല്ല ധനവും. ഹരികേശ=പച്ചനിറത്തലമുടിയുള്ളവനേ.

10. അർച്ചിസ്സ്=തേജസ്സ്. അംശു=രശ്മി. നല്കേണമെന്ന പദം പൂർവ്വാർദ്ധത്തിലും ചേർക്കണം.

തരുവിനെ,ങ്ങൾക്കന്നപാനതൃപ്തിയും കെല്പും
ദുരിതരാഹിത്യവും സൌഖ്യവുമാരോഗ്യവും! 11
നാവിനാൽ മനസ്സിനാൽ ക്രിയയാൽക്കനപ്പെട്ട
ദേവകോപനം നിങ്ങൾക്കെങ്ങൾ ചെയ്തിരിയ്ക്കുകിൽ,
അപ്പാപം ചുമത്തുവിനെ,ങ്ങളെയെതിർത്തല്ല-
ലുൾപ്പെടുത്തീടുന്നോനിൽ വാനോരേ, വസുക്കളേ! 12

സൂക്തം 38.

മുഷ്കേന്ദ്രനോ ലുശനോ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രനോ
മുഷ്കേന്ദ്രനോ ദേവത.

(കേക.)

ഗോയൂഥലബ്ധിയ്ക്കുള്ള യാതൊരു സമ്മർദ്ദത്തി-
ലായുധം ചാട്ടും, പാടേ കടിച്ചതിന്നും ധൃഷ്ടർ,
ആ യശസ്സ്യോകം പടതല്ലലിലലറുന്നു;
നീയിന്ദ്ര, നേട്ടത്തിന്നായ് ഞങ്ങളെപ്പാലിയ്ക്കുന്നു! 1
വെള്ളംപോലൊഴുകുന്ന മാടുകളു,നാം, വിളി-
ക്കൊള്ളും സ്വത്തിവയാൽ നീ മൂടുകെ,ങ്ങൾതൻ ഗേഹം;
ഞങ്ങൾ ജിഷ്ണുവാം നിന്നാൽക്കെല്പരാകിന്ദ്ര, വസോ—
ഞങ്ങളിച്ഛിയ്ക്കുന്നതു ശക്ര, ചെയ്താലും, ഭവാൻ! 2
ഭൃത്യൻതാൻ കുലീനൻതാനസുരൻതാനാരിന്ദ്ര,
യുദ്ധത്തിന്നെതിക്കുമോ ഞങ്ങളെപ്പുരുസ്തുത;

---

12. അല്ലലുൾപ്പെടുത്തീടുന്നോനിൽ—ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്ന ശത്രുവിൽ. വസുക്കൾ=വസിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ, മനുഷ്യർക്കു പാർപ്പിടം നല്കുന്നവർ.

സൂക്തം 38.

1. സമ്മർദ്ദം—ഏറാറുമുട്ടൽ, സമരം. കടിച്ചതിന്നും—തങ്ങളിൽ കടിച്ചതിന്നുന്ന. ധൃഷ്ടർ—യോദ്ധാക്കൾ. ഞങ്ങളെ യുദ്ധത്തിൽ രക്ഷിച്ച, ശത്രുധനം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ്ക്കുന്നു.

2. വെള്ളംപോലൊഴുകുന്ന—തടിച്ചുകൊഴുത്ത എന്നർത്ഥം. മൂടുക—നിറച്ചാലും.

ശത്രുക്കളവരെങ്ങൾക്കമെക്കാവുന്നോരാക—
മട്ടിയ്ക്ക, മല്ലിട്ടെങ്ങളവരെത്ത്വത്സാഹായ്യാൽ! 3

ആൾകളെയമർത്തുന്ന വിഴങ്ങും പോരിൽ സ്വത്തി—
ന്നാരെയോ വിളിയ്ക്കേണ്ടു, സ്വല്പരുമനല്പരും;
ഇന്നാ വിശ്രുതി പൂണ്ട നേതാവും ശുചിയുമാ—
മിന്ദ്രനെയിങ്ങോട്ടു നോക്കിയ്ക്കുന്നു, രക്ഷയ്ക്കെങ്ങൾ! 4

ഭക്തനെ പ്രേരിപ്പിപ്പോൻ, താൻതന്നെയറുക്കുവോൻ
ശക്തി തേടേണ്ടാത്തോൻ, നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടിവനിന്ദ്ര;
മുക്തനായ്ക്കുത്സങ്കൽനിന്നിങ്ങു വന്നാലും, വഷിൻ:
ത്വത്തുല്യനൊരാൾ ബദ്ധമുഷ്കനായ് മരുവുമോ? 5

സൂക്തം 39.

കക്ഷീവൽപുത്രി ഘോഷ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അശ്വികൾ ദേവത.

(കേക.)

ചൊവ്വുററ നീളെച്ചുററും ഭവൽത്തേരശ്വികളേ,
ഹവ്യവാൻ ദിവാനിശം വിളിയ്ക്കേണ്ടുവതല്ലോ;
വിളിച്ചാൽശ്ശുഭം കിട്ടുമതിനെത്തന്നേ ഞങ്ങൾ
വിളിപ്പൂ, നേർക്കച്ഛന്റെ പേരിനെപ്പോലെന്നെന്നും! 1

---

3. ത്വത്സാഹായ്യാൽ—അങ്ങയുടെ തുണയാൽ.

4. വിഴങ്ങും—പരസ്പരം പിടിച്ചുതിന്നുന്ന. സ്വത്തിന്ന്—ശത്രുസമ്പത്തടക്കാൻ. സ്വല്പരുമനല്പരും—എളിയവരും വലിയവരും. ശുചി=വിശുദ്ധൻ.

5. അറുക്കുവോൻ—കെട്ടുകളെ മുറിച്ചുനീക്കുന്നവൻ. ശക്തി തേടേണ്ടാത്തോൻ—സ്വയം ബലവാൻ. ഇവൻ—ഞാൻ. മുക്തനായ്—കെട്ടിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞ്. ഇന്ദ്രനെ കുത്സനും ലൂശനും യജ്ഞത്തിന്ന് ഒപ്പം വിളിച്ചു: ഇന്ദ്രൻ സഖ്യംമൂലം കുത്സന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കാണ് പോയത്. കുത്സനാകട്ടേ, ഇന്ദ്രനെ (അന്യത്ര പോകാതിരിപ്പാൻ) നൂറു തോൽവാറുകൊണ്ടു മുഷ്ക(അണ്ഡ)ങ്ങളിൽ ബന്ധിച്ചുകളഞ്ഞു. ആ കെട്ടറുത്തു, കുത്സന്റെ അടുക്കൽനിന്ന്, ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും എന്ന് ഋഷി പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 39.

1. ഭവൽത്തേർ—നിങ്ങളിരുവരുടെ രഥം. ഹവ്യവാൻ—യജമാനൻ.

ചൊല്ലിപ്പിൻ സ്തവം, കർമ്മം നിറവേററുവിൻ, ബുദ്ധി-
യുല്ലസിപ്പിപ്പിൻ: ഞങ്ങളിതല്ലോ, കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു.
ചൊല്ലാർന്ന വീതം വെപ്പിനെങ്ങൾക്കു: ധനികരിൽ
നല്ല സോമംപോലാക്കുകെ,ഞങ്ങളെയശ്വികളേ! 2

വൃദ്ധയ്ക്കുമേകീ ഭാഗ്യ;-മൂണില്ലാത്തവനെയു-
മത്ര താന്നവനെയും കുരുടനെയും നിങ്ങൾ
കാത്തുരക്ഷിച്ചു മെലിഞ്ഞോനെയും; നാസത്യരേ,
വൈദ്യന്മാർ, മഖത്തിനും നിങ്ങൾതാനെന്നോതുന്നു! 3

ഒരു തേരിനെപ്പോലേ ജീർണ്ണനാം ച്യവനനെ-
ത്തരുണനാക്കിപ്പേർത്തും നടത്തിയല്ലോ, നിങ്ങൾ;
തുഗ്രപുത്രനെപ്പൊക്കിയെടുത്തു, വെള്ളത്തിൽനി-
ന്നൊ;-ക്കയും ക്രതുകളിൽ ശ്ലാഘ്യ,മബ്ഭവൽക്കർമ്മം! 4

നിങ്ങൾതൻ പ്രാഗ്വീര്യങ്ങൾ വർണ്ണിയ്ക്കാ,മുലകിൽ ഞാൻ:
നിങ്ങൾ നാസത്യന്മാരേ, സുഖദർ ഭിഷക്കുകൾ;
അബ്ഭവാന്മാരെ ത്രാണത്തിന്നെങ്ങൾ പുകഴ്ത്തുന്നു,
ക്ഷിപ്രമിപ്രഭുവിന്നു വിശ്വാസമുണ്ടാംവണ്ണം! 5

ഞാനിതാ, വിളിയ്ക്കുന്നു നിങ്ങളെ;-ക്കേൾപ്പിൻ: നല്കിൻ,
സൂനുവിന്നംബാതാതർപോലെനിയ്ക്കശ്വികളേ!
തെല്ലുമൻപില്ലാതശ്രദ്ധേയമായ്ക്കുതല്ലമാം
പൊല്ലാപ്പേല്ക്കുവതിൻമുമ്പപ്പുറത്തണയ്ക്കുവിൻ! 6

---

2. ബുദ്ധിയുല്ലസിപ്പിപ്പിൻ—ഞങ്ങളുടെ ബുദ്ധിയ്ക്കു് ഉന്നതി വരുത്തുവിൻ. ഇതു്—ഇമ്മൂന്നും. വീതം—പങ്കു്, ധനാംശം. സോമംപോലെ—സോമം സർവസുശ്രേഷ്ഠമാണല്ലോ; അപ്രകാരം ഞങ്ങളെ ധനികരിൽവെച്ചു മികച്ചവരാക്കുവിൻ.

3. വൃദ്ധയ്ക്കുമേകീ ഭാഗ്യം—വേൾക്കപ്പെടാതെ അച്ഛൻെറ ഗൃഹത്തിൽ പാർത്തു നരച്ച ഏനിയ്ക്കും ഭർത്തൃഭാഗ്യം തന്നു; എന്നെ സുരൂപയായ തരുണിയും പരിണീതയുമാക്കി. മഖത്തിനും വൈദ്യന്മാർ—രോഗികളെമാത്രമല്ല, യജ്ഞങ്ങളെയും സ്വാസ്ഥ്യപ്പെടുത്തുന്നു. ഓതുന്നു—വിദ്വാന്മാർ പറയുന്നു.

4. തേരിനെപ്പോലേ—കേടു വന്ന രഥത്തെ എന്നപോലെ. ജീർണ്ണൻ=വൃദ്ധൻ. വെള്ളം—സമുദ്രജലം. ശ്ലാഘ്യം—വർണ്ണിയ്ക്കേണ്ടുന്നതാകുന്നു.

5. പ്രാഗ്വീര്യങ്ങൾ=പണ്ടേത്തെ വീര്യങ്ങൾ. ഇപ്രഭു—യഷ്ടാവു്.

6. സൂനു=പുത്രൻ. അംബാതാതർ=അമ്മയച്ഛന്മാർ. നല്കിൻ—ധനം. അപ്പുറത്തണയ്ക്കുവിൻ—പൊല്ലാപ്പിൻെറ മറുകരയിൽ കൊണ്ടാക്കുവിൻ.

അങ്ങനെ വിമദനായ്ക്കൊണ്ടുപോന്നല്ലോ, തേരിൽ
നിങ്ങളപ്പുരുമിത്രപുത്രിയാം ശുന്ധ്യുവിനെ
നിങ്ങൾ ചെന്നെത്തി, വധ്രിമതിതന്നാഹ്വാനത്തിൽ;
നിങ്ങളബ്ബുദ്ധിമതിയ്ക്കരുളി, നൽസ്സമ്പത്തും! 7

വാൎദ്ധക്യം പിടിപെട്ട കലിയാം മേധാവിയെ—
പ്പേർത്തുമേ യുവത്വത്തിലെത്തിച്ചുവല്ലോ, നിങ്ങൾ!
നിങ്ങൾ വന്ദനനെക്കൂപത്തിൽനിന്നെടുത്തേററി!
നിങ്ങൾ വിശ്പലയെത്തൽക്ഷണമേ നടത്തിച്ചു! 8

ചത്തുപോമെന്നായ്ത്തീൎന്ന രേഭനെക്കയത്തിൽനി-
ന്നുദ്ധരിച്ചിതു, നിങ്ങൾ വൎഷകരശ്വികളേ!
തപ്തമാമുമിച്ചെന്തീയത്രിയ്ക്കായ്ത്തണുപ്പിച്ചു!
സപ്തവധ്രിയ്ക്കായ്ത്തുറക്കുകയുംചെയ്തു, നിങ്ങൾ! 9

ഹ്വാതവ്യം, സുഖകരം, കൂട്ടരെപ്പായിയ്ക്കുന്ന
ജേതാവി—ങ്ങനെയുള്ളൊരൂൎജ്ജിതസിതാശ്വത്തെ
പേദുവിന്നേകീ, തൊള്ളായിരമെണ്ണത്തോടൊപ്പം,
ഭൂതിയെ നരയ്ക്കെന്നപോലശ്വിമാരേ, നിങ്ങൾ! 10

---

7. ഒന്നാംമണ്ഡലം 112-ാം സൂക്തത്തിലെ 19-ാം ഋക്കും, 116-ാം സൂക്തത്തിലെ 1-ാം ഋക്കും നോക്കുക: ശുന്ധ്യു—പേർ. വധ്രിമതിതന്നാഹ്വാനത്തിൽ—1: 116: 18-ഋക്കു നോക്കുക: എന്നാൽ യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളാൽ കൈ മുറിയ്ക്കപ്പെട്ട വധ്രിമതിയ്ക്കു (ഹിരണ്യഹസ്തം) പൊന്നിൻകൈ വെച്ചുകൊടുത്തു എന്നാണ്, ഇവിടെ വിവരണം.

8. കലി—1: 112: 15-ാം ഋക്കു നോക്കുക: വന്ദനന്റെ കഥയും 1: 112: 5-ലുണ്ട്. വിശ്പലയെ—1-112-10-ാം ഋക്കു നോക്കുക:

9. രേഭനെ—1-116-24-ാം ഋക്കു നോക്കുക: തപ്തം—ടി. ടി. 8-ാം ഋക്കിലുണ്ട്. സപ്തവധ്രിയ്ക്കായ്—അശ്വമേധനെന്ന രാജാവിനാൽ എന്തോ കുററത്തിന് ഒരു മരപ്പെട്ടിയിലടയ്ക്കപ്പെട്ട സപ്തവധ്രി എന്ന ഋഷിയെ മോചിപ്പിയ്ക്കാൻ. തുറക്കുക—പെട്ടി. ഇക്കഥ 5-ാംമണ്ഡലം 78-ാം സൂക്തത്തിലുണ്ട്.

10. ഹ്വാതവ്യം=വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നത്. കൂട്ടർ—ശത്രുക്കളുടെ കൂട്ടുകാർ. ഊൎജ്ജിതസിതാശ്വം=ബലിഷ്ഠമായ വെള്ളക്കുതിര. പേദു—ഒരു രാജാവ്. തൊള്ളായിരമെണ്ണം—തൊള്ളായിരമശ്വങ്ങൾ. നരയ്ക്കു ഭൂതിയെ എന്നപോലെ—നിങ്ങൾ മനുഷ്യൎക്കു ധനം നല്കാറുള്ളതുപോലെ. 1-ാം മണ്ഡലത്തിലുണ്ട്, ഈ അശ്വപ്രദാനം.

സ്തുത്യമാഗ്ഗരേ, ശുഭാഹ്വാനരേ, നിങ്ങൾ വധൂ-
യുക്തനാമാക്കായ് നിത്തും, തേരശ്വിമാരേ മുന്നിൽ;
ദുരിതമവന്നെങ്ങുനിന്നുമേ വരില്ലി,ല്ലാ
വറുതി,യില്ലാ ഭയം സുസ്ഥരാം പുരാന്മാരേ! 11
ഏതുമായ്ച്ചേരുമ്പൊഴോ വിണ്മകളുദിപ്പതും,
ജ്യോതിസ്സാലഹോരാത്രം ശോഭനമാകുന്നതും;
ചിത്താതിജവനമായൃഭുനിമ്മിതമാമ-
ത്തേരിലെഴുന്നള്ളുകി,ങ്ങശ്വിമാരേ, നിങ്ങൾ! 12
നിങ്ങളാ വെററിത്തേരാൽച്ചരിയ്ക്കും, ഗിരിമാഗ്ഗേ;
നിങ്ങൾ പാലുളവാക്കീ, ശയുവിൻ മച്ചിപ്പയ്യിൽ;
ചെന്നായ പിടിച്ചോരു പെണ്ണാടയടിയാനെ-
ച്ചെന്നു വേർവിട്ടുവിച്ചൂ, വായിൽനിന്നശ്വികളേ! 13
ഇങ്ങനെ നിങ്ങൾക്കായി സ്തോത്രമൊന്നശ്വികളേ,
ഭംഗിയിൽ വിരചിച്ചൂ, തച്ചർ തേർപോലേ ഞങ്ങൾ;
എന്നെന്നും പരത്തുന്നൊരുണ്ണിയെപ്പോലെയെട്ടു-
ത്തെങ്ങൾ മത്ത്യരിലലംകരിച്ചൂ, സ്ത്രീയെപ്പോലെ. 14

സൂക്തം 40.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്.

നേതാക്കളേ, പുലർകാലത്തു പുറപ്പെടുന്നതും, വിശാലവും, അഹസ്സിലഹസ്സിൽ മനുഷ്യനു മനുഷ്യനു കൊണ്ടുചെല്ലുന്നതും, ഒളിമി

---

11. വധൂയുക്തൻ—സ്വയംവരത്തിൽ വധുവിനെ കിട്ടിയവൻ. തേർ മുന്നിൽ നിത്തും —യുദ്ധം വന്നാൽ സഹായിപ്പാൻ. ദുരിതം=പാപം. സുസ്ഥർ—സുഖിതർ, വാട്ടമില്ലാത്തവർ.

12. വിണ്മകൾ— ഉഷസ്സ്. ജ്യോതിസ്സ്—സൂര്യതേജസ്സ്. ചിത്താതിജവനം=മനസ്സിനെക്കാളും വേഗമുള്ളത്.

13. പാലുളവാക്കീ—1-ാം മണ്ഡലത്തിൽ 118-ാം സൂക്തത്തിലെ 8-ാം ഋക്ക നോക്കുക.

14. പരത്തുന്ന—യജ്ഞവിസ്താരകനായ. മത്ത്യരിൽ—ആളുകളുടെ ഇടയിൽ. സ്ത്രീയെപ്പോലെ—സ്ത്രീയെ പണ്ടങ്ങളണിയിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. അലംകരിച്ചൂ—സ്തോത്രത്തെ സംസ്കാരപ്പെടുത്തുന്നു. ഈ സ്തോത്രം ഞങ്ങൾക്ക പുത്രൻപോലെയും, പതിപോലെയും സ്നേഹഭാജനമാകുന്നു.

ന്നനതുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെ എവിടെ ആരാവാം, അഭ്യുദയത്തി
ന്നായി, യജ്ഞത്തിൽ സ്തുതികൊണ്ടലംകരിയ്ക്കുന്നത്? 1

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലിൽ എവിടെയാണ്, അഹസ്സിൽ
എവിടെയാണ്—എവിടെ പോകുന്നു, എവിടെ താമസിയ്ക്കുന്നു? ആരാ
വാം നിങ്ങളെ, കിടപ്പറയിൽ വിധവ ദേവരനെയെന്നപോലെയും, ഒരു
സ്ത്രീ പുരുഷനെ എന്നപോലെയും വേദിമേൽ വിളിച്ചിരുത്തുന്നത്? 2

നിങ്ങൾ പുലർകാലത്തു, രണ്ടു കിഴവന്മാർ വൈതാളികഗീതി
യാലെന്നപോലെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; യഷ്ടവ്യരായ നിങ്ങൾ അഹസ്സി
ലഹസ്സിൽ ശാലയിൽ പോകും. നേതാക്കളേ, ആരെയാവാം ആ നി
ങ്ങൾ നിർദ്ദോഷനാക്കുന്നത്? ആരുടെ യാഗത്തിന്നാവാം നിങ്ങൾ, രണ്ടു
രാജകുമാരന്മാർപോലെ എഴുന്നള്ളുന്നത്? 3

ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ, വേട്ടക്കാർ രണ്ടു നരികളെയെന്നപോലെ,
നക്താദിവം ഹവിസ്സൊരുക്കി വിളിയ്ക്കുന്നു. നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾക്ക്
ഋതുതോറും ഹോമം അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു; മഴവെള്ളത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥരായ
നിങ്ങൾ ആളുകൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവരുന്നു. 4

അശ്വികളേ, രാജപുത്രിയായ ഘോഷ ചുററിനടന്നു നിങ്ങളെ
പ്പററി പറയാറുണ്ട്; നേതാക്കളേ, നിങ്ങളെപ്പററി ചോദിയ്ക്കാറുണ്ട്.
നിങ്ങൾ എനിയ്ക്ക് അഹസ്സിലും അല്ലിലും തുണനില്ക്കണം; കുതിരയും
തേരുമുള്ള ക്രൂടലരെ തട്ടിനീക്കണം! 5

അശ്വികളേ, കവികളായ നിങ്ങൾ തേരിന്നുചുററും നടക്കും;
സ്തുതിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യങ്കലെയ്ക്കു പോരാൻ, കുത്സൻപോലെ അതിൽക്കേ

സൂക്തം 40.

1. കൊണ്ടുചെല്ലുന്നതും—ധനത്തെ. ആരുടെ ആരാധനത്താലാണ്, നി
ങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു വരാൻ വൈകിയ്ക്കുന്നത്?

2. ദേവരൻ—ഭർത്താവിൻെറ അനുജൻ.

3. കിഴവന്മാർ—വൃദ്ധരാജാക്കന്മാർ.

4. വേട്ടക്കാർ വ്യാഘ്രങ്ങളെ കണ്ടുകിട്ടാൻ വിളികൂട്ടുമല്ലോ. ഋതു—യജ്ഞ
കാലം. അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു—യജമാനന്മാർ.

5. ഘോഷ—ഞാൻ. പറയാറുണ്ട്—വൃദ്ധജനങ്ങളോട്. ചോദിയ്ക്കാ
റുണ്ട്—അശ്വികൾ എങ്ങനെയുള്ളവരാണെന്ന്. ക്രൂടലരെ—എൻെറ ശത്രുക്കളെ.

റും. അശ്വികളേ, നിങ്ങളുടെ തേനിനെ ഈച്ച, ഒരു മഹിള മദ്യത്തെ
പ്പോലെ വായ്ക്കൊള്ളുന്നു! 6

അശ്വികളേ, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട നിങ്ങൾ ഭുജ്യുവിനെയും, നിങ്ങൾ
വശനെയും, നിങ്ങൾ അത്രിയെയും രക്ഷിപ്പാൻ ചെന്നു. ഹവിർദ്ദാതാ
വു നിങ്ങളുടെ സഖ്യത്തിന്നു നില്ക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ രക്ഷകൊണ്ടു ഞാൻ
സുഖിയ്ക്കുമാറാകണം! 7

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കൃശനെയും, നിങ്ങൾ ശയുവിനെയും,
നിങ്ങൾ പരിചാരകനെയും, നിങ്ങൾ അഭർത്തൃകയെയും രക്ഷിച്ചു; അ
ശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഹവിർദ്ദാതാക്കൾക്കായി, ഇടിമുഴക്കുന്ന മേഘത്തെ
വെള്ളം പൊഴിയുമാറു തുറന്നു! 8

പെണ്ണായ്പ്പിറന്നവൾക്കു വരൻ വന്നെത്തട്ടെ: അവന്നായി
മഴയാൽ സസ്യങ്ങൾ മുളയ്ക്കുകയും, വെള്ളം താന്നേടത്തൂടെയെന്നപോ
ലെ പ്രവഹിയ്ക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ; അഹിംസ്യനായ അവന്ന് ആ യൌ
വനം ഉണ്ടായിരിയ്ക്കട്ടെ! 9

യാവചില പുരുഷന്മാർ പത്നിയുടെ പ്രാണന്നായി കരയുകയും,
(അവളെ) യാഗത്തിലിരുത്തുകയും, നീണ്ട കൈക്കൂട്ടിലണയ്ക്കുകയും, പി
തൃക്കൾക്കായി നല്ല സന്താനത്തെ ജനിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുമോ; ആ
കണവന്മാർക്കാണ്, പത്നിമാർ ആലിംഗനസുഖമുളവാക്കുക! 10

അശ്വികളേ, ഒരു യുവാവു യുവതിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ വസിയ്ക്കു
ക—അതു ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല; അതു നിങ്ങൾ ശരിയ്ക്കു പറഞ്ഞുത
രുവിൻ. ഞങ്ങൾ തരുണിയെ കാമനിയ്ക്കുന്ന രേതസ്സേക്താവിന്റെ
ഭവനത്തിൽ പോകുമാറാകണം—ഇതാണ്, ഞങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം! 11

---

6 കുത്സൻപോലെ—കുത്സനും ഇന്ദ്രനും ഒരേ തേരിൽ കേറുന്നതുപോലെ. തേനിനെ—അശ്വികളുടെ രഥത്തിൽ തേനുണ്ടല്ലോ.

7. ഭുജ്യു—തുഗ്രപുത്രനായ രാജാവ്; വശൻ—ആനപ്പടയോടുകൂടിയ ശത്രുക്കളാൽ തോല്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന വശനെന്ന രാജാവ്.

8. കൃശൻ—ഒരാൾ. അഭർത്തൃക—വധ്രിമതി.

9. പെണ്ണായ്പ്പിറന്നവൾക്കു—എനിയ്ക്ക്. അഹിംസ്യനായ—അവന്നു ശത്രുപീഡ പററരുത്. ആ—സംഭോഗസമർത്ഥമായ.

10. നിങ്ങൾ പ്രസാദിച്ചാലേ, സ്ത്രീകൾക്ക് ഈദൃശഭർത്താക്കളെ കിട്ടുകയുള്ളൂ.

11. യുവതിയുടെ—തരുണിയായ എന്റെ. ഞങ്ങൾ—ഞാൻ. രേതസ്സേക്താവ്—ഭർത്താവ്.

അന്നാധനന്മാരേ, അമൃതനാഥന്മാരേ, അശ്വികളേ, ഇണയായ നിങ്ങാംക്കു നന്മനസ്സുണ്ടാകട്ടെ: ആശകളെ അകത്തൊതുങ്ങിയ്ക്കുവിൻ. നിങ്ങാം കാത്തരുളണം: ഞങ്ങാം പ്രിയമാരായി ഭത്തൃഗൃഹം പൂകുമാറാകണം! 12

അമൃതനാഥന്മാരേ, അതിനാൽ നിങ്ങാം പ്രീതി പൂണ്ടു സ്തോത്രകാംക്ഷിണിയ്ക്കു് ഒരു പുരുഷൻെറ ഗൃഹത്തിൽ ധനവും പുത്രന്മാരെയും വെയ്ക്കുവിൻ; നല്ല തണ്ണീർപ്പന്തൽ നിർമ്മിയ്ക്കുവിൻ; വഴിയിലെ കുററിയും ദ്രോഹിയെയും പറിച്ചുകളയുവിൻ! 13

ദസ്രരായ, അമൃതനാഥരായ അശ്വികാം ഇപ്പോാം എവിടെയായിരിയ്ക്കും, ഏതാളുകളിലായിരിയ്ക്കും, ഇമ്പംകൊള്ളുന്നത്? ആരാവാം, അവരെ പിടിച്ചുവെച്ചത്? അവർ ഏതൊരു സ്തോതാവിൻെറയോ യഷ്ടാവിൻെറയോ ഗൃഹത്തിലായിരിയ്ക്കാം, എഴുന്നള്ളിയത്? 14

സൂക്തം 41.

ഘോഷാപുത്രൻ സുഹസ്ത്യൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികാം ദേവത.

വളരെയാളുകളാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടതും, സ്തുത്യവും, മൂന്നുരുളുള്ളതും, ചുററിനടക്കുന്നതും, യാഗങ്ങളിൽ പോകുന്നതും, യജ്ഞഹിതവുമായ നിങ്ങളിരുവരുടെ ആ രഥത്തെ ഞങ്ങാം ഉഷസ്സുദിപ്പിൽ സ്തുതിച്ചു വിളിയ്ക്കുന്നു. 1

നാസത്യരേ, നേതാക്കളേ, അശ്വികളേ, യജിയ്ക്കുന്ന ആളുകളുടെ അടുക്കലും, സ്തോതാവിൻെറ ഹോതൃയുക്തമായ യജ്ഞത്തിലും നിങ്ങാം എഴുന്നള്ളുന്നതു യാതൊന്നിലൂടെയോ; യാതൊന്നു പുലർകാലത്തു പൂട്ടുമോ, പുലർകാലത്തു പുറപ്പെടുമോ; ആ മധുവാഹിയായ വള്ളിത്തേരിൽ കേറിയിരിയ്ക്കുവിൻ! 2

---

12. അമൃതം=ജലം.

13. സ്തോത്രകാംക്ഷിണിയ്ക്കു്—നിങ്ങളെ സ്തുതിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്ന എനിയ്ക്കു്. ഒരു പുരുഷൻെറ—എന്നെ വോംക്കുന്നവൻെറ. തണ്ണീർപ്പന്തൽ—ഭർത്തൃഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്ന എനിയ്ക്കു വഴിമദ്ധ്യേ വെള്ളം കുടിപ്പാൻ.

14. അശ്വികാം വന്നില്ലല്ലോ എന്ന വെമ്പൽ;

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഒരു മേധാവിയുടെ സവനത്തിൽ പോയിരിയ്ക്കാം; എന്നാലും, സോമം കയ്യിലെടുത്ത അധ്വര്യുവായ സുഹസ്ത്യന്റെയോ, ബലവാനും ദാനശീലനുമായ അഗ്നിത്തിന്റെയോ അടുക്കൽ സോമം കുടിപ്പാൻ വന്നാലും! 3

സൂക്തം 42.

അംഗിരോഗോത്രൻ കൃഷ്ണൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത

ഒരു വില്ലാളി തടിച്ച ക്രൂരമ്പെയ്യുന്നതുപോലെയും, ഒരാൾ കോപ്പണിയിയ്ക്കുന്നതുപോലെയും, നീ ഇന്ദ്രന്നു സ്തോത്രമയയ്ക്കുക. മേധാവികളേ, നിങ്ങൾ ശത്രുവാക്യം സ്തുതികൊണ്ടു പിന്നിലിട്ടുകൊൾവിൻ. സ്തോതാവേ, ഭവാൻ തന്തിരുവടിയെ സോമയാഗത്തിൽ വിളയാടിച്ചാലും! 1

സ്തോതാവേ, ഭവാൻ ഗോവിനെ—സഖാവായ ഇന്ദ്രനെ—കറക്കാൻ പാട്ടിലാക്കുക; ജാരനെ ഉണർത്തുക. വെള്ളം നിറച്ച ഒരു പാത്രത്തെപ്പോലെ, സമ്പത്തുകൊണ്ടുമന്ന ആ ശൂരനെ ധനം തരാൻ താഴത്തെയ്ക്കു വരുത്തുക! 2

അല്ലയോ മഘവാവേ, ശക്ര, ഇന്ദ്ര, അങ്ങ് ഊട്ടുന്നവനാണെന്ന് ആരാനും പറയുമോ? എന്നെ മൂർച്ചപ്പെടുത്തുക: മൂർച്ചകൂട്ടുന്നവനാണ്, അങ്ങെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. എനിയ്ക്കു കർമ്മശ്രദ്ധ തോന്നട്ടെ. അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു സമ്പൽഭാഗ്യം കൊണ്ടുവന്നാലും! 3

സൂക്തം 41.

3. സുഹസ്ത്യൻ—ഞാൻ. അഗ്നിത്ത്—ഒരു ഋത്വിക്ക്.

സൂക്തം 42.

1. ഋഷി അന്തരാത്മാവിനോടു പറയുന്നു: നിന്റെ സ്തോത്രം ഇന്ദ്രന്റെ ഹൃദയത്തെ സ്പർശിയ്ക്കട്ടെ; ഇന്ദ്രനെ മോടിപ്പെടുത്തട്ടെ. അടുത്ത വാക്യങ്ങൾ ഋത്വിക്കുകളോടും സ്തോതാവിനോടും: പിന്നിടുക—നിരാകരിയ്ക്കുക എന്നർത്ഥം.

2. ജാരനെ—പ്രാണികൾക്കു ജരയുളവാക്കുന്ന, കാലരൂപനായ, ഇന്ദ്രനെ.

3. ഊട്ടുന്നവൻ—സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം നല്കാതിരുന്നാൽ, അവിടുന്ന് അന്നദാതാവാണെന്ന് ആരും പറയില്ലല്ലോ; അവിടുന്ന് അന്നദാതാവുതന്നെ. മൂർച്ചപ്പെടുത്തുക—ധനം തന്ന് ഉശിരനാക്കുക. മൂർച്ചകൂട്ടുന്നവൻ—സ്തോതാക്കളെ.

ഇന്ദ്ര, ഭവാനെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ആളുകൾ—പോരിൽ ഒത്തൊരുമിച്ചവർ—വിളിച്ചുപോരുന്നു. അതിൽ ശൂരൻ ഹവിഷ്മാനെ കൂട്ടുകാരനാക്കും; പിഴിയാത്തവന്റെ സഖ്യം കാംക്ഷിയ്ക്കില്ല! 4

യാതൊരു ഹവിഷ്മാൻ തന്തിരുവടിയ്ക്കു, വളരെ ജംഗമസ്വത്തുപോലെ, കടുംസോമം പിഴിഞ്ഞുവെയ്ക്കുമോ; അവനിൽനിന്നു തന്തിരുവടി പൂർവാഹ്നത്തിൽ, നല്ല പുത്രരും നല്ലായുധങ്ങളുമുള്ള ശത്രുക്കളെ വേറുപെടുത്തും—ഉപദ്രവം നീക്കും! 5

ഞങ്ങൾ സ്തോത്രം ആരിൽ അർപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ, ആർ ഞങ്ങളെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ മഘവാവായ ഇന്ദ്രനെ ദൂരസ്ഥനായ ശത്രുപോലും പേടിയ്ക്കട്ടെ; നാട്ടിലെ അന്നങ്ങൾ തന്തിരുവടിയ്ക്കടങ്ങട്ടെ! 6

പുരുഹൂത, ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് ഉഗ്രമായ വജ്രംകൊണ്ടു ശത്രുവിനെ ചാരത്തുനിന്നു ദൂരത്തെയ്ക്കോടിച്ചാലും; ഞങ്ങൾക്കു യവവും ഗോക്കളെയും തന്നാലും. സ്തോതാവിന്നു രമണീയാന്നമായ കർമ്മം അരുളിയാലും! 7

അധ്വര്യുക്കൾ പിഴിഞ്ഞ അന്നവർദ്ധകങ്ങളായ കടുംസോമങ്ങൾ ആരുടെ വയററിൽ ചെല്ലുന്നുവോ, ആ മഘവാവായ ഇന്ദ്രൻ ഹവിർദ്ദാതാവിങ്കൽ പിശുക്കുപിടിയ്ക്കില്ല; പിഴിയുന്നവന്നു ധനം ധാരാളം കൊടുക്കുകതന്നെ ചെയ്യും! 8

ഒരു ചൂതുകളിക്കാരൻ എതിരാളിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതെപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം ഈ ബലവാൻ സമയത്തു നിഹന്താവിനെ നോക്കിപ്പിടിച്ചു ജയിയ്ക്കും. ദേവകാമന്നു ധനം മൂടിവെയ്ക്കില്ല; അവനെ വഴിപോലെ സമ്പത്തോടു ചേർക്കും! 9

---

4. രണ്ടും മൂന്നും വാക്യം പരോക്ഷം: ശൂരൻ—ഇന്ദ്രൻ. പിഴിയാത്തവൻ—അയഷ്ടാവ്.

5. ജംഗമസ്വത്തുപോലെ—ദരിദ്രന്നു കൊടുപ്പാൻ ഗവാശ്വാദിധനം കരുതിവെയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

6. നാട്ടിലെ—ശത്രുരാജ്യത്തിലെ.

7. ശത്രുവിനെ—ഞങ്ങളുടെ. സ്തോതാവിന്ന്—എനിയ്ക്ക്. രമണീയാന്നം—രമ്യങ്ങളായ ഹവിസ്സുകളോടുകൂടിയത്.

8. അന്നവർദ്ധകങ്ങൾ—ഹോമത്താലാണല്ലോ, മഴ പെയ്തു ഭക്ഷ്യങ്ങൾ വളരുന്നത്.

9. ഈ ബലവാൻ—ഇന്ദ്രൻ. സമയത്തു—യുദ്ധാവസരത്തിൽ. നിഹന്താവിനെ—ദ്രോഹിയ്ക്കുന്ന ശത്രുവിനെ. ദേവകാമൻ—യജ്ഞതൽപരൻ.

പുരുഹൂത, വറുതിമൂലം വന്ന ദുർവിചാരം ഞങ്ങൾ ഗോക്കളെക്കൊണ്ടു കടക്കമാറാകണം, വിശപ്പൊക്കെ യവംകൊണ്ടും; ഞങ്ങൾ അരചന്മാരെക്കൊണ്ടു മികച്ച സമ്പത്തും, ഞങ്ങളുടെ ബലംകൊണ്ടു വിജയവും നേടുമാറാകണം! 10

ബൃഹസ്പതി ഞങ്ങളെ പിന്നിലും മുകളിലും ചുവട്ടിലും ദുഷ്ടങ്കൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; ഇന്ദ്രൻ ഞങ്ങളെ മുന്നിലും നടുവിലും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; സഖാവു സഖാക്കൾക്കു ധനം തരട്ടെ! 11

സൂക്തം 43.

കൃഷ്ണൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

എന്തും സാധിപ്പിയ്ക്കുന്നവയും അഭിലാഷിണികളുമായ എന്റെ സ്തുതികളെല്ലാം ഒത്തൊരുമിച്ച് ഇന്ദ്രനെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു—പതിമാർ ഭർത്താവിനെയെന്നപോലെയും, രക്ഷാർത്ഥികൾ ഒരു ധനവാനായ നല്ല മനുഷ്യനെയെന്നപോലെയും കെട്ടിപ്പുണരുന്നു! 1

പുരുഹൂത, ഭവദഭിമുഖമായ എന്റെ മനസ്സ് പിന്മാറുന്നില്ല തന്നെ: ഞാൻ ആശ അങ്ങയിൽ ഉറപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ദർശനീയ, അവിടുന്ന്, ഒരു രാജാവിനെപ്പോലെ, ദർഭയിലിരുന്നാലും; ഈ സോമം നുകർന്നാലും! 2

ഇന്ദ്രൻ ദാഹത്തിന്റെയും വിശപ്പിന്റെയും ചുററും പെരുമാറട്ടെ: ആ മഘവാവുതന്നെയാണല്ലോ, ധനത്തിന്റെ അധിപതി; ആ ബലവാനായ വൃഷാവിന്റെതന്നെയാണ്, താന്ന നിലത്ത് അന്നം തഴപ്പിയ്ക്കുന്ന ഈ സപ്തനദികൾ! 3

പക്ഷികൾ നല്ല ഇലകളുള്ള വൃക്ഷത്തിന്മേലെന്നപോലെ, ചമസങ്ങളിലെ മദകരങ്ങളായ സോമങ്ങൾ ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെന്നുകൂടുന്നു; വേ

---

10. ഞങ്ങൾ ഗോക്കളെ കിട്ടി ദാരിദ്ര്യമുക്തരാകണം.
11. സഖാവ്—സഖാവായ ഇന്ദ്രൻ. സഖാക്കൾക്ക—ഞങ്ങൾക്ക്.

സൂക്തം 43.

3. ഇന്ദ്രൻ നമുക്കു ദാഹവും വിശപ്പും ശമിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. അന്നം—സസ്യങ്ങൾ.

ഗേന ഇവയുടെ മുകൾഭാഗം തുലോം വിളങ്ങുന്നു. തന്തിരുവടി, താ
നയയ്ക്കേണ്ടുന്ന പ്രകാശത്തെ മനുഷ്യൎക്കു നല്കട്ടെ! 4

ഒരു ചൂതാളി കളിയിൽ എതിരാളിയെയെന്നപോലെ, മഘ
വാവു പിശുക്കുപിടിയ്ക്കുന്ന സൂൎയ്യനെ, ജയിപ്പാൻ അന്വേഷിയ്ക്കും. മഘ
വാവേ, ഭവാന്റെ ആ വീൎയ്യം അനുകരിപ്പാൻ മുമ്പോ, ഇന്നോ, നാളെ
യോ ആരും ആളല്ല! 5

വൃഷാവായ മഘവാവു മനുഷ്യനിൽ മനുഷ്യനിൽ പള്ളികൊ
ള്ളുന്നു; ആളുകളുടെ സ്തുതികൾ ഉററുനോക്കുന്നു. ശക്രൻ ആരുടെ സ
വനത്തിൽ രമിയ്ക്കുമോ, അവൻ കടുംസോമങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രതിപക്ഷരെ
കീഴമൎത്തും! 6

സലിലങ്ങൾ സമുദ്രത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെയും, തോടുകൾ
ഹ്രദത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെയും സോമങ്ങൾ ഇന്ദ്രങ്കലെയ്ക്കൊഴുകുന്നതെ
പ്പൊഴോ; അപ്പോൾ ശാലയിൽ മേധാവികൾ തന്തിരുവടിയുടെ മഹ
ത്ത്വത്തെ, പൎജ്ജന്യൻ ദിവ്യജലംകൊണ്ടു യവത്തെയെന്നപോലെ വള
ൎത്തുന്നു! 7

ലോകത്തിൽ ഒരു കാള കോപിച്ചു ചാടുന്നതുപോലെ, ആർ ഈ
ഈശ്വരപത്നികളായ തണ്ണീരുകളെ ഇങ്ങോട്ടയച്ചുവോ; ആ മഘവാവ
ത്രെ, പിഴിയുന്ന ക്ഷിപ്രപ്രദാനന്നു—ഹവിഷ്മാനായ മനുഷ്യന്നു—വെ
ളിച്ചം കിട്ടിച്ചതു്! 8

വജ്രം മിന്നി പൊങ്ങട്ടെ; സത്യത്തിന്റെ ശബ്ദം മുമ്പേത്തെ
പ്പോലെ മുഴങ്ങട്ടെ. സൽപതി സമുജ്ജ്വലപ്രഭനായി വിളങ്ങട്ടെ—
സൂൎയ്യനെപ്പോലെ ഒളിവീശിത്തിളങ്ങട്ടെ! 9

---

4. പ്രകാശത്തെ—സൂൎയ്യതേജസ്സിനെ.

5. പിശുക്കുപിടിയ്ക്കുന്ന—മഴ വേണ്ടുവോളം പെയ്യാത്ത. ജയിപ്പാൻ—നീരാവി കീഴടക്കാൻ. തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു ജയിയ്ക്കുമെന്നൎത്ഥം. അടുത്ത വാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

6. പരോക്ഷം:

7. സലിലം=വെള്ളം. മേധാവികൾ—സ്തോതാക്കൾ. ദിവ്യജലം—മഴ.

8. ചാടുന്നതുപോലെ—മേഘത്തിനെ എതിൎത്തു പിളൎത്തി. ഈശ്വരപത്നികളായ—ഈശ്വരനായ ഇന്ദ്രന്റെ രക്ഷയിലിരിയ്ക്കുന്ന.

9. സൽപതി—ഇന്ദ്രൻ.

പുരുഹൂത, വറുതിമൂലം വന്ന ദുർവിചാരം ഞങ്ങൾ ഗോക്കളെക്കൊണ്ടു കടക്കുമാറാകണം, വിശപ്പൊക്കെ യവംകൊണ്ടും; ഞങ്ങൾ അരചന്മാരെക്കൊണ്ടു മികച്ച സമ്പത്തും, ഞങ്ങളുടെ ബലംകൊണ്ടു വിജയവും നേടുമാറാകണം! 10

ബൃഹസ്പതി ഞങ്ങളെ പിന്നിലും മുകളിലും ചുവട്ടിലും ദുഷ്ടങ്കൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; ഇന്ദ്രൻ ഞങ്ങളെ മുന്നിലും നടുവിലും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. സഖാവു സഖാക്കൾക്കു ധനം തരട്ടെ! 11

സൂക്തം 44.

കൃഷ്ണൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

യാതൊരു പ്രവൃദ്ധൻ അററമില്ലാത്ത പെരുംകെല്പിനാൽ മാററലരെയെല്ലാം വെമ്പലോടേ തുലോം മെലിയിച്ചു പിന്നിടുമോ, ആ ധനപതിയായ ഇന്ദ്രൻ മത്തിന്നു തേരിലൂടേ വന്നെത്തട്ടെ! 1

നരപാലക, നല്ല ഇരിപ്പിടമുള്ളതാണ്, അങ്ങയുടെ രഥം; രണ്ടു ഹരികളെ ശരിയ്ക്കു പൂട്ടിയിട്ടുമുണ്ട്; വജ്രം തൃക്കയ്യിൽ പററിനില്ക്കുന്നു. തമ്പുരാനേ, വെക്കം അവിടുന്നു നല്ല വഴിയിലൂടേ ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളുക: നുകന്ന ഭവാൻെറ ബലം ഞങ്ങൾ വളർത്താം! 2

ഈ നരപാലകനെ, വജ്രപാണിയെ, ഉഗ്രനെ, തുലോം മെലിയിയ്ക്കുന്നവനെ, വൃഷാവിനെ, യഥാർത്ഥബലനെ, ഉഗ്രരും തടിച്ചവയും ഒപ്പം മത്തടിയ്ക്കുന്നവയുമായ ഇന്ദ്രവാഹങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവരട്ടെ! 3

ഇങ്ങനെ കലശത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന, പ്രജ്ഞയുള്ള, ബലത്തിന്ന് ഒരുന്നായ രക്ഷിതാവിനെ അങ്ങ് തിരുവയററിലാക്കിപ്പോരുന്നു. (ഞ

സൂക്തം 44.

1. മെലിയിച്ച്—ക്ഷീണിപ്പിച്ച്.
2. പ്രത്യക്ഷോക്തി: നുകന്ന—സോമം കുടിച്ച.
3. പരോക്ഷം: ഇന്ദ്രവാഹങ്ങൾ=ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾ. ഞങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ.

ങ്ങൾക്കു) കെല്പു തരിക; (ഞങ്ങളെ) അങ്ങയിൽ ചേൎക്കുക; അവിടുന്നാ
ണല്ലോ, മേധാവികളെ വഴിപോലെ വളൎത്തുന്ന സ്വാമി! 4

ധനങ്ങൾ എങ്കൽ വന്നണയട്ടെ: ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.
അവിടുന്നു സോമവാന്റെ ശോഭനാശംസമായ യജ്ഞത്തിൽ എഴുന്ന
ള്ളിയാലും. അധീശനായ അവിടുന്നു് ഈ ദൎഭയിൽ ഇരുന്നാലും: ആ
ക്രമിയ്ക്കാവുന്നവയല്ല, അങ്ങയ്ക്കുള്ള പാത്രങ്ങൾ! 5

ദേവന്മാരെ വിളിച്ച പൂൎവന്മാർ അസാധാരണമായ യശസ്സുള
വാക്കി, വെവ്വേറെ കേറിപ്പോയി; യജ്ഞത്തോണിയിൽ കേറാൻ കഴി
വില്ലാഞ്ഞവരോ, നാറുന്ന പണിയാൽ കടത്തോടേ കീഴ്പോട്ടടിഞ്ഞു! 6

കൂട്ടാക്കാത്ത കുതിരകളെ പൂട്ടുന്ന മററു ദുരാത്മാക്കളും ഇപ്രകാരം
തന്നെ അധോഗതിയടയട്ടെ! ആർ മുൻകൂട്ടി യജിച്ചു നല്കുമോ, ആരിൽ
കമനീയങ്ങളായ വളരെ ഭോഗ്യങ്ങളുണ്ടോ, അവർ (വിണ്ണടയും). 7

(ഇന്ദ്രൻ) പറന്നുനടന്ന പൎവതങ്ങളെ നിൎത്തി. സ്വൎഗ്ഗം (ഇന്ദ്ര
നെക്കുറിച്ചു) നിലവിളിയ്ക്കുന്നു. (ഇന്ദ്രൻ) അന്തരിക്ഷത്തെ ക്ഷോഭി
പ്പിയ്ക്കും. (ഇന്ദ്രൻ) വാനൂഴികളെ വേർപെടുത്തുറപ്പിച്ചു. സോമം കുടി
ച്ചു ലഹരിപിടിച്ചാൽ (ഇന്ദ്രൻ) സ്തുതികളെ പ്രശംസിയ്ക്കും! 8

മഘവാവേ, ഞാൻ അങ്ങയ്ക്കു് ഒരു നല്ല തോട്ടി ഉണ്ടാക്കി ക
യ്യിൽ വെച്ചിട്ടുണ്ടു്: ഭവാനു് ഇതുകൊണ്ടു വലിയ്ക്കാം, കുത്തുന്നവയെ നോ
വിയ്ക്കാം; അങ്ങു് ഈ യജ്ഞത്തിൽ നോവിയ്ക്കുമാറാകണം: സോമം പിഴി
ഞ്ഞ യജ്ഞത്തിൽ, ഭജനീയനായ ഭവാൻ (സ്തോത്രം) ചെവിക്കൊണ്ടാലും! 9

---

4. പ്രത്യക്ഷം: രക്ഷിതാവിനെ—സോമത്തെ.

5. സോമവാന്റെ—സോമം പിഴിഞ്ഞ എന്റെ. അധീശൻ—ധനാധി
പതി. ആക്രമിയ്ക്കാവുന്നവ—രാക്ഷസാദികൾക്കു്. പാത്രങ്ങൾ—സോമഭാജനങ്ങൾ.

6. കേറിപ്പോയി—തൽപ്രസാദത്താൽ ദേവലോകങ്ങളിൽ ചെന്നെത്തി.
കടത്തോടേ—ദേവകൾക്കു കടം വീട്ടാതെ

7. കൂട്ടാക്കാത്ത—മെരുങ്ങാത്ത. ദുരാത്മാക്കൾ—കഴിവുണ്ടായിരിയ്ക്കെ,
യജിയ്ക്കാത്ത ദുഷ്ടന്മാർ. മുൻകൂട്ടി—മരിയ്ക്കുന്നതിന്നുമുമ്പു്. നല്കുമോ—ദേവകൾക്കു
ഹവിസ്സു കൊടുക്കുമോ.

8. സ്വൎഗ്ഗം—രാക്ഷസാദിഭീതരായ സ്വൎഗ്ഗവാസികൾ. നിലവിളിയ്ക്കു
ന്നു—രക്ഷിയ്ക്കണേ, രക്ഷിയ്ക്കണേ എന്നു്.

9. തോട്ടി—സ്തുതി. കുത്തുന്നവ—ഗജാദികൾ.

പുരുഹൂത, വറുതിയാൽ വന്ന ദുർവിചാരം ഞങ്ങൾ ഗോക്കളെക്കൊണ്ടു കടക്കമാറാകണം, വിശപ്പൊക്കെ യവംകൊണ്ടും; ഞങ്ങൾ അരചന്മാരുടെ മികച്ച സമ്പത്തും, ഞങ്ങളുടെ ബലംകൊണ്ടു വിജയവും നേടുമാറാകണം! 10

ബൃഹസ്പതി ഞങ്ങളെ പിന്നിലും മുകളിലും ചുവട്ടിലും ദുഷ്ടങ്കൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; ഇന്ദ്രൻ ഞങ്ങളെ മുന്നിലും നടുവിലും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. സഖാവു സഖാക്കൾക്കു ധനം തരട്ടെ! 11

സൂക്തം 45.

ഭലന്ദനപുത്രൻ വത്സപ്രി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മനുഷ്യരെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്ന ജാതവേദസ്സായ അഗ്നി ഒന്നാമതു ദ്യോവിന്മീതേ ജനിച്ചു; രണ്ടാമതു നമ്മുടെ മീതെയും, മൂന്നാമത് അന്തരിക്ഷത്തിലും ജനിച്ചു. തന്തിരുവടിയെ ശോഭനപ്രജ്ഞൻ സദാ ജ്വലിപ്പിച്ചു, സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു. 1

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ത്രിസ്ഥാനസ്ഥങ്ങളായ മൂന്നു രൂപങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കറിയാം; അങ്ങ് കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ള വളരെ പാർപ്പിടങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കറിയാം; അങ്ങയുടെ ഉൽക്കൃഷ്ടവും നിഗൂഢവുമായ തിരുനാമം ഞങ്ങൾക്കറിയാം; അങ്ങ് ആരിൽനിന്നു ജനിച്ചുവോ, ആ കാരണാത്മാവിനെയും ഞങ്ങൾക്കറിയാം. 2

അഗ്നേ, സമുദ്രത്തിൽ വെള്ളത്തിനടിയിൽ അങ്ങയെ മനുഷ്യസ്നേഹിയും, വാനിന്മുകളിൽ മനുഷ്യദ്രഷ്ടാവും ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു; വെള്ളത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമായ മൂന്നാംലോകത്തിൽ മേവുന്ന ഭവാനെ മഹാന്മാർ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. 3

സൂക്തം 45.

1. ദ്യോവിന്മീതേ ജനിച്ചു—സൂര്യാത്മനാ. രണ്ടാമതു—ഭൗമാഗ്നിയായിട്ട്. മൂന്നാമത്—വൈദ്യുതാഗ്നിരൂപേണ.

2. മൂന്നു രൂപങ്ങൾ—അഗ്നി, വായു, ആദിത്യൻ. പാർപ്പിടങ്ങൾ—ഗാർഹപത്യാദികൾ. തിരുനാമം—ജാതവേദോവൈശ്വാനരാദികൾ.

3. അങ്ങയെ—ബഡബാഗ്നിയായ ഭവാനെ. മനുഷ്യസ്നേഹി—വരുണൻ. മനുഷ്യദ്രഷ്ടാവ്—ആദിത്യൻ. മൂന്നാംലോകത്തിൽ—മൂന്നു ലോകങ്ങളിലൊന്നായ അന്തരിക്ഷത്തിൽ. മഹാന്മാർ—മരുദാദികൾ. വർദ്ധിപ്പിച്ചു—സ്തുതികൾകൊണ്ട്.

അഗ്നി ഭൂമിയെ നക്കുകയും, ലതകളെ ചുട്ടുവിയ്ക്കുകയുംചെയ്തു
കൊണ്ടു, പജ്ജന്യൻ ഇടിവെട്ടുന്നതുപോലെ ആൎത്തിരമ്പും; പിറവിയി
ലേ കത്തിപ്പടന്ന് അവയെ നോക്കും; പ്രഭകൊണ്ടു വാനൂഴികൾക്കിട
യിൽ തിളങ്ങും! 4

സമ്പത്തിനെ പൊന്തിയ്ക്കുന്ന, ധനങ്ങളെ വഹിയ്ക്കുന്ന, അഭീ
ഷ്ടങ്ങളെ കൊണ്ടുവരുന്ന, സോമം കാക്കുന്ന, വസുവായ, ബലപുത്രനാ
യ, തണ്ണീരിൽ മേവുന്ന തമ്പുരാൻ ഉഷസ്സുദിപ്പിൽ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു
വിളങ്ങുന്നു! 5

എല്ലാററിൻെറയും കൊടിമരമായ തണ്ണീരിൻഗൎഭം പിറക്കു
മ്പോൾത്തന്നേ വാനൂഴികളെ നിറയ്ക്കും; പഞ്ചജനങ്ങൾ അഗ്നിയജനം
തുടങ്ങുന്നതോടേ, താൻ തിരിയേപോന്ന്, ഉറപ്പുള്ള മേഘത്തെയും
ഉടയ്ക്കും! 6

കാമയമാനനും, പാവകനും, ഗമനശീലനും, സുമേധസ്സും,
അമൃതനുമായ അഗ്നി മനുഷ്യരുടെഇടയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. താൻ
പുക പാറിയ്ക്കുന്നു; വെണ്മ പൂണ്ടു, തെളിഞ്ഞ തേജസ്സിനാൽ വാനിൽ
വ്യാപിയ്ക്കുന്നു! 7

കാണപ്പെടുന്ന ഗന്താവായ തേജസ്വി അത്യന്തം ശോഭിയ്ക്കുന്നു—
വിഭൂതിയ്ക്കായി, ദുസ്സഹമാംവണ്ണം വിളങ്ങുന്നു. അഗ്നി അന്നങ്ങൾകൊ
ണ്ടു മരണരഹിതനായിരിയ്ക്കുന്നു. സുരേതസ്സായ സൂൎയ്യനാണല്ലോ, ഇദ്ദേ
ഹത്തെ ജനിപ്പിച്ചത്! 8

അഗ്നേ, കല്യാണപ്രഭനായ ദേവ, അതിയുവാവേ, ആർ ഇന്ന്
അങ്ങയ്ക്കു നെയ്യപ്പം ഉണ്ടാക്കുന്നുവോ, ആ അത്യുൽക്കൃഷ്ടനായ ദേവഭക്ത
നെ അവിടുന്നു സമ്പത്തിലെയ്ക്കും സുഖത്തിലെയ്ക്കും കൊണ്ടുപോയാലും! 9

അഗ്നേ, നല്ല ഹവിസ്സു ചമയ്ക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ അവിടു
ന്ന് ഉപചരിച്ചാലും; സ്തോത്രം ചൊല്ലുമ്പോൾ ചൊല്ലുമ്പോൾ ഉപച
രിച്ചാലും. അദ്ദേഹം സൂൎയ്യനെ സ്നേഹിയ്ക്കട്ടെ, അഗ്നിയെ സ്നേഹിയ്ക്കട്ടെ;
ജനിച്ച പുത്രനെക്കൊണ്ടും, മേലിൽ ജനിയ്ക്കുന്നവനെക്കൊണ്ടും (ശത്രു
ക്കളെ) പിളൎത്തട്ടെ! 10

---

4. ദാവാഗ്നിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: അവ—ലതകൾ.
6. തണ്ണീരിൻഗൎഭം—അഗ്നി. നിറയ്ക്കും—തേജസ്സുകൊണ്ട്.
7. കാമയമാനൻ—ഹവിസ്സിച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ.
8. അന്നങ്ങൾ—വിറകുകൾ.
10. അദ്ദേഹത്തെ—ദേവഭക്തനെ. ഉപചരിച്ചാലും—അഭീഷ്ടദാനത്താൽ.

അഗ്നേ, അവിടെയ്ക്കായിട്ടാണ്, യജമാനന്മാർ നാൾതോറും വരണീയങ്ങളായ വസുക്കൾ കരുതിവെയ്ക്കുന്നത്. അങ്ങയോടുകൂടിയാണ്, ധനകാംക്ഷികളായ മേധാവികൾ പൈത്തൊഴുത്തു തുറന്നത്! 11

മനുഷ്യർക്കു സുഖമയനും, വൈശ്വാനരനും, സോമപാലനുമായ അഗ്നി ഋഷികളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു; ദ്രോഹിയ്ക്കാത്ത വാനൃഴികളെ ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു; ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു സമ്പത്തും സൽപുത്രനെയും തരുവിൻ! 12

എട്ടാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

ഏഴാമഷ്ടകം സമാപ്തം.

എട്ടാമഷ്ടകം.

ഒന്നാമധ്യായം.

സൂക്തം 46.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ മടിയിൽനിന്ന്, ആകാശജ്ജനായ യാതൊരുവൻ ഹോതാവായി വെളിപ്പെട്ടു, മനുഷ്യരുടെയിടയിൽ ഇരിയ്ക്കുന്നുവോ; വിധാതാവായി വെയ്ക്കപ്പെട്ട ആ മഹാൻ സേവിയ്ക്കുന്ന നിനക്ക് അന്നവും ധനവും അരുളട്ടെ; ദേഹരക്ഷകനുമാവട്ടെ! 1

---

11. വസുക്കൾ=ധനങ്ങൾ. ധനകാംക്ഷികളായ മേധാവികൾ—അസുരാപഹൃതമായ ഗോധനത്തെ വീണ്ടെടുപ്പാനിച്ഛിച്ച ദേവന്മാർ.

12. ദ്രോഹിയ്ക്കാത്ത—കനിവുള്ളവരായ.

സൂക്തം 46.

1. തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ മടിയിൽനിന്ന്—വൈദ്യുതാവസ്ഥയിൽനിന്ന്. വിധാതാവ്—യജ്ഞനിർവാഹകൻ. ആ മഹാൻ—അഗ്നി.

വെള്ളത്തിലൊളിച്ച തന്തിരുവടിയെ, പരിചാരകർ ഒരു കാണാതായ മാടിനെയെന്നപോലെ, കാലടികൾ നോക്കി പിന്തുടൎന്നു; കാമയമാനരായ—കാംക്ഷ പൂണ്ട—ധീരരായ ഭൃഗുക്കൾ സ്തുതികളാൽ ആ ഗുഹാനിലീനനെ കണ്ടുപിടിച്ചു. 2

ഈ മഹാനെ വിഭൂവസ്സിന്റെ പുത്രൻ ത്രിതൻ തേടി ഭൂമിയിൽ കണ്ടെത്തി. സുഖം വളൎത്തുന്ന യുവാവായ തന്തിരുവടി മേടകളിൽ നീളെ വെളിപ്പെട്ടു, യജ്ഞത്തിന്റെ പൊക്കിളായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. 3

മാദനീയനും, യജനീയനും, ഗന്താവും, യജ്ഞനിയന്താവും, പ്രജകളുടെ സ്വാമിയും, ഹോതാവും, ഹവ്യവാഹനുമായ പാവകനെ കാമയമാനന്മാർ മനുഷ്യരിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു. 4

മേധാവികളെ താങ്ങുന്ന ജേതാവായ മഹാനെ നീ സ്തുതിപ്പാൻ നോക്കുക: അഭിജ്ഞനും, പുരന്ദരനും, വരണീയനും, സ്തുതിപ്രീതനും അരണിക്കുഞ്ഞുമായ ഹരികേശനെ മൂഢന്മാർപോലും ഒരു കുതിരയെയെന്നപോലെ തടിപ്പിച്ചു, പുകഴ്ത്തുന്നു. 5

(ജ്വാലകൾ) ചുഴന്ന ത്രിതൻ ഉറപ്പിയ്ക്കാനായി യാഗശാലകളിൽ അകത്തു സ്വസ്ഥാനത്തിരിയ്ക്കും; അവിടെനിന്നു പ്രജകളുടെ ഹവിസ്സു വാങ്ങി, നേതാക്കൾക്കു കൊടുക്കാൻ നാനാമട്ടിൽ തടവില്ലാതെ നടകൊള്ളും. 6

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പാവകരായ അഗ്നികൾ ജരയില്ലാത്തവരും, ദമനീയരെ പിന്നിടുവിയ്ക്കുന്നവരും, പൂജനീയമായ പുകയോടുകൂടിയവ

2. പരിചാരകർ—ഋഷിമാർ.

3. ത്രിതൻ—ഒരു ഋഷി. മേടകളിൽ—യജമാനഗൃഹങ്ങളിൽ. പൊക്കിൾ—പ്രധാനാംഗം.

4. മാദനീയൻ=മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. കാമയമാനന്മാർ—സൽഫലകാംക്ഷികൾ, ഋത്വിക്കുകൾ. മനുഷ്യർ—യഷ്ടാക്കൾ.

5. അന്തരാത്മാവിനോടു്: ഹരികേശൻ=അഗ്നി. തടിപ്പിച്ചു—ഹവിസ്സുകൊണ്ടു വളൎത്തി.

6. ത്രിതൻ—ഗാൎഹപത്യാഹവനീയദക്ഷിണാഗ്നിരൂപനായ അഗ്നി. ഉറപ്പിയ്ക്കാൻ—യജമാനഗൃഹത്തെ. നേതാക്കൾ—ദേവന്മാർ.

7. ഇദ്ദേഹം—യജമാനൻ. അഗ്നികൾ—അഗ്നി; പൂജാൎത്ഥം, ബഹുവച

ത്തം, വെണ്മ ചേൎന്നവരും, ഭരിയ്ക്കുന്നവരും, വനത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്നവരും,
നടക്കുന്ന സോമങ്ങൾപോലെ ക്ഷിപ്രകൎമ്മാക്കളുമാകുന്നു! 7

ആർ നാവുകൊണ്ടു കൎമ്മത്തെയും മനസ്സുകൊണ്ടു ഭൂമിയുടെ സ്തോത്രങ്ങളെയും വഹിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ ജ്വലിയ്ക്കുന്ന, മാദനീയനായ, യജനീയനായ, പാവകനായ അഗ്നിയെ ആളുകൾ ഹോതാവാക്കിവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 8

ആരെ ദ്യാവാപൃഥിവികളും, തണ്ണീരുകളും, ത്വഷ്ടാവും, ആരെ ബലംകൊണ്ടു ഭൃഗുക്കളും ജനിപ്പിച്ചുവോ; ആ സ്തുത്യനും യഷ്ടവ്യനുമായ അഗ്നിയെ മുമ്പേ വായുവും മനുവിന്നായി ദേവന്മാരും നിൎമ്മിച്ചുവെച്ചു. 9

അഗ്നേ, നിന്തിരുവടിയെ ദേവന്മാർ ഹവ്യവാഹനാക്കിവെച്ചു; തുലോം സസ്പൃഹരായ മനുഷ്യർ യജനീയനുമാക്കി. ആ നിന്തിരുവടി യജ്ഞത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്ന് അന്നം തന്നാലും: ദേവകാമനു വളരെ യശസ്സ് ഉണ്ടായിവരുമല്ലോ! 10

സൂക്തം 47.

അംഗിരോഗോത്രൻ സപ്തഗു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
വൈകുണ്ഠേന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി.)

ഞങ്ങൾ പിടിയ്ക്കുന്നു, നിൻവലംകയ്യിന്ദ്ര,
തുംഗവിത്തങ്ങൾക്കധീശ, വിത്താശയാൽ:

നം. മേനീയരെ പിന്നിടുവിയ്ക്കുന്നവർ—ആരാധകരെ രക്ഷഃപ്രഭൃതികൾക്കപ്പുറത്താക്കുന്നവർ. ക്ഷിപ്രകൎമ്മാക്കൾ—ഉടനടി ഫലം കൊടുക്കുന്നവർ.

8. നാവ്—ജ്വാല. കൎമ്മം—ആഹുതി. ഭൂമിയുടെ—ഭൂവാസിജനങ്ങളുടെ.

9. ബലം—സ്തുത്യാദിസാധനം.

10. സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്ന്—എനിയ്ക്ക്.

സൂക്തം 47.

1. വികുണ്ഠ എന്നൊരസുരസ്ത്രീ ഇന്ദ്രസദൃശനായ പുത്രനുണ്ടാകാൻ കടും തപസ്സനുഷ്ഠിച്ചു. 'എന്നോടു തുല്യനായി മററൊരുത്തൻ പിറന്നുകൂടാ' എന്നു കരുതി,

ഞങ്ങൾക്കറിയാം, ഭവാൻ ശൂര, ഗോനാഥ;-
നെങ്ങൾക്കു നല്കു, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രം ധനം! 1

സ്തുത്യൻ, സുശസ്ത്രൻ, സുരക്ഷൻ, സുനേതാവു,
വിത്തഭൃത്താ,ഴികൾനാലിലും ചെന്നവൻ,
അഞ്ചുന്നനേകവരേണ്യൻ, പെരുതിജ്യ;-
നെങ്ങൾക്കു നല്കു, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രം ധനം! 2

ഇന്ദ്ര, സുസ്തോത്രൻ, വിശാലൻ, പൃഥുമൂല-
നു,ന്നതൻ, ദേവവൈഷി, കെല്പൻ, ശ്രുതശ്രുതൻ—
ഇങ്ങനെയുള്ളരിജിത്താം ഗഭീരനൊ-
ത്തെങ്ങൾക്കു നല്കു, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രം ധനം! 3

ഇന്ദ്ര, മേധാവി, കടത്തുവോൻ, സൽബല-
നുന്നമ്രന,സ്താരി, സത്യൻ പുരന്ദരൻ—
ഇങ്ങനെയുള്ള വിത്താന്നവാൻ പുത്രനൊ-
ത്തെങ്ങൾക്കു നല്കു, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രം ധനം! 4

നൂറായിരം തേർകള,ശ്വങ്ങൾ, യോദ്ധാക്കൾ,
കൂററ സേവകർ, വീരർ, മേധാവികൾ
എന്നിവയൊത്തിന്ദ്ര, സാർവ്വത്രികൌജ്ജിത്യ-
മെങ്ങൾക്കു നല്കു, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രം ധനം! 5

ഇന്ദ്രൻതന്നേ അവളുടെ പുത്രനായി ജനിച്ചു. ആ വൈകുണ്ഠ(വികുണ്ഠാപുത്ര)നായ ഇന്ദ്രനെയാണ്, ഈ സൂക്തം സ്തുതിയ്ക്കുന്നത്: തുംഗവിത്തങ്ങൾ—ഉൽക്കൃഷ്ടധനങ്ങൾ. വർഷിയ്ക്കും—അഭീഷ്ടങ്ങളെ വർഷിയ്ക്കുന്ന.

2. വിത്തഭൃത്ത്=ധനധാരി. ചെന്നവൻ—കീർത്തികൊണ്ടു വ്യാപിച്ചവൻ, എങ്ങും പുകൾപ്പെട്ടവൻ. ഈജ്യൻ—യജനീയൻ.

3. ഉന്നതൻ—മഹാൻ. ദേവവൈഷി=ദേവകാമൻ. ശ്രുതശ്രുതൻ—വിശ്രുതജ്ഞാനൻ. ഗഭീരനൊത്ത്—ഗഭീരനായ പുത്രനോടുകൂടി; പുത്രനെയും ധനത്തെയും നല്കു.

4. എടുത്തുപറയുന്നു: കടത്തുവോൻ—ദുഃഖതാരകൻ. ഉന്നമ്രൻ—വളച്ചു നേടുന്നവൻ. അസ്താരി=ശത്രുനാശനൻ. പുരന്ദരൻ—ശത്രുപുരികളെ പിളർത്തുന്നവൻ.

5. സാർവ്വത്രികൌജ്ജിത്യം=സർവ്വവ്യാപിയായ ബലത്തോടുകൂടിയത്; ധനത്തിന്റെ വിശേഷണം.

സത്യകമ്മാവു, മന്ത്രാധിപൻ, മേധാവി
സപ്തഗുവുണ്ടൊരുത്തുന്നൂ, സ്തുതിയ്ക്കുവാൻ:
അങ്ങു ചെല്ലട്ടെ, നമിച്ചാംഗിരസനിവ;-
നെങ്ങൾക്കു നല്ക, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രാം ധനം! 6

ചിത്തേരിതം, ഹൃദിസ്പൃശി, വശീകാര-
യുക്തം സ്തവം തിരുവുള്ളമിരക്കുവാൻ
എൻദൂതനായിട്ടു ചെല്ലുതുണ്ടിന്ദ്രങ്കൽ;-
ലെങ്ങൾക്കു നല്ക, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രാം ധനം! 7

നിന്നോടു ഞാനിരക്കുന്നതു—വാരാളു-
മന്യാദൃശാലയ—മേകുകെ,ങ്ങൾക്കു നീ:
ഇങ്ങതു, വാഴ്ത്തട്ടെ,യിന്ദ്ര, വാനൂഴിക;-
ളെങ്ങൾക്കു നല്ക, വർഷിയ്ക്കുമച്ഛ്രാം ധനം! 8

സൂക്തം 48.

വൈകുണ്ഠേന്ദ്രൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
വൈകുണ്ഠേന്ദ്രൻതന്നെ ദേവത.

ഞാനാണ്, ധനത്തിൻെറ പ്രധാനാധിപതി: ഞാൻ വളരെ
യാളുകളിൽനിന്നു ധനം പിടിച്ചടക്കും. എന്നെ പ്രാണികൾ അച്ഛനെ
പ്പോലെ വിളിയ്ക്കും: ഞാൻ ഹവിർദ്ദാതാവിന്നു ഭക്ഷണം കൊടുക്കും. 1

---

6. സപ്തഗു—ഞാൻ. അങ്ങു—ദേവസന്നിധിയിൽ.

7. ചിത്തേരിതം—മനസ്സിനാൽ ചൊല്ലപ്പെട്ടത്. വശീകാരയുക്തം—വശീകരിയ്ക്കുന്നത്. തിരുവുള്ളം—ഇന്ദ്രൻെറ പ്രസാദം.

8. അതു—ഭവദ്ദാനം.

സൂക്തം 48.

1. സപ്തഗുസ്തുതനായ വൈകുണ്ഠേന്ദ്രൻ സഹർഷനായി ആത്മസ്തുതി ചെയ്യുന്നു: ആളുകൾ—ശത്രുജനങ്ങൾ. പ്രാണികൾ—യജമാനന്മാർ. അച്ഛനെപ്പോലെ—മക്കൾ അച്ഛനെ വിളിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

ഇന്ദ്രനായ ഞാൻ അഥർവ്വപുത്രന്റെ തല കൊയ്തു; ത്രിതന്നുവേണ്ടി മേഘത്തിന്മേൽ വെള്ളം പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഞാൻ ദസ്യുക്കളിൽനിന്നു ധനം പിടിച്ചടക്കം. ഞാൻ മാതരിശ്വപുത്രനായ ദധീചിയ്ക്കായി മഴക്കാറിനെ വഴങ്ങിച്ചു. 2

എനിയ്ക്കായി ത്വഷ്ടാവ് ഒരിരിമ്പുവജ്രം ഉണ്ടാക്കി; ദേവന്മാർ കാര്യവും എങ്കൽ ചുമത്തി. എന്റെ സൈന്യം, സൂര്യന്റേതുപോലെ ദുസ്തരമാകുന്നു. ചെയ്തതുകൊണ്ടും ചെയ്യാൻപോകുന്നതുകൊണ്ടും എന്നെ അധിപതിയാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. 3

ഗോവ്, അശ്വം, പാലുള്ള പശു, സ്വർണ്ണം എന്നിവയെ ഞാൻ ആയുധംകൊണ്ടു (വെന്നടക്കം). സ്തോത്രോപേതങ്ങളായ സോമങ്ങൾ എന്നെ മത്തുപിടിപ്പിച്ചാൽ, ഹവിർദ്ദാതാവിന്നുവേണ്ടി ഞാൻ അനേകായിരം (ആയുധങ്ങൾ) മുച്ചൂട്ടും! 4

ഇന്ദ്രനായ ഞാൻ ധനത്തിൽ പരാജയപ്പെടില്ല; ഞാൻ ഒരിയ്ക്കലും മൃത്യുവിന്നു വഴങ്ങില്ല. സോമം പിഴിയുന്നവരേ, നിങ്ങൾ എന്നോടുതന്നേ സമ്പത്തു യാചിച്ചുകൊള്ളുവിൻ; മനുഷ്യരേ, നിങ്ങൾ എന്റെ സഖ്യത്തിൽ വഴുതരുത്. 5

എവർ ഇന്ദ്രമായ വജ്രത്തെ പോരിന്നിറക്കിയോ, ആ ബലിഷ്ഠരെ ഈരണ്ടായി ഞാൻ ഹനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—വെല്ലുവിളിച്ചവരെ കുമ്പിടുവിച്ചു, കുമ്പിടാത്ത ഞാൻ ഉറപ്പു പറഞ്ഞ് ആയുധംകൊണ്ടു ഹനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. 6

---

2. അഥർവ്വപുത്രന്റെ—ഇന്ദ്രശാസനം ഗണിയ്ക്കാതേ മധുവിദ്യ അശ്വികൾക്കുപദേശിച്ച ദധീചന്റെ. 1–116–12–ാം ഋക്ക നോക്കുക. ത്രിതന്നുവേണ്ടി—കിണററിൽ വീണ ത്രിതനെന്ന ഋഷി ഇന്ദ്രനോടു കേററാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചത് ഈ മണ്ഡലത്തിലെ 33–ാംസൂക്തത്തിൽ രണ്ടാംഋക്കിലുണ്ട്. വഴങ്ങിച്ചു—മഴ പെയ്യിച്ചു.

3. കാര്യം—ശത്രുവധാദി. ആക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു—ദേവന്മാർ.

4. ഗോവ്—മാട്.

5. പരാജയപ്പെടില്ല—എന്റെ ധനം അജയ്യമാകുന്നു. വഴുതരുത്—ഉറച്ചുനില്ക്കണം.

6. ഇന്ദ്രം—വൈരികളെ പിളർത്തുന്നത്. പോരിന്നിറക്കിയോ—വജ്രവാനായ എന്നോടു പൊരുതിയോ. ഈരണ്ടായി—ഒരേസമയത്തു രണ്ടെതിരാളികളോടു യുദ്ധംചെയ്ത് എന്നർത്ഥം. ഉറപ്പു—'നിങ്ങളെ ഞാൻ കൊല്ലു'മെന്ന്,

അമർഷിയായ ഞാൻ ഇപ്പോഠം ഒരുവനെ ഒററയ്ക്കെതിക്കും; ഇരുവരെയും, മൂവ്വരുണ്ടെങ്കിൽ അവരെയും എതിക്കും. വളരെ നിഷ്ഠുരരെ ഞാൻ, കളത്തിലെന്നപോലെ കൊയ്ത്തു കൂട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. എന്നെ നിന്ദിച്ചുകളയുമോ, ഇന്ദ്രനില്ലാത്ത ശത്രുക്കഠം? 7

പണ്ണയനെയും, കരഞ്ജനെയും ഹനിച്ച മഹായുദ്ധത്തിൽ വിളിപ്പെട്ട ഞാൻ ഗൃംഗുവിനായി, ഹവിസ്സപ്പിച്ച ശത്രുഹന്താവായ അതിഥിഗ്വനെ, പ്രജകളിൽ അന്നത്തെയെന്നപോലെ നിലനിത്തി. 8

എൻെറ സ്തോതാവു സേവ്യനായി അന്നവും ഭോഗവും നേടും; അവങ്കൽ (ആളുകഠം) ഗോലബ്ധിയ്ക്കും സഖ്യത്തിന്നും—രണ്ടിന്നും—ചെല്ലും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവന്നുവേണ്ടി ഞാൻ യുദ്ധങ്ങളിൽ ആയുധമെടുക്കും; അത്രതന്നെ, അവനെ സ്തുതിയ്ക്കും ഉക്ഥത്തിന്നും അഹന്നമാക്കും. 9

ഒരുവങ്കൽ ഇടയ്ക്കു സോമം കണ്ടാൽ, അവനെ (ഇന്ദ്രൻ) വജ്രം കൊണ്ടു കാത്തരുളും: ആ കൊമ്പു കൂത്ത വൃഷഭനോടു പൊരുതാനൊരുങ്ങിയ ദ്രോഹിയോ, കെട്ടു പെട്ടു കൂരിരുട്ടിൻനടുവിൽ കിടക്കും! 10

ആദിത്യർ, വസുക്കഠം, മരുത്തുക്കഠം എന്നീ ദേവന്മാരുടെ പാപ്പിടത്തെ ദേവനായ ഞാൻ ദ്രോഹിയ്ക്കില്ല: അവർ എന്നെ നല്ല ബലമുള്ളവനും അജിതനും അഹിംസിതനും അധഷിതനുമാക്കിത്തീക്കട്ടെ! 11

---

7. കളം—കൊയ്ത്തു നെല്ലും മററും കൂട്ടിവെയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം. ഇന്ദ്രനില്ലാത്ത—ഇന്ദ്രനെ ഗണിയ്ക്കാത്ത. നിന്ദിച്ചുകളയുമോ—നിന്ദിപ്പാൻ ശക്തരാകില്ല.

8. വിളിപ്പെട്ട—വിജയിച്ചതിനാൽ. ഗൃംഗു—ഒരു രാജ്യം; അതിനെ രക്ഷിപ്പാൻ. അതിഥിഗ്വൻ—ദിവോദാസൻ.

10. ഒരു യഷ്ടാവും അയഷ്ടാവും തമ്മിൽ യുദ്ധം ചെയ്യുമ്പോഠം, ഇന്ദ്രൻ സോമാപ്പകനെയേ സഹായിയ്ക്കൂ. കൊമ്പ്—ആയുധം. വൃഷഭൻ—ശരവഷി; ഇന്ദ്രൻെറ അനുഗ്രഹത്താൽ ശരവഷണശക്തനായിത്തീന്ന യഷ്ടാവ് അയഷ്ടാവായ ദ്രോഹിയെ പിടിച്ചു തടവിലിടും.

സൂക്തം 49.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്നു ഞാൻ മികച്ച സമ്പത്തു നല്കും: എന്നെത്ത
ന്നെ വൎദ്ധിപ്പിപ്പാൻ, സ്തോത്രം ചൊല്ലിയ്ക്കും. യഷ്ടാവിന്നു ഞാൻ അയ
ച്ചുകൊടുക്കും; അയഷ്ടാവിനെ യുദ്ധത്തിലെല്ലാം ആക്രമിയ്ക്കും! 1

ദേവകളിൽവെച്ച് ഇന്ദ്രനെന്ന എന്നെയാണ്, ദ്യാവാപൃഥിവ്യ
ന്തരിക്ഷപ്രജകൾ പുലത്തിപ്പോരുന്നത്. എനിയ്ക്കു, വൃഷാക്കളും വിവി
ധകൎമ്മാക്കളും വിദ്രുതഗതികളുമായ രണ്ടു ഹരികളുണ്ട്; ഞാൻ ബല
ത്തിന്നു ധൎഷകമായ വജ്രവുമെടുക്കും. 2

ഞാൻ ഉശനസ്സിന്നുവേണ്ടി അൽക്കനെ അടിച്ചിടിച്ചുകൊന്നു.
ഞാൻ കുത്സനെ ഇത്തരം രക്ഷകൾകൊണ്ടുതന്നെ രക്ഷിച്ചു: ഞാൻ
ശുഷ്ണനെ വധിപ്പാൻ വജ്രം മുറുകെപ്പിടിച്ചു. ഞാൻ ദസ്യുവിന്ന് ആ
ൎയ്യനാമം കൊടുക്കില്ല. 3

ഞാൻ, ഒരച്ഛൻപോലെ, വേതസു കുത്സന്നു കൊടുക്കാൻ തുഗ്ര
നെയും സ്മദിഭനെയും വഴങ്ങിച്ചു. ഞാൻ പുത്രനൊന്നപോലെ, ശത്രു
ധൎഷണത്തിന്നു പ്രിയങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു, യഷ്ടാവിനെ പ്രശോഭി
പ്പിയ്ക്കും. 4

ഞാൻ ശ്രുതൎവാവിന്നുവേണ്ടി അദ്ദേഹം എങ്കൽ വന്നു, വിടാതെ
നിന്നു സ്തുതിച്ചതിനാൽ—മൃഗയനെ വഴങ്ങിച്ചു. ഞാൻ ആയുവിന്നു
വേണ്ടി വേശനെ കുമ്പിടുവിച്ചു. ഞാൻ സവ്യന്നുവേണ്ടി ഷഡ്ഗൃഭി
യെ വഴങ്ങിച്ചു. 5

സൂക്തം 49.

1. അയച്ചുകൊടുക്കും—ധനം.
2. പുലത്തിപ്പോരുന്നത്—ഹവിസ്സുകൊണ്ടും സ്തുതികൊണ്ടും.
3. അൽക്കൻ—ഉശനസ്സിൻെറ ഒരു ശത്രു. ആൎയ്യനാമം—ആൎയ്യന്മാൎക്കു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന വെള്ളം; അഥവാ, നല്ല പേര്, യശസ്സ്.
4. അച്ഛൻപോലെ—അച്ഛൻ മകന്നെന്നപോലെ. വേതസു—ഒരു നാട്. തുഗ്രനും സ്മദിഭനും രാജാക്കന്മാരത്രേ. പ്രിയങ്ങൾ—ഇഷ്ടവസ്തുക്കൾ.
5. മൃഗയൻ—ഒരസുരൻ. വേശൻ—ആയുവിൻെറ ഒരു ശത്രു. സവ്യൻ, ഷഡ്ഗൃഭി—പേരുകൾ.

വൃത്രഹന്താവായ ഞാനാണ്, വൃത്രനെപ്പോലെ നാശം വരുത്തിയിരുന്ന നവവാസ്ത്വനെയും ബൃഹദ്രഥനെയും ചതച്ചത്. വദ്ധമാനൻ, പ്രഥമാനൻ എന്നിവരെ ഞാൻ വിടാതെനിന്നു, രോചനലോകത്തിന്റെ അങ്ങേഅററത്തെയ്ക്കയച്ചു. 6

ഞാൻ പായുന്ന വിചിത്രസൂര്യാശ്വങ്ങളിൽ കേറി, ചുററും ഓജസ്സോടേ സഞ്ചരിയ്ക്കും. മനുഷ്യന്റെ പിഴിയൽ എന്നെ യജ്ഞസിദ്ധിയ്ക്കു വിളിച്ചാലപ്പോഠം, ഞാൻ വധ്യനായ ദാസനെ ആയുധങ്ങഠം കൊണ്ടു നുറുക്കും. 7

ഏഴുപേരെ കൊന്നവനും, ബന്ധിയ്ക്കുന്നവനെപ്പോലും തുലോം ബന്ധിയ്ക്കുന്നവനുമായ ഞാൻ കരുത്തുകൊണ്ടു തുവ്ശനെയും യദുവിനെയും വിശ്രുതരാക്കി. മററുള്ളവരെയും ഞാൻ ബലംകൊണ്ടു ബലവാന്മാരാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഞാൻ തഴച്ച തൊണ്ണൂറെറാമ്പതെണ്ണത്തെ തകൎത്തു. 8

വൃഷാവായ ഞാൻ നില്ക്കാതെ പായുന്ന ഏഴുനദികളെ ഭൂമിയിൽ നിൎത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു; ശോഭനകൎമ്മാവായ ഞാൻ വെള്ളം നല്കിപ്പോരുന്നു. മനുഷ്യനു നടക്കാൻ നിരുപദ്രവമായ വഴിയും കിട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. 9

യാതൊന്നു നിൎത്താൻ ത്വഷ്ടാവായ ദേവൻ ആളായില്ലയോ; ആ സ്പൃഹണീയവും, സുഖകരമായ സോമത്തിൽ ചേൎക്കാനുള്ളതുമായ വെൺപാൽ ഞാൻ ഈ ഗോക്കളുടെ അകിട്ടിലും, മഴ തുടങ്ങുന്നതുവരെയ്ക്കുള്ള വെള്ളം പുഴകളിലും നിൎത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു. 10

ഇങ്ങനെ, മഘവാവായ, സത്യധനനായ ഇന്ദ്രൻ ബലത്താൽ ദേവന്മാരെയും മനുഷ്യരെയും പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ഹരിയുക്ത, കൎമ്മവൻ, സ്വയം പുകഴ്ന്നവനേ, അവിടുന്നു ചെയ്തതെല്ലാം വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവർ വാഴ്ത്തിപ്പാടുന്നു. 11

---

6. നവവാസ്ത്വൻ, ബൃഹദ്രഥൻ, വദ്ധമാനൻ, പ്രഥമാനൻ—നാലും പേരുകഠം. രോചനം—സ്വൎഗ്ഗം.

7. സഞ്ചരിയ്ക്കും—സൂൎയ്യാത്മനാ. മനുഷ്യന്റെ പിഴിയൽ—സോമം പിഴിയുന്ന മനുഷ്യൻ. ദാസനെ—നാശം വരുത്തുന്ന ശത്രുവിനെ.

8. ഏഴുപേർ—നമുചിപ്രഭൃതികഠം. മററുള്ളവർ മററു സ്തോതാക്കന്മാർ. തൊണ്ണൂറെറാമ്പതെണ്ണത്തെ—തൊണ്ണൂറെറാമ്പത് അസുരപുരികളെ.

9. നിൎത്തുക—ഏല്പെടുത്തുക.

11. രണ്ടാംവാക്യം പ്രത്യക്ഷം: വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവർ—കൎമ്മസത്വരർ, ഋത്വിക്കുകഠം.

സൂക്തം 50.

ഋഷിദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; ജഗതിയും അഭിസാരിണിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ.

ആരുടെ മഹനീയമായ ബലത്തെയും, മഹത്തായ അന്നത്തെയും, സുഖത്തെയും ദ്യാവാപൃഥിവികൾ പൂജിച്ചുപോരുന്നുവോ; സോമത്താൽ ഇമ്പംകൊള്ളുന്നവനും, സർവനേതാവും, സർവഭാവയിതാവുമായ ആ ഇന്ദ്രനെ ഭവാൻ സ്തുതിച്ചാലും. 1

ആ ഇന്ദ്രൻ സഖാവാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനും, മർത്ത്യഹിതനും, ഈശ്വരനും, എന്നെപ്പോലുള്ള മനുഷ്യന്നു സംസേവ്യനുമാകുന്നു. സൽപതേ, ശൂര, എല്ലാച്ചുമതലകൾക്കും ബലകൃത്യങ്ങൾക്കും, മേഘത്തിലെ വെള്ളങ്ങൾക്കും നിന്തിരുവടിതന്നേ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 2

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ അന്നവും അങ്ങയുടെ സുഖധനങ്ങളും നേടിയ മനുഷ്യർ ആരാരുള്ളൂ? ആർ അങ്ങയുടെ അസുരവധബലത്തിനായി ഹവിസ്സയയ്ക്കും? ആർ തന്റെ വെള്ളത്തിന്നും കൃഷിനിലത്തിന്നും പൌരുഷത്തിന്നുമായി ഹവിസ്സയയ്ക്കും? 3

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ് മികച്ച സ്തോത്രത്താൽ മഹാനായി; അങ്ങ് സവനങ്ങളിലെല്ലാം യജനീയനായി; അങ്ങ് എല്ലാപ്പോരിലും നേതാക്കളെ വീഴ്ത്തുന്നവനായി. എല്ലാം കാണുന്നവനേ, അങ്ങ് മന്ത്രാർഹനായി, മൂത്തവനുമായി! 4

മൂത്തവനായ ഭവാൻ യജ്ഞസേവകരെ ക്ഷിപ്രം രക്ഷിച്ചാലും: മനുഷ്യർക്കറിയാം, അങ്ങയുടെ രക്ഷ മഹത്താണെന്ന്. അവിടുന്നു ജരാരഹിതനാവുക, ക്ഷിപ്രം തടിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുക: ഈ സവനങ്ങളെയൊക്കെ അവിടുന്നാണല്ലോ, തരിപ്പിയ്ക്കുന്നത്! 5

സൂക്തം 50.

1. സ്തോതാവിനോട്: സർവഭാവയിതാവ്—എല്ലാവരെയും പുലർത്തുന്നവൻ.
2. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷം: ബലകൃതങ്ങൾ—അസുരവധാദികൾ.
3. ഇത്തരം മഹാന്മാർ ദുർല്ലഭരാണെന്നർത്ഥം.
4. നേതാക്കൾ—എതിർപടത്തലവന്മാർ. മൂത്തവൻ—വയസ്സേറിയവൻ.
5. തടിയ്ക്കുക—ഹവിർഭക്ഷണത്താൽ.

ബലവാനേ, അങ്ങ്, താൻതന്നേ നിലനിത്തുന്ന ഈ സവന ങ്ങളെയൊക്കെ സത്വരങ്ങളാക്കുന്നു. നിവാരകനായ നിന്തിരുവടി രക്ഷി യ്ക്കുക; നിലനിത്താൻ ധനം തരിക. മന്ത്രവും മികച്ച സ്തോത്രവും ഉയ രുന്നു. 6

മേധാവിൻ, ഭവാങ്കൽനിന്നു ധനങ്ങളും ധനവും കിട്ടാൻ, സ്തോതാക്കൾ ഒത്തൊരുമിച്ചു പിഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. അവർ മനോമാൎഗ്ഗ ത്തിലൂടേ സുഖം നേടാൻ ശക്തരാകട്ടെ, പിഴിഞ്ഞ സോമത്താൽ അ വിടെയ്ക്കു മത്തുണ്ടാകുമ്പോൾ! 7

സൂക്തം 51.

ദേവകൾ ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

'അഗ്നേ, ജാതവേദസ്സേ, യാതൊന്നിനാൽ ആവേഷ്ടിതനായി ട്ടാണോ, ഭവാൻ വെള്ളമുൾപ്പുക്കത്, ആ ഉറ വലുതായിരുന്നു; അതു തടിച്ചതായിരുന്നു! അങ്ങയുടെ ബഹുവിധങ്ങളായ അംഗങ്ങളെല്ലാം ഒരു ദേവൻ കണ്ടെത്തി!' 1

'എന്നെ ആർ കണ്ടെത്തി? ഏതാണ്, എന്റെ ബഹുവിധ ങ്ങളായ അംഗങ്ങൾ കണ്ട ദേവൻ? ഹേ മിത്രാവരുണന്മാരേ, അഗ്നിയു ടെ തിളങ്ങുന്ന ദേഹമെല്ലാം എവിടെയിരിയ്ക്കുന്നു?' 2

'ജാതവേദസ്സേ, അഗ്നേ, വെള്ളത്തിലും സസ്യങ്ങളിലും ബഹു പ്രകാരേണ പ്രവേശിച്ച ഭവാനെ തിരയുകയാണ്, ഞങ്ങൾ: ചിത്ര

---

6. മന്ത്രവും—അങ്ങയെക്കുറിച്ച്.

7. ധനങ്ങളും ധനവും—ഐഹികഭോഗ്യങ്ങളും സ്വൎഗ്ഗവും. മനോ മാൎഗ്ഗം—സ്തോത്രം.

സൂക്തം 51.

1. ജ്യേഷ്ഠന്മാർ വധിയ്ക്കപ്പെട്ടതിനാൽ പേടിപിടിച്ച സൌചീകൻ എന്ന അഗ്നി ദേവന്മാരിൽനിന്നു പോന്നു വെള്ളത്തിലൊളിച്ചു. തിരഞ്ഞുചെന്ന ദേവന്മാർ മത്സ്യങ്ങളാൽ കാട്ടിക്കൊടുക്കപ്പെട്ട അദ്ദേഹത്തോടു പറയുന്നു:– ഉറ—ഗൎഭസ്ഥ ശിശുവിനെ പൊതിയുന്ന ഒരുതരം ചൎമ്മം.

2. ഈ ഋക്കിന്റെ ഋഷി അഗ്നിയും ദേവത ദേവകളുമാകുന്നു: അഗ്നി യുടെ—എന്റെ.

ഭവാനെ, പത്തു നിഗൂഢസ്ഥാനത്തുനിന്നു കവിഞ്ഞുജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ആ ഭവാനെ കണ്ടുപിടിച്ചതു, യമനാണ്.' 3

'വരുണ, ഹോത്രം പേടിച്ചാണ്, ഞാൻ പോന്നത്. എന്നെ മുമ്പേത്തെപ്പോലെ അതിൽ ദേവന്മാർ ഏൎപ്പെടുത്തരുത്. അതിന്നാണ്, എന്റെ അംഗങ്ങളെ ബഹുപ്രകാരേണ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. ഇക്കാൎയ്യം അഗ്നിയായ ഞാൻ അറിയില്ല!' 4

'അഗ്നേ, വരൂ: ദേവകാമനായ മനു യജിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്നു. ഭവാനോ, ചമഞ്ഞ് ഇരുട്ടിലിരിയ്ക്കയാണ്! ദേവകളിലെയ്ക്കുള്ള വഴികൾ ഭവാൻ സുഗമമാക്കണം: മനംതെളിഞ്ഞു ഹവിസ്സു വഹിച്ചാലും!' 5

'അഗ്നിയുടെ ജ്യേഷ്ഠന്മാർ, തേരാളി മാൎഗ്ഗമെന്നപോലെ, ഇക്കാൎയ്യം മുറയ്ക്കു സ്വീകരിച്ചുപോന്നു. വരുണ, അതിനാൽ പേടിച്ചാണ് ഞാൻ, അമ്പെയ്യുന്നവന്റെ വിൽഞാണിന്നടുക്കൽനിന്ന് ഒരു ഗൌരമൃഗംപോലെ വിറച്ചുംകൊണ്ടു ദൂരത്തെയ്ക്കു പോന്നത്!' 6

'അഗ്നേ, ജാതവേദസ്സേ, ഭവാൻ മരിച്ചുപോകാത്തവണ്ണം, ഞങ്ങൾ ഭവാനു ജരാരഹിതമായ ആയുസ്സുണ്ടാക്കാം. സുജന്മാവേ, ഭവാൻ മനംതെളിഞ്ഞു, ദേവന്മാൎക്കു ഹവിൎഭാഗം വഹിയ്ക്കുക!' 7

'ദേവന്മാരേ, സാരവത്തായ ഹവിൎഭാഗം—പ്രയാജവും അനുയാജവും—നിങ്ങൾ എനിയ്ക്കുതന്നെ തരണം; വെള്ളത്തിന്റെ സത്തായ നെയ്യ്, സസ്യങ്ങളുടെ പുരുഷഭാഗം എന്നിവയും തരണം. അഗ്നിയ്ക്കു ദീൎഘായുസ്സുമുണ്ടാകട്ടെ!' 8

---

3. പത്തു നിഗൂഢസ്ഥാനം—ഭൂമി, അന്തരീക്ഷം, ആകാശം, അഗ്നി, വായു, ആദിത്യൻ, വെള്ളം, സസ്യം, വൃക്ഷം, പ്രാണിശരീരം.

4. ഹോത്രം—ഹവിസ്സു ചുമക്കൽ. അതിന്ന്—ഏൎപ്പെടുത്താതിരിപ്പാൻ. അറിയില്ല—ഏറ്റെടുക്കില്ല.

5. ദേവന്മാർ വീണ്ടും അഗ്നിയെ വിളിയ്ക്കുന്നു: ചമഞ്ഞ്—കോപ്പണിഞ്ഞ്.

6. അഗ്നി: അഗ്നിയുടെ—എന്റെ. ഇക്കാൎയ്യം—ഹവിൎവ്വഹനം.

7. ദേവന്മാർ:

8. അഗ്നി: പ്രയാജവും അനുയാജവും—പേരുകൾ. പുരുഷഭാഗം—ബലവത്തായ അംശം. അഗ്നിയ്ക്കു—എനിയ്ക്ക്.

'സാരവത്തായ ഹവിർഭാഗം—പ്രയാജവും അനുയാജവും—അ ങ്ങയ്ക്കുതന്നെയായ്ക്കൊള്ളട്ടെ; അഗ്നേ, ഈ യജ്ഞമൊക്കെ അങ്ങയ്ക്കായ് ക്കൊള്ളട്ടെ. നാലുദിക്കുകളും അങ്ങയെ നമസ്കരിയ്ക്കട്ടെ!' 9

സൂക്തം 52.

സൌചീകാഗ്നി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശേപദേവകൾ ദേവത.

വിശേപദേവകളേ, ഇതിൽ ഹോതാവായി വരിയ്ക്കപ്പെട്ട ഞാൻ ഇരുന്നു സ്തുതിയ്ക്കേണ്ടതെങ്ങനെ എന്നു നിങ്ങൾ ഉപദേശിച്ചാലും; എ നിയ്ക്കുള്ള ഭാഗം ഏതെന്നും, ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ഹവിസ്സു കൊണ്ടുവരേ ണ്ടുന്ന വഴി ഏതെന്നും പറയുകയുംചെയ്യുവിൻ. 1

മികച്ച യഷ്ടാവായ ഞാൻ ഹോതാവായുപവേശിച്ചു: വ്യാപിക ളായ മരുദ്ദേവന്മാർ എന്നെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു. അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ നടത്തണം, നാൾതോറും അധ്വര്യുകർമ്മം. ചന്ദ്രനാവട്ടേ, ബ്രഹ്മൻ. ആ ആഹുതി നിങ്ങൾക്കാണ്. 2

ആരാണ്, ഈ ഹോതാവ്? അയാൾ മരണഭയത്താൽ, ദേവ കൾക്കുള്ള ഏതോ ഹവിസ്സു വഹിച്ചുപോരുന്നു; ഓരോ ദിവസത്തിലും ഓരോ മാസത്തിലും ജനിയ്ക്കുന്നു. അയാളെ ദേവന്മാർ ഹവ്യവാഹനാ ക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. 3

വിട്ടുപോയി തിരിയേവന്ന, വളരെ ദുർഗ്ഗമങ്ങളിൽ നടന്ന എ ന്നെ ദേവന്മാർ ഹവ്യവാഹനാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു: 'വിദ്വാനായ അഗ്നി

---

9. ദേവന്മാർ:

സൂക്തം 52.

1. ഇത്—യജ്ഞം.

2. ഉപവേശിയ്ക്കുക=ഇരിയ്ക്കുക. പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു—ഹവിസ്സു വഹിപ്പാൻ. ചന്ദ്രൻ—സോമം. ബ്രഹ്മൻ—ബ്രഹ്മനെന്ന ഋത്വിക്ക്. ആ ആഹുതി നിങ്ങൾക്കാ ണ്—അധ്വര്യുകർമ്മം എന്നതിന്റെ വിവരണമാണിത്.

3. അഗ്നി ആത്മാവിനോടു പറയുന്നു: ആരാണ്, ഈ ഹോതാവ് എന്ന ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരമാണ്, അനന്തരഭാഗം. ഓരോ ദിവസത്തിലും—അഗ്നി ഹോത്രത്തിന്ന്. ഓരോ മാസത്തിലും—പിതൃയജ്ഞത്തിന്ന്.

അഞ്ചു ഗതിയും മൂന്നാവൃത്തിയും ഏഴ്നൂലുമുള്ള യജ്ഞത്തെ നമുക്ക് ഏറ്റെപ്പെടുത്തും!' 4

ദേവന്മാരേ, ഞാൻ നിങ്ങളോട് അമരത്വവും സൽപുത്രനെയും യാചിയ്ക്കുന്നു: ഞാൻ നിങ്ങളെ പരിചരിച്ചുകൊള്ളാം: ഞാൻ ഇന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു വജ്രം കയ്യിലെടുപ്പിയ്ക്കാം: എന്നാൽ ഈ പടകളെയൊക്കെ ജയിച്ചുകൊള്ളുമല്ലോ. 5

മുവ്വായിരത്തിമുന്നൂററിമുപ്പത്തൊമ്പതു ദേവന്മാർ അഗ്നിയെ പരിചരിച്ചു: നെയ്യു തേപ്പിച്ചു; ദർഭ വിരിച്ചു; എന്നിട്ട് അദ്ദേഹത്തെ നിയമേന ഹോതാവാക്കിവെച്ചു. 6

സൂക്തം 53.

ദേവന്മാർ ഋഷികൾ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
സൌചീകാഗ്നി ദേവത.

നാം കൊതിച്ച് ആരെ അന്വേഷിച്ചുവോ, ആ യജ്ഞകോവിദൻ, ആ അംഗാഭിജ്ഞൻ ഇതാ, വന്നെത്തി: മദ്ധ്യേ പെരുമാറുന്ന, നമ്മെക്കാൾ മുമ്പനായ ആ യഷ്ടൃതമൻ യജ്ഞത്തിലിരുന്നു നമ്മെ യജിയ്ക്കട്ടെ! 1

യഷ്ടൃതമൻ ഹോതാവായുപവേശിച്ചതിനാൽ ആഹ്ലാദിതനായിക്കഴിഞ്ഞു. ശരിയ്ക്കു വെച്ചിട്ടുള്ള അന്നങ്ങളെ താൻ ഉററുനോക്കുന്നു: 'യജനീയരായ ദേവന്മാരെ നമുക്കു വെക്കം നെയ്യുകൊണ്ടു യജിയ്ക്കാം; സ്തുത്യരെ സ്തുതിയ്ക്കാം.' 2

---

4. മൂന്നാവൃത്തി—സവനത്രയം. ഏഴ്നൂൽ—സപ്തച്ഛന്ദസ്സുകൾ. 'വ്യാപ്തനായ...........ഏറ്റെപ്പെടുത്തും' എന്നു കരുതി, ഹവ്യവാഹനാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

5. എടുപ്പിയ്ക്കാം—ഹവിസ്സു ഭുജിപ്പിച്ചു ബലവാനാക്കാം. ഈ പടകളെ—ശത്രുസേനകളെ.

സൂക്തം 53.

1. നാം—ദേവന്മാർ. യജ്ഞകോവിദൻ—അഗ്നി. അംഗാഭിജ്ഞൻ—യജ്ഞാംഗജ്ഞൻ. മദ്ധ്യേ—ഋത്വിക്കുകളുടെയും ദേവന്മാരുടെയും ഇടയിൽ. മുമ്പനായ—അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചതിന്നുശേഷമാണല്ലോ, ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുക.

2. യജനീയരായ.......................സ്തുതിയ്ക്കാം—എന്നു കരുതി, ഉററുനോക്കുന്നു.

അദ്ദേഹം ഇന്നു നമുക്കു സദ്യ നന്നാക്കി: നമുക്കു യാഗത്തിന്റെ നിഗൂഢനാവു കിട്ടി. അദ്ദേഹം സൌരഭ്യത്തോടേ ആയുസ്സുടുത്തു വന്നെത്തുന്നു; ഇന്നു നമുക്കു മഖം മംഗളമാക്കുന്നു! 3

'യാതൊന്നിനാൽ ഞാനും ദേവന്മാരും അസുരന്മാരെ കീഴമർത്തുമോ, ആ പ്രധാനവചനം—ഹേ ഹവിർഭോജികളായ യജ്ഞാർഹരേ, ഹേ പഞ്ചജനങ്ങളേ, എന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ എന്നത്—ഞാനിപ്പോൾ ഉച്ചരിയ്ക്കാം: 4

പഞ്ചജനങ്ങളും, ഭൂജാതരും, യജ്ഞാർഹരും എന്റെ വിളി കേൾക്കട്ടെ. ഭൂമി നമ്മളെ ഭൌമമായ പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! അന്തരിക്ഷം നമ്മളെ ആന്തരിക്ഷപാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ!' 5

ഭവാൻ യാഗത്തെ പരത്തിക്കൊണ്ടു ജഗൽപ്രകാശകങ്കൽ ചെന്നാലും: സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു വെട്ടിയ വഴികൾ രക്ഷിച്ചാലും. സ്തോതാക്കളുടെ കർമ്മം കവിഞ്ഞുപോകരുത്. ഭവാൻ സ്തുതി കേൾക്കുക; ദേവകളെ പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുക! 6

'സോമാർഹന്മാരേ, നിങ്ങൾ കുതിരകളെ കെട്ടുവിൻ; കടിഞാണുകൾ തുടയ്ക്കുവിൻ; കോപ്പിടുവിയ്ക്കുവിൻ; ദേവന്മാർ പ്രിയത്തിലെയ്ക്കു നയിയ്ക്കുന്ന തേരുകൾ എട്ടിരുപ്പടിയുള്ള തേരിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലൂടേ തെളിയ്ക്കുവിൻ! 7

സഖാക്കളേ, അശ്മന്വതി ഒഴുകിപ്പോകുന്നു: നിങ്ങൾ ഒരുങ്ങിയെഴുന്നേല്പിൻ; കടക്കുവിൻ. നമുക്കുള്ള അസുഖങ്ങൾ ഇതിലെയ്ക്കെറിയാം; സുഖകരങ്ങളായ അന്നങ്ങൾക്കായി നാം മറുകരയിലണയുക! 8

---

3. സദ്യ—ഹവിർഭുക്തി. നാവ്—അഗ്നി. ആയുസ്സുടുത്തു—നാം കൊടുത്ത ദീർഘായുസ്സുപൂണ്ട്.

4. ഈ ഋക്കിന്റെയും അടുത്തതിന്റെയും ഋഷി അഗ്നിയും ദേവത ദേവന്മാരുമാകുന്നു.

6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ജഗൽപ്രകാശകൻ—സൂര്യൻ.

7. ദേവന്മാർ തമ്മിൽ പറയുന്നു: സോമാർഹന്മാർ—ദേവന്മാർ. പ്രിയം—യജ്ഞസദനം. എട്ടിരുപ്പടിയുള്ള തേർ—സൂര്യരഥം.

8. അശ്മന്വതി—ഒരു നദി. കടക്കുവിൻ—പുഴ. ഇത്—പുഴ. അന്നങ്ങൾ—ഹവിസ്സുകൾ.

ഇതാ, ത്വഷ്ടാവ്, ശില്പജ്ഞൻ, ശോഭനകമ്മാക്കളിൽവെച്ച ശോഭനകമ്മാവ്, വിചിത്രവണ്ണൻ, മന്ത്രപാലകൻ ദേവകൾക്കുള്ള സുഖകരങ്ങളായ പാനപാത്രങ്ങളെടുത്തിരിയ്ക്കുന്നു; ഇനി ഇദ്ദേഹം വെട്ടുന്ന കാരിരിമ്പുമഴു അണയ്ക്കും! 9

'കവികളേ, ഇനി, നല്ലവരായ നിങ്ങൾ സോമപാനപാത്രങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന ഉളികൾ നന്നായി അണച്ചുകൊൾവിൻ: വിജ്ഞന്മാരേ, അമൃതത്വം നേടിയ ദേവന്മാരായ നിങ്ങൾ ഗോപ്യങ്ങളായ പാൎപ്പിടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊൾവിൻ.' 10

എവർ ദേവത്വമിച്ഛിച്ച്, ഉള്ളിൽ ഉളികൊണ്ട് ഒരു പയ്യിനെയും, വായിൽ കന്നിനെയും വെച്ചുവോ, ആ സംസേവകർ എന്നെന്നും തക്ക സ്തുതികൾ സ്വീകരിയ്ക്കും; ജയവും ഉളവാക്കും! 11

സൂക്തം 54.

വാമദേവഗോത്രൻ ബൃഹദുക്ഥൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മഘവാവേ, ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ ആ മഹത്ത്വകീൎത്തി വഴിപോലെ (ഞാൻ വൎണ്ണിയ്ക്കാം): ഭയപ്പെട്ട വാനൂഴികൾ അങ്ങയെ വിളിച്ചപ്പോൾ, അങ്ങ് ദേവന്മാരെ രക്ഷിച്ചു; ദാസനെ വധിച്ചു; സ്വന്തം ആൾക്കു ബലവും നല്കി! 1

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു തടിച്ച തിരുവുടലുമായി, ആളുകളിൽ ബലം കീൎത്തിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നുവല്ലോ; അത് ഒരു നുണതന്നെയാണ്. അങ്ങ

---

9. അണയ്ക്കും—പാനപാത്രങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ മൂച്ചുകൂട്ടും.

10. ത്വഷ്ടാവു ശിഷ്യരോടു പറയുന്നു: കവികളേ—മേധാവികളായ ഋഭുക്കളേ.

11. ഉള്ളിൽ—ചത്ത പയ്യിന്റെ അകത്ത്. വായിൽ—ചത്ത പയ്യിന്റെ തന്നെ. 1–ാംമണ്ഡലം 161–ാം സൂക്തം 7–ാം ഋക്കു നോക്കുക. ആ സംസേവകർ—ഋഭുക്കൾ. ജയവും—സ്തോതാവിന്നു ശത്രുജയവും.

സൂക്തം 54.

1. മഹത്ത്വകീൎത്തി—മഹത്ത്വംകൊണ്ടുണ്ടായ യശസ്സ്. ദാസൻ—അസുരൻ. സ്വന്തംആൾക്കു—യജമാനന്ന്.

യുടെ യുദ്ധങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടുന്നുണ്ട്; എന്നാൽ അങ്ങയ്ക്കു് ഒരു ശത്രുവി
നെ ഇന്നും പണ്ടും കിട്ടിയിട്ടില്ല! 2

അങ്ങയുടെ ഓരോ മഹിമാവിന്റെയും അററം ഞങ്ങൾക്കു
മുമ്പുള്ള ഏതൃഷിമാർ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്? അച്ഛനമ്മമാരെ ഒപ്പം സ്വ
ശരീരത്തിൽനിന്നു ജനിപ്പിച്ചവനാണല്ലോ, അങ്ങ്! 3

അല്ലയോ മഘവാവേ, മഹാനായ അവിടെയ്ക്കു് അസുരഘ്ന
ങ്ങളും അഹിംസ്യങ്ങളുമായ നാലു ശരീരങ്ങളുണ്ട്. അവയെല്ലാം അ
ങ്ങയ്ക്കേ അറിഞ്ഞുകൂടു: അവകൊണ്ടാണല്ലോ, അങ്ങ് കർമ്മങ്ങൾ ചെ
യ്യുന്നത്! 4

മഘവാവേ, വെളിവിലും ഒളിവിലുമുള്ള അസാധാരണധന
ങ്ങളൊക്കെ അങ്ങയുടെ പക്കലുണ്ട്. അതിനാൽ, എന്റെ അഭിലാ
ഷം തള്ളരുതേ: ഇന്ദ്ര, കൊണ്ടുവരുന്നവനും കൊടുക്കുന്നവനുമാണല്ലോ,
അങ്ങ്! 5

ആർ തേജസ്സിൽ തേജസ്സിനെ വെച്ചുവോ; ആർ മധുരങ്ങളെ
മധുരത്തോടു ചേർത്തുവോ; ആ ഇന്ദ്രനു പ്രിയവും ബലകരവുമായ സ്തോ
ത്രം മന്ത്രകാരനായ ബൃഹദുക്ഥനാൽ ചൊല്ലപ്പെട്ടു. 6

സൂക്തം 55.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

മഘവാവേ, അങ്ങയുടെ ആ ശരീരം അകലത്താണ്, പരാ
ങ്മുഖക്കു കാണാവുന്നതല്ല: ഭയപ്പെട്ട വാനൃഴികൾ അന്നമേപ്പെട്ടു
ത്താൻ അങ്ങയെ വിളിച്ചപ്പോൾ, അങ്ങ് ഭ്രാതാവിന്റെ മക്കളെ മിന്നി

---

2. ബലം—വൃത്രവധാദിവീര്യം. കിട്ടിയിട്ടില്ല—ആരുമില്ല, അങ്ങയോടു പൊരുതാൻ.

3. അച്ഛനമ്മമാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ.

4. നാലു ശരീരങ്ങൾ—അടുത്ത സൂക്തത്തിൽ പറയും.

5. കൊണ്ടുവരുന്നവനും—ധനം.

6. തേജസ്സിൽ—സൂര്യാദികളിൽ. മധുരങ്ങൾ—സോമാദികൾ. മധുരം—മധുരരസം. ബൃഹദുക്ഥനാൽ—എന്നാൽ.

ച്ചുകൊണ്ട്, അരികേ അവ രണ്ടിനെയും വേർപെടുത്തി ഉറപ്പിച്ച വല്ലോ! 1

യാതൊന്നിനാൽ ഭൂതവും, യാതൊന്നിനാൽ ഭവ്യവും ഭവാൻ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചുവോ, ആ ഗൂഢവും പുരുസ്പൃഹണീയവുമായ ശരീരം മഹത്താകുന്നു: അതിൽനിന്നു ജനിച്ച, തന്തിരുവടിയ്ക്കു പ്രിയമായ പുരാതനജ്യോതിസ്സിനെ പഞ്ചജാതികൾ പ്രീതിയോടേ സേവിച്ചുപോരുന്നു! 2

താൻ വാന്നൂഴികളെയും മധ്യത്തെയും നിറയ്ക്കുന്നു; പഞ്ചജാതികളെയും, ഏഴേഴിനേയും, മുപ്പത്തിനാലിനെയും ഋതുക്കൾതോറും വിവിധകർമ്മാവായ സമാനജ്യോതിസ്സുകൊണ്ടു ബഹുപ്രകാരേണ നൃക്കൺപാക്കുന്നു! 3

ഉഷസ്സേ, ഭവതി ജ്യോതിസ്സുകൾക്കു മുമ്പേ പുലന്നു; പോഷിച്ചതിന്നു പോഷവും വരുത്തി. മുകളിലിരിയ്ക്കുന്ന ഭവതിയുടെ സ്നേഹം കീഴ്പ്പോട്ടു നോക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; അതു മഹതിയായ ഭവതിയുടെ ഒരു മഹത്തായ കരുത്തുതന്നെ! 4

യുദ്ധത്തിൽ അനേകരെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുന്ന കർമ്മകുശലനെ, യുവാവായിരിയ്ക്കെത്തന്നേ, നര വിഴുങ്ങുന്നു. നോക്കു, ദേവൻെറ മഹത്ത്വവും, പടുത്വവും: ആ മനുഷ്യൻ ഇന്നു മരിയ്ക്കുന്നു, നാളെ ജനിയ്ക്കുന്നു! 5

സൂക്തം 55.

1. പരാങ്മുഖർ—ഭക്തിരഹിതർ. ഭ്രാതാവിൻെറ മക്കളെ—പർജ്ജന്യപുത്രരായ ജലങ്ങളെ. മിന്നിച്ചുകൊണ്ട്—വിദ്യുദ്രൂപത്താൽ. അവ—വാന്നൂഴികൾ. ഈ ഋക്കിൽ ഒന്നാമത്തെ ശരീരം പ്രതിപാദിയ്ക്കപ്പെട്ടു.

2. രണ്ടാമത്തെശ്ശരീരം: പുരാതനജ്യോതിസ്സ്—സൂര്യനോ, വെള്ളമോ, രണ്ടാംവാക്യം പരോക്ഷം:

3. മൂന്നാമത്തെശ്ശരീരം: മധ്യം—അന്തരിക്ഷം. ഏഴേഴ്—സപ്തമരുത്തുക്കൾ, സപ്തസൂര്യരശ്മികൾ. മുപ്പത്തിനാല്—ദേവഗണം. എട്ടുവസുക്കൾ, പതിനൊന്നു രുദ്രന്മാർ, പന്തിരണ്ടാദിത്യന്മാർ, പ്രജാപതി, വഷട്കാരം, വിരാട്.

4. ഈ ഋക്കിൽ, സൂര്യാത്മാവായ ഇന്ദ്രനെസ്സംബന്ധിച്ച ഉഷസ്സിനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: പോഷം—സൂര്യോദയമെന്നർത്ഥം.

5. നാലാമത്തെശ്ശരീരം: കാലാത്മാവായ ഇന്ദ്രനെപ്പററി: അനേകരെ—വളരെശ്ശത്രുക്കളെ. വിഴുങ്ങുന്നു—കാലാത്മാവായ ഇന്ദ്രൻെറ ആജ്ഞയാൽ, ശൂരന്നും യൌവനത്തിൽത്തന്നേ വാർദ്ധക്യം വരുന്നു. ദേവൻ—ഇന്ദ്രൻ. ആ—വാർദ്ധക്യം പിടികൂടിയ.

കരുത്താൽ കഴിവുള്ള ഒരു തുട്ടത്ത പക്ഷി വരുന്നുണ്ട്; ഈ മഹാനായ ശൂരൻ പണ്ടേ കൂട് കെട്ടാറില്ല. താൻ കരുതുന്നതെന്തും യഥാത്ഥംതന്നെയാകും, വ്യത്ഥമാകില്ല. താൻ സ്പൃഹണീയമായ സമ്പത്ത ടക്കും, കൊടുക്കും! 6

വജ്രി ഏവരോടുകൂടി വഷകമായ കെല്പെടുത്തുവോ, ഏവരോടു കൂടി പീഡാശാന്തിയ്ക്കു മഴ പെയ്യുന്നുവോ; ആ ദേവന്മാർ മഹാനെ കമ്മത്തിൽ സഹായിപ്പാൻ ജലപ്രദാനത്തെ ഉററുനോക്കിപ്പോരുന്നു. 7

തുണയാൽ കമ്മങ്ങരം നടത്തുന്ന വിശാലബലനും, വിശാല ഹൃദയനും, രക്ഷോഹന്താവും ശൂരനുമായ തുരാഷാട്ട്, സ്വഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വന്നു സോമം കുടിച്ചു തടിച്ചു, ദസ്യുക്കളെ പൊരുതി പറപ്പിയ്ക്കുന്നു! 8

സൂക്തം 56.

ബൃഹദുക്ഥൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകരം; വിശ്വേദേവകരം ദേവത.

നീ, നിന്റെ ഒരംശംകൊണ്ട് ഈ ഒരു ജ്യോതിസ്സിനോടും, ഒന്നു കൊണ്ടു മററതിനോടും, ഒന്നുകൊണ്ടു മൂന്നാമത്തതിനോടും ചേരുക; നീ ദേഹംകൊണ്ടു ദേവന്മാരുടെ ഉററജനകങ്കൽ പ്രീതനായി ചേന്നു നന്മ നേടിയാലും! 1

---

6. പക്ഷി—ഇന്ദ്രൻ. കൂട് കെട്ടാറില്ല—അഗ്നിയെപ്പോലെ യജ്ഞങ്ങളിൽ സ്ഥിരവാസം ചെയ്യാറില്ല. സമ്പത്ത്—ശത്രുധനം. കൊടുക്കും—സ്തോതാക്കരംക്ക്.

7. പീഡാശാന്തിയ്ക്കു—മനുഷ്യക്ക് ഉപദ്രവം ശമിയ്ക്കാൻ. ആ ദേവന്മാർ—മരുത്തുക്കരം. ആ മഹാനെ—ഇന്ദ്രനെ. കമ്മം—വഷണം.

8. തുണ—മരുത്തുക്കളുടെ സാഹായ്യം. തുരാഷാട്ട്=ഇന്ദ്രൻ.

സൂക്തം 56.

1. ബൃഹദുക്ഥൻ മൃതനായ വാജി എന്ന സ്വപുത്രനോടു പറയുന്നു: ഈ യൊരു ജ്യോതിസ്സ്—അഗ്നി. മററത്—വായു. മൂന്നാമത്തതു—സൂയ്യൻ. മരിച്ച നിന്റെ ഒരംശം—ദേഹസ്ഥാഗ്ന്യംശം—ബാഹ്യാഗ്നിയിങ്കലും, പ്രാണനാകുന്ന ഒരംശം വായുവിലും, ചൈതന്യം സൂയ്യങ്കലും ചേരുമാറാകട്ടേ. സൂയ്യങ്കലും എന്നത് എടുത്തുപറയുന്നു: ദേവന്മാരുടെ ഉററജനകൻ—സൂയ്യൻ. ദേവന്മാരുടെ ഉൽപത്തി സൂയ്യങ്കൽനിന്നാണെന്നു ശ്രുതിവാക്യമുണ്ട്.

വാജിൻ, നിന്റെ ദേഹം കൊണ്ടുപോകുന്ന പൃഥിവി ഞങ്ങൾ
ക്കു ധനവും, നിനക്കു സുഖവും നല്കട്ടെ. നീ കീഴ്പോട്ടുപോരാതെ, നില
നില്പിന്നു, മഹാന്മാരായ ദേവന്മാരിലും, ആകാശത്തു സൂൎയ്യങ്കലും ചെന്നു
ചേരുക! 2

നല്ലുഴകുള്ള നിനക്കു ഭക്ഷണത്താൽ ബലമുണ്ടല്ലോ. വഴിപോ
ലെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട നീ സ്തുതങ്കൽ ചെല്ലുക; വഴിപോലെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട
നീ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ ചെല്ലുക. വഴിപോലെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട നീ യഥാൎത്ഥഫ
ലമായ മുഖ്യധൎമ്മത്തിൽ ചെല്ലുക. വഴിപോലെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട നീ ദേവ
ന്മാരിൽ ചെല്ലുക. വഴിപോലെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട നീ ജ്യോതിസ്സിൽ ചെല്ലുക! 3

ഇവരുടെ മഹിമാവ് അച്ഛന്മാൎക്കു കിട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു: അവർ ദേ
വന്മാരായിട്ടും ദേവന്മാരെ ധ്യാനിച്ചുപോരുന്നു; ജ്യോതിസ്സുകളോടു ചേ
ൎന്നിട്ടും, അവർ വീണ്ടും ഇവരുടെ ദേഹങ്ങളിൽ പൂകുന്നു! 4

ആ ബലവാന്മാർ, അളക്കപ്പെടാത്ത പൂൎവ്വസ്ഥാനങ്ങൾ അള
ന്നുകൊണ്ട് ഉലകിലെല്ലാം ചുററിനടന്നു; ജഗത്തിനെയൊക്കെ ദേഹങ്ങ
ളിൽ ഒതുക്കി; മനുഷ്യൎക്കു വെള്ളം പലമട്ടിൽ ഒഴുക്കി! 5

പുത്രന്മാർ ബലവാനായ സൎവ്വജ്ഞന്നു മൂന്നാമത്തെക്കൎമ്മംകൊ
ണ്ടു രണ്ടവസ്ഥകൾ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അച്ഛന്മാർ സ്വപ്രജയാൽ അ
ച്ഛന്റെ ബലം താന്നവരിൽ സ്ഥാപിച്ചു; നൂലും പരത്തി! 6

---

2. കൊണ്ടുപോകുന്ന—തന്നിൽ ലയിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

3. സ്തുതങ്കൽ—നീ സ്തുതിച്ചുപോന്ന ദേവങ്കൽ. ജ്യോതിസ്സിൽ—സൂൎയ്യങ്കൽ.

4. ഇവർ—ദേവന്മാർ. അച്ഛന്മാൎക്ക്—അംഗിരസ്സുകൾക്ക്. നീയും അപ്ര
കാരം ചെയ്യുക എന്നാശയം.

5. ആ ബലവാന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. അളക്കപ്പെടാത്ത—അളന്നു ക
ണക്കാക്കാൻ മററാരും ശക്തരല്ലാത്ത. പൂൎവ്വസ്ഥാനങ്ങൾ—ഗ്രഹനക്ഷത്രാദികൾ.
ഒഴുക്കി—മഴപെയ്യിച്ചു.

6. പുത്രന്മാർ—സൂൎയ്യപുത്രന്മാരായ ദേവന്മാർ, അംഗിരസ്സുകൾ. സൎവ്വ
ജ്ഞൻ—സൂൎയ്യൻ. മൂന്നാമത്തെ കൎമ്മം—ബ്രഹ്മചൎയ്യംകൊണ്ട് ഋഷികൾക്കും, യജ്ഞം
കൊണ്ടു ദേവകൾക്കും, പ്രജോൽപാദനംകൊണ്ടു പിതൃക്കൾക്കും കടം വീട്ടണമെന്ന
വിധി പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ; ഈ മൂന്നിൽ മൂന്നാമത്തതായ പ്രജോൽപാദനം. രണ്ടവ
സ്ഥകൾ—ഉദയാസ്തമയങ്ങൾ. അച്ഛന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. അച്ഛന്റെ—ദേവജ
നകനായ സൂൎയ്യന്റെ. താന്നവരിൽ—സ്വസന്താനങ്ങളായ മനുഷ്യരിൽ. നൂലും പ
രത്തി—കുലം വിപുലമാക്കുകയുംചെയ്തു.

ഭ്രവാസികൾ തോണികൊണ്ടു വെള്ളവും, ക്ഷേമത്താൽ എല്ലാ
ദുർഗ്ഗങ്ങളും കടക്കുന്നതുപോലെ, ബൃഹദുക്ഥൻ, തന്റെ മകനെ മഹത്ത്വ
ത്താൽ താഴത്തും മുകളിലും വെച്ചു! 7

സൂക്തം 57.

ബന്ധു, ശ്രുതബന്ധു, വിപ്രബന്ധു എന്നിവർ ഋഷിമാർ; ഗായത്രി
ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

നേർമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നുമെങ്ങൾ
സോമവന്മഖത്തിൽനിന്നും
മാറിപ്പോകായ്കെ;-ങ്ങൾക്കിന്ദ്ര,
ചേരൊല്ലി,ടയ്ക്കടലാർകൾ! 1

മേധം നെയ്യും നൂലാമാരെ
സ്തോതാക്കന്മാർ പരത്തിയോ,
ആകവേ ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ട-
മായവങ്കൽച്ചെല്ലുകെ,ങ്ങൾ! 2

---

7. ഋഷി സ്വയം പറയുന്നു: ക്ഷേമത്താൽ—തക്ക ഉപായത്താൽ. താഴത്തും—തിയ്യിലും. മുകളിലും—സൂര്യങ്കലും. ബൃഹദുക്ഥനാൽ തിയ്യിൽ യഥാവിധി ഹോമിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട പുത്രൻ വാജി സൂര്യാദികളിൽ ചെന്നെത്തി.

സൂക്തം 57.

1. ഇക്ഷ്വാകുവംശ്യനായ അസമാതി എന്ന രാജാവിന്നു ബന്ധു, സുബന്ധു, ശ്രുതബന്ധു, വിപ്രബന്ധു എന്നു നാലു പുരോഹിതന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. രാജാവു ഗോപായനഗോത്രക്കാരായ അവരെ പിരിച്ചു, പകരം കള്ളന്മാരായ രണ്ടു് ഋഷിമാരെ പൌരോഹിത്യത്തിന്നു വെച്ചു. അതിൽ ക്രോധിച്ച ബന്ധ്വാദികൾ രാജാവിനെ മാറ്റി. ഇതറിഞ്ഞു്, ആ കള്ളന്മാരായ രണ്ടു് ഋഷിമാർ സുബന്ധുവിനെ കൊന്നുകളഞ്ഞു. അപ്പോൾ സുബന്ധുവിന്റെ ഭ്രാതാക്കളായ ബന്ധു-ശ്രുതബന്ധു-വിപ്രബന്ധുക്കൾ രക്ഷയ്ക്കായി ഈ സൂക്തം ദർശിച്ചു ജപിച്ചു. മറുനാട്ടിലെയ്ക്കു പോകുന്ന ഗൃഹസ്ഥൻ ജപിയ്ക്കേണ്ടതത്രേ, ഈ സൂക്തം: സോമവന്മഖം—സോമയാഗം. ഇടയ്ക്കു്—മാർഗ്ഗമധ്യത്തിൽ. അടലാർകൾ=ശത്രുക്കൾ.

2. ആയവങ്കൽ—അഗ്നിയിങ്കൽ; അഗ്നിയെ മേധ(യാഗ)വസ്ത്രത്തിന്നുള്ള നൂലാക്കി രൂപണംചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു.

ചിത്തത്തെ വിളിച്ചീടുന്നു,
ബദ്ധവേഗരായി ഞങ്ങൾ
പിതൃപാത്രസോമത്താലു-
മത്താതർതൻ സ്തവത്താലും! 3

പ്രത്യാഗമിയ്ക്കട്ടേ നിന്റെ
ചിത്തം, കരുത്തുണ്ടാകാനും,
കർമ്മത്തിന്നും, കതിരോനെ-
ക്കണ്ടു നീണാൾ ജീവിപ്പാനും! 4

അസ്മത്താതരമർത്ത്യരു-
മങ്ങയ്ക്കു തിരിച്ചേകട്ടേ,
ചിത്ത,മുയിരിന്ദ്രിയവും;
ലബ്ധമാകി,തെങ്ങൾക്കമേ! 5

സോമ, നിന്റെ കർമ്മത്തിലും
ത്തുമെയ്യിലും മനസ്സുന്നി,
പുത്രപൌത്രാദികളോടും
വർത്തിയ്ക്കുമാറാക, ഞങ്ങൾ! 6

സൂക്തം 58.

ബന്ധ്വാദികൾ ഋഷികൾ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; മനസ്സു ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞല്ലോ, നിന്മനം
സൌരിയാം യമദേവങ്കൽ;

---

3. ചിത്തത്തെ—വധിയ്ക്കപ്പെട്ട സുബന്ധുവിന്റെ മനസ്സിനെ, ജീവനെ. പിതൃപാത്രസോമം—പിതൃക്കൾക്കുള്ള ചമസങ്ങളിലെ സോമം. അത്താതർ—അംഗിരസ്സുകൾ.

4. പ്രത്യാഗമിയ്ക്കട്ടേ=തിരിച്ചുവരട്ടെ.

5. അസ്മത്താതരമർത്ത്യരും—അംഗിരസ്സുകളും, ദേവന്മാരും. ഇത്—ഉയിരും ഇന്ദ്രിയഗണവും. ലബ്ധമാക—കിട്ടട്ടെ.

ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാൎക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 1

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
സ്വാരാജ്യത്തിൽത്താൻ ഭൂവിൽത്താൻ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാൎക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 2

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
തീരം നാലുള്ള മന്നിങ്കൽ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാൎക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 3

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
വാരുററ നാലുദിക്കിലും;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാൎക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 4

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
വാരിപൂൎണ്ണമാമാഴിയിൽ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാൎക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 5

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
പാറുന്ന രശ്മിച്ചാൎത്തിങ്കൽ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാൎക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 6

സൂക്തം 58.

1. സുബന്ധുവിൻെറ മനസ്സ് ഇന്ദ്രിയഗണത്തോടൊപ്പം തിരിച്ചു വന്നു. അതിനെ വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിയ്ക്കാൻ ഭ്രാതാക്കൾ ഈ സൂക്തം ദൎശിച്ചു ജപിച്ചു: സൌരി=സൂൎയ്യപുത്രൻ.

2. സ്വാരാജ്യത്തിൽത്താൻ ഭൂവിൽത്താൻ—സ്വൎഗ്ഗത്തിലോ, ഭൂമിയിലോ.

3. തീരം നാലുള്ള—നാലതിരുകൾ ചേൎന്ന.

5. വാരിപൂൎണ്ണം—വെള്ളം നിറഞ്ഞത്.

6. രശ്മി—സൂൎയ്യകിരണം.

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
നീരിലും, സസ്യൌഘത്തിലും;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാർക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 7

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
സൂരങ്കൽത്താനുഷസ്സിൽത്താൻ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാർക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 8

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
വാരുററ പർവതങ്ങളിൽ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാർക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 9

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
പാരിതിലെല്ലാടത്തുമേ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാർക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 10

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
വേറെയുമകലങ്ങളിൽ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാർക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 11

ദൂരേ പോയ്ക്കളഞ്ഞതല്ലോ, നിന്മനം
ഭൂതവർത്തമാനങ്ങളിൽ;
ഞങ്ങളതിനെപ്പിന്തിരിയിപ്പൂ,
ഇങ്ങു പാർക്കുവാൻ, ജീവിപ്പാൻ! 12

സൂക്തം 59.

ബന്ധ്വാദികൾതന്നെ ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പും പംക്തിയും മഹാപംക്തിയും പംക്ത്യുത്തരയും ഛന്ദസ്സുകൾ; നിരൃതിയും സോമവും അസുനീതിയും ദ്യാവാപൃഥിവികളും ഇന്ദ്രനും ദേവതകൾ.

(കാകളി.)

ഏറെ വായ്ക്കട്ടെയായുസ്സും യുവത്വവും,
സാരഥിയാലിരുതേരാളർപോലവേ;

കിട്ടട്ടെ, ജീവിതഭ്രഷ്ടന്നഭീപ്സിതം;
വിട്ടുപോകട്ടേ, നിരൃതി ദൂരാന്തരേ! 1

ഇങ്ങുയിർക്കായ് സ്ഥവാന്നങ്ങൾ—നാനാന്നങ്ങൾ—
ഞങ്ങളൊരുക്കുന്നു, സാമഗാനത്തൊടേ:
ഒട്ടുക്കിതുകളശിയ്ക്കട്ടെ, മുത്തശ്ശി;
വിട്ടുപോകട്ടേ, നിരൃതി ദൂരാന്തരേ! 2

കീഴമക്ക് ബലാൽ,ക്കാറിനെ വജ്രവു,-
മൂഴിയെസ്സൂര്യനംപോലെങ്ങൾ മാററരെ:
ഒട്ടുക്ക കേൾക്കുക,സ്മൽസ്തവം മുത്തശ്ശി;
വിട്ടുപോകട്ടേ, നിരൃതി ദൂരാന്തരേ! 3

മൃത്യുവിനോകരുതെ,ങ്ങളെസ്സോമ, നീ:
മിത്രോദയം ഞങ്ങൾ കാണാവു മേലിലും;
തുഷ്ടിദമാകിങ്ങു, കാലജം വാൎദ്ധകം;
വിട്ടുപോകട്ടേ, നിരൃതി ദൂരാന്തരേ! 4

നീയസുനീതേ, മനംവെയ്ക്ക ഞങ്ങളി:-
ലായുസ്സുനീട്ടുകെ,ങ്ങൾക്കുയിർക്കൊള്ളുവാൻ;
നിൎത്തുക, സൂൎയ്യനെക്കാണുവാനെങ്ങളെ;-
ത്തപത്തിരുമെയ്യും തടിപ്പിയ്ക്ക, നെയ്യിനാൽ! 5

സൂക്തം 59.

1. സാരഥിയാലിരുതേരാളർപോലവേ—സാരഥിയുടെ സാമൎത്ഥ്യത്താൽ രണ്ടു രഥികന്മാർ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നതുപോലെ, ജീവിതഭ്രഷ്ടന്ന് (മൃതിയടഞ്ഞ സുബന്ധുവിന്നു) ആയുസ്സും യൌവനവും ഏറെ വായ്ക്കട്ടെ. നിരൃതി—സുബന്ധുവിൻെറ പ്രാണനെ അപഹരിച്ച പാപദേവത.

2. ഉയിർക്കായ്—സുബന്ധു പുനൎജ്ജീവിപ്പാൻ. സ്ഥവാന്നങ്ങൾ—സ്തുതിയും ഹവിസ്സും. ഒരുക്കുന്നു—നിരൃതിയ്ക്ക്. മുത്തശ്ശി—കിഴവിയായ നിരൃതി.

3. കീഴമക്ക്—മാററരെ കീഴമക്കമാറാകട്ടെ;

4. മിത്രോദയം=സൂൎയ്യോദയം. കാലജമായ (കാലക്രമേണ വന്നുകൂടുന്ന) വാൎദ്ധകം ഇങ്ങു (ഞങ്ങൾക്കു) തുഷ്ടിദമാക—സുഖകരമായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ.

5. അസുനീതി—ഒരു ദേവി. തപത്തിരുമെയ്യും=നിൻെറ തിരുവുടലും. നെയ്യിനാൽ—ഞങ്ങൾ തരുന്ന നെയ്യു ഭുജിച്ച്.

പേർത്തണയ്ക്കു,ങ്ങളിൽക്കാഴ്ചയും പ്രാണനും;
പേർത്തസുനീതേ, തരികി,ങ്ങു ഭോഗ്യവും;
കാണാവു, സൂര്യനുദിപ്പതെങ്ങൾ ചിരം;
മാനിതേ, നിത്യം സുഖിപ്പിയ്ക്കു, ഞങ്ങളെ! 6

പേർത്തേകുകെ,ങ്ങൾക്കു ജീവനെ ദ്യോദേവി,
പേർത്തു ധരിത്രിയും, പേർത്തന്തരിക്ഷവും;
പേർത്തേകുമാറാക, സോമമെങ്ങൾക്കുടൽ,
പേർത്തു പൂഷാവിഹ സ്വസ്തിശബ്ദത്തെയും! 7

ഏകുമാറാക, സുബന്ധുവിന്നു സുഖം
യാഗമാതാക്കൾ പെരിയ വാനൂഴികൾ:
ദ്യോവേ, മഹി, പൊറുത്തംഹസ്സകററുവിൻ!
മാൽ വരുത്തൊല്ലാ, നിനക്കൊരു പാപവും! 8

വിണ്ണിങ്കൽനിന്നു പോന്നുണ്ടു, മരുന്നുകൾ
മന്നിൽച്ചരിയ്ക്കുന്നു, രണ്ടു- മൂന്നൊന്നുമായ്.
ദ്യോവേ, മഹി, പൊറുത്തംഹസ്സകററുവിൻ!
മാൽ വരുത്തൊല്ലാ, നിനക്കൊരു പാപവും! 9

നന്നായുശീനരാണ്യാഢ്യവണ്ടി വലി_
യ്ക്കുന്നൊരു കാളയെയിങ്ങയയ്ക്കിന്ദ്ര, നീ.
ദ്യോവേ, മഹി, പൊറുത്തംഹസ്സകററുവിൻ!
മാൽ വരുത്തൊല്ലാ, നിനക്കൊരു പാപവും! 10

---

6. ഞങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ സുബന്ധുവിങ്കൽ. ഇങ്ങു—ഞങ്ങൾക്ക്. മാനിതേ—പൂജിയ്ക്കപ്പെട്ടവളേ.

7. ദ്യോദേവി—ദേവിയായ ദ്യോവ്. സ്വസ്തിശബ്ദം—സ്വസ്തി (അവിനാശം) എന്നു പറയപ്പെടുന്നത്, നാശമില്ലായ്മ.

8. പൊറുത്തംഹസ്സകററുവിൻ—നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കുററം ക്ഷമിച്ചു പാപം നീക്കിയാലും. നാലാംപാദം സുബന്ധുവിനോടു പറയുന്നതാണ്: നിനക്കു ദുഃഖകരമായ പാപമൊന്നും പാററരുത്.

9. രണ്ട്—അശ്വികൾ. മൂന്ന്—ഇള, സരസ്വതി, ഭാരതി: ഒന്ന്—രുദ്രൻ. അശ്വികളുടെയും മററും ഔഷധങ്ങൾ സുബന്ധുവിന്റെ പ്രാണനെ പരിരക്ഷിയ്ക്കട്ടേ എന്നു ഹൃദയം.

10. ഉശീനരാണ്യാഢ്യവണ്ടി—ഉശീനരാണി (?) എന്ന ലേപനൌഷധി കേററിയ വണ്ടി. ഉശീനരാണീലേപനംകൊണ്ടു സുബന്ധു പ്രത്യുജ്ജീവിയ്ക്കുമെന്നു ഋത്വിക്കുകൾ ആശിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 60.

ബന്ധ്വാദികളും, അവരുടെ അമ്മയും ഋഷികൾ; ഗായത്രിയും പംക്തിയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അസമാതിയും ഇന്ദ്രനും ആഹ്വാനവും സ്പർശനവും ദേവതകൾ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ദീപ്തദൃക്കായ് മഹാന്മാരാൽ–
ക്കീർത്തിതനാമപ്പുമാങ്കൽ
നേരേ ചെന്നെത്തായ്വൂ, നമ–
സ്കാരം ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു നമ്മൾ: 1

ദീപ്തൻ, ഭജേരഥനെക്കീ–
ഴാഴ്ത്തിവെച്ചോന,സമാതി
വൈരിനിഷൂദനനൊ,രു
തേരിനൊത്തോൻ, സതാംപതി! 2

പോത്തുകളെയെന്നപോലേ,
പോരടിച്ചിക്കൃപാണവാൻ
വാളെടുക്കാതെയുമെതി–
രാളികളെക്കീഴമർത്തും! 3

വിക്ഷതാരി ധനോപേത–
നിക്ഷ്വാകു ഭരിയ്ക്കും നാട്ടിൽ,
സ്വർഗ്ഗത്തിങ്കൽപ്പോലെയല്ലോ,
വർഗ്ഗമഞ്ചും വസിയ്ക്കുന്നു! 4

സൂക്തം 60.

1. അപ്പുമാങ്കൽ—അസമാതിരാജാവിന്റെ അടുക്കൽ.

2. അസമാതിയെ വർണ്ണിയ്ക്കുന്നു: ഭജേരഥൻ—അസമാതിയുടെ ഒരു ശത്രു. തേരിനൊത്തോൻ—തേരുപോലെ അഭിമതപ്രാപകൻ.

3. പോത്തുകളെ സിംഹമെന്നപോലെ, എതിരാളികളെ ഈ കൃപാണവാൻ (ഖഡ്ഗായുധനായ അസമാതി) കീഴമർത്തും.

4. വിക്ഷതാരി—വൈരിമർദ്ദനൻ. ഇക്ഷ്വാകു—ഇക്ഷ്വാകുവംശ്യനായ അസമാതി. വർഗ്ഗമഞ്ചും—പഞ്ചജാതികൾ.

നീ കെല്പിനെ രാഥപ്രോഷ്ഠ-
നാകുമസമാതിതങ്കൽ
നിർത്തുകിന്ദ്ര, കാഴ്ച കിട്ടാൻ
മിത്രനെ നഭസ്സിൽപ്പോലേ! 5

രണ്ടരുണാശ്വത്തെപ്പൂട്ടി-
ക്കൊണ്ടഗസ്ത്യപ്രിയക്കായ് നീ
ത്യാഗമില്ലാപ്പിശുക്കരെ-
യാകെക്കീഴമർക്ക, രാജൻ! 6

മാതാവിതാ, പിതാവിതാ,
ചൈതന്യദനിതാ, വന്നു:
നിർഗ്ഗമിച്ചീ, നിൻദേഹത്തി-
ലെയ്ക്കു വരൂ, സുബന്ധോ, നീ! 7

കൊണ്ടുപോകാൻ നുകം കയർ-
കൊണ്ടു കെട്ടുന്നതുപോലേ
നിർത്തീ നിൻനെഞ്ചു,യിർക്കൊള്ളുവാൻ—
മൃത്യുവിന്നല്ല,ടയായ്വാൻ! 8

മെത്തിയ മന്നിതു വൃക്ഷൌ-
ഘത്തെ നിർത്തുന്നതുപോലേ
നിർത്തീ നിൻനെഞ്ചു,യിർക്കൊള്ളുവാൻ
മൃത്യുവിന്നല്ല,ടയായ്വാൻ! 9

---

5. രാഥപ്രോഷ്ഠൻ—രഥപ്രോഷ്ഠന്റെ പുത്രൻ. മിത്രൻ—സൂര്യൻ.

6. ബന്ധ്വാദികളുടെ അമ്മയായ അഗസ്ത്യസോദരി അസമാതിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: അരുണാശ്വം=ചെംകുതിര. അഗസ്ത്യപ്രിയർ—അഗസ്ത്യന്റെ ഭാഗിനേയരായ ബന്ധ്വാദികൾക്കുവേണ്ടി. ത്യാഗം=ദാനം.

7. മക്കളുടെയും അമ്മയുടെയും ഈ സ്തുതിയാൽ രാജാവു പ്രസന്നനായി. പിന്നീടവർ അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചു. സ്തുതനായ അഗ്നി വന്നെത്തി, സുബന്ധുവിനെ ജീവിപ്പിച്ചു. അപ്പോളവർ സുബന്ധുവിനെ ആഹ്വാനംചെയ്യുന്നു: ഈ വന്ന അഗ്നി തന്നെയാണ്, നമുക്ക് അമ്മയും അച്ഛനും ജീവദാതാവും. നിർഗ്ഗമിച്ച്—പുറത്തുപോന്ന്. ഈ ഋക്കിന്റെ ദേവത, ആഹ്വാനമാകുന്നു.

8. കൊണ്ടുപോകാൻ—വണ്ടി. നിൻനെഞ്ച്—നിന്റെ മനസ്സിനെ അഗ്നി നിർത്തി. ഉടയായ്വാൻ—നശിയ്ക്കാതിരിപ്പാൻ,

9. മെത്തിയ—വിശാലമായ.

വൈവസ്വതയമങ്കൽനി-
ന്നാവാഹിച്ചേൻ, നിന്മനം ഞാൻ
ജീവിയ്ക്കുവാൻ—ഹേ സുബന്ധോ,
ചാവാനല്ല, നശിയ്ക്കായ്വാൻ! 10

താഴേ വീശുന്നു, മാരുതൻ;
താഴേ ചൂടേകുന്നു, സൂര്യൻ;
താഴോട്ടു കറക്കുന്നേൻ പാൽ;
താഴേ പോക, തവ പാപം! 11

എൻകയ്യിതു ഭാഗ്യശാലി;-
യെൻകയ്യിതു വൻഭാഗ്യവാൻ;
എൻകയ്യിതു സർവ്വൌഷധ;-
മെൻകയ്യിതു ശുഭസ്പർശം! 12

സൂക്തം 61.

മനുപുത്രൻ നാഭാനേദിഷ്ഠൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

(നാഭാനേദിഷ്ഠൻ) ഇങ്ങനെ ഈ രുദ്രസ്തോത്രം അറിവാൽ നിർമ്മിച്ചു. കർമ്മങ്ങൾക്കിടയിൽ സംഘത്തിൽ ഉറക്കെച്ചൊല്ലി: പങ്കുവെ

---

11. താഴേ—സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന്.

12. ലബ്ധജീവനായ സുബന്ധുവിനെ ബന്ധുപ്രഭൃതികൾ കൈകൊണ്ടു സ്പർശിയ്ക്കുന്നു. സ്വർശനാമമാണ്, ഈ ഋക്കിന്റെ ദേവത.

സൂക്തം 61.

1. അച്ഛന്റെ മുതൽ ഭാഗിച്ചെടുത്ത ഭ്രാതാക്കൾ അന്നു ബ്രഹ്മചാരിയായ നാഭാനേദിഷ്ഠന്നു ഭാഗമൊന്നും വെച്ചില്ല. അയാൾ അച്ഛനോടു ചോദിച്ചു:—'എനിയ്ക്കെന്തേ, ഭാഗം വെയ്ക്കാഞ്ഞത്?' അച്ഛൻ പറഞ്ഞു:—'ഇത്രയും കൊണ്ടെന്തുള്ളൂ? നീ സത്രമിരിയ്ക്കുന്ന അംഗിരസ്സുകളുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു സൂക്തം ചൊല്ലിയാൽ, സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു പോകാൻ തുടങ്ങുന്ന അവർ നിനക്ക് ഒരായിരം മാടുകളെ തരും!' നാഭാനേദിഷ്ഠൻ അതനുഷ്ഠിച്ചു; അംഗിരസ്സുകൾ സത്രമവസാനിപ്പിച്ചു, ഗോസഹസ്രത്തെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ, രുദ്രൻ എന്ന ഒരാൾ എഴുന്നേററു ചെ

യ്യുന്ന അച്ഛനമ്മമാരും മററു മാന്യന്മാരും ഇതു (കൊണ്ടാടി). അയാ൦
പചനദിവസത്തിൽ സപ്തഹോതാക്കൾക്കു കർമ്മപൂർത്തി വരുത്തി. 1

അദ്ദേഹം ദാനത്തിന്നും ഹനനത്തിന്നുമായി സമീപിച്ച്, ആയുധങ്ങളാൽ (അരക്കരെ) വീഴിച്ചു, വേദിമേലിരിയ്ക്കുയായിരുന്നു; വെമ്പലോടേ ചെന്ന് ഉറക്കെസ്സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു, തന്റെ മിടുക്കു, വെള്ളംപോലെ, അവിടെനിന്നുതിരുമാറു പാററി. 2

യാതൊരുവൻ, പ്രഭൃതധനനായിട്ടു കയ്യിലെടുത്തു നിർദ്ദേശിച്ച്, ഇവന്റെ വിരലുകൾകൊണ്ടു കുട്ടുന്നുവോ; ആ സ്തോതാവു വിളിച്ചാൽ, നിങ്ങളിരുവരും അനുഗ്രഹിപ്പാൻ മനോവേഗേന മണ്ടിച്ചെല്ലുമല്ലോ; 3

സ്വർഗ്ഗം കാക്കുന്ന അശ്വികളേ, കറുമ്പി തുടുഗോക്കളിൽ കേറുമ്പോൾ ആ നിങ്ങളെ ഞാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു: നിങ്ങൾ ദ്രോഹിയ്ക്കാതെ എന്റെ ഹവിസ്സിച്ഛിച്ച്, എന്റെ യാഗത്തിൽ, തീററയ്ക്കു രണ്ടശ്വങ്ങൾപോലെ വന്നുചേരുവിൻ! 4

ന്ന്, 'ഈ യജ്ഞാവശേഷം എനിയ്ക്കുള്ളതാണെ'ന്ന് എതിർവാദം പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഉടനേ നാഭാനേദിഷ്ഠൻ പോന്ന് അച്ഛനോടു ചോദിച്ചു; 'രുദ്രന്റേതന്നെ'എന്നായിരുന്നു, അച്ഛന്റെ മറുപടി. ഇതു മറച്ചുവെയ്ക്കാതെ നാഭാനദിഷ്ഠൻ രുദ്രനെ അറിയിച്ചു. ഈ സത്യകഥനത്താൽ സന്തുഷ്ടനായ രുദ്രൻ ആ ഗോക്കളെ നാഭാനേദിഷ്ഠന്നുതന്നേ വിട്ടുകൊടുത്തു. (ഐതരേയബ്രാഹ്മണം.) സംഘത്തിൽ—സത്രമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്ന അംഗിരോഗണത്തിൽ. മററു മാന്യന്മാരും—ഭ്രാതാക്കളും. കൊണ്ടാടി—ഈ സ്തോത്രം ഗോലാഭത്തിന്നുതകുമെന്ന്. പചനദിവസത്തിൽ—സത്രത്തിന്റെ ആറാംനാളിൽ. രുദ്രസ്തോത്രം—രുദ്രപുത്രരായ അശ്വികളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം.

2. അദ്ദേഹം മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ രുദ്രൻ. ദാനം—സ്തോതാക്കൾക്കു ധനം നല്കൽ. ഹനനം—ശത്രുവധം. വെള്ളംപോലെ—മഴക്കാറു വെള്ളം പാററുന്നതുപോലെ.

3. പ്രഭൃതധനൻ—വളരെ ഹവിസ്സാകുന്ന ധനം ഒരുക്കിയവൻ. നിർദ്ദേശിച്ച്—ഇത് അശ്വികൾക്കാണെന്ന്. ഇവന്റെ—എന്റെ. കുട്ടുന്നു—സോമനീരിൽ പാലും മററും.

4. കറുമ്പി—രാത്രി. തുടുഗോക്കളിൽ കേറുമ്പോൾ—ഉഷസ്സ് ഉദിപ്പാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ.

തഴച്ചു തേടിക്കൊണ്ടിരുന്ന വീൎയ്യം (പ്രജാപതിയാൽ) സേചിയ്ക്കപ്പെട്ടതു മനുഷ്യഹിതൻ പിൻവലിച്ചു. അതു വീണ്ടും പതിയുടെ പുത്രിയിൽ ന്യൂകപ്പെട്ടപ്പോൾ നിസ്സപതാൻ ഉത്ഥിതനായി: 5

യഥേച്ഛം പ്രവൎത്തിയ്ക്കുന്ന അച്ഛൻ അരികേ നടുവിൽവെച്ചു യുവതിയോടു ചേൎന്നു; തമ്മിൽ ചേൎന്ന ഇരുവരും, അല്പാല്പം രേതസ്സൊഴുക്കി. അത് ഉയൎന്ന യജ്ഞസ്ഥാനത്തു നിഷിക്തവുമായി! 6

അച്ഛൻ സ്വപുത്രിയെ പുണൎന്ന അന്നുതന്നേ, ഭൂമിയെസ്സംഗിച്ചു രേതസ്സൊഴുക്കി. അപ്പോൾ സുകൎമ്മാക്കളായ ദേവന്മാർ ബ്രഹ്മത്തെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു—കൎമ്മപാലകനായ വാസ്തോഷ്പതിയെ സൃഷ്ടിച്ചു. 7

അദ്ദേഹം, ഇന്ദ്രനാൽ യുദ്ധത്തിൽ എയ്യപ്പെട്ട കടൽനാക്കപോലെ ഞങ്ങളെ വിട്ടോടി. ഒരല്പബുദ്ധി ദക്ഷിണകളെ വെടിഞ്ഞു നടകൊള്ളില്ല; പാൎവ്വണസ്നേഹിയാകട്ടേ, എന്റെ അവയെ പിടികൂടിയില്ല! 8

ആളുകളെ വലയ്ക്കുന്ന തിയ്യ പാഞ്ഞെത്തില്ല; രാത്രിയിലും, നഗ്നൻ അഗ്നിയെ സമീപിയ്ക്കില്ല. താങ്ങായ തന്തിരുവടി വിറകു നേ

---

5. രുദ്രപ്രജാപതി, തന്റെ ഒരംശംകൊണ്ടു വാസ്തോഷ്പതിരുദ്രനെ സൃഷ്ടിച്ചു എന്നതാണു്, ഇതുമുതൽ മൂന്നൃക്കുകളിലെ പ്രതിപാദ്യം: തേടിക്കൊണ്ടിരുന്ന—ആരിലുൾപ്പുകേണ്ടു എന്നന്വേഷിച്ചിരുന്ന. വീൎയ്യം—രേതസ്സ്. മനുഷ്യഹിതൻ—വാസ്തോഷ്പതിരുദ്രൻ പിൻവലിച്ചു—പ്രജാപതിയുടെ പ്രഥമസേചനത്തിൽ രുദ്രൻ ഉൽപാദിച്ചില്ല. പതിയുടെ പുത്രി—സ്വപുത്രി. മകളല്ല, ദ്യോവാണെന്നും ഉഷസ്സാണെന്നും പക്ഷാന്തരങ്ങളുണ്ടു്. നിസ്സപതാൻ—രുദ്രൻ.

6. അച്ഛൻ—പ്രജാപതി. നടു—അന്തരിക്ഷം. യുവതി—മകൾ. നിഷിക്തവുമായി=സേചിയ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇതിൽനിന്നു രുദ്രൻ ഉണ്ടായിവന്നു.

7. വാസ്തോഷ്പതി എന്നതിന്റെ അൎത്ഥം യാഗശാലാധിപനെന്നാണു്; ഈ രുദ്രനെത്തന്നെയാണു്, ബ്രഹ്മമെന്നു പറഞ്ഞതു്.

8. അദ്ദേഹം—രുദ്രൻ. എയ്യപ്പെട്ട—നമുചിവധത്തിന്നു്. ഞങ്ങളെ വിട്ടോടി=വാസ്തവം പറഞ്ഞ എങ്കൽനിന്നു്, (സ്വന്തം ഗോക്കളെ എനിയ്ക്കു തന്നു്) ഓടിപ്പോയി. ദക്ഷിണകൾ—ദക്ഷിണയായി കിട്ടിയ വസ്തുക്കൾ. പാൎവ്വണസ്നേഹി—രുദ്രൻ. എന്റെ അവയെ—എനിയ്ക്കു് അംഗിരസ്സുകൾ തന്ന ഗോക്കളെ. പിടികൂടിയില്ല—അദ്ദേഹം അല്പബുദ്ധിയല്ല, മഹാമനസ്സനാണു്.

9. വാസ്തോഷ്പതിരുദ്രന്റെ യജ്ഞരക്ഷാസാമൎത്ഥ്യം വൎണ്ണിയ്ക്കുന്നു: തിയ്യ്—

ടാനും, ഹവിസ്സു നേടാനും, ബലേന പൊരുതാനുമാണല്ലോ, അവതരിച്ചത്! 9

യജ്ഞോചിതസ്തോത്രം ചൊല്ലുന്ന നവഗന്മാർ ചിക്കെന്നു കമനീയയുടെ സഖ്യം നേടി: രണ്ടിടത്തും പ്രധാനരായ അവർ രക്ഷകങ്ങളണഞ്ഞു, ദക്ഷിണ കൂടാതെ അക്ഷയം കറന്നെടുത്തു— 10

ചിക്കെന്നു കമനീയയുടെ സഖ്യം നേടിയിട്ട്, ഒരതിനൂതന ധനംപോലെ, മഴവെള്ളം പുറപ്പെടുവിച്ചു: അമൃതു ചുരത്തുന്ന പയ്യിന്റെ വെൺപാലാകുന്ന ധനം അവർ അങ്ങയ്ക്കു നിവേദിച്ചുവല്ലോ! 11

മാടുകൾ പോയതു പിന്നെയാണറിഞ്ഞതു്: സ്തോതാവു പറയുന്നു:—'സ്തുതിയിൽ രമിയ്ക്കുന്ന, വസുവെക്കാൾ വസുവായ പരിശുദ്ധൻ ധനത്തെയെല്ലാം ചിക്കെന്നു ചുഴന്നുകഴിഞ്ഞു!' 12

അവിടെത്തന്നേ ചിക്കെന്നു തന്തിരുവടിയുടെ പരിവാരങ്ങൾ വന്നെത്തി. ബഹുരൂപന്മാർ വൃഷൽപുത്രനെ പിളത്താനൊരുങ്ങി. എന്നാൽ അനേകവടിവിൽ വെളിപ്പെട്ട ശുഷ്ണന്റെ ഗുപ്തമായ മർമ്മം നിസ്സപത്നൻ ശരിയ്ക്കറിഞ്ഞു! 13

യാതൊന്നിൻേറതായ ദർഭയിൽ ദേവന്മാർ സ്വർഗ്ഗത്തിലെന്നപോലെ ഇരിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ തേജസ്സു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ; അഗ്നി, ജാതവേദസ്സ് എന്നിവയും അതിന്റെ പേരുകളാണ്. ഹോതാവേ,

---

രക്ഷസ്സും മററും. നഗ്നൻ—രാക്ഷസൻ. തന്തിരുവടി—അഗ്നി. പൊരുതാനും—രാക്ഷസാദികളോട്.

10 നവഗന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. കമനീയ—പൃശ്നി. രണ്ടിടത്തും—ദ്യോവിലും ഭൂവിലും. രക്ഷകങ്ങൾ—ഇന്ദ്രങ്കൽ. ദക്ഷിണ കൂടാതെ—സത്രത്തിൽ ദക്ഷിണകൊടുക്കലില്ല. അക്ഷയം—അനശ്വരമായ ജലം.

11. രണ്ടാംവാക്യം ഇന്ദ്രനോടുള്ളതാണ്; നിവേദിച്ചതിനാലാണ്, അവർ മഴവെള്ളം പുറപ്പെടുവിപ്പാൻ ശക്തരായതു്.

12. മാടുകൾ പോയതു് ഉടമസ്ഥന്മാരറിയുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ, പരിശുദ്ധൻ (ഇന്ദ്രൻ) ധനത്തെ (ഗോധനത്തെ) വീണ്ടെടുപ്പാൻ ചുഴന്നുകഴിഞ്ഞു. വസുവെക്കാൾ വസു—മികച്ച വാസയിതാവ്.

13. പരിവാരങ്ങൾ—രശ്മികൾ. ബഹുരൂപന്മാർ—വേഷംമാറിമാറിദ്ധരിച്ച അസുരന്മാർ. വൃഷൽപുത്രനെ—ഇന്ദ്രനെ. നിസ്സപത്നൻ—എതിരില്ലാത്ത ഇന്ദ്രൻ.

യജ്ഞത്തിൽ വിളിയ്ക്കുന്ന അദ്രോഹിയായ ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ (വിളി) കേട്ടാലും! 14

ഇന്ദ്ര, ആ തേജസ്സിയന്ന രുദ്രപുത്രന്മാരായ നാസത്യന്മാർ എന്റെ സ്തുതിയും യജ്ഞവും സ്വീകരിയ്ക്കട്ടെ; മത്തടിച്ച വിളയാടി മർത്ത്യക്ക് അന്നാമയയ്ക്കുന്ന അവർ മനുവിന്നെന്നപോലെ, ദർഭ വിരിച്ച എനിയ്ക്കു യജനീയരായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ! 15

ഈ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട വിധാതാവായ രാജാവിനെ (ഞങ്ങൾ) വന്ദിയ്ക്കുന്നു: സ്വന്തം രശ്മികൾ ചേർന്ന ഈ വിപ്രൻ അന്തരിക്ഷവും കടക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹം കക്ഷീവാനെയും, ഇദ്ദേഹം അഗ്നിയെയും, കുതിരകൾ ഉരുണ്ടോടുന്ന ചക്രത്തെയെന്നപോലെ ഇളക്കിവിട്ടു! 16

ഇങ്ങും അങ്ങും ബന്ധുവായ, കടത്തിവിടുന്നവനായ ആ യഷ്ടാവു പേറുനിന്ന പയ്യിനെ (ശയുവിന്നു) കറക്കാൻ അമൃതു ചുരത്തുന്നവളാക്കിത്തീർത്തു: ശയു മിത്രാവരുണന്മാരെയും അര്യമാവിനെയും വരണീയങ്ങളായ മികച്ച സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വഴിപോലെ സ്തുതിച്ചുവല്ലോ! 17

പൃഥിവിയാകുന്ന ബന്ധുവോടുകൂടിയ സ്തോതാവ് — ദ്യോവിൽ മേവുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ കർമ്മിയായ നാഭാനേദിഷ്ഠൻ — കൊതിച്ചു പുലമ്പുകയാണ്: തന്തിരുവടിയുടെ ആ ദ്യോവു ഞങ്ങൾക്ക് ഒരു മുന്തിയ പൊക്കിളാണ്; ഞാൻ തന്തിരുവടിയുടെ പിന്തുടർച്ചയിൽ ഒരുവനുമാണ്! 18

---

14. ആ തേജസ്സ് — അഗ്നിയുടെ. ഒടുവിലെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷം: വിളിയ്ക്കുന്ന — ദേവന്മാരെ.

15. മത്തടിച്ച — സോമപാനത്താൽ. മനു — എന്റെ അച്ഛൻ.

16. രാജാവ് — സോമൻ. കക്ഷീവാനെയും — സോമത്തിന്നു മലയിൽ പോയ. അഗ്നിയെയും — വെള്ളത്തിലൊളിച്ച.

17. ഇങ്ങും അങ്ങും — ഇരുലോകങ്ങളിൽ. കടത്തിവിടുന്നവൻ — ആപത്താരകൻ. ആ യഷ്ടാവ് — അഗ്നി. അമൃതു — അമൃതിന്നൊത്ത പാൽ.

18. ബന്ധു — അമ്മ. കൊതിച്ചു — അംഗിരോദത്തമായ ഗോസഹസ്രത്തെ കാംക്ഷിച്ച്. തന്തിരുവടി — സൂര്യൻ. പിന്തുടർച്ചയിലൊരുവനുമാണ് — സൂര്യന്റെ പുത്രൻ, മനു; മനുവിന്റെ പുത്രൻ, ഞാൻ.

ഇത്, എന്റെ പൊക്കിളാണ്; ഇതിലാണ്, എന്റെ ഇരിപ്പിടം; ഇവ എന്റെ രശ്മികളാകുന്നു. ഈ ഞാനാണ്, എല്ലാം. സത്യസ്വരൂപന്റെ ആദ്യസന്താനങ്ങളാണല്ലോ, ദ്വിജന്മാർ. വെളിപ്പെട്ട പശ്വാണ്, ഇതു ചുരത്തിയത്! 19

നാലുദിക്കിലും മത്തടിച്ചുനടക്കുന്ന, ഇരുലോകങ്ങളിലും സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന, കാടുകളെ കീഴടക്കുന്ന തേജസ്വി വന്നെത്തും: തന്റെ ഉയർനാളം, ഒരു ശ്ലാഘ്യസേനപോലെ ചികെന്നെമത്തും. അങ്ങനെ സുഖവർദ്ധകനായ സുസ്ഥിരനെയാണ്, അമ്മ പ്രസവിച്ചത്! 20

ഇപ്പോഠം ഒരു പരിശ്രാന്തന്റെ കമനീയസ്തുതിയുണ്ട്, ഉപമാനത്രതന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകുന്നു. നല്ല സമ്പത്തുള്ളവനേ, അങ്ങ് ഞങ്ങളുടെ (വിളി) കേട്ടാലും; അങ്ങ് യജിച്ചാലും! അശ്വമേധിപുത്രൻ സ്തുതികളാൽ അങ്ങയെ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 21

ഇന്ദ്ര, നൃപതേ, വജ്രപാണിയായ ഭവാൻ ഇപ്പോഠം ഞങ്ങഠംക്കു മഹത്തായ ധനം അരുളിയാലും; ഹവിർദ്ധനരായ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും; സ്തോതാക്കളെയും പാലിച്ചാലും. ഹരിയുക്ത, ഞങ്ങഠം അങ്ങയെ പ്രാപിപ്പാൻ പാപരഹിതരായിത്തീരട്ടെ! 22

ഇരുതമ്പുരാന്മാരേ, ഇപ്പോഠം ഗോക്കളെത്തേടി നടക്കുന്ന യാവനൊരുത്തൻ കർമ്മികളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു സ്തുതിപ്പാനായി പോകുന്നുവോ, ആ വിപ്രൻ അവക്കു തുലോം പ്രിയപ്പെടട്ടെ: നിർവ്വഹിയ്ക്കട്ടെ; അവരെ മറുകരയണയ്ക്കട്ടെ! 23

---

19. ഇത്—മാധ്യമികവാക്ക്, സൂര്യമണ്ഡലം. ഞാൻ—സൂര്യങ്കൽനിന്ന ഭിന്നനായ ഞാൻ. സത്യസ്വരൂപന്റെ—ബ്രഹ്മാവിന്റെ. പശ്വ്—മാധ്യമികവാക്ക്. ഇതു ജഗത്തെല്ലാം. ചുരത്തിയത്—ഉൽപാദിപ്പിച്ചത്.

20. തേജസ്വി—അഗ്നി. വന്നെത്തും—യാഗത്തിന്ന്. ഉയർനാളം=ഊർദ്ധ്വജ്വാല. കീഴമത്തും—യജ്ഞവിരോധികളെ. അമ്മ—അരണി.

21. ഒരു പരിശ്രാന്തന്റെ—ക്ഷീണിച്ച എന്റെ. ഉപമാനത്രതൻ—ഇന്ദ്രൻ. രണ്ടാംവാക്യംമുതൽ അഗ്നിയോടു പ്രത്യക്ഷം: അശ്വമേധിപുത്രൻ—മനുവിന്റെ പുത്രൻ, നാഭാനേദിഷ്ഠനെന്ന ഞാൻ.

23. മിത്രാവരുണന്മാരോട്: കർമ്മികഠം—അംഗിരസ്സുകഠം. ആ വിപ്രൻ—നാഭാനേദിഷ്ഠൻ, ഞാൻ. നിർവ്വഹിയ്ക്കട്ടെ—അവിടെ ചെയ്യേണ്ടത്. മറുകര—കർമ്മാവസാനം.

ഇനി, ഞങ്ങൾ പൊരുതിയ്ക്കായി, ആ ജയശീലന്റെ ധനം, അനായാസേന സ്തുതിച്ചുംകൊണ്ടു യാചിയ്ക്കുന്നു: അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകനാണല്ലോ, പായുന്ന കുതിര. അങ്ങ് വിപ്രനാണ്, അന്നം കിട്ടിയ്ക്കുന്നവനുമാണ്! 24

നിങ്ങളിരുവരുടെ സഖ്യത്തിന്നും, ഞങ്ങളുടെ ബലത്തിന്നുമായി ഹവിഷ്മാൻ സ്തോത്രങ്ങൾ ഉരുവിടുന്നു: ഇതു ചൊല്ലുകളെ എല്ലാടത്തും പരത്തും; കിഴക്കൻവഴിപോലെ, സൂനൃതോക്തിയ്ക്കു സുഖവും ഉളവാക്കും! 25

ഉദകദേവതകളോടുകൂടിയ ആ സൽബന്ധു ഇപ്രകാരം സപ്രണാമങ്ങളായ സൂക്തങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു വളൎന്നരുളട്ടെ: സ്തോത്രവാക്യങ്ങളാൽ ഇപ്പോൾ വന്നെത്തട്ടെ. പയ്യിന്റെ പാൽ പുറത്തെയ്ക്കു വരുന്നു! 26

യജനീയരായ ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മഹാരക്ഷയ്ക്കു് ഒത്തൊരുമിച്ചാലും: നാനാപ്രകാരേണ നടന്ന് അന്നം കൊണ്ടുവരുന്നവരും, പ്രയോഗജ്ഞരും, കണ്ടറിഞ്ഞവരുമാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 27

ഒന്നാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

24. വരുണനെപ്പററി: ആ ജയശീലന്റെ—വരുണന്റെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ—വരുണങ്കൽനിന്നത്രേ, അശ്വോൽപത്തി. അവശിഷ്ടം പ്രത്യക്ഷം: വിപ്രൻ—പൂജ്യൻ, വിശുദ്ധൻ.

25. മിത്രാവരുണന്മാരോടു വീണ്ടും: ഹവിഷ്മാൻ—അധ്വൎയ്യു: ഇതു—നിങ്ങളുടെ സഖ്യം. ചൊല്ലുകൾ—യഷ്ടാക്കളുടെ സ്തുതികൾ. സൂനൃതോക്തി—പ്രിയസത്യവാക്ക്, സ്തുതി. സുഖവും—കിഴക്കൻവഴിയായിരിയ്ക്കാം, യാത്രയ്ക്കു നല്ലതു്.

26. ആ സൽബന്ധു—വരുണൻ. പയ്യിന്റെ പാൽ—പൈക്കറവു തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു; വരുണൻ വരാൻ വൈകരുതു്.

27. അംഗിരസ്സുകളോടു്: കണ്ടറിഞ്ഞവർ—അസുരന്മാരപഹരിച്ച ഗോക്കളെ.

ഈ സൂക്തത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗം അത്യന്തം ദുർജ്ഞേയമാകുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് വിവൎത്തകരിലൊരാൾ ഇതിലെ 5, 6, 7, 8, 9 ഋക്കുകളെ തൎജ്ജമചെയ്യാതെ വിട്ടുകൂടിച്ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു!

രണ്ടാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 62.

നാഭാനേദിഷ്ഠൻ ഋഷി; ജഗതിയും അനുഷ്ടുപ്പും ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ഗായത്രിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അംഗിരസ്സുകളും വിശേദേവകളും, സാവർണ്ണിമഹാരാജാവിൻെറ ദാനവും ദേവതകൾ.

(കേക)

ഉന്നീതഹവിസ്സരായ്ദ്ദക്ഷിണ കൊടുത്തെവ-
രിന്ദ്രൻെറ സഖിത്വവുമമൃതത്വവും നേടീ,
മംഗളമാ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകട്ടെ! സുപ്രജ്ഞരാ-
മംഗിരസ്സുകളേ, കൈക്കൊള്ളുവിൻ, മനുജനെ! 1

ഗോധനങ്ങളെ വെളിയ്ക്കേററി,യച്ഛന്മാർ നിങ്ങൾ;
മേധത്താൽ വലനെയും വധിച്ചു, വഷാന്തത്തിൽ;
നിങ്ങൾക്കു ദീർഘായുസ്സുണ്ടാകട്ടെ! സുപ്രജ്ഞരാ-
മംഗിരസ്സുകളേ, കൈക്കൊള്ളുവിൻ, മനുജനെ! 2

അംബരാന്തത്തിൽക്കേററി സത്യത്താൽക്കതിരോനെ;-
യമ്മയാമവനിയ്ക്കു കീർത്തിയും ചേർത്തു, നിങ്ങൾ;
നിങ്ങൾക്കു പിറക്കട്ടേ, നന്മക്കൾ! സുപ്രജ്ഞരാ-
മംഗിരസ്സുകളേ, കൈക്കൊള്ളുവിൻ, മനുജനെ! 3

മംഗളമിതാ, ചൊല്ലൂ, നേദിഷ്ഠനൃഷിമാരേ,
നിങ്ങൾതൻ നിലയത്തിൽ;-ദ്ദേവപുത്രരേ, കേൾപ്പിൻ:

സൂക്തം 62.

1. നാഭാനേദിഷ്ഠൻ അച്ഛനായ മനുവിൻെറ നിർദ്ദേശത്താൽ, സത്രമിരിയ്ക്കുന്ന അംഗിരസ്സുകളുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു പറഞ്ഞതു്: ഉന്നീതഹവിസ്സരായ്—ഹവിസ്സു ഹോമിച്ചു്. മനുജനെ—മനുപുത്രനായ എന്നെ.

2. വഷാന്തത്തിൽ—ഒരാണ്ടാൽ സത്രമവസാനിച്ചപ്പോൾ.

3. അംബരാന്തത്തിൽ—ആകാശത്തു്.

നിങ്ങൾക്കു നൽബ്ബ്രഹ്മശ്രീ കിട്ടട്ടെ! സുപ്രജ്ഞരാ-
മംഗിരസ്സുകളേ, കൈക്കൊള്ളുവിൻ, മനുജനെ! 4
അഗ്രിമകർമ്മാക്കളീ,യൃഷിമാർ നാനാരൂപര്-
രഗ്നിതൻ തനൂജന്മാരം,ഗിരസ്സുകളിവർ! 5
അഗ്നിജർ, നാനാരൂപരിദ്ദിവ്യർ: ദേവോപേത-
നംഗിരശ്ശ്രേഷ്ഠൻ നല്കും, നവഗ്വ-ദശഗ്വാഖ്യൻ! 6
അധ്വരധുര്യരെവരിന്ദ്രന്റെ സാഹായ്യത്താ-
ലശ്വിയാം ഗോവൃന്ദത്തെപ്പുറത്തെയ്ക്കിറക്കിയോ;
ആയിരം തടി പൂണ്ട പൈക്കളെയെനിയ്ക്കു ത-
ന്നാ,യവർ ദേവന്മാർക്കു ഹവ്യവുമൊരുക്കിനാർ! 7
ഇമ്മനു മുളയ്ക്കട്ടെ, വിത്തുപോലുയരട്ടെ:-
യിപ്പൊഴേ തന്നാനല്ലോ, സാശ്വഗോസഹസ്രത്തെ! 8
കഴിവില്ലി,സ്സൂര്യാഭൻ ചെയ്തതു ചെയ്യാനാർക്കും:
പുഴയായ്പ്പരക്കുന്നു, സാവർണ്ണിയുടെ ദാനം! 9
ദാസർപോലയയ്ക്കാറുമുണ്ടല്ലോ, വിളമ്പുവാൻ
ഗോസമൃദ്ധരാം യദുതുർവ്വശർ ശുഭം ചൊല്ലി! 10

---

4. നേദിഷ്ഠൻ—നാഭാനേദിഷ്ഠനായ ഞാൻ. ദേവപുത്രർ—അഗ്നിപുത്രർ. 'അംഗാരങ്ങൾ (കനലുകൾ) അംഗിരസ്സുകളായി' എന്നു് ഐതരേയബ്രാഹ്മണം.

5. പരോക്ഷകഥനം: നാനാരൂപർ—ഒന്നുപോലെയല്ലാത്ത ആകൃതിയോടുകൂടിയവർ.

6. നവഗ്വ-ദശഗ്വാഖ്യൻ—നവഗ്വൻ, ദശഗ്വൻ എന്നീ പേരുകളുള്ള ദേവോപേതനായ (ദേവകളോടുകൂടി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന) അംഗിരശ്ശ്രേഷ്ഠൻ, അഗ്നി നല്കും—എനിയ്ക്കു ധനം തരും. നവഗ്വരായ അംഗിരസ്സുകളുടെ അഗ്നി നവഗ്വൻ, ദശഗ്വരായ അംഗിരസ്സുകളുടെ അഗ്നി ദശഗ്വൻ.

7. അശ്വി—അശ്വസഹിതം. ആയവർ—അംഗിരസ്സുകൾ.

8. സാവർണ്ണിമനുവിന്റെ ദാനത്തെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഇമ്മനു—സാവർണ്ണി. മുളയ്ക്കട്ടെ—സന്താനസമ്പത്സമേതനായി ആവിർഭവിയ്ക്കട്ടെ. തന്നാനല്ലോ—ഇദ്ദേഹം എനിയ്ക്കു തന്നുവല്ലോ. സാശ്വഗോസഹസ്രത്തെ—വളരെ അശ്വങ്ങളെയും ഗോക്കളെയും.

9. ഇസ്സൂര്യാഭൻ—സൂര്യതുല്യനായ മനു.

10. യദുവും തുർവ്വശനുമാകുന്ന രാജാക്കന്മാർ, ദാസരെന്നപോലെ മനുവിന്നു വിളമ്പുവാൻ (ഭക്ഷണത്തിന്നു) പശുക്കളെ അയച്ചുകൊടുക്കാറുണ്ടു്. ശുഭം ചൊല്ലി—മംഗളം നേർന്നുകൊണ്ടു്.

മാഴ്കൊല്ലാ,യിരമേകം ഗ്രാമനേതാവാം മനു;
പൂകട്ടെ,യിദ്ദേഹത്തിൻ ദക്ഷിണ പോയർക്കങ്കൽ;
ആയുസ്സു വളർത്തട്ടെ, സാവർണ്ണിയ്ക്കമരന്മാ;—
രാലസ്യമേശാതന്നമിവനാൽ നേടാവൂ, നാം! 11

സൂക്തം 63.

പ്ലുതിയുടെ പുത്രൻ ഗയൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വേദേവകളും പഥ്യാസ്വസ്തിയും ദേവതകൾ.

യാവചിലർ ദൂരത്തുനിന്നു (വന്നു) ചാർച്ച—വൈവസ്വതജനനം—മനുഷ്യരെ പ്രീതരായി ധരിപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ; യാവചിലർ നഹുഷപുത്രനായ യയാതിയുടെ യജ്ഞത്തിൽ ഇരിയ്ക്കുമോ; ആ ദേവന്മാർ ഞങ്ങളെപ്പററി കൂട്ടിപ്പറയട്ടെ! 1

ദേവന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളെല്ലാം നമസ്കരണീയങ്ങളും, സ്തുത്യങ്ങളും, യഷ്ടവ്യങ്ങളുമാണല്ലോ: ദ്യോവിൽനിന്നും, അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നും, ഭൂവിൽനിന്നും ജനിച്ചവരായ നിങ്ങൾ ഇവിടെ എൻെറ വിളി കേൾക്കുവിൻ! 2

അമ്മ മധുരപയസ്സും, വാർമുകിൽ നിറഞ്ഞ വാട്ടമില്ലാത്ത ദ്യോവ് അമൃതും എവർക്കായി ഒഴുക്കുന്നുവോ; ആ സ്തുതിബലന്മാരും, വൃഷ്ടികർത്താക്കളും, സുകർമ്മാക്കളുമായ അദിതിപുത്രന്മാരെ നീ സ്വസ്തിയ്ക്കായി സ്തുതിച്ചാലും! 3

---

11. മനു മാഴ്കൊല്ല—മനുവിന്നു് ഒരു ദുഃഖവും വരരുതു്. അർക്കങ്കൽ പൂകട്ടെ—സൂര്യലോകത്തും പുകൾപ്പെടട്ടേ. ആലസ്യമേശാതെ—നിരന്തരമായ കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്താൽ.

സൂക്തം 63

1. ചാർച്ച—വൈവസ്വതമനുവിൻെറ മക്കളാണല്ലോ, മനുഷ്യർ. കൂട്ടിപ്പറയട്ടെ—കൊണ്ടാടട്ടെ.

3. തന്നോടുതന്നേ പറയുന്നു: അമ്മ—ഭൂമി. ഭൂവും ദ്യോവും ദേവകൾക്കായി ഹവിസ്സുൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു. സ്തുതിബലന്മാർ—മനുഷ്യരുടെ സ്തുതിയാൽ ബലവാന്മാരായിത്തീരുന്നവർ,

കണ്ണിമവെട്ടാതെ മനുഷ്യരെ നോക്കുന്ന ദേവന്മാർ പൂജിയ്ക്കപ്പെടാൻ വലിയ അമൃതത്വം നേടിയിരിയ്ക്കുന്നു: തിളങ്ങുന്ന തേരും, അധൃഷ്യമായ ബുദ്ധിയുമുള്ള ആ പാപരഹിതർ ദ്യോവിന്റെ മുകളിൽ സ്വസ്തിയ്ക്കായി വാണരുളുന്നു! 4

വഴിപോലെ വളൎന്ന സമ്രാട്ടുകളായ എവർ യജ്ഞത്തിൽ വരുമോ, എവർ അഹിംസിതരായി സ്വർഗ്ഗത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്നുവോ; ആ മഹാന്മാരായ ആദിത്യരെയും, അദിതിയെയും നീ സ്വസ്തിയ്ക്കായി ഹവിസ്സുകൊണ്ടും സ്തുതികൊണ്ടും സേവിയ്ക്കുക! 5

അഭിജ്ഞരായ വിശ്വേദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ എത്ര പേരുണ്ടോ അത്രയും പേർ ആദരിയ്ക്കത്തക്കവണ്ണം, നിങ്ങളെ സ്തുതിപ്പാൻ ആരുണ്ട്? ബഹുജന്മാക്കളേ, ഞങ്ങളെ സ്വസ്തിയ്ക്കായി പാപം കടത്തിവിടുന്ന ഒരു യാഗം നിങ്ങൾക്കു പൎയ്യാപ്തമാംവണ്ണം ചെയ്യുവാൻ ആരുണ്ട്? 6

മനു അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ച്, ഏഴു ഹോതാക്കളോടുകൂടി, ശ്രദ്ധാപൂൎവ്വം ഒന്നാമതു യാഗംചെയ്തതെവൎക്കോ; ആദിത്യരേ, ആ നിങ്ങൾ അഭയവും സുഖവും തരുവിൻ! ഞങ്ങൾക്കു സ്വസ്തിയ്ക്കായി സന്മാൎഗ്ഗങ്ങൾ സുഗമങ്ങളാക്കുവിൻ! 7

മികച്ച അറിവുള്ള യാവചില വിജ്ഞാനികളാണോ, ചരാചരലോകത്തിന്നെല്ലാം അധിപതികൾ; ദേവന്മാരേ, ആ നിങ്ങൾ ഇന്നു ഞങ്ങളെ ചെയ്തതും ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തതുമായ പാപത്തിൽനിന്നു സ്വസ്തിയ്ക്കായി മറുകരയണയ്ക്കുവിൻ! 8

പാപമോചകനും ശോഭനാഹ്വാനനുമായ ഇന്ദ്രനെ ഞങ്ങൾ യുദ്ധങ്ങളിൽ വിളിയ്ക്കുന്നു; സുകൎമ്മാക്കളായ മററു ദേവന്മാരെയും—അഗ്നി, മിത്രൻ, വരുണൻ, ഭഗൻ, ദ്യാവാപൃഥിവികൾ, മരുത്തുക്കൾ എന്നിവരെയും—നേട്ടത്തിന്നും സ്വസ്തിയ്ക്കുമായി വിളിയ്ക്കുന്നു. 9

---

4. സ്വസ്തിയ്ക്കായി—ലോകത്തെ നിലനിൎത്താൻ.

5. തന്നോടുതന്നേ പറയുന്നു: സ്വസ്തി=അവിനാശം.

6. എത്ര പേരുണ്ടോ അത്രയും പേർ—എല്ലാവരും. ബഹുജന്മാക്കൾ—ധാതാവു മുതലായ വളരെ ജനനമുള്ളവർ. ആരുണ്ട്—ആരും ആളാകില്ല.

8. മറുകരയണയ്ക്കുവിൻ—പാപരഹിതരാക്കുവിൻ.

9. നേട്ടം—അന്നലബ്ധി.

നന്നായി രക്ഷിയ്ക്കുന്ന, പരപ്പുള്ള, പാപവും കുററവും വാട്ടവുമില്ലാത്ത, നല്ല സുഖത്തോടുകൂടിയ, നന്നായി കൊണ്ടുനടക്കുന്ന, നല്ല ചുക്കാനുള്ള, ഈട്ടററ ഒരു തോണിയായ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഞങ്ങൾ സ്വസ്തിയ്ക്കായി കേറുമാറാകണം! 10

വിശ്വേദേവന്മാരേ, യജനീയരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ കൂട്ടിപ്പറയുവിൻ; വലയ്ക്കുന്ന വറുതിയിൽനിന്നു പാലിയ്ക്കുവിൻ. ശ്രവിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ യഥാൎത്ഥമായ ദേവസ്തുതികൊണ്ടു രക്ഷയ്ക്കും സ്വസ്തിയ്ക്കുമായി വിളിയ്ക്കുമാറാകണം! 11

ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ എല്ലാ രോഗവും, വിളിയ്ക്കായ്കയും, പിശുക്കും, ദ്രോഹിപ്പാൻ നോക്കുന്നവന്റെ ദുൎവ്വിചാരവും പോക്കുവിൻ; ശത്രുക്കളെ ഞങ്ങളിൽനിന്നു ദൂരത്തെയ്ക്കോടിയ്ക്കുവിൻ; ഞങ്ങൾക്കു സ്വസ്തിയ്ക്കായി വിപുലമായ സുഖം തരുവിൻ! 12

ആദിതേയന്മാരേ, നിങ്ങൾ യാതൊരുത്തനെ വഴിപോലെ കൊണ്ടുനടന്നു, സ്വസ്തിയ്ക്കായി പാപമെല്ലാം കടത്തിവിടുമോ, ആ എല്ലാ മനുഷ്യനും അല്ലൽ പററാതെ അഭിവൃദ്ധി നേടും; കൎമ്മാനന്തരം പ്രജകളാൽ പ്രകാശിയ്ക്കും! 13

ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ അന്നലബ്ധിയ്ക്കു യാതൊന്നിനെ, മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ ഈട്ടുവെപ്പിന്നു യുദ്ധത്തിൽ യാതൊന്നിനെ കാത്തുപോരുന്നുവോ; ഇന്ദ്ര, പുലരിയിൽ പുറപ്പെടുന്നതും, സേവനീയവും, അധൃഷ്യവുമായ ആ തേരിൽ ഞങ്ങൾ സ്വസ്തിയ്ക്കായി കേറുമാറാകണം! 14

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു സജലപ്രദേശങ്ങളിലും, നിൎജ്ജലങ്ങളിലും, ജലങ്ങളിലും സ്വസ്തിയുളവാക്കുവിൻ; സൎവ്വായുധോപേതമായ സൈന്യത്തിൽ സ്വസ്തിയുളവാക്കുവിൻ; ഞങ്ങൾക്കു പുത്രരെ പെറുന്ന ഗൃഹ്യാംഗങ്ങളിൽ സ്വസ്തിയുളവാക്കുവിൻ; ധനത്തിന്നു സ്വസ്തിയുളവാക്കുവിൻ! 15

---

10. ഈട്ടററ—അനശ്വരമായ.

11. ശ്രവിയ്ക്കുന്ന—ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കുന്ന.

12. വിളിയ്ക്കായ്ക—യാഗത്തിന്ന്; യാഗമനുഷ്ഠിയ്ക്കായ്ക. പിശുക്ക്—ദാനം ചെയ്യായ്ക.

13. പ്രജകൾ—സന്താനങ്ങൾ.

15. ഗൃഹ്യാംഗങ്ങളിൽ—സ്ത്രീകളുടെ.

യാതൊരുത്തമ മികച്ച മാൎഗ്ഗത്തിന്നു സ്വസ്തിതന്നെയോ; യാതൊരു ധനവതി യജ്ഞത്തിലെഴുന്നള്ളുമോ; ആ ദേവരക്ഷിത നമ്മെ ഗൃഹത്തിലും ഗമനത്തിലും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! നല്ല പാൎപ്പിടം തരട്ടെ! 16

ആദിത്യന്മാരേ, അദിതേ, ഇങ്ങനെ മനീഷിയായ പ്ലതിപുത്രൻ നിങ്ങളെല്ലാവരെയും വൎദ്ധിപ്പിച്ചു — മനുഷ്യൎക്കു് ഐശ്വൎയ്യമരുളുന്ന മരണരഹിതരായ ദിവ്യജനങ്ങളെ ഗയൻ സ്തുതിച്ചു. 17

സൂക്തം 64.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; വിശ്വേദേവതകൾ ദേവത.

ശ്രവിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാരിൽ ആരുടെ സ്തുത്യമായ നാമം എങ്ങനെ ഞങ്ങൾ യജ്ഞത്തിൽ ഉച്ചരിയ്ക്കേണ്ടു? ആർ കനിഞ്ഞരുളും? ആർ നമ്മെ സുഖിപ്പിയ്ക്കും? ആർ രക്ഷിപ്പാൻ വന്നെത്തും? 1

ഹൃദയത്തിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട നിനവുകൾ കൎമ്മം തേടുന്നു — ദേവന്മാരെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു; ആശകൾ നേരേ പാറുന്നു. ഇവരല്ലാതെ മററാരുമില്ല, സുഖം തരാൻ; എന്റെ അഭിലാഷങ്ങൾ അവരിലാണു്, അടങ്ങിനില്ക്കുന്നതു്! 2

നരാശംസൻ, പൂഷാവു്, ഋഷിമാരാൽ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട അപ്രാപ്യനായ അഗ്നി, സൂൎയ്യൻ, ചന്ദ്രൻ, വാനിൽ വാഴുന്ന യമൻ, ഇന്ദ്രൻ, വായു, ഉഷസ്സ്, രാത്രി, അശ്വികൾ എന്നിവരെ നീ സ്തുതിയ്ക്കുക. 3

---

16. സ്വസ്തിതന്നെയോ — യാത്രക്കാൎക്കു ക്ഷേമകാരിണിയോ. എഴുന്നള്ളുമോ — ഉത്തരവേദിരൂപേണ. ആ ദേവരക്ഷിത — പൃഥിവി. ഗമനം — യാത്ര. ഈ ഋക്കും, അടുത്തതും പഥ്യാസ്വസ്തി(മാൎഗ്ഗക്ഷേമ)പരമാകുന്നു.

17. ഗയൻ — ഞാൻ.

സൂക്തം 64.

1. ഏതു ദേവനെ, എങ്ങനെ സ്തുതിയ്ക്കണമെന്നു് ഋഷി സന്ദേഹിയ്ക്കുന്നു.
2. നേരേ — ദേവന്മാരുടെ മുമ്പിലെയ്ക്കു്.
3. ആത്മാവിനോടു്.

എങ്ങനെ ഏതൊരു സ്തുതികൊണ്ട് അഗ്നി വളരും? എങ്ങനെ ശോഭനസ്തുതികൾകൊണ്ടു ബൃഹസ്പതി വർദ്ധിയ്ക്കും? എങ്ങനെ ശോഭനാഹ്വാനങ്ങളായ മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ട് ഏകപാത്തായ അജൻ വർദ്ധിയ്ക്കും? അഹിർബ്ബുധ്ന്യൻ വിളി കേൾക്കട്ടെ! 4

ഹേ അദിതേ, കതിരവൻ കല്പിച്ചുദിയ്ക്കുമ്പോൾ ഭവതി രാജാക്കന്മാരായ മിത്രാവരുണന്മാരെ പരിചരിയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ: വെമ്പാതെ നടക്കുന്ന ആ പുരുരഥനായ അര്യമാവ് ഏഴുരശ്മികളോടേ വിവിധകർമ്മങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നു! 5

വിളി കേട്ടുപോരുന്ന, വഴിയളന്നുവെച്ച, കരുത്തുറ്റ കുതിരകളെല്ലാം ഞങ്ങളുടെ വിളി കേൾക്കട്ടെ: യാഗത്തിലെന്നപോലെ സ്വയം ആയിരം നല്കുന്നവയും, യുദ്ധങ്ങളിൽ മഹത്തായ ധനം അടക്കുന്നവയുമാണല്ലോ, അവ! 6

വായുവിനെയും, തേർ പൂട്ടുന്ന ശതക്രതുവിനെയും, പൂഷാവിനെയും നിങ്ങൾ സഖ്യത്തിന്നായി പ്രകർഷേണ സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ: സൂര്യദേവൻ ഉദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ഒരേ മനസ്സോടേ യാഗത്തിൽ സംബന്ധിയ്ക്കുന്നവരാണല്ലോ, അവർ. 7

ഇരുപത്തൊന്ന് ഒലിനദികളെയും, തഴച്ച തണ്ണീരുകളെയും, മരപ്പാത്രങ്ങളെയും, അമ്മികളെയും, അഗ്നിയെയും, കൃശാനുവിനെയും, എയ്ത്തുകാരെയും, പൂയനക്ഷത്രത്തെയും, രുദ്രസ്തോത്രാർഹനായ രുദ്രനെയും ഞങ്ങൾ യജ്ഞത്തിൽ രക്ഷയ്ക്കായി സ്തുതിപ്പാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു. 8

വലുതിലും വലുതായി അലകൊള്ളുന്ന സരസ്വതി, സരയു, സിന്ധു എന്നീ നദികൾ രക്ഷിപ്പാൻ വന്നെത്തട്ടെ: വിളയാടുന്ന തായ്ക്കളായ തണ്ണീരുകൾ നെയ്യും തേനും ചേർന്ന പാൽ നമുക്കൊഴുക്കിത്തരട്ടെ! 9

---

4. വിളി—നമ്മുടെ ആഹ്വാനം.
5. അദിതി—പൃഥിവി, അല്ലെങ്കിൽ പ്രാതസ്സന്ധ്യ. അര്യമാവ്—സൂര്യൻ.
6. വഴിയളന്നുവെച്ച—ഓരോ മാർഗ്ഗവും ഇത്രയിത്രയെന്നറിഞ്ഞ; അതിവേഗികൾ എന്നർത്ഥം. കുതിരകൾ—ഇന്ദ്രാദികളുടെ. ധനം—ശത്രുസമ്പത്ത്.
7. സ്തോതാക്കളോട്;
8. മരപ്പാത്രങ്ങൾ—ചമസാദികൾ. കൃശാനു—സോമം കാക്കുന്ന ഒരു ഗന്ധർവൻ. എയ്ത്തുകാർ—കൃശാനുവിന്റെ ഭടന്മാർ.
9. നെയ്യും തേനും ചേർന്ന പാൽ—സ്നിഗ്ദ്ധമധുരമായ ജലം.

അനല്പതേജസ്സ്വയായ അമ്മയും, ദേവന്മാരോടും പത്നിമാരോടും കൂടിയ പിതാവായ ത്വഷ്ടാവും നമ്മുടെ മൊഴി കേൾക്കട്ടെ! ഇന്ദ്രൻ, തേർ കാക്കുന്ന വാജൻ, ഭഗൻ, രമണീയരായ സ്തോതവ്യർ എന്നിവരും സ്തുതിയ്ക്കുന്ന നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 10

കാഴ്ചയിൽ രമണീയരായ മരുത്തുക്കൾ, അന്നോപേതമായ ഒരു ഗൃഹംപോലെയാകുന്നു; ഭദ്രമാണ്, രുദ്രപുത്രന്മാരുടെ നന്മനസ്സ്. അതിനാൽ നാം ഗോക്കളെക്കൊണ്ടു ജനങ്ങളിൽവെച്ചു പുകഴുമാറാകണം; ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾ എന്നും ഹവിസ്സർപ്പിയ്ക്കുമാറാകണം! 11

മരുത്തുക്കളേ, ഇന്ദ്ര, ദേവന്മാരേ, വരുണ, മിത്ര, നിങ്ങൾ എനിയ്ക്കു യാതൊരു കർമ്മം തന്നിരിയ്ക്കുന്നുവോ; അതിനെ, പാൽകൊണ്ടു പയ്യിനെയെന്നപോലെ തടിപ്പിപ്പിയ്ക്കുവിൻ! സ്തുതികളെ പലവുരു പള്ളിത്തേരിൽ വെയ്ക്കുവിൻ! 12

അല്ലയോ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ പലവുരു ഞങ്ങളുടെ ഈ ബന്ധുത്വം കല്പിച്ചറിയുമാറാകണം: ഞങ്ങൾ എവിടെ വേദിമേൽ ഒന്നാമതൊത്തുകൂടുമോ, അവിടെ അദിതി ഞങ്ങളുടെ ചാർച്ചക്കാരിയായിത്തീരട്ടെ! 13

ആ പെരിയ അമ്മമാരായ, യജനീയമാരായ ദ്യാവാപൃഥിവീദേവിമാർ ജന്മനാതന്നേ സ്വയം ദേവന്മാരോടു ചേർന്നവരാണല്ലോ: അവരിരുവർ ഇരുകൂട്ടരെയും പോററിപ്പുലർത്തിപ്പോരുന്നു; പാലകരോടു ചേർന്ന്, വളരെ വെള്ളം വെളിപ്പെടുത്തുകയുംചെയ്യുന്നു. 14

മഹത്തുക്കളെ പാലിയ്ക്കുന്ന ആ അവിരതമായ സ്തുതിവചസ്സു വരണീയത്തെയെല്ലാം നേടുന്നു: യാതൊന്നിങ്കൽ തേനൊഴുക്കുന്ന വ

---

10. അമ്മ—അദിതി. ത്വഷ്ടാവ്—ത്വഷ്ടാവെന്ന ദേവൻ. മൊഴി—സ്തോത്രം. വാജൻ—ഋഭുക്കളിൽ ഇളയവൻ. സ്തോതവ്യർ—മരുത്തുക്കൾ.

11. അന്നോപേതമായ (ഉണ്ണാൻ വകയുള്ള) ഗൃഹം ആരെയും സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ.

12. പാൽകൊണ്ടു പയ്യിനെയെന്നപോലെ—പുതുതായി പൊററ പയ്യിനെ പാൽ കൊടുത്തു തടിപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. സ്തുതികളെ—ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രങ്ങളെ; സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോഴൊക്കെ, യാഗത്തിന്നു വരാൻ തേരിൽ കേറുവിൻ.

14. ഇരുകൂട്ടരെയും—ദേവകളെയും മനുഷ്യരെയും. പാലകർ—ദേവന്മാർ.

ലിയ അമ്മി വർണ്ണിയ്ക്കപ്പെട്ടുന്നുവോ, ആ (യജ്ഞത്തെ) മനീഷികാം സ്തുതികാംകൊണ്ടു കാമ്യമാക്കുന്നു! 15

കവിയും, ബഹുസ്തുതിയുക്തനും, യജ്ഞകുശലനും, ധനകാമനും —സമ്പത്തിച്ഛിയ്ക്കുനാവനും,—മേധാവിയുമായ ഗയൻ ഇങ്ങനെ ഇതിൽ ഉക്ഥങ്ങാംകൊണ്ടും സ്തോത്രങ്ങാംകൊണ്ടും ദേവകളെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. 16

ആദിത്യന്മാരേ, അദിതേ, ഇങ്ങനെ മനീഷിയായ പ്ലതിപുത്രൻ നിങ്ങളെല്ലാവരെയും വർദ്ധിപ്പിച്ചു—മനുഷ്യർക്ക് ഐശ്വര്യമരുളുന്ന മരണരഹിതരായ ദിവ്യജനങ്ങളെ ഗയൻ സ്തുതിച്ചു. 17

സൂക്തം 65.

വസുക്രപുത്രൻ വസുകർണ്ണൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകാം; വിശ്വേദേവകാം ദേവത.

അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, വരുണൻ, മിത്രൻ, അര്യമാവ്, വായു, പൂഷാവ്, സരസ്വതി, ആദിത്യർ, വിഷ്ണു, മരുത്തുക്കാം, വിരിവുററ വിണ്ണ്, സോമൻ, രുദ്രൻ, അദിതി, ബ്രഹ്മണസ്പതി, 1

യുദ്ധങ്ങളിൽ പരസ്പരം ദേഹബലത്താൽ ശത്രുക്കളെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുന്ന സൽപതികളും ഒരേസ്ഥലത്തു വസിയ്ക്കുനാവരുമായ ഇന്ദ്രാഗ്നികാം, നെയ്യോട്ടു ചേൎന്നു മഹിമാവിനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന സോമം എന്നിവർ ഒത്തൊരുമിച്ചു മഹത്തായ അന്തരിക്ഷത്തെ ഓജസ്സുകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുന്നു! 2

മഹത്ത്വംകൊണ്ടുയൎന്ന അധൃഷ്യരായ ആ യജ്ഞവർദ്ധകരെപ്പററി, യജ്ഞാഭിജ്ഞനായ ഞാൻ സ്തോത്രങ്ങാം ചൊല്ലുന്നു: വിചിത്രധനരായ എവർ മേഘത്തെക്കൊണ്ടു മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ ശോഭനസഖ്യർ നമുക്കു മേന്മയ്ക്കായി (സമ്പത്തു) തരട്ടെ! 3

---

15. തേൻ—മധുരമായ സോമനീര്.

16. ഇതിൽ—ഈ സൂക്തത്തിൽ.

സൂക്തം 65.

3. ആ യജ്ഞവർദ്ധകർ—അഗ്ന്യാദികാം.

സൂൎയ്യനെയും, നടുവിലെ ജ്യോതിസ്സുകളെയും, വാനൂഴികളെയും, അന്തരിക്ഷത്തെയും കെല്പുകൊണ്ടു താങ്ങുന്നവരാണല്ലോ, ദേവന്മാർ: ദരിദ്രക്കെന്നപോലെ സമ്മാനം കൊടുക്കുന്ന—മനുഷ്യൎക്കു ധനമയയ്ക്കുന്ന—ആ ശോഭനദാനന്മാർ (ഇവിടെ) സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 4

ദാതാവായ മിത്രനും വരുണനും ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക: ഈ പെരുമാക്കൾക്കു മനസ്സിൽപ്പോലും വരില്ല, പ്രമാദം! ഇവരുടെ തടിച്ച ശരീരം കൎമ്മത്താൽ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്നു. ഇവരുടെ വരുതിയിലാണ്, സമൃദ്ധങ്ങളായ വാനൂഴികൾ രണ്ടും. 5

കൎമ്മം നടത്തുന്ന യാതൊരു ഗോവു പാൽ ചുരത്തിക്കൊണ്ടു സ്വയം ശുചീകൃതമായ പാൎപ്പിടത്തിൽ ചുററിനടക്കുന്നുവോ, ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന അവൾ വരുണന്നും ദേവന്മാൎക്കും ഹവിസ്സൎപ്പിച്ചു ഭജിയ്ക്കുന്നവന്നു തരട്ടെ! 6

വിണ്ണിനെ ഭരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിജിഹ്വന്മാരായ യജ്ഞവൎദ്ധകന്മാർ യാഗസ്ഥലം വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കയാണ്: അവർ കെല്പിനാൽ വാനിനെ ഉറപ്പിച്ചു, തണ്ണീർ പൊഴിയ്ക്കുന്നു; യജ്ഞത്തെ ജനിപ്പിച്ചു തിരുമെയ്യിനു മോടി വരുത്തുന്നു! 7

മുമ്പേ ജനിച്ച, ചുററും വ്യാപിച്ച അച്ഛനമ്മമാർ—ഒരേ പാൎപ്പിടക്കാരായ ദ്യാവാപൃഥിവികൾ—യാഗശാലയിൽ നിവസിയ്ക്കുന്നു: അവർ ഒരേമട്ടിൽ മഹാനായ വരുണന്നായി വെള്ളം പൊഴിയ്ക്കുന്നു! 8

പൎജ്ജന്യാവായുക്കൾ, വൃഷാക്കളും ഉദകവാന്മാരുമായ ഇന്ദ്രവായുക്കൾ, വരുണൻ, മിത്രൻ, അൎയ്യമാവ്, എന്നീ ആദിത്യന്മാരെയും, അദിതിയെയും ദ്യാവാപൃഥിവ്യന്തരിക്ഷങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെയും ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു. 9

---

4. നടുവിലെ ജ്യോതിസ്സുകൾ—അന്തരിക്ഷത്തിലെ നക്ഷത്രാദികൾ. മനുഷ്യൎക്കു—സ്തോതാക്കൾക്ക്.

5. സമൃദ്ധങ്ങളായ—ദേവകളും മനുഷ്യരും നിറഞ്ഞ.

6. ഭജിയ്ക്കുന്നവന്ന്—പരിചരിയ്ക്കുന്ന എനിയ്ക്ക്. തരട്ടെ—പാൽ.

7. യജ്ഞവൎദ്ധകന്മാർ—ദേവന്മാർ. യജ്ഞത്തെ—ഹവിസ്സാധനങ്ങളെ. മോടി വരുത്തുന്നു—ഹവിൎഭക്ഷണത്താൽ.

8. വരുണന്നായി—വരുണന്നും മററു ദേവന്മാൎക്കുമായി. വെള്ളം പൊഴിയ്ക്കുന്നു—വെള്ളംകൊണ്ടാണല്ലോ, അന്നമുണ്ടാകുന്നത്.

ഋഭുക്കളേ, യാതൊന്നു ത്വഷ്ടാവിനെയും, വായുവിനെയും, രണ്ടു ദിവ്യഹോതാക്കളെയും, ഉഷസ്സിനെയും, ബൃഹസ്പതിയെയും, സുമേധസ്സായ വൃത്രസൂദനനെയും നന്മയ്ക്കായി പ്രാപിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ ഇന്ദ്രസേവിതമായ സോമത്തോടു ഞങ്ങൾ ധനം യാചിയ്ക്കുന്നു: 10

അന്നം, ഗോവ്, അശ്വം, സസ്യങ്ങൾ, വൃക്ഷങ്ങൾ, ഭൂമി, പർവ്വതങ്ങൾ, ജലങ്ങൾ എന്നിവയെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചവരും, സൂര്യനെ വാനിൽക്കേററിയവരുമായ ആ ശോഭനദാനന്മാരാണല്ലോ, മന്നിടത്തിൽ ശ്രേഷ്ഠകർമ്മങ്ങൾ നടത്തിച്ചുപോരുന്നത്! 11

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഭുജ്യുവിനെ കഷ്ടപ്പാടിൽനിന്നു കരയേററി; വദ്ധ്രിമതിയ്ക്കു ശ്യാവനായ പുത്രനെ നല്കി; കാമദീപനിയെ വിമദന്നു കിട്ടിച്ചു; വിശ്വകന്നു വിഷ്ണാപ്വനെ വീണ്ടുകൊടുത്തു! 12

ആയുധോപേതമായ ഇടിവാളും, ദ്യോവിനെത്താങ്ങുന്ന അജൈകപാത്തും സമുദ്രവും, അന്തരിക്ഷജലവും, വിശ്വദേവന്മാരും, പ്രജ്ഞയേറിയ കർമ്മവതിയായ സരസ്വതിയും എന്റെ സ്തോത്രം ചെവിക്കൊള്ളട്ടെ! 13

കർമ്മവാന്മാരും ജ്ഞാനവാന്മാരും, മനുഷ്യന്നു യജനീയരും, എഴുന്നള്ളിവന്നു ഹവിസ്സുണ്ണുന്നവരും, അമർത്ത്യരും, സത്യജ്ഞരും, എന്തും കിട്ടിയ്ക്കുന്നവരുമായ ദേവന്മാരെല്ലാം സർവ്വസ്തുതികളും സമന്ത്രാർപ്പിതമായ അന്നവും ആസ്വദിയ്ക്കട്ടെ! 14

മരണമില്ലാത്ത ദേവന്മാരെ വാസിഷ്ഠൻ വന്ദിച്ചു: ലോകത്തിലെങ്ങും വർത്തിയ്ക്കുന്ന അവർ ഇന്നു, തുലോം പുകൾപ്പെട്ടതു തന്നരുളട്ടെ; നിങ്ങൾ 'സ്വസ്തിയാൽപ്പാലിപ്പിനെപ്പൊഴുമെങ്ങളെ!' 15

---

12. കഷ്ടപ്പാടിൽനിന്നു—കടലിൽനിന്ന്. ശ്യാവനായ=കറുത്ത. പുത്രനെ—ഹിരണ്യഹസ്തനെ. കാമദീപനിയെ—കാമത്തെ ഉദ്ദീപിപ്പിച്ച വേനപുത്രിയെ. വിഷ്ണാപ്വനെ—കാണാതായ മകനെ.

14. സമന്ത്രാർപ്പിതം—മന്ത്രം ജപിച്ചുകൊണ്ടർപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

15. വാസിഷ്ഠൻ—വസിഷ്ഠകുലജാതനായ ഞാൻ. തുലോം പുകൾപ്പെട്ടത്—അന്നം.

സൂക്തം 66.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാ മുമ്പേത്തവ.

അന്നസമൃദ്ധരായ, വെളിച്ചം വിരിച്ച, പ്രകൃഷ്ടജ്ഞാനരായ ദേവന്മാരെ ഞാൻ യജ്ഞത്തിന്റെ സ്വസ്തിയ്ക്കായി വിളിയ്ക്കുന്നു: യാഗം കൊണ്ടു വളൎന്നവരാണല്ലോ—ദ്യുലോകം വളൎന്നവരാണല്ലോ—, ഈ ധന പൂൎണ്ണരായ ഇന്ദ്രാദ്യമൎത്ത്യന്മാർ! 1

ഇന്ദ്രനയച്ചവരും, വരുണൻ കൊണ്ടാടിയവരുമായ യാവചിലർ തേജസ്വിയായ സൂൎയ്യന്റെ ലോകത്തിൽ മേവുന്നുവോ, ആ നിഹന്താക്കളായ മഘവാവിന്റെ മരുത്തുക്കളെപ്പററി നാം സ്തോത്രം ചൊല്ലുക: ബുദ്ധിമാന്മാർ അധ്വരം തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു. 2

ഇന്ദ്രൻ വസുക്കളോടുകൂടി നമ്മുടെ ഗൃഹം കാത്തരുളട്ടെ; അദിതി ആദിത്യരോടുകൂടി നമുക്കു സുഖം നല്കട്ടെ; രുദ്രദേവൻ രുദ്രജരോടുകൂടി നമ്മളിൽ കനിയട്ടെ; ത്വഷ്ടാവു ദേവപത്നിമാരോടുകൂടി നമ്മെ അഭ്യുദയപ്രീതരാക്കട്ടെ! 3

അദിതി, ദ്യാവാപൃഥിവികൾ, മഹത്തായ സത്യം, ഇന്ദ്രാവിഷ്ണുക്കൾ, മരുത്തുക്കൾ, പെരിയ സൂൎയ്യൻ എന്നിവരെയും, ആദിത്യരായ ദേവന്മാരെയും, വസുക്കളെയും, രുദ്രന്മാരെയും, സുകൎമ്മാവായ സവിതാവിനെയും ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കായി വിളിയ്ക്കുന്നു. 4

ധീമാനായ സരസ്വാൻ, കൎമ്മവാനായ വരുണൻ, പൂഷാവ്, മഹിമശാലിയായ വിഷ്ണു, വായു, അശ്വികൾ എന്നീ അന്നദാതാക്കളും സ്വധനരും സംഹൎത്താക്കളുമായ അമൎത്ത്യന്മാർ നമുക്കു മുന്നിലഗൃഹം തന്നരുളട്ടെ! 5

സൂക്തം 66.

2. നിഹന്താക്കൾ—വൈരിഘ്നർ. മഘവാവിന്റെ—ഇന്ദ്രന്റെ ആളുകളായ.

3. രുദ്രജർ—മരുത്തുക്കൾ. അഭ്യുദയപ്രീതർ—അഭിവൃദ്ധിയ്ക്കു പ്രീതർ, പരിശ്രമിയ്ക്കുന്നവർ.

4. സത്യം—അഗ്നി.

5. സരസ്വാൻ—ഒരു ദേവൻ. സംഹൎത്താക്കൾ—ദുഷ്ടരെ വധിയ്ക്കുന്നവർ. മുന്നിലഗൃഹം—മൂന്നു നിലയുള്ള ഗൃഹം.

യജ്ഞം വർഷിയ്ക്കട്ടെ; യജനീയർ വർഷിയ്ക്കട്ടെ; സ്തോതാക്കളും ഹവിസ്സുണ്ടാക്കുന്നവരും വർഷിയ്ക്കട്ടെ; യജ്ഞപതികളായ ദ്യാവാപൃഥിവികൾ വർഷിയ്ക്കട്ടെ; ഇന്ദ്രൻ വർഷിയ്ക്കട്ടെ; ഋത്വിക്കുകൾ വർഷിയ്ക്കട്ടെ! 6

വൃഷാക്കളും — അഭീഷ്ടവർഷികളും — പുരുസ്തുതരുമായ അഗ്നീഷോമന്മാരെ ഞാൻ അന്നലബ്ധിയ്ക്കായി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഋത്വിക്കുകളാൽ യജ്ഞത്തിൽ പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവരിരുവർ നമുക്കു മുന്നിലഗ്രഹം തന്നരുളട്ടെ! 7

കർമ്മം ചെയ്യുന്ന, ക്ഷത്രിയരായ, യജ്ഞത്തിന്നു പുറപ്പെടുന്ന, യാഗത്തിൽ ചേരുന്ന, വലിയ തേജസ്സുള്ള, അഗ്നിയാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന, ദ്രോഹിയ്ക്കാത്ത സത്യപരന്മാർ വൃത്രയുദ്ധത്തിൽ തണ്ണീരുകളൊഴുക്കി! 8

ദേവന്മാർ വാനൃഴികൾക്കായി സസ്യങ്ങളെയും യജ്ഞവൃക്ഷങ്ങളെയും കല്പിച്ചുണ്ടാക്കി; അന്തരിക്ഷം മുഴുവൻ രക്ഷയ്ക്കായി നിറച്ചു; യാഗം തിരുമെയ്യിലണിഞ്ഞു! 9

വിണ്ണിനെ താങ്ങുന്ന വിശിഷ്ടഹസ്തരായ ഋഭുക്കളും, വമ്പിച്ച ഇടി മുഴക്കുന്ന പർജ്ജന്യവായുക്കളും, തണ്ണീരുകളും, സസ്യങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രങ്ങളെ വളർത്തട്ടെ; ഉദാരനും ഊർജ്ജിതനുമായ ഭഗൻ എന്റെ വിളിയിലണയട്ടെ! 10

ഒഴുകുന്ന സിന്ധുവും, അന്തരിക്ഷലോകവും, അജൈകപാത്തും, ഇടിവെട്ടുന്ന മേഘവും, അഹിർബുധ്ന്യനും എന്റെ സ്തോത്രങ്ങൾ കേൾക്കട്ടെ; വിജ്ഞരായ വിശ്വേദേവന്മാരും എന്റെ സ്തോത്രങ്ങൾ കേൾക്കട്ടെ! 11

ആദിത്യരേ, രുദ്രരേ, ശോഭനദാനരായ വസുക്കളേ, മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ ദേവന്മാരായ നിങ്ങളെ ഊട്ടുമാറാകണം: നിങ്ങൾ ഞങ്ങ

---

6. വർഷിയ്ക്കട്ടെ—അഭീഷ്ടങ്ങൾ. യജനീയർ—ദേവന്മാർ. സ്തോതാക്കളും ....വർഷിയ്ക്കട്ടെ—അഭീഷ്ടവർഷഹേതുക്കളായി ഭവിയ്ക്കട്ടെ; ഒടുവിലെ വർഷിയ്ക്കട്ടെ എന്നതിന്നും ഇതുതന്നെ, അർത്ഥം.

8. ക്ഷത്രിയർ—ദേവന്മാർ ജാതിയിൽ ക്ഷത്രിയരത്രേ. സത്യപരന്മാർ—ദേവന്മാർ. വൃത്രയുദ്ധത്തിൽ—പൊരുതി വൃത്രനെക്കൊന്ന്.

9. യജ്ഞവൃക്ഷങ്ങൾ—പിലാശും മററും. നിറച്ചു—തേജസ്സുകൊണ്ട്.

ളുടെ യജ്ഞം വഴിപോലെ മികവിൽ നടത്തിയ്ക്കുവിൻ; ഈ ചൊല്ലുന്ന സ്തോത്രങ്ങളെ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുവിൻ! 12

രണ്ടു പ്രധാനപുരോഹിതന്മാരായ ദിവ്യഹോതാക്കളെയും, യജ്ഞമാർഗ്ഗത്തെയും ഞാൻ വഴിപോലെ സമീപിയ്ക്കുന്നു. അയല്പക്കാരനായ ക്ഷേത്രപാലനോടും, മരണവും പ്രമാദവുമില്ലാത്ത സർവദേവന്മാരോടും ഞങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നു. 13

ഋഷിമാർപോലെ ദേവകളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന വാസിഷ്ഠന്മാർ, അച്ഛനെപ്പോലെ സ്വസ്തിയ്ക്കായി സ്തോത്രം ചമച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ അഭിലാഷമറിഞ്ഞു ഞങ്ങളിൽ, പ്രീതിയുള്ള ജ്ഞാനികൾ പോലെ ധനമുതിക്കുവിൻ! 14

മരണമില്ലാത്ത ദേവന്മാരെ വാസിഷ്ഠൻ വന്ദിച്ചു: ലോകത്തിലെങ്ങും വർത്തിയ്ക്കുന്ന അവർ ഇന്നു, തുലോം പുകൾപ്പെട്ടതു തന്നരുളട്ടെ; നിങ്ങൾ 'സ്വസ്തിയാൽപ്പാലിപ്പിനെപ്പൊഴുമെങ്ങളെ!' 15

സൂക്തം 67.

അംഗിരോഗോത്രൻ അയാസ്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
ബൃഹസ്പതി ദേവത.

(കാകളി.)

നമ്മുടെയച്ഛനു കിട്ടീ, മഖോൽപന്ന-
മിമ്മഹാവിഗ്രഹം, സപ്തശീർഷാന്വിതം;

---

12. ഊട്ടുക—യജ്ഞമനുഷ്ഠിയ്ക്കുക എന്നർത്ഥം.

13. രണ്ടു ദിവ്യഹോതാക്കൾ—ഈ പേരിലുള്ള അഗ്നിയും ആദിത്യനും. യാചിയ്ക്കുന്നു—ധനം.

14. അച്ഛൻ—വസിഷ്ഠൻ.

സൂക്തം 67.

1. പണ്ടു് അംഗിരസ്സെന്ന ഋഷി ബൃഹസ്പതിയാകുന്ന പുത്രനെ നേടി. ആ പുത്രൻ ദേവകൾക്കു ഹിതമുപദേശിപ്പാൻ ഇന്ദ്രന്റെ പുരോഹിതനായി. ഒരു നാൾ ബൃഹസ്പതിയുടെ ഗോക്കളെ പണികളെന്ന അസുരന്മാർ കട്ടുകൊണ്ടുപോയി,

പൌത്രനെയും ജനിപ്പിച്ചാന,യാസ്യനി–
സ്തോത്രമിന്ദ്രങ്കൽക്കഥിച്ചു സവ്ഹിതൻ. 1
ക്ഷേമത്തെ നേൎന്ന സത്യോക്തിയാൽ,കത്തുന്ന
ധീമാൻെറ പുത്രരും വീരാംഗിരസ്സുകൾ
ആ മഖാലംബവും പ്രജ്ഞാപകവുമാം
ധാമത്തെയേന്തി മുല്പാടേ പുകഴ്ത്തിനാർ. 2
ആരവം വായ്ച ഹംസാഭരാം ചങ്ങാതി–
മാരൊത്തു കല്ക്കൂട്ടടച്ചു ബൃഹസ്പതി
വാരൊലി കൂട്ടിനാൻ, ഗോഹരണത്തിനായ്;–
പ്പാരം പുകഴ്ത്തിനാൻ, പാടിനാൻ, പണ്ഡിതൻ. 3
കുണ്ഠിലിരുട്ടിൽ നില്ക്കുന്ന ധേനുക്കളെ
രണ്ടിടത്തിങ്കൽനിന്നൊ,ന്നിൽനിന്നും ക്രമാൽ
കൊണ്ടുപോന്നാൻ, വെളിയ്ക്കല്ലിൽ വെളിച്ചമൊ–
ന്നുണ്ടാക്കി മൂന്നും തുറന്നാൻ, ബൃഹസ്പതി! 4

വലൻെറ പുരിയിൽ ഇരുളടഞ്ഞ മൂന്നിടങ്ങളിൽ ഒളിപ്പിച്ചു. പിന്നീട് അവയെ തിരയാൻ ഇന്ദ്രനാലയയ്ക്കപ്പെട്ട ബൃഹസ്പതി മരുത്തുക്കളൊന്നിച്ച് അവിടെച്ചെന്നിട്ട്, സൂൎയ്യനെ ഉദിപ്പിച്ചു, ഗുഹാസ്ഥിതകളായ അവയെ കണ്ടുപിടിച്ചു, വലനെയും, അവൻെറ ആൾക്കാരായ പണികളെയും വധിച്ചു, ഗോക്കളെ കൊണ്ടുപോരികയുംചെയ്തു. അച്ഛൻ—അംഗിരസ്സ്. മഖോൽപന്നം—യജ്ഞത്തിന്നായി പിറന്നത്. ഇമ്മഹാവിഗ്രഹം—ബൃഹസ്പതി. സപ്തശീൎഷാന്വിതം—ഏഴുതലകളോട്, ഏഴു മരുൽഗണങ്ങളോടു കൂടിയത്; വിഗ്രഹത്തിൻെറ വിശേഷണം. മരുത്സഖനായ ബൃഹസ്പതിയെ അംഗിരസ്സിന്നു മകനായിക്കിട്ടി. ആ അംഗിരസ്സിൻെറ കുലത്തിൽ ജനിച്ച അയാസ്യന്ന്, എനിയ്ക്ക്, ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ചതിനാൽ പുത്രൻമാത്രമല്ല പൌത്രനും ഉണ്ടായി.

2. സത്യോക്തിയാൽ—യഥാൎത്ഥസ്തുതികൊണ്ട്. കത്തുന്ന ധീമാൻ—അഗ്നി. വീരർ—ക്രാന്തപ്രജ്ഞന്മാർ. ധാമത്തെ—ബൃഹസ്പതിയെ. ഏന്തി—കൈക്കൊണ്ട്.

3. ആരവം—ഇരമ്പം. ഹംസാഭരാം—ഹംസങ്ങൾപോലെ പറക്കുന്ന. ചങ്ങാതിമാർ—മരുത്തുക്കൾ. കല്ക്കൂട്ട്—ഗോക്കളെ നിൎത്തിയ ഗുഹകൾ. വാരൊലിയുടെ വിവരണം, നാലാംപാദത്തിൽ; പുകഴ്ത്തിനാൻ—ദേവന്മാരെ. പാടിനാൻ—സാമം.

4. മൂന്നിടങ്ങളിൽനിന്നും പുറത്തിറക്കി ധേനുക്കളെ (പൈക്കളെ) കൊണ്ടുപോന്നു. അല്ലിൽ=ഇരുട്ടിൽ. വെളിച്ചമൊന്നുണ്ടാക്കി—സൂൎയ്യനെ ഉദിപ്പിച്ച്.

പക്കൽക്കിടന്നീ,യൊഴിഞ്ഞ കോട്ട പിള-
ർത്ത്,ക്കാറിൽനിന്നുഷസ്സൂര്യരെഗ്ഗോക്കളെ
കേററി, മൂന്നൊണ്ണത്തെയൊപ്പം; നഭസ്സമം
ക്കൂററിട്ടുണർത്തീ, രവിയെബ്ബൃഹസ്പതി! 5

പൈക്കളെക്കാക്കും വലനെ നുറുക്കിനാ,-
നാക്ക്ലൊലിന്ദ്രൻ; കരത്തിനാൽപ്പോലവേ.
മൈക്കോപ്പഴഞ്ഞോരിലെത്താൻ പണിയെയും
നേർക്കു കേഴിച്ചാൻ, കവന്നാൻ പശുക്കളെ! 6

കുത്തിപ്പിളർത്താൻ, തിളങ്ങും ധനദരാം
സത്യസുഹൃത്തുക്കളൊത്തു ഗോരോധിയെ—
ശസ്തവർഷികളാം നീർപൊഴിപ്പോരുമായ്
സ്വത്തിനെ നേടിനാ,നിബ്ബ്രഹ്മണസ്പതി. 7

ഗോക്കളിൽച്ചെന്നു, യഥാർത്ഥഹൃത്തോടവർ
ഗോക്കൾക്കുടയവനാക്കാനൊരുങ്ങിനാർ:
കാക്കുവാനായ് സ്വയമേപ്പെട്ടവരൊത്തു
പൈക്കളെ മേല്പോട്ടു കേററീ, ബൃഹസ്പതി! 8

വാനത്തു സിംഹംകണക്കലറും ജയ-
വാനാം ബൃഹസ്പതിയായ വൃഷാവിനെ,

---

5. പക്കൽ—സമീപത്ത്. ഒഴിഞ്ഞ—അസുരന്മാർ പിന്മാറിയ. അക്കാറിൽനിന്ന്—കറുത്തിരുണ്ട വലങ്കൽനിന്ന്. കേററി—നിർഗ്ഗമിപ്പിച്ചു. നഭസ്സമം=ദ്യോവുപോലെ. ക്കൂററിട്ട്—സ്തുതികളുച്ചരിച്ച്.

6. ഇന്ദ്രൻ—ഈശ്വരനായ ബൃഹസ്പതി. ആക്ക്ൽ(ശബ്ദം)കൊണ്ടുതന്നേ, കൈകൊണ്ടെന്നപോലെ വലനെ നുറുക്കി, കൊന്നു. മൈക്കോപ്പഴഞ്ഞോരിൽ—യുദ്ധത്താൽ ഭ്രസ്താഭരണരായ മരുത്തുക്കളിൽ. എത്താൻ—ചെന്നുചേരാൻ. പണി—വലന്റെ ഒരു കൂട്ടുകാരൻ. കേഴിച്ചാൻ—പീഡിപ്പിച്ചു, കൊന്നു. കവന്നാൻ—ബലേന വീണ്ടെടുത്തു.

7. സത്യസുഹൃത്തുക്കൾ—യഥാർത്ഥബലരായ മരുത്തുക്കൾ. ഗോരോധിയെ—ഗോക്കളെ ഗുഹകളിലടച്ച വലനെ. നീർപൊഴിപ്പോരുമായ്—മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ച്. സ്വത്തിനെ—ഗോധനത്തെ. ഇബ്ബ്രഹ്മണസ്പതി—ബൃഹസ്പതി.

8. അവർ—മരുത്തുക്കൾ. ഉടയവനാക്കാൻ—ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു ബൃഹസ്പതിയുടെ കൊടുക്കാൻ. കാക്കുവാനായ് (പൈക്കളെ രക്ഷിപ്പാൻ) സ്വയം ഏറ്റുപ്പെട്ടവർ—മരുത്തുക്കൾ. കേററീ—ഗുഹകളിൽനിന്ന്.

ശൂരസംസേവ്യമാമാജിയിലാജിയിൽ—
ച്ചാരുസ്തവത്താൽ വളർത്തി സ്തുതിയ്ക്കു, നാം! 9

ഉച്ചാവചാന്നത്തെ നേടി ദ്യുലോകത്തി-
ലുച്ചധാമങ്ങളിൽക്കേറുന്നവേളയിൽ
ആ വൃഷാവായ ബൃഹസ്പതിയെത്തിരു-
നാവാൽ വളർത്താർ, വിവിധതേജസ്വികൾ! 10

അന്നത്തിനായ്സ്സത്യമാക്കുവിനി,സ്തുതി:
തന്നാഗമംകൊണ്ടു കാക്കുവിൻ, വാഴ്ത്തിയെ;
ചാകട്ടെ, ഹിംസകരെല്ലാം; ജഗത്തിനൻ-
പേകുന്ന നിങ്ങൾ ദ്യുദ്യോക്കളേ, കേൾക്കുവിൻ! 11

ഇന്ദ്രൻ മഹാൻ പെരുംനീർകൊണ്ടലിൻ തല
നന്നായ്പ്പിളർത്താന,റുത്താനഹിയെയും;
ഏഴാറൊഴുക്കിനാൻ. ഞങ്ങളെപ്പാലിപ്പി-
നൂ,ഴിവാനങ്ങളേ, നിങ്ങളുമുമ്പരും! 12

സൂക്തം 68.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

പക്ഷിയെയാട്ടുവാൻ തേക്കുകാർ കൂകുന്ന-
മട്ടിലും, കാറിടിവെട്ടുന്നമട്ടിലും

---

9. ആജി—യുദ്ധം.

10. ഉച്ചാവചാന്നത്തെ—ഗോക്കളാകുന്ന വിവിധാന്നത്തെ. ഉച്ചധാമങ്ങൾ=ഉയർന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ. തിരുനാവാൽ വളർത്താർ—പ്രശംസിച്ചാർ. വിവിധതേജസ്വികൾ—നാനാദേവന്മാർ.

11. ദേവന്മാരോട്: ഈ സ്തുതി സത്യമാക്കുമാറു ഞങ്ങൾക്ക് അന്നം തരുവിൻ. തന്നാഗമം—തങ്ങളുടെ വരവ്. കേൾക്കുവിൻ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി.

12. അഹി—വെള്ളം തടുത്ത അസുരൻ. ഏഴാറ്—സപ്തനദികൾ.

മാരിവെള്ളങ്ങളിരമ്പുന്നമട്ടിലും,
സൂരികൾ ചൊല്ലൂ, ബൃഹസ്പതിയ്ക്കായ് സ്തവം! 1
അംഗിരഃപുത്രൻ ഭഗാഭൻ സ്തുതിപ്പോനിൽ
വൻഗീരിയററുന്നു; ജായാപതികളെ
ഊരിലിനൻപോലെ ചേർപ്പൂ; ബൃഹസ്പതേ,
പോരിലശ്വങ്ങളെപ്പോലേയണയ്ക്കൂ, നീ! 2
കമ്രവർണ്ണാംഗമായ്, മൃഗ്യമായ്, കാമ്യമായ്,
രമ്യമെത്തിച്ചു മേയുന്ന പൈച്ചാർത്തിനെ
കുന്നിൽനിന്നാരാലണച്ചൂ, കുസീദങ്കൽ-
നിന്നു നെൽപോലെ കൈക്കൊണ്ടു ബൃഹസ്പതി! 3
കാറിനെച്ചിന്നിച്ചു നീർ പാററുമച്ചിതൻ
വാനിൽനിന്നുല്ക്കയെപ്പോലേ, പശുക്കളെ
പാറയിൽനിന്നു കരേററി, മന്നിൻതൊലി
മാരിയാൽപ്പോലെ വിള്ളിച്ചാൻ, ബൃഹസ്പതി! 4
വാനിൽ വെളിച്ചമണച്ചിരുൾ പോക്കിനാൻ,
വായു നീർച്ചുണ്ടിയെപ്പോലേ ബൃഹസ്പതി;

സൂക്തം 68.

1. ആട്ടുവാൻ—വിളയിൽനിന്ന് ആട്ടിക്കളയാൻ. തേക്കുകാർ—വെള്ളം തേകി നനയ്ക്കുന്ന കൃഷിക്കാർ. മാരി=മഴ. സൂരികൾ—സ്തോതാക്കൾ.

2. അംഗിരഃപുത്രൻ—ബൃഹസ്പതി. ഭഗാഭൻ—ഭഗനോടു തുല്യൻ. വൻഗീര്—ശ്രേഷ്ഠവാക്ക്; സ്തോതാവിനെ വാഗ്മിയാക്കുന്നു. ഇനൻപോലെ—സൂര്യൻ ഊരുകളിൽ രശ്മികളെ ചേർക്കുന്നതുപോലെ, ബൃഹസ്പതി ജായാപതികളെ (ദമ്പതിമാരെ) കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു: ബൃഹസ്പതേ എന്നാദിയായ വാക്യം പ്രത്യക്ഷം: യോദ്ധാക്കൾ യുദ്ധത്തിൽ അശ്വങ്ങളെ അണയ്ക്കുന്നതുപോലെ, നീ സ്തോതാവിങ്കൽ സ്വരശ്മികളെ അണച്ചാലും.

3. കമ്രവർണ്ണാംഗം—കമനീയമായ നിറത്തോടും ആകൃതിയോടുംകൂടിയത്. മൃഗ്യം=അന്വേഷണീയം. രമ്യം—പാൽ. എത്തിച്ചു—തന്ന്. കുന്നിൽനിന്ന്—വലന്റെ മലയിൽനിന്ന്. ആരാൽ—ദേവസമീപത്ത്. കുസീദൻ—പണവും മററും പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നവൻ.

4. ഉല്ക്ക—കൊള്ളിമീനുകൾ. പാറയിൽനിന്നു—വലന്റെ ശൈലഗുഹയിൽനിന്ന്. മന്നിൻതൊലി—മണ്ണ്; മഴപെയ്താൽ മണ്ണു വിള്ളുമല്ലോ. അതുപോലെ, ബൃഹസ്പതിയാൽ ഉദ്ധരിയ്ക്കപ്പെട്ട പശുക്കളുടെ കുളമ്പുകൾ തട്ടി മണ്ണു പിളർന്നു,

പിന്നീട്ടുറച്ചു, കാററഭ്രങ്ങളെപ്പോലെ
ചിന്നിച്ചുകൊണ്ടാൻ, വലൻ കാത്ത ഗോക്കളെ! 5

തീപോലെ പൊള്ളിയ്ക്കുമൃക്കാൽ വലനെന്ന
പാപിതനസ്രം പിളൎത്തു ബൃഹസ്പതി
നാക്കു പല്ലാലെന്നപോല,പ്പരീതനെ
നേൎക്കശിച്ചു, വെളിയ്ക്കാക്കിനാൻ, ഗോനിധി! 6

പാൎക്കുന്ന ഗഹ്വരത്തിങ്കലുമ്പയിട്ടും
പൈക്കളിൻതൻ പേരറിയുന്ന ബൃഹസ്പതി,
പക്ഷിമുട്ട പിളൎത്തുൾക്കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ
പൎവ്വതാൽക്കേററിനാനൊ,ററയ്ക്കവററിനെ! 7

കല്ലാലടപ്പിട്ട തേനിനെ, വററിയ
വെള്ളത്തിൽ മീനിനെപ്പോലെ കണ്ടൊ,ച്ചയാൽ
നന്നായരിഞ്ഞു, ചമസത്തെ വൃക്ഷത്തിൽ-
നിന്നുപോലാഞ്ഞതെടുത്താൻ, ബൃഹസ്പതി. 8

നേടി,യുഷസ്സിനെ,സ്സൂൎയ്യനെ,യഗ്നിയെ;-
യോടിച്ചു, ഭാസ്സാലിരുട്ടബ്ബൃഹസ്പതി;

---

5. വായു—കാറേററാൽ വെള്ളത്തിലെ ചണ്ടി (പായൽ) ചിന്നുമല്ലോ. അതുപോലെ, വാനിൽ ബൃഹസ്പതിയണച്ച വെളിച്ചത്താൽ ഇരുൾ അങ്ങിങ്ങു പാഞ്ഞു. ഉറച്ച—'ഗോക്കൾ ഇവിടെയുണ്ടെ'ന്നു നിശ്ചയിച്ച്. ചിന്നിച്ചുകൊണ്ടാൻ—വലങ്കൽനിന്നു വീണ്ടെടുത്തു, പലവഴിയ്ക്കു പായിച്ചു.

6. ഋക്കാൽ—മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ട്. അപ്പരീതനെ—അനുചരരാൽ ചുററപ്പെട്ട വലനെ. നേൎക്കശിച്ച—നാവു പല്ലുകളാൽ പരീതമായ ഭക്ഷ്യത്തെ ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ ശരിയ്ക്കു ഭക്ഷിച്ച്, വധിച്ച്. ഗോനിധി വെളിയ്ക്കാക്കിനാൻ—ഗോക്കളാകുന്ന നിധി ഗുഹയിൽനിന്നു മുകളിൽക്കേററി.

7. ഗഹ്വരം=ഗുഹ. ഉൾക്കുഞ്ഞ്—മുട്ടയുടെ അകത്തുള്ള ശിശു. പൎവ്വതാൽ—പൎവ്വതഗുഹയിൽനിന്ന്.

8. കല്ലാലടപ്പിട്ട—ഗുഹയിലാക്കി കല്ലുകൊണ്ടടച്ച. തേനിനെ—ഗോവൃന്ദത്തെ. ഒച്ചയാൽ—മന്ത്രോച്ചാരണംകൊണ്ട്. അരിഞ്ഞു—വലനെ വധിച്ച്. മരത്തിൽനിന്നു ചമസം ചെത്തിയുണ്ടാക്കുന്നതുപോലെ, എടുത്താൻ—ഗോവൃന്ദമാകുന്ന തേൻ,

മാടായിനിന്ന വലങ്കൽനിന്നാഹരി-
ച്ചീടിനാ,നെല്ലിൽനിന്നാ മജ്ജപോലവേ! 9
മഞ്ഞേററില പോയ കാട്ടുപോലേ വലൻ
മങ്ങി, ബൃഹസ്പതി ഗോവെക്കവന്നതിൽ:
ഇന്നിയും ചെയ്യേണ്ടതില്ലി,തസാധ്യമാ-
ണി:-ന്നുദിനേശർ വെവ്വേറെയുദിയ്ക്കയായ്! 10
കുന്നു പിളർത്ത്ബൃഹസ്പതി ഗോക്കളെ
വെന്നപോതുമ്പർ താരങ്ങളാൽ ദ്യോവിനെ,
കാർവാജിയെപ്പൊന്നിനാൽപ്പോലെ മിന്നിച്ചു:
രാവിൽ വെച്ചാരിരുള,ഹ്നി വെളിച്ചവും! 11
നിർമ്മിച്ചു, ഭൂരിമന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിത്തരു-
മമ്മധ്യമന്നായ് സ്തവം ഞങ്ങളിങ്ങനെ:
അശ്വഗോവൃന്ദത്തെ,യാൾക്കാരെ, മക്കളെ-
യന്നവും നല്കുകെ,ങ്ങൾക്കു ബൃഹസ്പതി! 12

സൂക്തം 69.

വധ്ര്യശ്വപുത്രൻ സുമിത്രൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നിയുടെ തിരുനോട്ടങ്ങൾ വധ്ര്യശ്വന്നു നന്മ വരുത്തട്ടെ; കൊണ്ടുനടക്കൽ മംഗളമുളവാക്കട്ടെ; യജ്ഞാഗമനങ്ങൾ നല്ല ഉല്ലാസം

---

9. ഭാസ്സ്—തേജസ്സ്. മാടായിനിന്ന—ഗോരൂപം ധരിച്ച. ആഹരിച്ചീടിനാൻ—ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു. ആ—എളുപ്പത്തിൽ എടുക്കാവതല്ലാത്ത.

10. ഇന്നിയും ചെയ്യേണ്ടതില്ല—ജോലി പൂർണ്ണമായിക്കഴിഞ്ഞു. ഇതസാധ്യമാണ്—മററാർക്കും സാധ്യമല്ല. ചന്ദ്രസൂര്യന്മാർ അതുവരെ മറഞ്ഞുകിടച്ചിരുന്നില്ല; തമോമയമായിരുന്നു, ലോകം.

11. വെന്നപോത്—വീണ്ടെടുത്തപ്പോൾ. കാർവാജിയെ—കറുത്ത കുതിരയെ. പൊന്നിനാൽപ്പോലെ—പൊൻകോപ്പിനാലെന്നപോലെ. അഹ്നി=പകലിൽ.

12. അമ്മധ്യമന്നായ്—അന്തരിക്ഷസ്ഥിതനായ ബൃഹസ്പതിയെപ്പററി, ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ സ്തവം നിർമ്മിച്ചു.

നല്കട്ടെ. തന്തിരുവടിയെ സുമിത്രരെന്ന മനുഷ്യർ മുമ്പേ ഉജ്ജ്വലി
പ്പിയ്ക്കുന്നു; നെയ്യു ഹോമിച്ചു തിളങ്ങിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 1

നെയ്യു വധ്ര്യശ്വന്റെ അഗ്നിയെ വദ്ധിപ്പിയ്ക്കട്ടെ: നെയ്യു തന്തി
രുവടിയ്ക്കു് ആഹാരവും, നെയ്യു പുഷ്ടികരവുമായിത്തീരട്ടെ! നെയ്യു ഹോ
മിച്ചതിനാൽ, തന്തിരുവടി തുലോം കത്തിപ്പടരുന്നു—നെയ്യു തൂകിയതി
നാൽ, സൂര്യൻപോലെ വിളങ്ങുന്നു. 2

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സൈന്യത്തെ മനുപോലെ സുമിത്രൻ
ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു: ഇതു തുലോം പുതുതായിത്തീരട്ടെ. ആ ഭവാൻ ധന
ത്തോടേ തിളങ്ങിയാലും; ആ ഭവാൻ സ്തുതികൾ ചെവിക്കൊണ്ടാലും;
ആ ഭവാൻ എതിർബ്ബലം പിളത്താലും; ആ ഭവാൻ ഇവങ്കൽ അന്നം
വെച്ചാലും! 3

പണ്ടേ പിറന്ന ഭവാനെ വധ്ര്യശ്വൻ സ്തുതിച്ചു ജ്വലിപ്പിച്ചുവ
ല്ലോ; അഗ്നേ, ആ ഭവാൻ ഇതു ചെവിക്കൊണ്ടാലും. ആ ഭവാൻ ഞ
ങ്ങളുടെ ഗൃഹം രക്ഷിയ്ക്കുക; തിരുമെയ്യും രക്ഷിയ്ക്കുക; അങ്ങയുടെ ഞങ്ങ
ളിലുള്ള ഈ സ്വത്തും കാത്തരുളുക! 4

വധ്ര്യശ്വന്റെ കുലത്തിൽ ജനിച്ചവനേ, അങ്ങ് അന്നം തരി
ക; കാത്തരുളുകയും ചെയ്യുക! അങ്ങയെ ആരും ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്: എ
തിരാളികളെ അമത്തുമല്ലോ, അങ്ങ്—ഒരു ശൂരൻപോലെ ആക്രമിച്ച്
അടിപെടുത്തുമല്ലോ! സുമിത്രൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ വധ്ര്യശ്വഗോത്ര
ന്റെ തിരുനാമങ്ങൾ കീത്തിയ്ക്കാം. 5

അഗ്നേ, അങ്ങ് ജനഹിതങ്ങളായ പവ്വതസ്വത്തുകളും, കരു
ത്തരുടെയും അസുരന്മാരുടെയും ഉപദ്രവങ്ങളും അടക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു: എ

സൂക്തം 69.

1. അഗ്നിയുടെ എന്ന പദം അടുത്ത രണ്ടു വാക്യങ്ങളിലും ചേക്കണം. വധ്ര്യശ്വന്നു—എന്റെ അച്ഛന്ന്. യജ്ഞാഗമനങ്ങൾ—യാഗത്തിലെയ്ക്കുള്ള വരവുകൾ. സുമിത്രരെന്ന മനുഷ്യർ—ഞാൻ.

3. സൈന്യം—ജ്വാലാഗണം. എതിർബ്ബലം—ശത്രുബലം. ഇവങ്കൽ അന്നം വെച്ചാലും—എനിയ്ക്കു് അന്നം തന്നാലും.

4. ഇത്—എന്റെ സ്തുതി. അങ്ങയുടെ—അങ്ങയുടെ ആളുകളായ.

5. വധ്ര്യശ്വന്റെ കുലത്തിൽ ജനിച്ചവനേ—വധ്ര്യശ്വനാൽ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട അഗ്നേ. സുമിത്രൻ—ഞാൻ. വധ്ര്യശ്വഗോത്രന്റെ—അങ്ങയുടെ.

തിരാളികളെ ഒരു ശൂരൻപോലെ ആക്രമിച്ച് അടിപെടുത്തുന്ന ഭവാൻ
പോരിനൊരുമ്പെട്ടവരെ കീഴമത്താലും! 6

പെരികെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട, വളരെ രശ്മികൾ ചുഴന്ന, ആയിരം ഉടപ്പുള്ള, നൂറുരു കൊണ്ടുനടക്കപ്പെടുന്ന, ഉജ്ജ്വലരിൽവെച്ചുജ്ജ്വലനായ, മഹാനായ അഗ്നിയെ ഇതാ, നേതാക്കൾ മോടിപ്പെടുത്തുന്നു:
ആ നിന്തിരുവടി ദേവകാമരായ സുമിത്രരിൽ ഉജ്ജ്വലിച്ചാലും! 7

ജാതവേദസ്സേ, അഗ്നേ, ഒരു സഞ്ചരിഷ്ണുവിനോടു ചേൎന്ന, നന്നായിച്ചുരത്തുന്ന—അമൃതു ചുരത്തുന്ന—ഒരു ഗോവുണ്ടല്ലോ, അങ്ങയുടെ പക്കൽ; ആ നിന്തിരുവടിയെ ദേവകാമന്മാരായി ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്ന
നേതാക്കളായ സുമിത്രന്മാർ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 8

വധ്ര്യശ്വഗോത്രനായ ജാതവേദസ്സേ, അങ്ങയുടെ മഹിമാവിനെ അമൎത്ത്യരായ ദേവന്മാരും പ്രശംസിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: മനുഷ്യപ്രജകൾ ചോദിച്ചപ്പോഴെയ്ക്കും, അങ്ങ്, അങ്ങയാൽ വളൎത്തപ്പെട്ട നേതാക്കളോ
ടൊന്നിച്ചു ജയിച്ചുകഴിഞ്ഞു! 9

അഗ്നേ, അങ്ങയെ എന്റെ അച്ഛൻ വധ്ര്യശ്വൻ ഒരു മകനെയെന്നപോലെ അരികിൽ പരിചരിച്ചു പുലൎത്തിപ്പോന്നു. യുവതമ, ആ അങ്ങ് ഇവന്റെ ചമതയുൾപ്പുക്ക, പണ്ടേത്തെപ്പരിപന്ഥികളെ
പ്പോലും കൊന്നിരിയ്ക്കുന്നു! 10

അഗ്നി വധ്ര്യശ്വന്റെ സോമം പിഴിഞ്ഞ നേതാക്കളോടുകൂടി എപ്പോഴും ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—യുദ്ധത്തെപ്പോലും ചുട്ടെരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ചിത്രഭാനോ, അവിടുന്നു വളൎന്നു, ദ്രോഹിയെ കുമ്പിടുവി
ച്ചു പിളൎത്തി! 11

---

6. പൎവ്വതസ്വത്തുകൾ—അസുരന്മാരാൽ മലയിലടയ്ക്കപ്പെട്ട ഗോക്കൾ. പോരിന്ന്—ഞങ്ങളോടു പൊരുതാൻ.

7. ഉടപ്പ്—ഹവിസ്സ് എന്നൎത്ഥം. സുമിത്രരിൽ—എന്റെ അടുക്കൽ.

8. ഒരു സഞ്ചരിഷ്ണു—സൂൎയ്യൻ. ഗോവ്—മാധ്യമികവാക്ക്. അങ്ങയുടെ പക്കൽ—വൈദ്യുതനായ ഭവാന്റെ അരികിൽ.

9. ചോദിച്ചപ്പോഴെയ്ക്കും—'ആർ കൊല്ലും, അസുരന്മാരെ' എന്നന്വേഷിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോഴെയ്ക്കും. നേതാക്കൾ—ദേവന്മാർ. ജയിച്ചുകഴിഞ്ഞു—അസുരന്മാരെ.

11. നേതാക്കൾ—സ്തോതാക്കൾ. അന്തിമവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

ഈ അമിത്രഹന്താവായ അഗ്നി പണ്ടേമുതൽ വധ്ര്യശ്വൻെറ നമസ്സാൽ വളൎന്നവനും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവനുമാകുന്നു. ഹേ വധ്ര്യശ്വഗോത്ര, അതിനാൽ, ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്നവരെ—അവർ അജ്ഞാതികളായാലും, ജ്ഞാതികളായാലും—നിന്തിരുവടി കീഴമൎത്തണം! 12

സൂക്തം 70.

സുമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; നരാശംസാദികൾ ദേവതകൾ.

അഗ്നേ, അവിടുന്ന് ഇളാസ്ഥാനത്ത് എൻെറ ചമതയിൽ പൂകിയാലും; ഘൃതസ്രുക്കിനെ കാമിച്ചാലും. ഹേ ശോഭനപ്രജ്ഞ, ദിനങ്ങളെ സുദിനങ്ങളാക്കാൻ, ദേവയജനത്തിന്നു ഭൂമിയുടെ ഉന്നതസ്ഥലത്ത് ഉയൎന്നാലും! 1

ദേവന്മാരുടെ മുമ്പിൽ നടക്കുന്ന നരാശംസൻ നാനാരൂപങ്ങളായ അശ്വങ്ങളോടുകൂടി ഇവിടെ എഴുന്നള്ളട്ടെ: ആ യജ്ഞഹിതനായ ദേവശ്രേഷ്ഠൻ യജ്ഞമാൎഗ്ഗത്തിലൂടേ, സ്തോത്രത്തോടുകൂടി ദേവന്മാൎക്കു (ഹവിസ്സു) കൊണ്ടുപോകട്ടെ! 2

അതിശാശ്വതനായ അഗ്നിയെ, ആളുകൾ ഹവിസ്സൊരുക്കി, ദൗത്യത്തിന്നായി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ആ നിന്തിരുവടി മിടുക്കുള്ള കുതിരകളാൽ വഴിപോലെ വലിയ്ക്കപ്പെടുന്ന തേരിൽ ദേവന്മാരെ കൊണ്ടുവന്നാലും; ഇവിടെ ഹോതാവായി ഇരുന്നാലും! 3

ദേവ, ബൎഹിസ്സേ, ദേവകൾക്കു വിലങ്ങത്തിൽ വിരിയ്ക്കപ്പെട്ട (ദൎഭ) വീണ്ടും വീതിവെയ്ക്കട്ടെ; നീണ്ട ഇതു് അധികം നീളട്ടെ; സുഗന്ധിയായും തീരട്ടെ. അവിടുന്ന് അരിശമുൾക്കൊള്ളാതെ, കാമയമാനരായ ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാരെ പൂജിച്ചാലും! 4

---

12. നമസ്സ്=ഹവിസ്സ്, നമസ്കാരം.

സൂക്തം 70.

1. ഇളാസ്ഥാനം—ഉത്തരവേദി; ഭൂമിയുടെ ഉന്നതസ്ഥലവും ഉത്തരവേദിതന്നെ.

4. ബൎഹിസ്സ്—ദൎഭ.

കതകുകളേ, നിങ്ങൾ സ്വൎഗ്ഗത്തെക്കാളും മഹത്തരമായ ഉന്നതസ്ഥാനത്തുയരുവിൻ; ഭൂമിയുടെ വലുപ്പത്തോളം വീതിവെയ്ക്കുവിൻ. കാമയമാനകളായ നിങ്ങൾ രഥം കാംക്ഷിച്ച്, മഹിമയേറിയവരുടെ ദേവരഥത്തെ താങ്ങിനില്ക്കുവിൻ! 5

ദ്യോവിന്റെ പുത്രിമാരായ, സുരൂപമാരായ അഹോരാത്രദേവിമാരേ, നിങ്ങൾ യജ്ഞപദത്തിൽ ഇരിയ്ക്കുവിൻ: കാമിയ്ക്കുന്ന സുഭഗമാരേ, കാമിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാർ നിങ്ങളുടെ വിശാലമായ സമീപത്ത് ഉപവേശിയ്ക്കട്ടെ! 6

അമ്മിക്കുഴ ഉയൎന്നു; മഹാനായ അഗ്നി പടൎന്നു; പ്രിയപാത്രങ്ങൾ യജ്ഞസദനത്തിൽ നിരന്നു. അതിനാൽ, സ്തുതിക്കുകളായ ഇരുപുരോഹിതന്മാരേ, വിദ്വത്തമരായ നിങ്ങൾ ഈ യാഗത്തിൽ ധനം കല്പിച്ചുതന്നാലും! 7

മൂന്നു ദേവിമാരേ, നിങ്ങൾ ഈ വീതിയേറിയ ദൎഭയിൽ—ഞങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കായി വിരിച്ചതിൽ—ഇരിയ്ക്കുവിൻ: ഇളയും സരസ്വതിയും ഭാരതിയും മനുവിന്റെ യജ്ഞത്തിലെന്നപോലെ, ശരിയ്ക്കു വെയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സുകൾ ഭുജിയ്ക്കട്ടെ! 8

ദേവ, ത്വഷ്ടാവേ, അവിടുന്ന് അഴകാൎന്നവനും, അംഗിരസ്സുകളെ സഹായിയ്ക്കുന്നവനുമാണല്ലോ: ദ്രവിണോദസ്സേ, ആ സുരത്നനായ ഭവാൻ താൽപര്യം പൂണ്ടു, വകതിരിവോടേ, അന്നം ദേവന്മാൎക്കു കൊടുത്താലും! 9

വനസ്പതേ, അറിവുള്ള ഭവാൻ കയർകൊണ്ടു കെട്ടി, അന്നം ദേവന്മാൎക്കെത്തിച്ചാലും! ദേവൻ സ്വാദുനോക്കട്ടെ, ഹവിസ്സു കൊണ്ടുകൊടുക്കട്ടെ! ദ്യാവാപൃഥിവികൾ എന്റെ വിളി രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 10

---

5. ദ്വാരദേവികളോട്: കാമയമാനകൾ—ദേവന്മാരെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ. മഹിമയേറിയവരുടെ—ദേവന്മാരുടെ.

7. പ്രിയപാത്രങ്ങൾ—ദേവന്മാൎക്കുമപ്പെട്ട യജ്ഞപാത്രങ്ങൾ. ഇരുപുരോഹിതന്മാർ—അഗ്ന്യാദിത്യർ.

8. രണ്ടാംവാക്യം പരോക്ഷം:

9. അംഗിരസ്സുകളെ—അംഗിരോഗോത്രക്കാരായ ഞങ്ങളെ. സുരത്നൻ=നല്ല രത്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

10. യൂപത്തോട്: വനസ്പതേ=മരമേ. ദേവൻ—വനസ്പതി. ഈ വാക്യം പരോക്ഷം:

അഗ്നേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിന്ന് ഇന്ദ്രനെയും വരുണനെയും മരുത്തുക്കളെയും സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നും അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നും കൊണ്ടുവരിക: ആ യജനീയരായ, മരണമില്ലാത്ത ദേവന്മാരെല്ലാവരും ദൎഭയിലിരിയ്ക്കട്ടെ; സ്വാഹാ, മത്തുകൊള്ളട്ടെ! 11

സൂക്തം 71.

അംഗിരഃപുത്രൻ ബൃഹസ്പതി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ബ്രഹ്മജ്ഞാനം ദേവത.

ബൃഹസ്പതേ, ഒന്നാമതായി, പേരു വിളിച്ചു സംസാരിയ്ക്കുക എന്നതു വാക്കിന്റെ തുമ്പാകുന്നു. ഇവരുടെ ശ്രേഷ്ഠവും അനഘവുമായ (ജ്ഞാനം) യാതൊന്നോ, ഗുഹയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട അതിനെ (സരസ്വതി) പ്രേമത്താൽ ഇവൎക്കു വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തു! 1

മലർപ്പൊടി മുറംകൊണ്ടു ചേറുന്നതുപോലെ, വിദ്വാന്മാർ വാക്കിനെ എവിടെ മനസ്സിരുത്തി ശുദ്ധീകരിയ്ക്കുന്നുവോ, അവിടെ സഖാക്കൾ സഖ്യമറിയുന്നു; അവരുടെ വാക്കിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു, ഭദ്രയായ ലക്ഷ്മി! 2

യജ്ഞത്താൽ വാക്കിന്റെ വഴി കിട്ടി: ഋഷിമാരിൽ ഉൾപ്പുക്കതു ലഭിച്ചവർ, അതെടുത്തു വളരെയിടങ്ങളിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു; അതിനെ പക്ഷികളായ ഏഴെണ്ണത്തോടു ചേൎത്തു. 3

---

11. മത്തുകൊള്ളട്ടെ—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകൾ ഭുജിച്ച്.

സൂക്തം 71.

1. വേദാൎത്ഥജ്ഞരായ കുട്ടികളെ കണ്ടിട്ടാശ്ചൎയ്യപ്പെട്ട് ഋഷി, തന്നോടുതന്നേ പറയുന്നു: പേർ—അമ്മ, അച്ഛൻ മുതലായ പദങ്ങൾ. ഇവർ—കുട്ടികൾ. ഗുഹയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട—ഗുഹ്യമായ.

2. അവിടെ—വിദ്വത്സംഘത്തിൽ. സഖ്യം—വേഴ്ച; ജ്ഞാനമെന്നൎത്ഥം. ഭദ്രയായ ലക്ഷ്മി—അൎത്ഥസമ്പത്ത്.

3. അതു—വാക്ക്. പ്രചരിപ്പിച്ചു—സൎവ്വമനുഷ്യരെയും പഠിപ്പിച്ചു. പക്ഷികളായ ഏഴെണ്ണം—ഗായത്ര്യാദിസപ്തച്ഛന്ദസ്സുകൾ.

ഈ വാക്കിനെ ഒരുവൻ കണ്ടിട്ടും കണ്ടില്ല; ഒരുവൻ കേട്ടിട്ടും കേട്ടില്ല. നേരേമറിച്ച്, അവാം ഇവന്നു, നല്ല വസ്ത്രമുടുത്ത കാമിനിയായ ഭാൎയ്യ കണവന്നെന്നപോലെ രൂപം വെളിപ്പെടുത്തി! 4

ഒരുത്തനെ, മനസ്സിൽ മധു വറാത്തവനെന്നു സദസ്സിൽ പറയാറുണ്ട്: അവനെ അൎത്ഥവിചാരത്തിൽ (ആരും) പുറംതള്ളില്ല. പൂവും കായുമില്ലാത്ത വാക്കിനെ കേട്ടവനാകട്ടേ ഒരു പെറാപ്പയ്യായ മായയുമായി നടക്കുന്നു! 5

അധ്യേതാവിനെ അറിയുന്ന ഉപദേഷ്ടാവിനെ ആർ ത്യജിയ്ക്കുമോ, അവന്നു വാക്കിൽ ഒരു പങ്കും കിട്ടില്ല: അവന്റെ കേരംക്കൽ ഒരു വെറുംകേരംക്കലാവും; സുകൃതത്തിന്റെ മാൎഗ്ഗം മനസ്സിലാകില്ല. 6

കണ്ണും ചെവിയുമുള്ള സഖാക്കരം പ്രജ്ഞാദികളിൽ ഒരേ നിലക്കാരാവില്ല: ചില ഹ്രദങ്ങളിൽ വായവരെയും, ചിലതിൽ കക്ഷംവരെയും വെള്ളമുണ്ടാകും; ചിലതിൽ മുങ്ങിപ്പോകത്തക്കവെള്ളവും കാണാം! 7

സഖാക്കളായ ബ്രാഹ്മണർ ഹൃദയനിൎമ്മിതങ്ങളായ വിജ്ഞേയങ്ങളിൽ ഒത്തുകൂടാറുണ്ടല്ലോ; അതിൽ, ഒരുത്തനെ വിദ്യകളാൽ ത്യജിയ്ക്കുന്നു; ബ്രഹ്മജ്ഞരാകട്ടേ, യഥേഷ്ടം വിചരിയ്ക്കുന്നു. 8

---

4. ഒരുവൻ—മൂഢൻ. അവാം—വാക്ക്. ഇവന്നു—വിദ്വാന്ന്. വിദ്വാൻ വാക്കിന്റെ രൂപം അറിയുന്നു; മൂഢൻ അറിയുന്നില്ല.

5. മനസ്സിൽ മധുവറാത്തവൻ—സ്ഥിരജ്ഞാനൻ. അവനെ—സ്ഥിരജ്ഞാനനെ. പൂവും കായുമില്ലാത്ത—പൊരുളില്ലാത്ത. ഒരു തടിച്ച മച്ചിപ്പയ്യിനെ കണ്ടാൽ തോന്നുമല്ലോ, ധാരാളം പാൽ കിട്ടുമെന്ന്; അതുപോലെയാണ്, പൊരുളില്ലാത്ത വാക്ക്, അൎത്ഥമറിയാതെ ചൊല്ലൽ.

6. ഒരു പങ്കും—ഒരൎത്ഥവും. കേരംക്കൽ—പാഠം.

7. സഖാക്കരം—സമാനേന്ദ്രിയന്മാർ. ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, അവശിഷ്ടവാക്യങ്ങരം. വായവരെ വെള്ളമുള്ള ഹ്രദങ്ങരം മധ്യമപ്രജ്ഞരെയും, കക്ഷംവരെ വെള്ളമുള്ളവ അല്പപ്രജ്ഞരെയും കുറിയ്ക്കുന്നു. ചിലതിൽ—ചിലർ മഹാപ്രജ്ഞരായിരിയ്ക്കുമെന്നൎത്ഥം.

8. വിജ്ഞേയങ്ങളിൽ—വേദനിരൂപണത്തിന്ന് എന്നൎത്ഥം. ഒരുത്തനെ—അനഭിജ്ഞനെ. വിചരിയ്ക്കുന്നു—വേദനിരൂപണത്തിൽ വ്യാപരിയ്ക്കുന്നു.

യാവചിലർ താഴത്തും മുകളിലും നടക്കില്ലയോ, അവർ ബ്രഹ്മജ്ഞാനം നേടില്ല; സോമം പിഴിയുന്നാവരുമാകില്ല; ആ മൂഢന്മാർ പാപമുളവാക്കുന്ന പഠിപ്പാൽ കലപ്പയേന്തി വേലചെയ്യും! 9

സഖാക്കളെല്ലാം, സഭയെത്താങ്ങുന്ന യശസ്വിയായ സഖാവു വന്നാൽ ഇമ്പംകൊള്ളുന്നു: ഇവരുടെ പാപത്തെ ക്ഷമിയ്ക്കാത്തതും, അന്നം കിട്ടിയ്ക്കുന്നതും, പാത്രനിഹിതവുമായ അതു വീൎയ്യമുളവാക്കാൻ ത്രാണിയുള്ളതാകുന്നു. 10

ഒരാൾ ഋക്കുകളെ തടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും; ഒരാൾ ശക്വരികളിൽ ഗായത്രസാമം പാടും; ഒരാൾ ബ്രഹ്മനായിട്ടു വേണ്ടതൊക്കെ പറഞ്ഞുകൊടുക്കും; ഒരാൾ യജ്ഞത്തിൻെറ അളവു നിശ്ചയിയ്ക്കും. 11

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം.

മൂന്നാമധ്യായം.

സൂക്തം 72.

ലോകൻെറ പുത്രൻ ബൃഹസ്പതിയോ, അംഗിരഃപുത്രൻ ബൃഹസ്പതിതന്നെയോ, ദക്ഷപുത്രി അദിതിയോ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ദേവന്മാർ ദേവത.

യാവചിലർ കീഴ്യുഗങ്ങളിലും ഉക്ഥം ചൊല്ലുന്നാവനെ നോക്കുന്നുവോ, ആ ദേവന്മാരുടെ ഉൽപത്തികൾ ഞങ്ങൾ വെളിവായി പറയാം: 1

---

9. താഴത്തും—ബ്രാഹ്മണരുടെ ഇടയിലും. മുകളിലും—ദേവന്മാരുടെ ഇടയിലും. കലപ്പയേന്തി—കൃഷീവലരായിത്തീൎന്ന്.

10. സഖാക്കൾ—സമാനജ്ഞാനന്മാർ. സഖാവ്—സോമം. ഇവർ—ജനങ്ങൾ. അതു—സോമം.

11. ഋക്കുകളെ തടിപ്പിയ്ക്കൽ—വളരെ ഋക്കുകളെ ചൊല്ലുക. ശക്വരികൾ—ഇന്ദ്രനെ വൃത്രവധത്തിന്നു ശക്തനാക്കിയ ഋക്കുകൾ. ബ്രഹ്മൻ—ബ്രഹ്മാവെന്ന ഋത്വിക്ക്. അളവ്—ഇത്രയിത്ര വേണമെന്ന കണക്ക്. യജ്ഞപ്രവൃത്തരുടെ കൎമ്മങ്ങളെ പ്രതിപാദിച്ചിരിയ്ക്കുയാണ്, ഈ ഋക്കിൽ.

സൂക്തം 72.

1. കീഴ്യുഗങ്ങളിലും—തങ്ങൾ ജനിച്ചതിന്നുശേഷം വളരെ യുഗങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും, ഇപ്പോഴും. ഞങ്ങൾ—ഞാൻ.

അദിതി അവയെ ഒരു കരുവാൻപോലെ ഊതിവീപ്പിച്ചു:
ഒന്നാമത്തെ ദേവയുഗത്തിൽ അസത്തിൽനിന്നു സത്തുണ്ടായി. 2

ഒന്നാമത്തെ ദേവയുഗത്തിൽ അസത്തിൽനിന്നു സത്തുണ്ടായി.
തുടൎന്നു ദിക്കുകളും, പിന്നീടു വൃക്ഷങ്ങളുമുണ്ടായി. 3

വൃക്ഷത്തിൽനിന്നു ഭൂമിയുണ്ടായി; ഭൂമിയിൽനിന്നു ദിക്കുകളു
ണ്ടായി. അദിതിയിൽനിന്നു ദക്ഷനും, തുടൎന്നു ദക്ഷനിൽനിന്ന് അദി
തിയുമുണ്ടായി. 4

ദക്ഷ, അങ്ങയുടെ മകളായി അദിതി ജനിച്ചു; അവളെത്തുടൎന്നു,
മരണക്കെട്ടില്ലാത്ത ഭജനീയരായ ദേവന്മാരുണ്ടായി. 5

ദേവന്മാരേ, ആ വെള്ളത്തിലാണല്ലോ, നിങ്ങൾ ജനിച്ചുനി
ന്നത്; അതിൽ നിങ്ങൾ നൃത്തംവെച്ചതിനാലെന്നപോലെ, ഒരു ചൂടു
ള്ള തുള്ളി മേല്പോട്ടു തെറിച്ചു! 6

ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ, മഴക്കാറുകൾപോലെ ലോകം നിറച്ചു;
ആ വെള്ളത്തിൽ മറഞ്ഞ സൂൎയ്യനെ കൊണ്ടുവന്നു. 7

എട്ടുപുത്രന്മാർ, അദിതിയുടെ ശരീരത്തിൽനിന്നു പിറന്നു. എ
ന്നാൽ ഏഴുപേരോടുകൂടിയാണ്, അവൾ ദേവന്മാരിൽ ചെന്നത്: മാ
ൎത്താണ്ഡനെ മേല്പോട്ടെറിഞ്ഞു. 8

ഏഴുപുത്രന്മാരോടുകൂടിയാണ്, അദിതി പൂൎവ്വയുഗം പ്രാപിച്ചത്.
പിന്നീടു, ലോകത്തിൽ ജനനമരണങ്ങൾക്കായി സൂൎയ്യനെ തിരിയേ
കൊണ്ടുപോന്നു. 9

---

2. അവയെ—ദേവോല്പത്തികളെ. ഊതിവീപ്പിച്ചു—കരുവാൻ ഉല കൊണ്ട് അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ, വൎദ്ധിപ്പിച്ചു. അസത്ത്—ബ്രഹ്മം. സത്ത്—ദേവാദിജഗത്ത്.

4. അദിതിയിൽനിന്നു—അച്ഛനും മകളും പരസ്പരോല്പാദകരായി എന്നു താല്പൎയ്യം.

5. മരണക്കെട്ട്=മരണമാകുന്ന ബന്ധനം.

6. ആ വെള്ളം—പ്രഥമസൃഷ്ടമായ ജലം. ചൂടുള്ള തുള്ളി—സൂൎയ്യൻ.

7. മഴക്കാറുകൾപോലെ—മേഘങ്ങൾ വെള്ളംകൊണ്ടെന്നപോലെ. നിറച്ചു—സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട്. കൊണ്ടുവന്നു—പ്രഭാതത്തിലുദിപ്പാൻ.

8. എട്ടുപുത്രന്മാർ—മിത്രൻ, വരുണൻ, ധാതാവ്, അൎയ്യമാവ്, അംശൻ, ഭഗൻ, വിവസ്വാൻ, സൂൎയ്യൻ. മേല്പോട്ടെറിഞ്ഞു—ആകാശത്തിലെയ്ക്കയച്ചു.

9. കാലകൎത്താവായ സൂൎയ്യന്ന് അധീനങ്ങളാണല്ലോ, ജനനമരണങ്ങൾ.

സൂക്തം 73.

ശക്തിപുത്രൻ ഗൌരിവീതി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

(കാകളി)

വൈരിസംഹാരത്തിനല്ലോ പിറന്നു, കെ-
ല്പേറുമോജസ്വി സുദൃപ്തനീഡ്യൻ ഭവാൻ:
കൈവളർത്തീ മരുത്തുക്കളുമന്ന,മ്മ
കൈക്കൊണ്ടു പോററിയ വീരനാമിന്ദ്രനെ! 1

പോരിന്നു സേനയുമായ്നില്ക്കുമിന്ദ്രനെ-
പ്പാരം പുകഴ്ത്തി വളർത്തി, സഞ്ചാരികൾ;
ആലയിലാണ്ടവപോലെ പൊങ്ങീ, സമീ-
പായാതമാമല്ലിൽനിന്നു തണ്ണീരുകൾ! 2

വാരററ കാലാൽ നടന്നുപോമങ്ങയെ-
പ്പാരം വളർത്താര്യഭുക്കളുമന്യരും;
ആയിരമാരണ്യനായ്ക്കളെ വായ്ക്കൊണ്ടു
നീയിന്ദ്ര, ചാരത്തണച്ചു, ദസ്യുരെയും! 3

പോരിന്നു വെമ്പുന്നപോതും ക്രതുവിന്നു
പോകുമേ, ദസ്യുരെക്കൂട്ടിന്നു കൂട്ടി നീ.
സ്വത്തുകളായിരമുണ്ടിന്ദ്ര, നിൻകയ്യിൽ;
വിത്തങ്ങൾ ശൂര, തരട്ടെ, നാസത്യരും! 4

അധ്വരേ, സഞ്ചാരിമിത്രങ്ങളോടൊത്തു
മത്താടി, മർത്ത്യന്നു നല്കു,മിന്ദ്രൻ ധനം.

സൂക്തം 73

1. പൂർവ്വാർദ്ധം ഇന്ദ്രനോടു പ്രത്യക്ഷോക്തി: സുദൃപ്തൻ=അത്യഭിമാനി. അന്ന്—വൃത്രയുദ്ധത്തിൽ. അമ്മ—അദിതി.

2. സഞ്ചാരികൾ—മരുത്തുക്കൾ. ആലയിലാണ്ടവ—തൊഴുത്തിലെപ്പൈക്കൾ. അല്ല്—വൃത്രനാകുന്ന ഇരുട്ട്.

3. അന്യരും—മററു ദേവന്മാരും. ആരണ്യനായ്ക്കൾ—ചെന്നായകൾ.

4. ഉണ്ട്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

ആയവനായ്ത്താൻ, മഴ നിർത്തി വാട്ടിയ
മായിയാം ദസ്യുവിൽച്ചെന്നാരുത്താനിരുൾ! 5
രണ്ടു തുല്യാഖ്യരെച്ചേർത്തിട്ടു,ഷസ്സിന്റെ
വണ്ടിയെപ്പോലെയവനെപ്പിളർത്തിനാൻ—
ഇന്ദ്ര, കൊതിയ്ക്കുന്ന വൻകൂറരുകാരുമായ്-
ച്ചെന്നു,ഴകററ ദേഹങ്ങളറുത്തു, നീ! 6
കൊന്നാനൃഷിയ്ക്കായ്, മുടിയ്ക്കും മഖഘ്നനാ-
കുന്ന നമുചിയെ മായ പോക്കിബ്ഭവാൻ;
വാനോരിൽവെച്ചു നീയല്ലോ, സുഭഗമാം
യാനാർഹനേർവഴി വെട്ടീ മനുവിനായ്! 7
ഇമ്മട്ടിൽ വെള്ളം നിറച്ചുപോരുന്നു, നീ;-
യിന്ദ്ര, കയ്യിലെടുത്തിട്ടുണ്ടു, പോററി നീ;
കെല്പാർന്നമങ്ങയെ വാഴ്ത്തുന്നു, വാനവ;-
രഭ്രങ്ങൾതൻ വേരു മേൽവശത്താക്കി, നീ! 8
അന്തരിക്ഷത്തിൽക്കിടന്ന ചക്രായുധം
തന്തിരുമേനിയ്ക്കയച്ചൂ, മധുവിനെ;
ഭൂവിൽ മഴക്കാറിൽനിന്നു പൊഴിഞ്ഞ നീർ
നീ വെച്ചരുളീ, ചെടിയിലും പയ്യിലും! 9

---

5. സഞ്ചാരിമിത്രങ്ങൾ—മരുത്തുക്കളാകുന്ന സഖാക്കൾ. മർത്ത്യന്നു—യജമാനന്ന്. ആയവൻ—യജമാനൻ. മഴ നിർത്തി വാട്ടിയ—വൃഷ്ടിപ്രതിബന്ധത്താൽ ലോകത്തെ ക്ഷീണിപ്പിച്ച. ഇരുൾ—വൃത്രന്റെ മായയാകുന്ന അന്ധകാരം.

6. രണ്ടു തുല്യാഖ്യരെ—ഒരേ പേരുള്ള രണ്ടശ്വങ്ങളെ, ഹരികളെ. ചേർത്തിട്ടു—തേരിന്നു പൂട്ടിയിട്ട്. ഉഷസ്സിന്റെ വണ്ടി ഒരിയ്ക്കൽ വൃത്രൻ തല്ലിപ്പൊളിച്ചപോൽ. അവനെ—വൃത്രനെ. കൊതിയ്ക്കുന്ന—വൃത്രവധകാംക്ഷികളായ. വൻകൂററുകാരുമായ്—മഹാന്മാരായ സഖാക്കളോടു, മരുത്തുക്കളോടു, കൂടി. ദേഹങ്ങൾ—ശത്രുശരീരങ്ങൾ.

7. ഋഷിയ്ക്കായ്—മനുവിന്നുവേണ്ടി. മുടിയ്ക്കും—നാശകാരിയായ.

8. എടുത്തിട്ടുണ്ട്—വജ്രം. പോററി—ഈശ്വരൻ. അഭ്രങ്ങളുടെ (മേഘങ്ങളുടെ) വേരു (ചുവടു) മേൽവശത്താക്കി—മഴ പെയ്യിച്ചു.

9. പൂർവാർദ്ധം പരോക്ഷം: ചക്രായുധം—മേഘത്തെ പിളർത്താനെറിയപ്പെട്ട ചക്രമെന്ന ആയുധം. തന്തിരുമേനിയ്ക്ക്—ഇന്ദ്രന്ന്. മധു—മധുരജലം. പയ്യിലും—പയ്യിൽ പാലായി വെച്ചരുളി.

അക്ജന്മാവി,ന്ദ്രനെന്നുണ്ടു ചൊല്ലുന്നു;
നൽക്കെല്ലിൽനിന്നാം, പിറന്നതെന്നെൻമതം:
മേവിനാനല്ലോ, ചൊടിച്ചു ഹർമ്മ്യങ്ങളിൽ;
സ്വാവതാരമറിഞ്ഞോന,വിടുന്നുതാൻ! 10
യാഗപ്രിയങ്ങളൃഷികൾ സുപർണ്ണങ്ങൾ
യാചിയ്ക്കുവാൻ പറന്നെത്തിനാരിന്ദ്രനിൽ;
'നീക്കുകി,രുട്ടു, വെളിച്ചം നിറയ്ക്കൊ;-ഴി-
വാക്കുക, നീ കയർക്കെട്ടിൽനിന്നെങ്ങളെ!' 11

സൂക്തം 74.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

സ്വത്തണപ്പോനെപ്പിടിച്ചുവലിയ്ക്കുന്നു,
കൃത്യത്തിനോ, മഖത്തിന്നോ, ധനാശയാ
പോരിനെത്തും പണക്കാരും, കടുംജയം
നേരും പ്രസിദ്ധരുമായ വിൺമന്നുകാർ! 1
പ്രേരകമാമിവർതൻവിളി വാനേറി:
പാരിടത്തെയ്ക്കുഴന്നാളി,യന്നൈഷികൾ;

---

10. അക്ജന്മാവ്—സൂര്യങ്കൽനിന്നു ജനിച്ചവൻ. ചൊല്ലുന്നു—ഇന്ദ്രന്റെ വീര്യം കണ്ടാശ്ചര്യപ്പെട്ട ചിലർ. ഹർമ്മ്യങ്ങളിൽ—കീഴടക്കിയ ശത്രുമാളികകളിൽ. സ്വാവതാരം (തന്റെ ജനനം) അവിടെയ്ക്കേ അറിഞ്ഞുകൂട്ടു.

11. ഋഷികൾ—ദ്രഷ്ടാക്കൾ. സുപർണ്ണങ്ങൾ=പക്ഷികൾ, സൂര്യരശ്മികൾ. ഉത്തരാർദ്ധം അവയുടെ യാചനമാകുന്നു: കയർക്കെട്ട്—തടസ്സമെന്നർത്ഥം.

സൂക്തം 74.

1. സ്വത്തണപ്പോനെ—ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രനെ. കൃത്യം—യുദ്ധാദി കർമ്മം. വിൺമന്നുകാർ—സ്വർഗ്ഗവാസികളും (ദേവന്മാരും) ഭൂവാസികളും (മനുഷ്യരും).

2. പ്രേരകം—ഇന്ദ്രനെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. ഇവർ—അംഗിരസ്സുകൾ. അന്നൈഷികൾ—ഹവിഃകാംക്ഷികളായ ദേവന്മാർ. ആരാഞ്ഞുകൊണ്ട്—പണികൾ

ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടിങ്ങു തന്നൊളി വീശിനാർ,
സൂരനെപ്പോലഭ്യുദയത്തിനസ്സുരർ. 2

ഈയമരക്കിതാ, സ്തോത്രം: സുരമ്യമാം
ശ്രീയധ്വരത്തിൽക്കൊടുക്കുവോരാമിവർ
കർമ്മവും സൂക്തവും നന്നായ് നടത്തിച്ചു
നമ്മൾക്കു തന്നരുളട്ടേ, പെരുംമുതൽ! 3

വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നതുണ്ടിന്ദ്ര, ഗോമോഷക-
ക്കാർത്തി പെടുത്താൻ മുതിർന്നു നിന്നാളുകൾ,
പേററൊന്നിലൊട്ടേറെ മക്കളൊത്തായിരം
മാരി പെയ്യും മഹാഭൂവെക്കറന്നവർ! 4

കർത്താക്കളേ, നിങ്ങൾ പാലകനാക്കുവിൻ
യുദ്ധോൽക്കരെക്കീഴടക്കുമനമ്രനെ,
സുസ്തവനെ, മഹാനാം മഘവാവിനെ,
മർത്ത്യഹിതം വജ്രമാർത്തേന്തുമിന്ദ്രനെ! 5

ക്രൂരനെക്കൊന്നു പുരങ്ങളടക്കി നീ-
രേററം നിറച്ചു, വൃത്രഘ്നനരിന്ദമൻ;
ഖ്യാതി നേടീ, പുരാനിന്ദ്രൻ പുരുധനൻ;
ചെയ്യരുളും, നാം കൊതിപ്പതെന്തുമവൻ! 6

അപഹരിച്ച ഗോക്കളേ തിരഞ്ഞുകൊണ്ട്. സൂരനെപ്പോലെ ഒളിവീശിനാർ. അഭ്യുദയത്തിന്—ഗോപ്രദാനത്തിന്ന്.

3. ശ്രീ=സമ്പത്ത്. സൂക്തം—സ്തുതി.

4. ഗോമോഷകക്കാർത്തി പെടുത്താൻ—അസുരന്മാരെ ഹിംസിപ്പാൻ. നിന്നാളുകൾ—ഭവദീയരായ അംഗിരസ്സുകൾ. മക്കൾ—ചെടിയും മരവും മററും. ആയിരം മാരി—വളരെ അഭീഷ്ടവർഷം. മഹാഭൂവെ—വലിയ ഭൂമിയെ. കറന്നവർ—അംഗിരോവിശേഷണം.

5. യജമാനരോട്: യുദ്ധോൽക്കർ—പൊരുതാൻ വന്ന ശത്രുക്കൾ. അനമ്രൻ—ആരെയും കുമ്പിടാത്തവൻ. ആർത്ത്—അട്ടഹാസത്തോടേ.

6. ക്രൂരൻ—വലുപ്പമേറിയ വൃത്രൻ. നാം കൊതിപ്പതെന്തും അവൻ ചെയ്യരുളും—നമ്മുടെ അഭീഷ്ടമെല്ലാം അവിടുന്നു നിറവേററും.

സൂക്തം 75.

പ്രിയമേധപുത്രൻ സിന്ധുക്ഷിത്ത് ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; നദികൾ ദേവത.

(കേക.)

ഭംഗിയിൽച്ചൊല്ലാം, തണ്ണീരുകളേ, നിങ്ങളുടെ
തുംഗമാഹാത്മ്യം യഷ്ടൃഗൃഹത്തിൽ സ്തോതാവാം ഞാൻ:
അവയേഴേഴായ്പ്പിരിഞ്ഞൊഴുകീ, മുപ്പാരിങ്കൽ;
പ്രവഹിപ്പവയിൽവെച്ചോജസാ മുന്തീ, സിന്ധു! 1

വരുണൻ സിന്ധോ, നിനക്കൊഴുകാൻ കിഴക്കോട്ടായ്
വരച്ചൂ വഴി: നിൻപോക്കന്നനിർമ്മിതിയ്ക്കല്ലോ.
ധരമേലുയർന്ന മാർഗ്ഗത്തൂടേ ഗമിപ്പൂ, നീ;
ശരിയ്ക്കീ, ലോകങ്ങൾക്ക നീയൊരീശ്വരിതന്നെ! 2

മന്നിൽ നീയിരമ്പുന്നതാകാശത്തണയുമേ:
മിന്നുമോളത്താൽപ്പൊക്കം, നിസ്സീമജവം സിന്ധു;
വാനിൽനിന്നുണ്ടാം മഴയ്യൊത്തൊരാരവം വായ്ക്കും,
താനൊരു മുക്രയിടും കാളപോലൊഴുകുമ്പോൾ! 3

ആർകൾ നല്ലൊലിയിട്ടു നിങ്കലെത്തുന്നൂ, സിന്ധോ,
തായ്ക്കൾ കുഞ്ഞിങ്കൽപ്പോലേ—കറവപ്പൈക്കൾക്കൊപ്പം:
പൊരുതും നൃപൻപോലേ നിറയ്ക്കും കര രണ്ടു,-
മൊരുമിച്ചൊഴുകീടുമിവതൻ മുന്നിൽപ്പോം നീ! 4

സൂക്തം 75.

1. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം: മുപ്പാരിങ്കൽ—ഭൂമിയിലും അന്തരിക്ഷത്തിലും ആകാശത്തിലും. പ്രവഹിപ്പവ—നദികൾ. ഓജസാ=ബലംകൊണ്ട്. മുന്തീ—മികച്ചു. സിന്ധു—സിന്ധു എന്ന നദി.

2. കിഴക്കോട്ടത്രേ, സിന്ധുനദി ഒഴുകുന്നത്. വരച്ചൂ—തോണ്ടി എന്നർത്ഥം. അന്നനിർമ്മിതി—സസ്യോൽപാദനം.

3. രണ്ടാംപാദംമുതൽ പരോക്ഷോക്തി: താൻ—സിന്ധു; ഒഴുകുമ്പോൾ ആരവം (ശബ്ദം) വായ്ക്കും.

4. ആർകൾ—മററു നദികൾ. ഇവതൻ മുന്നിൽ പോം (ഈ നദികളെക്കാൾ വേഗത്തിൽ പ്രവഹിയ്ക്കുന്ന) നീ കര രണ്ടും (വെള്ളംകൊണ്ടു) നിറയ്ക്കും, പൊരുതുന്ന ഒരു രാജാവു സമ്പത്തുകൊണ്ട് അരമന നിറയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

ഇതു കൈക്കൊൾവിൻ: ഗംഗേ, യമുനേ, സരസ്വതി,
ശുതുദ്രി, പരുഷ്ണി, സാസിക്നിയാം മരുദ്വൃധേ,
വിതസ്താസുഷോമകൾ ചേർന്നാർജ്ജീകീയേ, മൽ-
കൃതമാം സ്തോത്രം ചെവിക്കൊണ്ടരുളുവിൻ, നിങ്ങൾ! 5
ഗോമതീനദി പൂകാൻ മുമ്പു തൃഷ്ടാമയൊടും,
സുസൎത്തുവൊടും, രസാ-ശ്വേതികളൊടും, സിന്ധോ,
ചേരുന്നു, കുഭയോടും മേഹത്നുവോടും നീ പി-
മ്പി;-വരൊത്തൊററത്തേരിലല്ലോ, നിന്നെഴുന്നള്ളൽ! 6
വെണ്മപൂണ്ടൊളിവീശുമീയഹിംസിത സിന്ധു,
തന്മഹിമാവാൽ നേരേ പായിപ്പൂ, ജലൌഘത്തെ:
കമ്മിണികളിൽവെച്ചു കമ്മിണിയിവളൊരു
കണ്മണി, ബഡബയും മാന്യതന്വിയുംപോലേ! 7
നല്ല തേർ, നല്ലശ്വങ്ങൾ, നല്ലാട, പൊൻപണ്ടങ്ങൾ,
നല്ലാകാരവുമുള്ള സൌഭാഗ്യവതി സിന്ധു,
കരിനാർച്ചെടി, നെല്ലും, കമ്പിളിയാടും ചേൎന്ന
തരുണിയുടുക്കുന്നു, തേനൊലിനികുഞ്ജങ്ങൾ! 8
സുഖമാം ത്വത്തേരിന്നു തുരഗങ്ങളെച്ചേൎത്തീ
മഖത്തിലതിലൂടെയെത്തിയ്ക്കൂ, ഭോജ്യം സിന്ധു:
ക്ഷതി പററാതേ സ്വയം പുകഴ്ന്നു വിപുലമാ-
മിതിൻെറ വന്മാഹാത്മ്യം സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടൊന്നല്ലോ! 9

---

5. സാസിക്നീയാം—അസിക്നീനദിയോടുകൂടിയ. വിതസ്ത, സുഷോമ, ആർജ്ജീകീയ എന്നിവയും നദികൾതന്നെ.

6. തൃഷ്ടാമ, സുസൎത്തു, രസ, ശ്വേതി, കുഭ, മേഹത്നു എന്നീ നദികളിലൂടേ നീ ഗോമതീനദിയിൽ ചേരുന്നു.

7. പായിപ്പൂ—ഒഴുകിയ്ക്കുന്നു. ഇവൾ ഒരു പെൺകുതിരപോലെയും, ഒരു മാന്യയായ തന്വി(സുന്ദരി)പോലെയും കൺമണി(ദർശനീയ)യാകുന്നു.

8. കരിനാർച്ചെടി(കലപ്പ കെട്ടുന്ന ഒരു തരം ചെടി)യും മററുമുണ്ട്, സിന്ധുതീരങ്ങളിൽ. തരുണി—നിത്യയുവതി. തേനൊലിനികുഞ്ജങ്ങൾക്കു വസ്ത്രത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

9. അതിലൂടെ—തേരിലൂടെ. ഭോജ്യം (അന്നം) എത്തിയ്ക്കൂ—കൊണ്ടുവരട്ടെ. സിന്ധു—ദേവതാരൂപിണിയായ സിന്ധുനദി. ക്ഷതി—ഉപദ്രവം. ഇതിൻെറ—സിന്ധുരഥത്തിൻെറ.

സൂക്തം 76.

ഇരാവാൻെറ പുത്രൻ ജരൽക്കർണ്ണനെന്ന സർപ്പം ഋഷി; ജഗതീ ഛന്ദസ്സ്; അമ്മി ദേവത.

നിങ്ങളെ ഞാൻ ഉഷഃകാലത്തു ചമയിയ്ക്കാം: നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രനെയും മരുത്തുക്കളെയും ദ്യാവാപൃഥിവികളെയും ചമയിയ്ക്കുവിൻ. ഒപ്പം പിറന്ന വാനൂഴികളിരുവരും ഞങ്ങളെ സദസ്സിൽ സദസ്സിൽ ഉൽപന്നംകൊണ്ട് ഉപചരിയ്ക്കുമാറാകണം! 1

ആ ശ്രേഷ്ഠമായ സോമംതന്നെ നിങ്ങൾ പിഴിയുവിൻ: പിഴിയുന്നവൻ കൈകൾകൊണ്ടു പിടിച്ച അമ്മിക്കുഴ ഒരു കുതിരപോലെ നില്ക്കുന്നു. കീഴമർത്തുന്ന കെല്പ് കിട്ടുമല്ലോ, ഉടമസ്ഥന്ന്; ഇതു വമ്പിച്ച സമ്പത്തിന്നായി കുതിരകളെയും കൊടുക്കും! 2

ഇതിൻെറ ആ പിഴിയൽ കർമ്മത്തിലണയട്ടെ, പണ്ടു മനുവിന്നായി ചെന്നതുപോലെ: ത്വഷ്ടാവിൻെറ പുത്രൻ ഗോക്കളാലും അശ്വങ്ങളാലും പരിവൃതനായിരിയ്ക്കേ, ഈ അഹിംസ്യങ്ങളാണല്ലോ, അധ്വരങ്ങളിൽ ആശ്രയിയ്ക്കപ്പെട്ടത്! 3

അമ്മിക്കുഴകളേ, നിങ്ങൾ ദ്രോഹത്തൊഴില്ക്കാരായ അരക്കരെ അറുതിപ്പെടുത്തുവിൻ; നിരൃതിയെ നീക്കുവിൻ; ഹിംസയെ പോക്കുവിൻ; ഞങ്ങൾക്കു വളരെപ്പുത്രന്മാരെയും ധനവും ഒഴുക്കുവിൻ; ദേവകളെ രസിപ്പിയ്ക്കുന്ന ശ്ലോകം ചൊല്ലുവിൻ! 4

സൂക്തം 76.

1. അമ്മികളോട്: ചമയിയ്ക്കുവിൻ—സോമനീർകൊണ്ടു സുഖിപ്പിയ്ക്കുവിൻ എന്നർത്ഥം. സദസ്സ്—യജ്ഞസദനം. ഉൽപന്നംകൊണ്ട് ഉപചരിയ്ക്കുമാറാകണം—ധാരാളം വിഭവങ്ങൾ തരട്ടെ.

2. രണ്ടാംവാക്യംമുതൽ പരോക്ഷം: കീഴടക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ. ഉടമസ്ഥൻ—യജമാനൻ. ഇത്—അമ്മിക്കുഴ.

3. കർമ്മം—സോമയാഗം. ത്വഷ്ടാവിൻെറ പുത്രൻ (വൃത്രൻ) ഗോക്കളാലും അശ്വങ്ങളാലും (താൻ അപഹരിച്ച ഗവാശ്വങ്ങളാൽ) പരിവൃതനായിരിയ്ക്കേ, അവനെ കൊല്ലാൻ. ഈ അഹിംസ്യങ്ങൾ—അമ്മികൾ. സോമയാഗത്താലാണ്, വൃത്രവധം സാധിച്ചതെന്നർത്ഥം.

4. നിരൃതി—പാപദേവത. ശ്ലോകം ചൊല്ലുവിൻ—ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുവിൻ; നിങ്ങളുടെ ശബ്ദം, ശ്ലോകം(സ്തോത്രം)പോലെ ദേവകളെ രസിപ്പിയ്ക്കും.

സൂൎയ്യനെക്കാളും ബലിഷ്ഠങ്ങളെ, വിഭാവിനെക്കാളും ശീഘ്ര കൎമ്മാക്കളെ, വായുവിനെക്കാളും സോമാഭിഷവവേഗികളെ, അഗ്നിയെക്കാളും അന്നസാധകങ്ങളെ നിങ്ങൾ സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ! 5

പുകഴ്പ്പെട്ട അമ്മികൾ നമുക്കു സോമരസം ഒരുക്കട്ടെ: തിളങ്ങുന്ന വാക്കുകൊണ്ടു തിളക്കത്തിൽ നിൎത്തട്ടെ; ഇതിങ്കലാണല്ലോ, സവ്ത്ര വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്ന നേതാക്കന്മാർ ശബ്ദം മുഴക്കിക്കൊണ്ടു കമനീയമായ മധു കറന്നെടുക്കുന്നത്! 6

വേഗികളായ അമ്മിക്കുഴകൾ സോമം പിഴിയുന്നു: അവ സ്തുതി കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിന്റെ നീർ മുഴുവൻ കറക്കുന്നു—ഹോമിപ്പാൻ നീർ കറക്കുന്നു; നേതാക്കൾ ഹവിസ്സുകളെ വായ്കൾകൊണ്ടു ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. 7

നേതാക്കളേ, അമ്മിക്കുഴകളേ, ഈ നിങ്ങൾ നല്ലതു ചെയ്യുവിൻ: ഇന്ദ്രന്നു സോമം പിഴിയുന്ന നിങ്ങൾ ഓരോ വരണീയവും സ്വൎഗ്ഗത്തിന്റെ തേജസ്സിന്നും, ഓരോ പൊറുപ്പുമുതലും പിഴിയുന്ന മനുഷ്യന്നും വെയ്ക്കുവിൻ! 8

സൂക്തം 77.

ഭൃഗുഗോത്രൻ സ്യൂമരശ്മി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

സ്തുതിക്കപ്പെട്ടാൽ എവർ, മേഘങ്ങൾ നീൎത്തുള്ളിപോലെ, ധനം ചൊരിയുമോ, ഹവിസ്സുള്ള യജ്ഞങ്ങൾപോലെ എവർ ഉൽപാദി

---

5. അധ്വൎയ്യുപ്രഭൃതികളോട് അമ്മികളെ സ്തുതിപ്പാൻ പറയുന്നു: അവയുടെ വിശേഷണങ്ങളാണിവ.

6. വാക്ക്—സ്തുതി. ഇതു തിളക്കം; സോമയാഗമെന്നു സാരം.

7. നേതാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. വായ്കൾ—സ്തോത്രോച്ചാരണങ്ങൾ.

8. നല്ലതു—സോമംപിഴിയൽ. വരണീയം—വിഭവം, സോമരസമെന്നൎത്ഥം. സ്വൎഗ്ഗത്തിന്റെ—സോമരസത്താലാണല്ലോ, സ്വൎഗ്ഗത്തിന്നു (ദേവന്മാൎക്കു) തേജസ്സുണ്ടാകുന്നത്.

പ്പിയ്ക്കുമോ, ആ നല്ല മരുത്തുക്കളുടെ മഹത്തായ ഗണത്തെ ഞാൻ പൂ
ജനത്തിന്നായി സ്തുതിച്ചിട്ടില്ല; നമയ്ക്കായിട്ടുമില്ല. 1

ആ മനുഷ്യർ അഴകിന്നു കോപ്പണിയും. മരുത്തുക്കളുടെ നല്ല
ഗണത്തെ വളരെപ്പടകളും കീഴമർത്തില്ല. ഗന്താക്കളായ ദ്യോവിൻ
പുത്രന്മാർ പുറത്തെഴുന്നിറങ്ങുന്നില്ല; ആ ആക്രമണശീലരായ അദിതി
പുത്രന്മാർ വളരുന്നില്ല! 2

ഇവക്കു ദ്യോവിനെക്കാളും ഭൂവിനെക്കാളുമേറും, വലുപ്പം; അവ
രുടെ ദേഹം മേഘമുക്തനായ സൂര്യൻപോലെയാണ്. അവർ, ബലി
ഷ്ഠരായ വീരന്മാർപോലെ സ്തുതി കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു; അവർ, ദ്രോഹികളെ
തട്ടിനീക്കുന്ന മനുഷ്യർപോലെ വിളങ്ങുന്നു! 3

നിങ്ങൾ ഒത്തൊരുമിയ്ക്കുമ്പോൾ, വെള്ളമൊഴുകുമ്പോളെന്ന
പോലെ ഭൂമിയ്ക്കു വേദനയോ തകച്ചയോ ഉണ്ടാകാറില്ല. ഈ വിവിധ
രൂപമായ ഹവിസ്സ് നിങ്ങളെ വഴിപോലെ നോക്കുന്നു: നിങ്ങൾ, അന്ന
വാന്മാർപോലെ കൂട്ടമിട്ടു വന്നാലും! 4

നിങ്ങൾ, തേരിൻമുമ്പിൽ കടിഞ്ഞാണിട്ടു കെട്ടിയ (കുതിരകൾ)
പോലെ ചുററും നടകൊള്ളും; പുലർകാലങ്ങളിൽ, തേജസ്വികൾപോ
ലെ ശോഭിയ്ക്കും; പരുന്തുകൾപോലെ ദ്രോഹികളെ തട്ടിനീക്കി, സ്വയം
പുകൾപ്പെട്ടും; മറുനാട്ടിൽപ്പോയവർപോലെ മുറുകെ നടക്കും! 5

മരുത്തുക്കളേ, അതിദൂരത്തുനിന്നു വീശുന്ന നിങ്ങൾ വലുതും
വരണീയവും ആരാധ്യവുമായ ധനം കൊടുക്കാറുണ്ടല്ലോ; വസുക്കളേ,
ആ നിങ്ങൾ അകലത്തുനിന്നുതന്നേ, ഒളിവിലുള്ള ശത്രുക്കളെ ആട്ടി
പ്പായിച്ചാലും! 6

സൂക്തം 77.

1. ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുമോ—ശ്രേയസ്സുളവാക്കുമോ. സ്തുതിച്ചിട്ടില്ല—ഇപ്പോൾ സ്തുതിയ്ക്കാമെന്നു വ്യംഗ്യം.

2. ആ മനുഷ്യർ—സുകൃതത്താൽ, മർത്ത്യത്വം വിട്ട് അമർത്ത്യരായിത്തീർന്ന മരുത്തുക്കൾ. പടകൾ—ശത്രുസേനകൾ. നാം സ്തുതിയ്ക്കാത്തതുകൊണ്ടു ദ്യോവിൻ പുത്രന്മാർ (മരുത്തുക്കൾ) പുറത്തെഴുന്നിറങ്ങുന്നില്ല; വളരുന്നുമില്ല.

4. പ്രത്യുക്ഷോക്തി: അന്നവാന്മാർ—സമ്പന്നന്മാർ.

5. തേജസ്വികൾ—സൂര്യാദികൾ.

അധ്വരത്തിൽ സ്തോത്രമുയരുമ്പോൾ, യാതൊരു യജ്ഞപ്രവൃത്തനായ മനുഷ്യൻ മരുത്തുക്കൾക്കെന്നപോലെ കൊടുക്കുമോ, അവന്നു ധനവും അന്നവും നല്ല പുത്രന്മാരും ഉണ്ടായിവരും; അവൻ ദേവന്മാക്കും സോമപാനം നല്കട്ടെ! 7

യജ്ഞങ്ങളിൽ യജനീയരും, രക്ഷിതാക്കളും, ആദിത്യനോടൊന്നിച്ചു സുഖം കൊള്ളുന്നവരുമാണല്ലോ, അവർ; യാഗഗമനത്തിൽ വലുതു വാഞ്ഛിയ്ക്കുന്ന അവർ പള്ളിത്തേർ പായിച്ചു, നമ്മുടെ സ്തോത്രം രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 8

സൂക്തം 78.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അവർ, സ്തോതാക്കളായ മേധാവികൾപോലെ നന്മ നിനയ്ക്കുന്നവരാണ്; യാഗംകൊണ്ടു ദേവന്മാരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നവർപോലെ ശോഭനകർമ്മാക്കളാണ്; പെരുമാക്കന്മാർപോലെ കോപ്പണിഞ്ഞവരും, ദർശനീയരുമാണ്; ഗൃഹസ്ഥരായ മനുഷ്യർപോലെ പാപരഹിതരാണ്! 1

മാറത്തു പൊന്നണിഞ്ഞ അവർ തീപോലെ തിളങ്ങുന്നു; കാറ്റുകൾപോലെ സ്വയം കൂട്ടിച്ചേർന്ന്, ഉടനടി നടകൊള്ളുന്നു; മികച്ച ജ്ഞാനികൾപോലെ പൂജനീയരായി, വഴിപോലെ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു; സോമങ്ങൾപോലെ യഷ്ടാവിനെ തുലോം സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 2

അവർ, കാറ്റുകൾപോലെ വിറപ്പിച്ചു വീശും; തീനാളങ്ങൾപോലെ തിളങ്ങും; ചട്ടയിട്ട പോരാളികൾപോലെ വേല ചെയ്യും; പിതൃവാക്കുകൾപോലെ നല്ലതു കൊടുക്കും! 3

---

7. കൊടുക്കുമോ—ഇന്ദ്രന്നു ഹവിസ്സു നല്കുമോ.

8. വലുതു—മഹത്തായ ഹവിസ്സ്. ഓടിച്ചു—ഇവിടെ വന്ന്.

സൂക്തം 78.

1. നന്മ—യജമാനന്ന്. ഗൃഹസ്ഥർ—ദാനം വാങ്ങാൻ എങ്ങും പോകാതെ, സ്വഗൃഹത്തിൽത്തന്നെ വസിയ്ക്കുന്നവർ; ദാനം വാങ്ങുന്നതു പാപമാണ്.

2. കൊണ്ടുനടക്കുന്നു—കർമ്മികളുടെ നേതൃത്വം വഹിയ്ക്കുന്നു.

3. വിറപ്പിച്ചു—ശത്രുക്കളെ. വേല—വീരകർമ്മം. പിതൃവാക്കുകൾ (അച്ഛന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ) മക്കൾക്കു ശ്രേയസ്സുളവാക്കുമല്ലോ.

അവർ, തേരിന്റെ ഏർക്കാലുകൾപോലെ ഒരേ ആസ്പദ
ത്തിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്നു; ജയശീലരായ ശൂരന്മാർപോലെ ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്നു;
ധനദാനത്തിന്നൊരുങ്ങിയ മനുഷ്യർപോലെ വെള്ളം വീഴ്ത്തുന്നു; സ്തോ
ത്രം ചൊല്ലുന്നവർപോലെ നല്ല ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു! 4

അവർ ശ്ലാഘ്യങ്ങളായ അശ്വങ്ങൾപോലെ പായും; ധനമെടു
ത്ത തേരാളികൾപോലെ നന്നായി ദാനംചെയ്യും; തണ്ണീരുകൾപോലെ
താന്നേടത്തെയ്ക്കൊഴുകും; വിവിധരായ അംഗിരസ്സുകൾപോലെ സാമം
പാടും! 5

അവർ, മഴപെയ്യുന്ന മേഘങ്ങൾപോലെ പുഴകളെ നിർമ്മിയ്ക്കും;
പിളർത്തുന്ന ആയുധങ്ങൾപോലെ എല്ലാരെയും കൊല്ലും; നല്ല അമ്മ
മാരുള്ള കുഞ്ഞുങ്ങൾപോലെ കളിയാടും; ഒരു വലിയ ആൾക്കൂട്ടംപോ
ലെ യാത്രയിൽ തിളങ്ങും! 6

ചുരിക മിന്നുന്ന അവർ പുലരിക്കതിരുകൾപോലെ യാഗത്തി
ലണയും; കല്യാണക്കാർപോലെ കത്തുന്ന കോപ്പണിയും; പുഴകൾപോ
ലെ പോകും; പെൺകുതിരകൾപോലെ വളരെ യോജന പിന്നിടും! 7

മരുദ്ദേവന്മാരേ, വളരുന്ന നിങ്ങൾ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളെ സുഭ
ഗരാക്കുവിൻ—ഞങ്ങളെ സുരത്നരാക്കുവിൻ; സഖാവായ സ്തോത്രത്തെ
സമീപിയ്ക്കുവിൻ. പണ്ടേ ഉള്ളതാണല്ലോ, നിങ്ങളുടെ രത്നദാനം! 8

സൂക്തം 79.

സോചീകാഗ്നിയോ വൈശ്വാനരാഗ്നിയോ, വാജംഭരപുത്രൻ സപ്തിയോ ഋഷി. ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മർത്ത്യപ്രജകളിൽ അമർത്ത്യനായി മേവുന്ന ഈ മഹാന്റെ മഹിമാവു ഞാൻ കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അണകൾ ഇടയ്ക്കു

---

4. ഒരേ ആസ്പദത്തിൽ—അന്തിരക്ഷത്തിൽ. വെള്ളം—ആദ്യം പ്രതിഗ്രഹീതാവിന്റെ കയ്യിൽ വെള്ളം വീഴ്ത്തുക എന്നതു ദാനവിധിയാകുന്നു.

6. എല്ലാരെയും—ശത്രുക്കളെയെല്ലാം.

8. സുരത്നർ=നല്ല രത്നങ്ങളോടുകൂടിയവർ. സഖാവായ—പ്രിയമായ.

വിടരും, ഇടയ്ക്കു് അമരും; കടിയ്ക്കില്ല. തിന്നാൻ തുടങ്ങിയാൽ വളരെ ത്തിന്നും! 1

തല ഗുഹയിലും കണ്ണുകൾ വെവ്വേറെയും വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. കടിയ്ക്കാതെ, കാടുകൾ നാവുകൊണ്ടു തിന്നും. തന്തിരുവടിയ്ക്കു്, ആളുകൾ സമീപിച്ചു കയ്യുയൎത്തി വണങ്ങി ഭക്ഷ്യമൊരുക്കിവെയ്ക്കുന്നു. 2

തന്തിരുവടി അമ്മയുടെ വളരെ ലതകളെയും, അവയുടെ അത്യുൽക്കൃഷ്ടമായ രഹസ്യത്തെയും തേടി, ഒരു കുട്ടിപോലെ നടക്കും; ഭൂമിയുടെ മടിയ്ക്കുള്ളിൽ, (ആകാശത്തെ) നക്കുന്ന വരൾമരത്തെ, പക്വാന്നത്തെപ്പോലെ കണ്ടുപിടിയ്ക്കും! 3

ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, ഒരു പരമാൎത്ഥം ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയാം: പിറന്നാലപ്പോൾ, കുഞ്ഞ് ഇരുമാതാക്കളെ തിന്നുകളയും! ദേവന്റെ സ്ഥിതി മനുഷ്യനായ എനിയ്ക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഹേ, വിവിധജ്ഞാനനാണ്, പ്രകൃഷ്ടജ്ഞാനനാണ്, ആ അഗ്നി. 4

ആർ തന്തിരുവടിയ്ക്കു് ഉടനടി അന്നം ചമയ്ക്കുമോ, ഒലിനൈ ഹോമിയ്ക്കുമോ, പുഷ്ടി വരുത്തുമോ; അവനെ തന്തിരുവടി ആയിരം തൃക്കണ്ണുകൾകൊണ്ടു നോക്കും. അഗ്നേ, അവിടുന്ന് എന്നും ഞങ്ങൾക്കനുകൂലനായി ചേഷ്ടിയ്ക്കുന്നു! 5

സൂക്തം 79.

1. അണകൾ വിടൎന്നും, അമൎന്നുമിരിയ്ക്കും. എന്നാൽ കടിയ്ക്കില്ല. വളരെ—കാട്ടിൽ മരത്തെയും മററും. ദാവാഗ്നിയെപ്പററിയാണ്, ഈ പ്രതിപാദനം.

2. ഗുഹ—മനുഷ്യരുടെ ഉദരം. അദ്ദേഹം മനുഷ്യരുടെ ഉദരത്തിൽ വൈശ്വാനരനായി വാഴുന്നു. വെവ്വേറെയും സൂൎയ്യചന്ദ്രരൂപേണ; സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാർ അഗ്നിയുടെ കണ്ണുകളാണെന്നൎത്ഥം. തന്തിരുവടിയ്ക്കു് എന്നാദിയായ വാക്യം യജ്ഞാഗ്നിയെപ്പററിയാണ്. ആളുകൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. കയ്യുയൎത്തി—പാത്രമെടുത്ത് എന്നൎത്ഥം. ഭക്ഷ്യം—ഹവിസ്സ്.

3. ദാവാഗ്നിയെ ഒരു കുട്ടിയാക്കി വൎണ്ണിയ്ക്കുന്നു: അമ്മ—ഭൂമി. രഹസ്യം—മുരട് എന്നൎത്ഥം. കുട്ടി—മുലകുടിപ്പാൻ മുട്ടുകുത്തിച്ചെല്ലുന്ന കുഞ്ഞ്. പക്വാന്നം—പചിച്ച ആഹാരം.

4. കുഞ്ഞ്—അഗ്നി. ഇരുമാതാക്കൾ—അരണികൾ. ദേവന്റെ—അഗ്നിയുടെ. ഹേ എന്നു തുടങ്ങുന്ന വാക്യം തന്നോടുതന്നെയുള്ളതാണ്.

5. പുഷ്ടി—കത്തിപ്പടരൽ. തൃക്കണ്ണുകൾ—ജ്വാലകൾ. ഒടുവിലെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി;

അഗ്നേ, അങ്ങ് എന്തുകൊണ്ടാണ്, ദേവകളിൽ പെട്ടെന്ന് അരിശം പൂണ്ട് അപരാധം ചെയ്തത്? അറിയാഞ്ഞു ചോദിയ്ക്കയാണ്, ഞാൻ. അങ്ങു വിളയാടിയും വിളയാടാതെയും പച്ചനിറം പൂണ്ടു, ഭക്ഷ്യത്തെ ഭക്ഷിപ്പാൻ, സന്ധികൾതോറും, പശുവിനെ വാൾപോലെ നുറുക്കുന്നു! 6

കാട്ടിൽ പിറന്ന അഗ്നി നേരേ കേറുന്ന ലതകളാൽ ചുററപ്പെട്ട പന്തലിച്ച വൃക്ഷങ്ങളെ പിടികൂടും; കണ്ണും കണ്ണുമാക്കും. ആ സഖാവു നുറുങ്ങുകളാൽ വളൎന്നു, രശ്മികൾ പടൎന്നു, വഴിപോലെ ജ്വലിയ്ക്കും. 7

സൂക്തം 80.

സൌചീകനോ വൈശ്വാനരനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;

അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നി അന്നസമ്പാദകമായ അശ്വത്തെ നല്കും; അഗ്നി അഷ്ണൊത്ത കൎമ്മനിഷ്ഠനായ വീരനെ നല്കും; അഗ്നി വാനൂഴികളിൽ വഴിപോലെയണഞ്ഞു നാനാപ്രകാരേണ നടക്കും; അഗ്നി സ്ത്രീയെ വീരപ്രസവയും ബുദ്ധിമതിയുമാക്കും! 1

കൎമ്മവാനായ അഗ്നിയ്ക്കുള്ള ചമതയ്ക്കു മംഗളം: അഗ്നി വലിയ വാനൂഴികളിൽ പൂകുന്നു; അഗ്നി തനിയേ യുദ്ധങ്ങളിലിറക്കും; അഗ്നി വളരെശ്ശത്രുക്കളെ വധിയ്ക്കും! 2

---

6. അപരാധം—ദേവകളുടെ ഹവിർബന്ധനം ഹേിപ്പിയ്ക്കുക എന്ന കുററം. വിളയാടിയും വിളയാടാതെയും—ചിലേടത്തു ജ്വലിച്ചും, ചിലേടത്തു മങ്ങിയും. ഭക്ഷ്യം—മരവും മററും.

7. ആ സഖാവ്—അഗ്നി. നുറുങ്ങുകൾ—മരത്തുണ്ടുകൾ.

സൂക്തം 80.

1. അന്നസമ്പാദകമായ—യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളെത്തോല്പിച്ച് അന്നം നേടിത്തരുന്ന. നല്കും—സ്തോതാക്കൾക്ക്. വീരനെ—പുത്രനെ. സ്ത്രീയെ—സ്തോതാവിന്റെ പത്നിയെ.

2. യുദ്ധങ്ങളിലിറക്കും—സ്തോതാവിനെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ജയിപ്പിയ്ക്കും.

അഗ്നി ആ ജരൽകൎണ്ണനെ കാത്തരുളി; അഗ്നി തണ്ണീരിന്നായി ജരൂഥനെ എരിച്ചു; അഗ്നി അത്രിയെ ഉമിത്തീനടുവിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചു; അഗ്നി നൃമേധനെ സന്താനസമേതനാക്കി! 3

ജ്വാലാരൂപനായ അഗ്നി ധനം നല്കും; അഗ്നി ആയിരം നേടുന്ന ഋഷിയെ നല്കും; അഗ്നി ഹവിസ്സു വിണ്ണിൽ വിളമ്പും; അഗ്നിയുടെ തിരുവുടൽ വളരെയിടങ്ങളിൽ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 4

അഗ്നിയെ ഋഷിമാർ സ്തുതിച്ചു വിളിയ്ക്കുന്നു; അഗ്നിയെ യുദ്ധത്തിൽ പീഡിതരായ ആളുകളും വിളിയ്ക്കുന്നു. അഗ്നിയെ വാനിൽപ്പറക്കുന്ന പക്ഷികൾ നോക്കുന്നു; അഗ്നി ആയിരമായിരം ഗോക്കളുടെ ചുററും നടക്കുന്നു! 5

അഗ്നിയെ മനുഷ്യപ്രജകൾ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു; അഗ്നിയെ നഹുഷനിൽനിന്നു ജനിച്ച മനുഷ്യർ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. അഗ്നി യജ്ഞപഥാനുകൂലമായ മൊഴി ചെവിക്കൊള്ളും. അഗ്നിയുടെ മാൎഗ്ഗം നെയ്യിൽക്കിടക്കുന്നു! 6

അഗ്നിയ്ക്കു സ്തോത്രം ബുദ്ധിമാന്മാർ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്; അഗ്നിയ്ക്കു ഞങ്ങളും മഹാനെക്കുറിച്ചു സ്തുതി ചൊല്ലി. അഗ്നേ, യുവതമ, അങ്ങ് സ്തോതാവിനെ കാത്തരുളിയാലും; അഗ്നേ, കനത്ത ധനം നല്കിയാലും! 7

---

3. ജരൽകൎണ്ണൻ—ഒരു ഋഷി. തണ്ണീരിന്നായി—മഴപെയ്യിയ്ക്കാൻ. ജരൂഥൻ—ഒരസുരൻ. നൃമേധൻ—ഒരു ഋഷി.

4. ആയിരം നേടുന്ന ഋഷിയെ—ദക്ഷിണയായി വളരെഗ്ഗോക്കളെ ലഭിയ്ക്കുന്ന ഋഷിയായ പുത്രനെ. വിണ്ണിൽ വിളമ്പും—കൊണ്ടുപോയി ദേവന്മാരെ ഊട്ടും. വളരെയിടങ്ങളിൽ—ഭൂമിയിലും മററും.

5. അഗ്നിയെ—കാട്ടിൽ പടൎന്നുപിടിച്ച അഗ്നിയെ.

6. മനുഷ്യപ്രജകൾ—ഋത്വിഗാദികൾ. നഹുഷൻ—ഒരു രാജാവ്. ചൊല്ല്—സ്തുതി. കിടക്കുന്നു—നെയ്യുകൊണ്ടാണല്ലോ, അഗ്നി കത്തിപ്പടരുന്നത്.

7. മഹാനെക്കുറിച്ചു—മഹാനായ അഗ്നിയെപ്പററി.

സൂക്തം 81.

ഭുവനന്റെ പുത്രൻ വിശ്വകർമ്മാവ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വകർമ്മാവ് ദേവത.

നമ്മുടെ അച്ഛനായ ഋഷി ഹോതാവായിട്ട്, ഈ ഉലകങ്ങളെല്ലാം ഹോമിച്ച് ഉപവേശിച്ചു—അദ്ദേഹം ആശയാൽ ധനത്തിന്നുവേണ്ടി മുമ്പേ മുമ്പേ മറച്ചിട്ടു, ചുവട്ടിലുള്ളവയിൽ ഉൾപ്പൂകി. 1

വിശ്വദർശിയായ വിശ്വകർമ്മാവു മഹത്ത്വത്താൽ ഭൂവിനെ നിർമ്മിച്ചു, ദ്യോവിനെയും സൃഷ്ടിച്ചുവല്ലോ; അതിന്നെന്താണടിസ്ഥാനം? എന്തൊരു വസ്തുകൊണ്ടുണ്ടാക്കി? എങ്ങനെ ഉണ്ടായി? 2

എല്ലാടത്തും കണ്ണും, എല്ലാടത്തും മുഖവും, എല്ലാടത്തും കയ്യും, എല്ലാടത്തും കാലുമുള്ള ഏകനായ ദേവൻ കൈകൾകൊണ്ടു (ദ്യോവിനെ) പരത്തി; കാലുകൾകൊണ്ടു ഭൂവിനെ സൃഷ്ടിച്ചു! 3

വാനൂഴികളെ യാതൊന്നിൽനിന്നു പണിതുവോ, ആ കാടേതായിരിയ്ക്കും, ആ മരം എന്തായിരിയ്ക്കും? ബുദ്ധിമാന്മാരേ, ഇതു മനസ്സു

സൂക്തം 81.

1. ഋഷി—വിശ്വകർമ്മാവ്. ഉലകങ്ങളെല്ലാം ഹോമിച്ച്—'സർവമേധം' അനുഷ്ഠിച്ച്; ഉപവേശിച്ചു—അഗ്നിയിങ്കൽ ഇരുന്നു; തന്നെയും ഒടുവിൽ ഹോമിച്ചു. ഇതുതന്നെ എടുത്തുപറയുന്നു: ധനത്തിന്നുവേണ്ടി—സ്വർഗ്ഗം കിട്ടാൻ. മുമ്പേ മറച്ചിട്ടു—അഗ്നിയെ ഉലകങ്ങൾകൊണ്ടു മൂടിയിട്ട്. ചുവട്ടിലുള്ളവയിൽ—അഗ്നിയിലടിഞ്ഞ, (താൻ ഹോമിച്ച) ഉലകങ്ങളിൽ. ഉൾപ്പൂകി—തന്നെയും ഹോമിച്ചു.

ഈ ഋക്കിനെ ആധ്യാത്മികമായും വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്: നമ്മുടെ അച്ഛനായ ഋഷി—സ്രഷ്ടാവ്, ഈശ്വരൻ. ഹോതാവ്—സംഹർത്താവ്. ഹോമിച്ച്—പ്രളയകാലത്ത് ഉപസംഹരിച്ച്. ഉപവേശിച്ചു—വീണ്ടും സൃഷ്ടിച്ചു. ധനത്തിന്നുവേണ്ടി—ജഗൽഭോഗം അനുഭവിപ്പാൻ. മറച്ചിട്ടു—തന്റെ നിഷ്പ്രപഞ്ചസ്വരൂപത്തെ. ചുവട്ടിലുള്ളവയിൽ—സ്വസൃഷ്ടങ്ങളിൽ. ഉൾപ്പൂകി—പ്രാണരൂപേണ പ്രവേശിച്ചു.

2. പുനസ്സൃഷ്ടിയെപ്പറ്റി: ഒരു കുലാലന്നു ഘടം നിർമ്മിപ്പാൻ മണ്ണു വേണം, ചക്രാദികൾ വേണം. എന്നാൽ ഈശ്വരന്നു ജഗൽസൃഷ്ടിയ്ക്കു യാതൊരുപകരണവും വേണ്ടാ എന്നു താൽപര്യം.

3. ഈശ്വരന്റെ സൃഷ്ടിശക്തി:

4. ഒരു തച്ചൻ കാട്ടിൽ പോയി മരം മുറിച്ചാണല്ലോ, മാളിക പണിയുന്നത്. എന്നാൽ ഈശ്വരന്റെ ആൾക്കാർ വാനൂഴികളെ നിർമ്മിച്ചത്, ഉപകരണ

കൊണ്ടു ചോദിയ്ക്കുവിൻ; ഭുവനങ്ങളെ താങ്ങിക്കൊണ്ട്, എവിടെ വാ
ണരുളുന്നു എന്നും! 4

വിശ്വകൎമ്മാവേ, ഉത്തമങ്ങളും മദ്ധ്യമങ്ങളും അധമങ്ങളുമായ
ശരീരങ്ങളുണ്ടല്ലോ, നിന്തിരുവടിയ്ക്ക്; അവ സഖാക്കൾക്കു യജിപ്പാൻ
ഹവിസ്സിങ്കൽ അൎപ്പിച്ചാലും. അന്നവാനേ, അങ്ങ് സ്വയം വളൎന്നു
തിരുവുടലുകളെ യജിച്ചാലും! 5

വിശ്വകൎമ്മാവേ, അങ്ങ് ഹവിസ്സുകൊണ്ടു വളൎന്നു, താൻതന്നേ
ദ്യാവാപൃഥിവികളെ യജിച്ചാലും: മററാളുകൾ എങ്ങെങ്ങും മങ്ങിമയ
ങ്ങട്ടെ. ഇവിടെ നമുക്കു ധനവാൻ ഫലം അയച്ചുതരട്ടെ! 6

വാചസ്പതിയായി മനോവേഗനായിരിയ്ക്കുന്ന വിശ്വകൎമ്മാവിനെ
നാം ഇന്നു യാഗത്തിൽ തൎപ്പിപ്പാൻ വിളിയ്ക്കുക: ആ സൎവ്വസുഖോൽ
പാദകനായ സുകൎമ്മാവു നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ, എല്ലാ ഹവനങ്ങളിലും
സംബന്ധിയ്ക്കട്ടെ! 7

സൂക്തം 82.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

തേജസ്സിന്റെ അച്ഛൻ മനോധൈൎയ്യത്താൽ ജലത്തെയും,
അതിൽ അലഞ്ഞിരുന്ന ദ്യാവാപൃഥിവികളെയും ഉൽപാദിപ്പിച്ചു: പ
ണ്ടേത്തെ അററങ്ങൾ ഉറപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടതോടേ, ഇവയ്ക്കു പരപ്പു വന്നു. 1

മൊന്നുംകൂടാതെയാണ്. അദ്ദേഹം എവിടെ വാണരുളുന്നു എന്നും നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഈ ഋക്കുകളാവാം, ഉപനിഷത്തിന്റെ വിത്ത്.

5. വിശ്വകൎമ്മാവേ—പരമേശ്വര. ഈശ്വരന്റെ ജഗന്മയത്വം: ഉത്തമങ്ങൾ—ദേവാദികൾ. മദ്ധ്യമങ്ങൾ—മനുഷ്യാദികൾ. അധമങ്ങൾ—കൃമികീടാദികൾ. സഖാക്കൾക്കു—ഞങ്ങൾക്ക്. ഹവിസ്സിങ്കൽ—ഹവിൎഭൂതനായ എങ്കൽ.

6. ഹവിസ്സുകൊണ്ടു—ഹവിൎഭൂതനായ എന്നെക്കൊണ്ട്. മററാളുകൾ—യജ്ഞവിരോധികൾ. അടുത്ത വാക്യം പരോക്ഷം: ധനവാൻ—നാം കൊടുക്കുന്ന ഹവിസ്സാകുന്ന ധനത്തോടുകൂടിയ വിശ്വകൎമ്മാവ്.

7. വാചസ്പതി—മന്ത്രാധിപതി.

സൂക്തം 82.

1. അച്ഛൻ—ഉൽപാദകൻ, വിശ്വകൎമ്മാവ്. ജലത്തെയും—ജലമത്രേ ഒന്നാമത്തു സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. ഇവ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ.

വിശ്വകൎമ്മാവ് വിശാലഹൃദയനാണ്, മഹാനാണ്, ധാതാവാണ്, വിധാതാവാണ്, ഒരു മികച്ച നോട്ടക്കാരനാണ്; ഏവങ്കൽ ശരീരങ്ങൾ വെള്ളംകൊണ്ടു് ആഹ്ലാദിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ ഏകനെ സപ്തൎഷികളെക്കാളും മീതെയായി പറഞ്ഞുവരുന്നു! 2

തന്തിരുവടി നമ്മുടെ അച്ഛനാണ്, രക്ഷിതാവാണ്; വിധാതാവായ തന്തിരുവടിയ്ക്കറിയാം, തേജഃസ്ഥാനങ്ങളും സൎവ്വഭുവനങ്ങളും. തന്തിരുവടി ഏകനായിത്തന്നേ ദേവന്മാൎക്കു പേരിട്ടു. തന്തിരുവടിയെ മററു ഭൂതങ്ങൾ ചോദിയ്ക്കുന്നു! 3

ചരാചരാത്മകമായി വൎത്തിയ്ക്കുന്ന ലോകത്തിലെ ഈ ജീവജാലങ്ങളെ ഏവർ പ്രകാശിപ്പിച്ചുവോ; ആ പണ്ടത്തെ ഋഷിമാർ, സ്തോതാക്കൾ മഹാസ്തോത്രംപോലെ തന്തിരുവടിയ്ക്കു സമ്പത്തു സമൎപ്പിയ്ക്കുന്നു! 4

ദ്യോവിന്നു മീതെ, ഈ ഭൂവിന്നു മീതെ, ദേവാസുരന്മാൎക്കു മീതെ വൎത്തിയ്ക്കുന്ന എന്തൊരു ഗൎഭത്തെയാണ്, തണ്ണീരുകൾ ആദ്യം ധരിച്ചത്? അതിൽ, ദേവന്മാരെല്ലാം പരസ്പരം നോക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. 5

ആ ഗൎഭത്തെത്തന്നെയാണ്, തണ്ണീരുകൾ ആദ്യം ധരിച്ചത്; അതിലാണ് ദേവന്മാരെല്ലാം ഒത്തുകൂടിയത്. അജന്റെ നാഭിയിൽ ഒന്നു വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു: അതിലുണ്ടായിരുന്നു, ഭുവനങ്ങളൊക്കെ! 6

---

2. ധാതാവ്—വൃഷ്ട്യാദികൎത്താവ്. വിധാതാവ്—ജഗൽസ്രഷ്ടാവ്. നോട്ടക്കാരൻ—ലോകദ്രഷ്ടാവ്. ആ ഏകനെ—സപ്തൎഷിശരീരങ്ങളെ വെള്ളംകൊണ്ടു സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്ന സൂൎയ്യരൂപനായ വിശ്വകൎമ്മാവിനെ. പറഞ്ഞുവരുന്നു—തത്ത്വജ്ഞന്മാർ.

3. പേരിട്ടു—ഇന്ദ്രാദികളെ, അതതു പേരിൽ അതതു സ്ഥാനത്തു നിയമിച്ചു. ഭൂതങ്ങൾ—പ്രാണികൾ. ചോദിയ്ക്കുന്നു—ആരാണ്, പരമേശ്വരനെന്ന്.

4. വിശ്വകൎമ്മാവിന്റെ സൂൎയ്യരൂപത്വം: ഋഷിശബ്ദത്തിന്നു രശ്മിയെന്നും, സമ്പത്തിന്നു തേജസ്സെന്നും അൎത്ഥം.

5. ഗൎഭം—ഗുഹ്യമായ ഈശ്വരതത്ത്വം. പരസ്പരം—'ഭവാന്നറിയാമോ, ഭവാന്നറിയാമോ' എന്ന്.

6. മുൻഋക്കിലെ ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരം: അജൻ—ബ്രഹ്മാവ്, ഒന്ന്—അണ്ഡം. ഇതിൽനിന്നാണ്, സൎവ്വജഗദുൽപത്തി.

ഇവയെ സൃഷ്ടിച്ചവനെ നിങ്ങളറിയില്ല: അത്രയ്ക്കന്തരമുണ്ട്, അവിടുന്നും നിങ്ങളും തമ്മിൽ. മഞ്ഞിനാൽ മൂടപ്പെട്ട നണയന്മാർ പ്രാണതർപ്പണത്തിന്നു സ്തോത്രവും ചൊല്ലി നടക്കുന്നു! 7

സൂക്തം 83.

തപസ്സിൻെറ പുത്രൻ മന്യു ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; മന്യു ദേവത.

ഹേ മന്യോ, വജ്രമേ, ശരമേ, അങ്ങയെ ആർ പരിചരിയ്ക്കുമോ, അവന്നു കെല്പും കരുത്തും ഇടവിടാതെ തഴയ്ക്കും: ബലേന (ശത്രുക്കളെ) ചെറുക്കുന്ന കെല്പനായ ഭവാൻെറ തുണയാൽ ഞങ്ങൾ മുടിയനെയും മുന്തിയവനെയും കീഴമർത്തുമാറാകണം! 1

മന്യുവാണ്, ഇന്ദ്രൻ; മന്യുതന്നെ, ദേവൻ; മന്യുതന്നെ, അഗ്നിയും ബുദ്ധിമാനായ വരുണനും. മനുഷ്യപ്രജകൾ മന്യുവിനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. മന്യോ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ, തപസ്സോടൊപ്പം സ്നേഹിച്ചു രക്ഷിച്ചാലും! 2

മന്യോ, ബലവാനെക്കാൾ ബലിഷ്ഠനായ ഭവാൻ വന്നാലും: തപസ്സിൻെറ സാഹായ്യത്തോടേ കൂടലരെ ഓടിച്ചാലും. അമിത്രരെയും ശത്രുക്കളെയും ദസ്യുക്കളെയും ഹനിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു സർവ്വസമ്പത്തും കൊണ്ടുവന്നാലും! 3

---

7. ഇവയെ (ഭുവനങ്ങളെ) സൃഷ്ടിച്ചവനെ—വിശ്വകർമ്മാവിനെ. മഞ്ഞിനാൽ—അജ്ഞാനത്താൽ. നണയന്മാർ—'ഞാൻ ദേവൻ, ഞാൻ മനുഷ്യൻ' എന്നൊക്കെ പറയുന്നവർ; സത്യവിരുദ്ധമാണല്ലോ, ഈ അഹംബുദ്ധി. പ്രാണതർപ്പണത്തിന്ന്—വിഷയോപഭോഗങ്ങൾക്കു പണം കിട്ടാൻ എന്നു താൽപര്യം.

സൂക്തം 83.

1. ക്രോധാഭിമാനിദേവനാണ്, മന്യു. വജ്രമേ—സാരഭൂത. ശരമേ—ശത്രുഹിംസക. കെല്പ്—ബാഹുബലം. കരുത്ത്—ആന്തരബലം. മുടിയൻ—നാശകാരിയായ ശത്രു. മുന്തിയവൻ—ഞങ്ങളെക്കാൾ പോന്നവനായ ശത്രു.

2. തപസ്സോടൊപ്പം—ഞങ്ങളുടെ അച്ഛനായ തപസ്സെന്നപോലെ.

3. വന്നാലും—ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ. തപസ്സ്—ഞങ്ങളുടെ അച്ഛൻ. അമിത്രർ—ദ്രോഹികൾ.

മന്യോ, അങ്ങ് സ്വയംഭൂവും, കീഴമൎത്തുന്ന—ദ്രോഹികളെ അടക്കുന്ന—ഓജസ്സും അരിശവുമുള്ളവനും, സൎവ്വദ്രഷ്ടാവും, സഹിയ്ക്കുന്ന സഹിഷ്ണുവുമാണല്ലോ; യുദ്ധങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾക്കു ബലമരുളിയാലും! 4

മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളോവേ, മന്യോ, മഹാനായ അവിടെയ്ക്കു യജ്ഞം ചെയ്യായ്കയാൽ ഞാൻ ദൂരത്തു പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; കൎമ്മരഹിതനായ ഞാൻ അങ്ങയെ കോപിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. എന്റെ ശരീരമായ അവിടുന്നു ബലം തരാൻ എങ്കലണഞ്ഞാലും! 5

ചെറുക്കുന്നവനേ, വിശ്വം താങ്ങുന്നവനേ, ഇവൻ അങ്ങയുടെയാണ്: പിന്തിരിഞ്ഞ ഭവാൻ എന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കുതന്നെ വന്നാലും. മന്യോ, വജ്രിൻ, അവിടുന്ന് എങ്കലെയ്ക്കു തിരിച്ചാലും: നമുക്കു ദസ്യുക്കളെ കൊല്ലാം. അവിടുന്നു ബന്ധുവിനെ ഓൎക്കണേ! 6

ഭവാൻ വന്നാലും, എന്റെ വലത്തു നിന്നാലും: എന്നിട്ടു, നാം വൈരികളെ വളരെ വധിയ്ക്കുക. അവിടെയ്ക്കു ഞാൻ ധാരകമായ മികച്ച മധു ഹോമിയ്ക്കാം; നമുക്കിരുവൎക്കുംകൂടി, ഒളിവിൽ ഒന്നാമതു കുടിയ്ക്കാം! 7

സൂക്തം 84.

ഋഷി—ദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ.

മന്യോ, മരുത്വാനേ, തീപോലുള്ള ആൾക്കാർ ഇമ്പം പൂണ്ടു കൂസലില്ലാതെ, കൂരമ്പുകളും മൂൎച്ചകൂട്ടിയ ആയുധങ്ങളുമേന്തി, അങ്ങയോടൊപ്പം ഒരേതേരിൽ പോന്ന് എത്തിച്ചേരട്ടെ! 1

---

4. സഹിയ്ക്കുന്ന—ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമണം താങ്ങുന്ന.

5. ദൂരത്തു പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—ശത്രുക്കളോടു തോററ്, അകലത്തെയ്ക്കു പോന്നിരിയ്ക്കുന്നു.

6. ഇവൻ—ഞാൻ. ബന്ധുവിനെ—ബന്ധുവായ എന്നെ.

7. ധാരകമായ—ദേഹത്തിന്ന് ഊന്നായ മധു—സോമരസം.

സൂക്തം 84.

1. മരുത്വാൻ=മരുത്സമേതൻ. ആൾക്കാർ—അങ്ങയുടെ ആളുകൾ. എത്തിച്ചേരട്ടെ—യുദ്ധത്തിൽ സഹായിപ്പാൻ.

മന്യോ, അഗ്നിപോലെ ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ കീഴമർത്തുക: സഹിഷ്ണോ, വിളിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ സേനാപതിയാവുക. അവിടുന്നു കൂടലരെക്കൊന്നു ധനം വീതിയ്ക്കുക; കെല്പു തന്നു, ദ്രോഹികളെ ഓടിപ്പിയ്ക്കുക! 2

മന്യോ, ഞങ്ങളുടെ എതിരാളിയെ കീഴമർത്തുക: നോവിച്ചു ചതച്ചരച്ചുകൊണ്ടു വൈരികളെ നേരിടുക. അങ്ങയുടെ കടുംകരുത്ത് ആർ തടുക്കും? വശിയായ അങ്ങ് ഒററയ്ക്കേ വശപ്പെടുത്തുമല്ലോ! 3

മന്യോ, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാനൊരാൾ മതി, വളരെപ്പേർക്ക്: വിരോധിയെ വിരോധിയെ യുദ്ധത്തിന്നുത്തേജിപ്പിയ്ക്കുക. അച്ഛിന്നപ്രകാശ, അങ്ങയുടെ സാഹായ്യത്താൽ ഞങ്ങൾ വിജയത്തിന്നു ദീപ്തമായ സിംഹനാദം മുഴക്കമാറാകണം! 4

മന്യോ, ഇന്ദ്രൻപോലെ വിജയകരനും അനിന്ദിതവചനനുമായ ഭവാൻ ഇവിടെ ഞങ്ങളെ തുലോം രക്ഷിച്ചാലും. സഹിഷ്ണോ, അങ്ങയ്ക്കു ഞങ്ങൾ അരുമസ്തോത്രം പാടുന്നു: ഇത് അങ്ങയെ വളർത്തുന്ന കരുനീരുറവാണെന്നു ഞങ്ങൾക്കറിയാം! 5

വജ്രമേ, ശരമേ, കീഴമർത്തുന്നവനേ, മന്യോ, അഭിഭവത്തോടൊപ്പം ജനിച്ച ഭവാന്ന് ഏററവും മികച്ച കെല്പുണ്ട്: പുരുഹൂത, യുദ്ധമുണ്ടായാൽ, അവിടുന്നു വേല ചെയ്തു ഞങ്ങളെ സ്നേഹിച്ചാലും! 6

ഒന്നായടക്കപ്പെട്ട രണ്ടുതരം ധനങ്ങൾ വരുണനും മന്യുവും ഞങ്ങൾക്കു നല്കട്ടെ: ശത്രുക്കൾ തോററു പേടിച്ചു പാഞ്ഞൊളിയ്ക്കട്ടെ! 7

---

2. വീതിയ്ക്കുക—ഞങ്ങൾക്ക് പങ്കിട്ടുതരിക. ഓടിപ്പിയ്ക്കുക—ഞങ്ങളെക്കൊണ്ട്.

3. വശപ്പെടുത്തുമല്ലോ—വൈരികളെ.

4. വളരെപ്പേർക്ക്—വളരെശ്ശത്രുക്കളെ വധിപ്പാൻ.

5. ഇവിടെ—യജ്ഞത്തിൽ. ഇത്:—സ്തോത്രം. വളർത്തുന്ന—സസ്യത്തെയെന്നപോലെ തഴപ്പിയ്ക്കുന്ന.

6. അഭിഭവം—പരാഭവം. വേല—സാഹായ്യകർമ്മം. സ്നേഹിച്ചാലും—ജയിപ്പിച്ചാലും എന്നു സാരം.

7. പരോക്ഷം: രണ്ടു തരം ധനം—സ്ഥാവരജംഗമസ്വത്ത്.

സൂക്തം 85.

സവിതൃപുത്രി സൂൎയ്യ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഉരോബൃഹതിയും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; സോമവും വിവാഹവും ദേവന്മാരും സോമസൂൎയ്യന്മാരും ചന്ദ്രനും ആശിസ്സുകളും വസ്ത്രസ്പൎശനിന്ദയും രോഗശാന്തിയും ദേവതകൾ.

ഭൂവിനെ സത്യം താങ്ങുന്നു; ദ്യോവിനെ സൂൎയ്യൻ താങ്ങുന്നു. ദേ
വന്മാർ യജ്ഞംകൊണ്ടു പുലരുന്നു; സോമം വിണ്ണിൽ കുടികൊള്ളുന്നു. 1

സോമത്താലാണ്, ദേവന്മാൎക്കു ബലം; സോമത്താലാണ്,
പൃഥിവിയ്ക്കു വലുപ്പം; സോമം ഈ നക്ഷത്രങ്ങളുടെയിടയിൽ വെയ്ക്കപ്പെ
ട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. 2

സോമമാണെന്നു കരുതുന്നു, കുടിയ്ക്കുന്നവൻ; (ചിലർ) വല്ലി
പിഴിയുന്നു. എന്നാൽ സോമത്തെ ബ്രാഹ്മണരേ അറിയൂ; മററാരും
അതു നുകരില്ല! 3

സോമ, മറയാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടു, ബാർഹതർ കാവൽനില്ക്കുന്ന
ഭവാൻ അമ്മികളുടെ ഒച്ച കേട്ടുംകൊണ്ടിരിയ്ക്കുയാണ്; അങ്ങയെ ഭൂവാ
സികൾ നുകരില്ല! 4

ദേവ, അങ്ങ് നിശ്ശേഷം കുടിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; എന്നാൽ വീണ്ടും
തഴയ്ക്കും: കാററു സോമത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു; സോമം സംവത്സരങ്ങളെ
വേർതിരിയ്ക്കുന്നു. 5

സൂക്തം 85.

2. സോമശബ്ദത്തിന്നു ചന്ദ്രനെന്നും അൎത്ഥമെടുക്കാം.

3. കുടിയ്ക്കുന്നവൻ—ചികിത്സയ്ക്കു സേവിയ്ക്കുന്നവൻ. അതു സാക്ഷാൽ സോമമല്ല. മററാരും—അബ്രാഹ്മണൻ, അയജ്വാവ്; യജ്വാവേ നുകരൂ.

4. ബാർഹതർ—ഏഴു സോമപാലന്മാർ. നുകരില്ല—വിണ്ണിലിരിയ്ക്കുന്ന സോമത്തെ മന്നിലുള്ളവർ എങ്ങനെ നുകരും?

5. ഒടുവിലെ വാക്യങ്ങൾ രണ്ടും പരോക്ഷം; രക്ഷിയ്ക്കുന്നു—ചാട്ടവും മററും പററാത്ത വിധത്തിൽ.

‘രൈഭി’ തുടന്നു നല്കപ്പെട്ടു; മനുഷ്യരുടെ സ്തുതി ദാസിയുമായി. ‘ഗാഥ’യാൽ സംസ്കരിയ്ക്കപ്പെട്ട ശോഭനവസ്ത്രം സൂര്യ്യയുടെ അടുക്കലെത്തി. 6

സൂര്യ്യ ഭർത്താവിന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകുമ്പോൾ, ചിത്തി തലയിണയായി; കണ്ണു മഷിയായി. ദ്യോവും ഭൂവും പണപ്പെട്ടികളായി! 7

സൂര്യ്യയ്ക്കു സ്തോമങ്ങൾ ഇരുപ്പടിയും മാറുമായി. കുരീരമെന്ന ഛന്ദസ്സ് ചാര്മെത്തയായി. അശ്വികൾ വരന്മാരായി; അഗ്നി മുന്നാളുമായി! 8

സോമൻ വധുവിനെ കാമിച്ചു; അപ്പോൾത്തന്നെയാണ്, അശ്വികളിരുവരും വരന്മാരായത്. സവിതാവാകട്ടേ, വിവാഹപ്രായമെത്തിയ സൂര്യ്യയെ സോമന്നു കൊടുത്തു. 9

ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്ന സൂര്യ്യയ്ക്കു, തന്റെ മനസ്സു വണ്ടിയായി; വാനം മേൽക്കൂടായി; സൂര്യ്യചന്ദ്രന്മാർ ഇരുകാളകളായി! 10

ഋക്സാമങ്ങൾകൊണ്ടു നകം വെയ്ക്കപ്പെട്ട നിന്റെ ഇരുകാളകൾ ഒരേ മട്ടിൽ നടന്നു; ഭവതിയുടെ ചെവികൾ ചക്രങ്ങളായി; ആകാശമാർഗ്ഗം അത്യന്തം ഇളകിയിരുന്നു! 11

ഭർത്തൃസമീപത്തെയ്ക്കു പോകാൻ സൂര്യ്യ മനോവണ്ടിയിൽ കേറി: പോകുന്ന ഭവതിയ്ക്കു ചെവികൾ ചക്രങ്ങളായി; വ്യാനവായു അച്ചുതണ്ടായി! 12

---

6. സ്വവിവാഹസ്തുതിയാണ്, ഇതുമുതൽ പതിനൊന്നു ഋക്കുകളിൽ. രൈഭി—ഒരു തരം ഋക്ക്. നല്കപ്പെട്ടു—കളിത്തോഴിയായി നല്കപ്പെട്ടു. സ്തുതി ദാസിയുമായി—സ്തുതിയെ ദാസിയായി നല്കി. ഗാഥ—ബ്രാഹ്മണങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരുതരം പാട്ട്; ഇവളാണ്, വസ്ത്രം വൃത്തിപ്പെടുത്തിയത്. സൂര്യ്യയുടെ—വധുവായ എന്റെ.

7. ഭർത്താവ്—സോമൻ. ചിത്തി—ജ്ഞാനദേവത. കണ്ണു—വൃത്രന്റെ കൃഷ്ണമണി ത്രികകുത്തെന്ന പർവ്വതത്തിൽ വീണു; അതിലുണ്ടായിവന്ന ഒരുതരം കണ്ണെഴുത്തുമഷി.

8. സ്തോമങ്ങൾ—ഒരു തരം സ്തോത്രങ്ങൾ. മുന്നാൾ—വേളി പറയാൻ മുമ്പേ പോകുന്ന ആൾ.

9. കൊടുത്തു—കൊടുക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചു. എന്നാൽ അശ്വികൾ പന്തയത്തിൽ ജയിച്ച് അവളെ കൈക്കലാക്കി.

11. തന്നോടുതന്നേ പറയുന്നു: ഇളകിയിരുന്നു—വണ്ടി ഓടുമ്പോൾ.

സൂൎയ്യയ്ക്കു സവിതാവു കൊടുത്ത സ്ത്രീധനം കൊണ്ടുപോയ്ക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു: ഗോക്കൾ മകംനാളിൽ തെളിയ്ക്കപ്പെട്ടു; മററുള്ളവ ഉത്രംനാളിൽ കേററിയയയ്ക്കപ്പെട്ടു. 13

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ സൂൎയ്യയുടെ വേളി ചോദിപ്പാൻ മൂവുരുൾത്തേരിലൂടേ പോയല്ലോ; അതിന്നു ദേവന്മാരെല്ലാം നിങ്ങൾക്കു വിട തന്നു; പുത്രനായ പൂഷാവ് അച്ഛന്മാരെ വരിച്ചു. 14

വെള്ളത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥന്മാരായ നിങ്ങൾ സൂൎയ്യയെ കിട്ടാൻ യാചിതവ്യൻെറ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകയുണ്ടായല്ലോ; അന്നു നിങ്ങളുടെ ഒരു ചക്രം എവിടെയായിരുന്നു? എവിടെയാണ്, നിങ്ങൾ ദാനത്തിന്നിരുന്നത്? 15

സൂൎയ്യേ, നിൻെറ ആ ഋതുനിഷ്ടിഷ്ടങ്ങളായ രണ്ടു ചക്രങ്ങളെ ബ്രാഹ്മണരറിയും; എന്നാൽ ഗുഹയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ചക്രം മേധാവികളേ അറിയൂ. 16

സൂൎയ്യയെയും, ദേവന്മാരെയും, മിത്രനെയും വരുണനെയും, ജീവജാലത്തെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്ന എല്ലാവരെയും ഞാൻ ഇതാ, നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു. 17

ഈ ഇരുവർ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ടു മുമ്പുപിമ്പായി സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു. ഈ കളിക്കുട്ടികൾ യാഗത്തിന്നു പോകാറുണ്ട്. ഒരുവൻ ഉലകെല്ലാം നോക്കിക്കാണുന്നു; മററവൻ ഋതുക്കളെ ഉളവാക്കി, വീണ്ടും ജനിയ്ക്കുന്നു! 18

---

13. ഗോക്കളെ സോമഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു മകംനാളിലും, മററുള്ളവ ഉത്രംനാളിലും അയച്ചു.

14. ചോദിപ്പാൻ—സവിതാവിനോട്. അച്ഛന്മാരെ വരിച്ചു—അശ്വികളുടെ ഉദ്യമത്തെ കൈക്കൊണ്ടു.

15. യാചിതവ്യൻ—യാചിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ, കന്യാപിതാവായ സവിതാവ്.

16. രണ്ടു ചക്രങ്ങളെ—ചന്ദ്രസൂൎയ്യന്മാരെ. ഗുഹയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന—ഗൂഢമായ. ഒരു ചക്രം—സംവത്സരം.

17. ഈ ഋക്കിന്നു ദേവന്മാരാണ്, ദേവത: സൂൎയ്യ—സൂൎയ്യപതി.

18. സൂൎയ്യചന്ദ്രസ്തുതി: ഇരുവർ—സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാർ. ഒരുവൻ—സൂൎയ്യൻ. മററവൻ—ചന്ദ്രൻ. ജനിയ്ക്കുന്നു—ചന്ദ്രന്നു ക്ഷയവും വൃദ്ധിയുമുണ്ടല്ലോ.

ചന്ദ്രൻ ജനിച്ചുകൊണ്ടു നവനവനായിത്തീരുന്നു; തിഥികളുടെ അടയാളമായിട്ട്, ഉഷസ്സുകളുടെ മുകളിൽ വരുന്നു; ചെന്നു ദേവന്മാക്കു വീതം കൊടുക്കുന്നു; ദീൎഗ്ഘായുസ്സു വളൎത്തുന്നു! 19

പിലാശുകൊണ്ടും ഇലവുകൊണ്ടും നിൎമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ടതും, വിചിത്രരൂപവും, നന്നായുരുളുന്നതും, നല്ല ചക്രങ്ങളുള്ളതുമായ പൊന്നണിത്തേരിൽ സൂൎയ്യേ, നീ കേറുക. ഭൎത്താവിന്ന് അമൃതലോകപ്രാപണം സുഖകരമാക്കുക. 20

ഭവാൻ എഴുന്നേല്ക്കുക: ഇവൾ ഭൎത്തൃമതിയായിരിയ്ക്കുന്നു. വിശ്വാവസുവിനെ ഞാൻ വണങ്ങി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഭവാൻ പിതൃഗൃഹസ്ഥയായ മറ്റൊരു കന്യകയെ വരിച്ചുകൊൾക: അതാണ്, ജനനാൽ ഭവാന്റെ വീതമെന്നറിഞ്ഞാലും! 21

വിശ്വാവസോ, ഇവിടെനിന്നെഴുന്നേറ്റാലും. അങ്ങയെ വണങ്ങി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങ് മറ്റൊരു നിതംബിനിയെ വരിയ്ക്കുക; പതിയായ എന്നെ ഭൎത്താവിനോടു ചേൎത്താലും! 22

ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങളുടെ സഖാക്കൾക്കു ശ്വശുരന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകാനുള്ള വഴികൾ മുള്ളും വളവുമില്ലാത്തവയായിത്തീരട്ടെ. അൎയ്യമാവും ഭഗനും ഞങ്ങളെ ശരിയ്ക്കു കൊണ്ടാക്കണം. ജായാപതികൾ നല്ല ഇണയായിവരട്ടെ! 23

സുസുഖനായ സവിതാവു നിന്നെ യാതൊന്നുകൊണ്ടു ബന്ധിച്ചുവോ, ആ വരുണപാശത്തിൽനിന്നു നിന്നെ ഞാൻ മോചിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

---

19. ചന്ദ്രസ്തുതി: ഉഷസ്സുകളുടെ മുകളിൽ വരുന്നു—കൃഷ്ണപക്ഷാവസാനത്തിൽ. ചെന്നു—പക്ഷാവസാനം പ്രാപിച്ച്; ഇരുപക്ഷങ്ങളുടെയും ഒടുവിൽ. വീതം—ഹവിൎഭാഗം.

20. ഇതുമുതൽ ഒമ്പതൃക്കുകൾ വിവാഹമന്ത്രങ്ങളായ ആശീസ്സുകളാകുന്നു: അമൃതലോകപ്രാപണം—നിന്നെ അമൃത(ചന്ദ്ര)ലോകത്തെത്തിയ്ക്കൽ.

21. ഭവാൻ—വിശ്വാവസു. ഭവാന്റെ വീതം—ഭവാനുള്ള പങ്ക്. വിശ്വാവസു എന്ന ഗന്ധൎവ്വൻ കന്യകമാരുടെ ഉടമയത്രേ; വിവാഹം കഴിഞ്ഞാൽ അവരെ വിട്ടുപോയ്ക്കൊള്ളണം.

22. വരിയ്ക്കുക—ഇച്ഛിച്ചാലും.

23. സഖാക്കൾ വരന്റെ ആൾക്കാർ. ശ്വശുരൻ—വരന്റെ അച്ഛൻ.

നിന്നെ ഞാൻ യജ്ഞസ്ഥാനമായ കൎമ്മക്ഷേത്രത്തിൽ, പീഡയേശാത്തവണ്ണം പതിയോടുകൂടി പാൎപ്പിയ്ക്കുന്നു. 24

നിന്നെ ഞാൻ ഇവിടെനിന്നു വിടുന്നു, അവിടെനിന്നു വിടില്ല: അവിടെ കെട്ടിയിടും. ഇന്ദ്ര, വൃഷാവേ, നിന്തിരുവടി ഇവളെ സൽപുത്രവതിയും സൌഭാഗ്യവതിയുമാക്കിയാലും! 25

പൂഷാവ് നിന്നെ ഇവിടെനിന്നു കൈപിടിച്ചു നടത്തട്ടെ; അശ്വികൾ നിന്നെ തേരിലൂടേ കൊണ്ടുപോകട്ടെ. നീ ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു പോയ്ക്കൊൾക: നീ ഗൃഹരക്ഷിണിയാവുക; നീ വശത്താക്കി ഭൎത്തൃഗൃഹത്തെ ഭരിയ്ക്കുക! 26

ഈ ഗൃഹത്തിൽ നിനക്കു സന്താനവും സന്തുഷ്ടിയും വളരട്ടെ; നീ ഗൃഹഭരണത്തിൽ ഉണൎന്നിരിയ്ക്കണം. നീ ശരീരം ഈ കണവങ്കൽ കൂട്ടിച്ചാലും. ഇരുവരും വൃദ്ധരായി ഗൃഹം ഭരിയ്ക്കുവിൻ! 27

കറുത്തു തുടുത്ത കൃത്യ കേറിയാൽ ഒഴിപ്പിയ്ക്കണം: എന്നാലേ, ഇവളുടെ ജ്ഞാതികൾ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുകയും, ഭൎത്താവു കെട്ടുകളിൽ കുടുങ്ങുകയും ചെയ്യൂ. 28

നീ വിഴുപ്പുവസ്ത്രം ദൂരത്തു കളയുക: ബ്രാഹ്മണൎക്കു ധനം കൊടുക്ക. ഈ കൃത്യ നടന്നുചെന്നു, പതിയായിച്ചമഞ്ഞു ഭൎത്താവിനെ പ്രാപിച്ചേയ്ക്കും! 29

ഭൎത്താവു പത്നിയുടെ വസ്ത്രംകൊണ്ടു സ്വദേഹം മറയ്ക്കാനൊരുങ്ങിയാൽ, ഈ ദുഷ്ടത്തിമൂലം, നിറമിയന്ന ശരീരത്തിന്ന് അലക്ഷ്മി പററിപ്പോവും! 30

24\. വധുവിനോട്: പിറവിയിൽ ഓരോ പ്രാണിയെയും സവിതൃപ്രേരിതനായ വരുണൻ സ്വപാശംകൊണ്ടു ബന്ധിയ്ക്കും.

25\. ഇവിടെനിന്നു—പിതൃഗൃഹത്തിൽനിന്ന്. അവിടെനിന്നു—ഭൎത്തൃഗൃഹത്തിൽനിന്ന്. കെട്ടിയിടും—എന്നെയ്ക്കുമായി പാൎപ്പിയ്ക്കും.

26\. ഭൎത്തൃഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്ന വധുവിനെ വാഹനത്തിൽ കേററുന്ന മന്ത്രം: നടത്തട്ടെ—രഥസമീപത്തെയ്ക്ക്. ഗൃഹം—ഭൎത്തൃഗൃഹം.

27\. വധുവിന്റെ ഭൎത്തൃഗൃഹപ്രവേശനം: വൃദ്ധരായി—നീണാൾ ജീവിച്ച്.

28\. കൃത്യ—അഭിചാരപിശാചി. കെട്ടുകൾ—സംസാരബന്ധങ്ങൾ.

29\. വധൂവസ്ത്രസ്പൎശനിന്ദനം: വിഴുപ്പുവസ്ത്രം കളയാഞ്ഞാൽ, കൃത്യ പത്നീരൂപം ധരിച്ചു ഭൎത്താവിനോടു ചേൎന്നേയ്ക്കും; അതിന്നിട വരുത്തരുത്. വിഴുപ്പുടുത്തതിന്നു പ്രായശ്ചിത്തമായിട്ടാണ്, ബ്രാഹ്മണൎക്കു ധനദാനം.

30\. ഈ ദുഷ്ടത്തി—കൃത്യ.

സ്വൎണ്ണമയമായ സ്ത്രീധനത്തിന്റെ പിന്നാലെ ആളുകളിൽനിന്നു രോഗങ്ങൾ വന്നുകൂടിയേയ്ക്കും; അവയെ യജനീയരായ ദേവന്മാർ, അവ വന്നേടത്തെയ്ക്കുതന്നെ തിരിച്ചയയ്ക്കട്ടെ! 31

ദംപതികളെ നേരിടുന്ന ശത്രുക്കൾ വരാതിരിയ്ക്കട്ടെ: ഇവരിരുവരും ദുൎഗ്ഗമത്തെ സുഗമമാൎഗ്ഗത്തിലൂടേ കടക്കട്ടെ; പരിപന്ഥികൾ പാഞ്ഞുപോകട്ടെ! 32

ഇതാ, സുമംഗലിയായ വധു: നിങ്ങൾ വന്നുചേൎന്ന് ഇവളെ നോക്കുവിൻ; ഇവൾക്കു സൌഭാഗ്യം കൊടുത്തിട്ടു, ഗൃഹങ്ങളിലെയ്ക്കു തിരിച്ചുകൊൾവിൻ! 33

ഇതു നീറലും എരിവും ഉണ്ടാക്കും; ചീഞ്ഞ സോമച്ചണ്ടിപോലെയാണ്, വിഷംപോലെയാണ്; ഉപയോഗിച്ചുകൂടാ. സൂൎയ്യയെ ശരിയ്ക്കറിയുന്ന ബ്രാഹ്മണനേ വധൂവസ്ത്രത്തിന്നൎഹനാകൂ. 34

സൂൎയ്യയുടെ അവയവങ്ങൾ നോക്കൂ: ചായംപിടിപ്പിച്ചത്, തലയിലിട്ടത്, മൂന്നായി വെട്ടിയത് എന്നിവയെ ബ്രാഹ്മണൻ നീക്കുന്നു. 35

ഞാൻ സൌഭാഗ്യത്തിന്നായി നിന്റെ കൈ പിടിയ്ക്കുന്നു: നീ ഭൎത്താവിനോടൊന്നിച്ചു വേണം, വാൎദ്ധക്യമടയുക. ഭഗൻ, അൎയ്യമാവ്, സവിതാവ്, പൂഷാവ് എന്നീ ദേവന്മാർ നിന്നെ എനിയ്ക്കു ഗൃഹസ്ഥത്വത്തിന്നായി കല്പിച്ചുതന്നിരിയ്ക്കുന്നു. 36

യാതൊന്നു ഞങ്ങളുടെ തുടകളിൽ കാമത്തോടേ ചേരുമോ, യാതൊന്നിൽ കാമികളായ ഞങ്ങൾ ലിംഗം വെച്ചുമക്കുമോ, യാതൊന്നിൽ

---

31. ക്ഷയരോഗശാന്തി:

32. പരിപന്ഥികൾ=വൈരികൾ.

33. ആശീൎവ്വദിയ്ക്കുന്നവരോട്:

34. വീണ്ടും വധൂവസ്ത്രപരിത്യാഗം: ഇതു—വിഴുപ്പുവസ്ത്രം. മററു ബ്രാഹ്മണർ വധൂവസ്ത്രം പ്രതിഗ്രഹമായി വാങ്ങരുത്.

35. എന്നിവയെ—ഇങ്ങനെയുള്ള അമംഗളവസ്ത്രങ്ങളെ. നീക്കുന്നു—സൂൎയ്യയുടെ ദേഹത്തിൽനിന്നെടുത്തുകളയുന്നു. ഈ ഋക്കിന്റെ അൎത്ഥം സുഗ്രഹമല്ല; വാദവിഷയവുമായിരിയ്ക്കുന്നു.

36. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രം—വരൻ വധുവിനോടു പറയുന്നു: ഭൎത്താവിനോടു(എന്നോടു)കൂടി നീ നീണ്ടാൾ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുക എന്നു, ദ്വിതീയവാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം.

പുരുഷന്മാർ ശുക്ലം വിതയ്ക്കുമോ; പൂഷാവേ, സുമംഗളമായ അതിനെ
ഭവാൻ ആകെ പ്രവൎത്തിപ്പിച്ചാലും! 37

അഗ്നേ, (ഗന്ധൎവ്വന്മാർ) സൂൎയ്യയെ സ്ത്രീധനത്തോടൊപ്പം മുമ്പേ
അങ്ങയ്ക്കു നല്കി; അങ്ങു വീണ്ടും കൊടുത്തു. അപ്രകാരം, ഭവാൻ ഭാൎയ്യ
യെ ഭൎത്താക്കന്മാൎക്കു സന്താനത്തോടുകൂടി തന്നാലും! 38

അഗ്നി വീണ്ടും പത്നിയെ ആയുസ്സോടും തേജസ്സോടുംകൂടി പ്രദാ
നംചെയ്തു; ഇവളുടെ കണവൻ ദീൎഘായുസ്സായി നൂറുവൎഷം ജീവിച്ചിരി
യ്ക്കട്ടെ! 39

ആദ്യം സോമന്നു കിട്ടി; രണ്ടാമത്തു ഗന്ധൎവ്വന്നു കിട്ടി. അഗ്നി
നിനക്കു മൂന്നാമത്തെ ഭൎത്താവായി; നിനക്കു നാലാമത്തു മനുഷ്യനും. 40

സോമൻ ഇവളെ ഗന്ധൎവ്വന്നു കൊടുത്തു; ഗന്ധൎവ്വൻ അഗ്നിയ്ക്കു
കൊടുത്തു. അഗ്നി പിന്നെ സമ്പത്തോടും പുത്രന്മാരോടുംകൂടി എനിയ്ക്കു
തന്നു! 41

നിങ്ങളിരുവരും ഇവിടെത്തന്നെ വസിയ്ക്കുവിൻ; വേർപെട
രുത്. പൂൎണ്ണായുസ്സു നേടുവിൻ. സ്വഗൃഹത്തിൽ, പുത്രന്മാരോടും പൌ
ത്രന്മാരോടുംകൂടി വിളയാടിക്കൊണ്ടു സന്തോഷിയ്ക്കുവിൻ! 42

പ്രജാപതി നമുക്കു പ്രജയെ ജനിപ്പിയ്ക്കട്ടെ; അൎയ്യമാവു വാൎദ്ധ
ക്യംവരെ ഒന്നിച്ചിരുത്തട്ടെ. നീ സുമംഗലിയായി ഭൎത്തൃസമീപം പ്രാ
പിയ്ക്കുക: നമ്മുടെ ഇരുകാലികളെ സുഖിപ്പിയ്ക്കുക; നാല്ക്കാലികളെയും
സുഖിപ്പിയ്ക്കുക! 43

നിന്റെ കണ്ണു ഭയംകരമാകരുത്; നീ ഭൎത്താവിനെ ഉപദ്രവി
യ്ക്കരുത്: നീ മാടുകൾക്കു വേണ്ടതു ചെയ്യുക. നല്ല മനസ്സും നല്ല തേ
ജസ്സുമുള്ളവളാകുക. ആൺകുട്ടികളെ പെററു, ദേവഭക്തയായി ക്ഷേമമു

---

37. ഞങ്ങളുടെ പുരുഷന്മാരുടെ. അതിനെ—യോനിയെ.

38. ഗന്ധൎവ്വന്മാർ—കന്യകയുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ. വീണ്ടും കൊടുത്തു—സോമന്ന്. ഭൎത്താക്കന്മാൎക്കു—ഞങ്ങൾക്ക്.

40. വധുവിനോട്: സോമനും ഗന്ധൎവ്വനും അഗ്നിയും ഭുജിച്ചതിന്നുശേഷമത്രേ, വധു വരനോടു ചേരുന്നത്. അതിനാൽ, വേട്ടവൻ നാലാമത്തെ ഭൎത്താവാകുന്നു.

42. വധൂവരന്മാരോട്:

43. വരൻ വധുവിനോട്: ഒന്നിച്ചിരുത്തട്ടെ—നമ്മെ.

ളുവാക്കുക; നമ്മുടെ ഇരുകാലികളെ സുഖിപ്പിയ്ക്കുക; നാല്ക്കാലികളെയും സുഖിപ്പിയ്ക്കുക! 44

ഇന്ദ്ര, വൃഷാവേ, നിന്തിരുവടി ഇവളെ സല്പുത്രവതിയും സൌഭാഗ്യവതിയുമാക്കുക: ഇവളിൽ പത്തുപുത്രന്മാരെ ആധാനം ചെയ്യുക; ഭർത്താവിനെ പതിനൊന്നാമനാക്കുക! 45

നീ ശ്വശുരങ്കൽ പെരുമാട്ടിയാവുക; ശ്വശ്രുവിങ്കൽ പെരുമാട്ടിയാവുക; നനാന്ദാവിൽ പെരുമാട്ടിയാവുക; ദേവരന്മാരിൽ പെരുമാട്ടിയാവുക! 46

നമ്മളിരുവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ദേവന്മാരെല്ലാവരും തണ്ണീരുകളും മഷിയെഴുതിയ്ക്കട്ടെ; വായുവും വിധാതാവും ദാനപരയും നമ്മെ ചേർത്തൊട്ടിയ്ക്കട്ടെ! 47

മൂന്നാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

നാലാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 86.

ഇന്ദ്രപുത്രൻ വൃഷാകപിയും ഇന്ദ്രാണിയും ഇന്ദ്രനും ഋഷികൾ; പഞ്ചപദാ പംക്തി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

('ചോരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

'ചൊന്നയച്ചേൻ, പിഴിയുവാൻ;
നണ്ണീലിന്ദ്രത്തമ്പുരാനെ.

---

44. ഭയംകരമാകരുത്—കോപിയ്ക്കരുത് എന്നർത്ഥം.

46. വധുവിനോട്: നീ ശ്വശുരനെയും മററും ഒരു ചക്രവർത്തിനിപോലെ ഭരിയ്ക്കുക. നനാന്ദാവ്=ഭർത്തൃസോദരി. ദേവരന്മാർ—ഭർത്താവിൻെറ അനുജന്മാർ.

47. നമ്മുടെ ഹൃദയത്തെ, മഷിയെഴുതിയ കണ്ണുപോലാക്കട്ടെ, പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. ചേർത്തൊട്ടിയ്ക്കട്ടെ—ഏകചിത്തരാക്കട്ടെ.

സൂക്തം 86.

1. ഇന്ദ്രവാക്യം: ഞാൻ സോമം പിഴിയാൻ സ്തോതാക്കളെ അയച്ചു. എന്നാൽ, അവർ 'ഇന്ദ്രത്തമ്പുരാനെ' വകവെയ്ക്കാതെ, എൻെറ മകനായ വൃഷാകപി

എന്നിഷ്ടനാം വൃഷാകപി
തന്നെയല്ലോ, യാഗങ്ങളിൽ
നേതാവായി മത്തടിച്ചു;
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 1

'വെക്കം വൃഷാകപിയുടെ
പക്കലെയ്ക്കു പായുന്നു നീ:
ഇന്ദ്ര, ഭവാൻ സോമം കുടി-
യ്ക്കുന്നതിന്നു മറെറങ്ങുമേ
യാതനാകുന്നില്ലയല്ലോ;
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 2

പഥ്യം ചെയ്തതെന്തങ്ങയ്ക്കി,-
പ്പച്ചമൃഗം വൃഷാകപി?
ഏറിവരും സമ്പത്തിവ-
നേകുന്നതുണ്ടല്ലോ, ക്ഷിപ്രം
ദാതാവുപോലിവിടുന്നു;
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 3

കാത്തുപോരുന്നുണ്ടി, പ്രിയം
മൂത്ത വൃഷാകപിയെ നീ:
പന്നിയെത്തേടുന്ന പട്ടി
തിന്നേയ്ക്കാ,മിയ്യാളെ ക്ഷിപ്രം;
കാതിൽപ്പിടിച്ചേയ്ക്കാമിന്ദ്ര!
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 4

യെയാണ്, സോമംകൊണ്ടു പൂജിച്ചത്. എങ്കിലും, എല്ലാററിലും (എല്ലാ ലോകത്തിലുംവെച്ച്) മീതെ, ഇന്ദ്രൻ(ഞാൻ)തന്നെ.

2. ഇന്ദ്രാണി ഇന്ദ്രനോട്: യാതനാകുക—പോകുക.

3. പച്ചമൃഗം—പച്ചനിറത്തിലുള്ള മൃഗം. ഈ മൃഗത്തിന്ന് ഇത്ര ധനം, ഒരു ദാതാവുപോലെ ഇവിടുന്നു കൊടുത്തുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ; അതിന്നു തക്ക എന്തൊരു ഹിതമാണ്, ഇവൻ അങ്ങയ്ക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ളത്?

4. ഇവിടുന്നു വൃഷാകപിയെ കാത്തുരക്ഷിയ്ക്കുന്നതു കണ്ടാൽ തോന്നും, ഈ മൊച്ചയെ വല്ല പട്ടിയും പിടിച്ചുതിന്നേയ്ക്കുമെന്ന്!

തീർത്തെനിക്കു വെച്ച രുച്യം
ചീത്തയാക്കി,യൊരു കപി:
ആകയാൽ, ഞാൻ ദുഷ്ടകർമ്മാ-
വാകുമിവനുടെ തല
കൊയ്തെടുക്കും; നല്ലാ സുഖം!
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 5

ഇല്ലെ,ന്നെക്കാൾസ്സുഭഗയാ;-
ളില്ലെ,ന്നെക്കാൾസ്സുഖവതി;
ഇല്ലെ,ന്നെക്കാൾ മൈ വീഴ്ത്തുവോ;-
ളില്ലെ,ന്നെക്കാൾത്തുടരണ്ടും
തോതിൽപ്പൊക്കുമൊരു നാരി!
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!’ 6

‘അമ്മേ, സുലാഭയാമമ്മേ,
അമ്മട്ടു വരട്ടേ, വെക്കം:
നിൻഭഗവും, നിൻതുടയും,
നിൻതലയുമെന്നച്ഛനെ
മോദിപ്പിക്കൂ, കിളിപോലേ!
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!’ 7

‘സുഷ്ഠുഭുജേ, സുഷ്ഠ്വംഗുലി,
പൃഷ്ടകേശേ, പൃഥുശ്രോണി,
നമ്മുടെ വൃഷാകപിയോ-
ടിമ്മട്ടിലെന്തിന്നാണു നീ

---

5. രുച്യം—രുചികരമായ ഹവിസ്സ്. ഒരു കപി—വൃഷാകപിയുടെ നാട്ടിലെ ഒരു കുരങ്ങൻ. നല്ലാ സുഖം—ഇവനെ ഞാൻ വെറുതേ വിടില്ല!

6. മൈ വീഴ്ത്തുവോൾ—പുരുഷങ്കൽ ശരീരമിടുന്നവൾ. തുട രണ്ടും തോതിൽപ്പൊക്കും—സംഭോഗത്തിൽ യഥാവിധി തുടകളുയർത്തുന്ന; എന്നെക്കാൾ സുരതകുശലയായ ഒരു സ്ത്രീയില്ല.

7. ശകാരിക്കപ്പെട്ട വൃഷാകപി ഇന്ദ്രാണിയോടു പറയുന്നു: അമ്മട്ടു വരട്ടേ—ഇവിടുന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ, ‘എന്നെക്കാൾ ഒരു സംഭോഗവിദഗ്ദ്ധയില്ലെ’ന്ന്; ഈ വിദഗ്ദ്ധത, ഒരു കിളിപോലെ എന്റെ അച്ഛനെ മോദിപ്പിക്കു, രസിപ്പിക്കട്ടെ!

ക്രോധിപ്പതു, ശ്ശൂരഭാര്യേ?
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 8

'എന്നെ നിസ്സാരയെപ്പോലാ-
ണെണ്ണുന്നതി,ക്കൊലമൃഗം:
ഇന്ദ്രനുടെ പത്നി, മരു-
ദ്വൃന്ദത്തോടു സമേത, ഞാൻ
ജാതകുമാരയുമല്ലോ.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 9

സത്യത്തെപ്പെറുന്നാ പെണ്ണാം
പുത്രവതിയിന്ദ്രപത്നി
പുണ്യയജ്ഞത്തിന്നോ യുദ്ധ-
ത്തിന്നോ മുമ്പേ പോകുവോളും
സ്തോത്രപൂജിതയുമല്ലോ.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 10

'ഇന്നല്ലാരിൽസ്സൌഭാഗ്യവാ-
യ്ഷി,ന്ദ്രാണിയ്യെന്നിവൻ കേട്ടേൻ:
അത്രഭവതിതൻ കാന്തൻ
വൃദ്ധത പെട്ട,ന്യർപോലേ
വീതപ്രാണനാകില്ലല്ലോ;
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 11

ഇന്ദ്രാണി, വൃഷാകപിയാ-
കുന്ന തോഴനില്ലാതേ ഞാൻ
പ്രീതിപ്പെടില്ലി:-വരുടെ
നീർ താവുമിപ്രിയഹവ്യം

---

8. ഇന്ദ്രൻ ഇന്ദ്രാണിയുടെ കോപം ശമിപ്പിക്കുന്നു:

9. ഇന്ദ്രാണിയുടെ മറുപടി. കൊലമൃഗം—കൊല്ലുന്ന മൃഗം, വൃഷാകപി. ജാതകുമാര—പുത്രവതി.

10. സത്യത്തെപ്പെറുന്ന—സത്യവിധാത്രിയായ.

11. ഇന്ദ്രൻ ഇന്ദ്രാണിയെ പ്രശംസിക്കുന്നു: ഇന്നല്ലാരിൽ=ഈ സ്ത്രീകളിൽ വെച്ച്. വീതപ്രാണൻ—മൃതൻ. സാധാരണർപോലെ, വാർദ്ധക്യം പിടിപെട്ടു ചാകുന്നവനല്ല, അത്രഭവതിയുടെ കാന്തൻ, ഞാൻ.

ആദിതേയക്കെത്തുമല്ലോ.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 12

'ക്ഷിപ്രം വൃഷാകപിതായേ,
സൽപുത്രേ, സൽസ്നുഷായുക്തേ,
വിത്തവതി, വൃഷങ്ങളാം
ദത്തസുഖം പ്രിയഹവ്യം
ഓ, തിന്നട്ടേ, നിൻെറയിന്ദ്രൻ:
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 13

'വേവിയ്ക്കാറുണ്ടെരുതിനെ
മൂവഞ്ചി- രുപതൊപ്പം മേ:
തിന്നുമത്തു, തടിയ്ക്കും ഞാ:—
നെന്നുടെ രണ്ടുദരവും
(മേധി) നിറച്ചുപോരുന്നു.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 14

'മൂൎച്ചക്കൊമ്പുമായ്പ്പൈക്കൂട്ടത്തിൽ
മുക്രയിടും കാളപോലെ,
തൈർ കടയുമൊലിയും, തേ
ക്കൂർ കരുതിപ്പിഴിഞ്ഞതും
ചേതസ്സുഖമിയററട്ടേ:
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 15

---

12. വൃഷാകപി ദേവന്മാരെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കുന്നവനാകയാൽ, എൻെറ സഖാവാണ്; അവനില്ലാഞ്ഞാൽ എനിയ്ക്കു സുഖമുണ്ടാകില്ല. നീർ താവും—വെള്ളംകൊണ്ടു വെട്ടപ്പുവരുത്തിയ എന്നൎത്ഥം.

13. വൃഷാകപി പറയുന്നു: വൃഷാകപിതായേ—വൃഷാകപിയുടെ, എൻെറ, അമ്മേ. വൃഷങ്ങൾ—കാളമാംസം. ദത്തസുഖം—സുഖകരം. നിൻെറ—ഭവതിയുടെ ഭൎത്താവായ ഇന്ദ്രൻ.

14. ഇന്ദ്രൻ: മൂവഞ്ചി—രുപത്, പതിനഞ്ചും ഇരുപതും എരുതിനെ മേ (എനിയ്ക്കായി) വേവിയ്ക്കാറുണ്ട്; മേധി (യഷ്ടാവ്) എന്നു കൎത്തൃപദം. രണ്ടുദരവും—വയററിൻെറ ഇരുവശവും. നിറച്ചുപോരുന്നു—ഹവിസ്സുകൊണ്ട്.

15. ഇന്ദ്രാണി: മൂൎച്ചക്കൊമ്പുമായ്—മുള്ളുപോലെ കൂൎത്ത കൊമ്പുകളോടു കൂടി. തൈർ—സോമനീരിൽ ചേൎപ്പാൻ. തേ=അങ്ങയ്ക്ക്. ക്കൂർ കരുതി, സ്നേഹത്തിന്ന്, ഞാൻ പിഴിഞ്ഞതും—സോമരസവും.

ലിംഗം തുടകൾക്കിടയിൽ-
ത്തങ്ങിച്ചാഞ്ഞോനാളാകില്ലാ;
പള്ളികൊൾകെ, രോമം ചുഴ-
ന്നുള്ള ശേഫം പൊങ്ങുന്നോനേ
മൈഥുനത്തിന്നാളായ്പ്പരു.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 16

'ലിംഗം തുടകൾക്കിടയിൽ-
ത്തങ്ങിച്ചാഞ്ഞോനാളായ്പ്പരും;
പള്ളികൊൾകെ രോമം ചുഴ-
ന്നുള്ള ശേഫം പൊങ്ങുന്നോനോ,
മൈഥുനത്തിന്നാളായ്വരാ.
മീതെയിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 17

'തൻനാട്ടിലില്ലാത്തൊന്നിനെ-
ക്കൊന്നെടുത്തീ വൃഷാകപി
വെട്ടുകത്തി, പുതുചട്ടി,
പുഷ്ടേന്ധനശകടവും
സാധിതമാക്കട്ടെ,യിന്ദ്ര;
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 18

'മേധിയെയും ദാസനെയും
വേർതിരിച്ചു ചെല്ലുമീ ഞാൻ:
പകപഹൃത്തായ്പ്പിഴിവോൻെറ
പക്കൽക്കുടിയ്ക്കയും ചെയ്യും;

16. ആളാകില്ലാ—മൈഥുനത്തിന്ന്. പള്ളികൊൾകെ=കിടക്കുമ്പോൾ.

17. ഇന്ദ്രൻ: തൽക്കാലം വികാരം തോന്നാഞ്ഞതിനാലാണ്, ഇന്ദ്രൻ വിപരീതം പറഞ്ഞത്.

18. ഇന്ദ്രാണി: ഒന്നിനെ—ഒരു മൃഗത്തെ. വെട്ടുകത്തി—നുറുക്കുന്ന കത്തി. പുഷ്ടേന്ധനശകടം—നിറയെ വിറകു കേററിയ വണ്ടി. സാധിതമാക്കട്ടെ—സമ്പാദിയ്ക്കട്ടെ. ഒരന്യദേശമൃഗത്തെ കൊന്നു, കറിവെയ്ക്കട്ടെ.

19. ഇന്ദ്രൻ: മേധിയെയും ദാസനെയും വേർതിരിച്ചു—യഷ്ടാവിനെയും അസുരനെയും തിരിച്ചറിഞ്ഞ്. ചെല്ലും—യഷ്ടാവിങ്കൽ. പക്കൽ—സമീപത്ത്.

മേധാവിയെപ്പാടേ നോക്കും.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 19

കുററിക്കാട്ടും മരുവുമാ–
യൊട്ടേ സ്ഥലമുള്ളുവല്ലോ;
ചാരേനിന്നു ഗൃഹത്തെയ്ക്കു
പോരിക നീ വൃഷാകപേ;
മേധത്തിലും വരിക, നീ.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 20

'പേർത്തുവരികെ:–ഞങ്ങൾ തുഷ്ടി
ചേർത്തുവെയ്ക്കാം, വൃഷാകപേ;
സ്വപ്നങ്ങളെ നശിപ്പിയ്ക്കു-
മിബ്ഭൂവാനു വീണ്ടും ഗൃഹേ
സാധുമാർഗ്ഗത്തൂടേ പോകാം.
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 21

'ഇന്ദ്ര, വാനിലൂടേ ഗൃഹേ
വന്നാലും, നീ വൃഷാകപേ.
എങ്ങാ,ത്തീററയേറും മൃഗ?–
മെങ്ങോട്ടു ഗമിച്ചാനാവോ,
മോദം ലോകർക്കേകുമവൻ?
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും!' 22

കുടിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും—സോമം. മേധാവിയെപ്പാടേ നോക്കും—അസുരനെ ഓടിച്ചു, യഷ്ടാവിനെ കാത്തുരക്ഷിയ്ക്കും.

20. ശത്രുഗൃഹത്തിൻെറയും, നമ്മുടെ ഗൃഹത്തിൻെറയും ഇടയിൽ കുററിക്കാട്ടും മരുനിലവുമായി കുറച്ചിടമേ ഉള്ളുവല്ലോ; ശത്രുഗൃഹം ഏറെ അകലത്തല്ല എന്നർത്ഥം. ചാരേനിന്ന്—ആ ശത്രുഗൃഹത്തിൻെറ അരികിൽനിന്ന്.

21. വന്നു തിരിയേപോകുന്ന വൃഷാകപിയോടു വീണ്ടും ഇന്ദ്രൻ പറയുന്നു: എങ്ങൾ—ഞാനും ഇന്ദ്രാണിയും. തുഷ്ടി ചേർത്തുവെയ്ക്കാം—നിനക്കു പ്രീതി വരുത്താം. സ്വപ്നങ്ങളെ നശിപ്പിയ്ക്കും—ഉറക്കം പോക്കുന്ന; സൂര്യൻെറ മൂർത്തിഭേദമത്രേ, വൃഷാകപി.

22. പോയി മടങ്ങിവന്ന വൃഷാകപിയോട് ഇന്ദ്രാണി ചോദിയ്ക്കുന്നു: ഇന്ദ്ര—മികച്ച ഐശ്വര്യമുള്ളവനേ. ആ മൃഗം—വൃഷാകപി, നീ. ലോകർക്കു മോദം ഏകുന്ന അവൻ (വൃഷാകപി) എങ്ങോട്ടു പോയി, ആവോ?

അപ്പർശ്ശു മാനവി പെററാ,-
ളൊപ്പമെനാങ്കുണ്ണികളെ:
അസ്സമേ, വരിക,വറംക്കു
ഭദ്ര;-മവളുടെ വയർ
മേദുരമായ്ച്ചമഞ്ഞല്ലോ!
മീതെ,യിന്ദ്രനെല്ലാററിലും! 23

സൂക്തം 87.

ഭരദ്വാജഗോത്രൻ പായു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകറം; രക്ഷോഹാഗ്നി ദേവത.

(കേക)

നൈകൊണ്ടു രക്ഷോഹാവാമഗ്നിയെ ഹോമിയ്ക്കുന്നോൻ,
ക്കൂർകൊണ്ട കരുത്തനെശ്ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുന്നോൻ:
കമ്മികറം കത്തിയ്ക്കയാൽപ്പടന്നത്തീക്ഷ്ണജ്വാലൻ
നമ്മെ ഹിംസ്രനിൽനിന്നു കാക്കട്ടേ, ദിവാനിശം! 1

ജാതവേദസ്സേ, കത്തിക്കാരിരിമ്പെകിർ പൂണ്ടു
യാതുധാനരെജ്ജ്വാലകൊണ്ടൊന്നു തൊടുക നീ—
നക്കുക, തിരുനാക്കാലിറച്ചിതീനികളെ;-
യക്കൊലയാളികളെ നറുക്കി വായ്ക്കൊണ്ടാലും! 2

---

23. ആ മാനവി(മനുപുത്രി)യായ പർശ്ശു ഐനാങ്കുണ്ണികളെ (ഇരുപതു പുത്രന്മാരെ) ഒപ്പം പെററു. അസ്സമേ—ഇന്ദ്രൻ എയ്ത ശരമേ. അവറംക്കു ഭദ്രം വരിക—പർശ്ശുവിന്നു നന്മ വരട്ടെ. മേദുരമായ്ച്ചമഞ്ഞുവല്ലോ—ഉള്ളിൽ ഇരുപതുകുട്ടികളെ വഹിച്ചതിനാൽ വീർത്തുതടിച്ചുവല്ലോ.

സൂക്തം 87.

1. രക്ഷോഹാവ്=രക്ഷസ്സുകളെ ഹനിയ്ക്കുന്നവൻ. ക്കൂർകൊണ്ട—സഖാവായ. ഹിംസ്രൻ—രാക്ഷസൻ.

2. കാരിരിമ്പെകിർ—ഇരിമ്പിന്നൊത്ത മൂർച്ചയുള്ള ദംഷ്ട്ര. തിരുനാക്ക്—ജ്വാല. ഇറച്ചിതീനികറം=മാംസാശനർ, രക്ഷസ്സുകറം.

രണ്ടെകിറുമുള്ളോനേ, നീ മൂച്ച് ചേർത്തരക്കരിൽ-
ക്കൊണ്ടുവെയ്ക്കുക, രണ്ടും; രക്ഷിയ്ക്കു, മേലും കീഴും.
അന്തരിക്ഷത്തിൽച്ചുററിക്കൊണ്ടു തമ്പുരാനേ, നീ
ദന്തങ്ങൾ പതിച്ചാലു,മക്കൊലയാളികളിൽ! 3

കണകൾ സസ്തോത്രമാം യജ്ഞത്താൽ വളച്ചു, ത-
ന്മുനകളിടിത്തിയ്യിൽപ്പുഴപ്പിച്ചഗ്നേ, ഭവാൻ
അരക്കരുടെ നെഞ്ഞത്തവകൊണ്ടാഞ്ഞെയ്താലു;-
മറുക്കുക,വററിൻെറ നേരിടും ഭുജങ്ങളും! 4

അവിടുന്നഗ്നേ, പൊളിച്ചരുൾക, രക്ഷസ്സിൻ തോ;-
ലവനെപ്പൊള്ളിച്ചു കൊല്ലട്ടെ, നിൻകൊലവജ്രം;
നുറുക്കുകേ,പ്പുകളും ജാതവേദസ്സേ, ഭവാ;-
നിറച്ചി തേടും ഹിംസ്രർ തിന്നട്ടേ, നികൃത്തനെ! 5

എങ്ങാനുമിരിപ്പതോ, സാമ്പ്രതം ചരിപ്പതോ,
പൊങ്ങിയന്തരിക്ഷത്തിൽപ്പറക്കുന്നതോ കണ്ടാൽ
എയ്താലു,മവൻെറ നേക്കെയ്ത്തുകാരനാം ഭവാൻ
ജാതവേദസ്സാമഗ്നേ, മൂച്ചുകൂട്ടിയ ബാണം! 6

മുൻനടത്തുക, കൊല്ലും രക്ഷസ്സിൻ പിടുത്തത്തിൽ-
നിന്നെന്നെച്ചുരികയാലഗ്രിമൻ ഭവാനഗ്നേ:
വിജ്വലിച്ച,വനെ നീ ജാതവേദസ്സേ, വീഴ്ത്തു-
ക;-ച്ചലിച്ചശിയ്ക്കട്ടേ, പച്ചതീനികൾ ഗൃധ്രർ! 7

ഇന്നവനരക്ക,നിതിന്നവനി,തു ചെയ്ത-
തിന്നവനെന്നെന്നോടു ചൊല്ലിങ്ങു, യുവാഗ്ന്യ, നീ:

---

3. രണ്ടും—രണ്ടെകിറും. മേലും കീഴും—ഉപരിലോകവും അധോലോകവും. ദന്തങ്ങൾ—ജ്വാലകൾ.

4. കണകൾ=ശരങ്ങൾ. സസ്തോത്രമാം യജ്ഞത്താൽ—ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രംകൊണ്ടും യജ്ഞംകൊണ്ടും. തന്മുനകൾ=അവയുടെ (കണകളുടെ) അഗ്രങ്ങൾ; നേരിടും—പൊരുതാൻ അങ്ങയുടെ നേക്കു നീട്ടുന്ന.

5. ഇറച്ചി തേടും ഹിംസ്രർ—മാംസഭോജിയായ ചെന്നായയും മററും. നികൃത്തനെ—നുറുക്കപ്പെട്ട രാക്ഷസനെ.

6. സാമ്പ്രതം—ഇപ്പോൾ. അവൻെറ നേക്ക്—രാക്ഷസൻെറ നേരേ.

7. മുൻനടത്തുക—പിടുത്തം വിടുവിച്ച് മുമ്പോട്ടു കൊണ്ടുപോയാലും. ഉച്ചലിച്ച്—പറന്നെത്തി. പച്ചതീനികൾ—പച്ചമാംസം തിന്നുന്ന. ഗൃധ്രർ=കഴുകന്മാർ.

അവനെക്കൊല്ലാനോങ്ങുകർച്ചിസ്സാ—ലിരയാക്കു-
കവനെ നൃദർശിയാം നിന്നുടെ തേജസ്സഗ്നേ! 8

അധ്വരം പ്രചേതസ്സേ, കാക്കുക, തീക്ഷ്ണാർച്ചിസ്സാൽ—
സ്വത്തിനായ് നേരേ കൊണ്ടുപോക, നീയഗ്നേ, യജ്ഞം:
മർത്ത്യരെ നോക്കുന്നോനേ, ദ്രോഹിയാള്ളരക്കന്മാർ,
കത്തിയാളീടും രക്ഷോഹന്താവാകിയ നിന്നെ! 9

നരരിൽച്ചുറ്റും നോക്കി രക്ഷസ്സിൻ തല മൂന്നായ്
നുറുക്കീടണമഗ്നേ, മാനുഷദ്രഷ്ടാവാം നീ;
എരിയ്ക്കുക,വനുടെ കൂട്ടുകാരെയും ചൂടാ;-
ലരക്കനുടെ കാലും മൂന്നായി മുറിച്ചാലും! 10

ബദ്ധനാകട്ടേ, രക്ഷസ്സഗ്നേ, മൂന്നരു നിന്നാൽ:-
സ്സത്യത്തെയസത്യത്താൽക്കെടുത്തുമവനെ നീ
ജാതവേദസ്സേ, തേജസ്സാലിട്ടു ചതച്ചാലും;
സ്തോതാവിനുടെ മുന്നിൽവെച്ചരിഞ്ഞെറിഞ്ഞാലും! 11

കുളമ്പാൽ മാന്തും യാതുധാനനെ നോക്കും തൃക്ക-
ണ്ണുലവുമവന്റെ നേർക്കേറ്റിക, ഭവാനഗ്നേ—
സത്യത്തെക്കെടുത്തുന്ന മൂഢനെയഥർവ്വാവിൻ
പുത്രൻപോലെരിച്ചാലും, ദിവ്യമാമർച്ചിസ്സിനാൽ! 12

ഇന്നാളിലാണും പെണ്ണും തങ്ങളിൽ മുറയിട്ടാൽ,
നിന്നു തീക്ഷ്ണമാം വാക്യം സ്തോതാക്കൾ ചൊന്നാലഗ്നേ,
ക്രുദ്ധമായ്ത്തീരും നിന്നുൾക്കാമ്പിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നൊ-
രസ്ത്രമാഞ്ഞെയ്താലും, നീയരക്കരുടെ നെഞ്ചിൽ! 13

---

8. ഇതു—യജ്ഞദൂഷണം. ഇങ്ങു—യജ്ഞത്തിൽ. ഓങ്ങുക—ഒരുങ്ങുക. ഇരയാക്കുക—ചുട്ടെരിയ്ക്കട്ടെ. നൃദർശിയാം—മനുഷ്യരെ നോക്കിക്കാണുന്ന.

11. സ്തോതാവിനുടെ—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന എന്റെ.

12. കുളമ്പാൽ മാന്തും—കുളമ്പുകൾപോലുള്ള നഖങ്ങൾകൊണ്ടു സജ്ജനങ്ങളെ മാന്തുന്ന, ദ്രോഹിയ്ക്കുന്ന. തൃക്കണ്ണ്—തേജസ്സ്. അഥർവ്വാവിൻ പുത്രൻ—ദധീചൻ.

13. അഗ്നേ, സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തങ്ങളിൽ ശകാരിയ്ക്കുകയോ സ്തോതാക്കൾ നിന്നു തീക്ഷ്ണമായി സംസാരിയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ, ഭവാന്റെ ഹൃദയത്തിൽ നിന്ന് അരിശംമൂലം ഒരസ്ത്രം പുറപ്പെടുമല്ലോ; അത് അരക്കരുടെ നെഞ്ചത്ത് ആഞ്ഞെയ്താലും, അവരെ കൊന്നാലും.

യാതുധാനരെയഗ്നേ, പൊള്ളിച്ചു കൊന്നാലും, നീ;
കൈതുടന്നരക്കരെച്ചൂടിനാൽക്കൊന്നാലും, നീ;
കൊലയാളരെയർച്ചിസ്സാലിട്ടുകൊന്നാലും, നീ;
ജ്വലിച്ചു കൊന്നാലും, നീയുതിരം മോന്തുന്നോരെ! 14

കൊല്ലട്ടെ, ദേവന്മാരിന്നുയിർ പോക്കീടുന്നോനെ;-
ച്ചെല്ലട്ടെ,യവന്റെ നേർക്കെരിയും ശപഥങ്ങൾ;
ശരങ്ങൾ പതിയ്ക്കട്ടേ, നുണ ചൊല്ലുവോൻതൻ മർമ്മ;-
ത്തരക്കർ വിഭുവിന്റെ വലയിൽക്കുടുങ്ങട്ടേ! 15

ഏവനോ നരമാംസമേവനോ ഹയമാംസ;-
മേവനോ മാടിൻമാംസം വയററിൽച്ചെലുത്തുന്നു;
പയ്യിൻ പാൽ കവരുന്നതേവനോ; തേജസ്സിനാൽ-
ക്കൊയ്യേണ,മവരുടെ തലകൾ ഭവാനഗ്നേ! 16

ഓരാണ്ടാലൊരു പയ്യിന്നുണ്ടാം പാലരക്കന്മാർ
കേറി മോന്തരുതഗ്നേ, മർത്ത്യരെ നോക്കുന്നോനേ:
ആരമൃതിനാൽക്കമ്പ വീഴ്പ്പിപ്പാനൊരുങ്ങുമോ,
നേരിടുമവനെ നീ മർമ്മത്തെയ്യുക, ഭാസ്സാൽ! 17

ഗോക്കൾതൻ വിഷം മോന്തിക്കൊള്ളട്ടേ നക്തഞ്ചരർ
നേർക്കദിതിയ്ക്കായ്ക്കൊയ്യപ്പെടട്ടേ, ദുരാധർഷർ;
ഇവരെസ്സവിതാവാം ദേവനേകട്ടേ, തിന്നാ;-
നിവർക്കു കിടയ്ക്കൊല്ലാ, സസ്യങ്ങളുടെ ഭാഗം! 18

---

14. ഉതിരം മോന്തുന്നോരെ—ചോര കുടിയ്ക്കുന്നവരെ, രാക്ഷസരെ.

15. ഉയിർ പോക്കീടുന്നോനെ—പ്രാണികളെ കൊല്ലുന്ന രാക്ഷസനെ. എരിയും ശപഥങ്ങൾ—നമ്മുടെ കടുശാപങ്ങൾ, ശരങ്ങൾപോലെ അവന്റെ നേർക്കു ചെല്ലട്ടെ. നുണ ചൊല്ലുവോൻ—രാക്ഷസൻ. വിഭുവിന്റെ—സർവ്വവ്യാപിയായ അഗ്നിയുടെ.

17. അമൃതിനാൽ—ഞങ്ങളുടെ പയ്യിന്റെ സുധാസദൃശമായ പാൽ കുടിച്ച്. ഭാസ്സാൽ—തേജസ്സാകുന്ന ശരംകൊണ്ട്.

18. ഗോക്കൾതൻ വിഷം മോന്തിക്കൊള്ളട്ടേ—പാലിന്നു പകരം പൈക്കളെത്തീണ്ടുന്ന വിഷം കുടിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. കൊയ്യപ്പെടട്ടേ—ഭവാന്റെ ആയുധങ്ങളാൽ. തിന്നാനേകട്ടേ—ശവഭോജികൾക്ക്; കൊന്നു വീഴിയ്ക്കട്ടേ എന്നർത്ഥം.

നീണാളായ്ച്ചതച്ചുപോരുന്നു, നീയരക്കരെ;-
കൌണപർ തോല്പിച്ചിട്ടില്ല,ങ്ങയെപ്പടകളിൽ.
നീ വേരോടെരിച്ചാലും, മാംസാശികളെ ക്രമാൽ;
വേർപിടൊല്ലഗ്നേ, നിൻദിവ്യാസ്ത്രത്തിൽനിന്നക്കൂട്ടർ! 19

ഞങ്ങളെസ്സംരക്ഷിയ്ക്കൂ, വടക്കും തെക്കും ഭവാ;-
നങ്ങനെ പടിഞ്ഞാറും കിഴക്കും ഭവാനഗ്നേ:
നിന്നുടെ പൊള്ളിയ്ക്കുന്ന നിർജ്ജരജ്വാലാമാല-
തന്നിൽ വെന്തടിയട്ടേ, പൊല്ലാപ്പു പുലമ്പുന്നോൻ! 20

കിഴക്കും മേക്കും തെക്കും വടക്കും കവിയ്ക്കൊത്ത
തൊഴിലാൽപ്പാലിച്ചാലും, പുരാനേ, കവിയാം നീ.
അജരൻ ഭവാൻ തോഴ, ജര ചേർക്കുക, തോഴ-
ന്നു,മരൻ ഭവാൻ മൃത്യുവശ്യരാമെങ്ങൾക്കഗ്നേ! 21

ശക്തിജാതനാമഗ്നേ, പൂരകൻ, ധീമാൻ, ധൃഷ്ണു,
നിത്യഹിംസ്രഘ്നൻ നിന്നെദ്ധ്യാനിയ്ക്കുമാറാകെങ്ങൾ! 22

വാരുററ തീവ്രാർച്ചിസ്സാൽ,പ്പൊള്ളിയ്ക്കും ചുരികയാൽ
നീറാക്കുക,ങ്ങന്നഗ്നേ, ഹിംസ്രരാമരക്കരെ! 23

'എന്തിനി'യെന്നാം രക്ഷോദ്വന്ദ്വത്തെച്ചുട്ടുക,ഗ്നേ:
വൻധീമൻ, സ്തുതിച്ചു, ഞാ; നുണർത്രു, ദുർദ്ധർഷൻ നീ! 24

---

19. കൌണപർ=രാക്ഷസന്മാർ: നിൻദിവ്യാസ്ത്രത്തിൽനിന്ന്—അങ്ങയുടെ ദിവ്യായുധത്തിൽനിന്ന്. വേർവിടൊല്ല—ഒഴിഞ്ഞുപോകരുത്.

20. നിർജ്ജരജ്വാലാമാല—അക്ഷീണമായ ജ്വാലാസമൂഹം. പൊല്ലാപ്പു പുലമ്പുന്നോൻ—രാക്ഷസൻ.

21. മേക്ക്—പടിഞ്ഞാറ്. കവിയ്ക്കൊത്ത—ക്രാന്തദർശിയ്ക്കനുരൂപമായ. തോഴന്ന്—സ്തോതാവായ എനിയ്ക്ക്. ജര ചേർക്കുക—ദീർഘായുസ്സു തന്നാലും. മൃത്യുവശ്യരായ—മരണധർമ്മാക്കളായ. എങ്ങൾക്കു ജര ചേർക്കുക; മൂന്നാംപാദത്തിന്റെ വിവരണമാണ്, നാലാംപാദം.

22. ശക്തിജാതൻ—അരണിമഥനബലത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവൻ. പൂരകൻ—സ്തോതാക്കൾക്ക് അഭീഷ്ടം നിറവേററുന്നവൻ: നിത്യഹിംസ്രഘ്നൻ—എന്നെന്നും ഹിംസകരെ (രാക്ഷസരെ) ഹനിയ്ക്കുന്നവൻ.

24. എന്തിനിയെന്നാം—ഇനിയെന്ത് എന്നു ഞെളിയുന്ന. രക്ഷോദ്വന്ദ്വത്തെ=രാക്ഷസസ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ. വൻധീമൻ—വലിയ ബുദ്ധിമാനേ. ഉണർത്രു—രക്ഷോഹനനത്തിൽ ജാഗരൂകനായാലും.

മുടിയ്ക്കു, ഭാസ്സാലരക്കൻെറ കയ്യേറ്റം കരു-
ത്തൊ;-ടിയ്ക്കു, ഭവാനഗ്നേ, യാതുവിൻ വീറും നിളേ! 25

സൂക്തം 88.

അംഗിരോഗോത്രനോ വാമദേവഗോത്രനോ ആയ മൂർദ്ധന്വാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; സൂര്യവൈശ്വാനരാഗ്നി ദേവത.

നിർജ്ജരവും പ്രിയവുമായ യാതൊരു പാനീയഹവിസ്സ സ്വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെരുമാറുന്ന സൂര്യ്യജ്ഞനായ അഗ്നിയിൽ ഹോമിയ്ക്കപ്പെടുമോ; അത് ഉണ്ടാക്കാനും സംഭരിപ്പാനും സൂക്ഷിപ്പാനുമായി സുഖകരനെ ദേവന്മാർ അന്നംകൊണ്ടു തടിപ്പിച്ചുപോരുന്നു. 1

ഇരുട്ടിനാൽ വിഴുങ്ങപ്പെട്ടു മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ജഗത്തെല്ലാം, യാതൊരഗ്നി ജനിച്ചപ്പോളാണോ, വെളിപ്പെട്ടത്, ആ ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ സഖ്യത്തിൽ ദേവന്മാരും ദ്യോവും ഭൂവും അന്തരിക്ഷവും തണ്ണീരുകളും സസ്യങ്ങളും സന്തുഷ്ടിയടഞ്ഞു! 2

ആർ തേജസ്സുകൊണ്ട് ഈ ഭൂവിനെയും ദ്യോവിനെയും—വാനുഴികളെയും—അന്തരിക്ഷത്തെയും വിസ്താരപ്പെടുത്തുന്നുവോ, ആ അജരനും മഹാനുമായ അഗ്നിയെ യജ്ഞാർഹരായ ദേവന്മാരാൽ ചിക്കെന്നയയ്ക്കപ്പെട്ട ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 3

ആർ ദേവസേവിതനായ മുഖ്യഹോതാവായോ; ആരെ യഷ്ടാക്കൾ നെയ്യു തേപ്പിയ്ക്കുമോ; ആ ജാതവേദസ്സായ അഗ്നിയത്രേ, പറക്കുന്നതിനെയും ഇഴയുന്നതിനെയും നില്ക്കുന്നതിനെയും നടക്കുന്നതിനെയും ചിക്കെന്നു സൃഷ്ടിച്ചത്! 4

---

25. യാതുവിൻ=രക്ഷസ്സിൻെറ. വീറും=വീര്യ്യവും. ഒടിയ്ക്കു—നശിപ്പിച്ചാലും എന്നു താൽപര്യം.

സൂക്തം 88.

1. പാനീയഹവിസ്സ—സോമരസം. സുഖകരനെ—അഗ്നിയെ.

4. പറക്കുന്നത്—പക്ഷിവർഗ്ഗം. ഇഴയുന്നത്—സർപ്പാദി. നില്ക്കുന്നത്—വൃക്ഷാദി. നടക്കുന്നത്—ഗവാദി.

അഗ്നേ, ജാതവേദസ്സേ, കതിരവനോടൊന്നിച്ച് ഉലകിന്റെ മുകളിലിരിയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, നിന്തിരുവടി; ആ നിന്തിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടും ഉക്ഥങ്ങൾകൊണ്ടും ഭജിയ്ക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി വാനൂഴികളെ നിറയ്ക്കുന്നവനും യജ്ഞാർഹനുമാകുന്നു. 5

അഗ്നി രാത്രിയിൽ ഭുവനത്തിന്നു മൂർദ്ധാവായി മേവുന്നു; പിന്നെ പ്രഭാതത്തിൽ സൂര്യനായി ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്നു. താൻ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ട് അന്തരിക്ഷത്തിൽ സത്വരം സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ: അതു യജ്ഞാർഹന്മാരുടെ ഒരു ബുദ്ധികൌശലംതന്നെ! 6

ആർ മഹിമാവുകൊണ്ടു ദർശനീയനായി കത്തിജ്ജ്വലിച്ചു വാനിങ്കൽ വിളങ്ങുന്നുവോ; ആ അഗ്നിയിങ്കൽ ദേവന്മാരെല്ലാം ദേഹരക്ഷയ്ക്കായി സൂക്തം ചൊല്ലി ഹവിസ്സു ഹോമിച്ചു. 7

ദേവന്മാർ ഒന്നാമതു സൂക്തവും, പിന്നെ അഗ്നിയെയും, പിന്നെ ഹവിസ്സും ഉൽപാദിപ്പിച്ചു: തന്തിരുവടി അവർക്കു യജനീയനും ദേഹരക്ഷകനുമാകുന്നു; തന്തിരുവടിയെ ദ്യോവിന്നും, തന്തിരുവടിയെ ഭൂവിന്നും, തന്തിരുവടിയെ തണ്ണീരിന്നും അറിയാം! 8

ആരെ ദേവന്മാർ ഉൽപാദിപ്പിച്ചുവോ, ആരിൽ ഭുവനമെല്ലാം ഹോമിച്ചുവോ; ആ ഋജുഗമനനായ അഗ്നി തേജസ്സുകൊണ്ടു, മഹിമാവുകൊണ്ട്, അന്തരിക്ഷത്തിന്നും ദ്യോവിന്നും ഭൂവിന്നും ചൂടുളവാക്കുന്നു! 9

കർമ്മങ്ങളാൽ വാനൂഴികളെ നിറയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ ദേവന്മാർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ സ്തുതിച്ചുൽപാദിപ്പിച്ചുവല്ലോ: ആ സുഖകരനെത്തന്നേ മൂന്നാകാനും ഏർപ്പെടുത്തി. തന്തിരുവടിയത്രേ, സർവ്വസസ്യങ്ങളെയും പചിയ്ക്കുന്നത്! 10

അദിതിപുത്രനായ സൂര്യനെയും ഇദ്ദേഹത്തെയും യജ്ഞാർഹരായ ദേവന്മാർ ആകാശത്തേർപ്പെടുത്തി; ഈ സഞ്ചാരികൾ ഇണയായി വെളിപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അപ്പോളത്രേ, (ഇവരെ) ഭുവനങ്ങളെല്ലാം കണ്ടത്! 11

---

6. മൂർദ്ധാവ്—പ്രധാനഭൂതൻ; വെളിച്ചം കൊടുക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. യജ്ഞാർഹന്മാർ—ദേവന്മാർ; ദേവന്മാരാണല്ലോ, ഈ ഏർപ്പാടു ചെയ്തത്.

9. ഭുവനമെല്ലാം ഹോമിയ്ക്കൽ—സർവ്വമേധം.

10. മൂന്നാകാനും—യജ്ഞത്തിൽ ഗാർഹപത്യാഹവനീയദക്ഷിണാഗ്നികളാകാൻ.

11. ഇദ്ദേഹം—അഗ്നി. സഞ്ചാരികൾ—സൂര്യനും വൈശ്വാനരനും.

എല്ലാ ഭുവനത്തിന്നുംവേണ്ടി ദേവന്മാർ വൈശ്വാനരാഗ്നിയെ പകലിന്റെ അടയാളമാക്കിവെച്ചു: അദ്ദേഹം ഉഷസ്സുകളുടെ പ്രഭ പരത്തുന്നു; ചെന്നു് ഇരുട്ടിനെ തേജസ്സുകൊണ്ടു് ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുന്നു! 12

ബുദ്ധിമേയറിയ യജ്ഞാർഹരായ ദേവന്മാർ നിർജ്ജരനായ വൈശ്വാനരാഗ്നിയെ ജനിപ്പിച്ചു: അദ്ദേഹം സഞ്ചരിഷ്ണുവും പ്രവൃദ്ധവും മഹത്തും പുരാതനവുമായ നക്ഷത്രത്തെ ദേവസമക്ഷം മായ്ച്ചുകളഞ്ഞു! 13

എപ്പോഴും തിളങ്ങുന്ന കവിയായ വൈശ്വാനരാഗ്നിയെ ഞങ്ങൾ മന്ത്രംകൊണ്ടു നേരിട്ടു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഈ ദേവൻ മഹത്ത്വംകൊണ്ടു വാനൂഴികളെ കീഴ്പ്പെടുത്തിയവനും താഴത്തും മുകളിലു(മുണ്ടാകുന്നവനു)മാണല്ലോ! 14

പിതൃക്കൾക്കും ദേവന്മാക്കും മനുഷ്യർക്കും രണ്ടു വഴികളുണ്ടെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്: അച്ഛനമ്മമാരുടെ ഇടയിലുള്ള ഈ ലോകം യാത്രയിൽ അവയിലൂടേ നടകൊള്ളുന്നു. 15

തലയിൽനിന്നു പിറന്നു സ്തുതികൊണ്ടു തുടയ്ക്കപ്പെട്ട യാതൊരു സഞ്ചരിഷ്ണുവിനെ വാനൂഴികൾ വഹിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ ക്ഷിപ്രകാരിയായ ദീപ്തിമാൻ വീഴ്ചപറ്റാതെ ഭുവനത്തിന്നെല്ലാം അഭിമുഖനായി നില്ക്കുന്നു! 16

'യജ്ഞനേതാക്കളായ നമ്മളിരുവരിൽ ആക്കേറും അറിവു്?' എന്നിങ്ങനെ താഴത്തുള്ളവനും മുകളിലുള്ളവനും തമ്മിൽ വാദിയ്ക്കുന്നതെപ്പൊഴോ; അപ്പോൾ സഖാക്കൾ യാഗം നടത്താൻ ത്രാണിയുള്ള

---

12. പകലിന്റെ അടയാളം—സൂര്യൻ.

13. അഗ്നിയുടെ സൂര്യാത്മകത്വം: നക്ഷത്രം (നക്ഷത്രങ്ങൾ) സൂര്യതേജസ്സാൽ മായുമല്ലോ.

15. രണ്ടുവഴികൾ—വെളുത്ത ഗതിയും കറുത്ത ഗതിയും: വെളുത്തതിലൂടേ പോയവൻ ബ്രഹ്മത്തോടു ചേരും; കറുത്തതിലൂടേ പോയവന്നാകട്ടേ, പുനരാവൃത്തിയുണ്ടാവും. ഇതു ഭഗവദ്ഗീതയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അച്ഛനമ്മമാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. യാത്ര—പരലോകഗമനം.

16. 'തല—എല്ലാററിന്നും ശിരസ്സുപോലുള്ളവൻ, സൂര്യൻ. തുടയ്ക്കപ്പെട്ട—പെററുവീണ കുട്ടിയെ തോർത്തിയ്ക്കുമല്ലോ. ദീപ്തിമാൻ=അഗ്നി. വീഴ്ച—പ്രമാദം.

17. അറിവു്—യജ്ഞജ്ഞാനം. താഴത്തുള്ളവൻ—ഭൗമാഗ്നി; മുകളിലുള്ളവൻ—വായു. സഖാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. അനുഭവിയ്ക്കുന്നു—അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു.

വരായിത്തിന്ന്, അധ്വരം അനുഭവിയ്ക്കുന്നു. ഇതിൽ ആർ തീൎച്ചപറയും? 17

അഗ്നികളെത്ര? സൂൎയ്യന്മാരെത്ര? ഉഷസ്സുകളെത്ര? തണ്ണീരുകളെത്ര? പിതാക്കന്മാരേ, ഇതു ഞാൻ നിങ്ങളോടു മത്സരംമൂലം പറകയല്ല; മേധാവികളേ, എളുപ്പത്തിലറിയാൻവേണ്ടി, നിങ്ങളോടു ചോദിയ്ക്കയാണ്. 18

മാതരിശ്വാവേ, രാത്രികൾ ഉഷസ്സിന്റെ മുഖം മറയ്ക്കുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ യജ്ഞത്തിൽ ചെന്നു ഹോതാവിന്റെ താഴെ ഇരുന്നു, സങ്കല്പിയ്ക്കും. 19

സൂക്തം 89.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ രേണു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി.)

ഭുവതിത്തികളെ,ത്തേജസ്സുകളെയും
കീഴ്പ്പെടുത്തവൻ, നരക്കുറ്റതാങ്ങു,ന്നതൻ,
ആർ വിസ്തൃതപ്രഭനാ,ഴിയെക്കാൾ മഹാൻ;
നീ വാഴ്ത്തുകാ, നേതൃമുഖ്യനാമിന്ദ്രനെ! 1
സാരഥി വട്ടിനെപ്പോലെയും, വേലയ്ക്കു
പോരുമമന്ദമാം വാജിയെപ്പോലെയും

തിൽ—വാദത്തിൽ. അഗ്നിയും വായുവും ഒരേമട്ടിൽ യജ്ഞവിചക്ഷണർതന്നെ എന്നു ഹൃദയം.

18. ഒന്നിലധികമില്ല, അഗ്ന്യാദികൾ എന്നാണ്, ഈ ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരം.

19. മുഖം—പ്രകാശം. അപ്പോൾ—പുലർകാലത്ത്. ബ്രാഹ്മണൻ—യജമാനൻ. ഹോതാവിന്റെ—ദേവഹോതാവായ അഗ്നിയുടെ. സങ്കല്പിയ്ക്കും—ഹവനകൎമ്മം.

സൂക്തം 89.

1. സ്തോതാവിനോട്: തേജസ്സുകൾ—ഇതരതേജസ്സുകൾ. ഉന്നതൻ—മഹാൻ; ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, ആഴിയെക്കാൾ മഹാൻ എന്നത്. വിസ്തൃതപ്രഭൻ—വാനൂഴികളിൽ സ്വന്തം പ്രഭ പരത്തിയവൻ.

ഭൂരിതേജസ്സിനെ വട്ടംതിരിയ്ക്കുന്നു;
കാരിരുൾ പോക്കുന്നു, സൂര്യനിന്ദ്രൻ ത്വിഷാ. 2
ഒപ്പമേ നിർത്താതെ ചൊല്ലുകി,ന്ദ്രന്നു നി-
യഭ്രോർവികളിൽക്കവിഞ്ഞ നവസ്തവം:
കൂടലരെ, ക്രതുപൃഷ്ഠങ്ങളെപ്പോലെ
തേടുവോനല്ലോ, സഖാവെ നോക്കാതവൻ! 3
തെല്ലും ചുരുക്കാതെയിന്ദ്രനെക്കീർത്തിച്ചു
വെള്ളമിറക്കാവൂ, വാനിങ്കൽനിന്നു ഞാൻ:
അച്ചുതണ്ടാലുരുൾപോലെ വാന്മന്നുറ-
പ്പിച്ചവനല്ലോ, സ്വകർമ്മങ്ങളാലിവൻ! 4
ശുണ്ഠി വന്നാലുടൻ കല്ലേറിയും, തൊഴിൽ-
കൊണ്ടു തുള്ളിയ്ക്കു,മൃജീഷി ധൃതായുധം,
വർദ്ധിതസദ്വാതസീവനമാം സോമ;-
മിത്തുക്കകെട്ടികൾ തുച്ഛങ്ങളിന്ദ്രനിൽ 5
പോരാ ഇവന്നന്തരിക്ഷഭൂദ്യോക്കളോ,
വാരിശൈലങ്ങളോ; സോമമിവന്നുതാൻ
നീരൊഴുക്കുന്നു; ചൊടിച്ചുപോയാലിവൻ
കീറും സ്ഥിരത്തെ,യുടയ്ക്കും ദൃഢത്തെയും! 6

---

2. വട്ട്—തേർച്ചക്രങ്ങൾ. വേലയ്ക്കു പോരും—കർമ്മകുശലമായ. അമന്ദം—ശീഘ്രഗാമി. കാരിരുൾ—കറുത്ത ഇരുട്ട്. സൂര്യൻ—സൂര്യരൂപൻ. ത്വിഷാ—തേജസ്സുകൊണ്ട്.

3. സ്തോതാവിനോട്: ഒപ്പമേ—എന്നോടുകൂടി. അഭ്രോർവികളിൽക്കവിഞ്ഞ—അത്യന്തം വിപുലമായ. നവസ്തവം—അപൂർവസ്തോത്രം. ക്രതുപൃഷ്ഠങ്ങൾ—യാഗത്തിലെ പൃഷ്ഠങ്ങളെന്ന സ്തോത്രങ്ങൾ. സഖാവെ നോക്കാതെ—സഹായാപേക്ഷ കൂടാതെ.

4. വെള്ളമിറക്കാവൂ—മഴപെയ്യിയ്ക്കുമാറാകണം. വാന്മന്ന്—വാനും മന്നും.

5. തുള്ളിയ്ക്കും—ശത്രുക്കളെ വിറപ്പിയ്ക്കും. ഋജീഷി, ധൃതായുധം എന്നിവ സോമവിശേഷണങ്ങൾ. വർദ്ധിതസദ്വാസീവനം—കായാവിൻതോപ്പിനെയെല്ലാം തഴപ്പിയ്ക്കുന്നത്. മൂന്നുപാദം സോമപരവും, നാലാംപാദം ഇന്ദ്രപരവുമാകുന്നു. ഇത്തുക്കകെട്ടികൾ തുച്ഛങ്ങളിന്ദ്രനിൽ—ഒരു തൂക്കക്കട്ടിയും ഇന്ദ്രന്നു മതിയാകില്ല; സർവാതിശായിയാണ്, ഇന്ദ്രന്റെ കനം, മഹത്ത്വം; തൂക്കിക്കാണാവുന്നതല്ല. ഈ ഋക്കിന്റെ അർത്ഥം അസ്പഷ്ടമാണ്.

6. ഏതാണ്ട്, 5-ാം ഋക്കിന്റെ വിവരണമാണ്, വാരിശൈലങ്ങളോ എന്നതുവരെ: അന്തരിക്ഷാദികൾ ഇന്ദ്രനെ തൂക്കാൻ പോരാ. കീറും—പിളർത്തും.

വൃത്രനെക്കൊന്നു; വനത്തെ മഴുപോലെ
പത്തനം വെട്ടീ; കഴിച്ചൂ പുഴകളെ;
പുത്തൻകുടംപോലുടച്ചൂ, ഘനത്തെയി-
ങ്ങെത്തിച്ചു തണ്ണീരുമിന്ദ്രൻ, സഖാമിത്രവാൻ! 7

തീപ്പൂ കടങ്ങളിങ്ങിന്ദ്ര, ധീരൻ ഭവാ:-
നേപ്പിനെ വാളുപോലറുക്കുന്നു പീഡയെ,
മിത്രാവരുണകർമ്മത്തിന്നുപദ്രവം
മിത്രത്തിനെന്നപോലുണ്ടാക്കുവോരെയും! 8

മിത്രന്നുമര്യമാവിന്നും വരുണന്നു-
മുൽസ്തവക്കമഴലേ,ത്തു ദുഷ്ടോച്ഛിഷ്ടരാൽ;
അപ്പററലക്കായണയ്ക്കുകിന്ദ്ര, വൃഷൻ,
സുപ്രഭം പായുന്ന വർഷിവജ്രത്തെ നീ! 9

ഇന്ദ്രൻ ദ്യുലോകത്തി,നിന്ദ്രൻ ക്ഷിതിയ്ക്കു, നീ-
ക്കിന്ദ്രൻ, മുകില്ക്കി്ന്ദ്ര,നിന്ദ്രൻ ബുധർക്കുമേ,
ഇന്ദ്രൻ പുരാൻ കിഴവർക്കു;- മാഹ്വാതവ്യ-
നിന്ദ്രനേ ക്ഷേമത്തിൽ, യോഗത്തിലിന്ദ്രനേ! 10

അല്ലിനെക്കാൾ,ദ്ദിനത്തേക്കാൾ മഹാ,നിന്ദ്ര-
നംബരത്തേക്കാൾ,ക്കടലിനെക്കാളുമേ;
കാററിനെക്കാൾ, മുഴുമന്നിനെക്കാൾത്തുലോ-
മാററിനെക്കാൾ, നരരെക്കാൾ വളർന്നവൻ! 11

---

7. പത്തനം—ശത്രുപുരികൾ. ഘനം=മേഘം. സഖാമിത്രവാൻ—മരുത്സമേതൻ.

8. കടങ്ങൾ—സ്തോതാക്കളുടെ. തീപ്പു—വീട്ടുന്നു. ഏപ്പിനെ—പശുക്കളുടെ അവയവസന്ധികളെ. പീഡയെ—സ്തോതാക്കളുടെ സങ്കടങ്ങളെ. മിത്രം—സഹായിച്ച സുഹൃത്ത്. ഉണ്ടാക്കുവോരെയും അറുക്കുന്നു—നശിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

9. ഉൽസ്തവക്കം (സ്തുതിയ്ക്കുന്നവക്കം) അഴൽ യാവചില ദുർന്നടപ്പുകാരാലോ; അപ്പററലക്ക്—ആ ശത്രുക്കളിൽ ചാട്ടാൻ. വർഷി(അഭീഷ്ടവർഷകമായ) വജ്രത്തെ നീ അണയ്ക്കുക—മുച്ചുകുട്ടിയാലും! വൃഷൻ—ഹേ വൃഷാവേ.

10. ഇന്ദ്രൻതന്നേ വിണ്ണിന്നും മന്നിന്നും മററും ഈശ്വരൻ. ബുധർ—പ്രാജ്ഞർ. ക്ഷേമ(ലബ്ധരക്ഷണ)ത്തിലും, യോഗ(അലബ്ധലാഭ)ത്തിലും ഇന്ദ്രൻതന്നേ ആഹ്വാതവ്യൻ, വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ.

11. ദിനം=പകൽ. അംബരം—അന്തരിക്ഷം. മുഴുമന്ന്—സമഗ്രഭൂമി.

നിന്നഭേദ്യായുധമിന്ദ്ര, ചലിയ്ക്കട്ടെ,
മിന്നുമുഷസ്സിൻ കൊടിക്കൂറപോലവേ:
പൊള്ളിച്ചിരമ്പുമതാഞ്ഞെയ്ക, വാനിൽനി-
ന്നുള്ളിടിത്തീപോലെ മിത്രവിദ്രോഹിയിൽ! 12
പ്രത്യക്ഷനായ് വരുമിന്ദ്രനെപ്പേർത്തനു-
വർത്തിച്ചിടുന്നു, മാസങ്ങൾ, വനങ്ങളും,
അദ്രികളംഭസ്സു, സസ്യഗണങ്ങളു-
മുദ്യതകാമരാം ദ്യോമേദിനികളും! 13
മിത്രഘ്നരേതിനാലിമ്മന്നിലട്ടിയായ്-
ച്ചത്തുകിടക്കും, കശാപ്പിൽ മാടിൻപടി;
വന്ന പാപാശരന്മാരെപ്പിളർത്തതേ-
തെ;-ന്നത്തപ്രദായുധമിന്ദ്ര, ചാട്ടാതെയാം? 14
ഉൾക്കപ്പകയാലിന്ദ്ര, കൂട്ടമിട്ടെങ്ങളെ
നിർഭരം ദ്രോഹിച്ചു തട്ടിനീക്കുമെവർ,
ആ മാററരന്ധതമസ്സിൽപ്പതിയ്ക്കട്ടെ:
തോല്പവരേണ,മവക്കു നക്തംദിവം! 15
മുത്തിയററുന്നതുണ്ടല്ലോ, ഇവിടെയ്ക്കു
മർത്ത്യർതൻ ഭൂരിയാം സോമവും സ്തോത്രവും;
സഖാച്ചകരെയും വിട്ടീ,യൃഷിഗീത-
സന്നുതി വാഴ്ത്തി, രക്ഷയ്ക്കിങ്ങണക, നീ! 16

---

12. ആയുധം—വജ്രം.

13. ഉദ്യതകാമർ—കാമമിയന്നവർ. മാസാദ്യധിഷ്ഠാതൃദേവതകൾ ഇന്ദ്രന്റെ വരുതിയിൽ നില്ക്കുന്നു.

14. മിത്രഘ്നർ—മിത്രദ്രോഹികൾ. കശാപ്പിൽ—വധസ്ഥലത്ത്. മാടിൻപടി—പശുക്കൾപോലെ. വന്ന—പൊരുതാൻ നേരിട്ട. പാപാശരന്മാർ—ദുഷ്ടരാക്ഷസർ. അത്തപ്രദായുധം—ഭവാന്റെ ആ ആയുധം. എന്നു ചാട്ടാതെയാം—വേണ്ടപ്പോളൊക്കെ ചാട്ടും.

15. നിർഭരം=അത്യന്തം. നക്തംദിവം—അല്ലിലും അഹസ്സിലും.

16. മുത്ത്=സന്തോഷം. സഖാച്ചകരെയും വിട്ട്—മററു സ്തോതാക്കളെയെല്ലാം വെടിഞ്ഞ്. ഋഷിഗീതസന്നുതി—ഋഷിമാർ പാടുന്ന സ്തുതി. വാഴ്ത്തി=പ്രശംസിച്ച്. രക്ഷയ്ക്ക്—ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ.

ഇന്ദ്ര, ഭവാൻെറതാൻ പുത്തനാം നന്മന-
സ്സൊന്നാസ്വദിയ്ക്കുവാനെങ്ങൾ നേടേണമേ—
അങ്ങയെ രക്ഷയ്ക്കുഹസ്സിൽ സ്തുതിച്ചുതാ-
നെങ്ങൾ വിശ്വാമിത്രരിന്ദ്ര, നേടേണമേ! 17

കാക്കാനുമന്നം തരാനും വിളിയ്ക്കു നാം,
കേൾക്കും മഘവാവെ,യിന്ദ്രനെ,ക്കെല്പനെ,
പോരിതിൽ വായ്ച്ചോനെ, വൈരിഘ്നനായ് രണം-
തോറും ധനം വെല്ലുമഗ്ര്യനേതാവിനെ! 18

സൂക്തം 90.

നാരായണൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; പുരുഷൻ ദേവത.

ആയിരം തലയും ആയിരം കണ്ണും ആയിരം കാലുമുള്ള ആ
പുരുഷൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡമാകെച്ചൂഴന്നു, പത്തുവിരൽ കവിഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു! 1

ആ പുരുഷൻതന്നെയാണ്, ഉള്ളതും ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നതു
മായ ഈ ജഗത്തൊക്കെ. അമൃതത്വത്തിൻെറ ഉടയവനുമാകുന്നു, അ
ന്നത്തിന്നായി വെളിപ്പെടുന്ന അദ്ദേഹം! 2

ഇത്രയ്ക്കുണ്ട്, പുരുഷൻെറ മഹത്ത്വം. എന്നാൽ, അതിലും
മീതെയാണ്, അദ്ദേഹം: ഈ ഭുവനമെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിൻെറ കാലം
ശംമാത്രമാണ്; അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുക്കാലംശം ദ്യോവിങ്കലാകുന്നു! 3

---

17. എങ്ങൾ വിശ്വാമിത്രർ—വിശ്വാമിത്രപുത്രരായ ഞങ്ങൾ. നേടേണമേ—ഭവാൻെറതന്നെ നന്മനസ്സ്.

18. കേൾക്കും—വിളി കേൾക്കുന്നവനായ. ധനം വെല്ലും—വൈരികളുടെ സമ്പത്തടക്കുന്ന.

സൂക്തം 90.

1. പുരുഷൻ—വിരാട്പുരുഷൻ. പത്തുവിരൽ കവിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു—ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിന്നു പുറത്തും സർവത്ര വ്യാപിച്ചു വർത്തിയ്ക്കുന്നു എന്നു താല്പര്യം.

2. ഉള്ളതും, ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നതും—വർത്തമാനവും ഭാവിയും. അന്നത്തിന്നായി വെളിപ്പെടുന്ന—ജീവജാലത്തെ കർമ്മഫലം ഭുജിപ്പിപ്പാൻ, കാരണാവസ്ഥ വിട്ടു ജഗദവസ്ഥയെ സ്വീകരിയ്ക്കുന്ന.

പുരുഷൻെറ മുക്കാലംശം മുകളിൽ നില്ക്കുന്നു. കാലംശം ഇവി
ടെ വീണ്ടും വീണ്ടും വരുന്നു; എന്നിട്ടു ചേതനാചേതനരൂപേണ വിവി
ധമായി വ്യാപിയ്ക്കുന്നു!
4

അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു വിരാട്ട് ജനിച്ചു. വിരാട്ടിൽനിന്ന് ഒരു
പുരുഷൻ ജനിച്ചു: ആ ജനിച്ചവൻ നാനാരൂപനായി വളൎന്നു; അന
ന്തരം ഭൂമിയെയും, പിന്നീടു ശരീരങ്ങളെയും സൃഷ്ടിച്ചു! 5

ദേവന്മാർ പുരുഷനെത്തന്നേ ഹവിസ്സാക്കി യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ചു:
അതിന്നു വസന്തം നെയ്യും, ഗ്രീഷ്മം ചമതയും, ശരത്ത് ഹവിസ്സുമായി! 6

ആ മുമ്പേ ജനിച്ച പുരുഷനെ യജ്ഞസാധനമാക്കി, സാധ്യ
ന്മാരായ ദേവന്മാരും ഋഷിമാരും യജ്ഞത്തിൽ പ്രോക്ഷിച്ചു—അവനെ
ക്കൊണ്ടു യാഗം സാധിച്ചു. 7

സൎവാത്മാവിനെ ഹോമിച്ച ആ യജ്ഞത്തിൽനിന്നു, തയിരും
നെയ്യും സംഭരിച്ചു; ആ വായുദേവതാകങ്ങളായ ഗ്രാമ്യാരണ്യപശുക്ക
ളെയും സൃഷ്ടിച്ചു. 8

ആ സൎവാത്മാവിനെ ഹോമിച്ച യജ്ഞത്തിൽനിന്നത്രേ, ഋക്കും
സാമവും ഛന്ദസ്സുകളും, യജുസ്സും ഉണ്ടായത്. 9

---

4. മുകളിൽ നില്ക്കുന്നു—ഈ സംസാരത്താൽ സ്പൎശിയ്ക്കപ്പെടാതെ, സൎവോൽ ക്കൎഷേണ വൎത്തിയ്ക്കുന്നു. വരുന്നു—സൃഷ്ടി-സംഹാരങ്ങളാൽ വെളിപ്പെടുന്നു.

5. മുൻഋക്കിൻെറ വിവരണം: അദ്ദേഹം—ആദിപുരുഷൻ. ഒരു പുരുഷൻ—തദ്ദേഹാഭിമാനി.

6. പുരുഷനെത്തന്നേ ഹവിസ്സാക്കി—അന്നു മററു പദാൎത്ഥമൊന്നുമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ, പുരുഷസ്വരൂപംതന്നേ ഹവിസ്സെന്നു മനസാ സങ്കല്പിച്ച്. വസന്തത്തെ നെയ്യായും ഗ്രീഷ്മത്തെ ചമതയായും ശരത്തിനെ ഹവിസ്സായും (പുരോഡാശാദിയായും) സങ്കല്പിച്ചു.

7. മുമ്പേ—എല്ലാസ്സൃഷ്ടികൾക്കുംമുമ്പേ. യജ്ഞസാധനമാക്കി—പശുവെന്നു സങ്കല്പിച്ചു, യൂപത്തിൽ ബന്ധിച്ച്. പ്രോക്ഷിച്ചു—വെള്ളം തളിച്ചു. സാധ്യന്മാർ—സൃഷ്ടി സാധിയ്ക്കാൻ അൎഹരായ പ്രജാപതിപ്രഭൃതികൾ. യാഗം—മാനസയജ്ഞം.

8. ഗ്രാമ്യാരണ്യപശുക്കൾ—ഗ്രാമ്യപശുക്കളും (ഗവാശ്വാദികളും) ആരണ്യപശുക്കളും (മാൻമുതലായവയും),

അതിൽനിന്നുതന്നെയാണ്, അശ്വങ്ങളും മററ് ഇരുവരിപ്പല്ലുള്ളവയും ജനിച്ചത്. അതിൽനിന്നുതന്നെ ഗോക്കളും ആട്ട-ചെമ്മരിയാട്ടുകളും ജനിച്ചു. 10

'പുരുഷനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചിട്ട് എത്ര തരത്തിൽ വേർതിരിച്ചു? അവൻെറ മുഖമെന്താണ്? കയ്യെന്താണ്? തുടയെന്താണ് കാലെന്താണ്?' 11

'അവൻെറ മുഖം ബ്രാഹ്മണനാണ്; കൈകൾ ക്ഷത്രിയൻ; അവൻെറ തുട വൈശ്യൻ; കാല്കളിൽനിന്നു ശൂദ്രൻ ജനിച്ചു.' 12

മനസ്സിൽനിന്നു ചന്ദ്രൻ ജനിച്ചു; കണ്ണിൽനിന്നു സൂൎയ്യൻ ജനിച്ചു; മുഖത്തുനിന്ന് ഇന്ദ്രാഗ്നികളും, പ്രാണനിൽനിന്നു വായുവും ജനിച്ചു. 13

നാഭിയിൽനിന്ന് അന്തരിക്ഷം ഉളവായി; ശിരസ്സിൽനിന്നു സ്വൎഗ്ഗം പിറന്നു; കാല്കളിൽനിന്നു ഭൂമിയും, ചെവികളിൽനിന്നു ദിക്കുകളും ജനിച്ചു. അങ്ങനെ ലോകങ്ങൾ ഉൽപാദിതങ്ങളായി. 14

ഏഴെണ്ണം പരിധികളായി; ഇരുപത്തൊന്നെണ്ണം ചമതകളായി. അങ്ങനെ യാഗം ചെയ്യുന്ന ദേവന്മാർ പുരുഷനെ പശുവാക്കി കെട്ടി! 15

ദേവന്മാർ യജ്ഞരൂപനെ യജ്ഞംകൊണ്ടു പൂജിച്ചു; അതിൽനിന്ന് ആ പ്രധാനങ്ങളായ ഭൂതങ്ങൾ ഉണ്ടായിവന്നു. പണ്ടേത്തെ സാധ്യദേവന്മാർ എവിടെ വസിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ സ്വൎഗ്ഗം കിട്ടും, മഹാത്മാക്കൾക്ക്! 16

---

10. ഇരുവരിപ്പല്ലുള്ളവ—കഴുതകളും മററും.

11. ബ്രഹ്മവാദികൾ ചോദിയ്ക്കുന്നു: പുരുഷൻ—വിരാട്ട്.

12. ചോദ്യത്തിൻെറ മറുപടി: ശൂദ്രനാണ്, കാൽ.

15. ഏഴെണ്ണം—സപ്തച്ഛന്ദസ്സുകൾ. പരിധികൾ—ഹോമകുണ്ഡത്തിന്നു ചുററും വെയ്ക്കുന്ന ചുള്ളിവിറകുകൾ. ഇരുപത്തൊന്നെണ്ണം—പന്തിരണ്ടു മാസങ്ങൾ, അഞ്ച് ഋതുക്കൾ, മൂന്നു ലോകങ്ങൾ, സൂൎയ്യൻ. പശുവാക്കി കെട്ടി—സങ്കല്പത്താൽ യൂപത്തിൽ ബന്ധിച്ചു.

16. സൃഷ്ടിക്രമം പ്രതിപാദിച്ചിട്ട്, ഉപാസനാഫലം ഉപന്യസിയ്ക്കുന്നു:

സൂക്തം 91.

വീതഹവ്യപുത്രൻ അരുണൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

സ്തുയമാനനായി, ദാനപരനായി, അന്നകാമനായി, എല്ലാ ഹവിസ്സും ഹോമിയ്ക്കുന്നവനായി, വരേണ്യനായി, വിഭുവായി, തേജസ്വിയായിരിയ്ക്കുന്ന സഖാവിനെ സഖാവിന്നുവേണ്ടി, ഉണർവുററവർ ശാലയിൽ ഉത്തരവേദിമേൽ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 1

ആ ദർശനീയവിഭൂതിയായ അതിഥി ഗൃഹത്തിൽ ഗൃഹത്തിൽ, വനത്തിൽ വനത്തിൽ ചെല്ലുന്നു. ആ ജനഹിതൻ ജനത്തെ ജനത്തെ, ഒരു സഞ്ചാരിപോലെ വിട്ടുപോകില്ല: ആ മനുഷ്യഹിതൻ മനുഷ്യരിൽ—മർത്ത്യങ്കൽ മർത്ത്യങ്കൽ—വാണരുളുന്നു! 2

അഗ്നേ, നിന്തിരുവടി ബലത്താൽ സുബലനാകുന്നു; കർമ്മത്താൽ സുകർമ്മാവാകുന്നു; കാവ്യത്താൽ കവിയാകുന്നു; സർവ്വജ്ഞനാകുന്നു. വാനൂഴികളിൽ വളർത്തിപ്പോരുന്ന സമ്പത്തുകളെ നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടു, നിന്തിരുവടി ഏകനായിത്തന്നെ വാണരുളുന്നു! 3

അഗ്നേ, നിന്തിരുവടിയുടെ നെയ്യൊഴുകുന്ന കാലികമായ ഇരിപ്പിടം അറിഞ്ഞു, നിന്തിരുവടി ഉത്തരവേദിയിൽ ചെല്ലുന്നു. നിന്തിരുവടിയുടെ രശ്മികൾ ഉഷസ്സിന്റെ വരവുപോലെയും, സൂര്യന്റെ നിർമ്മലരശ്മികൾപോലെയും പ്രകാശിയ്ക്കുന്നു. 4

സസ്യങ്ങളിലെയ്ക്കും കാടുകളിലെയ്ക്കും തന്നാൽത്തന്നെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഭോജ്യം തിരുവായിലാക്കുന്നതെപ്പോഴോ, അപ്പോൾ

സൂക്തം 91.

1. സഖാവിനെ—അഗ്നിയെ. സഖാവിന്നുവേണ്ടി—യജമാനാർത്ഥം. ഉണർവുററവർ—സ്തോതാക്കൾ.

2. അതിഥി—അഗ്നി. ഗൃഹത്തിൽ ഗൃഹത്തിൽ—യജമാനഗൃഹങ്ങൾതോറും. ജനഹിതൻ—അഗ്നി. സഞ്ചാരി ഒരിടത്തിൽ സ്ഥിരമായി വസിയ്ക്കില്ലല്ലോ; അതുപോലെയല്ല അഗ്നി.

3. കാവ്യം—മേധാവികർമ്മം. കവി—മേധാവി.

4. കാലികം—യജ്ഞകാലത്തിലേത്.

അങ്ങയുടെ കിരണങ്ങൾ, കാർമുകിലിന്റെ മിന്നലുകൾപോലെയും,
ഉഷസ്സിന്റെ കൊടിക്കൂറകൾപോലെയും വിചിത്രമായി കാണപ്പെടും! 5

ആ അഗ്നി ഋതുപ്രാപ്തമായ ഗർഭമായി ഓഷധികളാൽ ധരിയ്ക്ക
പ്പെടുന്നു. തന്തിരുവടിയെ തണ്ണീരുകളും അമ്മമാരായി ഉൽപാദിപ്പി
യ്ക്കുന്നു. സ്വതുല്യനായ അദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ വനസ്പതികളും, ഗർഭിണി
കളായ ലതകളും സർവ്വദാ പ്രസവിയ്ക്കുന്നു. 6

അഗ്നേ, ഭവാൻ കാററത്തുലഞ്ഞു, ചിക്കെന്നു വനസ്പതികളില
ണഞ്ഞു പടൎന്നു പാളുന്നതെപ്പൊഴോ; അപ്പോൾ, ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്ന ഭവാ
ന്റെ തേമാനമില്ലാത്ത തേജസ്സുകൾ, തേരാളികളെപ്പോലെ വെവ്വേറെ
നടകൊള്ളുന്നു! 7

അഗ്നേ, മേധയുളവാക്കുന്ന, യജ്ഞസാധകനായ, ഹോതാവായ,
ത്തുലോം കീഴമൎത്തുന്ന, മനനശീലനായ അങ്ങയെത്തന്നെയാണ്, (ഋത്വി
ക്കുകൾ) ചെറുതും വലുതുമായ ഹവിസ്സിൽ ഒപ്പം വരിച്ചുപോരുന്നത്;
അങ്ങൊഴിഞ്ഞു മററാരെയുമില്ല! 8

അഗ്നേ, ഭവൽഭക്തരായ കൎമ്മികൾ ഇവിടെ യജ്ഞങ്ങളിൽ
ഹോതാവായ ഭവാനെത്തന്നേ വരിച്ചുപോരുന്നു: ദേവകാമന്മാരായ മനു
ഷ്യർ ദൎഭ മുറിച്ചു, ഹവിസ്സൊരുക്കി, അന്നങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കായി വെയ്ക്കുന്നു. 9

അഗ്നേ, ഹോത്രം അങ്ങയുടെയാണ്; ഋതുവിലെ പോത്രം
അങ്ങയുടെയാണ്; നേഷ്ടം അങ്ങയുടെയാണ്. അങ്ങുതന്നെ, യജ്ഞ
കാംക്ഷിയ്ക്ക് അഗ്നിത്ത്; പ്രശാസ്ത്രം അങ്ങയുടെയാണ്. അങ്ങ് യജ്ഞ
കാമനാകുന്നു; അങ്ങ്തന്നെ, ബ്രഹ്മൻ; ഞങ്ങളുടെ ഭവനത്തിൽ ഗൃഹ
പതിയും, അങ്ങ്തന്നെ! 10

അഗ്നേ, അമൎത്ത്യനായ ഭവാന്നു യാതൊരു മൎത്ത്യൻ ചമതയോ
ഹവിസ്സോ അൎപ്പിയ്ക്കുമോ, അവന്നു ഭവാൻ ഹോതാവാകും; ദൂതനായി
ച്ചെന്നു പറയും; യജിയ്ക്കും; അധ്വൎയ്യുവാകും! 11

---

5. ദാവാഗ്നിയെപ്പററി:
7. ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്ന—മരംമുതലായവയെ.
9. അന്നങ്ങൾ—പുരോഡാശാദികൾ.
10. ബ്രഹ്മൻ—ബ്രഹ്മാവെന്ന ഋത്വിക്ക്.
11. പറയും—'ദേവന്മാരേ, ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു യജ്വാവയച്ച ഹവിസ്സ്' എന്ന്.

ഈ ധനകാമകളായ അച്ഛകോക്തികൾ—നല്ല സ്തുതികളായ ഋക്കുകൾ—നമ്മളിൽനിന്ന് ആ വസുവായ ജാതവേദസ്സിങ്കൽ ചെന്നെത്തട്ടെ: ഇവ പ്രവൃദ്ധകളാണെങ്കിലും, വീണ്ടും വൎദ്ധിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ, ആ സ്തോതൃപരൻ! 12

ഇതാ, ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന ആ പുരാതനന്നു പുതുപുത്തനായ ഒരു നല്ല സ്തുതി ഞാൻ ചൊല്ലാം; നമ്മുടെ സ്തുതി കേട്ടരുളട്ടെ. നല്ല വസ്ത്രം ധരിച്ച കാമിനിയായ ഭാൎയ്യ ഭൎത്താവിൻെറ നെഞ്ചിലെന്നപോലെ, ഞാൻ തന്തിരുവടിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ പതിയുമാറാകണം! 13

സേചനശക്തിയുള്ള അശ്വങ്ങളും കാളകളും മച്ചിപ്പൈക്കളും ആടുകളും 'ഉഴിഞ്ഞിട'പ്പെട്ട് ആരിൽ ഹോമിയ്ക്കപ്പെടുന്നുവോ; ആ സുരാപായിയും സോമപൃഷ്ഠനും വിധാതാവുമായ അഗ്നിയ്ക്കു ഞാൻ ഒരഴകൊത്ത സ്തോത്രം ആലോചിച്ചുണ്ടാക്കാം. 14

അഗ്നേ, സ്രുക്കിങ്കൽ നെയ്യുപോലെയും, ചമസത്തിൽ സോമംപോലെയും, അങ്ങയുടെ വായിൽ ഹവിസ്സു പൊഴിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്ക് അന്നദായകവും വിലയേറിയതും പുകൾപ്പെട്ടതും വലുതുമായ ധനത്തെയും നല്ല പുത്രന്മാരെയും തന്നരുളുക! 15

സൂക്തം 92.

മനുപുത്രൻ ശാൎയ്യാതൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; പലർ ദേവതകൾ.

നിങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൻെറ തേരാളിയും, മനുഷ്യരക്ഷകനും, ദേവഹോതാവും, രാത്രിയുടെ അതിഥിയുമാണല്ലോ, വിഭാവസു: ഉണങ്ങിയതിലും പച്ചയിലും കത്തിപ്പിടിച്ചു ഭക്ഷിയ്ക്കുന്ന ആ യജനീയനായ വൃഷാവ് ഒരു കൊടിമരമായി സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ പള്ളികൊള്ളുന്നു! 1

---

12. അച്ഛകോക്തികൾ—പൂജിയ്ക്കുന്ന വാക്കുകൾ. ആ സ്തോതൃപരൻ—അഗ്നി.

13. ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന—സ്തുതികാമനായ. പുതുപുത്തൻ=അതിനൂതനം.

14. സേചനശക്തിയുള്ള—ചിനപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ കെല്പുള്ള. സുരാപായി—സൌത്രാമണീയജ്ഞത്തിൽ മദ്യം കുടിയ്ക്കുന്നവൻ.

സൂക്തം 92.

1. ദേവന്മാരോട്: തേരാളി—നേതാവ്. വിഭാവസു—അഗ്നി. പച്ചയിലും—പച്ചനിറമാൎന്ന (ഉണങ്ങാത്ത) സസ്യത്തിലും.

പൊട്ടുന്നനെ രക്ഷിയ്ക്കുന്ന താങ്ങായ അഗ്നിയെ ഇരുകൂട്ടരും യജ്ഞനിർവ്വാഹകനാക്കിവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ഈ പെരിയ വായുപുത്രനായ പുരോഹിതനെ ഉഷസ്സുകൾ, കതിരവനെയെന്നപോലെ ചുംബിയ്ക്കുന്നു! 2

ഈ വിവിധസ്തുത്യന്നു ഞങ്ങളുടെ ജ്ഞാനം യഥാർത്ഥമായി ത്തോന്നുമെന്നും, ഹോമിച്ച അന്നം അവിടുന്നു ഭക്ഷിയ്ക്കുമെന്നും ഞങ്ങൾ ആശിയ്ക്കുന്നു: ഘോരങ്ങളായ (ജ്വാലകൾ) അക്ഷയങ്ങളായിത്തീരുന്നതോടേ, ദേവന്നു പൊഴിയ്ക്കപ്പെട്ടുകയായി! 3

ഈ യജ്ഞബന്ധുവിനെ വിശാലമായ ആകാശവും, പരന്ന അന്തരിക്ഷവും, അററമില്ലാത്ത അതിസ്തുത്യയായ പൃഥ്വിയും വണങ്ങിപ്പോരുന്നു; ഇന്ദ്രൻ, മിത്രൻ, വരുണൻ, ഭഗൻ, സവിതാവ് എന്നി വിശുദ്ധബലന്മാരും വകവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 4

എവരോടുകൂടിയാണോ, പരിതോഗന്താവ് അതിവേഗേന ചുററിനടക്കുന്നതും, അന്തരിക്ഷത്തിൽ ഇടിവെട്ടുന്നവൻ ഉലകത്തെ നനയ്ക്കുന്നതും, ആ രുദ്രപുത്രന്മാരുടെ യാത്രയിൽ തണ്ണീരുകൾ തള്ളിയൊഴുകുന്നു; അററമില്ലാത്ത ഭൂമിയെ മൂടുന്നു! 5

കോടക്കാററിൻെറ കൂട്ടുകളും, അന്തരിക്ഷത്തിൻെറ പരുന്തുകളും, മനുഷ്യവ്യാപികളും, രുദ്രപുത്രരുമായ മരുത്തുക്കൾ സ്വകർമ്മം നടത്തിപ്പോരുന്നു; ആ സോമവാന്മാരായ ദേവന്മാരോടുകൂടിയാണ്, അശ്വവാനായ ഇന്ദ്രനും അര്യമാവും മിത്രനും വരുണനും തൃക്കൺപാർക്കുന്നത്! 6

---

2. ഇരുകൂട്ടരും—ദേവകളും മനുഷ്യരും. വായുപുത്രൻ—കാററിനാൽ വളർത്തപ്പെട്ടുന്നവൻ. പുരോഹിതനെ—അഗ്നിയെ. ചുംബിയ്ക്കുന്നു—പ്രാപിയ്ക്കുന്നു എന്നു സാരം. പുലർകാലത്താണല്ലോ, അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കൽ.

3. ദേവന്നു പൊഴിയ്ക്കപ്പെട്ടുകയായി—അഗ്നിയ്ക്കു ഹവിസ്സു ഹോമിച്ചുതുടങ്ങും.

4. വകവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—മാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

5. പരിതോഗന്താവ്—എങ്ങും ഗമിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ. ഇടിവെട്ടുന്നവൻ—പർജ്ജന്യൻ.

6. കൂട്ടുകൾ—പാർപ്പിടങ്ങൾ. ആ ദേവന്മാർ—മരുത്തുക്കൾ. തൃക്കൺപാർക്കുന്നത്—ലോകത്തെ വീക്ഷിയ്ക്കുന്നത്.

സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൎക്കു വൃഷാവായ ഇന്ദ്രങ്കൽനിന്നു ബലവും, രക്ഷയും, സൂൎയ്യങ്കൽനിന്നു കാൎഷ്യം കിട്ടും; അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷിപ്രം പൂജിയ്ക്കുന്ന സ്തോതാക്കളെ യജ്ഞങ്ങളിൽ വജ്രം സഹായിയ്ക്കും! 7

സൂൎയ്യനും കുതിരകളെ ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്നു: ഈ പ്രവൃദ്ധനായ ഇന്ദ്രനെ ആരും പേടിയ്ക്കും; നാളിൽ നാളിൽ ചീററുന്ന ഭയങ്കരനായ വൃഷാവിന്റെ തിരുവയററിൽനിന്നത്രേ, സഹനശീലൻ നിബാധം ഇടിവെട്ടുന്നത്! 8

കുതിരകളിലൂടേ വന്നുചേരുന്ന ഏവരൊന്നിച്ചാണോ, സ്വയം പുകഴ്ന്ന സ്വജനോപേതനായ ശിവൻ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നെഴുന്നള്ളുന്നത്; ആ നിയതാഭിലാഷരോടുകൂടിയ, ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന, ശക്തനായ രുദ്രന്നു ഇവിടെ നിങ്ങൾ നമസ്കരിച്ചു സ്തോത്രം ചൊല്ലുവിൻ! 9

വൃഷാവായ ബൃഹസ്പതിയും ആ സോമബന്ധുക്കളും പ്രജകൾക്കായി അന്നം തഴപ്പിച്ചുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ. അതിനാൽ അഥൎവാവ് ഒന്നാമതായി യജ്ഞമാൎഗ്ഗം പരത്തി: ബലവാന്മാരായ ദേവന്മാരും ഭൃഗുക്കളും വിശസനം നടത്തി. 10

വളരെ വെള്ളമുള്ള വാനൂഴികളും, യമനും, അദിതിയും, ത്വഷ്ടാവെന്ന ദേവനും, ദ്രവിണോദസ്സും, ഋഭുക്കളും, രോദസിയും, മരുത്തുക്കളും, വിഷ്ണുവും നാലംഗങ്ങളുള്ള നരാശംസത്തിൽ പ്രകൎഷേണ പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 11

ആ കവിയായ അഹിൎബ്ബുധ്ന്യൻ യജ്ഞത്തിൽ, കാമയമാനന്മാരായ നമ്മുടെ വിശാലസ്തുതി ചെവിക്കൊള്ളട്ടെ; വാനത്തു വാഴുന്ന

7. അദ്ദേഹത്തെ—ഇന്ദ്രനെ.

8. ഇന്ദ്രന്റെ ആജ്ഞയാലാണ്, സൂൎയ്യൻതന്നെയും കുതിരകളെ ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്നത്—കുതിരകളെ തെളിച്ചു സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നത്. സഹനശീലൻ—പൎജ്ജന്യൻ.

9. സ്തോതാക്കളോട്: എഴുന്നള്ളുന്നത്—യജ്ഞങ്ങളിലെയ്ക്കു വരുന്നത്. നിയതാഭിലാഷർ—നിയമേന യജ്ഞത്തെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന മരുത്തുക്കൾ.

10. സോമബന്ധുക്കൾ—ദേവന്മാർ. വിശസനം=പശുവധം.

11. രോദസി—രുദ്രപത്നി. നാലംഗങ്ങൾ—നാലഗ്നികൾ. നരാശംസം—ഒരു യജ്ഞത്തിന്റെ പേര്.

സഞ്ചരിഷ്ണുക്കളായ സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാരും, കൎമ്മവതിയും ദ്യോവും ബുദ്ധിയാൽ ഇതറിയട്ടെ! 12

പൂഷാവും, വിശ്വദേവഹിതനായ ഉദകപുത്രൻ വായുവും നമ്മുടെ ജംഗമത്തെ യജ്ഞകൎമ്മത്തിന്നായി പ്രകൎഷേണ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. നിങ്ങഠം ജീവനായ വായുവിനെ പ്രശസ്താന്നലബ്ധിയ്ക്കായി സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ: ശോഭനാഹ്വാനരായ അശ്വികളേ, എഴുന്നള്ളുന്ന നിങ്ങഠം ഇതു കേട്ടരുളുവിൻ! 13

ഈ നിൎഭയരായ മനുഷ്യരുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന സ്വയംപ്രഖ്യാതനെയും, എല്ലാദ്ദേവപത്നിമാരോടുംകൂടിയ ഇടിവില്ലാത്ത അദിതിയെയും, രാത്രിയുടെ യുവാവിനെയും, നരസ്നേഹിയെയും, തമ്പുരാനെയും നാം സ്തുതിച്ചുപാടുക! 14

ഇവിടെ, ജനനത്താൽ കാരണവനായ അംഗിരസ്സു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഉയൎത്തപ്പെട്ട അമ്മിക്കുഴകഠം യജ്ഞത്തെ നോക്കിക്കാണുന്നു. ഇവയാലാണല്ലോ, വിചക്ഷണൻ വിപുലനായിച്ചമഞ്ഞതു്; തന്റെ വജ്രമത്രേ, തണ്ണീർവഴിയിൽ അഴകൊത്ത അന്നസാധനം പുറപ്പെടുവിച്ചതു്! 15

സൂക്തം 93.

വൃഥപുത്രൻ താന്വൻ ഋഷി; പ്രസ്താരപംക്തിയും അനുഷ്ടുപ്പും പംക്തിയും ന്യങ്കുസാരിണീയും പുരസ്താൽബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകഠം; വിശ്വേദേവകഠം ദേവത.

വാനൂഴികളേ, നിങ്ങഠം തുലോം വിസ്താരപ്പെടുവിൻ. വലിയ ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, നിങ്ങഠം ഞങ്ങഠംക്കു സദാ രണ്ടു വനിതമാരാക

---

12. കൎമ്മവതി—ഭൂമി. ഇതു്—സ്തുതി.

13. സ്തോതാക്കളോടു്: ജംഗമത്തെ—ഗവാശ്വാദികളെ. എഴുന്നള്ളുന്ന—യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കു വരുന്ന. ഇതു—സ്തുതി.

14. നിൎഭയർ—സംസാരഭയം വിട്ടവർ. സ്വയംപ്രഖ്യാതൻ—അഗ്നി. രാത്രിയുടെ യുവാവു്—ചന്ദ്രൻ. നരസ്നേഹി—സൂൎയ്യൻ. തമ്പുരാൻ—ഇന്ദ്രൻ.

15. സ്തുതിയ്ക്കുന്നു—ദേവന്മാരെ. യജ്ഞത്തെ—യജ്ഞസാധനമായ സോമത്തെ. വിചക്ഷണൻ—ഇന്ദ്രൻ. വിപുലൻ—ഹൎഷത്താൽ തടിച്ചവൻ. തന്റെ—ഇന്ദ്രന്റെ. തണ്ണീർവഴിയിൽ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. അന്നസാധനം—വെള്ളം.

വിൻ. എതിപ്പ്ിൽ ഞങ്ങളെ നിങ്ങൾ ഇവകൊണ്ടു രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ—
വല്ലാതെ കീഴമത്ത്നനാവങ്കൽനിന്നുപോലും ഞങ്ങളെ നിങ്ങൾ ഇവകൊ
ണ്ടു രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ! 1

നീണ്ട പഠിപ്പുള്ള യാതൊരുവൻ സുഖകരങ്ങൾകൊണ്ടു ദേവ
ന്മാരെ പരിചരിയ്ക്കുമോ, ആ മനുഷ്യൻ യജ്ഞത്തിൽ യജ്ഞത്തിൽ
അവരെ പൂജിയ്ക്കും! 2

ദേവന്മാരേ, ഏവക്കും ഉടയവരായ നിങ്ങളുടെ പക്കൽ വളരെ
യുണ്ട്, വരണീയം! നിങ്ങളെല്ലാവരും വിശാലതേജസ്സരാണ്; നിങ്ങ
ളെല്ലാവരും യജ്ഞങ്ങളിൽ യജനീയരാണ്. 3

അയ്യമാവ്, മിത്രൻ, നീളെ നടക്കുന്ന വരുണൻ, പുകഴ്ത്തപ്പെട്ട
രുദ്രൻ, പോഷകരായ മരുത്തുക്കൾ, ഭഗൻ, എന്നീ സ്തുത്യന്മാർ മനുഷ്യ
ക്ക് സുഖമരുളട്ടെ: അമൃതിന്റെ അരചന്മാരാണല്ലോ, അവർ! 4

വഷണധനന്മാരേ, ജലപതികളായ നിങ്ങളിരുവരും, ഒരേമ
ട്ടിൽ പൊറുപ്പുമുതലുള്ളവരായ സൂയ്യാചന്ദ്രമസ്സുകളോടും, അന്തരിക്ഷ
സ്ഥനായ അഹിബ്ബുധ്ന്യനോടുംകൂടി, ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും! 5

അംഭഃപതികളായ അശ്വിദേവന്മാരും മിത്രാവരുണന്മാരും
ഞങ്ങളെ തിരുവുടൽകൊണ്ടു രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം: (ഇവരാൽ രക്ഷിയ്ക്ക
പ്പെട്ടവൻ) വമ്പിച്ച സമ്പത്തു നേടും; ദുരിതങ്ങൾ, മരുഭൂമികൾപോ
ലെ കടക്കും! 6

രുദ്രപുത്രരായ അശ്വികൾ, രഥപതി, ഭഗൻ, ഋഭു, വാജൻ,
സദാഗതി എന്നീ വിശ്വവേദസ്സുകളായ വലിയ ദേവന്മാരെല്ലാം നമ്മെ
സുഖിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 7

സൂക്തം 93.

1. വനിതമാർ—പ്രിയമാരെന്നർത്ഥം. ഇവ—ഈ രക്ഷകൾ.

2. പഠിപ്പ്—ശാസ്ത്രാദ്ധ്യയനം. സുഖകരങ്ങൾ—സുഖമുളവാക്കുന്ന ഹവിസ്സുകൾ. യജ്ഞത്തിൽ യജ്ഞത്തിൽ പൂജിയ്ക്കും—സുഖകരങ്ങളായ ഹവിസ്സുകൾ കൊണ്ടേ ഓരോ യജ്ഞവും സഫലമാകൂ എന്നു സാരം.

3. വരണീയം—ധനം.

4. നീളെ നടക്കുന്ന—ഗതിയ്ക്ക് ഒരേടത്തും തടവില്ലാത്ത. അമൃതിന്റെ—സുധാസദൃശമായ ഹവിസ്സിന്റെ.

5. അശ്വികളോട്:

7. രഥപതി—പൂഷാവ്. സദാഗതി=വായു.

ഋഭുക്ഷാവു ശോഭിയ്ക്കുന്നു; പരിചരിയ്ക്കുന്നവൻെറ ഇമ്പവും ശോഭിയ്ക്കുന്നു. ഇങ്ങോട്ടു വെക്കമെഴുന്നള്ളുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ ഇരുഹരികഠം ബലിഷ്ഠങ്ങളാണല്ലോ. തനിയ്ക്കുള്ള സാമവും ദുഷ്പ്രാപമാകുന്നു. വേറെയൊന്നാണ്, മനുഷ്യസാധാരണമല്ല, ഈ യജ്ഞം! 8

ദേവ, സവിതാവേ, ഹവിർദ്ധനന്മാരാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ മുഖം കുനിയ്ക്കേണ്ടാത്തവരാക്കിയാലും. മരുത്സമേതനായ ഇന്ദ്രൻ ഈ മനുഷ്യരായ ഞങ്ങളിൽ, ചക്രം കടിഞ്ഞാണെന്നപോലെ ബലം തുലോം ചേർക്കട്ടെ! 9

ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, നിങ്ങഠം ഞങ്ങളുടെ ഈ മക്കഠംക്ക് എല്ലാ ആഠംക്കാരെയും, വലിയ യശസ്സും കൊടുക്കുവിൻ; ബലമുണ്ടാകാൻ അന്നവും—ശത്രുക്കളെ പിന്നിടാൻ ധനസമേതമായ അന്നവും—കൊടുക്കുവിൻ! 10

വസോ, ബലവാനേ, ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യമുള്ള ഭവാൻ എങ്ങാനുമിരിയ്ക്കുന്ന ഈ സ്തോതാവിനെ ഇഷ്ടസിദ്ധിയ്ക്ക—യാഗത്തിന്നു—സദാ രക്ഷിച്ചാലും; ജ്ഞാനംകൊണ്ട് അറിയുകയും ചെയ്താലും! 11

തലവന്മാക്ക് കൊലപോലെയുള്ളതായ എൻെറ ഈ സ്തോത്രത്തെ (ഋത്വിക്കുകഠം), ദീപ്തഗമനം സൂൎയ്യങ്കൽ രശ്മിയെയെന്നപോലെ വളത്തട്ടെ; ഉറപ്പു വരുത്തിയ രഥത്തെ തച്ചൻപോലെ പുറത്തിറക്കട്ടെ! 12

ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്ന ഈ സ്തുതി ദേവന്മാക്ക് ഒരു പൊൻപണ്ടമായി, യുദ്ധത്തിൽ ബലംപോലെയും മുഴമിച്ച തേകൽപോലെയും ആവത്തിയ്ക്കുന്നു! 13

---

8. ഋഭുക്ഷാവ്=ഇന്ദ്രൻ. പരിചരിയ്ക്കുന്നവൻ—യഷ്ടാവ്. തനിയ്ക്ക്—ഇന്ദ്രന്ന്. ദുഷ്പ്രാപമാകുന്നു—രക്ഷസ്സുകഠംക്കെട്ടക്കാവുന്നതല്ല. മനുഷ്യസാധാരണമല്ല—ദിവ്യമാണ്.

9. ഹവിർദ്ധനന്മാർ—ഋത്വിക്കുകഠം. മുഖം കുനിയ്ക്കേണ്ടാത്തവർ—ലജ്ജാകരമായ കമ്മംചെയ്യാത്തവർ.

12. തലവന്മാർ—ദേവശത്രുക്കഠം. ഉറപ്പു വരുത്തിയ (കേടു തീൎത്ത) രഥത്തെ, ഉടമസ്ഥന്മാർ വന്നാൽ, ആശാരി പുറത്തിറക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ, ഈ സ്തോത്രത്തെ ഋത്വിക്കുകഠം വെളിപ്പെടുത്തട്ടെ.

13. മുഴമിച്ച—കോരിയെടുത്ത വെള്ളം ഒഴിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, തേകൽ വീണ്ടും ആവത്തിയ്ക്കുമല്ലോ.

യാവചിലർ അഞ്ഞൂറുതേരുകൾ പൂട്ടി ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു വരുമോ, ആ ദേവന്മാരെ കേൾപ്പിയ്ക്കുന്ന ഈ സ്തോത്രം ഞാൻ ദുശ്ശീമങ്കലും പൃഥിയിങ്കലും വേനങ്കലും ബലവാനായ രാമങ്കലും, മററു ധനികന്മാരിലും ചൊല്ലും. 14

ഇവരുടെ അടുക്കൽ താന്വൻ എഴുപത്തേഴു (ഗോക്കളെ) അപ്പോൾത്തന്നേ യാചിച്ചു: അപ്പോൾത്തന്നേ പൃഥുപുത്രൻ തന്നു; അപ്പോൾത്തന്നേ മായുക്കളും തന്നു! 15

സൂക്തം 94.

കദ്രുവിന്റെ പുത്രൻ അർബുദൻ എന്ന സർപ്പം ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അമ്മിക്കുഴകൾ ദേവത.

ഇവ ശബ്ദിയ്ക്കട്ടെ; നാം സ്തുതി ചൊല്ലുക. നിങ്ങൾ ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന അമ്മിക്കുഴകളെ സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ. ആദരണീയങ്ങളും ആശുകാരികളുമായ കല്ലുകളേ, നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രനെപ്പററി ശ്രോതവ്യമായ ഘോഷം മുഴക്കി, സോമലിപ്തങ്ങളാകുവിൻ! 1

ഈ അമ്മിക്കുഴകൾ, നൂറുമായിരവും ആളുകൾപോലെ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; പച്ചനിറം പൂണ്ട വായകൾകൊണ്ടു വിളിയ്ക്കുന്നു. ഈ സുകർമ്മാക്കൾ (യാഗത്തിൽ) വന്നു, സൽക്കർമ്മംമൂലം, ഹോതാവിനെക്കാൾ മുമ്പുതന്നേ ഹവിസ്സുണ്ണുന്നു! 2

---

14. ദുശ്ശീമൻ, പൃഥി, വേനൻ, രാമൻ എന്നിവർ രാജാക്കന്മാരത്രേ.

15. ഇവർ—രാജാക്കന്മാർ. പൃഥുപുത്രൻ—പൃഥുവിന്റെ മകനായ ഒരു രാജാവു്. മായുക്കൾ— (?)

സൂക്തം 94.

1. ഇവ—അമ്മിക്കുഴകൾ. നിങ്ങൾ—സ്തോതാക്കൾ. സോമലിപ്തങ്ങൾ=സോമം പുരണ്ടവ.

2. പച്ചനിറം—സോമത്തിന്റെ. വിളിയ്ക്കുന്നു—ദേവന്മാരെ. ഈ സുകർമ്മാക്കൾ—അമ്മിക്കുഴകൾ. ഹോതാവു്—അഗ്നി. ഹവിസ്സു്—സോമം.

ഇതാ, തുട്ടത്ത മരക്കൊമ്പു തിന്ന, നല്ല തീററ കിട്ടിയ, കാളകൾ ഉറക്കെ മുക്രയിടുന്നു: പചിച്ച മാംസത്തിന്നായി (മാംസാശികൾ) മുരളുന്നതുപോലെ, ഇവ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; മധു വായിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! 3

ഇവ മത്തുണ്ടാക്കുന്ന സോമംകൊണ്ട് ഇന്ദ്രനെ വിളിച്ച്, പെരികെശ്ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു; മധു വായിലാക്കുന്നു; ചുണപൂണ്ട, കൂസലില്ലാതെ, ഒച്ചകളാൽ ഭൂമിയെ മാറെറാലിക്കൊള്ളിച്ച്, കൈവിരലുകളോടുകൂടി നൃത്തംചവുട്ടുന്നു! 4

ഇവ അഴകിൽ നിപതിച്ച്, അരികെ അന്തരിക്ഷത്തിൽ ശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്നു. സൂര്യനൊപ്പം വെളുത്ത (നീത്തുള്ളികൾ), മാൻകൂട്ടത്തിൽ നടക്കുന്ന കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾപോലെ തുള്ളിക്കളിയ്ക്കുന്നു; ചതയ്ക്കുമ്പോൾ അമ്മിയുടെ ചുവട്ടിലെയ്ക്കു പോകുന്ന നീരിനെ ഒതുക്കുന്നു; വളരെ നീരിനെ വഹിയ്ക്കുന്നു! 5

ഈ യജ്ഞഭാരവാഹികൾ (സോമത്തോടു)കൂടി, പൂട്ടപ്പെട്ടു വലിയ്ക്കുന്ന ബലിഷ്ഠങ്ങൾപോലെ നില്ക്കുന്നു. ഇവ കിതച്ചുംകൊണ്ടു കുടിച്ചൊലിക്കുട്ടുന്നതു, കുതിരകളുടെ ചിനപോലെ കേൾക്കുന്നു! 6

പത്തുജോലിക്കാർ, പത്തുപ്രകാശകർ, പത്തുകയറുകൾ, പത്തു യോജകർ, പത്തു ചൂഴെപ്പണിക്കാർ, പത്തുചതക്കാർ എന്നിവരോടുകൂടി തളച്ച്യെന്നിയേ പെരുമാറുന്നവയെ നിങ്ങൾ സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ! 7

പത്തുപിടുത്തങ്ങൾ ചേന്ന ഈ ആദരണീയങ്ങളായ ആശുകാരികളുടെ സ്പൃഹണീയമായ പ്രവത്തനം ചൂഴെ നടക്കുന്നു: അവക്കുതന്നെ

---

3. മരക്കൊമ്പ്—സോമശാഖ. കാളകൾ—അമ്മിക്കുഴകൾ. മധു—മത്തുണ്ടാക്കുന്ന സോമം.

4. കൈവിരലുകൾ—പിഴിയുന്നവന്റെ.

5. നിപതിച്ച്—അമ്മിമേൽ. നീരിനെ—സോമരസത്തെ.

6. യജ്ഞഭാരവാഹികൾ—അമ്മിക്കുഴകൾ. ബലിഷ്ഠങ്ങൾ—കരുത്താർന്ന കുതിരകൾ. കിതച്ചുകൊണ്ടു—പതനോൽപതനങ്ങളിലെ കാററിനെ കിതപ്പാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. കുടിച്ച്—സോമനീര്.

7. ഋത്വിക്കുകളോട്: പത്തുജോലിക്കാരും മററും, സോമം പിഴിയുന്നവരുടെ പത്തുകൈവിരലുകൾതന്നെ. പ്രകാശകർ=വെളിപ്പെടുത്തുന്നവർ. യോജകർ—ചേക്കുന്നവർ. ചതക്കാർ—ചതയ്ക്കുന്നവർ. പെരുമാറുന്നവയെ—അമ്മിക്കുഴകളെ.

യാണ്, പിഴിഞ്ഞ സോമലതയാകുന്ന അന്നത്തിന്റെ അമൃത് ആദ്യം
കിട്ടിയത്! 8

ആ സോമഭോജികൾ ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെ ചുംബിയ്ക്കുന്നു;
മൂരിത്തോലിലെയ്ക്കു സോമം കറക്കുന്നു. അവ കറന്ന സോമമധു കുടി
ച്ചിട്ട് ഇന്ദ്രൻ തഴയ്ക്കുന്നു, തടിയ്ക്കുന്നു, 'കൂററൻകുത്തു'ന്നു! 9

അമ്മിക്കുഴകളേ, നിങ്ങൾ ചെന്നുചേർന്ന യാഗത്തിൽ സോമം
നിങ്ങൾക്ക് അഭീഷ്ടം വർഷിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് ഉടവു വരില്ല. നിങ്ങൾ,
അന്നവാന്മാർപോലെ നിത്യം ഊൺ കഴിയ്ക്കുന്നു; ധനവാന്മാർപോലെ
തേജസ്സും ശ്രേയസ്സും നേടുന്നു. 10

പൊങ്ങുകയും താഴുകയും ചെയ്യുന്ന അമ്മിക്കുഴകളേ, ബലിഷ്ഠ
രേ, നിങ്ങൾ പിളർത്തും, പിളർത്തപ്പെടില്ല. നിങ്ങൾക്കു തളർച്ചയില്ല,
തളർത്തപ്പെടലില്ല; രോഗമില്ല, വാർദ്ധക്യമില്ല, മരണമില്ല; തൃഷ്ണയില്ല,
കൊതിയില്ല! 11

നിങ്ങളുടെ അച്ഛന്മാർക്ക് ഒരു യുഗത്തിലുമില്ല, ഇളക്കം: ക്ഷേമ
കാംക്ഷികളായ അവർ സദസ്സുകളിൽ ചേരാറില്ല. നിർജ്ജരരായ നിങ്ങ
ളോ, സോമസമ്പർക്കത്താൽ പച്ചനിറം പൂണ്ടു ദ്യോവിലും ഭൂവിലും ഒച്ച 12
കേൾപ്പിയ്ക്കുന്നു.

നീർ നിർഗ്ഗളിയ്ക്കുമ്പോൾ അമ്മിക്കുഴകൾ, വഴിയിൽ പായുന്ന
രഥങ്ങൾക്കൊത്ത ശബ്ദങ്ങൾകൊണ്ട് അതുതന്നെ വിളിച്ചുപറയുന്നു;
ഭക്ഷിയ്ക്കുന്ന അവ, വിതയ്ക്കുന്ന കൃഷിക്കാർ വിത്തിനെയെന്നപോലെ, 13
സോമത്തെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുന്നു; ക്ഷയിപ്പിയ്ക്കുന്നില്ല.

---

8. പത്തുപിടുത്തങ്ങൾ—വിരലുകളുടെ. ആശുകാരികൾ—അമ്മിക്കുഴകൾ. പ്രവർത്തനം—സോമലത ചതയ്ക്കൽ. അമൃത്—മാധുര്യാനുഭൂതി.

9. ആ സോമഭോജികൾ—അമ്മിക്കല്ലുകൾ. തഴയ്ക്കുന്നു—നീണ്ടുയരുന്നു.

10. ഊൺകഴിയ്ക്കുന്നു—സോമമാകുന്ന അന്നം ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നു.

12. അമ്മിക്കുഴകളുടെ അച്ഛന്മാർ (മലകൾ) എന്നെന്നും അനങ്ങാറില്ല: അവർ സദസ്സുകളിൽ (യാഗശാലകളിൽ) പോകാതെ ക്ഷേമം(വിശ്രമം)കൊള്ളുന്നു. നിർജ്ജരരായ (തളർച്ചയില്ലാത്ത) അമ്മിക്കുഴകളുടെ മട്ടു നേരേ മറിച്ചാണ്.

13. അതുതന്നെ—നീർ നിർഗ്ഗളിച്ചു എന്നതുതന്നെ. ഭക്ഷിയ്ക്കുന്ന—സോമഭോജികളായ,

പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അമ്മിക്കുഴകൾ യാഗത്തിൽ പിഴിഞ്ഞിട്ട്, അമ്മയെ പിച്ചുന്ന കളിക്കിടാങ്ങൾപോലെ ഒച്ചകൂട്ടുന്നു. വഴിപോലെ പിഴിഞ്ഞ അവയെക്കുറിച്ചു ഭവാൻ സ്തോത്രം ചൊല്ലുക; അവ ഒലി മുഴക്കട്ടെ! 14

നാലാമധ്യായം സമാപ്തം.

അഞ്ചാമധ്യായം.

സൂക്തം 95.

പുരൂരവസ്സും ഉർവ്വശിയും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അപേക്ഷയും നിഷേധവും ദേവതകൾ

'ഹേ കടുംകൈ ചെയ്ത ഭാര്യേ, ഭവതി കനിഞ്ഞു നിന്നാലും: ഇപ്പോൾ നമുക്കു തമ്മിൽ കുറെ സംസാരിയ്ക്കാം; നമ്മുടെ ഈ ഗൂഢകാര്യങ്ങൾ പറയാതിരുന്നാൽ, ചരമദിവസത്തിൽപ്പോലും സുഖമുണ്ടാകില്ല!' 1

'ഈ സംഭാഷണംകൊണ്ടു നാം എന്തു ചെയ്യും? ഞാൻ ഭവാങ്കൽനിന്ന്, ഉഷസ്സുകളിൽവെച്ചു മുമ്പേത്തതെന്നപോലെ പോന്നുകഴിഞ്ഞു. പുരൂരവസ്സേ, അങ്ങ് ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു മടങ്ങിപ്പോയ്ക്കൊൾക: കാറ്റുപോലെ പിടിയിൽപ്പെടാത്തവളാണ്, ഞാൻ!' 2

---

14. സ്തോതാവിനോട്:

സൂക്തം 95.

1. ഉർവ്വശിയാൽ ത്യക്തനായ പുരൂരവസ്സുരാജാവ് പ്രിയാവിരഹത്താൽ ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലായിത്തീർന്ന് അവളെ തിരഞ്ഞു നടന്ന്, ഒടുവിൽ മാനസസരസ്തീരത്തു കണ്ടെത്തി: അവൾ സഖിമാരായ അപ്സരസ്ത്രീകളോടൊന്നിച്ചു വിഹരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ രാജാവ് അവളോടപേക്ഷിച്ചതും അവൾ നിഷേധിച്ചതുമാണ്, ഈ സൂക്തത്തിലെ വിഷയം. നിന്നാലും—ഇത്തിരിനേരം നില്ക്കുക. കടുംകൈ—പ്രേമഭരിതനായ ഭർത്താവിനെ (എന്നെ) പരിത്യജിയ്ക്കൽ.

2. ഉർവ്വശിയുടെ മറുപടി: പോയ ഉഷസ്സു തിരിയേ വരാറില്ലല്ലോ.

'ഞാൻ വിജയത്തിന്ന് ആവനാഴിയിൽനിന്ന് അമ്പെടുത്ത് എയ്യാറില്ല; പാഞ്ഞണഞ്ഞു ഗോക്കളെയും നൂറുകണക്കിൽ ധനവും നേടാറില്ല. വീരരില്ലാത്ത ജോലിയിൽ ശോഭിയ്ക്കാറില്ല. ഭടന്മാർ പെരുംപടയിൽ അലറാറില്ല!' 3

'ഉഷസ്സേ, ഈ ഉവ്ശി ശ്വശുരന്നുണ്ണാൻ ചോറു കൊണ്ടുകൊടുക്കും; വേണമെന്നു തോന്നിയാലപ്പോഠം, ഊൺമുറിയിൽനിന്നു കിടപ്പറയിലെയ്ക്കു പോരും. അവിടെ ആ കാമിനി ഇരവുപകൽ മേഢ്റത്തിൻെറ മേട്ടമേററിരുന്നു! 4

പുരൂരവസ്സേ, അങ്ങ് എന്നെ നാളൊന്നിൽ മൂന്നുപ്രാവശ്യം മേഢ്റംകൊണ്ടു മേടിയിരുന്നുവല്ലോ: എന്നെ ഒരുഴക്കാരിയാക്കാതെ പൂൎണ്ണയാക്കുമെന്നു കരുതിയാണ്, ഞാൻ അങ്ങയുടെ അരമനയിലെയ്ക്കു പോന്നത്; വീര, രാജാവായ ഭവാൻ അന്നെനിയ്ക്കു ദേഹസുഖം വരുത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു.' 5

'സുജൂൎണ്ണി, ശ്രേണി, സുമ്നആപി, പ്രദേചക്ഷുസ്സ്, ഗ്രന്ഥിനി എന്നിവരോടൊത്തു ലാത്തുകയായിരുന്നു, തത്രഭവതി: ആ പണ്ടമണിഞ്ഞ പാടലാംഗികഠം വിട്ടുപോയില്ല; തൊഴുത്തിൽക്കേറാൻ, പുതായിപ്പെററ പൈക്കളെന്നപോലെ നിലവിളിച്ചിരുന്നില്ല!' 6

'ഇദ്ദേഹം പിറക്കുമ്പോഠം ദേവവേശ്യമാർ ഒത്തുകൂടിയിരുന്നു: സ്വയമൊഴുകുന്ന നദികഠം ഇദ്ദേഹത്തെ വളൎത്തി. പുരൂരവസ്സേ, വലിയ

---

3. പുരൂരവസ്സ്: എയ്യാറില്ല—ഭവതിയോടു വേർപെട്ടതിനാൽ ശത്രുക്കളോടു പൊരുതുകയോ, അവരുടെ ധനം കീഴടക്കുകയോ ചെയ്യാറില്ല. വീരരില്ലാത്ത—മററു വീരൎക്കസാധ്യമായ കാൎയ്യം ഞാൻ സാധിയ്ക്കാറുണ്ടായിരുന്നു; ഇപ്പോഠം ഞാൻ അതിന്നു ശക്തനല്ല. ഭടന്മാർ—എൻെറ പടയാളികഠം.

4. ഉവ്ശി, താൻ രാജധാനിയിൽ ചെയ്തിരുന്നത് ഉഷസ്സിനോടായി പറയുന്നു: ഊൺമുറി—ശ്വശുരൻെറ ഭക്ഷണമുറി. കിടപ്പറ—ഭൎത്താവിൻെറ. മേഢ്റത്തിൻെറ മേട്ടം—ഭൎത്തൃസംഭോഗം.

5. ഒരുഴക്കാരിയാക്കാതെ—സാധാരണപത്നിമാരിലൊരുത്തി എന്നെണ്ണാതെ.

6. പുരൂരവസ്സ്: സുജൂൎണ്ണിമുതൽ അഞ്ചുപേർ സഖിമാരായ അപ്സരസ്സുകളത്രേ. പൈക്കഠം നില വിളിയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ, ആ സഖിമാർ ഒച്ചകൂട്ടിയിരുന്നില്ല.

യുദ്ധത്തിന്നും ദസ്യുക്കളെ കൊല്ലാനുമാണല്ലോ, അങ്ങയെ ദേവന്മാർ വളർത്തിയത്.' 7

'സ്വന്തം രൂപമുപേക്ഷിച്ച അമാനുഷികളെ സഹായിപ്പാൻ ഒരു മനുഷ്യൻ ചെന്നപ്പോൾ, അവർ എങ്കൽനിന്നു തരസൽപ്പേടകൾ പോലെയും തേരിന്നു പൂട്ടിയ കുതിരകൾപോലെയും ഓടിപ്പോവുകയാണുണ്ടായത്. 8

ഒരു മർത്ത്യൻ ഈ അമർത്ത്യസ്ത്രീകളിൽ തൊട്ടും പിടിച്ചും സംസാരിച്ചും പെരുമാറാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അവർ പൊന്മകളായിത്തീർന്നു, നാക്കാൽ കീറി നക്കിക്കളിയാടുന്ന കുതിരകൾപോലെ, ദേഹം വെളിപ്പെടുത്താതായി! 9

ഉർവ്വശി, ഒരു മിന്നൽക്കൊടി വീഴുന്നതുപോലെ വിളങ്ങി; എനിയ്ക്ക് അന്തരിക്ഷത്തിലെ കാമ്യവസ്തുക്കളും ഒരുക്കിത്തന്നു. എന്നാൽ, കർമ്മവാനും മനുഷ്യഹിതനുമായ ഒരു സുജാതൻ പിറന്നാലേ, അവൾ (എനിയ്ക്കു) ദീർഘായുസ്സു വളർത്തൂ!' 10

'ഇങ്ങനെ ഭൂപാലനത്തിന്നു ഭവാൻ ജനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ—പുരൂരവസ്സേ, അങ്ങ് എന്നിൽ വീര്യാധാനം ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു; അതങ്ങനെയാകട്ടെ. വിദുഷിയായ ഞാൻ നിത്യം ഉപദേശിച്ചിരുന്നു; അതു ഭവാൻ കേട്ടില്ല. എന്തിനാണ്, ചെയ്യാത്ത ഭവാൻ പുലമ്പുന്നത്?' 11

---

7. ആ സഖിമാരെ പുരൂരവസ്സു പുണർന്നിരുന്നു എന്ന്, ഉർവ്വശി സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു:

8. പുരൂരവസ്സ്: അമാനുഷികൾ—ദേവസ്ത്രീകൾ. മനുഷ്യൻ—ഞാൻ. തരസൽപ്പേടകൾ—തരസത്ത് എന്ന മാൻവർഗ്ഗത്തിലെ സ്ത്രീകൾ. അവ വേടനെപ്പേടിച്ച പായുന്നപോലെയും. ഓടിപ്പോകയാണുണ്ടായത്—ആ അപ്സരസ്സുകളെ ഞാൻ പുണർന്നില്ല.

9. അതുതന്നേ എടുത്തുപറയുന്നു: പൊന്മ—ഒരുതരം പക്ഷി. ചാടിക്കളിച്ചോടുന്ന കുതിരകളുടെ ദേഹം തേരാളി ശരിയ്ക്കു കാണില്ലല്ലോ.

10. സുജാതൻ നല്ല മകൻ. വളർത്തൂ—ഞാൻ ചിരംജീവിയാകണമെങ്കിൽ, എനിയ്ക്ക് ഇവളിൽ പുത്രൻ ജനിയ്ക്കണം: 'ആത്മാ വൈ പുത്രനാമം.'

11. 'അങ്ങയ്ക്ക് എന്നിൽ പുത്രൻ പിറന്നിരിയ്ക്കുന്നു' എന്ന് ഉർവ്വശി അറിയിയ്ക്കുന്നു: വിദുഷി—ഭാവികാര്യജ്ഞ. ചെയ്യാത്ത—പ്രതിജ്ഞ രക്ഷിയ്ക്കാത്ത. 'ഒരു കുട്ടിയുണ്ടാകുന്നതുവരെയ്ക്കേ ഞാൻ അങ്ങയുടെ ഭാര്യയാകയുള്ളു' എന്നും മററും കരാറു പറഞ്ഞാണ്, ഉർവ്വശി പുരൂരവസ്സിനെ സ്വീകരിച്ചത്.

‘പിറന്ന മകൻ എപ്പോൾ അച്ഛനെ തേടും? എപ്പോൾ കണ്ടെത്തി, കരഞ്ഞു കണ്ണീരുവാക്കുകയും ചെയ്യും? ആർ മനസ്സിണങ്ങിയ ദമ്പതിമാരെ വേർപെടുത്തും? എന്നായിരിക്കും, അഗ്നി ശ്വശുരന്മാരുടെ അടുക്കൽ വിളങ്ങുക?’ 12

‘ഞാൻ മറുപടി പറയാം: ഉദ്ദേശിച്ച നന്മ വരുമ്പോൾ കരയും, കണ്ണീരും വാക്കും; ഭവാൻ എന്നിൽ വെച്ചിട്ടുള്ളതിനെ ഞാൻ ഭവാനയച്ചുതരാം. തിരിയേ പോയ്ക്കൊൾക: വിഡ്ഢി, ഭവാന്ന് എന്നെ കിട്ടില്ല!’ 13

‘നന്നായി കളിയാടിയവൻ ഇവിടെത്തന്നെ വീഴട്ടെ; അല്ലെങ്കിൽ, മടങ്ങാതെ അതിദൂരത്തേയ്ക്കു നടകൊള്ളട്ടെ; അല്ലെങ്കിൽ മണ്ണിൽ കിടക്കട്ടെ; അതുമല്ലെങ്കിൽ, ഇവനെ ചെന്നായ്ക്കൾ പാഞ്ഞെത്തി തിന്നുകൊള്ളട്ടെ!’ 14

‘പുരൂരവസ്സേ, അങ്ങ് മരിക്കേണ്ടാ, വീഴേണ്ടാ, അങ്ങയെ കെട്ടചെന്നായ്ക്കൾ തിന്നേണ്ടാ. പെണ്ണുങ്ങൾക്കു സ്നേഹിക്കലില്ല: ചെന്നായ്ക്കളുടേതാണ്, അവരുടെ ഹൃദയം! 15

ഞാൻ പലവടിവോടേ മനുഷ്യരിൽ പെരുമാറി: നാലുവർഷം മുഴുവൻ വിളയാടിപ്പാർത്തു. അന്നു ഞാൻ ദിവസത്തിലൊരിക്കൽ ഒരിത്തിരി നെയ്യു കഴിച്ചിരുന്നു; അതുകൊണ്ടുതന്നേ ഇന്നും വിശപ്പില്ലാതെ നടക്കുന്നു!’ 16

---

12. പുരൂരവസ്സ്, പുത്രനെ എപ്പോൾ കിട്ടുമെന്നു ചോദിക്കുന്നു: ദമ്പതിമാരെ—ഭവതിയെയും എന്നെയും. അഗ്നി—ഭവതിയുടെ വയററിലിരിക്കുന്ന തേജസ്സ്, ശിശു. ശ്വശുരന്മാർ—ഭവതിയുടെ ശ്വശുരന്മാർ; എന്റെ അമ്മയച്ഛന്മാർ.

13. ഉർവ്വശിയുടെ മറുപടി: നന്മ വരുമ്പോൾ—ഭാഗ്യം വരുമ്പോൾ. കരയും—ഭവാന്റെ അടുക്കൽ വരും എന്നർത്ഥം. വെച്ചിട്ടുള്ളതിനെ—സന്താനത്തെ.

14. പുരൂരവസ്സ് സങ്കടപ്പെടുന്നു: കളിയാടിയവൻ—ഭവതിയുമായി രമിച്ച ഞാൻ. വീഴട്ടെ—മരിച്ചുവീഴട്ടെ. നടകൊള്ളട്ടെ—‘മഹാപ്രസ്ഥാന’മനുഷ്ഠിക്കട്ടെ.

15. ഉർവ്വശി:

16. പലവടിവോടേ—ഭർത്താവായ ഭവാന്റെ ആനുകൂല്യത്താൽ നാനാരൂപയായി. ഒരിത്തിരിനെയ്യ്—ഭൂമിയിലെ സുഖമെന്നർത്ഥം. വിശപ്പില്ലാതെ—സംതൃപ്തയായി.

'അന്തരിക്ഷത്തെ നിറയ്ക്കുന്ന, അംഭസ്സിനെ നിർമ്മിയ്ക്കുന്ന ഉർവ്വശിയെ വലിയ വാസയിതാവായ ഞാൻ വശത്താക്കുന്നു: സുകർമ്മപ്രദൻ ഭവതിയെ ഉപാസിയ്ക്കട്ടെ; ഭവതി മടങ്ങിപ്പോന്നാലും. എന്റെ ഹൃദയം വേവുന്നു!' 17

'ഇളാത്മജ, ഭവാനോടു ദേവന്മാർ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: 'ഇതിന്നു ഭവാൻ മൃത്യുവശനാകാതിരിയ്ക്കണം: അങ്ങയുടെ മകൻ ദേവന്മാരെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കും; അങ്ങും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ മത്താടും!' 18

സൂക്തം 96.

അംഗിരോഗോത്രൻ വരുവോ ഇന്ദ്രപുത്രൻ സർവ്വഹരിയോ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഹരികൾ ദേവത.

(കേക.)

വാഴ്ത്തിനേൻ, വൻയജ്ഞത്തിൽ നിന്നിരുഹരികളെ;
പ്രാർത്ഥിപ്പൂ, ഹന്താവാം നിൻ കാമ്യമാം മത്തോടു ഞാൻ.
ഹരിമാനെവൻ തൂകും, സ്വാദുനൈപോലുള്ളൊന്നാ,
ഹരിദംഗനാം നിങ്കലെത്തട്ടേ, സ്തവനങ്ങൾ! 1
സ്തുതിച്ചാരല്ലോ, യാനഹരിയെദ്ദേവന്മാർതൻ
സദസ്സിലെയ്ക്കു തെളിച്ചാ ഹരികളെപ്പൂർവ്വർ;

---

17. പുരൂരവസ്സ്: നിറയ്ക്കുന്ന—തന്റെ തേജസ്സുകൊണ്ട്. വാസയിതാവ്=വസിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ; ആളുകളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. ഉപാസിയ്ക്കുക—സേവിയ്ക്കുക.

18. ഉർവ്വശി: ഇളാത്മജ—പുരൂരവസ്സിന്റെ അച്ഛന്റെ പേർ ഇളനെന്നാകുന്നു.

സൂക്തം 96.

1. ഇന്ദ്രനോട്: പ്രാർത്ഥിപ്പൂ—അഭിമതം യാചിയ്ക്കുന്നു ഹന്താവ്—വൈരിഹന്താവ്. ഹരിമാൻ=ഹരികളോടു(രണ്ടശ്വങ്ങളോടു)കൂടിയവൻ; ഹരികളെപ്പൂട്ടിയ തേരിൽ എന്റെ യാഗത്തിൽ വന്ന് എന്നർത്ഥം. സ്വാദുനൈപോലുള്ളൊന്ന്—വർഷജലം. ഹരിദംഗൻ—പച്ചനിറശ്ശരീരൻ. സ്തവനങ്ങൾ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾ.

2. സ്തോതാക്കളോട്: യാനഹരിയെ—ഇന്ദ്രന്റെ വാഹനമായ രണ്ടശ്വത്തെ. ദേവന്മാർതൻസദസ്സ്—യാഗശാല. തെളിച്ച്—സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടുവല്ല

പച്ചയാൽപ്പൈപ്പോലേകി, തൃപ്തിയുമിന്ദ്ര;-നമ്മ-
ട്ടർച്ചനംചെയ്യിൻ; പച്ചക്കുതിരക്കരുത്തിനെ! 2
ഹരിത,മിന്ദ്രനുടെയിരിമ്പുവജ്രം, കമ്രം:
ഹരിയ്ക്കും ഹരിയതു തൃക്കയ്യിലിരിയ്ക്കുന്നു.
അമ്പാല്യം ക്രുധയാലുമെതിക്കും സുഹനുവാം
സമ്പന്നനവങ്കലേ പൊഴിച്ചൂ, പച്ചദ്രവ്യം! 3
അരുണൻപോലേ വാനത്തരുളുമവനുടെ-
യഹിയെപ്പിളർത്താമിരിമ്പുവജ്രം, കാമ്യം
പച്ചവാജികൾപോലെ പാഞ്ഞെത്തുമെങ്ങു;-മണ
പച്ചച്ചാ ഹരീശ്വരനായിരം കതിർ വീശും! 4
ഇച്ഛിച്ചപോന്നൂ, പച്ചത്തേരഗേശനാമിന്ദ്ര,
യജ്വാക്കൾ പുരാതനർ വാഴ്ത്തിയ നീതാൻ, നീതാൻ:
പച്ചവണ്ണത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടോനേ, ഭവാനിന്നു-
മിച്ഛിപ്പൂ, കാമ്യം സ്തുത്യം നിൻനാനാഹവിസ്സെല്ലാം! 5
സപ്രമോദനാം സ്തുത്യനിന്ദ്രനെത്തേരിൽച്ചേല-
റപ്പച്ചക്കുതിരകൾ മത്തിനിങ്ങെത്തിയ്ക്കട്ടേ:
ഈ മനോജ്ഞനാം വജ്രമേന്തുമിന്ദ്രനു പച്ച-
സ്സോമങ്ങൾ വെച്ചിട്ടുണ്ടു, വളരെസ്സവനത്തെ! 6

പ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ ഹരികളെ തേരിനു പൂട്ടി യാഗശാലയിലെയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടുമെന്നു താൽപര്യം. പൂർവർ—പണ്ടത്തെ ഋഷിമാർ. പച്ച—സോമരസം. പൈപോലെ—പൈക്കളെ പാലുകൊണ്ടെന്നപോലെ. അമ്മട്ട്—പൂർവന്മാർ ചെയ്തപോലെ. അർച്ചനം ചെയ്യിൻ—പൂജിയ്ക്കുവിൻ, സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ.

3. ഹരിതം—പച്ചനിറത്തിലുള്ളതാകുന്നു. ഹരിയ്ക്കും—ശത്രുക്കളെ കൊല്ലുന്നു. ഹരിയതു—ആ ഹരിതവജ്രം. ക്രുധ=ക്രോധം. എതിക്കും—ശത്രുക്കളെ നേരിടുന്ന. സുഹനു=നല്ല അണക്കടകളുള്ളവൻ. സമ്പന്നൻ=ധനവാൻ. അവങ്കലേ—ഇന്ദ്രങ്കൽത്തന്നെ. പച്ചദ്രവ്യം—സോമനീര്. പൊഴിച്ചു—യഷ്ടാക്കൾ.

4. അരുണൻ=സൂര്യൻ. പച്ചവാജികൾ—സൂര്യാശ്വങ്ങൾ. അന്നു പച്ച—സോമപാനത്താൽ അണക്കടകൾക്കു പച്ചനിറം വന്ന. ഹരീശ്വരൻ—ഇന്ദ്രൻ.

5. ഇച്ഛിച്ചപോന്നൂ—സ്തോത്രത്തെയോ, ഹവിസ്സിനെയോ.

6. പച്ചസ്സോമങ്ങൾ വളരെസ്സവനത്തെ വെച്ചിട്ടുണ്ട്—ഇന്ദ്രനു വളരെ സവനങ്ങളിൽ സോമം കുടിയ്ക്കാം.

പച്ച വേണ്ടോളം വെച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ, കൊതിപ്പിയ്ക്കാൻ:
പച്ചയിതക്ഷോഭ്യന്നായ്പ്പായിയ്ക്കും, ഹരികളെ;
കല്യവാജികളുമായ്പ്പോർ പൂകും രഥമിവ–
നുള്ളതാം കമനീയപ്പച്ചയുള്ളേടത്തെത്തും! 7

ഇരിമ്പൻ പച്ചക്കേശമീശയുള്ളവൻ പൊന്തി,
വിരവിൽക്കുടിയ്ക്കേണ്ടും പച്ചനീർ കുടിച്ചെവൻ;
ചരിയ്ക്കും പച്ചച്ചാറാം ഹവിസ്സുണ്ടോനാമവൻ
ദുരിതമെല്ലാം കടത്തീടട്ടേ, ഹരികളാൽ! 8

അവന്റെ പച്ചത്തൂക്കൺ പതിയും, സ്രുക്കിന്നൊപ്പ;–
മവന്റെ പച്ചയണ ചലിയ്ക്കും, ഹവിസ്സിന്നായ്;
മോറിയ ചമസത്തിൽ വെച്ച മത്തേകും നല്ല
നീരശിച്ചവിടുന്നു തലോട്ടും, ഹരികളെ! 9

ദ്യോവൂഴികളിൽക്കൂടികൊള്ളുമക്കമനീയൻ
പോവുമേ പോരിന്നശ്വയുക്തനായ,ശ്വംപോലെ;
കാമിപ്പു, മഹതിയാം സ്തുതിയുമക്കെല്പന്നെ;–
ക്കാമയമാനന്നേകുമല്ലോ, നീ പെരുതന്നം! 10

കാമിപ്പോൻ, മഹത്ത്വത്താൽ വാന്നൂഴി നിറപ്പോൻ നീ
കാമിപ്പൂ, നവനവമരിമപ്പെട്ടും സ്തോത്രം:
പ്രാണവൻ, ഭവാൻ വെള്ളം കവരും കതിരോനെ–
ക്കാണിയ്ക്കൂ, കമനീയം തണ്ണീർത്തന്നിരിപ്പിടം! 11

---

7. എടുത്തുപറയുന്നു: പച്ച—സോമനീര്. അക്ഷോഭ്യന്നായ്—യുദ്ധങ്ങളിൽ സുസ്ഥിരനായ ഇന്ദ്രനെ കൊണ്ടുവരാൻ. കല്യവാജികൾ—നടമിടുക്കുള്ള കുതിരകൾ. പച്ചയുള്ളേടത്ത്—സോമയാഗത്തിൽ.

8. ഇരിമ്പൻ—ഇരിമ്പിനൊത്ത കരൾക്കട്ടിയുള്ളവൻ. വിരവിൽ—വേഗേന. പച്ചനീർ—സോമരസം. പൊന്തീ—വളൎന്നു. ചരിയ്ക്കും—ദേഹത്തിലെല്ലും വ്യാപിയ്ക്കുന്ന. ഹരികളാൽ—സ്വന്തം കുതിരകളെക്കൊണ്ടു, നമ്മെ എല്ലാദ്ദുരിതവും കടത്തട്ടെ.

9. പതിയും—സ്രുക്കുപോലെ സോമരസത്തിൽ പതിയും, ഇന്ദ്രൻ സോമത്തെ ഉററുനോക്കും. ചലിയ്ക്കും—കൊതികൊണ്ട്. നീര്—സോമരസം.

10. നാലാംപാദം പ്രത്യക്ഷോക്തി:

11. പ്രാണവൻ=ബലവാനേ.

അണകാം പച്ചച്ച തൽപരനാകിയ നിന്നെ-
യണയ്ക്കു, ജനങ്ങളിൽത്തേർക്ഷതിരകളിന്ദ്ര:
പത്തുകൈവിരലിനാൽ ഭൃതമാം യജ്ഞമധു
യുദ്ധത്തിനായിബ്ഭവാൻ കുടിയ്ക്കു, കൊതിയോടേ! 12

മുല്ലാട്ടു പിഴിഞ്ഞതു കുടിച്ചുവല്ലോ, ഭവാ;-
നിപ്പിഴിഞ്ഞതു ഹരിയുക്തനാമങ്ങയ്ക്കുതാൻ.
ഇനിപ്പേറിയ സോമമിന്ദ്ര, നീ നുകന്നാലും-
കനക്കെ വഷിപ്പോനേ, വയററിൽപ്പകന്നാലും! 13

സൂക്തം 97.

അഥർവ്വപുത്രൻ ഭിഷക്ക് ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഓഷധികൾ ദേവത.

പണ്ടു മൂന്നു യുഗങ്ങളിൽ ദേവകളിൽനിന്നുണ്ടായ പുരാതനൌ
ഷധികൾ എവയോ, തവിട്ടുനിറമിയന്ന അവയുടെ ഒരുനൂറേഴുപ്രയോ
ഗങ്ങളെ ഞാനിപ്പോൾ മതിയ്ക്കുന്നു. 1

അമ്മമാരേ, നിങ്ങൾക്കു നൂററിരിപ്പിടമുണ്ട്; നിങ്ങൾക്ക് ആയി
രം മുളയുണ്ട്. ഒരുനൂറു ജോലികളുള്ള നിങ്ങൾ എന്റെ ഈ ആളെ
രോഗമുക്തനാക്കിയാലും! 2

---

12. തൽപരൻ—യജ്ഞകാമൻ. ജനങ്ങളിൽ—യഷ്ടാക്കളുടെ അടുക്കൽ. ഭൃതം—പകന്നുവെയ്ക്കപ്പെട്ടത്. യജ്ഞമധു—സോമം. യുദ്ധത്തിന്നായി—യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാൻ.

13. മുല്ലാട്ടു—പ്രഭാതത്തിൽ. ഇപ്പിഴിഞ്ഞതു—ഉച്ചയ്ക്കു പിഴിഞ്ഞ സോമം. ഇന്ദ്രനുമാത്രമത്രേ, മധ്യാഹ്നസോമം. ഇനിപ്പ്—മാധുര്യം. വഷിപ്പോനേ—അഭീഷ്ടവഷിൻ.

സൂക്തം 97.

2. അമ്മമാരേ—ഓഷധികളേ. നൂറ്, ആയിരം എന്നിവ ബഹുത്വത്തെ കാണിയ്ക്കുന്നവയാണ്.

പൂവും കായും തഴച്ച്, കുതിരകൾപോലെ ഒപ്പം ജയിയ്ക്കുന്ന, മറുകരയിലണയ്ക്കുന്ന, മുളച്ചുപൊന്തുന്ന ഓഷധികളേ, നിങ്ങൾ പ്രസാദിച്ചാലും! 3

ഓഷധികളേ, മാതാക്കളേ, ദേവിമാരേ, നിങ്ങളുടെ ആളോടു ഞാൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു:—'വൈദ്യരേ, ഞാൻ താങ്കൾക്ക് അശ്വം ഗോവ്, വസ്ത്രം എന്നിവയെമാത്രമല്ല, എന്നെത്തന്നെയും തരാം!' 4

നിങ്ങൾ പേരാലിന്മേൽ കുടികൊള്ളുന്നു; നിങ്ങൾ പിലാശിന്മേൽ വസിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ വൈദ്യനോടു ചേർന്നാൽ ഗോക്കളെ നേടുമല്ലോ! 5

രാജാക്കന്മാർ യുദ്ധത്തിലെന്നപോലെ ഓഷധികൾ എവിടെ ഒത്തുകൂടുമോ, അവിടെ മേധാവി ഭിഷക്കെന്നു പറയപ്പെടുന്നു: അദ്ദേഹം അരക്കരെ അറുക്കും, ആമയങ്ങളെ അകററും! 6

അശ്വാവതി, സോമാവതി, ഊർജ്ജയന്തി, ഉദോജസ്സ് എന്നീ ഓഷധികളെയെല്ലാം ഞാൻ ഈ രോഗം മാററാനായി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 7

വൈദ്യരേ, താങ്കളുടെ ആത്മാവിന്നു ധനം തരാനായി ഓഷധികളുടെ കരുത്തുകൾ, തൊഴുത്തിൽനിന്നു ഗോക്കളെന്നപോലെ പുറപ്പെടുന്നു! 8

നിഷ്കൃതിയെന്നവളാണല്ലോ, നിങ്ങളുടെ അമ്മ. അതിനാൽ നിങ്ങൾ നിഷ്കൃതികളാകുന്നു—നിങ്ങൾ നടക്കും, പറക്കും; രോഗത്തിൽപ്പെട്ടവനെ നിഷ്കരിയ്ക്കും! 9

---

3. കുതിരകൾപോലെ—കുതിരകൾ എതിരാളികളെ ജയിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ഒപ്പം ജയിയ്ക്കുന്ന—രോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിയ്ക്കുന്ന. മറുകരയിലണയ്ക്കുന്ന—രോഗിയെ രോഗത്തിന്നപ്പുറത്താക്കുന്ന, രോഗമുക്തനാക്കുന്ന. പ്രസാദിച്ചാലും—ഈ ആതുരങ്കൽ ദയചെയ്താലും.

4. നിങ്ങളുടെ ആളോടു—വൈദ്യനോട്. തരാം—ഈ ആളുകളുടെ രോഗം മാററിയാൽ.

5. നിങ്ങൾ—ഓഷധിദേവതകൾ.

6. ഭിഷക്ക്=വൈദ്യൻ. ആമയങ്ങൾ=രോഗങ്ങൾ.

7. അശ്വാവതിമുതലായ നാലെണ്ണമത്രേ, പ്രധാനൌഷധികൾ.

8. ആത്മാവിന്നു—പുഷ്ടിയ്ക്ക്. കരുത്തുകൾ—വീര്യങ്ങൾ. പുറപ്പെടുന്നു—പുറത്തെയ്ക്കു വരുന്നു. മുളച്ചുപൊന്തുന്ന ഓഷധികളെക്കണ്ടിട്ടു പറയുന്നതാണിത്.

9. പറക്കും, നടക്കും—വേഗത്തിലും പതുക്കെയും ഫലം കാട്ടും. നിഷ്കരിയ്ക്കും—സംസ്കാരപ്പെടുത്തും, ആരോഗ്യവാനാക്കും. നിഷ്കൃതിശബ്ദത്തിന്നു സംസ്കരണമെന്നത്രേ, അർത്ഥം.

എങ്ങും ചുഴന്നുനില്ക്കുന്ന ഓഷധികൾ, കള്ളൻ തൊഴുത്തിലെ
ന്നപോലെ കേറും; ഏതു പാപത്തെയും ദേഹത്തിൽനിന്നിറക്കും! 10

ഈ ഓഷധികളെ ഞാൻ കെല്പുണ്ടാക്കാനായി കയ്യിൽ വെയ്ക്കു
ന്നു: എന്നാൽ രോഗത്തിന്റെ ആത്മാവു, വേടനാലെന്നപോലെ
ചത്തുപോയ്ക്കൊള്ളും! 11

ഓഷധികളേ, നിങ്ങൾ അംഗത്തിലംഗത്തിൽ, ഏപ്പിലേ
പ്പിൽ ചെന്നാൽ, ഒരു കരുത്തനായ നട്ടനാട്ടുവാഴിപോലെ രോഗത്തെ
വലയ്ക്കും! 12

രോഗമേ, നീ കടല്ക്കാക്കയോടൊപ്പമോ, കാട്ടുകാക്കയോടൊപ്പ
മോ, വീശുന്ന കാററിനോടൊപ്പമോ ഉടുമ്പോടൊപ്പമോ പറന്നു തുല
ഞ്ഞുപോവുക! 13

നിങ്ങളിൽ ഒന്നു മറെറാന്നിൽ ചെല്ലട്ടെ: അങ്ങനെ നിങ്ങൾ
അന്യോന്യം ചേരുവിൻ; എല്ലാവരും ഒത്തൊരുമിച്ചിട്ട് എന്റെ ഈ
പ്രാർത്ഥന രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ! 14

കായുള്ളവയും കായില്ലാത്തവയും, പൂവുള്ളവയും പൂവില്ലാത്ത
വയുമായ ഓഷധികൾ ബൃഹസ്പതിയുടെ അനുജ്ഞയാൽ നമ്മെ പാപ
നിർമ്മുക്തരാക്കട്ടെ! 15

അവ എന്നെ ശപഥപാപത്തിൽനിന്നും, വരുണപാശത്തിൽ
നിന്നും, യമന്റെ കാൽച്ചങ്ങലയിൽനിന്നും—ദേവന്മാരുടെ എല്ലാ ഉപ
ദ്രവത്തിൽനിന്നും—മോചിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 16

സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നിറങ്ങുമ്പോൾ ഓഷധികൾ പറകയുണ്ടായി:
'ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ആരിൽ ഞങ്ങൾ ചെല്ലുമോ, ആ ആൾക്ക് അപാ
യം വരികയില്ല!' 17

---

10. കേറും—രോഗങ്ങളെ ആക്രമിയ്ക്കും. പാപം—രോഗം.

11. കെല്പുണ്ടാക്കാനായി—വ്യാധിതന്നു ബലം വരുത്താൻ. വേടനാലെന്നപോലെ—വേടനാൽ ജീവജാലമെന്നപോലെ.

12. നട്ടനാട്ടുവാഴിപോലെ—രണ്ടു രാജ്യങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വാഴുന്ന പ്രഭു അടുത്തുള്ള ശത്രുക്കളെയെന്നപോലെ. വലയ്ക്കും—പീഡിപ്പിയ്ക്കും; ശമിപ്പിയ്ക്കുമെന്നർത്ഥം.

13. പറന്നു—എന്റെ ആളുടെ ദേഹത്തിൽനിന്നു പറന്നു.

14. രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ—സഫലമാക്കുവിൻ.

ബഹ്വദ്ശനകളായ വളരെ ഓഷധികളുണ്ടല്ലോ, സോമൻെറ ഉടമയിൽ: അവയിൽവെച്ച് ശ്രേഷ്ഠയായ ഭവതി തുലോം നല്ലതായ ഹൃദയത്തിന്നു സുഖം വരുത്തിയാലും! 18

സോമൻെറ ഉടമയിൽ ഭൂമിയിൽ മേവുന്ന വിവിധൌഷധികളേ, നിങ്ങഠം ബൃഹസ്പതിയുടെ അനുമതിയാൽ ഇയ്യാഠംക്ക കെല്പുണ്ടാക്കുവിൻ! 19

കിളയാൽ നിങ്ങഠംക്ക് ഉപദ്രവം വരരുത്: ഇയ്യാഠംക്ക വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ നിങ്ങളെ കിളയ്ക്കുന്നത്. ഞങ്ങളുടെ ഇരുകാലി—നാല്ക്കാലികളെല്ലാം അരോഗരായിരിയ്ക്കട്ടെ! 20

ലതകളേ, ഇതു കേഠംക്കുന്നവരും ദൂരസ്ഥിതകളുമായ നിങ്ങളെല്ലാവരും ഒത്തുകൂടി, ഇയ്യാഠംക്ക കെല്പുണ്ടാക്കുവിൻ! 21

ഓഷധികഠം സോമൻതമ്പുരാനോടു സംസാരിയ്ക്കാറുണ്ട്: 'തമ്പുരാനേ, അഭിജ്ഞൻ ആരെ ചികിത്സിയ്ക്കുമോ അവനെ ഞങ്ങഠം കടത്തുമാറാകണം!' 22

ഓഷധേ, ഭവതി ശ്രേഷ്ഠയാകുന്നു: ഭവതിയുടെ കീഴിൽ നില്ക്കുന്നവയാണല്ലോ, വൃക്ഷങ്ങഠം; അവയുടെ ചുവട്ടിൽ കിടക്കട്ടെ, ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിയ്ക്കുന്നവൻ! 23

സൂക്തം 98.

ഋഷ്ടിഷേണപുത്രൻ ദേവാപി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ബൃഹസ്പതി—മിത്രാദിദേവന്മാരെല്ലാം ദേവത.

ബൃഹസ്പതേ, അവിടുന്ന് എനിയ്ക്കുവേണ്ടി ദേവതകളിൽ ചെന്നാലും: മിത്രനോ, വരുണനോ, പൂഷാവോ, ആദിത്യരോടും വസുക്ക

---

18. സോമലതയോട്: തുലോം നല്ലതായ ഹൃദയത്തിന്നു—ഏററവും നല്ലവനായ മനുഷ്യന്ന്.
19. ഇയ്യാഠംക്ക്—ഈ രോഗിയ്ക്ക്.
20. കിളയാൽ—പറിച്ചെടുക്കാൻ കിളയ്ക്കുമ്പോഠം.
21. ഇതു—ഈ സ്തോത്രം.
22. കടത്തുക—രോഗത്തിന്നപ്പുറത്താക്കുക.
23. സോമലതയോട്: കിടക്കട്ടെ—ചത്തുവീഴട്ടെ.

ളോട്ടുംകൂടിയ മരുത്ത്വാനോ ആണല്ലോ, അങ്ങ്; ആ ഭവാൻ ശന്തനു
വിന്നായി പജ്ജന്യനെക്കൊണ്ടു മഴ പെയ്യിച്ചാലും! 1

'ദേവാപേ, നടത്തക്കാരായ ജീവസ്സുള്ള ഒരു ദേവൻ നിന്റെ
അടുക്കൽനിന്നു ദൂതനായി എന്റെ അടുക്കൽ വരട്ടെ.' നിന്തിരുവടി
നേരേ എങ്കലെയ്ക്കു വരിക: ഞാൻ ഒരു തിളങ്ങുന്ന സ്തോത്രം വായിൽ
വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. 2

ബൃഹസ്പതേ, ഇടറാതെ നടക്കുന്ന ഒരു തിളങ്ങുന്ന സ്തോത്രം
ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ വായിൽവെച്ചാലും: എന്നാൽ, നമുക്കിരുവക്കുംകൂടി,
വാനത്തുനിന്നു ശന്തനുവിന്നായി മഴ പെയ്യിയ്ക്കാം; ആ നീർത്തുള്ളി
മാധുര്യത്തോടേ ഉൾപ്പൂകുമല്ലോ! 3

നീർത്തുള്ളികൾ മാധുര്യത്തോടേ ഞങ്ങളിൽ ഉൾപ്പൂകട്ടെ! ഇന്ദ്ര,
അവിടുന്നു തേരിൽ ഒരായിരം തന്നാലും! ദേവാപേ, നീ ഹോത്രത്തി
നിരിയ്ക്കുക: കാലംതോറും യജിയ്ക്കുക—ദേവന്മാരെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പൂ
ജിയ്ക്കുക. 4

ഋഷിയായ ഋഷ്ടിഷേണപുത്രൻ ദേവാപി ദേവന്മാരെ നന്നാ
യി സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു ഹോത്രത്തിനിരുന്നു: അവൻ മുകളിലെ സമുദ്ര
ത്തിൽനിന്നു താഴത്തേതിലെയ്ക്കു ദിവ്യമായ വഷജലം വീഴ്ത്തട്ടെ! 5

ഈ സമുദ്രത്തിലെയ്ക്കുള്ള വെള്ളങ്ങൾ മുകളിലേതിൽ ദേവക
ളാൽ തടയപ്പെട്ടു നില്ക്കുകയായിരുന്നു; കാംക്ഷിതങ്ങളായ അവ ഋഷ്ടി

സൂക്തം 98.

1. ആദിത്യർ—അരുണാദികളായ പന്തിരണ്ടുപേർ. വസുക്കൾ—ധരാദി
കളായ എട്ടുപേർ. മരുത്ത്വാൻ=മരുത്സഹിതൻ. ശന്തനു—ശന്തനു എന്ന രാജാവ്.

2. ആദ്യവാക്യം തന്നോട്: ഒരു ദേവൻ—ബൃഹസ്പതി. രണ്ടുമുതൽ വാ
ക്യങ്ങൾ ബൃഹസ്പതിയോട്: വായിൽവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—ചൊല്ലാൻതുടങ്ങുന്നു.

3. ആ നീർത്തുള്ളി—അങ്ങയാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ട ജലശീകരം മധുരവും
ഹൃദയംഗമവുമായിരിയ്ക്കുമല്ലോ.

4. ഇന്ദ്ര—ഹേ ബൃഹസ്പതേ. ഒരായിരം—ധനം. ദേവാപേ എന്നാദിയാ
യ വാക്യം തന്നോടുതന്നേ പറയുന്നതാണ്.

5. മുകളിലെസ്സമുദ്രം—അന്തരിക്ഷം. താഴത്തേതിലെയ്ക്ക്—ഭൂമിയിലെ സ
മുദ്രത്തിലെയ്ക്ക്.

ഷേണപുത്രനായ ദേവാസിയാൽ വിട്ടുവിയ്ക്കപ്പെട്ടു, വെട്ടപ്പുള്ളേടങ്ങളിൽ ഒഴുകി. 6

ദേവാപി ശന്തനുവിന്നു പുരോഹിതനായി, ഹോത്രത്തിന്നു വരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു, ദേവന്മാരോടു മഴ യാചിയ്ക്കുന്ന ബൃഹസ്പതിയെ പ്രാൎത്ഥിച്ചു ധ്യാനിച്ചു; തന്തിരുവടി പ്രസാദിച്ച്, അവന്ന് ഒരു ശബ്ദം നല്കി. 7

അഗ്നേ, തിളങ്ങുന്ന ഋഷ്ടിഷേണപുത്രൻ ദേവാപി എന്ന മനുഷ്യൻ അങ്ങയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചുവല്ലോ; അതിനാൽ അങ്ങ് എല്ലാദ്ദേവന്മാരാലും അനുമോദിയ്ക്കപ്പെട്ട പൎജ്ജന്യനെക്കൊണ്ടു മഴ പെയ്യിച്ചാലും! 8

പുരുഹൂത, പണ്ടേത്തെ ഋഷിമാർ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു സമീപിച്ചു; (ഇന്നും) എല്ലാവരും അധ്വരങ്ങളിൽ അങ്ങയെ സമീപിയ്ക്കുന്നു. ആയിരമായിരവും തേരുകളും ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടട്ടെ: രോഹിദശ്വ, അങ്ങ് ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയാലും! 9

അഗ്നേ, ഇതാ, തൊണ്ണൂററൊമ്പതിനായിരം ഗോക്കളെയും തേരുകളും ഭവാന്നു സമൎപ്പിച്ചു: ശൂര, അവകൊണ്ടു ഭവാൻ വളരെത്തിരുമെയ്യുകൾ തടിപ്പിച്ചാലും; പ്രാൎത്ഥിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്കു വാനിൽനിന്നു മഴ മതിയാവോളം പെയ്താലും! 10

അഗ്നേ, ഈ തൊണ്ണൂറായിരം വൃഷാവായ ഇന്ദ്രന്നു ഭാഗമായി കൊടുത്താലും; ദേവന്മാർ നടക്കുന്ന വഴികളറിയുന്ന ഭവാൻ കാലംതോറും ശന്തനുപുത്രനെയും ദേവന്മാരിലിരുത്തിയാലും! 11

---

6. മുകളിലേതിൽ—മുകളിലെ സമുദ്രത്തിൽ, അന്തരിക്ഷത്തിൽ. കാംക്ഷിതങ്ങൾ—ആളുകളാൽ ആഗ്രഹിയ്ക്കപ്പെട്ടവ.

7. ദേവാപി—ഞാൻ. അവന്ന്—ദേവാപിയ്ക്ക്. ഒരു ശബ്ദം നല്കി—ഒരഗ്നിസ്തോത്രം ഉപദേശിച്ചു. ആ സ്തോത്രമാണ്, അടുത്ത ഋക്കുകൾ.

8. തിളങ്ങുന്ന—സ്തോത്രംകൊണ്ടു ജ്വലിയ്ക്കുന്ന.

9. പുരുഹൂത—ബഹുസ്തുത. ആയിരമായിരവും—വളരെഗ്ഗോക്കളും. കിട്ടട്ടെ—ശന്തനുവിങ്കൽനിന്നു ദക്ഷിണയായി ലഭിയ്ക്കട്ടെ.

10. ഗോക്കളും തേരുകളും—ശന്തനുവിങ്കൽനിന്നു ദക്ഷിണയായി കിട്ടിയവ.

11. തൊണ്ണൂറായിരം—ഗോക്കളെ.

അഗ്നേ, അങ്ങ് ശത്രുക്കളെയും ദുഷ്പ്രാപങ്ങളെയും ഉടച്ചാലും; രോഗത്തെയും രക്ഷസ്സുകളെയും തട്ടിനീക്കിയാലും; ഈ വലിയ സമുദ്രമായ അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നു, ഞങ്ങൾക്ക—ഞങ്ങൾക്ക—ധാരാളം വെള്ളം ഇവിടെ പൊഴിച്ചാലും! 12

സൂക്തം 99.

വൈഖാനസൻ വമ്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കാകളി.)

ഞങ്ങൾക്ക മേന്മയ്ക്കറിഞ്ഞു തരാറുണ്ടു,
തിങ്ങിവരും സ്തുത്യചിത്രസമ്പത്തു നീ.
വൃത്രഹത്യയ്ക്കു നിർമ്മിച്ചു കഴകിയ
ശക്തവജ്രത്തിന്നു കൂലിയെന്തേകിടാം! 1

ചെല്ലു,മൊളിമിന്നൽ പൂണ്ടവൻ സാമത്തിൽ;
നല്ല കെല്പാന്നുരുയാഗത്തിലെത്തിടും;
കീഴമർത്തുമവൻ, കൂട്ടരോടൊപ്പു;-മീ-
യേഴാം സഗർഭ്യന്നു യജ്ഞേ പെടാ, ചതി! 2

പോകു,മടരിനദുഷ്ടവഴിയ്ക്കവൻ:
പോരിൽ നേട്ടത്തിനായ്ച്ചുററിനടന്നിടും;
ശിശ്നദേവന്മാരെ മട്ടിച്ചെ,തിർപെടാ-
തശ്ശതദ്വാരസമ്പത്തടക്കും, ബലാൽ! 3

---

12. ദുഷ്പ്രാപങ്ങൾ—കടക്കാൻവയ്യാത്ത ശത്രുപുരങ്ങൾ.

സൂക്തം 99.

1. കൂലി മതിയ്ക്കവയ്യാത്തവേലയാണ്, വൃത്രവധത്തിന്നായി ത്വഷ്ടാവിനാൽ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട ബലവത്തായ വജ്രം ചെയ്തത് എന്നർത്ഥം.

2. ഒളിമിന്നൽ—തിളങ്ങുന്ന മിന്നലെന്ന ആയുധം. സാമത്തിൽ—സാമം പാടുന്നേടത്ത്. ഉരുയാഗം=വിശാലമായ യജ്ഞം. കീഴമർത്തും—ശത്രുക്കളെ. കൂട്ടർ—മരുത്തുക്കൾ. ഏഴാം സഗർഭ്യന്നു—പന്തിരണ്ടാദിത്യന്മാരിൽ ഏഴാമത്തെ ഭ്രാതാവായ ഇന്ദ്രന്ന്. ചതി—രക്ഷോബാധ എന്നർത്ഥം.

3. അദുഷ്ടവഴിയ്ക്ക്=സന്മാർഗ്ഗേണ. ശിശ്നദേവന്മാർ—ചാരിത്രഹീനർ, അസുരന്മാർ. അശ്ശതദ്വാരസമ്പത്ത്—അവരുടെ ശതദ്വാര(പുര)ങ്ങളിലെ ധനം.

ചെന്നെതിർത്തുത്തമസമ്പത്തുകൾക്കുത-
കുന്ന വമ്പിച്ച തണ്ണീരുതിർക്കുമവൻ,
കാല്ക്കളും തേരുമില്ലാതേ പരന്നോട്ടു-
മാർകൾ ജലംകൊണ്ടു മൂടുമിടങ്ങളിൽ! 4

രുദ്രജോപേതൻ വരട്ടേ ഗൃഹത്തിൽനി-
ന്ന,സ്തദോഷൻ സ്വയം നല്കുവോനമ്മഹാൻ:
വമ്രന്റെ ദമ്പതിമാർക്കാറി,യല്ലലെ-
ന്നെന്മതം; കേഴിയ്ക്കു,മന്നം കവന്നിവൻ! 5

ഇദ്ദേഹമല്ലോ നിറുത്തിക്കൊലചെയ്തു,
മുത്തലയാറുകണ്ണൊത്താത്ത ദാസനെ;
ഇപ്പുരാന്റെ ബലംകൊണ്ടു പൊങ്ങി ത്രിത-
നഭ്രം പിളർത്താനി,രിമ്പുനഖങ്ങളാൽ! 6

വധ്യനാം ദ്രോഹിമർത്ത്യന്റെ നേർക്കപ്പൂജ്യ-
നുത്തിഷ്ഠമാനനായ്ശ്ശസ്ത്രമയയ്ക്കുമേ:
മർത്ത്യൈകനാഥൻ നമുക്കായ് വെളിപ്പെട്ടു
ശത്രുവധത്തിൽപ്പിളർത്താൻ, പുരങ്ങളെ! 7

പുല്ലിനായ്ക്കാർപോലെ നീരുതിർക്കുമവ;-
നില്ലത്തു പോകാൻ നമുക്കു വഴി തരും!

---

4. ചെന്നെതിർത്ത്—മേഘങ്ങളെ ആക്രമിച്ച്. ആർകൾ ജലംകൊണ്ടു മൂടുമിടങ്ങളിൽ—നദീപ്രദേശങ്ങളിൽ.

5. രുദ്രജോപേതൻ—മരുത്തുക്കളോടുകൂടി. അസ്തദോഷൻ—നിർദ്ദോഷൻ. സ്വയം—അയാചിതനായിത്തന്നേ. നല്കുവോൻ—സ്തോതാക്കൾക്കു ധനം കൊടുക്കുന്നവൻ. അമ്മഹാൻ—ഇന്ദ്രൻ. വമ്രന്റെ ദമ്പതിമാർക്ക്—വമ്രനെന്ന എന്റെ അമ്മയച്ഛന്മാർക്ക്. അല്ലൽ ആറി (ശമിച്ചു) എന്നെന്മതം—എനിയ്ക്കറിയാം. ഇവൻ (വമ്രൻ) അന്നം കവന്നു, ശത്രുക്കളെ കരയിയ്ക്കും; അത്ര ബലവാനായിരിയ്ക്കുന്നു.

6. നിറുത്തി—നിയന്ത്രിച്ച്. മുത്തലയാറുകണ്ണ്—മൂന്നു തലയും ആറു കണ്ണും. ദാസനെ—നാശകാരിയായ വൃത്രനെ. പൊങ്ങി—വളന്ന്. ത്രിതൻ—ത്രിതനെന്ന ഋഷി. ഇരിമ്പു(തീക്ഷ്ണ)നഖങ്ങളാൽ അഭ്രം (മേഘത്തെ) പിളർത്താൻ.

7. അപ്പൂജ്യൻ—ഇന്ദ്രൻ. ഉത്തിഷ്ഠമാനനായ്—ശൌര്യോന്നതനായി. ശസ്ത്രം—കൊലയായുധം. മർത്ത്യൈകനാഥൻ—മനുഷ്യർക്ക് ഉററനേതാവ്, ഇന്ദ്രൻ. ശത്രുവധത്തിൽ—ശത്രുവധപ്പോരിൽ. പുരങ്ങളെ—ശത്രുപുരികളെ.

ചെല്ലുമേ, സോമത്തി;-ലീയിരിമ്പുമട-
മ്പുള്ള പരുന്തു പൊതുക്കും, രിപുക്കളെ! 8
സത്സാരഹേതി ചാട്ടട്ടെ കൂററങ്കലും,
കുത്സൻ സ്തുതിയ്ക്കയാൽശ്ശുഷ്ണനെക്കൊന്നവൻ;
തന്നെയും നേതൃഗണത്തെയും സേവിച്ച
ധന്യനാം കാവ്യനെ സ്വീകരിച്ചാനിവൻ. 9

മർത്ത്യാനുകൂലരോടൊത്തുലാത്തും, രവി-
യെയ്യൊത്ത സന്ദൃശ്യതേജസ്സു ദാതാവിവൻ;
കാലേ കുടിയ്ക്കുമീക്കമ്രനാം ബുദ്ധിമാൻ
കാലു നാലൊക്കുമരരുവെ വീഴ്ത്തിനാൻ! 10
തൽപ്രീണനത്താലൃജിശ്വാവുശിക്സൂനു-
പിപ്രുവിൻ കാളത്തൊഴുത്തു പിളത്തിനാൻ:
സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിപ്പിഴിഞ്ഞു ചെന്നേററു കീഴ്-
ച്ചേർത്തുവല്ലോ, പുരം യഷ്ടാവിവൻ ബലാൽ! 11
ഇത്ഥം ഭവാങ്കലണഞ്ഞു, ബലിഷ്ഠ, നീ-
യുത്തമമേന്തുവാൻ വമ്രൻ പദങ്ങളാൽ:
സ്വസ്തി തരികി,ശ്ശ്രിതനു നീ; നല്ല വീ-
ടെത്തിയ്ക്കുകിന്ദ്ര, പേയാന്നവുമൊക്കയും! 12

---

8. പുല്ലിനായ്—ഗോക്കൾക്കും മററും തീററയായ പുല്ല് മുളയ്ക്കാൻ.. ഈയിരിമ്പുമടമ്പുള്ള പരുന്തു—പരുന്തിനൊത്ത ഇന്ദ്രൻ.

9. സത്സാരഹേതി: നല്ല കെല്പുള്ള ആയുധം. കൂററങ്കലും—വമ്പിച്ച ശത്രുവിങ്കൽപ്പോലും. ശുഷ്ണൻ—ശുഷ്ണനെന്ന അസുരൻ നേതൃഗണം—മരുദ്ഗണം. കാവ്യൻ—ഉശനസ്സ്.

10. മർത്ത്യാനുകൂലർ—മരുത്തുക്കൾ. സന്ദൃശ്യതേജസ്സു ദർശനീയമായ തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ. കുടിയ്ക്കുക—സോമപാനം ചെയ്യുന്ന. അരരുവെ—അരരു എന്ന അസുരനെ. വീഴ്ത്തിനാൻ—കൊന്നു.

11. തൽപ്രീണനത്താൽ—അവനെ (ഇന്ദ്രനെ) പ്രീതിപ്പെടുത്തിയതിനാൽ. പിപ്രുവിൻ കാളത്തൊഴുത്ത്—പിപ്രു എന്ന അസുരൻ അപഹരിച്ച ഗോക്കളെ നിർത്തിയ, കാളകളോടുംകൂടിയ തൊഴുത്ത്. പിഴിഞ്ഞു—സോമം. പുരം—ശത്രുപുരികൾ. ഇവൻ—ഋജിശ്വാവ്. ബലാൽ—ഇന്ദ്രാനുഗ്രഹബലത്താൽ.

12. ഉത്തമം—ശ്രേഷ്ഠമായ ഹവിസ്സ്. പദങ്ങളാൽ ഭവാങ്കലണഞ്ഞു—ഭവാനെ സ്തുതിച്ചു. ഇശ്ശ്രിതനു—ആശ്രയിച്ച എനിയ്ക്ക്.

സൂക്തം 100.

വന്ദനപുത്രൻ ദുവസ്യു ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, മഘവാവേ, അവിടുന്ന്, അവിടെയ്യൊത്തവനെ നേട്ടത്തിനായി കൊന്നാലും; ഇവിടെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു സോമം കുടിച്ചിട്ടു ഞങ്ങളെ വളർത്തിയാലും! സവിതാവു ദേവന്മാരോടുകൂടി ഞങ്ങളുടെ യാഗം രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! ഞങ്ങൾ അഖിലവർദ്ധനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 1

പോററുന്ന ഇന്ദ്രനും, ചീററിവീഴുന്ന സോമപായിയായ വായുവിന്നും നിങ്ങൾ ഋതുവിലെപ്പങ്കു് ഒരുക്കുവിൻ: വെൺപയ്യിൻ പാൽ നുകരുന്നവനാണല്ലോ, ഇദ്ദേഹം. ഞങ്ങൾ അഖിലവർദ്ധനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 2

സരളസങ്കല്പനായി പിഴിയുന്ന ഞങ്ങളുടെ യഷ്ടാവിന്നു സവിതൃദേവൻ പരിപക്വമായ അന്നം ഉളവാക്കട്ടെ: എന്നാൽ, ഞങ്ങൾക്കു ദേവന്മാരെ ചമയിയ്ക്കാമല്ലോ. ഞങ്ങൾ അഖിലവർദ്ധനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 3

ഇന്ദ്രന്നു ഞങ്ങളിൽ സദാ തിരുവുള്ളമുണ്ടാകട്ടെ! രാജാവായ സോമൻ ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രം അറിയട്ടെ: എന്നാൽ ഞങ്ങൾക്കു സുഹൃത്തുക്കളുടെ നിധികൾ കിട്ടുമല്ലോ! ഞങ്ങൾ അഖിലവർദ്ധനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 4

ഇന്ദ്രൻ സ്തുത്യമായ ബലംകൊണ്ടു യാഗത്തെ ഏച്ചുകൂട്ടുന്നു. ബൃഹസ്പതേ, ഭവാൻ ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നു. മികച്ച ബുദ്ധിയുള്ള

സൂക്തം 100.

1. അവിടെയ്യൊത്തവനെ—സ്വതുല്യനായ ബലവാനെ. നേട്ടത്തിന്നായി—ഞങ്ങൾക്കു ധനം കിട്ടാൻ.

2. ഋത്വിക്കുകളോടു്: ഋതുവിലെപ്പങ്കു്—കാലപ്രാപ്തമായ ഹവിസ്സ്. ഇദ്ദേഹം—വായു.

3. സരളസങ്കല്പൻ—നിഷ്കപടസ്വഭാവൻ. സവിതൃദേവൻ=സൂര്യദേവൻ. ചമയിയ്ക്കുക=അണിയിയ്ക്കുക.

4. അറിയട്ടെ—ചെവിക്കൊള്ളട്ടെ

മനനശീലമായ യജ്ഞം ഞങ്ങൾക്കു രക്ഷിതാവായി സുഖം നല്കട്ടെ!
ഞങ്ങൾ അഖിലവൎദ്ധിനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 5

ഇന്ദ്രനുണ്ടാക്കിയതാണ്, ദേവന്മാരുടെ ബലം. അഗ്നി ഗൃഹ
ത്തിൽ മേവുന്നു: സ്തോതാവും, ഹവിൎവ്വാഹിയും, കവിയും, യാഗത്തിൽ
യജനീയനും, കമനീയനും, ഞങ്ങൾക്കു തുലോം അടുത്തവനുമാണദ്ദേ
ഹം! ഞങ്ങൾ അഖിലവൎദ്ധിനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 6

ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾക്കു വളരെ ദ്രോഹം ഞങ്ങൾ ഒളിവിൽ ചെ
യ്തിട്ടില്ല; വസുക്കളേ, വെളിവിലും ദേവകോപനം ചെയ്തിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ
ക്ക് അസത്യരൂപം ഉണ്ടാകരുത്! ഞങ്ങൾ അഖിലവൎദ്ധിനിയായ അദി
തിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 7

എവിടെ മധു പിഴിയുന്ന അമ്മിക്കുഴ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നുവോ,
അവിടെ സവിതാവു രോഗത്തെ അകററട്ടെ; വമ്പിച്ച പാപത്തെയും
പൎവ്വതങ്ങൾ തട്ടിനീക്കട്ടെ! ഞങ്ങൾ അഖിലവൎദ്ധിനിയായ അദിതിയെ
വരിയ്ക്കുന്നു. 8

വസുക്കളേ, പിഴിയുന്നവന്റെ അമ്മിക്കുഴ ഉയരട്ടെ: ഒളിവി
ലെ ദ്രോഹികളെയെല്ലാം നിങ്ങൾ അകററുവിൻ! ആ സ്തുത്യനായ സ
വിതൃദേവൻ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! ഞങ്ങൾ അഖിലവൎദ്ധിനിയായ
അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 9

യാഗശാലയിലും ആലയിലും വന്നുചേരുന്ന പൈക്കളേ, നി
ങ്ങൾ പുല്പുറമ്പിൽ ധാരാളം തീററ തിന്നുകൊൾവിൻ: പാൽതന്നെ
ദേഹത്തിന്നു മരുന്നായിത്തീരട്ടെ! ഞങ്ങൾ അഖിലവൎദ്ധിനിയായ അദി
തിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 10

കൎമ്മം പൂൎത്തിപ്പെടുത്തുന്ന, ശ്ലാഘിയ്ക്കുന്ന, സ്തുതിയാൽ പ്രസാ
ദിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻതന്നെ, പിഴിയുന്നവൎക്കെല്ലാം രക്ഷിതാവ്: അവിടെയ്ക്കു

---

6. ഗൃഹത്തിൽ—ഞങ്ങളുടെ. സ്തോതാവ്—ദേവന്മാരെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ.

7. അസത്യരൂപം ഉണ്ടാകരുത്—ഇനിമേൽ ഞങ്ങൾ അനാചാരരായിത്തീരണം.

8. മധു—സോമം. പൎവ്വതങ്ങൾ—പൎവ്വതാഭിമാനിദേവകൾ.

10. ദേഹത്തിന്നു—ഞങ്ങളുടെ ശരീരത്തിന്ന്.

കുടിപ്പാനാണല്ലോ, ദിവ്യകലശത്തിൽ നിറയ്ക്കുന്നത്! ഞങ്ങൾ അഖില
വർദ്ധിനിയായ അദിതിയെ വരിയ്ക്കുന്നു. 11

അദ്ഭുതകരമാണ്, അങ്ങയുടെ കർമ്മപൂരകവും കാമ്യവുമായ
തേജസ്സ്; പോരുകൾ ധനം നിറയ്ക്കുന്നവയും അധൃഷ്യങ്ങളുമാകുന്നു.
അതിനാൽ ദുവസ്യു കയർ വലിച്ചുപിടിച്ചു, ഗോവാകുന്ന പശുവിന്റെ
മുമ്പിൽ വെമ്പി നടക്കുന്നു. 12

സൂക്തം 101.

സോമപുത്രൻ ബുധൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും ബൃഹതിയും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

സഖാക്കളേ, നിങ്ങൾ ഒരേമനസ്സോടേ ഉണർന്നെഴുന്നേല്ക്കുവിൻ: ഏകത്ര വസിയ്ക്കുന്ന അനേകരായ നിങ്ങൾ അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുവിൻ. ഞാൻ ദധിക്രയെയും, അഗ്നിയെയും, ഉഷോദേവിയെയും, ഇന്ദ്രാദികളെയും നിങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്കു വിളിയ്ക്കാം. 1

സഖാക്കളേ, ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്ന (സ്തോത്രം) ചമയ്ക്കുവിൻ; പണി പരക്കെ തുടങ്ങുവിൻ; കടക്കാൻ ചുക്കാനും തോണിയും ഏർപ്പെടുത്തുവിൻ; ആയുധങ്ങൾ വേണ്ടുവോളം ഉണ്ടാക്കുവിൻ; വെടുപ്പു വരുത്തുവിൻ. മുമ്പേ പൂജിയ്ക്കേണ്ടുന്ന യജനീയനെ കൊണ്ടുവരുവിൻ. 2

കരിയ്ക്കു കെട്ടാൻ നുകം വെയ്ക്കുവിൻ; ഇവിടെ ചാലുണ്ടാക്കി വിത്തു വിതയ്ക്കുവിൻ. നമുക്ക് അന്നവും പുകളും വളരട്ടെ: അടുത്തുതന്നേ അരിവാൾ വിളയിലണയട്ടെ! 3

---

11. ശ്ലാഘിയ്ക്കുന്ന—'നല്ല സോമം' എന്നു യഷ്ടാവിനെ പ്രശംസിയ്ക്കുന്നു. നിറയ്ക്കുന്നത്—സോമനീർ.

12. പോരുകൾ—അസുരരോടുള്ള യുദ്ധങ്ങൾ. ദുവസ്യു—ഞാൻ. പശു=ബലിമൃഗം.

സൂക്തം 101.

1. ഋത്വിക്കുകൾ സഹപ്രവർത്തകരോടു പറയുന്നു: ഏകത്ര—ഒരേ യാഗശാലയിൽ. ദധിക്ര—ഒരു ദേവത.
2. യജനീയൻ—അഗ്നി.
3. കെട്ടാൻ—മൂരികളെ.

ക്രാന്തദർശികളായ ബുദ്ധിമാന്മാർ സുഖാർത്ഥം വയലുകളിൽ കരിയിറക്കുന്നു; നുകങ്ങൾ വേർതിരിയ്ക്കുന്നു. 4

നിങ്ങൾ വെള്ളത്തൊട്ടികൾ വൃത്തിപ്പെടുത്തുവിൻ, തോൽവാറുകളെടുക്കുവിൻ: നാം ഉറവുള്ളതും സുഖേന പകരാവുന്നതും വററാത്തതുമായ കുഴിയിൽ വെള്ളം പകരുക. 5

വൃത്തിവരുത്തിയ തൊട്ടിയോടും നല്ല തോൽവാറുകളോടും കൂടിയ, സുഖേന പകരാവുന്ന, ഉറവുള്ള, വററാത്ത കുഴിയിൽ ഞാൻ വെള്ളം പകരാം. 6

നിങ്ങൾ കുതിരകളെ ഇമ്പപ്പെടുത്തുവിൻ; ഹിതം നേടുവിൻ; സുഖകരമായ തേരും നിർമ്മിയ്ക്കുവിൻ. നേതാക്കൾക്കു കുടിപ്പാൻ, മരത്തൊട്ടിയും കൽച്ചക്രങ്ങളും അടുക്കൽ പാനപാത്രവുമുള്ള കുഴിയിൽ വെള്ളം പകരുവിൻ! 7

നിങ്ങൾ തൊഴുത്തുണ്ടാക്കുവിൻ: അതാണല്ലോ, നിങ്ങളുടെ നേതാക്കൾക്കു കുടിപ്പാൻ. വിശാലങ്ങളായ കവചങ്ങൾ വളരെയെണ്ണം തുന്നുവിൻ. ഉടയ്ക്കാൻ വയ്യാത്ത ഇരിമ്പുപാത്രങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കുവിൻ; നിങ്ങളുടെ ചമസങ്ങൾ, ചോച്ചവരാത്തവിധത്തിൽ ഉറപ്പിയ്ക്കുവിൻ. 8

ദേവന്മാരേ, യജ്ഞാർഹയും ഉജ്ജ്വലയും പൂജനീയയുമായ നിങ്ങളുടെ ബുദ്ധിയെ ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി ഇങ്ങോട്ടാകർഷിയ്ക്കുന്നു: അതു ഞങ്ങൾക്കു, പുല്ലു തിന്നു തിരിച്ചെത്തിയ ധാരാളം പാലുള്ള ഒരു വലിയ പയ്യുപോലെ ചുരത്തുമാറാകണം! 9

---

4. സുഖാർത്ഥം=സുഖത്തിന്നു(ആഹാരത്തിന്നു)വേണ്ടി.

5. കൂട്ടുകാരോട്: തോൽവാറുകൾ—നുകം കെട്ടാൻ.

6. അത് ഒരാൾ അനുസരിയ്ക്കുന്നു:

7. ഇമ്പപ്പെടുത്തുവിൻ—ഉഴവാൻ. ഹിതം—ഉഴുതൽ. ഋക്കിന്നു യുദ്ധപരമായ വ്യാഖ്യാനവുമുണ്ട്.

8. അത്—പൈത്തൊഴുത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന പാൽ. നേതാക്കൾ—തലവന്മാർ, ദേവന്മാർ.

9. അതു—ബുദ്ധി, മനസ്സ്. പയ്യുപോലെ—പയ്യ് പാൽ ചുരത്തുന്നതുപോലെ. ചുരത്തുമാറാകണം—അഭീഷ്ടങ്ങളെ തരുമാറാകണം.

ഭവാൻ പച്ചനീര് മരപ്പാത്രങ്ങളിൽ പകരുക: നിങ്ങൾ ഇരി
മ്പുളികൾകൊണ്ടു ചെത്തിയുണ്ടാക്കുവിൻ. അവ പത്തു കയർകൊണ്ടു
കെട്ടുവിൻ; വലിപ്പാൻ, രണ്ടുകാളകളെയും പൂട്ടുവിൻ. 10

രണ്ടു ഭാൎയ്യമാരുള്ള ഒരുവൻ ഗൃഹാന്തർഭാഗത്തെന്നപോലെ,
കാള നുകത്തിന്റെ രണ്ടററങ്ങൾക്കിടയിൽ മുറുമുറുത്തുകൊണ്ടു നടക്കുന്നു.
നിങ്ങൾ മരം വയലിൽ വെച്ചുകൊൾവിൻ—നനഞ്ഞേടം കുഴിയ്ക്കാതെ,
സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചുകൊൾവിൻ. 11

നേതാക്കളേ, സുഖം നിറയ്ക്കുന്നവനാണ്, ഇന്ദ്രൻ: ആ സുഖ
പൂരകനെ നിങ്ങൾ (സോമം) പകൎന്നുവെച്ചു പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുവിൻ; അ
ന്നം കിട്ടാൻ ഇമ്പപ്പെടുത്തുവിൻ. പരിക്ലാന്തരേ, നിങ്ങൾ അദിതിപു
ത്രനെ രക്ഷയ്ക്കും സോമപാനത്തിന്നും ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തുവിൻ! 12

സൂക്തം 102.

ഭൎമ്മ്യശ്വപുത്രൻ മുദ്ഗലൻ ഋഷി; ബൃഹതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നിന്റെ തേർ നിസ്സഹായമാക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; ധൎഷകനായ
ഇന്ദ്രൻ കാത്തരുളട്ടെ. പുരുഹൂത, ഗോദുക്കുകളോടുള്ള ഈ കേൾവി
പ്പെട്ട യുദ്ധത്തിൽ ഞങ്ങളെ അവിടുന്നു രക്ഷിയ്ക്കണം! 1

---

10. അധ്വൎയ്യുവിനോട്: പച്ചനീര്—സോമരസം. രണ്ടാംവാക്യംമുതൽ പാത്രനിൎമ്മാതാക്കളോട്: ഉണ്ടാക്കുവിൻ—പാത്രങ്ങൾ. കെട്ടുവിൻ—ഹവിൎദ്ധാനശകടത്തിൽ എടുത്തുവെച്ച്. വലിപ്പാൻ—വണ്ടി.

11. മരം—കലപ്പ.

12. ഋത്വിക്കുകളോട്: സുഖം നിറയ്ക്കുന്നവൻ—സ്തോതാക്കളെ സുഖപൂൎണ്ണരാക്കുന്നവൻ. പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുവിൻ—ഇങ്ങോട്ട്. പരിക്ലാന്തരേ—കൎമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചവരേ. എടുത്തുപറയലാണ് ഈ വാക്യം: അദിതിപുത്രൻ—ഇന്ദ്രൻ. രക്ഷയ്ക്കും—നമ്മെ രക്ഷിപ്പാനും.

സൂക്തം 102.

1. തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: നിന്റെ—മുദ്ഗലന്റെ, എന്റെ. പുരുഹൂത എന്നാദിയായ വാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഗോദുക്കുകൾ—ഗോക്കളെ കട്ടു തിന്നുന്നവർ, ചോരന്മാർ.

ഗോക്കളെത്തിരയാൻ മുദ്ഗലൻെറ ഭാര്യയായ ഇന്ദ്രസേനയാ
ണ്, തേർ തെളിച്ചത്: അവൾ തേരിൽക്കേറി പൊരുതി, ആയിര
മെണ്ണത്തെ വീണ്ടെടുത്തു വേർപെടുത്തി; അവളുടെ വസ്ത്രം കാററിൽ
പ്പാറന്നു! 2

ഇന്ദ്ര, കൊല്ലാൻ ദ്രോഹിയ്ക്കുന്നവൻെറ നേൎക്ക ഭവാൻ വജ്രം
ഒളിവിൽ വിട്ടാലും—മഘവാവേ, എളിയവൻെറയോ വലിയവൻെറ
യോ നേൎക്ക കുലിശം മറവിൽ പ്രയോഗിച്ചാലും! 3

കാള കയത്തിൽ വെള്ളം കുടിച്ച് ഇമ്പം പൂണ്ടു, കൊടുമുടി
കുത്തിയുടച്ച്, എതിരാളിയെ സമീപിച്ചു: വീൎത്ത വൃഷണത്തോടേ
അവൻ യശസ്സിച്ഛിച്ചു, ചിക്കെന്നു ചവുട്ടാൻ മുൻകാൽ നീട്ടി. 4

അടരിന്നിടയിൽ ഈ വൃഷഭത്തെ സമീപസ്ഥർ മുക്രയിട്ടുവി
ച്ചു; മൂത്രം വീഴ്ത്തിച്ചു; നല്ലവണ്ണം തിററുകയും ചെയ്തു. എന്നിട്ട് അവ
നെക്കൊണ്ടു മുദ്ഗലൻ യുദ്ധത്തിൽ ആയിരത്തൊരുനൂറു ഗോക്കളെ
വീണ്ടെടുത്തു. 5

പൊരുതാൻ പൂട്ടിയ കാളയെ കടിഞ്ഞാൺപിടിച്ച സാരഥി
മുക്രയിടുവിച്ചു: പൂട്ടപ്പെട്ട ദുൎദ്ധരൻ വണ്ടി വലിച്ചോടിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ,
യോദ്ധാക്കൾ മുദ്ഗലപതിയോടടുത്തു 6

അഭിജ്ഞൻ അതിൻെറ അച്ചുതണ്ടുകോൽ പൊക്കിവെച്ചു,
വൃഷഭത്തെ മുമ്പിൽ നിൎത്തി കെട്ടി. അപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ ഗോക്കളുടെ
ഉടമസ്ഥനെ കാത്തരുളി. കാള വഴികളിലൂടേ പാഞ്ഞു. 7

---

2. ആയിരമെണ്ണത്തെ—ഗോസഹസ്രത്തെ. വേർപെടുത്തി—ശത്രുക്കളിൽ നിന്ന്.

3. എളിയവൻെറയോ, വലിയവൻെറയോ—അവൻ അല്പനായാലും ശരി, മഹാനായാലും ശരി.

4. പൊരുതിയ ഒരു വൃഷഭത്തെ വൎണ്ണിയ്ക്കുന്നു: കൊടുമുടി—ചോരന്മാർ ഗോക്കളെ മറയ്ക്കാൻ വെച്ചിരുന്ന ഗിരിശൃംഗം.

5. അവൻ—വൃഷഭം.

6. പൂട്ടിയ—തേരിൽ കെട്ടിയ. സാരഥി—ഇന്ദ്രസേന. യോദ്ധാക്കൾ—ശത്രുഭടന്മാർ.

7. അഭിജ്ഞൻ—മുദ്ഗലൻ. അതിൻെറ—വണ്ടിയുടെ. പൊക്കിവെച്ചു—രഥത്തെ സജ്ജമാക്കി എന്നൎത്ഥം. ഗോക്കളുടെ ഉടമസ്ഥനെ—മുദ്ഗലനെ.

കപർദ്ദി ഇരുപ്പടിമേൽ തോൽവാറു മുറുകെക്കെട്ടി, ചമ്മട്ടിയു
മായി സുഖേന സഞ്ചരിച്ചു; വളരെയാളുകൾക്കു ധനമുണ്ടാക്കാൻ ഗോ
ക്കളെ പിടിച്ചു, കെല്പെടുത്തു. 8

'നോക്കു, ഇതാ കാളയ്ക്കു തുണനിന്ന മുൾത്തടി പടക്കളത്തിൽ
കിടക്കുന്നു: ഇതുകൊണ്ടാണ്, മുദ്ഗലൻ യുദ്ധത്തിൽ ആയിരത്തൊരു
നൂറുഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തത്. 9

അരികിൽത്തന്നേ അഴൽപെടുത്തുന്നവനെ ആർ ഇങ്ങനെ
കാണും? ഇതു തേരിന്നു വെയ്ക്കാം, ആയുധവുമാക്കാം. ഇതിന്നു പുല്ലു
കൊണ്ടുവരേണ്ടാ, വെള്ളം കൊണ്ടുവരേണ്ടാ; കൂട്ടുതലായി ജയം വരുത്തി
ക്കൊണ്ടു രഥഭാരം വഹിച്ചുകൊള്ളും! 10

ഇവൾ, ത്യജിയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ ഭർത്താവിനെ കിട്ടാനെന്നപോലെ,
വന്നുചേർന്നു; മഴക്കാറുപോലെ വളർന്നു. ഈ ഗോകാംക്ഷിണിയായ
സാരഥിയെക്കൊണ്ടാണ്, ഞാൻ ജയിച്ചത്. ഇവൾക്കു സുമംഗളവും
അന്നവും കൈവരട്ടെ!' 11

ഇന്ദ്ര, ജഗത്തിന്റെയെല്ലാം കണ്ണിന്നും കണ്ണാണ്, നിന്തിരു
വടി: വൃഷാവായ ഭവാൻ രണ്ടു വൃഷാക്കളെ തോൽവാറുകൊണ്ടു കെട്ടി
തെളിച്ചു യുദ്ധത്തിലെഴുന്നള്ളിയല്ലോ! 12

---

8. കപർദ്ദി=ജടായുക്തൻ, മുദ്ഗലൻ. വളരെയാളുകൾക്കു—പുത്രാദികൾക്ക്. കെല്പെടുത്തു—ജയം നേടി എന്നർത്ഥം.

9. 'സേനയും മററുമില്ലാതെയോ, വിജയം?' എന്നപഹസിച്ച ഒരു സഖാവിനോടു പറയുന്നു:

10. ആർ ഇങ്ങനെ കാണും—ഉപദ്രവകാരിയെ കണ്ടു നീക്കം ചെയ്യാൻ ഈ മുൾത്തടിയേ ഉതകൂ (?). കാളയ്ക്കു പുല്ലും വെള്ളവും കൊടുക്കണമല്ലോ; എന്നാൽ മുൾത്തടിയ്ക്ക് അതൊന്നും വേണ്ടാ.

11. തേർ തെളിച്ച പത്നിയെ പ്രശംസിയ്ക്കുന്നു: ഇവൾ—എന്റെ പത്നി. വന്നുചേർന്നു—എന്റെ അടുക്കൽ.

12. രണ്ടു വൃഷാക്കളെ—രണ്ടു ഹരികളെ. കെട്ടി—തേരിന്നു പൂട്ടി. യുദ്ധത്തിൽ—പൊരുതുന്ന എന്നെ സഹായിപ്പാൻ.

സൂക്തം 103.

ഇന്ദ്രപുത്രൻ അപ്രതിരഥൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രനും ബൃഹസ്പതിയും അപ്വയും മരുത്തുക്കളും ദേവതകൾ.

ശീഘ്രകാരി, ഒരു കൊട്ടുംകാളപോലെ തീക്ഷ്ണൻ, നിഹന്താവ്,
വിദ്വേഷികളെ വിറപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ, സംക്രന്ദനൻ, കണ്ണിമവെട്ടാത്ത
വൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള ഏകവീരനായ ഇന്ദ്രൻ ഒരുനൂറുപടകളെ ഒപ്പം
ജയിയ്ക്കും! 1

സംക്രന്ദനനും, കണ്ണിമവെട്ടാത്തവനും, ജിഷ്ണുവും, പോരാളി
യും, ദുശ്ച്യവനനും, ധൃഷ്കനും, അമ്പെടുത്തവനും, വൃഷാവുമായ
ഇന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു നിങ്ങൾ അതിൽ ജയിയ്ക്കുവിൻ; പൊരുതുന്ന നേതാ
ക്കളേ, അതിനെ അമർത്തുവിൻ! 2

ആ ഇന്ദ്രന്ന് അമ്പുകാരുണ്ട്, വാൾക്കാരുണ്ട്, കീഴിൽ; അവി
ടുന്നു പൊരുതിക്കൊണ്ടു കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നുചേരും; ഒത്തുകൂടിയവരെ
ജയിയ്ക്കും; സോമം കുടിയ്ക്കും. കൈക്കരുത്തിനാൽ വില്ലുയർത്തി ശരിയ്ക്കെ
യ്തു കൊല്ലും! 3

ബൃഹസ്പതേ, ഭവാൻ തേരിൽ വന്നു, രക്ഷസ്സുകളെ ഹനിച്ച്,
അമിത്രരെ അമർത്താലും; പടകളെ ഉടച്ചോടക്കി, അടരിൽ ജയിച്ചു,
ഞങ്ങളുടെ തേരുകൾ കാത്താലും! 4

ഇന്ദ്ര, കെല്പെന്നു ഗണിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനും, തടിച്ചവനും, അതി
വീരനും, പരാക്രമിയും, കീഴമർത്തുന്ന കരുത്തനും, അന്നവാനും, വീരാ
നുചരനും, സത്വശാലിയും, ബലജാതനും, ഗോക്കളെ നേടുന്നവനു
മായ നിന്തിരുവടി വെററിത്തേരിൽ കേറിയാലും! 5

സൂക്തം 103.

1. നിഹന്താവ്—ശത്രുഘാതി. കണ്ണിമവെട്ടാത്തവൻ—സദാ യജ്ഞ ഗമന-യുദ്ധാദികളിൽ ജാഗരൂകൻ.

2. അതിൽ—യുദ്ധത്തിൽ. അതിനെ—ശത്രുബലത്തെ.

3. ഒത്തുകൂടിയവരെ—പൊരുതാനെത്തിയവരെ.

5. കെല്പെന്നു ഗണിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനും—ഓരോരുത്തനും കരുതുന്നു, ഇന്ദ്രനാണ് തനിയ്ക്കു ബലമെന്ന്. വീരാനുചരൻ—വീരരായ അനുചരന്മാരോടുകൂടിയവൻ. ഗോക്കൾ=ജലങ്ങൾ; അല്ലെങ്കിൽ വാക്കുകൾ, സ്തുതികൾ.

ഒത്തുകൂടിയവരേ, നിങ്ങൾ ഗോത്രത്തെപ്പിളർത്ത്, ഗോക്കളെ നേടിയ, വജ്രപാണിയായ, ബലത്താൽ യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചുടയ്ക്കുന്ന ഈ ഇന്ദ്രനെ മുൻനിർത്തിപ്പോരാടുവിൻ—സഖാക്കളേ, നിങ്ങൾ പിന്നിൽനിന്നു പൊരുതുവിൻ! 6

കരുത്താൽ മേഘങ്ങളിൽ കടന്ന, കനിവററ വീരനായ, ശതമന്യുവായ, ദുശ്ച്യവനനായ, സൈന്യങ്ങളെ കീഴമർത്തുന്ന, പൊരുതാവല്ലാത്ത ഇന്ദ്രൻ യുദ്ധങ്ങളിൽ നമ്മുടെ പടകളെ കാത്തരുളട്ടെ! 7

ഇന്ദ്രൻ ഈ ദേവസേനകളെ നയിയ്ക്കട്ടെ; ബൃഹസ്പതിയും ദക്ഷിണയും യജ്ഞവും സോമവും മുന്നിൽ നടക്കട്ടെ; മരുത്തുക്കൾ എതിർത്തുടച്ചു ജയിയ്ക്കുന്ന ഇവയുടെ മുന്നണിയിലണയട്ടെ! 8

വൃഷാവായ ഇന്ദ്രന്റെയും, വരുണരാജാവിന്റെയും ആദിത്യന്മാരുടെയും, മരുത്തുക്കളുടെയും കടുത്ത ബലം (നമുക്കു കിട്ടട്ടെ;) മഴ പൊഴിയ്ക്കുന്ന മഹാമനസ്കരായ ദേവന്മാരുടെ ജയഘോഷം ഉയരുന്നു! 9

മഘവാവേ, അങ്ങ് ആയുധങ്ങളെയും എന്റെ ആളുകളുടെ ഹൃദയങ്ങളെയും ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലും; വൃത്രഹന്താവേ, കുതിരകളുടെ ഓട്ടം മുതിരട്ടെ; തേരുകളുടെ ജയഘോഷം ഉയരട്ടെ! 10

ഞങ്ങളുടെ പൊരുതുന്ന പടയാളികളെ ഇന്ദ്രൻ (കാക്കട്ടെ;) ഞങ്ങളുടെ ശരങ്ങൾ ജയിയ്ക്കട്ടെ; ഞങ്ങളുടെ വീരന്മാർ മീതെയാകട്ടെ; ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾതന്നെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ! 11

അപ്വേ, വരിക: നീ ഇവരുടെ മനം മയക്കി, അവയവങ്ങൾ എടുക്കുക. നീ ഇങ്ങോട്ടു വരിക: ഇവരുടെ ഹൃദയങ്ങളെ ദുഃഖംകൊണ്ടു നീററുക. ഈ ശത്രുക്കൾ കൂരിരുട്ടിൽ പെടട്ടെ! 12

---

6. ഒത്തുകൂടിയവരേ—യോദ്ധാക്കളേ. ഗോത്രം=മേഘം, അഥവാ പർവ്വതം. ഗോക്കൾ=ജലങ്ങൾ. ഉടയ്ക്കുന്ന—പററലർപ്പടയെ. പിന്നിൽ—ഇന്ദ്രന്റെ പിൻവശത്ത്.

7. കനിവററ—ശത്രുക്കളിൽ ദയയില്ലാത്ത. സൈന്യങ്ങൾ—ശത്രുസേനകൾ.

8. ഈ—ഞങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻ വന്ന. മുന്നിൽ—ഇന്ദ്രന്റെ. ഇവ—ദേവസേനകൾ.

12. അപ്വ—പാപാഭിമാനിദേവത. ഇവരുടെ—പൊരുതുന്ന ശത്രുക്കളുടെ. അവയവങ്ങൾ എടുക്കുക—അംഗങ്ങളെ പാപമയങ്ങളാക്കുക എന്നായിരിയ്ക്കാം, അർത്ഥം.

നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾ കേറിച്ചെന്നു ജയിയ്ക്കുവിൻ: ഇന്ദ്രൻ നിങ്ങൾക്കു സുഖമരുളട്ടെ; അധൃഷ്യരായിത്തീരുമാറു നിങ്ങളുടെ കൈകൾക്കു കരുത്തു കൂടട്ടെ! 13

സൂക്തം 104.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ അഷ്ടകൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

പുരുഹൂത, അങ്ങയ്ക്കു സോമം പിഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു: ഹരികളിലൂടേ വെക്കം യാഗത്തിലെഴുന്നള്ളിയാലും. അങ്ങയെപ്പററി മേധാവികൾ ചൊല്ലി നടപ്പിൽവന്ന സ്തോത്രങ്ങൾ (ഞങ്ങൾ) നേടിയിട്ടുണ്ട്; ഇന്ദ്ര, അങ്ങു സോമം കുടിച്ചാലും! 1

ഹരിയുക്ത, വെള്ളത്തിലൊലുമ്പി നേതാക്കന്മാർ പിഴിഞ്ഞതു ഭവാൻ ഇവിടെ പാനംചെയ്താലും, തിരുവയർ നിറച്ചാലും: ഇന്ദ്ര, ഉക്ഥങ്ങളാൽ വഹിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനേ, അങ്ങയ്ക്കായി അമ്മിക്കുഴകളാൽ ചതയ്ക്കപ്പെട്ടതു കുടിച്ചു മത്തടിച്ചാലും! 2

ഹര്യശ്വ, ഞാൻ വൃഷാവായ ഭവാന്നു പുറപ്പെടാൻ ഒരു യഥാർത്ഥമായ കടുംപാനം പിഴിഞ്ഞയയ്ക്കുന്നു: ഇന്ദ്ര, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ശക്തിമാനായ ഭവാൻ ഇവിടെ സ്തുതികൾകൊണ്ടും എല്ലാക്കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടും സംതൃപ്തി പൂണ്ടാലും! 3

ശക്തിയുക്ത, ഇന്ദ്ര, ഭവാൻെറ രക്ഷയാലും വീര്യത്താലും അന്നവും സന്തതിയും നേടിയ കാമയമാനരായ യജ്ഞാഭിജ്ഞന്മാർ മനുഷ്യഗൃഹത്തിൽ സ്തുതിച്ചും ഒപ്പം ലഹരിപിടിച്ചും വസിച്ചുവല്ലോ! 4

---

13. നേതാക്കൾ—മുന്നണിപ്പോരാളികൾ.

സൂക്തം 104.

1. ഹരികളിലൂടെ—ഇരുഹരികളെ പൂട്ടിയ തേരിലൂടേ. നേടിയിട്ടുണ്ട്—പാടിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

2. പിഴിഞ്ഞതു—സോമം.

3. പാനം—സോമനീർ.

4. യജ്ഞാഭിജ്ഞന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. മനുഷ്യഗൃഹത്തിൽ—യജമാനൻെറ യാഗശാലയിൽ. സ്തുതിച്ചും—ഭവാനെ. ലഹരിപിടിച്ചും—സോമപാനത്താൽ. വസിച്ചുവല്ലോ—ഞങ്ങളും അങ്ങനെയാകണമെന്നു ഹൃദയം.

ഹര്യശ്വ, ഇന്ദ്ര, നന്നായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനും, നല്ല ധനവും, വളരെക്കാന്തിയുമുള്ളവനുമായ ഭവാന്റെ കൊണ്ടുനടക്കൽകൊണ്ടും ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾകൊണ്ടും, സ്തോതാക്കളായ ആളുകൾ ദാനത്തിന്നായി അങ്ങയുടെ മഹനീയരക്ഷയെ കൈവരുത്തുന്നു. 5

ഹരിയുക്ത, പിഴിഞ്ഞ സോമം കുടിപ്പാൻ അവിടുന്നു ഹരികളിലൂടേ സ്തോത്രങ്ങളിൽ വന്നുചേർന്നാലും: ഇന്ദ്ര, യജ്ഞം ത്രാണിയുള്ള ഭവാങ്കൽ അണയുന്നു; ഈ അധ്വരത്തെ തുലോം അറിയുന്ന ഭവാൻ ദാതാവുമാണല്ലോ! 6

ഒരായിരം അന്നങ്ങളുള്ളവനും, എതിർക്കുന്നവരെ അമർക്കുന്നവനും, എതിരററവനും സോമനീരിൽ രസിയ്ക്കുന്നവനും, ശോഭനസ്തോത്രനും, മഘവാവുമായ ഇന്ദ്രനെ ചൊല്ലുകൾ അലംകരിയ്ക്കുന്നു—സ്തോതാവിന്റെ ഗാഥകൾ പുകഴ്ത്തുന്നു! 7

ഇന്ദ്ര, ഭംഗിയിൽ മൂളുന്ന അഹിംസിതകളായ സപ്തനദീദേവികളെക്കൊണ്ടു ഭവാൻ സമുദ്രത്തെ തഴപ്പിച്ചു; പുരന്ദരനായ അവിടുന്നു തൊണ്ണൂറെറാമ്പതു പുഴകളെ ദേവന്മാർക്കും മനുഷ്യർക്കുംവേണ്ടി ഒഴുകിച്ചു; വഴിയും വെട്ടി! 8

ഇന്ദ്ര, ദേവനായ ഭവാൻ ഒററയ്ക്കു തണ്ണീരുകളെ തകരാറുകാരങ്കൽനിന്നു വേർവിടുവിച്ച്, അവയിൽ ശ്രദ്ധിച്ചുപോരുന്നു. അവിടുന്നു വൃത്രവധത്തിൽ എവയെ ഉളവാക്കിയോ, അവകൊണ്ടു ദീർഘായുസ്സായ ഭവാൻ തിരുവുടൽ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തിയാലും! 9

അതിവീരനും, കർമ്മവാനും, ശോഭനസ്തോത്രനുമാണ്, ഇന്ദ്രൻ: ആ പുരുഹൂതനെ മൊഴികൾ പൂജിയ്ക്കുന്നു. ശക്രൻ വൃത്രനെ മർദ്ദിച്ചു; വെളിച്ചമുണ്ടാക്കി; നേരിട്ടു പടകളെ കീഴമർത്തി! 10

യുദ്ധങ്ങളിൽ ശത്രുക്കളെ ഹനിച്ചു ധനമടക്കുന്ന ഉഗ്രനും പ്രവൃദ്ധനുമായ മഘവാവിനെ—(സ്തോത്രം) ശ്രവിയ്ക്കുന്ന മഹാനേതാവായ ഇന്ദ്രനെ—അന്നം കിട്ടിയ്ക്കുന്ന ഈ യുദ്ധത്തിൽ രക്ഷയ്ക്കായി നാം വിളിയ്ക്കുക! 11

---

7. ചൊല്ലുകൾ—സ്തുതികൾ.
8. മൂളുന്ന—ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന. പുഴകൾ—ഉപനദികൾ.
9. തകരാറുകാരൻ—വൃത്രൻ. അവ—തണ്ണീരുകൾ.
10. മൊഴികൾ—സ്തുതികൾ. പടകൾ—ശത്രുസൈന്യങ്ങൾ.

സൂക്തം 105.

കുത്സപുത്രൻ ദുമ്മിത്രൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും ഉഷ്ണിക്കും പിപീലികമദ്ധ്യയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

എന്നു തടുത്തുനിർത്തും, ഹേ വസോ,
സന്നുതി, തോട്ടപോലവേ,
നേരേ കൊതിയ്ക്കുമങ്ങയെ നീണ്ട
നീരിന്നും തണ്ണീരിന്നുമായ്? 1

ശ്രേഷ്ഠകർമ്മാക്കളോ,ട്ടക്കാർ, ചെമ്മേ
പൂട്ടാവുന്നവർ, സന്മേഢ്റർ,
കുഞ്ചിരോമങ്ങൾ വായ്ചവരി,മ്പം
തഞ്ചിയ്ക്കുമിരുപേക്കൊത്തോർ—
ആയിരുഹരികൾക്കീശൻ ധന-
ദായി നീയിച്ഛവെച്ചാലും! 2

വാടിപ്പോയല്ലോ പാപജാതനെ-
പ്പേടിച്ചു, മർത്ത്യൻപോലിന്ദ്രൻ;
മോടിയ്ക്കു പിന്നെക്കെല്പോടൊന്നിച്ചു-
കൂടിനാൻ, തള്ളിമാററിനാൻ! 3

സൂക്തം 105.

1. സന്നുതി—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി. നീണ്ട നീര്—മൂന്നു സവനങ്ങളിലെയും സോമരസം. സോമം കുടിപ്പിയ്ക്കാനും, ഞങ്ങൾക്കു ജലം കിട്ടാനുംവേണ്ടി അങ്ങയെ, ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി, ഒരു തോട്ട വെള്ളത്തെയെന്നപോലെ തടുത്തുനിർത്തുക എന്നായിരിയ്ക്കും—ആ കാലം എന്നു വരും?

2. ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെ വർണ്ണിയ്ക്കുന്നതാണ്, ഈ ഋക്ക്. ഓട്ടക്കാർ—ദ്രുതഗാമികൾ. ചെമ്മേ പൂട്ടുന്നവർ—സുശിക്ഷിതർ എന്നർത്ഥം. സന്മേഢ്റർ=നല്ല ലിംഗമുള്ളവർ. ഇമ്പം തഞ്ചിയ്ക്കുമിരുപേർ—ആഹ്ലാദകരരായ സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ. ആ—താദൃശരായ. ഇച്ഛവെച്ചാലും—ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രങ്ങളിൽ.

3. പാപജാതൻ—വൃത്രൻ. വൃത്രനോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ ക്ഷീണിയ്ക്കുകയുണ്ടായിപോൽ. മോടിയ്ക്കു—ജയശ്രീയ്ക്കായി. കെല്പോട്—മരുൽബലത്തോട്. തള്ളിമാററിനാൻ—വൃത്രനെ.

വന്നെത്തു,മിന്ദ്രൻ—ശൂരനാമിന്ദ്ര—
നിന്നരന്നിഷ്ടമേകുവാൻ,
രണ്ടു സുവ്രതർ കൂററിട്ടോടിയ്ക്കും
വണ്ടിയിലച്ഛ്രമാനനായ്! 4

ചാരുകേസരരായ രണ്ടോട്ട—
ക്കാരിലാർ കേറും, പുഷ്ടിയ്ക്കായ്;
നല്ലണക്കടയുള്ളോനാമവൻ
ചൊല്ലി വാങ്ങുമേ, (സോമനീർ)! 5

വാഴ്ത്തും, സുഭഗന്മാരൊത്തു വാനിൽ
വാഴുമസ്സുഭഗൌജസ്കൻ;
കല്പിച്ചുകാട്ടീ, ശൂരൻ ബുദ്ധിയും
കെല്പുമൃഭുക്കൾപോലവേ! 6

പച്ചയശ്വങ്ങള,ക്ഷതഹനു,
പച്ചമീശയുമുള്ളവൻ
വാനെതിർമഹാവജ്രം തീർത്തല്ലോ,
വധ്യനാം ദസ്യുവിന്നായി. 7

ചെത്തുകെങ്ങൾതൻ പാപം നീ: ഞങ്ങൾ
നത്യാ കൊല്ലാവൂ, ഹീനരെ!

---

4. ഇന്നരന്ന്—സ്തോതാവിന്ന്. രണ്ടു സുവ്രതർ—സുകർമ്മാക്കളായ ഹരികൾ. വണ്ടി—രഥം.

5. ചാരുകേസരർ—നല്ല കഞ്ചിരോമങ്ങളുള്ളവ. രണ്ടോട്ടക്കാരിൽ—ഹരികളെപ്പൂട്ടിയ തേരിൽ. പുഷ്ടിയ്ക്കായ്—സോമം കുടിച്ചു തടിപ്പാൻ. അവൻ—ഇന്ദ്രൻ. ചൊല്ലി—യാചിച്ച്.

6. സുഭഗന്മാർ—അഴകുററവർ, മരുത്തുക്കൾ. വാഴ്ത്തും—സ്തോതാവിനെ പ്രശംസിയ്ക്കും. കല്പിച്ചുകാട്ടീ—വൃത്രവധാദിയാൽ. ഋഭുക്കൾപോലവേ—ഋഭുക്കൾ അസാധാരണമായ രഥചമസാദിനിർമ്മാണംകൊണ്ടു തങ്ങളുടെ ബുദ്ധിയും കെല്പും വെളിപ്പെടുത്തിയല്ലോ.

7. അക്ഷതഹനു—കേടുപററാത്ത അണക്കടകൾ. വാനെതിർമഹാവജ്രം—അന്തരിക്ഷംപോലെ വലുതായ വജ്രം. വധ്യനാം ദസ്യുവിന്നായി—ദസ്യുവിനെ കൊല്ലാൻ.

അസ്തവമായ മററൊരു യജ്ഞം
മുത്തവിടെയ്യേകില്ലല്ലോ. 8

നേതാക്കറം യാഗശാലയിങ്കൽ നിൻ-
ത്രേതാഗ്നികർമ്മം വാഴ്ത്തിയ്യേ,
മാനുഷനൊത്തു കേറും, പ്രീത്യാ നീ
താനേ പുകഴ്ന്ന തോണിയിൽ! 9

പാൽ തൂകീടട്ടേ ചേക്കാൻ പയ്യങ്ങ-
ള്യേ;-തൊന്നാൽ നീ തൻപാത്രത്തിൽ
കോരിപ്പകരു,മക്കയിലുമേ
കോട്ടമില്ലാതിണങ്ങട്ടെ! 10

ഏവം സ്തുതിച്ചാൻ, നൂറുമേറെയും
കൈവരുത്താനദ്ദുർമ്മിത്രൻ—
ഏവം സ്തുതിച്ചാൻ നിന്നെസ്സുമിത്രൻ:
നീ വൈരിപ്പോരിലൂർജ്ജസ്വിൻ,
കുത്സപുത്രനെക്കാത്തല്ലോ—കുത്സ-
വത്സനെത്തുലോം കാത്തല്ലോ! 11

അഞ്ചാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

8. ചെത്തുക—നശിപ്പിയ്ക്കുക. ന്ത്യാ—ഞങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തുതികൊണ്ട്. ഹീനരെ—സ്തുതിരഹിതരെ, സ്തുതിയ്ക്കാത്തവരെ. അസ്തവമായ—സ്തുതിയ്ക്കലില്ലാത്ത. മററൊരു—സസ്തവയജ്ഞേതരമായ.

9. നേതാക്കറം—ഋത്വിക്കുകറം. മാനുഷൻ—യജമാനൻ. താനേ പുകഴ്ന്ന—പരാപേക്ഷയില്ലാതെ യശസ്സു നേടിയ. തോണി—തരണസാധനം, രഥം; യജമാനനെ തൻെറ തേരിൽ കേററം.

10. ചേക്കാൻ—സോമനീരിൽ. തൻപാത്രത്തിൽ—വായിൽ. കോരിപ്പകരും—സോമനീർ. കയിൽ—കോരിയെടുക്കുന്ന കരണ്ടി. ഇണങ്ങട്ടേ—ഉപകരിയ്ക്കട്ടെ.

11. നൂറുമേറെയും—ധനം. ദുർമ്മിത്രന്നു സുമിത്രനെന്നും പേരുണ്ട്. കുത്സപുത്രനെ—എന്നെ.

ആറാമധ്യായം

സൂക്തം 106.

കശ്യപപുത്രൻ ഭൂതാംശൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

നിങ്ങളിരുവരും ഇപ്പോൾ അതുതന്നെ കാംക്ഷിച്ച്, നെയ്ത്തുകാർ വസ്ത്രങ്ങൾപോലെ കർമ്മങ്ങൾ പരത്തുന്നു. സഹചാരികളായ നിങ്ങളെ ഇദ്ദേഹം ഇഷ്ടപ്രാപ്തിയ്ക്കായി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ, സുദിനങ്ങൾപോലെ അന്നങ്ങളെ അലംകരിയ്ക്കുന്നു! 1

നിങ്ങൾ, പൂട്ടുമൂരികൾപോലെ ഊട്ടുന്നവരിൽ ചെല്ലുന്നു. പടക്കുതിരകൾപോലെ പാഞ്ഞു സ്തോത്രത്തിലെത്തുന്നു. ദൂതന്മാർപോലെ ജനങ്ങളിൽ പുകൾപ്പെടുന്നു. പോത്തുകൾ കൊക്കരണി വിടാത്തതുപോലെ, നിങ്ങളും വിട്ടുപോകാതിരിയ്ക്കണം! 2

നിങ്ങൾ പക്ഷിച്ചിറകുകൾപോലെ ചേർന്നുമേവുന്നു. പശുക്കൾപോലെ പൂജ്യരായ നിങ്ങൾ യജ്ഞത്തിൽ വന്നെത്തുവിൻ! നിങ്ങൾ, ദേവകാമന്റെ അഗ്നിപോലെ ജ്വലിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ അധ്വര്യുക്കൾപോലെ വളരെയിടങ്ങളിൽ യജിയ്ക്കുന്നു. 3

നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക്, അച്ഛന്മാർ മക്കൾക്കെന്നപോലെ ബന്ധുക്കളാകുന്നു. നിങ്ങൾ, ഉരുതേജസ്വികൾപോലെ തിളങ്ങുന്നു. വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവൎക്കു തമ്പുരാക്കന്മാർപോലെയാണ്, നിങ്ങൾ. നിങ്ങൾ, അന്നവാന്മാർപോലെ പുഷ്ടി നല്കുന്നു. ഉരുരശ്മികൾപോലെ

സൂക്തം 106.

1. അതു—ഞങ്ങൾ തരുന്ന ഹവിസ്സ്. ഇദ്ദേഹം—യജമാനൻ. സുദിനങ്ങൾപോലെ—നല്ല ദിവസങ്ങളിൽ സദ്യ ഒരുക്കുമല്ലോ.

2. പൂട്ടുമൂരികൾ (ഉഴവുകാളകൾ) തീററ കൊടുക്കുന്നവരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുമല്ലോ; അതുപോലെ നിങ്ങൾ ഊട്ടുന്നവരിൽ (ഹവിർദ്ദാതാക്കളിൽ) ചെല്ലുന്നു. ദൂതന്മാർപോലെ—രാജാവിന്നു പ്രിയപ്പെട്ട ദൂതന്മാർ യശസ്വികളായിത്തീരുന്നതുപോലെ. വിട്ടുപോകാതിരിയ്ക്കണം—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സിനെയും സ്തുതിയെയും.

3. ദേവകാമൻ—യഷ്ടാവ്.

4. ഉരുതേജസ്വികൾ—അഗ്നിസൂര്യന്മാർ. വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവൎക്ക്—കർമ്മവ്യഗ്രൎക്ക്. തമ്പുരാക്കന്മാർപോലെയാണ്—യുദ്ധത്തിലുഴറുന്ന സൈന്യങ്ങ

ഉപഭോഗത്തിന്നുതകുന്നു. നിങ്ങൾ, കളിമ്പക്കാർപോലെ വിളിയിലെ
ഴുന്നള്ളുവിൻ! 4

നിങ്ങൾ കാളകൾപോലെ തടിച്ചുകൊഴുത്തവരും, സുഖകരരും,
മിത്രാവരുണന്മാർപോലെ സത്യഭൃത്തരും, ബഹുധനരും, നിശിതസ്തോത്ര
രും, കുതിരകൾപോലെ ആഹാരത്താൽ ഉയൎന്നവരും, അന്തരിക്ഷസ്ഥ
രും, ആടുകൾപോലെ അന്നംകൊണ്ടു ശുശ്രൂഷിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവരും, പു
ഷ്ടിപ്രദരുമാകുന്നു. 5

മത്തഗജങ്ങൾപോലെ മൂരിനിവൃത്തും; കൊലപ്പെടുത്തും—നി
ഹന്താവിൻെറ മക്കൾപോലെ കുത്തും, പിളൎത്തും; ജയിയ്ക്കും; മത്തടി
യ്ക്കും—ഇങ്ങനെയുള്ള രത്നതുല്യരായ നിങ്ങൾ എൻെറ ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞു
ചത്തടിയുന്ന ശരീരത്തെ ജരാവൎജ്ജിതമാക്കിയാലും! 6

തേജസ്സുയൎന്നവരേ, വീരന്മാർപോലെയുള്ള നിങ്ങൾ ചുക്കിച്ചു
ളിഞ്ഞലഞ്ഞു ചാകുന്ന ശരീരത്തെ, വെള്ളത്തിൻെറയെന്നപോലെ ആ
പത്തിൻെറ മറുകരയിലണയ്ക്കുന്നു. യാതൊന്നു വിശുദ്ധബലരായ നി
ങ്ങൾക്ക്, ഋഭുക്കൾക്കെന്നപോലെ കൈവന്നുവോ, വായുപോലെ സൎവ്വ
വ്യാപിയും അതിവേഗിയുമായ (ആ രഥം) ധനങ്ങളുടെ ഉടമയാകുന്നു! 7

മഹാവീരങ്ങൾപോലെ നെയ്യ് ഉള്ളിൽ ചെലുത്തുന്നവരും,
ധനപാലകരും, നിഹന്താക്കളും; ആയുധധാരികളും, പക്ഷികൾപോ
ലെ പറക്കുന്നവരും, ചന്ദ്രസമാനരൂപരുമായ നിങ്ങൾ മനസാ കോപ്പ
ണിഞ്ഞു, മാന്യന്മാർപോലെ എഴുന്നള്ളും! 8

നിങ്ങൾ, നെടിയവർപോലെ ആഴങ്ങളിൽ നില്ക്കും; നടക്കു
ന്നവൻെറ കാലുകൾപോലെ ആഴമില്ലാത്തേടം അറിയും; ചെവികൾ

ളെ രാജാക്കന്മാർപോലെ, നിങ്ങൾ കൎമ്മവ്യഗ്രരെ കാത്തരുളുന്നു. ഇരുരശ്മികൾ—അഗ്നിസൂൎയ്യകിരണങ്ങൾ. കളിമ്പക്കാർപോലെ—ക്രീഡാശീലർ കളിസ്ഥലത്തെത്തുന്നതുപോലെ. വിളിയിൽ—ഞങ്ങളുടെ ആഹ്വാനത്തിൽ.

5. നിശിതസ്തോത്രർ—നിശിതമാംവണ്ണം (ബുദ്ധികൂൎമ്മയോടേ) സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവർ. അന്നം—തീററ, ഹവിസ്സ്.

6. കൊലപ്പെടുത്തും—ശത്രുക്കളെ. നിഹന്താവിൻെറ—ശത്രുഘാതിയായ ശൂരൻെറ.

8. നിഹന്താക്കൾ—ശത്രുസൂദനർ

പോലെ സ്തോത്രം കേൾക്കം. ആ നിങ്ങൾ, രണ്ടുവയവങ്ങൾപോലെ
ഞങ്ങളുടെ പൂജനീയകർമ്മത്തിൽ സംബന്ധിച്ചാലും! 9

നിങ്ങൾ, മേഘങ്ങൾപോലെ, മധു പൊഴിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ
തേനീച്ചകൾപോലെ, ദ്വാരം കീഴ്പ്പോട്ടായ പയ്യിന്റെ അകിട്ടിൽ പാൽ
വെയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ കെട്ടുമനുഷ്യർപോലെ, വിയപ്പിററിയ്ക്കുന്നു; മെലി
ഞ്ഞ പയ്യ നല്ല പുല്ല തിന്നുന്നപോലെ, ഹവിസ്സ ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നു. 10

ഞങ്ങൾ വളരെ സ്തോത്രം ചൊല്ലാം; ഹവിസ്സ നല്കാം. നി
ങ്ങൾ ഒരേതേരിലൂടേ ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയെയും, പൈക്കളുടെ
അകിട്ടിലെ പരിപക്വമായ മധുരാന്നത്തെയും ഉദ്ദേശിച്ചു വന്നുചേർന്നാ
ലും! ഇങ്ങനെ ഭൂതാംശൻ അശ്വികളിൽ അഭിലാഷപൂർത്തി വരുത്തി. 11

സൂക്തം 107.

അംഗിരോഗോത്രൻ ദിവ്യനോ പ്രജാപതിപുത്രി ദക്ഷിണയോ ഋഷി;
ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ദക്ഷിണ ദേവത.

മഘവാവിന്റെ മഹസ്സ് ഇവൎക്കായി ഉദിച്ചു; ജഗത്തെല്ലാം
ഇരുട്ടിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു. ദേവകളാൽ നല്കപ്പെട്ട മഹാജ്യോതിസ്സ് വ
ന്നെത്തി; ദക്ഷിണയുടെ വിശാലമായ മാൎഗ്ഗം കാണുമാറായി! 1

---

9. നെടിയവർ (ദീൎഘകായന്മാർ) ആഴങ്ങളിൽ മുഴുകില്ലല്ലോ.

10. മധു=തേൻ, ജലം. തേനീച്ചകൾപോലെ—തേനീച്ചകൾ പൂവിൽ തേൻ വെയ്ക്കുന്നതുപോലെ. മെലിഞ്ഞ—തീററ കിട്ടാഞ്ഞു ചടച്ച.

11. മധുരാന്നം—പാൽ. ഭൂതാംശൻ—ഞാൻ.

സൂക്തം 107.

1. ദക്ഷിണ യാഗത്തിന്റെ ഒരംഗമാണ്; യാഗം പകൽസ്സമയത്തേ ഉള്ളു. അതിനാൽ ആദ്യം പകൽത്തുടക്കം (സൂൎയ്യോദയം) പ്രതിപാദിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! മഘവാവിന്റെ—സൂൎയ്യാത്മകനായ ഇന്ദ്രന്റെ. മഹസ്സ്=തേജസ്സ്. ഇവർ—യഷ്ടാക്കൾ. മഹാജ്യോതിസ്സ്—സൂൎയ്യൻ. യജമാനന്മാർ ദക്ഷിണ കൊടുപ്പാൻ തുടങ്ങി എന്നാണ്, ഒടുവിലെ വാക്യത്തിന്റെ താല്പൎയ്യം.

ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവർ ഉയരത്തു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വസിയ്ക്കും: അശ്വത്തെ നല്കിയവർ സൂര്യനോടു ചേരും; സ്വർണ്ണം നല്കിയവർ ദേവത്വമടയും; സോമ, വസ്ത്രം നല്കിയവർ (ഭവാനോടുകൂടി വസിയ്ക്കും). ഇവരെല്ലാം ദീർഗ്ഘായുസ്സുകളുമാകും! 2

ദേവന്മാരുടെ രക്ഷയും യാഗാംഗമായ ദക്ഷിണയും അവരെ പ്രീതിപ്പെടുത്താത്ത കെട്ടനടപ്പുകാൎക്കില്ലതന്നെ; അതിനാൽ വളരെപ്പേർ പാപഭയത്താൽ കർമ്മം ചെയ്തു ദക്ഷിണ നല്കി (ദേവന്മാരെ) പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു. 3

ശതധാരനെന്ന വായുവിന്നും, സർവ്വജ്ഞനായ സൂര്യന്നും, മററു മനുഷ്യദ്രഷ്ടാക്കൾക്കും ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കാൻ അവൎക്കറിയാം: യജ്ഞത്തിൽ പ്രീതിപ്പെടുത്തുകയും അൎപ്പിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നവർ എവരോ, അവർ ഏഴമ്മമാരുള്ള ദക്ഷിണയെ കറക്കും! 4

ദക്ഷിണാനല്പിതൻ ക്ഷണിയ്ക്കപ്പെട്ട് ഒന്നാമനായി എങ്ങും ചെല്ലും; ദക്ഷിണാനല്പിതൻ ഗ്രാമത്തലവനായി മുമ്പിൽ നടക്കും. ആർ ഒന്നാമനായി ദക്ഷിണ കൊടുക്കുമോ, എൻെറ അഭിപ്രായത്തിൽ, ആ ആൾതന്നെയാണ്, ജനങ്ങൾക്കരചൻ! 5

പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു: ആർ ഒന്നാമനായി ദക്ഷിണകൊണ്ടാരാധിയ്ക്കുമോ, അവൻതന്നേ ഋഷി; അവൻതന്നേ ബ്രഹ്മാവ്; അവൻതന്നേ അധ്വര്യുവും സാമഗായകനും ഉക്ഥശംസിയും; അവൻ അഗ്നിയുടെ മൂന്നുരൂപവും അറിയും! 6

നമ്മുടെ ആത്മാവിന്ന് ഒരു കവചമാണെന്നറിഞ്ഞു ദക്ഷിണയനുഷ്ഠിച്ചാൽ, ദക്ഷിണ അശ്വത്തെ തരും; ദക്ഷിണ ഗോവിനെ തരും; ദക്ഷിണ പൊൻവെള്ളികളെ തരും. ദക്ഷിണ അന്നത്തെ തരും! 7

---

2. സോമ—സോമനത്രേ, വസ്ത്രദേവത.

3. ദക്ഷിണ കൊടുക്കാത്ത കുത്സിതചര്യന്മാരെ ദേവകൾ രക്ഷിയ്ക്കില്ല.

4. മററു മനുഷ്യദ്രഷ്ടാക്കൾ—ഇന്ദ്രാദികൾ. അവൎക്കറിയാം—യഷ്ടാക്കൾ ശക്തരാകും. അൎപ്പിയ്ക്കുക—ഹവിസ്സു നല്കുക. ഏഴമ്മമാർ—അഗ്നിഷ്ടോമാദികൾ. കറക്കുന്നു—ഋത്വിക്കുകൾക്കു കൊടുക്കുന്നു.

5. ദക്ഷിണാനല്പിതൻ—ദക്ഷിണ കൊടുത്ത യജമാനൻ.

6 പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു—വിദ്വാന്മാർ. ആരാധിയ്ക്കുക—ഋത്വിക്കുകളെയും മററും സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുക. ഉക്ഥശംസി—ഉക്ഥങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നവൻ. മൂന്നുരൂപം—ആഹവനീയൻ, ഗാർഹപത്യൻ, ദക്ഷിണൻ.

7. കവചം—പാപനിവാരകമെന്നു സാരം.

ദാതാക്കൾ മരിയ്ക്കില്ല, നികൃഷ്ടഗതിയടയില്ല, ദ്രോഹിയ്ക്കപ്പെ
ടില്ല; ദാതാക്കൾ ദുഃഖമനുഭവിയ്ക്കില്ല. ഈ എല്ലാ ലോകവും, സ്വർഗ്ഗ
വും—ഇതിനെയൊക്കെ ദക്ഷിണ അവൎക്കു കൊടുക്കും! 8

ദാതാക്കൾ മുമ്പുതന്നേ പാൽ പെറുന്ന പയ്യിനെ നേടി; ദാതാ
ക്കൾ നല്ല വസ്ത്രമുടുത്ത വധുവിനെ നേടി; ദാതാക്കൾ മദ്യത്തിന്റെ
ഉൾസ്സത്തു നേടി; ദാതാക്കൾ വിളിയ്ക്കാവല്ലാത്ത എതിരാളികളെ
ജയിച്ചു! 9

ദാതാവിന്നു, കുതിച്ചോടുന്ന കുതിര തിരുമ്മപ്പെടും; ദാതാവിന്നു
കന്യക മിന്നിത്തിളങ്ങി നില്ക്കും; ദാതാവിന്നു താമരപ്പൊയ്കപോലെയും
ദേവയാനംപോലെയും മനോഹരമായി, അലംകൃതമായ ഭവനം കിട്ടും! 10

ദാതാവിനെ നല്ല കുതിരകൾ വഹിയ്ക്കും; ദക്ഷിണകൊടുത്ത
വന്ന് അഴകൊത്ത രഥം കിട്ടും. ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ ദാതാവിനെ
യുദ്ധങ്ങളിൽ രക്ഷിച്ചാലും: ദാതാവു പോരുകളിൽ വൈരികളെ ജയി
യ്ക്കുമാറാകണം! 11

സൂക്തം 108.

പണികളും സരമയും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പണികളും സരമയും ദേവതകൾ.

'സരമ എന്തിനാണിവിടെ വന്നത്? പിന്തിരിയാതെ നട
ന്നാലും എത്താവതല്ലല്ലോ, ഈ ദൂരമാർഗ്ഗം. ഞങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യുതര
ണം? രാത്രി എങ്ങനെയിരുന്നു? നീ എങ്ങനെ പുഴ കടന്നു?' 1

---

8. ദാതാക്കൾ—ദക്ഷിണ കൊടുത്തവർ. മരിയ്ക്കില്ല—അമരത്വമടയും.

9. നേടി—ശത്രുക്കളിൽനിന്നു കീഴടക്കി. വിളിയ്ക്കാവല്ലാത്ത—ബലമേ റിയ എന്നൎത്ഥം.

10. കുതിര തിരുമ്മപ്പെടും—കുതിരകളും കുതിരക്കാരുമുണ്ടായിവരും എ ന്നു സാരം.

സൂക്തം 108.

1. വലന്റെ ആൾക്കാരായ പണികൾ ബൃഹസ്പതിയുടെ ഗോക്കളെ അ പഹരിച്ചു; അവയെത്തിരയാൻ ബൃഹസ്പതിപ്രേരിതനായ ഇന്ദ്രൻ സരമ എന്ന ദേവശുനിയെ അയച്ചു. അവൾ വലിയ പുഴ കടന്നു, വലന്റെ പുരത്തിൽ ചെന്ന്, അവിടെ ഗുഹയിലടയ്ക്കപ്പെട്ട ഗോക്കളെ കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇതറിഞ്ഞ്, അസുരന്മാർ അവളെ വശീകരിപ്പാൻ സംഭാഷണം തുടങ്ങി:

'പണികളേ, ഇന്ദ്രനയച്ച ദൂതിയായ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ വമ്പിച്ച നിധികളെ തേടി നടക്കുകയാണ്. അതിക്രമണത്താൽ പേടിച്ച വെള്ളം എന്നെ രക്ഷിച്ചു; അങ്ങനെയാണ് ഞാൻ പുഴ കടന്നത്.' 2

'സരമേ, എന്തുതരക്കാരനാണ്, ഇന്ദ്രൻ? എത്രയുണ്ട്, സൈന്യം? അയാളുടെ ദൂതിയായിട്ടാണല്ലോ, നീ അകലത്തുനിന്ന് ഇവിടെ വന്നത്.' വന്നുകൊള്ളട്ടെ: നമുക്ക് ഇവളെ സ്നേഹിതയാക്കാം; നമ്മുടെ ഗോപതി ഗോക്കളുടെ ഉടമസ്ഥനാകട്ടെ! 3

'ആരുടെ ദൂതിയായിട്ടാണോ, ഞാൻ ദൂരത്തുനിന്ന് ഇവിടെ വന്നത്, ആ ഇന്ദ്രൻ ഹിംസ്യനല്ലെന്നാണ്, എന്റെ അറിവ്; അദ്ദേഹം ഹിംസിയ്ക്കും. ഗംഭീരനദികൾ അദ്ദേഹത്തെ മറയ്ക്കില്ല; പണികളേ, നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്താൽ വധിയ്ക്കപ്പെട്ടുകിടക്കും!' 4

'സുഭഗേ, സരമേ, ഇതാ, സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ അതിരുകളിൽ ചുററിനടക്കുന്ന നീ തേടുന്ന ഗോക്കൾ: ഇവയെ ആർ പൊരുതാതെ പുറത്തയയ്ക്കും? മൂർച്ചയുള്ള ആയുധങ്ങളുണ്ട്, ഞങ്ങൾക്ക്!' 5

'പണികളേ, ഒരു സേനയ്ക്കൊത്തതല്ല, നിങ്ങളുടെ സംസാരം. അമ്പെയ്യാവുന്നതല്ല, ശരീരം; പാപയുക്തവുമാണ്. നിങ്ങളുടെ വഴി നടക്കാൻകൊള്ളാത്തതാകുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഇരുതരം ദേഹങ്ങളെ ബൃഹസ്പതി സുഖിപ്പിയ്ക്കില്ല!' 6

---

2. സരമയുടെ മറുപടി: നിങ്ങളുടെ നിധികളെ—നിങ്ങൾ ഗുഹയിലടച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ഗോക്കളെ. അതിക്രമണത്താൽ പേടിച്ച—ഞാൻ തീർച്ചയായും കടക്കാനൊരുമ്പെട്ടതിൽ പേടിച്ച്. രക്ഷിച്ചു—മുക്കുകയും മററും ചെയ്തില്ല.

3. അസുരന്മാർ: വന്നുകൊള്ളട്ടെ എന്നാദിയായ ഭാഗം പണികൾ പരസ്പരം പറയുന്നതാണ്. നമ്മുടെ ഗോപതി—വലൻ. ഈ ഗോക്കൾ വലന്റെ തന്നെയായിനില്ക്കട്ടെ.

4. സരമ: ഹിംസ്യൻ=ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടാവുന്നവൻ. മറയ്ക്കില്ല—മുക്കില്ല.

5. പണികൾ: ഞങ്ങളെ പൊരുതിജ്ജയിച്ചാലേ, ഇവയെ പുറത്തെയ്ക്കു വിടുകയുള്ളു.

6. സരമ: നിങ്ങളുടെ വാക്ക വീരോചിതമല്ല; ശരീരം ദുർബ്ബലവും പാപയുക്തവുമാണ്; നിങ്ങൾ ദുർമ്മാർഗ്ഗചാരികളാണ്. ഇരുതരം—ദുർബ്ബലങ്ങളും പാപയുക്തങ്ങളുമായ. സുഖിപ്പിയ്ക്കില്ല—ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കും.

'സരമേ, മലയുടെ അടിയിലാണ്', ഗോക്കളും അശ്വങ്ങളും ധനങ്ങളും ചേർന്ന ഈ നിധി: അതിനെ നല്ല കാവല്ക്കാരായ പണികൾ കാത്തുപോരുന്നു; നീ ഒച്ചപ്പെട്ട ഈ സ്ഥലത്തു വന്നതു വെറുതെയാണ്!' 7

'പണികളേ, സോമത്താൽ മൂച്ച്വെച്ച നടാടെ നടകൊണ്ട് അംഗിരസ്സുകളെന്ന ഋഷിമാരും അയാസ്യനും ഇവിടെ വന്നുചേരും; ഈ ഗോഗണത്തെ അവർ വീതിയ്ക്കുകയുംചെയ്യും. അപ്പോൾ, നിങ്ങളിപ്പറഞ്ഞതു തുപ്പിക്കളയേണ്ടിവരും!' 8

'സുഭഗയായ സരമേ, ദേവബലത്താൽ ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടാണ്, നീ ഇങ്ങനെ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നതെങ്കിൽ, നിന്നെ ഞങ്ങൾ ഒരു പെങ്ങളാക്കാം: നീ മടങ്ങിപ്പോകേണ്ട; ഗോക്കളെ നമുക്കു വീതിച്ചെടുക്കാം!' 9

'പണികളേ, എനിയ്ക്കറിഞ്ഞുകൂടാ, ആങ്ങളെയും പെങ്ങളെയും: ഇന്ദ്രനും ഘോരരായ അംഗിരസ്സുകൾക്കും അറിയാം. ഞാൻ ചെന്നാൽ എന്റെ ഗോകാംക്ഷികൾ ഇവിടം മൂടിക്കളയും. നിങ്ങൾ ഇവിടെനിന്ന് അതിദൂരത്തെയ്ക്കോടിക്കൊൾവിൻ! 10

പണികളേ, നിങ്ങൾ അതിദൂരത്തെയ്ക്കോടിക്കൊൾവിൻ. ഗോക്കൾ സത്യംകൊണ്ടു വാതിൽ പൊളിച്ചു, മുകളിലെയ്ക്കു പോരട്ടെ: എന്നാൽ, മറയ്ക്കപ്പെട്ട ഇവയെ ബൃഹസ്പതിയ്ക്കും, സോമത്തിനും, അമ്മിക്കുഴകൾക്കും, മേധാവികളായ ഋഷിമാർക്കും കിട്ടുമല്ലോ!' 11

---

7. പണികൾ: ഒച്ചപ്പെട്ട—ഗോക്കരം നിലവിളിയ്ക്കുന്ന.

8. സരമ: സോമത്താൽ മൂച്ച്വെച്ച—സോമപാനത്താൽ ഉശിർപിടിച്ച. അയാസ്യൻ—അംഗിരസ്സുകളിൽ ഒന്നാമനായ ഋഷി. വീതിയ്ക്ക—ഉത്തമസ്ഥന്മാർക്കു കൊടുക്കുക. ഇപ്പറഞ്ഞത്—'നീ വന്നതു വെറുതെയാണെ'ന്നും മററും നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത്. തുപ്പിക്കളയേണ്ടിവരും—ത്യജിയ്ക്കേണ്ടിവരും.

9. അസുരന്മാർ സ്നേഹം നടിച്ചുപറയുന്നു: നീ ദേവകളുടെ നിർബന്ധത്താലാണ് പോന്നതെങ്കിൽ, ഞങ്ങളുടെ ഒരു പെങ്ങളായി ഇവിടെ പാർത്തുകൊള്ളുക.

10. ഘോരർ—തപോവീര്യമേറിയവർ. എന്റെ—സ്വാമികളായ. ഗോകാംക്ഷികൾ—ഇന്ദ്രാദികൾ. ഇവിടം മൂടിക്കളയും—സ്വസൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ട്,

സൂക്തം 109.

ജുഹൂവ് എന്ന ബ്രഹ്മവാദിനിയോ ബ്രഹ്മപുത്രൻ ഊൎദ്ധ്വനാഭാവോ ഋഷി;
ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

അകൂപാരൻ, വരുണൻ, വായു, പെരുകിയ തേജസ്സുകൊണ്ടു
ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ഉഗ്രൻ, സുഖമുളവാക്കുന്ന സോമൻ, സത്യഭൃതനാൽ
ഒന്നാമതു സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ട തണ്ണീർദ്ദേവിമാർ എന്നീ പ്രധാനർ ബൃഹസ്പ
തിയുടെ പാപത്തിന്നു (പ്രായശ്ചിത്തം) പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. 1

പ്രധാനനായ സോമരാജാവു ലജ്ജവിട്ടു ബ്രഹ്മജായയെ തിരി
ച്ചേല്പിച്ചു: വരുണനും മിത്രനും അനുമോദിച്ചു; ഹോതാവായ അഗ്നി
കൈക്കു പിടിച്ചു കൊണ്ടുചെന്നു. 2

അവർ പറഞ്ഞു:—'ഇവളുടെ ദേഹം കൈകൊണ്ടു പിടിയ്ക്കുക
തന്നെ വേണം: ഇവൾ ബ്രഹ്മജായയാണ്. അയയ്ക്കപ്പെട്ട ദൂതന്ന്
ഇവൾ പ്രത്യക്ഷയായില്ല; ഒരു ക്ഷത്രിയന്റെ രാജ്യംപോലെ മറഞ്ഞുനി
ന്നതേ ഉള്ളു.' 3

അവളെപ്പററി ചിരന്തനരായ ദേവന്മാരും, തപസ്സിലിരുന്ന
സപ്തൎഷിമാരും സംസാരിച്ചു. ഘോരയായ പത്നിയെ ബ്രാഹ്മണന്റെ
അടുക്കൽ കൊണ്ടാക്കി: ദുഷ്ടയെപ്പോലും ഉന്നതസ്ഥാനത്തിരുത്തുമല്ലോ,
(തപഃപ്രഭാവം)! 4

സൂക്തം 109.

1. ബ്രഹ്മജായയായിരുന്ന ജുഹൂവ് ബൃഹസ്പതിയുടെ ഭാൎയ്യയായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാപംമൂലം അവൾക്കു ദൌൎഭാഗ്യം വന്നുകൂടി. അതിനാൽ അവളെ അദ്ദേഹം ത്യജിച്ചു. പിന്നീടു സൂൎയ്യാദിദേവന്മാർ അന്യോന്യം ആലോചിച്ച്, അവളെ സുഭഗയാക്കി, ബൃഹസ്പതിയ്ക്കു തിരിയേകൊടുത്തു. ആ ഇതിഹാസമാണ്, ഈ സൂക്തത്തിൽ: അകൂപാരൻ—സൂൎയ്യൻ. ഉഗ്രൻ—അഗ്നി, സത്യഭൃതൻ—ബ്രഹ്മാവ്. പാപത്തിന്നു—ബൃഹസ്പതിപത്നിയ്ക്കു പററിയ ദൌൎഭാഗ്യത്തിന്ന്.

2. ലജ്ജ വിട്ടു—പാപം നീക്കപ്പെട്ടതിനാൽ സംകോചം കൂടാതെ. ബ്രഹ്മജായ—ജുഹൂവ്.

3. ക്ഷത്രിയന്റെ രാജ്യം ശത്രുവിന്നു ഗുപ്തമായിരിയ്ക്കുമല്ലോ.

4. ഘോര—പാപങ്ങളെ പേടിപ്പിച്ച, ദൌൎഭാഗ്യയുക്തയായ. ബ്രാഹ്മണൻ—ബൃഹസ്പതി.

'ദേവന്മാരേ, ബൃഹസ്പതി ബ്രഹ്മചാരിയായി നടക്കുകയായിരുന്നു: എന്നും ദേവന്മാരോടു ചേരും; അങ്ങനെ ഒരംഗമായിത്തീൎന്നു. അതു നിമിത്തം അദ്ദേഹം, സോമാനീതയായ ജുഹുവിനെയെന്നപോലെ, ഭാൎയ്യയെ നേടി!' 5

ദേവന്മാർ തിരിച്ചേല്പിച്ചു; മനുഷ്യരും തിരിച്ചേല്പിച്ചു. അതി
നെ ശരിവെച്ചുകൊണ്ടു രാജാക്കന്മാരും ബ്രഹ്മജായയെ തിരിച്ചേല്പിച്ചു. 6

ദേവന്മാർ ബ്രഹ്മജായയെ, പാപം പോക്കി തിരിച്ചേല്പിച്ചിട്ടു്, ഭൂമിയുടെ രസം പകുത്തെടുത്തു, പുകളേറിയ (ബാൎഹസ്പത്യയജ്ഞം) അനുഷ്ഠിയ്ക്കുകയായി. 7

സൂക്തം 110.

ഭൃഗുപുത്രൻ ജമദഗ്നിയോ തൽപുത്രൻ പരശുരാമനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; നരാശംസനൊഴിയെ സമിദ്ധാദ്യഗ്നികൾ ദേവത.

ജാതവേദസ്സേ, ദേവനായ ഭവാൻ ഇപ്പോൾ മനുഷ്യഗൃഹത്തിൽ സമിദ്ധനായിട്ടു ദേവന്മാരെ യജിച്ചാലും; സഖാക്കളെ മാനിയ്ക്കുന്നവനേ, അറിഞ്ഞു കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്താലും. മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ള കവിയായ ഭവാൻ ദൂതനാണല്ലോ! 1

തനൂനപാത്തേ, ശോഭനജ്വാല, അവിടുന്നു യജ്ഞത്തിന്റെ ഫലപ്രദങ്ങളായ പന്ഥാക്കളെ മധുകൊണ്ടുദ്ദീപിപ്പിച്ചു മാധുൎയ്യപ്പെടുത്തിയാലും; ബുദ്ധിയാൽ സ്തോത്രങ്ങളും ഹവിസ്സും തഴപ്പിച്ചു, ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തെ ദേവന്മാരിലെത്തിയ്ക്കുകയുംചെയ്താലും! 2

---

5. ചേരും—സ്തുതിയ്ക്കുകയും, ഹവിസ്സു നല്കുകയുംചെയ്യും. അംഗമായിത്തീൎന്നു—ദേവന്മാൎക്കു്. അതുനിമിത്തം—ദേവപൂജനത്താൽ. ഭാൎയ്യയെ—ജുഹുനാമികയായ എന്നെ. നേടി—തിരിച്ചെടുത്തു.

6. എങ്ങനെ നേടി എന്നു പറയുന്നു:

7. ഭൂമിയുടെ രസം—ഹവിസ്സ്.

സൂക്തം 110.

1. സമിദ്ധൻ—സംജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ; സമിദ്ധാഗ്നി. സഖാക്കൾ—സ്തോതാക്കൾ. അറിഞ്ഞു—സ്തുതികളെ മനസ്സിലാക്കി. കൊണ്ടുവരിക—ദേവന്മാരെ.

2. തനൂനപാത്ത്—ഒരഗ്നി. മധു—മാദകരസം.

അഗ്നേ, ആഹ്വാതാവും ഈഡ്യനും വന്ദ്യനുമായ അവിടുന്നു ദേവന്മാരോടൊപ്പം പ്രീതി പൂണ്ടു വന്നുചേൎന്നാലും: മഹാനായുള്ളോവേ, ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, ഭവാൻ; ആ യഷ്ടൃതമനായ ഭവാൻ (ഞങ്ങളുടെ) പ്രാൎത്ഥനയാൽ അവരെ പൂജിച്ചാലും! 3

ഇതാ, തുമ്പു കിഴക്കോട്ടായ ദൎഭ: ഇത് ഈ ഭൂമിയുടെ ഉടുപ്പിന്നു പൂൎവാഹ്നത്തിൽ മന്ത്രപൂൎവം കൊണ്ടുവന്നതാണ്; വളരെ വീതിയിൽ വിരിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ഇതു ദേവന്മാരെയും അദിതിയെയും സുഖിപ്പിയ്ക്കും! 4

കാന്തിമതികളായ പത്നിമാർ കണവന്മാൎക്കെന്നപോലെ, കതകുകൾ വിരിയെത്തുറക്കട്ടെ: എല്ലാവരെയും പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്ന മഹതികളായ ദ്വാരദേവതകളേ, നിങ്ങൾ ദേവന്മാൎക്കു സുപ്രാപകളാകുവിൻ! 5

അഴകിൽ നടന്നു വന്നെത്തുന്ന അഹോരാത്രികളേ, യഷ്ടവ്യകളേ, ദിവ്യകളേ, തോഷയിത്രികളേ, മഹതികളേ, സുപ്രഭകളേ, തിളങ്ങുന്ന ശ്രീ പൂണ്ടവരേ, നിങ്ങൾ നിച്ചലും യജനസ്ഥാനത്തിരുന്നാലും! 6

മനുഷ്യന്നു യജിപ്പാൻ യജ്ഞത്തെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചവരും, ക്രതുവിൽ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നവരും, സ്തോത്രകാരരും, കിഴക്കേജ്യോതിസ്സിനെ മന്ത്രപൂൎവം നിൎവഹിയ്ക്കുന്നവരും, ശോഭനസ്തവനരും മുമ്പരുമായ രണ്ടു ദേവഹോതാക്കൾ (ഇരുന്നരുളട്ടെ!) 7

ഭാരതിയും, മനുഷ്യനൊപ്പം അറിവുള്ള ഇളയും, സരസ്വതിയും വെക്കം നമ്മുടെ യാഗത്തിൽ എഴുന്നള്ളട്ടെ: ആ ശോഭനചരിതകളായ മൂന്നുദേവിമാർ ഈ സുഖകരമായ ദൎഭയിൽ ഇരുന്നരുളട്ടെ! 8

ഹോതാവേ, ആർ ഈ അമ്മമാരായ ദ്യാവാപൃഥിവികളെയും സൎവഭുവനങ്ങളെയും രൂപപ്പെടുത്തിയോ, ആ ത്വഷ്ടാവായ ദേവനെ

---

3. ആഹ്വാതാവ്—ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. ഈഡ്യൻ—സ്തുത്യൻ; ഈഡിതാഗ്നി.

4. ഈ ഭൂമി—വേദി.

5. സുപ്രാപകൾ=സുഖേന പ്രാപിയ്ക്കാവുന്നവ.

6. തോഷയിത്രികൾ=സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ.

7. കിഴക്കേജ്യോതിസ്സ്—ആഹവനീയാഗ്നി. രണ്ടു ദേവഹോതാക്കൾ—അഗ്ന്യാദിത്യർ.

അറിവുററ മികച്ച യഷ്ടാവായ ഭവാൻ (ഞങ്ങളുടെ) പ്രാൎത്ഥനയാൽ ഇന്നിവിടെ യജിച്ചാലും! 9

ഭവാൻ സ്വയം ഋതുതോറും ദേവന്മാൎക്കുണ്ണാൻ ഹവിസ്സുകൾ വെളിപ്പെടുത്തി കൊണ്ടുകൊടുത്താലും: വനസ്പതിയും, ശമിതാവെന്ന ദേവനും, അഗ്നിയും മധുരഘൃതംകൊണ്ടു ഹവ്യത്തിന്നു സ്വാദുണ്ടാക്കട്ടെ! 10

ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ യജ്ഞം നിൎമ്മിച്ചതിനാൽ അഗ്നി ദേവന്മാരിൽ മുമ്പനായി: കിഴക്കുവശത്തു വന്നെത്തിയ ഈ ഹോതാവിന്റെ വായിൽ സ്വാഹാചൊല്ലിത്തൂകിയ ഹവിസ്സു ദേവന്മാർ ഭക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 11

സൂക്തം 111.

വിരൂപപുത്രൻ അഷ്ടാദംഷ്ട്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി.)

വീരനാമിന്ദ്രന്നു തീൎക്കുവിൻ, സൂക്തികൾ
ധീരരേ, നേതാക്കൾ നിങ്ങൾ യഥാമതി.
നേരാം സ്തവത്താൽ വരുത്തുന്നതുണ്ടു ഞാൻ:
സൂരിജനോത്സുകനല്ലോ, ബുധനവൻ! 1
ഒന്നു പെററൊരു പയ്യിൻ മകൻ കാള ഗോ-
വൃന്ദത്തിലെന്നപോലെത്തുമല്ലോ, മഖേ;

---

9. ഹോതാവേ—അഗ്നേ. രൂപപ്പെടുത്തുക—ദേവതിൎയ്യങ്മനുഷ്യാദികളാക്കുക.

10. വനസ്പതി—യൂപം. അഗ്നി—ആഹവനീയാഗ്നി.

11. കിഴക്കുവശത്തു വന്നെത്തിയ—ആഹവനീയത്വം പൂണ്ട. ഈ ഹോതാവ്—അഗ്നി.

സൂക്തം 111.

1. സ്തോതാക്കളോട്: സൂക്തികൾ—സ്തുതികൾ. ധീരരേ—ധീമാന്മാരേ. യഥാമതി—ബുദ്ധിയ്ക്കൊത്ത്, ആവതുപോലെ. വരുത്തുന്നതുണ്ടു—ഇന്ദ്രനെ. സൂരിജനോത്സുകൻ—സ്തോതാക്കളിൽ തല്പരൻ. ബുധൻ=വിദ്വാൻ.

അന്നഭോധത്താവലരുമുരുസ്വനം
ചെന്നു തിങ്ങും, പരപ്പാന്ന പാരിങ്കലും! 2

അഹ്ത്വ,മിന്ദ്രനുതാനിതു കേൾക്കവാ;-
നജ്ജിഷ്ണുവല്ലോ, രവിയ്ക്കു വെട്ടീ വഴി.
മേനയായ്ത്തിന്നാന,ശത്രു ദുരാസദൻ;
താനുററ തമ്പുരാൻ, ഗോവിനും ദ്യോവിനും! 3

അംഗിരസ്സന്നുതനിന്ദ്രൻ തിരുത്തിനാൻ,
പൊങ്ങിയ കാറിൻ പ്രവൃത്തി പെരുമയാൽ:
എത്രയോ തണ്ണീരു കീഴ്പ്പോട്ടു വിഴ്ത്തിനാൻ;
സത്യലോകത്തിന്നു താങ്ങു നിറുത്തിനാൻ! 4

ഇന്ദ്രൻ പ്രതിനിധി, വിണ്ണിനും മന്നിനും:
കൊന്നു, സവ്സവനജ്ഞനശ്ശുഷ്ണനെ;
വാരുററ വാനവും സൂര്യനാൽ മിന്നിച്ചു,
പാരമൂന്നായോനുറപ്പിച്ചിതൂന്നിനാൽ! 5

വൃത്രനെക്കൊന്നു, നീ ധൃഷ്ണോ: വിവണ്ണനാ-
മത്തടിയന്റെ മായങ്ങൾ വൃത്രഘ്ന, നീ
ശക്തവജ്രത്താൽ നുറുക്കിയല്ലോ തദാ;
സിദ്ധം, മഘവൻ, ഭവാന്നതിൽദ്ദോബ്ബലം! 6

---

2. മകൻ—മകനായ. മഖേ=യജ്ഞത്തിൽ. എത്തുമല്ലോ—ഇന്ദ്രൻ. അന്നഭോധത്താവ്=ആ അന്തരിക്ഷധാരകൻ. ഉരുസ്വനം=വലിയ ഒച്ചയോടേ. ചെന്നു തിങ്ങും—വ്യാപിയ്ക്കും.

3. ഇതു—നമ്മുടെ സ്തോത്രം. ജിഷ്ണു=ജയശീലൻ, ഇന്ദ്രൻ. മേനയായ്ത്തീന്നാൻ—ഒന്നാം മണ്ഡലം 51-ാം സൂക്തം നോക്കുക. അശത്രു=ശത്രുവില്ലാത്തവൻ, ആരാലും ദ്രോഹിയ്ക്കപ്പെടാത്തവൻ. താൻ—അദ്ദേഹം. ഗോവ്=ജലം. ദ്യോവ്=സ്വൎഗ്ഗം.

4. അംഗിരസ്സന്നുതൻ—അംഗിരസ്സുകളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. പ്രവൃത്തി (മഴ പെയ്യായ്ക) തിരുത്തിനാൻ—മഴ പെയ്യിച്ചു. എത്രയോ—വളരെ. സത്യലോകം—സ്വൎഗ്ഗം.

5. സവ്സവനജ്ഞൻ—എല്ലാസ്സവനങ്ങളും അറിയുന്നവൻ. പാരമൂന്നായോൻ—പരമാധാരഭൂതൻ. ഊന്നിനാൽ ഉറപ്പിച്ചിതു—സ്വൎഗ്ഗത്തെ.

6. വിവണ്ണനാം—യുദ്ധത്തിൽ നിറം കെട്ട, ക്ഷീണിച്ച. ശക്തവജ്രത്താൽ—ശേഷിയുള്ള വജ്രംകൊണ്ട്. നുറുക്കി—നശിപ്പിച്ചു. ദോർബലം സിദ്ധം—കൈക്കെല്പു കിട്ടി; ഭവാൻ ബലവാനായിച്ചമഞ്ഞു.

എപ്പോളുഷസ്സുകൾ ചേരുമോ സൂൎയ്യനോ-
ട,പ്പോളിവൻതൻ പ്രകാശം വിചിത്രമാം;
വാനിൽ നക്ഷത്രം മറയെച്ചരിപ്പോന്റെ
ഭാനുക്കളാരുമറിയില്ല, തീൎച്ചതാൻ! 7

മുൻനടന്നു വിദൂരത്തെയ്ക്കു പോകുന്നി-
തി,ന്ദ്രന്റെ ചൊല്ലാലൊലിച്ച തണ്ണീരുകൾ:
എങ്ങു തണ്ണീർകളേ, നിങ്ങൾതൻ വാൽ? തല-
യെങ്ങു? നടുവെങ്ങ്?-റുതിയിന്നെങ്ങുവാൻ! 8

വൃത്രൻ വിഴുങ്ങിയ തണ്ണീർകളെപ്പുറ-
ത്തെത്തിച്ചു, നീ;-യവ പായുകയായു,ടൻ;
മുക്തിയിച്ഛിയ്ക്കവേ മോചനം സിദ്ധിച്ച
ശുദ്ധങ്ങളാമവ തങ്ങുകില്ലെങ്ങുമേ! 9

ചെല്ലും, സമം കാന്തമാർപോലെയാഴിയിൽ:-
ക്കൊല്ലുമിന്ദ്രൻതാനി,വയ്ക്കധീശൻ ചിരാൽ.
നിൻപക്കലെത്തട്ടെ,യസ്മൽപുരുസ്തവം;
നിൻഭൂധനമിന്ദ്ര, ഞങ്ങൾതൻ വീട്ടിലും! 10

സൂക്തം 112.

വിരൂപഗോത്രൻ നഭഃപ്രഭേദനൻ ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി.)

ഇന്ദ്ര, യഥേഷ്ടം കുടിയ്ക്കുക:-ഷസ്സോമ-
മൊന്നാമത്തു ഭവാനഃല്ലാ, കുടിയ്ക്കുവാൻ.

---

7. ഇവൻതൻ—സൂൎയ്യാത്മകനായ ഇന്ദ്രന്റെ. മറയെ—മറയുമാറ്. ചരിപ്പോന്റെ—ഇന്ദ്രന്റെ. ഭാനുക്കൾ=രശ്മികൾ.

8. തണ്ണീരുകളുടെ വാലും തലയും നടുവും അവസാനവും എവിടെയെവിടെയാണെന്ന് അറിയാവതല്ല.

9. ഇന്ദ്രനോടു നേരേ: തങ്ങുകില്ല—ഒഴുകുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു.

10. കാന്തമാർ കണവങ്കലെന്നപോലെ, തണ്ണീരുകൾ സമം (ഒപ്പം) ആഴിയിൽ ചെല്ലുന്നു. കൊല്ലും—ശത്രുഹന്താവായ. ഇവ—തണ്ണീരുകൾ. ഉത്തരാൎദ്ധം പ്രത്യക്ഷോക്തി: അസ്മൽപുരുസ്തവം—ഞങ്ങളുടെ വളരെ സ്തോത്രം. നിൻഭൂധനം=അങ്ങയുടെ ഭൌമസമ്പത്ത്.

വൈരിഹതിയ്ക്കിമ്പമുൾക്കൊൾക, ശൂര, നീ;
പാരം പുകഴ്ത്താവൂ, ഞങ്ങൾ നിൻവിക്രമം! 1
ഇന്ദ്ര, വന്നാലും, മനോതിഗവേഗമാം
സ്യന്ദനമേറി നീ സോമം കുടിയ്ക്കുവാൻ:
ഏവയെക്കൊണ്ടോ ചരിപ്പൂ രസേന നീ,-
യാ വൃഷാശ്വങ്ങളോടട്ടെ,യിങ്ങോട്ടുടൻ! 2
ഭാനുവിൻ പച്ചവണ്ണത്തൊടൊക്കും തിരു-
മേനികൊണ്ടെന്നുടലൊന്നു തൊട്ടുക, നീ:
മിത്രങ്ങളാകിയ ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കയാ-
ലൊത്തിരുന്നിങ്ങു മത്താടുകിന്ദ്ര, ഭവാൻ! 3
കൈവിടില്ല,ങ്ങയ്ക്കു മത്തിലുണ്ടാം മഹി-
മാവിനെയിന്ദ്ര, വമ്പിച്ച വാനൂഴികൾ.
ഇസ്ഥലത്തെഴ്യെഴുന്നള്ളിയാലും, പ്രിയാ-
ന്നത്തിനായി പ്രിയാശ്വങ്ങളെപ്പൂട്ടി നീ! 4
നീർ കുടിച്ചിന്ദ്ര, നീയാരുടെ മാററരെ-
യേകാസ്ത്രമുക്തിയാൽ നൂറുരു വെട്ടിയോ;
ഇന്ദ്ര, നിൻമത്തിന്നു സോമം പിഴിഞ്ഞേററ-
മുന്നതസ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലും, ഭവാന്നവൻ! 5
ഇന്ദ്ര, നിനക്കായ്ച്ചിരാപ്തപാത്രമിതാ:
വന്നു കുടിയ്ക്കു, നീ സോമം ശതക്രതോ.
കുട്ടകത്തിൽ നിറച്ചിട്ടുണ്ടു, മാദക:-
മൊട്ടുക്കിതല്ലോ കൊതിയ്ക്കുന്നു, ദേവകൾ! 6

സൂക്തം 112.

2. മനോതിഗവേഗം=മനസ്സിനെക്കാൾ വേഗമുള്ളത്. സ്യന്ദനം=രഥം. വൃഷാശ്വങ്ങൾ=വൃഷാക്കളായ (സേചനശക്തിയുള്ള) അശ്വങ്ങൾ.

3. ഭാനു=സൂര്യൻ. ഒത്തിരുന്ന്—മരുത്തുകളോടുകൂടിയിരുന്ന്.

4. മഹിമാവിനെ കൈവിടില്ല—മഹിമാവിൽത്തന്നെ ഉറച്ചുനില്ക്കും. ഇസ്ഥലം—ഞങ്ങളുടെ യാഗശാല. പ്രിയാന്നത്തിനായി—സോമം കുടിപ്പാൻ.

5. നീർ—സോമരസം. ഏകാസ്ത്രമുക്തിയാൽ—ഒരൊററ ആയുധപ്രയോഗത്താൽ. ഏററം—വളരെ. ഭവാന്ന്—അങ്ങയ്ക്കായി.

6. ചിരാപ്തപാത്രം—ഞങ്ങൾ ചിരാൽ നേടിയ ചമസവും മററും. ദേവകൾ ഒട്ടുക്ക്=ദേവന്മാരെല്ലാം.

ഇന്ദ്ര, വൃഷാവേ, ഭവാനെയല്ലോ വിളി-
യ്ക്കുന്നു, പലമട്ടിലന്നമൊരുക്കിയോർ:
അങ്ങയ്ക്കിതാ, ത്തുലോം മാധുര്യ്യമാന്ന നീ-
രെങ്ങൾ പിഴിയുന്നു; കാംക്ഷവെയ്ക്കുകി,തിൽ! 7

ഇന്ദ്ര, ഞാനിപ്പോൾക്കഥിയ്ക്കാം, ഭവാനുടെ-
യൊന്നാമതായ്ച്ചെയ്ത പൂർവവീര്യ്യങ്ങളെ:
നീർ വീഴ്ത്തുവാനായ്ത്തുറന്നു, മേഘത്തെ നീ;
ഗോവിനെ ബ്രഹ്മനു കാണുമാറാക്കി, നീ! 8

കല്പിച്ചിരിയ്ക്കു, ഗണത്തിൽഗ്ഗണേശ, നീ:
വിപ്രരിൽ വിപ്രനെന്നോതുന്നിതങ്ങയെ:
കൃത്യമൊന്നെങ്ങുമില്ല,ങ്ങയെക്കൂടാതെ;
ചിത്രം മഹോക്ഥം മഘവൻ, ഗ്രഹിയ്ക്കു, നീ! 9

നീ മഹസ്സേകുക, യാചിയ്ക്കുമെങ്ങൾക്കു:
ഹേ മഘവൻ, സഖേ, കാണുക, സഖാക്കളെ;
ചെയ്യു, പോർ പോരാളി സത്യബലൻ ഭവാൻ;
ചേർക്കെ,ങ്ങളിൽക്കൊടാസ്വത്തും വസുപതേ! 10

---

7. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

8. നീർ വീഴ്ത്തുവാനായ്—മഴ പെയ്യാൻ. ഗോവിനെ—അസുരാപഹൃതകളായ ഗോക്കളെ. ബ്രഹ്മൻ—ബൃഹസ്പതി.

9. ഗണം—സ്തോതൃവൃന്ദം. വിപ്രർ=മേധാവികൾ. ഓതുന്നിതു—വിദ്വാന്മാർ പറയുന്നു. കൃത്യം=കർമ്മം. ചിത്രം=നാനാരൂപം. മഹോക്ഥം=വലിയ സ്തോത്രം. ഗ്രഹിയ്ക്കു=സ്വീകരിച്ചാലും.

10. മഹസ്സ്=തേജസ്സ്. സഖാക്കളെ കാണുക—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളെ കണ്ടറിഞ്ഞാലും. കൊടാസ്വത്തും എങ്ങളിൽ ചേർക്ക—സ്തോതാക്കൾക്കും മററും കൊടുക്കുക പതിവില്ലാത്ത സമ്പത്തുകൂടിയും ഞങ്ങൾക്ക തന്നാലും.

സൂക്തം 113.

വിരൂപഗോത്രൻ ശതപ്രഭേദനൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

തന്തിരുവടിയുടെ ആ ബലത്തെത്തുടൎന്നു സഹജീവിനികളായ
ദ്യാവാപൃഥിവികളും എല്ലാദ്ദേവന്മാരും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ: ആ കൎമ്മവാൻ
സോമം കുടിച്ചു വളൎന്ന്, ഇന്ദ്രിയവും മഹത്ത്വവും നേടിയല്ലോ! 1

തന്തിരുവടിയുടെ ആ ബലോൽപന്നമായ മഹിമാവിനെ
വിഷ്ണു സോമലത പിഴിഞ്ഞു പുകഴ്ത്തിപ്പോരുന്നു: മഘവാവായ ഇന്ദ്രൻ
സഹചാരികളായ ദേവന്മാരോടൊന്നിച്ചു വൃത്രനെക്കൊന്നതിനാൽ
വരണീയനായിച്ചമഞ്ഞു! 2

ഭവാൻ ആയുധങ്ങളെടുത്തു ഹന്തവ്യനായ വൃത്രനോടു പൊരു
താൻനിന്നുവല്ലോ; അതിനെ ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഉഗ്ര, അന്ന് അങ്ങ
യുടെ മഹത്ത്വവും ഇന്ദ്രിയവും മരുത്തുക്കളെല്ലാം ഉള്ളിൽക്കൊണ്ടു വൎദ്ധി
പ്പിച്ചു! 3

ജനിച്ചപ്പോഴുംതന്നെ ആ വീരൻ മത്സരികളെ മൎദ്ദിപ്പാൻ
തുടങ്ങി: താൻ തികച്ചും കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു, അടൎക്കരുത്ത്. അദ്ദേഹം
മേഘത്തെ പിളൎത്തി; വെള്ളം കീഴ്പ്പോട്ടയച്ചു; സുകൎമ്മേച്ഛയാൽ വിശാ
ലമായ വിണ്ടലത്തിന്ന് ഊന്നു കൊടുത്തു! 4

പോരാ, ഇന്ദ്രൻ ഒരു വലിയ സൈന്യത്തിന്നധിപനുമായി. വ
ലുപ്പത്താൽ വാന്നൂഴികളിൽ വ്യാപിച്ചു. കൂസലില്ലാതെ, മിത്രന്നും വരു
ണന്നും ഹവിൎദ്ദാതാവിന്നും സുഖം വരുത്താൻ ഇരിമ്പുവജ്രം കയ്യിലെ
ടുത്തു! 5

സൂക്തം 113.

1. തന്തിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ. ആ—നമ്മെ രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന. സഹജീവിനികൾ=ഒന്നിച്ചു ജീവിയ്ക്കുന്നവർ. രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ—നമ്മെ. വളൎന്ന്—വലുപ്പം പൂണ്ട്. ഇന്ദ്രിയം—ഇന്ദ്രന്നു വേണ്ടുന്ന വീൎയ്യം.

3. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

4. പരോക്ഷോക്തി: മത്സരികളെ=ശത്രുക്കളെ. അടൎക്കരുത്തു കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു—തനിയ്ക്കു് യുദ്ധബലമുണ്ടെന്നറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.

5. വാന്നൂഴികളിൽ വ്യാപിച്ചു—വാന്നൂഴികളിലെ വൈരികളെ വധിച്ചു എന്നു നിഷ്കൃഷ്ടാൎത്ഥം.

അലറിക്കൊണ്ടു നിഹനിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രന്റെ ബലത്തെ പ്രഖ്യാപിപ്പാൻ അന്നു തണ്ണീരുകൾ പാഞ്ഞൊഴുകി: അവയെ കയ്യടക്കി ക്കൂരിരുട്ടിൽ നിന്ന വൃത്രനെ ഉഗ്രൻ ഓജസ്സുകൊണ്ടരിഞ്ഞുവല്ലോ! 6

ഇരുവരും ആദ്യം പെരുംപടകളോടേ ഒരുമ്പെട്ടു, വേണ്ടുന്ന വീര്യമെടുത്തു: എന്നാൽ (വൃത്രൻ) വധിയ്ക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ കൂരിരുട്ടൊഴിഞ്ഞു; ഇന്ദ്രനോ, മഹത്ത്വത്താൽ ഒന്നാമനായി വിളിപ്പെട്ടു! 7

ഉടനേ ഋത്വിക്കുകളെല്ലാം സോമമൊരുക്കി സ്തുതിച്ച് അങ്ങയുടെ ബലം വളർത്തി. ഇന്ദ്രന്റെ കൊലയായുധം ഹന്തവ്യനായ വൃത്രനെ വധിച്ചതോടേ, അഗ്നി പല്ലുകൾകൊണ്ടെന്നപോലെ (ആളുകൾ) അന്നം ഭക്ഷിച്ചുതുടങ്ങി! 8

നിങ്ങൾ സഖ്യത്തിന്നായി, സഖാവർഹിയ്ക്കുന്ന സമർത്ഥങ്ങളായ മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങൾ പലവുരു ചൊല്ലുവിൻ: ദഭീതിയ്ക്കുവേണ്ടി ധുനിയെയും ചുമുരിയെയും സംഹരിച്ച ഇന്ദ്രൻ സശ്രദ്ധം കേട്ടരുളും! 9

നിന്തിരുവടി നല്ല അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയ വളരെദ്ധനങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നാലും: എന്നാൽ, എനിയ്ക്കു സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി പൂജിയ്ക്കാമല്ലോ; അവയാൽ ഞങ്ങൾ ദുരിതമെല്ലാം താണ്ടുമാറാകണം. അങ്ങ് ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ ഗാഥ മാനിച്ച് ഉൾക്കൊണ്ടാലും! 10

സൂക്തം 114.

വിരൂപഗോത്രൻ സധ്രിയോ തപഃപുത്രൻ ഘർമ്മനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

അഗ്ന്യാദിത്യന്മാർ ഒപ്പം മൂപ്പാരിലും വ്യാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: വായു അവരുടെ പ്രീതി നേടുന്നു. തേജസ്സുററ സൂര്യ്യങ്കലണഞ്ഞ രശ്മികൾ ലോകധാരണത്തിന്നായി ദിവ്യജലം പൊഴിച്ചു! 1

---

6. നിഹനിയ്ക്കുന്ന—വൈരികളെ വധിയ്ക്കുന്ന. ഉഗ്രൻ—ബലിഷ്ഠനായ ഇന്ദ്രൻ.

7. ഇരുവരും—ഇന്ദ്രവൃത്രന്മാർ.

8. ആദ്യവാക്കും പ്രത്യക്ഷം: അന്നം—വൃത്രവധത്താൽ മഴയും, മഴയാൽ സസ്യങ്ങളും ഉണ്ടായിവന്നു. പല്ലുകൾ—ജ്വാലകൾ. അഗ്നിയ്ക്കു ഹവിസ്സും കിട്ടിത്തുടങ്ങി.

9. സ്തോതാക്കളോട്: സഖാവ്—ഇന്ദ്രൻ. ദഭീതി— ഒരു രാജർഷി. ധുനിയും ചുമുരിയും—അസുരന്മാർ.

10. പ്രത്യക്ഷോക്തി: പൂജിയ്ക്കാമല്ലോ— ദേവന്മാരെ. അവയാൽ—സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ട്. ഗാഥ—സ്തുതി.

ആ ത്രിലോകസ്ഥരായ മൂവ്വരെയാണല്ലോ, പറിപ്പേറിയവർ ഫലിസ്സപ്പിപ്പാൻ അറിഞ്ഞുപാസിയ്ക്കുന്നത്: അവരുടെ മൂലകാരണത്തെ മികച്ച ഗോപ്യകൎമ്മങ്ങളിൽ പ്രവൎത്തിയ്ക്കുന്ന കവികളേ അറിയൂ! 2

നല്ല പണ്ടവും നെയ്യുമണിഞ്ഞ, നാലുകോണുള്ള ഒരു യുവതി ജ്ഞേയങ്ങൾ ഉടുക്കുന്നു: അവളിൽ, ഇരുവൃഷാക്കൾ അഴകോടേ ചെന്നുപവേശിയ്ക്കുന്നു; ഇവിടെയാണല്ലോ, ദേവന്മാർ പങ്കു വാങ്ങുന്നത്! 3

ആ സുപൎണ്ണൻ ഒററയ്ക്കു് അന്തരിക്ഷം പുക്കു്, ഈ ലോകത്തെയെല്ലാം നോക്കുന്നു. തന്തിരുവടിയെ പരിപക്വമായ ഹൃദയംകൊണ്ടു ഞാൻ അരികേ കണ്ടു: അദ്ദേഹത്തെ അമ്മ മുകരുന്നു; അമ്മയെ അദ്ദേഹവും മുകരുന്നു! 4

ഏകനായിരിയ്ക്കുന്ന സുപൎണ്ണനു മേധാവികളായ കവികൾ സ്തോത്രങ്ങളാൽ അനേകത്വം കല്പിയ്ക്കുന്നു; യാഗങ്ങളിൽ ഏഴു ഛന്ദസ്സുകളെടുത്തു, പന്തിരണ്ടു സോമപാത്രങ്ങൾ നിൎമ്മിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. 5

കവികൾ ബുദ്ധികൊണ്ടു നാല്പതുപാത്രങ്ങളൊരുക്കി, പന്തിരണ്ടുവരെ ഏഴെണ്ണവുമെടുത്തു, യജ്ഞം സാധിച്ചു്, ഋക്സാമങ്ങൾകൊണ്ടു രഥം സമ്പാദിയ്ക്കുന്നു! 6

തന്തിരുവടിയ്ക്കു വേറേ പതിന്നാലു വിഭൂതികളുണ്ടു്: തന്തിരുവടിയെ ഏഴു ധീമാന്മാർ സ്തുതിച്ചു സേവിയ്ക്കുന്നു. ദേവന്മാർ സോമം കുടി

സൂക്തം 114.

2. മൂവ്വർ—അഗ്നി, ആദിത്യൻ, വായു. കവികൾ—ക്രാന്തദൎശികൾ.

3. യുവതി—വേദി. ജ്ഞേയങ്ങൾ—കൎമ്മങ്ങളോ, സ്തോത്രങ്ങളോ. ഇരുവൃഷാക്കൾ—ദമ്പതിമാർ; അഥവാ, യജമാനനും ബ്രഹ്മനും. പങ്കു്—യജ്ഞത്തിൽ തങ്ങൾക്കുള്ള ഭാഗം.

4. സുപൎണ്ണൻ—അഗ്നിയോ, വായുവോ. അമ്മ—മഴയുടെ മാതാവായ ഇടിയൊച്ച.

6. മുൻഋക്കിലേതു് വിശേഷേണ വിവരിയ്ക്കുന്നു: പന്തിരണ്ടുവരെ—ശസ്ത്രസമാപ്തിവരെ. ഏഴെണ്ണം—ഏഴു ഛന്ദസ്സുകൾ. രഥം—സ്വൎഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കുള്ള വാഹനം; പുണ്യം. അഗ്നിഷ്ടോമത്തിൽ നാല്പതു സോമപാത്രങ്ങളും പന്തിരണ്ടു ഛന്ദസ്സുകളും ഉപയോഗിയ്ക്കപ്പെടുമത്രേ.

ങ്ങുന്നതു യാതൊരു വഴിയിലൂടെയോ, ആ വിശാലമായ തീൎത്ഥം ഇവിടെ ആർ പറഞ്ഞുതരും? 7

ആയിരമായിരം (ദേഹങ്ങളിൽ) പതിനഞ്ചു പ്രധാനാംഗങ്ങളുണ്ട്: വാനൂഴികൾ എത്രയ്ക്കോ, അത്രയ്ക്കുതന്നെ ദേഹങ്ങളും. ആയിരങ്ങളിൽ ആയിരമുണ്ട്, വ്യവഹാരവിശേഷങ്ങൾ: ബ്രഹ്മത്തിന്റെ രൂപങ്ങളെത്രയോ, അത്രയ്ക്കു വാക്കും! 8

ഏതൊരു ധീമാന്നറിയാം, ഛന്ദസ്സുകളുടെ ഉപയോഗം? ആർ ധിഷ്ണ്യങ്ങളെ ശരിയ്ക്കു പ്രതിപാദിയ്ക്കും? ഋത്വിക്കുകളിൽ എട്ടാമനായ ശൂരനെന്ന് ആരെ പറയും? ആരറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെ? 9

സൂൎയ്യൻ മാളികയിൽ കേറിയാൽ, തേരിൻനുകങ്ങളിൽ കെട്ടിയ ചില അശ്വങ്ങൾ വാനൂഴികളുടെ അററത്തോളും നടക്കും: ഇവയ്ക്കു ദേവന്മാർ വിശ്രമം നല്കുന്നു. 10

സൂക്തം 115.

വൃഷ്ടിഹവ്യപുത്രൻ ഉപസ്തുതൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ശക്വരിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

ഒരിളംപൈതൽ ചുമക്കുന്നത് ആശ്ചൎയ്യംതന്നെ: ഇവൻ മുലകുടിയ്ക്കാൻതന്നെയും ഇരുതായാരിൽ ചെല്ലാറില്ല; അകിടില്ലാത്തവരാ

---

7. വിഭൃതികൾ—ലോകങ്ങൾ (?). ഏഴു ധീമാന്മാർ—ഹോതൃപ്രഭൃതികൾ. ആർ പറഞ്ഞുതരും—പറഞ്ഞുതരാൻ ആരും ആളാകില്ല.

8. പതിനഞ്ച്—ചക്ഷുഃശ്രോത്രമനോവാക്പ്രാണങ്ങൾ അഞ്ച്; അമ്മയിൽനിന്നും അച്ഛങ്കൽനിന്നും വെവ്വേറെ കിട്ടിയ പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ പത്ത്. ആയിരങ്ങളിൽ—ആയിരംദേഹങ്ങളിൽ. വാക്ക്—പേര്; ഓരോ രൂപത്തിന്നുമുണ്ടല്ലോ, ഓരോ പേര്.

9. ധിഷ്ണ്യങ്ങൾ—ഹോതൃപ്രഭൃതികളുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ. ഋത്വിക്കുകൾ—ഹോതൃപ്രഭൃതികളായ ഏഴുപേർ.

10. മാളിക—തേർ എന്നൎത്ഥം. ചില അശ്വങ്ങൾ—സൂൎയ്യന്റെ ഏഴു കുതിരകൾ. വിശ്രമം നല്കുന്നു—തീററ കൊടുക്കുന്നു.

സൂക്തം 115.

1. ഒരിളംപൈതൽ—ജാതമാത്രനായ അഗ്നി. ചുമക്കുന്നത്=ചുമടെടുക്കുന്നത്, ഹവിസ്സു വഹിയ്ക്കുന്നത്. ഇരുതായാർ—അരണികൾ. അകിടില്ലാത്തവരാണ്

ണ്, പെററതെങ്കിൽ കൊള്ളാം. പോരാത്തതിന്നു, പിറന്നതോടേ
ഇവൻ വലിയ ദൂത്യമനുഷ്ഠിച്ചു വഹിപ്പാനും തുടങ്ങി! 1

മികച്ച കമ്മവാനായ അഗ്നിയെ വെച്ചുപോരുന്നതു ഹവിസ്സാ
ലാണല്ലോ. അദ്ദേഹം തേജസ്സും പല്ലുകളും കാട്ടുകളിൽ ചേക്കും. ആ
സുയജ്ഞൻ ഉയൎത്തപ്പെട്ട ജുഹൂവാൽ, ഒരു തടിച്ച മിടുക്കൻകാള പുൽ
നിലത്തെന്നപോലെ നടക്കും! 2

പക്ഷിപോലെ വൃക്ഷത്തിലിരിയ്ക്കുന്നവനും, അന്നം കൊണ്ടുവ
രുന്നവനും, ഇരമ്പലോടേ ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്നവനും, സലിലോപേതനും,
വായകൊണ്ടു കാളപോലെ വഹിയ്ക്കുന്നവനും, തേജസ്സുകൊണ്ടു മഹാനും,
ആദിത്യൻപോലെ വഴികൾ തെളിയിയ്ക്കുന്നവനുമായ ആ ദേവനെ
നിങ്ങൾ (സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ). 3

നിൎജ്ജര, ചുട്ടെരിപ്പാൻ ചുററിനടക്കുന്ന ഭവാന്റെ ഇടിവു
പററാത്ത (പ്രഭാവം), കാററുപോലെ വ്യാപിയ്ക്കും. കെല്പുററ ത്രിസ്ഥാ
നസ്ഥനായ ഭവാങ്കൽ, യാഗത്തിന്നായി സേവിപ്പാൻ (ഋത്വിക്കുകൾ),
പടയാളികൾപോലെ ഒച്ചയിട്ടുംകൊണ്ടണയുന്നു. 4

മികച്ച സ്തോതാവും, സ്തോതാക്കൾക്കു സഖാവും, സ്വാമിയു
മായ ആ അഗ്നിതന്നെ അരികത്തും അകലത്തുമുള്ള (ശത്രുവിനെ)
നശിപ്പിയ്ക്കും: അഗ്നി ഗായകരെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; അഗ്നി അൎപ്പകരെ രക്ഷി
യ്ക്കട്ടെ; അഗ്നി ഈ നമുക്ക് അന്നം തരട്ടെ! 5

ശോഭനധന, കീഴമൎത്തുന്ന പെരുംകരുത്തുള്ള ജാതവേദസ്സായ
ഭവാനെ സ്തുതിപ്പാൻ ഞാൻ പൊടുന്നനെ ഒരുങ്ങുന്നു: നിൎജ്ജലസ്ഥല

ല്ലോ—ജനിപ്പിച്ചവൎക്ക് അരികിലില്ലല്ലോ; അതിനാൽ, കുട്ടി മുല കുടിയ്ക്കാൻ ചെല്ലാ
ത്തതിൽ അത്ഭുതമില്ല. വഹിപ്പാനും—ദേവന്മാൎക്കു ഹവിസ്സു കൊണ്ടുപോകാനും.

2. വെച്ചുപോരുന്നതു—യഷ്ടാക്കൾ. ചേക്കും—ചുട്ടെരിയ്ക്കും. നടക്കും—
ഹവിസ്സിൽ.

3. അന്നം—സ്തോതാക്കൾക്ക്. സലിലോപേതൻ—മഴയ്ക്കു കാരണഭൂതൻ
എന്നൎത്ഥം. വഹിയ്ക്കുന്നവൻ—ഹവിസ്സിനെ. ആ ദേവൻ—അഗ്നി.

4. നിൎജ്ജര—ജരാരഹിതനായ അഗ്നേ. ത്രിസ്ഥാനസ്ഥൻ—ആഹവനീ
യാദിസ്ഥാനസ്ഥിതൻ. ഒച്ചയിട്ടുംകൊണ്ട്—സ്തോത്രഘോഷത്തോടേ. പടയാളി
കൾ അലറിക്കൊണ്ടാണല്ലോ, പോൎക്കളത്തിലണയുക.

5. ഗായകർ—സ്തോത്രം പാടുന്നവർ. അൎപ്പകർ—ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുന്നവർ.

ത്തുപോലും, ധർഷകമായ ധനുസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ രക്ഷിച്ചരുളുന്ന പൂജ്യ
തമന്നു ഹവിസ്സും നല്കുന്നു. 6

ഇങ്ങനെ, ബലപുത്രനായ അഗ്നിയെ, വിദ്വാന്മാർ നേതാക്ക
ളായ ആളുകളോടുകൂടി ധനാർത്ഥം സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഈ യജ്ഞകാമന്മാർ,
മിത്രങ്ങൾപോലെ സംതൃപ്തരായിട്ടു, ദേവന്മാർപോലെ എതിരാളികളെ
കീഴമർത്തുമല്ലോ! 7

ബലവാനായ കെല്പിൻമകനേ, ഉപസ്തുതൻ നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി
ഹവിസ്സൊരുക്കി ഇപ്രകാരം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു: ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ
സ്തുതിയ്ക്കുമാറാകണം; ഞങ്ങൾ അങ്ങയെക്കൊണ്ടു സുവീരരും വളരെ
വളരെ നീണ്ട ആയുസ്സു കിട്ടിയവരുമാകണം! 8

അഗ്നേ, ഇപ്രകാരം വൃഷ്ടിഹവ്യപുത്രരായ ഉപസ്തുതരെന്ന ഋഷി
മാർ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു: അങ്ങ് അവരെ രക്ഷിച്ചാലും; പാടുന്ന പ
ണ്ഡിതന്മാരെയും രക്ഷിച്ചാലും; വഷട്, വഷട് എന്നു കൈ പൊക്കി
യണഞ്ഞവരെയും, നമസ്കാരം, നമസ്കാരമെന്ന് ഒരുങ്ങിയണഞ്ഞവ
രെയും രക്ഷിച്ചാലും! 9

സൂക്തം 116.

സ്ഥൂരപുത്രൻ അഗ്നിയുതനോ അഗ്നിയുപനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു വീര്യം വർദ്ധിപ്പാൻ സോമം കുടിച്ചാലും; തടി
ച്ചുനീണ്ടവനേ, അവിടുന്നു വൃത്രനെക്കൊല്ലാൻ കുടിച്ചാലും; വിളിയ്ക്ക
പ്പെടുന്ന അവിടുന്നു ധനവും അന്നവും തരാൻ കുടിച്ചാലും; അവിടുന്നു
മധു മതിയാവോളം കുടിച്ചിട്ട് (അഭീഷ്ടങ്ങൾ) വർഷിച്ചാലും! 1

---

6. നിർജ്ജലസ്ഥലത്തുപോലും—വമ്പിച്ച ശത്രുപീഡയിൽപ്പോലും. ഈ വാക്യം പരോക്ഷം: ധനുസ്സ്=വില്ല്. പൂജ്യതമ[illegible]—അഗ്നി.

8. സുവീരർ—നല്ല പുത്രന്മാരോടു കൂടിയവർ.

9. വഷട്, വഷട് എന്നു—മന്ത്രം ചൊല്ലിക്കൊണ്ട്. കൈ പൊക്കി—ഹവിർദ്ദാനത്തിന്ന്.

ഇന്ദ്ര, ഈ കൊണ്ടുവന്ന അന്നസഹിതമായ സോമനീരിന്റെ നല്ല ഭാഗം അവിടുന്നു കുടിച്ചാലും; മംഗളകരനായ ഭവാൻ മനസ്സിൽ മത്തുകൊണ്ടാലും; ധനവും സൌഭാഗ്യവും തരാൻ ഇങ്ങോട്ടുവന്നാലും! 2

ഇന്ദ്ര, ദിവ്യമായ സോമം അങ്ങയ്ക്കു മത്തുണ്ടാക്കട്ടെ; ഭൂമിയിൽ പിഴിയപ്പെട്ടതും മത്തുണ്ടാക്കട്ടെ; അങ്ങ് യാതൊന്നിനാൽ ധനമുളവാക്കുമോ, അതും മത്തുണ്ടാക്കട്ടെ; അങ്ങ് യാതൊന്നിനാൽ ശത്രുക്കളെ പുറത്തിറക്കുമോ, അതും മത്തുണ്ടാക്കട്ടെ! 3

രണ്ടിടങ്ങളിലും മേലാളായ, സഞ്ചരിഷ്ണുവായ, വൃഷാവായ ഇന്ദ്രൻ കഴുകപ്പെട്ട സോമത്തിന്നു ഹരികളിലൂടേ വന്നെത്തട്ടെ. ക്രൂടലരെക്കൊല്ലുന്നവനേ, യജ്ഞത്തിൽ കാളത്തോലിൽപ്പിഴിഞ്ഞു പകൎന്നുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്ന മധുവിനാൽ അവിടുന്ന് എതിർപൊരുതുന്നവൎക്ക് ഒരു കാളയായിച്ചമഞ്ഞാലും! 4

അവിടുന്നു മിന്നിയ്ക്കേണ്ടുന്ന തീക്ഷ്ണായുധങ്ങൾ മിന്നിച്ചു, കൎബ്ബുരരുടെ കട്ടിമെയ്യുകളും ഉടച്ചാലും: ഉഗ്രനായ ഭവാന്നു കീഴമൎത്തുന്ന ബലം ഞാൻ തരാം; ഭവാൻ യുദ്ധങ്ങളിൽ നേരിട്ട് അരികളെ അരിഞ്ഞാലും! 5

ഇന്ദ്ര, ഉടയവനായ ഭവാൻ അന്നം പെരുപ്പിയ്ക്കുക. ഊററക്കാരുടെ നേൎക്ക്, ഉറപ്പുററ വില്ലുപോലെ വീൎയ്യവും വിരുത്തുക. ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു വന്നു, കരുത്താൽ കനത്ത് അധൃഷ്യനായ ഭവാൻ തിരുവുടൽ തടിപ്പിച്ചാലും! 6

സൂക്തം 116.

2. അന്നസഹിതം—ഹവിസ്സമേതം.

3. ദിവ്യമായ സോമം—ദേവന്മാർ കറുത്ത പക്ഷത്തിൽ സോമ(ചന്ദ്ര)കല പാനംചെയ്യുമല്ലോ. ഭൂമിയിൽ—ഭൂമിയിലെ ദേവയജനങ്ങളിൽ. അതും—ആ സോമവും. പുറത്തിറക്കുമോ—യുദ്ധത്തിന്ന്.

4. രണ്ടിടങ്ങൾ—സ്വൎഗ്ഗവും ഭൂമിയും. മധുവിനാൽ—മദകരമായ സോമം കുടിച്ച്. കാള—മല്ലൻ എന്നൎത്ഥം.

5. കൎബ്ബുരർ=രാക്ഷസർ. ബലം—ബലജനകമായ ഹവിസ്സ്.

6. പെരുപ്പിയ്ക്കുക—ഞങ്ങൾക്ക്. ഊററക്കാർ—ഗർവിഷ്ഠരായ ശത്രുക്കൾ. വില്ലുപോലെ—വില്ലു വിരുത്തുന്നപോലെ. തടിപ്പിച്ചാലും—സോമപാനത്താൽ.

പെരുമാളായ മഘവാവേ, അങ്ങയ്ക്കു തന്ന ഈ ഹവിസ്സ് അരി
ശപ്പെടാതെ കൈക്കൊണ്ടാലും: മഘവാവേ, ഇതങ്ങയ്ക്കു പിഴിഞ്ഞതാ
ണ്; ഇത് അങ്ങയ്ക്കു പചിച്ചതാണ്. ഭക്ഷിച്ചാലും; ഇന്ദ്ര, കൊണ്ടുവ
ന്നതു കുടിയ്ക്കുകയുംചെയ്താലും! 7

ഇന്ദ്ര, ഈ കൊണ്ടുവന്ന ഹവിസ്സുകൾ അവിടുന്നു ഭക്ഷിച്ചാലും
—അന്നവും അപ്പവും സോമവും ചെലുത്തിയാലും. ഹവ്യവാന്മാരായ
ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ നോക്കി കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു; യജമാനന്റെ അഭിലാഷ
ങ്ങൾ നിറവേറട്ടെ! 8

ഇന്ദ്രാഗ്നികൾക്കു ഞാൻ നല്ല മന്ത്രസ്തോത്രം അയയ്ക്കുന്നു—പുഴ
യിൽ തോണിപോലെ ഇറക്കുന്നു; യാവചില ദേവന്മാർ, വേലക്കാർ
പോലെ പരിചരിയ്ക്കുമോ, യാവചിലർ ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരികയും
(ശത്രുക്കളെ) പിളർത്തുകയും ചെയ്യുമോ, അവർക്കും. 9

സൂക്തം 117.

അംഗിരോഗോത്രൻ ഭിക്ഷു ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
ധനാന്നദാനം ദേവത.

ക്ഷുത്തല്ല, മൃത്യുവാണ്, ദേവന്മാർ തന്നിരിയ്ക്കുന്നത്: കൊടു
ക്കാതെ ഉണ്ണുന്നവരുകൽ മരണം വന്നെത്തുന്നു. ദാതാവിന്റെ സമ്പത്തു
ക്ഷയിയ്ക്കില്ല; അദാതാവാകട്ടേ, ഒരു സുഖകരനെ കണ്ടെത്തില്ല! 1

---

7. അരിശപ്പെടാതെ—പ്രസാദിച്ച്. ഇത്—സോമം. ഇത്—പുരോഡാശം.

8. കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു—ധനാദിയെ.

9. പരിചരിയ്ക്കുമോ—ഞങ്ങളെ ധനാദികൾ തന്നു പൂജിയ്ക്കുമോ. അവർക്കും—മന്ത്രസ്തോത്രം അയയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 117.

1. ക്ഷുത്തിനെ മൃത്യു എന്നുതന്നെ വിളിയ്ക്കണം. അതിനെ ദാനംകൊണ്ടു ശമിപ്പിയ്ക്കുന്നവനത്രേ, ദാതാവ്. ഉണ്ണാത്തവരും ഉണ്ണുന്നവരും ഒരേമട്ടിൽ മരിച്ചുപോകുമെന്നിരിയ്ക്കെ, ധനനാശഹേതുവായ ദാനമെന്തിന്? ധനം ദാനത്താൽ നശിയ്ക്കില്ല; വധിയ്ക്കയേ ചെയ്യൂ. അദാനശീലന്നാകട്ടെ, സുഖം കിട്ടില്ല.

പശിയാൽ ശേഷികെട്ടു വലഞ്ഞ്, ആഹാരം കിട്ടാൻ വന്നവ നെക്കുറിച്ചു മനസ്സലിവുകാതെ, മുമ്പിൽവെച്ചുതന്നെ ഉണ്ണുന്ന അന്നവാനാരോ, അവനും ഒരു സുഖകരനെ കണ്ടെത്തില്ല! 2

കൊററിന്നായി പിച്ചതെണ്ടുന്ന ദരിദ്രന്ന് ആർ കൊടുക്കുമോ, അവൻതന്നെയാണ്, ദാതാവ്: അവന്നു യജ്ഞത്തിൽ പൂർണ്ണഫലം ഉണ്ടാകും; മറുകക്ഷിയിലും സഖാവിനെ കിട്ടും! 3

കൂടെനിന്നു സേവിയ്ക്കുന്ന സഖാവിന്ന് ആർ ചോറുകൊടുക്കില്ലയോ, അവൻ സഖാവല്ല; അവനെ സഖാവു വിട്ടുപോയാൽ, അതു ഗൃഹവുമല്ല. അയാൾ ദാതാവായ മറെറാരാളെ സേവിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങും! 4

തടിച്ചവൻ ഇരക്കുന്നവന്നു കൊടുക്കുകതന്നെ വേണം. എന്നാൽ, സുദീർഘമായ മാർഗ്ഗം കാണും. സമ്പത്തുകൾ, രഥചക്രങ്ങൾ പോലെ തിരിഞ്ഞ്, ഓരോരുത്തനിൽ ചെന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും! 5

ദാനത്തിൽ മനസ്സു ചെല്ലാത്തവന്ന് അന്നമുണ്ടാകുന്നതു വെറുതെയാണ്—ഞാൻ വാസ്തവം പറയാം, അത് അവന്ന് ഒരു കൊലയാണ്. അര്യമാവിന്നും സഖാവിന്നും കൊടുക്കാതെ, തനിയേ സാപ്പിടുന്നവൻ വെറുംപാപിയായിത്തീരും! 6

കൊഴു കൃഷിക്കാരന്നു കൊററു നല്കും; മാർഗ്ഗഗാമി നടപ്പിനാൽ മുതലുണ്ടാക്കും; ശാസ്ത്രാർത്ഥം പറയുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ, അതു പറയാൻ കഴിവില്ലാത്തവനെ വശത്താക്കും; ദാതാവ് അദാതാവിന്നു ബന്ധുവാകും! 7

ഒററക്കാലൻ വളരെസ്സമയംകൊണ്ടേ ഇരുകാലന്റെ അടുക്കലെത്തൂ; ഇരുകാലൻ പിന്നാലെയേ മുക്കാലങ്കൽ ചെല്ലൂ; നാല്ക്കാലൻ

---

2. മനസ്സലിവുകാത്ത—കനിവു തോന്നാത്ത. മുമ്പിൽ—ക്ഷുധാർത്തൻ കാൺകെ.

3. മറുകക്ഷി—ശത്രുപക്ഷം.

4. വിട്ടുപോയാൽ—ആഹാരം കിട്ടാഞ്ഞ് ഉപേക്ഷിച്ചുപോയാൽ. അയാൾ—വിട്ടുപോയ സഖാവ്.

5. തടിച്ചവൻ—പണക്കാരൻ. മാർഗ്ഗം—പുണ്യപഥം. സമ്പത്തുകൾ ആരിലും സ്ഥിരമായി നില്ക്കില്ല.

6. അര്യമാവ് എന്നതുപലക്ഷണമാണ്: അര്യമപ്രഭൃതികളായ ദേവന്മാർക്കും.

7. നടപ്പിനാൽ—ജോലികൊണ്ട് എന്നർത്ഥം. മുതലുണ്ടാക്കും—സമ്പാദിയ്ക്കും.

ഒററക്കാലന്റെയും മററും കാൽവെപ്പുകൾ നോക്കി നിന്നുംകൊണ്ടാവും,
മുന്നിൽ നടക്കുക! 8

കൈകൾ രണ്ടും ഒരുപോലെയാണെങ്കിലും ഒരുപോലെയല്ല,
ജോലിയെടുക്കുക; രണ്ടു പൈക്കൾ ഒരുപോലെയല്ല, ചുരത്തുക; ഇരട്ട
പെററുണ്ടായവക്ക് ഒരുപോലെയാവില്ല, വീര്യം; ഇരുവർ, ഒരു കുല
ത്തിൽ ജനിച്ചവരായാലും ഒരുപോലെയല്ല കൊടുക്കുക! 9

സൂക്തം 118.

അമഹീയുഗോത്രൻ ഉരുക്ഷയൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്;
രക്ഷോഹാഗ്നി ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

അഗ്നേ, വൻതീനിയെപ്പാരം
ഭഗ്നനാക്കിയാലും, ഭവാൻ
മർത്ത്യരിൽത്തന്നിടത്തിങ്കൽ‌-
ക്കത്തിയാളിശ്ശുചികർമ്മൻ! 1

ഉത്ഥാനംചെയ്താലും, വിധി-
യ്ക്കൊത്താഹൂതനായ ഭവാൻ:
മുത്തു കൊൾക, നൈഹവിസ്സി;-
ലെത്തിയല്ലോ, സ്രുവം നിങ്കൽ! 2

സ്തുത്യനഗ്നിയാഹുതിയാൽ-
ക്കത്തിജ്ജ്വലിയ്ക്കയായ്, പാരം:

---

8. മുക്കാലൻ—മൂന്നു കാലുള്ളവൻ. പരസ്പരാപേക്ഷയാ മേന്മയും താഴ്മയും സർവ്വസാധാരണമാണ്. അതിനാൽ, ആരും, താൻമാത്രം ധനവാൻ എന്നു കരുതാതെ യാചകൎക്കു ദാനംചെയ്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കണം.

9. ദാനം ഭ്രാതാവു ചെയ്തുകൊള്ളുമെന്നു സമാധാനിയ്ക്കരുത്;

സൂക്തം 118.

1. വൻതീനിയെ—രാക്ഷസനെ. ഭഗ്നനാക്കിയാലും—ചതച്ചാലും, കൊന്നാലും. മർത്ത്യരിൽ—യഷ്ടാക്കളുടെയിടയിൽ. തന്നിടം—ആഹവനീയാദിസ്ഥാനം.

2. ആഹൂതൻ—ഞങ്ങളാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടു. മുത്തു കൊൾക—പ്രീതിപ്പെടുക.

നെയ്യു തേപ്പിയ്ക്കുന്നു, തിരു-
മെയ്യിലെല്ലാടവും സ്രുവം! 3

മെയ്യിൽഘൃതം പുരണ്ടഗ്നി
നെയ്യിൽക്കളിയ്ക്കുന്നു, ചെമ്മേ
ആഹുതികർമ്മത്താൽജ്ജ്വലി-
ച്ചാളിക്കൊണ്ടു വിഭാവസു! 4

ദിവ്യക്കായുജ്ജ്വലിപ്പിപ്പൂ,
ഹവ്യവാഹ, നിന്നെ നരർ;
ആയതിന്നായ് വിളിയ്ക്കുന്നൂ,
സ്തൂയമാനനായ നിന്നെ. 5

ആയമർത്ത്യനാമഗ്നിയെ-
യാരാധിപ്പിൻ, തൂനെയ്യിനാൽ
മർത്ത്യരേ, ഭവാന്മാരതി-
ദുർദ്ധർഷനെ,ഗ്ഗൃഹേശനെ! 6

ചുട്ടെരിയ്ക്കൂ, ദുർദ്ധർഷമാം
ത്വിട്ടാലരക്കരെബ്ഭവാൻ;
അധ്വരത്തിൻ കാവലാളായ്-
ക്കത്തുകയുംചെയ്യുക,ഗ്നേ! 7

നീറാക്കുക, തേജസ്സിനാൽ
നീ രാക്ഷസപ്പെണ്ണുങ്ങളെ,
മെത്തിയ പാർപ്പിടങ്ങളിൽ-
ക്കത്തിജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടഗ്നേ! 8

ഭൂരിനിവാസന്മാർ നുതി-
ഗീരാൽജ്ജ്വലിപ്പിച്ചാരല്ലോ,
ഹവ്യഭൃത്തും മനുഷ്യരിൽ-
ബ്ഭൂവ്യയഷ്ടാവുമാം നിന്നെ! 9

---

5. ദിവ്യർ—ദേവകൾ.
7. ദുർദ്ധർഷമാം ബാധ വിട്ട. ത്വിട്ടാൽ=തേജസ്സുകൊണ്ട്.
8. പാർപ്പിടങ്ങൾ—ആഹവനീയാദിസ്ഥാനങ്ങൾ.
9. ഭൂരിനിവാസന്മാർ=വളരെപ്പാർപ്പിടങ്ങളുള്ളവർ, യഷ്ടാക്കൾ. നുതിഗീരാൽ—സ്തോത്രം ചൊല്ലി. ഭൂവ്യയഷ്ടാവ്—മികച്ച യജ്ഞകർത്താവ്.

സൂക്തം 119.

ലബരൂപം പൂണ്ട ഇന്ദ്രൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻതന്നെ ദേവത.
('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ഏവ,മേവ,മെൻനിനവു:
ഗോവശ്വത്തെ നല്കാവൂ ഞാൻ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 1
പാറിയ്ക്കുന്ന കാററുപോലേ,
പാനമെന്നെപ്പൊങ്ങിയ്ക്കുന്നു;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 2
ചാടിയ്ക്കുന്നുണ്ടെ,ന്നെയാ നീ,-
രോട്ടമശ്വം തേർപോലവേ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 3
വന്നെത്തുന്നൂ നതി,യോമൽ-
ക്കന്നിങ്കൽപ്പൈപോലെയെങ്കൽ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 4
തച്ചൻ തേർപോലുൾക്കാമ്പാൽ ഞാൻ
വെച്ചു നന്നാക്കുന്നേൻ, സ്തവം;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 5

സൂക്തം 119.

1. ഇന്ദ്രൻ ഒരു ചീവൽപ്പക്ഷിയുടെ രൂപം ധരിച്ചു സോമം കുടിയ്ക്കുന്നത് ഋഷിമാർ കണ്ടെത്തി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം തന്നെത്താന്ന സ്തുതിച്ചുതുടങ്ങി: ഏവമേവം=ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണ്. ഗോവശ്വത്തെ (ഗോക്കളെയും അശ്വങ്ങളെയും) സ്തോതാക്കൾക്കു നല്കുമാറാകണം. എന്തുകൊണ്ടെന്ന് ഉത്തരാൎദ്ധത്തിൽ പറയുന്നു.

2. കാററുപോലെ—കാററു മരക്കൊമ്പിനെയും മററുമെന്നപോലെ.

3. ഓടുന്ന കുതിര തേരിനെയെന്നപോലെ, ആ നീർ (കുടിച്ച സോമം) എന്നെ ചാടിയ്ക്കുന്നു!

എൻനോട്ടത്തെച്ചെററും മറ-
യ്ക്കുന്നില്ല,ഞ്ചുജാതികളും;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്യേനല്ലോ, സോമം! 6

എൻപാതിയ്ക്കുമൊക്കില്ലല്ലോ,
വിണ്ണാരുകളാമിരുവർ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്യേനല്ലോ, സോമം! 7

കീഴ്പ്പെയ്യുന്നേൻ, മഹത്ത്വത്താ-
ലീ വിരിമൺവിണ്ണുകളെ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്യേനല്ലോ, സോമം! 8

ഹന്ത, ഞാനിപ്പൃഥിവിയെ-
പ്പൊന്തിച്ചിങ്ങോ, ഇങ്ങോ വെയ്ക്കാം;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്യോനല്ലോ, സോമം! 9

മാർത്താണ്ഡനെ മന്നിന്നായ് ഞാൻ
മാററിവെയ്ക്കാ,മിങ്ങോ, ഇങ്ങോ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്യേനല്ലോ, സോമം! 10

വിൺനാട്ടിലാണെ,ൻപക്ഷമൊ-
ന്നൊ;-ന്നു താഴത്തെയ്ക്കും വെച്ചേൻ;

---

6. എന്റെ നോട്ടം ആരാലും മറയ്ക്കപ്പെടുന്നില്ല; തെളിഞ്ഞുതന്നെ ഇരിയ്ക്കുന്നു.

7. വിൺപാരുകൾ=സ്വർഗ്ഗവും ഭൂമിയും.

8. മൻഋക്കിനെ വിവരിയ്ക്കുന്നു: ഈ വിശാലമായ മന്നും വിണ്ണും എന്റെ കീഴിലാണ്.

9. ഇങ്ങോ, ഇങ്ങോ—അന്തരിക്ഷത്തിലോ സ്വർഗ്ഗത്തിലോ: ചൂണ്ടിക്കാട്ടിപ്പറയുകയാണ്.

ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 11

അന്തരിക്ഷത്തിങ്കൽപ്പൊന്തു-
മെൻതേജസ്സു ചെറുതല്ല;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 12

ഹവ്യം വാങ്ങി നടകൊള്ളും,
ദിവ്യർക്കോൻ ഭൃഷിതൻ ഞാൻ;
ഞാനനേകമുരു നന്നായ്-
പ്പാനംചെയ്തേനല്ലോ, സോമം! 13

ആറാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

ഏഴാമദ്ധ്യായം.

സൂക്തം 120.

അഥർവ്പുത്രൻ ബൃഹദ്ദിവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

യാതൊന്നോ ഉലകങ്ങളിൽ ഉൽകൃഷ്ടം, അതിൽനിന്നത്രേ, ഉജ്ജ്വലബലനായ ഉഗ്രൻ ജനിച്ചത്. ജനിച്ചതോടേ അദ്ദേഹം ശത്രുക്കളെ ഹനിയ്ക്കുകയായി; സകലപ്രാണികളും അദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടാടുന്നു! 1

---

11. എൻെറ ഒരു പക്ഷം (ഭാഗം) സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്; ഒരു പക്ഷം താഴത്തും (ഭൂമിയിലും).

12. തൻെറ സൂര്യരൂപത്വം പ്രതിപാദിയ്ക്കുന്നു:

13. താൻതന്നെ, അഗ്നിയുമെന്ന്: ഭൃഷിതൻ—യജമാനനാൽ ചമയിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

സൂക്തം 120.

1. അതിൽനിന്ന്—ബ്രഹ്മത്തിൽനിന്ന്. ഉഗ്രൻ—സൂര്യരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ.

കരുത്താൽ കൈവളന്ന് അതിബലവാനായ ആ കശ്നൻ
ദാസനെ പേടിപ്പിച്ചുപോന്നു. താൻ സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളെ നന്നായി
കളിപ്പിയ്ക്കും. അങ്ങയ്ക്കു മത്തുപിടിയ്ക്കുമ്പോഠം, ജീവജാലം ഒത്തുകൂടുന്നു! 2

ഭവാങ്കലാണ്, എല്ലാവരും കർമ്മമവസാനിപ്പിയ്ക്കുന്നത്: ഈ
ആരാധകർ ഇരുവരും മൂവ്വരുമായിച്ചമയുന്നു. നിന്തിരുവടി മധുരത്തെ
ക്കാഠം മധുരമായിട്ടുള്ളതിനെ മധുരത്തോടു ചേർത്താലും; ആ മധുവി
നെ മധുവിനെക്കൊണ്ടു വഴിപോലെ കളിപ്പിച്ചാലും! 3

ഇങ്ങനെതന്നെ മത്തിൽ മത്തിൽ സമ്പത്തടക്കുന്ന നിന്തിരു
വടിയെ മേധാവികഠം സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു. കീഴമത്തുന്നവനേ, അങ്ങ്
കെല്പും ഉറപ്പുമേറിയ (ധനം ഞങ്ങഠംക്കായി) പരത്തിയാലും; ദുന്നടപ്പു
കാരായ അരക്കർ അങ്ങയെ ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്! 4

ഞങ്ങഠം അങ്ങയെക്കൊണ്ടു, പോർപ്പയററു ധാരാളം പഠിച്ചു,
യുദ്ധങ്ങളിൽ കൊത്തിനുറുക്കും: ഞാൻ സ്തുതികൊണ്ട് അങ്ങയുടെ ആ
യുധങ്ങഠം ചാട്ടും! അങ്ങയ്ക്കു ഞാൻ മന്ത്രത്തോടേ അന്നങ്ങഠം വെടു
പ്പിൽ വെയ്ക്കാം. 5

ആർ ബലത്താൽ ഏഴുദാനവന്മാരെ അറുത്തുവോ, വളരെപ്പ
ടകളെയും ചെറുത്തുവോ; ആ ബഹുരൂപനായ പരമേശ്വരൻ സ്തുത്യ
നാണ്, അത്യുജ്ജ്വലനാണ്, പ്രാപ്തവ്യരിൽവെച്ചു പ്രാപ്തവ്യനുമാണ്! 6

---

2. കശ്നൻ—ശത്രുക്കളെ മെലിയിയ്ക്കു(നശിപ്പിയ്ക്കു)ന്നവൻ. ദാസൻ—മേഘാസുരൻ. കളിപ്പിയ്ക്കും—മഴവെള്ളംകൊണ്ട്. അന്തിമവാക്യം പ്രത്യുക്തോക്തി: ഒത്തുകൂടുന്നു—ആരാധിപ്പാൻ.

3. ഇരുവർ—പത്നീയജമാനന്മാർ. മൂവ്വർ—പുത്രജനനത്താൽ മൂന്നുപേർ. മധുരത്തെക്കാഠം മധുരമായിട്ടുള്ളതിനെ—സന്താനത്തെ. മധുരത്തോടു—പത്നിയും പതിയുമാകുന്ന ഇണയോട്. ചേർത്താലും—ദംപതിമാക്കു പുത്രനെ നല്കിയാലും എന്നർത്ഥം. ആ മധുവിനെ (സന്താനത്തെ) മധുകൊണ്ടു (സന്താനത്തെക്കൊണ്ടു) കളിപ്പിച്ചാലും—പുത്രനും പുത്രനെ നല്കി ആഹ്ലാദം വരുത്തിയാലും.

4. സമ്പത്ത്—ശത്രുധനം.

5. അങ്ങയെക്കൊണ്ട്—ത്വദനുഗ്രഹത്താൽ. കൊത്തിനുറുക്കും—ശത്രുക്കളെ.

6. ഏഴുദാനവന്മാരെ—വൃത്രാദികളെ. പരമേശ്വരൻ—ഇന്ദ്രൻ.

അങ്ങ് അന്നംകൊണ്ടു സന്തൃപ്തനാകുന്നതെവിടെയോ, ആ ഗൃഹത്തിൽ താന്നതും മികച്ചതും നിക്ഷേപിയ്ക്കും. ഇളകിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഇരുമാതാക്കളെ ഭവാൻ ഉറപ്പിച്ചു. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ, ഭവാൻ വളരെക്കർമ്മം സാധിച്ചത്! 7

സ്വയം വിളങ്ങുന്ന വലിയ ഗോയൂഥത്തിന്ന് ഉടമസ്ഥൻ ആരോ, ആർ അതിന്റെ വാതിലൊക്കെ തുറന്നുവോ; ആ ഇന്ദ്രന്നു സുഖകരമാംവണ്ണം ഇതാ, സ്വർഗ്ഗം നേടിയ മുമ്പനായ ബൃഹദ്ദിവൻ സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു! 8

ഇപ്രകാരം, മഹാനായ അഥർവ്വപുത്രൻ ബൃഹദ്ദിവൻ ഇന്ദ്രനെക്കുറിച്ചുതന്നെ സ്വന്തം മഹാസ്തോത്രം ഉച്ചരിച്ചു: (തന്തിരുവടിയെത്തന്നെയാണ്), ഭൂമിയിലെ അനഘകളായ സോദരിമാർ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്നതും, ബലത്താൽ വളർത്തുന്നതും! 9

സൂക്തം 121.

പ്രജാപതിപുത്രൻ ഹിരണ്യഗർഭൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പ്രജാപതി ദേവത.

ഹിരണ്യഗർഭൻ മുമ്പേ ജനിച്ചു; ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ ഒറ്റയ്ക്കു ജഗത്തിന്റെ അധിപതിയുമായി. അവിടുന്ന് ഈ പൃഥിവിയെയും ദ്യോവിനെയും താങ്ങി. ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സർപ്പിയ്ക്കുക. 1

ആർ ആത്മാക്കളെ ഉളവാക്കുന്നുവോ, ആർ ബലം നല്കുന്നുവോ, ആരുടെ ശാസനത്തെ എല്ലാവരും—ദേവന്മാരും—തേടുന്നുവോ,

---

7. താന്നതും മികച്ചതും—ഭൗമവും ദിവ്യവുമായ ധനം. ഇരുമാതാക്കളെ—ദ്യാവാപൃഥിവികളെ.

8. മുമ്പൻ—ഋഷികളിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ. ബൃഹദ്ദിവൻ—ഞാൻ.

9. സോദരിമാർ—ഗംഗാനദികൾ.

സൂക്തം 121.

1. മുമ്പേ—പ്രപഞ്ചോൽപത്തിയ്ക്കു മുമ്പ്. കൻ—പ്രജാപതിയുടെ ഒരു പേർ.

ആരുടെ നിഴലാണോ, മരണരാഹിത്യവും മൃത്യുവും; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 2

ജീവിയ്ക്കുന്ന, കണ്ണിമവെട്ടുന്ന ജംഗമങ്ങൾക്കു മഹത്ത്വത്താൽ ആരൊരാളാണോ, അരചൻ; ആരാണോ, ഈ ഇരുകാലി-നാല്ക്കാലികൾക്കുടയവൻ; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 3

ഈ ഹിമവാനും മററും ആരുടെ മഹത്ത്വമോ, സമുദ്രങ്ങളും സരിത്തുക്കളും ആരുടെ എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നുവോ, ഈ ദിക്കുകളും പ്രദിക്കുകളും ആരുടെ തൃക്കൈകളോ; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 4

ആർ ദ്യോവിനെയും ബലിഷ്ഠയായ ഭൂവിനെയും ഇളകാതാക്കിയോ, ആർ സ്വൎഗ്ഗത്തെയും സൂൎയ്യനെയും ഉറപ്പിച്ചുവോ, ആർ അന്തരിക്ഷത്തിൽ വെള്ളമുണ്ടാക്കുന്നുവോ; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 5

രോചിസ്സാന്ന രോദസ്സുകൾ ഉറപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു, രക്ഷയ്ക്കായി മനംകൊണ്ടു നോക്കുന്നതാരെയോ, ആരുടെ താങ്ങിനാൽ സൂൎയ്യൻ ഉദിച്ചു വിളങ്ങുന്നുവോ; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 6

അഗ്ന്യാദികളെ ജനിപ്പിയ്ക്കാൻ ആരെ ഗൎഭത്തിൽ ധരിച്ചാണോ, പെരിയ തണ്ണീരുകൾ എങ്ങും വ്യാപിച്ചത്; അതിൽ യാതൊരേകൻ ദേവാദികൾക്കു പ്രാണനായി പിറന്നുവോ; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 7

യജ്ഞത്തെ ജനിപ്പിയ്ക്കാൻ ദക്ഷനെ ധരിച്ച തണ്ണീരുകളെ ആർ മഹിമയാൽ നോക്കിക്കണ്ടുവോ, ആർ ഒററയ്ക്കു ദേവന്മാൎക്കും ദേവനായോ; ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സൎപ്പിയ്ക്കുക! 8

---

2. ആത്മാക്കളെ—എല്ലാ ആത്മാക്കളും പരമാത്മാവിങ്കൽനിന്നാണല്ലോ, പിറക്കുന്നത്.

4. ആരുടെ എന്നു—ആരുടെ മഹിമയെന്ന്.

6. രോചിസ്സ്=തിളക്കം. രോദസ്സുകൾ=വാനൂഴികൾ. ഉറപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടു—പ്രജാപതിയാൽ.

7. അതിൽ—ഗൎഭത്തിൽ.

8. ദക്ഷനെ—പ്രജാപതിയെ. ദേവൻ—അധീശ്വരൻ.

സത്യധമ്മാവായ ആർ ഭൂവിനെയും, ആർ ദ്യോവിനെയും ജനിപ്പിച്ചുവോ; ആർ പെരിയ കുളിർതണ്ണീരുകളെയും ജനിപ്പിച്ചുവോ; അദ്ദേഹം നമ്മെ ദ്രോഹിയ്ക്കരുത് — ആ കൻ എന്ന ദേവന്നു നാം ഹവിസ്സപ്പിയ്ക്കുക! 9

പ്രജാപതേ, നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ മററാരുമില്ല, ഈ ജനിച്ചവയെയെല്ലാം കൈക്കൊാവാൻ. എന്തിച്ഛിച്ചാണോ, ഞങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കു ഹോമിയ്ക്കുന്നത്, അതു ഞങ്ങൾക്കുണ്ടാകട്ടെ; ഞങ്ങൾ ധനങ്ങളുടെ ഉടമകളാകണം! 10

സൂക്തം 122.

വസിഷ്ഠപുത്രൻ ചിത്രമഹസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

വസുവും, വരേണ്യനും, സുഖകരനും അതിഥിയും അസപത്നമായ അഗ്നിയെ ഇപ്പോൾ ചിത്രമഹസ്സെന്ന ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ആ ഹോതാവായ ഗൃഹപതി ദുഃഖനാശിനികളായ വിശ്വധാരിണികളെയും നല്ല വീര്യവും നല്കുമല്ലോ! 1

അഗ്നേ, അവിടുന്നു പ്രസാദിച്ച്, എന്റെ സ്തുതിയിൽ ഇച്ഛ വെയ്ക്കുക: സുകർമ്മാവേ, വിജ്ഞേയമെല്ലാം അങ്ങയ്ക്കറിയാമല്ലോ. നെയ്കൊണ്ടു തടിയ്ക്കുന്നവനേ, അങ്ങ് ബ്രാഹ്മണന്നു യജ്ഞം കിട്ടിച്ചാലും: അങ്ങയുടെ കർമ്മമനുസരിച്ചാണല്ലോ, ദേവന്മാർ (ഫലം) ഉളവാക്കുന്നത്! 2

അഗ്നേ, ഏഴിടങ്ങളിൽ ചുററിനടക്കുന്ന അമർത്ത്യനായ നിന്തിരുവടി ഹവിർദ്ദാതാവായ സുകർമ്മാവിന്നു നല്കിയാലും; ചമതയുമായി

---

10. ഈ ജനിച്ചവയെയെല്ലാം കൈക്കൊാവാൻ — പഞ്ചഭൂതങ്ങളെ എടുത്തു ജഗൽസൃഷ്ടി നടത്താൻ.

സൂക്തം 122.

1. ഗൃഹപതി — അഗ്നി. വിശ്വധാരിണികൾ — പാൽകൊണ്ടു ലോകത്തെ പോററുന്നവ, പൈക്കൾ. നല്കുമല്ലോ — യജമാനന്ന്.

2. ബ്രാഹ്മണൻ — യജ്ഞകർത്താവ്

ഭവാങ്കലണയുന്നവനെയും ഭവാൻ നല്ല പുത്രരെക്കൊണ്ടും വൎദ്ധിച്ചുവരു
ന്ന സമ്പത്തുകൊണ്ടും മാനിച്ചാലും! 3

യാഗത്തിന്റെ കൊടിമരവും, ഒന്നാമനും, പുരോഹിതനും,
ബലവാനും, കേൾക്കുന്നവനും, ഉജ്ജ്വലാംഗനും, വൃഷ്ടികൎത്താവും, പ്രീ
തിപ്പെടുത്തുന്നവനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവനും, ശോഭനവീൎയ്യനുമായ അ
ഗ്നിദേവനെ ഏഴുപേർ ഹവിസ്സെടുത്തു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 4

നിന്തിരുവടി ദൂതനും ഒന്നാമനും സേവ്യനുമാണല്ലോ: അമൃത
ത്വത്തിന്നായി വിളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആ നിന്തിരുവടി സന്തൃപ്തി പൂണ്ടാ
ലും. അങ്ങയെ മരുത്തുക്കൾ മോടിപ്പെടുത്തുന്നു; ഹവിൎദ്ദാതാവിന്റെ
ഗൃഹത്തിൽ അങ്ങയെ ഭൃഗുക്കൾ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു! 5

അഗ്നേ, സുകൎമ്മാവേ, അങ്ങ് യജ്ഞത്താൽ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്ന
യജമാനന്നുവേണ്ടി, വിശ്വധാരിണിയായ സുദുഘയിങ്കൽനിന്നു പാൽ
കറന്നെടുക്കുന്നു; നെയ്യിൽക്കുളിച്ചു മൂവിടങ്ങളെ തിളങ്ങിയ്ക്കുന്നു; ശാല
യിലും യാഗത്തിലും ചുററിനടന്ന്, ഒരു യഷ്ടാവിന്റെ മട്ടെടുക്കുന്നു! 6

അഗ്നേ, ഈ ഉഷസ്സു പുലരുമ്പോൾ, മനുഷ്യർ അങ്ങയെത്ത
ന്നേ ദൂതനാക്കി യജിയ്ക്കുന്നു; ദേവന്മാരും അങ്ങയെ യാഗത്തിൽ നെയ്യു
തേപ്പിച്ചു, സ്വന്തം മേന്മയ്ക്കായി വളൎത്തിപ്പോരുന്നു! 7

അഗ്നേ, കെല്പുററ ഭവാനെ യജ്ഞകൎത്താക്കളായ വസിഷ്ഠപുത്ര
ന്മാർ സ്തുതിച്ചു വിളിച്ചുവല്ലോ; ആ ഭവാൻ യഷ്ടാക്കളിൽ 'ധനപോ
ഷം' നിക്ഷേപിച്ചാലും. നിങ്ങൾ 'സ്വസ്തിയാൽപ്പാലിപ്പിനെപ്പൊഴു
മെങ്ങളെ!' 8

---

3. ഏഴിടങ്ങൾ—സപ്തലോകങ്ങൾ. നല്കിയാലും—ധനം.

4. പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവനും—യഷ്ടാവിനെ ധനം നല്കിസ്സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നവനും. ഏഴുപേർ—ഹോതൃപ്രഭൃതികൾ.

5. അമൃതത്വം—മരണമില്ലായ്മ. അങ്ങയെ—വൈദ്യുതാഗ്നിയായി വൎത്തിയ്ക്കുന്ന ഭവാനെ.

6. സുദുഘ—സുഖേന കറക്കാവുന്ന യജ്ഞമാകുന്ന പയ്യ്. പാൽ—ഫലം. മൂവിടങ്ങൾ—ഗാൎഹപത്യാദിസ്ഥാനങ്ങൾ.

8. യഷ്ടാക്കളിൽ—യാഗം ചെയ്യുന്ന ഞങ്ങളിൽ.

സൂക്തം 123.

ഭൃഗുഗോത്രൻ വേനൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വേനൻ ദേവത.

മേഘമാകുന്ന ജരായുവിനോടുകൂടിയ ഈ വേനൻ അന്തരിക്ഷത്തിലെ രശ്മിക്കിടാങ്ങളെ താഴത്തെയ്ക്കയയ്ക്കുന്നു: വെള്ളവും സൂൎയ്യനും ഒത്തുകൂടുന്നേടത്തു മേവുന്ന ഇദ്ദേഹത്തെ മേധാവികൾ സ്തുതികൾകൊണ്ട്, ഒരു കുഞ്ഞിനെയെന്നപോലെ മുകരുന്നു! 1

വാനിൽപ്പിറന്ന വേനൻ അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നു മഴ പൊഴിയ്ക്കുന്നു. അപ്പോൾ കമനീയൻെറ പുറം കാണാം. അദ്ദേഹം സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ വെള്ളത്തിനുകളിൽ വിളങ്ങുന്നു; പരിവാരങ്ങൾ പൊതുപാൎപ്പിടത്തെ പുകഴ്ത്തുന്നു! 2

ഉണ്ണിയുടെ അമ്മമാർ, ഒരേസ്ഥലത്തു മേവുന്ന വളരെപ്പേർ, പൊതുസ്ഥാനത്തു ചുററും ഒച്ചയിട്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു; വെള്ളത്തിൻെറ ഉയൎന്ന ഇരിപ്പിടത്തിൽ പ്രസരിയ്ക്കുന്ന മധുരജലസ്വനങ്ങൾ (അദ്ദേഹത്തെ) മുകരുകയുംചെയ്യുന്നു! 3

മേധാവികൾ തിരുവുടൽ അറിഞ്ഞു പുകഴ്ത്തുന്നു: ആരായേണ്ടുന്ന മഹാൻെറ ഗൎജ്ജിതം കേൾക്കാറുണ്ടല്ലോ. സ്തുതിച്ചു ചെല്ലുന്നവൎക്കു വെള്ളം വേണ്ടുവോളം കിട്ടും: ഗന്ധൎവ്വൻെറ വരുതിയിലാണല്ലോ, അമൃതമായ ജലം! 4

സൂക്തം 123.

ജരായു—ഗൎഭശിശുവിനെ പൊതിയുന്ന ഒരുതരം തൊലി, 'മറുപിള്ള'. മേഘമാകുന്ന ജരായുവോടുകൂടിയ—മേഘത്തിൻെറ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന. വേനൻ—ഒരു ദേവൻ. രശ്മിക്കിടാങ്ങളെ—സൂൎയ്യരശ്മികളുടെ കുട്ടികളായ ജലങ്ങളെ. ഒത്തുകൂടുന്നേടത്ത്—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. കുഞ്ഞിനെയെന്നപോലെ—കുട്ടിയെ അച്ഛനമ്മമാർ മുകരുന്നതുപോലെ.

2. കമനീയൻെറ പുറം—ആകാശം (?). പരിവാരങ്ങൾ—മേഘങ്ങൾ. പുകഴ്ത്തുന്നു—ഇടിമുഴക്കലിനെ സ്തുതിയ്ക്കലാക്കിയിരിയ്ക്കുയാണ്.

3. ഉണ്ണിയുടെ അമ്മമാർ—വൈദ്യുതാഗ്നിയുടെ മാതാക്കളായ തണ്ണീരുകൾ. ഇരിപ്പിടത്തിൽ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ.

4. തിരുവുടൽ (വേനൻെറ രൂപം) അറിയുന്നതു, ഇടിയൊച്ച കേട്ടിട്ടാണെന്നൎത്ഥം. ഗന്ധൎവ്വൻെറ—ഉദകധാരിയായ വേനൻെറ.

ഇത്തിരിനേരം അരികിൽ പുഞ്ചിരിയിടുന്ന ഒരപ്സരസ്ത്രീ ജാര
നായ വേനനെ ഉയർവാനത്തു പുലത്തിപ്പോരുന്നു; പ്രിയൻെറ സ്ഥാന
ങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നു. അദ്ദേഹവും അരുമപ്പെട്ട പൊന്നിൻചിറകിലിരി
ക്കുന്നു. 5

വൈദ്യുതാഗ്നിയുടെ ഇരിപ്പിടത്തിലെപ്പക്ഷിയും, പൊന്നിൻ
ചിറകുകളാൽ ഭംഗിയിൽപ്പാറിപ്പറക്കുന്നവനും, വരുണൻെറ ദൂതനും,
പോററുന്നവനുമായ ഭവാൻ, മനസ്സുകൊണ്ടിച്ഛിയ്ക്കുന്നവക്ക് അരികേ
അന്തരിക്ഷത്തിൽ കാണുമാറാകും! 6

ഗന്ധവ്വൻ സ്വന്തം വിചിത്രായുധങ്ങളെടുത്ത്, ഇങ്ങോട്ടു നോ
ക്കിക്കൊണ്ടു, മുകളിൽ അന്തരിക്ഷത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു: അഴകുററ
രൂപം, സൂൎയ്യൻപോലെ കാഴ്ചയ്ക്കായി പുതയ്ക്കുന്നു; അരുമപ്പെട്ട വെള്ളം
ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 7

അന്തരിക്ഷത്തിൽ നീർത്തുള്ളികൾ പൂണ്ടു, കതിരവൻെറ കണ്ണി
നാൽ നോക്കുന്ന വേനൻ മേഘത്തിൽ ചെല്ലുമ്പോളത്രേ, സൂൎയ്യൻ തെ
ളിതേജസ്സുകൊണ്ടു മൂന്നാംലോകത്തിൽ പ്രകാശിച്ചു പ്രിയപ്പെട്ട വെള്ളം
പൊഴിയ്ക്കുന്നത്! 8

സൂക്തം 124.

ഋഷിത്വം പൂണ്ട അഗ്നിയും അഗ്നിവരുണസോമന്മാരും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നിയും, ദേവന്മാരും, ഇന്ദ്രനും ദേവതകൾ.

'അഗ്നേ, ഭവാൻ അഞ്ചും മൂന്നും ഏഴും ചേൎന്ന ഈ ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ വന്നാലും: ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സു വഹിച്ചാലും;

---

5. ഒരപ്സരസ്ത്രീ—മിന്നൽക്കൊടി. പൊന്നിൻചിറകിൽ—മേഘത്തിൽ. ഇരിയ്ക്കുന്നു—അവളോടുകൂടി.

6. പോററുന്നവൻ—മഴയാൽ ഭുവനത്തെയൊക്കെ പുലത്തുന്നവൻ.

7. ഗന്ധവ്വൻ—വേനൻ.

8. കതിരവൻെറ കണ്ണിനാൽ നോക്കുന്ന—സൂൎയ്യതേജസ്സാൽ പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന.

സൂക്തം 124.

1. ഭ്രാതാക്കൾ ഹവിസ്സു വഹിച്ചു മരിച്ചതിനാൽ പേടിച്ചോടി ഗുഹയിലൊളിച്ച അഗ്നിയെ ഋഷിമാർ വിളിയ്ക്കുന്നു: അഞ്ചും—യജമാനനും നാലൃത്വിക്കു

മുമ്പേ നടന്നാലും. ഭവാൻ വളരെ നാളായല്ലോ, കൂരിരുട്ടിലാണ്ടുകിട
ക്കുന്നു!' 1
'ദേവത്വം വിട്ട ഗുഹയിൽ പാർത്ത ദേവനായ ഞാൻ യാചിയ്ക്ക
പ്പെട്ടതിനാൽ പുറത്തെയ്ക്കു പോന്നു നോക്കിയപ്പോൾ മരണരഹിതത്വം
പ്രാപിച്ചു. ശോഭനത്തെ അശോഭനനായ ഞാൻ എപ്പോൾ പരിത്യജി
യ്ക്കുമോ; അപ്പോൾ ഞാൻ, സ്വന്തംസഖ്യത്താൽ, ബന്ധുവായ അര
ണിയിൽ പൂകും. 2
മറേറപ്രദേശത്തിന്റെ അതിഥിയെ നോക്കി ഞാൻ യജ്ഞ
ത്തിന്റെ അനേകാംഗങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കാം; ബലിഷ്ഠന്മാരായ പിതാക്ക
ന്മാർക്കു സുഖത്തിന്നായി ഉക്ഥം ചൊല്ലാം. യജ്ഞാർഹമല്ലാത്തേടത്തുനി
ന്നു ഞാൻ യജ്ഞാർഹപ്രദേശത്തെയ്ക്കു പോകും. 3
ഞാൻ വളരെസ്സംവത്സരം ഇവിടെ അകത്തു പാർത്തു: ഇന്ദ്ര
നെ വരിച്ചു ഞാൻ അച്ഛനെ ത്യജിയ്ക്കുകയായി. അഗ്നി-വരുണ-സോ
മന്മാർ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരായിപ്പോയി. തിരിച്ചുവന്നിട്ടു ഞാൻ, എന്നെ നോ
ക്കുന്ന രാഷ്ട്രം രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. 4
ആ അസുരന്മാർക്കു മായകൾ നശിച്ചുപോയി. വരുണ, ഭവാന്ന്
എങ്കൽ താല്പര്യമുണ്ടെങ്കിൽ, രാജാവേ, അങ്ങ് സത്യംകൊണ്ട് അസ
ത്യത്തെ തട്ടിനീക്കി, എന്റെ രാജ്യത്തിന്നധിശനായാലും.' 5
'ഇതാ, സ്വർഗ്ഗം: ഇതുതന്നേ വരണീയം; ഇതാ, വെളിച്ചം
വീശുന്ന വിശാലമായ അന്തരിക്ഷം. സോമ, പുറപ്പെടുക: നമുക്കു

കളും. മൂന്നു—പാകയജ്ഞം. ഹവിർയ്യജ്ഞം, സോമയജ്ഞം. ഏഴും—അഗ്നിഷ്ടോമവും, അത്യഗ്നിഷ്ടോമവും, ഉക്ഥ്യവും, ഷോഡശിയും, വാജപേയവും, അതിരാത്രവും, അപ്തോർയ്യാമവും. വന്നാലും—ഓടിക്കളെയരുത്.

2. അഗ്നി പറയുന്നു: യാചിയ്ക്കപ്പെട്ടതിനാൽ—ദേവന്മാരപേക്ഷിച്ചതിനാൽ. ശോഭനത്തെ—യജ്ഞത്തെ. പരിത്യജിയ്ക്കുക—യജ്ഞാവസാനത്തിൽ വിടുക. യാഗം കഴിഞ്ഞാൽ ഞാൻ സ്വന്തംസഖ്യത്താൽ (ചിരനിവാസത്താൽ) ബന്ധുവായ അരണിയിലെയ്ക്കു പോകും.

3 മറേറപ്രദേശത്തിന്റെ അതിഥിയെ—സൂര്യനെ. നോക്കി—സൂര്യഗതിയനുസരിച്ചു യാഗകാലമറിഞ്ഞ്. പിതാക്കന്മാർക്ക്—ദേവന്മാർക്ക്.

4. ഇവിടെ—യജ്ഞവേദിയിൽ അച്ഛനെ—അരണിയെ. സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരായി—ഞാൻ പോന്നു ഗുഹയിലൊളിച്ചപ്പോൾ. എന്നെ നോക്കുന്ന രാഷ്ട്രം—യാഗഭൂമി. രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു—അസുരന്മാരിൽനിന്ന്.

വൃത്രനെക്കൊല്ലാം. ഹവിസ്സായിരിയ്ക്കുന്ന ഭവാനെ ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സു
കൊണ്ടു യജിയ്ക്കാം.' 6

കവി കവിത്വംകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ തേജസ്സു ചേർക്കുന്നു. വരു
ണൻ വലിയ പ്രയാസമില്ലാതെ തണ്ണീരുകളെ പുറപ്പെടുവിച്ചു; ആ
വിശുദ്ധകൾ നദികളായിച്ചമഞ്ഞു, ജായമാർപോലെ ക്ഷേമമുളവാക്കി
ക്കൊണ്ടു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിറം വഹിയ്ക്കുന്നു! 7

അവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മികച്ച വീര്യം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു: അ
ന്നംകൊണ്ടാഹ്ലാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന അവയെ അദ്ദേഹം അഭിഗമിയ്ക്കും. പ്രജ
കൾ രാജാവിനെയെന്നപോലെ, അദ്ദേഹത്തെ സേവിച്ചുപോന്ന അവ
വൃത്രനാൽ നിരുദ്ധകളായിപ്പോയി; പിന്നെ വിട്ടുതി നേടി! 8

ആ നിരുദ്ധകളുടെ സഖാവാണു്, ദിവ്യജലങ്ങളുടെ സഖ്യ
ത്തിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്ന സൂര്യനെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. യാഗത്തിന്നു വീണ്ടും
വീണ്ടും എഴുന്നള്ളുന്ന ഇന്ദ്രനെ കവികൾ പുകഴ്ത്തിപ്പൂജിയ്ക്കുന്നു! 9

സൂക്തം 125.

അംഭൃണമഹർഷിയുടെ മകൾ വാക്കു് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും
ഛന്ദസ്സുകൾ; പരമാത്മാവു ദേവത.

ഞാൻ രുദ്രരായും വസുക്കളായും സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു; ഞാൻ ആദി
ത്യരായും വിശ്വദേവകളായും സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു. മിത്രാവരുണരിരുവരെ
ഞാൻ വഹിയ്ക്കുന്നു; ഞാൻ ഇന്ദ്രാഗ്നികളെയും, ഞാൻ അശ്വികളിരുവ 1
രെയും വഹിയ്ക്കുന്നു!

---

6. വരുണൻ പറയുന്നു: ഹവിസ്സായിരിയ്ക്കുന്ന ഭവാനെ—ലതയായി നി
ല്ക്കുന്ന ദേവതാത്മാവായ അങ്ങയെ.

7. കവി—മിത്രൻ. ആ വിശുദ്ധകൾ—തണ്ണീരുകൾ. ജായമാർപോലെ—
ഭാര്യമാർ ഭർത്താവിന്നെന്നപോലെ, ലോകത്തിന്നു ക്ഷേമമുളവാക്കിക്കൊണ്ടു്.

8. അവ—തണ്ണീരുകൾ. അന്നംകൊണ്ടു്—നെല്ലും മററും ഉൽപാദിപ്പി
ച്ചു്. പിന്നെ—വൃത്രവധാനന്തരം.

9. ആ നിരുദ്ധകൾ—തണ്ണീരുകൾ. കവികൾ—ക്രാന്തദർശികളായ ഋഷികൾ.

സൂക്തം 125.

1. ഋഷി, സർവ്വവും താൻതന്നെ എന്നു, തന്നെത്തന്നെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു:
ഞാൻ—ബ്രഹ്മമായിച്ചമഞ്ഞ ഞാൻ.

സംഹൎത്താവായ സോമനെ ഞാൻ വഹിയ്ക്കുന്നു; ത്വഷ്ടാവി
നെയും പൂഷാവിനെയും ഭഗനെയും ഞാൻ വഹിയ്ക്കുന്നു. നല്ല ഹവി
സ്സയയ്ക്കുന്ന, പിഴിയുന്ന യഷ്ടാവിന്നു ധനം കൊടുക്കുന്നതു ഞാനാണ്! 2

ഞാൻ രാജ്ഞിയാണ്, ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്നവളാണ്, അറിഞ്ഞ
വളാണ്, യജ്ഞാൎഹരിൽ മുഖ്യയുമാണ്; ബഹുരൂപയും ബഹുക്കളിൽ
ഉൾപ്പുക്കവളുമായ ആ എന്നെത്തന്നെയാണ്, ബഹുപ്രദേശങ്ങളിൽ
ദേവന്മാർ അനുഷ്ഠിച്ചുപോരുന്നത്! 3

ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നതെന്നെക്കൊണ്ട്; കാണുന്നതെന്നെക്കൊണ്ട്; ശ്വ
സിയ്ക്കുന്നതെന്നെക്കൊണ്ട്; ശബ്ദം കേൾക്കുന്നതെന്നെക്കൊണ്ട്. ആ
എന്നെ അറിയാത്തവർ നശിച്ചുപോകും. ഹേ കേൾവിപ്പെട്ടവനേ,
കേൾക്കു: പ്രയത്നപ്രാപ്യം ഭവാന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം— 4

സ്വയമേ ഇതു ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം: ദേവകളാലും മനുഷ്യരാ
ലും സേവിയ്ക്കപ്പെട്ട വസ്തുവായ ഞാൻ, എനിയ്ക്ക് ആരിലാരിൽ ഇച്ഛ
തോന്നുമോ അവനെയവനെ ഉയൎത്തും: അവനെ ബ്രഹ്മാവാക്കും, ഋഷി
യാക്കും, സുപ്രജ്ഞനാക്കും! 5

ഞാനാണ്, രുദ്രന്നു ബ്രഹ്മദ്വേഷിയായ ഹിംസകനെ കൊല്ലാൻ
വില്ലു കുലച്ചത്. ഞാനാണ്, ആളുകൾക്കുവേണ്ടി യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്.
ഞാനാണ്, വാനൂഴികളുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്നത്. 6

ഞാനാണ്, ഇതിന്റെ മുകളിൽ അച്ഛനെ പെററത്. സമുദ്ര
ത്തിലെ വെള്ളങ്ങൾക്കുള്ളിലാകുന്നു, എന്റെ ഉൽപത്തി. അതിനാൽ

---

2. സംഹൎത്താവ്—ശത്രുഹന്താവ്. അയയ്ക്കുന്ന—ദേവന്മാൎക്ക്.

3. ധനം—സ്തോതാക്കൾക്ക്. അറിഞ്ഞവൾ—പരബ്രഹ്മത്തെ സാക്ഷാൽ
ക്കരിച്ചവൾ. ബഹുക്കളിൽ—വളരെദ്ദേഹികളിൽ. ഉൾപ്പുക്കവൾ—ജീവരൂപേണ
പ്രവേശിച്ചവൾ. അനുഷ്ഠിച്ചുപോരുന്നത്—ദേവന്മാരുടെ കൎമ്മവും, ഞാൻതന്നെ.

4. പ്രയത്നപ്രാപ്യം—ബ്രഹ്മം.

5. വസ്തു—ബ്രഹ്മം.

6. ഹിംസകനെ—ത്രിപുരാസുരനെ. ആളുകൾ—സ്തോതാക്കൾ.

7. ഇതിന്റെ—ഭൂലോകത്തിന്റെ. അച്ഛനെ—ആകാശത്തെ. സമുദ്രത്തി
ലെ (അന്തരിക്ഷത്തിലെ) വെള്ളം—ദേവശരീരങ്ങൾ; അവയുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന

ഞാൻ എല്ലാ ഭുവനങ്ങളിലും കുടികൊള്ളുന്നു; ദ്യോവിനെ ഞാൻ ദേഹം
കൊണ്ടു തൊടുന്നു! 7

ഉലകെല്ലാം ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഞാൻ, കാററുപോലെ സ്വയം
വീശുന്നു. ഇത്രയും പോന്ന ഞാൻ മഹത്ത്വത്താൽ ദ്യോവിന്റെ മീ
തെയും, ഈ ഭൂവിന്റെ മീതെയും വർത്തിയ്ക്കുന്നു! 8

സൂക്തം 126.

ശിലൂഷപുത്രൻ കുല്മലബാർഹിഷനോ വാമദേവപുത്രൻ അംഹോമുക്കോ ഋഷി; ഉപരിഷ്ടാൽബൃഹതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വദേവന്മാർ ദേവത.

(പാന.)

മിത്രനും വരുണനുമര്യമദേവരും
ശത്രുപംക്തിയെപ്പിന്നിലിട്ടാരെയോ
ഒത്ത മോദേന കൊണ്ടുനടക്കു,മാ
മർത്ത്യനു വരാ, പാപവും തിന്മയും! 1
നിങ്ങൾ കാക്കും, നരനെയഘം നീക്കി;
നിങ്ങൾ മാററരെപ്പിന്നിട്ടു കൊണ്ടുപോം;
അങ്ങനെയുള്ളതല്ലോ, വരിയ്ക്കുന്നു
ഞങ്ങളര്യമമിത്രവരുണരേ! 2
കേവലം കാത്തരുളട്ടെ, നമ്മളെ,-
യി വരുണനുമര്യമമിത്രരും:

ബ്രഹ്മചൈതന്യമാണ്, എന്നെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചത്. അപ്പുനായ അംഭൃണനാം സമുദ്ര
ജലാന്തർവ്വർത്തിയത്രേ. ദ്യോവിനെ—സ്വർഗ്ഗാദിവികാരത്തെയൊക്കെ.

8. വീശുന്നു—സർവ്വത്ര വ്യാപിയ്ക്കുന്നു. സർവ്വോൽകൃഷ്ടയാണ്, ഞാൻ.

സൂക്തം 126.

1. ഒത്ത മോദേന—സമാനപ്രീതിയോടേ. കൊണ്ടുനടക്കും—വേണ്ടുന്നേടത്തേയ്ക്കു്.

2. അങ്ങനെയുള്ളത്—ആ രക്ഷ. വരിയ്ക്കുന്നു—അഭ്യർത്ഥിയ്ക്കുന്നു.

ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടുപോകുവിൻ, വേണ്ടപ്പോഠം;
ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു മാററരെത്താണ്ടിപ്പിൻ! 3

ആകെ രക്ഷിപ്പു, നിങ്ങഠം സുനേതാക്ക-
ളാകുമര്യ്യമമിത്രവരുണരെ:
നിങ്ങഠംതൻ പ്രിയമാകിയ സൌഖ്യത്തിൽ
നിന്നിടാവൂ, മാററാരെക്കടന്നെങ്ങഠം! 4

ആധികാരികഠംക്കപ്പുറത്താക്കട്ടെ-
യാദിത്യയർ വരുണാര്യ്യമമിത്രർ!
ഉത്തരംഗതേജസ്സാം മരുത്തുക്ക-
ളൊത്ത രുദ്രനെ,യിന്ദ്രനെ,യഗ്നിയെ
സുസ്ഥിതിയുളവാകാൻ വിളിയ്ക്കു, നാം:
ശത്രുവർഗ്ഗത്തിനപ്പുറത്താക്കട്ടേ! 5

നമ്മുടെ പാപമൊക്കയും മൂടട്ടേ
നന്മയിൽ വരുണാര്യ്യമമിത്രന്മാർ;
മർത്ത്യക്കു പെരുമാക്കളീ നേതാക്കഠം
ശത്രുവർഗ്ഗത്തിനപ്പുറത്താക്കട്ടെ! 6

ആദിതേയർ വരുണാര്യ്യമമിത്ര-
രായതമായ സദ്മവും സൌഖ്യവും
നിന്നിരക്കുന്ന നമ്മഠംക്കു രക്ഷയ്ക്കായ്-
ത്തന്നിടട്ടെ; മാററാരെക്കടത്തട്ടെ! 7

ഹേ വസുക്കളേ, നിങ്ങഠം കാൽ കെട്ടിയ
ഗോവിനെ വിടുവിച്ചപോലീജ്യരേ,
വേർവിടുത്തുകം,ഹസ്സിൽനിന്നെങ്ങളെ!-
കൈവെളുക്കകെ,ങ്ങഠംക്കുയിരഗ്നേ, നീ! 8

---

3. വേണ്ടപ്പോഠം—വേണ്ടിവരുമ്പോഠം. താണ്ടിപ്പിൻ— കടത്തിയ്ക്കുവിൻ.
4. ആകെ—ഉലകെല്ലാം.
5. ആധികാരികഠം—ദ്രോഹികഠം. ഉത്തരംഗതേജസ്സ്—ഉയൎന്ന തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ. സുസ്ഥിതി—ക്ഷേമം. അവർ നമ്മെ ശത്രുവർഗ്ഗത്തിന്നപ്പുറത്താക്കട്ടെ.
6. നന്മയിൽ മൂടട്ടേ—വഴിപോലെ മറയ്ക്കട്ടെ, നശിപ്പിയ്ക്കട്ടെ.
7. ആയതം=വിശാലം. സദ്മം=ഗൃഹം.
8. കാൽ കെട്ടിയ—വിശ്വാവസു എന്ന ഗന്ധർവനാൽ കാലുകഠം കെട്ടപ്പെട്ട. ഈജ്യർ=യജനീയർ. ഉയിർ കൈവളുക്കക—ദീർഘായുസ്സു തന്നാലും.

സൂക്തം 127.

സോഭരിപുത്രൻ കുശികനോ ഭാരദ്വാജപുത്രി രാത്രിയോ ഋഷി;
ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; രാത്രി ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

ആറിടത്തു വിളയാടി-
പ്പോരും രാത്രി വന്നു ചെമ്മേ
കണ്ണുകളാൽ നോക്കീടുന്നു,
കമ്രതയൊട്ടുക്കുടയോൾ! 1

അക്ഷയയാം ദേവിയന്ത-
രിക്ഷവും കീഴിടങ്ങളും
മൂടുന്നു—പിമ്പിരുട്ടിനെ-
പ്പീഡിപ്പിപ്പൂ, മഹസ്സിനാൽ! 2

വന്നുചേർന്ന ദേവിയുഷ-
സ്സെന്ന സഹോദരിയാളെ
നന്നായ്ച്ചമയിയ്ക്കേ,ത്തമ-
സ്സൊന്നൊഴിയാതോടുകയായ്! 3

ഇന്നു നമുക്കായിട്ടവൾ
വന്നപൊഴുതല്ലോ നമ്മൾ
വിശ്രമിച്ചൂ, വിഹഗങ്ങൾ
വൃക്ഷക്കൂട്ടിലെന്നപോലെ! 4

സൂക്തം 127.

1. ആറിടത്തു—ബഹുപ്രദേശങ്ങളിൽ. കണ്ണുകൾ—നക്ഷത്രങ്ങൾ. കമ്രത—അഴക്.

2. ദേവി—രാത്രി. മൂടുന്നു—ആദ്യം ഇരുട്ടുകൊണ്ടു മറയ്ക്കുന്നു. പിന്നെ ഇരുട്ടിനെ പീഡിപ്പിപ്പൂ, നശിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

3. ചമയിയ്ക്കേ—പ്രഭകൊണ്ടു മോടി പിടിപ്പിയ്ക്കുമ്പോൾ.

4. നമുക്കായിട്ട്—നമ്മെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ. വൃക്ഷക്കൂട്—വൃക്ഷത്തിന്മേലുള്ള കൂട്.

വിശ്രമിച്ചു, ഗ്രാമങ്ങളും
പക്ഷികളും കാലികളും
മന്ദേതരമായിപ്പറ-
ക്കുന്ന പരുന്തുകളുമേ! 5
ചെന്നായയെപ്പായിയ്ക്കു, പെൺ-
ചെന്നായെയും രജനി, നീ;
ചോരനെയും പോക്കുകെ;-ഞങ്ങൾ
സ്വൈരം കടക്കാവൂ, നിന്നെ! 6
കട്ടിച്ചേൎന്നു തേച്ച കൂരി-
രുട്ടെന്നങ്കൽ വന്നുനില്പൂ;
പോക്കിയാലും, കടങ്ങളെ-
പ്പോലിതിനെയുഷസ്സേ, നീ! 7
ഞാനണഞ്ഞു വാഴ്ത്താം രാവേ,
ധേനുവിനെപ്പോലേ നിന്നെ:
വെല്ലുമെൻെറ ഹവിസ്സും കൈ-
ക്കൊള്ളുക, നീ സൂൎയ്യസുതേ! 8

സൂക്തം 128.

അംഗിരോഗോത്രൻ വിഹവ്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതീയും ഛന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വദേവന്മാർ ദേവത.

അഗ്നേ, എനിയ്ക്കു യുദ്ധങ്ങളിൽ തേജസ്സുണ്ടാകട്ടെ: ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു തിരുവുടൽ തടിപ്പിയ്ക്കാം. ദിക്കു നാലും എന്നെ വണങ്ങട്ടെ: അങ്ങയുടെ കീഴിൽ ഞങ്ങൾ പടകളെ ജയിയ്ക്കുമാറാകണം! 1

---

5. മന്ദേതരമായി=വേഗേന. രാത്രി സൎവരെയും തളച്ചു പോക്കി സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

6. ചെന്നായയെ—ഞങ്ങളെ പിടിയ്ക്കാൻ വരുന്ന ചെന്നായയെ. സ്വൈരം—സുഖേന.

7. കടങ്ങളെപ്പോലെ—ഭവതി സ്തോതാക്കളുടെ കടങ്ങൾ ധനപ്രദാനംകൊണ്ടു തീൎക്കാറുണ്ടല്ലോ; അതുപോലെ ഇതിനെ (കൂരിരുട്ടിനെ) പോക്കിയാലും.

8. ധേനു=കറവുപയ്യ്. വെല്ലും—ത്വൽപ്രസാദത്താൽ വൈരികളെ ജയിയ്ക്കുന്ന. ഹവിസ്സും കൈക്കൊള്ളുക—സ്തോത്രംപോലെ ഹവിസ്സും സ്വീകരിച്ചാലും.

സൂക്തം 128.

1. പടകളെ—ശത്രുസേനകളെ.

ഇന്ദ്രൻ, മരുത്തുക്കാം, വിഷ്ണു, അഗ്നി എന്നീ ദേവന്മാരെല്ലാം യുദ്ധത്തിൽ എൻെറയാകട്ടെ; അന്തരിക്ഷം എനിയ്ക്കു വിശാലമായ വെളിച്ചം തരട്ടെ; കാററ് എൻെറ ഈ ആശയ്ക്കൊത്തു വീശട്ടെ! 2

ദേവന്മാർ എങ്കൽ ധനം എത്തിയ്ക്കട്ടെ; എനിയ്ക്കു ഫലം കിട്ടട്ടെ; എനിയ്ക്കു യജ്ഞം സിദ്ധിയ്ക്കട്ടെ; ഹോതാക്കാം ദേവന്മാരിൽ മുല്പാടണയട്ടെ; ഞങ്ങാംക്കു ദേഹസുഖവും നല്ല പുത്രന്മാരുമുണ്ടാകണം! 3

എനിയ്ക്കുവേണ്ടി, എൻെറ ഹവിസ്സുകാംകൊണ്ടു യജിയ്ക്കട്ടെ: എൻെറ മനോരഥം നിറവേറട്ടെ. ഞാൻ യാതൊരു പാപത്തിലും പെട്ടുപോകരുത്. ഞങ്ങളെ ദേവന്മാരെല്ലാം കുട്ടിപ്പറയട്ടെ! 4

ആരുവീദേവിമാരേ, നിങ്ങാം ഞങ്ങാംക്കു (ധനം) പെരുപ്പിയ്ക്കുവിൻ: ദേവന്മാരേ, ഇതിൽ നിങ്ങളെല്ലാവരും വിക്രമിച്ചാലും.. ഞങ്ങളെ സന്താനവും ദേഹവും സന്ത്യജിയ്ക്കരുത്; സോമരാജാവേ, ഞങ്ങാം ദ്രോഹിയ്ക്കുടിപെടരുത്! 5

അഗ്നേ, പരിക്കു പററാതെ അരികളുടെ അരിശം അടക്കുന്നവനും, രക്ഷിതാവുമായ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ പരിപാലിച്ചാലും: അവർ ഞെരങ്ങിക്കൊണ്ടു മടങ്ങിപ്പോകട്ടെ; അവക്കു മനോബോധം നശിയ്ക്കട്ടെ! 6

വിധാതാക്കളുടെയും വിധാതാവും, വിശ്വത്തിൻെറ സ്വാമിയും, ത്രാതാവും, എതിരാളികളെ അമത്തുന്നവനുമായ ദേവനെ (ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.) അശ്വികളിരുവരും ബൃഹസ്പതിയും ദേവന്മാരും ഈ യജ്ഞത്തെയും യഷ്ടാവിനെയും നികൃഷ്ടതയിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 7

എങ്ങും വ്യാപിച്ച മഹാനായ, പുരുസ്തുതനായ പുരുഹൂതൻ ഈ യജ്ഞത്തിൽ നമുക്കു സുഖം തന്നരുളട്ടെ: ഹര്യശ്വ, ഇന്ദ്ര, ആ നിന്തി

---

2. എൻെറയാകട്ടെ—എന്നെ സഹായിയ്ക്കട്ടെ എന്നത്ഥം.

3. ഹോതാക്കാം—എൻെറ ഋത്വിക്കുകാം മുല്പാട്—മററ് ഋത്വിക്കുകളെക്കാം മുമ്പെ.

4. യജിയ്ക്കട്ടെ—ഋത്വിക്കുകാം. കുട്ടിപ്പറയുക—പ്രശംസിയ്ക്കുക.

5. ആരുവീദേവിമാർ—ദ്യോവും, ഭൂവും, പകലും, രാത്രിയും, ജലവും, ഓഷധിയും. ഇതിൽ—ഞങ്ങാംക്കു ധനം ലഭിപ്പാൻ. സന്താനവും ദേഹവും സന്ത്യജിയ്ക്കരുത്—ഞങ്ങാംക്കു പുത്രന്മാരും ദേഹബലവുമുണ്ടായിവരണം.

6. അവർ—അരികാം, ശത്രുക്കാം.

7. ദേവൻ—ഇന്ദ്രനോ, സവിതാവോ.

ത്രവടി ഞങ്ങളുടെ സന്തതിയെ സുഖിപ്പിച്ചാലും: ഞങ്ങളെ പീഡിപ്പിയ്ക്കരുത്; ത്യജിയ്ക്കരുത്! 8

നമ്മുടെ ശത്രുക്കൾ വിട്ടുപോകട്ടെ: ഇന്ദ്രാഗ്നികളെക്കൊണ്ടു നാം അവരെ ചതച്ചുവിടുക. വസുക്കളും രുദ്രന്മാരും ആദിത്യരും(എന്നെ) ഉയൎന്ന നിലയിലാക്കട്ടെ—ബലിഷ്ഠനും അഭിജ്ഞനും അധീശ്വരനുമാക്കട്ടെ! 9

സൂക്തം 129.

പരമേഷ്ഠി എന്ന പ്രജാപതി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പരമാത്മാവു ദേവത.

അന്ന് അസത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല; സത്തും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ലോകങ്ങളില്ല, അന്തരിക്ഷമില്ല, അതിന്റെ മുകൾത്തട്ടുമില്ല. ആവരണം എന്ത്? എവിടെ, ആൎക്കു സുഖഭോഗം? എന്തായിരുന്നു, ആഴമേറിയ ഗഹനമായ ജലം? 1

അന്നു മരണമില്ല, മരണരാഹിത്യവുമില്ല; അല്ലും അഹസ്സും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. മായയോടു ചേൎന്ന് അതൊന്നേ ജീവിച്ചിരുന്നുള്ളു: അതൊഴിഞ്ഞു മററൊന്നുമില്ലായിരുന്നു! 2

മുമ്പു തമസ്സുണ്ടായിരുന്നു: തമസ്സിനാൽ മൂടപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാണ്, ഈ ലോകമെല്ലാം അറിയപ്പെടാതിരുന്നത്. ഒരു ലഘുവസ്തുവാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു യാതൊന്നോ, അത് ഏകീഭവിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, തപസ്സിന്റെ മഹത്ത്വത്താൽ ഉൽപന്നമായി! 3

മുമ്പേ തിരുമനസ്സിൽ ഒരിച്ഛ തോന്നി: മുല്പാടുള്ളതു യാതൊന്നോ, അതു ബീജമായിത്തീൎന്നു. സത്തിന്റെ ഹേതു അസത്താണെ

സൂക്തം 129.

1. അന്ന്—പ്രളയദശയിൽ. അസത്ത്—മൂലകാരണം. സത്ത്—ജഗത്ത്. ആവരണം, സുഖഭോഗം, ജലം എന്നിവയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നൎത്ഥം.

2. അത്—ബ്രഹ്മം.

3. ലഘുവസ്തു—തമസ്സ്. തപസ്സ്—സൃഷ്ടിപൎയ്യാലോചനമാകുന്ന തപസ്സ്.

4. മുമ്പേ—സൃഷ്ടിയ്ക്കു മുമ്പ്. തിരുമനസ്സിൽ—ഈശ്വരന്റെ മനസ്സിൽ.

ന്നു, ക്രാന്തദശിക്കാം നെഞ്ചിൽ നിത്തപ്പെട്ട ബുദ്ധികൊണ്ടു കണ്ടറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു! 4

ഇവയുടെ രശ്മി എങ്ങും പരന്നു: അതു നടുവിലായിരുന്നുവോ? താഴത്തായിരുന്നുവോ? മുകളിലായിരുന്നുവോ? ഇടയിൽ ബീജകത്താക്കളുണ്ടായി; മഹത്തുക്കളുണ്ടായി. ഭോഗ്യം താഴെയും, ഭോക്താവു മീതെയുമായി! 5

ആർ ശരിയ്ക്കറിയും? ഇവിടെ ആർ പറഞ്ഞുതരും? ഈ വിചിത്രസൃഷ്ടി എന്തിൽനിന്ന്, എന്തുകൊണ്ടുണ്ടായി? ഇതു സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടതിൽപ്പിന്നെയാണ്, ദേവന്മാർ ജനിച്ചത്; ആരറിയും, ഇന്നതിൽനിന്നുണ്ടായി എന്ന്? 6

ഈ വിചിത്രസൃഷ്ടി ആരിൽനിന്നോ, അദ്ദേഹം സൃഷ്ടിച്ചുവോ, ഇല്ലയോ ആവോ! ആർ ഇതിന്റെ അധീശനായി പരമവ്യോമത്തിൽ വാഴുന്നുവോ, അദ്ദേഹം അറിയും; അഥവാ, അറിയില്ല! 7

സൂക്തം 130.

പ്രജാപതിപുത്രൻ യജ്ഞൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകാം; പ്രജാപതി ദേവത.

നൂലുകാംകൊണ്ട് എമ്പാടും പരത്തിയും, ഒരുനൂറൊന്നുചേന്ന ദേവകമ്മങ്ങാംകൊണ്ടു നീട്ടിയും യാതൊരു യജ്ഞം സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടുവോ,

---

മല്ലാതുള്ളതു— പ്രാണികളുടെ പുണ്യാപുണ്യകമ്മം. നെഞ്ചിൽ നിത്തപ്പെട്ട—പ്രാണായാമംകൊണ്ടുറപ്പിച്ച.

5. ഇവ— അവിദ്യ—കാമ—കമ്മങ്ങാം. അതു (രശ്മി, പ്രവൃത്തി) നടുവിലൊ താഴത്തോ മുകളിലോ ആദ്യം പ്രസരിച്ചതെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ; അതു വേഗത്തിലായിരുന്നു. ബീജകത്താക്കാം—കത്താക്കളും ഭോക്താക്കളുമായ ജീവികാം. മഹത്തുക്കാം—ആകാശാദികാം. ഈശ്വരനാൽ ജഗത്തു ഭോഗ്യ—ഭോക്തൃരൂപേണ വിഭജിയ്ക്കപ്പെട്ടു; അതിൽ ഭോഗ്യം താഴെയും, ഭോക്താവു മീതെയുമായി.

6. ദേവന്മാക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

7. അദ്ദേഹം—പരമേശ്വരൻ; അവിടെയ്ക്കുതന്നെയും അറിഞ്ഞുകൂടാ എന്നു വരാം.

അതിനെ ഈ വന്ന പിതാക്കന്മാർ നെയ്തുപോരുന്നു: 'ഭവാൻ പാവിടുക, ഭവാൻ ഊടിടുക' എന്നിങ്ങനെ, യജ്ഞത്തിൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു. 1

പുരുഷൻ ഇതുണ്ടാക്കി ചുററി; പുരുഷൻ ഇവിടെയും സ്വർഗ്ഗത്തിലും വിരിച്ചു. ഈ രശ്മികൾ സദനത്തിലിരുന്നു, നെയ്വാൻ സാമങ്ങളെ ഊടുകളാക്കി! 2

ദേവന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി പ്രജാപതിദേവനെ യജിച്ചുവല്ലോ: അത് എത്ര കാലത്തെയ്ക്കായിരുന്നു? ആരായിരുന്നു, ദേവത? നിദാനം എന്തായിരുന്നു? എന്തായിരുന്നു, നെയ്യ്? വിറക് എന്തായിരുന്നു? ഛന്ദസ്സെന്തായിരുന്നു? പ്രഉഗവും ശസ്ത്രവും എന്തായിരുന്നു? 3

അഗ്നിയും കൂട്ടുകാരിയായ ഗായത്രിയും ജനിച്ചു. ഉഷ്ണിക്കോടുകൂടി സവിതാവും, അനുഷ്ടുപ്പോടും ഉക്ഥങ്ങളോടുംകൂടി തേജസ്വിയായ സോമനും പിറന്നു; ബൃഹതി ബൃഹസ്പതിയുടെ വാക്യത്തോടു ചേർന്നു. 4

സൂക്തം 130.

1. തൂലുകൾ—ജ്യോതിഷ്ടോമാദികൾ. ഒരുനൂറെറാന്നു—അഗ്നിചയനം. ദേവകർമ്മങ്ങൾ—ഏകാഹനാദിസത്രങ്ങൾ. സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടുവോ—പ്രജാപതിയാൽ. അതിനെ—യജ്ഞമാകുന്ന വസ്ത്രത്തെ. പിതാക്കന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. പാവിടുക—ശസ്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുക ഊടിടുക—യജുസ്സുകൾ ചൊല്ലുക. എന്നിങ്ങനെ—എന്നു തമ്മിൽ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട്.

2. പുരുഷൻ—പ്രജാപതി. ഇത്—യജ്ഞവസ്ത്രം. ഇവിടെയും—ഭൂലോകത്തിലും. രശ്മികൾ—പ്രജാപതിയുടെ കിരണങ്ങളായ ദേവന്മാർ. സദനത്തിലിരുന്നു—വിശ്വസൃഷ്ടിയ്ക്കു 'വിശ്വസൃജാമയന'മെന്ന യജ്ഞം ചെയ്വാൻ യജ്ഞസ്ഥലത്തുപവേശിച്ച്.

3. അന്നു ലോകമുണ്ടായിട്ടില്ലാതിരിയ്ക്കെ, യജ്ഞവസ്തുക്കൾ എങ്ങനെ ഉണ്ടായി എന്നു ചോദിയ്ക്കുന്നു. നിദാനം—ആദികാരണം, ഫലം.

4. മൂന്നു ചോദ്യങ്ങളുടെ ഉത്തരം ഈ ഋക്കിലും അടുത്ത ഋക്കിലുമായി പറയുന്നു: ജനിച്ചു—യജനീയനായ പ്രജാപതിയുടെ മുഖത്തുനിന്ന്. ബൃഹസ്പതി ബൃഹസ്പതിയുടെ വാക്യത്തോടു ചേർന്നു—ബൃഹസ്പതിച്ഛന്ദസ്സോടുകൂടി ബൃഹസ്പതി ജനിച്ചു എന്നു സാരം.

വിരാട്ട് മിത്രാവരുണന്മാരിൽ നിന്നു. ഇതിൽ അഹസ്സിൻെറ
ഒരംശവും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഇന്ദ്രങ്കൽ നിന്നു. ജഗതി ദേവന്മാരിലെല്ലാം ഉൾ
പ്പുകി. അതിനാലത്രേ, ഋഷികളും മനുഷ്യരും സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടത്— 5

പണ്ട് ആ യജ്ഞം നടന്നപ്പോളാണ്, ഋഷികളും മനുഷ്യരും
നമ്മുടെ പിതാക്കന്മാരും ജനിച്ചത്. ഈ യജ്ഞം എവർ അനുഷ്ഠിച്ചു
വോ, ആ പൂർവന്മാരെ ഞാൻ കാഴ്ചയുള്ള മനസ്സുകൊണ്ടു കണ്ടു സ്തുതി
യ്ക്കുന്നു! 6

സ്തോമങ്ങളോടും ഛന്ദസ്സുകളോടും ചേർന്നവരും, എത്ര കാലത്തെ
യ്ക്ക് എന്നറിഞ്ഞവരുമായ ഏഴു ദിവ്യർഷിമാർ പൂർവന്മാരുടെ വഴി കണ്ട
റിഞ്ഞു, ബുദ്ധിമാന്മാരായിത്തീർന്നു, സൂതന്മാർ കടിഞ്ഞാൺപോലെ മുറു
കെപ്പിടിച്ചു! 7

സൂക്തം 131.

കക്ഷീവാൻെറ പുത്രൻ സുകീർത്തി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
ഇന്ദ്രനും അശ്വികളും ദേവത.

ഇന്ദ്ര, കീഴമർത്തുന്നവനേ, ശൂര, മുന്നിലും പിന്നിലും മുകളിലും
ചുവട്ടിലുമുള്ള പരിപന്ഥികളെയെല്ലാം നിന്തിരുവടി ആട്ടിപ്പായിച്ചാ
ലും: ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ വിശാലമായ ഗൃഹത്തിൽ ആഹ്ലാദിയ്ക്കുമാറാ 1
കണം!

---

5. വിരാട്ട് എന്ന ഛന്ദസ്സോടൊപ്പം മിത്രാവരുണന്മാർ പിറന്നു. ഇതിൽ
ഈ യജ്ഞത്തിൽ. അഹസ്സിൻെറ ഒരംശത്തോടും(മധ്യാഹ്നസവനത്തോടും)ത്രിഷ്ടുപ്
ഛന്ദസ്സോടും കൂടി ഇന്ദ്രൻ പിറന്നു. ജഗതിയോടുകൂടി ദേവന്മാരെല്ലാം പിറന്നു.
ഇങ്ങനെ, ദേവതയും, ഛന്ദസ്സും പ്രഉഗ-ശസ്ത്രങ്ങളും ഇന്നിന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞു
കഴിഞ്ഞു. ബാക്കിച്ചോദ്യങ്ങളുടെ ഉത്തരം തൈത്തിരീയത്തിലും പുരുഷസൂക്തത്തി
ലും കാണാം: എത്ര കാലത്തെയ്ക്ക്? നൂറായിരം കൊല്ലത്തെയ്ക്ക്. നിദാനം എന്ത്?
വിശ്വസൃഷ്ടി. നെയ്യ്, സംവത്സരോൽപാദകമായ വസന്തം. വിറക്, ഗ്രീഷ്മം.

6. ആ പൂർവന്മാരെ—ദേവന്മാരെ.

7. എത്ര കാലത്തെയ്ക്ക്—യജ്ഞം. പൂർവന്മാർ—അംഗിരഃപ്രഭൃതികൾ. മുറു
കെപ്പിടിച്ചു—യജ്ഞാനുഷ്ഠാനത്തെ; ശരിയ്ക്കു യജ്ഞംചെയ്തുപോന്നു.

സൂക്തം 131.

1. പരിപന്ഥികൾ=ശത്രുക്കൾ. അങ്ങയുടെ—ദേവാൻ തന്നു.

കൃഷിക്കാർ യവവും മററും മുമ്പുപിമ്പായി വേർതിരിച്ചു, ധാരാളം കൊയ്യുമല്ലോ; അപ്രകാരം നിന്തിരുവടി, യജ്ഞഹവിസ്സു ത്യജിച്ചിട്ടില്ലാത്തവക്ക് ഇവിടെയിവിടെ ധനങ്ങാം കല്പിച്ചരുളിയാലും! 2

ഒന്നിനെമാത്രം പൂട്ടിയ വണ്ടി സമയത്തെത്തില്ല; യുദ്ധങ്ങളിൽ കീത്തിയും നേടില്ല. ഗോവിനെയും അശ്വത്തെയും അന്നത്തെയും ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന മേധാവികാം വൃഷാവായ ഇന്ദ്രനെ സഖ്യത്തിന്നു (വിളിയ്ക്കുന്നു.) 3

അശ്വികളേ, നല്ല കോപ്പണിഞ്ഞവരും, രമണീയം വിശേഷേണ നുകരുന്നവരുമായ നിങ്ങാം ഒത്തൊരുമിച്ച് അസുരരോടു പൊരുതുന്ന ഇന്ദ്രനെ പയററുകളിൽ സംരക്ഷിച്ചുവല്ലോ! 4

ഇന്ദ്ര, അശ്വികളിരുവരും അങ്ങയെ, അച്ഛനമ്മമാർ മകനെയെന്നപോലെ പ്രശസ്തകമ്മങ്ങാംകൊണ്ടു രക്ഷിച്ചു; മഘവാവേ, അങ്ങ് ശക്തികളോടുകൂടി രമണീയം നുകരുമ്പോാം, സരസ്വതി അങ്ങയെ ഉപാസിച്ചു! 5

സുത്രാമാവായി മഘവാവായി വിശ്വവേദസ്സായിരിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ രക്ഷകാംകൊണ്ടു തുലോം സുഖിപ്പിയ്ക്കട്ടെ; ദ്രോഹികളെ നശിപ്പിയ്ക്കട്ടെ; അഭയം തന്നരുളട്ടെ. നമ്മാം ശോഭനവീയ്യത്തിന്നുടമകളായിത്തീരണം! 6

ആ യജനീയന്നു നമ്മളിൽ നല്ല മനസ്സ്—ശുഭമായ സൌമനസ്യം—ഉളവാകണം. സുത്രാമാവായി മഘവാവായിരിയ്ക്കുന്ന ആ ഇന്ദ്രൻ ദൂരത്തുള്ള വൈരികളെയും കുഴിച്ചുമൂടട്ടെ! 7

---

2. വേർതിരിച്ചു—വെവ്വേറെ വിതച്ച്. യജ്ഞഹവിസ്സു ത്യജിച്ചിട്ടില്ലാത്ത—അപ്പിച്ചുപോരുന്ന. ഇവക്ക്—യജമാനക്ക്. ഇവിടെയിവിടെ വേണ്ടന്നിടത്തെല്ലാം.

3. ഒന്നിനെ—ഒരു മാടിനെയോ, ഒരു കുതിരയെയോ. ഇന്ദ്രനോ, സമയത്തെത്തിയ്ക്കും; കീത്തിയുമുളവാക്കും. ആ വൃഷാവിനെ മേധാവികാം (ഞങ്ങാം) സഖ്യത്തിന്നു വിളിയ്ക്കുന്നു.

4. രമണീയം—ഹവിസ്സ്.

5. എടുത്തുപറയുന്നു;

6. സുഖിപ്പിയ്ക്കട്ടെ—നമ്മെ,

സൂക്തം 132.

നൃമേധപുത്രൻ ശകപൂതൻ ഋഷി; നൃങ്കുസാരിണിയും പ്രസ്താരപംക്തിയും വിരാഡ്രൂപയും മഹാസതോബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ദ്യാവാപൃഥിവികളും അശ്വികളും മിത്രാവരുണന്മാരും ദേവതകൾ.

(മഞ്ജരി.)

അധ്വരിയ്ക്കായ്ത്തന്നേ സ്വത്തേകുന്നു ദ്യോ-
വധ്വരിയ്ക്കേകുന്നു, മേന്മ ഭൂവും;
അധ്വരിയെത്തന്നേ ദേവന്മാരശ്വികൾ
വിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു തഴപ്പിയ്ക്കുന്നു! 1

സ്വത്തുററ പാർ താങ്ങും നിങ്ങളെപ്പൂജിപ്പൂ
മിത്രാവരുണരേ, പ്രാപ്തിയ്ക്കു ഞങ്ങൾ:
നിങ്ങൾതൻ വേഴ്ചയാൽക്കീഴമർത്തീടാവൂ,
ഞങ്ങൾ കർത്താവിന്നായ് രാക്ഷസരെ! 2

നിങ്ങളെ നോക്കി സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളിൽ-
സ്സംഗതമാകോ,മൽസ്വത്തിപ്പോഴേ:
സ്വത്തു ദാനത്താൽ വളർത്തുന്നതേവനോ,
വിത്തങ്ങളായാളെ വിട്ടുപോകാ! 3

ദ്യോവല്ലോ, പ്രാണദ, പെററു, ഭവാനെയി-
ങ്ങേവർക്കും തമ്പുരാൻ, നീ വരുണ.

സൂക്തം 132.

1. അധ്വരിയ്ക്കായ്—യജ്വാവിന്നു കൊടുപ്പാൻ.

2. സ്വത്തുററ—ധനവാന്മാരായ. പാർ താങ്ങും=ഭൂമിയെ നിലനിർത്തുന്ന. പ്രാപ്തിയ്ക്കു്—നിങ്ങളെ പ്രാപിപ്പാൻ. കർത്താവ്—യജമാനൻ.

3. സംഗതമാക—വന്നുചേരട്ടെ. ഇപ്പോഴേ—ഉടൻതന്നെ. ദാനംചെയ്യുന്ന മനുഷ്യന്റെ ധനം എന്നും നിലനില്ക്കും.

4. പ്രാണദ—മനുഷ്യൎക്കു് ഉയിർ കൊടുക്കുന്നവനേ; ഇതു മിത്രനോടുള്ള താകുന്നു. ഋതത്തിൻ മൂർദ്ധാവ്—നിങ്ങളുടെ തേരിന്റെ മുകൾവശം ഉണ്ടീച്ചിപ്പ— ഹിംസകരെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന യജ്ഞത്തെ. മൃത്യുവിധ്വംസിയ്ക്കു്—ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തെ.

ത്തേരിൻ മൂർദ്ധാവുണ്ടിച്ഛിപ്പൂ: ഉഷ്ടുതം
മൃത്യുവിധ്വംസിയ്ക്കില്ലി,ത്തിരിയും! 4
പോയ്ക്കൊല്ലു,മിശ്ശുകപൂതന്റെയിപ്പാപം
നേർക്കേണ്ടും വീരരെ മിത്രപ്രീത്യാ:
തപ്പകൻതൻ ക്രതുഗാത്രങ്ങൾതോറും ചെ-
ന്നർപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ, സംരക്ഷയിവൻ! 5
അമ്മ,യദിതിതാനല്ലോ, ഭവാന്മാർക്ക്:
വിണ്മട്ടിൽപ്പാവനി, പാലാൽബ്ഭൂമി.
ഇഷ്ടങ്ങളിങ്ങോട്ടയപ്പി,നർക്കാംശുവാൽ-
പ്പുഷ്ടിയും ചേർക്കുവിൻ, സുജ്ഞാനാരേ! 6
കേറുവിൻ, കർമ്മേശർ നിങ്ങളീയാപ്പോരെ-
ക്കീറാൻ വനസ്ഥമാമശ്വത്തേരിൽ:
ത്രാതനംഹം പോക്കി നിങ്ങളാൽ നാമ്മേധൻ;
ത്രാതനംഹം പോക്കിസ്സുഷ്ഠുമേധൻ! 7

ത്തിന്ന്. ഉഷ്ടുതം ഇത്തിരിയും ഇല്ല. നിങ്ങളുടെ ഇച്ഛയ്ക്കു വിഷയമായ യജ്ഞം പാപരഹിതമായിരിയ്ക്കും.

5. ഇശ്ശുകപൂതങ്കൽ (എങ്കൽ) വല്ല പാപവുമുണ്ടെങ്കിൽ, അതു മിത്രന്റെ പ്രസാദത്താൽ, ശത്രുക്കളെച്ചെന്നു കൊല്ലും: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇവൻ (മിത്രൻ) തപ്പകൻതൻ (യഷ്ടാവിന്റെ) കർമ്മാംഗങ്ങളിലെല്ലാം ചെന്നു സംരക്ഷയെ അർപ്പിയ്ക്കും—വഴിപോലെ രക്ഷിയ്ക്കും.

6. മിത്രാവരുണരോടിരുവരോടും: ഭൂമി (അദിതിതന്നെയത്രേ ഭൂമി) വിണ്മട്ടിൽ (ദ്യോവുപോലെ) പാലാൽ (പാലിനൊത്ത വെള്ളംകൊണ്ടു) പാവനിയാകുന്നു ജഗത്തിനെയെല്ലാം ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നു. ഇഷ്ടങ്ങൾ—ധനങ്ങൾ. ഇങ്ങോട്ട്—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്ക്.

7. കർമ്മേശർ—കർമ്മങ്ങൾ. (മഴപെയ്യൽ, വെളിച്ചംകൊടുക്കൽ മുതലായവ)കൊണ്ട് അധീശരായിത്തീർന്നവർ. ആപ്പോരെ—അലറുന്ന ശത്രുക്കളെ. കീറാൻ=പിളർത്താൻ, കൊല്ലാൻ. വനസ്ഥം—ഉദ്യാനത്തിൽ, അഥവാ സമുദ്രജലത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. നാമ്മേധൻ—നൃമേധപുത്രനായ ഞാൻ. നിങ്ങളാൽ അംഹം (പാപം) പോക്കി ത്രാതനായി, രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ടു: സുഷ്ഠുമേധൻ—നല്ല യാഗത്തോടുകൂടിയ മററു യജമാനനും ത്രാതനായി.

സൂക്തം 133.

പൈജവനപുത്രൻ സുദാസ്സ് ഋഷി; ശക്വരിയും മഹാപംക്തിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി.)

യുദ്ധേ രിപുക്കൾ പിടിയ്ക്കിലുമോടാഞ്ഞ
വൃത്രഘ്നനെത്തിച്ചറിയട്ടെ, നമ്മളെ:
സുഷ്ഠു പൂജിപ്പി,നീയിന്ദ്രന്റെ തേർബ്ബലം;
പൊട്ടട്ടെ, മാററാർക്ക പൊട്ടവിൽഞാണുകൾ! 1

വൃത്രനെക്കൊന്നു നീർ കീഴ്പ്പോട്ടൊഴുക്കി നി-
ശ്ശത്രുവായ്,സ്സമ്പത്തൊക്കെ വാഴ്വിയ്ക്കുമങ്ങയെ
കെട്ടിപ്പിടിയ്ക്കുന്നു, ഞങ്ങളിന്ദ്ര, ദൃഢം;
പൊട്ടട്ടെ, മാററാർക്ക പൊട്ടവിൽഞാണുകൾ! 2

ശസ്ത്രമയയ്ക്കു, നീയസ്മജ്ജിഘാംസുവാം
ശത്രുവിൻനേർക്കിന്ദ്ര; നല്കു, തൃക്കൈ ധനം.
നഷ്ടരാകെ,ങ്ങൾക്കെതിരാളരൊക്കെയും;
പൊട്ടട്ടെ, മാററാർക്ക പൊട്ടവിൽഞാണുകൾ! 3

ചെന്നായപോലെ വന്നെങ്ങളെയെമ്പാടു-
മിന്ദ്ര, ഹനിപ്പാനൊരുങ്ങുമിക്കൂട്ടരെ
ധൃഷ്ടൻ വിമട്ടി നീ കാല്ക്കീഴിലാക്കണം;
പൊട്ടട്ടെ, മാററാർക്ക പൊട്ടവിൽഞാണുകൾ! 4

സൂക്തം 133.

1. സ്തോതാക്കളോട്: ഓടാഞ്ഞ വൃത്രഘ്നൻ—ഓടാതെനിന്നു വൃത്രനെ ക്കൊന്ന ഇന്ദ്രൻ. എത്തിച്ച്—ധനങ്ങൾ അയച്ചുതന്ന്. നമ്മളെ അറിയട്ടെ—ന മ്മുടെ കർമ്മങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിയ്ക്കട്ടെ. സുഷ്ഠു=വഴിപോലെ. പൊട്ടട്ടെ—മാററാർ തോ ല്ക്കട്ടെ എന്നു സാരം.

2 ദൃഢം=മുറുകെ. കെട്ടിപ്പിടിയ്ക്കുന്നു—സ്തുതികൊണ്ടും ഹവിസ്സുകൊണ്ടും വശത്താക്കുന്നു.

3. അസ്മജ്ജിഘാംസുവാം—ഞങ്ങളെ കൊല്ലാൻ നോക്കുന്ന. ശസ്ത്രം=ആ യുധം. തൃക്കൈ ധനം നല്കു—ഭവാന്റെ കയ്യ് ഞങ്ങൾക്ക ധനം നല്കട്ടെ. നഷ്ടരാ ക=നശിച്ചുപോകട്ടെ. എതിരാളർ—കർമ്മം മുടക്കി എതിരിടുന്ന ശത്രുക്കൾ.

4. വിമട്ടി—ശത്രുക്കളെ മട്ടിയ്ക്കുന്നവൻ.

ജ്ഞാതിയോ ഹീനനോ ഞങ്ങൾക്കുപക്ഷയം
ചെയ്താല,യാളുടെ വാനെതിർവൻബലം
തട്ടിയുടയ്ക്കേണ,മിന്ദ്ര, ഭവാൻ സ്വയം;
പൊട്ടട്ടെ, മാററാർക്കു പൊട്ടുവിൽഞാണുകൾ! 5

അങ്ങയെക്കാംക്ഷിച്ചു സഖ്യം തുടങ്ങുന്ന
ഞങ്ങളെദ്ദുർഗ്ഗതിയൊക്കെക്കടത്തി നീ
ഇഷ്ടിമാർഗ്ഗത്തൂടെ കൊണ്ടുനടക്കി,ന്ദ്ര;
പൊട്ടട്ടെ, മാററാർക്കു പൊട്ടുവിൽഞാണുകൾ! 6

ഇന്ദ്ര, തന്നാലു,മെങ്ങൾക്കു നീ, സ്തോതാവി–
നെന്നുമേ പാൽ ചുരത്തുന്നൊരു പയ്യിനെ:
വാരകിടോടേ വളർന്ന,വളായിരം
ക്ഷീരസ്രവത്താൽത്തടിപ്പിയ്ക്കുകെ,ങ്ങളെ! 7

സൂക്തം 134.

യുവനാശ്വപുത്രൻ മാന്ധാതാവും ഗോധ എന്ന ബ്രഹ്മവാദിനിയും ഋഷികൾ; മഹാപംക്തിയും പംക്തിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(‘ദ്വാരകാമന്ദിരം’ പോലെ.)

മൂടി, നീ വാനൂഴികളെ–
മ്പാടുമുഷസ്സുപോലിന്ദ്ര:
ഉത്തമോത്തമനായ് മർത്ത്യ–
ർക്കേററപെരുമാളാം നിന്നെ
ദിവ്യമാതാവല്ലോ, പെററു–
ഭവ്യമാതാവല്ലോ, പെററു! 1

---

5. ഹീനൻ=നികൃഷ്ടൻ. ഉപക്ഷയം ചെയ്താൽ=നാശം വരുത്തിയാൽ. വാനെതിർവൻബലം=ആകാശംപോലെ വലുതായ ബലം.
6. ഇഷ്ടിമാർഗ്ഗത്തൂടെ=യജ്ഞപഥത്തിലൂടെ.
7. വാരകിട്=തടിച്ച അകിട്. ക്ഷീരസ്രവം=ദുഗ്ദ്ധധാര.

സൂക്തം 134.

1. ഉഷസ്സുപോലെ—ഉഷസ്സ് ഉലകത്തെയെല്ലാം സ്വപ്രഭകൊണ്ടു മൂടുന്നതുപോലെ. ദിവ്യമാതാവ്—അദിതി. ഭവ്യ—നല്ലവളായ.

കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നവന്റെ
കട്ടിയൊട്ടുക്കിടിയ്ക്ക, നീ—
ഇട്ടരുളുക, കാൽച്ചുവട്ടിൽ,-
ദ്ദുഷ്ടങ്ങളിൽച്ചെയ്യുന്നോനെ:
ദിവ്യമാതാവല്ലോ, പെററു—
ഭവ്യമാതാവല്ലോ, പെററു! 2

ആ മഹാന്നങ്ങളും, സർവ്വ-
ഹേമവും, സർവ്വാവനവും
ശക്തിയോടിങ്ങുതിക്ക, നീ,
ശക്ര, ശത്രുഘ്നനാമിന്ദ്ര:
ദിവ്യമാതാവല്ലോ, പെററൂ—
ഭവ്യമാതാവല്ലോ, പെററൂ! 3

ഇന്ദ്ര, ശതക്രതോ, പിഴി-
യുന്നാൾക്കൊട്ടുക്കുതിക്കുമ്പോൾ
നീയരുളുക, ധനത്തെയു-
മായിരം രക്ഷകളോടേ:
ദിവ്യമാതാവല്ലോ, പെററൂ—
ഭവ്യമാതാവല്ലോ, പെററൂ 4

വേപ്പുപോലേ, കുറകപോ-
ലാ പ്രദീപ്തി നാലുപാടും
വന്നുവീണിടട്ടേ; നമ്മിൽ-
നിന്നു പിന്മാറട്ടേ, ദുഷ്ടൻ:
ദിവ്യമാതാവല്ലോ, പെററൂ— 5
ഭവ്യമാതാവല്ലോ, പെററൂ!

---

2. കട്ടി—കരുത്ത്. ദുഷ്ടങ്ങളിൽച്ചെയ്യുന്നോനെ—ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കുന്നവനെ, ശത്രുവിനെ. പെററ—അങ്ങയെ.

3. ആ—പുകഴ്ന്ന. സർവ്വഹേമവും=എല്ലാക്കനകവും. സർവ്വാവനവും=എല്ലാ രക്ഷയും.

4. ഭവാൻ സോമം പിഴിയുന്ന ആൾക്ക് (യജമാനന്ന്) ഒട്ടുക്ക് (സർവ്വസമ്പത്തും) ഉതിർത്തുകൊടുക്കാറുണ്ടല്ലോ; അപ്പോൾ നീ ഞങ്ങൾക്കും ധനത്തെയും അനേകരക്ഷകളെയും അരുളുക, തന്നാലും.

5. വിയർപ്പ് ദേഹത്തിൽനിന്നിററിററുവീഴും; കുറകപ്പുല്ല് തെരുതെരെ മുളച്ചു പടരും. അതുപോലെ. ആ പ്രദീപ്തി—ഇന്ദ്രന്റെ തേജസ്സ്. ദുഷ്ടൻ—ശത്രു.

ജ്ഞാനവാനാം മഘവാവേ,
താനേന്തും നീധംത്തോട്ടിവേലാൽ,
ആട്ട ചെടി മുൻകാലാൽപ്പോ-
ലാകർഷിച്ചടക്കമേ നീ:
ദിവ്യമാതാവല്ലോ, പെററു—
ഭവ്യമാതാവല്ലോ, പെററു! 6

മായ്ക്കാ, പോക്കാ, ദേവന്മാരേ,
മന്ത്രപ്രോക്തം ചെയ്യാ,മെങ്ങധം;
ഉക്ഥത്താലും ഹവിസ്സാലു-
മത്ര ഞങ്ങധം താങ്ങാക്കനു! 7

സൂക്തം 135.

യമഗോത്രൻ കുമാരൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; യമൻ ദേവത.

എവിടെ നല്ല ഇലകളുള്ള വൃക്ഷത്തിൻചുവട്ടിൽ യമൻ ദേവ
ന്മാരോടുകൂടി ഊൺകഴിയ്ക്കുന്നുവോ; അവിടെ പണ്ടേത്തവരെ അനുവ
ത്തിയ്ക്കണം ഞാനെന്ന്, ഞങ്ങളുടെ പ്രജാധിപനായ അച്ഛൻ ഇച്ഛിച്ചു. 1

---

6. ഏന്തും—കയ്യിലെടുക്കുന്ന. നീധംത്തോട്ടിവേലാൽ—നീണ്ട തോട്ടി കൊണ്ടും വേലുകൊണ്ടും. നീ ശത്രുക്കളെ ആകർഷിച്ചടക്കും; ആട്ട തിന്നാൻ ചെടി മുൻകാൽകൊണ്ടു വലിച്ചുനിർത്തുന്നതുപോലെ.

7. മന്ത്രപ്രോക്തം (വിഹിതകർമ്മം) ഞങ്ങധം കൈവെടിയില്ല. താങ്ങാക്കനു—നിങ്ങളെ അവലംബിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 135.

1. അച്ഛനായ വാജശ്രവസനാൽ യമലോകത്തെയ്ക്കയയ്ക്കപ്പെട്ട കുമാരൻ നചികേതസ്സ് യമനെക്കണ്ടു പ്രസാദിപ്പിച്ച്, ഭൂലോകത്തെയ്ക്കുതന്നേ തിരിച്ചുപോന്നു. ഇതാണ്, ഈ ഋക്കുകളിലെ വിഷയം. അവിടെ—യമാലയത്തിൽ. പണ്ടേത്തവരെ—പിതൃക്കളെ. അനുവത്തിയ്ക്കണം ഞാനെന്ന്—ഞാൻ (നചികേതസ്സ്) പിതൃക്കളോടൊന്നിച്ചു യമാലയത്തിൽ വസിയ്ക്കണമെന്ന്. ഞങ്ങളുടെ—എന്റെ. അച്ഛൻ—വാജശ്രവസൻ. ഉപനിഷത്തിലെ നചികേതസ്സുതന്നെയാണിത്.

ഞാൻ പണ്ടേത്തവരെ അനുവൎത്തിയ്ക്കണമെന്നിച്ഛിച്ച, ഈ
ദുൎബ്ബുദ്ധിയോടേ പെരുമാറിയ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ കുശുമ്പോടെയാണ്,
നോക്കിയത്; എന്നാൽ പിന്നീട് എനിയ്ക്കു താൽപൎയ്യം തോന്നി. 2

'കുമാര, നീ ഒററ ഇരുപ്പടിമാത്രമുള്ള, നീളെപ്പായുന്ന ഒരു
പുതിയ വട്ടില്ലാത്തേർ മനസ്സുകൊണ്ടു നിൎമ്മിച്ചു; ആലോചിയ്ക്കാതെ
അതിൽ കേറുകയുംചെയ്തു. 3

കുമാര, ആ തേർ നീ മേധാവികളുടെ മീതെ ഇങ്ങോട്ടു തെളി
ച്ചു: അവിടെനിന്നു, തോണിയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട സാന്ത്വനം അതിന്റെ
പിറകേ പോന്നു!' 4

ആരുൽപാദിപ്പിച്ചു, കുമാരനെ? തേർ ആരുണ്ടാക്കി? എങ്ങ
നെയാണ്, ഇവനെ തിരിച്ചുകൊടുത്തതെന്നു, നമ്മോടിപ്പോൾ ആർ
പറയും?

തിരിച്ചുകൊടുത്തത്, അച്ഛന്റെ മുന്നുപദേശത്താലാണ്: -മു
മ്പേ വേർ പടൎന്നു; പിന്നെ നിൎഗ്ഗമനം നല്കി. 6

ഇതത്രേ, ദേവനിൎമ്മിതമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന യമന്റെ പാൎപ്പി
ടം: ഇതാ, അദ്ദേഹത്തിന്നായി ഓടക്കുഴലൂതുന്നു; അദ്ദേഹത്തെ സ്തുതി
കൾ ചമയിയ്ക്കുന്നു! 7

---

2. പെരുമാറിയ—എന്നോടു യമസമീപത്തേയ്ക്കു പോകാൻ പറഞ്ഞ. കു
ശുമ്പ്—സുഖേന ജീവിയ്ക്കുന്ന എന്നെ മൃത്യുലോകത്തേയ്ക്കയയ്ക്കയാണെന്ന അസൂയ.
താൽപൎയ്യം തോന്നി—യമസമീപത്തേയ്ക്കു പോകാൻ.

3. യമസമീപത്തു ചെന്ന നചികേതസ്സിനോടു യമൻ പറയുന്നു. വട്ടി
ല്ലാത്തേർ—ഇങ്ങോട്ടു പോരാനുള്ള നിശ്ചയം.

4. മേധാവികളുടെ മീതെ—ഭൂലോകത്തിൽ മേവുന്ന സ്വബന്ധുക്കളുടെ
മുകളിൽ, അന്തരിക്ഷത്തിൽ. സാന്ത്വനം പിറകേ പോന്നു—പുറപ്പെട്ട നിനക്കു
പ്രത്യാഗമനോപായം അച്ഛൻ ഉപദേശിച്ചു; അതു നീ തോണി(ബുദ്ധി)യിൽവെച്ചു.

5. മകനെ യമസമീപത്തേയ്ക്കയയ്ക്കുന്ന അച്ഛൻ അച്ഛനല്ല; അതിന്നു തേരു
ണ്ടാക്കിയവനും—അനുകൂലിച്ചവനും— മൂഢൻതന്നെ. കുമാരനെ യമൻ തിരിച്ചു
കൊടുത്തത് എങ്ങനെയാണെന്ന് ആൎക്കറിയാം?

6. മുന്നുപദേശം—യമനോടു നീ ഇന്നിന്നതു പറയണമെന്ന താതോപദേ
ശം. വേർ—'നീ യമാലയത്തിൽ പോക' എന്നാജ്ഞാപിച്ച ക്രോധം. പിന്നെ—
ക്രോധം നിലച്ചപ്പോൾ. നിൎഗ്ഗമനം നല്കി—യമങ്കൽനിന്നു പോരാനുള്ള വഴി അ
ച്ഛൻ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു.

സൂക്തം 136.

വാതരശനപുത്രന്മാർ ജൂതി-വാതജൂതിപ്രഭൃതികൾ ഋഷികൾ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നിസൂൎയ്യവായുക്കൾ ദേവതകൾ.

കതിരവൻ അഗ്നിയെയും, കതിരവൻ ജലത്തെയും, കതിരവൻ വാനൂഴികളെയും ഭരിയ്ക്കുന്നു; കതിരവൻ ജഗത്തെല്ലാം കാണുമാറാക്കുന്നു. ഈ ജ്യോതിസ്സിനെയാണ്, കതിരവൻ എന്നു പറയുന്നത്. 1

കരാൽമരവുരിയുടുക്കുന്നവരാണ്, വാതരശനപുത്രന്മാരായ മുനിമാർ: ഇവർ ദേവത്വം പ്രാപിച്ചിട്ടു, വായുവിന്റെ ഗതി പിന്തുടരുന്നു! 2

മുനിത്വംമൂലം ഇമ്പം മുഴുത്തു, വായുവിങ്കൽ വാഴുന്നവരാണ്, ഞങ്ങൾ: മനുഷ്യരേ, ഞങ്ങളുടെ ദേഹമേ നിങ്ങൾ കാണുന്നുള്ളു! 3

മുനി എല്ലാ വസ്തുക്കളെയും വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, അന്തരിക്ഷത്തിലൂടേ നടക്കുന്നു; ദേവന്റെ ദേവന്റെ സഖാവാകയാൽ, യജ്ഞം വഴിപോലെ അനുഷ്ഠിപ്പാൻ വരിയ്ക്കപ്പെട്ടുമിരിയ്ക്കുന്നു. 4

കാറ്റുണ്ണുന്നവനും, വായുവിന്റെ സഖാവുമായ മുനി ദേവനായിത്തീൎന്നിട്ടു, കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള സമുദ്രങ്ങൾ രണ്ടിലും ചെല്ലുന്നു! 5

അപ്സരസ്സുകളുടെയും ഗന്ധൎവ്വരുടെയും മൃഗങ്ങളുടെയും മാൎഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന കതിരവൻ ജ്ഞാതവ്യന്റെ സഖാവാണ്, വിദ്വാനാണ്, രസോൽപാദകനാണ്, തുലോം ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്നവനുമാണ്! 6

സൂക്തം 136.

1. ഹോമകാലം സൂൎയ്യഗതിയ്ക്കധീനമാണല്ലോ; അതിനാലത്രേ, കതിരവൻ അഗ്നിയെ ഭരിയ്ക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞത്. ഈ—ഹസ്തനിൎദ്ദേശം. ജ്യോതിസ്സ്—മണ്ഡലസ്ഥമായ തേജസ്സ്.

2. വായുവിന്റെ ഗതി പിന്തുടരുന്നു—പ്രാണോപാസനയാൽ പ്രാണവായുക്കളായിത്തീൎന്നിരിയ്ക്കുന്നു.

3. കാണുന്നുള്ളു—ഞങ്ങളെ കാണുന്നില്ല.

4. മുനി—ഈ ഋക്ക നിൎമ്മിച്ച വൃഷാണകനെന്ന ഋഷി. നടക്കുന്നു—സൂൎയ്യോപാസനയാൽ സൂൎയ്യരൂപനായിത്തീൎന്നിട്ട്.

5. മുനി—കരിക്രതൻ എന്ന ഋഷി. ദേവൻ—വായുവോ, സൂൎയ്യനോ.

6. അപ്സരസ്സുകളുടെയും ഗന്ധൎവ്വരുടെയും മാൎഗ്ഗം—അന്തരിക്ഷം. മൃഗങ്ങളുടെ മാൎഗ്ഗം—ഭൂമി. കതിരവൻ—അഗ്നിയോ, വായുവോ, സൂൎയ്യനോ. ജ്ഞാതവ്യൻ—ഈ അറിയപ്പെടേണ്ടുന്ന ഋക്കിന്റെ ഋഷിയായ ഏതശൻ.

കതിരവൻ രുദ്രനോടുകൂടി വെള്ളം പാത്രംകൊണ്ടു കുടിയ്ക്കുമല്ലോ;
അതിനെ വായു കടയും; അന്തരിക്ഷവാണി പൊടിയ്ക്കും! 7

സൂക്തം 137.

ഭരദ്വാജൻ കശ്യപൻ ഗോതമൻ അത്രി വിശ്വാമിത്രൻ ജമദഗ്നി വസിഷ്ഠൻ എന്നിവർ യഥാക്രമം ഋഷിമാർ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

ദേവന്മാരേ, ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ താന്നവനെ പേർത്തുയർത്തുവിൻ; ദേവന്മാരേ, അപരാധിയെ രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ; ദേവന്മാരേ, പേർത്തുയിർക്കൊള്ളിയ്ക്കുവിൻ! 1

ഈ ഇരുകാററുകൾ സമുദ്രത്തോളവും വിദൂരത്തോളം വീശുന്നുണ്ടല്ലോ; ഇവയിലൊന്നു ഭവാന്നു ബലം കൊണ്ടുവരട്ടെ, മററതു, പാപത്തെ പറപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 2

കാററേ, മരുന്നു കൊണ്ടുവരിക; കാററേ, പാപത്തെ പറപ്പിയ്ക്കുക. എല്ലാ മരുന്നുകളുമുള്ളവനും, ദേവന്മാരുടെ ദൂതനുമായി നടക്കുന്നവനാണല്ലോ, നിന്തിരുവടി! 3

'സുഖം തരാനും ദുഃഖം നീക്കാനുമായി ഞാൻ ഭവാങ്കൽ വന്നിരിയ്ക്കുന്നു: ഭവാന്നു നല്ല ബലം ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്; ഭവാൻെറ രോഗം ഞാൻ മാററാം. 4

---

7. രുദ്രൻ—വൈദ്യുതാഗ്നി. പാത്രം—രശ്മിജാലം. അന്തരിക്ഷവാണി—ഇടിയൊച്ച. പൊടിയ്ക്കും—കീഴ്പോട്ടുതിക്കാൻ, മഴ പെയ്യാൻ.

സൂക്തം 137.

1. താന്നവനെ—താന്നവനായ എന്നെ. അപരാധിയെ—കുററം ചെയ്ത എന്നെ. പേർത്തുയിർക്കൊള്ളിയ്ക്കുവിൻ—ചിരജീവിയാക്കുവിൻ.

2. സ്തോതാവിനോട്: ഇരുകാററുകൾ—കിഴക്കൻകാററും,പടിഞ്ഞാറൻ കാററും.

4. സ്തോതാവിനോട്:

ഇവിടെ ഇയ്യാളുടെ പാപം നശിയ്ക്കുമാറു ദേവന്മാർ രക്ഷിയ്ക്കു
ട്ടെ; മരുദ്ഗണം രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; എല്ലാ ഭൂതങ്ങളും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 5

വെള്ളംതന്നേ, മരുന്ന്: വെള്ളം രോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിയ്ക്കും.
വെള്ളംതന്നേ, എല്ലാവക്കും മരുന്ന്: അതു ഭവാനു മരുന്നു തരട്ടെ! 6

പത്തുവിരലുള്ള രണ്ടു തൃക്കൈകളാൽ സ്പൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നാവ്
വാക്കിന്റെ മുന്നിൽ നടക്കുന്നു; ആരോഗ്യമരുളുന്ന അവകൊണ്ടു ഞ
ങ്ങൾ നിന്നെ തൊടാം!? 7

സൂക്തം 138.

ഉരുപുത്രൻ അംഗൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്: ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ സഖ്യത്താലാണല്ലോ, ആ സ്തോതാക്കളായ
യജ്ഞകോവിദന്മാർ വലനെ വെട്ടിപ്പൊളിച്ചത്. അവിടുന്നു സ്തുതിച്ച
കുത്സന്ന് ഉഷസ്സുകളെ കൊടുത്തു; വെള്ളം പുറപ്പെടുവിച്ചു; വൃത്രന്റെ
വേല വ്യർത്ഥമാക്കി! 1

അങ്ങ് അമ്മമാരെ താഴത്തേയ്ക്കയച്ചു; മലകളെ ഉടച്ചു; ഗോ
ക്കളെ കേററി; പ്രിയപ്പെട്ട മധു കുടിച്ചു; വൃക്ഷങ്ങളെ തഴപ്പിച്ചു. മന്ത്ര
സ്തുതനായ തന്തിരുവടിയുടെ പ്രവൃത്തിയാൽ സൂര്യനും പ്രകാശിച്ചു! 2

അഭിജ്ഞനായ ഇന്ദ്രൻ ദാസന്നു പക വീളുകയും, മായാവിയായ
പിപ്രു എന്ന അസുരന്റെ ഉറപ്പുററ (പുരികൾ) ഋജിശ്വാവിന്നുവേണ്ടി

---

6. അതു—വെള്ളം.

7. തൃക്കൈകളാൽ—പ്രജാപതിയുടെ. വാക്ക്—ശബ്ദം. അവകൊണ്ടു—തൃക്കൈകൾകൊണ്ട്. തൊടാം—മന്ത്രംകൊണ്ടു തൊടുവിയ്ക്കാം.

സൂക്തം 138.

1. യജ്ഞകോവിദന്മാർ—അംഗിരസ്സുകൾ. ഉഷസ്സുകളെ കൊടുത്തു—വൃത്രനാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഉഷസ്സുകളെ വെളിപ്പെടുത്തി. വേല—വൃഷ്ടിനിരോധം.

2. അമ്മമാർ—തണ്ണീരുകൾ. മലകൾ—വലൻ ഗോക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച ഗുഹയമച്ച പാറകൾ. മധു—ഹവിസ്സ്, സോമം. ഒടുവിലെ വാക്യം പരോക്ഷം.

തട്ടിയുടയ്ക്കുകയുംചെയ്തുവല്ലോ; അപ്പോളാണ്, സൂൎയ്യൻ രഥം വാനി
ലെയ്ക്കു വിട്ടതു്! 3

അയാസ്യനാൽ (സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട) ധൎഷകൻ അധൎഷിതങ്ങളായ
(പുരികൾ) തകൎത്തു; അസുരന്മാരുടെ നിധികൾ മുടിച്ചു; പുരികളിലെ
സ്വത്തു, സൂൎയ്യൻ മാസംകൊണ്ടെന്നാപോലെ എടുത്തു; സ്തൂയമാനനായി
ശത്രുക്കളെ ഒളിവീശുന്ന (വജ്രം) കൊണ്ടു കൊയ്തു! 4

പടയ്ക്കു പരിക്കേല്ക്കാതെ വജ്രംകൊണ്ടു വൃത്രനെ കൊന്ന മഹാൻ
കൊടുക്കും; ആയുധങ്ങളണയ്ക്കും. ഇന്ദ്രന്റെ സൎവ്വതസ്സംഹാരിയായ
വജ്രം (കൂടലരെ) പേടിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ പകലോൻ പുറപ്പെട്ടു;
ഉഷസ്സു വണ്ടി വിട്ടു! 5

അങ്ങയുടെ ഈ വീരകൎമ്മങ്ങൾമാത്രമാണ്, കേൾക്കേണ്ടവ:
അങ്ങ് അയജ്ഞനായ തലവനെ ഒററയ്ക്കു കൊന്നു. മാസകൎത്താവിനെ
വാനത്തു നിൎത്തി: പിളൎത്തപ്പെട്ട തേർപ്പലകയെ അച്ഛൻ താങ്ങുന്നതു്,
അങ്ങയെക്കൊണ്ടാകുന്നു! 6

സൂക്തം 139.

വിശ്വാവസു എന്ന ഗന്ധൎവ്വൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; സവിതാവും ഗന്ധൎവ്വനും ദേവതകൾ.

സൂൎയ്യന്റെ രശ്മിയോടുകൂടിയ, പച്ചത്തലമുടിയുള്ള സവിതാവ് എന്നെന്നും കിഴക്കു പ്രകാശമുയൎത്തുന്നു: തന്തിരുവടിയുടെ അനുജ്ഞ

---

3. ദാസൻ—അസുരൻ.

4. അയാസ്യൻ—ഋഷി. ധൎഷകൻ—ഇന്ദ്രൻ. അധൎഷിതങ്ങളായ—ആരാലും ആക്രമിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത. മാസംകൊണ്ടെന്നപോലെ—യഥാകാലം ഭൂമിയിലെ വെള്ളമെടുക്കുന്നതുപോലെ.

5. കൊടുക്കും—സ്തോതാക്കൾക്കു ധനം നല്കും. അണയ്ക്കും—മൂൎച്ചകൂട്ടും. പുറപ്പെട്ടു—വെളിച്ചം വീശാൻ.

6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: അയജ്ഞനായ തലവനെ—അസുരമുഖ്യനെ, വലനെയും മററും. മാസകൎത്താവ്—സൂൎയ്യൻ. തേർപ്പലക—തേരിന്റെ ഒരു വശത്തുള്ള പലക. അച്ഛൻ—ദ്യോവ്. അങ്ങയുടെ ഓരോ കൎമ്മവും അസാധാരണമാകുന്നു.

യാൽ, അറിവുററ കാവല്ക്കാരനായ പൂഷാവ് ഉലകെല്ലാം നോക്കിക്കൊ
ണ്ടു സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു. 1

മനുഷ്യരെ നോക്കുന്ന തന്തിരുവടി വാനൂഴികളും അന്തരിക്ഷ
വും നിറച്ചുകൊണ്ടു വിൺനടുവിൽ വാണരുളുന്നു: ദിഗ്വിദിക്കുകളെയും
മുൻപിൻഭാഗങ്ങളെയും മധ്യത്തെയും തൃക്കൺപാൎക്കുന്നു! 2

സമ്പത്തിൻെറ അടിവേരും ധനം കിട്ടിയ്ക്കുന്നവനുമായ സവി
താവു പ്രഭകളാൽ ഉലകൊക്കെ തൃക്കൺപാൎക്കുന്നു. അവിടുന്നു ദേവൻ
പോലെ സത്യധൎമ്മാവാണ്; ഇന്ദ്രൻപോലെ വിത്തമെത്തിയ്ക്കുന്നവനു
മാണ്! 3

സോമമേ, ഗന്ധൎവ്വവിശ്വാവസുവിനെ കണ്ടതോടേ തണ്ണീരു
കൾ യാഗത്തിന്നായി വന്നെത്തി. അതറിഞ്ഞിട്ട്, അവയെ അയച്ച
ഇന്ദ്രൻ സൂൎയ്യൻെറ അതിരുകളെ നോക്കിത്തുടങ്ങി! 4

വെള്ളമുണ്ടാക്കുന്ന ദിവ്യനായ വിശ്വാവസുഗന്ധൎവ്വൻ പരമാ
ൎത്ഥമായിട്ടുള്ളതും നാമറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തതും നമുക്കു പറഞ്ഞുതരട്ടെ. ഭ
വാൻ കൎമ്മം വളൎത്തി, ഞങ്ങളുടെ ബുദ്ധിയെ രക്ഷിച്ചാലും! 5

ഗന്ധൎവ്വനായ ഇന്ദ്രൻ നദികളെ ഒഴുക്കാൻ മേഘത്തെ കണ്ടുപി
ടിച്ചു; തണ്ണീർത്തൊഴുത്തിൻെറ വാതിലുകൾ തുറന്നു. അവയ്ക്ക് അമൃതു
വഹിപ്പാൻ അനുമതി നല്കി. മഴക്കാറുകളിൽ മിടുക്കേതിന്നാണെന്നും
അവിടെയ്ക്കറിയാം! 6

സൂക്തം 139.

1. ഉഷസ്സുദിപ്പിന്നുശേഷം സൂൎയ്യോദയത്തിന്നു മുമ്പുള്ള കാലത്തിൻെറ അ
ധിദേവതയത്രേ, സവിതാവ്. പൂഷാവ്—ആദിത്യൻ. നോക്കിക്കൊണ്ടു—പ്രകാ
ശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്.

2. തന്തിരുവടി—സവിതാവ്. നിറച്ചുകൊണ്ടു—തേജസ്സിനാൽ.

4. തന്നെത്തന്നെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: സൂൎയ്യൻെറ അതിരുകളെ (കിഴക്കുമുതലാ
യ ദിക്കുകളെ) നോക്കിത്തുടങ്ങി—എവിടെയാണ് യജ്ഞം നടക്കുന്നതെന്നറിയാൻ.

5. രണ്ടാമത്തെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി:

6. ഗന്ധൎവ്വൻ—വജ്രധരൻ. തണ്ണീർത്തൊഴുത്തിൻെറ—ജലത്തിൻെറ നി
വാസസ്ഥാനമായ മേഘത്തിൻെറ. അവ—നദികൾ. അമൃത്—ജലം. മിടുക്ക്—
വൎഷണസാമൎത്ഥ്യം.

സൂക്തം 140.

പാവകാഗ്നി ഋഷി; വിഷ്ടാരപംക്തിയും സതോബൃഹതിയും ഉപരിഷ്ടാ
ജ്ജ്യോതിസ്സും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

(മഞ്ജരി.)

നിന്നന്നമത്രേ, പ്രശസ്തം വിഭാവസോ;
മിന്നുന്നു, ജ്വാലകളേററമഗ്നേ.
നീ കവേ, കെല്പാളും സ്തുത്യാന്നം യഷ്ടാവി-
ന്നേകുമാറുണ്ടല്ലോ, പ്രൌഢദീപ്തേ! 1

അച്ഛിന്നാച്ഛിസ്സായ്, ശുഭ്രാച്ഛിസ്സായ്, ശുദ്ധിക-
ദച്ഛിസ്സായ്ക്കത്തിപ്പൊങ്ങുന്നു ഭവാൻ;
ബാലനായ് രണ്ടുതായാരിലുൾപ്പുക്ക നീ
പാലിപ്പൂ; മൂടുന്നു, വാനൂഴികൾ! 2

മോദിയ്ക്കൂ, വാൎത്തലാൽ; തൃപ്തികൊൾകൂ, ഊൎജ്ജാജ,
ജാതവേദസ്സേ, നീ കൎമ്മങ്ങളാൽ:
നിന്നിലേ ഹോമിപ്പൂ, നാനാവിധാന്നങ്ങൾ
ധന്യജന്മാക്കൾ വിചിത്രരക്ഷർ! 3

ശത്രുക്കളോടെതിരിട്ടഗ്നേ, ശാശ്വത,
വിത്തം പരത്തുക, ഞങ്ങളിൽ നീ:

സൂക്തം 140.

1. നിന്നന്നം—അങ്ങയ്ക്കുള്ള ഹവിസ്സ്. പ്രൌഢദീപ്തേ=തിളക്കമേറിയവനേ.

2. അച്ഛിസ്സ്—തേജസ്സ്. രണ്ടുതായാർ—അരണികൾ. ഉൾപ്പുക്ക—യാഗാവസാനത്തിൽ. പാലിപ്പൂ—യജമാനരെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു. വാനൂഴികൾ മൂടുന്നു—ദ്യോവിനെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടും, ഭൂവിനെ മഴകൊണ്ടും നിറയ്ക്കുന്നു.

3. വാൎത്തലാൽ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൊണ്ട്. ഊൎജ്ജാജ—അന്നജാത, ഹവിസ്സുകൊണ്ടുജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്നവനേ. കൎമ്മങ്ങളാൽ—ഞങ്ങളുടെ കൎമ്മങ്ങൾകൊണ്ട്. തൃപ്തികൊൾക—സന്തൃപ്തനായാലും. ധന്യജന്മാക്കൾ—ശോഭനജന്മാക്കൾ, യജമാനർ. വിചിത്രരക്ഷർ=വിചിത്രമായ രക്ഷയോടുകൂടിയവർ.

പേർത്തും ലസിപ്പൂ നീ; കാണേണ്ടും മെയ്യോടേ
ചേർത്തുവെയ്ക്കുന്നു, നിഷേവ്യകർമ്മം. 4

അധ്വരസംസ്കർത്താവു,ൽപ്രജ്ഞൻ, കാമ്യദ-
നുത്തമസമ്പത്തിൻ തമ്പുരാൻ നീ:
അത്യന്തമേകമാറുണ്ടല്ലോ, സൌഭാഗ്യ-
യുക്തമാമന്നവും, വേണ്ടും സ്വത്തും! 5

സത്യവാനുന്നതൻ വിശ്വദൃക്കഗ്നിയെ-
സ്സ്വാസ്ഥതയ്ക്കാളുകൾ മുൻനിർത്തുന്നു;
എങ്ങും പുകഴ്ന്നോനായ്ക്കേൾപ്പോനായ്ദ്ദിവ്യനാ-
മങ്ങയെ വാഴ്ത്തുന്നു, മർത്ത്യയുഗ്മം! 6

സൂക്തം 141.

താപസാഗ്നി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങ് ഇവിടെ ഞങ്ങളോടു സംസാരിയ്ക്കുക; ഞങ്ങളുടെനേർക്കു നന്മനസ്സു വെയ്ക്കുക. പ്രജാപാലക, ഞങ്ങൾക്കു തന്നാലും: ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരുന്നവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്! 1

അര്യമാവു നമുക്കു തരട്ടെ; ഭഗൻ തരട്ടെ; ബൃഹസ്പതി തരട്ടെ; ദേവന്മാർ തരട്ടെ; സൂനൃതാദേവി നമുക്കു ധനം തരട്ടെ! 2

---

4. ശാശ്വത—മരണമില്ലാത്തവനേ. കാണേണ്ടും=ദർശനീയമായ. നിഷേവ്യ(സേവ്യ)കർമ്മം ചേർത്തുവെയ്ക്കുന്നു—ഞങ്ങളിൽ; ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു വേണ്ടുന്നതു ചെയ്യിയ്ക്കുന്നു.

5 ഉൽപ്രജ്ഞൻ=പ്രജ്ഞ ഉയർന്നവൻ, പ്രകൃഷ്ടജ്ഞാനൻ. കാമ്യദൻ—കാമ്യം, ധനം, കൊടുക്കുന്നവൻ.

6. വിശ്വദൃക്ക്=എല്ലാം കാണുന്നവൻ. സ്വാസ്ഥത=സുഖം. ആളുകൾ—യജമാനാദികൾ. മുൻനിർത്തുന്നു—എല്ലാകർമ്മങ്ങൾക്കും മുമ്പു പൂജിയ്ക്കുന്നു. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷോക്തി: കേൾപ്പോൻ—സ്തുതികളെ. മർത്ത്യയുഗ്മം—പത്നീയജമാനന്മാർ.

സൂക്തം 141.

2. സൂനൃതാദേവി—സരസ്വതി.

സോമരാജാവിനെയും, അഗ്നിയെയും, അദിതിപുത്രന്മാരെയും,
വിഷ്ണുവിനെയും, സൂൎയ്യനെയും, ബ്രഹ്മാവിനെയും, ബൃഹസ്പതിയെയും
ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കായി സ്തുതിച്ചു വിളിയ്ക്കുന്നു. 3

ശോഭനാഹ്വാനരായ ഇന്ദ്രവായുക്കളെയും ബൃഹസ്പതിയെയും
ഞങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു വിളിയ്ക്കുന്നു: ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾക്കെല്ലാം ധനലാ
ഭത്താൽ മനം തെളിയുമാറാകണം! 4

അൎയ്യമാവിനെയും, ബൃഹസ്പതിയെയും, ഇന്ദ്രനെയും, വായുവി
നെയും, വിഷ്ണുവിനെയും, സരസ്വതിയെയും, ബലവാനായ സവിതാവി
നെയും ഭവാൻ ധനം തരാൻ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക! 5

അഗ്നേ, അങ്ങ് അഗ്നികളോടുകൂടി, ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രവും
യജ്ഞവും വളൎത്തിയാലും; അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു യാഗത്തിന്നു പണം തരു
വിച്ചാലും! 6

സൂക്തം 142.

നാലു ശാൎങ്ഗപക്ഷികൾ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, ഇവൻ ഭവാനെത്തന്നേ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ബലപുത്ര, മ
റെറാരു ശരണമില്ല. മൂന്നുനിലയുള്ള നല്ല ഗൃഹമുണ്ടല്ലോ, ഭവാൻെറ
പക്കൽ. ജ്വാല കഷ്ടപ്പെടുന്ന ഞങ്ങളിൽനിന്ന് അകററിയാലും! 1

അഗ്നേ, അന്നകാമനായ അങ്ങയുടെ ആവിൎഭാവം ഉൽകൃഷ്ട
മാകുന്നു: അങ്ങ്, ഒരു സചിവൻപോലെ ഭുവനത്തെയെല്ലാം വശത്താ
ക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രങ്ങൾ, അശ്വങ്ങൾപോലെ അങ്ങ
യെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു; ഇടയർപോലെ സ്വയം മുമ്പിൽ നടക്കുന്നു. 2

---

3. അദിതിപുത്രന്മാർ—മിത്രാദികൾ.

5. സ്തോതാവിനോട്:

6. അഗ്നികൾ—അങ്ങയുടെ വിഭൂതികളായ മററഗ്നികൾ. തരുവിച്ചാലും—ദാതാക്കളെക്കൊണ്ട്.

സൂക്തം 142.

2. അശ്വങ്ങൾപോലെ—കുതിരകൾ യുദ്ധത്തിൽപാഞ്ഞുചെല്ലുന്നതുപോലെ. മുന്നിൽ—അങ്ങയുടെ മുമ്പിൽ.

തേജസ്സിൻ, അഗ്നേ, അവിടുന്നു വളരെ പുല്പടപ്പു് ചുട്ടെരിയ്ക്കും. അതിനാൽ, കൃഷിനിലങ്ങളിൽ നടക്കാം. അങ്ങയുടെ വമ്പിച്ച ആയുധത്തെ ഞങ്ങൾ അരിശപ്പെടുത്തരുതേ! 3

ഉയൎന്നവയെയും താണവയെയും ചുട്ടെരിച്ചെത്തുന്ന ഭവാൻ, കൊള്ളയിടുന്ന പടപോലെ പലവഴിയ്ക്കോടും. കാററ് അങ്ങയുടെ കത്തലിന്നിണങ്ങിവീശുമ്പോൾ അങ്ങ്, ഒരു ക്ഷുരകൻപോലെ ഭൂമിയുടെ രോമങ്ങൾ വടിച്ചുകളയും! 4

അഗ്നേ, അവിടുന്നു കൈകളാൽ തുടച്ചുനീക്കിക്കൊണ്ടു, കുനിഞ്ഞു മുകളിലെയ്ക്കു കേറുമ്പോൾ, അങ്ങയുടെ ജ്വാലാനിര, വളരെത്തേരുകൾ ഒരേവരിയായിപ്പായുന്നതുപോലെ കാണപ്പെടും! 5

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ജ്വാലകൾ ഉയരട്ടെ, തേജസ്സുയരട്ടെ, പായുന്ന ഭവാൻെറ ഊക്കുകൾ ഉയരട്ടെ! ഭവാൻ വളൎന്നു, പൊങ്ങുകയും താഴുകയും ചെയ്താലും; വസുക്കളെല്ലാം ഇപ്പോൾ ഭവാങ്കലണയട്ടെ! 6

ഇതു് ഒരു നീരാഴിയാണു്; കടലിൻെറ ഇരിപ്പിടമാണു്. അങ്ങ് ഇവിടെനിന്നു മററൊരു വഴി തീൎത്തു്, അതിലൂടേ യഥേഷ്ടം പോയ്ക്കൊള്ളുക! 7

അങ്ങയുടെ വരവിലോ പോക്കിലോ പൂക്കറുക മുളയ്ക്കട്ടെ; നീരാഴികളും താമരപ്പൂക്കളും ഉണ്ടാകട്ടെ; ഇവിടെ സമുദ്രം പാൎത്തുകൊള്ളട്ടെ! 8

ഏഴാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

3. ആയുധം—ജ്വാല; അതു ഞങ്ങളെ പീഡിപ്പിയ്ക്കത്തക്കവണ്ണം ഞങ്ങൾ യാതൊന്നും ചെയ്തുപോകരുതു്.

4. ഉയൎന്നവ—വൃക്ഷാദികൾ. താണവ—ചെടികൾ. രോമങ്ങൾ—ചെടിപ്പടപ്പും മററും.

5. കൈകളാൽ—ജ്വാലകൾകൊണ്ടു്.

6. വസുക്കൾ=രശ്മികളോ, ദേവന്മാരോ.

7. ഇങ്ങനെ, ഖാണ്ഡവദാഹത്തിൽ, ജരിതാവു മുതലായ മൂന്നു പക്ഷികൾ രക്ഷയ്ക്കായി അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചു. നാലാമനായ സ്തംബമിത്രനെന്ന പക്ഷിയുടെ അഗ്നിസ്തുതിയാണു്, ഈ ഋക്കിലും അടുത്തതിലും: ഇതു്—ഞങ്ങളുടെ വാസസ്ഥാനം. ഒരു നീരാഴിയാണു്—ചുട്ടെരിയ്ക്കാവുന്നതല്ല.

8. ഇവിടെ സമുദ്രം പാൎത്തുകൊള്ളട്ടെ—സമുദ്രത്തിൻെറ പാൎപ്പിടം ദഹിപ്പിയ്ക്കാവുന്നതല്ലല്ലോ; അതുപോലെ, ഇവിടം ഭവാൻ ദഹിപ്പിയ്ക്കരുതു്.

എട്ടാമധ്യായം.

സൂക്തം 143.

സംഖ്യപുത്രൻ അത്രി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

ആ കഷ്ടപ്പാടാൽ പനിപിടിച്ച അത്രിയെപ്പോലും നിങ്ങൾ
ഒരശ്വത്തെപ്പോലെ വേണ്ടേടത്തെയ്ക്കു നടത്തി; കക്ഷീവാനെ നിങ്ങൾ
ഒരു തേരിനെപ്പോലെ വീണ്ടും പുതുക്കി! 1

അധൃഷ്യന്മാർ ആരെ, ഒരു നടക്കുതിരയെപ്പോലെ കെട്ടിവലി
ച്ചുവോ, ആ അത്രിയെപ്പോലും നിങ്ങൾ, ഒരു മുറുകിയ കെട്ടുപോലെ
അഴിച്ച്, അതിയുവാവാക്കി, ഈ ലോകത്തെയ്ക്കയച്ചു! 2

തുലോം ദർശനീയരായി വിളങ്ങുന്ന നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾ അ
ത്രിയ്ക്കു കർമ്മം തന്നരുളുവിൻ: എന്നാൽ സ്തോതാവിന്റെ സ്തോത്രവും
നേതാക്കളായ നിങ്ങളിൽ വീണ്ടും വന്നെത്തും! 3

ശോഭനധനന്മാരായ അശ്വികളേ, ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയും അർപ്പ
ണവും നിങ്ങൾക്കറിയാം: നേതാക്കളേ, വിശാലമായ യജ്ഞസദന
ത്തിലെങ്ങും ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങൾ! 4

നാസത്യന്മാരേ, ഉദധിയിൽ ഉഴിഞ്ഞാലാടിയ ഭുജ്യുവിനെ നി
ങ്ങൾ പായ്ത്തോണികൾകൊണ്ടു വെള്ളത്തിൽനിന്നു കരയ്ക്കണച്ചു;
സേവനസമർത്ഥനുമാക്കി! 5

സൂക്തം 143.

1. പ്രത്യുക്ഷോക്തി: കഷ്ടപ്പാടാൽ—അസുരന്മാർ യന്ത്രത്തിൽ പിടിച്ചിട്ടതിനാൽ. പനിപിടിച്ച—രോഗിയായിത്തീർന്ന. അത്രിയെ—എന്നെ. ഒരു മന്ദബുദ്ധിയായിരുന്ന കക്ഷീവാനെ നിങ്ങൾ മികച്ച ബുദ്ധിമാനാക്കി.

2. അധൃഷ്യന്മാർ—ബലിഷ്ഠരായ അസുരന്മാർ.

3. സ്തോതാവിന്റെ—എന്റെ.

4. അർപ്പണം—ഹവിർദ്ദാനം.

5. ഉഴിഞ്ഞാലാടിയ—തിരമാലയിലലഞ്ഞ. സേവനസമർത്ഥൻ—നിങ്ങളെ സേവിപ്പാൻ കഴിവുള്ളവൻ.

സർവ്വജ്ഞരായ നേതാക്കളേ, നിങ്ങഠം രണ്ടു തിരുമേനിമാർപോ
ലെ സുഖങ്ങളോടേ വലിയ ദാനത്തിന്നു വന്നെത്തി, ധാരാളം പാൽ
പയ്യിന്റെ അകിടിനെയെന്നപോലെ, ഞങ്ങളെ ചമയിയ്ക്കുവിൻ! 6

സൂക്തം 144.

താൎക്ഷ്യപുത്രൻ സുപൎണ്ണനോ യമഗോത്രൻ ഊൎദ്ധ്വകൃശനോ ഋഷി; ഗായ
ത്രിയും ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും വിഷ്ടാരപംക്തിയും
ഛന്ദസ്സുകഠം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇതാ, അമൃതത്വം കിട്ടിയ്ക്കുന്നതും, സഞ്ജീവാതുവും ബലപ്രദ
വുമായ സോമം വിധാതാവായ ഭവാന്നായി ഒരശ്വംപോലെ പുറപ്പെ
ടുന്നു! 1

ഇതാ, ഞങ്ങഠംക്കു കല്പിച്ചുതരുന്നവന്റെ സ്തുത്യമായ വജ്രം
അത്യന്തം വിളങ്ങുന്നു: തന്തിരുവടി ഊൎദ്ധ്വകൃശനനെന്ന സ്തോതാവി
നെ പോററുന്നു; ഋഭുപോലെ, ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്ന കൎമ്മിയെയും പോ
ററുന്നു! 2

ഈ സ്വകീയരിൽ അന്തസ്സോടേ ചെല്ലുന്ന ധൎഷയിതാവു കൎമ്മ
വാനായ സുപൎണ്ണന്നു് ഉൽകൃഷ്ടപ്രജ്ഞന്മാരെ ഉദ്ഭാസിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 3

നൂറുകണക്കിൽ ധനമുളവാക്കുന്നതും, വൃത്രനെ ആട്ടിപ്പായിച്ച
തുമായ യാതൊന്നിനെ താൎക്ഷ്യപുത്രൻ സുപൎണ്ണൻ ദൂരത്തുനിന്നു കൊ
ണ്ടുവന്നുവോ— 4

---

6. തിരുമേനിമാർ—രാജാക്കന്മാർ. സുഖങ്ങളോടേ—ഞങ്ങഠംക്കു തരാൻ സുഖങ്ങളുംകൊണ്ടു്. ചമയിയ്ക്കുവിൻ—ധനങ്ങഠംകൊണ്ടലംകരിയ്ക്കുവിൻ, ധനസമൃദ്ധരാക്കുവിൻ.

സൂക്തം 144.

1. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

2. പരോക്ഷം: തരുന്നവന്റെ—ഇന്ദ്രന്റെ. സ്തോതാവിനെ—എന്നെ. ഋഭു—മൂന്നു സുധന്വപുത്രന്മാരിൽ ഒന്നാമൻ. കൎമ്മി—യജമാനൻ.

3. ഈ സ്വകീയർ—യജമാനർ. ധൎഷയിതാവു്—ഇന്ദ്രൻ. സുപൎണ്ണന്നു്—എനിയ്ക്കു്. ഉൽകൃഷ്ടപ്രജ്ഞന്മാരെ ഉദ്ഭാസിപ്പിയ്ക്കട്ടെ—മികച്ച ബുദ്ധിയുള്ള പുത്രാദികളെ തരട്ടെ എന്നൎത്ഥം.

ബാധകരഹിതമായി, അന്നജനകമായി, അഴകിൽ വിളങ്ങുന്ന യാതൊന്നിനെ പരുന്ത് അങ്ങയ്ക്കായി റാഞ്ചി കൊണ്ടുവന്നുവോ—ആ ഈ അന്നം ജീവിപ്പാൻ ആയുസ്സ വളത്തി; ഇതു ബന്ധുവർഗ്ഗത്തെ ഉ
ണത്തി! 5

ഇപ്രകാരം ആ സോമം കുടിച്ച ഇന്ദ്രൻ സ്തോതാക്കളിലും ഒരു മഹാതേജസ്സിയററുന്നു. സുകമ്മാവേ, കമ്മംമൂലം അന്നവും ആയുസ്സും വളത്തപ്പെട്ടുവല്ലോ; ഇതാ, ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞു പിഴിഞ്ഞുവെച്ചിരി
യ്ക്കുന്നു! 6

സൂക്തം 145

ഇന്ദ്രാണി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും പംക്തിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഓഷധി ദേവത.

('ഘോരകാമന്ദിരം' പോലെ.)

'വൻകെല്പാളുമിമ്മരുന്നു-
വള്ളി പറിച്ചെടുപ്പൻ ഞാൻ,
അത്തൽ സപത്നിയ്ക്കിയററാൻ,
ഭത്താവിനെക്കയ്യടക്കാൻ. 1

ഊദ്ധ്വമുഖപത്രേ, ശക്തേ,
ധാത്രേരിതേ, സുഭഗേ, നീ

---

5. പരുന്ത്—സുപണ്ണൻ.

6. സുകമ്മാവേ ഇത്യാദി പ്രത്യക്ഷോക്തി: അന്നവും ആയുസ്സും വളത്ത
പ്പെട്ടുവല്ലോ—ഭവാനാൽ; ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ കമ്മത്താൽ പ്രസാദിച്ച്, ഞങ്ങൾ
ക്ക് അന്നവും ആയുസ്സും വദ്ധിപ്പിച്ചുവല്ലോ. വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—അങ്ങയ്ക്കു സോമം.

സൂക്തം 145.

1. സപത്നീപീഡനമാണ്, ഈ സൂക്തത്തിൽ: പാടവള്ളിയുടെ ചുവട്ടിൽ ഇരുപത്തൊന്നു യവമണി മന്ത്രജപത്തോടെ വിതറുക; പിറേറന്നു മന്ത്രപൂവ്വം പറിച്ചെടുത്ത് ഇരുകൈകളിലും കെട്ടി, ഭത്താവിനെ പുണരുക. എന്നാൽ ഭത്താവു വശപ്പെടും; സപത്നി സങ്കടത്തിലും പെടും.

താഴ്ത്തു, സപത്നിയെ; യെന്റെ–
മാത്രമാക്കു, മണാളനെ! 2

മേലേക്കിടക്കാരെക്കാളും
മേലെയാകുകു,ത്തമേ, ഞാൻ;
താന്ന പെണ്ണുങ്ങളെക്കാളും
താന്നോളുമാകെ,ൻസപത്നി! 3

ചൊല്ലാ, ഞാനപ്പെണ്ണിൻ പേരു:–
മുല്ലസിപ്പോളാരവളിൽ?
ആവോളം ദൂരത്തെയ്ക്കയ–
യ്ക്കാവൂ, ഞങ്ങൾ സപത്നിയെ! 4

കീഴമപ്പോളാകാവൂ ഞാൻ:
കീഴമക്കുന്നോളല്ലോ, നീ;
കീഴമപ്പോരായ് നാമൊപ്പം
കീഴമക്കു, സപത്നിയെ!' 5

മട്ടകം ഭവാനായ് വെച്ചേൻ
മട്ടകത്തിൽ വെച്ചേൻ നിന്നെ:
വിദ്രുതമെങ്കലെയ്ക്കോടി–
യെത്തട്ടേ, ഭവാന്റെ ചിത്തം,
കുഞ്ഞിൻനേർക്കു പയ്യുപോലേ,
കുണ്ടിലെയ്ക്കു വെള്ളംപോലേ! 6

---

2. ഊർദ്ധ്വമുഖപത്രേ—മേല്പോട്ടു നോക്കുന്ന (മലർന്ന) ഇലകളുള്ളവളേ. ശക്തേ—കീഴടക്കാൻ ത്രാണിയുള്ളവളേ. ധാത്രേരിതേ—സ്രഷ്ടാവിനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടവളേ.

4. അപ്പെണ്ണ്—സപത്നി. അവളിൽ ഉല്ലസിച്ചപ്പോൾ ആര്—ഒരുത്തിയ്ക്കും അവളിൽ പ്രീതിയുണ്ടായില്ല. ഞങ്ങൾ—ഞാൻ.

6. ഭർത്താവിനോട്: മട്ടകം—സപത്നീപീഡനൌഷധം.

സൂക്തം 146.

ഈരമ്മദപുത്രൻ ദേവമുനി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അരണ്യാനി ദേവത.

(‘ദ്വാരകാമന്ദിരം’ പോലെ.)

കാണപ്പെടുന്നില്ലാ, നീ വൻ-
കാനനത്തിലരണ്യാനി:
തേടാത്തതെന്തു,രിനെ നീ?
പേടിയില്ല, നിനക്കെന്നോ! 1

സല്ലപിയ്ക്കും ചികിടിങ്കൽ
പ്പൊള്ളവീണ മീട്ടുംപോലായ്
ചെല്ലു,മൊരു ചീചിക്കാരൻ:
കല്യാണിതാന,രണ്യാനി! 2

മാടുപോലേ മേയും, മൃഗം;
വീടുപോലേ കാണാം, പൊന്ത;
വണ്ടികൾ തിരിച്ചയയ്ക്കു,-
മന്തിനേരത്തരണ്യാനി! 3

ഇയ്യാൾ ഗോവെ വിളിയ്ക്കയാ-
ണി;-യ്യാൾ വിറകൊടിയ്ക്കുന്നു;

സൂക്തം 146.

1. അരണ്യാനി=വൻകാട്; അതിൻെറ അധിദേവതയാണ്, ഈ സൂക്തത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നത്: ഹേ അരണ്യാനി. നീ വൻകാനനത്തിൽ കാണപ്പെടുന്നില്ല—മറഞ്ഞിരിയ്ക്കുകയാണ്. നീ ഊരിനെ തേടാത്തതെന്തുകൊണ്ട്—വല്ല ഗ്രാമത്തിലും പോയിപ്പാർക്കാത്തതെന്തുകൊണ്ട്?

2. ചികിട് സല്ലപിച്ചാൽ (ചിലച്ചാൽ, വിളിച്ചാൽ) ഒരു ചീചിക്കാരൻ (ചീചി എന്നു ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന മറെറാരു ജന്തു) പൊള്ളവീണ (ഓടമുളകൊണ്ടോ മററോ ഉണ്ടാക്കിയ വീണ) മീട്ടിക്കൊണ്ടെന്നപോലെ ചെല്ലും—ചികിടിൻെറ അടുക്കൽ വീണ വായിയ്ക്കാൻ! കല്യാണിതാൻ—നല്ലവൾതന്നെ; ഈ ജന്തുക്കളെയൊക്കെ പോററിപ്പോരുന്നുണ്ടല്ലോ.

3. മൃഗം—മാനുകൾ. പൊന്ത=ചെടിപ്പടപ്പ്. വണ്ടികൾ—വിറകും മററും കേററാൻ കാട്ടിൽ വന്ന വണ്ടികൾ വൈകുന്നേരം മടങ്ങിപ്പോകുമല്ലോ.

രാവിലരണ്യാനിയിങ്കൽ
വാഴ്വോനൊച്ച കേട്ടുണരും! 4

പീഡിപ്പിയ്ക്കില്ലരണ്യാനി:
കാടർ നേരിട്ടണയായ്കിൽ,
രുച്യങ്ങളാം പഴങ്ങൾ തി-
ന്നിച്ഛപോലേ നിവസിയ്ക്കാം! 5

ഇല്ലുഴവൂ,ൺകോപ്പുണ്ടേററം;
സല്ലേപനേർസൌരഭ്യവും—
ഞാനീ മൃഗാംബയാമര-
ണ്യാനിയെ സ്തുതിച്ചേൻ ചെമ്മേ! 6

സൂക്തം 147.

ശിരീഷപുത്രൻ സുവേദസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

വജ്രപാണേ, തള്ളിനീക്കേണ്ടുന്ന വൃത്രനെ വധിച്ച് ഭവാൻ വെള്ളം ഇങ്ങോട്ടയച്ചുവല്ലോ; ഭവാൻെറ ആ മുന്തിയ തേജസ്സിനെ ഞാൻ ബഹുമാനിയ്ക്കുന്നു. വാനൂഴികൾ രണ്ടും അങ്ങയുടെ വരുതിയിലായല്ലോ; അപ്പോൾ അന്തരിക്ഷവും അങ്ങയുടെ ബലത്താൽ വിറകൊണ്ടു! 1

അനവദ്യ, അവിടുന്നു യശസ്സിച്ഛിച്ച്, മായാവിയായ വൃത്രനെ ബുദ്ധികൌശലത്താൽ വലച്ചു. നേതാക്കൾ ഗോക്കളെ കണ്ടുപിടിയ്ക്കു

---

4. ഒരാൾ കാണാതായ പയ്യിനെ വിളിയ്ക്കുന്നു. മറെറാരാൾ വിറകൊടിയ്ക്കുന്നു ഒച്ച (പക്ഷിമൃഗാദിശബ്ദം) കേട്ടു പേടിച്ചുണർന്നുപോകും.

5. കാടർ (വ്യാഘ്ര-ചോരാദികൾ) നേരിട്ടു വന്നില്ലെങ്കിൽ, കാട്ടിൽ ഉപദ്രവമൊന്നുമില്ല. നേരമ്പോക്ക്, രുച്യങ്ങ(രുചികരങ്ങ)ളായ പഴങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചു യഥേഷ്ടം പാർക്കാം.

6. ഉഴവ് (കൃഷി) ഇല്ല; എന്നാൽ, എങ്ങും ഊൺകോപ്പുണ്ട്. സല്ലേപനേർസൌരഭ്യവും—കസ്തൂരി മുതലായവയ്ക്കൊത്ത സൌരഭ്യവുമുണ്ട്.

ന്നതിൽ അങ്ങയെത്തന്നെ വരിച്ചു; പ്രാൎത്ഥനീയങ്ങളായ എല്ലാ യാഗ
ങ്ങളിലും അങ്ങയെ വരിച്ചു. 2

പുരുഹൂത, അങ്ങ് ഈ സ്തോതാക്കളിൽ താൽപൎയ്യം പൂണ്ടാലും:
മഘവാവേ, വളരെ ധനം നേടുമല്ലോ, ഇവർ. പുത്രനും പൌത്രനും
ലജ്ജാകരമല്ലാത്ത സമ്പത്തിന്നും മററു ഫലങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി ഇവർ
ബലവാനായ ഭവാനെത്തന്നെ യജ്ഞത്തിൽ പൂജിച്ചുപോരുന്നു! 3

ആർ തൃത്തിരുവടിയ്ക്ക് ഊക്കിന്നൊത്ത ലഹരി വരുത്തുമോ,
അവന്നു പൊടുന്നനെ സുഭൃതമായ സമ്പത്തു കിട്ടും; മഘവാവേ, അങ്ങ
യാൽ വളൎത്തപ്പെട്ട ആ യഷ്ടാവു പെട്ടെന്ന് ആൾക്കാരെക്കൊണ്ട്
അന്നവും ധനവും സമ്പാദിയ്ക്കും! 4

മഘവാവേ, മികവിൽ പുകഴ്ത്തപ്പെടുന്ന നിന്തിരുവടി ബലം
തഴപ്പിച്ചാലും; ധനം തന്നാലും. ഹേ ദൎശനീയ, വീതിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ,
മിത്രൻപോലെയും വരുണൻപോലെയും ബുദ്ധിയിരുത്തി, ഞങ്ങൾക്കി
പ്പോൾ അന്നം തന്നരുളും! 5

സൂക്തം 148.

വേനപുത്രൻ പൃഥു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, മഹാബല, ഞങ്ങൾ പിഴിഞ്ഞ്, അന്നമൊരുക്കി, നി
ന്തിരുവടിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: അങ്ങയ്ക്കിഷ്ടം യാതൊന്നോ, ആ ശോഭന
ധനം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിച്ചാലും; ഞങ്ങൾ അങ്ങയാൽ രക്ഷിതരായിട്ടു
സമ്പത്തു സ്വയം നേടുമാറാകണം! 1

സൂക്തം 147.

2. നേതാക്കൾ—അംഗിരസ്സുകൾ.

4. പരോക്ഷം: ഊക്കിന്നൊത്ത—വേഗത്തിന്നുതകുന്ന. ലഹരി—സോമ
പാനമദം. സുഭൃതം—വഴിപോലെ സമ്പാദിതം. അവശിഷ്ടം പ്രത്യക്ഷം:

5. വീതിയ്ക്കുന്ന—സ്തോതാക്കൾക്കു ധനം വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുന്ന.

സൂക്തം 148.

1. പിഴിഞ്ഞ്—സോമം. അന്നം—പുരോഡാശാദി.

ശൂര, ഇന്ദ്ര, മഹാനായ ഭവാൻ ജനിച്ച ഉടൻതന്നേ അസുരന്മാരെ—മടയിൽക്കടന്നു മറഞ്ഞവനെയും, വെള്ളത്തിലൊളിച്ചവനെയും—സൂര്യരൂപത്താൽ കീഴമർത്തിയല്ലോ; മഴ കിട്ടുകയാൽ ഞങ്ങളും ഇപ്പോഠം സോമം ഒരുക്കുന്നു. 2

മേധാവിയും, ഋഷിമാരുടെ സ്തോത്രത്തിൽ തൽപരനും, വിദ്വാനും, സ്വാമിയുമായ ഭവാൻ സ്തുതികളെ കൊണ്ടാടിയാലും: ഞങ്ങഠം സോമങ്ങഠംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തുമാറാകണം; തേരിലെഴുന്നള്ളുവനേ, അങ്ങയ്ക്കിതാ, ഭക്ഷ്യങ്ങളും! 3

ഇന്ദ്ര, ഇതാ, നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി മികച്ച സ്തോത്രങ്ങഠം ചൊല്ലുന്നു: ശൂര, ഭവാൻ മനുഷ്യനേതാക്കഠംക്കു ബലം നല്കിയാലും; അങ്ങ് ആരെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നുവോ, അവരുടെ കർമ്മങ്ങളിൽ സംബന്ധിയ്ക്കുക; സ്തോതാക്കളെയും സംഘത്തെയും രക്ഷിച്ചാലും! 4

ശൂര, ഇന്ദ്ര, പൃഥുവിൻെറ വിളി കേഠംക്കുക. അങ്ങയെ വേനപുത്രൻ മന്ത്രങ്ങഠംകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഇവൻ അങ്ങയുടെ സജലമായ സദനത്തെ സ്തുതിച്ചുവല്ലോ. മററു സ്തോതാക്കളും, നിമ്നങ്ങളിലൂടേ നീർക്കുത്തെന്നപോലെ, പായുന്നു! 5

സൂക്തം 149.

ഹിരണ്യസ്തൂപപുത്രൻ അർച്ചത്ത് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; സവിതാവ് ദേവത.

സവിതാവ് പാശങ്ങഠംകൊണ്ടു ഭൂമിയെ സുഖപ്പെടുത്തുന്നു: സവിതാവ് ഒരു പിടിപാടുമില്ലാത്തേടത്തു വിണ്ടലത്തെ ഉറപ്പിച്ചു; സവിതാവ് വെമ്പലില്ലാത്ത അന്തരിക്ഷത്തിൽ ബന്ധിയ്ക്കപ്പെട്ട മേഘത്തെ ഇളക്കിവിട്ട്, ഒരശ്വത്തെയെന്നപോലെ തല്ലിപ്പറിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 1

---

2. മറഞ്ഞവൻ—വലൻ. വെള്ളത്തിലൊളിച്ചവൻ—ശുഷ്ണൻ.
3. പ്രീതിപ്പെടുത്തുമാറാകണം—അങ്ങയെ.
5. പൃഥുവിൻെറ—എൻെറ വേനപുത്രൻ—പൃഥു. സജലം—വർഷജലത്തോടുകൂടിയത്. പായുന്നു—ഭവത്സമീപത്തെയ്ക്ക്.

സൂക്തം 149.

1. പാശങ്ങഠംകൊണ്ടു—വായുപാശങ്ങഠംകൊണ്ടു കെട്ടി. സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നു—ഉറപ്പിൽ നിർത്തുന്നു. വെമ്പലില്ലാത്ത—നിശ്ചലമായ എന്നർത്ഥം. പറിപ്പിയ്ക്കുന്നു—മഴപെയ്യൽ ശീലിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

അപാംനപാത്തേ, എവിടെ നിൎത്തപ്പെട്ടാൽ മേഘം മഴ ചാറുമോ, അവിടം സവിതാവിന്നറിയാം: അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നാണ്, ഭൂമിയുണ്ടായത്; അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നാണ്, അന്തരിക്ഷമുണ്ടായത്; അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നാണ്, വാനൂഴികൾക്കു വീതി വന്നത്! 2

പിന്നീടത്രേ, ഈ മററ് അമൎത്ത്യലോകസ്ഥർ പ്രായേണ യജനീയരായിത്തീൎന്നത്. സുപൎണ്ണനായ ഗരുഡൻ സവിതാവിനെക്കാൾ മുമ്പു ജനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ ധൎമ്മം അനുസരിച്ചുപോരുന്നു!

മാട്ടുകൾ ഗ്രാമത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെയും, യോദ്ധാവ് അശ്വസമീപത്തെയ്ക്കെന്നപോലെയും, മനംതെളിഞ്ഞ കറവപ്പയ്യ് ഉമ്പയിട്ടുകൊണ്ടു കിടാവിങ്കലെയ്ക്കെന്നപോലെയും, ഭൎത്താവു ഭാൎയ്യാന്തികത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെയും, സ്വൎഗ്ഗമുറപ്പിച്ച, സൎവ്വവരേണ്യനായ സവിതാവു നമ്മുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു വരുമാറാകട്ടെ! 4

സവിതാവേ, അംഗിരഃപുത്രൻ ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഈ അന്നത്തിന്നായി അങ്ങയെ വിളിച്ചുവല്ലോ. അപ്രകാരം അച്ഛനും രക്ഷയ്ക്ക് അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു; സോമലതയെക്കുറിച്ചെന്നപോലെ, ഉണർവു കൊള്ളുകയുംചെയ്യുന്നു. 5

സൂക്തം 150.

വസിഷ്ഠപുത്രൻ മൃളീകൻ ഋഷി; ബൃഹതിയും ഉപരിഷ്ടാജ്ജ്യോതിസ്സും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

ഹവ്യവാഹന, അവിടുന്ന് ഉജ്ജ്വലനെങ്കിലും, ദേവന്മാൎക്കായി ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: ആ ഭവാൻ ആദിത്യ-വസു-രുദ്രന്മാരോടുകൂടി ഞങ്ങളിൽ വന്നാലും—മൃളീകനായ എനിയ്ക്കായി വന്നാലും! 1

---

2. അപാംനപാത്ത്—വൈദ്യുതാഗ്നി.

3. സ്തോതാവിനോട്: അമൎത്ത്യലോകസ്ഥർ=സ്വൎഗ്ഗവാസികൾ, ദേവന്മാർ. ഇദ്ദേഹം—സവിതാവ്. ഗരുഡൻ സോമം കൊണ്ടുവന്നതും സവിതാവിൻെറ പ്രേരണത്താലാകുന്നു; അതിന്നുശേഷമാണ്, സോമയാഗം തുടങ്ങിയത്.

5. ഹിരണ്യസ്തൂപൻ—എൻെറ അച്ഛൻ. ഈ അന്നത്തിന്നായി—ഈ സോമം അങ്ങയ്ക്കു തരാൻ. അച്ഛനും—ഞാനും. സോമലതയെക്കുറിച്ചെന്നപോലെ—യജമാനൻ സോമലതയെ കണ്ണടയ്ക്കാതെ കാത്തുരക്ഷിയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ ഞാൻ ത്വൽപരിചൎയ്യയിൽ ഉണർവുകൊള്ളുന്നു, ഉത്സുകനായിരിയ്ക്കുന്നു.

നിന്തിരുവടി ഈ യജ്ഞവും ഈ സ്തോത്രവും സ്വീകരിപ്പാൻ വന്നണഞ്ഞാലും: സമുജ്ജ്വല, മർത്ത്യരായ ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ വിളിയ്ക്കുന്നു—മൃളീകനായി വിളിയ്ക്കുന്നു! 2

വിശ്വവരേണ്യനായ, ജാതവേദസ്സായ ഭവാനെത്തന്നേ ഞാൻ സ്തോത്രംകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: അഗ്നേ, അവിടുന്നു പ്രിയവ്രതരായ ദേവന്മാരെ ഞങ്ങൾക്കായി കൊണ്ടുവന്നാലും—പ്രിയവ്രതന്മാരെ മൃളീകന്നായി കൊണ്ടുവന്നാലും! 3

അഗ്നിദേവൻ ദേവന്മാക്കു പുരോഹിതനായി; ആ അഗ്നിയെത്തന്നേ ഋഷിമാരായ മനുഷ്യർ ജ്വലിപ്പിച്ചുപോരുന്നു. ഞാൻ വമ്പിച്ച സമ്പത്തു കിട്ടാൻ അഗ്നിയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; അദ്ദേഹം മൃളീകന്നു സമ്പത്തു കിട്ടിയ്ക്കട്ടെ! 4

അത്രിയും, ഭരദ്വാജനും, ഗവിഷ്ഠിരനും, കണ്വനും, ത്രസദസ്യുവുമാകുന്ന ഞങ്ങളെ യുദ്ധത്തിൽ അഗ്നി രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ: പുരോഹിതൻ വസിഷ്ഠൻ അഗ്നിയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; മൃളീകന്നായി മുമ്പിലിരുത്തട്ടെ! 5

സൂക്തം 151.

കാമഗോത്രക്കാരിയായ ശ്രദ്ധ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ശ്രദ്ധ ദേവത.

ശ്രദ്ധ അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു; ശ്രദ്ധ ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കുന്നു; സമ്പത്തിന്റെ മുകളിലിരിയ്ക്കുന്ന ശ്രദ്ധയെ നാം പരക്കെ കേൾക്കുമാറു സ്തുതിയ്ക്കുക! 1

സൂക്തം 150.

3. പ്രിയവ്രതന്മാർ—കർമ്മതൽപരർ.

5. അഗ്നി മൃളീകന്നായി ദേവന്മാരെ മുമ്പിലിരുത്തട്ടെ.

സൂക്തം 151.

1. ശ്രദ്ധ—മനുഷ്യന്നു് അഗ്നിയെക്കുറിച്ചു ഭക്തി വർദ്ധിയ്ക്കുമ്പോൾ, അവൻ അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു. സമ്പത്തിന്റെ മുകളിരിയ്ക്കുന്ന—ഉല്ലോം ധനവതിയായ, ധനദാത്രിയായ. ശ്രദ്ധയെ—ശ്രദ്ധാഭിമാനിദേവതയെ.

ശ്രദ്ധേ, ഭവതി ഹവിർദ്ദാതാവിന്നു പ്രിയം ചെയ്യുക. ശ്രദ്ധേ, ദാനേച്ഛുവിന്നും പ്രിയം ചെയ്യുക; സുഖാനുഭവം തേടുന്ന യജമാനന്മാൎക്കു പ്രിയം ചെയ്യുക—ഞാനിപ്പറഞ്ഞതു ചെയ്യുക! 2

ദേവന്മാർ ഉഗ്രന്മാരായ അസുരന്മാരിൽ ശ്രദ്ധ പതിച്ചതെപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം ഭവതി സുഖാനുഭവം തേടുന്ന യജമാനക്കളിൽ, ഞങ്ങളിപ്പറഞ്ഞതു ചെയ്താലും! 3

ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും വായുരക്ഷിതരായിട്ടു ശ്രദ്ധയെ ഉപാസിയ്ക്കുന്നു—മനസ്സങ്കല്പത്തോടേ ശ്രദ്ധയെ ഉപാസിയ്ക്കുന്നു: ശ്രദ്ധയാൽ ധനം കൈവരുമല്ലോ! 4

പ്രാതഃകാലത്തു ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; മദ്ധ്യാഹ്നത്തിൽ ശ്രദ്ധയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; സൂൎയ്യാസ്തമയത്തിൽ ശ്രദ്ധയെ വിളിയ്ക്കുന്നു. ശ്രദ്ധേ, ഭവതി ഞങ്ങളെ ഇവിടെ ശ്രദ്ധായുക്തരാക്കിയാലും! 5

സൂക്തം 152.

ഭരദ്വാജപുത്രൻ ശാസൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ.)

ചൊല്വൂ, ശാസാഖ്യൻ: മാററാരെത്തിന്നും
നീ വലിയവനദ്ഭുതൻ:
മാൽ വരാ, നിൻതോഴനൊരിയ്ക്കലും;
തോല്പിയും പെടുകില്ലല്ലോ! 1

---

2. ദാനേച്ഛു—ഹവിസ്സു നല്കാനിച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ.

3. ശ്രദ്ധ—ഇവരെ തീൎച്ചയായും കൊല്ലേണമെന്ന താല്പൎയ്യം. ഞങ്ങളിപ്പറഞ്ഞതു—പ്രിയം.

സൂക്തം 152.

1. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ശാസാഖ്യൻ—ഞാൻ. ചൊല്വൂ—അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. തിന്നും—നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന. അദ്ഭുതൻ=ആശ്ചൎയ്യഭൂതൻ. നിൻതോഴന്—സ്തുതിച്ച ഭവാന്റെ മിത്രമായിത്തീൎന്നവന്. മാൽ—ശത്രുപീഡ.

സ്വസ്തിദൻ പ്രജാപാല,നഭയ-
കൃത്ത്,ടർച്ചെയ്യോൻ വൃത്രഘ്നൻ
വന്നെത്തുകെ,ങ്ങൾതൻമുന്നിൽ വശി-
യിന്ദ്രൻ, വൃഷാവു, സോമപൻ! 2

മട്ടിയ്ക്കു,കെതിരാളരക്കരെ;
വൃത്രൻെറയണ ചെത്തുക;
വൃത്രഘ്ന, പോക്കുകെ,ങ്ങളെക്കുത്തും
ശത്രുവിൻ ചുണയിന്ദ്ര, നീ! 3

വീഴ്ത്തുകെ,ങ്ങൾതൻ മാററാരെ;ത്തല-
താഴ്ത്തിച്ചോടിയ്ക്കുകെ,ല്ലോരെ;
ചീത്തയിരുട്ടിൽത്തള്ളുകെ,ങ്ങളി-
ലാത്തി ചേപ്പോനെയിന്ദ്ര, നീ! 4

ഇന്ദ്ര, പോക്കുക, ഹിംസ്രൻെറ മനം,
കൊന്നേയ്ക്കുവോൻെറ ശസ്ത്രവും;
ഈററ പററാതേ നല്ക, നൽസ്സുഖം;
വേറപെടുത്തു, ഹിംസ നീ! 5

---

2. അഭയകൃത്ത്—അഭയമുളവാക്കുന്നവൻ. വശി—ലോകത്തെ വശത്താക്കുന്നവൻ.

3. എതിരാളരക്കരെ—എതിരാളരെയും (പൊരുതുന്ന ശത്രുക്കളെയും) രാക്ഷസരെയും. അണ=അണക്കെട്ട. കുത്തും—പീഡിപ്പിയ്ക്കുന്ന.

4. വീഴ്ത്തുക—കൊന്നാലും. ഏല്ലോരെ—പൊരുതാൻ നേരിടുന്നവരെ. ഞങ്ങളിലാത്തി ചേപ്പോനെ—ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിയ്ക്കുന്നവനെ. ചീത്തയിരുട്ടിൽത്തള്ളുക—മരണത്തിൽ പെടുത്തി.

5. മനം പോക്കുക—വിചാരം ഫലിയ്ക്കാതാക്കിയാലും. ശസ്ത്രം=ആയുധം. ഈററ പററാതേ നല്ക, നൽസ്സുഖം—ശത്രുവിൻെറ ക്രോധം ഞങ്ങളിൽ ഫലിയ്ക്കാതാക്കി, ഞങ്ങൾക്ക നല്ല സുഖം തന്നാലും. ഹിംസ വേറപെടുത്തു—ശത്രു ഞങ്ങളെ കൊന്നേയ്ക്കരുതെന്നർത്ഥം.

സൂക്തം 153.

ഇന്ദ്രമാതാക്കാം ഋഷിമാർ; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ജാതനാമിന്ദ്രനെച്ചെന്നു കർമ്മതൽപരമാരവർ
സേവിച്ചീടുന്നു; നേടുന്നു, നല്ല വീറൊത്ത വിത്തവും: 1
കീഴമർത്തും കരുത്തിങ്കൽനിന്നു,മോജസ്സിൽനിന്നുമേ
ജനിച്ചോനാണു, നീയിന്ദ്ര; വർഷിയാണു, വൃഷാവു നീ! 2
വൃത്രനെക്കൊന്നു, നീയിന്ദ്ര; വീതിവെപ്പിച്ചു, വാനിനെ;
ഉറപ്പിയ്ക്കുകയുംചെയ്തു, കരുത്താൽ വിണ്ടലത്തെ നീ! 3
ഒപ്പം പ്രീതിപ്പെടും സ്തുത്യമായ വജ്രം കരുത്തിനാൽ
മൂർച്ചകൂട്ടി വഹിയ്ക്കുന്നു, തൃക്കരങ്ങളിലിന്ദ്ര, നീ! 4
കീഴടക്കിയിരിപ്പൂ, നീ സർവ്വഭൂതത്തെയും ബലാൽ;
ഇന്ദ്ര, ചെന്നുമിരിയ്ക്കുന്നു, സർവ്വസ്ഥാനത്തിലും ഭവാൻ! 5

സൂക്തം 154.

വിവസ്വാൽപുത്രി യമി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; മൃതാവസ്ഥ ദേവത.

ചിലർക്കു സോമം ഒഴുകുന്നു; ചിലർ നെയ്യുണ്ണുന്നു; ചിലർക്കായി
തേൻ പായുന്നു. ഭവാനും അവരിൽത്തന്നേ ചെന്നാലും! 1

യാവചിലർ തപസ്സുമൂലം അധൃഷ്യരായോ; യാവചിലർ സ്വർഗ്ഗം
പ്രാപിച്ചുവോ; യാവചിലർ വലിയ തപസ്സു ചെയ്തുവോ; ഭവാനും അവ
രിൽത്തന്നേ ചെന്നാലും! 2

സൂക്തം 153.

1. ദേവന്മാരുടെ സോദരിമാരത്രേ, ഇന്ദ്രമാതാക്കാം. അവർ—ഇന്ദ്രമാതാക്കാം. വീറ്=വീര്യം.
2. വർഷി—അഭീഷ്ടവർഷകൻ.
5. ബലാൽ=കെല്പുകൊണ്ട്.

സൂക്തം 154.

1. മൃതനോട്: സോമം കുടിയ്ക്കുന്നവർ, നെയ്യുണ്ണുന്നവർ, തേൻ നുകരുന്നവർ—ഇങ്ങനെ പല തരത്തിലുണ്ട്, പിതൃക്കാം.

യാവചിലർ പടകളിൽ പൊരുതുന്നുവോ; യാവചില ശൂരന്മാർ ദേഹം വെടിഞ്ഞുവോ; യാവചിലർ ആയിരം ദക്ഷിണ കൊടുത്തുവോ; ഭവാനും അവരിൽത്തന്നേ ചെന്നാലും! 3

പണ്ടു യാവചിലർ സത്യം വിടാതെ സത്യപരരായി സത്യം വളൎത്തിയോ; ആ തപോയുക്തരായ പിതൃക്കളിൽത്തന്നേ യമ, ഭവാനും ചെന്നാലും! 4

ആയിരംപേരെ നയിക്കുന്ന യാവചില കവികൾ സൂൎയ്യനെ കാവൽനില്ക്കുന്നുവോ, ആ തപോജാതരും തപോയുക്തരുമായ ഋഷിമാരിൽത്തന്നേ യമ, ഭവാനും ചെന്നാലും! 5

സൂക്തം 155.

ഭരദ്വാജപുത്രൻ ശിരിംബിഠൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അലക്ഷ്മിയും ബ്രഹ്മണസ്പതിയും വിശ്വേദേവകളും ദേവതകൾ.

('താമരക്കണ്ണൻ'പോലെ.)

പിച്ചേ, കണ്ടാലറയ്ക്കും വിരൂപേ,
പിച്ചൊലി നിത്താൎത്തി നിന്നെ
അശ്ശിരിംബിഠകൎമ്മത്താലെങ്ങൾ
തച്ചാട്ടും; പോയ്ക്കൊൾകദ്രിയിൽ! 1

---

3. ദേഹം വെടിയുക—പൊരുതി മരിക്കുക.

4. യമ—അടങ്ങിയവനേ, മരിച്ചവനേ.

5. ആയിരംപേരെ—വളരെയാളുകളെ.

സൂക്തം 155.

1. പിച്ചേ—ഹേ അരപ്പിശുക്കി. ആൎക്കൊന്നും കൊടുക്കാത്ത കൂട്ടരെ പിച്ചകൾ എന്നു പറയും. പിച്ചൊലി നിത്താൎത്ത—സദാ നിരൎത്ഥമായി ഒച്ചയിടുന്ന. അശ്ശിരിംബിഠകൎമ്മത്താൽ—ഈ സൂക്തത്തിന്റെ ഋഷിയായ ശിരിംബിഠന്റെ ആ കൎമ്മംകൊണ്ട്. നീ അദ്രിയിൽ (വല്ല മലയിലും) പോയ്ക്കൊൾക; ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കേണ്ട.

ഇങ്ങുനിന്നു പോയ്പ്പോക,ങ്ങുനിന്നു-
മങ്കുരമൊക്കെത്തിന്നും നീ:
മിതേ പാറിയ്ക്കുള, ബ്രഹ്മണസ്പതേ
നീ തീവ്രാർച്ചിസ്സേ, പിച്ചയെ! 2

ആളില്ലാത്തൊരു തോണിയുണ്ടതാ,
ആഴിക്കരെയ്ക്കൽ നീന്തുന്നു:
നീയതു പിടിച്ച,പ്പുറത്തെയ്ക്കു-
പോയിക്കൊൾക,ണ കെട്ടോളേ! 3

മേക്കാച്ചികരഞ്ഞിക്കൊലക്കാരി-
യൂക്കിൽച്ചെന്നേററതോടൊപ്പം
നീർക്കുമിളകൾപോലടങ്ങിപ്പോയ്,
ബാക്കിയില്ലാതിന്ദ്രാരികൾ! 4

ഗോക്കളെക്കൊണ്ടു പോന്നാർ; പിമ്പിവർ
നേക്കു വാഴിച്ചാര,ഗ്നിയെ;
ആഹാരം വാനോർക്കേർപ്പെട്ടതിനാ്-
രാരുണ്ടി,വരെക്കീഴ്നിർത്താൻ? 5

---

2. ഇങ്ങുനിന്നു പോയി, അങ്ങുനിന്നും പോക—എല്ലാടത്തുനിന്നും പോവുക. അങ്കുരം—മുളച്ച സസ്യം. പാറിയ്ക്കുള—പറപ്പിച്ചാലും. തീവ്രാർച്ചിസ്സ്=തീക്ഷ്ണതേജസ്സൻ. പിച്ചയെ—അരപിശുക്കിയായ അലക്ഷ്മിയെ.

3. നീന്തുന്നു—അലകളിൽ അലയുന്നു. അപ്പുറത്തെയ്ക്കു=മറുകരയിലെയ്ക്ക്. അണ കെട്ടോളേ—ചീത്ത അണക്കടയുള്ളവളേ.

4. മേക്കാച്ചികരഞ്ഞ്=തവളയ്ക്കൊത്ത ഒച്ച പുറപ്പെടുവിച്ച്. ഇക്കൊലക്കാരി—ഹിംസാശീലയായ അലക്ഷ്മി. ഇന്ദ്രാരികൾ (അസുരന്മാർ) ബാക്കിയില്ലാതെ (മുഴുവൻ) അടങ്ങിപ്പോയ്—ഹതരായി എന്നർത്ഥം.

5. വിശ്വേദേവന്മാരെപ്പററി: ഗോക്കളെ—പർണികളപഹരിച്ച പൈക്കളെ. ഇവർ—വിശ്വേദേവന്മാർ. അലക്ഷ്മീനാശനമത്രേ, ഈ സൂക്തം.

സൂക്തം 156.

അഗ്നിപുത്രൻ കേതു ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

അസ്മൽസ്തവം പോരിൽപ്പായു-
മശ്വത്തെപ്പോലീയഗ്നിയെ
പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുകി:-ദ്ദേഹത്താ-
ലോരോ സ്വത്തും വെല്ലാവൂ, നാം! 1
ഏതു സേനയാലോ ഞങ്ങൾ
ഗോതതിയെ നേടുമഗ്നേ,
അത്ത്വദ്രക്ഷയിങ്കലാക്കു-
കർത്ഥാപ്തിയ്ക്കായെങ്ങളെ നീ! 2
എത്തിച്ചാലും, ഗവാശ്വങ്ങ-
ളൊത്ത പൃഥു മഹാധനം;
വാനം നനയ്ക്കുക; കൊടാ-
ത്തോനെപ്പോക്കുക,ഗ്നേ ഭവാൻ! 3
താരകങ്ങളെയും ജര-
ചേരാസ്സൂര്യനെയുമഗ്നേ,
ആളുകൾക്കു വെളിച്ചത്തി-
ന്നായങ്ങല്ലോ, കേററി വാനിൽ! 4

സൂക്തം 156.

1. അസ്മൽസ്തവം=നമ്മുടെ സ്തുതി. അശ്വത്തെപ്പോലെ—അശ്വത്തെ യോദ്ധാവുപോലെ. പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക—യാഗാർത്ഥം ഉദ്യുക്തനാക്കട്ടെ. ഇദ്ദേഹത്താൽ—അഗ്നിയുടെ തുണയാൽ. വെല്ലാവൂ—കീഴടക്കമാറാകണം.

2. ഏതു സേനയാലോ—അഗ്നിയുടെ രക്ഷയെ ഒരു സേനയാക്കിക്കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അർത്ഥാപ്തിയ്ക്കായ്=ധനം കിട്ടാൻ.

3. എത്തിച്ചാലും—ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നാലും. പൃഥു=വിശാലം. വാനം നനയ്ക്കുക—മഴ പെയ്യിച്ചാലും. കൊടാത്തോനെ=അദാതാവിനെ. പോക്കുക—ആട്ടിപ്പായിച്ചാലും.

4. താരകങ്ങൾ=നക്ഷത്രങ്ങൾ. ജരചേരാസ്സൂര്യൻ—നിർജ്ജരനായ സൂര്യൻ.

അഗ്നേ, നരക്കടയാള-
മഗ്ര്യ,നതിപ്രിയൻ ഭവാൻ,
തേറേണമേ സ്തോതാവിന്നു
ചോറേകുവാൻ യജ്ഞസ്ഥനായ്! 5

സൂക്തം 157.

അപ്ത്യപുത്രൻ ഭുവനനോ ഭുവനപുത്രൻ സാധനനോ ഋഷി; ദ്വിപദാത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

ഇന്ദ്രനും ദേവന്മാരെല്ലാവരും ഈ ഭുവനങ്ങളെ നമുക്കു വശ
ത്താക്കിത്തരട്ടെ! 1

നമ്മുടെ യജ്ഞത്തെയും ദേഹത്തെയും സന്താനത്തെയും ആ
ദിതേയസമേതനായ ഇന്ദ്രൻ പോററട്ടെ! 2

ആദിതേയരോടും മരുദ്ഗണത്തോടുംകൂടിയ ഇന്ദ്രൻ നമ്മുടെ
ശരീരങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 3

ദേവന്മാർ അസുരന്മാരെക്കൊന്നു തിരിച്ചെത്തി; അതോടേ,
ദേവന്മാർ ദേവത്വം നിലനിർത്തി! 4

കർമ്മികൾ സ്തോത്രം നേരിട്ടയച്ചു; ഉടൻതന്നേ പരക്കെ മഴ
പെയ്യുന്നതും കാണപ്പെട്ടു! 5

---

5. നരർ—യാഗം ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യർ. അടയാളം—യാഗചിഹ്നം. അഗ്ര്യൻ—ശ്രേഷ്ഠൻ. തേറേണമേ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി അറിഞ്ഞാലും.

സൂക്തം 157.

4. തിരിച്ചെത്തി—സ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽ.

5. നേരിട്ടയച്ചു—ദേവന്മാർക്ക്,

സൂക്തം 158.

സൂൎയ്യപുത്രൻ ചക്ഷുസ്സ് ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; സൂൎയ്യൻ ദേവത.

സ്വൎല്ലോകത്തിൽനിന്നു നമ്മെ സൂൎയ്യനും, അന്തരിക്ഷത്തിൽ
നിന്നു വായുവും, ഭൂമിയിൽനിന്നു നമ്മെ അഗ്നിയും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 1

സവിതാവേ, കൈക്കൊള്ളുക: ഭവാന്റെ തേജസ്സു നൂറുനൂറു
യജ്ഞങ്ങളെ അൎഹിയ്ക്കുന്നു. ആ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ ഇടിവാളേല്ക്കുന്ന
തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചാലും! 2

ദേവൻ സവിതാവു നമുക്കു കണ്ണു തരട്ടെ; പൎവ്വതൻ നമുക്കു
കണ്ണു തരട്ടെ; ധാതാവു നമുക്കു കണ്ണു തരട്ടെ! 3

ഞങ്ങൾക്കു കാണാൻ കണ്ണു തരിക; ദേഹങ്ങൾക്കു വെളിച്ചത്തി
ന്നു കണ്ണു തരിക. ഞങ്ങളും ഇതു ശരിയ്ക്കു കാണുമാറാകണം! 4

സൂൎയ്യ, വഴിപോലെ കാണുന്ന ഭവാനെ ഞങ്ങളിൽ ഓരോരു
ത്തനും കാണുമാറാകണം—മനുഷ്യർ കാണേണ്ടുന്നവ ഞങ്ങൾ വിശേ
ഷാൽ കാണുമാറാകണം! 5

സൂക്തം 159.

പുലോമപുത്രി ശചി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ശചിതന്നെ ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

മാൎത്താണ്ഡനുദിച്ചുപൊങ്ങി,
മാമകമിസ്സൌഭാഗ്യവും:

സൂക്തം 158

1. സ്വൎല്ലോകം, അന്തരിക്ഷം, ഭൂമി എന്നിവയിൽനിന്നുള്ള ഉപദ്രവങ്ങ
ളിൽനിന്നു നമ്മെ യഥാക്രമം സൂൎയ്യനും, വായുവും, അഗ്നിയും രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ.

2. കൈക്കൊള്ളുക—ഞങ്ങളുടെ പരിചരണം സ്വീകരിച്ചാലും.

3. പൎവ്വതൻ—ഇന്ദ്രസഹചരനായ ഒരു ദേവൻ. ധാതാവ്—ആദിത്യരി
ലൊരുവൻ.

4. ഇതു്—ജഗത്തു്.

കീഴിൽവെച്ചേൻ കണവനെ,-
ക്കീഴമത്തി വിദ്വേഷി ഞാൻ! 1

സർവ്വജ്ഞ, ഞാൻ; ശിരസ്സ്, ഞാൻ;
സമ്പൂർണ്ണ, ഞാൻ; കൊഞ്ചിപ്പോൾ, ഞാൻ;
മാനിയ്ക്കുന്നു, കീഴമത്ത
ഞാനാചരിപ്പതേ നാഥൻ! 2

എൻപുത്രന്മാരരിന്ദമ;-
രെൻപുത്രി നല്ലഴകുറ്റോൾ;
വെന്നടക്കിവെച്ചേൻ ഞാനു;-
മുന്നത,മെൻപേരീശങ്കൽ! 3

ഏതവിസ്സാലിന്ദ്രൻ കർമ്മോ-
പേതനായ്പ്പേരാണ്ടുയർന്നു,
ആയതിതാ: നിസ്സപത്നാ-
യായേനല്ലോ, വാനോരേ, ഞാൻ! 4

ഇല്ലെതിർ മേ; സപത്നിയെ-
ക്കൊല്ലും, വെല്ലു,മമർത്തും ഞാൻ;
ശത്രുവിൻ തേജസ്സും സ്വത്തു-
മസ്ഥിരന്റെപോലറുത്തേൻ! 5

സൂക്തം 159.

1 എന്റെ ഈ സൌഭാഗ്യം ഉദിച്ചുപൊങ്ങി. കീഴമത്തി—സപത്നിമാരെ.

2. ശിരസ്സ്—പ്രധാനഭൂത. സമ്പൂർണ്ണ—എല്ലാം തികഞ്ഞവൾ, ഉൽകൃഷ്ട. കൊഞ്ചീപ്പോൾ—ഭർത്താവിനെക്കൊണ്ടു സദാ ഓമനവാക്കുകൾ പറയിയ്ക്കുന്നവൾ. ആചരിപ്പതേ—ചെയ്യുന്നതുതന്നെ; മററു സ്ത്രീകൾ ചെയ്യുന്നതു നാഥൻ (ഭർത്താവ്) മാനിയ്ക്കാറില്ല.

3. വെന്നടക്കിവെച്ചേൻ—സപത്നികളെ. എൻപേർ (എന്റെ യശസ്സ്) ഈശങ്കൽ (ഭർത്താവിങ്കൽ) ഉന്നതമായിരിയ്ക്കുന്നു; ഭർത്താവിന്നു ഞാനാണ്, ഉലകം പുകഴപ്പെട്ടവൾ.

4. ആയതിതാ—ആ ഹവിസ്സ് ഇതാ, ഞാൻ ഉണ്ടാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

5. ശത്രു—സപത്നി. അസ്ഥിരന്റെപോലെ—പോരിലുറപ്പില്ലാത്തവന്റെ (പേടിച്ചോടുന്ന ശത്രുവിന്റെ) സമ്പത്തു നിഷ്പ്രയാസം നശിപ്പിയ്ക്കാമല്ലോ.

നന്നായ് വെന്നേൻ, കീഴമത്തി-
നിന്നിസ്സപത്നിമാരെ ഞാൻ,
ഈ വീരന്നുമാളുകൾക്കും
ദേവിയായിച്ചമയുവാൻ! 6

സൂക്തം 160.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ പൂരണൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന പുരോഡാശാദിസഹിതമായ ഇതു
നിന്തിരുവടി നുകന്നാലും: തേർ വലിച്ച ഹരികളെ ഇവിടെ അഴിച്ചുവി
ടുക. മററു യഷ്ടാക്കൾ അങ്ങയെ അത്ര ഇമ്പപ്പെടുത്തരുത്; ഇതാ,
അങ്ങയ്ക്കായി പിഴിഞ്ഞതത്. 1

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്കാണ്, പിഴിഞ്ഞതത്; പിഴിയാൻപോകുന്നതും
അങ്ങയ്ക്കുതന്നെ. തെരുതെരെ പുറപ്പെടുന്ന സ്തുതികളും അങ്ങയെത്ത
ന്നേ വിളിയ്ക്കുന്നു. സർവ്വജ്ഞനായ ഭവാൻ ഇപ്പോൾ ഈ സവനത്തിൽ
സംബന്ധിച്ച്, ഇവിടെ സോമം നുകന്നാലും! 2

യാതൊരു ദേവകാമൻ സാഭിലാഷമായ പൂർണ്ണമനസ്സോടേ
ഇന്ദ്രന്നു സോമം പിഴിയുമോ, അവൻെറ ഗോക്കളെ അവിടുന്നു ക്ഷയി
പ്പിയ്ക്കില്ല; അവന്നു ശോഭനവും പ്രശസ്തവുമായ (ധനം) കല്പിച്ചുകൊ
ടുക്കും! 3

യാതൊരു ധനികരിൽ മഘവാവിന്നു സോമം പിഴിയുമോ,
അവന്നു തന്തിരുവടി പ്രത്യക്ഷനാകും: അവനെ അവിടുന്നു കൈപിടി
ച്ചു കാത്തരുളും; അപേക്ഷിയ്ക്കപ്പെടാതെതന്നേ ബ്രഹ്മദ്വേഷികളെ ഹ
നിയ്ക്കും! 4

---

6. ഈ വീരൻ—എൻെറ ഭർത്താവായ ഇന്ദ്രൻ. ദേവി—സ്വാമിനി.

സൂക്തം 160.

1. ഇതു—സോമം. ഞങ്ങൾതന്നേ വേണം, ഇമ്പപ്പെടുത്തുക.
3. ക്ഷയിപ്പിയ്ക്കില്ല—പെരുപ്പിയ്ക്കുകയേ ചെയ്യൂ.

ഇന്ദ്ര, അശ്വത്തെയും ഗോവിനെയും അന്നത്തെയും കാംക്ഷിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ പ്രാപിപ്പാൻവേണ്ടി വിളിയ്ക്കുന്നു: ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ പുതിയ നന്മനസ്സിൽ വർത്തിച്ച്, സുഖകരനായ അങ്ങയെ വിളിയ്ക്കുമാറാകണം! 5

സൂക്തം 161.

പ്രജാപതിപുത്രൻ യക്ഷ്മനാശനൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഭവാനെ ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ, അജ്ഞാതരോഗത്തിൽനിന്നും രാജയക്ഷ്മാവിൽനിന്നും ഞാൻ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു മോചിപ്പിയ്ക്കാം. അഥവാ, ഇയ്യാളെ ഇപ്പോൾ പിശാചു പിടികൂടിയിരിയ്ക്കുയാണെങ്കിൽ, ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, അതിൽനിന്ന് ഇയ്യാളെ നിങ്ങൾ മോചിപ്പിയ്ക്കുവിൻ! 1

ആയുസ്സററു എന്നിരിയ്ക്കട്ടെ, മരിച്ചു എന്നിരിയ്ക്കട്ടെ, മൃത്യുവിന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയിക്കഴിഞ്ഞു എന്നുതന്നെയിരിയ്ക്കട്ടെ: ഇയ്യാളെ ഞാൻ നിരൃതിയുടെ മടിയിൽനിന്നു കൊണ്ടുപോരും; ഒരു നൂററാണ്ടു ജീവിപ്പാൻ കരുത്തനുമാക്കും! 2

ആയിരം കണ്ണും, നൂറാണ്ടും, നൂറുവയസ്സുമുള്ള ഹവിസ്സുകൊണ്ടു ഞാൻ ഇയ്യാളെ വീണ്ടെടുക്കും: ഇന്ദ്രൻ ഇയ്യാളെ നൂറുകൊല്ലത്തെയ്ക്കു, സർവ്വദുരിതത്തിന്റെയും മറുകരയിലണയ്ക്കട്ടെ! 3

---

5. നന്മനസ്സിൽ വർത്തിച്ച് — അനുഗ്രഹപാത്രങ്ങളായിട്ട്.

സൂക്തം 161

1. രോഗിയോട്: രാജയക്ഷ്മാവ്=ക്ഷയം.

2. നിരൃതി — ആയുസ്സ് ക്ഷയിപ്പിയ്ക്കുന്ന പാപദേവത.

3. ആയിരം കണ്ണും, നൂറാണ്ടും, നൂറുവയസ്സുമുള്ള — ഫലത്തിന്ന് ആയിരം കണ്ണുകളെയും നൂറു വയസ്സിനെയും ഉളവാക്കുന്ന നൂറാണ്ടും നൂറുവയസ്സും എന്നർത്ഥം.

ഭവാൻ നൂറുശരത്തു മുഴുവൻ, നൂറു ഹേമന്തം മുഴുവൻ, നൂറു വസന്തം മുഴുവൻ അഭിവൃദ്ധിയോടേ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുക: ശതായുസ്സായ ഹവിസ്സിനാൽ ഇന്ദ്രാഗ്നികളും സവിതാവും ബൃഹസ്പതിയും ഇയ്യാളെ തിരിച്ചുതന്നിരിയ്ക്കുന്നു! 4

ഭവാനെ ഞാൻ കൊണ്ടുപോന്നു—ഭവാനെ ഞാൻ കൈക്കലാക്കി: വീണ്ടും പിറന്നവനേ, തിരിച്ചുവരൂ. സർവാംഗസഹിത, ഭവാനു സർവേന്ദ്രിയവും, ഭവാനു സർവായുസ്സും ഞാൻ നേടിയിരിയ്ക്കുന്നു! 5

സൂക്തം 162.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ രക്ഷോഹാവ് ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഗർഭരക്ഷ ദേവത.

മന്ത്രത്തോടു ചേർന്ന രക്ഷോഹാഗ്നി നിന്റെ ഗർഭത്തിൽ രോഗമായും യോനിയിൽ അശ്സ്സായും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവനെ ഇവിടെനിന്നു തുരത്തട്ടെ! 1

നിന്റെ ഗർഭത്തിൽ രോഗമായും, യോനിയിൽ അശ്സ്സായും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മാംസഭോജിയെ മന്ത്രസമേതനായ അഗ്നി മുച്ചൂടും മുടിയ്ക്കട്ടെ! 2

ആർ നിന്റെ (ഗർഭാശയത്തിൽ) നിപതിച്ച രേതസ്സിനെ, ആർ ഇളകിത്തുടങ്ങിയതിനെ, ആർ നിന്റെ പിറന്ന കുട്ടിയെ നശിപ്പിയ്ക്കാൻ നോക്കുമോ, അവനെ ഞങ്ങൾ ഇവിടെനിന്നോടിയ്ക്കും! 3

ആർ നിന്റെ തുടകളെ തമ്മിലകററുമോ, ആർ ദമ്പതികളുടെ നടുവിൽ കിടക്കുമോ, ആർ യോനിയിൽ കടന്നു നക്കുമോ, അവനെ ഞങ്ങൾ ഇവിടെനിന്നോടിയ്ക്കും! 4

---

4. ആദ്യവാക്യം രോഗിയോട്:

5. രോഗിയോട്: രോഗശാന്തികരങ്ങളത്രേ, ഈ മന്ത്രങ്ങൾ.

സൂക്തം 162.

1. ഗർഭിണിയോട്: സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവനെ—രാക്ഷസനെ.

2. മാംസഭോജി=രാക്ഷസൻ.

4. അകററും—ഗർഭനാശത്തിന്ന്. നക്കും—വീണ ശുക്ലത്തെ.

ആർ നിന്റെ അടുക്കൽ ഭ്രാതാവിന്റെയോ ഭർത്താവിന്റെയോ ജാരന്റെയോ വടിവെടുത്തു പറന്നെത്തി, നിന്റെ കുഞ്ഞിനെ കൊല്ലാൻ നോക്കുമോ, അവനെ ഞങ്ങൾ ഇവിടെനിന്നോടിയ്ക്കും! 5

ആർ നിന്നെ കിനാവിനാൽ മയക്കി, വന്നെത്തി, നിന്റെ കുഞ്ഞിനെ കൊല്ലാൻ നോക്കുമോ, അവനെ ഞങ്ങൾ ഇവിടെനിന്നോടിയ്ക്കും! 6

സൂക്തം 163.

കശ്യപഗോത്രൻ വിവൃഹാവ് ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
രോഗശാന്തി ദേവത.

നിന്റെ കണ്ണിൽനിന്നു, മൂക്കിൽനിന്നു, ചെവിയിൽനിന്നു, താടിയിൽനിന്നു, തലയിൽനിന്നു, തലച്ചോറിൽനിന്നു, നാവിന്മേൽ നിന്നു, നിനക്കുള്ള രോഗം ഞാൻ പറിച്ചുനീക്കാം! 1

നിന്റെ കഴുത്തിലെ പെരുഞരമ്പുകളിൽനിന്ന്, എല്ലുകളിൽ നിന്ന്, എല്ലേപ്പുകളിൽനിന്നു, കൈപ്പടങ്ങളിൽനിന്നു, ചുമലുകളിൽ നിന്നു, കൈകളിൽനിന്നു, നിനക്കുള്ള രോഗം ഞാൻ പറിച്ചുനീക്കാം! 2

നിന്റെ കുടരിൽനിന്നു, കുഴലുകളിൽനിന്നു, പെരുംകുടരിൽ നിന്നു, ഹൃദയത്തിൽനിന്നു, വൃക്കങ്ങളിൽനിന്നു, യകൃത്തിൽനിന്നു, മാംസങ്ങളിൽനിന്നു, നിനക്കുള്ള രോഗം ഞാൻ പറിച്ചുനീക്കാം! 3

നിന്റെ തുടമേൽനിന്നു, കാൽമുട്ടിന്മേൽനിന്നു, മടമ്പിൽനിന്നു, പുറവടിയിൽനിന്നു, ജഘനത്തിൽനിന്ന്, ഒളിതിരണ്ട പായുവിൽ നിന്നു നിനക്കുള്ള രോഗം ഞാൻ പറിച്ചുനീക്കാം! 4

നിന്റെ മൂത്രം വീഴ്ത്തുന്ന മേഢ്റത്തിൽനിന്നു, രോമങ്ങളിൽ നിന്നു, നഖങ്ങളിൽനിന്ന്—എല്ലാദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും—നിനക്കുള്ള രോഗം ഞാൻ പറിച്ചുനീക്കാം! 5

സൂക്തം 163.

1. രോഗിയോട്:
3. വൃക്കങ്ങൾ—ഇരുവശങ്ങളിലും തണ്ടെല്ലിന്നടുത്തുള്ള ഓരോ മുഴ.

അവയവത്തിൽനിന്ന് അവയവത്തിൽനിന്നു, രോമത്തിൽ നിന്നു രോമത്തിൽനിന്ന്, ഏപ്പിൽനിന്ന്—നിന്റെ എല്ലാദ്ദേഹ ത്തിൽനിന്നും—രോഗം ഞാൻ പറിച്ചുനീക്കാം! 6

സൂക്തം 164.

അംഗിരോഗോത്രൻ പ്രചേതസ്സ് ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും പംക്തിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ദുസ്സ്വപ്നശാന്തി ദേവത.

കിനാവിന്റെ ഉടമസ്ഥ, നീ വിട്ടുപോവുക: കാൽ നീട്ടിനീട്ടി വെയ്ക്കുക. അലകത്തെങ്ങാനും പാർത്തുകൊള്ളുക. അവിടെ നിരൃതി യോടു പറഞ്ഞേയ്ക്കണം: വളരെയുണ്ട്, ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നവന്റെ മന സ്സിൽ! 1

(എല്ലാവരും) നല്ല വരം പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു; നല്ലതു ധാരാളം നേടു കയും ചെയ്യുന്നു. യമങ്കൽ, നല്ലതായിവരട്ടെ കാഴ്ച: വളരെയെണ്ണത്തി ലാണ്, ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നവന്റെ മനസ്സ്! 2

ഞങ്ങൾ ജാഗ്രത്തിലോ സ്വപ്നത്തിലോ, വേണ്ടിയോ, വേണ്ടാ തെയോ ചെയ്തുപോയ എല്ലാക്കെട്ടപാപങ്ങളെയും അഗ്നി ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് അകററിനിർത്തട്ടെ! 3

ഇന്ദ്ര, ബ്രഹ്മണസ്പതേ, ഞങ്ങൾ ദ്രോഹം ചെയ്തിരിയ്ക്കാം: അംഗിരോഗോത്രത്തിലെ പ്രചേതസ്സെന്ന എന്നെ ശത്രുപീഡയിൽ നിന്ന് (ഇന്ദ്രൻ) രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ! 4

ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ജയിയ്ക്കണം, നേടണം, നിരപരാധരാക ണം: ഞങ്ങളുടെ ജാഗ്രൽസ്വപ്നപാപം, ഞങ്ങൾക്കു ദ്വേഷം ആരിലോ അവങ്കലണയട്ടെ—ഞങ്ങളെ ദ്വേഷിയ്ക്കുന്നവനാരോ, അവങ്കലണയട്ടെ! 5

സൂക്തം 164.

1. കിനാവിന്റെ ഉടമസ്ഥ—ഹേ ദുഃസ്വപ്നാധിദേവ! പറഞ്ഞേയ്ക്കണം—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത് എന്ന്. വളരെ—ആശകൾ.

2. യമങ്കൽ (ദുഃസ്വപ്നാധിദേവങ്കൽ) നല്ലതായി വരട്ടേ കാഴ്ച—യമനു നമ്മെ ദ്രോഹിപ്പാൻ തോന്നാതിരിയ്ക്കട്ടെ.

5. ജയിയ്ക്കുമാറാകണം—ദുഃസ്വപ്നനാശത്താൽ.

സൂക്തം 165.

നിരൃതിപുത്രൻ കപോതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

ദേവന്മാരേ, നിരൃതിയുടെ ദൂതനായ കപോതൻ ഇവിടെ വന്നുകേറിയതെന്തിനോ, അതിന്നു ഞങ്ങൾ പൂജിച്ചു പരിഹാരം ചെയ്യുമാറാകണം: ഞങ്ങളുടെ ഇരുകാലിയ്ക്കു സുഖം ഭവിയ്ക്കട്ടെ; നാല്ക്കാലിയ്ക്കു സുഖം ഭവിയ്ക്കട്ടെ! 1

ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നിരിയ്ക്കുന്ന കപോതപക്ഷി പാപമുളവാക്കാതെ സുഖകരനായിത്തീരട്ടെ: മേധാവിയായ അഗ്നി ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളുന്നുണ്ടല്ലോ; അതിനാൽ, ചിറകുള്ള ആയുധം ഞങ്ങളിലേല്ക്കാതിരിയ്ക്കട്ടെ! 2

ദേവന്മാരേ, ചിറകുള്ള ആയുധം ഞങ്ങളെ ഹിംസിയ്ക്കരുത്: അത് അടുക്കളയിൽ അടുപ്പിൽ കടക്കുന്നു! ഞങ്ങളുടെ ഗോക്കൾക്കും ആളുകൾക്കും സുഖം ഭവിയ്ക്കട്ടെ; കപോതം ഇവിടെ ഞങ്ങളെ കഷ്ടപ്പെടുത്തരുത്! 3

മൂങ്ങ മൂളുന്നതും, പിറാവ് അടുപ്പിൽ കടക്കുന്നതും നിഷ്ഫലമായിപ്പോകട്ടെ! ഇതാരയച്ച ദൂതനോ, ആ മരണകാരിയായ യമന്ന് ഇതാ, നമസ്കാരം! 4

പുറത്താക്കേണ്ടുന്ന പിറാവിനെ സ്തുതരായ നിങ്ങൾ ആട്ടിക്കളയുവിൻ; മത്തു പൂണ്ട്, ദുരിതമെല്ലാം മറയത്താക്കി, അന്നവും ഗോവിനെയും കൊണ്ടുവരുവിൻ. പക്ഷി ഞങ്ങളുടെ ചോറു തിന്നാതെ പറന്നുപോകട്ടെ! 5

സൂക്തം 165.

1. നിരൃതി—പാപദേവത. ഇവിടെ—ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ. അതിന്ന്—ആ ബാധയ്ക്ക്. ഇരുകാലി—പുത്രാദികൾ.

2. ചിറകുള്ള ആയുധം—കപോതപക്ഷി.

5. മത്തു പൂണ്ട്—സോമപാനത്താൽ.

സൂക്തം 166.

വിരാജപുത്രനോ ശക്വരപുത്രനോ ആയ ഋഷഭൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും മഹാപംക്തിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; സപത്നനാശനം ദേവത.

അങ്ങ് എന്നെ എന്റെ വംശക്കാരിൽവെച്ച് ഋഷഭനും, ശത്രുധർഷകനുമാക്കിയാലും; രിപുഹന്താവും വിരാജനും വളരെ ഗോക്കളുടെ ഉടമസ്ഥനുമാക്കിയാലും! 1

ഞാൻ ശത്രുഹന്താവാണ്, ഇന്ദ്രനെപ്പോലെ അഹിംസിതനാണ്, അക്ഷതനാണ്: ഈ ശത്രുക്കളൊക്കെ എന്റെ കാൽച്ചുവട്ടിലമരട്ടെ! 2

ഇവിടെവെച്ചുതന്നേ നിങ്ങളെ ഞാൻ ഞാണുകൊണ്ടു വില്ത്തലകളെയെന്നപോലെ കെട്ടും. വാചസ്പതേ, എന്നെ ഇടിച്ചുപറയുന്ന ഇവരെ അവിടുന്നു വിലക്കിയാലും! 3

കീഴമർത്തുന്ന ഞാൻ എന്തിനും പോന്ന കരുത്തോടേ വന്നിരിയ്ക്കയാണ്: നിങ്ങളുടെ മനസ്സും, നിങ്ങളുടെ കർമ്മവും, നിങ്ങളുടെ യുദ്ധവും ഞാൻ കവരും! 4

ഞാൻ നിങ്ങളുടെ യോഗക്ഷേമം കവൎന്നു മീതെനില്ക്കും—നിങ്ങളുടെ തലയിൽ കാൽവെയ്ക്കും: നിങ്ങൾ എന്റെ കാൽച്ചുവട്ടിൽക്കിടന്നു, വെള്ളത്തിൽ തവളകളെന്നപോലെ—വെള്ളത്തിൽ തവളകളെന്നപോലേ—നിലവിളിയ്ക്കുവിൻ! 5

സൂക്തം 166.

1. ഋഷഭൻ—ശ്രേഷ്ഠൻ. വിരാജൻ—വിശേഷേണ ശോഭിയ്ക്കുന്നവൻ.
2. അക്ഷതൻ=പരിക്കേല്ക്കാത്തവൻ.
3. ആദ്യവാക്യം ശത്രുക്കളോട്:
4. ശത്രുക്കളോട്: മനസ്സ്—ധൈര്യമെന്നൎത്ഥം.

സൂക്തം 167.

വിശ്വാമിത്രനും ജമദഗ്നിയും ഋഷികൾ; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്കിതാ, മധു തൂകുന്നു: അങ്ങാണല്ലോ, സോമകലശത്തിന്നുടയവൻ. അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കു സമ്പത്തും വളരെപ്പുത്രന്മാരെയും തരിക: തപസ്സനുഷ്ഠിച്ചു സ്വർഗ്ഗം കീഴടക്കിയവനാണല്ലോ, ഭവാൻ! 1

സ്വർഗ്ഗം കീഴടക്കിയ, മഹാനായ, സോമത്താൽ ഇമ്പംകൊള്ളുന്ന ശക്രനെ ഞങ്ങൾ പിഴിഞ്ഞുവെച്ചതിലെയ്ക്കു വിളിയ്ക്കുന്നു: നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളുടെ ഈ യജ്ഞമറിഞ്ഞ്, ഇവിടെ എഴുന്നള്ളിയാലും; മാററലരെ വെല്ലുന്ന മഘവാവിനോടു ഞങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നു! 2

മഘവാവേ, സോമരാജാവിൻെറയും വരുണൻെറയും കർമ്മത്തിലും, ബൃഹസ്പതിയുടെയും അനുമതിയുടെയും ഗൃഹത്തിലും ഞാനിപ്പോൾ നിന്തിരുവടിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു; ധാതാവേ, വിധാതാവേ, ഞാൻ ബാക്കിസ്സോമം കുടിച്ചു! 3

പ്രേരിതനായ ഞാൻ യജ്ഞത്തിൽ അമീത്തിന്നു ചരുവുണ്ടാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു; മുന്തിയ സൂരിയായ ഞാൻ ഈ സ്തോത്രവും ചൊല്ലുന്നു. 'വിശ്വാമിത്ര, ജമദഗ്നേ, നിങ്ങളുടെ യാഗശാലയിൽ പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ, ഞാൻ ധനവുമെടുത്തു വരുമല്ലോ.' 4

സൂക്തം 167.

1. മധു—മധുരസോമം.

2. പിഴിഞ്ഞുവെച്ചതിലെയ്ക്ക്—സോമനീർ കുടിപ്പാൻ. നിന്തിരുവടി എന്നാദിയായ വാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി.

3. അനുമതി—ഒരു ദേവപത്നി. ധാതാവ്—ഒരു ദേവൻ. വിധാതാവ്—മറെറാരു ദേവൻ. ബാക്കി—ഹുതാവശിഷ്ടം. കുടിച്ചു—നിങ്ങളിരുവരുടെ അനുജ്ഞയാൽ.

4. ഇന്ദ്രനോട്: പ്രേരിതൻ—ഭവാനാൽ. അമീത്തിന്ന്—അങ്ങയ്ക്കു ഭക്ഷിപ്പാൻ. ഒടുവിലെ വാക്യം, ഇന്ദ്രൻ അന്തരാത്മാവായിട്ടു പറയുന്നതാണ്: പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ—സോമം.

സൂക്തം 168.

വാതഗോത്രൻ അനിലൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വായു ദേവത.

(കാകളി)

വായുവിൻ വീശലിൻ മേന്മ (ചൊൽവൻ,) ദ്രുതം:
പായു,മിരച്ചൊലി വായ്പിച്ചൊടിച്ചവൻ;
വിണ്ണിൽപ്പരന്നു തുടപ്പുളവാക്കിടും—
മന്നിൽപ്പൊടി പറപ്പിച്ചു പായുമവൻ! 1
സ്ഥാവരൌഘത്തെ വഴങ്ങിയ്ക്കുമാ വായു-
ദേവങ്കലെത്തും, യുധിപോലെയശ്വകൾ:
തേരിന്നവയെ സ്വയമേവ ചേർത്ത,തിൽ-
ക്കേറിഗ്ഗമിയ്ക്കു,മിപ്പാരിനൊക്കെപ്പുരാൻ! 2
വാനിൻവഴികളിൽസ്സഞ്ചരിയ്ക്കും മഘ-
വാനിരിയ്ക്കാറില്ലി,ടയ്ക്കൊരുനാളിലും:
എങ്ങു പിറന്നു, പ്രഥമജാതനിവൻ?
എങ്ങുനിന്നെമ്പാടുമെത്തീ, പയസ്സഖൻ? 3
ദേവകൾക്കാത്മാവു,ലകിന്നുൾപ്രാണനി-
ദ്ദേവൻ ചരിച്ചുപോരുന്നു, യഥേഷ്ടമേ:
കേവലം കേൾക്കാമിരമ്പൽ; കാണില്ലട;-
ലാ വായുവിനെ ഹവിസ്സാൽപ്പൂജിയ്ക്കു, നാം! 4

സൂക്തം 168.

1. ഇരച്ച്=ഇരമ്പി. ഒടിച്ച്—വൃക്ഷാദിയെ. തുടപ്പ്—പൊടി മേല്പോട്ടു പറപ്പിയ്ക്കുന്നതിനാൽ.

2. യുധിപോലെ—യുദ്ധത്തിൽ ചെല്ലുന്നതുപോലെ. അശ്വകൾ=പെൺകുതിരകൾ.

3. മഘവാൻ—യജ്ഞവാനായ വായു. പ്രഥമജാതൻ—എല്ലാ പ്രാണികളെക്കാളും മുമ്പേ ജനിച്ചവൻ. പയസ്സഖൻ=വെള്ളത്തിൻ്റെ കൂട്ടുകാരൻ. വായു എല്ലായ്പോഴും എല്ലാടത്തും വർത്തിയ്ക്കുന്നു; അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ ജനനമെവിടെ എന്നും, എവിടെനിന്നു പുറപ്പെടുന്നു എന്നും അറികവയ്യ.

4. ഇരമ്പൽ കേവലം കേൾക്കാം—വായുവിൻ്റെ ശബ്ദംമാത്രം കേൾക്കാം.

സൂക്തം 169.

കക്ഷീവൽഗോത്രൻ ശബരൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഗോക്കരം ദേവത.

(കാകളി)

വായു ഗോക്കറംക്കു സുഖം നല്കി വീശട്ടെ;
മേയട്ടെ, കെല്പുററ പുല്ലുകറം തിന്നവ;
തോയവും പാരം കുടിയ്ക്കട്ടെ; പാദവ-
ത്തായ ഭോജ്യത്തെസ്സുഖിപ്പിയ്ക്ക, രുദ്ര, നീ! 1

ഏവയ്ക്കൊരേവടി,വേവ വിഭിന്നക,-
ളേവതൻ പേർ മഖത്താലഗ്നി തേറുമോ,
അംഗിരസ്താപസരേവയെ നിർത്തിനാ;-
രിങ്ങവയ്ക്കുത്സുഖം നല്ക, പർജ്ജന്യ, നീ! 2

ഏവ ശരീരമയയ്ക്കുന്നു ദേവകറം-
ക്കേ,വതൻ ഭൃതിയെത്തേറുന്നു സോമനീർ,
പാൽകൊണ്ടു ഞങ്ങറംക്കു പുഷ്ടി വരുത്തുമ-
ത്തായ്ക്കളെപ്പൂകിയ്ക്കുകിന്ദ്ര, തൊഴുത്തിൽ നീ! 3

വിശ്വദേവപിതൃസമ്മതിയോടെനി-
യ്ക്കിശ്ശുഭഗോക്കളെ നല്കി പ്രജാപതി
ഞങ്ങറംതന്നാലയിൽക്കല്പിച്ചു നിർത്തട്ടെ;
ഞങ്ങറം ചേരേണ,മിവതൻ കിടാവുമായ്! 4

സൂക്തം 169.

1. കെല്പുററ—ബലകരങ്ങളായ എന്നർത്ഥം. പാദവത്തായ, കാലുള്ള ഭോജ്യത്തെ—ഗോവിനെ.

2. വടിവ്—ആകൃതിയും വർണ്ണവും. വിഭിന്നകറം—ഭിന്നഭിന്നരൂപകറം. നിർത്തിനാർ—ഈ ലോകത്തിൽ പാർപ്പിച്ചു. ഉൽസുഖം=മികച്ച സുഖം.

3. വൈകുന്നേരം ഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവരുന്ന പൈക്കളെപ്പററി: അയയ്ക്കുന്നു—ഹവിസ്സാക്കി. ഭൃതി=സമ്പത്ത്, ക്ഷീരാദി; പാലും മററും ചേർക്കുമല്ലോ, സോമനീരിൽ. തായ്ക്കളെ—കുട്ടിയോടുകൂടിയ പൈക്കളെ.

4. ആല=തൊഴുത്ത്. ഞങ്ങറം ഇവയുടെ കിടാവുമായ് ചേരേണം—ചേരമാററാകണം; ഇവ പെററു കുട്ടികളുണ്ടാകട്ടെ.

സൂക്തം 170.

സൂൎയ്യപുത്രൻ വിഭ്രാട്ട് ഋഷി; ജഗതിയും ആസ്താരപംക്തിയും ഛന്ദസ്സുകൾ;
സൂൎയ്യൻ ദേവത.

(കാകളി.)

വിഭ്രാട്ടു യഷ്ടാവിനവ്യാജമായുസ്സു
കല്പിച്ചു, പാരം കുടിയ്ക്കട്ടെ, സോമനീർ:
വാതേരിതനായ് സ്വയം നോക്കി രക്ഷിച്ചു
ഭൂതങ്ങളെപ്പോററുവോനി,പ്പുരുപ്രഭൻ! 1

വിഭ്രാട്ടുദിയ്ക്കുന്നു, ധായ്യമാം വിണ്ണുന്നി-
ലപ്പിതം സത്യതേജസ്സനല്പോൽക്കടം,
ശത്രുവെ,ജ്ജന്മാഹിതനെ,യസുരനെ,
വൃത്രനെ, ദസ്യുവെക്കൊല്ലുവൊ,നന്നദം! 2

ഇശ്രേഷ്ഠതേജസ്സു തേജോഗണോത്തമം,
വിശ്വജിത്ത,ത്ഥജിത്തെന്നുക്ത,മുന്നതം:
കാണാൻ വെളിച്ചം ജഗത്തിനേകും മഹാൻ
ഭാനു വീശുന്നു, ജൈത്രാക്ഷയോരുബലം! 3

സൂക്തം 170.

1. വിഭ്രാട്ട്—വിശേഷേണ ശോഭിയ്ക്കുന്നവൻ, സൂൎയ്യൻ; ഋഷിയുടെ പേരും ചേൎത്തിരിയ്ക്കുന്നു. കല്പിച്ചു—ഉണ്ടാക്കി. വാതേരിതൻ—വായുവിനാൽ ഇളക്കപ്പെട്ടവൻ; സൂൎയ്യനുൾപ്പെട്ട രാശിചക്രത്തെ വായു ചലിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

2. ധായ്യമാം—വായുവിനാൽ ധരിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന. വിണ്ണുന്നിൽ—സ്വൎഗ്ഗത്തിന്ന് ഒരൂന്നായ സൂൎയ്യമണ്ഡലത്തിൽ. അപ്പിതം=വെയ്ക്കപ്പെട്ട. സത്യതേജസ്സ് ഉദിയ്ക്കുന്നു. വിഭ്രാട്ട്, അനല്പോൽക്കടം, കൊല്ലുവൊന്ന്, അന്നദം എന്നിവ തേജോവിശേഷണങ്ങൾ: വിഭ്രാട്ട്=വിശേഷേണ ശോഭമാനം. അനല്പോൽക്കടം=പുഷ്ടവും പ്രൗഢവുമായിട്ടുള്ളത്. ജന്മാഹിതൻ—സഹജശത്രു.

3. അത്ഥജിത്ത്=ധനമടക്കുന്നത്. എന്നുക്തം—എന്നു ജനങ്ങളാൽ കഥിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. ഭാനു=സൂൎയ്യൻ. ജൈത്രാക്ഷയോരു ബലം—തമസ്സിനെ ജയിയ്ക്കുന്ന, അക്ഷയമായ, വിസ്തീൎണ്ണമായ തേജസ്സാകുന്ന ബലം.

മേധസമന്വിതം സൎവകൎമ്മാസ്പദ-
മേതിജ്ജഗത്തിനെയെല്ലാം പുലൎത്തുമോ,
അക്കതിൎച്ചാൎത്തിനാലൊക്കെ വിളങ്ങിച്ചു
പൂക്കരുളീ, ഭവാൻ വിണ്ണിലെ രോചനം! 4

സൂക്തം 171.

ഭൃഗുപുത്രൻ ഇടൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

രക്ഷിച്ചുവല്ലോ, നീ നേക്കാസ്സോമവാനാമിടന്റെ തേർ:
പിഴിഞ്ഞവന്റെ വിളിയും പെവിക്കൊണ്ടാലുമിന്ദ്ര, നീ! 1
വിറക്കൊള്ളുന്ന യജ്ഞത്തിൻ ശിരസ്സുടലിൽനിന്നു നി
പറിച്ചുവല്ലോ; വന്നാലും, സോമവാന്റെ ഗൃഹത്തിൽ നീ! 2
ഇന്ദ്ര, സ്തവേച്ഛുവാമസ്രുബുധ്നപുത്രനുവേണ്ടി നീ
മെരുക്കിയല്ലോ, നീണാളെയ്യാ വേനസുതമൎത്ത്യനെ! 3
ദേവകൾക്കും മറവിലായ്പ്പിന്നിൽപ്പോയ ദിനേശനെ
പുരോഭാഗത്തുദിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ, വടിവിലിന്ദ്ര, നീ! 4

---

4. പ്രത്യുക്ഷോക്തി: മേധസമന്വിതം=യജ്ഞാപേതം. രോചനം—ഒരു സ്ഥാനം.

സൂക്തം 171.

1. സോമവാൻ—ഭവാനു സോമനീർ തന്നവൻ. ഇടന്റെ—എന്റെ. ആ—പ്രസിദ്ധമായ തേർ. പിഴിഞ്ഞവന്റെ—സോമം പിഴിഞ്ഞ എന്റെ.

2. ദേവന്മാരിൽനിന്നു പേടിച്ചു പാഞ്ഞ് പുരുഷരൂപിയായ യജ്ഞത്തിന്റെ തല ഇന്ദ്രൻ പറിച്ചെടുത്തുപോൽ. ആ തലയത്രേ, പ്രവൎഗ്ഗ്യം. സോമവാന്റെ—എന്റെ.

3. അസ്രുബുധ്നൻ—ഒരാളുടെ പേർ. ആ വേനസുതമൎത്ത്യനെ—പൃഥ എന്ന മനുഷ്യനെ.

4. മറവിലായ്—എവിടെപ്പോയെന്നറിയാൻ വയ്യാത്തവിധം. പിന്നിൽപ്പോയ—അസ്തമിച്ച. പുരോഭാഗം=മുൻവശം, കിഴക്ക്. വടിവിൽ—ഭംഗിയിൽ.

സൂക്തം 172.

അംഗിരോഗോത്രൻ സംവർത്തൻ ഋഷി; ദ്വിപദാവിരാട്ട് ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

(മഞ്ജരി)

നീ രുചിരാംഗിയായ് വന്നാലും: തേരോടു
ചേരുന്നു, വാരകിടുള്ള പൈക്കൾ! 1

വന്നാലു,മൻപുൾക്കൊണ്ടു,ധാരം പൂർണ്ണമാ-
ക്കുന്നോൾ, സുദാനരാൽ വൻദാത്രി നീ! 2

അന്നവാന്മാർപോലേ നൽദ്ദാനം ചെയ്യേണ്ടു-
ളന്യൂനയജ്ഞത്താൽപ്പൂജിയ്ക്കാവൂ! 3

ജ്യേഷ്ഠത്തിതന്നിരുൾ പോക്കും; നിജോൽപത്തി-
ശ്രൈഷ്ഠ്യമുഷസ്സു രഥത്തിൽക്കേറും! 4

സൂക്തം 173.

അംഗിരോഗോത്രൻ ധ്രുവൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; രാജസ്തുതി ദേവത.

('താരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

കൊണ്ടുവന്നേൻ നിന്നെ:-ക്കോയ്മ-
കൊണ്ടുറപ്പിൽ വാഴ്കിങ്ങെന്നും.

സൂക്തം 172.

1. പ്രത്യുക്ഷോക്തി: വാരകിട്=തടിച്ച അകിട്. പൈക്കൾ തേരോടു ചേരുന്നു—ഉഷസ്സിന്റെ വാഹനങ്ങളായ പൈക്കൾ തേർ വലിപ്പാൻ പൂട്ടിനില്ക്കുന്നു; ആ തേരിൽ ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും

2. സുദാനരാൽ വൻദാത്രി—ഉദാരരെക്കൊണ്ടു ധാരാളം കൊടുപ്പിയ്ക്കുന്നവൾ.

3. പൂജിയ്ക്കാവൂ—ഉഷസ്സിനെ.

4. ജ്യേഷ്ഠത്തി—രാത്രി. നിജോൽപത്തിശ്രൈഷ്ഠ്യം—തന്റെ സുജാതത്വം. രഥത്തിൽക്കേറും—തേർകൊണ്ടു വെളിപ്പെടുത്തും.

നാട്ടാർക്കെല്ലാം പ്രിയനാക;
രാഷ്ട്രം നിന്നെപ്പിരിയൊല്ലാ! 1

പററൊല്ലിടിവി;-ങ്ങേ വാഴ്ക,
പർവ്വതംപോലുറപ്പിൽ നീ—
ഇന്ദ്രൻപോലങ്ങെന്നും വാഴ്ക;
നന്നായ്നിർത്തുകീ, രാഷ്ട്രത്തെ! 2

നിത്യഹവിസ്സശിച്ചിന്ദ്രൻ
സുസ്ഥിരനാക്കുകി,യ്യാളെ;
ഈ മർത്ത്യനെപ്പുകഴ്ത്തട്ടേ,
സോമബ്രഹ്മണസ്പതികൾ! 3

നിത്യം വാനം;-ഊഴി നിത്യം;
നിത്യങ്ങളി,പ്പർവ്വതങ്ങൾ;
നിത്യ,മിപ്പാരൊട്ടുക്കേ;-വം
നിത്യനൃപൻ, നാട്ടാർക്കിയ്യാൾ! 4

നിർത്തട്ടേ, വരുണൻ പുരാൻ;
നിർത്തട്ടേ, ശ്രീബൃഹസ്പതി;
നിർത്തട്ടേ, സുസ്ഥിരമാക്കി-
ത്തദ്രാഷ്ട്രത്തെയഗ്നീന്ദ്രരും! 5

സൂക്തം 173.

1. പുരോഹിതൻ അഭിഷിക്തനായ രാജാവോടു പറയുന്നു: ജങ്ങ്°—ജങ്ങളുടെയിടയിൽ.

2. ഇങ്ങേ—ഈ രാജ്യത്തുതന്നെ. നന്നായ്നിർത്തുക—ആളുകളെ സ്വസ്വകർമ്മങ്ങളിൽ വ്യാപരിപ്പിയ്ക്കുക.

3. ഇയ്യാളെ—രാജ്യാഭിഷിക്തനെ. സോമബ്രഹ്മണസ്പതികൾ—സോമവും ബ്രഹ്മണസ്പതിയും. ഈ മർത്ത്യനെപ്പുകഴ്ത്തട്ടേ—ഇയ്യാൾ 'എന്റെ ആളാണെ'ന്നു പക്ഷപാതം പറയട്ടെ.

4. ആകാശവും മററും നിത്യ(സ്ഥിര)മാണല്ലോ: ഏവം (അതുപോലെ) ഇയ്യാൾ സ്ഥിരനായ നൃപനായിത്തീരട്ടെ.

5. രാജാവിനോട്: സുസ്ഥിരമാക്കി എന്നതു പൂർവ്വാർദ്ധത്തിലും ക്രിയാപദത്തോടു ചേർക്കണം. തദ്രാഷ്ട്രം=ഭവാന്റെ രാഷ്ട്രം.

നിത്യഹവിസ്സോടേ ഞങ്ങൾ
നിത്യസോമമൊരുക്കുന്നു:
കപ്പം നാട്ടാരങ്ങയ്ക്കുതാ-
നപ്പിയ്ക്കുമാറാക്ക,മിന്ദ്രൻ! 6

സൂക്തം 174.

അംഗിരോഗോത്രൻ അഭീവർത്തൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്, രാജസ്തുതി ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' എന്നപോലെ)

ഏതഭീവർത്തഹവ്യത്തിന്നിന്ദ്ര-
നാദരിച്ചെഴുന്നള്ളിയോ;
ബ്രഹ്മണസ്പതേ, രാഷ്ട്രം പൂകിയ്ക്കു-
ക,ണ്മാനതേകുമെഞ്ഞങ്ങളെ! 1

മാററരെപ്പായിച്ചെ,ങ്ങൾതൻ പിച്ച-
ക്കുട്ടരെക്കീഴമക്ക, നീ
സംഗരോത്സുകന്മാരെയു,മീറ
ഞങ്ങളിലാളുന്നോനെയും! 2

ദേവൻ സവിതാവങ്ങയെ രാഷ്ട്ര-
സേവിയാക്കട്ടേ, സോമവും
അങ്ങയെയമ്മട്ടെല്ലാബ്ഭൂതവു,-
മങ്ങശേഷഗനാംവണ്ണം! 3

---

6. നിത്യം=സ്ഥിരം. കപ്പം=നികുതി.

സൂക്തം 174.

1. അഭീവർത്തഹവ്യം—നേരെ ചെല്ലുന്ന ഹവിസ്സ്; അഭീവർത്തന്റെ, എന്റെ ഹവിസ്സ്. അത് (ഹവിസ്സ്) ഉണ്മാൻ തരുന്ന ഞങ്ങളെ രാഷ്ട്രം പൂകിയ്ക്കുക—രാഷ്ട്രത്തെയ്ക്കുയച്ചാലും.

2. രാജാവിനോട്: പിച്ചക്കുട്ടരെ—അരപിശുക്കരായ (ഞങ്ങൾക്കൊന്നും തരാത്ത) ആളുകളെ. കീഴമക്ക എന്ന ക്രിയാപദം ഉത്തരാർദ്ധത്തിലും ചേർക്കുക.

3. രാഷ്ട്രസേവി—രാജ്യം ഭരിയ്ക്കുന്നവൻ. എല്ലാബ്ഭൂതവും (പൃഥിവ്യാദി ഭൂതങ്ങളുമെല്ലാം) അങ്ങയെ രാഷ്ട്രസേവിയാക്കട്ടെ. അങ്ങ്=ഭവാൻ. അശേഷഗൻ—സർവ്വത്ര ചെല്ലുന്നവൻ; എങ്ങും ആജ്ഞാകരൻ.

ഏതു ഹവിസ്സാൽക്കർമ്മവാനിന്ദ്രൻ
മീതെയായ്, നേടീ കീർത്തിയും;
വെച്ചേന,തിതാ, വാനവന്മാരേ—
നിശ്ശത്രുവായേനല്ലോ, ഞാൻ! 4

ഇബ്ഭൂതങ്ങൾക്കമാളുകൾക്കുമേ
പൊൽപ്പുരാനാകുമാറീ ഞാൻ
മാററരെക്കൊന്നേൻ, നിശ്ശത്രുവായേൻ,
രാഷ്ട്രം നേടിനേൻ, ധൃഷ്ണുവായ്! 5

സൂക്തം 175.

അർബ്ബുദനെന്ന സർപ്പർഷിയുടെ പുത്രൻ ഊർദ്ധ്വഗ്രാവാവ് ഋഷി;
ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അമ്മി ദേവത

അമ്മികളേ, സവിതൃദേവൻ നിങ്ങളെ വേലയ്ക്കിറക്കട്ടെ: നിങ്ങൾ
സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒത്തുകൂടുവിൻ; പിഴിയുവിൻ! 1

അമ്മികളേ, നിങ്ങൾ ദുഃഖകാരിയെ അകററുവിൻ; ദുരാത്മാവിനെ
അകററുവിൻ; പൈക്കളെ സുഖകാരിണികളാക്കുവിൻ! 2

ഒത്തുകൂടിയ അമ്മികൾ വൃഷാവിന്നു വീര്യം വരുത്തിക്കൊണ്ട്,
അടിക്കല്ലിന്മേൽ വിലസുന്നു! 3

അമ്മികളേ, പിഴിയുന്ന യജമാനന്നുവേണ്ടി സവിതൃദേവൻ നി
ങ്ങളെ വേലയ്ക്കിറക്കട്ടെ! 4

---

4. വെച്ചേൻ—നിങ്ങൾക്ക ഭുജിപ്പാൻ. നിശ്ശത്രു=ശത്രുരഹിതൻ.

5. രാജാവു പറയുന്നു: ആളുകൾ—അമാത്യാദികൾ. പൊൽപ്പുരാൻ—നല്ല രാജാവ്. ധൃഷ്ണു—ശത്രുധർഷകൻ.

സൂക്തം 175

1. പിഴിയുവിൻ—സോമം.

3. വൃഷാവ്—സോമം. അടിക്കല്ല്—ചവട്ടിൽ വെച്ച കല്ല്.

സൂക്തം 176.

ഋഭുപുത്രൻ സൂനു ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഋഭുക്കളും അഗ്നിയും ദേവതകൾ.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ)

ഏവർ വിശ്വംഭരർ പെററ
ഗോവെപ്പോലൂഴിയെ നേടീ,
ആയൃഭുക്കളുടെ സൂനു-
വാഞ്ഞുകേറും പെരുംപോരിൽ! 1

ആഹരിപ്പിൻ, ജ്വലൽപ്രജ്ഞ-
നായ ജാതവേദസ്സിനെ:
ചെമ്മേ കൊണ്ടുപോകുമല്ലോ,
നമ്മുടെ ഹവിസ്സദ്ദേവൻ! 2

ഹോതാവമർത്ത്യേച്ഛുവിതാ,
നീതനായീടുന്നു, യജ്ഞേ;
സ്സരപ്രഭൻ വൃതൻ ചേപ്പോൻ
തേറുന്നവനല്ലോ, താൻതാൻ! 3

ദേവനാമീയഗ്നി കാക്കും,
ദേവനരപീഡ നീക്കി:
അധ്വരാത്മം സൃഷ്ടനല്ലോ,
ശക്തിമാനെക്കാളും ശക്തൻ! 4

സൂക്തം 176.

1. ഋഷി, തന്നെപ്പററിത്തന്നേ പറയുന്നു: പെററ—ഗോവെപ്പോലെ—കറവപ്പയ്യിനെപ്പോലെ. ആഞ്ഞുകേറും—ശത്രുക്കൾ തോല്ക്കമാറു പൊരുതും.

2. ഋത്വിക്കുകളോട്: ആഹരിപ്പിൻ—വേദിയിലെയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുവിൻ. ജ്വലൽപ്രജ്ഞൻ=ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ബുദ്ധിയോടുകൂടിയവൻ. കൊണ്ടുപോകും—ദേവകൾക്കു കൊടുക്കാൻ.

3. അമർത്ത്യേച്ഛു—ദേവന്മാരെ യജിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ, അഗ്നി. നീതനായീടുന്നു—കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നു. വൃതൻ—ഋത്വിഗാദികളാൽ പരിവൃതൻ. ചേപ്പോൻ—ഹവിസ്സു ദേവകളിൽ ചേർക്കുന്നവൻ, എത്തിയ്ക്കുന്നവൻ. തേറുന്നവൻ—യജിപ്പാനറിയുന്നവൻ.

സൂക്തം 177.

പ്രജാപതിപുത്രൻ പതംഗൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; മായ ദേവത.

പരമാത്മാവിൻെറ മായയാൽ വെളിപ്പെട്ട പതംഗനെ പണ്ഡിതന്മാർ ഹൃദയസ്ഥമായ മനസ്സുകൊണ്ടു ദർശിയ്ക്കുന്നു; കവികൾ സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ കാണുന്നു; കർത്താക്കൾ കതിരുകളുടെ ഇരിപ്പിടത്തെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു! 1

പതംഗൻ വാക്കിനെ മനസ്സിൽ വെയ്ക്കുന്നു: അതിനെ ദേഹാന്തർഭാഗത്തിലെ ഗന്ധർവൻ പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു; ആ സ്വർഗ്ഗം കിട്ടിയ്ക്കുന്ന ഉജ്ജ്വലമനീഷയെ കവികൾ യജ്ഞപദത്തിൽ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു! 2

ഉയരത്തിൽ നടക്കുന്ന—വഴികളിലൂടേ അഭിമുഖനായും പരാങ്മുഖനായും സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന കാവല്ക്കാരനെ ഞാൻ കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: ദിക്കുകളെയും വിദിക്കുകളെയും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ജഗത്തുക്കളിൽ വാണരുളുന്നു! 3

സൂക്തം 178.

താർക്ഷ്യപുത്രൻ അരിഷ്ടനേമി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; താർക്ഷ്യൻ ദേവത.

ബലവാനും, ദേവന്മാർ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവനും, ആക്രമിച്ചു തേരുകളെ ജയിയ്ക്കുന്നവനും, പടകളെ പായിയ്ക്കുന്നവനും, അമന്ദഗാമി

സൂക്തം 177.

1. പതംഗൻ=സൂര്യൻ. ഋഷിയുടെ പേരും ഘടിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ഹൃദിസ്ഥമായ—ഹൃത്തിൽ നില്ക്കുന്ന, പ്രാണായാമംകൊണ്ടു ഹൃദയത്തിൽ നിർത്തപ്പെട്ട. സമുദ്രമധ്യം=സൂര്യമണ്ഡലത്തിൻെറ നടു. കർത്താക്കൾ—സൂര്യോപാസകർ. കതിരുകളുടെ ഇരിപ്പിടത്തെ—സൂര്യമണ്ഡലത്തെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു—സൂര്യമണ്ഡലത്തിൽ ചെന്നെത്താൻ ആളുകൾ സൂര്യനെ ഉപാസിയ്ക്കുന്നു.

2. വാക്ക്—മൂന്നു വേദങ്ങൾ. ഗന്ധർവൻ—പ്രാണവായു. മനീഷ—വേദത്രയി.

3. കാണുക—അറിയുക അഭിമുഖനായും പരാങ്മുഖനായും—നമ്മുടെ നേരെയും തിരിഞ്ഞും, ഉദിച്ചും അസ്തമിച്ചും. കാവല്ക്കാരനെ—സർവ്വത്രരക്ഷകനായ സൂര്യനെ.

യും അരിഷ്ടനേമിയുമായ ആ താക്ഷ്യനെത്തന്നേ നാം ഇതിൽ സ്വസ്തി
യ്ക്കായി വിളിയ്ക്കുക! 1

വീണ്ടും വീണ്ടും വിളിയ്ക്കുന്ന നമ്മൾ ഇന്ദ്രൻേറതുപോലെയുള്ള
ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ ദാനത്തിൽ, ഒരു തോണിയിലെന്നപോലെ സ്വസ്തി
യ്ക്കായി കേറുമാറാകണം. അററമില്ലാതെ പരന്നു പുകണ്ണ ഗഭീരകളേ,
ഇപ്പോൾ, നിങ്ങളിരുവരുടെയായ (ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ) വരവിലും പോ
ക്കിലും ഞങ്ങൾക്കുപദ്രവമുണ്ടാകരുത്! 2

ഇദ്ദേഹവും പൊട്ടുന്നനെ ബലംകൊണ്ടു, സൂര്യൻ തേജസ്സുകൊ
ണ്ടെന്നപോലെ, പഞ്ചജാതികൾക്കു വെള്ളം പരത്തുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തി
ൻെറ ഗമനം നൂറുമായിരവും നല്കും: അത്, ലക്ഷ്യത്തിലെയ്യു പായുന്ന
ശരംപോലെ അനിവാര്യമാകുന്നു! 3

സൂക്തം 179.

ഉശീനരപുത്രൻ ശിബിയും കാശിരാജാവു് പ്രതൎദ്ദനനും, രോഹിദശ്വ
പുത്രൻ വസുമനസ്സും ഋഷികൾ; അനുഷ്ടപ്പും ത്രിഷ്ടപ്പും
ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നിങ്ങൾ എഴുന്നേല്ക്കുവിൻ: ഇന്ദ്രനുള്ള ഋതുജാതമായ ഭാഗം
നോക്കുവിൻ. വെന്തുവെങ്കിൽ ഹോമിയ്ക്കുവിൻ; വെന്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ,
ഇമ്പപ്പെടുത്തുവിൻ! 1

സൂക്തം 178.

1. തേരുകളെ—ശത്രുരഥങ്ങളെ. അമന്ദഗാമി=ശീഘ്രഗമനൻ. അരിഷ്ട നേമി=അപ്രതിഹതായുധൻ, ആയുധങ്ങൾക്കു് ഉടവു പററാത്തവൻ. അരിഷ്ടനേമി എന്ന ഋഷിനാമവും ഘടിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ഇതിൽ—യജ്ഞത്തിൽ.

2 ഒരു തോണിയിലെന്നപോലെ—തോണിപോലെ ദുഃഖങ്ങളുടെ മറുക രയിലണയ്ക്കും, താർക്ഷ്യൻെറ ദാനമെന്നൎത്ഥം. ഗഭീരകളേ—ഹേ ദ്യാവാപൃഥി വികളേ.

3. നൂറുമായിരവും—ധനം.

സൂക്തം 179.

1. ഋത്വിക്കുകളോടു്: ഭാഗം—ദധിഘൎമ്മം, തയിർകാച്ചൽ (?). ഇമ്പപ്പെ ടുത്തുവിൻ—ഇന്ദ്രനെ സ്തുതികൾകൊണ്ടാഹ്ലാദിപ്പിയ്ക്കുവിൻ.

ഇന്ദ്ര, ഹവിസ്സ വെന്തുകഴിഞ്ഞു: ഭവാൻ വെക്കം വരിക; സൂര്യൻ ഏതാണ്ടു മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിലെത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു. സഖാക്കൾ അങ്ങയെ, പുറത്തെയ്ക്കിറങ്ങിയ ഗൃഹനാഥനെ പുത്രന്മാരെന്നപോലെ, നിധികളുമായി കാത്തിരിയ്ക്കുയാണ്! 2

ഇത് അകിട്ടിൽ വെന്തതാണെന്ന് എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നു; തീയിലും വെന്തിരിയ്ക്കുന്നു—നന്നായി വെന്തിരിയ്ക്കുന്നു—എന്നെനിയ്ക്കു തോന്നുന്നു. ഈ സത്യവസ്തു തുലോം പുതുതാണ്: ഇന്ദ്ര, വജ്രിൻ, ബഹുകർമ്മാവായ ഭവാൻ പ്രസാദിച്ചു, മധ്യാഹ്നസവനത്തിലെ തയിർ നുകർന്നാലും! 3

സൂക്തം 180.

ഇന്ദ്രപുത്രൻ ജയൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

പുരുഹൂത, ശത്രുക്കളെ കീഴമർത്തുന്ന ഭവാന്റെ ബലം മികച്ചതുതന്നെ: ദാനം ഇതിൽ നടക്കട്ടെ. ഇന്ദ്ര, വലംതൃക്കയ്യിൽ ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും; സമ്പന്നദികളുടെ സ്വാമിയാണല്ലോ, ഭവാൻ! 1

ഇന്ദ്ര, കെട്ടുകാലനായ ഗിരിമൃഗംപോലെ ഭയങ്കരനായ ഭവാൻ അതിദൂരത്തുനിന്നു വന്നുചേർന്നാലും: പായുന്ന തീക്ഷ്ണവജ്രം മൂർച്ചപ്പെടുത്തുക; മാററലരിൽ പാട്ടുക; എതിരാളികളെ തുരത്തുക! 2

---

2. ഹവിസ്സ്—ദധിഘർമ്മം. മധ്യത്തിലെത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു—നേരം ഉച്ചയായി. സഖാക്കൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. നിധികൾ—സോമങ്ങൾ.

3. അകിട്ടിൽ—പയ്യിന്റെ അകിട്ടിൽവെച്ചുതന്നെ പാൽ വേവുമല്ലോ. ഈ സത്യവസ്തു—ദധിഘർമ്മഹവിസ്സ്.

സൂക്തം 180.

1. ദാനം—അങ്ങയുടെ. ഇതിൽ നടക്കട്ടെ—യജിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്ക ഭവാൻ ധനം തരിക.

2. കെട്ടുകാലൻ—ചീത്തക്കാലുകളോടുകൂടിയവൻ. ഗിരിമൃഗം—സിംഹം. അതിദൂരത്തുനിന്നു—സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന്.

ഇന്ദ്ര, വരണീയമായ ക്ഷത്രബലത്തിന്നായി പിറന്നവനാണ
വിടുന്ന്: വൃഷാവേ, മനുഷ്യക്ക് ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കുന്നവനെ തുരത്തുക.
ഭവാനാണല്ലോ, ദേവകൾക്കും വലിയ ലോകം നിർമ്മിച്ചത്! 3

സൂക്തം 181.

വസിഷ്ഠഗോത്രൻ പ്രഥനം ഭരദ്വാജഗോത്രൻ സപ്രഥനം സൂര്യപുത്രൻ
ഘർമ്മനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

പ്രഥൻ സപ്രഥൻ എന്നിവരിൽവെച്ച് വസിഷ്ഠൻ അനുഷ്ട
പ്പോടുകൂടിയ ഹവിസ്സിനെ ഹവിസ്സാക്കുന്ന രഥന്തരം ധാതാവിങ്കൽ
നിന്നും സമുജ്ജ്വലനായ സവിതാവിങ്കൽനിന്നും വിഷ്ണുവിങ്കൽനിന്നും
കൊണ്ടുവന്നു. 1

യാതൊന്നു മറവിലായിരുന്നുവോ—യജ്ഞത്തിന്റെ മികച്ച
ശരീരമായ യാതൊന്നു ഗുഹയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവോ—ആ ബൃഹ
ത്സാമം അവർ കണ്ടെത്തിയിരുന്നു; അതു ധാതാവിങ്കൽനിന്നും സമു
ജ്ജ്വലനായ സവിതാവിങ്കൽനിന്നും വിഷ്ണുവിങ്കൽനിന്നും അഗ്നിയി
ങ്കൽനിന്നും ഭരദ്വാജൻ കൊണ്ടുവന്നു. 2

സേചനീയവും പ്രധാനവും ദേവന്മാരെ വരുത്തുന്നതുമായ യ
ജ്ഞസാധനം ആ തേജസ്വികൾ ബുദ്ധികൊണ്ടു കണ്ടെത്തിയിരുന്നു;
ആ ഘർമ്മം ധാതാവിങ്കൽനിന്നും സമുജ്ജ്വലനായ സവിതാവിങ്കൽനി
ന്നും വിഷ്ണുവിങ്കൽനിന്നും സൂര്യങ്കൽനിന്നും ഇവർ കൊണ്ടുവന്നു. 3

---

3. ക്ഷത്രബലത്തിന്നായി—ക്ഷത(ഉപദ്രവ)ത്തിൽനിന്നു (ലോകത്തെ) ര
ക്ഷിയ്ക്കുന്ന ബലം പ്രയോഗിപ്പാൻ. ലോകം—സ്വർഗ്ഗം.

സൂക്തം 181.

1. ഹവിസ്സിനെ—ദധിഘർമ്മത്തെ. രഥന്തരം—സാമം. ധാതാവ്—ധാ
താവെന്ന ദേവൻ.

2. അവർ—ധാതൃപ്രഭൃതികൾ.

3. യജ്ഞസാധനം—ദധിഘർമ്മഹവിസ്സ്. ആ തേജസ്വികൾ—ധാതൃപ്ര
ഭൃതികൾ. ഇവർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

സൂക്തം 182.

ബൃഹസ്പതിപുത്രൻ തപുർമ്മൂദ്ധാവ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ബൃഹസ്പതി ദേവത.

ദുർന്നടപ്പുകാരെ ഹനിയ്ക്കുന്ന ബൃഹസ്പതി തിന്മകൾ നീക്കട്ടെ; അനർത്ഥം നേരുന്നവരുകൽ മിന്നൽ ചാട്ടട്ടെ; ദ്വേഷിയ്ക്കുന്നവനെ തുരത്തട്ടെ; ദുർമ്മതിയെ കൊല്ലട്ടെ; യജമാനന്നു രോഗശമനവും ഭയശാന്തിയും വരുത്തട്ടെ! 1

പ്രയാജത്തിൽ നരാശംസൻ നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; വിളിയ്ക്കുന്ന നമുക്ക് അനുയാജൻ സുഖമുളവാക്കട്ടെ; ദ്വേഷിയ്ക്കുന്നവനെ തുരത്തട്ടെ; ദുർമ്മതിയെ കൊല്ലട്ടെ; യജമാനന്നു രോഗശമനവും ഭയശാന്തിയും വരുത്തട്ടെ! 2

തപുർമ്മൂദ്ധാവു ശത്രുവിനെ ഹനിപ്പാൻ, ബ്രഹ്മദ്വേഷികളായ രാക്ഷസരെ ചുട്ടുപൊട്ടിയ്ക്കട്ടെ; ദ്വേഷിയ്ക്കുന്നവനെ തുരത്തട്ടെ; ദുർമ്മതിയെ കൊല്ലട്ടെ; യജമാനന്നു രോഗശമനവും ഭയശാന്തിയും വരുത്തട്ടെ! 3

സൂക്തം 183.

പ്രജാപതിപുത്രൻ പ്രജാവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ആശിസ്സു ദേവത.

അഭിജ്ഞനും, തപസ്സാൽ പുനർജ്ജനിച്ചവനും, തപസ്സാൽ തഴച്ചവനുമായ ഭവാനെ ഞാൻ മനംകൊണ്ടു കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: പുത്രകാമ,

---

സൂക്തം 182.

1. അനർത്ഥം നേരുന്നവരുകൽ—ഞങ്ങൾക്ക് ആപത്തു വരണമെന്നിച്ഛിയ്ക്കുന്നവരുകൽ. മിന്നൽ—തിളങ്ങുന്ന ആയുധം.

2. പ്രയാജം—നരാശംസാഗ്നിയ്ക്കുള്ള ഒരു യജ്ഞം. അനുയാജൻ—അനുയാജത്തിന്റെയും ദേവതയായ നരാശംസൻ.

3. തപുർമ്മൂദ്ധാവ്—തപിപ്പിയ്ക്കുന്ന ശിരസ്സോടുകൂടിയവൻ, ബൃഹസ്പതി. തപുർമ്മൂദ്ധാവ് എന്നത് ഋഷിനാമവുമാണല്ലോ. ശത്രു—രാക്ഷസന്മാരുടെ അധിപൻ.

ഭവാൻ ഇവിടെ പ്രജയെയും, ഇവിടെ ധനത്തെയും വിളയാടിച്ചുകൊ
ണ്ടു, പ്രജയാൽ വളൎന്നാലും! 1

സ്വശരീരത്തിൽ ഋതുകൎമ്മം യാചിയ്ക്കുന്ന തേജസ്വിനിയായ
ഭവതിയെ ഞാൻ മനംകൊണ്ടു കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: പുത്രകാമേ, ഭവതി
എന്റെ അടുക്കൽ വന്നിട്ടു, ഇരുലോകം യുവതിയായിത്തീൎന്നാലും; പ്രജ
യാൽ വളൎന്നാലും! 2

ഞാൻ സസ്യങ്ങളിലും, ഞാൻ സൎവ്വഭൂതങ്ങൾക്കുള്ളിലും ഗൎഭാ
ധാനം ചെയ്യുന്നു; ഞാൻ പൃഥിവിയിൽ പ്രജകളെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു;
ഞാൻ ജായേതരമാരായ സ്ത്രീകളിലും പുത്രന്മാരെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 3

സൂക്തം 184.

ഗൎഭകൎത്താവായ ത്വഷ്ടാവോ പ്രജാപതിപുത്രൻ വിഷ്ണുവോ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ്
ഛന്ദസ്സ്; വിഷ്ണുവും ത്വഷ്ടാവും പ്രജാപതിയും സിനീവാലിയും
സരസ്വതിയും അശ്വികളും ദേവത.

വിഷ്ണു നിനക്കു യോനിയരുളട്ടെ; ത്വഷ്ടാവ് ചിഹ്നങ്ങൾ രൂപ
പ്പെടുത്തട്ടെ; പ്രജാപതി സേചിയ്ക്കട്ടെ; ധാതാവു ഗൎഭം നിലനിൎത്തട്ടെ! 1

സിനീവാലി, ഭവതി ഗൎഭം നിലനിലൎത്തിയാലും; സരസ്വതി
ഭവതി ഗൎഭം നിലനിൎത്തിയാലും: പൊൽത്താമരയണിഞ്ഞ അശ്വിദേ
വകൾ നിനക്കു ഗൎഭമുളവാക്കട്ടെ! 2

സൂക്തം 183.

1. യജമാനനെ ആശിൎവ്വദിയ്ക്കുന്നു: തപസ്സ്—യജ്ഞദീക്ഷ. കണ്ടിരി യ്ക്കുന്നു—ഭവാന്റെ അഭിമതം എനിയ്ക്കറിയാം. പ്രജയാൽ വളൎന്നാലും—മക്കളെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചാലും.

2. പതിയെ ആശിൎവ്വദിയ്ക്കുന്നു: ഋതുകൎമ്മം—ഗൎഭാധാനം.

3. ഹോതാവ് പറയുന്നു: ജായേതരമാർ—ഭൎയ്യയല്ലാത്തവർ.

സൂക്തം 184.

1. പതിയോട്: ചിഹ്നങ്ങൾ—സ്ത്രീ-പുരുഷചിഹ്നങ്ങൾ. സേചിയ്ക്കട്ടെ —ശുക്ലം. ധാതാവ്—ഒരു ദേവൻ.

2. സിനീവാലി—ഒരു ദേവി.

അശ്വികൾ പൊന്നരണി കടഞ്ഞതു യാതൊന്നിനോ, നിന
ക്ക് ആ ഗർഭത്തെ, പത്താംമാസത്തിൽ പെറാൻ ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു! 3

സൂക്തം 185.

വരുണപുത്രൻ സത്യധൃതി ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ആദിത്യർ ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

സിദ്ധിയ്ക്ക, വരുണാര്യമ-
മിത്രരായ മൂവരുടെ
ദുദ്ധർഷമായ് പ്രദീപ്തമാ-　　1
യുത്തമമാം സംരക്ഷണം!

മന്ദിരത്തിങ്കലോ, തട്ട-
ക്കുന്നിടത്തോ, വഴിയിലോ
ആളാവുകയില്ലിവരി-　　2
ലാ,പത്തു നേരുന്ന വൈരി;

ഏതുമർത്ത്യന്നുയിർക്കൊൾവാൻ
ജ്യോതിസ്സിനെയനാരതം
ആദിതേയർ കല്പിച്ചേകു,-　　3
മാളാവുകില്ലവങ്കലും!

---

3. പൊന്നരണി കടഞ്ഞതു—(?).

സൂക്തം 185.

1. സിദ്ധിയ്ക്ക—നമുക്ക കൈവരട്ടെ.

2. തട്ടക്കുന്നിടം— ആളുകളെ തടുത്തുവെയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം, നിവാരണസ്ഥാനങ്ങൾ. ഇവരിൽ—വരുണാര്യമമിത്രരോടെതിർപ്പാൻ.

3. അനാരതം—ഇടമുറിയാതെ. അവങ്കലും വൈരി ആളാവുകില്ല.

സൂക്തം 186.

വായുഗോത്രൻ ഉലൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; വായു ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

നമ്മുടെ കരൾക്കു സുഖം
നല്കും രോഗഹരൌഷധം
വായു കിട്ടിയ്ക്കട്ടേ; നമു-
ക്കായുസ്സും കൈവളർത്തട്ടേ! 1

എങ്ങൾക്കച്ഛൻ, ഭ്രാതാവും, നീ;
ചങ്ങാതിയു,മെങ്ങൾക്കു നീ:
അബ്ഭവാൻ ജീവനത്തിന്നു
കല്പിയ്ക്കുകെ,ങ്ങളെ വായോ! 2

നിൻപദേ വെച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ,
നിമ്മരണതപത്തിൻനിധി;
തന്നരുളുകെ,ങ്ങൾക്കതിൽ-
നിന്നുയിർക്കൊള്ളുവാൻ വായോ! 3

സൂക്തം 187.

അഗ്നിപുത്രൻ വത്സൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

മർത്ത്യക്കിഷ്ടം പെയ്യുമഗ്നി-
യ്ക്കത്രഭവാൻ ചൊല്ക, നതി:

സൂക്തം 186.

2. ജീവനം—യാഗം. കല്പിയ്ക്കുക. ഞങ്ങളെ യാഗത്തിലേപ്പെടുത്തിയാലും.

3. പദേ=പാപ്പിടത്തിൽ. അതിൽനിന്നും തന്നരുളുക—മരണമില്ലായ്മ കല്പിച്ചുതന്നാലും.

ശത്രുക്കൾതൻ മറുകര-
യ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ,യവൻ നമ്മെ! 1

ദൂരദൂരാൽ നഭസ്സു പു-
ക്കാരാളുമോ, വിലങ്ങത്തിൽ;
ശത്രുക്കൾതൻ മറുകര-
യ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ,യവൻ നമ്മെ! 2

തൂവെൺമഹസ്സിനാൽ, വൃഷാ-
വേവൻ ചുടുമരക്കരെ;
ശത്രുക്കൾതൻ മറുകര-
യ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ,യവൻ നമ്മെ! 3

പാരൊക്കയുമെവൻ തൃക്കൺ-
പാർക്കുന്നു, നേർക്കറിയുന്നു;
ശത്രുക്കൾതൻ മറുകര-
യ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ,യവൻ നമ്മെ! 4

യാതൊരഗ്നിയിപ്പാരിൻെറ
മീതേ വെണ്മ പൂണ്ടുദിച്ചു;
ശത്രുക്കൾതൻ മറുകര-
യ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ,യവൻ നമ്മെ! 5

സൂക്തം 188.

ആഗ്നിപുത്രൻ ശ്യേനൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ജാതവേദോഗ്നി ദേവത.

('ദ്വാരകാമന്ദിരം'പോലെ.)

സ്സീതാന്നന്നം വ്യാപ്തനമാം
ജാതവേദസ്സിനെ നൂനം

സൂക്തം 187.

1. സ്തോതാവിനോട്: അത്രഭവാൻ—അങ്ങ്.
2. ആളുക—ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുക.
3. ചുടും—എരിയ്ക്കും.
4. തൃക്കൺപാർക്കുന്നു—സൂര്യരൂപനായിട്ട്.
5. മീതേ—അന്തരിക്ഷോപരി. ഉദിച്ചു—വിദ്യുദ്രൂപനായി.

വർദ്ധിപ്പിപ്പിൻ, നമ്മളുടെ-
യിദ്ദർഭയിൽ വരാൻ നിങ്ങൾ! 1

യഷ്ടാക്കളാം പുത്രരുള്ളോൻ,
വൃഷ്ടിപ്രവർത്തകനെ,വൻ;
അജ്ജാതവേദസ്സിന്നു ഞാ-
നുച്ചരിയ്ക്കാം, വൻനൽസ്തുതി. 2

ഹവ്യങ്ങളെ വഹിയ്ക്കുന്ന
ദിവ്യങ്ങളാം നാവുകളാൽ
ജാതവേദസ്സീ നമ്മുടെ
മേധം വിണ്ണോക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ! 3

സൂക്തം 189.

സാർപ്പരാജ്ഞി ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അവൾതന്നെയോ സൂര്യനോ ദേവത.

ഈ ഗമനശീലൻ തേജസ്സോടേ കേറി കിഴക്ക് അമ്മയുടെ
അടുക്കലെത്തുന്നു; നടന്നു, സ്വർഗ്ഗമാകുന്ന അച്ഛങ്കലും ചെല്ലുന്നു! 1

തന്തിരുവടിയുടെ തിളക്കം ഉദിച്ചും അസ്തമിച്ചും ഇടയിൽ നട
ക്കുന്നു; മഹാൻ അന്തരിക്ഷത്തെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 2

സൂക്തം 188.

1. ഋത്വിഗ്യജമാനരോട്: സ്ഫീതാന്നൻ—ധാരാളം അന്നമുള്ളവൻ. നൂനം—തീർച്ചയായും. വർദ്ധിപ്പിപ്പിൻ—സ്തുതികൊണ്ടു വളർത്തുവിൻ.

2. വൻനൽസ്തുതി=വലിയ നല്ല സ്തുതി.

3. ദിവ്യങ്ങൾ=ഉജ്ജ്വലങ്ങൾ. നാവുകൾ—ജ്വാലകൾ. മേധം—യജ്ഞസാധനമായ ഹവിസ്സ്.

സൂക്തം 189.

1. ഗമനശീലൻ—സൂര്യൻ. കേറി—ഉദയാദ്രിമേൽ; ഉദിച്ച് എന്നർത്ഥം. അമ്മ—പൃഥിവി.

2. ഇടയിൽ—വാന്നാഴികളുടെ. മഹാൻ—സൂര്യൻ.

സൂൎയ്യൻെറ തേജസ്സുകൊണ്ടുതന്നെയാണല്ലോ, ഓരോ പകലി
ൻെറയും മുപ്പതുനാഴിക വിളങ്ങുന്നത്. തന്തിരുവടിയിൽ അൎപ്പിയ്ക്ക
പ്പെടുന്നു, സ്തുതി! 3

സൂക്തം 190.

മധുച്ഛന്ദസ്സിൻെറ പുത്രൻ അഘമൎഷണൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
സൃഷ്ടി ദേവത.

അനുഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെട്ട തപസ്സിൽനിന്ന് ഋതവും സത്യവും ഉളവാ
യി. പിന്നെ രാത്രിയും, സലിലവത്തായ സമുദ്രവും ഉളവായി. 1

സലിലവത്തായ സമുദ്രത്തിന്നുശേഷം സംവത്സരം ഉളവായി:
അതു രാപകലുകളെ സൃഷ്ടിച്ചു, സൎവ്വപ്രാണികൾക്കും സ്വാമിയായി. 2

സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാരെയും, സുഖാത്മകമായ സ്വൎഗ്ഗത്തെയും, ഭൂമി
യെയും അന്തരിക്ഷത്തെയും വിധാതാവു മുൻപേത്തെപ്പോലെ സൃ
ഷ്ടിച്ചു. 3

സൂക്തം 191.

സംവനനൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നിയും
സംജ്ഞാനവും ദേവതകൾ.

('താമരക്കണ്ണൻ'പോലെ.)

അഗ്നേ, സൎവ്വഗനല്ലോ, വൎഷിൻ, നീ;-
യധ്വരസ്ഥാനങ്ങളെ
സന്ദീപിപ്പിപ്പൂ; സ്വാമി നീ കൊണ്ടു-
വന്നാലു,മെങ്ങൾക്കൎത്ഥങ്ങൾ! 1

3. അൎപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു—ചെല്ലുന്നു എന്നൎത്ഥം.

സൂക്തം 190.

1. തപസ്സ്—ബ്രഹ്മാവിൻെറ. ഋതം—മാനസമായ സത്യം. സത്യം—
വാചികസത്യം.

2. സംവത്സരം—കാലം.

3. മുമ്പേത്തെപ്പോലെ—പൂൎവ്വകല്പത്തിലെന്നപോലെ.

സൂക്തം 191.

1. സൎവ്വഗൻ—എല്ലാശ്ശരീരങ്ങളിലും വൈശ്വാനരനായി വൎത്തിയ്ക്കുന്ന
വൻ അധ്വരസ്ഥാനം—ഉത്തരവേദി. സന്ദീപിപ്പിപ്പൂ—ഉദ്ദീപിക്കുകൾ ഉജ്ജ്വലി
പ്പിയ്ക്കുന്നു. അൎത്ഥങ്ങൾ=ധനങ്ങൾ.

ഒന്നിപ്പിനൊ,ന്നേ സംസാരിയ്ക്കുവി,–
നൊന്നാക, നിങ്ങൾക്കുദ്ദേശം:
ഐകമത്ത്യത്തോടല്ലോ, കൈക്കൊൾവൂ,
ഭാഗങ്ങൾ പണ്ടേ ദേവന്മാർ! 2

ഒന്നാകിവക്കു മന്ത്രം, നേട്ടവു–
മൊന്നാകൊ,ന്നാക വിജ്ഞാനം,
ഒന്നാക മനം: ഞാനൊരേമന്ത്രം
നന്നാക്കിവെയ്ക്കാം, നിങ്ങൾക്കായ്;
നിങ്ങളുടേതായുള്ളൊരേഹവ്യ–
മംഗീകരിച്ചു ഹോമിയ്ക്കാം. 3

ഒന്നായ്‌വരട്ടേ, സങ്കല്പം നിങ്ങൾ–
ക്കൊ;–ന്നായ്‌വരട്ടേ, മാനസം;
ഒന്നായ്‌വരട്ടേ, നിങ്ങൾക്കുൾക്കാമ്പും,
നന്നായ്‌ബ്ഭവാന്മാർ യോജിപ്പാൻ! 4

എട്ടാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം:

പത്താം മണ്ഡലം സമാപ്തം.

ഋഗ്വേദസംഹിത സമാപ്തം.

---

2. സ്തോതാക്കളോട്: ഒന്നേ സംസാരിയ്ക്കുവിൻ—പരസ്പരവിരോധം വിട്ട് ഒരേതരം വാക്കു പറയുവിൻ. ഭാഗങ്ങൾ—അവരവക്കുള്ള ഹവിർഭാഗങ്ങൾ. ദേവന്മാരെന്നപോലെ നിങ്ങളും ഐകമത്യം കൊള്ളുവിൻ.

3. പൂർവാർദ്ധം പരോക്ഷം: ഇവർ—സ്തോതാക്കൾ. നന്നാക്കി=വെടുപ്പവരുത്തി.

4. ഉൾക്കാമ്പ്—അന്തഃകരണം.

മഹത്താമാർഷരാജ്യത്തിൻ
മർത്ത്യസ്നേഹാഗ്നിവേദികേ,
കർമ്മയോഗകലാശാലേ
കൈതൊഴാം വേദസംഹിതേ!